This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Digitized by Google

R 616

Consilia Ugonis Senensis saluberrima ad omnes egritudines nouiter correcta ⁊ ad optimum ordinē redacta additis multis prius non impressis eiusdem nuper inuentis: nōnullisq3 alijs vtilissimis consilijs.

✠

UNIVERSIDAD CENTRAL
BIBLIOTECA
DE LA FAC. DE MEDICINA

Digitized by Google

¶ Utilissima celeberrimi Ugonis Senensis Consilia de regimine sanitatis ac oibus egritudinibus a capite vsq3 ad pedes feliciter incipiunt.

¶ De regimine sanitatis in cozpore ad humidam lapso. Consilium. I.

Euerendissi me frater Illustris ⁊ p̄colēde dñe bñficentie ⁊ charitatis in me magn⁹ est cumulus. Itaq; si qd est in me quo possim ve strę voluntati satisfacē: id totū maximo iure de beo. ⁊ nūc (q; Romanus iurus: ⁊ ibi p̄mā furus) ꝓsiliū in regēda sanitate vīa q̄sluistis: agas iuxta facultatē vt satisfaciā: ⁊ de⁹ ipe sit dator auxilij. ¶ Ante oia tñ p̄suppono q; vīa cōplo est vicina tēpamento: ⁊ nō obstāte q; sit humida: in actiuis tñ est fere eq̄lis. Judico tñ cerebrū calidi⁹ cozde ⁊ epate: ⁊ subtilis sube ⁊ pnie pp bonitatē imaginatiōis. epar nō vi nisi a tēpamēto recedēs vsus humidū: ita ēt cor. L3 signa cozdis parūp frigidi dñent. habitudo vīa est medie carnositat: mor⁹ celeres ⁊ fortes ſm ꝓportiones cozporis: sensus acuti ⁊ clari.

¶ Itaq; in regimie ops q̄si seq regimē cozpis būidi tñ: ⁊ q; bonozib⁹ iseruiēdū est: nec pōt vīa dñatio soli sanitati itēdē: nihil dicā de reductiōe: ſ3 solū de ꝓseruatione pcedēdo sigillatim p capla: ⁊ incipiemus ab exercitio.

¶ Si eēt possibile cū obfuātia dignitatis vīe mane post emissionē sanguinis frictare p⁹ ⁊ 2⁹ digōnis cozp⁹ deberet exerceri exercitio ambulādi fortiter vsq; ad p̄m⁹ lassitudis: ⁊ q; aliqualr sudaret in aere libero: in hyeme in sala vel camera tēpare per ignē: in estate in loco tēpato: ⁊ cū incipit lassitudo deberis gescē ⁊ facere fricari cozpus cū linteis subtilib⁹ ⁊ lenibus leuib⁹ fricatiōib⁹: iterpositis gbusdā aspis. ita tñ vt nō refrigeremini: ⁊ durēt fricatiōes p decimā ptē hoze. ¶ Oz si exercitiū facē nō vultis q̄ posset eē ludēdo cū pila: maxime pua: aut cū suitozib⁹ collutā do: luta nō grauī ⁊ fortī: ſ3 solatiose: tūc oino in mane anteq̄ in diuamini debetis niti bīe bñficius vētris: ⁊ postea facē fricari cozp⁹ vīam cū manib⁹ mediocris mollitiei: fricatiōib⁹ mediꝰ iter aspas ⁊ leues: durātib⁹ ad minus per mediā horā. postea parūp gescē ⁊ vos induē. Et in estate ⁊ in vere ⁊ in autūno bonū esset ꝙ exercitiū sit lenius: ⁊ post exercitiū saltē erib⁹ vicib⁹ in septimana ingrediemini balneus aq̄ calide in tina delectabilis: ita tñ vt parūp suderis: ⁊ post egressum a balneo tergamini absq; ifrigidatiōe: ⁊ post paruā quietē erit p̄ādēdū: ⁊ si per occupationes vīas mane nō potestis vri exercitio: sit cibus par tuus: ⁊ in sero digesto cibo exerceamini aut fricemini.

¶ Aer vīe habitatiōis ꝺs eē clarus vacuus a fumis ⁊ vapozib⁹ pcipue rerū būtiū malā odozē: sicut sterglinoz: ⁊ aquaz stagnātiū: cloace ⁊ sīlius. Et ideo habitāda est camera iter duo solaria: apta in fenestris suis ad septērionē vel oriētē: ⁊ si possibile est mane igrediaē sol camerā ⁊ p̄mittaē enētari: ⁊ in ciuitate Romana eligat loca parūper alcioa lōge a paludibus: ⁊ in hyeme rectificeē aer cū igne de lignis siccis: ita ꝙ veniat ad vicinitatē tēpamēti. In estate vo euēteē q̄tū est possibile in mane: ⁊ postea claudaē a sole: apiaē ad septērionē: ⁊ sternaē in ea herbe frigide ⁊ odozifere ⁊ folia ⁊ flozes: sīc rose: lactuce: endiuie: folia vitis: rami arboz frideaz: sicut pomus ⁊ pirus ⁊ sīlius: ⁊ in yebemēti feruoze sepe in die irroseē pauimētū cū aq̄ clara ⁊ panco aceti: ⁊ caueatis ne habeatis domum cooptā a sole: aut in vallibus. vel iuxta magnas cloacas: ⁊ ne cameram habitetis terrenā. Et si aliq̄ suspicio pestis suspueniret: tūc magis infrigidet: maxime cuꝫ aceto imponēdo in eo linteamina: que postea sup lignis in camera extēdanē: ⁊ cuꝫ odozibus rosaz ⁊ pomoz frigidoz odoziferoz: ⁊ cuꝫ fumo corticū granatoz ⁊ fumo aceti effusi super lapides ignitos: ⁊ caueatis vētos meridionales maxime. Et quādo est caligo clausis fenestris rectificetis cameram cum igne.

¶ In cibis ops bīe diligētiā ꝓsiderādo q; multus opozet bīe ingrere vt sit panis p̄ bā fermētat⁹: bñ pistus: ex optima farina frumēti ppij anni: mūdi ab alijs granis: pecipue a lolio: collecti ex sana messe: ⁊ cui nulluꝫ aduenerit nocumētū: ⁊ sit panis bñ coct⁹: optime pistus: mūdus ab exteriore cortice iter p̄m⁹ ⁊ 4.ⁿᵘˢ dies elibanicī⁹ nō subcinericī⁹. placēte vo: ⁊ q; parū cocte: ⁊ cōiter paz fermētate. ⁊ panis anteq̄ regeſcat a caloze fumi: vel statim clausus cū suo fumo: ⁊ p̄rāſiēs 4.ⁿᵘˢ diem: aut nō plene coct⁹: aut nō fermētat⁹: aut de frumēto q̄ō icepit putrefieri dimittaē oino. ¶ Carnes meliozes vobis sunt carnes pullozum: sicut gallinaz q̄si cōpleraz: q̄si anteq̄ faciāt ouа. ⁊ sicut caponū iuuenū ⁊ gallicellozum nōdū calcātium. post q̄s est caro iuuenū fasianoz ⁊ pdicū. queniūt ēt carnes auicularum degēriū in dumetis excepta carne sturnoz merloz passerū ⁊ turdoz nisi essent turdi valde pingues nutriti ex vuis: ⁊ toleraē in hyeme carnes pipionū volare inciptiū: tale iuuenilū anserū ⁊ anatū: ita vt nō frequēter tur. S3 anes aq̄tice ⁊ redolētes cenū dimittaē oino. ⁊ ſ3 turtures iuueniles sint bone: tñ q̄ quella fiue q̄lia nō est laudabilis: ⁊ oēs aues rapaces ⁊ cozuini gñis dimitti debēt: hec de auib⁹. ¶ S3 de quadrupedib⁹ queniētissime sūt carnes bedoz lactātiū. z⁹ loco vitulozum lactātiū: ſ3 vituli debēt eē pui. ⁊ 3⁹ loco debēt eē carnes agnoz annuali castratoz būtium bona pascua ⁊ odozifera. ⁊ 4.⁹ loco carnes aprozū iuuenilū a 6⁰ mēse vsq; ad itegrū annum: maxime in hyeme: ⁊ capuli iuuenes toleraē ⁊ lepusculi: ſ3 boum vaccaz ⁊ burcoz ⁊ vrsoz ⁊ apoz magnoz ⁊ pecudū ⁊ capraz ⁊ arietū nō castratoz: aut nimiū veterum lepozū vel capolozum. ⁊ silr carnes nouiter natas: aut ꝓpingnatas violēter recētes in loco stricto vitare ops: et valde macilētas ⁊ ifirmas: ⁊ capita ⁊ colla ⁊ interiora aliū: ⁊ nimia pingnedo: excepto testiculis gallozum: aut epatа gallinaz vel anseri: debēt vitari. ⁊ meliozes carnes in auib⁹ sunt carnes gallozum ⁊ in q̄drupedib⁹ carnes interiores dextri lateris ex aiali nutrito libere mediocriter pingui. ¶ De piscib⁹ ex mari ⁊ ex dulcib⁹ aqs eligaē vel de libero mari vel de aqs currētib⁹ sup petris vel arena nō stagnales: aut lacunales ⁊ debēt eē brites squamas: boni odozis ⁊ sapozis nō multū magni: fic ex aqs dulcibus timali agones lucy anellane: cauedane: lasebe: strigie carpiones: ⁊ trute. ſ3 barbuli regine: padi: tēbe: scardale dimittaē ⁊ trigy: ⁊ pisci nisi nutriaē in subtilib⁹ aqs. minutissimi aūt sicut vselete ⁊ botruli ex bonis aqs tolerātur. Et libero mari queniētes sunt trille barbones. aurate: alboci. cozui varoli cephali pectines fardones: ⁊ vocate aghioc recētes. ⁊ alq nō multu magni: dūmō squamas habeāt: ⁊ carnes solidas boni odozis ⁊ sapozis: dimittantur aūt anguille: murene: palamite: delphines: sturiones: adolle: cines: scipie: ⁊ breuiter dicā oē gen⁹ sine squamis. de qb⁹ tñ passeres solere et rubi sunt min⁹ mali. menule aūt q̄ in Venetijs abūdāt sunt de bonis piscib⁹ ⁊ sanis.

¶ De aialib⁹ vo aquaticis duras testas bīcibus ⁊ molacbys: sicut ostracha ymbalici ⁊ silia: ⁊ granari: ⁊ cācri et siles melius est ꝙ dimittātur nisi eēnt cācri fluuiales in

Digitized by Google

estate ablatis pedib⁹:z pus lotis sufficienter:z postea eli-
xi.silr gen⁹ lim:achiaz cū testis z tozticaz z irciaz z spi-
nosi pozci z tasli dimitti debēt. ¶ De bis vo que ex car-
nib⁹ z piscib⁹ nascunt̄ quenientia sunt: vitelli cuoz galli-
naz recētiū z silr pdicū,albumē nī est dimittēdū z non
debēt eē multū cocti fm oēs modū sue pparatiōis. Oua
aūt anatū z anseru z struthi nō sunt bona. sanguis vo di-
mittat oino:pinguedo quātū sufficit pro debite ꝓdiēdis
carnib⁹. Lac vo sic mulgeī de vbere i estate est quenies
si bibat cū pauco salis z mellis antecē pdat ppās calidi-
tatē:z roleraī aligd de lacte coagulato suppositio multo
cuccbaro.z meli⁹ est vt sumaī solus ieiuno stōcho:absti
nēdo postea a cibo vsq; ad et⁹ digōnē itegrā z a sōno. vo
bis tñ pēsaris oib⁹ pcipue aptitudine ad lapidē renū me-
li⁹ eēt dimittē.z ita caseus dimittēdus est ob cām dictā:
z pcipue recēs. De salito vo z veteri boni saporis z odo-
ris.potestis post pādiū ad parū sumere:sed ēt est malū.
silr ēt z recoctū. Ona vo piscius exiccata sic botagre:z ls
botagre incitēt ad venerem sunt mali nutrimēti. ¶ De
granis roleraī ozdeū fractū coctū cū carnib⁹:z pditū cus
amigdalis z cuccbaro.z silr far z frumētū minutū valde
albū z tenellū qō vocaī pdruz pōt roleraī eccoticatū z
bñ cocti z ptisanū tā ex ozdeo q̄ ex cōdro:pcipue si i de-
coctiōe cōmisceaī aligd aceti. Ricū vo qñ est bonū co-
ctū z cū bona carne caponis pinguis vel vitulī vl alteri⁹
carnis pinguis bone pōt bñ rolerari. Sz cū aq̄ z amigda-
lis est mali nutrimenti z grossi.simula vo q̄ ex grosso fru
mēto z duro z frumētū ips grossus z durū z panicū z mi
liū meli⁹ est q̄ dimittas. ¶ Et de legumīnib⁹ min⁹ mala
sunt pisa bñ cocta.sine cū oleo:sine cū carnib⁹.z brodius
cicer ēt roleraī corp⁹.tñ cicer:z faber:z cicercule:z lētes:
z fasioli dimittant̄:laganer:z pastilli:z placētes:z crespille
que fiūt ex farina dimittant̄ z sibi silia:min⁹ malū sunt
crespille ex pasta fermētata cocte in oleo z comeste cum
multo melle:pcipue in hyeme. ¶ De herbis est tñ meli⁹
sit nō multū vti gra cibi:tñ gra delectatiōis z vsus medi
cinalis quenit vt dicā.in estate maxime olum lactuce.
beidq; pozulaca.deinde spinachia.postea blete.ls syluc
stres non sunt ita quenientes.roleraī tñ borago:bugloss̄a:
endiuia:cucurbita:endiuia syluestris q̄ vocaī radicchio.
Sz caules:z rapicie nō quenit nisi gra solonis vērris.si
sumaī cū sua p⁹ decoctōe cū multo oleo z sale.z silr ble
te.reliq herbe:sic perrosilinū z apiuz z feniculus z mace
donicū z pimpinella:z herba blāca:z mentha:z eruca:z
sinapi:z nasturciū:z calamētū:z nepita:z abzotanū:z ab-
sinthiū:z silos multū medicinales sumunt gra alicui⁹ no
cumēti corrigēdi.aut volūtaris:qb⁹ deductis meli⁹ est q̄
dimittant̄. ¶ De radicib⁹ rape z napones pfertim dul
cis saporis in tpe hyemis cocte cū bonis carnib⁹ pñt tole
rari:z radix perrosilu si sumaī pro apiēdis vys renus.ēt
roleraī z pastinacha bñ mollis z domestica:nō in multa
q̄titate:z carotū est meli⁹ pastinacha. Raffanus aūt cru
dus nō est bon⁹ ante cibū:z bicaī q̄ est bonū post cibū
sume gra digōnis:si bñ ingrat vitas nō est yeriz. est 5
mere bal.sit qđ loco satis expdo. Allia z pozri:z cepe et
scalogie.z oē tale gen⁹ ds dimitti a dñatione via nisi for
tassis cuz cibis valde grossis z viscosis z vētosis comede
renē altia cruda:z pcipue si dñatio via est illis cōsueta.
¶ De fructib⁹ p̄ bumidis cauēda est nimia q̄titas etiaz
optimoz:sed tñ pcipue obpuādū:vt quāto cit⁹ possibile
est egerant̄.z ideo cerasa si sumant̄:sumant̄ sine ossibus
suis:ls amarene min⁹ dant nutrimentū:z gra refrigerādi
sumant̄ in estate z melones eodē mō:z pruna bñ matu
ra pcipue in estate:z comedāt̄ pruna cū suis cortic⁹ib⁹:
z sorbib⁹ aligd vini dulcis:z melioza sunt nigra:sed pe
nigris vana sacena. vue etiā nō comedāt̄ nisi bñ matu
re:z ante cibū recētes z expellāt̄ cortices:z arilli.z me
lius est vt gbusda dieb⁹ steterint collecte:z ex eis melio
res sunt vinose.post eas dulces:acide z pōtice nō sunt ita
quenientes:z melius est vt pus colligātur gbusda dieb⁹.
oium aūt fructuū bumidoz meliozes sunt ficus bñ ma
ture albe:pcipue dulces pingues mundate a cortice exte
riori:z in gbus minima sit mozdicatio lingue:z sumaī
ante cibus:z maxime in regionib⁹ in gbus multe ficus fa
cile nascunt̄:z si comedātur cuz pane nō est multi noca
mēti:ls oēs fructi⁹ bumidi aliā mō dent multū nutrimen
tuz:sed ficus hoc mō sumpte q̄si nō ledūt. Dacryli vo re
cētes sunt post vuas in bonitate fici:dant grossum nutri
mētū z sunt oppilatiui. Pira meliora sunt dulcia z odo-
rifera:sed tñ ex eis gñaī bumoz qđ abboaret caloz ina-
tus. Si q̄ comedātur sint cocta in bono vino z sup aspsa
pipe z anisopoma aūt ante maturitatē dimittatur oino.
mazura etiā faciūt vētositatē que neruis cōtrariat. Et ideo
ēt nō nisi pauca assumant̄:chrysomilla tolerant̄ magis q̄
ficus:z pisca bumida boni odoris z saporis.si comedan-
tur accipiant̄ ante cibus. Citonia cocta post cibū ꝓfortāt
stomachū si nō in multa quātitate sumātur. granata dul
cia z muça post cibū in calido autūno z acetosa quenit̄:
nespilla sorba corna iniube nō sumātur p vtilitate ficus
ficce in tpe hyemali cū medio pōdere sui:de nucibus bñ
masticate ante pādiū quenīunt z mouēt ventrē:passule
electis arillis z subtilis corticis in quātitate vni⁹ cocle-
ris sunt bone.z ante z post cibū. Castanee nisi eēnt ventro
se darēt iter fructi⁹ bonū nutrimētū:auellane affate pau
ce post pādiū roleraī.amigdale tenelle i fine Martij
anteq̄ sint dure quenīut suo cortice stōcho pleno būidi-
tatib⁹:integre mature sunt difficiliozis digōnis q̄ nuces
cū digerunt̄ modicū z bonū dāt nutrimētū:meliozes sut
ꝓfecte cū cuccbaro.grana pini magna ꝓdita cum cuccba
ro:z pus ifusa in aq̄ cala p bozā. z postea exiccata sūt cō
uenientia:fistici adhuc pñt rolerari:ls filique debēt dimit
ti:z ita dimittātur relīq fructi⁹ sic tribuli z granardelle z
fraga z moza rubi. Moza aūt celsi si comedant̄:ita vt bi
digerant̄ vehemēter nocēt. Cucurbite cocte sunt quenie
tes in estate in q̄titate qua bi digerant̄:ls melogene nō
ops q̄ comedant̄. Anguria tñ in vehemēti caloze tolera
tur:nō multe q̄titatis:z ita citrullus z melo viridis oblō
gus:pcipue semina añ maturitatē dimissa:carne citrāgu
li z omne gen⁹ lymonū q̄tū ad ptē acetosam in vehemē
ti caloze z bumiditate:z acetositas citri silr quenīut in ci
bis ad pbibēdus putredinē:ls caro citri est dure digōnis
z nō boni nutrimēti:z si comedaī cū aliis cibis siue ante
siue post cortipit illos. Oliue salite i tpe hyemis ante ci
bū necāt vermes z ꝓfortāt stōchū:ls nō sumant̄ in mul
ta q̄titate. ¶ De flozib⁹ z pullulatiōib⁹ cappares tolerā
tur ante cibū cum pauco aceti z oleo. sparagi ls debilitēt
stōchū:tñ pro renib⁹ vsis quenīut. Et silr capita cardi co
cta:sed caules allioz:z cepaz:z raffanidaz:z lactuce de-
bēt dimitti:capoli vitiū z rami recētes nō dant bonū nu
trimētū:sed stipticāt z infrigidāt. ¶ Fungi:tubera:tar-
tufle siue nigra siue alba dimittātur:z si comedātur mi
nus male sunt tartufle:pcipue iterius nigre cōdite cū pi-
pere z sale.ex pius elige.ls cōiter sub cineribus coquā-
tur:z fungi oēs qui comedūtur pius eligēdi cum piris
z mica panis z allys.postea condītur pipe z sale vel gin
gibere:z min⁹ mali sunt qui vocāt̄ in Tuscia pannioli:
z nascūtur in vere. Secūdo loco qui vocaī ozechiele be
retini colozis ad silitudinē auris ex vna pte stipitis latio
res q̄ ex alia:in autūno nascuntur. In tertio gradu sunt
pratoroli albi exterius z rubei interius,s.in illa filtratu-

ra sub

Digitized by Google

ra sub capillo. In 4.° loco sunt taurini albi itegre. ꝛ cum sunt parui brit grossium pedē ꝛ paruū caput qui nascunt in locis fabulosis ꝛ q̄si sub terra manēt nisi multum crescāt. In 5° loco sunt boleti būtes iteri⁹ qd citrinū ad modū vitelli oui ꝛ exteri⁹ albū cū sunt parui. In 6° loco sunt poacini pingues ꝛ grossi⁹ bus similan⁹ malefici beretini exterius subp⁹ rubei: ſ3 q̄ū malefici frāgunt albū suū q̄si subito declinat ad iiuidū. In veris poacinis nō est ita: ſ3 malefici oino dimittant. In 7° loco sunt fungi qui sunt q̄si ad modū calositatis ꝛ nascunt in stipitibus arbor: ꝛ maxie qñ ꝓtingat ꝙ fiat ibi aliq̄ icisio. ꝛ isti variant p̄m arbor varietatē. De piris ꝛ salicibus vidi comedē absq; lesiōe. In 8° loco sunt lacce fungi albi itus ꝛ eē qui nascūtur in pratis ꝛ iuxta boum antiq̄ stercora: ꝛ brit anulū in medio stipitis: ꝛ sunt leues. In 9° loco sunt illi qui videl vocātur: ꝛ sunt ad modū cozalloꝝ q̄ūq; citrini qñq; rubei multoꝝ ramulos. Spōgiole vō que nascunt in vere in figura pineali iteri⁹ vacue pauciſſime videnē veneno/sitatis aut nulli⁹. S3 familie que in ꝓmo nascunt colligate inātē in pedib⁹ arboꝝ: aut populi ꝛ istius: comedūtur cum picul: ꝛ maxime ex oliuis sunt venenose. Sungus vō dñationi vie qui nascit ex lapide q̄lis sit ignozo. ꝓiulo tñ ꝙ nō obstāt⁹ dieri⁹ oēs dimittātur. De carnib⁹ carnes duriozes meliꝰ est ꝙ comedātur cliꝛe. ꝛ in estate parū postq̄ fuerint mozue. In hyeme vō duobus vel trib⁹ dieb⁹ postq̄ mozue fuerint. Leues aut carnes sic pullos pdicti vel fasianos iuueniliū ꝛ auicular: ꝛ bedoꝝ potestis comedē assatas. Et in estate comedātur frigide: aut leuis caliditatis cū ꝓdimētis frigidis sicut cum fucco granatoꝝ ꝛ berberoꝝ siue ribes ꝛ citrāgulo: ꝛ similib⁹: ꝛ in hyeme comedātur acru calide ꝓdite cuꝫ saporib⁹ in gb⁹ sunt aromata sicut pip, zinciber. cinamomuꝫ ꝛ silius. In vna mēla nō comedaris multa ꝛ varia cibaria: ſ3 sitis ꝓtetus vna manerie carniuꝫ ꝛ ferculi. ꝙ si plures maneries comedatis ꝑponaris cibuꝫ lubricarius: aut illū qui faciliozis est digōnis: ꝛ cuꝫ estis sanus recedatis a mēsa cum reliquꝫ famis adhuc remanētibus: ꝛ nō comedaris post cibum nisi primo bene digesto.

¶ Potus vester sit vinū clarū rubeuꝫ mediꝰ vinositatis nō dulce: neq; acidū: ſ3 brīs ꝑpriū vini sapoꝝ cum aliq̄li stipicitate ꝛ aromaticitate. In hyeme paꝝ vel q̄si. Et in estate rēpatū cū aq̄ clara clari fontis: aut cocta: aut sit vinū in estate magis pauciferū. ꝛ q̄ritas pot⁹ ds eē cibo ꝓportionata: ita vt ꝓ illud nō nater cibus in stōcho: sed vt sufficiat cibus debite eliq̄ri: ꝛ comedatis de pane anteq̄ potetis. ne vinū occurrat stōcho vacuo. ꝛ melius est buc potū ꝓmiſceri in pluribus vicibus: ꝛ paulatim bibere: in estate vō circa zz^am bozā cū iam cibus digestus est si supueniat sitis tolerat pot⁹ ex aq̄ clara carēte sapore ꝛ odore. ꝛ ex bono fonte cū pauco aceti vel syrupi acetosi: ꝛ sit quātitatis aque circa lib⁹ 5. Et debet is potare in estate frigidū: nō tñ ita vt sit tepidū. Mustū vō ꝛ vina vehemēter potentia vel corrupta ꝛ acetosa vitetis: ꝛ sūr aquas stagnales ꝛ puteales vel būtes aliquē odoꝛ vel sapoꝛ notabiles: ꝛ turbidas: ꝛ meliozes sunt ex fonte magno currente discoopto lōgo cursu sup lato libero nō cenoso: ꝛ sit cursus vius oziētes vel septēriōnē. Scō loco pluuiales bene colate in bonis cisternis ꝛ que sepe concutiātur.

¶ Somus vester incipiat post cenā saltez duabus bozis. ꝛ ꝙ sup dextro latere. ꝛ post ꝑ^m somnuꝫ sup sinistro: ppe cōpletiētuꝫ digōnis ite; sup dextro. ꝛ sit in camera bona: in hyeme calida. In estate declinate ad frigidū parū vel tēperata. Et debēt ptes supiores eē eleuate ꝛ corpus būt coopti plus q̄ in vigilia. ꝛ sit somnuꝫ nō iterruptus quātuꝫ est possibile: ꝛ sufficiūt in die nāli dñationi vestre septez boze vel paulo plus. Et si ūstas cōpletaris de nocte est melius: si minus cōpletur de mane ante tertias ꝛ ieiuno stomacho. Somnuꝫ aūt diurnū post prādium vitetis quātuꝫ est possibile: ꝙ si pur cogamini dormire sit tōge a cibo: bene eleuato capite.

¶ Et ds vestra dñatio ꝓsiderare nāꝫ suā ꝛ ꝓsuetudinē in egōnib⁹. ita ꝙ si semel aut bis in die soleris bie bi ficiuꝫ vērris: aut semel in duob⁹ dieb⁹: ꝛ ita bēatis ꝓportionabiliter q̄ritati comestoꝝ brī est. Si ꝙ vēter sit magis strictus ꝓsuetoꝝ aut ꝓsuetudo trāseat z^m diem ds iuuari nā. Et in hyeme credo ꝙ sufficiat dñatiōi vie: aut in itroitu prādij sumere q̄uoz ficus siccas pingues mūdatas a cozticē cuꝫ vna nuce ante oēs alios cibos: aut si boc nō sufficit ex illis ficubus. poteſtis sumere aliqd de foliꝫ tbimi ficcis vel bysſopi. Et q̄ñq; loco ficuꝫ sumere ferculū de blitis cū oleo ꝛ brī salito ante alia cibaria: ꝛ q̄ñq; de caulib⁹ sumere p^m decoctionē. ¶ Et si maioꝛ necessitas sit faciatis clistē ex succo blete ꝛ ʒ. ſ. mellis et vno vitello oui. ꝛ ʒ. iiij. olei. ꝛ ʒ. i. salis. Et q̄ñq; sufficiat vob comedē pisces salitos cuꝫ sapoꝛe ēt salso: ꝛ olinas salitas ꝛ supbibere aliqd vini dulcis: deinde sumere alia cibaria. ¶ Oz si pur necessitas cogat vt magis medicinalib⁹ sufficit de glutire q̄ritatē auellane de optima terbētina ante cibuꝫ aut q̄ritatē nucis ex ista mixtura. ℞. medulle ficuꝫ siccaruꝫ pingaiū. ʒ. r. medulle carthami. ʒ. i. ꝓficiant simul cuꝫ pistello in mozario. Sozziora istis nō artētant rōna biliter in dñatione vestra. ¶ Cauete tñ ne pp amoꝛe so cioꝛ aliq̄ nimis comedaris: ꝙ si pur istud ꝓtingeret: sequēti die abstineatis a cibo. ꝛ dormiatis multum: ꝛ si nō poteſtis dormire comedaris radicē vnaꝫ cinciberis. aut ʒ. iij. diatrionꝑpereon ꝛ supbibatis. ʒ. iij. vini potētis veteris: ꝛ ambuletis leuiſſimis paſſibus multo tpe ꝛ continuo: ꝛ non comedatis nisi vsq; ad fortē famem.

¶ Oportet cauere a nimi erate triſtitie acidie. cogitatōis. odij. ꝛ plurima ira. Lꝫ parū ire nō nocet ꝛ vtamini gaudio ꝛ querlatiōe cuꝫ dilectis ꝛ babitatoꝛe loco: ꝛ lucido: ꝛ ornati aſpect⁹ ꝛ locutione de reb⁹ delectabilꝰ bonestis. ꝙ si ꝓtingat ꝓpter vehemētē stimulus ad venerea: aut nō brī dormire: aut grauari corpus ꝛ impediri a debitis cogitationib⁹. dico bic ꝓo fanitate corꝓoꝛis eē vrēdum venereis moderate. ſ. quousq; corpus appareat leuius: ꝛ cogitationes firmētur magis in bonis rebus. Sed si ꝓo alia macerādum eēt corpus fame. triſtitia. vigilia. sitī. ad extinguēdum illius vbi audaciam. Et bec de regimine.

¶ Reuerēdiſſime pater q; dñatio vestra vtitur bonis cibis multi sanguīs ḡnatiuis nō est sine rōne dictū ꝙ ſtāte erate iuuētutis. bonus eēt circa medū Aprilis vsq; ad p^m^m May facē vobis leue flōmias de basilica extrabēdo de mane paruꝫ minus lib. 5. sanguinis: ꝛ facta bac flebotbomīa faciēdo bāc purgationē ꝑponēdo buc syrupū. ℞. syrupi acetosi simplicis. ʒ. i. mellis rosati colati. ʒ. vi. aque feniculi ꝛ endiuie. aā. ʒ. i. ſ. clarificet ꝛ aromatiçet cuꝫ panco cinamomo: ꝛ est ꝓo vna vice sumaꝛ calidus in auroza de mane ieiuno stōcho: ꝛ supdormiatis. ¶ Sumpto syrupo ſeꝛ vicibus capiatis bāc medicinaꝫ in forma pillaꝛa: q; scio potabiles medicinas dñationi vie abominabiles. ℞. pillaꝛ aggregatiuaꝝ. ℈. ij. agarici optimi albi ꝛ leuis. ℈. i. salis gēme. grana. vi. reficiātur pille cum aqua feniculi ꝛ sumant vna boza ante diez ꝛ supdormiatis per bozā. postea nō dormiatis vsq; ad cōpletēū operatiōis eaꝝ. Et q̄nque bozis post assumptas pillas bibatis ʒ. vi. aque calide cum ʒ. i. cucbari rubei: ꝛ post vnā bozā prādeatis ꝛ caueatis illa die a frigoze ꝛ seqnti nocte. Sequēti vō die in auroza capiatis optime cyriace ʒ. i. ſ. cum

Digitized by Google

ʒ.i.boni vini ſepē bouis ante prādiū ⁊ duabus bouis ante prādium faciatis cliſtere lauatiuū ex aqua ordei ⁊.ʒ.i. cucchari rubei. Et ſimilē purgatione faciatis circa principius Octobris dimiſſa flobotomia. Itē in rpibus frigidis oibus decē diebus de mane ſemel ſumēdus eſſet a vobis myrtidatus in pōdere.ʒ.ij.cum.ʒ.i.vini. Et in rpe eſtatis cōuenit ſepe vti de mane ſyrupo acetoſo:⁊ ita in veſpis. ¶ Et menti habeatis ꝙ maxime in eſtate ⁊ autūno caueatis a cibis groſſis: ⁊ vinis groſſis ⁊ dulcibus ⁊ ꝓfectionibus factis de melle:⁊ teneatis vētrez lubricū ⁊ melius eſt cū cliſteri. ¶ Et iſta puto cum auxilio ſummi dei dominationi veſtre ſufficere.

¶ De calozibus accidētibus in vere ⁊ de ſtipticitate ventris naturali. Conſilium. II.

¶ Iſpoſitio buⁱ⁹ viri qui annoz eſt circa.lx.⁊ nāturer eſt ſāguinee cōplonis:⁊ ꝓ o nunc abūdat ſatis multo flegmate:ꝑtim in capite eſt duplex:cuz in iuuētute ſolitus eēt pati calozes circa tēpus veris ꝙnque vel ſex acceſſionibus:vel circa ſemel in annis duob⁹:⁊ poſt illā etatē ſemel in anno:nūc ad id eſt ductꝰ vt bis in anno:⁊ qñq; ter incidat calozes in vere ⁊ autūno. ¶ Scōa eſt:ꝙ ipſe eſt ſtipticꝰ vētris:ita vt duobus ⁊ tribus diebꝰ⁹ aliqñ vſq; ad decē maneat ſine bñficio vētris:⁊ poſt emittat ballas duras ⁊ nigras.⁊ hec diſpoſitio facit alterari ſtomachū eius ⁊ vomere cibū ⁊ multoties pmixtū cuz rebus adultis nigris.⁊ aliqñ dolet circa partes ſtomachi:⁊ putaſ ꝙ ſit ex flegmatis deſcēdētis acuitate. ¶ Sz qz pādictus nobilis vir eructuationes bz ſepe amaras.ideo viſile eſt cōcari ab epate choleras ipſi ſto macho.⁊ ꝙ epatis attractiua vtus fortificata calido ſit eā magna ꝓſtipatiōis vētris.lz ēt ad hoc debilitas expulſiua inteſtinoz adiuuet. ¶ Et qz eſt vir prudētiſſimus ⁊ multaz cogitationū z multi laboris coꝫpozei:⁊ qui non curat qua hora faciat exercitiū putādum eſt:ꝙ poſt hyemalē repletiōez calor ꝓis ⁊ motus facti⁹ in hora nō debita ſine cā calozis in quez incidit in vere vel eſtate vel autūno. ¶ Et ego ponā ꝓſilius in regimine vite ſue incipiēdo ꝑmo a regimine ſex rerum nō nāliū.⁊ poſt dicā de aere.z⁹ de motu ⁊ quiete ⁊c. Poſt hoc aūt dicā vſum rerum medicinaliuz ſm ꝙ oportet ꝙ ꝓ ſeruatione ſue ſanitatis ⁊ prohibitione morboꝝ.

¶ Aer ſue habitationis oz eſſe tēperatꝰ:vicinus rū ad aliqualē caliditatē ⁊ humiditatē rendēs:ita ꝙ ſola camera in qua habitat tēpore hyemis veris ⁊ finis autūni ſit in ſolari ⁊ nō in terra: ⁊ ſup ſe habeat aliud ſolare ſpiſſum ⁊ ſolidū:ita ꝙ loca ſint bñ clauſa. ¶ Et bonus eēt bze fenestras ad oziēez quas in mane qñ ſol lucet circa medias tertias faciet apiri:ita vt intret per feneſtras per vnā horaz.⁊ poſtea teneātur clauſe cum vitro aut pāno arteo.⁊ habeat ignis in eiſdē locis talis vt faciat cameram declinē ad caliditatē.⁊ ſit ignis de lignis ſiccis:nō de carbonibus ſuffocatis.⁊ hoc eſt ſibi multo ſanius q̄ ſtare in ſtuffis: quā aer ſtuffatuz nō eſt enētatus ſicut camera in qua eſt caminū:⁊ ſm declinationē ab intētione frigiditatis diminuaſ ignis ⁊ econtra augeaſ. Et ſi habitatio ſua ſit bene luminoſa ⁊ bñ ſpecta a ſole eſt multo melioz. ¶ Tēpore aūt eſtatis eadē loco ſunt ꝙeniētia.ſz ꝑmit taſ ſol ingredi cameꝝ diluculo circa mediā horā:⁊ poſt phibeaſ ⁊ apiaſ alie feneſtre ſi habeat.ſ.ille que reſpiciūt ſeptētrionē ⁊ aſpgaſ in camera aqua frigida clara:⁊ alternāt̄ur folia ſalicis:⁊ vitis:⁊ piroꝝ:⁊ pomoꝝ.⁊ herbe:ſicut violaria ⁊ lactuca ⁊ rpe roſarus aliq̄ roſe poſſent ꝑſternī:ſ⁊ nō multe:⁊ habitatio eades ꝙuenit in autūno in quo ſi fuerit calor vehemēs in meridie ſtrozetur locus vt dictum eſt in eſtate ⁊ in ſine eius vehemēte frigoze incipiat ibi fieri ignis. Et ſi eſtas eſſet valde rabidi caloris habitet camera3 terrenā habētē feneſtras ad ſeptētrionem ⁊ cooptam a meridie. In hoc aūt tēpore caueat ſibi ne loca habitationis eius ſint ifecta malo odore. vbi gra.latrinarum vel ſimiliuz regimine:⁊ hoc regimen aeris eſt diligēter ꝓſiderādum ⁊ prohibēdum eſt a vētis ⁊ a recepcione radiozū lune ⁊ a ſtatione ſub malis arboribus:ſicut nuz ⁊ ficulnea.

¶ Quātum ad 2ᵐ modum:aliquo modo nō debet dimittē exercitiuz:ſed oz exerceri exercitio ambulādi aut equitādi:ita tamē vt exercitiuz non ſit nimis forte ſed duret vſq; ad principiuz laſſitudinis:⁊ poſtea ſtatim quieſcat: fiat aūt exercitiū in mane ſi pōt poſtq̄ emiſit ſupfluitates vētris:⁊ anteq̄ cibet:⁊ in ſero poſtq̄ ſenſerit cibum deſcēdiſſe a ſtōcho. Luz aūt cibatus eſt:aut quieſcat:aut leuiter ambulet cum delectatiōe ⁊ cum amicis.⁊ caueat ꝓ tūc ab omni fozti laboze ⁊ motu taꝫ corporis q̄ aie. ¶ Caueat etiā exercitia in ḡbus opz tenē caput declive: ⁊ pcipue poſt cibū. ¶ Cum aūt tēpus eſſet turbulētū:ita vt foris egredi nō poſſit fiat exercitiuz in domo:aut loco exercitij faciat ſibi fieri fricatōes ad crura ⁊ coxas ⁊ ſpalulas quouſq; incipiant carnes rubeſceri. ¶ In balneo autem ſudari z lauari ſi eſt cō ſuetus cōfert ſemel in ſeprimana:aut bis ieiuno ſtomacho.

¶ Quātuz ad 3ᵐ de cibis videē mihi ꝓſiderata ꝙſuetudine ꝙ ſufficit ſibi comedē bis in die:⁊ cibi debēt eē nō viſcoſi ⁊ frigidi ex ḡbus gñetur flegma:ſicut piſces magni aut groſſi:aut ex ḡbus gñentur melia:ſicut carnes veteres ⁊ ſalite. Nec debēt eſſe vehemēter calidi ꝓſumptiui niſi adhibeātur loco medicine vt dicam in fra: ſed debēt eſſe calidi ⁊ humidi multi ⁊ boni nutrimenti ⁊ facilis digeſtionis:vt ḡ diſtinguamus loquamur ſeriatim ꝑmone do ꝙ nō opz comedē ante famē:neq; in quātitate grauāte ſtōchus:ſed oz recedē a meſa cuz reliquiꝰ famis:⁊ caueat quātū pōt ne in eadē cibatione comedat cibos multe varietatis:⁊ ꝓcipue qñ ex eis aliq̄ ſunt corruptibiles ſicut piſces ⁊ lac qui ſimul ſe corrūpunt. ¶ Incipiemus ergo a pane.panis eius oz eſſe de optimo frumento anni ſui:bñ fermētatus:bñ piſtus:⁊ bñ coctus in furno:⁊ melius eēt ꝙ eēt ꝑmixtus aliquo minuto furfure.ſ.quarta ꝑte:⁊ oz eſſe cōueniēter ſalitus:⁊ nō comedaſ calidus ſicut a furno deferī:ſed expectāde ſup eo ſalē ſepte boze: ⁊ nō comedaſ poſt tertiū diem:⁊ remoueatur coztex duruſ exterioz vberādo cum cultello:panē aūt deficiēte in coctura:aut fermēto:aut de granis alijs a tritico ⁊ nimis duruz dimittat:⁊ panē ſubcinericiū ⁊ placētas que fiunt caſeate oz dimittē:ſed panē biſcoctū factum ex pane ſupeadicti modi in quo eſſent aliqua grana aniſozū ⁊ decima pars de cuccharo poſſet ſumere infuſuz vino aromatico:qñq; ad excitādum appetitū. ¶ Carnes quas laudarem ſint a principio veris vſq; ad totum mēſem Maij ſicut capretoz.ſecūdo loco carnes vitulozꝫ lactētiū ⁊ paruoz.tertio loco carnes arietuz ⁊ caſtratoz annualiū mōtanoꝝ:⁊ quādo nō habet laboraze meliozes ſunt carnes pdictꝫ caponū iuuenū pullaz nōduz ouificatiū quiſgllarum.fakanoz valde iuuenū turturū iuuenū ⁊ colūboz volare incipiētiū:⁊ omnes ille ſint carnes nō vehemēter macre:nec impingnate ſupflue:nec nutrite in loco ſtricto:ſed libere.carnes aūt porcoz ⁊ oues veteres ⁊ agnoruz ⁊ ſylueſtres ⁊ auium aquaticaz:ſicut mergonū ⁊ anſerū ⁊ anatū oēs oz dimittē. Pōt tamē vti carne capreoli iuuenis ⁊ lepuſculi:ſed raro.⁊ cōueniūt ei parue auicule in tēpore autūni degētes rubis:⁊ tolerantur oibus cōpētis carnes porci ſylueſtris qui nō dum trāſierit mē-

ſem

sem octauū : ⁊ melior pars ialium est pars anterior ⁊ in illa est pars melior dextra ⁊ viteatur capita ⁊ colla ⁊ interiora. pedē aūt ⁊ rostrus pozci domestici annualis vel partum iuniozis pōt capi cum panco aceto ⁊ pipe. ℒ Lac si est ei ꝑsuetudo est cibus ꝓuenies etati sue. ꝑtim si cōpuebēdar post eius assumptionē ꝙ non sentit in ventre nec in epate vlus parte dextra ⁊ tensionē vel dolozē ⁊ ɔ esse lac capre pascentis herbas mediocris sapozis ⁊ melius est calidū sicut ab vbere mulgeē sumptū in potu vel cus pane ponēdo in eo paruꝫ mellis ⁊ salis. ℭ Caseum aūt bonuꝫ est dimittē ⁊ minus malus est recētior ⁊ suauis gustus ⁊ boni odozis sanguinem vo nullo modo comedat neq; supfluas pinguedinē sed vitellis ouoꝝ gallinaꝝ recētiū pōt vti ⁊ ɔ. qm̄ sunt cibus ei valde ꝓueniēs ꝓferetim si ouа sint coctа ita vt sint trementia in cozice suo: aut si conquassent cum oleo olinaꝝ dulci ⁊ pauco aceto ⁊ coquant ita vt sint tenella : vel ℥ ſi diſtēperētur cum brodio bonaꝝ carniuꝫ vel cum aqua vt fiat inde fercalium. Sed ouа dura quocūq; coquant ⁊ ꝑparata cum caseo ⁊ ouа nō recētia ⁊ ea que non sunt gallinaꝝ : siue sint anserū : siue anatū sunt dimittēda ⁊ albumē est fugiendū. ℭ Pisces qui sunt ei meliores sunt illi qui habēt squamas ⁊ nō sunt valde magni ⁊ nascunt in ags currētibus bñeibus bonū fundū ⁊ nō fetidū : aut qui nascunt in mari libero ⁊ sut boni odozis ⁊ delectabilis sapozis : sicut trimelli trute agones carpiones ſtrigy ꝑsici salmozes caue dani vel siles fortassis in illa ꝑia ⁊ de mari sicut cephali rubei rele arance aurate passeres salite sardones merule cerui sgombri spimuli ⁊ siles. Sed anguille lāpede tēche carpani trusi murene palamite timy sturiones polipi ⁊ siles sunt fugiēdi ꝙ deficiūt a ꝓditionib⁹ supadictis. ℭ De granis ⁊ leguminibus pōt sumere in fercalis suis ⁊ aliter nō toleranē far ⁊ ordeum fractū ⁊ miliū excoriatū ⁊ riçum coctū cus pingui brodio bonaꝝ carnium supradictaꝝ ⁊ aqua decoctionis cicerū albozꝝ ⁊ rubeozꝝ ⁊ tolerent robilie. ſ. fabe ⁊ faseoli ⁊ legumina alia dimittātur. ⁊ silr frumētuꝫ coctū ⁊ victualia de pasta sicut pastilli ⁊ lagane ⁊ artoclee. ℭ De herbis conuenit ei vti in ꝓncipio melle bleta ⁊ apio coctis cum pauca quātitate porroꝝ ⁊ cōdiant cus sale ⁊ oleo vel brodio pingui ex carnibus supius dictis ⁊ sumant in ꝓncipio prandij ⁊ alia que dicā infra cum loquar de inanitione ⁊ repletione. Et si nō bñ dormit cōuenit ei sumere in sero feniculuꝫ de lactucis coctis cum brodio carniū vel in aqua ⁊ cōditis cum cinnamomo ⁊ pipe. ⁊ si delectet eum herbas comedere pōt petrosilū feniculū ⁊ borraginē buglosſam ⁊ mellissam cerfolū ⁊ anbenū ⁊ in estate ēt endiuiā ⁊ pōt vti maiorana serpillo ⁊ hyssopo. ebimus vo siccus ⁊ non ficus ꝓuenit ⁊ omni modo ꝓcipue si vtaē vt dicā infra de eſione : sed reliquas herbas dimittat. ℭ De radicib⁹ in byeme tolerātur rape ⁊ napones qñ coquunt cus bonis carnib⁹ ⁊ cōdiant cum aromatibus. ⁊ radices petrosily coctis cum carnibus redūt brodium ꝓueniēs. ⁊ pōt vti aliquādꝫ de pastinaca alba ⁊ rubea : sed ɔ dimittē alias ⁊ cepe ⁊ raffanellos ⁊ radicibus enule in byeme potest vti potius loco medicine q̄ loco cibi. ℭ De fructib⁹ ꝓueniēcia sibi fiant ficus mature in ꝓncipio prādij ⁊ si nō habet eas recētes sumat eas siccas coctas cum melle ⁊ aqua. ⁊ hoc in tpe frigido vsq; ad ſer pro vice in principio cibi maxime ꝙ mollificādo vētres. ⁊ vue bñ mature dulces ꝓuenīt etiam in ꝓncipio melle recētes ⁊ passule dulces sine armillis. Et in estate ⁊ in autūno ꝓma bene matura cum cozice sua comesta per medīā horā ante prādiuꝫ supbibēdo tres. ʒ. vini dulcis. ⁊ hoc maxime pro mollificādo vētē. De ceraſis pōt ante prādiuꝫ sumere: sed pira ⁊ poma ⁊ nespilla ⁊ sorba ⁊ cozna melius est dimittere. ⁊ silr citonia ⁊ granata : nisi fortassis loco medicine. vt dicam. Melones ante cibū sunt tolerabiles : citruli cucumeres melōgi dimittātur oino : castanee vitētur : amigd. cum zuccharo ⁊ anellane assate cus pipe ⁊ nuces cum ficubus sic comeste ⁊ dactyli dulces ⁊ grana pini cō fecta cum zuccharo oia ꝓueniūt. Reliquos fructus melius est dimittē. fungos ⁊ tubera viret omnino : sparagos pōt comedere : sed nō excedat in quātitate : sed comedat cum pipe. ℭ Lappares autez saliti ⁊ condīti cum pauco aceto ⁊ oleo ⁊ cinnamomo sunt cōueniētes. ℭ Anisum ⁊ feniculus ⁊ cinnamomū ⁊ piper gariofuli macis cinçib. ⁊ galanga quando sumuntur in quantitate que nō nullus calefaciat : sed mediocriter ⁊ in tempozibus frigidis multum conueniunt.

ℭ Preparatio carnium si sint grosse melior est elixatura ⁊ in byeme tādiu sint mozue ꝙ fiant tenere. Sed pulle ⁊ quisquelle ⁊ aues parue ⁊ iuuenes comedunt cōueniēter assate. ℭ Preparatio vo pastillozum ⁊ carnium que suffocantur : et decoctio in furno non sunt laudabiles.

ℭ Preparatio pisciū melior est ꝙ coquantur in aqua ⁊ aceto ⁊ sale : aut assentur super prunis.

ℭ Potus melior est vinuꝫ rubeum vetus : nouum aūt vinum est ei malū. ⁊ ideo oportet ꝙ omni anno habeat de veteri vsq; ad principiū Martij. ita ꝙ nouа sint clarificata. ⁊ si in byeme haberet mulsum. i. vinū ꝓfusum cum melle ⁊ paucis aromatibus eēt potus aptius ad cōfortationem stomachi sui ⁊ ad vite prolōgationē cum vigore corporis ⁊ animi. ⁊ in potu nō nimium abūdet ⁊ non faciat natare cibū in stomacho. Si vo in sero quādo vadit dormitū sitiret cum cōpiebēdit bibisse sufficiēter in cena lauet sibi os ⁊ gargarizet ⁊ blādiatur siti suc ⁊ coget dormire. Si vo non sufficiēter biberitant sitit vehemēter. tunc bibat ⁊ postea dormiat.

ℭ Quātum ad 4.m de somno bonuꝫ est ꝙ vadat dormitū vna vel duabus horis post cenā. ⁊ primo sup latere dextro ⁊ post primum somnū volnat se sup latere sinistro ⁊ prope mane redeat sup dextro. ⁊ si est cōsuetus dormire cum ventre inferius posito : ꝓcipue sup aliquo peluinari est valde vtile : ⁊ dormiat capite bñ elenato : corpore bñ coopto in loco obscuro tamē supius ordinato : ⁊ in tātuꝫ ꝙ somnus sit cōtinuus ⁊ nō interduꝫ ⁊ ꝓfundus. ⁊ quātitas eius sit circa septē horas : ⁊ sit in nocte nō in die nisi forte nō dormisset in nocte : ⁊ tūc melius est dormisse ante tertias in mane. ℭ Somnum aūt meridianū si est ei cōsuetus in totum dimittere vel saltem nō incipiat ad minus trāfactis duabus horis post cibum : ⁊ dormiat quasi sedendo : neq; dormiat in loco frigido vel mali aeris : aut sub radijs solis vel lune.

ℭ Quātus ad 5.m nō debet ita se implere cibo vel potu vt stomachus grauet. ℭ Debet scō studere vt saltez duobus diebus semel habeat bñficium vētris : ⁊ quia nā nō respōdet ei oportet ipsum vti adiutozijs quoꝝ ponā plures gradus : incipiēdo a leuioribus ad hoc vt si sufficiant lenia nō vtatur fortioribus vel rarius illis vtaē : ⁊ ponaꝫ in quolibet gradu plura : vt nō ita fiat ꝓsuetus vni ꝙ inde nā nō patiatur. ℭ Primum ergo ⁊ facillimū est assimere in ꝓncipio prādij ferculuꝫ de bletis ⁊ apio ⁊ capitis porroꝝ cōditis cum oleo ⁊ sale : aut cum pingui brodio carnium : vt supra dictum ſm fere cōſimilis virtutis eēt comedē ſex ficus siccas coctas in lib. i. aque cum ℥. i. mellis diſpumati vsq; ad ℥ iſſumatione medietatis aque : ⁊ postea ſtatim bibere ꝓdictam aquā in introitu mēse : ⁊ hoc maxime in tpe frigido. ℭ In tpe aūt calido cōuenit potare ante prādium. ℥. ʒ. syrupi rosati.

aut ʒ.iij. syrupi violati facti ſm modum quem ſtatim dicam. ℞ fit hoc modo. ℞. roſarū rubearū cōpletarū lib. v. ℞ fumantur mꝫ folia exprugulata: ita q̄ vnguibus non cum cultello abſcindaſ a folio rubeo pars extrema ſua tendēs ad albedinē: ℞ infundātur picta folia in aqua que fit lib. xv. ℞ fit calida ℞ p̄mittāt ſtare vna die: deinde extrabātur roſe ℞ exprimātur ℞ ponātur in eadē aqua aliq̄nque lib. roſarū cōpletarum ℞ exprugulatarū modo predicto teneantur ibi per diem ſiltrer: deinde extrabātur ℞ exprimātur p̄mo: ℞ ſiltrer fiat tertia vice. ℞ poſtea in predicta aqua ponantur q̄nque lib. cucchari ℞ ponaſ in vaſe vitreato magno ſtricti orificij capiētis lib. xxv. ℞ ſuppo-natur lib. i. olei oliuarū dulcium vt nō p̄mittat aquā tāgi ab aere ℞ coopiatur orificium vaſis cum pāno cerato duplicato ℞ pergameno ℞ aliꝫ modis: ita vt nullo modo expire: exponaſ quoq; ſoli. xl. diebus omni die per horā cum dimidia. ℞ de iſto ſyrupo fumaſ. iij. ʒ. pro vice fine alio addito: ℞ in introitu meſe. ſimili autē modo fit ſyrupus violatus: niſi q̄ nō oportet ponere ad ſolem ℞ cōſeruent ambo poſtea in loco frigido recēti: ℞ iſta ſunt in primo gradu facilitatis partim pro hyeme ℞ p̄im pro eſtate. ℣ In ſecūdo gradu eſt primo facere hūc electuarium. ℞. tbimi lib. q. infundātur in aqua ℞ aceto per horā; deinde extrabatur ℞ exiccetur ℞ paſſularū ſine arillis ʒ. q. ℞ baurach ʒ. iij. ℞ mellis diſpumati lib. vi. ℞ confice ad modū electuarij: de quo ſumaſ ante prādium per horā ʒ. ſ. et plus ℞ minus ſm q̄ opatur: ℞ eſt bonū in tēporibus frigidis: ℞ laxat vētrem ℞ mūdificat pectus ℞ pulmones ℞ cerebrū ℞ neruos ℞ cōfortat eos ℞ viſiuam virtutē ℞ vigorat appetitū ℞ digeſtionē: ℞ cōfert maxime ſenibus in tēpore frigido: ℞ iſta berbam vt puto opꝰ bīe a Venetijs. ℣ Secūdum fere eiuſdē vigoris. ℞. byſſopi ficci lib. q. māne electe ℞ diſſolute in decoctione paſſularum ℞ colate. ʒ. iij. cozdumenti. ʒ. q. piſtentur piſtanda ℞ miſceātur ℞ bulliēt ſimul quouſq; babeat formaꝫ electuarij: ℞ valet quaſi ſicut precedēs in ea quātitate ℞ bora. ℣ Tertium ℞. extremitatum volubilis magne que habet flores ad modum campane albe: ℞ involuuntur in ꝛa arbores circa quas naſcit ℞ coquaſ cum brodio bonarū carniū: aut cū aqua oleo ℞ ſale quādo non comeduntur carnes: ℞ comedatur boc ferculū ante alios cibos. ℣ Ad idez valet ferculum de mercuriali recēti in predicta quātitate: ℞ quia habet aliquam amaritudinē iungantur cum ea alie herbe de odoriſere: ſicut mētha maiorana ℞ ſimilia. ℣ Quantum eſt recipe quātitatem brodų carniū de qua vult facere ferculū ſuum ſiue ſint pulli ſiue aliarū carniuꝫ ℞ ponere in alio leberillo ad partē: ℞ ibi facere bullire ʒ. i. mane electe vel parum minus ligate in pāno. ℞ poſtea bene exprimaſ: ita q̄ māna egrediaſ a pāno ℞ remaneant ſoſe in pāno ℞ in illo brodio fiat ſuum ferculū: ℞ ſit primus qō comedaſ. ℣ In tertio ordine eſt polipodius: ℞ ſumatur de radice ipſius polipodij abzaſa circiter ʒ. q. et bulliat in quātitate brodų galline puguis que ſufficit ad faciēdum ferculū ℞ comedatur ferculus in quo ponantur gromata ſicut cinnamomū ℞ ginciber. ℞ ſiltrer poteſt fieri cum brodio carniū vel caponis. ℣ Secūdų fere ſimilis virtutis eſt in mane deglutire quātitatē vnꝰ auelane vel duarum de terbētina ℞ deglutitur in re ſimili illi in qua ſit euchariſtia. ℣ Tertium quaſi ſimilis virtutis. ℞. medulle cartbami. ʒ. iij. medulle ficuum ſiccarū pinguiuꝫ lib. i. piſtentur ſimul: ℞ de illa cōpoſitione comedatur in introitu prādij circa. ʒ. i. ℞ nō miremini ſi in hac re multū me extēdidi: q̄ in ea pender cōſeruatio p̄dictoꝝ: ℞ eſt neceſſarium gnuitare iſta remedia nena aſſueſcat vni q̄ vtiſſimis remediis: ℞ vtter non rādet in duobus diebus ſaltē ſemel faciat cliſtere ℞ eſt optimuꝫ: acci-piat cliſtere ex lib. i. olei oliuaꝫ puraruꝫ abſq; alio adiūcto. ℣ Item valet cliſtere ex pinguiſſimo brodio caponis vel galline cum ſale ℞ duobus vitellis ouī ℞ ʒ. i. mellis: ℞ ſit quātitas brodų circa. i. lib. ℞. ſ. vſq; ad duas.

℣ Caueat ſibi pro ſexto principali ab exceſſu ire ℞ cogitationis ℞ triſtitie ℞ timoris ℞ ſimilis anime paſſionū: ℞ caueat omnino quātum pōt a venereis. ℞ vtatur gaudio ſuperato cōuerſando cum ꝑſonis dilectis in locis pulchris ℞ amenis cum ſonis muſicalibus delectabilibus ℞ ſuauibus. Dec ſufficiant de regimine.

Et ante oia mihi videt q̄ ſit bonum ſemel in meſe duobus diebus p̄mittis facere vomitus: nō obſeruādo tamē certum numerū dierum meſis ℞ tenēdo modū in vomitibus quē ſtatim dicam. ℣ Primo in mane quo debet vomere comedat carnes diuerſoꝝ modoꝝ pingues: ℞ amē boni nutrimēti ſicut pullozꝫ caponum ℞ aliarum ſupradictarū valde pinguiuꝫ: ℞ fercula pinguia bene ſalita aliquid babēria de pipere ℞ bibat vinuꝫ dulce abūdanter: ℞ poſtea aſcēdat ℞ deſcēdat per ſcalas ℞ cōmoueat ſe. deide falciet ſibi vētre a pectine vſq; ad vmbilicum ſatis ſtricte cum faſcia lata de pāno lineo. deinde ſuperponat oculis duos manipulos cori ℞ faſciet oculos. poſtea ponat pēnam intinctā oleo in gutture ſuo tortiens: vt vomat cibum quē recipit. Et fozaſſe ad vomēdum eſt ſibi neceſſariuꝫ poſt cibum quādo vult incipere vomere bibere. ʒ. q. oxymellis cuꝫ decoctione raffani diſtēperati: ℞ poſtea imponere pēnam totiēs vt exgſtę vomar cibum aſſumptuꝫ. Et ſimiliter faciat ſecūda die. facto autez vomitu in vtroq; die lauet ſtatim faciē ſuam cum aqua: ℞ in aqua ponatur decima pars de aceto ℞ ſit frigida. ℞ bibat vnum granuꝫ maſticis cum. ʒ. i. ſyrupi facti de ſucco pomoꝝ redolētium: ℞ ingrediatur balneum ℞ lauet ſe velociter ℞ abſtergat ℞ inungat ſtomachū cum oleo maſticino calido: ℞ non comedat poſtea niſi fames ſit fozis: ℞ tūc comedat pullos ℞ auiculas ℞ carnes tenellas preparatas cum cōdimētis ſapoziferis ſibi delectabilibus. ſibi autez maxime cōuenit iſte vomitus ad cōſeruādum ſanitatem in tēporibus nō multuꝫ frigidis. Et ſi poteſt boc fieri nō negligatur. quoniā in eo eſt maxima pars conſeruationis ſue ſanitatis.

℣ In principio Martij omni anno faciat purgationē recipiēdo primo hūc ſyrupū ſex vicibus. ℞. ſyrupi de calamēto oxymellis cōpoſiti: mellis roſati colati. aā. ʒ. iij. decoctionis aniſoꝝ feniculi paſſulaꝝ ligritie. lib. q. ℞ cuꝫ iſta decoctione diuiſa in ſex partes diſtēperet ℞ etiaꝫ ſyrupus dictus: qui diuidat in ſex vicibus: ℞ ſumaſ calidus in aurora. ℣ Poſtq̄ aūt ſumpſerit ſyrupuꝫ ſex vicibus. ſumat ſequēti die duabus horis ante diez hāc medicinā. ℞. māne electe. ʒ. q. reubarbari optimi: turbith. aā. ʒ. q. ſpice: zinzib. ʒ. i. diſtēperētur cum aqua apu: ℞ endiuie: ℞ bibat calida: ℞ ſup comedat paruꝫ qd de pūro vel de aliare p̄hibēre abominationē. ℞ bū lauet os ſuum ℞ bibat. ʒ. ſ. vini albi odoziferi: poſtea dormiat ſup latere dextro ſi poteſt ſaltem per vnam horā: ℞ incipiēte medicina operiri nō amplius dormiat: imo ſurgat ℞ ſtet in camera clauſa cuꝫ pauco lumine: ℞ non comedat niſi trāſactis ſex horis poſt medicinā aſſumptam: ℞ tunc comedat leuiter de bonis carnib⁹ ℞ per horā ante cibū. ʒ. v. aque calide cum ʒ. i. cucchari albi. ℣ Silem purgationē faciat in medio Septembris: ds aūt attēdere ad mūdificationē capitis in mane anteq̄ faciat exercitiū: ꝑcipue maſticādo medinę coclear maſticis per horam ſpuēdo illud qō ad os venit de humiditate: aut trabēdo per nares aquam maiorane duab⁹ vel tribuꝫ vicibus: aut lauādo ſibi os ℞ gargariçando de

do de aqua vite optime facta: distillata tribus vicibus.
¶ In ianacris aut in gb⁹ lauaf caput ponat pro vna vice.ʒ.ij.foliorꝫ fene ad bulliendus pax:foliorꝫ lauri.M.i.
¶ Et pro ꝓfortatione stomachi sui vtatur omni tempore excepta estate in mane.ʒ.ij.istius cõfectionis.℞. speciem diambre:speciei aromatici gariofilati.aã.ʒ.ij.speciei triasandali.ʒ.i.succbari.ʒ.v.fiat confectio in morsellis:de qua sumat.ʒ.ʃ.pro vice. ¶ In tempore autem estatis potest facere ecotra.℞.triasandalorum.ʒ.ij.speciem aromatici gariofilati:diambre.aã.ʒ.ʃ.succbari lib.ij. ꝛ fiat confectio. ¶ In fine autem mense tam de mane ꝙ de sero confert ei ista confectio. ℞.granoum pini maiorum mundatorꝫ.ʒ.iiij. amigdalarum dulcium mundatarum.ʒ.ij.macis cinamomi.aã.ʒ.ʃ.succbari lib.ij.incidantur species minutim ꝛ amigdala ꝛ grana pini teneantur integra:ꝛ fiat confectio in morsellis:de qua sumatur in fine cibi circa.ʒ.i.¶ Confert etiaꝫ ei tenere pomum ligatuꝫ in fyndone ad odorãdum precipue temporibus frigidis boc modo factum.℞.stozacis calamite.ʒ.olibani mastichis.aã.ʒ.vi.sandarace tantũdes:colli spice.aã.ʒ.ij.ambre.ʒ.ij.ligni aloes.ʒ.ʃ.muschi.ʒ.i. pistentur pistando.ꝛ dissoluatur ambra ꝛ muscus leuiter in pauco vino:ꝛ conficiatur pomũ cum aqua maiorane in qua fit dissolutum pax: muschi ꝛ ambre.
¶ Si autem contigerit ꝙ calores superuenerint oportet statim aduocare medicum: ꝛ eius ꝓmonere ꝙ incipiat curam cito ꝛ diligenter habendo consideratione de virtute propter etatem:ꝛ conseruatiõe stomachi cũ unctione ex oleo mastichino:ꝛ de spica ꝛ frequẽtatione clisteriorum omni die in bona quiescendi: ꝛ cauendo sibi a laboribus:ꝙ ꝑ necessaria videatur euacuatio faciat eaꝫ cito antecꝫ virtus deficiat non trãscendendo in solutiuo suo virtutem agarici aut turbith vel reubarbari: cum mãna autem pulpa cassie ꝑm exigentiam humoris peccantis: quia ista febris potest esse variorum modorum. non me extendo viterius ad particularia. ¶ Bonum est autem vt in sanitate vtatur aromatibus factis ex cinamomo ꝛ pauco pipere:ꝛ confideret ꝙ mel est de melioribus reb⁹ ad comedendum cum suis cibis siue admiscendum cus suis potibus. nam calefaciet eus moderate ꝛ conuertetur in sanguinem bonum: ꝛ puto ꝙ vsus stellarie facte cum melle ꝛ bono vino ꝛ pauco cinamomo erit conueniens pro conseruando eum in robore suo: vt dixi superius in capitulo de potu. ¶ Item vsus cinçiberi conditi ꝛ diambre ꝛ diatrionpipereon qõcũq; fuerit per se cõuenit:quãdo nõ sumat in multa quãtitate.
¶ Et ista videntur mihi ꝓ nunc sufficere pro conseruatione ꝛ preseruatione huius nobilis viri cum auxilio altissimi:saluo ꝙ in tempore eructuatiõis amare mihi videtur ꝙ debeat vomere bibendo.ʒ.ij.oxymellis simplicis:ꝛ faciat clistere mõ sibi dicto prius:ꝛ post cibos suos sumat diacitoniten factum cum succharo albo: sumendo de eo.ʒ.ʃ.¶ Aut accipiat.ʒ.ʃ. huius confectionis.℞. sandalorꝫ rubeorꝫ ꝛ albozus.aã.ʒ.i.ʃ. spodij berberis:feminis portulace:feminis lactuce:rosarꝫ: succi ligritie:seminis nenufaris:siue flozũ eius.aã.ʒ.i.ꝛ.ℨ.ij.pistentur pistanda ꝛ accipiat succbari lib.i.ʃ.aque rosate:vini citorum:vini granatorꝫ mulsorꝫ.aã.lib.ʃ. bulliant simul semper agitando cum spatula quousq; succbarũ habeat debitã spissitudinem:ꝛ tunc mittat puluis dictaꝫ reruꝫ ꝛ bñ misceatur: ꝛ fiat confectio in rotulis vel in morsellis.¶ Itez inungatur stomachus eius quãdo sentit passionem isto vnguento bene calido:quãdo inungitur ꝛ ieiuno stomacho.℞. olei mastichini:olei de citonys:olei rosaã.ʒ.ij.balaustiarum sumach berberorꝫ ro, albarã myrtillorũ.aã.ʒ.i.ʃ.aque rosꝫ.ʒ.iiij. vini citoniorꝫ mucorum ʒ.ʃ.bulliant omnia simul sepe agitando cũ spatula vsq; ad consumptionem vini ꝛ aque remaneant cus oleo: postea colentur ꝛ in oleo addatur laudani.ʒ.i.gallie muscate descriptione Nicolai.ʃ.ij.musci ambre.aã.grana.vi. cere.ʒ.i.ꝛ fac vnguentum pro stomacho.¶ Itez ante cibum faciat talem fomentatione ad stomachum si paucta non sufficiunt.℞. vini rubei stiptici lib.vi. vini malu arici lib.ʃ.rosarum albarũ balaustiarum sumach myrtillorum. aã.ʒ.ij.squinanti cappari absinthꝫ calami aromatici.aã.ʒ.ʃ.cozicis citri.ʒ.i.bulliant omnia simul per quartam partem boze:ꝛ postea infundatur spongia lana vno palmo in dicto vino calido: ꝛ exprimatur inter duo incisoria de ligno:ita vt non remaneat in spõgia:nisi ꝙ sufficit fumus:ꝛ calida superponatur stomacho modo predicto vsq; ad quatuoꝛ vices in mane: postea inungaf cum predicto vnguento calido.
¶ De alopicia vel casu pilorꝫ. Consilium. III.

DIspositio qua oportet ꝑsens facere cõsiliũ est casus capillorꝫ capitis nõ per totũ: sed in quibusdaꝫ ꝑtibus capitis:ꝛ in quo casu per medicinas ꝓfuisꝫ est de ozu pilorꝫ: ꝙ postea eꝝ leui vsu venereoꝫ iterum cadunt. Et ꝓpterea putant aliqui ꝙ fit ꝓp defectuꝫ humiditatis: sicut accidit ꝑsificis in fine. Sed nullo modo est hoc putãdus:quoniã talis casus nõ facit hoc modo maculas in cute:sicut sunt in isto. Et quia virtutes omnes in isto viro nõ sunt defecte nec alie naturales nec animales:ideo putãdus est ꝙ sit modus alopicie. Tlam mihi dicit ꝙ est sine excoziatione: ꝛ sine pustulis circa locũ:ꝛ cũ renari sunt pili cum debilibus radicibus: qꝛ vsus venereoꝝ remouet vapoꝛẽ corruptuꝫ ad cutim accidit iteruꝫ corrosio in radicibus pilorꝫ: ꝛ destruũ humiditas per quã adherent pili ꝛ renouatur casus pilorũ.
¶ Et carũ esset mihi ꝙ is qui narrauit casum dicere sciuisset signa peccãtis humoris an sit sanguis corrupt⁹ vel cholera vel flegma vel melancholia que sumunt a colore cutis quãdo abradit vel fricatur. Sed dominans humoꝛ ꝑ fluendines in hoc corpoze est cholera ꝛ melancholia:ꝛ qꝛ ipse multis cogitationib⁹ est occupatus ꝛ passionibus multotiens puto potius peccauit humoꝛes esse melancholicũ alicui ꝑi cholere aduste admixtus. ¶ Et ideo ponã ꝓimo cõsiliuꝫ super hoc fundaméto nõ multiplicãdo verba oibus noca. deinde ponã remedia glosvendus est si alia esset materia qõ bene cõprehendi pot a pũri medico per ꝓpria signa.

Cura autem ista constat in sex rebus: quaruꝫ ꝓima est debitum regimen in sex rebus nõ naturalibus. Secũda ponit regimen in digestione materie. Tertia in euacuatione vniuersali totius corporis ꝛ capitis. Quarta in reſolutione materiei acute que est mala:ꝛ ibi manifista ꝑ localia remedia. Quinta in generatione pilorum. Sexta in conseruatione pilorum qui generantur ꝛ cutis ad ipsos retinendos.
¶ Prima res completur eus administratione aeris temperati: ad caliditatem tamen ꝛ humiditatem declinis ꝛ preparetur in hyeme artificialiter eus igne ꝛ vapoꝛibus aquarum babẽtium aliquid boni odoris sicut coziculum pomoꝝ vel coziculi citri:ꝛ filium nõ excessiue calidoꝝ:ꝛ postꝙ erit purgatus ꝓuenit vsus balnei omni die ieiuno stomacho. ¶ Et portare in capite pileus de pelle tangẽte cutim capitis:taꝫ de die ꝙ de nocte nõ mediãte pãno lineo:ꝛ sit pellis illa bñ exercitia a multitio ꝛ cauere a frigoze capitis est regula necessaria.
¶ Et quo ad hanc rem conuenit exercitiuꝫ nõ excessiuũ.

precipue aĩ purgationẽ: ꝛ post purgationẽ poteſt vti fo/rtiozi: in quo laborent inferiora: ꝛ loco exercitij cõuenit frictiones: ramen habentes ad inferiora in mane poſt beneficium ventris: precipue quãdo non poteſt vti exer/citio: non tranſeat ramen principium laſſitudinis: ꝛ fit cũ dilectis: ꝛ cum quieris interpoſitione ꝛ in re delectabili: ꝛ in locis amenis vel quaſi. ¶ Et quia materia peccat in capite: bonum eſt ꝙ parumper largius conſueto habeat. beneficium ventris: ꝛ ſi natura non facit non eſt ma/luꝭ quãdoꝙ ante cibum capere bolum de pulpa caſſie: aut quãritate ʒ.iiij. vel.vi. ita ꝙ videat ꝙ per illud ma/gis habeat beneficium ventris: ꝛ in ferculis ſumere bleta ꝛ mercurialem: aut aliquid de mãna ante cibum: aut vnum fruſtum confectionis: quã deſcribã infra ſine diagridio. ¶ Et quãtitate cibi vtatur tali: vt bene digeratur ab ſuꝑ grauitate ſtomachi ꝛ rugim ꝛ reuolutiõe mul/ta de laterę in latus.

¶ Et ſomno vtatur temperato in nocte non die incipien/do vna hora ſaltez poſt cibum ꝛ potius aliquo modo ſit longior conſueto ꝙ breuior: ita ꝙ ſit. vij. aut. viij. horarũ in die naturali.

¶ Cauere debet ab ira triſtitia odio acidia ꝛ multa cogi/tatione: ſed gaudio vtatur temperato ꝛ minuat vſum ve/nereo ꝛ vſq; ad cure complementum.

¶ In cibis autem ſumere oportet generatiuos bonorum humorum: ꝛ cauere acutos ꝛ mozdaces ꝛ amaros ꝛ groſ/ſorum humorum generatiuos. ¶ Utatur ergo pane ex optimo frumẽto anni ſui cui nullus aduenerit nocumẽ/tus: ꝛ ꝙ fuerit bene purgatus ab alijs granis: ꝛ ſit panis bene piſtus cõuenienter fermẽtatus ꝛ coctus inter pmaꝫ ꝛ tertiã diem nõ calidus: vt a furno deferatur. ¶ Et car/nes ſint ſicut pullozuꝫ perdicum faſianozum franquile/norum paruarũ auium degentium in arboribus ꝛ pratis ꝛ capreoꝝ ꝛ vitulozꝫ lactãtium paruoꝝ ꝛ agnoꝝ caſtra/torum animalium. ¶ Et poteſt vti ouis gallinarum pre/cipue eoꝝ vitellis. ¶ Et lacte dulci ſtatim ſicut mulgẽ/ab vbere non comedendo aliud donec ſit digeſtum ſi eo vult vti: ꝛ poſt ipſum non dormiat. ¶ Et qui intelligens eſt quid eſt dictũ boni cibi: ſicut ſupra dictũ eſt intellꝫ/get quibus herbis vel granis ꝛ radicibus vel fructibus vti poteſt: ꝛ quibus non: ita ꝙ nõ curo hic multiplicare: cauear tamen lentes ꝛ ficus ſiccas.

¶ Et potus debet eſſe vinum clarus ſubtile ſuaue guſtui: participans aliqua dulcedine: ꝛ ſit temperatũ cum opti/ma aqua: ꝛ ſumat quãtitatem qua bene miſceatur cum cibo: ꝛ nõ faciat ipꝫ natare in ſtomacho. ¶ Et nõ come/dat multã cibozꝫ varietatem in vna menſa nec cibos de/quoꝝ ꝓprietate eſt vt coꝛrũpant ſe ſic̃ piſces ꝛ lac ꝛ ſicut perſica poſt alium cibũ ꝛ carnem citri cũ alio cibo ſumi/ante vel poſt ꝛ ſimiles. Et hoc de regimine.

Secunda res complet cũ vſu regiminis ſupra/dicti ꝛ cum vſu iſtius ſyrupi ꝛ bu/gloſſi quo ꝛeraꝫ cholerꝫ aduſtã digeriꝫ: ꝛ oportet ꝙ in/cipiente vere ſumatur octo vicibus anteq; ſumat ſolu/tiuũ: ꝛ ſumat in mane vna hora ante diem ꝛ ſupdormiat ſi poteſt vſq; ad diem. ¶ Et ſi ꝓ toto vere vteꝛ iſto ſyrupo eſſet vtile ad confortãdam cor ꝛ bonificãdum di/geſtionem ꝛ cogitationes ꝛ odorem oris ꝛ corporis facit bonũ: cuius deſcripcio eſt talis. Ry. corticum radicuꝫ bu/gloſſe. ʒ.v. cuſcute: violaꝝ. aã. ʒ.ɣɣɣ. ſete crude. ʒ.iij. roſa/rum: corticeꝫ citonioꝝ: corticeꝫ pomoꝝ apioloꝝ: corticũ citriꝫ capillozꝫ veneris recentium. aã. ʒ.iij. ſeminis ocimi gariofilati cardamomi maioris ꝛ minoris. aã. ʒ.i. merbe ſicce. ʒ.i. ſ. infundanꝫ primo groſſo modo ꝓuſa in lib. x. aque fontis bone ꝛ clare per diem ꝛ noctem: poſtea bul/liant in vaſe mundo vitreato vſq; ad cõſumptionez ter/tie partis aque: poſtea coleꝫ ꝛ colature addaꝫ aque mel/liſſe aque bugloſſe aã lupulli. aã. ʒ. viij. cucubari albi lib. iij. deinde pone iterũ ad bulliendũ. Clarifica ꝛ aroma/tiza cũ iſtis ſpẽbus. Ry. folij bem albi ꝛ rub. ſandaloꝝ. ci/trinoꝝ: nucis muſcadarie: ligni aloes crudi. aã. ʒ.i. ſ. pi/ſtentẽ ꝛ ponanꝫ ligata in petia: que ſepe exprimaꝫ donec ſyrupus habeat virtutem decoctionis ꝛ denſ. ʒ.q. ꝓo vi/ce cum. ʒ.iij. aque bugloſſe.

Tertia intentio completur cum medicinis ſo/lutiuis: ꝛ regula eſt ꝙ incipia/mus a minus fortibus: que ſi non ſufficiunt tranſeũdum eſt ad fortiozes: tamen quia cura non valde cito comple/tur indigemus iteratis euacuationibus: quoniã fortiozi/bus vt ſemel in menſe vel circa: quandoq; debilibus: vt bis in menſe maxime quãdo euacuatio fit cum medici/nis benedictis. ¶ Sumpto ergo ſyrupo octo diebus cõ/ſequẽter ſequenti mane ſumat hãc medicinaꝫ ſi tolerat potionẽ: ſi aũt nõ tolerat potionem ſumat pillulas quas deſcribã. potionis deſcripto hec eſt. Ry. mirabolanozum citrinoꝝ: mirabolanoꝝ indoꝝ: mirabolanoꝝ. kebulozũ. aã. ʒ.ɣɣ. epithimi. ʒ.i. ſ. folioꝝ. fumiterre ficcozuꝫ: abſin/thy. aã. ʒ.vij. radicum lingue bouine aſſe calamenti bel/liricoꝝ emblicoꝝ liquiritie polipody. aã. ʒ.iij. ℈.i. roſaꝝ rubearum: ſeminis feniculi. aã. ʒ.i. ℈.ij. tamarindozum ʒ.ij. ꝓuno ʒ.x. ciij. paſſularum. ʒ.iiij. cõundantur cõtũ denda in. vij. lib. aque feruentis ponãtur: ꝛ ibi ſtent per diem ꝛ noctem: ꝛ poſtea ſuper. lentum ignem bulliant vſq; ad duarum tertiarum conſumptionem: poſtea co/letur ꝛ in colatura addatur cucchari albi lib. i. rob. ʒ. viij. coquantur ad modum iulep: detur ꝓo vice. ʒ.iij. cum. ʒ.i. ʒ. electuarij roſati deſcriptionis Deſue in ſolutiuis. Et de hoc ſolutiuo poſſet ſumere ponẽdo cum. ʒ.iij. cius. ʒ.i. electuarij roſati ꝓo vice ſemel in ſeptimana: ꝛ eſt leue.

¶ Si autem fortius capere voluerit ſumat cõfectionis amech. ʒ.iij. ſ. de illa que eſt ꝓxime deſcriptionis poſite a Deſue ꝛ pulpe caſſie recente. ʒ.i. diſtemperetur cum aqua lactis capzini: ꝛ ſumaꝫ poſt ſy. ꝛ ſufficit vti iſta ſe/mel in menſe. ¶ Et quando non fuit iſta: tunc in menſe poſt tribus vicibus ſumere doſim vnã de ſequenti con/fectione que ſumitur abſq; mutatione diete: ꝛ ego voco illam ſicut vocauit eã auctor: a quo accepi electuariũ de mirabolanis cbeçeçaie. Dec eſt eius aſſignatio. Ry. tama/rindozum purgatoꝝm ab oſſibus ſuis: paſſularum enu/cleatarum inuiuarum. aã. lib. ʒ. ꝓunozum damaſcenozũ ficcozum pinguium numero centuꝫ: medulle caſſie fiſtu/le pinguis dulcis nouiter extracte: mãne electe. aã. lib. i. ſebeſten libzam vnam: violaruꝫ ficcarum: liquiritie pur/gate ꝛ trite. aã. ʒ.ɣɣ. v. ſeminis malnauiſci: ſeminis mal/ue hozmlane: ſeminis citoniozum. aã. ʒ.x vij. corticum trium generum mirabalanoꝝ citrinozum kebulozuꝫ in/dozum. aã. ʒ.i. polipody quercini ſicci lib. ʒ. omnia con/tundenda contundantur: ꝛ poſtea omnia infundantur in. ɣv. lib. aque fontis clare per diem: ꝛ poſtea bulliant lento igne donec redeant ad quartam partem: ita ꝙ tres quarte fiant conſumpte: poſtea bene fricetur manibus: et coletur per tricocinium ſpiſſum: ꝛ in colatura addatur cucchari lib. ij. ꝛ coquatur donec habeat ſpiſſitudinem diacitoniten vel parum minus: ꝛ tunc capiatur medie/tas eius: ꝛ in ea ponatur diagridij boni. ʒ.v. et bene in/corꝑetur: ꝛ poſtea ſuper marmoꝛe ponꝛiatur ꝛ exten/datur: ſicut diacitoniten: ꝛ cum fuerit infrigidatum diui/datur in fruſta. vi. ʒ. ꝓo quolibet fruſto: ꝛ inuoluãtur hec fruſta in folijs citri: ꝛ ponantur in ſcatula ꝛ ſeruentur in loco ſicco. Alia autem medietas ꝓonꝛiatur ſuper mar-

Digitized by Google

more sine diagridio: ⁊ diuidatur in frusta ⁊ seruetur per se sicut prima. Hꝛa de prima sumat ter in mense: sed de hac secunda potest capere omni die: si non bene habet beneficium ventris: vt dictum est supra in regimine: ⁊ est sine custodia: ⁊ potest capi ante cibuꝫ ⁊ post. Sed illa in qua est diagridium sumatur cū aliquali custodia: hꝫ pauce dosis sit. ʒ. vi. sed ꝑm conditiones patientis variatur. Et ego banc probaui in vno sacerdote: qui penitus in oi parte corporis remanerat sine pilis: ⁊ tandem cum purgatione frequentata: ⁊ dicto regimine redierunt omnes cū auxilio localium dicendoꝝ: ⁊ liberatus est. Et est confectio regum boni sapoꝛis conseruans in iuuentute ⁊ curat scabiem ⁊ pruritum: ⁊ potest dari illud quod est sine scamonea omni tempoze: ⁊ in omni etate sine custodia.

¶ Si vo presentibus medicis videtur ꝙ indigeat sumi ter saltem ꝓ medicina danda cuꝫ custodia: ⁊ post syrupum erit conueniens teralogodion in quātitate qua videbitur presenti medico. ¶ Oꝛ si patiens abboꝛret potiones: ⁊ vellet pillulas: tunc bone sunt ⁊ viles ac leues pillule inde descriptionis Mesue: ⁊ dosis satis leuis est ʒ. i. ¶ Et si indigeret foztiozi fiant pillule de speciebus de teralogodion: ⁊ est mediocris dosis ʒ. i. satis sufficiés in cōsimilibus cozoziḃ⁹. ¶ Similes fere sunt iste. ℞. iere diacolloquintides que conficit cuꝫ melle passulaꝝ: ⁊ ponit a Mesue in capitulo de empima. ⁊ fuit Joānitij ℈. ij. diagridij gra. ij. ellebozi nigri. ℈. ʃ. confice pillulas cum succo endinie: aut lactuce. ⁊ sunt dosis vna. ℈ʒ iste sunt sumende cum custodia: ⁊ sufficit ꝙ semel in mense sumātur. ¶ Sed illa confectio de mirabolanis sine scamonea potest sumi omni die: aut saltem omni tertia die: ⁊ sumat tanta quātitas ꝙ videat ꝙ saltim soluat semel in die: nam sine bona mundificatiōe corꝑis ab humore: qui corrodit radices capillozꝫ: nō fiet debita cura: nec perdarabit dispositio bona.

¶ Post euacuationes dictas vtile est caput purgiā quod per nares trahatur. Et si nō videt in cerebzo alia materia ḟ in cute vtilis est cum decoctione violaꝝ radicis enulacampi camomille: ⁊ radicis capparoꝝ in vino albo potēti mediocriter: ⁊ postea coletur: ⁊ fiat tribus diebus in septimana. Si vo videtur in cerebzo flegma abundare vtilis est masticatio mastichis cum tribus granis piperis ꝓ vice per mediam hozam spuendo illud quod ados venit de flegmate.

Quarta res ꝑm doctrinaꝫ nostroꝝ non debet se tangi in operatione a quinta. nā medicine locales que sunt ad resolucndum materiā malaꝫ manifestam in cute. debent etiam habere virtutem attractiuam ad cutem materiei bone apte ad pilozꝫ generationem. imo multotiens cōmunicatā septe que est cōfortatio ad capillos retinendos. vnde Auic. dixit. Cuꝫ ergò corꝑus mundificatuꝫ est ab illo. ℈. humoze malo: oportet tunc vt in eis fit virtus attrahens sanguinē bonum ⁊ vapozem eius temperatū preterḝ ipsā resolueret corruptū: qui est in cute: vt aggreget resolutiones corrupti propinqui ⁊ attractiones boni longinqui. hec Auic. ¶ Et ideo non videtur ꝙ alia ponātur attractiua alia resolutiua in distincto tempoze ꝓ illozum generatione: imo cuꝫ vno medicamine hoc faciat: prius enim diceret ꝙ oportet in illis medicinis. ℈. que applicantur ad resolucndum malignum fit confortatio ⁊ prohibitio: ne recipiat caput materiā malignā. ⁊ est sentēcia Alex. in primo. ⁊ Rasis in ꝯ continentis. Hal. autem in primo memiꝛ. nō posuit nisi duas necessarias. ℈. diffoluendum malum propinquum ⁊ attrahendum bonum longinquum. conseruantem antez ⁊ confortantem postea applicauit.

¶ Sed quia in hac particulari operatione circa locuꝫ est maius magisterium: imo auctozes medicine primo notant ꝙ quādo casus iste pilozꝫ est alicuius cause quā in cute non multum fecit impressionē: tunc sufficit sola purgatio cuꝫ debito regimine. ⁊ Hal. in ꝓmo meimiꝛ. de hac posuit exemplus qō ipse ꝓbauerat. Si vo nō fit cā debilis ponuntur regule ab eis in tali operatione seruande.

¶ Prima regula. medicus nō debet multo tempoze expectare anteq̄ veniat ad remedia localia applicanda in hac dispositiōe. vnde Auicē. in capitulo primo. ⁊ festinādum in hoc ne cutis recipiat materiā manifestam malaꝫ: tunc cōstat ꝙ loquitur de approximatione resolutiuiꝫ.

¶ Secunda regula. ꝙ hꝫ medicine locales que habent resoluere talem materiaꝫ debeant esse incisiue subtiliatiue resolutiue. tamen nō oportet ꝙ sint ita fozes in resoluendo ꝙ cutis nimium substātialiter exiccetur: quia ⁊ si in presenti videantur multum iuuare: vt ait Hal. in meimiꝛ. cum inducunt dispositionem in cute per quā postea cito cadūt: ita ꝙ regnare nō possunt. Et ideo Auicē. capitulo proprio dixit: ꝙ tales medicine sint resolutiue resolutione nō consequēte exiccatione ꝑpter vehementiam calefactionis quare adipiscatur cutis exiccationeꝫ que in futuro sit causa casus pilozum: quāuis in presenti destruat alopitiam. Et ex hac regula inferit ꝙ si aliqua sit medicina necessaria in isto casu que sit vehementis exiccationis: sicut gūmi tapsie: ⁊ sicut euphozbiū: oportet ꝙ misceatur cum sufficienti quātitate alterius mitigantis acuitatem non ꝓhibentis penetrationem. ¶ Tertia regula. ꝙ medicine iste debent esse subtiles: vt penetrēt profundum cutis vbi debent generari radices pilozum.

¶ Et quarta regula est Auicē. ꝙ habeant confortationē vt prohibeant ne caput recipiat materiam malam: sed de hoc nihil dixit Galenus loco allegato. voluit enim corꝑus esse bene mundificatum. ¶ Et quinta est Auicē. ꝙ confortatiuum non debet esse multe stipticitatis ne prohibeat vapozem bonum prouenire ad locuꝫ ⁊ penetrare in pozis. ¶ Sexta regula est ꝙ medicus ꝓsens debet diligenter considerare impressionem quā facit medicina quam applicat cuti. naꝫ si impressio est parua: aut sufficiens potest perseuerare cum medicina cum qua incepit: aut permiscere aliquid plus in compositione medicine de medicina fozti. verbi gratia. gummi tapsie: aut euphozbio: aut simili si fuerit opportunum. Sed si impressio est foztis: tunc oportet ꝙ tunc minuatur quātitas medicine foztis in cōmixtione ⁊ approximetur pauciozi tempoze ⁊ curetur nocumentum quod fecit. Et bis sequitur ꝙ melius est a debili ⁊ gradatim ascendere si oporteat ratio: quia debilis non facit nocumentum ad quod remouēduꝫ oportet laboꝛare. ¶ Et si dicatur. quomodo cognoscaḝ si impressio est foztis: aut sufficiens: aut debilis. Respondetur ꝙ oportet considerare locum depilatum: ⁊ fricare cum panno aspero: ⁊ si rubet faciliter non indiget foztiḃ⁹ medicinis: sed illis quas dicemus. Si vo ruber per fricationem nisi cum difficultate: tunc medicina que cum approximatur hoza qua removetur dimittit locum rubicundiozem ḟ ante: ⁊ calidiozem: sed nec fecit vesicas: nec vlcerationes. ista sufficit: ⁊ si hoza qua removetur locus non ert rubificatus: sed facilius rubefit ḟ ante per fricationem: tunc imprimit: sed non sufficiēter: tūc oportet ꝙ addatur paulatim in fine virtute calefactiua quousq̄ inueniꝫ ꝙ rubificat. Sed si locus non ruber per fricationem: signum est ꝙ alopitia est maligna ⁊ ꝙ cutis est multum infecta. Et in isto casu debet fricari cum cepis ante administrationem medicine attractiue.

ꝛ resolutiue quouſq; rubeat: ꝛ ſi non rubet nō eſt excuſatio quin adminiſtrent ſanguiſuge ſup̄ loco: aut ventoſe ꝛ ſcarificē anteq̄ medicina attractiua apponat: aut p̄ gaſ locus cū acubus plurib⁹ punctur̄is vicinis: ꝛ ſup̄imponēdum medicamētis q̄b facit veſicas: ſed nō p̄funde vicerat. Ito ergo mō cognoſcit vtrū diminute vel ſup̄flue opereſ. Nam ſi in illa que rubet per fricationē cum pāno ponaſ medicamen veſicans vlcerans aut apoſtemans eſt nimis: ꝛ cū hoc accidit op̄s q̄ inungaſ locus cū pinguedine anatis donec remoueatur nocumēta. Si vo fricādo etiā cū cepis nō rubet: medicamen appropinquat os q̄b veſicet: ſed nō vlceret p̄funde: poſtea faciēdus eſt vt dicam infra. ¶ Septima regula eſt poſita a Hal. loco allegato ſepe. ꝛ eſt q̄ in hoc tempore quo debet adminiſtrari medicamen locale nō debet cutis capitis diſcoopeririri ad aerem frigidum: ſed in loco calido: ita q̄ in eſtate ad minus in ſole diſcooperiaſ ꝛ in hyeme diſcooperiaſ in balneo. ſ. in ſtuffa.

¶ Dis ergo obſeruādis ꝑpoſitis de cēdo ad p̄ticularem modū operationis qui mihi videt in iſto patiēte obſeruādus. ¶ Prio ergo: ieiuno iſtōcho ponaſ in ſtuffa ſicca: ita vt totus caleſiat: ꝛ tūc diſcooperiaſ caput ꝛ radaſ cū nouacula: ꝛ ſi per caliditatē ſtuffe ꝛ abraſionē eſt locus depilatus rube⁹ eſt ſignū q̄ eſt leuis: ꝛ ſufficit q̄ inungatur cū iſto medicamine: ꝛ caput ſtatim coopriaſ q̄ nullo modo frigeat. R. ſpume maris combuſte: amigdalarū amararū cobuſtarū cuꝰ cortice ſuo: ſalis nitri cōbuſti. aā. ʒ.i. adipis vſi antiqui: olei laurini: adipis anſeris ꝛ anatis aā. ʒ.i. miſce: ꝛ opteme icorpora q̄ ſit ad modū vnguēti. Et cuꝰ fuerit inunctus cooperiaſ infula lini calefacta. Et conſideret in capite ſer̄ horā: ſi cutis eſt facta calidior ꝛ rubicundior: aut ſi rem̄ ſit rubea: ſicut fuit q̄n fuit facta inunctio. Et ſi ita ſit dimittaſ per noctē ꝛ in mane lauet cū ſpōgia infuſa in aqua calida: ꝛ ita cuꝰ pileo de pellib⁹ dimittaſ: ꝛ ite in ſero fricet ꝛ vngaſ ꝛ teneaſ p longitudines noctis: ꝛ olꝫ duob⁹ diebꝫ ſemel abradaſ caput: ꝛ continuet niſi aliud faciat per .xx. dies. ¶ Si vo per bꝰ pharmacū locꝫ veſicaſ rūpaſ veſice ꝛ vngaſ locus cuꝰ adipe anatis oi die bis: ꝛ ſiſt radaſ ſemel in duob⁹ diebꝫ quouſq; veſice ſanent: ꝛ tūc adminiſtret debilē: q̄ vbi ponebaſ ſpume maris ꝛ nitri ꝛ amigdalaꝝ amararū cōbuſtaꝝ. ſ. i. ponaſ ſolū. ʒ. ſ. in tota cōpoſitione. ¶ Si vo p̄mū ſam dictū vnguētum nō rubefaceret: tūc addaſ ad quātitatē ſpume maris ꝛ nitri cōbuſti tātūdē: ita q̄ vbi ponebaſ. ʒ. i. ponaſ. ʒ. q. Et ſi nō ſufficiāt addaſ eupboꝛbij. ʒ. i. in tota cōpoſitōe: ꝛ tātū fiat fortꝫ q̄ rubefaciat: ſ. nō faciat veſicas. Et q̄n ad talem fortitudinē ventus eſt: tunc cū iſta p̄ſeuereſ per .xx. dies omni die fricādo p̄ius quouſq; bene rubefiat: ꝛ poſtea inungēdo omni mane lauando ꝛ exiccādo cū ſpongia ꝛ radendo cū nouacula oibus duobus diebus ſemel.

¶ Et q̄ iſta paſſio aliquaſiter fuit diuturna: ea tri pariēs cōualuit: ideo pono ipſas de mediocriter fortib⁹ ꝛ medicamē deſcriptus eſt de medijs in fortitudine: ꝛ ſimili fere gradu ſunt ſequētia q̄bus poteſt vti vnoquoq; per ſe.

¶ Et ego ſigillarim ponā mediocria remedia q̄ Hal. dicit ſe ꝓbaſſe in iſti paſſione ꝓ mediocribus. ¶ Primū R. amigdalaꝝ amararū cōbuſtaꝝ. cū ſuis corticib⁹ terāt̄: ꝛ poſtea ꝓficiant in ſale cū aceto fort̄i albo cōterēdo inuicē per duas horas: ita vt optime icorpozenē ꝛ addaſ paꝝ mellis. ſ. quarta ꝑs aceti: ꝛ ite incorpozeſ: ita q̄ totus ſit vnguētū ꝛ inungaſ bis in die per⁹ fricādo rubificādo ꝛ abradendo mō dicto. ¶ Scōm eſt. R. oſtracha ericioꝝ marinoꝝ ꝛ cōbure ꝛ tere ſubtilr ꝛ cōmiſce cū adipe vſi: ꝛ vteſ ſicut ꝑcedentib⁹. ¶ Tertiū eſt. R. radicis cāne adulte. ʒ. iij. ꝛ icorpora cū adipe vſi antique ꝛ vnge modis ſupradictis. ¶ Quartū eſt radix lauri diligenter trita cū aceto acerrimo: ſiſt appoſita. ¶ Quintū eſt ſpuma maris cōbuſta ꝓfecta cū oleo antiquo: aut oleo lucernę: ſicut vnguētus. ¶ Si ſ puteſ cās eē debiles: q̄ cum leui fricatura locus bñ rubefiat fricet locus: ꝛ oi die vngaſ cū fece olei que reſideret in lucerna poſtq̄ multotiens accenſa fuit: nō mutata vel mūdificata lucerna: aut. R. aceti fortis: olei roſati boni. aā. ʒ.ij. galāge. ʒ. ſ. teranſ ſiſt: ꝛ ꝓ tūc icorpozenē ꝛ cū illo vngaſ paſſio debilis: ꝓaſo ꝛ ꝓficcato capite. ¶ Si vo paſſio ſit fortis ꝛ cum p̄mis medicaminib⁹ nō libereſ: tunc os facere fricationē fortiorem: ꝛ ſi nō ſufficit ad rubificādum fricatio cuꝫ pāno aſpero: fricet cū cepis fortib⁹: aut cū ſquilla: aut pungaſ locus cuꝫ multis acubus ſimul ligatis: ita q̄ multis punct̄is ſimul aliqd ſanguinis egrediatur ꝛ apponaſ ꝑbar macum fortius: obſeruando modos quos ſtatim dicaꝫ.

¶ Primū ergo medicamē eſt hoc. R. baurach cōbuſti: ſalis armoniaci aduſti eupboꝛbij. aā. ʒ.i. ſumach. ʒ.q. piſtenſ ſubtiliſſime cū aceto acerrimo ꝓficiāt̄: ꝛ fiat ſicut vnguētum: ꝛ poſt fricationē inungaſ: ꝛ ſi facit veſicas: tunc rumpaſ ꝛ vngatur locus cū adipe anatis quouſq; ſaneſ: ꝛ tūc iterum radaſ ꝛ fricet: ita vt rubeat: ꝛ apponaſ medicamen toties q̄ videaſ q̄ capilli ſint nati fortes nō ſoluꝫ in extremitatibus ꝑis depilate: ſed etiā in medio. Doc eſt. n. ſignū poſitū ab auctoꝛibus ſanitatis loci. ¶ Aliud ꝛ fortius. R. ſpume maris adulte. ʒ. ꝛ. baurach cetarach ſulfuris ſalis armoniaci aduſti eupboꝛbij. aā. ʒ. ij. ſtaphiſagrie cantaridaꝝ aſſiſſis capitibus ꝛ alis. aā. ʒ. i. piſtenſ ꝛ cōficiāt̄ cū vino veteri: ꝛ ꝑmo fricet locus cū cepis ſup: poſtea ponaſ medicamē: ꝛ cuꝫ mordicat remoueaſ ꝛ lauetur locus cū ſpōgia infuſa in vino calido: ꝛ fricet cum aruugia anaris: ꝛ cū nō doleret: ite fricet cū cepis donec rubeat: poſt inungaſ cum dicto medicamine donec mordicet: ꝛ tunc iterū remoueaſ ꝛ lauetur locus cum vino: ꝛ poſt inungaſ cū adipe anaris. Et ita cum nō doleret fricet iterū: ꝛ ſemp ante fricationē radaſ quouſq; apparēt pili fortes in loco. Et q̄n adminiſtraſ pinguedo anatis perſeueret cuꝫ ea vno vel duobus diebus vel plus quouſq; videtur q̄ veſice ſint ſanate: ꝛ tunc eſt tempus iteruꝫ radendi ꝛ fricandi ad rubificādum ꝛ apponendum medicamen quod faciat veſicas.

¶ Et q̄ modus iſtius cure multū pendet in cognoſcendo fortitudines egritudinis ꝛ gradum medicine reſolutiue attractiue: ꝛ de gradib⁹ egritudinis ſaris dixi ſupra: nūc volo nominare medicinas ſimplices ad hoc ſm gradus ſuos ordine poſito a Hal. quē Auic. ſequitur ad litteraꝫ.

¶ Prima ergo ꝛ fortior medicina ꝙ que ad hoc admini ſtrātur eſt eupboꝛbium: ꝑcipue ſi eſt recens anni ſui: ſ. poſt debilitat: ꝑcipue poſt annum tertiuꝫ. ¶ Scōa eſt gumi tapſie ſiue tapſia ipſa: que tapſia nō eſt ruta aggreſtis: imo ſpēs ferule: vt dicit Plinius: ꝛ ſimilr Diaſcoꝛides ꝛ Simon Januēſis: ꝛ ideo q̄ Auic. poſit in ſcdo loco gumi ruthe agreſtis: de q̄ eadē vba dic̄ que Hal. dicit ō tapſia. putādum eſt fuiſſe errozem tranſlatoꝛis. Et q̄ tapſia bodie apud nos non poꝛtatur: quēadmodum apud arabes: multuꝫ vtimur ruta agreſti ꝓ illa. Ego autez in nullo ſupraſcripto ꝛ cōpoſito ꝓ poſui: q̄ non vidi auctoꝛem de ruta illa aliquid dixiſſe. ¶ Tertia medicina ſimiliter eſt ad vſus que non eſt ſpuma maris: ſed ſpuma exiccata circa cānas: que naſcuntur in ſtagnis mixtis ex aqua marina dulci: ꝛ maxime inuenitur in Salitia: ꝛ puto q̄ ſi circa Venetias quereretur q̄ inueniretur: ſed aromatarij noſtri nō babēt. ¶ In quarto loco ponit naſturtium ꝛ ſinapis ꝛ cinis cantaridarū cōfectis cum pice humida

Digitized by Google

ꝛ ſtaphiſagria ℈ fecta cū⁹ oleo laurino aut lacte titimale.
¶ Et ſal poſtea ad artē ℈ quēdam modum adminiſtra
tionis ſimileꝫ iſtis: in quo loco ſulfur viuum ꝛ ſpuma ni
tri ꝛ nitrum q̄ vocatur aſſonitrū aduſtum: ꝛ ambo elle
bori: albus ꝛ niger.
¶ Et in gnto loco due ſpēs ſpume maris: aduſte tñ ſunt
meliores ꝛ ſemē eruce: ꝛ radix cāne cōbuſte: ꝛ pix liqda
ꝛ cozice cāne cōbuſte: ꝛ pix liqda q̄ dā alchitrā ꝛ cedria
liqda: ꝛ ſterc⁹ murū aduſti. deide priapus aſini cōbuſt⁹:
ꝛ rane pue alde cōbuſte ꝛ mures cōbuſti: ꝛ ericius mari
nus cōbuſt⁹: ꝛ oſtrache ei⁹. ¶ Leuiſſima ſūt adeps vſi
leonis ꝛ leone ꝛ oleū lucerne: ꝑcipue fex ei⁹: ꝛ oleū lauri
nus: ꝛ ſillia: ſicut leopardi anſeris ꝛ anatis ꝛ amig. amare
cōbuſte cū cozice ꝛ capze vene cōbuſti: ꝛ q̄dā alie ponū
tur tā ab antigis q̄ a modernis: ſed iſte ſunt magis ꝓbate de bis q̄ bic dignoſcunt: ꝛ in cōponēdo fortis miſceat
cū aq̄: aut cū aceto ꝛ oleo: ꝛ q̄ volum⁹ q̄ nō magis fortiter operē ponā multuꝫ olei ꝛ paꝫ de forti medicia. Et q̄
volum⁹ fortificare ponim⁹ eē: ꝛ miſceant cuꝫ debilib⁹ in
vartꝫ ꝓportionib⁹. ¶ Et dicit Alex. q̄ mirabilis eſt me
dicina cōpoſita ex adarace cōbuſta ℈ fecta cū adipe vſi
cū adminiſtrat ꝓaſo ꝛ rubificato capite: ꝛ fit adaracis ʒ.
i. ſ. adipis vſi ʒ. i. ¶ Aliud valde mirabile. R. cineris
ranaꝝ ʒ. iij. fimi muris vſti ʒ. i. cedrie: aut picis liquide
ℨ ſufficit: fiat vnguentum.
¶ Si vo putareſ peccātes humorē nō eē cholerā: ſ; me
lancholiā vl flā. in regimīe vite: quo ad acrē ꝛ exercitiū
ꝛ cibū ꝛ curare accidētia oꝝ vti calidioꝛib⁹ virtualr q̄ ſu
pra ſcripſim⁹: ꝛ purgare corp⁹: aut cū pillis cochys: aut cū
tera diacolognidos: aut pillis fetidis: aut cū turbith. lo
calia aūt remedia ſunt que ſcripta ſunt.
¶ Si aūt vene capitis videnſ rubicūdiores ꝛ facies ꝛ lo
ca patiēta: nūc ꝑmo flobotomādus eēt de vena capitis
in bꝛaccbio dextro. deide aliq̄ paꝫ venaꝫ capitis vl ō
vena frontis eēt flobotomāda: aut ſanguiſuge ponēde:
aut ſcarificatiōes cū vētoſis faciēde: ꝛ purgationes fiant
quēadmodū dictū eſt ſupra. ſi a cholerico ꝛ melico ꝓce
deret. localia tñ vt p̄dicta eſt ſunt adminiſtrāda ℈mo
dum rubificationis ꝛ difficultatis egritudinis.

Sexta res vt dixi in p̄n⁹ nēcia in hac cura eſt ꝑfer
uatio capilloꝝ q̄ iam nati ſunt: ꝛ qz iſta
cōſeruatio fit: interdū idigem⁹ q̄ aliq̄ naſcanſ: iō oꝫ me
dicinas q̄ hoc faciūt bīe attractiuā moderatā ꝛ ſtiptica
cōmoderatā virtutē. ¶ Et quia hec res ſufficit ſi nō ſit
alopitia: ſ; ſolus caſus capilloꝝ ex paucitate boni vapo
ris: ideo ēt bic ſeparis libēt⁹ ponā. ꝓ qua ℈mo ſeruet
regimē boni ſanguis ℊnatiuū cū ſupra ſcriptis: ꝛ euacuēt
humores mali ſi q̄ putanſ eē ſolū in cozpe q̄ aut pauciſi
cant mās piloꝝ: ꝛ ipſas ℈fundūt: aut cutiꝫ oppilāt ſi q̄ ta
les fuerint. ¶ Sed quo ad pricularia cōplēt cū medici
nis que ſcribā infra ſtatis. ℈mū eſt. R. laudani capilloꝝ
veneris cineris cozticū pini adipis vſi. aā. ʒ. ſ. piſtent pi
ſtanda cū vino auſtero: oia inuicē ꝛficiant: ꝛ ꝓaſo fricā
to q̄ capite iungat fero ꝛ mane leuiter. ¶ Aliō q̄ ſum
me laudat. R. ventrē vnū lepoꝛis: oiligēter ſiccē in fur
no in vaſe fictili nouo: ſ; nō aduraſ: iō ponaſ q̄ non bꝛ
calo: ē aduſtiuū: ſ; ſicut q̄ vue bñ ſiccanſ ꝛ nō adurunſ
myrtilloꝝ acbacie ſucci extremitatis rubi fructꝰ rubi te
nerrimi. aā. tantūdē oiligēter vndiq; teranſ ꝛ cicotrico
nigentur ſubtilr ꝛ adde adipis vſi adipis bouis marini.
aā. lib. i. miſce. ꝛ ſeruа: ꝛ ꝓaſo capite ꝛ fricato inungatur.
¶ Aliud. R. laudani ʒ. i. vini dulcis ʒ. ij. cozticū pineaꝝ
aduſtaꝝ ʒ. iij. ſpume maris aduſti ꝛ triti ʒ. i. elleboꝛi ni
gri veteris aduſti ʒ. iij. adipis vſi ʒ. i. fac vnguentum ꝛ
vtere. ¶ Et iſtis medicinis opꝫ vti q̄ iam ꝑ medicinas
alopitie inceperunt naſci pili: ſed nōdum videnſ foꝛtes:
aut nō taꝫ multi: vt opꝫ. Et qz hec medicina eſt ſolus ꝓo
vera decoꝛatōe ꝛ licita videnſ mibi iſta ſufficere cuꝫ al
tiſſimi auxilio: qui ſit laudamus in ſeculum ſeculi.

¶ De doloꝛe capitis cū multis accītib⁹. Cōſi. IIII.

Obilis Dña de Seltro patit doloꝛē ca
pitis: ℊ aliq̄ occupat totum ca
put: aliq̄ medietatē: ꝛ aliq̄ ſupciliū: ꝛ q̄q;
dedꝛit ipſam ad hoc vt loquaſ ꝑter rōnem
cū alleuiatōe ꝛ coꝛruptōe imaginationis. Et
iſte doloꝛ maxīe infeſtat eā in tpe byemis: ꝛ durat q̄q;
ꝛv. q̄q; pluribus diebus: ꝛ pauco facto interuallo iteruꝫ
redit: ꝛ maxime moleſtaſ a medio noctis vſq; ad meri
diem: poſtea incipit declinare: ita fit ℊ multum de nocte
cenare pōt: ꝛ hoc tempoze paſſionis plerūq; volet ſtoma
chum: ꝛ ſentit in plurimo tēpoze multas ventoſitates in
ventre cum rugitu: ꝛ debiliter digerit. Et quādoq; ſentit
inflāmationem in capite. plurimuꝫ tamē percipit frigus
circa cozonalem cōmiſſuram: ꝛ in boza vehemēcie doloꝛ
ris nihil ſentit melius q̄ applicare pānos vehementiſſi
me calidos. Et ſunt iam plures anni q̄ℨ hoc mō patiſ: ꝛ
eſt annoꝝ q̄nquaginta medie habitudinis in q̄ plurimū
multiplicanſ indigeſtiones. Dic eſt caſus.
¶ Debet igiſ habitare aerem claꝝ ſiccuꝫ ꝛ calidum ꝛ in
byeme faciat ℊ camera ſua ꝛ lectus ſuus ꝛ pānі quibus
circūdat ſint bene calidi: ꝛ nullo modo recipiat frigus: ꝛ
dum dozmit ſi poteſt tolerare habeat coopertuꝫ faciem.
¶ Exerceatur in mane in loco calido laboꝛando preci
pue in partibus inferioꝛibus. ſ. pedibus ꝛ cruribus: ꝛ q̄
nō pōt faciat ſe fricari: trabēdo ad inferioꝛa ante cibum
de mane. ¶ Dozmiat de nocte ꝛ nō de diep̄cipue poſt
prandiū: ꝛ dozmiat bene dꝛmiendo in camera calida ꝛ ca
pite bene cooperto ꝛ bene eleuato. Et ſit ſomnus ſex vel
ſepē bozaꝝ. ¶ Bonum eſt ei ſemꝫ habere lubricū ven
trem ꝛ frequēter facere cliſteria: ponēdo ʒ. i. ieꝛepigre: ꝛ
ʒ. iij. olei cū decoctōe aniſoꝝ: cimini: anbeti: bletaꝝ: ꝛ oꝛ
dei. aſi. M. i. ꝛ ponēdo poſtea de ſale quātus ſufficit: ꝛ in
hoc ſit ſollicita: ꝛ pōt ſumere fercula de mercuriali vel
de vticis coctis cuꝫ bꝛodio carnium vel aqua ꝛ oleo ad
lubzificādus ventrē. ¶ In cibis vtaſ pane bene fermē
tato: bene cocto: de optimo ꝛ mūdo frumēto: ꝛ ſit aliquā
tulum ſalitus. ¶ Et carnibus: aut pulloꝝ: aut perdicuꝫ:
aut faſianoꝝ paruaꝝ: auiuꝫ turturū pipionū volare inci
pientiū capietoꝝ caſtratoꝝ de monte vituloꝝ lactāriuꝫ
capzioloꝝ iuuenū: ꝛ alias carnes oēs dimittat: ꝛ ſunt eis
meliozes elixe q̄ aſſate. ¶ De piſcibus nō comedat niſi
parum ex bono fluuio claro: ꝛ virellos ouoꝝ gallinarum
q̄ocūq; preparatos dūmodo nō ſint multum cocti vel
mixti cū caſeo: ſed albumen dimittat: ꝛ ſil lac ꝛ caſeum
ꝛ ſanguiné debet dimittere. ¶ De ferculis ſumat panez
coctū vel bꝛodertū cuꝫ outis: vel bꝛodium carnīū bonaꝝ
ꝛ coleraſ milium ꝛ ordeū ꝛ bozago ꝛ melliſſa ꝛ bugloſſa:
faciēdo fercula de eis cū mentha vel byſſopo vel thimo
vel oꝛigano. Rape vo in byeme ꝛ cucurbite in eſtate nō
ſunt cōuenientes: ꝛ caueat victualia de paſta: ſicut laga
nas ꝛ paſtillos. ¶ De fructibus paruꝫ comedat: ꝛ minus
mali ſunt ficus ꝛ vue valde mature ꝛ vue penſiles ꝛ paſ
ſule: ꝛ tolerātur aliq̄e amigdale poſt prandium: ꝛ ficus
ſicce ante p̄ādium: ſed fructus humidos vt ceraſa moza
poma perſica: ꝛ ſimiles debēt dimittere: niſi feꝛze pira ꝛ
coctana cocta cum bono vino poſt cibum: et poteſt ſu
mere cappares loco ſalatitꝫ ꝛ urta ꝛ ſuffocaꝛa in patel
lis nō comedat: ꝛ ponat in ferculis ſuis de pipere ꝛ de ci
mino: ſed crocum dimittat. ¶ In potu autem ſumat vi
num ꝛ temperetuꝫ cum aqua mellis que fit hoc modo.

Digitized by Google

De egritudinibus

℞. mellis optimi lib.i. aque lib.v. bulliant simul ꝓtinue dispumãdo quousq; cõsumat medietas vel quasi: & sit vinum mulsum medie vinositatis cum medicinate aque predicte: caueat a tristitia & melancholia.

℣ Nunc qũ erit domi ꝑmo purgẽt capiẽdo bas pillulas. ℞. pillular. in dar. pillular. cochiar. añ. ʒ. ß. fiant pillule sepiẽ: & capiant bꝛa septima qñ bono regimine medicinar. Postea in bac estate vtat sepe clisteris supradictis: & semel in septimana põt sumere in auroza. ℥ii. pillar. de ierapigra Nicolai aut de iera cũ agarico. ℣ Et ds qñ oi mane aut aliqd masticare qñ faciat eam spuere: sicut vbi gr. a. grana. v. masticis ꝓ vice & tria piperis: & masticare ea qñ per bꝛa (quẽdo id qñ venit ad os. Et fortius est & vtilius sibi si loco piperis ponat. ʒ. ß. lapidis agrie ad masticãdus. Jtẽ qñ nõ masticat trayciat ꝑ nares de mane de añ maiorane q̃nor. vel gnque vicib⁹: aut de aqua vite: aut ponat in naso de oleo cucumeris asinini. ℣ Et bonũ est ꝙ semel in septimana lauet sibi caput cum liscinio in quo bulliuerit lub. i. stercoris colũbini ficci. de coꝛlubario qñ no fuerit tacnus ab añ: & postea exiccẽt bene. Et in boc eodẽ tpe sumat semp ante cibus de aromatico rosato cum modico diagalãge. ℣ Et trãfacta medietate Septẽbris sumat bũc syr^m sex vicib⁹ de mane in auroza calidũ. ℞. oxymellis sqllitici. ʒ. i. mellis rosati colati: syrupi de sticados. aii. ʒ. ß. añ feniculiaq̃ saluie. añ. ʒ. i. & est ꝓ vna vice. ℣ Sũpto syrupo sex vicib⁹ purgẽt cũ istis pillulis que recipiant duab⁹ boꝛis ante diẽ. ℞. pillulaꝛ. fetidaꝛ. pillulaꝛ. indaꝛ. & cochiaꝛ. añ. ℥. i. reficiant cũ aqua maiorane & seruẽt bona custodia: & in crastinũ fiat clistere lauatiuũ: & postea vtat oi die ante cibũ. ʒ. i. confectionis diatrionpiperedõ: & sitr in cena & oi septimana pillulis bũdictis de iera Nicolai: & cõtinet magis mastica/tozio de mane: & caueat magis a frigoze: & frequenter clisteria. ℣ Et veniẽte medio Octobris sumat syrupus supascriptũ sex vicibus & pillulas sicut fecit post medium Septẽbris: & postea ꝙ totam hyemẽ frequẽtet clisteria & caput purgia & masticatozia supius dicta. ℣ Et oi die de mane lauet sibi os & faciẽ & oculos & nasum interius cum aqua vitis tepida: & ita ẽt põt de eadẽ añ fricare sup partem anteriozem capitis. ℣ Et qñ veniũt sibi dolores illi faciat sibi poni vẽtosas multas cũ igne sine scarificatõe sup spatulis sup dorso sup naribus coxis in cruribus & in bꝛacchus. Et ita oi die quousq; dolores perseuerãt: & faciat clisteria ante cenas. Jn qb⁹ ponat loco ierepigre. ʒ. ß. ieralogodion. & addat ad decoctionẽ clisterioꝛ supradictoꝛ centauree miozis. ℥. i. ℣ Et bẽat pomũ õ ambza & musco cõis descripcõis per totũ tps frigidũ ad odoran dum: ita ꝙ ẽt de nocte teneat in lecto ꝑpe nasum vel ad collas. ℣ Et ista ꝓ nũc sufficiant si addidero ꝙ in medio Sebruary ds facere cũ syrupo & pillis sicut dictũ est de medio Septẽbris: & ita in medio Aprilis: & ſm ꝙ videt necessitatẽ ꝓtinuet illa remedia supascripta. Et ista cum dei laude puto sibi sufficere.

℣ ꝓ dño Marino de vsinis patiẽte volozem capitis periodicũ & claꝛ. in supcilio. Consilium. V.

Primo ds cauere ab oi excessu aeris siue in caliditate siue in frigiditate: & a flatu vẽtoꝛ. & a locis fetidis: aut nimiũ odoriferis. ℣ Scdo ds ꝓuidere ꝙ oi die saltem semel bẽat bñficiũ vẽtris: si nõ cũ alio: saltez cũ suppositorio. & si nõ bs per se nisi raro: tunc in hyeme ante cibũ sumat quasdaꝛ ficus siccas pingues q̃nor vel gnque añ cibũ: aut in feruelo vtaꝛ bleta cũ pauca mercurialis: & sit aliter nõ ꝑt qñs: & raro capiat ẽgritatẽ cleeris ex aloe lauato ante cibum. ℣ Tertio labores corporeos actuales si quos ds facere faciat ante cibus digesto ꝑoꝛi & a stõcho euacuato. Et vtaꝛ ẽt qñ fit post egestionẽ superfluitatũ & in suis exercitijs laboꝛẽt iferiora nõ multũ superiora: pacto tñ exercitio faciat pectinari caput & lauter fricari. ℣ Quarto nõ dormiat i meridie: & dormiat in nocte: & cipiẽdo doab⁹ boꝛis post cibũ & capite bñ eleuato & sup altero lateꝛe & sit somnus. vn. boꝛa. in die nãli. ℣ Quinto: in cibis sumat quãtitatẽ mediocrẽ: ita ꝙ eas reliquijs famis recedat a mensa: & nõ comedat nisi bẽat ve: appetitũ: nec comedat multũ oza in eadẽ mẽsa. Et bꝛeuiter nõ comedat acuta aut vẽtosa: aut cruda: aut dura ad digerẽdũ: imo sit ꝓtent⁹ pane bñ fermẽtato bñ pisto: sufficiẽter acto et optimo frumẽto inter ꝑmã & quãtã die. ℣ Et carnib⁹ castrati & alis: aut bedi lactãtis: aut vituli lactãtis: aut capioli inuenis: aut porci sylueſtꝛi iuuenis: aut pulloꝛ. vel perdicum vel fasianoꝛ. iuuenũ vel auicularum degentium in arboꝛib⁹ & pratis. ℣ Aues vo aquaticas & anseres & anates dimittat: & sunt cõueniẽtes macre de aiali mediocris pinguedinis & non nutritis in loco carceris: & piguedo multa dimittaꝛ: & capita & colla & interiora & sanguis. ℣ Lac aũt est malus ei & caseus & butyrus. Et vitelli ouoꝛ recentium sunt boni si non sint multũ cocti. ℣ Et pisces laudabiles sunt de tibero mari aut de fluuio bñte fundũ bonũ: nõ de lacu vel de stagno qui babeãt bas cõditiones. ꝓ prima ꝙ sint boni saporis & odozis. Scõa ꝙ babeant carnes frãgibiles nõ viscosas. Tertia ꝙ nõ sint valde magni. Quarta ꝙ babeat squamas sicut in ista patria menule: fardões: alboꝛi: trilie: varoli: aurate: & similes õ mari. Et tbimali & lucy & carpiones: recẽtes & trute. Sꝫ tẽcbe nõ ita nec carpane: nec sturione: nec gui: vl passeres: & sic de alijs. ℣ De granis põt sumere bꝛodiũ ciceꝛũ & miliuz & panicũ & far & ordeu: & qñq; riçum: ꝑcipue cum bonis carnib⁹: sed alia grana dimittat. Et sitr dimittat victualia de pasta: sicut laganas & pastillos & ramellos & sisilia. ℣ De herbis: borago & bu/glossa & cicoꝛea: & in estate endiuia cõcedunt & spinachia & blitis & feniculus & petrosilinz cũ mentha & maiorana: & in estate lactuca cocta.

℣ De fructib⁹ melius esset abstinere: sed põt ante cibũ in parua ẽgritate sumere ceraſa & pruna dulcia matura: & sumant cum cozrice suo: & supbibat paz vini dulcis: & tolerant vue mature. Et min⁹ male sunt ficus bñ mature: & paz melonis: & in hyeme ficus sicce: & post cibũ toleranꝫ pira cocta cũ anisso & citonia & granata dulcia: & muça & amigdale & anellane assate & passule sunt meliozes: sed melius est aut oẽs fructus dimittere: aut paz de eis sumere: aut ita sumẽ & vt cito egerant: alios fructus dimittat: cucurbite cocte in estate tolerãt: & nõ melogene. Et poma arãcia & lymones & acetositas citri ꝓcedũt ꝓ pua ẽgritate loco sapozis cũ carnib⁹ in estate. ℣ De radicib⁹ fic rape & cepe & porri & allia & raffan & radix pastinache: & siles & melius est dimittere: tñ rape in hyeme cũ carnib⁹ coquãt & ꝓdiant cũ aromatib⁹: & cepe sine aromatib⁹. Et simil porri & raffani comedantur post cibus in parua ẽgritate. Pastinaca ꝙ vo melior est q̃ vocat carotũ: & radices petrosili tolerant & coquant cũ carnib⁹. ℣ Lappares aute sunt ꝓueniẽtes añ cibũ & oliue salite nõ mature: & dulciscare sunt ꝓuenientes cũ cibis. Sparagi aũt nõ sunt multũ vriles: & dimittat oẽ genus fungoꝛ: ita ꝙ ẽt tartuflas siue tubera: & tñ comedant sint cũ multo pipere & sale.

℣ Potus eius fit vinũ medie vinositatis tẽperatũ cus añ: nõ nigrũ & claꝛ. odozifez: & meli & rubeũ: & nõ sit mlr^s: imo tãtũ vt cibũ eliãt & nõ nareat i stõcho. ℣ Et caueat a nimio vsu veneꝛeoꝛ: a nimia cogitatõe & tristitia & ꝙuer set cũ dilectis & vtat moderato gaudio. Et ꝺ de regie.

Digitized by Google

¶ Quãdo erit principium veris ds̃ se purgari a mã pluri
mus mixta ex cholera ⁊ flegmate: ⁊ sumere sex vicibus
huc syrupum. ℞. syrupi acetosi simplicis: syrupi de bi
santijs: mellis rosati colati. añ. ʒ. iij. aque bugloſe: aque
feniculi: aque endiuie. añ. ʒ. iiij. clarifica ⁊ aromatica cuꝫ
pauco nucis̃muscate: capiatur. ʒ. ij. syrupi. ⁊ ʒ. ij. aque cali
de pro vice in aurora ⁊ supdormiat. ¶ Sumpto syrupo
purget cum istis pillulis: vna vel duab⁹ horis ante diem
⁊ supdormiat per horã. ⁊ non p̃ambulet nisi sex horis trã
sactis. ℞. pillularum aggregatiuarum: pillularum cochiarum. añ.
ʒ. ſ. fac. vij. sumãtur oēs in vice vna. ¶ Iteruꝫ aũt nō est
nisi vtile cum vadit dormitū semel in septimana sume
re. ℞. ij. ysarum pillularum. ℞. mirabolanorum citrinorum. ʒ. ij.
aloes rub. ʒ. ſ. agarici infusi in oxymelle cum tertia parte
sui salis gemme. ⁊ postea exiccati. ʒ. iij. iere simplicis de
octo reb⁹ fine melle. ʒ. i. reubarbari. ʒ. ſ. spice. ℞. ij. fac pil
lulas cuꝫ aqua bugloſſe. ⁊ sunt quasi sine custodia. ¶ Et
quãdo lauat sibi caput faciat bulliri in suo liſcinio folio
rus sene. ʒ. ij. anquiami cypri rosarũ. añ. ʒ. i. ¶ Ité vratur
in estate sepe de mane diarodon abatis cum medicetur
sui de triasandalis capiẽdo tribus horis ante cibum. ʒ. ij.
pro vice. ⁊ ista puto sibi sufficẽ cum auxilio dei.

¶ De doloze capitis cum menstruatione supflua ⁊ fluxu
bumiditatũ albaꝝ cum doloribus stomachi ⁊ grauitate
cibi cuꝫ macie corporis ⁊c. Confilium. VI.

¶ Hec nobilissima dnã patiẽ dolo
res capitis ex in
terualli: ꝑcipue tamẽ postq̃ est menstruata
⁊ sentit in parte anteriori capitis manifestũ
calorẽ. ⁊ ita in directo renum: ⁊ parũꝫ infra ⁊
mẽstruaẽ in notabili quãtitate excedẽte mẽsuram: ⁊ du
rat mẽstruatio octo diebus. ⁊ in eodẽ tẽpore patiẽ quos
dam dolores in stomacho: ⁊ eructuationes ⁊ abhorret ci
bum ⁊ granaꝫ ex eo: si capiat mediocriter: ⁊ egerit cõma
niter bis vel ter in die in pdicto tẽpore: ⁊ est macie facta.
ꝫ nõ tabida: ⁊ ꝑter hoc non retinet semen viri. Et quan
doq̃ patiẽ fluxum albaꝝ bumiditatũ ex matrice. ¶ Et
ꝑ bus rebus videt mihi q̃ cõplexio eius sit calida ⁊ bu
mida: cum patiria tñ humoris cholerici in venis qui per
emissionẽ sanguinis in tẽpore mẽstruo ejacuitur: ⁊ mo
tus ad stomachum sumẽdo ad caput facit illuꝫ doloze ⁊
stomachi accritia: ⁊ cum hoc matrix videt humida non
bñ capiens sperma viri: ⁊ forsasse motu cholere. si aliqñ
retinet aduritur ⁊ ꝓbibet a ꝓceptione per illud. petit er
go ꝓsilium: ⁊ ego ponam id qõ mihi videt inuocato dei
no auxilio sine quo nullum rite fundaẽ ep̃oꝝdium.

¶ Primo ops̃ q̃ studeat habitare in aere tẽdente ad sic
citatem: cum tẽperamẽto in actiuis declinãte ad aliquale
frigus: ⁊ ds̃ vitare aerem calidus ⁊ bumidũ ⁊ vẽtos au
strales: ⁊ loca ad que vapor venit bumiditatũ extraneꝝ
rus: ⁊ in estate habiter in alto inter duo solaria cum fene
stris vsus septẽrionẽ: ⁊ faciat aerem stabellari: ⁊ in hye
me faciat tẽperari camerã cum igne de lignis siccis.

¶ Exercitiũ suuꝫ debet esse suaue ieiuno stomacho: eꝝ
multum fatigetur in eo: ⁊ melius est exercitium ambulã
do ꝑcipue in rure: ⁊ si esset rus mõtanum eẽt melius: sed
post cibum melius est quiescere tam ab exercitio animi
q̃ corporis: ⁊ conuersari cum dilectis.

¶ Et bonus est q̃ habeat bñficium ventris omni die se
mel vel saltez in duobus diebus: ⁊ in hoc si deficeret iu
uet se cum clistere cõmuni.

¶ Ꝑ. dormiat in camera bono modo ꝑdicto in lecto nõ
vehemẽter calido: sed tñ ita vt non infrigidetur. ¶ Et
sufficit sibi somnus. vij. horaꝝ: caput bñ eleuato: ⁊ me
lius est dormire de nocte q̃ de die.

¶ In cibis oportet q̃ eligat tendẽtes ad lenẽ frigiditatẽ:
⁊ aliqualẽ grossitiẽ. Itaq̃ panẽ habeat mediocriter fer
mẽtatum ex farina optimi frumẽti mediocriter coctum
absq̃ sale ⁊ furfure: ⁊ sit frumẽtum anni sui. ¶ De car
nibus conueniũt ei vituline castratine bedoũ capziolo
ruꝫ ⁊ porcoꝝ sylue strium ⁊ domestico: nutritoꝝ in mõ
tibus: ⁊ ꝑcipue rostrum: ⁊ pedes: ⁊ spina: ⁊ sunt bone car
nes p̃dictum ⁊ fasianoꝝ ⁊ caponũ: ⁊ tolerant̃ pulli: ⁊ aui
cule. ¶ Ds̃ carnes agnoꝝ: ⁊ porcoꝝ nutritoꝝ in domo: ⁊
alie ipinguate in stabulis: ⁊ capita ⁊ colla melt⁹ est q̃ di
mittãtur: ⁊ sit⁊ anes aquatice: ⁊ pipiones. sed turtures to
lerãtur. Et meliores sunt assate: si bñ digerit. ¶ De pisci
bus meliores sunt marini de libero mari sicut menule.
aurate. corui trille barbones alberi: ⁊ similes habentes
carnes valde mollem bñ odoriferam ⁊ boni saporis. Et
qui bñt squamas: ⁊ nõ sunt valde magni: ⁊ tolerant̃ car
piones: agones: sardene ⁊ lucij: ⁊ timali: ⁊ trute de monti
bus. sed de piscibus non ds̃ se multum impiere. ¶ San
guis ⁊ lac nõ ꝓueniunt ei: sed põt vti caseo iam exiccato:
non tamẽ in multa quantitate: ⁊ ouis gallinarum ꝑcipue
assatis. nõ tamẽ valde induratis vel cuꝫ agresta vel suc
co citoniozum vel capsicoꝝ: viris. ¶ De granis põt su
mere far ordeum: panicum: milium: pisa: ⁊ dimittat cice
ra ⁊ fabas ⁊ faseolos: ꝑcipue rubeos: ⁊ potest vti cicere
cula ⁊ aliquando laganis subtilibus ⁊ minuteris in quanti
tate qua bene digerantur.

¶ De herbis certe non sunt multum cõuenientes: sed ta
mẽ in estate cicoream: endiuias: pimpinellas: piloselas: lapa
cium: acutum acetosa alleluia possunt tolerari. Sed alias
herbas melius est dimittẽ. ¶ De fructibus crudi ⁊ bu
midi nõ sunt vtiles: sicut cerasa ⁊ melones ⁊ pira ⁊ simi
lia: possunt tamẽ sumi pauca bñ matura cum cortice suo
ante cibum graria subducẽdi vẽrem. Et si in estate co
medatur melones vel angurie vel citrulli sint in parua
quãtitate. De piris tamẽ coctis sub igne: ⁊ similiter citoꝝ
nijs coctis: ⁊ pomis ruginentibus coctis põt sumere post
cibus ⁊ vue grosse non multũ dulces: sed carnose postq̃
aliquibus diebus steterint appẽse: ⁊ si etiaꝫ sint passe to
lerãtur: amigdale ⁊ auellane recẽtes etiam tolerãtur. cu
curbita vo in tempore bus valde calidis si coquatur cum
agresta potest tolerari. De radicibus napones ⁊ rape to
lerant̃. Sed alia: ceparo: rafanus: familia acuta sunt
mala: ⁊ similiter pastinaca rubea ⁊ alba: ⁊ radix petro
silini: ⁊ reliqueque sunt in vsu nisi syringus. ¶ De pulla
tionibus sunt fugiẽde: ꝑcipue sparagi: capparos etiaꝫ
non sunt in magna laude. Semina calida sicut anisus ⁊
feniculum: ⁊ ciminũ non sunt conueniẽtia: sed inter aro
mata macis est magis cõueniẽs. ¶ Sapores sui ex agre
sta ⁊ succo citoniozum: ⁊ filium babẽrium quãdam stipricl
tatẽ: ⁊ nõ multaꝫ acetositatẽ sunt ꝓueniẽtiores. acetũ tñ
nõ multum sumat. ¶ Potus eius sit vinũ rubeum me
die vinositatis vsq̃ ad mediẽtatẽ tẽperatum cum aqua
in qua sit extinctũ ferrum tandẽ tribus vicibus nec plu
rimus bibat in vno cibo. ¶ Laueat ab ira ⁊ odio ⁊ tristi
tia quãtum potest. Et hoc de regimine.

¶ Et ordinẽdo ad medicinalia. Debet omni anno pur
gari salem in vere si non fuerit pregnans. et isto anno
purgetur quanto citius potest: ⁊ sumat primo hunc sy
rupum. ℞. syrupi acetosi simplicis. ʒ. i. ℥. ſ. mellis rosati
colati. ʒ. ſ. aque cicoree. ʒ. iij. clarificetur: ⁊ est pro vna vi
ce: sumat quatuor vicibus in aurora calidum. Sumpto
syrupo purgetur cum istis pillulis. ℞. pillularum aggre
gatiuarum. ℥. ij. pillularum de benedicta. ʒ. i. refician
tur cum aqua endiuie: sumantur horaꝝ. vij. vsq̃ ad horaꝫ
nonam: dormiat quãtum potest. ⁊ postea obseruet debi

ez custodiā: ℞ boza. xiij. sumat. ʒ. v. vel. vi. aque ozdei cū cuccba. ℞ boza. v. v. pandeaz: ℞ tota die caueat a frigoze: ℞ in sero faciat clistere cuꝫ lib. i. ſ. aque ozdei: ℞ ʒ. i. cuccba. rubei abſq; aliquo adiūcto: ℞ ſequēti mane bibat cyppū vnū aque ozdei cū cuccba. in auroza. ¶ Poſtea vo ex interuallis qñq. viij. qñq. v. v. diez. ℞ aliquādo integri mēſis ſm q̄ ſentit ſe graue aut in ſtomacho aut in capite ſumat a. ʒ. ſ. vſq; ad. ʒ. i. de iſtis pilluliſ: tranſacto p̄ ſomno de nocte. ℞. pilluliꝫ alefanginaꝫ. ʒ. ſ. mirabolanoꝝ citrinoꝝ: maſticis. añ. ʒ. ij. aloe. ʒ. ſ. infozmenī pillule cum aqua matricarie. de q̄bus ſumat vt dictū eſt. ¶ Sed q̄ ſtomachus eius videt recipere ſuperfluitates cholere bonum eſt q̄ aſſueſcat poſt cibum ſumere bolum vnū diacitoniten cum cuccba. aut coclear vnum coziandri preparati: ℞ poſſet aliquando vti diarodon abaris: ℞ roſata nouella in hyeme ℞ tpibus frigidis ſumendo. ʒ. ij. pro vice ſtatim ante cibum vel in auroza. ¶ Et pōt inungere ſtomachum ſuum cuꝫ iſto vnguento. ℞. olei maſticini olei roſati: olei citonioꝝ. añ. ʒ. i. ramich. ʒ. iij. muſci. ℈. ſ. gario filoꝝ. cozalloꝝ rubeoꝝ. añ. ʒ. ſ. cere quātum ſufficit: ℞ fiat vnguentū quo inungāt ſtomachꝰ mane ℞ ſero. ¶ Facta vo prima purgatiōe eſt bonū q̄ vtaī maſticatione pure maſticis duabꝰ vicibus in ſeptimana maſticādo mediuꝫ coclear pro vice: ℞ ſpuendo id q̄ venit ad os: ℞ q̄ in eſta te in mane lauet facīē ſuam cum aqua roſata: ℞ ſiſtr timoza: ℞ q̄ olfaciat ſepe aquā roſatam. Jn hyeme vo olfaciat aquam roſatam in qua pro lib. i. ſit. ℈. ſ. muſci. ℞. ʒ. ſ. ambze. ¶ Et ēt ſma purgatione trāſacta: ℞ completo tēpoze purgatiōis menſtrualis vtatur tam in prādio q̄m in cena comeſtione piſcium paruoꝝ de genere ſuperius dicto: ℞ frixentur in oleo cōmuni: ℞ comedanī cuꝫ bō ſapore. ℞. galange piperis cinamomi cardamomi ginḡberis nucis indice croci renum ſtincoꝝ piſcium teſtani nō corrupti. añ. ʒ. ij. pineaꝝ mundatarū fiſticoꝝ auellanarum dactyloꝝ vuaꝝ paſſaꝝ ſine arillis. añ. ʒ. i. piſtenī omnia pfecte: ℞ cōficianī cum vino cocto q̄ō vocatur ſapa: ℞ de iſto ſapore comedat circa. ʒ. iij. pro vice. Et notet q̄ ſimili ſapore ℞ vſu piſcū debet vti ꝓinʒ etiā magis q̄m ipſa: ℞ nō ſolum cū piſcibus: ſed etiā cum carnibus: ℞ boc non vilipendat: ſi in cōſilio ſuo nō ſit ſcriptum. ¶ Jtez conſumʒ ſuus poſtq̄ eſt purgatus cū comedit carnes cū ſapore ſupradicto vl̄ piſces comedat iſtud pro ferculo. ℞. caſtaneaꝝ mundatarū numero, xij. coquanī cuꝫ bono bzodio caſtrati vel caponis vel paſſez: poſtea bñ cōterātur cum eodē bzodio: ita q̄ fiat ad modus pūſane in media ſcutella: ℞ poſtea addaī lactis recētis ouini. ʒ. ij. ℞ ꝓdiantur cuꝫ pulnere qui ſit de galanga pipere cinamomo cardamomo ſtincis bñ piſtatis ℞ pulueriçatis. añ. q̄tib⁹ eḡli bus: ℞ boc nō obſtāteſt marinus ſaltem tribus vicib⁹ in ſeptimana: ℞ notet q̄ nō ops q̄ ſepe vtanī virili copula: ſed ex interuallis: ita q̄ vnuſq; eoꝝ cupide ſupueniat: ℞ in mane ieiuno ſtomacho. ¶ Dec aūt dīa poſt eī mēſtruales purgatōes recipiat bō fumū ad matricē in mane ieiuno ſtomacho: ℞ de ſero cū vadit cubitū. ℞. bdellij iudaici. ʒ. i. thuris myrre ſtoracis calamite. añ. ʒ. i. ramich ʒ. ſ. gallie muſcate. ʒ. vi. ſcilicet deſcriptione Thicolai: et addanī muſci ambze. añ. gra. x. ꝓficiātur oia inſimul cū bdellio diſſolato in vino: ℞ fiant forme ſimiles auellanis de q̄bus vna pro vice ponaī ſuper pumis. ℞ recipiatur fumus per traiectoziū ad matricē. ¶ Jtē in nocte teneat bō ſuppoſitoziū. ℞ q̄ de mane velit cōmiſceri cuꝫ marito remoueaī. ℞. roſaruꝫ rubeaꝝ: coralloꝝ ru. añ. ʒ. ij. ramich. ʒ. i. ſ. gallaꝝ cupulaꝝ glandium. añ. ʒ. i. muſci ambze. añ. ℈. ſ. bdellij iudaici. ʒ. i. ſ. diſſoluatur bdellius in vino: ℞ cum illo cōficiātur reliqua: ℞ fiant formule ad modum glandium ligate cum filo. Et iſta pro nunc ſufficiant quātum ad hāc rem. ¶ Sed renes ꝑcipue q̄ñ ſentit calidiſtatem inunganī cū iſto vnguento. ℞. vnguenti Galeni frigidi. ʒ. ij. ſucci ſemperuiue accti. añ. ʒ. i. roſaruꝫ ramich ſpodij hypoqſtidos. añ. ʒ. ſ. olei maſticini: ℞ de citonijs. añ. ʒ. ſ. cere paꝝ: ℞ fac vnguentū ad ignē. ¶ Et hec cū adiutozio altiſſimi ſunt illa que mihi occurrunt.

¶ De vertigine a materia flegmatica per ꝓprietatē in cerebzo: ℞ aliq̄n per cōitatez ad ſtomachū cum debilitate etiam renum. Conſilium. VII.

Nobilis vir et excellentiſſimus viri⁹ Bartholomeus de Carꝝ patiuꝝ vertigineꝫ ex interuallis: tamen videtur eſſe per cauſaꝫ ꝓpriam cerebzo: ſi aliquādo ei cōmunicet ſtomachus: ℞ eſt bono delicate complexiōis humide potius tendentis ad frigiditatem q̄m ad caliditatē: fozteſſis anno. ꝝ. xxx⁰. cuius cām puto eſſe flegmaticā materiam que ventoſaī faciliter ex paruo motu vel calefactione: aut quia mala cōplexione boc modo ventoſante. ¶ Et ideo in eius preſeruatione ponā conſiliuꝫ babēdo reſpectum ſm plurimū ad caput ℞ ſtomachū. Et addā aliqua pro renum debilitate: q̄z video q̄ multotiens inclinatur ad ſternutādum: ℞ nō poteſt: ℞ non relinquendo conſideratione ſtomachi: qm̄ q̄ñ male digerit etiaꝫ intendit diſpoſitio. Jncipianus ergo ab aere.

¶ Aer debet eſſe temperatus in caliditate et frigiditate declinans ad ſiccitatem ℞ clarus ℞ ſubtilis: ℞ non habiret in regione ſicca: ℞ in parte domus alta: ℞ caueat ventum meridionalem.

¶ Cibus vo ſuus oportet q̄ ſit boni nutrimenti nō vaporoſus: neq; faciliter corruptibilis propinquus temperamento declinans ad ſiccitatez aliquā nō multū ℞ facilis digeſtionis: ℞ meliozes ſunt panis bene fermētatus bene piſtus ℞ bene coctus: cui cōmiſceaī aligd de aniſo: ℞ carnes pulloꝝ gallinaꝝ ℞ caponū ℞ lepoꝝ ℞ capziolоꝝ innutrium ℞ capreoꝝ ℞ vitulоꝝ lactentium paruoꝝ ℞ auiū minutarum. ¶ Aues autez aquatice ℞ porci ℞ carnes pecudine: ſicut agnoꝝ ℞ carnes groſſe omnino vitentur. Et dimittātur piſces ℞ lac ℞ caſeus: ℞ pīr ſumi vitelli ouoꝝ non permixti cum caſeo. ¶ Et in ferculis debet ſumere aut micā panis aut miluꝫ mundum aut riçum coctū cū bonis carnibus aut bzodium cicerus: aut berbas aliquas odoziferas excepto petroſilino ℞ apio: ℞ maxime conuenit eī ruta ℞ dimittantur caules ℞ porri ℞ blete ℞ cepe ℞ rapicie ℞ berbe crude ℞ victualia de paſta: ℞ fructus humidi crudi niſi ficus: ℞ radices ſicut raffani ℞ rape ℞ fungi ℞ tubera. Et loco ſalatuciе ſumat cappares. ¶ Et vtaī ꝓ ſapotib⁹ ſicut ſuccū citonioꝝ: ℞ myrtillis cū amigdalis ℞ aromatibus: ℞ poſt cibum poteſt ſumere auellanas aſſatas ℞ amigdalas cū cuccbaro ℞ citonia ℞ pīra cocta cū bono vino vl̄ ſub pumis: ℞ nō oꝫ ſumere cibi tantā q̄ntatem vt nimis repleaī: imo ſeruet reliquias famis.

¶ Potus vo ſuus ſit vinum pmixtū cū medicetur ſui de aqua claꝝ ſubtile odoziferum habens aligd de ſtipico. Et dimittat vina multū dulcia ℞ groſſa ℞ muſtum: ℞ non poteſt multum meq; in cibo meq; extra cibum.

¶ Exercitiuꝫ ſuū nō oꝫ eſſe fozte: nec tñ oꝫ oino geſcere: ſed exercitiuꝫ ſuū fiat moderatū: ℞ ante cibum.

¶ Debet prouidere q̄ omni die habeat beneficium ventris: aut cū cliſteri: aut cū ſuppoſitoziо: aut cuꝫ aliqua pilula de illis quas infra dicaꝫ. Et cliſteria ſibi meliora in cōmuni vſu fiant cuꝫ decoctione bletaꝝ ℞ malvaꝝ ℞ anſoꝝ in qua diſtemperenī ierepigre pulpe caſſiеſi. añ. ʒ. i. ſalis. ʒ. ij. olei anderini. ʒ. iij. pro vno cliſtere.

¶ Et oꝫ

¶ Et ds dormire in camera ficca ⁊ nō frigida vſq; ad. vi. horas vel. vij. in die nālineq; trāſcēdar. vij. horas: neq; diminuat a ſex: ⁊ incipiat nō ſtatim poſt cibū: ſed tribus horis poſt: ⁊ ſi pōt non dormiat in die: imo ſi non dormit ſufficienter in nocte dormiat in mane.

¶ Uiter triſtitia ⁊ ira ⁊ nimia cogitatione ⁊ abſtineat a venereis inquātum pōt: ſed bene aſſumat alias delectationes cōfortantes animā. Et hoc de regimine.

¶ Quātū ad vſus medicinaꝝ ꝓ iſto vere purgat⁹ eſt purgatiōe vſi: ſ. ds oī āno purgari recipiēdo ꝑ hūc ſyrupū.

℞. oxymell cōpo. oxy. ſquillitici ⁊ ſyru. ♄ aſſa. ℊ ſi nō habuerit loco eī ſyru. de hyſſopo. añ. ℥. iij. ſticados: hyſſopi: aſſe: origani. añ. ℥. i. bulliāt in trib⁹ lib. aq̄ iſte herbe lento igne cum. ℥. ij. acozi vſq; ad medietatis cōſumptionē poſtea coleā: ⁊ cū iſta colatura diſtempeā ſyrup⁹ ⁊ clarificentur: ⁊ ſufficit pro ſex vicibus. ¶ Sumpto ſyrupo purgeā cum iſtis pillulis. ℞. iere diacolloquintidos. ʒ. i. ⁊ ſufficit ſibi pro vna purgatiōe: q; faciliter ſoluit. ¶ Semel aūt in duob⁹ mēſib⁹ ſumat. ℑ. ij. vel. ℥. i. dꝫ pillulaꝝ. ℞. ſpeciei⁹ iere pigre. ℑ. ij. trocisco⁹ aliandabal. ℑ. i. turbit. gra. xv. ſquille aſſate. agarici. ſticados. añ. gra. xvi. diagridij. ℑ. ſ. ellebori nigri: ſalis gemme: bdellij. añ. gra. v. bdellium diſſoluatur in vino ⁊ cetera terantur ⁊ cribelentur: ⁊ cōficiant ex eis trocisci ſubriles: ⁊ exiccentur in vmbra: ⁊ poſtea terātur iterū ⁊ ꝓficiātur cū melle paſſulaꝝ: ita vt fiat ſicut paſta ⁊ fiāt pillule. ¶ Sumat aūt in tempoꝛib⁹ frigidis de iſto electuario. ℞. baccarū lauri: piperis: ſiſeleos: piretri. añ. ʒ. ij. radicis peonie: ariſtologie ro. añ. ℥. ij. caſtorei: trocisco⁹ ♄ ſgilla. añ. ℥. i. ꝓfice cū oxymelle ſquilitico: ita q; ſit ad modū electuarij ⁊ ſumat de eo in dictis tempoꝛibus omni mane. ʒ. i. vſq; ad. ij. tribus horis ante cibū cuꝫ pauca aqua meliſſis. Et bonus eſt q; omni menſe bis ſumat. ʒ. ſ. pillularum de iera ſimplici q̄ vadit dormitū. ¶ Et ex interuallis. io. dierū faciat cliſtē bꝫ in mane. ℞. hyſſopi aſſe abſinthij. añ. ℥. iij. pulpe colloquintide. ʒ. i. centauree. ℥. i. carthami. ʒ. i. bulliāt in aq̄ vſq; ad conſumptionē dimidietatis poſtea coleā ⁊ addaſ iere pigre. ℥. i. olei de ruta. ℥. iij. ſalis. ʒ. ij. ⁊ fiat cliſtere. Et in lecto teneat multū q̄atitatē rutbe maiorane ficcaruꝫ: ita vt vapoꝛ eaꝝ continue perueniat ad nares.

¶ Et ds q; vtaꝫ maſticatoꝛijs ex paſſulis ⁊ maſtice ⁊ pipere: aut de radice piretri: aut ſiant gargariſmata cum attractōe aque maiorane per nares: aut ipoſitiōe olei de cucumere aſinino in narib⁹: aut tenēdo fruſtū panis pozcini per tres horas in mane in narib⁹. ¶ Debet aūt lauare caput cū liſcinio foꝛtioꝛi: facris purgatiōibus: ⁊ bū ficare: q; ſi vult aliq̄ ita foꝛte liſciniꝫ facere q; faciat fiſſuras in cute faciat hoc modo. ℞. calcis viue lib. vi. cineris cerri foꝛtis lib. iij. ponantur in colatorio ⁊ coleā ſex lib. aque: ⁊ erit liſciniꝫ foꝛte: q; ſi vult foꝛtius facere id q̄ eſt colatū ꝑma vice coleā ſecba vice. ¶ Confectiones aūt delectabiles que ſunt ꝓueniētes in hac diſpōne ſunt diacameron ⁊ pluriſarcoticon ⁊ aromaticū roſatū ⁊ aromaticū gariofilatuꝫ ⁊ diambra ⁊ diamuſcum dulce ⁊ in eſtate magis ꝓuenit aromaticū roſatū: aut pluriſarcoti ⁊ con. reliqua aūt in aliꝫ tempoꝛibus. Et hec cum auxilio dei puto ſibi ſufficere in iſta materia.

¶ De vertigie ab būoꝛibus fridis: dūante tñ flegmate ꝓ ꝑcutē in capite: ⁊ q̄ q; ꝓ coitate ad ſtōchū cū tenebꝛoſitate viſus ⁊ tinitui in auriꝫ ⁊c. Cōſiliū. VIII.

Ste nobilis vir ♄ Larpo patiſ verti gine ⁊ imaginatiōes in oculis ⁊ viſus obtenebratōes: ⁊ iter duo ſupercilia q̄ſi ꝓtinuā quādā triſtē ſenſationē ⁊ tinnitū in auriꝫ: maxie in vna: ⁊ cū vult demutare natꝰ ſentit ex auriꝫ ventū effundi: ſcipue ex vna multuꝫ ſpuit ⁊ nocet a frigoꝛe: nec ſentit arterias artificiales: aut in tēpoꝛibꝫ: aut poſt aures pulſare ⁊ q̄nāis in vſu cibo⁹ fridoꝛ ⁊ viſcoſoꝛ: ſicut ſunt piſces paſtilli ⁊ caſeus: ⁊ ſiſſr in vſu aliaꝝ rerū capur replentiꝫ grauet magis. Et poſt ꝓbitas purgatōes alleuiet: tñ vertigo nō ceſſat: etiā q̄ ſentit ſtōchū bñ digerere ⁊ appetere: ⁊ manifeſte nocet ab occurſu fridi aeris: duraut. Et iſta paſſio iam gbuſdā annis: ⁊ bō multarū cogitationū pauce alacritatis niger ⁊ macer: ānoꝝ q̄ſi. 47. vſ circa. ¶ Et gb⁹ intelligo q; vertigo eſt ꝑ ꝓprietatē capitis ꝓ bumoꝛes frigidos mixtos ex flegmate dūante ⁊ melia: ⁊ q̄ q; cōmunicat ei totus: ⁊ q̄ nq; ſtomach⁹. ſ. q̄ ſi debite regit: da bo igit ſibi ꝓſiliū ꝙ deus ſit dator auxiliꝫ.

¶ Debet ꝑ ꝓmo ꝓuidere q; bēat locū ſue habitationis in aere tēpato: declināte ñ ad caloꝛē ⁊ ficcit: tē: q; ſi terra ſua ſit humida: nec pōr illaꝫ ꝑmutare ꝓuideat in tēpoꝛe hyemis q; habiter in ſolari alto ⁊ in camera inter duo ſolaria bñ ficca ⁊ clauſa: ⁊ calefiat camera cū igne ♄ lignis ſiccis: ⁊ ſi eēnt aliq̄tulū odoꝛifera nō noceret: ⁊ poꝛtet caput cōuenienter cooptū cū pānis. ¶ Sēm q; camera bēat multos ſaccos pēdentes in diuerſis locis circa pietes plenos maiozane ficce ⁊ rutbe ſicce: ⁊ foliꝰ laur: aut oziganiaut quozūdaꝫ ex iſtis. ſiſſr ex ſe. nigelle tozrefacte ⁊ poſt infuſe in aceto ⁊ exiccate: ⁊ ſiſſr odoꝛ muſci ⁊ ambre ⁊ ligni aloes ⁊ gariof. etiaꝫ folij ſunt valde conueniētes. ¶ Et caueat epire ad aeꝛē fridus ⁊ humidū q̄to plus pōt: ⁊ q̄ exit ſit bñ cooptus: ⁊ poꝛtet ſecuꝫ in manu ſacculuꝫ in quo ſint. ℥. iij. nigelle tozefacte ⁊ infuſe in aceto ⁊ poſtea exiccate. Et ſiſſr ſacculi ſupradicti ꝓueniūt in lecto coꝛā facie ſua vt aeꝛē trabat mixtuꝫ vapoꝛibus dictaꝝ rerus: ⁊ nō habiter in terreno: nec in loco fetido: ita q; ſtudebit q; latrinaꝝ vapoꝛ nō ifīciat camerā ſuā ⁊ nō reſpiciat ab alto in ꝓfundū: nec diu reſpiciat res q̄ circa dariter mouenſ: aut valde velocit: ⁊ nō ſtet diu cū capite ſuo radyꝰ ſolis ⁊ mīn⁹ ſub radyꝰ lune: maxie dormiēdo.

¶ In mane ſciuno ſtōcho ds laboꝛare exerciꝝ exercitio in quo laboꝛēt ſeriozaꝝ: vt pedes ⁊ nates ⁊ bracchia: ⁊ in quo caput non multuꝫ laboꝛet. ¶ Et loco exercitij faciat in mane poſtq̄ habuerit vētris bñficiuꝫ fricari corpus cū pānis calidis tenib⁹ rubēdo ad ſeriozaꝝ: ⁊ caueat exerciria in q̄bus caput teneā depreſſaꝝ: aut multū laboꝛat: ſicut eſt exercitiū ſcribēdi legēdi: maxime poſt cibū: ⁊ q̄ eſt purgatus poſt fricationes coꝛporis faciat fricari caput lenibus pānis nō nimis foꝛtiter: ⁊ faciat pectinari caput: ⁊ non intret balnea dulcis aque: aut ſtuffas in quibus ſit multus vapoꝛ aquarum dulciuꝫ.

¶ Expedit ſibi q; bēat ventrē lubricū potius q̄ ſtipticuꝫ. Et q; comedere būida nō eſt vtile rone bñ cōtādi: oꝑs q; ꝓuideat talia fercula ſumē q; bēat oī die vētris bñficiū bis vſ ſalte ſemel. Et iō ꝓuenit ſibi ferculū ♄ mercurialis cū berbis odoꝛiferis: ſic fenīculo oꝛigāo ⁊ maiozana: aut de vrtica cū dictis odoꝛiferis: aut ♄ malua ſi ſibi ſufficiat: aut comedat ficus ſiccas ante alios cibos: aut bibat. ʒ. ij. hyſſopi ſicci cū aq̄ melliis vl bzodio carniū: aut. ʒ. ij. vl cireā tbimi ſiccē: aut de coctiōes. ℥. i. calamēti montani ſiccī vel viridis. Cū iſtis. n. bēbit ventrē ſatis lubricū: et ſi nō comedat res valde molles. Et q̄ iſta non eſſent ꝑſentia: aut biet in tediū: loco iſtoꝝ ꝑ recipe cliſtere cōe q̄ eſt ſibi valde vtile. Et q̄ſi ꝙ raro. ℑ. i. pillulaꝝ ♄ iera de octo reb⁹ añ cenā vel añ ꝓādiū: aut q̄titatē auellane de bona terbēntna duabus horis ante ꝓandium.

¶ Somnus eius ds eſſe de nocte nō de die ſcipiēdo vna hoza cū dimidia poſt cenā ⁊ fit in camera vel loco rendē te ad caliditatē vel ficcitatē abſq; lumine ⁊ capite bene

coopto ꝛ bñ eleuato: ꝛ nō iterrūpat si fieri pōt. Et icipiat ꝓmo dormire sup dextro latere: post ꝓmū somnū vo vtatur ad sinistrū: ꝛ qñ pcipit se digessisse redeat ad dextrū lat⁹. ꝛ nō dormiat resupin⁹: nec i loco frido vl būido: nec capite depsso: ꝛ vitet somn⁹ diurn⁹: maxie post prādiū. Si ō nocte ñ bñ dormiit dormiat i mane añ tertias: sufficit ꝙ sibi ꝙritas soni in die nāli sex vl septē horaꝝ.

¶ In cibis opꝫ bne diligētia ꝙ sint poti⁹ ad tēpamentū tēdētes vsus calidū ꝛ siccū nō multū: ꝛ ꝙ sint facilis digestiōis nō multe vaporatōis būide ad caput nō grossi nec viscosi. ¶ Panis ꝙ su⁹ sit ex optimo frumēto anni sui: mūdo ab alijs granis: maxie careat lolio: ꝛ sit frumē tū ō sana messe ꝛ cui nō supuenit nocumētū: ꝛ fiat ō farina bñte aligd minuti furfuris cōmixtū: ꝛ sit panis coct⁹ sufficiēter pori⁹ parūper ꝙsit ex quo ꝙ quoquo mō deficiēs in coctura: ꝛ ita fermētat⁹ sufficiēter: imo pori⁹ excedat ꝙ deficiat: ꝛ sit bñ pist⁹ ꝛ bēat satis de sale: ꝛ panes aliorū modoꝝ vitet ꝛ nō comedat calidus qñ a furno defert: imo expectet ꝙ fumus bñ exuat a pane: nec comedat post ꝙrtā die. ¶ Carnes ꝓuenientes magis alijs sunt carnes auiū: ꝓcipue pdicis atauegij fasiani paruaꝝ auiū degentiū in arboꝛib⁹ ꝛ pratis: exceptis merulo ꝛ quallia siue ortigie. Alie nō pue anicule: sic fidecula ꝛ philomena ꝛ pectora rubea ꝛ frācolini ꝛ files valde cōueniunt: ꝛ pulli ēt in libo loco nutriti mediocriter pigues ꝛ mediocriter iuuenes: ꝛ colūbi volare incipiētes nō idurati: nec añ ꝙ pēnas cōpleuerit: ꝛ turtures nō ipinguate supflue: ꝓcipue iuuenes. Alues trī aquatice nō sunt ꝓueniētes: sic anseres anates ꝛ files: ꝛ ꝓcipue ille ꝙ sūt mali odoris: aut dure antiq: aut valde ipinguate. Et de ꝙdrupedib⁹ ꝓueniūt caprioli iuuenes ꝛ lepusculi ꝛ capreti ꝛ vituli qui lactātes ꝛ castrati ānuales. Agni vo ꝛ porci capita ꝛ interiora dimittāt: nisi ꝙ epata pulloꝝ sūt satis bona: ꝛ meliores sūt ex pte anteriori ꝛ nō comedat multa pīguedo: ſz ps rubea de alali mediocriter pigui: porcelli nouiter nati ēt oīno vitent. Et meliozes sunt ei assate: aut cocte sup puntis ꝙ elixe. ¶ Pisces meli⁹ est dimittere: ſz si comedant sint qui squamosi boni odoris ꝛ saporis de fluuio bñte libeꝛ fundū nō cenosū: aut sint de libero mari nō de vallib⁹: aut stagnis: ꝛ sint assi: aut cocti in vio ꝛ aceto.

¶ Lac ē malū isti passiōi ꝛ dimittat ēt casei⁹: ꝛ si sumit fit in pua ꝙtitate. Sāguis alialiū est malus ꝛ ea ꝙ ex illo fiūt. ¶ Vitelli ouoꝝ gallinaꝝ recētia nō multū cocti: siue in aq: siue in ferculo: siue cū corrice: siue in frictilio: siue cū herbis odoriferis sūt ꝓueniētes: ſz nō debēt ee duri vel nimis cocti: ꝛ nō misceant cū caseo vl cū farīa qñ coquunt. ¶ Victualia ꝙ fiūt de pasta eliptādo vel assando aliter ꝙ faciendo panē: sic pastilli ꝛ lagane ꝛ artoclee ꝛ filia sunt mala ꝛ iusculā de frumēto: ꝛ frumētū elixum sūt mala: tolerat ptisana ordeacea cū amigdal⁹ ꝛ cucchadria: ꝛ silr ordeū fractū ꝛ far ꝛ brodiū cicerū rubeoꝝ ꝛ nigroꝝ ꝛ reliq grana dimittant: sic fabe pisa suba ipsoꝝ ciceruꝫ lentes faseoli cicercule cē. de milio trī ꝛ panico ꝛ riço pōt aligd tolerari in ferculo: ſz nō sit multū: ꝛ sit cocti cū bonis carnib⁹ pinguib⁹: ꝛ aliqñ cōdita cū amigdalis ꝛ cuccha. ꝛ oleo dulci oliuaꝝ vel amigdalaꝝ dulciuꝫ.

¶ Herbe ꝓuenientes sunt abrotanū rutba saluia maiorana betbonica origanū calamētū de qb⁹ pōt facē aliqñ salariciū si delectat: ſz lactuca ꝛ portulaca ꝛ files nō conueniūt: apiū ꝓcipue ē malū: ſz cerfoliū ꝛ anbetū tolerāt: ꝛ ꝓueniūt hysſop⁹ ꝛ thim⁹ ꝛ saturegia ꝛ millefoliuꝫ: caules ēt sūt male bozago buglossa endiuia cicorea cocte tolerant in estate. ¶ De radicib⁹ dimittat rapas: napōes: cepas: porros: ꝛ allia: ꝛ pōt vti pastiaca domestica ꝛ sylue stri: nō in multa ꝙtitate: ꝛ ꝓcipue caroto cocto ꝛ dimittat raffanos tā añ cibū ꝙ post: decoctōe trī radicū petrosily ꝛ feniculi ꝛ radicib⁹ iringoꝝ vti pōt. ¶ Fruct⁹ būidi: sic. poma: pira: ꝓlica: cerasa: ꝛ files sunt mali: ſz ficus ficce ꝛ passule ꝛ grana pini ꝛ amigdale ꝛ fistici ꝛ auellane ꝛ nuces tolerant: nō sumēdo trī vnq̄ ō fructib⁹ nimiā quātitatē: ꝛ dimittat castaneas: ꝛ filiq̄s: melones: cucumeres: cucurbitas ꝛ files: dimittat ꝛ granata nisi pauca: ꝛ citōia nisi ꝓfecta cū melle ꝛ amarotib⁹. ¶ Cappares ꝛ oliue salite sūt sal ꝓueniētes. Fūgos ꝛ cubera pēit⁹ nō assumat.

¶ Et in cena min⁹ cōedat ꝙ in prādio ꝛ nō comedat in cena ferculū: neq; comedat scōa vice nisi ꝓcipiat p⁹ cibū exiuisse ō stomacho ꝛ nisi famē bēat certā: nec comedat multiuaria ꝛ diuersa in eadē mēsa: sed sit ꝓtētus vna manerie vel ad plus duab⁹. ¶ Et sapozib⁹ vtat cū pipe: ginsibere: cinamomo: gariof. ſz nō in nimia ꝙtitate: nec de aceto multū sumat: ſz pori⁹ vtat sabba: aut melle bñ cocto: aut succha. ꝓo sapozibus cuz aromatibus.

¶ Pot⁹ sibi melioz eēt aq̄ mellis: ita ꝙ coqueret mel cū aq̄: ꝛ sit mellis lib. i. aq̄ lib. viij. ꝛ bulliāt sil ꝓtinue removendo spumā vsq; ad ꝓsumptōez tertie ptis vl quousq; sit clara. si aūt bibit vinū meli⁹ est albuz ꝛ pauciferū: ꝛ si sit ꝓmixtū cū aq̄ mellis est meli⁹: ꝛ oīno sit parcus in potu: ꝓcipue in cena: ꝛ caueat vina potēria ꝛ pura.

¶ Caueat ab ira tristitia acidia odio sollicitudine ꝛ multa cogitatione ꝛ timoꝛe: ꝛ sumat gaudiū temperate: ꝛ caueat a venereis quātum pōt. Et bec de regimine.

¶ Descēdēdo ad medicinalia certe: dico ꝙ ꝓsideradō ꝙ cū leuib⁹ nō recedat egritudo: ꝛ purgādū est cerebruz de flegmate ꝛ melia: dz vti semel in mēse ō istis pillis. ℞. iteriozis collogn. diagridy: bdelly: aloes epatici: euphorby: gūmi ara. salis nitri: corticuz: elleboꝛi nigri. añ. ʒ. i. pistent ꝛ ꝓficiant cū succo caulū ꝛ fiāt pillule: ꝛ ꝓmo incipiat cape. ʒ. 5. ꝓo vice dnab⁹ bozis añ die ꝛ dormiat vsq; ad die ꝛ nō prādeat nisi trā factis. vj. bozis: ꝛ añ prādiuz ꝙ bozā bibat. ʒ. v. aq̄ ordei: cū. ʒ. i. cucchari rub. ꝛ caueat ille die bñ a frigoꝛe: ꝛ si hac vice bñ operē in sequētib⁹ vicib⁹ sumat rantūdē: si aūt paꝝ opant: in scōa vice sumat. ℨ. y. ꝛ ad plus: si iste paruꝫ fecerint: sumat. ʒ. i. ſz nō puto ꝙ sit opportunū ad. ʒ. i. venire: ꝛ semp qñ capiunt observet bona custodia. ¶ In tpe itermedio bis in septimana faciat clistere cū decoctōe cētauree minozis ꝛ anisoꝛ ꝛ assari ꝛ corticū agarici: ꝛ in colatura addat iere pig. ʒ. i. olei. ʒ. iy. salis. ʒ. i. ꝛ. 5. ꝛ si clistere nō vult: saltez sumat cū vadit dormitū pillulaꝝ ſtōchaꝝ. Mesue. ʒ. 5. bis in septimana. ¶ Preter istas purgatiōes ꝙb⁹ totū coꝛp⁹ purgat opꝫ sepe de mane vti aliq̄ aut masticatorio: aut gargarismate deponēte flegma de cerebꝛo. ¶ Masticatoriū bonū. ℞. masticis. ʒ. i. oziganī piretri. añ. ʒ. i. ꝓfice formas similes auellanis: ꝛ masticet vna in mane ieiuno ſtōchoꝙ bozā ſpuēdo illō qō ad os venit de flegmate. Sorti⁹ est istud. ℞. masticis. ʒ. i. staſisagrie pipis. añ. ʒ. i. misce: ꝛ fac masticatoria. ¶ Gargarismata aūt fiūt ex oxymelle sqlitico ꝛ pipe ꝛ aq̄ maiozane. ℞. oxymell sql. ʒ. i. pipis pista. ʒ. 5. aq̄ maiozane. ʒ. iy. gargariçet in tribus vel ꝙtuoꝛ vicib⁹ ſtōcho ieiuno. ¶ Lauet caput semel vl bis in septimana post purgatōez: ꝛ post ꝙ in pcedētib⁹ dieb⁹ vsus est masticatorio. Liscinū bonū. ℞. liscinꝫ pparati ꝙ lauādo caput quātitatē sufficiētez folioꝝ sene. ʒ. y. oziganī: abzotani. calamē. trifolij. añ. M. i. ꝛ fac bullire sil: ꝛ cuz istis lauet caput. ¶ Poztet in tpe hyemis sup caput sacculuz bō. ℞. rutbe ficce: oziganī: abzotani: calamen. stica. arabici: sauine. añ. ℨ. y. gariofi. ʒ. i. nucis mus. ʒ. y. muscigrana. vi. pistent pistanda ꝛ fiat saccul⁹: aut in syndone rubea: aut in panno lineo subtili: ꝛ portet abzaso capite.

¶ In tēpozib⁹ a Nouēbze vsq; ad ꝓncipiū Aprilis oīb⁹

decem

Digitized by Google

decē dieb⁹ semel sumat. vi. horis añ prādiū ieiuno stomacho. ʒ.ij. mitridati cū ʒ.i. aque mellis. ¶ In religs dieb⁹ qñ non sumit solutiū: nec sumit mitridatū: bonū est ꝙ oī mane sumat. ʒ.ij. ꝓfectōis de musco dulcis: de scripto de Mesue. Et in tpib⁹ magni frigoris pōt sumē. ʒ.ij. p vice cōfectōis de piretro descripte a Mesue in caplo de epilepsia: cui⁹ descriptio. ℞. piretri bumectati ʒ.iij. pineā. rū purgatay. ʒ.ij. ʒ cinçibe. gariofi. nucis muscā. rubee. añ. ʒ. i. ℈. 5. cinamomi i. ʒ.ij. mellis dispumati q̄tū sufficit: ⁊ hoc loco diamusci dulcis. ¶ In vere. s. in ꝓncipio Marty sumat ꝑ hūc syrupum sex dieb⁹. ℞. oxymellis sglli. syrupi acetosi cōpositi. añ. ʒ.i. aque salnie. ʒ.iij. ⁊ est ꝙ vice vna: sumat calidus vna hora añ diez supdormiat. ¶ Sūpto syrupo sex vicib⁹ capiat has pillas. ℞. pillay. fetidarum. ʒ. i. pillay. alandal. ℥. 5. fac pillas cū aqua rute sumant duab⁹ horis añ diē cū custodia. ¶ Oz si p ista nō integre liberaī. ℞. calcis viue. lib. vi. cineris tinctoy. lib. iij. ponant in colatorio: ⁊ post addaī aq̄ cale lib. x. ⁊ colligatur aq̄ que colaī tā diu q̄ diu ouuz natat in ea: postea dimittaī ⁊ cū ista fricet caput pus bñ abzasuz: ita ꝙ faciat fissuras: ⁊ postponaī sup caput: aut foliū caulis pus calefactū: aut folia iari siue barbe aaron siue serpētarie minoris. Et quādo claudunt fissure fricet locus de nouo cum capitello: ⁊ ponant folia ⁊ hoc per mensez: ⁊ ista puto cū dei laude sibi sufficere.

¶ De friditate ⁊ humiditate cerebri cū difficultate anhelit⁹ ⁊ polipo ⁊ fistula in lachrymali ⁊ debilitate digone stomachi: ⁊ cū alijs accīdentib⁹ ⁊c. Consiliū. IX.

Dispositio huius nobilis Terdonēsis anno⁹ fere tringita ꝓsistit in quatuor ꝓpribus. nam ꝓmo patit difficultatē anhelitus que cōiter vocaī asma. Scdo patit polipum nō durū: nec cancrosum q̄si cum integra ꝓhibitione respirationis per nares. Tertio patitur fistula in lachrymali. Quarto debilitatem digestiue stōchi: ⁊ o⁹ista⁹ rex est vna radix principalis. s. humiditas ⁊ frigiditas cerebri. vñ multiplicatur superfluitates flegmatice nō multū grosse frigide: tñ ⁊ viscose: sput multū aquositatis ⁊ insipide: qō ꝙgregaī in loco vno est multe viscositatis ⁊ sequūtur hāc dispōnes dormitio ore apto ⁊ tussis ⁊ raucedo vocis aliqñ dolores in stōcho vētoso: aut catarro: aut cibo: ⁊ morbus iaz est antiqⁿ quasi triū annoy. ℥ strictura nasi nō tātū: ficut nūc fuerit in eo a ꝓncipio natiuitatis ex quibus ꝑs rem esse difficilis care: sed tamē scribā implorato diuino auxilio primo regimen: ⁊ postea vsum medicinay.

¶ Et quātum ad primuz habitet in loco aeris temperati in calore ⁊ frigore declinante ad siccitatem: ita ꝙ nō habitet in terreno: ℥ in alto ⁊ in camera bona: ⁊ caueat oēs ventos: precipue meridionales.

¶ Item in mane postq̄ erit purgatus ieiuno stōcho incipiendo a leui ⁊ tardo motu paulatiz ascēdendo ad fortē ⁊ velocē: ⁊ in locis siccis arenosis est ei valde vtile: ꝑsertim eundo cū delectatiōe: ⁊ qñ hoc modo non pōt faciat se bñ fricare coxas crura ⁊ nates: vētrē bracchia ⁊ spatulas pect⁹: ⁊ postea caput. ¶ In cibis aūt laudaī abstinētia: ita tñ vt virtus ꝓseruet: ⁊ debēt esse cibi calidi ⁊ ferula calida abstersiua ⁊ inbzicū ventre faciētia: nō tamē multū exceda in calore: ⁊ sint boni nutrimēti: ⁊ iō accipiat panē ex optimo frumēto cui sit admixtū aliqd furfuris: ⁊ habeat de sale: ⁊ sit bñ pistus: bñ fermētat⁹: ⁊ bñ coctus: ⁊ ad ynāquāq; libza paste ponaī anisoy. ⁊ fenicli. añ. ʒ.ij. ¶ Ex carnib⁹ laudant carnes lepozis caprioli ⁊ cerui dāme ⁊ ericy. ⁊ similiū ⁊ capreti ⁊ vituli lactantis: ⁊ ex volatilib⁹ ꝓdices fasiani pulli pipiones quallie ⁊ auicule parue ⁊ maxime pulmonis alalum ⁊ inter eos pulmo vulpis ⁊ pulmo ericy. ¶ Ex piscib⁹ pisces squamosi pui ex fluuio petroso. ¶ Ex ferculis pisana ordinacea cocta sufficiēter: cui addaī granū vnū cupbozby: aut ʒ.i. byssopi sicci: aut ʒ.i. ⁊ bimi: aut facta in decoctōe ireos vel calamēti vel byssopi vl ⁊bimi: aut cū melliloto vl fenugreco: aut aqua ⁊ cicer nigro ⁊ coctoy cum gbuldam amigda. amaris: aut insicula de maluis vel de blita vl de mercuriali: aut de volubili maioz: aut de decoctione ficuuz: aut brodio galli antiq decocti cum medulla cartami: ⁊ administrent fercula añ alios cibos: ⁊ dimittat vitualia de pasta aut legumina ⁊ alia grana: ⁊ pōt vti pepue in sero: ⁊ dz pay cōedere vitella ouoy sozbilis: ⁊ dimittat caseū. ¶ Ex fructib⁹ ante cibū sumat grana pini vl ficus recētes: aut ficcas: ⁊ pōt tolerari ꝙ sumat cerasa dulcia ⁊ passulas sine arillis: ⁊ post cibum sumat pira cocta vel citonia vel poma cocta vel granata dulcia: aut amigō. ꝓfectas cū melle vl cuccharo: aut anellanas assatas. ¶ Reliquos vo fructⁿ dimittat: ⁊ pōt ante cibus sumere cappares cū sapa ⁊ in sapoꝛibus pōt vti gelatina lymonia ⁊ piperata: ⁊ sit cena valde minoꝛ prādio.

¶ In potu autem sit parcus: ⁊ nō bibat nisi sozbilando: ⁊ melioꝛ est ei aqua mellis q̄ vinum: aut vinū bibat puuz album temperatum cum aqua mellis.

¶ Et puideat hōe beneficium ventris omni die: ⁊ si non sufficit assumptio ferenloy. ꝓdictoy. bibat ante prandiuz ʒ.iij. decoctionis ficuū cū rbimo: aut. ʒ.v. decoctōis calamenti cū ʒ.ij. mellis: aut tantūdē decoctōis byssopi ficci cū rob: aut ozigani persici cū aqua ordei ⁊ melle.

¶ Somnus autē eius dz incipere transactis tribus horis post cenam: ⁊ sufficiāt sibi sex horе in die naturali: ⁊ dormiat in camera bona capite bene eleuato ⁊ coopeꝛto ⁊ super altero laterum nullo modo resupinus: nec in loco frigido ⁊ humido: ⁊ vitet somnū super repletionem quātuz ei est possibile: ⁊ similr meridianum.

¶ Abstineat a coitu ⁊ tristitia ⁊ a nimia cogitatōe: ⁊ vtaī cogitationibus iocundis.

Veniendo ad medicinalia dz illo anno nunc: sed alijs annis in ꝓncipio veris capiꝛ ꝓmo hūc syrupū. ℞. oxymellis sgllitici: syrupi de byssopo: ana. de prasio: syrupi de sticados. añ. ʒ.ʒ. decoctiōis fenugre. ⁊ passulay. ʒ.ij. fiat syrup⁹ ⁊ sumaī calidus in auroza in vna vice ⁊ ptinuet sex vicibus siue diebus. ¶ Sumpto syrupo purget cum pillulis ilbis. ℞. pillulay. cochiarus: pillulay. fetidarum: pillularum de agarico. añ. ℥. i. fiant pillule septē ⁊ sumaī vice vna per vnam bozā ante diez: ⁊ superdormiat per bozā: ⁊ vtaī ea die cautela obseruāda vsu medicinarū. ¶ Per totus aūt dz omnibus octo diebus simul purgari cuz pillulis istis. ℞. iere diacollo. quintidos: ieralogodion: pillularuz de agarico. añ. partes equales: fiāt pillule: ⁊ sumat ex eis ꝓ vice. ℥. ij. vsq; ad ʒ.i. ℈ ꝙ viderit virutē tolerare. ¶ In intermedio aūt tempoꝛe bonus est ei bis in. x. diebus vomere post comestionē rerū salitay. ⁊ incisiuay. coniunctay. cū rebus vncuosis: ⁊ post administrationē decoctōis raffani assumpto cibo: ⁊ si virtus debilitet rarificetur vices vomitus ⁊ purgationū. sed nō dimittaī regimē supradictū in sex reb⁹ nō naturalib⁹. ¶ Aduenientе aūt estate sufficit sibi regimen sine administratōe purgationū. ¶ Sed in ꝓncipio autūni dz facere purgationē simile supradictā cuz syrupo: ⁊ postea per totā hyemē saltē semel in mense sumere. ℥. ij. vsq; ad. iij. pillularū dictarū. in secundo loco ⁊ dimisso vomitu in hyeme semel in mēse habeat gallinz impinguatū antiquū qui decoquaī in libris. ʒ. 5. aque cuz ʒ.ij. medulle cartami: ⁊ ʒ.i. salis gem. lento igne quousq;

Digitized by Google

remaneat quinta pars: ꝛ potenꝫ iste gnque lib. brodij in decē diebus: ꝛ in quinque vicibꝰ interpolata die inter vicem ꝛ vicez: ꝛ sumaꝫ brodiū calidū in auroza ꝛ nō indiget custodia. ¶ Debet aūt semel in septimana vti clisteriis acutis cum decoctiōe centaureē ꝛ polipody ꝛ ficuū ficcaꝝ: ꝛ cum ℥.i. ierepigre ꝛ oleo ꝛ sale: ꝛ est ei vtile particularibus purgationibus capitis in mane fere singulis diebus: aut masticando masticē: aut piretruz: aut gargariçando aquā mellis cum pipere: aut trabēdo per nares aquā maiorane: aut vrinam pueri: ꝛ debite caput purgetur. ¶ Item semper de nocte quādo vadit dormituꝝ teneat in oze hoc medicamen. ℞. pulmonis vulpis ficci: liquiritie: capilloꝝ veneris recen. seminis feniculi. aā. ℥.i. cōfice cuꝫ syrupo myrtino lib. i. ad modū electuary: ꝛ teneaꝫ in oze. ¶ Item loco istius pōt tenere loch de pino: aut loch sanū ꝛ expertū: aut loch de squilla coniunctum cum aliquo ꝑdictoꝝ. ¶ Dꝫ aūt omni mēse excepta esta te sumere bis ieiuno stomacho ꝛ sequētis hoꝝ ante cibū ℥.i. ℈. optime tyriace cum ℥.ij. aque mellis. ¶ Itē qñ nō sumit aliam medicinaꝫ postq̄ iam saltez bis erit purgatus sumat omni mane quatuoꝛ horis ante cibuꝫ. ℥.i. boli armeni subtilissime pulueriçati dissemperati cum ℥.iij. vini albi subtilis odoziferi antiqui.

¶ Pro illo vō polipo dꝫ vti isto medicamine. ℞. vue serpentarie quātitatem quā volueris: teres cum succo granatoꝝ contritoꝝ cū coztice sua: ita vt fiat ad modū vnguēti: ꝛ cū tēta de bombace ponaꝫ ad intra nasuz sup locō vbi est polipus: inquet omni die. ¶ Item hoc aliud medicamē est securius: sed operat in longo tpe ꝛ debet continue administrari. ℞. granatoꝝ dulcium muçoꝝ ꝛ acetosoꝝ. aā. partes equales: pistentur cum coztic̄ibus ꝛ pulpis suis: ꝛ extrahaꝫ succꝰ: ꝛ ille succus decoquat quousq3 habeat grossitiē musti bulliti nō valde grossi: ꝛ reſidium granatoꝝ teraꝫ ꝓtritiōe multa quousq3 fiat sicut pasta: ꝛ reseruet̄ per se: ꝛ succus granatoꝝ ꝑdictoꝝ reseruet̄ in vase vitri bñ obturato: ꝛ quādo vult vti ex ꝑdicta pasta siue ficca siue nō ex succo ꝑdicto ꝓficiant tēte: ita longe ꝙ attingāt locū polipi ꝛ teneanꝫ ꝓtinue: qñ istud cōsumit carnē polipi sine doloze: sed tpe multo.

¶ Pro illa fistula puto ꝙ est bonū ꝑ abstergere fistulam cū vino ſtiptico: ꝛ post illud administret hic pulnis. ℞. aloes: sarcocolle: sanguis draco. myrre: thuris: balaustie: boli armē. aā. ℥.v. viridis eris. ℥.i. ℈. clime argenti. ℥.x. terant oia ficur pulnis subtilissimꝰ: ꝛ ponaꝫ in fistula: ꝛ ino uet̄ oī die semel: ꝛ si bō nō sufficiat opꝫ puenire ad cauteriū cū ferro vel auro ignito discoopiēdo pus os a carne: ꝛ postea coquaꝫ fm ꝙ opꝫ ꝑ medicīa exptā: ꝛ nullo modo administret cauteriū potēciale: qz magnū eēt piculum de coꝛruptōe oculi: ꝛ sic ꝓ nūc sufficiāt cū dei laude.

¶ De doloze capitis siue emigranea cū fluxu hemoꝛroidaꝝ ꝛ laxitate siue tremoze vniꝰ manꝰ. Consiliū. X.

¶ Asus siue dispositio nobilis viri dñi Federici de Sfondratis in ris vtriuſq3 doctoris clarissimi est dolor capitis qui ab antiquis soda appellatur: ꝛ specialiter emigranea. vñ Auicē. quandoq3 est in vno latere capitis ꝛque ex ea est consuetudinaria nominatur emigranea ꝛ incipit in ꝓte dextra vtplurimū: ℔ qñq3 extendat̄ ad partem posteriozez: ꝛ aliquādo ad anteriorez maxime supercilij dextri: ꝛ cōmunicant̄ secū fluxus hemoꝛroidarū interdum: ꝛ laxitas manuū siue tremoꝛ.

¶ Est enim etatis anno ℥. vel circiter mediocris habitudinis complexionis melācholice acuti sensus: calidi cerebꝛi: stōchi frigidi cuꝫ calidinate eparis. vñ ex acuitate sensus est apᵉ faciliter pati ex quacūq3 causa: ꝛ iste est casus de quo loquit̄ Auicē. ꝑma tertij. tractatu scō. capitulo ꝑmo. cū inquit. Et ex coꝛporibus gdem sunt quedam que sunt parata sode: ꝛ sunt coꝛpora que bñt caput debile ꝛ mēbꝛa digestiua debilia: quare in eis plurimus generat̄ vapoꝛ effundens ad stōchos eoꝝ humoꝛes calidos faciētes sodā. Annectit̄ etiā ꝙ parētes anus ꝛ fozte ꝓpaus sui simili moꝛbo egrotauerūt ꝗre egritudo hereditaria appellari pōt. ¶ Et si bꝫ dispositio difficulter curari possit: qñ cuꝫ nālis quodāmodo ꝛ ex ꝓncipijs generationis ꝛcta existit. Attn̄ ꝓ eius cura aliq̄ bzeuia dicā ex ḡbus euidēter inuestigare potes causas ex ḡb⁹ sequit̄ talis doloꝛ: ḡuis plures ponātur ipsi⁹ cause: vꝫ mala cōplexio sine mā ꝛ cū mā: solutio ꝓtinuitatis ꝛ apostema: ꝛ pōt esse mālius: aut ꝑ cōmunitatē. vꝛꝑ discurrendo: ꝛ colligi pōt ab Auic. loco allegato etiā a causa primitiua: vt ꝓ. ¶ Presuppositō igitur casu in cura ipsius duplex erit intentio. vꝫ preseruatiua que habet attēdi circa debitum regimen ser rerum nō naturaliū. vꝫ aeris cibi ꝛ potus: somni ꝛ vigilie ꝛc.

¶ De aere ꝓmo eligat sibi aerē tēperatum: ꝛ si hic habere nō pōt naturaliter fiat artificialiter: vt tēpoze magni frigoris stet in camera bene obturata: ꝛ rectificetur aer cuꝫ igne ꝛ sarmētis vitium ex lignis iuniperi lauri quercozis ficci ꝛ similiū: tēpoze vō magni caloris vt in dieb⁹ canicularibus altereꝫ aer babitationis irrozādo cameraꝫ ex aqua simplici: aut ex aqua rosata cum modico aceti sandalis ꝛ modico camphoze etiā aspergēdo flozes roſ. violarum nenufaris: folia vitis salicū ꝛ bꝫ similia: vitet autrum flatum bozealem aerē caliginosum nebulosum ꝛ pluuiosum ꝛ extremaliter calidum ꝛ frigidum.

¶ De cibo vō: ꝛ potu cib⁹ eius sit panis ex farina frumēti boni odoris ꝛ colozis ꝛ bñ mundi a ſupfluitatib⁹ bñ fermentatus duoꝝ dierū: aut trium: vitet panē açimū: ꝛ interdum biscotis ꝓ colatione in ꝓncipio mense pōt vti.

¶ Potus eius sit vinū rubeū medy coloris nō potens: nec fumosum: ꝛ sit limphatū parū: tēpoze vō magni caloris pōt vti aq̄ cucchari si a siti mltū moleſtaret. ¶ Ꝛcula sua sint cū olerib⁹ spinachus bliris bozagine saluia rosmarino mētha lupulis melissa berba blancha: berba sci petri cū brodeto farro riço simila frumēti ꝛ ordei siue farre ordei ꝛ iuribus carniū: ꝛ interdū cuꝫ cinamomo ꝛ modico aceti: aut agreste: aut vini granatoꝝ fm cōmoditatē tpis etiā ius cicerum rubeoꝝ: vitet omnia genera leguminuz ꝛ maxime lac ꝛ omnia lacticinia: vt pastillos artocleas ꝛ bꝫ similia: carnes vituline castrati vniꝰ anni carnes lepoꝛis capzioli ꝛ cerui iuuenis. ex volatilibus: sic̄ sunt capones vnius ānis: pulli gallinaꝝ perdices fasianos turtures turdi alandule ꝛ aues parue maxime sunt cōuenientes: vitet carnes grossas ꝛ porcinas ꝛ aues degētes in aquis: ꝛ in diebus in quibus nō comeduntur carnes vtantur ouis sozbilibus. Ex piscibus vtatur tenuli lucys capionibus agonis strigys decoctis supza craticulaz asperſis cum pēna ex oleo sale ꝛ aceto ꝛ cinamomo: aut decoquātur in aqua ꝛ vino partibus equalibus si fuerint magni ꝛ aromatiçent̄ cū modico cinamomi ꝛ ginçibe. ꝛ etiā laudantur pisces petrosi ꝛ ex mari: maxime pisces squamosi: inter cetera vō cōmēdanꝫ cerebella aialiū ꝛ maxime gallinaꝝ. ¶ Ex fructibus: amigdale auellane fisti ci mundati cū aqua fermētissima: ꝛ aliqualiter assati granata mucia dulcia ficus sicce ꝛ vue bñ mature reseruate sub sole duobus diebus: citonia ꝛ pira bñ matura: maxime post cibū suum ꝛ passule cum arillis siue sine cōcedi possunt in secūda mēsa: ꝛ maxie in fine vitet oīno. dactylos: et sumat post cibū suū ea que stomachū sigillāt: sicut sunt coziandri citonia condita: aut diacitonitē de cucharo

ebaro:sine speciebus sili pira cōdita cū cuccharo:aut bucella panis cuz abstinentia potus:de somno ⁊ vigilia sit somnus breuis ⁊ post cibū in sero ad minꝰ per duas horas:⁊ primo dormiat super latus dextrū:deinde sup sinistrū.vltimo sup dextrū si fieri pōt dormiat in loco sicco: capite eleuato cū plumacio:vitet somnū diuturnū ⁊ resupinum:euigilando eccedens mediocritatē est cōueniēs: nisi supfluat instantia vigiliaꝝ: qz tūc huius vigilia magis noceret q̄s iuuaret:testātē Dippocrate:qm somnus ⁊ vigilia magis modo natura facti malum.

¶ De motu ⁊ quiete.motus eius sit exercitiū temperatū horaꝝ aduētus alteriꝰ cibi:hoc est completa ꝑma ⁊ verisimili secūda digestione.s.stomachi ⁊ epatis que cōmuniter complet sex horis:deambulet ad loca amena in visitando ecclias expositas per mediū miliare vel circa:aut ad viridaria:aut ad similia loca amena: ⁊ si hec fieri nō pōt ꝓpter incōmoditatez tēporis saltim deambulet per clastra:aut per domū amplaz: ⁊ fiant fricatiōes corpis interdū loco exercitij:⁊ fricet caput leuiter cum mantili aspero babita prius ascellatione naturali vel artificialiter.vt dī:⁊ huius deambulatio fiat vsq; ad exclusionem sudoris:ques sit breuis post exercitiū sui:deinde sumat cibū: vitet quietē ⁊ solitudinē longaz q̄tū pōt simiℓr studiū:⁊ maxie post cibū imediate.Si vo lassitudinē percipieret ex longo motu gescat: iuxta illud Dippocratis:cuz quis dolere ceperit statim quiescere remediū est.

¶ De inanitione vo ⁊ repletione:⁊ ꝑmo abstineat a tolerātia famis ⁊ cibi post debitū exercitiū: qz fames corpora exiccat:⁊ vbi indigentia nō oportet laborare: ex gbus sequit ꝙ inanitio supflua mala: mediocris vo iuuatiua: repletio vo omnis mala quā vitet crapulaz nauseatiuaz satietatem potuz post cibū per tps maxime. ¶ Querat omni mane beneficiū ventris habere siue saltem semel in die:iuxta maxime cōsuetudinē,⁊ si hec haberi nō pōt naturaliter querat artificialiter: aut cum grano salis infuso in oleo cōi:aut cuz suppositorio de melle cōi: aut cū clisteri lenitiuo:cuiꝰ descriptio hec est. ℞. decoctōis maluarum violaꝝ blitis mercurialis lib.i.aut iuris carniuz: aut aque ordei ꝑm exigentiā temporis. silr lib.i. vitellos ouoꝝ:numero duos:pulueris cucchari.ʒ.i.olei cōis.ʒ.iij. salis cōis.ʒ.iij.misce:⁊ fiat clistere:interdum potest addi caſſ.ʒ.i.cū supascriptis. ¶ Item interdum sumat caſſ. nouiter extract.ʒ.i.aut diacatholicōis:aut diaprunis nō solutiui ex singulis.ʒ.i. ¶ Attēde tū ꝙ illa suppositoria iam dicta possent nocere merito hemoꝛroidarum:quare iura pinguia cū.ʒ.i.cucchari securius cōferunt.

¶ Itē purget semel in anno:aut bis. vz vere ⁊ autūno in hunc modū. ℞. syrupi acetosi.ſ.ʒ.i.mellis rosacolati.ʒ.ſ. aquarum endiuie lupuloꝝ ⁊ absinthij.aā.ʒ.i. misce:⁊ sumat in auroza tepidaz quatuor aut quinque vicibꝰ donec mā sit digesta. ¶ Itē euacuet post syrupos hac medicina. ℞. reubarbari mundi ⁊ electi.ʒ.ij. incidat subtiliter ⁊ infundat in aqua endiuie quātitate sufficienti cuz.ℨ.ſ. squinanti:⁊ dimittatur in infusione per horas octo agarici trociscati.ʒ.i.ſ. infundant in aqua endiuie: aut decoctione cōmuni quātitate sufficienti:⁊ dimittatur in infusione similiter vt supra:⁊ fiat expressio:aut pōt fieri vna infusio:⁊ facta expressione addat diaprunis nō solutiui ʒ.i.diafiniconis electuary de succo rosa.aā.ʒ.i. ⁊ fiat potio:loco vo diaprunis pōt poni mānaaut cassia: aut diacatholicon ꝑm suā dosim. ¶ Si vo abhoꝛret ipsaz medicinā:loco eius pōt accipere hꝺ medicinas infrascriptas. ℞. pillularum aggregatiuaz cochiarum.aā.ʒ.ſ. misce:⁊ fiāt pillule quinque q̄s deglutiat intinctas in oleo amigdalaz vulciū per duas horas ante diez. Itē facta operatione ipsius medicine que verisimiℓr est post sex horas sumat Luariuū suū ex aqua ordei.ʒ.viij.cū cucchari rubei.ʒ.ſ. ¶ De accidēribꝰ vo anime querat habere sermones graues bylares ⁊ iocundos puersationes amenas: ⁊ obuiare cui placet:vitet ociositatē iram rixā ⁊ tristitiā: ⁊ gnāliter omnia que tristari faciunt. Et hec quantum ad regimen preseruatiuum breuiter sufficiant.

Quantum vo ad secūdum principale quod est regimen curatiuum; premittam primo aliquos canones in cura attendendos qui ab auctoꝛibus conceduntur.

¶ Primꝰ canon:ꝙ regimē ꝑticulare vℓ postponi ꝺz nisi in quatuoꝛ casibꝰ. Primus vt qñ mā nō multū in quātitate exuberat:qz tūc a ꝑticulari incipere potes. ¶ Scōs casus qñ membū mittens nō est forte in dādo:nec membz recipiēs anaz in recipiēdo. ¶ Tertius casus:vt qñ membū nō recipit cōmunitatez eius. ¶ Quartus:quia corpus ⁊ alia membza nō sunt posita sub dominio materiei faciēs egritudinē in alio mēbzo.

¶ Secūdus canon est:ꝙ si capiti positus fuerit sub dñio peanoꝝ fumoꝝ:a sedātibꝰ incipe nō ꝺz raro ab eis nisi apud vehemētiā doloris inquit Hal.raro ab abscissione cause incipe debemꝰ nisi sit soda sanguinea:aut acuta:ſz ab eo qō adaptat ad abscidēdū.i.a quo magis ſlurgit ne cessitas:siue sit a cā:siue a doloꝛe:siue ab vtroq; silr.

¶ Tertius canon ꝙ in soda calida ab alterātibꝰ incipere debemus:siue sint epithimata embrocatōes emplastra:siue vnctiōes:⁊ hꝺ similia:vt excessus eius refoꝛmat ⁊ ꝓbibeatur nocumēti alterius ad ipsum aduētus quātuz est possibile:exceptis quatuoꝛ casibꝰ. ¶ Primus est in soda calida a febribus maxime mālibus pēdente. nam visus istoꝝ repercussinoꝝ addit in cām.⁊ sic multiplicat doloꝛem ꝓhibendo vapoꝛes exire. ¶ Secūdus casus est vt qñ vapoꝛes acuti iaz eleuati sunt ad caput:siue ex cōmunitate totius:siue alicuius mēbzi fluxi:⁊ tunc melioꝛ est diuersio ad oppositā partem ex vna parte ⁊ resolutio ex alia parte:quoniā ista sedant. ¶ Tertius casus qñ soda fit a multitudine.naz tunc eūatio sedat eaz. ¶ Quartus casus quādo soda fit a multitudine vapoꝝ existentium in capite:⁊ ꝓeter cōitatem coꝛporis: aut alterius mēbzi: tunc resolutiuoꝝ administratio cum facilitate particularium euacuationū eam sedat.

¶ Quartus canon:ꝙ localia que approximari debēt siue embzocationes:siue linimenta:aut epithimata ⁊ alie hꝺ expoliari nō debent ab his virtutibus. vz conuenientia eius in gradu alteratiōis.ſcda cōfortatio virtutis mēbzi vt nō recipiat superfluitates. tertia cōfortatio huius mēbzi cui applicaꝝ ꝓpietate sua.

¶ His itaq; premissis: dico ꝙ regimē curatiuum fit ꝑm duas intētiones. Prima est euacuatio vniuersalis si fuerit necessaria que concernit totū coꝛpus: aut membrum qō est minera mādans: sicut epar ⁊ stōchus: ⁊ hec fit vt dictū est in regimine ꝓseruatiuo circa regimē vℓe de repletione. Secūda vo intentio est particularis que aliqñ cōcernit cām:aliquādo doloꝛem:nōnumq; vtruq; simul.

¶ Intentio ad causaz est eiꝰ materie a membzo mandante:aut a membzo recipiēte:⁊ qz ꝓesupponitur ꝙ hꝺ soda:siue doloꝛ capitis est ex vapoꝛe calido cholerico. vt ps ex suppositione casus: ideo primo digeraꝝ mā in hūc modum habēdo intentionē ad cām: videlz vt infra. ℞. syrupi roſ.aut myrtini:aut vio. aut ō granatis:aut nenufarini:ex istis diuisim:aut coniunctim.ʒ.ij. aque lupuloꝝ bugloſſe ⁊ endiuie.aā.ʒ.i.misce:⁊ sumat quatuoꝛ aut quinque vicibus:aut pluribus ꝑm ꝙ mā fuerit digesta. ¶ Deinde euacuet cuz aliquo istoꝝ solutiuoꝝ vt infra

Digitized by Google

℞. trifere ppice ſi biij pōd.ʒ.i. rēbarbari electi.ʒ.i.ſ. ſquinati.ℨ.ſ. pulueriçētur ſubtilr: ⁊ cum decoctiōe pumor tamarindoꝝ.ʒ.v. fiat potio: quā ſumat in auroza calidā. ℭ Itē loco trifere accipiat cōfectis de māmia.ʒ.i. cum reubarbaro ſm ſupraſcriptū modū: ⁊ completa opatiōe que veriſimiliter eſt in ſex: aut in ſeptez bozis ſumat laxatiuuz ex aqua ozdei.ʒ.vi. cū media.ʒ. cuecbari rubei: ⁊ poſt bozā ſumat prādiū ſuū. ℭ Ad idem ēt cōfert aqua fructuū ſm hunc moduz. ℞. abſinthy romani violaruz. añ.ʒ.i. fumi terre.ʒ.vi. capilli veneris.ʒ.i. paſſularuz enucleatꝝ.ʒ.i. peuna numero.xl. iuiubarum ſebeſtē. añ.xx. numero coquantur cū facilitate in aque lib.y. vſq; dum veniat ad vnā: ⁊ pyce in illa facta expſſione caſſieſiſtule.ʒ.iij. tamarindoꝝ.ʒ.y. cozticum mirabolanoꝝ citrinorum.ʒ.y. ℭ Itē interduz ſolui pōt cū infuſione iere que ſtomachū ⁊ caput mundificat ⁊ ofert dolori capitis aſſiduo ⁊ emigranee ⁊ dolozi ſtomachi: cuius deſcriptio hec eſt. ℞. iere aloes boni. añ.ʒ.ſ. ⁊ funde ſup ipſa decoctionis cupatozy lib.i. ⁊ exponatur ſoli per dies.xy. vt plus ⁊ da ex ea omni mane.ʒ.i. vel plus: ſicut opꝰ cum modico pulueris ozagāti: aut bdellij ꝓpter rimozes anni. ℭ Decoctio cupatozy in qua infundit iera ſupraſcripta. ℞. eupatoꝝ abſinthy aſſari ſpice: capilli veneris cipi rauedſeni fumi terre bedegnar ſucacha. añ.ʒ.iiij. kebulozū indozum. añ.ʒ.viij. paſſularuz enucleatarum.ʒ.i. coquātur in lib.iij. aque vſq; ad medietatis cōſumptionē: ⁊ adminiſtretur vbi opus fuerit ſm quātitatem cōuenientem. ℭ Ad idem ofert modus infuſionis anich. ℞. abſinthy romani.ʒ.i. fumi terre.ʒ.viij. paſſu. enucleatꝝ.ʒ.i. cupatozy.ʒ.v. floꝝ bugl. domeſtice ⁊ ſylueſtris. añ.ʒ.vi. caſcute: ſemis endiuie agarici. añ.ʒ.ij. coquātur in lib.ij. aq; ⁊ decoquātur vſq; ad medietatez: ⁊ funde in ea confectis amech.ʒ.y. ⁊ da ex ea omni mane vſq; ad.ʒ.y. ℭ Itē interduz vtaſ mirabolanis cū dictis vno: aut duobus ſm eius magnitudinē in mane ſtomacho ieiuno.

ℭ Nunc vo dicēduz eſt de eūone materie que fit ex ipſo capite: aliqñ per palatum per nares ⁊ oculos: aliquando aūt per diuerſionē: aut per eūonē ſimul. per diuerſionem vo: ſicut ſunt ligature extremoꝝ dolozoſe et fricationes fortes ad partes inferiozes ⁊ per ventoſas ſiccas. Et cliſteria ⁊ ſuppoſitoria būt in ſe ⁊ intentionē diuerſionis ⁊ eūonis. per palatum vo diminuit mā: ſicut per gargariſmata facta ex aq̄ ozdei cū ſyrupo roſato: aut melle roſ. aut maſticatoria ceera ⁊ olibano ⁊ caputpurgia: ſicut eſt decoctio violaꝝ: ⁊ deinde attractio ſuccī blitis depurati: ⁊ vt ponam infra. ℭ Si vo fuerit intēcio ad ſedationes dolozis. ℞. olei roſ. ⁊ aceti ⁊ aque ferrate. añ. ptes equales: diu agitētur ⁊ cōtundantur donec impingueſcant: deinde actualr frigidis liniatur caput: maxime pars cozonalis. Si autē cōcomitatur inſtātia vigiliarū addat opy parum. ℭ Aliud ad idez. ℞. vnguentū Galeni.ʒ.iij. ⁊ laueſ lotionibꝰ pluribus cū ſucco ſolatri lactuce cucurbite ſem̄ pernine endiuie ⁊ ſucco vue acerbe: deinde liniaſ caput: vt dictum eſt. ℭ Aliud ad idē. ℞. olei roſ. olei violati. añ. ptes equates cū pauco aceti ⁊ ſuco agreſte. ⁊ modico camphoze: diu contunde donec pingueſcat: ⁊ capiti ſupponaſ. ℭ Embroca oferēs. vt ſupra. ℞. roſ. nenufaris violaꝝ ozdei. ex cozticati foliozꝝ ſalicum maluarum. añ. Ƶ.y. decoquātur in aq̄ que per cānulaz viridē capiti ex alto fundatur: vbi tamē nō ſit timoz de catarro: vbi aūt fuerit inſtātia vigiliaꝝ addantur cozices papaueris albi ⁊ lactuce. añ. partes equales. Si aūt intendimus ad aliqualē ſolutionē addaſ camomille ptē.i. ℭ Aliō embroca vbicōiungit inſtātia vigiliarū. ℞. violaruz ſiccarum: ozdei ex cozticati: ſemis cucurbite cozticis eius: seminis lini pſily cozticum papaueris: ſeminis altee: ſeminis lactuce: ſeminis roſa. añ. partes equales: decoquātur in aqua vſq; ad ꝓſumptionē quarte ei? ptis: deinde fac embrocationē ab alto. vt dictū eſt. ℭ Aliud reſolutiuuz ⁊ ſedatiuū. ℞. foliozꝝ maluarū: aut radicum: aut ſeminū earuz: aut oleum ſimiliter ⁊ ozdei excorticati ⁊ roſarum ⁊ violarū ⁊ foliozꝝ ſalicum ⁊ foliozꝝ cucurbite: aut cozticuz eius: aut ſeminis eius ⁊ melliloti. añ. partē.i. floꝝ camomille ad quātitatez omnium: decoquātur in aqua ⁊ fiat embrocatio. vt dcm̄ eſt. ℭ Epithima ad idē. ℞. ſemina croci pſily ſegatiz ſiue ꝓiunctiz: dimittaſ in infuſione in aceto: deinde conquaſſent ⁊ mucilago capiti ſuperponatur cum petia. ℭ Emplm ad idē vbi eſt intētio ad reſoluendum. ℞. floꝝ camomille: farine ozdei: radicū altee: ſeminis lini: cozticum papaueris nenufaris: cōtere cū oleo roſ. ⁊ vio. aut pmiſce in forma emplaſtri: ⁊ capiti ſupponaſ. ℭ Aliud. ℞. ſucci extremitatū viris.ʒ.i.ſ. farine ozdei.ʒ.y. olei roſ. quātum ſufficit ad aggregādū in forma empli. ℭ Aliud ſedās fodā pulſatiuā ⁊ emigraneā caudaz. ℞. farine ozdei: trium generū ſandaloꝝ roſ. ſief mel mite achatie boli ar. faufel: ſemis lactu. aloes: cāphoze. añ.ʒ.y. ⁊ cum mucilagine pſily ⁊ ſucco portulace: aut lactuce aggregētur omnia ſimul in forma empli ſiue lenimenti: ⁊ epithimet ex eo caput. ℭ Suffumigium cōueniēs ad idē. ℞. ſandali citrini faufel roſ. añ.ʒ.y.ſ. cāphore.ʒ.i. ponātur in vaſe ſtricti oziſicy cum aqua roſ. quātum ſufficit: ⁊ obturet oziſicium eius ⁊ dimittaſ vt bulliat in cinere calido: deinde deponaſ ⁊ recipiat fumum eiꝰ: ⁊ ſi ex eo timpoza aſpergātur: aut laueſ ex eo faciem. ſi aūt vigilias patiaſ cozticē papaueris cum cis adde.ʒ.iij. ⁊ plus ⁊ minꝰ ſm q̄ vzget neceſſitas. ℭ Aliud ſuffumigiū ad idē reſoluens. ℞. roſ. ſandaloꝝ citrinoꝝ ligni aloes. añ.ʒ.y. floꝝ camomille.ʒ.iij. aque roſ. quātum ſufficit: ⁊ fac vt prius. ℭ Caputpurgiū. ℞. olei vio. nenufarini cū pauca camphoza: aut cuꝰ oleo de ſemine cucurbite dulcis: aut cum oleo de ſalice: ⁊ ex bis fiat caputpurgiū diuiſim ſiue ꝓiunctim. ℭ Aliud. ℞. opy camphoze. añ. ptes eq̄les fiāt colyria: fiē lentes ⁊ diſſoluātur vnum aut duo in oleo violato: aut oleo de cucurbita ⁊ diſtillent in naſum ⁊ aurē: eſt.n. verax. ℭ Aliud ad idē. ℞. ſpodij.ʒ.y. opy.ʒ.i. croci.ʒ.ſ. cōfice cū aq̄ in modū pillularuz paruaꝝ: ⁊ adminiſtrētur cū lacte mulieris: aut oleo violato: deinde poſt bozā fac caputpurgiū cum lacte mulieris ⁊ aliquo ex alijs ſupraſcriptis. Ad idē ofert oleū roſ. cum aceto conquaſſatū poſitis in vaſe vitreo ad odorandum. Aliud. ℞. amili nabat. añ.ʒ.y. opy.ʒ.iij. ſpodij.ʒ.i. croci.ʒ.ſ. ⁊ fac ſicut ꝓximū. Ad idē. ℞. ſief memite faufel: ſeminis luſquiami: ſeminis lactuce roſ. ſandalozum: opy: radicis mādragoze. añ. ptes equales: fiat ex eis ſief ⁊ fricet ex eo ſup cute cum oleo roſ. aut viol. cuꝰ pauco aceto diſtillet in naſum ⁊ aurē ⁊ ꝓprie loci doloziſ: ⁊ ſanabitur ſi deus voluerit.

ℭ De epilepſia cuꝰ grauitate capitis ⁊ vertigine ꝓ interualla poſt febres ꝛc. Conſilium. XI.

Jr egregius Jacobꝰ Cuani ō Nonaria paſſus ē febres difficiles cuꝰ extenuatione corꝓis ⁊ pſtratione quaſi vltima. appetitus a ꝓncipio ſebrarij proximi ꝓteriti per multos meſes: ⁊ in hoc tēpore inceperunt crura tumefieri ⁊ redeunte apetitu ⁊ recedēte febre perſeuerauit tumoꝝ q̄ erat vndimia flegmonides occupans crura ⁊ coxas: ⁊ cum hoc ex interuallis ſuperueniebat beriſipilla cuꝰ rubore puritus ⁊ veſicatione cutis: ⁊ fuerunt ſibi facta duo cauteria ſingulum in ſingulo talo: ⁊ veſica vna groſſa nata eſt in al-

tero

tero crurium ex quo remãſſe vlcus: ⁊ per oppoſitionem fortium infrigidãtium detumuerũt crura: ⁊ ipſe incidit vehemẽtez emigraneam: ⁊ modo eſt quarta dies: paſſus eſt duos paroxiſmos epilepſie in die vna: ⁊ facta purgatione remanſit ſine febre ⁊ mitigat⁹ eſt dolor capitis: ſed remãſit granitas in capite: ⁊ ex ſternutatis vrigo. Scribemus ḡ hic breue ꝓſilium pro eo vtile ⁊ nõ põpoſum.

¶ Sumat in cibis panem de frumẽto mũdo ⁊ ſano bene piſtum multũ fermẽtatuz ⁊ multũ coctum: ⁊ reliquos fugiat. ¶ Carnes ſumat pullor ꝑdicum faſianor turturũ ⁊ paruarum auium degẽtium in arboribus ⁊ ꝓcaris boni ſaporis ⁊ odoris ⁊ carnes bedorum ⁊ vitulor lactãtium ⁊ caſtrator aialium ⁊ capriolor ⁊ aprorũ iuuenum: ⁊ reliquas dimittat. ¶ Caſeum lac ⁊ ſanguinem ⁊ multam pinguedinem nõ comedat: et oleum oliuarum eſt melius cum butyro: ⁊ ꝓ ferculo ſumat brodiũ carnium vel panem coctũ vel ouа diſſoluta in aqua cuz agreſto vel ſuco aranceor: ⁊ dimittat legumina ⁊ victualia de paſta et pultes niſi de farina ordei: aut farris: ⁊ ipſum ordeum et far facta in ferculis ſunt conuenientes. ¶ De herbis trutа ⁊ maiorana ⁊ origanũ ⁊ calamẽtum ſunt vtiles: et borago ⁊ bugloſſa ⁊ endiuia ⁊ melliſſa tolerãtur: ⁊ fugiat oino apium tanq̃ inimicũ nature. ¶ Piſces ⁊ granari ⁊ cancri dimittant etiam ⁊ anguille tam ſaliti q̃ recẽtes.

¶ De fructibus põt vti vuis paſſis ⁊ ficubus ſiccis ⁊ recẽtibus ⁊ granis pini ⁊ amigdalis cuz ſuccharo ⁊ auellanis aſſatis: ⁊ poſt cibũ citonys aſſis: aut piris aſſis in parua quãtitate: ⁊ reliquos fructus dimittat.

¶ In potu ſumat vinũ albũ vel pauci⁹ roloris bñ tẽperatũ cũ aq̃ ſuccharata ⁊ nõ ſupabũdet in potu: neq; in cibo.

¶ Dormiat in lecto de nocte capite bñ eleuato ſup latere bñ cooptus: ⁊ etiam ſomnũ diurnũ caueat: ⁊ ſufficiãt ſibi ſeptem horе in die naturali: oibus penſatis.

¶ Prouideat q̃ omni die habeat bñficiũ vẽtris ⁊ nõ ſatisfaciente nã iuuet ſe cum cliſteri vel ſuppoſitorio. Loco exercitꝫ faciat ſibi in mane poſt egõnez fricari braccbia ſpatulas ⁊ dorſum ⁊ nates trahendo deorſum: ⁊ poſtea pectinare caput ⁊ leuiter fricari.

¶ Caueat a coitu ⁊ ira ⁊ triſti⁹ ⁊ aſſumat gaudiũ tẽperatũ.

¶ Iſta ſunt deſcripta de regimine dimittendo aerem: ga credo q̃ habitabit in loco ſicci aeris ad leuez caliditatẽ tendẽtez: ⁊ in tẽpore nebuloſo vel pluuioſo vel ventoſo ſtabit domi in bono lecto clauſo.

¶ Ueniẽdo ad medicinalia: cuz erit Nouarie capiat primo bũc ſyrupum ꝓſiderãdo q̃ epar habet calefactum ⁊ ſanguinem infectũ cholera ⁊ flegmate. Rx. ſyrupum cõmuniz frigidor ʒ.y. folior endiuie. M. i. ſeminis peonie ʒ.ſ. ſticados arabici ʒ.y. fac bullire omnia in lib. iij. aque vſq; ad medietatis ꝓſumptionez: poſtea coleꝫ: ⁊ in colatura addaꝫ ſuccbari ʒ.v. mellis diſpumati ʒ.i. clarifica: ita vt ſit ſyrupus ꝓ quatuor vicibus: etiam ſumaꝫ calidus in aurora. ¶ Sumpto ſyrupo: ⁊ purgeꝫ cuz iſtis pillulis. Rx. pillaꝝ de ieralogodion. ℈.y. ſumanꝫ duab⁹ horis ante diem cũ cuſtodia. ¶ Facta purgatiõe iſta ſequẽtibus dieb⁹ ſumat in mane in aurora ʒ.y. huius electuarij. Rx. plirisarcoticon ʒ.y. triuz ſandalor ʒ.i. miſce: ⁊ poſtq̃ totum ſumpſerit reficiat de nouo. Sed ſi vnza ſua dimittat illã rubedinẽ quã habet: tũc ſumat ſolũ plirisarcoticon: aut diamuſcuz dulce: aut ꝓfectionem de piretro: deſcriptione Meſue in caplo de epilepſia. ¶ Item in mane poſt factam purgationẽ maſticet per horaz medium coclear huius maſticatorij. Rx. maſticis ʒ.i. piperis integri ʒ.ſ. in granis. ¶ Item quãdo non maſticet vtatur capu purgio: ⁊ ſufficit pro iſto trayẽ per nares ſuccuz que exprimitur a blite cruda piſtata tribus vel quatuor vicibus. ¶ Item eſt ꝓueniẽs dimiſſis caput purgio ⁊ maſticatorio gargariçare aquam mellis cum pipere: ita q̃ ad vnaz lib. aque mellis ponantur ʒ.y. piperis piſtati.

¶ Cõuenit etiaz quouſq; ceſſant capitis granitates ſumere in mẽſe bis. ʒ.i. barum pillularũ ſine gbus eſſe nolo. añ. partes equales. ¶ In nocte ſuper ſuo puluinari teneat bꝫ ſacculum: ⁊ ſup illud teneat caput. Rx. folioz rute ſiccoz ʒ.iij. ſemis peonie: radicis peonie: maiorane ſiccе. añ. ʒ.i. gariof. gallie muſcate. añ. ʒ.i. ſ. fac pulueres: ⁊ ſumat in ſacculo ex pãno lini ſubtili: ita vt extendatur ſuper pulunari. ¶ Item de ſimili pulnere liget in pãno ſubtili. ʒ.y. cum. ʒ.ſ. nigelle tozrefacte: ⁊ teneat in manu ad odozãduz in die. ¶ Ultimo nõ ꝓtermittat vſum cliſterioꝝ in gbus ponaꝫ ſalrem ſemp. ʒ.i. ierepigre pro vice cum decoctione cõmuni ⁊ oleo ⁊ ſale: ⁊ poſt cibũ vtatur coziãdro cozrecto. ¶ De vlceribus autem crurium ⁊ tumore relinquimus cbirugico ſuo qui ſecũ ibit. ¶ Et bec ſufficiant cum laude dei.

¶ De epilepſia per ꝓpriũ nocumẽtũ cerebri a mã mixta que ꝓnũtiat paralyſim ⁊ meſiam. Cõſiliũ. XII.

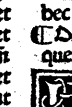

Iſpoſitio nobilis viri ꝛc. annorum xxxv. eſt epilepſia per ꝓpriũ nocumẽtũ cerebri: cuius paroxiſmos tam fortes q̃ debiles cõcomitat ſtupor ſiniſtre partis: aut quo ad manũ magnaz tm̃: aut quo ad pedem: etiã: ⁊ fortes paroxiſmos ꝓcedit: ⁊ ſequit tremor cordis huius morbi cãm ꝑm ea que cõprehendi poſſunt eſt humor flegmaticus a dñio: ſz aliquãdo quedam ſit ibi male cholere ꝑmixtio. Siliter vt puto humores melãcholici qõ oñdit ex motu ſanguinis ad hemorroidales venas bona fortium paroxiſmoruz. ¶ Et quia ex interuallis menſium iam paſſus eſt tres valde fortes paroxiſmos ⁊ multos debiles ⁊ egritudo durauit iam q̃buſdam annis: ⁊ eſt per cerebri ꝓpetatez: iudicãdum eſt in dubio magis de timore q̃ de ſpe. ſed ad mitigãdum morbũ: ⁊ pbibẽdos morbos quos bic dicta pnũtiat. ſ. paralyſim ⁊ melãcholiã. ¶ Uidet ergo mihi vtẽdum eſſe regimine ſex rerũ nõ nãlium: vt ſcribet infra: ⁊ regimẽ medicinaz: ſed bic dimittã regimen ſex rerũ nõ nãliuz: ⁊ pro cõplendo iſta recurre ad ꝓſilium illius dñe Uicẽ ne qõ eſt de ꝓfocatione matricis vel epilepſie.

¶ Deſcendẽdo ad medicinalia videt mihi q̃ omni anno bis ſit purgãdus ordinate: ſemel in autũno: ⁊ ſemel ante menſem Aprilis. In autũno ſumat ꝓius bũc ſyrupum. Rx. epithimi: floz ſticados. añ. ʒ.vi. acozi: hyſſopi: calamẽti: origani: baſce: calamẽ. añ. ʒ.y. ſ. radicis: ⁊ ſemi. peonie. añ. ʒ.y. aniſi piretri. añ. ʒ.i. ſ. piperis longi. ʒ.i. çinçiberis. ʒ.ſ. paſſularum enucleatarũ. ʒ.ſ. bulliat in aqua ſufficiẽti vſq; ad duarum tertiarũ cõſumptionez: ⁊ in fine coletur ⁊ addaꝫ aceti ſquillitici. ʒ.iij. mellis lib. i. ſ. ⁊ bulliat quouſq; habeant ſpiſſitudinẽ ſyrupi: ⁊ iteruz aromatiçetur cum cinnamomi: çinçibere: pipis nigri: nucis muſcate. añ. ʒ.i. ligenꝫ in pãno: ⁊ ſuſpẽdanꝫ dum bullit in ſyrupo: ⁊ de boc ſyrupo ſumat. ʒ.y. ꝓ vice cum ʒ.y. aque feniculi: ⁊ ʒ.i. aque maiorane: ⁊ boc fiat ſex vicib⁹. ¶ Sũpto ſyrupo purgeꝫ die ſeptima cum iſtis pillulis. Rx. aristologie rotunde: caſtorei: ſalis indi ſiſelcos. añ. ʒ.i. trociſcoruz de ſquilla: radicis peonie. añ. ʒ.i. ſ. ierepigre: ſticados: epithimi. añ. ʒ.y. ſ. agarici. ʒ.iij. polipodij. ʒ.i. ℈. y. colloquintide. ʒ.i. ℈.y. turbith. ʒ.ſ. mirabolanoz nigrorum emblicoz belliricoz. añ. ℈.y. ſ. lapidis laçuli ablu. xxx. vicibus cum aqua bugloſſe. ʒ.iij. ℈.i. mirabolani cytrinoz: ellebori nigri: camepitheos: camedreos. añ. ʒ.y. ꝓfice cum oxymelle ſquillitico: et bis pillulis ſumat poſt dictum ſyrupum. ʒ.i. ſ. vel ſi ꝑſenti medico videtur

Digitized by Google

sumat pillularum cochiarum Almāsoris. ℈.iij. ℞ in die qua sumit pharmacum caueat a frigore. ¶ Facta purgatione sumat omni mane vsq; ad sex dies oxymellis syllitici. ʒ.i. syrupi de sticados. ʒ.ß. aque maiorane et feniculi. aā. ʒ.i. ß. ℞ iterum purgetur sumēdo ex predictis pillulis. ʒ.i. mñ. ¶ His duabus purgationibus factis omni septimana saltē semel sumat de sero cum vadit dormitu ʒ.i. pillulaʒ de iera Galeni: sm descriptionem Nicolai. ℞ pro tūc leuissime cenet. ¶ In diebus in quibus nō sumit pillulas istas ꝙuenit omnibus duobus mensibus, semel purgari cum iera diacolloquintidos posita a Mesue in capō de epilepsia: ℞ sumat pro vice. ʒ.i. ad plus: et aliquādo. ℈.ij. ¶ Quādo nō sumit dictas purgationes: aut ex paroxismo vel alia causa: faciat fieri loco pillarū de iera Galeni in vice vna vnum clistere hoc modo. ℞. asse: hyssopi ab sūtby. aā. ʒ.ß. pulpe colloquintide. ʒ.ij. cē tauree minoris. ʒ.ß. bulliāt in aqua: ℞ coletur ℞ addaē car thami. i. ʒ.i.ß. olei de kerua. ʒ.v. salis. ʒ.ij. fiat clisterē. ¶ Et ꝯ multis alijs modis purgari possent isti videntur mihi meliores in quibus videt cōsiderādum ꝙ tempore magni frigoris non exhibeantur nisi infirmo prius quibusdam diebus stante in camera calida ℞ nō egrediēte extra: ℞ similiter in die pharmaci ℞ die sequēti: in temporibus vō magni calozis non sumat purgationes nisi cum pillulis iere Gal. supascriptis. ¶ In vere circa medium Marcij vel finem purgetur simili modo: sicut dictū est de autūno: nisi ꝙ paucis plus potest de solutiuo exhiberi. Et hec pro solutione sufficiant.

¶ Ultra istas euacuationes que sunt vniuersales: est eapur post duas generales veris purgatiōes ℞ autūni similiter purgādum cum masticatorijs ℞ gargarismis: itaq; scribam hic ℞ ex ꝯbus eligat magis placita: sed aduertat ꝙ quasi omni die ante prādium istis vtaē. ¶ Masticatoriuʒ vsuale. ℞. piretri. ʒ.i. masticis. ʒ.i.ß. pulegij origani. aā. ʒ.ij. pistentur hec oīa bene ℞ fiant sacculi de pāno lineo ad quātitatem auellane: ℞ impleatur dicto puluere ℞ bene suantur: deinde omni mane masticet vnus per horam mediam spuendo flegma ad os descendens. ¶ Aliud. ℞. piretri. ʒ.i. sinapis. ʒ.i.ß. stafisagrie. ʒ.ij. salis aromatici. ʒ.ß. masticis cere. aā. ʒ.ij. dissoluantur mastix ℞ cera ad ignem: ℞ cuz eis incorpozētur ꝓdicta: ℞ fiāt forme ad magnitudinē auellane ℞ masticet omni mane, vna per quartā partem hore. ¶ Quāq; cōuenit gargarismata ℞ bonū ℞ vsuale est hoc. ℞. sinapis. ʒ.i. aceti fortissimi. lib.i. aceti squillitici. ʒ.ij. bulliāt simul per quartam partē hore. Deinde cum illo fiat gargarizatio: ℞ hoc quādo non masticat ℞ plus mūdificat caput ꝙs masticatio.

¶ Quia vō ꝓter euacuationes oportet ꝓfortare cerebrū ℞ digestiuam: ideo puto oīno sibi ꝓuenire: ꝙ quādo non purgaē cum aliqua medicina sumat mane tēporibus frigidis: ℞ ꝑcipue factis dictis purgatiōibus maioribus aliquod de dictis electuarijs. ¶ Ite; vtatur in tēpore hyemis odozamēto facto ex ambra ℞ musco ℞ rosis ℞ mace ℞ gariofil. ℞ ponaē triplum omniū de coztice citri. ¶ Et in tēpore estatis odozet rosas ℞ poma odozifera ℞ mellissam ℞ mellilotum ℞ folia myrti. ¶ Item cum cibis sem per ponat ad bulliēdū plures ducatos aureos nouos: aurum in alia forma puruz: ℞ portet in manibus hyacintū ligatuz in anulo. ¶ Et quia ex infinitis sibi conferentibus iudicio meo oībus cōpensatis elegi meliora non volo cum multitudine rerum effectuz cōfundere: sed facio dicēdi finē: cum ꝓmuz illos ad quos ptinet auisauero ꝙ in rebus medicinalibus admīstrādis ꝓfulant medicū ꝓsentem bone conscientie: ℞ ostendant sibi consilium. Et hec pro cum dei laude sibi sufficere.

¶ De melācholia non confirmata in venis cerebri quasi vt mozte timeret. Consilium. XIII.

Este nobilis adolescēs sequenti vere erunt duo anni ꝙ incepit tristari sine causa ℞ timere ne ꝓpter sticitatē vētris mozereē: ℈ nō multā vētris stipticitatez pateret: ℞ ad hoc venit modo ex vna modo ex alia causa mozteʒ timere: ℞ tādem incepit plozare de se: ℞ cuz tristitia viuere: adhibito debito regimine cōualuit: ℞ in autūno iterum excitata est fere simili dispositio in tristitia ℞ timoze mozis. Et cum in hyeme tepesceret iteruz in vere exacerbata fuit: ℞ sic postea in autūno ꝑterito: nec apparet foztis rugitus: nec vomitus: nec malitia appetitus: nec foztis nigredo in cozpore: neq; venaʒ plenitudo: nec restrictio demozroidaʒ: neq; est homo ꝙsuetus cibis de sua ꝓpetate melācholiam generātibus: ℞ est frigidi cozdis nāliter boni ingenij: etiaz in pueritia solliciti studij: quietoz mozum: macer ℞ frigidus. ¶ Ex ꝯbus oībus concludo ꝙ patiē melācholiam: nō tamē ꝑfirmatā ꝓpter melācholiam nālem abūdantem in venis cerebri cui si cōicat aliq̄ membrum: maxime est coz frigidū ℞ siccuz existēs. ¶ Apparet 2° ꝙ oportet nō negligere eius curam: imo quāto diligēcius poterit fieri cito succurrere: q; cura est facilis in principio si diligēs adhibeaē. Et sit infirmus obediens: sed in ꝓcessu fit difficilis: ℞ quādoq; impossibilis. vt patet legēti ꝑmam terty. capō de melia: ℞ ꝑmū ꝓtinētis ꝓportionali capō: ℞ tertiuz de interioribus: ℞ nō confortabo illos ad quos ptinet. vt cum sollicitudine ꝓsequaē: ℞ cum celeritate incipiant dabo cōsilium. ¶ Premonēdo ne confidāt cōualescentia que accidit in hyeme: quoniam postea exiccaē. in vere. Et deus det vobis auxilium.

¶ Aer sue habitationis sit clarus subtilis vicinus tēperamēto in caliditate: sed humidus: ita ꝙ in tēporibus siccis irroreē camera cuz aqua: ℞ habitet potius iferiora ꝙs supiora: sed caueat a grosso ℞ obscuro ℞ fetido ℞ semp habeat lumē: ēt de nocte ℞ nō ꝙerleē solus: ℞ caueat vehemētiā frigoris ℞ nimiū caloris excessuz: ℞ si ponaē odores pomoʒ ℞ corticū citri: ℞ floʒ. delectabiliū erit vtili⁹.

¶ Exerciteē mane ieiuno stōcho exercitio ambulādi per loca delectabilia: iuxta ripias fluuioʒ cuz delectabili solacietate in quo exercitio habeat diuersa diuerticula regescendi ℞ videdi loca diuersa ℞ amena: nō tñ ita exerceaē ꝙ multū laboret: ℈ oīmodā getē ℞ loca solitaria ℞ obscura penit⁹ fugiat: ℞ breuiter ita ꝓuideatur vt semp sit quo dāmodo in negocio: aut ambulādi: aut alicuⁿ ludi honesti: aut cōferēdi cum amicis: aut ordinādi viridaria vel structuras domoʒ vel oīno aliqd faciēdi: in quo tñ faciēdo nō sit nimius labor cozporis nec cius: neq; multa cogitatio: nec semp vno modo exercitij teneaē: sed varient.

¶ Prouideat cuz omni diligētia ꝙ bñ dormiat in camera tempati aeris ad humiditatē tendētis: sed nō frigidi: ℞ sit in camera ptinue lumen satis magnū: ℞ ipse bene sociatus cuz psonis sibi dilectis: ℞ dormiat capite eleuato: cozpe bñ coopto: incipiēdo somnuz vna hoza cum dimidia post cibum: ℞ dormiat vsq; ad octo hozas in die nāli ad minus: ℞ si pōt sit somnus in nocte: aut in mane ante tertias: ℞ si nō sufficiēter dormit in nocte dormiat etiam in meridie. Oz si ptingat ipsuz incipe vigilare ℞ nō bene dormire si est ꝓpter causam manifestaz remouead causa. Si vō non cum cibis ℞ potibus ℞ balneo ℞ lauandis ℞ odozamētis ℞ vnctionibus ꝓuideatur ita vt dormiat: et ego inferius describaz plura somnifera ad predictas intentiones: ℞ hoc nullo modo negligatur: ℞ ab ipso diligēter perquiratur. ¶ Et iam est adhibenda diligētia ma-

xime

rime in alys tpib⁹ plus q̄s in hyeme q̄ omni die habeat bñficiuz ventris:ꝛ si nō cum alio iuuet cū clisteri in quo ponat ierapigra:aut bibat in mane aquā in qua decocta sint absinthij romani.3.ij.aut sumat quātitatē ciceris ō aloe rubeo vna boza ante cibuz:aut cum alys medicinis leuibus:de quibus dicemus infra. ¶ Jn cibis vo oz cauere a reb⁹ acutis:sicut synapis ꝛ zinziber ꝛ piper ꝛ allia ꝛ cepe ꝛ porri ꝛ vina valde potentia antiqua ꝛ a sale ꝛ a rebus vehemēter salitis:ꝛ a rebus acribus vehementis acetositatis:ꝛ a rebus ponticis. Et sit cōtentus dulcibus nō vehemētis dulcedinis ꝛ insipido ꝛ vnctuoso. Et simi liter oz cauere a rebus grossi nutrimenti:ꝛ a rebus ventosis ꝛ difficilis digestionis quare particulariter sumendi sunt cibi quos dicā statim. ¶ Sit eius panis ex optia farina minuti ꝛ albi frumēti mundi a rebus extraneis:ꝛ maxime a lolio anni sui:ꝛ bñ mūda a furfure ꝓfect⁹ cuz aqua pluuiali vel carrēte bñ pistus bñ fermētat⁹:ꝛ sufficienter decoct⁹ inter pmā ꝛ tertiā diē:ꝛ nō comedat calidus:siē a furno portat:ꝛ sit sine sale. Reliquos aūt panes sicut opirū ꝛ açimū:vel ex maculato fermēto:vel ex milio:aut ex alys granis penit⁹ dimittat. ¶ Carnes eius debēt esse humide ꝛ facilis digōnis sub talis nutrimēti:sicut pullozꝫ aucilazꝫ degentiū in arboribus:ꝛ agnozꝫ ꝛ castratozꝫ annaliuz:ꝛ vitulozꝫ lactantium paruozꝫ. Et dimittāt oēs carnes veteres cuiuscūq; generis:ꝛ oēs carnes multū grossi nutrimēti:sicut iuuēcozꝫ ꝛ bircozꝫ ꝛ pozcoruz ꝛ oēs carnes syluestres maxime lepozis caprioli ꝛ cerui. Sed fasiana femina ꝛ iuuenis ꝛ pdicis iuuenis q̄s quille iuuēcule:pscrtiz si habeāt satis ō pinguedine pñt tolerari. Et sīr dimittant oēs carnes multū calide:sicut p̄cipue caro anatis:ꝛ postea caro anseris ꝛ caro colūbi:ꝛ dimittant merlus:ꝛ similes pp grossitiez sui nutrimēti. Turtures aūt iuuencule:ꝛ mediocriter pingues cōcedant:ꝛ sīr dimittant epata:ꝛ oia interiora excepto epate pulli:ꝛ melius est vt comedantur elixate ꝛ assate sunt meliozes frixis. ¶ De piscibus sunt ei cōueniētes pisces boni odozis ꝛ boni sapozis bñtes carnes frangibiles:ꝛ debent hīe bas cōditiones. Prima q̄ habeāt squamas: ppter cui⁹ defectū oz fugere anguillas ꝛ murenas:ꝛ tam piedas:ꝛ pallamitas:ꝛ palceres:ꝛ tūnos:ꝛ sturiones:ꝛ similes. Scōa cōditio q̄ sint parui ppter defectū dimittātur magne tenche:ꝛ magni lucy vel carpane ꝛ siles. Tertia cōditio q̄ sint de libero mari:aut de fluuio currente: sed nō de stagno:neq; de vallib⁹. De lacu vo nō sunt ita boni:sed vbi habuerit inter currentē fluuiū:ꝛ fundu nō cenosuz toleranf. Quare pōt sumere de aqua dulci thimalos strigias varones auallanas agones lucios ꝛ etiaz trutas:tenche aūt ꝛ carpane ꝛ pisci vtplurimū:ꝛ scardane ꝛ tygry:melius est q̄ dimittātur ꝛ comedant elixi cum aqua ꝛ vino ꝛ aliquantulo aceri. Sed de mari meliozes sunt barbones qui alias vocant trilie ꝛ aurate ꝛ varioli ꝛ menule ꝛ sardões ꝛ agbioe ꝛ cephali ꝛ rumbi ꝛ cozui ꝛ spinole ꝛ similes:nisi capiant in sterquilineis ciuitatum. Cancri gambi ꝛ oē genus ostracozꝫ:sicut cōche:ꝛ cappe: ꝛ vmbelici penitus dimittant. ¶ Omne genus fungozꝫ ꝛ tubezꝫ est penit⁹ dimittēdus. ¶ De granis vo pueniūt far ꝛ oideū bene cōcta:ꝛ ricum tolerat si sit bene coctuz cū bonis carnibus pinguib⁹:ꝛ aliter nō. Sz cicera ꝛ fabe ꝛ fasioli ꝛ pisa ꝛ ciceracule ꝛ robillia siue sicca siue recentia dimittant:ꝛ sīr miliuz ꝛ panicū:ꝛ sup omnia lentes. ¶ Caseum melius est oīno dimittere:sed si comedat sit pinguis ꝛ recens cū pauco sale:ꝛ in pauca quātitate. reliq aūt penitus dimittātur. ¶ De herbis in tpe estatis cōuenit endiuia ꝛ cicorea:ꝛ qñ nō bene dormit lactuca. Et oi tempore estatis pueniunt vti borragine buglossa spinachijs cucurbita:ꝛ tenello feniculo:ꝛ folijs rapunculiozꝫ ꝛ melissa siue citronella:sed apium ꝛ petrosilinū ꝛ macedonicum dimittat pp ꝓuocationē ꝛ maiorana ꝛ sisimbriuz ꝛ mentā ꝛ serpillu ꝛ mētbastrū ꝛ origanū: quia p̄cipāt acuitate ꝛ oēs herbas amaras deb⁹ dimittere ꝛ caules ꝛ cappucios ꝛ bletas:q̄ ex eis generat melancholicus humoz:ꝛ eruchā:q̄ corrūpit sanguinē:ꝛ synapiz ꝛ nasturciū pp cās ꝓius dictas:ꝛ sīr dimittat tallos plantoꝫ:sicut teneritates vitiū:ꝛ sparagos:ꝛ talia que aliq̄n comedūt. ¶ Radices q̄bus vtimur in cibis debent dimitti:sicut radiz petrosilini:ꝛ pastinaca:ꝛ daucus:ꝛ carotū:q̄ ꝓuocant vrinā:ꝛ acuēdo subtile:ꝛ dimittēdo grossuz:ꝛ rape: ꝛ napones:q̄ sunt grossi nutrimēti:ꝛ raffani pp cām superius dictā:ꝛ simplr allia ꝛ pozri ꝛ omne genus cepaz. ¶ De fructibus cōcedunt ei vue recentes bñ mature:ꝛ passule:ꝛ cerasia:ꝛ ꝓna:nō tñ in multa quātitate:ꝛ poma cocta:ꝛ pira post alios cibos:ꝛ granata dulcia:ꝛ citonia ꝓfecta:ꝛ persica sicca ꝛ humida:sed ficus sicce denegant ei:ꝛ nespilla:ꝛ sorba:ꝛ cozna:ꝛ castanee:sed auellane:ꝛ amigdale ꝛ fistici toleranf:ꝛ similiter grana pini:et melones nō in multa quātitate:ꝛ medulle citrulli:ꝛ angurie nō multū excedentes in quātitate:ꝛ cucurbite decocte cū bonis carnibus in estate:ꝛ dimittant oīno meliozigene. ¶ Uitelli aūt ouoꝫ gallinaꝫ:ꝛ etiā ouū totum dum sunt recētes ꝛ tremuli cōcedunt ei:imo cōueniunt: sed multū cocta qualrcūq; denegantur. ¶ Uictualia de pasta si sint fermētata ꝛ liquida:sicut fermētini:ꝛ similes cōcedunt aliquādo:sed nō in ea quātitate q̄ faciant cadere in oppilatiōes:sed macharoni ꝛ gnochi ꝛ lagane grosse ꝛ artoclee dimittātur ꝛ similia. ¶ Et oīno diligentissimū adhibeat studiū.primo in comedendo res bumidas.secūdo q̄ sint facilis digōnis.tertio q̄ sint in quātitate qua bñ digerātur.nā q̄n sentiret cozrūpi cibū in stomacho oz subito vomere:ꝛ nullo mō retinere:q̄ si b nō est ei possibile dormiat:ꝛ quiescat bñ cooptus donec sentiat stomachuz vacuū:ꝛ tūc ꝓmisso clisteri lenitiuo sumat cibū.ꝛ quarta ꝓditio est q̄ nō sumat scōz cibuz nisi digesto primo.ꝛ gnto q̄ sumat in tanta quātitate q̄ non sentiat in stomacho grauitatē:neq; eructuationē. Et vltimo q̄ sint tāte quātitatis:ꝛ talis qualitatis q̄ sufficiāt ad ipm impinguāduz. ¶ Potus aūt ei⁹ oz eē vinū albū clarz medie vinositatis ꝑmixtū aliqualr cū aqua cocta: ꝛ potet sufficiēter:caueat tñ a supfluitate:vina vo grossa ꝛ nigra turbida:ꝛ mustū nō bñ purificatū:ꝛ vina multū potēria dimittat penit⁹. ¶ Jn accidētib⁹ aīe est diligentissime ꝓuidēduz ne oio tristet:aut iascaī:aut pfundet se in cogitatiōe:aut aliquē habeat timoꝛē aut odiū:si sit diligētissimū studiū in dādo sibi alacritatē ꝛ bonā spez: ꝛ pmutādo cogitatōes suas quadā die ad vnā rem delectabilez ꝛ bonestā. Alia die ad aliā:ꝛ hoc aut videndo diuersa ornamēta pulchra vel ioculatozia: aut audiēdo sonos ꝛ cantilenas:aut in legēdo aliquid nō difficile:si vel hystoziā: vel aliā rez sibi carā:vl odozādo vel ozdinādo sibi vestes vel aptādo domos:ꝛ viridaria: ꝛ possessiōes: ꝛ alys modis filibus. Al venere aūt canēdum est nisi qñ ita stimularet:vt neq; bñ dormiret:neq; molestiaz tolerare posset. Et hec de regimine.

Sed descēdendo ad medicinalia sunt quatuoꝫ ꝓncipales intētōes. Pzia est humectādi cerebzū ꝛ totuz corpus. Scōa est digerēdi mām melancholicā existētez in venis cerebzi ꝛ in corde:ꝛ fortassis in toto. Tertia est euacuādi quoquo mō dictā mām. Quarta est faciēdi gaudium ꝛ letitiam ꝛ cōfortādi coꝛ ꝛ cerebzū vt sint potētia multiplicare spūs clarus. Et ego distingnam regimina: maxime ꝓsiderādo q̄ hec melia aut est ꝓpter materiaz

Digitized by Google

in cerebro ꝑpe: ꝛ venis eius inuętam aut cuꝫ cõitate cordis. Nõ enim audiui signa cõitatis alterius membri.

¶ Et qꝛ regimen positũ totum vertit ad bumectãduꝫ solum duo bic addã medicinalia pro ꝓma intẽtione. s. pro corꝑis bumectatione. ¶ Primũ est ꝙ omni mane anteꝙ surgat a lecto faciat se fricari cuꝫ mãtilibus lenibus totuꝫ corꝑus de parte in partẽ: ꝛ cauear a fricatione aspera ꝛ dura. ¶ Scõm est ꝙ omni mane anteꝙ prandeat ingrediatur tinam: aut semicupium plenũ aqua dulci tepida: ꝛ ibi sedeat in aqua vsqꝫ ad vnaꝫ bozã: ita vt nõ nimiuꝫ calefiat neqꝫ aliquo modo infrigidet: sed sit aqua ex toto delectabilis calozis: ꝛ faciat eãdeꝫ aquã effundi sup caput. Et si videret ꝙ nimiũ vigilasset: ꝛ oculi essent ꝓcaui faciat cum illa bulliri plura capita: ꝛ pedes agnoꝝ quousqꝫ sint biscocta: ꝛ in isto balneet tepida: ꝛ dũ sedet in ea sepe ꝛ pluries sup caput effundat. Et si ꝓseueraret instãtia vigiliaꝝ cum ꝑdictis rebus addat ad bulliẽduꝫ lactuce lib. iiij. capitũ papaueris albi numero quadraginta: violaꝝ lib. i. floꝝ camomille ꝛ anneti. añ. li. i. s. Et ista sufficiũt ad ꝙocãdũ somnũ: ꝛ in casu necessitatis ꝓpter nimiã vigiliã intret itez balneũ de sero. Cum aũt a balneo egredit faciat sibi siccari caput cum lenibus mãtilibus tepidis: ꝛ nõ multũ calidis: ꝛ quiescat in lecto tẽperate caliditatis quousqꝫ epiccauerit corꝑus: ꝛ pausauerit.

¶ Quãtum ad scõam intẽtionẽ debet cõsiderare ꝙ regimen suprascriptũ: ꝛ silr medicine humectatiue suprascripte maxime valẽt ad digerẽdam mãm melicaꝫ plus ꝙ possint valere aliqui syrupi. Sed tñ qꝛ euacuatio est facienda in ꝓncipio veris vel parum ante debet incipe circa vigesimã diem february capere bũc syrupum. ℞. syrupi de bissantys. ʒ. i. mellis rosati colati syrupi de 5 ticados. añ. ʒ. s. aque bugloſſe: aque mellis. añ. ʒ. i. s. et est pro vna vice: sumatur. vi. vicibus in auroza.

¶ Quãtum ad tertiã intẽtionem que est intẽtio euacuãdi oporter ꝙ aliqs medicus ꝓspiciat corꝑoris habitudinẽ ꝛ ꝑcipue venaruꝫ. Et si viderit venas valde plenas faciat flobotbomari eum de vena cõi extrabẽdo quãtitatẽ sanguinis ꝑm ꝙ ei videt cõuenire vtuti. Ego tñ puto iuxta id qõ vidi ꝙ nõ indigeat flõmia. si tamen appareat exuberãtia supradicta fiat in meridie: ꝛ fiat larga: vt grossus sanguis egrediat: nec ad vlteriozẽ flobotbomiã ꝓcedat. Maxime tñ ꝓsideret si caruit menstruis. nã eo casu flobotbomet omnino anteꝙ sumat medicinã ꝙ duos dies: ꝛ boc de saphena vel de ambabꝰ saphenis. iuxta tenoreꝫ virtutis. ¶ Si alias medicias abboꝛret sumat nũc bãc decoctionem. ℞. folliculoꝝ sene. ʒ. v. s. brodij boni caponis sufficiẽter pinguis. ʒ. viij. ꝛ sic cũ sale optime bulliat simul bullitione vna: ꝛ post dimittat ꝑ totaꝫ noctẽ: ꝛ mane colet: ꝛ det aut cũ cuccharo aut sine vt placet: ꝛ detur quãdo vult. si non põt in manse: aut capiat diacitonitem solutiuũ in cuius. ʒ. i. s. ponat. ʒ. s. lapidis laçuli subtilissime pulueriçati: ꝛ loti cũ alijs ſpẽbus diacitonitẽ. ¶ Sz siue flobotbomia indigeat siue nõ postꝙ syrupuꝫ sex vicibus sumpserit capiat banc medicinã. ℞. polipody epithimi. añ. ʒ. i. lapidis armeni loti ꝑm artez. Melue in ca. ꝓprio. ʒ. s. mirabolanoꝝ kebuloꝝ ꝛ idoꝝ. añ. gra. xxiiij. sticados. ʒ. ij. salis indi: pulpe colloquintide. añ. ℈. ij. s. emblicoꝝ bellíricoꝝ. añ. ʒ. ij. ℈. i. ꝑficiant pillule cũ oxymele: ꝛ dent ei de eis. ʒ. i. s. vna boza ante diem: ꝛ statiz post ipsas potet lib. s. aque lactis caprini. Et oi mense vel saltez ojb⁹. xl. dieb⁹ vsqꝫ ad mediũ May purget semel cũ dictis pillulis addendo in quãtitate vel minuendo ꝑm ꝙ ex prima vice ꝓceperit eẽ oppoꝛtunũ: ꝛ sumãtur cũ custodia debita ꝛ ꝑmittẽdo lauatiuũ cũ aqua ordei ꝛ cucch. ante prãdiũ ꝙ bozaꝫ aut cũ alia medicina descripta.

¶ In tempoꝛibus aũt itermedijs sumat omni mane in principio auroze ieiuno stomacho. ʒ. iij. buius trifere: ꝛ si põt superdormiat. ℞. mirabolanoꝝ kebuloꝝ indoꝝ ꝛ bellíricoꝝ. añ. ʒ. i. epithimi optimi. ʒ. ij. pulueris ierepigre. ʒ. s. ꝑfice cũ melle emblicoꝝ. i. cum melle cocto ꝛ dispumato in decoctione emblicoꝝ: ꝛ si videt ꝙ cum vsu istius trifere nimis flueret venter sumat minozẽ quãtitatem pro vice: ꝛ si tederet eaꝫ ista capere ꝓtinue dimittat pro aliquibus diebus: ꝛ faciat clisteria: si nõ bz bũficium ventris. ¶ Et ad banc intentionẽ euacuãdi conueniunt masticatoria ex mastice ꝛ stafisagria. ¶ Et si contingeret ꝙ dictã trifera epithimi abboꝛreret potest loco eius bibere in mane de aqua lactis caprini circa. ʒ. viij. in qua bulliuerit parũper. ʒ. s. epithimi vel paꝝ minus: ꝛ postea colet: ꝛ dulcoꝛet cũ çucchar: ꝛ bibatur tepida in mane. Et ad eãdẽ itẽtionẽ ꝓfert bibere circa lib. i. de brodio galli vetusti decrepiti cocti cũ sale indo ꝛ cũ polipodio ꝛ byssopo ꝛ bletis ꝛ cardamomi. ¶ Item. ℞. folliculoꝝ sene lib. v. musti albi dulcis. lib. cc. infundat sene in predicto musto: ꝛ ibi remaneat ꝑ tres menses: ꝛ post tres menses bibat in mane in auroza circa lib. s. predicti vini cum. ʒ. ij. aque bugloſſe. ¶ Et qꝛ puto ꝙ qñqꝫ de lapide armeno nõ inueniret faciat fieri in isto casu ꝓmas pilulas suprascriptas ponẽdo in eis loco lapidis armeni similem quãtitatẽ de lapide laçuli optimo ꝛ bene loto: nec puto ꝙ sit oppoꝛtunum: aut cõueniens in eo transire ad administratiõnẽ ellebozi nigri: ꝛ si vult ꝑmutare medicinas fortes quas dixi sumẽdas ꝑ totũ ver oĩbus. xl. diebus semel: põt loco pillulaꝝ suprascriptaꝝ sumere. ʒ. iij. cõfectiõis Damech: aut. ʒ. ij. pillulaꝝ indaꝝ in vice vna vel paꝝ minus: nisi medicus ꝓsens ꝓperet ventrem eius valde fluxibilem aut virtutẽ eius valde debilitari: tũc aũt ops: ꝛ quãtitatẽ medicinaꝝ diminuere: ꝛ interponere plus de tpe iter assumptionẽ vnius ꝛ alteri⁹. ¶ Dẽ etiaꝫ attendere ꝙ in die qua sumit fortia solutiua suprascripta nullo modo est balneum intratura. Sed quando sumit leuia solutiua post eozum operationeꝫ comedat ꝛ postea de sero digesto cibo ante cenam ingrediat balneũ modo superius dicto. Quando vo non sumit medicinaꝫ aliquam balneetur in mane.

¶ Quantum vo ad quartam intentionem que vertit ad confoꝛtationem cordis debet ante cibos sumere circa. ʒ. i. pro vice in mane ꝛ in sero diamusci dulcis aut electuarij de kesmes: aut electuarij de gemmis: aut confectionis letificantis: descriptione Rasis nono Almansozis. in capitulo de melancholia: ꝛ ista conueniunt in tempoze frigido. ¶ In tempoꝛibus vo calidis fiat buiusmodi confectio. ℞. çucchari rosati. ʒ. i. çucchari violati. ʒ. i. çucchari bugloſſati. ʒ. iij. electuarij de gẽmis. ʒ. i. confice omnia simul in moꝛtario bene permiscendo: ꝛ addant. xxx. pãnule auri purissimi: sumat circa. ʒ. iij. pro vice: sumat añ prandium ꝛ ante cenam. ¶ Item poꝛtet buiusmodi sacculum iuxta coꝛ. ℞. seminis basiliconis gariofilati coꝛticum citri flozuꝫ bozaginis ꝛ bugloſſe ligni aloes crudi. añ. ʒ. i. rosarum ꝛ violarum ꝛ flozum nenufaris. añ. ʒ. ij. foly macis gariofiloꝝ croci gallie muscate. añ. ℈. i. fiat pulus ꝛ ponatur in sacculo de syndone rubea: ꝛ teneat iuxta coꝛ: ꝛ ex eodem pulueꝛe cõfecto cum aqua dissolutionis dragagãti addendo. ʒ. ij. gallie muscate fiat pomũ qõ teneatur in manu ad odozandum. ¶ Item debet in mane factis purgationibus predictis purgare caput suũ cum masticatoꝛijs gargarisꝫ matib⁹: ꝛ caput purgijs: qñqꝫ vtendo vno: ꝛ quãdoqꝫ alio. ¶ Masticatoꝛijs vtile. ℞. sinapis stafisagrie piperis piretri. añ. ʒ. i. masti. ʒ. vi. misce ꝛ masticetur quantitas conueniens de eo per boꝛam.

Digitized by Google

¶ Laput purgiū in estate pōt fieri cuz succo blete: z cū aq̄ maiorane cauendo a sternutatione nisi corpus sit bñ vacuum: z in hyeme inungendo nares cuz oleo cucumeris asinini interius. ¶ Bargarisma pōt fieri cū aceto distillato aut addendo in hyeme in dicto aceto aliquid de pipere: z vtile est q̄ faciat sacculos de folys rutbe siccis latos sicut puluinaria sua sunt: z illos teneat sub capite in nocte. ¶ Et q̄ stomachus ēt vehemēter leditur. si inungat stomachū sepe cū boc vnguento calido esset q̄nies ieiuno stomacho. ℞. olei de spica: olei masticini. añ. ʒ. y. vini rubei boni lib. ß. garioſi. macis cinamomi cozallozū rubeoz mētbe sicce. añ. ʒ. i. bulliāt simul vsq3 ad vini cōsumptiōez: colet z addaz laudani: z gallie muscate. añ. ʒ. i. ß. cere paz: z fac vnguētuz molle. ¶ In tpibus frigidis ponet sup caput bō sacculuz. ℞. sticados arabici. ʒ. y. rutbe sicce: gariofiloz. añ. ʒ. vi. rosaz nucis muscate. añ. ʒ. i. ß. pistent: z fiat sacculus in syndone rubea pro tenēdo in capite. ¶ Itē vapozet meatus sepe ieiuno stomacho recipiēdo fumū vini in quo decoctū fuerit artbemisie pulegy calamenti. añ. M. i. dauci. ʒ. ß. myrre z gallie muscate. añ. ʒ. ß. ¶ Itez sepe sibi ponat ventosas posticē est purgata z flobarbomata sup nates z sup coxas iuxta iguina z sup ventrē sub vmbilico: z q̄nq3 in pulpis crurium. Ilz multa alia dici possent: puto tñ ista sufficere cum diuino adiutorio: z sit principale fundamentū in regimine z flobotomiaz z purgationibus. nam etiaz bec sufficiunt pro dolore illo accidente in capite.

¶ Consilium domini Joānis de Mantua.

¶ De melancholia nō confirmata per proprietatem capitis. Consilium. XIIII.

ISte nobilis vir annoz fere. z6. cuz multum extra propriā domū vagando circū iuisset. tandez in Mediolano passus est casus aduersos: z cū tristitia rediit domū. ppriam vbi pmū circa medium Marty fere subito passus est capitis grauedinē: ita vt vix se teneret cū pturbatione totius z pauco vomitu: sed quibusdā factis purgationibus z calefactozys capitis: postea bene babuit p estatē. ¶ Sed autūno sequēti de mense Octobris cū loqueret cū quodā aurifice: z ille quādaz rotā seipsam voluentē pmitteret facere. diu cogitans in rote cōpositione tandez ad tristitiā z cogitationem z timoꝛē sine cā: z capitis grauitatis: z quādaz leuē vertiginē z tremoꝛē cordis: z vomitus statiz: z quarūdaz differētiaz materiez cholericaz: z frigus in capite cōtinuuz cōuersus est: cū qbus tñ vrina rubea vel citrina p̄fecte ibat: z tinitus in aure: z cogitatio cōtinua suoz nocumentozuz: z timoꝛ standi in loco obscuro: z difficultas incipiendi somnū que oia cū post regimina administrata p hyemē ver z estatē oīm inuerent: tñ in autūno intendi videbant: perfecerunt tñ appetitus bonitas: z nullus fuit acetosus vomitus. z splenem saluū babet: z vt dicit babuit: z nunc cū ad nos pueniſſet diu sterit in bospitio rect? cibis delicatis: bonis z clari sanguinis generatiuis: z quieuit: z gamisus est cū socys: z iuit ad balnea petreoli pp capitis frigus z grauitatē. Itaq3 multum bene videt habere: z pinguefactus est: z boni coloꝛis: z bene dormit: Ilz sibilus non ex toto recessit: nec omnino granitas capitis: est aūt saris pilosus grossoz piloꝛ: z ad nigredinez declinans. ¶ Dispositio pncipaliter a medico in isto cōsiderāda est principiū melācholie nō cōfirmate cuz suis causis. Naz Auicēna prima tertij. capło ppio de signis buius dispositiōis dixit. Signa pncipij melācholie sunt extrimano mala: z timoꝛ sine causa: z velocitas ire: z dolectio sollicitudinis: Ilz quidaz textus dicant. solitudinis: z tremoꝛ: vertigo: sonitus: z tinit?: que omnia in isto pterire velocitatē fuerunt manifesta. ¶ Ragis autem nono Almāsozis dixit. Cuz alicui cogitatiōes male sine cā accidunt: z timoꝛ z tristitia in eo pualuerūt melācholie pncipiuz in eo erit. ¶ Et Dalyabas nono theozice. cap. 7°. Et cōia quidem oibus qui delectantiam patiunt nigra signa sunt timoꝛ tristitia z opinio mala. ¶ Putāduz est aūt boc initiuz melie esse per ꝓprietatē capitis: Ilz adbuc etiā totius dispositio videat cōmunicare: z precipue cozdis. cuius cōplexio frigida z sicca per pūtiā melācholice materie spiritū vitalem genuit sylueſtrē: z cōmunicauit cerebꝛo in quo pp cogitationes: z regimen magis ad me lancholicā nām erāt cōuersi humozes q̄ ops. ¶ Oz aūt caput suū humidū videbat ee accidentaliter: vt ipse dicit: nō video ex signis: sed etiā nō fuisset miruz: si ante hunc casum capitis humiditas iuuisset ad cōplenduz boc accidens. multiplicaī. n. melācholia in bis quoꝛ cerebꝛuz est humiduz z coꝛ calidū. Et q̄ dispositio ista pꝛisnaliter q̄nq3 muadit: ideo nō obstāte q̄ pꝛo nūc bñ se bēat quo ad omnia: videt mibi q̄ debeat vti regimine qō subscribam: z medicinis eo ordine quo bic dicet: z per p̄sentem medicū limitabit. nam si q̄nq3 ylteriꝰ ꝓcedat curet liberabit integre. Oportet. n. vt curet anteq̄ ꝓfirmet: qm̄ in principio est facilis z pauca: z difficilis cū est cōfirmata. vt prima tertij. z nono Almansozis: bic vno notato q̄ cū melācholico but? humoze flegmatico pot? abūdat q̄ ali? humoꝛ: Ilz etiā cholera inueniat q̄nq3 supflua.

¶ Aer sue habitatiōis dz esse parūper humidus: ita q̄ in estate humectet cū irroꝛatione aque: z cōpositione berbaꝛ frigidaꝛ: sicut folioꝛ vitis z salicis z lactuce: z tam cum pomis odoꝛiferis z rosis z violis. Et in caliditate z frigiditate nō multū a temperamēto recedat: sed ad partem caliditatē sit declinis: z caueat oēm ventū.

¶ Cibi: sicut panis ex optima farina fruméti mūda a furfure oīno: z sit inter primā z tertiā diez: z nō sit açimus: z nō superflue fermētatus vel coctus: z alios panes vitet vt azimū z opirum. ¶ Carnes debēt esse pulloꝛ bedoꝛ agnoꝛ vituloꝛ paruoꝛ: paruaꝛ auium z perdicū z fasianoꝛ: z ppie pedum castratoꝛ z agnoꝛ z bedoꝛ: z vitet carnes salitas oēs: z oēs carnes multū veteres z vaccaꝛ z bircoꝛ z porcoꝛ sylueſtriuz z aues aq̄ticas. ¶ Pisces petrosi z parui z squamosi cōueniūt: z oēs alij pisces vitent: nisi ꝛ libero mari z parui z squamosi. ¶ Vitelli ouoꝛ pueniunt: cū oua sint gallinaꝛ z recentia z adipes z pinguedines dictoꝛ aialium. ¶ Sed sanguis z caseus antiqu? salitus. Et interiora omnia vitent preter epata pulloꝛ z galloꝛ testiculos. Lacte aūt quādoq3 vti pōt: sed q̄n sumit non sit multū: z sit stomacho ieiuno: z post ipsum nō sumat cibū aliuz quousq3 sit digestus: z sit lac statim ab vbere extract. ¶ Legumina omnia penitus fugiat: z precipue lentes. ¶ Ex granis vtatur farre z ozdeo fracto: z dumittat panicū z milū z riziz: z sint dicta grana cum carnibus cocta. ¶ Ex berbis sumat lactucaz bozaginē bugloſſaz melliſſaz endiuiā mentbā z maluā z bleris z caules penit? dimittat. ¶ Ex fructib? vtaī ficubus z vuis tam ficcis q̄ recentibus: ceraſis z pomis dulcibus bene maturis: z melone pauco. ¶ Fugiat omnia valde acuta: sicut finapim pozri allia z cepe: z similiter acetū z agreſtā: z sit ptentus dulci z vnctuoso z insipido: z ideo etiā piper fugiendū est. ¶ Potus sit vinū album clarꝛ nō multū potēs odoꝛiferi: z cū aqua pro medicta te in estate mixtū in hyeme in uinus. ¶ Neq3 sumat cibū anteq̄ primus sit digestus: nec multa z varia in eodem prandio sumat: neq3 prolonget mozam in mensa: nec comedat nisi cuz vera fame: z sint cibi sui nō frixi aut assi:

Digitized by Google

ſed potius eliximis aliquãdo aſſum cõcedi poſſit: nec ſint ſuffocati in patellis: aut oppilatiuũ: vt paſtalia.

¶ Non multum laboret imo adhereat quieti: & motibus leuibus cum delectatione in locis temperatis delectabilibus: & cum ſocijs dilectis: ita ꝙ nõ remaneat ſolus nec ſine delectabili occupatione.

¶ Dormiat ſaltẽ octo horis in camera bene ſani aeris: vt prediciturꝫ & nõ ſub radijs ſolis aut lune: & nõ in loco frigido vel ventoſo vel fetido: ſed odoribus pleno: & ſit bñ cooptus pãnis: & capite bene eleuato: & ſuper latere ꝑmo dextro: deinde ſiniſtro: & in fine redeat ſuper dextrum. Et ſit cõtinuũ lumẽ in camera ſui ſomni: & ſit ſociatus delectabiliter. ¶ Et ſi nõ ſufficiẽter dormiret hoc nullo mõ toleret: imo faciat bulliri lactucã in quãtitate multa in ſuis cibis: & vtatur ea in ferculis: ꝙ ſi hoc nõ ſufficit aut cũ lacte papaueris albi: aut coquendo cortices duoꝝ papauerum in ſuo ferculo: aut bibendo. ʒ.y. ſyrupi de papauere: aut ſumẽdo in oze qñ vadit dormitũ. ʒ.ſ. diacodion ant. ʒ.ſ. loch de papauere: aut laudão ante cenã bracchia & faciem cũ iſta lauãda & fumus recipiendo: ꝑcuret ſibi ſomnũ: & in hoc ſit ſollicitus vt bene dormiat. hec eſt lauande deſcriptio. ℞. ordei. ʒ.iiij. violaꝝ floꝝ nenufaris. añ. ʒ.y. roſaꝝ. ʒ.i. violarie & lactuce. añ. M.y. radicũ mãdragore. ʒ.ſ. floꝝ camomille melliloti. añ. ʒ.i.ſ.

¶ Fugiat triſtitiã ſollicitudinẽ ſolitudines doloꝛẽ rixam acidias: & omnia animeaccidẽtia ꝓeter gaudium: itaq; ꝓuideaꝫ ſibi de occupatione delectabili in qua nõ multa ſit opus cogitatione: & caueat a venereis: nõ comedat vltra ſaturitatẽ nec ſtõcho graui: gnimo cũ ſtomachum graue ſentit faciat vomitũ ſemel in mẽſe poſt potũ. ʒ.iy. oxymellis cũ. ʒ. vi. aque tepide: aut cum decoctione calamenti: vel ſeminis raffani: & precipue in eſtate.

¶ Procuret autez habere omni die ventris beneficiuz ſi non per ſe faciat cum ſuppoſitorio aut cliſteri. ¶ Utaꝫ etiam balneo aque dulcis in quo ieiuno ſtomacho lauetur cum dulci aqua: & poſt a balneo egrediens ſi multuz ſitit bibat parum bene temperatum.

¶ Per totuz pñtem annũ. ſ. quouſcq; expertus ſit ꝙ neq; in vere neq; in ſequenti autũno redit egritudo: videtur mihi ꝙ vtatur in ſeptimana ſemel iſtis pillulis qñ alias medicinam nõ ſumit. ℞. epithimi polipody. añ. ʒ.i. lapidis armeni: lapidis laculi lotoꝝ ℈m arteꝫ. xxx. vicib⁹ agitando cuz piſtello in mortario: & aquã inouando. añ. ʒ.ſ. mirabolanoꝝ kebuloꝝ & indoꝝ. añ. ℈.i. gra. v. ſticados arabici. ʒ.y. ſalis indi: pulpe colloquintide. añ. ℈.y.ſ. emblici bellirici baſce elleborꝫ nigri. añ. ℈.i. gra. iiij. ierepigre turbit. añ. ʒ.i. ꝓficiatur cũ oxymelle: & ſumantur ℈.y. ꝓ vice: aut. ʒ.i. boza vna ante diem. ¶ Uel ſi predictas pillulas nõ ſumeret aut vult ꝑmutare ſumat ſemel in ſeptimana. ʒ.y. folliculoꝝ ſene ſalis. añ. ʒ.i. piperis gra. vij. cõtundaneꝫ: & bulliant lento igne cũ lib.y. brodij bonarã carniũ quouſq; remaneat lib.i. & coleꝫ: & bibaꝫ in mane.

¶ In medio autẽ inter vnam purgationẽ & aliam vtatur ſemel trifera epithimi ℈m buc modũ. ℞. mirabolanoꝝ kebuloꝝ ĩdoꝝ belliriciũ emblicoꝝ. añ. ʒ.y. epithimi creteñſis. ʒ.iiij. ierepigre. ʒ.i. ꝓfice cum melle emblicoꝝ vel kebuloꝝ: vel ſaltẽ cum melle decocto in aqua decoctionis emblicoꝝ: & deiꝫ de ea ſine cuſtodia. ʒ.y. ꝓ vice vel ʒ.iij. & ſi quotidie ſumeret nõ obeſſet. ¶ Reliquis autẽ diebus vtatur omni mane electuario letificãte qõ ſic fit. ℞. ſpecierũ diamuſci dulcis. ʒ.iij. gallie mu. corticũ citri croci cinamomi maſticis gariofilozum: feminis melliſſe nuciſmuſcate cardamomi. neremiſcb. been albi & rubei ẽdoarie ſemis oçimi matoꝛis & gariofilati. añ. ʒ.i. muſci gra. vi. confice cuz melle emblicoꝝ: & belliricoꝝ: & ſumat ʒ.y. ꝓ vice. ¶ Uel dictũ ſic fit. ℞. emblicoꝝ numero xxx. belliricoꝝ numero. xx. piſtenẽ & bulliãt cũ lib.iij. aq̃ quouſq; vna redeat: poſtea cola & adde mellis lib.i. bulliat diſpumãdo vſq; ad aq̃ ſumptiõez. ¶ Et bñ regimẽ euacuãdi ſepe cum aliqua dictaꝝ medicinaꝝ leuium in ſeptimana ſemel. Aut ſaltẽ in. xv. dieb⁹ ſemel nullo mõ permittatur: nec etiã ꝓtermittaꝫ vſus dictoꝝ electuarioꝝ letificãtiuz. Sed tamẽ multo magis ſtudiũ impendatur in vita cum regimine predictoꝝ ciboꝝ & ſomni: & quietis & gaudij: ira vt oino ſtudium illud puteꝫ neceſſarium per hunc annum ſi vult eſſe ſecurus a caſu in dictã infirmitatẽ. ¶ Aduenientе autẽ ꝓncipio veris. ſ. circa ꝓncipiũ Marty in die lecta: in tertia quadra lune faciat ſe flobotbomari de vena cõi dextri bracchij: & fit flobothomia cũ lato foramine: & ſi viderit vſq; ad. ʒ.iij. ſanguinis egredi ꝓtinue ſubtilez claꝝ tũc claudat. Sed ſi viderit ꝙ egreditur niger groſſus: tũc trahat vſq; ad permutationẽ colozis ſanguinis ſi virtus ꝑſtat. Sinaũt nimium eſſet cum lib.ſ. ſanguinis traxerit claudet: & in ſero ſecũdet vſq; ad. ʒ.y. Et hanc flobotbomiã faciat ſequi geruz & per bozã poſt comedat in mane: aut vitellos ouoꝝ: aut pullum: nõ in multa quãtitate: & bibat vinum bñ temperatum. in craſtinũ aũt flobotbomie faciat vnũ cliſtere cõe: & incipiat ſumere ſyrupum boc modo. ¶ Syrupus quẽ dz ſumẽ omni mane vſq; ad octo dies eſt iſte. ℞. capilloꝝ veneris: radicũ bugloſſe & bozaginis: floꝝ bozaginis & bugloſſe polipody epithimi. añ. ʒ.v. folliculoꝝ ſene camomil. ſticados arabici. añ. ʒ.iij. ſ. camedreos ſgnãti elle bozi nigri. añ. ʒ.iij. ſ. fumiterre. ʒ.iiij. eupatorij. ʒ.y. ſucci pomoꝝ dulciũ. ʒ.iij. omnia ꝓeter epithimiũ: & ſuccus pomoꝝ bulliãt lento igne in lib.y. aque vſq; ad lib.i. deinde adde epithimũ: & bulliat paz: poſtea coleꝫ & addatur ſuccꝰ pomoꝝ & ſucchari lib.i. & fiat ſyrupꝰ: & eſt ꝓ octo vicibus: detur cuz duplo ſui de aqua bugloſſe. ¶ Sumpto ſyrupo ſumat illas pillulas. ℞. pillulaꝝ de lapide laçuli. ℈.y. pillulaꝝ cochiarum. ℈.i. ſumantur per bozam ante diem. & ſuꝑdormiat per vnam bozam. poſtea non dormiat: & caueat a frigoze in illa die. facta purgatione ſequatur cum predicto regimine: & in fine ſeptembzis ſimilem purgationem facier ꝓemiſſa flobotbomia de vena cõmuni que ſit. ʒ.iiij. ſanguinis: & nõ amplius. ¶ Super caput ponat ſacculum ex mentha coznicibus citri garioſilozum roſarum rubearum ſticados. añ. qõ ſufficit: et hoc ſeruato regimine puto cum adiutozio dei eum futurum liberum.

¶ De vertigine doloze capitis: & imaginatione in oculis. Conſilium. XV.

Diſpoſitio buⁱ⁹ notabilis domine habet tres partes ꝓncipales: quaꝝ ꝓma eſt vertigo non continua. ſcda eſt doloꝛ capitis in fronte: & poſterioꝛi parte ſimul offendens. & tertia eſt imaginatio in oculis: & qz plus dormit ſolito: & graues bz oculos: & totuz coꝛpus: certe humoꝛ qui eſt cauſa eſt flegma: ꝛ nõ puet alicuius mixtiõe cholere: & qz ieiuno ſtõcho poſt ſomnũ moleſtaꝫ magis putãdum eſt peccatũ eſſe in cereꝛo per abundantiã dictoꝝ humoꝝ: & ideo precaꝫ ꝓſilij, rerũ cõuenientium ſine pompe multitudine.

¶ Oportet ꝙ locus & camera: vbi habitat ſint ſicca: & claraꝛ mundi aeris declinis ad claritatẽ. & in tempoze hyemis fiat calidus cum igne lignoꝝ ſiccoꝝ: & caueat ſibi a frigoze in pedibus & manibus demũ: & in omnibus mẽbzis: & a vento: & habitatione in locis humidis: in mane emiſſionẽ egeſtionũ dz fatigari ante cibuz ſiue in domo ſiue extra exercitio ambulandi: & ſi exercitium deficit ei

Digitized by Google

faciat fieri fricationes ad crura ⁊ coxas ⁊ nates ante prãdium trabendo inferius.

¶ Et debet ꝓuidere ꝙ omni die habeat beneficiuꝫ ventris saltez semel: ⁊ si natura nõ rñdet accipiat clistere cõmune aut mittat suppositoriũ: aut recipiat vnã grossam pillulam iere ante cibum: dormiat in nocte nõ in die incipiendo duabus horis post cibum: ⁊ capite bene eleuato: corpore bene coopto: ⁊ super altero latere: ⁊ sit somnus in die naturali a sex vsqꝫ ad septem horas. ¶ Somnum meridianum ⁊ super repletionẽ: ⁊ in loco frigido vel humido: ⁊ capite depresso vitet omnino.

¶ In cibis sumat panem bene fermentatũ salitum bene pistum: ⁊ bene coctum de bono frumento. vtatur carnibus volatiliũ: ⁊ maxime tamen vtiles sunt ex rapacibus auibus sicut ancipitrũ: ⁊ falconũ: ⁊ noctue: ⁊ similium: et pullorꝫ ⁊ perdicũ: ⁊ fassianorꝫ: ⁊ paruarꝫ auiuꝫ: ⁊ dimittat aues aquaticas. ¶ De quadrupedib⁹ sunt bone capine vituline lactantes ⁊ castratine: ⁊ dimittat alias nisi capriolum iuuenum. potest vti vitellis ouorꝫ recentiuꝫ nõ multum coctorꝫ. ¶ Sanguinem aũt aialium caseum et lac: interiora capita nec colla comedat: vitet etiã victualia de pasta: sicut laganas: ⁊ pastillos: ⁊ frumentũ coctum rigum lenticulas ⁊ panicum. põt vti farre: ⁊ oꝛdeo fracto: ⁊ panata: ⁊ aqua cicerꝫ: ⁊ ouis distemperatis in aqua carnium: ⁊ amigdalis ꝓ suis ferculis. ¶ De herbis vitet omnino lactucam ⁊ caules apiuꝫ ⁊ petrosilinũ: ⁊ bletas: ſ põt vti rutha mẽtha feniculo borragine bugloſſa abrotano maiorana saluia thimo serapino: ⁊ in estate endiuia domeſtica ⁊ syluestri: ⁊ crispino: ⁊ eufragia: ⁊ chiarcha: et berbere: sed quãdo põt abstineat ab herbis. ¶ De radicibus fugiat porros allium ⁊ cepe tanq̃ inimicos: ⁊ oia acuta: sicut raffanos: sed potest vti rapis bene coctis: ⁊ pastinaca rubea: sũt sibi vtiles cappares salsi: ⁊ põt comedere sparagos: pisces omnes vitet: maxime olentes: ⁊ cenoſos: ⁊ magnos: ⁊ sine squamis: vitet etiam fungos oẽs.

¶ Item abstineat a fructibus humidis: preſertiꝫ crudis: sicut sunt cerasa: ⁊ poma: pira: ⁊ similia: si tamẽ post prãdium aliqd de piris coctis vel pomis vel citronys aut pomis granatis potest tolerari. ¶ Amigdale cuꝫ succharo auellane assate: ⁊ grana pini magna: itez toleranꝫ: ⁊ similiter oliue salite. Castanee vo non neqꝫ nuces: ſ ficus recentes ⁊ siccas põt comedere ⁊ singulariter vuas passas ⁊ puna dulcia matura: ⁊ imatura ante prandiũ: in estate ante prandium. ¶ Potest vti anisso feniculo ꝓprie gariofilis cinamomo galanga in tempore hyemis ⁊ sapa et amigdalis in suis saporibus: ⁊ in estate arãcys ⁊ lymonibus: ⁊ agresta paruꝫ temperatis cum dictis aromatibus. Recedat semꝑ a mensa cuꝫ reliquys famis: ⁊ nõ sumat sc̃m cibũ nisi senserit ꝑmũ eẽ digestũ: ⁊ a sõcbo exisse.

¶ In potu melior est aqua mellis: ⁊ melius vinuꝫ pro ea est album pauciferuꝫ: sed vina grossa ⁊ potentia sunt vitanda: ⁊ sit auara in potu.

¶ Caueat ab acidia ira tristitia: ⁊ vtatur gaudio temperato: ⁊ caueat a vento puluere ⁊ fumo ad prospectuꝫ nimie luminositatis: ⁊ hec sufficiant de regimine.

Debet omni anno purgari circa principium veris. ſ. in ꝓncipio Marty recipiendo primo sex vicibus hunc syrupum. Rx. syrupi de sticados: mellis ro. colati: syrupi acetosi compositi. aã ʒ. ſ. aque feniculi. ʒ. iij. ⁊ est pro vna vice sumat calidus in aurora: ⁊ supdormiat per mediam horã. ¶ Sumpto syrupo purget sequenti mane cuꝫ istis pillulis. Rx. pillularũ ♁ iera diacolloquintidos: pillularꝫ fetidarꝫ: pillularꝫ de ieralogodion. aã ℈. i. reformentur pillule. vij. ⁊ sumantur duabus horis ante diem: ⁊ superdormiat per vnam horã: ⁊ in capite gnque horarum bibat aquam oꝛdei tepidam cum çuccharo: et inde ad vnam horam prandeat.

¶ Et similem purgationez faciat in autũno. circa principium Octobris. nec sufficit bis purgari in anno: sed opꝛ saltem purgari semel in mense cũ quibusdaꝫ pillulis leuibus vel confectionibus ad eandem intentionem: sicut verbi gratia. pillule de iera simplici: aut pillule sine quibus esse nolo: aut qõ magis laudo confectionem de stichados posita a Mesue in capitulo de ytigie ⁊ scothomia: ⁊ eius dosis sit. ʒ. iij. cuꝫ aqua calida ieiuno stomacho quatuor horis ante cibum. ¶ Item oportet ꝙ purget caput cum gargarismis ex aqua mellis: vel aqua vitis: vel cuꝫ aceto distillato: ⁊ quãdo cum masticatoryꝫ de radice piretri vel masticis: ⁊ staphisagrie: ⁊ piperis: ⁊ quãdo cum capupurgys: sicut leniendo nares interea cuꝫ oleo cucumeris asinini: ⁊ odorando ruthaꝫ ⁊ maioranam fere continue. ¶ Et opꝛ ꝙ in tempore calido dum corpus nõ est valde plenuꝫ sumat in mense tribus vicibus. ʒ. i. ſ. myrtidati cum. ʒ. i. ſ. aque mellis. ⁊ est vtile aliqs diebus sumere electuaria humani posita a Mesue in. c. de conseruatione sanitatis oculi. ad quãtitatẽ parue castanee pro vice: facere etiam puluinar de rutha sicca ⁊ maiorana est valde vtile pro tenendo de nocte in lecto.

¶ In oculis aũt post purgationes in mane ieiuno stõcbo stando refupine ponat pro quolibet oculo guttã alicuius istoꝝ colyriorum ⁊ fortioꝛa colyria tentare non curet. ¶ Primũ est hoc. Rx. rutbe mẽthe berbene celidonie feniculi. aã. lib. ij. distillet aqua ꝑ alembicũ: ⁊ de illa ponatur in oculum. ¶ Secũdum est aqua rutbe soluꝫ de qua est optimũ omni die lauare oculos. ¶ Tertium est. Rx. aque rutbe. ʒ. iij. serapini. ʒ. i. ſ. misce: ⁊ teneaẽ in ampulla vitri bñ obturata: ⁊ ponaẽ vna gutta in oculo. ¶ Quartuꝫ est aqua eupbragie feniculi ⁊ celidonie extracta per alembicum. ¶ Ultimũ. Rx. fellis galli aut perdicis. ʒ. ij. mellis crudi. ʒ. ij. succi feniculi. ʒ. iij. misce: ⁊ teneãtur in ampulla vitri bene obturata: ⁊ põatur in quolibꝫ oculo vna gutta pro vice: nõ transcẽdat ad fortioꝛa. nõ opꝛ cauteria facere: naꝫ qz nõ vꝫ multũ obtenebrari visus: ⁊ iaz trãsiuerũt sex mẽles vissimile ẽ: vt dixit ille venerabilis doctor. M. Jacob⁹ ꝙ his obseruatis de oculis nõ timẽdum. Et hec sufficiãt pro ista notabili domina.

¶ De paralysi particulari in bracchio cũ stupore digitorꝫ ex vulnere ⁊c. Consilium. XVI.

Ste. D. valcarti iaz sunt tres menses fuit vulnerat⁹ in collo turta furculã cũ lãcea in ꝑte sinistra: ⁊ penetrauit vuln⁹ ad posteriora ex eadẽ ꝑte longe a medio nuche tãtum ꝙ nõ apperet solonẽ ꝓtinuitatis fuisse in ſpõdilib⁹: ⁊ in aditorio bracchy eiusdez lateris fuit ꝓcussus a re ꝓtudente: sine fractura tñ ossis: ⁊ dũ fuit aptũ vulnus ex lãcea nõ voluit ꝑtẽ bracchy ifra cubitũ nõ obstãte ꝙ multũ doleret in loco ꝓtusionis: ſ clauso vulnere: ⁊ ipso ꝑtẽte vnctionib⁹ ⁊ cerotis sup aditorio descẽdit mã ad ꝑtẽ infra cubitũ: ⁊ factus fuit ẽt dolens ꝑtẽ ifra cubitũ: ⁊ supueneruꝫ dolores in trib⁹ digitis man⁹ sinistre in pollice indice: ⁊ medio: ⁊ tãdẽ nũc os spatule mouet: ſ nõ põt eleuare aditorium: nec põt flectere cubitũ: nisi cũ aditorio alter⁹ man⁹: ſ digitos man⁹ põt flectẽ ⁊ strigere manum: ſ debilr: ⁊ marie debilitatez sentit: ⁊ dolet ⁊ parẽ quẽdã modũ stupoꝛis in toto pollice: ⁊ medietate idicis versus pollicẽ. ¶ Ex gbus iteligit ꝙ ista est paralysis particularis mẽbri cuius aliqua pars põt esse ex incisione que fuit in vulnere transeunte ꝑ musculos mouentes aditorium: ⁊ illa talis pars que coꝛrespondet vllis incisis quãtum ad hoc est incurabilis. Sed puto ꝙ sit modica.

Digitized by Google

Reliqua vo paralysis cõstat intelligẽti dicta ⁊ signa p/
pria q̃ est ex apostemate vel oppilatiõe vel ambobus si/
mul in neruis musculoꝝ spatule mouentiũ adiutoꝝ
⁊ musculoꝝ adiutoꝝ mouentium asceid. ¶ Ego igitur
mãdato. J.P.D.N.M.E. domini mei colẽdissimi scri/
bam consiliuꝫ ⁊ deus sit daroꝝ auxily. Prenotãdo q̃ eiꝰ
etas est q̃si annoꝝ qnquaginta: ⁊ cõplexio tẽdens ad hu/
miduꝫ cũ caliditate: dominãte tamen caliditate.

¶ Primo ergo oportet q̃ caueat ab aere vebementer fri/
gido ⁊ humido: ⁊ precipue occurrat spine ⁊ capiti: ⁊ pedi/
bus: ⁊ precipue locis infirmis: ⁊ debet cauere ab occursu
ventoꝝ: ⁊ austri ⁊ bozee quãtũ est ei possibile. Et in tem/
poribus frigidis oꝫ habere imediate iuxta carnez bracchy
lesi ⁊ spatule: tã anterius q̃ posteriꝰ pellez vulpinã:
aut si ponunt ibi cerotaria vel vnguẽta: ponat hec pellis
sup illa. Similiter etiã pseuerãtia multa in aere excessi/
ui caloris vitet: sed tñ aer calidus ⁊ siccus nõ multum a
temperamẽto recedens est ei ꝓueniens: ⁊ vsus sudandi
in balneo sicco ieiuno stomacho: ⁊ ibidez fricandi spinã
⁊ locum lesum est ei valde cõueniens postq̃ erit purga/
tus. Et debꝫ õ nocte tenere partes illas vestitas vsq; ad
cingulum: etiã in estate ne infrigidentur in nocte: ⁊ camera
sua vbi dormit ⁊ habitat debet calefieri in hyeme cum
ficcis lignis: facto igne cum rebus odoriferis ⁊ boni odo/
ris: ponendo interius multuꝫ de maiorana sicca ⁊ de ozi/
gano sicco: ⁊ de corticibus citri: ⁊ caueat ab aere nebulo/
so ⁊ grosso ⁊ fetido.

¶ Studere debet presertiꝫ facta purgatione exerceri ie/
iuno stomacho primo ambulando in locis sicci aeris: et
postea laborando cum manibus: precipue cum manu si/
nistra quãtuꝫ erit possibile agitando ipsam cuꝫ alia ma/
nu: aut saltẽ fricare ipsaꝫ cum rebus siccis: ⁊ in hoc adhi/
beatur studium: sed post cibum melius est leuiter quie/
scere: aut leuiter ambulare: ⁊ quãdo nõ potest vti exerci/
tio faciat fieri fricationes cum mantilibus calidis fricã/
do primo crura ⁊ coxas trahẽdo ad inferioꝝ: postea spa/
tulas: ⁊ nates: postea pectus ⁊ ventreꝫ: postea bracchia: ⁊
postea caput: ⁊ sint mantilia leuia: ⁊ fricationes medio/
cres: ⁊ durent per horam.

¶ In cibis vtatur pane bene fermentato: ⁊ bene cocto: et
habente aliquid anisi: ⁊ salis cõmixtum: ⁊ vitet açimum
vel deficientem in fermentatione: ⁊ coctura: ⁊ panez de
alys granis q̃ de frumento vel de spelta: ⁊ non comedat
ipsum statim sicut venit a furno: imo melioꝝ est panis in
secũda die vel tertia: precipue tamẽ vitet lolium.

¶ Carnes meliores sunt carnes auiuꝫ: ꝑcipue perdicuꝫ:
⁊ auiculaꝝ degẽtiũ in arboribꝰ ⁊ pratis: exceptis gliquibus
siue qualleis quas ops vitare. Et simili conueniunt car/
nes capriolorꝫ: ⁊ lepoꝝ: ⁊ capretoꝝ: ⁊ vitulorꝫ: ⁊ tolerant
castratine presertim de monte: ⁊ meliores sunt assate: et
cocte in patellis: vel super carbonibus. ¶ Sꝫ interiora
⁊ capita sunt vitãda nisi cerebella lepoꝝ. illa eniꝫ assata
sunt multum cõueniẽtia: ⁊ studeat habere de bis frequẽ
ter ⁊ comedere. Reliquas vo carnes sicut agnoꝝ: ⁊ porꝝ
precipue humidas vitare debet. ¶ De piscibus me
lius esset nõ comedere: si tamẽ comedant sint nõ valde
magni: ⁊ de genere brittiuꝫ squamas: ⁊ boni odoris: ⁊ assi:
⁊ frixi: ⁊ oditi cũ pipere ⁊ çinçi. ⁊ cinamomo ⁊ saluia: vel
origano: hyssopo: vel balsce: sꝫ cancri: ⁊ gnari: ⁊ cõche ma/
rine: ⁊ anguille: ⁊ tunini: ⁊ murene: ⁊ lamprede: ⁊ filia di/
mittant oino. ¶ Lac ⁊ caseus nõ sunt ꝓuenientes in hac
dispositione: sed tamẽ minus malus est caseus antiquus
⁊ salitus quãdo sumitur in parua quãtitate: sanguis etiã
coctus est malus. ¶ Uitelli ouoꝝ gallinarũ recentium
sunt ꝓuenientes: precipue cõditi cuꝫ aromatibus de quꝫ
dicam infra: sed nõ cocti cũ caseo vel farina. ¶ Victua/
lia de pasta frumẽti excepto pane: sicut lagane ⁊ pastilli:
⁊ reliqua similiũ generũ sunt dimittenda. ¶ Et pro fer/
culo potest vti pane trito vitellis ouoꝝ brodio cicerum
panico milio riço: ⁊ herbis odoriferis: sicut mẽtha oziga/
no saluia ⁊ similibus: ⁊ potest facere fercula cũ amigda/
lis: ⁊ granis pini: ⁊ similiꝫ: sed semper sint sibi aromata
plura in hyeme: ⁊ pauciora in estate: posset tamẽ vti gra/
tia solutionis ventris: ⁊ esset sibi valde vtile ferculis ex
vrtica: ⁊ si poneret etiã ibi de hyssopo: ⁊ balsce: ⁊ aluꝫ odo
riferis esset sapidius ⁊ melius. Sed tamen nõ sepe vtat
mollibus nisi ad hunc finem: vt habeat beneficium ven
tris. ¶ De radicibus vo tolerãtur radix petrosilini: ⁊ pa/
stinaca: ⁊ carotũ: ⁊ radix feniculi: ⁊ apy. sꝫ meliꝰ est alias
radices dimittere nisi aromaticas: sicut çinçiber. ¶ De
fructibus ꝓueniunt ei grana pini quibus debet vti quasi
in omni cibo: aut ꝑfectis cũ çuccharo aut sine çucchara:
⁊ ꝓueniunt amigdale dulces ⁊ amare: ⁊ cõueniunt etiaꝫ
auellane: precipue assate: ⁊ comeste cum pipere: ⁊ tolerã/
tur nuces: ⁊ ficus sicce sunt bone: ⁊ vue passule: sꝫ fructus
humidi dimittãtur: sicut cerasa: ⁊ pira: ⁊ poma: ⁊ pfica: ⁊
similia: ⁊ similiter cucurbite: ⁊ citrulli: ⁊ anguriꝫ: tolerã/
tur tamẽ gratia solutionis ventris vue bene mature aũ
cibuꝫ: ⁊ ficus recentes bene mature: ⁊ aliquid de melo/
nibus: ⁊ in estate pruna dulcia bene matura. castanee vo
⁊ filique non comedãtur. ¶ Cappares sunt cõuenientes
precipue cum cinamomo: aut pipere: ⁊ vino cocto cũ pau
ca quãtitate vini granatoꝝ gratia sapozis: fungi ⁊ tube/
ra omnino dimittãtur. ¶ Feniculum anisum ciminum
piper çinçiber cubebe cinamomũ macis galanga gariof.
folium crocus cardamomũ amomũ: ⁊ lignũ aloes: siler
montanum sigillatim ⁊ coniunctim tolerãtur gratia cõ/
dimentoꝝ: sed acetum vitetur omnino: ⁊ ea que sunt
valde acetosa sicut citranguli: ⁊ lymones: ⁊ acetositas ci/
tri: çucchara vo ⁊ mel sunt cõuenientia. ¶ Oportet q̃
studeat ne nimis se ipleat in vice vna imo semp recedat
a mẽsa cũ fame ⁊ siti: ⁊ nõ comedat scda vice nisi p̃ cibo
digesto: ⁊ nisi toleraverit famẽ nõbili tpe saltẽ hora vna.

¶ Potus vo sibi melioꝝ est aq̃ mellis: ⁊ in estate sine aro/
matibus. in hyeme vo aromatiçatur cum cinamomo: et
pipere: ⁊ çinçibere. quãtitate tamen eoꝝ conuenienti ita
vt placeat gustui. Si tamẽ potaret in omni mẽsa cyphũ
medium vini albi subtilis antiqui odoriferi post purga/
tionem non esset ei inconueniens: sed vinum aliter est ei
nociuum: precipue multitudo: minus tamen malum est
rubeum q̃ album: ⁊ omnino quicunq; potus sit vitetur
eius multitudo: ⁊ ꝑcipue quãdo vadit dormituꝫ. Et post
cenam: ⁊ super repletionem cibi itaq; tolerare famem ⁊
sitim est de rebus meliozibus.

¶ Somnus eius quando potest ordinate dormire debet
esse incipiendo saltem duabus horis post cenam in loco
calidi aeris ⁊ sicci in bono lecto capite bñ elenato: ⁊ coꝛ/
pore bene coopto: ⁊ super altero latere: maxime tamẽ su/
per dextro: ⁊ debet esse in nocte aut de mane ante cibuꝫ
⁊ vitet somnum post repletionem quantum potest: ⁊ fit
quãtitas somni in die naturali sex horaꝝ vel circa.

¶ Et debet facere q̃ omni die habeat beneficiũ ventris:
⁊ ad hoc confert sibi ante cibum comedere quatuoꝛ vel
quinque ficus siccas pingues calefactas: ⁊ mũdatas: aut
ferculum de vrtica vt est dictum prius: aut sumere ante
cibum ʒ.ij. tbimi sicce. vel ʒ.ij. byssopi sicce. aut facẽ cli/
stere si ops. aut bibere de mane circa ʒ.ß. herbe iue sicce
cuꝫ ʒ.iij. aque mellis: ⁊ nullo modo pretermittatur hoc
regimen si natura non responderit. ¶ Caueat sibi a tri/
stitia ⁊ multa cogitatõe: ⁊ potest irasci ⁊ tetari: sed vene/

Digitized by Google

rea ɔ̄ dimittere ꝯtū pōt. Et ꝺ̄ de regimine. ¶ Ɔ̄ ꝑter ista op̄ꝫ q̄ qñ erit domi primo faciat fieri flobothomiā de vena cōi in bracchio ɔ̄xtro. Et suffic̄ q̄ euacuat. ʒ. iiij. sanguis: ꝛ illa tota flobothomia: aut si flobothomia ꝫ abhozret tūc in ſpatula ɔ̄xtra ponat duas vētosas cū scarificatiōe. ¶ Euacuato sanguine sumat būc syrupū q̄uoz vicibus. ℞. syrupi de ſticados. ʒ. i. ſ. syrupi ð thimo. ʒ. ſ. aque maiozane. ʒ. i. aque saluie. ʒ. ij. clarificet ꝛ aromatizetur cū çinçi. sumat calidus de mane duab⁹ ɔ̄zis ante diem: ꝛ superdozmiat vſq; ad diem. ¶ Sumpto syrupo quatuoz vicibus purget sequēti die sumēdo istas pillulas duab⁹ ɔ̄zis ante diem. ℞. pillulaꝝ fetidaꝝ maiozū. pillulaꝝ cochiaꝝ ꝺescriptiōe Almāsoris. añ. ʒ. ſ. fiāt. vn. ꝛ sumantur omnes simul in vice vna: ꝛ hac die obseruet bonā custodiam sicut in alijs medicinis solutiuis cōsuetit. ¶ Et ɔ̄ q̄ ex interuallo purget ad minus semel vel bis in mense sumēdo has pillulas de sero quando vadit cubitum. ℞. puluerꝭ ierepigre de octo rebus piperis nigri. añ. ʒ. i. confice adinuicem cuꝫ aqua maiozane: ꝛ fiant pillule de ꝙb⁹ sumat. ʒ. i. ꝑo vice quādo vadit dozmitu ʒ. ¶ In diebus tñ canicularibus ɔ̄ abstinere ab istis purgationibus: ꝛ sufficiunt sibi clisteria cū decoctione blete ꝛ ozdei ꝛ centauree minozis. ana. Ꝫ. i. ꝛ postea in decoctione addat ierepigre. ʒ. i. olei cōmunis. ʒ. iij. salis quātum sufficit: ꝛ fiat clistere. ꝛ hoc bis in septimana. ¶ In alijs ꝝo temporibus semel in duobus mensibus purget eꝫ pillulis fetidis ꝛ cochys modo supꝛascripto ꝓmittendo ſy. si videt̄ ꝓsenti medico aut fine ſy. si ita iudicat esse faciēdum. Et ex interuallis vt dictum est. iſ. vel ɜo. die ꝙ sumat illas pillulas de iera cū pipere. Et pōt loco pillulaꝝ que sumunt̄ eꝫ custodia si videt̄ necessariū ꝛ tempus nō sit valde caliduꝫ sumere. Ꝫ. ij. pillulaꝝ ɔ̄ euphoꝛbio ꝑ vice duab⁹ ɔ̄zis añ. diē: ꝛ loco pillaꝝ q̄ sumunt̄ fine custodia sumere pillulas de iera de octo reb⁹.

¶ Nec est ꝓtermittendum siue sint dies caniculares siue nō quādo ɔ̄z temp⁹ quin de mane ieiuno stomacho vtatur aut masticatozio aliquo ꝺescribēdis infra aut caputpurgio ꝛ gargarismata dimitto ꝓp certā causam. ꝛ ɔ̄ du rare masticatoziū per bozā vel circa. ¶ Masticatoziuꝫ primū leue. ℞. masticis. ʒ. i. piperis. ʒ. i. pistent̄ ꝛ cōficiantur inuicem cū aqua maiozane: ita q̄ fiant sicut pasta solida: ꝛ fiant fozme sicut auellane: ꝛ masticetur de mane vna ea; ꝙ spuēdo flegma q̄ ꝺescēdit ad os. ¶ Aliud fozt̄ius. ℞. masticis pipis ꝛ çinçiberis: ꝛ fiat sicut diximus. ¶ Aliud etiaꝫ fozt̄ius. ℞. synapis piretri stafisagrie. añ. ʒ. ij. piperis. ʒ. ɾ. pistent̄ ꝛ ꝙficiant̄ cuꝫ aqua maiozane vt est dictum: ꝛ fiant fozme vt est dictum ꝛ masticentur.

¶ Caputpurgium leue ꝛ vsuale. ℞. aque maiozane quātum sufficit: ꝛ ponat̄ in vola manus calida ꝛ trayciatur per nares trabēdo sursum quātuꝫ pōt. Bonū tñ esset q̄ ɔ̄za qua ɔ̄z hoc facere impleret os aqua ꝛ poneret se resupinum capite aliqualiter ꝑdente ad posteꝝioꝛa: ꝛ postea trayceꝛe aquam maiozane modo dicto: vel alia caputpurgia trabendo bene: ꝛ quando est sibi molestū surgat ꝛ exꝓimat de naribus: ꝛ exꝓuat illud q̄ ɔ̄z in oze. Si autē hoc est ei graue trayciat stando in pedibus: et fine aqua in oze: ꝛ sufficit in vno mane trayci quatuoꝛ vicibus in vna ɔ̄za. ¶ Aliud caputpurguꝫ: ꝛ est parūper fozt̄ius. ℞. radices blete ꝛ folioꝝ eius. añ. quātum sufficit: pistent̄ ꝛ extrabat̄ succus: ꝛ iste trayciatur per nares modo ꝓdicto. ¶ Caputpurguꝫ aliud fozt̄ius. ℞. radicum panis poꝛcini recētium quātitatem sufficientem: et fiant formule lōge mediet̄ate digiti: ita grosse ꝙ possint intrare nares ꝛ teneant̄ in naribus de mane post purgationē ventris ꝑ quartā ꝑtem ɔ̄zis: ꝛ postea extrabātur.

¶ Et fozt̄ius est si recipiat̄ castoꝛei. ʒ. i. elleboꝛi albi pānis poꝛcini pulpe colloquintide salis nitri fellis bouini exꝑcati euphoꝛbij. añ. ʒ. iij. fiāt ex eis ad modū pillulaꝝ: ꝛ dissoluat̄ vna in aqua herbe que vocat̄ mozgellina in gallico aut in aqua maiozane ꝛ trayciatur tepida per nares: ita tamen vt nō ꝺescendat ad os. Et iste vsus masticatoziꝝ: ꝛ caputpurgiꝝ nullatenus negligatur quoniā est vehementer vtilis.

¶ Sed vltra euacuationes ꝓpias: ꝛ cōmunes est oppoꝛtunum vti vnguentis: cerotis: fomentationibus: fractionibus: balneis humidis ꝛ siccis: ꝛ omnia ista ꝺebent administrari aut ad spinam: aut ad loca vbi fuit vulnus et percussio ꝛ loca vicina. ¶ Primo ergo incipere ꝺeb; ab vnguentis leuibus: precipue tñ mollificantib⁹: ꝛ nō fozt̄iter resoluentibus: quoꝝ hoc est vnum. ℞. olei de narcisco: olei de rutha: olei distillationis terbentine. añ. ʒ. iij. byssopi humide. ʒ. i. ſ. cere citrine quātum sufficit: ꝛ fiat vnguentum. ¶ Ꝺebet autem seruari hic modus ꝙ primo fomentetur locus totus ſpatule ante ꝛ retro ꝛ totum aditoziū bracchy cuꝫ spongia infusa in ꝺecoctōe infrascripta calida: ꝛ si vna spongia non sufficit suant̄ plures adinuicem: ita ꝙ fiat quasi vnū ſpatulare ꝺe dictis spongijs ꝙ anterius veniat vſq; ad medium pectoꝛis: ꝛ ad ꝓncipium colli ſm longitudinē: ꝛ latitudinem: ꝛ posteriꝰ vſq; ad finem ossis ſpatule: ꝛ principium colli ſm longitudinem: ꝛ ſm latitudinem protendatur vltra totaꝫ spinaꝫ: ꝛ per tres digitos ꝛ versus bracchiū ꝺebeat additamentum ꝙ possit circūuolui circa totum bracchiū vſq; ad cubitum: ꝛ infundatur in ꝺecoctione ita calida sicut potest tolerari: ꝛ postea bene exꝓimatur iter duo ligna: ꝛ hoc ſpatulare calidum cum suo fumo ponatur sup ſpatula ꝛ bracchio vſq; ad cubituꝫ: ꝛ similis forma ſpatularis ꝺebet obseruari in alijs fomentationib⁹ ꝓo eo.

¶ Ꝺec est ꝺecoctio in qua ꝺebet infundi spongia. ℞. radicum altbee lib. ij. ſe. li. fenugreci sticados arabici. añ. ʒ. iij. bulliant cum aqua sufficienti vſq; ad ꝺecoctionem altbee. Et postea in ea fiat infusio modo supꝛadicto. Et cum facta fuerit fomentatio quatuoꝛ vicib⁹ hoc modo ponendo spongiaꝫ ꝛ exꝑectando ꝙ tepeſcat. ꝛ postea innouando inungatur locus cum ꝺicto vnguento calido: ꝛ istud obseruetur ꝑ. iſ. ꝺies de mane anteq̄ surgat ꝛ ꝺe sero anteq̄ cenet. ¶ Completis autem. iſ. ꝺiebus oꝑtet transire ad fozt̄ioza: ꝛ primo ꝺebet fomentari locus cū ꝺecoctōe ista. ℞. maluauisci lib. iij. saluie ṫbimi folioꝝ lauri berbe iue sticados arabici. añ. lib. ſ. fac bullire i vino malnatico sufficienti: ꝛ in eo fiat infusio spatularis facti ꝺe spongia: ꝛ fomētatio quatuoꝛ vicibus modo supꝛascripto inouando quādo incipit infrigidari. ¶ Et facta fomentatione ponatur ab humero vſq; ad cubitum huiusmodi cerotuꝫ. ℞. ſtoꝛacis liquide. ʒ. iij. masticis. ʒ. vi. castoꝛei euphoꝛ. añ. ʒ. ij. medulle cerue mediulle cruris vacce. añ. ʒ. ij. terbētine. ʒ. iij. oppoponacis armoniaci galbani. añ. ʒ. i. piperis nigri. ʒ. vi. cinamoni folij spice. ana. ʒ. ij. adipis galline: adipis vulpis: adipis anatis. añ. ʒ. i. cere lib. i. olei veteris: olei nardini: olei camomelini: olei ꝺe ireos. añ. ʒ. vi. vini maluatici antiqui quātuꝫ sufficit ad infundendum medicinas siccas: byssopi humide ʒ. ij. olei distillationis terbentine. ʒ. iij. olei philosophoꝝ. ʒ. ij. fac bullire omnia simul eliquatis gūmis in vino: quouſq; habeant fozmaꝫ cerot⁹: ꝛ superponatur loco ꝺicto. Et omni ꝺie de mane ꝛ ꝺe sero quādo facit fomentationem reapponatur loco calidum. ¶ Sed super ſpatula ante ꝛ retro ponat cerotum super cozio ſm quātuꝫtem ſpatularis cum quo fit fomentatio remouendo bis in ꝺie q̄ ɔ̄z fieri fomētatio ꝛ postea reapponendo facta

Digitized by Google

fomentatione. Cerotū aūt est bō. ℞. cere citrine terebēti ne byssopi būide. añ. ʒ.y. oxycroci. ʒ.vi. misce ⁊ fiat cero tus: ⁊ ponaī sup loco dicto: ⁊ obseruetur iste ordo mense vno integro. ¶ Transacto autē mense ingrediaī omni mane stuffas ⁊ si eēt tbina calefacta cū decoctiōe rez de quib⁹ dicā esset melioz dūmodo staret solūmodo in eius aere. ℞. maiozane serpilli oziganī ebuli rozismarini fo lioz lauri. añ. quātum sufficit. Ista ponanī in stuffa dus calefit: vel in aqua q̄ ponit in tina: ⁊ sup illā aquā pona tur fundus de ligno qui nō tāgat aquā pforaī⁹ fozaminī bus plurimis: ita q̄ fum⁹ bene ascēdat: ⁊ sup illo sedeat pariens quousq3 bene sudet. ⁊ postā sudauerit fricētur spatula ⁊ aduersoriū bracchy cū hō. sale trito. ℞. piperis: oziganī: tbimi: sinapis. çingib. piretri: byssopi sicce: semis apy: foly anisi: feniculi: macis: petrosilini: nasturcy: assa ri. ana. ʒ.i.ℌ. acozi sicci. ʒ.i. salis gemme ad pondus oīum. pistenī ⁊ cribellenī ⁊ fiat puluis. ⁊ cū illo fiat fricatio su per loco dicto: ⁊ postea apponaī cerotū vtriq3 parti ℑm modus suprādictū. ¶ Si tū vellet vti medicinis mino ris cōpositōis pōt vti aliquo istoz: q2 facilius poterit in uenire. ℞. bdely in daici. ʒ.i.ℌ. dissoluaī in vino subtili vl in aqua vitis. ⁊ cōficiaī cuꝫ eo radicis malua uisci cocte sub pruuis bene pistate. ʒ.i.ℌ. ⁊ fiat emplastrū. ¶ Aliud ēt vtile. ℞. radicis lilij albi lub. i. coquanī sub cinerib⁹: ⁊ optime pisteī ⁊ cōmisceaī cū vino cocto: ⁊ supponatur. ¶ Aliud fortius. ℞. armoniaci galbani eupbozby. añ. ʒ.i. pistenī ⁊ aggregenī cū fece olei: ita q̄ fiat ad modū cero ti: ⁊ fiat emplastruꝫ. ¶ Aliud est boc. ℞. ceroti diaglon ʒ.iiij. stercoris capre. ʒ.y. ꝓficianī bene adinuicē ⁊ suppo natur. ¶ Et vtaī boc regimine vsq3 ad tpa frigida: gb⁹ tpibus bonū erit ei ire ad balnea sulfurea: ⁊ maxime in tpe veris: ⁊ precipue ad balnea ciuitatis senaz q̄ dicunī sancti Philippi: aut ad illa perriolli in eodez loco: factis prius debitis purgationib⁹. ¶ Et in boc tpe eštatis vsq3 ad mediū septēbris vtaī acozo cōdito ℑm descriptionez Mesue in capitulo de cōditis: sumendo. ʒ.ℌ. pro vice vel paruꝫ plus tribus bozis ante prandiū. Et aduenīte me dio septembris vsq3 ad totuꝫ ver sequens vtaī diacozo ℑm descriptionē Nicolai sumēdo coclear vnū pro vice. ⁊ boc q̄n nō sumit aliud. s. syrupum vl medicamina vel aliud electuariuꝫ. ¶ In tempozib⁹ vo frigidis semel in septimana vtaī. ʒ.y. metridati q̄nque bozis añ prādiꝫ. cum. ʒ.y. aque mellis: ⁊ illa die nō sumat diacoz. Et bec puto cum laude dei sibi sufficere.

¶ De paralysi. Consilium. XVII.

MAgnificus dñs Carolus de malate stis iaz sunt trigitaq̄nque dies q̄bus incidit subito palysim sinistri late ris cū omnimoda ipotētia mouendi bracbiū: lz in eo sensus remāserit: sed cū aliqua potē tia mouendi pedem q̄ꝫ dum iacet simul cum crure et coxa ⁊ pōt extendere ⁊ ℌbere: ⁊ diminutionē in opationi bus exterioꝝ sensuum patiť: ⁊ similiter diminutionez ⁊ corruptionē q̄ꝫ in opationibus cogitatiue ⁊ estimati ue: ⁊ inde aqua quatuoz dies incidit in flegmaticā febrē de flegmate dulci cōtinuaꝫ cū exacerbationibus quoti dianis de sero incipientib⁹. Perseueraī tū fortitudo vi talis ⁊ naturalis virtutis: bene sumit cibū: bene retinet: bene digerit: ⁊ cōpetenter dormit. vrina pro nunc nescit qualis sit: q2 mingit in lecto nō pp mollificatōez vesice: q2 nō est guttatis: lꝫ pp ōfectū in exprimatina. ¶ Dic est casus qui ornate ⁊ scientifice scriptus est per singularis simuꝫ artium ⁊ medicine doctorē magistrū Augustinuꝫ sanctucciuꝫ quē mihi misit illustris dominatio vra: super quo mandatis fieri cōsilium p. me. ⁊ ego pebo pceptis ſi predixero q̄ illa vel corruptio vel vacillatio si ita placet appellare ꝑmutationem opationū extimatiue mihi red dit casuꝫ suspectū: q2 nō est sine magno nocumēto in ce rebro: ⁊ fortassis semp ille antique ictigatiōes q̄ nō erāt naturales quocūq3 reddūt paralysiꝫ suspectioze. ¶ Se bzis vo vſi pro paralysi curanda nos adiuuet: tū suspecta est cum sit cōtinua vt inuitur cuꝫ dicit de putredine flegmatis intra venas: nō q̄ solū vt ꝓtinua flegmatica. sed interpolata est magni timozis: q2 tū iudiciū ꝓnosticum nō solū ex specie morbi: sed multis ꝑticularib⁹ pēdent q̄ presenti medico sunt māifesta nō aūt absenti: ideo eidē q est singularissimus est fides adhibēda. ¶ Incipiam⁹ ergo ⁊ ꝓsideremus q̄ primo ad febrē est attēdendum vt Auic. nō tū relinquam⁹ paralysim: ⁊ cōpleta cura febris si ꝓcedaī incūbendū erit paralysi totis viribꝰ vt dicam infra semper me referēdo ad optimas limitatiōes quas spero facturum dictum venerabilem doctorem Magi strum Augustinuꝫ: ⁊ altissimus nobis prestet auxilium. ¶ Nec febris aliquo mō iudicat cōtra iudicatōez paraly sis: tū q2 nō est tāte vehemētie q̄ nō oporteat magis vti regimine cause que est flegma: ⁊ in cura simil⁹ paralysis ad flegmatis digōnem: ⁊ euōnes op3 attēdere eo clarius q̄ oꝫ ipsum habitare aerē ad caliditatē ⁊ siccitatē decli uem: lz nō tāta sicut si sine febre patereť. ⁊ q̄ oꝫ aerē in tempozibus frigidis ⁊ humidis ad oppositū ꝓuertere cū igne de lignis siccis non putridis: imo aliqualiter odori feris: ⁊ a frigore ⁊ ventis: cauendum est ab aere fetido ⁊ multū vapozoso: nec pp febrē timendum est q̄ caput sit coopertū birretis ex pellibus calefaciētib⁹ ⁊ siccantib⁹: ⁊ similiter q̄ in spatula ⁊ indirecto spine ⁊ anchis ⁊ cru ribus similiter ꝓuideaī de calefactōe: saltez cum pelli bus aut vulpinis aut talib⁹: ita tū q̄ nō estuet ⁊ exicce tur nimis lingua: sed nullo mō frigozi discooperiaī: pōt aūt valde calida odozamēra dimittere vsq3 ad recessuꝫ febris. ¶ De balneo sicco vniuersaliter toti corpozi ap plicādo idem videť mihi faciēdum: sed cessante febre ⁊ post purgationes oppoztunas oꝫ cameram implere odo ribus maiozane fisimbzi sticados arabici ⁊ lauri ⁊ rute: ⁊ filium berbaz. ¶ Et fumigia facere cuꝫ musco ⁊ am bra ⁊ ligno aloes ꝓiunctis cum thure ⁊ myrra vt artifi cialiter scient facere pītes doctozes: ⁊ imponi in balneo sicco in quo sint fumi istaruꝫ herbarū ine saluie vtice ⁊ filium. ⁊ pomum tenere in manibus descriptum a Me sue in caplo de catarro ꝓtra catarrum frigidum.

¶ Iz pro nūc dum febrit exerceri non possit nec debeat: tū fricatiōes sunt sibi vehemēter vtiles: pīertim cū iam pcesserint notabiles purgatiōes ⁊ debēt fieri cū mātilib⁹ lenibus calefactis ieiuno stōcho ante prādium ⁊ ante cenā: ⁊ durare q̄si per horā ℑm q̄ videť pīti medico posse infirmū tolerare: ⁊ fiāt ad spatulas pectus ⁊ bracchia et dorsum ⁊ vēntrez ⁊ nates ⁊ coxas ⁊ pedes ⁊ que ad extre ma fiūt debēt esse parūper fortiozes: ⁊ si videť pīti me dico q̄ vtus bene ferat: ⁊ mā fit nō multa: fiant in extre mis dolozosa: ⁊ si opꝫ fiant ligature dolozose sepe dissol uēdo. ¶ Et cum febris non aderit applicenī sup capiti bus musculoꝝ ⁊ in directo spōdiliuꝫ colli ⁊ ceruicis vē tose stricti ozificꝫ: ⁊ cum igne: sed nō puto eas scarifican das: ⁊ boc sepe: q2 fere omni die semel saltē ante prādiuꝫ si virtus tolerat: ⁊ incipiat ℑm modū Mesue a spatulis. ⁊ pcedatur descēdēdo vsq3 ad pedes. ¶ Et si appropin quaī sanitati: curata febre fiat q̄ exercēatur mēbra le ta ieiuno stomacho quātū est possibile: nō tū dimittanī fri cationes: pcipue post expulsionē supfluitatuꝫ prime ⁊ se cūde digestionis ad quam debet primo mutari.

¶ Sōnus ejus dum adhuc febrit si fieri pōt oꝫ esse septē

boraꝝ

boraz in die nali: vt puto pensatis oibus. z ops q fiat in aere supradicto pribus supioribꝫ bñ elevatis z corpore z capite bñ coopto: z fiat in declinatione epacerbatiõis si possibile est. Sin minus põt etiam in statu; ꝯcedi apud multã necessitatẽ z nõ poterit habere debitũ iteruallum cum cibo pp paucitatẽ tpis: sed eligat medicus quãtum põt plus a cibi assumptiõe cũ dicris circũstãtys distare. z oino ꝓhibeaꝫ paroxismi. z calefiãt extrema cuz pãnis calidis z fricatiõibus foztibus z clameꝫ: z alys studys a somno ꝓhibeaꝫ. Et in augmento iterum ꝓhibeatur si possibile est z posset transire cum somno declinationem aut pro parte in statum.

¶ Et quidẽ dũ est q omni die habeat bñficiũ ventris: z nã non rũdere si vtus ꝓstat qñ nõ habet boza debita immitaꝫ sibi clistere aliqualr acutũ si habet epar calefactũ cum decoctione ficuũ siccaruz z cẽtauree minoris z anisoz z feniculi z foliozuz blite: z cum. ʒ. i. ierepigre z oleo anbetino z sale. ¶ Qñq tñ freqnter in isto casu exhibẽ tur pille aut pulueres de turbith. Et cum in die vna multum asselauerit põt dimitti quiescẽ sequẽti die. Et quandoqz ob tedium clisterioꝝ fiant suppositoria cum melle z sale gẽma. aut acutioza cum pauco colyry albi: descri/ptionis Rasis in antidotario. ¶ Et si facilr facit z stomachus est foztis ꝑdesset multũ pro vtraq; dispositiõe q ante cibum vel boza ꝓcipu exacerbationis ꝓuocare tur vomit⁹ cum pẽna post potũ. ʒ. iy. syrupi acetosi melli/ni cum ʒ. iiy. decoctionis seminis raffani. z hec oia debẽt limitarí a presenti medico.

¶ Et lz nõ sit ita ad iram ꝓuocandus sicut si esset sine febre: tamẽ ꝓcipue in ꝓncipio paroxismi nõ obesset. gau diũ aũt est sibi ꝯtinue ꝓueniẽs si sit mediocre. lz acidia z tristitia viteꝫ: z cũ a febre libatus erit fugiat oino venerea. in cibis suis nõ posluz bñ limitare q̃titatẽ: q; nõ suz bñ clarus quo tpe morbi simus nec qõ dubiteꝫ de lõgitudine: pensatis tñ oib⁹ puto q oz vti carnibus ꝓcipue auiũ. z q; p nũc põt alie iueniri bone: ꝓcipue pullo; male iuenilũ: z si essent gallicelli nõduz calcãtes mihi placeret. Et si videꝫ pñti medico q sit in declinatiõe febris et eẽnt cocti cũ cicerib⁹ nigris aut rubeis essent cõueniẽtiores. z fercula in illo brodio. ¶ Et si vtus digestiua est satis foztis ad satisfaciẽdũ ꝯcedaꝫ sibi capret⁹ lactans atiqñ z silr iuuenis capolus: z paz gd de vitulo lactãte paruo. ¶ Et stãte febre sint carnes elixe ꝓ maiori pte nisi sit valde remissa z vsus declinationez. Et cũ cessauerit febris ꝯcedunt ꝑdicte carnes z pipionũ volare incipien tũ z ericy z lepoz z capoloz z paruaz auiũ degẽtiuz in arboribꝫ z pratis z ꝑdicuz z fasianoz potⁱ⁹ asse q̃ elixe z silr frixe z ꝓparate cũ pipe z cinnamomo z alys aromatib⁹: lz nõ cum multo croco. ¶ Et panis oz eẽ ex optimo frumẽto anni sut: cui nullũ aduenerit nocumẽtuz z sine pmixtione: ꝓcipue loly. z nõ sit calidus sicut venit a furno: z sit bñ pistus: bene fermẽtatus: z bene coctus anteq̃ transeant tres dies. Reliquos panes fugiat oino nisi factos cũ pasta fermẽtata z cucchuro z sint debite cocti: et si eẽnt biscocti cũ anisso z cucchuro sunt etiã cõueniẽtes.

¶ Et vitelli ouoz gallinaz recẽtiũ sunt ꝓueniẽtes mixti cũ cinnamomo z pipe z alys aromatib⁹ z in ferculo et in berbato z in frictilio dũmõ nõ sint multũ cocti z non sumanꝫ in quãtitate nimia: sed albumen est dimittẽdũ. Lac z caseus viteꝫ: z silr sanguinẽ z interiora aialiũ z capita z colla. cerebrũ tñ leporis assum nõ est sibi denegandũ. imo est valde ꝓueniẽs. ¶ Et dimittat multã pinguedinẽ z aialia ipinguata artificialr z incarcerata: sed sumat partẽ magraz aialis mediocriter pinguis sani nutriti libere. ¶ Et grauis põt dũ febris adesse vt ptisana ordei: sed cũ pipe aut radice petrosilini. aut brodio cicerũ. Sed dũ febris nõ adest si sufficiẽter fuerit sine ferculis bene est: sinaũt ꝯcedunt brodiũ cicerũ z mica panis cocta in brodio. z vitelli ouoz z miliũ z panicũ z riquz. sed in parua q̃titate. z reliq grana z legumina fugiaz. ¶ Et herbis ꝯcedunt sibi recedẽte febre maiorana origanuz bethonica thimus hyssopus scripillũ saluia z siles odori fere. Et dimittaꝫ lactuca z alie frigide sicut spinachia et siles. ¶ Põt vti capparibus cuz sapa z panco vino granatoz cuz pipe z alys aromatib⁹. ¶ De radicib⁹ põt vti pastinacha z caroto z radice petroselini z feniculi duz febris nõ adest. ¶ Sed pẽsatis oibus melius est rapas et napones allia pozros z omne genus cepaz que comedũtur dimittẽ: z illas que crude in salatitio ponunt. ¶ De fructib⁹ ꝓueniũt ꝓcipue grana pini z tolerant auellane z amigdale z ficus ficce. Et dimittant oẽs fruct⁹ humidi: sicut cerasa ꝑsica pira pruna melones cucurbite z citruli z aracy z acetositas citri z vue z siles. ¶ Dimittant pisces z granari z ostracha fungi z filia viscosa. z dimittãtur cibi parati cũ aceto: lz cũ erit sine febre sint cum aromatibus parati ꝓcipue pipere z çinçibere. sed nõ in tãta quãtitate q caput repleant. ¶ Et nõ comedat nisi quãtum sufficit ad sustẽtationez vtutis non supabũdãdo in quãtitate cibo; nec sumendo nisi de vna vel duab⁹ materiebus cibozum in vice vna.

¶ Potus sibi melioz est aqua mellis: z põt colorari ita q appareat vinũ rubeũ cũ pauca quãtitate vini granatoz dulciũ: z q̃uis sit assuet⁹ bonũ est q dimittaꝫ z potet pa rũ ex omni re ꝓcipue qñ cessante febre nõ ita molestaꝫ a siti z non est bñ purgat⁹ ꝓcuit sibi vsq; ad. iy. vel. iiy. ʒ. vini vetusti potẽtis in prãdio: z silr in cena: sed nõ plus.

¶ Vices comestionis meli⁹ men surari pñt a pñti medi co: lz si satis põt in duab⁹ vicib⁹ cape nõ video q durãte febre habeat tps amplⁱ⁹ debite capiẽdi. nã si incipit exacerbatio boza. xxi. nõ transibit vtplurimũ boza septima noctis: z ideo poterit cibari bozis. viy. noctis z pmitti doz mire vsq; ad. xy. vel. xy. z tũc fiat clistẽ si ops z post fiãt fricatões: postea. xvi. bozis prãdeat. ¶ In medicina aũt non video q possit nisi bibere vel de aqua mellis vel de aliq syrupo qui sitim mitiget z ꝓueniat mãe digerende vtriusq; morbi: sicut esset syrupus de duab⁹ radicib⁹ sine aceto bñ clarificat⁹: z decoctio acozi bñ syrupiçata z aromatiçata cũ cinnamomo vel aliud sile: z si necessitas nutrimẽti sint bzodalia: z qñ iam est augmẽtũ diminuaꝫ. z nõ video qn boza augmẽti ꝑticularis oporteat syrupi dari syrupos digestinos sue mãe cum alias boza nõ habeat ꝓueniẽtẽ dũ adest febris: sed ꝑm varietatẽ accidẽtiuz et vtutis sunt ista tractãda. nã si ꝓncipiũ est tepidũ cũ pauca suffocatiõe calozis z status est ardẽs potius ꝓpe ꝓncipiũ dãda sunt cibaria. si vo ecõtra potⁱ⁹ ꝓpe statu. ¶ Et hoc ꝑm magis accidit in flegmatica: z quantitas cibi sit cuz subtilitate si est vsus status: taliter tñ q vtus restaurare possit: z ꝑm q videt pñti medico z in declinatione ingrossẽt paulatim: z hoc de regimine.

Res manifesta est q ꝓstãtibus vtutibus vitali z naturali: vt dicitur de isto Magnifico domino nõ teneremur a vacãdo digestioni z enacuationi flegmatis a toto et a cerebro z neruis magis ꝓpeq̃ ab alys mẽbris. nã medicine que ab istis euacuabũt etiã a neruis euacuãt: in tantũ tamen sunt val de extreme calida taz in digestiuis q̃ in euacuatiuis pp febrẽ. ¶ Pro vtroq; tñ morboq; vt multũ pẽdet a vade multa mã z que nõ põt nisi multis vicibus eũari ops digestiua dare: z post purgare. z iteruz ad digestiua redire: z post ad purgatões omni septimana ad minus semel

Digitized by Google

aut pluries si solutiuū nō possit nisi debile dari: ꝛ ꝑ quo/
usq3 febris cessauerit. videtur ergo ꝙ qz ias ꝺ3 trāsiuisse
ꝑn'' ꝙ sibi pucniētes sunt ysti syrupi. ℞. syrupi de bissan
tijs sine aceto: mellis rosati colatiꝰ syrupi de sticados. aā.
℥.ſ. aq̄ cuporozy. aq̄ feniculi. aque absinthy. aā. ℥.i. clarifi
cet ꝛ aromatiçet. ꝛ est ꝓ o vna vice. ¶ Et cū hūc syrupū
sumpserit q̄uor vel qnque vicib': tūc purget cū hac vel.
ꝓportionali medicina durāte febre. ℞. turbith. pillaruꝫ
fetid aꝫ. aā. ℥.ſ. çiçeris. ℈.ſ. fac pillas ꝛ ficiant cum
aq̄ maiorane vel saluie: ꝛ sumant cū debita custodia. Et
sufficit ꝙ sumant semel in septimana. Et si vt' exigit ꝙ
solū medicetas huius medicine exhibeat' ꝓ o vice aut so
lū. ℈.y. tūc pōt dari ex interuallis qnque dieruꝫ semel.

¶ Si vo videt ꝙ aliqua epatis debilitas appareat ꝛ inci
piat: ita ꝙ in coloze faciei ꝛ tumoze circa oculos cōprehē
di possit: tūc cum syrupo ponant ad aromatiçandū. ℥.y.
trocisco. diarodon maioꝫ que in puluere ligent in pā
no ꝛ pānus bene exprimat: ꝛ det syrupus cum aqua cuscu
te absinthy ꝛ cupatozy. ¶ Et euacuatio fiat cū ista me
dicina. ℞. agarici optimi. reubarbari optimi. pillularuꝫ
turbithatarū descriptiōe Mes. aā. ℈.i. salis gēme gra.
vi. spice. gra. iij. fac pillas nouē cuꝫ aqua absinthy. ꝛ si nō
dat syrupus dent trocisci in forma pillulata. ℥.i. ꝓ o vice
ter vel octo diebus cōtinuis: aut trocisci de reubarbaro:
ꝛ cyar inungat cū oleo de spica: ꝛ ꝑm ꝙ vtus tolerat ite
ret euacuatio quousq3 sanitas appareat febris.

¶ Cuꝫ aūt erit absq3 febre secure pōt intēdere medicus:
ꝛ omni mane qū nō dat aliā medicinā dare sibi. ℥.y. dia
cozi. aut qū ꝓmutare vellet loco eius dare. ℥.y. pliriſarco
ticon aut diamusci dulcis. ꝛ in estate ꝺ ℥ij. ꝺ acozo si
ne multis speciebus vsq3 ad quātitatem. ℥.ſ. ꝓ o vice: et
oībus decem diebus semel septem horis ante cibū vsq3
ad principiuꝫ estatis ꝑm medicos sumat. ℥.i. tyriace ma
gne aut. ℥.y. myridati cum. ℥.y. aque mellis. in principio
nī sumat. ℥.ſ. ꝓ o vice. Et tunc opꝫ ꝙ purget sumēdo bis
in septimana si vtus tolerat. ℥.i. ꝓ o vice pillaruꝫ de iera
cuꝫ pipere. quaꝫ cōpositio est hec. ℞. iere de octo rebus
pipis. aā. ℥.ſ. confice pillulas cum aqua maiorane: ꝛ sunt
quasi sine mutatione diete sumantur ieiuno stomacho.

¶ Et ex interuallis ꝛ v. dierū purget cū aliqua medicina
fortiꝫ puta cū pillulis de euphorbio aut cū feridis aut cuꝫ
pillulis alandal: dādo quātitatez ꝑm ꝙ videt ꝑsenti me
dico vtutez tolerare posse. cōiter nī spero tolerabit pilla
laꝫ de euphorbio. ℈.y. ꝓ o vice. ꝛ aliarum. ℥.i. ꝓ o vice ꝛ
debēt cum obſuatiōe custodie debite dari. ¶ Et in me
dio illoꝫ qñq3 dierum in quibus solutiua leuia adminiſ
trantur ponat' huiusmodi clistere. ℞. sicle furfuris. aā.
lib. ſ. mellilori. anisoꝫ. radicum malue mūdate. aā. ℥.ij.
ficuū siccaꝫ. fenugreci. carthami. aā. ℈.i. pulpe colocyn
tide posite in pāno et ligate. ℥.y. centaureę minozis. ℥.ij.
fac bulliri in q̄uor libris aque quousq3 remaneat lib. i.
ſ. coleꝫ ꝛ colature accipiant. ℥.vi. ꝓ o vice olei antig. mel
lis salmuris piscium. aā. ℥.i. fiat clistere.

¶ Et opꝫ ꝙ vtaꝫ purgatiōibus ꝑticularibus capitis. i. ca
purpurgys masticatorijs ꝛ gargarismatibus flegma de
ponentibus. ꝛ cum masticat opꝫ ꝙ ꝑseueret per horā de
mane masticādo ꝛ spuendo: ꝛ hoc est masticatoriū vsua
le. ℞. masticis. ℥.i. piperis piretri. ozigani. aā. ℈.i. stafisa
grie. ℥.ſ. misce. absq3 multa triturātiōe. ¶ Et sumaꝫ de
toto mediū coclear ꝓ o vice: ꝛ masticeꝫ. ꝛ gargarisma cō
uenies est B. ℞. oxymellis ſgllitici. ℥.i. ſ. iere archigenis.
℥.y. decoctiōis ficuum siccaꝫ piretri sinapis. aā. ℥.iij. gar
gariçeꝫ caliduꝫ in vno mane quatuor vel qnque vicib'.
Aut gargariçeꝫ acetū distillatū cū pauco pipe in eo disso
luto: aut facile gargarisma fiat ex aqua mellis cum pipe
aut piretro. ¶ Sternutatōria vo sunt fortis iuuamenti:
ꝛ fiāt aut cuꝫ cōditi ſtuffiaro in nares: aut cum elleboro
albo: aut cum pipe: aut cuꝫ stafisagria. aut in naribus po
naꝫ frustū panis porcini ad modū tēte ꝛ teneaꝫ per me
diam horā ꝛ fit recēs. ꝛ illo mane quo vtit masticatorio
nō opꝫ vti gargarismate aut capurpurgio ꝛ eſ. ¶ Et qñ
putat ꝙ mā est multū pancificata ingrediat' ad fudādū
in stuffa in qua sint posite sanfucus sticados oziganū vr
tica filimbrium laurus ꝛ similes herbe est valde vtile. ꝛ
si virtus nō tolerat lōgam morā: tūc fiat bis vel ter in
die. ꝛ qñ a stuffa egredit tūc fricetur collum potētius cū
radice ireos incisa recēti: ꝛ ita tota spina tāuꝫ ꝙ brū ru
beat. ꝛ post vngatur cum aliquo vnguēto. ꝛ infra ponēdo
rū. ¶ Oz si stuffas nō ingredit bonū est in mane fricare
caput vsq3 ad caudale totā spinā cuꝫ radice ireos: aut cū
cepe lilij quousq3 brū rubeat. ꝛ postea embrocare vel fo
mentare quatuor vel quinque vicibus cum spongia lon
ga ꝑm tōgitudinem spine infusa in ista decoctione: ꝛ po
stea expressa: que calida apponatur ꝛ cum tepefit remo
ueatur. ℞. floruꝫ camomille iue florum saluie sticados
maiorane basce calamēti. aā. lib. ſ. vini albi subtilis lib.
iij. aceti fortis. lib. i. fac bulliri lento igne et postea in ea
ponatur spōgia ꝛ exprimatur cuꝫ fumo calida apponatur
tota spine. ¶ Et postq̄ quatuor vicibus est appolita spō
gia aut postq̄ a balneo egredit ꝛ ampli' nō sudat tūc vn
gat tota spina cū isto vnguēto calido. ℞. olei de euphor
bio olei de pipib' olei vulpini. aā. ℥.i. masticis sauine nu
cum cupſſi. aā. ℥.i. cere quātum sufficit fac vnguētū quo
vngatur tota spina. ¶ Ad idem cōfert oleum decoctio
nis vulpis vsq3 ad dissolutiōem carniū vulpis: ꝛ oleum
de lateribus: qō alias dicitur oleum phoz. ¶ Et cuꝫ ma
gis vitra ꝓcedit in stuffa fricetur spina ꝛ brachiuꝫ ꝛ mē
bra lesa cū isto sale. ℞. pipis ozigani basce sinapis. çinçi
beris: piretri: hyssopi: semis apij: folij: anisi: feniculi: gario
filoꝫ: radicū acori masticis petroselini nasturcij scamo
nee agarici turbith. aā. ℥.i. salis gēme ad pōdus oīum te
rātur: ꝛ fiat puluis quo fricent membra: post inungātur.

¶ Et si vnctio nō sufficit tūc ponatur cerotum sup tota
spina ꝛ spatula hoc mō. ℞. castorei. euphorbij. pipis lon
gi et nigri. aā. ℥.i. armoniaci. oppoponacis. aā. ℥.ſ. me
dulle ceruine: medulle cruris vacce. aā. ℥.y. terbentine. ℥.
vi. storacis ligde. ℥.y. adipis galline. adipis anatis. adipis
anseris. adipis porci. aā. ℥.i. ſ. cere. ℥.i. ſ. olei nardini. olei
irini. olei laterini. olei de camomilla. olei de terbentina.
aā. ℥.iij. vini albi veteris quātū sufficit ad infrigidādus
gūmas ꝛ dissoluēdū medicinas siccas: ꝛ ad ignes coquā
tur: ita ꝙ habeant formam ceroti ꝛ ponetur sup cozio ꝛ
sup loca dicta. Et si quātitas videt parua dupla ꝛ tripla
vt placet. ¶ Et caput quo ad ptē anteriorē fricet omni
die cuꝫ aqua vitis infusionis çinçiberis ꝛ nucis muscate
ꝛ pipis. ꝛ si necessaria sint rubificātia fortiora sint sicut
ista. ℞. cere citrine lib. ſ. olei de narciſco: olei de lolio.
aā. ℥.vi. ꝛ si nō habeat' oleū de narciſco tollat' de terbē
tina myrre oppoponacis. aā. ℥.i. castorei. ℥.vi. euphorbij.
℥.i. fac emplastrum ꝛ appone ꝛ respice ne nimium vesi
cet. nam cum multū rubefit remoueatur ꝛ fiat inunctio
cum oleo vulpino aut de costo aut de pipibus. ¶ Et cō
ferunt in fine balnea sulfurea ꝛ aluminosa sicut balnea
sancti Philippi. ꝛ Petreoli ꝛ filia. ꝛ considereꝫ ꝙ si lini
mēta ꝛ empla supradicta nō ꝓferūt sufficiēter addat' in
eis aliquid stipticum sicut rose ꝛ alumen plume ꝓpcie
ad lib. i. vnguenti vel ceroti aluminis plume ꝛ rosaruꝫ.
aā. ℥.ſ. ꝛ hec pauca potui in hac vnica die ponere que mi
hi videtur satis sufficere ad laudē Dei oipotentis ꝛ eius
glorioſiſſime matris Marie. Amen.

¶ De

¶ De diſpõe ꝑtia ad paralyſim. Cõſilium. XVIII.

Calus nobilis viri Joannis pagani de Regio eſt: q̃ cuꝫ recipit leue frigus ſiue de die ſiue de nocte: ſm partes que infrigidantur incurrit ⁊ quẽ ad modum ſpaſmoſas ꝓtractiones ꝓhibẽres mẽbra a flexione vñ in frigore leuicunq; dolores in eis ⁊ inpotẽtiam cõtrahẽdi genua incurrit: ⁊ in coxis ⁊ circa genu dolores fortes vſq; ad nates: ita ſm ꝓpoꝛtiones ex frigore aliaꝫ partiũ q̃q; illa q̃q; latera in directo coſtaꝫ q̃q; humeros ⁊ collũ ⁊ bracchia vehemẽter dolet. ¶ Et q̃ melius ſe habet nõ eſt ita liber in ambulando vt vellet vel ꝫ̃hẽdo crura. ⁊ iſta ideo ꝓcingũt: q; cerebrũ bꝫ humidũ: q̃ eſt multi ſomni ⁊ per os ⁊ nares non bẽ debitas expurgatiões ſupfluitatũ: ſꝫ ferunt ſupfluitates ad neruos. Et carnẽ bꝫ raram. vnde facilr ſudat: ⁊ facilr infrigidaꝫ. ⁊ ideo a leui frigore exteriori coagulata frigiditate in neruis incurrit accitia ſupradicta: ⁊ ia; habuit aliquã leuez ſpine diſſolutiõez per quã declinat vſus latus ſiniſtrũ. vnde magis in dextro ledit. ¶ Ego ergo ponam ꝓſilium: ⁊ deus ſit dator auxilij.

¶ Loquẽdo ergo breuiter ad vtilitatez nõ ad põpam in regimine. Opꝫ eum habitare in aere ſicco paꝫ ad calidi tatem declinãte ⁊ in ſolario in camera habẽte feneſtras ad oriẽtẽ: ⁊ dormire taꝫ in eſtate q̃ in hyeme cũ camiſia de lana ſup camiſiam lini: ⁊ habeat caligas vſq; ad medium coꝛpoꝛum: et vtatur in hyeme pellibus vulpinis.

¶ Et ieiuno ſtomacho exerceatur: ita vt exerceatur ꝓcipue quo ad inferioꝛes partes: et poſt cibum nõ teneat caput decliue.

¶ Et ꝓuideat omni die hꝛe buꝛficium ventris. ⁊ dormiat capite bene eleuato: coꝛpoꝛe bene coopto. ⁊ incipiat dormire duabꝰ hoꝛis poſt cibũ. ⁊ ſufficit dormire ſex vel ſeptem hoꝛis. ⁊ vitet ſomnum meridianum.

¶ Et nõ multũ vtaꝫ venereis: ꝓcipue poſt cibum. Et comedat moderate: ꝓcipue de ſero.

¶ Et cauẽdo piſces ⁊ victualia de paſta: ꝓcipue tñ caueat nimiã repletionem quo grauet ſtomachum ſiue caput.

¶ Et nõ comedat niſi celebꝛata digõne cibi ꝑcedẽtis. vitet acetoſa: ⁊ fructꝰ frigidos crudos ⁊ humidos: ⁊ herbas crudas ⁊ humidas: niſi odoꝛiferas.

¶ Et vinũ ſit pauciferũ ⁊ paucuꝫ: ⁊ ſi vtaꝫ aq̃ mellis. aut pura aut cuꝫ vino mixta: ita vt nõ vinũ multũ poteꝛ eſt bonũ. ¶ In hyeme tñ põt coquere cum ea parũ pipis.

Veniendo ad medicinalia oportet euꝫ vti purgationibus: ⁊ poſtea cõfoꝛtãtibus. ¶ Et q̃ habet ſumere medicinas ſolutiuas fortes oꝫ ꝓponere digeſtiua. ¶ Nũc ergo: q; ſumus in eſtate non videt mihi q̃ debeat vti foꝛtibus ſolutiuis: imo ſit contẽtus ſe mel in ſeptimana quãtũ ad educẽtia per vẽtreꝫ iſtis pillulis. Rx. pillularum de iera de octo rebus. ʒ. ſ. pipis. ʒ. ij. miſce. ſumat. ʒ. i. cum vadit doꝛmitum. ⁊ ſunt ſine mutatione diete. ¶ Et vtaꝫ maſticatoꝛio ſepe de mane ieiuno ſtõcho: maſticãdo ꝓ vice medium coclear maſticis cũ quatuoꝛ granis ſtafiſagrie. ⁊ duꝛet maſticatio ꝓ hoꝛa vel circa ſpuendo illud q̃ venit ad os de ſalina. Et ſi ſtafiſagria que eſt ei vtiliꝛ diſpliceret põt ponere tria grana pipis loco eius cum maſtice. ¶ Et q̃ꝫ: imo ſaltem ter in ſeptimana ieiuno ſtomacho ſtudeat facere deriuationẽ humiditatũ ad ptes naſi: aut trayciẽdo ſuccum foliorũ ⁊ radicis blitis per nares tepidum: aut inungendo nares intus vſq; ad colatoꝛiũ de oleo cucumeris aſinini: aut tertio q̃ eſt foꝛtius facere tẽtas de radice panis poꝛcini recẽtis. ita q̃ nares ingredi poſſint ⁊ ponẽ in vtraq; nare vnã. ⁊ ita tenere per quartã ꝑtẽ hoꝛe: ⁊ poſt emittere ⁊ expurgare nares ſm q̃ ꝓuocabit eũ volũtas. ¶ Et vtile eſſet ingredi ſaltẽ ſemel in ſeptimana ſtuffaꝫ ⁊ ibi moꝛari ieiuno ſtomacho ad ſudandus: ⁊ hoc maxime in iſta eſtate poſtq̃ duabus ſeptimanis fuerit vſus medicinis ſtatim ſupꝛaſcriptis ⁊ in iſta ſudare. Et cum egrediẽ intret lectum calidũ: vbi pauſer ad ſudãdũ: ⁊ cum fuerit ſudoꝛ bene cõpletus tergaꝫ: ⁊ poſt caueat ne recipiat frigus: ⁊ vadat pꝛãſum. ¶ Et ſi ſtuffam vellet facere in tina duoꝝ fundoꝝ: quoꝝ ꝓmus eẽt inferioꝛ ⁊ integer. ſecũdus ſupꝛa ⁊ ꝓfoꝛatus ⁊ eſſet altioꝛ primo. ita q̃ in medio poſſet ſtare aqua calida: tũc eſſet bonũ facere bꝰ ſtuffaꝫ ſ. cũ bꝰ rebus. videlꝫ. Rx. ſticados mẽthe ſaluie ebuli maiozane abſinthij abꝛotani lauri roziſmarini. aã. lib. i. ſti / cados arabici camomille. aã. lib. ſ. ſauine. ʒ. iij. bulliant oĩa ſimul in aqua ⁊ ponaꝫ in tina ſuper primo fundo: ⁊ tunc ozdineꝫ zm fundũ vndiq; ꝓfoꝛatũ foꝛaminibus adquãtitatez qua tres digiti ingrediant. ⁊ ſup zm ſedere ad recipiẽdũ fumum: ⁊ ibi ſudare: ⁊ in exitu facere ſicut eſt dictũ de ſtuffa. ¶ Et q̃ lauat caput bulliat cuꝫ liſcinio. Rx. ſticados arabici. ʒ. ij. ſene. ʒ. i. lauri. M. i. ¶ Et adhuc in tẽpoze eſtatis ſumat omni mane. ʒ. ſ. acozi conditi ſm deſcriptionẽ Meſ. nõ ponẽdo ibi alia aromata: ⁊ ſumatur quatuoꝛ hoꝛis ante cibuꝫ. ¶ Et poꝛtet in ſyndone in manu ligatas. ʒ. ij. nigelle tozrefacte: ⁊ poſtea in aceto infuſe ⁊ exiccate: ⁊ odoꝛet ſepe. ⁊ in nocte hoc teneat ꝓpe vt odoꝛ ad nares ꝓuenire poſſit.

¶ Aduenięte aũt mẽſe Septẽbꝛis ſumat ꝓmo hũc ſyrupum ſex vicibus. Rx. ſyrupi de ſticados. ʒ. ſ. mellis roſati colati. ʒ. i. aque feniculi. ʒ. ij. aque ſaluie. ʒ. i. fac ſyrupum: ⁊ eſt ꝓ vna vice: ſumaꝫ calidus in auroza ⁊ ſuperdoꝛmiat ſi põt. ¶ Sumpto ſyrupo ſex vicibꝰ ſumat ſequẽti die bas pillulas duabus hoꝛis ante oꝛtũ ſolis. Rx. pillaꝝ cochiaꝝ. ℈. ij. pillulaꝝ fetidaꝝ. ℈. i. reficiant cum aqua maiozane ⁊ ſupdoꝛmiat vſq; ad diem ſi poteſt: ſed poſt duas hoꝛas nõ doꝛmiat niſi cõpleta opatione pillularuꝫ. ⁊ per q̃nque hoꝛas poſt eaꝫ aſſumptionẽ bibat cypbum aque calide cum. ʒ. i. cucchari rubei. Et poſt hũc potũ per hoꝛam cum dimidia pꝛãdeat. ¶ Et ſi põt vadat ad balnea: ⁊ melioꝛa eſſent illa ſancti Philippi: ⁊ ſcõo loco illa Petreoli in comitatu Senaꝝ. ⁊ ſi illuc nõ põt vadat ad balnea Lozſene in comitatu Luce ⁊ immoꝛeť. xv. dieb: ſeruato debito oꝛdine balneoꝝ. ¶ Et in tẽpibus frigidis ſumat ter in mẽſe. ʒ. ij. mytridati q̃nque hoꝛis ante pandium vel tyriace ſi de bona habeť. ¶ Et ſepe vtaꝫ diacozo facto cum aromatibus ſm deſcriptionez cõem tribus hoꝛis ante cibum: ſumẽdo. ʒ. ij. ꝓ vice.

¶ Et omni anno in vere ⁊ in ꝓncipio Octobꝛis purgeť vt ſtatim dicaꝫ. ꝓmo ergo ſumat in ꝓncipio mẽſis Marty hũc ſyrupum ſex vicibꝰ. Rx. ſyrupi de ſticados mellis roſati colati. aã. ʒ. vi. aque maiozane: aq̃ feniculi. aã. ʒ. i. clarifica ⁊ aromatiza cũ pauca nuce muſcata: ⁊ eſt ꝓ vna vice: ſumaꝫ calidus in diluculo ⁊ ſupdoꝛmiat. ¶ Sumpto ſyrupo ſex vicibꝰ ſumat bas pillas. Rx. pillaꝝ cochiaꝝ: pillaꝝ alandal. aã. ʒ. ſ. refice cuꝫ aqua maiozane: ⁊ ſumať duabꝰ hoꝛis ante diem cũ debita cuſtodia. ⁊ ſequẽti die faciat cliſtere lauatiuꝫ: ⁊ ſiłem purgationẽ faciat poſt circa mediũ Octobꝛis. ¶ Et vtatur ſemel in mẽſe pillis de iera cum pipere de q̃bus ſupꝛa feci mẽtionẽ. ⁊ ſepe vtať maſticatoꝛijs ⁊ caputpurgijs. de q̃bus ſupꝛa diꝛi. ¶ Et vſus acozi cõditi ⁊ in eſtate diacozi in hyeme ꝓ iterualla eſt valde vtilis. ⁊ ſiłr tyriace ⁊ mytridati in tpe frigido. ⁊ ſiliter ſtuffe in tina vel aliter in eſtate ⁊ vere ⁊ autũno q̃nq; modo ſupradicto. ¶ Et ſpinã bꝫ inungere ſepe cum iſto vnguẽto. Rx. nucuꝫ cypꝛſſi: calami aromatici cypꝛi enule ſauine: foliorꝝ lauri. aã. ʒ. i. vini albi odoꝛi-

Digitized by Google

feri.ʒ.y.olei masticini lib.i.ꝺ̃tũdant cõtũdenda ⁊ bulliãt oĩa simul agitãdo cum spatula ⁊ lento igne vsq3 ad vini cõsumptionem:postea colet ⁊ addatur cere quãtũ3 sufficit:achacie.ʒ.ʃ.fac vnguẽtum quo spina tota inunga tur sepe:maxime cui3 dolet in ea. ¶ Latera vo que sunt vsus spinã in directo costaꝝ cui3 dolẽt sunt inũgẽda cui3 oleo costino:⁊ si nõ sufficit p̃misceat ei oleũ de pipibus: aut oleũ de euphorbio qõ est fortꝰ. Multa alia dici possent que omitto sperãs ista cui3 dei auxilio sibi sufficere.

¶ De debilitate motiue vtutis cum mala cõplexione sicca totius ⁊ cordis:⁊ cum debilitate stomachi ⁊ intestinoꝝ ⁊ capitis catarriçantis ⁊c. Cõsilium. XIX.

Vir nobilis Huicardus Fortiguerra plus q̃ nouẽ3 lapsis mẽsibus incepit sentire manifestã debilitatem motiue vtutis ⁊ dolores quosdã in cruribus ⁊ brachys ⁊ spina ⁊ collo. ⁊ multum spuebat ⁊ dormiebat bene:⁊ post somnũ semp erat debilis:parũ egerebat sine adiutorio:grauitatem sentiebat in stomacho:p̃sertim sumpto cibo:⁊ cui3 adiutorio egerebat multa flegmata:multu3 sentiebat vẽtositates ⁊ rugitus:maxime in parte sinistra vẽtris ⁊ incepit macrefieri:⁊ adhibitis multis remedijs p̃ solẽnissimos doctores venit ad me quasi circa p̃ncipiu3 Septẽbris p̃sumptus:⁊ cui3 vrinis in pluribus vicibus cui3 tela ⁊ pinguedine satis grossa. Et q̃dã mingebat vrinã turbidã ad albedinẽ tendẽtes:⁊ semp q̃ boc modo mingebat sequestrabat cito tela in supficie valde vnctuosa:⁊ alia pars grossa tẽdebat versus fundũ in silitudinẽ3 hypostasis nõ bene equalis digestiua stomachi tarde ⁊ debilissime opabĩ in cibus: ita q̃ cõtusum pulli etiam in parua quãtitate ⁊ vitellos ouoꝝ tremẽtum.⁊ etiã aquã carnis cui3 magna difficultate digererem:⁊ in lõgo tempore:ita vt nõ possem ex istis cibis cibare ter in die nãli.modicum dãdo pro vice:imo sepe oportebat ꝓpter grauitatem stomachi dimittere cenam:sine adiutorio nõ egerebat faciẽdo duo vel tria cli steria in die emittebat multu3 flegmatis multã vẽtositatem:parum de fecibus flegmata grossissima:ita vt vide reꝝ pinguedo semp in stomacho:⁊ p̃cipue in ore sentiebat frigus rugit⁹ille ex sinistro latere nõ cessabat:appetitus nõ erat malus:dormiebat satis nisi per dolorem stomachi impediret. Sumpto cibo plurimũ debilitaꝝ etiã si paucus esset vsq3 ad descẽsum de stomacho:caput sentiebat frigidum:spuebat multum.

¶ Judicaui igit ipm pati malã cõplonem siccã in toto.⁊ in corde ⁊ stomacho per p̃uationẽ innate humiditatis: ⁊ cum boc raritatez texture stomachi quã sequitur vera debilitas. Et vltra boc iudicaui in intestinis ⁊ stomacho esse malã cõplonem frigidaz cum mã flegmatica pluri ma tam natãte q̃ imbibita. Cuius initiu3 puto fuisse ex cerebro trãsmittẽte non solũ ad stomachũ vel intestina sed etiam ad alios neruos ⁊ musculos in q̃bus sentiebat dolorez. Sõnus spura debilitas motiue vtutis maxime post somnũ dolor in locis neruosis ☉ctiones quedã ⁊ motus spasmosi in eisdem locis ꝓcepti vsq3 ab initio rei mibi faciũt fidẽ rem ꝓcessisse a capite.⁊ p̃mo ꝓpter frigiditatem ⁊ pũtiã viscosi flegmatis digestiuã ⁊ expulsiuam stomachi ⁊ intestinoꝝ fuisse debilitatas:hãc debilitatez secuta est attrosia ⁊ siccitas:de qua supra dixi.

¶ Judicaui 2° in bis ℨ̃us dispõnibus non neglecta rem tritione totius p̃cipy:⁊ vacãdum esse male cõploni frigide ⁊ humide p̃ternãli cum mã flegmatica in stomacho ⁊ in intestinis ⁊ diuertẽdã esse mã3 a cerebro ad stomachum currẽtem ⁊ nõ obstãte totius p̃sumptione qua absq3 digõne stomachi ⁊ intestinoꝝ resumi nõ poterat. Et stãte mala cõplexione dicta ꝓhibebatur digestio.syrupiçani igitur ipsum ⁊ purgaui illis modis qui mibi videbant minus piculosi:maxime cum aqua balnei Pozzete:comitatus Bononie incipiendo a pauca quãtitate ⁊ trãseundo ad illud quod tolerare poterat. Et quibusdaz vicibus facta purgatione alleuiatus est:verũtamen statim fiebat regñatio flegmatũ ⁊ vẽtositatu3 incredibilis quãtitatis. Et ego bucusq3 bis rebus vacaui vt mibi videbatur opportunum.nunc autem est in eisdem dispositionibus.ſ̃ parũper videaꝝ fortioꝛ in motibus localibus ⁊ in digerendo. ¶ Et ego q2 recedit primo pono ipm in boc caplo q̃ est siccus siccitate confirmata vel quasi per carentiã mẽbralis humidi cum capite catarriçãte mãm multã frigidam que maxime cõmunicari videt stomacho ⁊ intestinis cum vera debilitate oĩum virtutum stomachi:tenuitate texture:complexione frigida ⁊ humida cui3 materia multa:cum ventositate plurima inflatione stomachi aptitudine ad tympanitẽ:inter quas tamẽ oẽs res nõ neglectis alijs attendere oportet ad matas cõplexionem frigidã cui3 mã in stomacho ⁊ intestinis ⁊ ad ꝓbibẽdum de scẽsum catarri.⁊ incipiam primo ab aere pomendo tm̃odo mentem meam non dispũtãdo in vnoquoq3 auxilioꝝ:quoniam scio rem venturam ad manus sollẽnissimorum doctorum qui recte dicta cognoscent:⁊ errata sufficient emendare.

¶ Incipiamus igitur ab aere cum auxilio dei qui debet esse vicinus temperamento:leuiter tamen declinans ad elementu3. Non tamẽ nimie siccitatis clarus mundus a malis vaporibus subtilis:aut saltem mediocris:euitari debet aer cõtrarie dispositionis precipue frigidus ⁊ turbidus ⁊ fetidus. Et venti sunt etiam vitãdi:⁊ permanere sub radijs lune:precipue vitãdum est frigus de nocte in loco vbi dormit:⁊ stomachus ⁊ intestina debẽt frequẽter iunari cum pãnis calidis.

¶ Lx̃ oĩmoda quies nõ videaꝝ ex toto laudãda:tñ multo magis debet declinare ad quietem ⁊ ad somnũ q̃ ad motum. Et debet vitare oẽs fortes motus corporeos et motus diuturnos ⁊ velocesleuis tñ deambulatio puto q̃ sibi conferret:precipue vacuo stomacho:⁊ frictiones cum mãtijs leni calido molles suaues.ita tñ vt aliqualiter calefaciãt mẽbra exteriora sunt vtiles. Et durẽt spatio quasi vnius hore. Nec puto q̃ sibi multu3 obesset ieiuno stomacho introitus in tina3 aque delectabilis caloris in qua maneret vsq3quo mẽbra tumescerent ⁊ color vinificaret:⁊ ipse non sentiret anxietatem aliquam. Et post exitũ a balneo ⁊ leuem quietẽ post abstersiones iungeret spina tota p̃sertim circa renes cum aliquo vnguento frigido.vbi grã. Ex oleo violato ⁊ rosato.equalibus partib⁹.⁊ quarta parte succi semp uiue:⁊ octaua parte aceti:⁊ cera alba sufficiẽte ad faciẽdum vnguẽtũ molle:quo facto post parum quietem prãderet.

¶ Sõnus eius vt digeraꝝ mã ⁊ cibus ⁊ corpus renutriretur debet esse lõgioꝛ q̃ in dispõne nãli.ita q̃ sit.ix.vel.x. horaꝝ saltem in die nãli. Et ꝓpter catarrũ incipiat duabus horis post cenaz:⁊ sit in loco mediocriter calido:corpore bene coopto:capite ⁊ supiozibus mediocriter eleuatis:⁊ si põt sit absq3 interruptione de nocte vsq3 ad mane ante tertias:⁊ somnum meridianũ si põt euitet:si minus incipiat tarde post assumptum cibum.

¶ Et quia non sufficienter habet beneficium ventris nisi cum aliquo adiutorio oportet q̃ iuuetur cum ebibitis ⁊ comestis:⁊ ipse experitur q̃ sumere ante cibum decoctionem mercurialis cum brodio carnium satis iuuat ipsum. Et puto q̃ similiter iuuaret ipsum decoctio vrticarum.quando mercurialem habere nõ posset. Ficus vero sicce

ro ſicce albe ⁊ pingues ⁊ in aqua mellis decocte: ⁊ ſimiliter cõpoſitio ex decima gte medulle carthami: ⁊ .x. partibus medulle ficuũ ſiccaꝝ: q̃uis ſit vſus eis nõ fecerũt ei notabile iuuamẽtuꝫ. nõ tñ eſſet malũ q̃ñ caret herbis expiri iſta. ſaltem enim iuuabũt ad citiozẽ deſcẽſum de ſtomacho. ⁊ in tpe hyemis carẽdo alys rebus põt ſumere de mane ſcutellã vnã vſq; ad .ʒ. x. vel .xij. brodũ galli cocti ℈m artez Meſue cum carthamo ⁊ carminãtib⁹ vẽtoſitatem: dimittẽdo tñ polipodiũ ne nimiũ exiccaret: ⁊ q̃ñq; loco iſtoꝝ ſumat in itroitu prãdy .ʒ.ij. hyſſopi ſicce cõfectas cum .ʒ. vi. mellis optimi diſpumati: aut diſtẽperati cum aliquo brodio. ℂ Et ſi iſta nõ ſufficienter euacuãt vtaꝫ cliſteri ſi põt cum rebus carminãtibus: nõ addendo fortia ſolutiua: ſicut. vbi gra. ℞. carui leuiſtici poly mõtani ameos dauci cimini ſeminis anheti. aã. ʒ.i. cõtundant groſſo modo: ⁊ coquant cum .x. folys blite quoꝝ vſq; blite ſint bis cocte: deinde colet ⁊ addaꝫ ierepigre. ʒ.i. olei anherini. ʒ.ij. ℂ Si vo fortꝰ facere voluerit qđ nõ eſt faciẽdum niſi ꝓpter neceſſitatẽ addat in decoctione cẽtauree minoris ⁊ medulle carthami. aã. M.i. ⁊ cuꝝ ierapigra ponat aliqđ de ieralogodion vſq; ad .ʒ. ſ. vt appareat ꝓſenti medico. ℂ In omni tñ ſuo cliſteri melius erit ponere pro vice .ʒ. ſ. electuary de baccis lauri: nec mihi videt q̃ ſit ei vtile vti pillulis ſoluẽtibus yẽtres niſi forte iſtis. ℞. galãge. ʒ.i. piſtetur ⁊ ꝓficiãtur pillule cum ſyrupo acetoſo compoſito ⁊ deglutiantur parum ante cibum omnes in vice vna.

ℂ Uehemẽter ops attẽdere ne accẽtia aĩe ipſius exterminẽt: triſtitia: cogitatio: timor: ira: odium: acidia. ſed debet ꝓuerſari cum dilectis ⁊ bene ſperare audire ſibi placita ⁊ delectabilia: ⁊ caueat omnino veneréa.

ℂ In cibis vo oportet conari q̃ ſint multi nutrimẽti boni tendẽtes ad ſubtilitatẽ. abſterſiui inciſiui: aliquaꝫ lubzicatiui vẽtris: ⁊ ſi nõ inueniunt ſimplices ad hãc intẽtionem fiãt artificialiter: ⁊ ſint ſaris calidi actu ⁊ molles ⁊ aliquãtuꝫ calidi in potentia. ly iuxta id qđ ſum exptus ſit neceſſarium cõmiſcere calefaciẽtia fortia. ℂ Incipiamus ergo a pane qui debet eſſe ex optimo frumẽto cui nullũ aduenerit nocumẽtũ: ⁊ bñ piſt⁹: ⁊ parũ plus q̃ mediocriter fermẽtatus: ⁊ ita bñ ⁊ ſufficiẽter coctus in furno. ſed cum farina oz bẽ aliquid minuti furfuris cõmixtũ: ⁊ ſit ſufficiẽter ſalitus: ⁊ panẽ carẽtez iſtis ꝓditionib⁹ vitet oino. ℂ De carnibus: meliores oibus ſunt ſibi pulline. ly ex faſiano iuuene: maxime femina ⁊ pdice iuuene. ⁊ francolinis poſſet etiam accipere. ⁊ fortaſſis q̃ aliqđ de capreto digereret: ſed debẽt oẽs eſſe elixe: ⁊ iudicio meo melius eſt ſi nõ magis ꝓfortaſ q̃ ſint ſufficiẽter ꝓuſe. ℂ Oz ſi pñti doctori medicine videt q̃ vtatur aqua carnis facta in vaſe duplici: quaꝫ magis laudo, aut per diſtillationẽ mihi nõ diſplicet: ſicut ẽt placeret q̃ in omni mẽſa bzet de teſticulis gallozꝝ nõ coeũtium iuxta poſſibilitatẽ ſex vel octo paria pro vice, aut in ꝓuſo ſuo ant comedẽdo ipſa elixa. Et tolerãtur auicule montane degẽtes in dumis. Sed alias carnes pro nũc nõ oz guſtare. ℂ Uitelli ouoꝝ gallinaꝝ recẽtiũ tenelli ſunt ſibi conuenientes cuꝫ panco ſale: ſed multũ cocti qualitercũq; conquerent ſunt vitãdi. albumẽ autez vitet oino. Lac ⁊ caſeus ⁊ ſanguis aliaũ vitentꝫ oino ab eo: ⁊ ſiſ oia legumina ⁊ grana: niſi forte faceret pultez ex farina ordei de ouodeo fracto ꝓuenientis decoctiõis: ita vt non deficiat a debita coctura. nec tñ ita ſupabũdet q̃ fiat viſcoſum ſicut cola. ⁊ coquaꝫ cũ brodio bonaꝝ carniũ. ⁊ ꝓdiant cũ pipere ꝑlim albo ⁊ lõgo. ℂ Ferula autez que faceret ex vitellis ouoꝝ ⁊ brodio bonaꝝ carnium, aut ex mica panis ſunt magis laudabilia aliis ferulis pro eo. ℂ Derbas radices ⁊ fructus ⁊ fungos nõ video ipm bñ apum ad ſuggerẽdum: q̃ ſi pur appeteret amigdalas ſumaꝫ cum multo ſuccharo in pauca quãtitate: minus tamẽ noceret ſibi nuces. ⁊ de granis pini põt cape cum ſucchar o: et ita de fiſticis: ſed non ita ſupabũde. Et ficus ſicce cum tertia parte ſui de nucibus tolerãtur ante cibum et paſſule ſine arillis dulces. Auellane aũt ſunt male: nihil dico de toto alio gñe taꝫ ſiccoꝝ q̃ humidoꝝ fructuũ: qñ debẽt dimitti. ℂ Ante cibũ cappares cũ vino cocto ⁊ cinnamomo vſq; ad numeruꝫ .viij. vel .x. tolerant: grauis tñ ſunt digõnis. ℂ Piſces parui boni odoris ex fluuio petroſo ꝓ paucis vicib⁹ actu calidi: ⁊ ꝓdiri cũ pipe ⁊ ſale tolerãtur. Reliq ⁊ alio mõ dimittant. Hzanari ꝓcule oſtracha cãcri marini oẽs dimittant. Ex cãcris vo fluuialib⁹ ablatis vndiq; pedib⁹: ⁊ poſtea lotis ſex vicib⁹ cuꝫ aq̃ ⁊ cinere: ⁊ ſemel cũ aq̃ clara: ⁊ poſtea elixis in aqua ordei: ꝓuenit ei medulla que inuenit intra illum corticẽ rotũdũ ad modũ lactis coagulati: ſed aſſumaꝫ cum pipe ⁊ galãga.

ℂ Cẽpus comeſtionis oz eſſe hora ꝓueta in ſanitate: ⁊ ſi ſtomachus ſuus poſſit tribus vicibus digerẽ in die nãli melius eſſet ter q̃ bis comedere: ſed ego me nõ vidi boc poſſe facere. Sed ideo fui contẽtus duabus vicibus: nõ capiẽdo tamẽ ſcõm cibum niſi primũ ſcinerit deſcẽdiſſe de ſtomacho: quãtitas autem nõ dico q̃ ſit talis q̃ non granat ſtomachum ex quo mõ anxiet. nam fere ex omni parua quãtitate boc ei accidit: ſed ſit tãta q̃ tãdez eam digerat ⁊ virtus cum illa ſuſtẽtetur: que meſura ſibi iam eſt per experiẽtiaꝫ nota. ℂ Potus ſuus debet eſſe vinuꝫ rubeum purũ ⁊ vinoſum clarũ tendẽs ad antiquitatez. ⁊ nõ bibaꝫ ſi fuerit põticum aut oino dulce vel ſit ſtipti cum vel acidũ vt agreſta. ſed habeat ſapoꝝ acutum ꝓ pziũ vino cum aliquali dulcedine: ⁊ ſumaꝫ tãte quãtitatis q̃ nõ faciat cibum natare ⁊ ꝑhibeat digeſtionẽ. Uerũtamẽ ſi eſſet vinũ melliti. aut aqua mellis aromatiçata modo quẽ dicã infra: videt mihi boc tpe hyemis vtile: aquã aũt non miſceat cum vino. ⁊ iſta pro nunc videtur de regimine mihi ſufficere.

In vſu medicinaꝝ ⁊ reruꝫ illis ꝓportionabiliũ iam dixi q̃ oportet vacare ꝑncipalr ad malã cõplexionem frigidã ⁊ humidam ſtomachi ⁊ inteſtinoruꝫ ⁊ ad flegmata ⁊ vẽtoſitates que ibidẽ quotidie cõgregãtur ad catarrũ ⁊ renutritiones: ⁊ qz fere ꝓtinue noua mã generaꝫ ſemꝑ habemus intentionẽ incidẽdi ſubtiliandi carminãdi vẽtoſitates ⁊ abſtergẽdi. Oz ſi cuꝫ boc iuuet digeſtio ⁊ tẽperet frigiditas ⁊ det cozpori aliquale nutrimentum eſt multo melius.

ℂ Primo igit oium ſumat hãc ſyrupuꝫ de mane digeſto cibo ſerotino. ℞. vini odoriferi antiq clari rubei aut citrini: aq̃ diſtillatiõis carniũ caponis galline vel capreti. aã. lib. i. ſucchari. ʒ. xvi. ſyrupiçet et fiat ſyrupus lõgus. poſtea ℞. cinamomi pipis alb⁹ ãa ʒiçi. gariofi. galãge. aã. ʒ.ij. macis cardamomi maiozis: croci. aã. ʒ.i. ligni aloes. ʒ.i. ſ. ponaꝫ puluis in ſacculo ⁊ ſupra pulueren ponaꝫ ſyrupus totiẽs q̃ exeat clarus ⁊ ſufficit ex iſto ſyrupo quãtitas. ʒ. quatuoꝛ pro vice ꝓfortaſ ſtõchuꝫ: digerit flegmata: ⁊ nutrit plurimum ⁊ apit oppilationes: ⁊ nõ prandeat niſi digeſto ſyrupo. ℂ Oz ſi boc minus fieri põt ſaltẽ bibat in mane. ʒ. quatuoꝛ huius mellicrati. ℞. vini veteris rubei: aut citrini ꝓpꝛy ſaporis vinoſi et clari lib. x. aq̃ fontis. lib. v. mellis diſpumati. lib. viij. bulliant ſimul bullitione vna ⁊ diſpumeꝫ poſtea colet cuꝫ ſpẽbus boc mõ. ℞. ſpice aromatice. ʒ.i. gariofil. çinçi. pipis lõgi maçis. cardamomi maiozis. aã. ʒ. ſ. croci. ʒ.ij. galange. ʒ.i. ligni aloes. ʒ.ij. ſ. piſtenꝫ nõ multũ ſubtiliter ⁊ ꝑmittatur ſtare in dicto ſyrupo per diem nãlẽ ⁊ aromatiçet ſi tole-

Digitized by Google

rat ſamptus cum muſci.ʒ.ij.poſtea coletur per ſacculuꝫ toties reiterãdo in eodem ſacculo ꝙ exeat bene clarũ: ⁊ obſeruet ordo dictus in precedẽti caplo in ipſuꝫ capiẽdo. ¶ Itẽ in introitu prãdij ſumat circa.ʒ.ij. buius diaſpolticon cum melle ⁊ totidẽ in fine in tẽpore hyemis. ℞. folioꝝ rutbe mediocriter ſiccoꝝ. piperis albi: cimini prius infuſi in aceto per diem ⁊ noctẽ.ʒ.ⁱ poſtea exiccati. añ.ʒ.i. ſalis nitri.ʒ.ij. mellis diſpumati. lib.i.ʒ. confice ſimul: fiat electuariũ. ꝙ ſi ꝓpter rutbam ⁊ ſal nitrũ nõ tolerat ita capere frequenter ſumat.ʒ.ij. diatrionpipereon ſimplicis. Sunt enim plures eius cõpoſitiones. ⁊ obſeruet in iſtis electuarijs ꝓficiendis ꝙ mel ſit optimũ ⁊ diſpumatum bene ⁊ coctuꝫ: ⁊ pipera ſint grauia abſqꝫ corroſione: ⁊ ꝙ nõ ſint ſpecies plurimum ſubtiliter piſtate.

¶ Itẽ bonum eſt oĩno ꝙ ab vmbilico infra teneat emplaſtrũ de baccis lauri deſcripti a Meſ. diſtinctiõe.xi. Et ſup ſtomachuꝫ ab vmbilico ſupra teneat cerotũ Hal. deſcriptũ a Meſue: cui addat ad qualibet.ʒ. galliemuſcate deſcriptõis Nicolai laudani ⁊ colophonie. añ.ʒ.i. ⁊ iſta innouent ſm ꝙ videt doctori preſenti conuenire.

¶ Euacuatio aũt fiat per cliſteria: ꝙ ſi qñ videret pñti doctori ꝺuenire euacuatio per potuꝫ ſit vel cum mirabolanis kebulis decoctis in decoctione paſſulaꝝ quãtitate ſufficiẽti. Uel cum aqua balneꝰ ꝓ rete: tolerabit enim vſqꝫ ad lib.xv. in vno mane ſumẽdo ex iternallis tertie partis bore lib.ij. ꝓ vice calidas. Alia vo ſolutiua niſi aliter ꝓſtante virtute ſibi non darem.

¶ Sed pro illo catarro deſcẽdẽte ꝺ vti caputpurgijs maſticatoꝝ gargariſmis: vt ſtatim dicaꝫ. Et ꝑter illa localia ſunt apponẽda capiti modo inferius dicendo. ¶ Caputpurgiũ aut cum ſucco radicum ⁊ folioꝝ bliris calido trayciẽdo per nares: aut ꝓuocãdo ſternutationem cum pipere puluerizato vel radice elleboꝛi albi: aut qõ valde eſt vtile faciẽdo tentas ex radice panis porcini recentis ſm lõgitudinẽ medietatis digiti auricularis ⁊ groſſitiẽ ſufficiẽtem ad intrãduꝫ intra nares: ⁊ teneant ꝑ quartam vel mediã: ſed in iſtis attendat ne faciãt fluere ſanguinẽ. ¶ Maſticatoria vo ſint aut ex ſola maſtice: aut qõ eſt fortius ex duabus partibus maſticis et vna piperis integri: aut qõ eſt fortius loco piperis ponendo ſtafiſagriam. ¶ Gargariſmata vo ſufficiunt ex aceto diſtilla to: vel ex aqua mellis cum pipere: ⁊ oia iſta debent fieri ieiuno ſtomacho: ⁊ ſi poteſt poſt emiſſionẽ egeſtionum.

¶ Sed caput ipſuꝫ ꝺ abradi in parte anteriori: ⁊ omni mane fricari cum iſta aqua calefacta fricationibus leuibus. ℞. aque vitis ex optimo vino diſtillate lib.iij. nuciſ muſcate.ʒ.i. gariofil.ʒ.i. folliculoꝝ. ſene ſticados arabici. añ.ʒ.ij. cõtundant groſſo modo ⁊ infundãtur in ꝑdicta aqua vitis per duos dies: ⁊ ſeruet in vaſe vitreo bñ obturato: ⁊ ſufficit de mane ꝙ.ʒ.ſ. iſtius aque calefiat: et cum ea fricet caput in directo cõmiſture cozonalis fricatione nõ aſpera quouſqꝫ tota ꝓſumat.ʒ.ſ. deinde ſup locũ ponat cerotũ factuꝫ de ſandaracha diſſoluta cuꝫ pauca aqua maſticane. ¶ Et ſi videtur pñti doctori ꝙ ſit neceſſariũ cauteriũ: aut ꝓfundum: aut cutaneum pot facere cum emplo de ſinapi deſcripto a Meſue: ꝙ ſi nõ ſufficit addat cãtaridaruꝫ quartã ptem: aut ſi ꝓfundũ vult fiat cũ ferro ignito. aut ſi hoc nimet fiat cũ coagulato ex capitello ſaponis ligdi: ⁊ teneat diu aptũ: nõ tñ ita ꝙ cerebrũ debilitet. ¶ Et eſt bonuꝫ ꝙ odoret nigellã tozre factã infuſam in aceto quã habeat ligatã in ſyndone ad modũ pomi ſepe ad odoraduꝫ: ⁊ ꝓfert ſi de nocte teneat in ore inter genã ⁊ dentes vnã ſpicã nardi integram.

¶ Ad eius ꝓfortationẽ eſt vtendũ ante cibuꝫ electuario qõ fit de carnibus caponũ ꝓfectuꝫ: ita vt cum lib.i. carnium piſtatoꝝ ponat amigdalatoꝝ mũdatoꝝ: granoꝝ pini maioꝝ medulle ſeminũ cõmuniuꝫ frigidoꝝ añ. ʒ.ſ. cinnamomi: cardamomi: carpobalſami: cozalloꝝ rubeorum. macis. been albi ⁊ rubei: vtriuſqꝫ ſandali. gariofil. çinçiberis. ligni aloes. croci. oſſis de corde cerui. pipis albi. piperis lõgi. añ.ʒ.i. ſyrupi facti cum brodio dicti caponis ⁊ çuccharo albo quantum ſufficit ad omnia cõficienda. doſis circa.ʒ.i. ꝓ vice.

¶ Et qz de corde cogitãduꝫ eſt ſemꝑ ꝺ bñe bꝺ ſacculum iuxta coꝛ niſi qñ ponent epithimata humida. naꝫ ⁊ ſi videatur multoties ex pulſu nõ febrire habeo rõnes mihi ſuadẽtes ꝙ febrit habitudinaliter: ſacculus aũt eſt iſte. ℞. roſaꝝ violaꝝ: floꝝ bozaginis ⁊ bugloſſe ⁊ nenufaris vtriuſqꝫ ſandali. añ.ʒ.i.ſ. cozticuꝫ citri.ʒ.i. gariofil. nucis muſcate. macis. been albi et rubei. croci. ligni aloes. gallie muſcate. añ.ʒ.ſ. cimature ſcarleti. M.i. fiat ſacculus in ſyndone rubea: ⁊ cũ eiſdẽ ſpẽbus diſſolutis in aqua roſata ⁊ aqua endiuie ⁊ aqua bugloſſe ⁊ aqua nenufaris. añ. ʒ.vi. fiat epithima humidũ qõ apponat cozdi ante prandiũ ⁊ ante cenã. ¶ Oꝛ ſi ꝓcedat gra a deo ꝙ vtus digeſtiua ſtõchi ⁊ iteſtinoꝝ ꝓfortet. tũc ꝓuertat omne ſtudiuꝫ ad curã male cõplonis calide ⁊ ſicce babitualis in corde ⁊ toto: cuꝫ cibis: cum potibus: cũ ꝓparatiõe aeris: cũ balneis: cum epithimatibꝰ: cum lacte aſinino: cum trociſcis cãphoratis: ⁊ ad vltimũ cuꝫ piceatione cozpis vt ego bñ ſcio optime ſcire illos clariſſimos doctores: ad quoꝝ manus eſt veturus. ¶ Ego aũt vt faceꝛẽ ſatis ꝓ viribꝰ pte volũtati. J.D.M. Mãtue quem colo: ⁊ ex debito ſemꝑ colaꝫ vt dedi incubrationẽ vnã vt ei ꝓfuꝛerem: nõ qz putarem neceſſariũ vel vtile in ꝑſentia taliũ doctoꝝ ad qs eſt veturus. ⁊ deus ſit dator auxilij. ¶ Ex Ferraria die xxiij. Nouembris. M.cccc.xxxv.

¶ De ſtupore bracchioꝝ. Conſilium. XX.

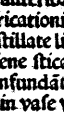

Sta domina patit ſtupoꝛẽ in bracchijs et aliqñ fuit in ꝑpinqua diſpõne ad paralyſim ⁊ etiã ſentit qñqꝫ caliditatẽ in ꝑte anteriori capitis.

¶ Uta ſi cibis ⁊ potibꝰ ex iccatiuis: ſicut ſunt carnes anuiꝫ ⁊ lepoꝛis ⁊ caprioli ⁊ capreti vel vituli aſſati. ⁊ ꝺiant ſi eliꝛant cum çinçib. ⁊ oꝛigano vel pipe vel thimo vel hyſſopo: ⁊ nõ ſumat nimiã carnis quãtitatẽ. imo minozet cenã ſaltem de medietate reſpectu ꝓſueti.

¶ Et in potu melꝰ eẽt ꝙ ſumeret aquã mellis: ꝙ ſi nõ põt bibat vinũ paꝛ rubeuꝫ tẽperatũ cũ ea: ⁊ oino parũ bibat ⁊ nõ dozmiat in die: ⁊ laboꝛet ieiuno ſtõcho laboꝛãdo ⁊ exeꝛcẽdo ſe per domũ. ¶ Et habitet in camera iter duo ſolaria: ⁊ caueat a frigoꝛe. ¶ Et omni die bẽat bñ ficiũ vẽteris. ¶ Purget nũc bñ mõ. ℞. radicũ apij: radicuꝫ feniculi. añ.ʒ.i. ſgnãti: ſeminis feniculi: aniſi petroſilini: ſiſeleos: coſti: cẽtauree minoꝛis: çinçi. cinamomi ſticados arabici. añ.ʒ.ij. aque lib.vi. coquant lento igne ad ꝙſqꝫ remaneãt lib.ij. ⁊ colet ⁊ addat mellis diſpumati.ʒ.viij. ⁊ fiat ſyrupus lõgus pro ſex vicibꝰ ſumat calidus in aurora. ¶ Sũpto ſyrupo purget ſumẽdo bas pillas. ℞. pilularꝫ fetidaꝝ. pillarum cochiaꝛũ. pillularꝫ aggregatiuaꝝ. añ. ℥.i. fiat ſeptem. ¶ Itez. ℞. pillularꝫ de iera cuꝫ agarico.ʒ.ſ. fiat. xxviij. ſumat omni ſeptimana ſemel quaque pro vice qñ vadit dozmitũ. ¶ Itẽ. ℞. çinçi. minute iciſi ⁊ pipis integri. añ.ʒ.ij. maſticis.ʒ.i. ſtaphiſagrie.ʒ.i.ſ. maſticet oĩ mane mediũ coclear de eo. ¶ Item. ℞. olei de pipibꝰ.ʒ.iij. olei vulpini.ʒ.ij. cere parũ: ⁊ fac vngũ quo inungat pars poſterioꝛ colli ⁊ ſpina vſqꝫ ad mediũ poſt purgationes. ¶ Itẽ. ℞. ſtaphiſagrie pipis. añ.ʒ.ij. aque lib.i.ʒ. bulliãt ſimul vſqꝫ ad tertie partis ꝓſumptionẽ: poſtea coletur, ⁊ addat oxymellis cõpoſiti.ʒ.iij. ꝓ gargariçando

Digitized by Google

gariçando ieiuno stomacho.

¶ De mortificatione articloꝝ peduꝫ. Cõsiliũ. XXI.

Alsus huius nobilis viri datꝰ est mi bi i hac forma. Iste est cholericus adustus qui ꝓpter nimios labores ąs fecit equitãdo tpe frigido ⁊ byemali intãtuꝫ infrigidarꝰ est ꝙ mẽbra ista. ſ. pedes sic infrigidata sicut mortua fuerũt: ⁊ ex nimia infrigidatione postmodum ita calefacti sunt ꝙ tm̃ vnus articulus accidit ꝙ sanus sit ꝙ mõ sentit: ⁊ etiã articuli ita infrigidati sunt ꝙ illos nõ sentit: ⁊ iste est bõ. lxij. annoꝝ queritur an iste de tali macula possit curari an nõ: ⁊ ꝓ quẽ modũ: solũ hoc mihi scriptũ est: ſ3 ille nobilis qui tulit cedula dixit mihi ꝙ frigus ⁊ labores ꝓcesserũt casuꝫ illiꝰ articuli: ⁊ ꝓ multos annos in ꝙbus dictus patiẽs fuit sanus: ⁊ ideo iterroganꝫ de voce istius viri ⁊ dixit mihi ꝙ nõ est valde clara: ⁊ q̃q̃ sit paucũ illud qõ puto esse verũ ⁊ cõsulã: reliquũ aũt qõ possit eẽ: sed nõ puto ꝙ sit pena in fine cuꝫ suo regimine. dico igit̃ ꝙ iste nobilis passus est in illo articulo berpestiomenũ: ⁊ ꝙ isti alij qui nõ sentiunt. sunt in via ad hãc passiones ⁊ nisi puiderint ꝓtinue pcedit augendo. et cã egritudinis fuit mã cholerica adusta grosse subeoppilãs ita pozros mẽbri vt ꝓhibeat trãsitũ ad mẽbra spũs: ⁊ sui maligna qualitate corrũpit mẽbri subam: ⁊ hec mã per sui cõplexiones nãlẽ: ⁊ fortasse multo magis per malum regimen multiplicaꝝ in epate. ⁊ venis eius: ⁊ postea paulatim trãsmittit ad mẽbra debilia sicut sunt pedum articuli in eo ꝓpter multas cãs. In hac ergo disp̃one p̃mo est gñalis intẽtio ad ꝓhibẽdum materiei multiplicationẽ. zº est intentio spãlis ad loca lesa curanda ⁊ reliqua vicina conseruãtur.

Incipiamus ergo a pº cum dei bñdictione que habet tres ptes. p̃º est de regimine vite. scõa de digestione ⁊ eũstione materie. tertia est de rebus medicinalibus tẽperãtibus epar ⁊ venas ꝓhibendo buiusmodi cholere generationem.

¶ Quãtuꝫ ad p̃m̃ dꝫ habitare in aere claro tendẽte ad bumiditatẽ ⁊ frigiditatẽ: ſ3 nõ excessiuã ⁊ vitare aereꝫ caliduꝫ ⁊ siccũ: ⁊ fumosuꝫ: ⁊ pcertim si fuerit fumus rerũ acutaꝝ sicut sulfuris ⁊ silliꝫ: imo dꝫ euitare habitationẽ locoꝝ vbi sunt odores fetidi: sicut fimi equini ⁊ colũbini vel gallinacꝫ ⁊ silliam: ⁊ aerem vbi sunt odores acuti sicut allioꝝ ⁊ ceparum ⁊ porroꝝ ⁊ pipis ⁊ çinçib. ⁊ dꝫ vitare aerem turbidum ⁊ ventos siccos.

¶ Itẽ nõ opꝫ eum multũ laborare. imo sufficit ei ante cibum egtare gradatim sine multo peduꝫ labore: sed antẽq̃ surgat a lecto effuso vẽtris onere si põt faciat se fricare cuꝫ mãtili leni nõ aspero ⁊ leuiter fricãdo totũ corpus: sed qñ fricanꝫ pedes ⁊ crura ⁊ coxe fricenꝫ trahẽdo supius ab iferiori: ⁊ sint fricationes in istis locis leniores aliꝫs: ⁊ vitet oẽm fortem laborẽ corporis. ꝑcipue tpe calido ⁊ in loco calido ⁊ ꝑcipue stare rectus sup pedibus et bñe stricta calciamenta: aut tenere pedes pendẽtes sunt ab eo vitãda ⁊ adhereat quieti pedibus paulantibus: et nõ multum deorsum tendẽtibus.

¶ Item dormiat bonis septẽ si põt vel octo in die nãli: ⁊ dormiat ꝓueniẽter cooptus: ⁊ p̃ sup latere dextro ⁊ sup sinistro: post stet plurimũ ⁊ iacere in lecto decẽ bonis est sibi vtilius q̃ citius surgere. ¶ Oꝛ si somnus ei nõ adueneꝛit comedat oĩ sero qñ põt bñe ferculum de lactucis cũ modico aceti: aut cũ vino granatoꝝ: aut cuꝫ agresta. ⁊ si lactuce nõ inueniunt̃ vt in byeme vtaꝝ decoctione papaueris albi in suis ferculis ⁊ amigdalis dulcib⁹. ⁊ lauet sibi ante cenã bracchia ⁊ manꝰ ⁊ faciẽ cuꝫ ista decoctione. ℞. violarũ. ʒ.ij. seminis lactuce. ʒ.i. capitũ papaueris albi numero. xv. ordei lib. i. coquanꝫ oĩa in aqua sufficiẽti lento igne quousqꝫ aqua tolereꝫ ⁊ cuꝫ illa fiat lauãda dicta. ¶ Oꝛ si ista nõ sufficiant inungat sibi timpora nares ⁊ testiculos ⁊ cum oleo violato aut cuꝫ oleo de papauere albo. Et oĩno viteꝫ nimias vigilias ex quacũq; cã.

¶ In cibis aũt ⁊ potibus opꝫ bñe singularẽ diligẽtiam et debent esse cibi sui absq; salsedine absq; acuitate atq; amaritudine: ⁊ nõ debẽt esse multe dulcedinis nec mul/tũ vnctuosi: sed debẽt esse insipidi quo ad saporeꝫ extraneos: tolerantꝫ autẽ si participãt leui stipticitate aut leui acetositate sicut sunt quedã poma ⁊ quedam granata et possunt participare leui dulcedine qualis inueniꝫ in porros pomis ⁊ amigdalis.

¶ Incipiamus aũt a pane dicẽdo sigillatim: panis dꝫ esse mediocriter fermẽtatus: mediocriter cocꝰ: ⁊ sine sale ex optima farina frumẽti mũdi cui nulluꝫ aduenerit nocumẽtũ. ¶ Carnes sibi ꝓueniẽtes sunt carnes pdicꝰ vitulorꝝ ⁊ pullorꝝ paruorꝝ: lactãtiũ capretorꝝ ⁊ agnorꝝ annua liũ castratorꝝ ⁊ paruaꝝ auiuꝫ: exceptis colũbis ⁊ passeribus. Sed carnes salitas ⁊ carnes veteres cuiuscũq; ꝺditionis iterioꝛa aũ aliuꝫ anseres ⁊ anates mergos ⁊ carnes porcinas leporinas ⁊ ceruinas dimittat. capriolibus aũt iuuenibus põt vti ⁊ porcis syluestribus ⁊ iuuenibus ⁊ recentibus. ⁊ reliquas oẽs carnes dimittat. lac ⁊ caseus diuersis respectibus sunt sibi inconuenientes cibi.

¶ Ova gallinaꝝ recẽtia si comedanꝫ tenella multe decoctiõis: nõ cocta cũ caseo neq; frixa sunt sibi bona. ¶ Pisces vo recẽtes qui nõ sunt multũ magni bñtes. ſ. squamas ⁊ boni odoris delectabilis saporis oẽs sunt ꝓueniẽtes siue de libero mari siue de fluuio siue de lacu non cenoso fuerint. Fetẽtes vo. ⁊ nõ bñtes delectabilẽ saporeꝫ: aut reddẽtes saporẽ luti: aut non bñtes squamas: aut nimium magni oĩno sunt mali. ⁊ peiores oĩbus sunt sicci ⁊ saliti. ⁊ nõ comedanꝫ in vna mẽsa cum lacte vel caseo.

¶ De granis ꝓueniũt ei ordeũ ⁊ spelta miliũ ⁊ panicuꝫ: ꝑtim qñ fiũt fercula ex eis decocta cuꝫ carnibꝰ laudabilibus. ⁊ tolerantꝫ pisa. Sed cicera ⁊ lẽtes ⁊ faseolos dimittat: fabe aũt melius tolerantꝫ. ¶ De herbis ꝓueniũt endiuia lactuca ꝓcipue ⁊ borago ⁊ buglossa spinachia acetosa cicorea ⁊ lactuca leporis lapaciũ acutũ ⁊ portulaca. ¶ Sed caules absinthy absrotanuꝫ vlrq; oẽs bñtes multã acuitatẽ ⁊ amaritudinẽ vel nitrosam ⁊ melicam subꝫ sunt male in cibo. ¶ De radicibus radix endiuie syluestris cocta eẽt valde vtilis cuꝫ pauco aceto vel agresta. Sꝫ raffani ⁊ pastinace ⁊ cepe porri ⁊ radices feniculi petroselini ⁊ oẽs isti acuti odoris dimittanꝫ. rape autẽ ⁊ napones tolerari pñt. ¶ De fructibꝰ poma pira sunt conueniẽtia. ſ3 coctona ⁊ pfica ante alios cibos in qua q̃tita/te. puma matura ⁊ imatura: granata dulcia ⁊ nõ dulcia ⁊ cerasa acetositatẽ bñtia citrãguli: ⁊ acetositas citri ⁊ que dã nespille post cibũ ⁊ vue nõ multũ dulces ⁊ amigdale dulces sunt ꝓueniẽtes dimittat de oĩ nimia quãtitas. fugiat ficus siccas ⁊ olivas salitas ⁊ cappares ⁊ reliq̃ in sale ꝓseruata. nuces ẽt sunt dimittende ⁊ auellane. Castanee aũt tolerari pñt cucurbitas ⁊ cucumeres secure in fercu/lis comedanꝫ. ¶ A spẽbus abstineat se quãtum põt.

¶ Potus eius melioꝛ est vinum album temperatũ cum aqua in estate: ⁊ debet esse pauciferum ⁊ nõ nimiũ abũdet in potu. ¶ Liboruꝫ autem ꝓparatio melioꝛ est per se elixatio inter cetera.

¶ Debet ꝓuidere ꝙ venter sibi rñeat saltez semel in duobus diebus: ⁊ quãdo aliter nõ respõdet iuuetur cuꝫ clisteri. aut sumat in prãdio coclear vnuꝫ istius electuarij. ℞. violaꝝ siccarũ. ʒ.ij. folliculoꝝ sene. ʒ.iij. epithimi. ʒ.i. tamarindoꝝ purgatoꝝ a suis nucleis. pulpe ꝓunoꝝ

Digitized by Google

ficcozuꝫ.añ.lib.ℌ.pulpe caſſie:ſyrupi violati.añ.ʒ.i.ℌ.miſce oia ſimul piſtādo piſtāda:ꝛ ſeruenꝫ in vaſe vitreo.

℄ Aut ſumat aliquādo deglutiendo in auroza quantitatem auellane de terbentina.

℄ Laueat oino ab ira:ꝛ rixa:ꝛ triſtitia ꝛ magna cogitatione ꝛ venereis ꝛ ſiſibus.vtaꝫ gaudio rēperato ꝙuerſando cum ꝙſonis ſibi dilectis ꝛ audiēdo placita: ꝛ bꝫ ſufficiāt ꝓo ꝑma parte generali intentione.

Pro ſecūda ꝑte dꝫ omni anno in menſe Aprilis purgari accipiēdo bꝫ ſyrupū.ℜ.ſyrupi de fumo terre:ſyrupi de epithimo.añ.ʒ.ℌ.ſyrupi violati.ʒ.i.aque bugloſſe.ʒ.i.aque endiuie.ʒ.ij.ꝛ eſt ſyrupus ꝓo vna vice:ſumaꝫ calida in auroza ſex vicibꝰ. ℄ Sūpto ſyrupo purgeꝫ cum iſta medicina.ℜ.cōfectiōis baꝛmech.ʒ.ij. electuary de ſucco roſ.ʒ.ℌ.pulpe caſſie.ʒ.vi. diſtēperēꝫ cuꝫ decoctione violaꝛ ꝓunoꝛ:tamarindoꝛ paſſulaꝛ ꝛ ligritie.ꝛ fiat medicina que bibaꝫ calida vna boza ante diez ꝛ ſupdormiat vſq; ad diez:poſtea aūt nō dormiat neq; comedat neq; bibat niſi cōpleta opatiōe medicine:ſumat bꝛodiuꝫ:poſtea prādeat leuiter:fcā illa purgatiōe dꝫ ſumere oi mēſe ſel diaꝓunis ſolutiuis.ʒ.ℌ.

℄ Jtē in mane vtaꝫ triaſandalis ꝛ in veſpe tpe eſtatis bibet.ij.vel.iij.ʒ.ſyrupi violꝝ.vel ſyrupi de acetoſitate cu tri tribꝰ bozis ante cenā cum aq̄ frigida. ℄ Jtē ꝙuenit ei cucurbita ꝙfecta cū ꝙucbaro.aut diacitonitate cuꝫ ꝙucbaro:aut pira ꝛ poma ꝓdita cuꝫ ꝙucbaro:aut ꝙucbaꝛ roſ.poſt cibū ꝛ diaꝓunis nō ſolū tātuꝫ ante cibū ꝛ ꝙucbaruꝫ roſarū:ꝛ illa ſunt ſufficiēcia quātū ad aliā partē.

Deſcendēdo autē ad pricularia partis leſe:opꝫ eniꝫ ꝓſiderare ꝙ aut nullus eſt digitus qui denigreꝫ vel qui ſit denigratꝰ vel tumidus vel aliqs eſt talis ſi nullus eſt talis videatur an in loco vnde remotꝰ eſt digitꝰ ſit gñata cicatrix bona:ꝛ tūc illud qō re mālit totuꝫ eſt ſanū.ꝛ nō indiget niſi regimine iſto vſi.ꝛ aliqñ leui flōmia de groſſiozi vena que inueniꝫ in dozſo pedis iter mediū digitū ꝛ minimū:ꝛ ꝙ qñq; laueꝫ ieiuno ſtōcho cuꝫ aqua decoctiōis anbeti. ℄ Sꝫ ſi nō eſt fuera cicatrix in loco vnde remotꝰ eſt digitꝰ opꝫ factis purgationibꝰ gñalibꝰ ſupꝛapoſitis ad quas faciēdas:ſi ita nō eſt expectet tēpus:ꝛ facta poſtea flōmia de aliqua vena groſſiozi appareti circa iūcturā pedis in loco ſano pedis omni die ſupponē dꝫ defenſiuū vnguētū totuꝫ quatuoꝛ digitis ꝛ locus vlceris opꝫ ſi vult verā ſanatiōez ꝙ incidaꝫ cuꝫ cultello foꝛti ꝛ ignito.vel ſi ſit ibi oſ ꝛ ſit necius ictus foꝛtis cuꝫ malleo ꝓpareꝫ parua ſecuris ꝛ incidaꝫ ꝛ ſepareꝫ a toto tota pars ifirma.ꝛ ſi vicina eēt aliq̄ iūctura melius eēt incidē in iūctura etiā ſi ꝓtez capet de ſano: ꝛ ſtatim facta inciſione debet locus cauteriçari cuꝫ ferro ignito:ꝛ poſtea curari cū vnguētis remouēribꝰ eſcarā:et pōt facere cum pulte vel emplo facto de farina fabaꝛ ꝛ melle.ꝛ remota eſcara curari dꝫ cuꝫ vnguēris incarnatiuis.ꝛ vltimo cū cicatriçatiuis ſicut curanꝫ alia.ꝛ iſta eſt vera cura ꝛ ſecura.nā qñ ꝓcedimus cuꝫ medicinis multotiens cadit erroꝛ. ℄ Si vo ifirmus nō tolerauerit bāc manerie ꝑ timoꝛē:tūc ſaltē totū qō eſt mozificatū abſcindaꝫ libere:ꝛ pars vicina que remanet adhuc infecta dꝫ ſcarificari cū raſoꝛio faciēdo ſcarificatiōes pluꝛes ꝓfundas tātū quātū egritudo ꝓfundaꝫ:ꝛ factis ſcarificatiōibꝰ vt mā mala exeat dꝫ locꝰ embꝛocari cuꝫ luſciuio ꝛ acero ꝛ ſale pyciēdo tot ab alto tepidū ſup locū ſcarificatuꝫ ℭ̄ritatē triū libaꝛ ꝑaulatim ꝑaulatim:ꝛ poſtea ſiccēt cū pānis:ꝛ ſup eūdē locū ponaꝫ vngtū egyptiacū qō fit iſto mō.ℜ.mellis.ʒ.xiij.aceti foꝛtis.ʒ.vj.floꝛis eris: ſiue viride eris.ʒ.v.olibani minuti ꝛ ſubtiliſſime pulueriçati.ʒ.ij.ʒ.coq̄ntꝛad ignē vſq; ad ſpiſſitudinē. ℄ Et ſup ptē ſanā ponaꝫ defenſoꝛiuꝫ qō fit bꝰ mō.ℜ.boli armeni lib.i.ſanguis ꝛaconis terre ſigillate.añ.ʒ.ij.aceti ꝛ albuminis ouiañ.q̄tū ſufficit ad faciēdū totū ad modū vnguēti:ꝛ ponaꝫ ſup ſanā partē. ℄ Oꝛ ſi in ꝑᵃ vel in ʒᵃ vice nō vides paulatiꝫ carnē nō moueri quā ſcarificaſti ꝓpter ſup colcoꝛar pulueriçatū.aut aliqd aliud foꝛtꝰ cauſticū: iuxta ſniam ꝓtis chirugici.Et q̄ cōbuſſerit ptē carnis mollificēt cuꝫ butyro q̄ſq; cadat pars illa:ꝛ toties boc fiat inouādo medicinā cauteriatiuā ꝛ poſt ipaꝫ apponē do butyruꝫ. ℄ Si vo eſt vnus digitꝰ vel plures qui iam nō ſentiāt:ꝛ ꝙ caro ſup eis tendat ad nigredinē:illi ſunt incidēdi ꝛ reſiduū cauteriçādū:vt eſt dictuꝫ ſupza. ℄ Et ꝓſiderenꝫ duo.ꝑᵐ eſt ꝙ ſi non fiat boc mō coꝛruptio magnificabiꝫ ꝛ ꝑambulabit per pedē:ꝛ erit tūc nēcium abſcindē pedē ītegrū ſicut nūc eſt dictū de articulis:aliter ꝓducenꝫ ad moꝛtē. ℄ Scōm ꝓſiderādū eſt ꝙ qñ eēt curatꝰ obſuet regimē iſtud:aliter nō cēt mirādū ſi rediret hec coꝛruptio ad aliū locū periculoſioꝛē ꝛ faceret moꝛtē.ꝛ boc ego pluries in pluribꝰ vidi:ꝛ opꝫ ꝙ exequenꝫ ea que ego dixi:ꝑcipue quo ad ptē chirugie ipꝫ bñe bonū chirugicū pītē qui coḡſcat loca incſionis facilioꝛa ꝛ terminū ſup carnē bonā ꝛ malā ꝛ ſciat quot vicibꝰ opꝫ adminiſtrare medicinas cauteriçatiuas:ꝛ q̄ſto tpe alia q̄ ſunt dicta.

℄ Uerum qꝛ qñq; coꝛruptio extremitatū nō ſolū eſt ꝑp berpeſtiomenū ꝛ ſcachilos:ſꝫ ꝑp lepꝛā dꝫ iſte nobilis cō ſiderare ſi in eo voꝛ eſt facta rauca:ꝛ ſi pili cadūt de barba:et ſi veniunt ſibi puſtule male in facie aut in reſiduo coꝛpis. Et ſi bꝰ eſt qō deus auertat nihil habebit facē de cauteriꝭ iā dictis:nec de ope chirugie:ſed opꝫ ꝙ obſuet regimē ſupradictū de vſu exercitꝫ ꝛ quieti ſomni ꝛ vigilie aeris cibi ꝛ potꝰ eūonis ꝛ repletiōis ꝛ accūtiū aīc:ꝛ ꝙ comedat de illis ꝓfectiōibꝰ refrigeratiuis.ꝛ aliqñ faciet leues purgatiōes cum electuario iſto facto cū caſſia ꝛ ſyrupo violato: ſed purgatione gñales ſpectet facere vſq; ad tps ſupradictū. ℄ Et mēbra leſa debēt inūgi cuꝫ vnguēto de ceruſa qō fit boc modo.ℜ.merdaſengi ceruſe. añ.ʒ.vi.plūbi vſti:ſcozie ferri:argēti viui extincti cū ſaliua.añ.ʒ.v.maſticis olibani.añ.ℑ.ij.olei roſ.ꝛ aceti tātū quātū ſufficit teranꝫ terenda ſubtiliſſime in moꝛtario:ꝛ poſtea ponaꝫ paꝛ olei ꝛ paꝛ aceti:ꝛ cū illo piſtello incoꝛporeꝫ:ꝛ ſic ſucceſſiue iūgēdo paꝛ olei ꝛ paꝛ aceti q̄ſq; totū ipingueſcat ad modū vnguenti:ꝛ in fine addaꝫ ꝓo vnaquaq; vncia vnguēti cāphoꝛe.ℑ.i.que diſſoluaꝫ in aceto ꝛ oleo:ꝛ poſtea incoꝛporeꝫ cū dicto vnguēto. ℄ Dec ſunt que mihi videtur ſufficē eē nēcia in hac diſpōne:ſꝫ potuiſſent multa dicere circa hūc actū chirugie que ego ſuꝫ erpt⁹ eſſe:q̄ſq; nociua:q̄ſq; vtilia:ꝛ q̄ſq; ſupflua.ꝛ bꝰ ꝓſiliū eſt factū per me magꝝ Ugo.Bērium medicū Seneñ.ꝑapie die ꝑ Decēbꝛis.M.cccc.xx.

℄ De catarro et multo ſomno et ꝓparatione ad coli-
cam. Conſilium. XXII.

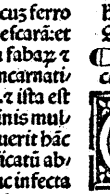

Alsus huius nobilis viri eſt capitis humiditas cum mā catarriçāte ꝛ ad ſtomachū deſcēdēte ꝛ faciēte ipm multū dozmire:ꝛ ꝑpter boc etiā paratus eſt ad cholicam ꝛ vētoſitatē ꝛ retētiones fecum:ꝛ timet impinguari in ꝓceſſu etatis:ꝛ ꝓpter ꝓſiderāti ꝓdicta ꝙ ille pōt ꝓſeruari.qꝛ lapſus eſt in frigiditate nāliter ꝛ humiditate tam ſm cerebꝛum q̄ ſm ſtomachū ꝛ inteſtina:ad quē lapſum ſequunꝫ iſta accidentia ſupraſcripta.faciam ergo ꝓſiliuꝫ inuocato diuino auxilio incipiendo ab aere vt decet.

℄ Sit aer ſue habitatiōis calidus ꝛ ſiccus:nō tamē multum recedēs a tēperamēto:ita ꝙ habitet in camera iter duo ſolaria aperta ad orientē ꝛ permittat in mane aerez

per ſolē

Digitized by Google

per solem rectificari. Et in tępore frigoris calefaciat cuꝫ igne lignoꝝ siccoꝝ: ꝛ cōfert sibi in estate ingredi stufaꝫ humidaꝫ ꝛ balneario in aqua dulci repida: ꝛ caueat ventos meridionales ꝑcipue: ꝛ caueat mozā sub radijs lune: ꝑsertiꝫ de nocte ꝛ intrātib⁹ p fenestras: ꝛ nō habitet camerā terrenā nec loca ꝓpinqua vallib⁹ ꝛ aquis ꝛ stagnis.

¶ Omni mane euacuatis supfluitatib⁹ ꝑme digestionis ꝛ secūdeexerceat se exercitio ambulādo: ꝛ icipiat gradatim ꝛ leui ascēdendo ad fortē⁹ ꝛ velocius ꝛ duret ad minus per horaꝫ: ꝛ ita ꝙ incipiat fatigari: ꝛ tunc paulatim remittat motum suū: ita ꝙ tandē quiesca: ꝛ tunc faciat sibi leuiter fricari caput ꝛ tergere.

¶ Debet dormire in loco calido ꝛ bene coopertus ꝛ bēre in capite horaꝫ somni plus q̄ꝫ de die: ꝛ nullo mō dormiat capite discooperto: ꝛ sit situs suus cuꝫ capite eleuato. Et primo sup latere dextro. deinde super sinistro: ꝛ in fine super dextro: ꝛ dormiat in nocte nō in die: ꝛ sit somn⁹ circa horas. vi. vel. vij. in die nāli: ꝛ nō dormiat resupinus: nec statim post repletionē: imo expectet post cibuꝫ duabus horis anteq̄ dormiat: verū si tēpus nō bꝫ vt cōiter studētes in hyeme: sumat cenā leuioꝛē: ꝛ paꝝ poteꝛ in cena: nec tū statim post vadat dormitū. ¶ Somn⁹ aūt nec ridianus est malus ꝛ vitet ipsuꝫ q̄tū pōt: ꝛ silr vitet dormire in loco frigido ꝛ humido.

¶ Omni diligētia faciendus est ꝙ saltem aut semel aut bis habeat omni die ventris beneficium: ꝛ si nō cū alio: saltem sibi esset vltimū clistere cum decoctione anisoꝝ ꝛ feniculi ꝛ blitarū. añ. M. i. ꝛ post coletur ꝛ in colatura ponaꝫ olei anbetini. ʒ. ij. ierepigre. ʒ. i. salis. ʒ. ij. ꝛ fiat clistere. Sed si ꝟ est sibi graue: tūc ponam hic plura quoꝝ vnūq̄q; est sibi vtile ꝛ leue ꝛ sine custodia. ¶ Primuꝫ est ferculū factū cū mercuriali: aut cū extremitatib⁹ vitice: coquēdo cū carnibus vel oleo: ꝛ ad dandum bonū sapoꝛē ponēdo int⁹ aligd de calamēto: aut byssopo: aut thimo: aut de alijs herbis odoriferis: ꝛ sumātur añ alios cibos. ¶ Scōm est capere quinque ficus siccas bene pingues ꝛ calefacere ad ignē: ꝛ eas in pn⁹ prādij comedere. ¶ Tertiū est ponere in ferculo vel bibere in pn⁹ prādij ʒ. i. byssopi sicci. ¶ Quartū est vtil⁹ pro eo. s. capę in prādio. ʒ. i. thimi sicci in brodio carniuꝫ: aut in aqua mellis. ¶ Itē loco istoꝝ pōt sumere quātitatē ciceris de aloe. ¶ Item hoc est vtile. ℞. medulle cartbami. ʒ. i. medulle ficuū siccaꝝ pinguiuꝫ. ʒ. ꝑ. pistent simul in moztario: ita ꝙ totū appareat vnum electuariū: ꝛ de eo capiatur quātitas nucis in introitu prandij: aliquo enim istoꝝ vtatur ad hoc vt venter sit lubricus: cōuenit ēt primū brodium cauliuꝫ bñ coctoꝝ ꝛ primū brodium lentium.

¶ Cibus aūt eius dꝫ esse tendens ad caliditatē ꝛ siccitatē non multuꝫ: ꝛ absterſiuus subtilis facilis digestionis nō ventosus nō viscosus: ꝛ ideo panis eī dꝫ eē ex bono frumento anni sui: factus ex farina nō exgsite munda a furfure: ꝛ debet esse fermētatus ꝛ coctus multū ꝛ bñs aligd salis ꝛ anisoꝝ secum cōmixtum: ꝛ non comedatur calidus vt defertur a furno nec post quartā diez: ꝛ fugiat panem aginū ꝛ nō bene actū ꝛ panē alioꝝ granoꝝ: ꝑcipue fabaꝝ. ¶ Carnes sibi cōuenientes sunt bedoꝝ ꝛ capriolꝝ lactēriū paruoꝝ: maxime inter quadrupedes ꝛ tolerant pozcoꝝ sylestriū iuueniliuꝫ ꝛ castratoꝝ annualiuꝫ ꝛ cuniculi ꝛ iuuenū ceruoꝝ. Male autē sunt boum ꝛ capretaꝝ ꝛ pecudum pozcoꝝ domesticoꝝ ꝛ agnoꝝ. ¶ Inter aues aūt melioꝛes sunt paruaꝝ autum degētiū in arboꝛib⁹ ꝛ pratis ꝛ colūbaꝝ volare incipientiū ꝛ perdicuꝫ ꝛ turturū pullоꝝ ꝛ fasianoꝝ iuuenuꝫ: sed dimittant anseres ꝛ anates: ꝛ carnes alie aquiꝫ aquaticaruꝫ ꝛ grues ꝛ ciconie ꝛ meriguli: ꝛ vlr carnes multū veteres: aut multuꝫ nouiter nate ꝛ interioꝛa: excepto epate pulli: ꝛ capita oia dimittant ꝛ colla: ꝛ melioꝛ est ps anterioꝛ versus coꝛ ꝛ in anteriozi melioꝛ est dextra: ꝛ caro rubea melioꝛ est pingui valde: debēt tn esse aialis sani ꝛ mediocriter pinguis. ¶ Uitelli ouoꝝ gallinaꝝ recentiū ꝛ nō multuꝫ cocti sunt boni siue per se sumant siue cuꝫ aliquib⁹ herbis odoriferis siue in ferculis: ꝛ cuꝫ alijs modis suaꝝ preparationū: ꝛ sunt melioꝛes si cū aromatib⁹ sumāt. ¶ Sanguis animaliū coctus nō est bonus: lac tolerat in estate: ꝛ solum acceptū cū melle aut cucchar: sed tamē melius esset dimittere. Et caseus tam recēs q̄ꝫ salitus est malus: pōt tamē parū quid loco sapoꝛis in ferculis ponere: ꝛ paruꝫ post cibū comedere. ¶ Inter gumina pauca inueniunt cōuenientia: sunt. n. fere oia ventosa: sed tū brodiuꝫ cicerum est vtile ꝛ toleratur far ꝛ ordeū ꝛ panicum ꝛ spelta: ꝛ dꝫ sumi cū pipere: vitāde sunt fabe coꝛ. cicerum lentes riçum frumentuꝫ. ¶ De herbis cōeniunt maiorana mentha origanū petrosilinū macedonicuꝫ ser pillum absinthiū abroranū ruta artbemisia calamētum pulegiū sisimbriū byssopus thimus saturegia matricaria berba sancti Joānis saluia ꝛ similes: ꝛ toleranꝫ borago: buglossa: mellissa: blita: spinachia: ꝑsertiꝫ mixte cū odoriferis: sed mala est lactuca papauer portulaca solatrum: caules aūt bñt ꝓueniēs brodiū: ʒ rapicie nō sūt boni nutrimenti. ¶ De oleribus vitet raffanellos ꝛ rapas: ꝛ napones ꝛ pastinacā ꝛ cepas ꝛ pozros. Jsta. n. generāt vētositatē ꝛ nō resoluūt eaꝫ. Sed pōt vti allio: qō ls ventositatem generet: tn plus dissoluit: ꝛ dimittat cucurbitas: ꝛ cucumeres: ꝛ capiat cappares salitos ꝛ anbetū ꝛ enulā rosmarinū. Sparagos ēt cū pipe tolerare pōt. Fungos ꝛ tubera oēs fugiat oīo. ¶ De fructib⁹ ꝓueniūt fic⁹ sicce ꝛ vue passule ꝛ grana pini. raro autē aliꝫ cōueniunt nisi grana iuniperi ꝛ oliue salure: ꝛ bacca lauri: ſs sūt male ficus recētes ꝛ vue recētes. ¶ Pisces nō sunt boni in se: sed sumant cum aromatibus. s. pipere ꝛ pauco aceto ꝛ sale: ꝛ sint pui squamosi ꝛ ex fluuio bone aque aut libero mari: ꝛ silr saliti sint buius cōditionis. Cancri ꝛ gambi comedant simili modo. ¶ Et nō vtatur in vna mensa multa varietate ciboꝝ. Si tn vti cōtingat: tunc preponat subtiles ꝛ fluuidos: ꝛ minus ex toto edat.

¶ Potus suus sit vinum album paruū aut temperatum cum aqua: ꝛ si non habet albuꝫ sit pauce rubedinis: ꝛ sit oīno paruū: ꝛ fugiat vina potentia.

¶ In accītib⁹ aīe pōt libere q̄ꝫ irascī: ꝛ cogitare ꝛ meditari: sed ieiuno stomacho caueat boꝝ supfluitates. Et hoc de regimine sex rerum nō nālium.

¶ Sꝫga multiplicat flegma multū in capite ꝛ in stōcho: ideo nō sufficit sibi ad itegrā pseruatōez solus vsus debitus vite in sex reb⁹ supradictis: ꝑcipue cū nullus fere ita ad iurgiū regimē facē possit: maxie studēs. Et iō puto ꝙ in veris initio. s. in mēse Martij sit purgādus capiendo būc syrupū. ℞. syrupi ace. cōpositi: oꝛymellis sgl. añ. ʒ. ſs. mellis ro. colati. ʒ. i. det cū. ʒ. iij. decoctiōis ex anisoꝝ feniculo cina. ꝛ pipe. q̄ꝫ vniuscuiusq; fiat. ʒ. i. ꝛ bulliuerint in lib. i. aq̄ vsq; ad medietatis ꝓsūptiōez. ¶ Supto syrupo purget sumēdo bas pillas: ꝛ sūt cū bōa custodia. ℞. pilulaꝝ cochiaꝝ: pillaꝝ fet. añ. ʒ. ſs. fiāt. vij. ꝛ sumāt in vice vna in auroza ꝛ ea die caueat a frigore ꝛ non cōedat nisi trāsactis. vi. horis post eaꝝ assūptōez: ꝛ tañ cibū ꝑ horā bibat. ʒ. iij. aq̄ cale cū. ʒ. i. cuc. ru. Silez purgatōez faciat circa pn⁰ Octobris. ¶ Et vtaī in ferculis suis ūtis aromatib⁹: de gb⁹ in tpe frido ponat in bōa q̄titate. ℞. anisoꝝ cimini: seis feniculi. añ. ʒ. i. galāge. ʒ. ſs. garioſi. cinamomi. añ. ʒ. iij. croci. ʒ. i. pipis albi ꝛ lōgi. añ. ʒ. ij. çinçiberis albi

Digitized by Google

ʒ.i.piſtenē ⁊ fiant ſpēs in puluere ꝓ ferculis. ¶ Item ante prādiuʒ tepoze byemis ſi nō ſufficit ad vētoſitatez remouēdā ⁊ iflationē ſumere ſpēs dictas ſumat.ʒ.i.diatrion pipereon. Item fortius eſt diaſpoliticon qō ſic fit. Rx. ſeis rutbe:pipis albi ⁊ longi ⁊ nigri.añ.ʒ.y. ſalis nitri ʒ.ſ.mellis qō ſufficit. Itē fortius eſt electuariū ō baccis lauri. ¶ Et ꝙnit ſibi multum ad oēs intentiones ſuas catarri colice:⁊ diminuēde pīguedinis ſumere ſemel in menſe bas pillulas. Rx. piperis nigri albi ⁊ lōgi gariof. ſa lis indi ozigani çinçiberis cardamomi cinamomi ſemi nis peonie.añ.ʒ.i.ſ. mirabolanoꝝ nigroꝝ.ʒ.iy. aloes ad pōdus oiuʒ:⁊ fiant pillule cū aq̄ rutbe:⁊ ſumat.ʒ.i.cū vi no albo bono ante cibū:⁊ ſunt ſine cuſtodia. ¶ Si autez videtur ſibi ꝙ male educāt tūc capiat de iſtis. Rx. mira bolanoꝝ citrinoꝝ:ſeminis altbee roſarū ſiccaꝝ. añ.ʒ.y. lingue auis:granoꝝ pini:ſeminis eruce:çinçiberis pipe ris longi:mirabolanoꝝ nigroꝝ belliricoꝝ:ſeminis ſpa ragi: ſeminis vrtice pirerri: ſquille aſſate. añ. ℈.y.aloes turbit.añ.ʒ.ſ.diagridy. ℈.ſ.croci. ℈.y. confice pillulas cū aqua rutbe:ſumat.ʒ.ſ. vſq; ad vnaʒ ⁊ ſunt mirabiles. ¶ Confert etiā ſibi maſticare in mane maſticez ⁊ piper ⁊ çinçi.⁊ piretruʒ vnūquodq; ſigillatim: aut oīa ſimul:⁊ ſpuere illud qō ad os venit de bumiditate: facere etiam ſibi cozrigiā de ireſtino lupi eſt valde vtile ⁊ ferre iuxta carnē. ¶ Et qz fortaſſe pillulas nō facilē ſumit: ideo lo co pillulaꝝ vellet capere ꝓfectiones ſolatiuas in vere ⁊ autūno:loco illaꝝ pillulaꝝ que ſupra ſcribunt ſumēdo poſt ſyrupū pōt vti bac medicia. Rx. electuary indi.ʒ.y. diafiniconis.ʒ.i.ſ.diſtēpera cū bac decoctōe. Rx. mirabo lanoꝝ citrinoꝝ emblicoꝝ.añ.ʒ.i.ſ. paſſularū.ʒ.i. aniſoꝝ feniculi dauci.añ.ʒ.ſ.fac bulliri in lib.i.aque vſq; ad ter tiam parte remanētis. ¶ Et ſi pōt vtaē in menſe bis cli ſteryz.buiuſmodi etiam ſi nā mediocriter reſponderet. Rx. aniſoꝝ carui ameos dauci.añ. M.i. cartami centau ree minozis.añ.ʒ.y.fac bulliri in lib.iy. aq̄ vſq; ad con ſumptionez medietatis ⁊ cola ⁊ adde olei anbetini.ʒ.iy. ierepigre.ʒ.i.ſalis qō ſuffic̄. ¶ Si vō doloz inaderet ſta tim a ꝓncipio faciat boc dictum cliſtere:⁊ ſi ſufficit bene eſt:ſi autē nō ſufficit itereē ⁊ venter calefiat cū pānis ca lidis ⁊ cū ſpōgia infuſa in aqua decoctionis camomille anbeti mellilori ⁊ aniſoꝝ:⁊ poſtea expꝛſſa ⁊ calida poſita ſup ventrē. Et iungat vēter cū oleo anbetino calido: aut de oleo roſaceo. ¶ Si aūt iſta nō ſufficiūt tūc fiat cliſte re dictum: ⁊ loco ierepigre ponatur ieralogodion.ʒ.iy. ¶ Ad vltimū ſi alia cliſteria nō ſufficiāt: tunc Rx. gallū decrepitū audacē:⁊ fac mozi ꝓeliando: ⁊ poſt decoleē ⁊ euiſceretur ⁊ deplumeē:⁊ cū.ʒ.i.ſ.carthami.⁊.ʒ.i. polipo dy.⁊. M.i.centauree miozis ⁊ aniſoꝝ feniculi dauci.añ. ʒ.ſ.in lib.xxv.aque vſquequo redeat ad qntā:⁊ ō brodio tolle lib.i.ſ.olei anbetini.ʒ.iy.ieralogodion.ʒ.ſ. ſalis gē me.ʒ.ſ.fac cliſtere. ¶ Si vō doloꝛ fiat fortis:tūc fiat bal neuz in tina cū decoctione reꝝ ex ꝙbus fiebat ꝓmum cli ſtere tāte quātitatis ꝙ poſſit in eo ſedere vſq; ad vmbi licū:⁊ ibi ſedeat per mediā boꝛā:ſi poteſt tolerare ⁊ poſt dormiat bene coopertus. ¶ Et ſi alia nō ꝓferūt venien duʒ eſt vltimo ad narcotica.ſ. ꝙ deē ſibi.ʒ.i.philony ro mani.aut. ℈.iiy.cum vino albo potēti eo exiſtēte in bal neo vl extra:⁊ tunc poſt nō comedat vſqʒ ad.y. boꝛas ⁊ cibus in tēpoze doloꝛis ſit pauce quātitatis: ſicut vitelli ouoꝝ vel pullus ꝛtuſus:⁊ potus ſit vinū albū potens pu rus. ¶ Et ſi cliſteria nō ſufficiūt:aut ea abboꝛreret loco cliſterioꝝ pōt ſibi ſupponere ſuppoſitoꝛia longa bȝ. Rx. ieralogodion.ʒ.i. fac ex ea ad ignem ſuppoſitoꝛia: ſicut fiunt de melle. ¶ Et qñ per cliſteria habuit beneficium ventris ſi videt ꝙ mā ſit ſup timoꝛē:ſumat bāc medici nam. Rx. diafiniconis.ʒ.i.pulpe caſſie.ʒ.i. diſtēperē cuʒ decoctiōe aniſoꝝ carui ameos ⁊ dauci: iſta videnē mibi ſufficere. ¶ Quādo vultis caput lauari faciatis bulliri in liſciuio bas res. Rx. aſſari folioꝝ ſene ſticados arabici. añ.ʒ.i.iſta ſufficiūt ꝓ vna vice. Et ſi nō babenē iſta fa çiat bulliri. M.i.bedere:aut qō meliꝰ eſt maiozane ⁊ ſal uie.añ. M.i.⁊ iſta puto cū dei laude ſibi ſufficere.

¶ De obſcuritate viſus. Conſilium. XXIII.

DIſpoſitio iſti⁹ ſpectabilis viri annoruʒ.xlviij.nāliter in iuuen tute cholerici ⁊ nūc per aduſtionē in meliaʒ cōplexionem trāſeūtis eſt obſcuritas viſus: ita ꝙ in loco nō bene claro ⁊ cum ſol ab oziçonte recedit nō videt bene ⁊ buius cām puto groſſitiez vapoꝝ aduſtoꝝ opacoꝝ ꝙ ſpiritui viſuo ꝓmiſcenē: nec eſt longinquū ꝙ buic diſpōni ꝓūgat cozrugatio cozpis que ſolet in ſenectute pluriḇ accidere. ¶ Primo ponaʒ regimen rerum nō naturaliū qualiter debet eſſe in eo. ſecundo addam medicinas.

¶ Sit locus ſue habitationis in aere ſubtili: vel ſi Uene tijs habitare intendit habitet in camera tranſpirabili a ventis:ita ꝙ qñ eſt in ea faciat aperiri feneſtras vt li bere eueēat ⁊ nō ſit aer valde calidus:imo ad tēpamētū in caliſtate deueniat nec ſit multū lumioſa nec multū ob ſcura. Nā intueri res lumioſas ⁊ ſplēdētes eſt ei nociuū: ⁊ ita nimia obſcuritas loci habitatiōis:⁊ cū eſt in ſtudio faciat ꝙ oculi nō offendanē a lumine. ſit aūt camera de picta viridi coloze nō albo.⁊ ita feneſtre byemalis de pā no ſint depicte viridi:⁊ ſi vitreate ſunt vitruʒ ſit obſcu re veriditatis:⁊ ſit ſine fumo vento vel puluere.

¶ In cibis vtaē pane facto ex farina frumēti mundi a re bus extraneis:⁊ maxīe a lolio vel çiçania:⁊ ſit frumētuʒ anni ſui:⁊ ſit collectū de ſana meſſe:⁊ ſit farine aliqd fur furis mixtū:⁊ ſit panis ꝓueniēter coctus ⁊ bene fermen tatus:panē aūt açimū:aut nō bene coctum nō comedat.

¶ Inter carnes ſumat illas que ſunt ſubtilium bumoruʒ generatiue ⁊ nō groſſoꝝ:aut viſcoſoꝝ nec ſint multaruʒ ſuperfluitatū ⁊ ſi cū B̄ baberent ꝓprietatē acuendi viſuʒ eſſet melius. Eligat carnes aniuʒ potius q̄ quadrupedū ſicut pullozum columbaruʒ ſylueſtrium volare incipien tium turturum:⁊ comedanē tam pulle q̄ columbi abla tis capitibus ⁊ collo. Nam iſta ſunt viteanda: quia viſuʒ obtenebzant. conueniunt etiam carnes perdicum faſia nozum auium. ꝓecipue tamen conueniunt carnes auiū rapacium ꝓprietate:ſicut nixi accipitris vel aſturis fal conis noctue bubonis ⁊ iſtarum carnium elixarum bzo diuʒ bibere. Sed aues aquaticas carnes habent malas: ⁊ ideo fugiat omnes. ¶ Carnium autem quadrupeduʒ conueniunt capreti vituli parui lactantis caſtrati annua lis:⁊ non comedat interioza: ſicut ventrez: ⁊ ſimilia niſi comederet:aut cerebrū perdicis:aut epar capre vel birci aſſum aut elixum. Naʒ iſta ꝓprietate remouent viſus obſcuritatez:fugiat carnes valde veteres ⁊ ſalitas ⁊ poz cozum ⁊ alioꝝ animaliuʒ nouiter natozuʒ:ſicut agno rum:⁊ ſylueſtriuʒ carnium vſus non conuenit:ſicut lepo rum ceruozum ⁊ capreoloꝝ ⁊ apꝛoꝝ ⁊ taſſi ⁊ yrſi. ¶ Pi ſces omnes vitet ⁊ cancros ⁊ oſtracha ⁊ anguillas. Ser pentum caro ꝓparata vt ſit in lepꝛoſis multum conue nit. ¶ Inter oua menti habeat ꝙ oua columbarum re centia ſunt multi iuuamenti cum bibuntur: aut come duntur decocta cum rapis. ¶ Item oua gallinaruʒ ſunt iuuatiua:ſcilʒ vitelli elixati. Laſeum ⁊ lac vitet omnino. ¶ Brazoꝝ ſumat brodium ciceruʒ ⁊ ſpeltruʒ ⁊ ordeuʒ: ſed fugiat allia: ⁊ ꝓecipue lentes ⁊ fabam ⁊ faxiolos: ſed etiam in omnibus fugiat lolium ſiue çiçaniam.

Digitized by Google

¶ Fructuũ ꝓueniũt grana pini in vino granatoꝝ ifusa vel in succo pomoꝝ: ſꝫ toleranꝫ ficus ⁊ vue bñ mature: nõ in multa quãtitate pira cocta coctana. Sꝫ caueaꝫ in ſumma oium humidoꝝ fructuũ multitudo ⁊ caſtanee ⁊ auellane ⁊ nuces: cũ in multa quãtitate ſumunꝫ nocent. põt aũt ꝓponibꝰ aligbus vti nõ multum: ſꝫ oino fugiat melongenas papaueris: ſed pruna ⁊ perſica ante cibũ ſumere põt: aliquã amigdalaꝫ vo poſt cibũ ⁊ aliq̃ neſpila ⁊ ſorba ⁊ odor pomoꝝ odoriferoꝝ multuꝫ ꝓfert. ¶ Et oleribꝰ valde ꝓueniunt. Primo rape: de qbꝰ comedatur quaſi ſemp. Scõo napones. Deide verbena: bethonica: celidonia: mentha: rutha: oziganũ: maiorana: hyſſopꝰ: thimus in ſapoꝛibus: ⁊ valet ſatis: ſed abſtineat a lactuca: baſilicone: caulibus: bletis: cepis: porris: allio: raffano: ⁊ vniuerſaliꝛ ab oibus acruminibus. Nõ comedat victualia de paſta: nec torꝛas: nec ſuffocata in patellis. ¶ Non multum ſe repleat: imo a menſa recedat reliquys famis adhuc remanentibus.

¶ Potus ſit vinũ albũ verꝰ cũ aqua miſtũ: aut vinũ p ſe nõ nimiũ potẽs ⁊ nõ vtaꝫ multo potu aque vel vini.

¶ Procuret omni die bñe ventris beneficium.

¶ Et poſt illud exerceat ſe ⁊ poſt exercitiũ cõe faciat fricari caput ⁊ pectinari: ⁊ hoc nullo mõ dimittatur. Duret autẽ exercitiũ vſquequo ſentiat ſe calefieri ⁊ vapoꝛare ⁊ legat ieiunus litteras magnas ⁊ caueat legere paruas litteras ⁊ minutas.

¶ Nullo modo dormiat de die: ⁊ in nocte dormiat ad minus ſeptẽ hoꝛis: ⁊ ſit ſomnꝰ poſt comeſtionẽ ſaltẽ duabꝰ hoꝛis ⁊ dormiat bñ coopertus pãnis ſup ſiniſtro latere ⁊ capite bñ eleuato ⁊ habeat iuxta ſe in lecto multum de maiorana ſiue ſicca ſiue viridi: vt odor p totũ coꝛreſpondeat. ¶ Caueat doloꝛẽ ⁊ anguſtiã ⁊ cogitationẽ: ⁊ vtatur gaudio ⁊ letitia moderata. Et hoc de regimine.

¶ Uideꝫ mihi q̃ vltra hoc regimẽ faciatis oĩ anno duas purgatões: vnã in mẽſe Aprilis: aliã in menſe Octobꝛis in ꝑmis medietatibꝰ dictoꝝ mẽſiũ: ⁊ fiat bñ mõ. In mẽſe Octobꝛis ſumat ꝑus buc ſyrupũ. ℞. ſyrupi de epithimo. ʒ. iij. mellis roſati colati: ſyrupi acetoſi cõpoſiti: ſyrupi vio. aã. ʒ. i. aq̃ feniculi lib. i. fiat ſyrupꝰ: clarificeꝫ ⁊ aromaticeꝫ cũ nuce muſcata: ⁊ eſt p q̃uoꝛ vicibꝰ. ¶ Sumpto ſyrupo ſumat iſtas pillas. ℞. pillaꝝ octomeraꝝ deſcriptõe Nicolai: pillaꝝ cochiaꝝ. aã. ℈. i. fumant poſt ſyrupũ cũ cuſtodia. ¶ Sꝫ invere ſumat buc ſyrupũ. ℞. ſyrupi acetoſi cõpoſiti. ʒ. iiij. mellis roſati colati ʒ. ij. aq̃ feniculi lib. i. ⁊ fiat ſyrupꝰ p q̃uoꝛ vicibꝰ. ¶ Sũpto ſyrupo ſumat has pillas. ℞. pillaꝝ cochiaꝝ. ʒ. i. pillaꝝ feniculi daꝝ. ℈. i. ⁊ habeaꝫ diligens cuſtodia illo die a frigore et vẽto. ¶ Itẽ ops q̃ iterpolate de mẽſe ſemel ſaltẽ bibat decoctionem. ʒ. iij. folliculoꝝ ſene in brodio caponis: aut galline: ita q̃ recipiat de dicto brodio lib. i. ſ. ⁊ coquatur cũ eo ſene. ʒ. iij. vſq; ad ꝓſumptionẽ medietatis brodi: ⁊ addaꝫ piperis: cinamomi. aã. ℈. i. ſalis. ʒ. ſ. deide colet ⁊ brodiũ bibaꝫ in auroꝛa. ¶ Si abhoꝛreret hꝰ brodiũ ſumat ſemel in ſeptimana. ʒ. i. pillularuꝝ de iera Galeni in ſeꝛõ q̃ vadit dormitũ: ⁊ modicum cenet pro illo ſeꝛo.

¶ Tempoꝛe hyemis in mane q̃ nõ ſumit medicinã ſumat aut. ʒ. i. cyriace: poſt ſtet. vij. hoꝛis ſine cibo: aut. ʒ. i. trifere mioꝛis deſcriptõis Meſ. cũ. ʒ. ſ. pulueris cuphꝛagie ſicce. ¶ Conuenit ẽt ſibi ſi vtaꝫ elio iſto. ℞. ſeis feniculi ʒ. ij. ſ. cuphꝛagie. ʒ. i. macis cubebe cinamomi pipis longi gariof. aã. ʒ. ſ. mellis diſpumati lib. ſ. ſucci feniculi cocti ⁊ depurati. ʒ. ſ. ſucci celidonie ſiliq̃ cocti ⁊ depurati ʒ. ij. piſtãda ſubtiliſſime piſtenꝫ: ⁊ cuꝫ melle ⁊ ſuccis fiat electuariũ: de quo ſumat. ʒ. iij. in mane cum vino albo. ⁊ hoc bis in ſeptimana. ¶ Itẽ in mane ſepe vtatur maſticatoꝛio maſticis: ita vt multuꝫ ſpuat: aut fiat hoc modo. ℞. piretri. ʒ. i. piperis. ʒ. ſ. çinçi. ʒ. ij. piſtentur ſubtiliſſime: ⁊ fiant poſtea ſacculi ex pãno lineo nouo ad magnitudinem auellane: ⁊ predicto pulnere imꝑleanꝫ ⁊ ſuanꝫ ſtricte vndequaq; ⁊ omni mane maſticetur vnus p medium horam ſpuendo illud de ſaliua qõ peruenit ad os.

¶ Itez quãdo nõ ſumit alias medicinas ſumat in mane aceti ſquillitici. ʒ. ij. addẽdo dictum vſquequo veniat ad. ʒ. i. ¶ Item confert valde comedere epar capre: aut birci magni aſſum aut elixum. ¶ Itẽ confert vti in mane mirabolanis kebulis cõditis ſumẽdo ad quãtitatem caſtanee. ¶ Et iſtoꝝ ſumat q̃q; vnũ q̃q; aliud ⁊ non cõtinue perſeueret ſup vna medicina.

¶ Nunc ponam remedia localia: ſcilꝫ ponenda in oculis.

¶ Hoc primum eſt vſuale ⁊ nullo modo obeſt ſiue ante purgationem ſiue poſt. Et ponatur in oculo in mane antequ egrediatur domuꝫ ⁊ teneaꝫ aliquãto tẽpoꝛe: poſtea lauetur cũ aqua rutha: ⁊ eſt iſtud. ℞. aque roſate. ʒ. i. cubeb albi: miſce ⁊ ponaꝫ in quolibet oculo gutta vna frigida. ¶ Hoc ſecũdum eſt aliqualiꝫ medicatiũ: ſed eſt potẽtius ꝑmo ⁊ nõ ponaꝫ in oculo niſi poſt coꝛpis mundificationẽ cum medicina ⁊ capitis cuꝫ maſticatoꝛio. Et eſt iſtud. ℞. ſucci feniculi cocti ⁊ depurati. ʒ. xij. ⁊ ſit iſte ſuccus bene colatus: melliſ puri clari. ʒ. iiij. bulliant but litione vna ſimul ⁊ coletur ⁊ colature addatur fellis galli: aut perdicis. ʒ. v. ⁊ reponantur in vaſe vitreo ⁊ coletur: ⁊ teneatur in ſole ⁊ permuteꝫ de vaſe in vas oi ſeptimana ſemel pyciendo groſſum ſubſidens ⁊ ſeruando ſubtile ⁊ teneatur vaſa bene coopta cum cera: ⁊ poſt dies. xx. ponatur de eo in oculo: vt ſupra dixi. ¶ Item ꝓfert multum facere bulliri crocum in aqua ⁊ recipere vapoꝛem illius aque omni mane ad oculos quousq; ſentiatur penetraſſe in oculos: ⁊ poſt ponantur in oculum colyria.

¶ Hoc tertium colyrium eſt nobile ⁊ ſine doloꝛe efficit operationem bonam: ſed fit in vere. ℞. folioꝝ feniculi: folioꝝ euphꝛagie: foliorũ celidonie. aã. lib. ij. extrahatur aqua per alembicum ⁊ ſeruetur in vaſe bene obturato: ⁊ ſit vas eneum. ¶ Item ſepe fiat iſtud ⁊ eſt expertũ. ℞. epar birci ⁊ aſſetur ſine alia pinguedine: deinde ſundaꝫ ⁊ colligatur illa humiditas que ab eo reſudat ⁊ ponatur in oculis. Item fumus ab eo egrediens recipiatur: ⁊ poſt predictam colaturã fiue reſudaturam ponatur in oculo. eſt enim expertum. ¶ Item hoc eſt vtile. ℞. ſucci feniculi cocti ⁊ depurati. ʒ. xl. ſucci rutbe. ʒ. xx. ponanꝫ in ampula vitrea ⁊ obturetur oꝛificium ꝓius addendo melliſ boni clari. ʒ. xx. ⁊ dimittaꝫ ꝑ tres menſes. Poſtea pyciatur ex eius: ⁊ cum pre clara fiat colyrium. ¶ Si aũt fortius facere voluerit: q; obſcuritas creſcat: tunc facta purgatione vtatur iſto colyrio. ℞. ſucci feniculi. ʒ. i. felis galli: aut pdicis: aut turdi ⁊ melliſ crudi. aã. ʒ. ſ. miſce ⁊ ponatur gutta vna in oculis. ¶ Fortioza autez iſtis nõ videntur mihi facienda nec plura volo multiplicare: ſꝫ ſi iſtis modis vtetur bene erit. Et iſta puto cum dei laude ſibi ſufficere.

¶ De cicatrice in cornea ꝓp vlcus. Cõſiliũ. XXIIII.

Aia iſte egregius iuuenis ⁊ inſignis pictoꝛ quo ad alia eſt valde ſanus: ⁊ ops eũ ſe exercere ⁊ cuꝫ hoc patiaꝫ cicatricez in cornea ⁊ remãſit ſibi ex vlcere ⁊ aliqualiter impedit vnius oculi viſionẽ: ſꝫ non multũ: ideo dabo ei conſiliũ ad albule ſubtiliatõez imiſce do aligd de prinẽtibus ad ꝓſeruationẽ acuitatis viſus ⁊ nõ laboꝛabo multũ in extẽdendo regulas regiminis vite: ſed magis docebo remedia ſubtiliandi albulaꝫ debilia ⁊ fortioza notãdo ea ſm gradus ſuos.

Digitized by Google

¶ In ꝓseruatione ergo sanitatis oculi opꝫ ꝑmo cauere a fumo: vento: pulvere: nimia vigilia: ⁊ nimio intuitu rerū albaꝝ: aut nullū lucidaꝝ: ⁊ a nimia ꝓmanētia in obscuro: ⁊ opꝫ in cibis cauere nimietatē ⁊ comestionē ante digestionē: ⁊ vīr oēm cām ꝓhibentem fieri digestionez bonaz: ⁊ in q̄litate cibozꝫ caueat a reb⁹ acutis mordacibus; sic allia ⁊ porri ⁊ raffani ⁊ eructa ⁊ cepe ⁊ silia: ⁊ a rebus valde vaporosis: sicut pisces: ⁊ a reb⁹ visuꝫ obtenebrātibus: sicut mſtuꝫ acetū ⁊ anbetū ⁊ basilicon ⁊ caules ⁊ coriandrū ⁊ crocus. Et lactuca ⁊ lentes ⁊ nespilla. Et olive mature ⁊ portulaca ⁊ silia. ¶ Et inter carnes grosse ⁊ veteres ⁊ sanguis ⁊ interiora ⁊ capita ⁊ colla. Sꝫ sit ꝓtērus mediocri comestione carniū iuuenilīū: ⁊ galline ⁊ pdicū ⁊ auiculazꝫ ⁊ capreozꝫ ⁊ vitulozꝫ lactātiū ⁊ castratozꝫ iuuenum. ¶ Et ex herbis feniculo boragine melissa spinachꝫ endiuia bugloſſa: ⁊ silibus pōt vti: ⁊ rutba et cruda. ¶ Et in potu vtatur vinis nō multum potentibus: neq; abūdet in quātitate: neq; bibat ieiuno stōcho. ¶ Et non dormiat post cibū: ⁊ nō laboret repleto stōcho in respicie do res valde minutas: ⁊ postq̄ fatigat? est in pingedo ⁊ sentit oculos fatigatos igrediat domū obscurā: nō multe tñ tenebrositatis. Et intueat ꝑ fenestrā hūtes ꝑnā vi ridē: ⁊ intueat aquā viridē in aspectu ⁊ submergat oculos in aqua frīda: ⁊ postea respiciat speculuꝫ bñ politū. ¶ Item oīno ꝓuideat sem ꝑ habere largū beneficium vētris: ⁊ caueat a nimio vsu venereozꝫ ⁊ a nimio vsu flobothomie: ⁊ ista ꝓseruabunt sanitatē oculi.

¶ Sed ad subtiliādaꝫ ſpūm visibilē ⁊ acuēdaꝫ visuꝫ cōfert comestio carniū auiū que vīunt de rapina: sicut accipitres ⁊ falcones ⁊ noctue ⁊ carnes serpētum ꝑparatarū ⁊ de medicinalibus magis vti in mane vno mirabolano ebulo cōdito. ¶ Et cōfert sublime ista ꝓfectio. Rx. eupbrasie. ʒ.y. semis feniculi. ℈. v. macis: cubebe: cinamomi: piperis longi: gariofilozꝫ. aū. ʒ.i. pulverizetur: ⁊ accipe mellis dispu. lib. i. succi feni. cocti ⁊ depurati. ʒ.i. succi cetidonie silr cocti ⁊ depurati. ʒ.ſ. coquant? silr succi cū mel le vsq; quo habeat ſpissitudinē opportunā ⁊ cū eo ꝑficiātur spēs: ⁊ reseruet? in vase vitreato: ⁊ sit dosis ei⁹ ꝓ vice. ʒ. iy. ieiuno stōcho: aut in sero qñ ieiunaret. ¶ Et ponat ei in oculo sepe qñ corp⁹ nō est repletū vnā guttā bꝺ colyrij. Rx. fellis pdicis aut galli. ʒ.i. mellis crudi. ʒ.i. succi feniculi cocti ⁊ depurati. ʒ.y. misce bñ adinuicē: ⁊ reseruet? in vase vitreato: ⁊ ponatur vt est dictum. ¶ Est etiam vtile vinuꝫ infusionis euphrasie: aut thimi qñ sumit ꝓ consuetudinario potu.

¶ Sꝫ ꝓ illa albula siue albugine oculoꝝ os ꝙ ꝑmo purget corpus leui purgatiōe: quo facto oi mane ꝺꝫ ingredi balneū aque dulcis nō multū calide: aut iclinari sup vapozē ei⁹: ⁊ postea pulveriçare in oculo bunc pulverē stando resupine. Rx. sarcocolle nutricis in lacte asine: ⁊ postea exiccate gnaque vicib⁹ çucchariçādi ſpume marī. aū. ʒ. iy. fiat alchool ⁊ mitt? in oculū. Cōfert ēt qñq; istū pulverez ponere in pāno serici vel lini subtilissimo: ⁊ leui valde ⁊ ligare: deide madefacere in aqua rutbe ⁊ fricare ſupra locū vbi est albugo. ¶ Oꝫ si ista nō ꝓferunt opꝫ magis frequētari balneum: ⁊ tū semel in die ieiuno stōcho vti sito alia pulvere. Rx. bauracb aristologie. aū. ʒ.i. sarcocolle nutricis ⁊ ꝑi⁹: ⁊ çucchari ⁊ ſpume maris. aū. ℈. iy. ⁊ fiat vt ꝑdicit. ¶ Fortius aūt istis est addere cū predictis reb⁹ stercus lacerti magni viridis q vocat? ligurus ꝓ medietate drachme. ¶ Oꝫ si hec nō ſufficerint ℔ est forte ⁊ hꝫ ipessionē. Rx. fellis tauri: succi acori: radicum celidonie. aū. ʒ. iiy. ſ. cortici radicū feniculi. ʒ. ſ. tere contritione grossa ⁊ pone in vase eneo ⁊ superinfunde vrine pueri inter ſeptimū ⁊ decimū annū collecte de mane qū surgit a lecto: ⁊ ita stēt ꝑ q̄tuoꝫ dies: postea coquaꝫ vsq; ꝙ redeat ad lib. ſ. ⁊ colet? ⁊ reponat? in vase eneo. Deide accipe massacunie stercoris lacerti magni ſpume maris çucchari taberçeth: salis gēme adusti: salis armoniaci. aū. ꝓtes eq̄les terant? cōtritione vltima. deide ponant? in vase lapideo ⁊ fundant? sup pulverē de decoctiōe pdicta: ⁊ terant? simul: ita ꝙ bene ꝓficiant quousq; fiat sicut mel currēs ⁊ reponat? in vase vitreo bene coopto quousq; ozvti eo. Et postea ponat? gutta vna in oculo vel paꝫ quid de eo distēperatū iacēdo resupine: ⁊ oia ista debēt applicari post ingressuꝫ ⁊ ꝑmanētiam in balneo aque dulcis. ¶ Et q; aliq̄ iuuat vti simplicib⁹: ideo ponaꝫ aliq̄ simplicia vel q̄si: quozꝫ B est ꝑ⁹. ¶ Rx. vini albi boni ⁊ succi affodillozꝫ. aū. lib. ſ. croci. ʒ. ſ. myrre. ʒ. i. bulliant vsq; ad ꝓsumptionē medietatis: deide seruet? in vase eneo ⁊ ponat? in oculo: vt est dcīn: ⁊ postea per quartaꝫ bozā laueat? cū aqua celidonie. ¶ Scōm est celidonia: pistetur ⁊ extrahat? succus ⁊ reseruet? ⁊ ponat? in oculo modo dicto: ⁊ cōfert siue ponat? recens siue antiquus. ¶ Tertium est sterc⁹ birūdinis distēperatū cū aq̄ celidonie: ⁊ hꝫ fortez ipessionē positū in oculo vt supra. ¶ Quartū ⁊ vltimus est. Rx. vine infantis lib. i. mellis. ʒ. iiy. bulliant in vase eneo dispumādo vsq; ad medietatis ꝓsumptōez: postea colet? ⁊ refuet? in vase vitreo: ⁊ ponāt? in oculo mō supra dicto. ¶ Nō ꝓtermitto tū qn faciat a puella vl a puero lābere oculū: ſz añq; lambat masticauerit semē feniculi aut radicē acori. Et hec puto cū adiutorio dei sufficere.

¶ De fluxu materie catarralis ad oculos ⁊ ad nares ⁊ ad guttur. Consilium. XXV.

Nobilis vir Andreas sancti de Oxona ex iteruallis duoꝝ vel triū mēſiuz: marzie in hyeme icurrit catarrū. vñ materie currūt ꝑmo ad oculos: ⁊ fluit plurima quātitas lachrymarū: ⁊ postea descendit ad nares mā citrina: ⁊ ꝓtes alie viscose cū mordicatōe: ⁊ postea ad gulā ⁊ pect⁹: ⁊ icurrit tussiz ⁊ difficultate anhelit⁹: ⁊ spuit re vehemēter salsaz: ⁊ multā rē viscosaz: ⁊ ꝑ q̄sdā dies añq; icurrat bāc dispōnē sentit frig⁹ in capite manifestū: ⁊ cū icurrit eā patit dolores in pectoze ⁊ ledit? appetit⁹ ⁊ digō ⁊ retētiua stōchi: ⁊ qñq; febzit. In reliquis vo tēporib⁹ est sicci vētris: ⁊ est ānoꝝ. xl. vi. mediocris habitudinis: epatis calidi: ⁊ q patiebat? hemoroidarū fluxum: ſz infra duos annos nō habuerit. hic est casus.

¶ Dic dimittā regimen sex rez nō nālium: sed si vis recurre ad cōsilium qō sic incipit. Et est tale signuꝫ: ⁊ incipit sic. Dispositio viri egregy domini Joannis de spoleto ⁊ est ruſſis catarralis ꝛc. ¶ Quia vt ꝓz ex casu in isto nobili cōgregantur materie diuerse flegmatice ⁊ cholerice que tandez trāſmittunt? ad caput cū facta est earū multa cōgregatio: ⁊ verisimile est ꝙ cholera multiplicat? in venis ex dispositione epatis qō in eo apparet calidum ⁊ flegmata marzie ex dispōne stōchi. Ideo vltra regimen ꝓscriptū oz vti medicinis enacuātib⁹ tales mās ex iteruallis: ⁊ anteq̄ ꝓsueuerit paroxismus venire.

¶ Dico igit ꝙ saltē bis in anno ꝺꝫ purgari capiēdo syrupuz. ꝑmo sex vicib⁹. Rx. syrupi acetosi simplicis: syrupi endiuia. aū. ʒ. vi. oxymellis cōpositi. ʒ. ſ. aq̄ feniculi ⁊ endiuie. aū. ʒ. i. ſ. clarifica ⁊ aromatiça cuz pauca quātitate nucis muscate: ⁊ est syrup⁹ ꝓ vna vice: ſz sumaſ sex vicib⁹ calidis in auroza ⁊ supdozmiat. ¶ Postq̄ sumpserit syrupū sex vicibus purget cū istis pillulis. Rx. pillularuz aggregatarum aꝝ. ʒ. ſ. cochiaꝝ. ℈. ſ. reficiant? pillule cū aqua maiozane: ⁊ fiant gnaque: sumat duabus hozis ante diem cū debito regimine medicinaꝝ solutinaꝝ ⁊ posui parua dosis: qz dixit mihi suū ventrē facilr solui: ⁊ ideo

Digitized by Google

ſi vī pñti medico addēdū pōt augmērare quātitatē: ſeruata ꝓportione: ⁊ tēpora ꝓueniētia huic purgationi ſunt in meſe Marty: ⁊ in fine Octobris. ¶ Et ops in tpibus intermedijs pſertis ſi ſentiret corp⁹ graue ipſius purgari purgationib⁹ frequētibus: ſed cū medicinis bñdictis: nō tranſcēdētib⁹ virtutē agarici. ¶ Itē tpe ḡ hyemis vtaſ iſtis pillulis. ℞. pillulaꝝ aſſaicrer. ʒ.ſ. agarici. ʒ.iij. ſalis gēme. ʒ.i. reſicianſ cuꝫ ſucco lupuli: ⁊ ſumaſ. ʒ.ſ. ꝓ vice de ſero qñ vadit dormitū: aut. ℈. i. ℈ ſi ogarent ante cōpletū ſomni pōt eas ſumē cōpleto ꝑmo ſomno: ⁊ eo ſero quo ſumit eas: aut alleuiet cenam: aut dimittat. Et iſte cōueniūt ſibi hyeme vere ⁊ autūno. ¶ In tēpore vo eſtatis purgeſ potādo ꝑ vice lib. i. aque lactis caprini in qua aq̄ infuſe fuerint viole ꝑ noctē: ita ꝙ calefiat aq̄ lactis de ſero vſq; ad ebullitionē: ⁊ ponaſ in ea violaꝝ. ʒ.ſ. ⁊ remaneāt per totaꝫ noctē: ⁊ in mane coleſ ⁊ exprimaſ: ⁊ addaſ ſyrupi violati facti cū trina iſuſiōe. ʒ.ij. ⁊ pōt B ſumi trib⁹ vicib⁹ in meſe. ¶ Loco aūt iſtaꝝ medicinaꝝ poſſet in hyeme ſumere pillulas ſine gb⁹ eē nolo: aut pillulas ſtomaticbas deſcriptiōe ꝓpria Meſue: ⁊ in eſtate loco ſeri caprini poſſet ſumere. ʒ.ꝝ. diacarbolicon. aut. ʒ. ꝝij. pulpe caſſie cū decoctiōe prunoꝝ violaꝝ ⁊ tamarindoꝝ: aut diapruna abſq; diagridio. ʒ.i.ſ. aut māne electe ʒ.ij. cū pdicta decoctione. ¶ Preter aūt bas purgatiōes ops cū vti in eſtate triafandalis qñ nō ſumit ſolutiuum: ſumēdo. ʒ.ſ. de mane: ⁊ deberet vti endiuia ⁊ lactuca cocteis: ⁊ in tpe hyemis deberet vti ſaltē ſemel in meſe. ʒ.i. ℈. boni myrobalani quinque boris añ cibū de mane ⁊ ſupbibere. ʒ.iij. aq̄ endiuie. ¶ Et ꝙuenit ei cōfortare caput cū odoramētis bonis: in gb⁹ fit virt⁹ exiccādi ſine multa calefactiōe: ſicut boc pomū. ℞. thuris myrre roſaꝝ. añ. ʒ.ij. ramich gallie muſcate. añ. ʒ.i. cāpboꝝ. ʒ.ſ. muſci gra. vi. ambre. ℈. ℈. piſtāda piſtenſ ꝑter cāpboꝝ: ⁊ agitenſ cū aqua roſata ꝑeredo oi die bis per bebdomadaꝫ: ⁊ fit aq̄ roſata pauca: ita ꝙ poſſit exiccari: poſtea ꝓiciantſ inde ces cū gūmi arabico diſſoluto in aq̄ roſata tāte ḡſtitatis ꝙ fiant ſic̄ paſta: ⁊ fiat pomū qd odoreſ in tpe ſanitatis. ¶ Si qñ icurrit caſus ſuū tā in oculis q̄ in alijs diſpoſitionib⁹ in ꝓncipio purgeſ cū hac decoctiōe. ℞. pruna damaſcena. xij. iuiubaꝝ ſebeſten. añ. numero. ꝝ. tamarindoꝝ. ʒ.i. coquanſ cū facilitate in aq̄ ſufficiēti vſq; quo remaneāt. ʒ.vi. vel circa ⁊ pruna ſint cocta: ⁊ tūc imponantur viole ſicce quātū pōt capere aq̄: ⁊ deponaſ ab igne ⁊ dimittaſ ita per horā: poſtea coleſ ⁊ pulpa prunoꝝ bene exꝑmaſ ⁊ tamarindoꝝ: ⁊ in colatura addaſ caſſie fiſtule ʒ.i. māne. ʒ.iij. ℈ ſi māna nō habeſ ſit caſſia fiſtula. ʒ.ꝝ. ⁊ boc bibaſ de mane. ¶ Facta aūt bac purgatione faciat apponi vētoſas oi die ante prādium ⁊ ante cenā in ſpatulis ⁊ natib⁹ abſq; ſcarificatione: ⁊ faciat fricari bracchia crura ⁊ coxas ⁊ ſpatulas ⁊ nates trabēdo ad ſiericza: ⁊ diminuat cibū valde: ⁊ ꝓbibeaſ a cena ⁊ geſcat ſedendo: ⁊ ꝓbibeaſ a fumo ⁊ vētis ⁊ a radio ſolis ⁊ lune: ⁊ dimittat multitudinē ſomni: ⁊ dimittat vinū oīo: īmo bibat aquā ordei cū iulep violato: aut cū ſyrupo de papauere. ¶ Itē nō obſtāte ꝙ catarrus ſit mixt⁹ ex calido ⁊ frigido: tñ qz maior timor eſt de calido: ds ꝓ tūc fieri ifrigidatio cū rebus ifrigidātib⁹ in potētia. Itaq; oi die ieiuno ſtōcho poſt dictā purgationē in tpe iſti⁹ catarri igrediaſ tinam aque tepide decoctōis ordei ⁊ violaꝝ ⁊ camomille ⁊ papauerū: ⁊ cuꝫ eſt in tina faciat effundi ſup caput: ⁊ maxīe ꝙponaſ papauer ſi multū caret ſomno: ⁊ iungaſ vēter ei⁹ tot⁹ cū oleo violato: ⁊ comedat ꝓ o illo tpe fercula fcā ex riſo ⁊ victualib⁹ de paſta ⁊ ex ordeo cū lacte ſi nō febrit: aut cuꝫ lentib⁹ excoriatis. ¶ Et boc tpe ꝓcinue teneat in ore diadragagantū frigidiꝫ aut loch de papauere: aut diacodion deſcriptōis Meſ. in cap⁹. de loch. ¶ Capiaſ oī mane iſte ſyrupus. ℞. ſyrupi violati. ʒ.vj. decoctōis ſeminum citonioꝝ iuiubaruꝫ ordei ⁊ ſeminis papaueris albi. ʒ.iij. ⁊ coquanſ iſta in aq̄ vſq; ad medietatis ꝓſumptionē. ¶ Itē ſi ops faciat cliſteria ex decoctiōe malue violarie ordei cuꝫ. ʒ.i. pulpe caſſie. ⁊ ʒ.i. ierepigre. ⁊ ʒ.iij. olei violati ⁊ ſale ſufficiēti. ¶ Oꝛ ſi in quatuoꝛ diebꝰ vel circa nō fuerit fluxus catarri: purgeſ ſecūda vice capiēdo ꝑdictā medicinā. ſ. decoctionē prunoꝝ ⁊ tamarindorum cē. ⁊ addendo illi agarici. ʒ.ſ. ſalis gēme. ℈. ſ. ¶ Oꝛ ſi ſalſedo ⁊ acuitas remittaſ: tunc loco loch ꝺ papaueꝛe ⁊ loco diadragaganti debet tenere in oze loch de pino: aut loch ſanum ⁊ expertuꝫ: aut iſtud loch qꝺ eſt optimū. ℞. ſe. feniculi: ſucci liquir. capilloꝝ veneris recentium: pulmonis vulpis ſicci: cōfice cū ſuccharo decocto cuꝫ aqua quātuꝫ ſufficit. ¶ Et caueat a rebus cōſtringentibus catarrum ⁊ ꝓbibentibus ipſum deſcēdere oīno. ¶ In ꝓncipio autem inungatur pectus ⁊ caput cum iſta vnctione. ℞. olei violati. ʒ.ij. olei amigdalaꝝ dulcium. ʒ.ij. miſce: ⁊ vngatur mane ⁊ ſero. ¶ Et cuꝫ incipit diminui ſalſedo inungatur tunc cuꝫ iſto vnguēto. ℞. byſſopi bū de. ʒ.ij. eere citrine. ʒ.ſ. medulle cruris vituli adipis anatis ⁊ gal line. añ. ʒ.i. mrrye bdellij mucillaginis ſeminis lini: mucillaginis fenugreci: ⁊ mucillaginis altee: ſtoracis liquide ⁊ terbentine. añ. ʒ.vi. ⁊ fiat vnguētum. ¶ Et boc tempoze poſt cibuꝫ ſumat ſemper coriandruꝫ ꝓparatum ⁊ cōfectum cū pauco ſuccharo: aut diacitonitē cuꝫ ſuccharo: aut citonia ꝑdita cū ſuccharo. ¶ Et qꝛ nō poſſunt oīa ſciri ſi contingerit ꝙ preſens medicus dubitaret ō leſione pulmonis debet poſt ſex dies ⁊ factis purgationibus duab⁹ bibere de mane. ʒ.ij. boli armeni cū aqua plantaginis: ⁊ quarta ꝓte vini albi: ⁊ habeat menti ꝙ in tēporibus eſtatis vtilimū eſſet ſi biberet: etiā qñ nō egrotat de iſto bolo armeno ſaltem tribus vicib⁹ in ſeptimana. cuꝫ aqua ſupradicta: ⁊ īmo quatuoꝛ horis ante cibū ieiuno ſtomacho. ¶ In boc eodem tpe qñ eſt diminuta materia recipiat de mane būc fumū per traiectoriuꝫ. ℞. bolli armeni. ʒ.ij. ꝓ vice: ponaſ in vaſe terreo ſuper prunis ignis quouſq; multū calefiat: poſtea ꝓciatur ſup ipſuꝫ aqua roſata pars. i. aceti pars. ꝝ. ⁊ fumus recipiat per os. ¶ Multa alia pñt dici: ſed puto ſuperflua: qz iſta vt puto cum auxilio altiſſimi ſufficiunt ⁊c.

¶ De imagiatiōib⁹ q̄ minaſ cataractā. Cōſi. XXVI.

Iſte nobilis iuuenis annoꝝ 24.^or patitur imaginationes que minantur cataractas: ⁊ iam ſunt in vno oculo: ⁊ ideo vtetur regimine infrascripto: et deus ſit datoꝛ auxilij. ¶ Primo debet in cibis ſuis comedere panem de frumēto bene fermētatuꝫ ⁊ bene coctum ⁊ cauere ab açimo: ⁊ pane alioꝝ granoꝝ. ¶ Carnes ſibi cōuenientes ſunt pulloꝝ perdicuꝫ faſianoꝝ turturuꝫ pipionum auiculaꝝ partiaꝝ degentium in arboꝛib⁹ ⁊ pratis ⁊ capreoꝝ ⁊ vituloꝝ paruoꝝ ⁊ caſtratoꝛum annaliū: ⁊ debet alias carnes dimittere. ¶ Et nō comedat capita neq; colla neq; ſanguinem neq; interioꝛa: ⁊ ſi comedat caſeum q̄ pauciſſimum: ⁊ pōt comedere vitellos ouoꝝ gallinarum ſiue in ferculo ſine extra ferculuꝫ dūmodo nō ſint multum cocti. ¶ Pro ferculo cōuenit ſibi feniculus ⁊ bozago ⁊ bugloſſa ⁊ maiorana ⁊ byſſopus ⁊ thimus ⁊ ſerpillum ⁊ berbe odoꝛifere ⁊ rape. Sed caules ⁊ blitas ⁊ lactucā ⁊ raffanellas ⁊ eruchas ⁊ ſinapim ⁊ cepas ⁊ poꝛros oīno dimittat: ⁊ pōt vti brodio cicerū ⁊ pane cocto: ſed ds dimittere victualia de paſta ⁊ legumina: pōt tñ ſumere paniçatā ⁊ mūū. ¶ De fructibus pōt vti melonib⁹ ⁊ prunis ⁊ ficub⁹ ⁊ vuis añ cibū ⁊

Digitized by Google

post cibū piris coctis ⁊ pomis coctis ⁊ auellanis ⁊ amigdalis ⁊ oliuis ꝑditis: ſꝫ oiuꝫ fructuū dimittat multitudinē.

¶ De radicibus pōt vti radice petroſily ⁊ paſtinaca ⁊ enula. ⁊ pōt vti ꝑ ſalatario cappares ⁊ ſpagos ⁊ rutbā ⁊ de ſpēb⁹ q̄ in oi vſu ſunt: niſi q̄ nō comedat multū croci.

¶ Potus ſuus ſit vinū citriolum: aut albū: aut pauciſerū temperatū cum aqua mellis ⁊ potet parum: ⁊ nō repleat ſe cibo: ꝓcipue in cena.

¶ Prouideat ſibi q̄ oi die habeat beneficium vētris: ⁊ ſi nō pōr aliter ſumat. ʒ. i. tbimi ſicci cuꝫ bzodio ſui ferculi ante cibū: aut faciat cliſtere vel ſuppoſitoriū.

¶ Habitatio ſua ſit in aere clauſo ſicco: ⁊ ſi pōt in ſolario.

¶ Laboret ambulando ieiuno ſtōcho: ⁊ maxie cuꝫ pōt⁹ inferioꝛib⁹ eſt laboꝛāduꝫ: ita q̄ caput nō multū agitet: ⁊ q̄ nō pōt laboꝛare tūc faciat ſe fricari trabēdo in ſeri⁹: ⁊ poſt exercitiū vel fricatiões pectinet caput vſus retro: ⁊ nō legat litteras valde minutas: ⁊ poſt cibum nō laboꝛet in legendo vel ſcribēdo.

¶ Dormiat de nocte incipiēdo ꝺuab⁹ boꝛis poſt cenam ⁊ dormiat capite bñ eleuato: ⁊ coꝛpoꝛe bñ cooperto: ⁊ ſup altero latere in camera boni aeris ⁊ calida: ⁊ caueat ſibi a ſomno meridiano: ⁊ a dormire ſub radꝫ ſolis ⁊ lune: ⁊ maxime q̄n intrant per feneſtram ⁊ a dormiēdo in loco humido: q̄ ſi neceſſitas cogit euꝫ dormire in meridie ſit longe a ꝑādio ⁊ capite bene eleuato.

¶ Caueat a coitu ⁊ a triſtitia. Et hec de regimine.

Veniendo ad medicialia q̄ ſum⁹ in meſe July: ⁊ ipſe fuit purgatus in illo anno plurib⁹ vicib⁹: ⁊ nūc de nouo colloqueatus in pte poſteriori vſq̄ ad mediū Septēbris ꝓxime futuri ſeruet būc ordinē.

¶ Primo oi meſe accipiat aliq̄ leue vētris purgatiuum: ſicut vbi gra. tertiā partē totius deſcriptiōis aq̄ fructuū poſite a Meſue in capꝫo de decoctiōib⁹ ⁊ infuſionib⁹ in primo loco. Aut. ʒvj. ʒ. pulpe caſſie cū decoctōe. ʒ. pruno. ⁊ ʒ. ʒ. ſ. tamarindoꝝ. ⁊ ʒ. ij. violaruꝫ: aut de aqua lactis capraꝝ. ʒ. ꝛ. in qb⁹ per noctē ſteterint infuſi polipody ⁊ ſene ⁊ epithimi. añ. ℥. ij. ⁊ coleē de mane ⁊ bibāt tepiduꝫ. Aut ſi abhoꝛret poraciones: ſumat pillularuꝫ de iera. ʒ. ſ. agarici. ℥. i. ſalis gēme grana. vi. ꝑficiant pillule cū ſucco de epithimo: ⁊ oēs iſte medicine nō indigēt cuſtodia: ⁊ debēt ſumi in auroza nō ſupdormiēdo: ſꝫ aliquātulum quieſcēdo: ⁊ poſtea ꝺ3 prādere boza ſua. ¶ Et preter hoc in mane ante cibū ꝺ3 maſticare. ʒ. i. ſ. buⁱ cōpoſitōis. Rx. ſtafiſagrie. ʒ. ij. maſticis. ʒ. ſ. miſce ſimul ⁊ maſticeē ꝑ boꝛaꝝ ſpuēdo illō q̄ venit ad os: ⁊ hoc q̄n nō vtiē alio purgatorio capitis. ¶ Itē q̄n eſt purgat⁹ ⁊ nō ſentit cozpus graue vtaē caputpurgio: ⁊ eſt vſuale inungere nares interius cū oleo de ireos calefacto vſq̄ ad ſupioza: ⁊ foꝛti⁹ iſto eſt inungere de oleo de cucumere aſinino. Et iterum foꝛtius eſt inungere cum ſucco panis poꝛcini: aut ponere fruſtū panis poꝛcini recētis in naſo de mane: ⁊ tenere ita per mediā boꝛā. ¶ Itē ēt ſemel in ſeptimana faciat gariſma: ⁊ eſt vſuale ⁊ leue ex aq̄ mellis cū pauco pipere gargariçando in vna boza ſex vel octo vicibus. Foꝛtius tñ gargariſma eſt ex aqua mellis ⁊ oxymelli ſquillitico, añ. partib⁹ equalib⁹. Et foꝛtius eſt acetū ſquilliticuꝫ: aut acetū diſtillatū: q̄n gargariçāt tepida ſex vicib⁹ in boza vna ⁊ vnūq̄q; illoꝝ non eſt valde abominabile. ¶ Itē hoc tpe teneat in camera ⁊ in manu ⁊ in lecto vbi habet doꝛmire facculos plenos ō maioꝛana ſicca: ita q̄ fere cō tinue ſenteat illius odoꝛem.

¶ In oculis vō in hoc tpe ponat de mane anteq̄ vtatur gargariſmate vel maſticatoꝛio aliq̄ colyriū de iſtis. p̄m eſt leue. Rx. feniculi berbene mētbe rutbe ⁊ celidonie ⁊ euphꝛaſie. añ. ptes eq̄les: diſtillenē in fine Maꝺy: ſicut diſtillaē aqua roſata: ⁊ reſeruenē in vaſe nō de vitro: ſed de ere bñe ſtricti oꝛificiū: ⁊ de aq̄ iſta ponaē vna gutta in oculo de mane. ¶ Colyrium aliud foꝛti⁹ parū ꝑ. Rx. ſucci granatoꝝ dulciū ⁊ acetoſoꝝ expreſſoꝝ cū ſuis pulpis. añ. lib. ſ. reponātur in ampulla ſtricti oꝛificij: ⁊ claudaē oꝛificiū eius bñ: ⁊ expponaē vas ſoli ꝑ duos meſes: ⁊ in oi menſe recipiat claꝫ eius ⁊ abyciaē ſua fex ⁊ poſtq̄ duab⁹ vicib⁹ in duob⁹ meſib⁹ eſt abiecta ſua fex ad vnāquāq; lib. de clara que remanſit ponaē iſte puluis ſubtiliſſime tritus. Rx. aloes: radicū celidonie: ſalis armoniaci: pipis longi. añ. ʒ. i. miſceanē cuꝫ ꝓdicta aqua: ⁊ iterum teneantur in ſole: ⁊ de iſto ponaē in oculis: ⁊ b̄ medicamē quāto eſt antiquius tanto melⁱ⁹. ¶ Tertiū aūt colyriuꝫ eſt foꝛtius. Rx. cholere iuēte fellis galli: aut perdicis. ʒ. ſ. mellis crudi. ʒ. ſ. ſucci feniculi. ʒ. i. miſce: ⁊ ponaē in oculis gutta vna ꝓ vice. ¶ Et foꝛtius illo eſt. Rx. aque rutbe lib. i. ſerapini. ʒ. vi. incoꝛpoꝛenē in moꝛtario cum piſtello vſq̄ ad vltimā diſſolutionē ſerapini ⁊ reſeruēē in ampulla vitri: ⁊ ponatur gutta vna in oculo: ſemp tñ bñ agitādo ampullam anteq̄ gutta ponaē in oculo. ¶ Foꝛtiſſimū colyriū ⁊ in quo inuenīē impreſſio manifeſta qō eſt vehemētiſſimi doloꝛis eſt iſtud. Rx. fellis birci ꝓius exiccari in vaſe eneo. ʒ. x. pulpe colloquintide. ʒ. i. ſ. ſerapini euphoꝛbij. añ. ʒ. ij. fiāt ex eis ſief ſubtilia ⁊ exiccenē: ⁊ modus bonus adminiſtrādi eum eſt iſte: q̄ ꝑ ponaē de aq̄ rutbe q̄ſtitas quā tenet medietas cozticis auellane ſuper cotte oculiſtaꝝ vl in ſcutella de lapide polito valde: ⁊ tūc purgeē ſief ſup cotte vel in ſcutella dicta cuꝫ dicta aqua: ita q̄ parū de eo in aqua diſſoluatur: ⁊ poſtea aqua ponaē in oculo ſtando reſupine. ſ. vna gutta vel due gutte de ea. ⁊ ſi videē infirmo q̄ poſſit tolerare maioꝛē moꝛdicationē q̄ faciat dicta aqua in ſequēti fricet tñ videꝫ ſief cum aqua q̄ plus de eo diſſoluetur quouſq; venerit ad menſuraꝫ quā pōt tolerare.

¶ Et eodē tpe ꝺ3 vni eluꝫ ꝓfortātib⁹ viſuꝫ: ℥ꝫ p̄m eſt. Rx. euphꝛaſie. ʒ. ij. ſemis feniculi. ʒ. v. macis cubebe cinamomi piperis lon. gario. añ. ʒ. i. pulueriçentur ſubtiliſſime: ⁊ tunc accipe mellis diſpumati lib. i. ſucci celidonie ſucci feniculi coctoꝝ ⁊ ꝑuratoꝝ. añ. ʒ. i. bulliāt ſucci cū melle quouſq; habeāt mellis tenuis ſpiſſitudinē ⁊ ꝑficiantē cū eo ſpēs ſupradicte: ⁊ fiat eluꝫ ō quo ſumat. ʒ. ij. ꝓ vice in auroza: ⁊ in ſero q̄n vadit dormitū.

¶ Et eſt ēt vtile loco ꝓdicti eluꝫ vti tbimo ꝓdito qō fit b̄ mō. Rx. cimaꝝ tbimi recētiū lib. i. mellis paſſulaꝝ lib. i. mellis apū cocti ⁊ diſpumati lib. ij. ſalis gēme. ʒ. ij. ꝓfice in foꝛma eluꝫ ꝑuper ſiſſis bulliēdo: de quo ſumat. ʒ. ſ. ꝓ vice: ⁊ aliq̄n ſoluit ventrē: ⁊ eſt vtile maxie in tēporibus frigidis. ¶ Simile eluꝫ pōt fieri de euphꝛaſia.

¶ Aduenīēte aūt medio Septēbris ſumat p̄i⁹ būc ſyrupuꝫ ſex dieb⁹. Rx. oxymellis ſq̄l. mellis ro. colati: ſyrupi ō endiuia. añ. ʒ. v. aque feniculi. ʒ. iij. miſce: ⁊ eſt ſyrup⁹ ꝓ vna vice: ſumaē calidus in auroza in ſex vicib⁹ ⁊ ſupdormiat. ¶ Sumpto ſyrupo purgeē cū iſta medicia. Rx. pilule ʒ. cochiaꝝ. ʒ. ſ. pillule ʒ. aggregatiaꝝ ⁊ indaruꝫ. añ. grana. xv. ꝑficiantē cū aqua rutbe: fiāt pillule ſeptē ⁊ ſumaē in vice vna oēs duab⁹ boꝛis ante diez: ⁊ ſuperdoꝛmiat ꝑ boꝛā: ⁊ ꝓ illa die obſeruet regimē medicinarū.

¶ Facta bac purgatōe vſq̄ ad p̄incipiū Marty: oi meſe trib⁹ vicib⁹ ieiuno ſtōcho ſumat. ʒ. i. ſ. bōe tyriace: ⁊ añ q̄ prādeat ſeptē boꝛis ⁊ ſumaē cū. ʒ. vj. aq̄ mellis. Itē eodē tpe vtaē elaꝝ maſticatoꝛijs gargariſmatib⁹: caputpurgijs ſupradictis ēt ſecuriꝰ q̄ in eſtate: ⁊ maxie illo electuario de tbimo: ſed pillule gb⁹ ꝺ3 vti in hoc tēpoꝛe q̄ſi ſine cuſtodia ſunt pillule: maxime ſine q̄bus eē nolo deſcriptionis Nicolai de q̄bus ſumaē bis aut ter in menſe.

Digitized by Google

ʒ.i. pro vice: aut eundo dormitū: aut statim post primum somnū: ⁊ simile dꝫ vti rebus ponēdis in oculo.

¶ Et dꝫ attendere q̄ iste laqueus quo nūc est vſus dꝫ teneri ad plus per quadraginta dies: ⁊ ſi cōtingeret q̄ non videret ſibi in bis. ℞. l. die⁹ q̄ traberet q̄tum opꝫ: ponat paꝫ de puluere viridis eris ſuper chordaꝫ in loco qui dꝫ ſtare intra carnē ⁊ in capite. ℞. l. die ꝫ remoueat chordam ⁊ permittat cōſolidari ponēdo ſuperius vnguentuꝫ triapharmacon: ſiue de litargiro.

¶ Aduenięte aūt vere in p̄ncipio Marty ſumat ſyrupuꝫ ſex vicib⁹ quē ſumpſit in meſe Septębris: ⁊ poſt ip̄m ſumat loco pillulaꝫ ſupraſcriptaꝫ pillulaꝫ fetidaꝫ idarū cochiaꝫ. añ. ℈. i. ⁊ reficiant cū aqua feniculi: ⁊ debēt ſumi cū bona cuſtodia duab⁹ horis ante diē. ¶ Poſt receptionē baꝫ pillularū ſi videt ſibi q̄ imaginationes ſint ſubtiliate pōt ſeruādo regimē in ſex reb⁹ nō nālib⁹ incipere paulatiꝫ dimittere medicinalia: ⁊ vti maſticatoryꝫ gargariſmatib⁹ pillulis caputpurgyꝫ rariuꝫ ſolito: puta ſemel in ſeptimana: vl bis illis ḡbus vtebaꝫ omni die: ⁊ ſemel in meſe purgatiōe ſine cuſtodia: ⁊ in oculis dꝫ ponere colyria lenioza. ¶ Oꝫ ſi aliq̄n rediret ad ꝓturbationeꝫ viſus vl ingroſſatiōeꝫ imaginationū redeat ad purgationē ⁊ ad vſuꝫ oiuꝫ ſupradictoꝫ. Et p̄ter hec faciat iteꝫ apponi laqueū ſicut fecit p̄us: aut ponat cauteriū ſup extremitate oſſis capitis in parte poſteriori potentiale vel actuale: aut faciat fieri cauteriū ſuper cōmiſſura cozonali in parte anteriori capitis in medio cōmiſſure q̄ dꝑhibetur vſq; ad os. ⁊ hoc pōt fieri cū cauterio facto ō capitello ſaponarioꝫ cocto vſq; ad iduratiōnē: ⁊ ſufficit quātitas grani cicerū q̄ cū erit diſcoopertū os pōt cuꝫ ferro ígniro ſemel vel bis tāgere os: ita tñ vt nō multū ꝑfundeꝰ eius operatio. ⁊ ſufficit tenere apertū. ℞. l. diebus: ⁊ ego puto cū adiutorio dei iſta ſibi ſufficere.

¶ De ſonitu in aure. Conſiliuꝫ. XXVII.

Egra magnifica ac nobilis dña patiť ſonitū in aure iaꝫ pluribꝫ annis: ⁊ eſt ānoꝫ circa. ℞. l. vt mihi referť robuſta: ⁊ quo ad alia ſana ⁊ bene carnoſa pōnā ego breue regimē eiꝰ nō tēperādo extrema: qz iſti diuturni morbi auriuꝫ: q̄ñq; nō curanť: ſed tñ ponā illa que iuuare cōſueuerunt.

¶ Et qz intelligēti caſuꝫ: p̄ſertim cuꝫ ſit ordinatiſſimi reginiminis. p̄ q̄ eā debꝫ eſſe: aut vētoſitas: aut ſuperflua humiditas viſcoſa: aut ambe. Ideo debet ſtare in loco ſicci aeris clari tēdētis ad caliditatē ⁊ dormire in ſolari: ⁊ nō in terreno: ⁊ cauere diu ſtare ſub radiꝫ lune ⁊ in aere frigido vel humido: ⁊ in mane poſt ſupfluitatū emiſſiones exerceri exercitio: in quo laborēt inferiora: aut facere ſe fricari trabēdo vſus inferiꝰ in toto corpe. Et dꝫ puidere q̄ poſt cibū nō faciat aliḡd pp q̄ teneat caput depreſſum: ſic fuere vl aliḡd tale. ¶ Et oī die bēat bñficiū ſaltē ſel.

¶ Et in cibis cauear a reb⁹ viſcoſis ſicut lagane ⁊ alia victualia de paſta. Et caſeus ⁊ piſces ⁊ ſiſlia: ⁊ a reb⁹ groſſis ſicut carnes veteres: ⁊ a reb⁹ valde humidis: ſicut herbe ⁊ fruct⁹ humidi crudi: ⁊ a vētoſis: ſicut legumina: ⁊ a vaporantibus ad caput: ſicut acrumina: vt allia ⁊ cepe: ⁊ ſit cōtenta pane bñ fermētato ⁊ bñ cocto. Et carnib⁹ capreoꝫ caſtratoꝫ animaliuꝫ: vituloꝫ puoꝫ: capriolo ⁊ iuuenū: lepuſculoꝫ porcoꝫ ſylueſtriū nō nimis magnoꝫ pulloꝫ perdicū qualliaꝫ faſianoꝫ puaꝫ auium: ⁊ dimittat porcos domeſticos ⁊ carnes veteres ⁊ interiora ⁊ viſcoſa ⁊ aues aquaticas: ⁊ de piſcibus nō curat niſi eſſent pui ſquamoſi: ⁊ poteſt ſumere oua gallinaꝫ recentia. ⁊ de caſeo nō ſumat niſi paucū ⁊ antiquū. ¶ Et de ferculis pōt ſumere oua in ferculo: aut panē coctū: aut miliuꝫ vel orꝺeum vel far vel ferculaꝫ de borragine: aut bugloſſa: aut melliſſa cū maiorana: vl hyſſopo: vl thimo: vel rutha: vl ſerpillo ⁊ petroſilio feniculo ſenatib⁹ cretanis ⁊ ſilib⁹: vel alijs herbis odoriferis: ⁊ dimittat cucurbitas ⁊ alia multū būida: ⁊ nō comedat ſcoꝫ cibū niſi digeſto p̄mo: ⁊ nūq̄ ad ſaturitatē comedat. Sed faciat et cenā minoꝛ prādio. ¶ Et bibat vinū medie vinoſitatis nō multi colozis ⁊ mediocriter limpbatū iuxta tēpoꝛ varietatē. Et melius eſt albū ſubtile pauciferū: aut aqua mellis q̄ eſt optima. ¶ Et nō vadat dormitū niſi trāſiuerint due bore poſt cibuꝫ: ⁊ dormiat capite eleuato bñ cooptoꝫ: primo ſup latere dextro: poſtea ſuper ſiniſtro: ⁊ ſit ſomnꝰ inter dieꝫ ⁊ noctem ſeptē boraꝫ: ⁊ caueat ſibi a multa cogitatione ⁊ triſtitia. ⁊ iſta ſufficiunt pro regimine.

Quantam ad vſuꝫ medicinaꝫ regula conſiſtit. p̄. in digerēdo māꝫ que eſt in capite. ſcō in euacuādo maxie cuꝫ medicina ſolutiua. tertio in euacuādo in ꝑticularib⁹ euacuationib⁹ cū caputpurgyꝫ maſticatoryꝫ vel gargariſmatib⁹. Et vltimo veniēdo ad locū: p̄mo cū fumigyꝫ: poſtea cū reb⁹ que mittunť in aure.

¶ Pro primo igitur capiat nunc iſtuꝫ ſyrupum ſex vicibus in diluculo. ℞. ſyrupi ō ſticados. ʒ. vi. ſyrupi acetoſi compoſiti. ʒ. iy. aque ruthe: aque ſalutie: aque feniculi. añ. ʒ. v. maiorane. ʒ. iy. ⁊ eſt pro ſex vicibus. ¶ Sumpto ſyrupo purgetur cū iſtis pillulis. ℞. pillulaꝫ cochiarū. ʒ. i. boni ponderis ſumātur vna hora ante diem cum debita cuſtodia. ¶ Et ſimiles purgationeꝫ faciat in autūno. Et opꝫ q̄ ſaltem ſemel in menſe purgetur cum pillulis lucis: ſumēdo. ʒ. i. ꝑ vice in diluculo abſq; cuſtodia. ¶ Et poſtea in mane quādoq; maſticet mediū coclear de maſtice: ⁊ ſi vult fortius addat gra. v. piperis: ſi vult fortius addat tantūdem de ſtafiſagria ⁊ maſticet per mediā boram ſpuēdo aquoſitatē venientem ad os: aut gargariçet aquam mellis cum pipere. ¶ Et fortius eſt gargariçare aceto diſtillatum. ⁊ fortius purgabit ſi in eo ponať puluis ſtafiſagrie: aut inungat interiora narū in mane cum ſucco maiorane: ⁊ fortiꝰ eſt ſuccus blite: ⁊ fortius eſt oleū cucumeris aſinini: vel faciat inſufflare in naſo pulueres piperis: ita vt ſternutet quatuor vel ſex vicib⁹: ⁊ fortius eſt pulus ellebori albi. ¶ Et quādo facit vnum iſtoꝛum non facit alterum.

¶ Et bis acris. ℞. v. diebus in mane ieiuno ſtomacho incipiet recipe fumū bui⁹ decoctōis. ℞. camomille calamēti hyſſopi ficce maiorane abſinthy. añ. M. i. bulliant in aceto forti: ⁊ recipiať fum⁹ ꝑ trabatoriū. ¶ Poſtq̄ aūt in mane recepit fumū diſtillet in aurē guttam vnaꝫ vel duas iſti⁹ vnguenti. ℞. ellebori albi caſtorei coſti. añ. ʒ. i. ruthe ſalis nitri pipis tōgi. añ. ℈. y. euphor: by. ℈. i. succi raffanelli: ſucci porri: olei de ſpica: olei ō camomilla: olei amigdalarū amar. olei anbetini. añ. ʒ. i. vini albi. ʒ. iy. fac bullire leuiter agitādo cū ſpatula vſq; ad vini ⁊ ſuccoꝛ cōſumptionē poſtea cola: ⁊ ponať in aure. lenioza autez ſunt oleū de amigdalis amaris: ⁊ oleum de ſcorpionib⁹. ⁊ iſta puto cū dei laude ſibi ſufficere.

¶ De tinnitu auriū ⁊ ſibilo. Conſiliuꝫ. XXVIII.

Egra magnifica dña iaꝫ. viy. vel. ꝛ. meſibus trāſactis incipit pati tinitū fortē in aure vna poſtq̄ dimiſit nimiā coopturam capitis ⁊ aduenięte byeme iciderat in deſceſuꝫ catarri ⁊ ſternutationes multas: ⁊ factis ḡbuſdaꝫ fumigyꝫ q̄ puto fuerunt cā añ corꝑis debitā purgatōeꝫ ſibilus cōicatꝰ eſt vtriq; auri ⁊ eſt cōtinuus: ly habeat intēſionem ⁊ remiſſionem ⁊ eſt ſine diminutiōe auditus: ⁊ vī ſibi q̄ ſonitus ſit totus in ꝑte poſteriori cerebri. ſ. ab auribus retro. eſt autez

Digitized by Google

sane mentis ⁊ absq; dolore capitis: sq; passa est postea fri
giditatē stōchi quā puto fuisse ꝓpter mām catarralem:
⁊ constat ꝙ iste sibilus est ꝓpter ventositatē cōtinue fo
re generatā in capite ex mā ꝓprie existēte quā putāduꝫ
est esse frigidā ⁊ grossam: ⁊ forte renouatur: vel ꝓpter re
gimen: vel ꝓpter causas intrinsecas ex parte complexio
nis cerebri venit consilium: ⁊ ego sequar petita. Altissim⁹
autem sit datoꝛ auxilij.

¶ Oportet ꝙ aer sue habitatōis sit siccus clarus calidus
nō tamē multū: sed paꝛ sup temperamentū: ⁊ in hyeme
habeat singulaꝛē diligentiaꝫ nō occurrēdi aeri frigido. ⁊
rectificeꝫ in loco habitationis cū igne lignoꝛ siccoꝛ bo
noꝛ nō putridoꝛ: ⁊ nō ex carbonib⁹ suffocatis: ⁊ caueat
ventum oēm ⁊ loca humida ⁊ tempora humida.

¶ In mane qñ habuerit beneficiuꝫ ventris exerceaꝫ per
domū: aut in loco calido ⁊ sicco: ⁊ sit exercitiuꝫ in quo la
borent inferioꝛa. ſ. crura ⁊ pedes: ⁊ qñ nō facit exercitiuꝫ
faciat se bene ⁊ fortiter fricari coꝛpas crura ⁊ spatulas na
tes ⁊ pectus cū frictionibus fortibus cū pānis calidis: ⁊
durent per mediaꝫ horam saltem.

¶ Et puideat ꝙ venter sit lubꝛic⁹ ⁊ habeat omni die be
neficiuꝫ ventris saltē semel vel bis: ⁊ si nō aliter cuꝫ cli
steꝛi: in quo cum decoctione cōi ponatur ℥. i. ieraꝛ pigraꝛ ⁊
sal ⁊ oleuꝫ: aut cuꝫ pillulis de iera: aut de assaieret sumē
dis cum vadit dormitū saltem ℥. i. ꝙ. vice.

¶ Somnus eius sit in loco ficco ⁊ calido: coꝛpore bene
cooperto: ⁊ capite bene eleuato super altero lateꝛū: ⁊ nō
dormiat resupina. Et caueat somnum diurnū. ⁊ incipiat
tribus horis si potest post cibum: ⁊ sufficiunt sibi septem
hore in die naturali.

¶ Et caueat a tristitia ⁊ ocio ⁊ ira multa coꝛporis reple
tione: sed gaudeat ⁊ letetur: ⁊ si fine repletione coꝛporis
irritatur non est cura sit solicita: maxime post purgatio
nes: ⁊ stomacho ieiuno.

¶ In cibis oporteꝫ ꝙ sit parca: ita ꝙ minus valde come
dat q̄ ꝙ sueuerat: ꝓcipue in cena quā debet sepe dimit
tere ⁊ semꝑ qñ cenat faciat eā valde leuem. ¶ Et sumat
panē bene fermētatuꝫ ⁊ coctū ⁊ salitū de bono frumēto.
¶ Et in carnibus sit ꝓtenta carnib⁹ fabrilibus auicula
rum ⁊ turdoꝛ alaudaꝛ ⁊ turturū ⁊ pipionum volare in
cipientiū ⁊ perdicū ⁊ fasianoꝛ ⁊ pulloꝛ ⁊ similium: ⁊ di
mittat aues aquaticas. Ex quadrupedib⁹ sumat capretū
vitulaꝫ lactantē ⁊ castratū annualem ⁊ capriolos ⁊ lepo
res ⁊ alias carnes dimittat. ¶ Et si bene digerit sint po
tius assē q̄ elixe: ⁊ dimittat interioꝛa ⁊ capita ⁊ colla nisi
gallinaꝫ epata: sanguineū caseum ⁊ lac bonū. est dimit
tere ⁊ butyruꝫ: ⁊ vti loco butyri oleo: vitellos ouoꝛ gal
linaꝛ recentium potest capere: sed nō albumen: ⁊ non in
multa quātitate. ¶ Pisces melius esset dimittere: sed si
sumātur sint parui squamosi boni odoris: ⁊ ex clara aq̄
currēte vel liberi maris. ¶ Hzana nō sunt bona: nisi bo
dium cicerū ⁊ oꝛdeū ⁊ far in ferculis: toleratur ⁊ panicū
⁊ miliuꝫ ⁊ riçum coctū cū bonis carnibus. ¶ De herbis
cōueniunt odorifere sicut hyssop⁹ thimus serpillum ozi
ganuꝫ mentha maiozana petrosiliū abzotanum saluia ⁊
similia: ſ. nō lactuca nec caules: spinachia aūt ⁊ borago
si cōmisceanē cū predictis odoriferis tolerantur: crude
autē sunt deteꝛioꝛes. ¶ Radices nō cōueniunt in mul
to vsu. nam poꝛri allia cepe: ⁊ similes sunt vitāde ⁊ napi
⁊ rape: sed toleratur pastinacha rubea que dicitur caro
tum: ⁊ pastinacha boꝛtulana ⁊ agresta ⁊ radix petrosilij.
¶ De fructibus humidis ficus bene mature ante cibū:
⁊ vue bene mature carnose que suspense fuerūt per. xv.
dies ⁊ tolerantur quedaꝫ pira cocta: sed pauca oꝛo: ⁊ silr
poma ⁊ citonia: sed sint condita cuꝫ pipere ⁊ çingi. cruda
nullo modo comedanē: cerasa etiaꝫ pauca ⁊ oīno humi
doꝛ fructuū vsus est ei malus: similiter melonum cucu
merum ⁊ cucurbitaꝫ ⁊ peꝛus melongenaꝫ ⁊ citrāguloꝛ
⁊ similium. Hzanata dulcia sunt ꝙuenientia: sed de siccis
tolerantur ficus ⁊ vue ⁊ amigdale ⁊ grana pini ⁊ pbisti
ci ⁊ auellane assate. Fungi dimittantur ⁊ tubera. Lappa
res sunt viles: sparagi nō ꝓpter stomachū. ¶ Aromatū
sicut piperis ⁊ similiū. vsus est cōueniens: ꝓsertim qñ
coꝛpus est mundum ⁊ nō multū repletum: ⁊ similiter fe
niculum ⁊ anisum. ¶ Nunq̄ ad saturitatem comedat
⁊ nō comedat secūdum cibuꝫ nisi ꝓius cibo ꝓimo dige
sto: ita ꝙ fames sit vera.

¶ Potus eius melioꝛ esset aqua mellis: sed si vinum bi
bit sit paucifeꝛ ⁊ paꝛ se repleat vino: ⁊ ꝓpter stomachū
sit bñs aligd stipticitatis medij colozis.

Oportet anteq̄ approximentur particularia ad au
res ꝙ coꝛpus sit bene purgatuꝫ nō semel
tm̄: sed pluries. naꝫ materia videē valde fixa. Preterea
egritudines auriuꝫ que antiquātur: aut nō curantur nisi
cū magno laboꝛe: aut sunt incurabiles: ⁊ ista iaꝫ est satis
chronica. ¶ Faciat ergo purgatiōes tam vniuersales q̄
particulares diligenter. Et primo ꝓ nūc recipiat hunc
syrupuꝫ sex vicibus calidum in auroꝛa: ⁊ superdormiat.
Rx. syrupi de sticados: syrupi de thimo. aā. ℥. ß. oxymellis
squillitici. ℥. i. aque saluie: aque feniculi: aque maiozane.
aā. ℥. i. misce: ⁊ est ꝓ vna vice: sed sumat sex vicibus.
¶ Sumptis sex syrupis sequenti mane sumat bas pillu
las. Rx. pillulaꝫ de ieralogodion. ℈. ij. pillulaꝫ alandal
℈. i. refice cum aqua raffani: fac septem vel octo: ⁊ sumā
tur duabus horis ante diem ⁊ superdormiat illud quod
potest vsqꝫ ad diem: sed post non dormiat: ⁊ caueat tota
die a frigoꝛe ⁊ non comedat nisi septem horis transactis
post pillulas. ¶ Et post cō sequēter omni mense purgeē
saltem semel sumendo. ℈. ij. pillularum fetidarum: aut
tantūdem cochiarum Almansoris: aut pillularum de
iera colloquintidos: aut de ieralogodion: ⁊ recoꝛdeē eius
quod dixi supra de vsu pillularum de iera simplici ⁊ pil
lularum assaieret. Oporteꝫ enim ꝙ nō semper vtaē vna
manerie pillmalrum.

¶ Et post purgationes cum pillulis qñ iam sumpsit pri
mas pillulas debet vti particularibus purgationib⁹: ꝓ
cipue tamē confert ei caput purgium cōmouēdo sterna
tōes ieiuno stomacho ponēdo ⁊ suffrādo in nares pul
uereꝫ elleboꝛi albi: aut tenēdo tentā de pane porcino re
centi in naso: aut de radice cucumeris asinini: aut trahē
do bene sursuꝫ per nasuꝫ aliquid de oleo cucumeris asi
nini tenendo os plenuꝫ aqua: ⁊ māna distemperata cum
aqua maiozane multū valet: ⁊ succus maiozane quando
per nares trayeitur. ¶ Confert etiā purgatio cum garga
rismate si gargariçetur aceti distillati ⁊ aque mellis. aā.
ptes equales ⁊ addaē modicū pipis pistati. ¶ Mastica
toria etiā cōueniunt cum mastice piretro: aut pipere: aut
staphisagria: aut cum istis simul mixtis.

¶ Et bis factis veniēduꝫ est ad localia ꝙ capite ⁊ aurib⁹.
debet ergo ordinari ꝙ habeat odoꝛē rutbe siccē in locis
vbi habitat: ⁊ similiter odoꝛes keyri citrine in tempoꝛi
bus in qbus inuenitē: ⁊ similiter floꝛ ieusemini. ¶ Fa
cris aūt euacuationib⁹ taꝫ vniuersalibus q̄ particulari
bus opꝫ venire ad localia: ⁊ conuenit ꝙ in mane emissis
superfluitatibus: ⁊ factis frictionibus ⁊ sternutationi
bus recipiat ad nares per embotū fumū decoctionis ser
pilli maiozane origani: aut alicuius istoꝛ cū aceto forti.
Et cum fumum receperit distillet in aures hoc vnguen
tum. ſ. guttā vnam vel duas ꝓ aure ⁊ sit tepiduꝫ. Rx. de
semine raffani succi poꝛri fellis anis. aā ℥. ij. misce bene

⁊ serua

Digitized by Google

ꝛ ſua in ampulla vitri:ꝛ ponaꝫ in aurē mō dicto:ꝛ cū ponit vnguētū in aurē obruet aurē cū bōbace qō pus fuerit ifusus cū aqua vitis:ꝛ poſtea exiccaꝫ:in quo ſit gra.i. muſci. ¶ Et cuꝫ per.v. dies fuerit vſa iſto vnguēto.tūc poſt fumigiū ponat iſtud qō eſt fœti⁹. ℞.eupbozby.ʒ.i. olei cypini:aut de terbēthina.ʒ.i.miſce:ꝛ diſtēpera bñ eupbozbiū ꝛ ſerua bñ in ampulla vitri:ꝛ gutta vna tepida ponaꝫ pro vice. Et ꝑ tpe pōt addi in ſomētatiōe ad bulliēdū cū herbis ſupradictis in aceto byſſopus ſiccā ꝛ thimū ꝛ calamētū. ¶ Aliud ēt fœte ponēdū in aure:ēt poſt fomētationē. ℞.elleboꝛi albi caſtoꝛei colti.añ.ʒ.i.rutbe: ſalis nitri:pipis lō.añ.ℨ.ij.eupbozby.ℨ.i.deide capiaꝫ ſucci raffani:ſucci poꝛri:olei camomillini: olei nardini: olei amigdalaꝝ amararum:olei anbetini.añ.ʒ.i.miſce:ꝛ fac oīa bulliri lēto igne vſq; ad ſuccoꝝ conſumptionem:ꝛ tūc miſce ꝛ optime incoꝛpoza in moꝛtario ꝛ in vſu ſerua.ꝛ cum opas repefac ꝛ vnā guttaꝫ in aurē mitte ꝛ poſt obtura aurem cuꝫ bōbace:vt dictū eſt ſupra.

¶ De polipo pendēte in nare. Cōſiliuꝫ. XXIX.

Caſus huius adoleſcētis fere ſm totam babitudinē ſtatici eſt polipus pendēs in nare mollis:nō tñ egrediēs naſuꝫ ꝛ caro nata in colatoꝛio ĩter naſuꝫ ꝛ gulā:ꝛ eſt tāta vt oīno nō poſſit ꝑ naſuꝫ bīe anbelitū:ꝛ cū ꝫ eſt palatū tumidū ꝛ vitrū.ꝛ nō eſt naſus durus:nec mali coloris:nec palatū:imo alias fuerūt ſibi facte plures inciſiones in palato:ꝛ cito ꝓtra volūtatē medici fuerūt ꝓſolidate:carotā illa mollis ad quādā rubedinē rēdit:ꝛ ſunt iaꝫ duo anni gb⁹ hoc patiē:mihi nō eſt certū q⁹ ſit cācer:qm̄ neq; naſus eſt durus:nec coloꝛ naſi fuſcus:nec foꝛma naſi coꝛrupta:nec durities ĩ palato eſt liuida:ꝛ qñ fuit inciſa fuit facilr ꝓſolidata:nec magnitudo carnis addite eſt certis argumētis q⁹ ſit cācer. Nam Auic. exꝑſſe vult q⁹ qñq; de colatoꝛio fuit exꝑta ẽſtitas carnis que ꝓuenit ad lib.ʒ.tñ nō fuit cācer:ꝛ bis nō obſtātib⁹ dubito ne in cancrū ꝓuertaꝫ. Et ideo debēt medici qui in eī⁹ cura ꝓcedēt caute agere:eqꝛ ſi viderēt adminiſtrādo incisionē aut ſectionē cū ſerra de filo de qua dicā adminiſtrādo coꝛroſiua malignari locū:ita q⁹ fieret coloꝛ malus:aut doloꝛ foꝛtis qō ego nō cōprehēdo:tunc dimiſſa cura veniāt ad blādimēta. Sꝫ pro nūc videt mihi hoc modo ꝓcedēdū in cura ſm canones artis nr̄e:obſervato tñ regimine ſex rerū nō nāliuꝫ.vt dicam infra.

¶ Bonuꝫ eſt q⁹ habiter in aere ſicco parūper calido:ꝛ viret habitatiōem in̄ loco humido:ſicut cameram terrenā ꝛ loca ꝓpe aquas ꝛ hyeme ſtet ꝓpe ignem.

¶ Semꝑ in mane ieiuno ſtōcho ſe exerceat exercitio ambuladi cum alio in quo iferioza laboꝛēt:ſꝫ caput nō multū:ꝛ qñ nō exerceꝫ.tūc faciat ſibi fricari crura ꝛ coxas ꝛ bꝛacchia ꝛ ſpatulas trabēdo vſus iferioza loco exercitij: ꝛ poſt prādiuꝫ vtaꝫ quiete:ꝛ oīno vitet labores que fūt cavite depſſo:aut in gbus caput multuꝫ exercitaꝫ.

¶ Studeat q⁹ vēter ſuus bñ rñdeat:ita q⁹ ſaltē ſemel in die habeat bñficiū vētris:ꝛ ſi nō habet adiutoriuꝫ nāle: tunc faciat cliſtere:aut ſuppoſitoꝛium:aut capiat ante cibum pillulam vnaꝫ de iera Hal.aut cum alio adiutoꝛio qō videtur ſibi cōmodius.

¶ Utaꝫ ſomno in nocte capite bene eleuato:ꝛ ſup altero laterum:ꝛ nō incipiat doꝛmire niſi trāſuerint due boꝛe poſt cibum:ꝛ doꝛmiat ſex boꝛis:vel ad plus ſeptē in die nāli:ꝛ poſt prādium nullo modo doꝛmiat ſi pōt abſtinere:ꝛ locus doꝛmiendi ſit camera bñ clauſa ex loco aeris laudabilis:ſomnuꝫ alterius vitet oīno.

¶ In cibis vtaꝫ pane bñ fermētato ꝛ bñ cocto aliq̄tulū ſalito ꝛ carnib⁹ pullo.ꝝ:faſianoꝝ;ꝑdicū:lepoꝝ:capōloꝝ: ꝛ vituloꝝ lactātiū bedoꝝ colūbaꝝ turturū paruaꝝ auiū degētiū in aboꝛib⁹ ꝛ ꝓaris:ꝛ dimittat veteres bouinas ꝛ carnes agnoꝝ ꝛ poꝛcoꝝ ꝛ auiū aq̄ticarū:ſicut anſerū ꝛ ꝓſiliuꝫ ꝛ iterioza ꝛ capita ꝛ colla:dimittat ſanguinē ꝛ multam pinguedinē. ¶ De ouis ſunt boni vitelli ouoꝝ recētiū ꝛ dimittat albumen. ¶ Caſeus ꝛ lac nō ſunt ꝓuenientes ꝛ fructus humidi:ſicut pira ꝛ poma ꝛ ꝓſica ꝛ filia. Et herbe caules ꝛ rapicie ꝛ rape ꝛ raffani:imo in ferculis ſitētē⁹:vel bꝛodio carniū:vel panico:vel milio:vel ordeo: vel pane cocto:vel vitellis ouoꝝ. ¶ De piſcib⁹ aūt melius ꝓuenit nō comedē:ſed tñ ſi comedanē debēt eē parui:ꝛ bñ tes ſquamas ꝛ boni odoꝛis:ſed illi qui ſunt ſquamoſi ꝛ mali odoꝛis ꝛ ſine ſquamis:ſicut anguille nō ſūt boni:fungi boleti dimittatur. Lappares:vuas paſſas:ficus ſiccas:auellanas aſſatas:amigdalas pōt comedē ꝑ fructib⁹:ꝛ nō tāruꝫ comedat in vna vice vt repleaꝫ integre:ſꝫ dimittat ſibi reliquas famis:nec comedat ſcōa vice niſi digeſſerit ꝑ⁹:ꝛ nō vtaꝫ multoꝝ cibo⁹ varietate.

¶ Potus eius ſit vinuꝫ tēperatū cum aqua ꝛ nō ſit fumoſum valde:nec bibat ad ebꝛietatē;ꝛ de aliq̄ potu inebriāte:ꝛ aqua mellis eſſet ſibi ꝓuenientioꝝ.

¶ Uitet coituꝫ inquātum pōt:niſi multū ſtimuleī ꝛ acidiam ꝛ ocium ꝛ iram vehemētia:ꝛ iſta ſufficiāt de regimine:nunc venio ad medicinalia.

Et qa pro certo cā egritudis eſt multitudo būiditatī cerebꝛi:ĩō oꝑ iſte tuuenis bis purgari in anno vl̄ purgatione ſeī in autūno ꝛ ſeī in meſe Marty:ꝛ oꝑ ꝑmittē ꝑ bꝛ̄ ſyrupos. ℞.ſyrupi de ſticados.ʒ.i.oxymelis ſqlltici.ʒ.ſ.deī cū.ʒ.iij.decoctiōis aniſoꝝ paſſulaꝝ ꝛ tigritie:ꝛ bibat būc ſyrupuꝫ ſex vicib⁹ in auroꝛa caliduꝫ.

¶ Sumpto ſyrupo purgeī cuꝫ iſtis pillis. ℞.pillaꝝ cochiaꝝ ꝛ fetidaꝝ.añ.ʒ.ſ.ꝛ ſumantē vna boza añ dies:ꝛ caueat a frigoꝛe:ꝛ nō comedat niſi trāſact⁹ ſex boꝛis:ꝛ bāc purgatiōe faciat vt dixi bis in anno. Itē ex interuallis xv.diēꝝ oꝛ ſumere ſaltē ſemel.ʒ.i.pillaꝝ de iera de octo reb⁹ in mane bona boza:ꝛ ſumantē ſine mutatione diete. Itē oībus duob⁹ mēſibus ſemel ſumat.ℨ.ij.pillaꝝ fetidarū vna boza ante diem:ꝛ cum cuſtodia put ſcriuaī in medicinis. ¶ Itē vtaꝫ maſticatione maſticis ſaltem tribus vicibus in ſeptimana ante prādium:ꝛ iſta ſufficiant ſibi pro particularibus purgationibus.

¶ Sꝫ pro geticularib⁹ opōnib⁹ circa locū egrotū ꝓſulo vt nō attēdentē foꝛtia:imo ꝓcedat cum debilib⁹ paulatine ꝛ multo tpe laboꝛātib⁹ ꝛ dimittat ferrū ꝛ ignē. Illa aūt q⁹ bus oꝛ vti ſunt ꝓſumētia carnē additā:q̄ꝝ ꝓlima ꝛ magis ſalua deſcribā hic ſm gradus ſuos. ¶ Primꝰ ḡ qō eſt ſecuriſſimū:ꝛ cui⁹ opatio eſt oīno incolumis:ſꝫ facit opationeꝫ ſuā in tpe lōgo:ꝛ ideo vtēdū eſt eo ſine ceſſatiōe: ſemꝑ tenēdo tēras in naſo de iſto medicamine:ita q⁹ bñ trāgat carnē illaꝫ additā. ℞.poma granata dulcia ꝛ muça:ſiue medy ſapoꝛis:ꝛ poma granata acetoſa de vnoq̄ gñe ſigillatiꝫ.lib.x.ꝛ piſtentē oīa ſiī cū ſua totalitate:ꝛ exprimaī ſuccus eoꝝ ꝗtū eſt:pone in voꝛtalari:ꝛ poſtea ille ſuccus bulliat ad ignē q̄ſq; veniat ad ſpiſſitudinē ſyrupoꝝ:ꝛ reſueī in vaſe vitreo bñ obturato in loco frigido: qm̄ opꝫ bīe ipm̄ ꝑ totū annū:ꝛ ſi eēt pauce ẽſtratis fiat de eo plus ſiſi mō:tunc qñ bītur poma:reſidiuꝫ aūt oō remanet de ſuba granatoꝝ piſteī multū cuꝫ piſtello ferreo:vſq̄ fiat ſicut paſta bñ cōmaſſata:ꝛ reſueī in loco ſicco:ꝛ de iſta paſta mollificata parūper ꝛ ꝓfecta cū ſuco ſupradicto fiāt tente ſiue lyciniꝫ que ponanī in naſo. Et iſtud eſt faciēdū omni die. ¶ Scōm parūper foꝛtius eſt:ſicut ſi addereī cuꝫ ꝓdicto medicamine de granatis aliquid de ſucco vue que eſt ſemen ſerpentarie ſiue dragontee:ꝛ vocaī a Meſ.luſ.ꝛ quātum plus ponīt de iſto

Digitized by Google

succo:z minus de succo granator̄ tāto est fortⁱ⁹. Et si nō
bⁱ succus semis:tollaⁿ succus radicis eiⁱ⁹:q̄ radix iuenīē
oi tpe anni. ¶ Et mihi vⁱ q̄ nō ds vti fortiori q̄uisq; ꝓh
maⁿ tota caro que pōt videri p̄ fozamē narū. Oz si vult
vti fortiori in succo serpētarie ponaⁿ bō bⁱz:aut pān⁹ de
lino:ita q̄ bⁿ ponaⁿ sup carne. ¶ Et 4.° loco est fortⁱ⁹
si fiat tēta vt dⁱ p̄cus suba granator̄ z sup illā tētā afp
gaⁿ iste puluis. Rz. scozie eris.ʒ. vi. ellebori nigri.ʒ.i.ʒ.ar
senici rubei.ʒ.i.tere z fac pulueꝛe. ¶ Oz si ad fortissima
vult accedē fiat bō medicamē. Rz. calcis nō extincte arse
nici citrini.aā.ʒ.ij. colcotar:flozis eris.aā.ʒ.i. gallarū ba
lausti.aā. ℈.ij. tere oīa in moztario eneo ꝑ tritiōe multa
cū aceto fozti vsq; ad q̄nque dies:ita q̄ fit totū sic pasta
z fiāt trocisci z siccenⁿ in vmbra: z q̄n est opus distēpeⁿ
vnus eoꝝ cū vino z cū lycinio ponaⁿ in naso:ita q̄ nō tā
gat nisi carnē malā. ¶ Cū aūt ꝓsumptū est totū q̄ vⁱ de
carne mala vsq; ad colatoziū:tūc ops q̄ tētem⁹ remouē
carnez colatoꝝ alio mō. z est q̄ fiat chorda de ſetis cau
de eq:ita q̄ sint q̄tuoꝝ vel q̄nque sete ꝓiūcte iuicē: z fiāt
q̄uoꝝ vⁱ q̄nque nodi ī medio chozde:z distet vn⁹ nodus
ab alio in latitudine digiti auricularis:deinde bēāt acus
plūbea ꝓga z ponaⁿ in fozamine acus chozda:fiāt filū in
alys acub⁹:deide mittaⁿ acus in naso q̄usq; penetret ad
guttur z cū fozcib⁹ trahaⁿ per os:z remaneāt due extre
mitates chozde vna pendēs a naso:alia pendēs ab oze:z
tūc capiant iste extremitates:ita q̄ estimeⁿ q̄ nodi sint
in directo carnis addite:z trahaⁿ tunc diligēter chozda
tenēdo in manibus vtrūq; extremuz:ita vt reseceⁿ caro
cuz istis nodis z trahaⁿ per os z nares caro:qua remota
ponaⁿ cānula de plūbo subtilē in naso ītincta in vnguen
to egyptiaco:descripto a Mesue:z ita teneaⁿ tribus die
bus omni die ītouādo vngnētuz:postea ponaⁿ vnguētū
ꝓsolidatiuz:z ista est via libationis si diligēter obſerue
tur. Et hec videnⁿ mihi sufficere.

¶ De polipo in naso. Consilium. XXX.

Clausus magnifice dñe Baptiste de mata
testis est polipus ī naso:z ls nō scri
baⁿ mihi per egregiū doctoꝛē magīm Mat
theū de Pisis:cuⁱ⁹ lris solis bēo ifozmatiōes:
nec de colore:nec de duritie:nec de fctore:nec
de mollitie:nec si sit cācerosus:que oīa scribēda erāt ad
recte ꝓsulēdu. Nā istoꝝ varietas q̄nq; figiāt curabilē:
q̄nq; incurabilē vt ꝓstat doctis in arte:tñ qz dicit ic̄isuz
fuisse polipū bis vⁱ q̄ fiat sepe oblōgaris z pēdēs. ¶ Et
qz dicit in lra sua q̄ p apitiones factā vbini aq̄ diuisiue
auri ab argēto satis ī vna nocte remotū est de carne mol
li vⁱ q̄ fuerint molles:ls addit q̄ in alia nare remāsit op
pilatio notabilis cū duritie:nō ſuz bñ clarus de hac duri
tie vtrū sit cācrosa:ꝓsupponaⁿ tñ in ꝓfilio dādo q̄ sit pro
pte polipus propte alarnebet z q̄ nō sit cācer.naz dⁱ q̄
catarrosa est:z cū bō nihil mihi dⁱ de grossitie in palato:z
ꝓsuppono q̄ recte cureⁿ catarrus ab alys doctozib⁹ egre
gijs in q̄ruz manib⁹ existit q̄⁹ memoꝛo:q̄ si vⁱ opportu
nū faciāt fieri cauteriū sup q̄ēdeg vⁱ cōmissura cozona
li:in illo enim est fortis impōsio valde z ꝓseueꝛēt in regi
mine patiētium catarrū ſm spēm catarri q̄ē cōprehen
dunt. Et veniam nō ad curā polipi nō cācrosi:cuius que
dam pars est mollis quedam dura.

Presupposito g̃ regimine catarri debito:et q̄
fcā est flōmia z eūonis p pharmacū vt mihi dⁱ in ista dña oīno fieri nō pōt:ls fiāt sepe
clisteria acuta z fricatiōes in spatulis z bracchijs z cruri
bus mane post emissionē supfluitatuz ꝑme z z⁹ digōnis.
Administrentur masticatoria deponētia flōmia fere oi
die:vt dixi supra:ita dico nūc q̄ si videⁿ opportunū fiat
cauterium sup cōmissura cozonali cum ferro ꝓfundādo
vsq; ad os in vna vel pluribus vicib⁹:ita vt aliquaⁿr os
ipm exiccet cum omni prudētia z aduertētia ne pānicu
li cerebri ledanⁿ. ¶ Et hoc facto veniēdum est ad curā
localez polipi aliquo modoꝝ quos infra scribam: quoꝝ
aliqui sunt tardi et faciles: aliqui mediocres in vtroq;:
aliqui dolorosi z celeres.

¶ Et ꝑmus modus opōnis ꝓuenit maxime in illa nare a
qua remota est multa caro mollis. Rz. g̃ triuz genez gra
natoꝝ. ſ. dulcis acetosi z pōtici cū cozticib⁹ z pulpis z gra
nis suis.aā.lib.vi. z pistenⁿ ita vt sunt cuz granis z cozti
cib⁹ z pulpis:z exꝑmaⁿ succus:z iste succus bulliaⁿ q̄usq;
habeat ſpissitudinē vini cocti nō multū grossi:sed tātuz
bulliat q̄ sit ꝓsumpta tertia pars:z sceffe pistenⁿ subtilⁿ
q̄usq; sint sicut pasta:z tūc ops ꝓsiderare q̄ si putatis q̄
sit lesio in colatozio ops fieri embubā subtilē siue ad mo
dū cānule bñis ꝓcauitatē itus de plūbo:ita q̄ facile pli
ceⁿ ipsaz cōmode ligeⁿ cotū subtile:ita q̄ totū. ſ. cāna cū
coto possit ingredi nares z plicari vsq; ad ptez colatoꝝ
vbi putaⁿ esse nocumētū:z post recipe de illa pasta que
remāsit pistata de granatis z ipam distēpa cū succo quē
coxisti z seruasti in vase plūbi:aut stanni obturato:ita q̄
totū sit ad modū mellis tenuis: z tūc illā cānaz inuolutā
cum coto ifundas in illo cōmixto ex succo z pasta:z mit
taⁿ in nares z teneaⁿ p octo horas:z in capite horaꝝ octo
remoueaⁿ z renoueⁿ semper de octo horis in octo horas
q̄usq; puteⁿ q̄ sit facta mūdificatio a tota carne molli:z
tūc cum eadē embuba z coto non miraⁿ iste succus:sed
vng⁹ incarnatiuū z cicatriçatiuz:si cut vng⁹ de ceruſa:
aut vng⁹ triapharmacū ex lytargiro:qō vng⁹ mollificē
tur cum vino q̄usq; ꝓsolideⁿ. Si vō nocumētū nō sit in
aure. tunc pōt fieri tēta vt placet medico dūmō sit linita
cum dicto linimēto de scoffis pistaturis granatoꝝ z suc
co eoꝝ modo supradicto:z in pte in qua est durities bec
eadē cura est iuuatiua:ls tarde opationis z sine piculo z
quasi sine dolore. Et opz q̄ expectēⁿ in hac cura z pseue
reⁿ plurib⁹ mēsibus:z ideo dico q̄ nūc duz poma grana
ta inueniuⁿ bona fiat tanta q̄titas de succo z scoffis q̄
possit multū durare. Bz attēdaⁿ in hoc medicamine q̄
q̄ apponiⁿ parti vbi est polipus durioꝝ ops apponi plus
in medicamine de malis granatis z acetosis. Si vō fue
rit mollioꝝ caro polipi vel alarnebet: tūc ponaⁿ plus de
pōticis:z si versus vuam z palatū cōiceⁿ nocumētū ops
cum pēna linire loca illa cum succo supradicto:z si capit
eaz tediū tenēdi lycinia in naribus pōt q̄busdaz diebus
interpositis stare sine lycinio vel tenta:sed tūc frequēter
semel. ſ. in hora cuz pēna inungat nares z totū locū lesuz
cum dicto succo:z postea q̄ potest redeat ad lycinia. Et
fili⁹ possiet q̄ habet occupationes vt sit in ꝓuersatiōe di
mittere lycinia z inungē loca iterius cū dicto succo fre
quenter:z postea quāto citius habet cōmoditatē redeat
ad lycinia. Ego aūt dixi q̄ fieret lycinia sup cānula per
forata vt possiet quoquo modo respirare per nares.

¶ Secūdus modus opandi est cuz doloꝛe z cirius se erpe
dit:qz citius bāc carnez ꝓsumit:pōt aūt in hoc scōo mo
do cuz diuersis materiebus fieri cura:quoꝝ aliqua sunt
fortioza aliqua lenioza: ego nō ponam nisi duos modos
medicaminuz. ¶ Primus est q̄ factis purgationibus z
eñatione z stante debito regimine q̄ meli⁹ in ea fieri po
test imponaⁿ in naso cum tēta que pueniat per totuz lo
cum vbi est lesio hoc medicamē. Rz. feminis serpētarie:
aut succi radicū eius parte quā vis distēpera cum succo
granatoꝝ expsso z cocto ſm modū dictū supra z sint eo
rū partes equales:z cum tenta ponatur in naso in partez
cuius parte volumus ꝓsumere:z reiteꝛenⁿ totiēs q̄ caro

tota

Digitized by Google

tora mala sit remota. Et qñ hoc putaꝫ ponaꝫ vnguẽtum de lytargiro ⁊ de ceruſa ⁊ de plumbo vſto: oleo roſato et cera: ⁊ ſi eſt tarda opatio addaꝫ in ſucco radicis ſerpẽtarie ⁊ diminuaꝫ de ſucco granatoꝝ: ⁊ idem itellige de ſucco vue ſerpẽtarie qñ habeꝫ. valet enim magis ſucco radicis. ¶ Aliud. ℞. calcanti qõ eſt vitreolũ babẽs colorẽ inter viride ⁊ nigrum calcitis: ⁊ eſt vitreoluꝫ babẽs colorem vſus colorẽ auripigmẽti miſiꝫ: ⁊ eſt ſpecies vitreoli babẽs colorẽ ad rubeum tendẽtes: calcis viue. añ. partes equales tere ynumqõqꝫ per ſe ⁊ diligẽtiſſime: poſtea fac mixturam ex eis cum aceto: ita ꝙ ſit ad modũ paſte: poſtea cum vino albo ſup lapide pto fritico ꝓfice ⁊ tere: ſicut fit in coloribus: ita ꝙ totũ ſit optime incorporatũ ⁊ habeat ſubam mellis tenuis: ⁊ tunc pone in olla noua ⁊ ſuppone coopculum ⁊ cum terra ſapientie luta: ⁊ poſtea pone in furno calido quouſqꝫ totuꝫ ſit ſicut carbo: ⁊ extrahaꝫ ⁊ tere: ⁊ iſtos carbones cum vino albo ꝓficias: ſic aut paſta: ⁊ iterũ ponas in furno cuꝫ olla ⁊ coopi ⁊ coopculuꝫ luta: ⁊ dimitte iterũ cõburi: poſtea extrahaꝫ a furno ⁊ ſubtiliſſime pulueriçeſ: ⁊ de iſto puluere exſufflet in nares loco vbi eſt caro addita. ꝓſumit enim eã. ¶ Itẽ ſi medicamẽ de ſucco granatoꝝ ⁊ paſta ſcoffaruꝫ que remanẽt in expreſſione ſucci: ita exicceꝫ ꝙ teri poſſint ⁊ puluis fieri. ⁊ inſufflet: ꝓſumit carnẽ. Sed opꝫ ꝙ ita frequẽter mittaꝫ ꝙ nunq̃ ſine puluere remaneat locus: multa ſunt alia cauſtica que ſolẽt apponi: ſed nõ curo alia pone re pp multas cãs. ¶ Et notãdum eſt ꝙ in appõne iſtoꝝ cauſticoꝝ: ꝙ ſi naſus apoſtemet: aut multum creſcat dolor ꝙ opꝫ dimittẽ opus cauterij ⁊ in naſum oleum roſatum: aut ſile tẽperans dolorem ĩmittere: ⁊ ſufficit aliqñ oleum roſatũ cum cera mixtum: ſicut vnguẽtum.

¶ Tertius modus eſt celeriꝰ: ⁊ fit cuꝫ inciſione: aut fortibus cauſticis: ⁊ opꝫ ꝙ in carne molli plus confidamus de inciſione: ⁊ iſta oĩno nõ fiant niſi corpore mũdificato modo ſupius dicto cum flõmia de vena cõmuni ꝓpter quam partẽ euacuaꝫ a capite partim diuertit: ⁊ cum ſolutiuis in pſona apta ſolutioni: aut cum aliꝫs modis de ꝙbus dixi ſupra: ⁊ poſtea fiat capitis ꝓfortatio. ¶ Capitis autẽ ꝓfortatio ſm Alexã. debet hoc modo fieri. ℞. myrre olibani maſculi. añ. ʒ. i. coclearuꝫ paruarũ que lapidibus adberẽt cum tota ſua ſubſtãtia ducentas numero piſtẽtur oĩa per ſe diligẽtiſſime: ⁊ cum cera ⁊ albumine duoꝝ ouoꝝ fiat emplaſtrũ ſuper tela lini occupãs totum caput: ⁊ abraſo capite imponaꝫ ⁊ teneatur per nouẽ dies ante localem operationẽ oztam in naſoꝝ: ⁊ etiã poſſit facere ante opationes debiles: ⁊ que ſunt ſupraſcripte. ¶ Aut ponatur emplaſtrum Almaſoris in caplo de plaga ⁊ pcuſſione capitis in 6ᵒ libꝛo: qõ ſic fit. ℞. foliorũ myrti: balauſtiarũ: cortꝫ granatoꝝ. añ. partes equales: coquãtur in aqua vſqꝫ ꝙ diſſoluãtur: ⁊ tũc capiãtur ⁊ exprimaꝫ aqua ⁊ piſtetur ⁊ addanꝫ muſci. grana. viij. gallie muſcate. ʒ. i. ziloaloes: calami aromatici. añ. ℈. ij. ⁊ cum aceto ⁊ vino ſtiptico veteri ⁊ pauca aqua ꝓiungãtur: ⁊ fiat emplaſtrũ. ¶ Cõfortato aũt capite ſi videt ꝙ polipus nõ habeat radicem in colatorio: ſed ſolũ in parte naris que videri põt incidatur ipſuꝫ bene trabẽdo ad iferiora: ⁊ melioꝰ inciſio eſt cum embuba que eſt roſtrũ factum ad modũ medietatis cãne ſm lõgum babẽs cauitatem: ⁊ optime incidat tãtũ ex vno latere ⁊ eo poſito modo ꝓcedendi circũuoluaꝫ: ita ꝙ incidat radicẽ polipi ⁊ caro mala remoueaꝫ. ¶ Et ſi gd in radice remanſit de carne mala qõ per embubam remoueri nõ potuerit ꝓſumatur cuꝫ medicinis ſupradictis corroſiuis quouſqꝫ ſuper ſanam carnem deueniatur: ⁊ tũc ꝓſolidet modo ſupradicto. ¶ Si vo fuerit radix polipi in colatorio: tunc melius eſt ꝙ inciſio fiat cum filo de ſetis equorum triplicatis: ⁊ habeat filum quatuoꝝ vel qnque nodos in parte que remanebit in directo colatorij: et cum acu de plũbo que plicari faciliter poſſit imponatur per nares: ita ꝙ poſſit trabi per os: ⁊ tunc quando vna extremitas fili remanet extra naſum ⁊ alia extra os oportet trabere ⁊ retrabere: ita ꝙ cum nodis illis ſecet carnem in colatorio: ⁊ fiat ꝙ ſternutãdo expellatur illud qõ eſt ſeparatũ. ¶ Oꝛ ſi nõ putaꝫ hoc modo totam eſſe abſciſam carnẽ malam: tũc fiat cuꝫ colyrio de pomis granatis quouſqꝫ videat ꝙ tota caro mala ſit remota: ⁊ tunc cum vnguentis ſupradictis incarnatiuis ꝓcedatur. ¶ Si vo accidit fluxus ſanguinis fortis liniaꝫ naſus interius cuꝫ luto armeno ꝓfecto cum aqua frigida ⁊ valde frigido actu: aut cum alijs que ſanguinem ſiſtũt. ¶ Si aũt putatur ꝙ ſit cancer nullo modo agat aliqd cum corroſiuis: aut inciſorys vel ſcarificãdo carnem: ĩmo ſolum cum blandimentis ⁊ vnguẽtis frigidis ſtipticis ⁊ euacuatione melãcholici humoꝛis. Et quãdo eſt multe quãtitatis polipus melioꝛ eſt inciſio q̃ corroſio niſi forte fiat cum facilitate çũ iſto medicamine de pomis granatis. ¶ Et notetur ꝙ facta inciſione non dimittat quin apponãtur corroſiua tm ꝙ putetur malã carnez totam eſſe remotam. ¶ Et ſi leuiter cauteriçetur cuꝫ cauterio vbi eſſet in loco qui videri poſſet eſſet ſecurius poſt abſciſionem.

¶ Si aũt cum forti cauterio potentiali vellet remouere carnez polipi: tunc eſt ꝓueniens qõ fit hoc modo. ℞. calcis viue: arſenici citrini. añ. ʒ. ij. colcotar: floris eris. añ. ʒ. ij. balauſtiarum: gallaruꝫ. añ. ℈. ij. terantur in mortario eneo ſimul cum forti aceto per gnque dies: deinde fiant trociſci: ⁊ exiccentur ⁊ ſeruẽtur in vaſe vitreo in loco frigido ⁊ ſicco. Et vnuꝫ ex eis diſtẽperet cum vino: ⁊ liniaꝫ ſuper lycinio: ⁊ apponatur loco quouſqꝫ tota caro mala ſit remota: ⁊ poſt inungaꝫ cum butyro interius quouſqꝫ cadãt cruſte: ⁊ poſt abſtergaꝫ bene cum melle roſato cocto per duos dies: poſtea cum vnguẽtis ꝓſolidatiuis procuretur ad ꝓſolidãdum. hec pauca viſa ſunt mihi in hoc caſu dicenda: ſed certum eſt ꝙ preſens medicus melius poterit in particularibus indicare.

¶ De Traulo. Conſilium. XXXI.

ISte nobilis pter cerebri nãlem bumiditatez eſt Traulus largo vocabulo vtẽdo. naꝫ ſtricte eſt altecba. preter hoc iſto anno ſuperuenerũt ſibi lentigines fixe in pectore magne. vt ergo puideaꝫ quãtum eſt poſſibile ordinabo ſibi cõſilium incipiendo a regimine vite. ¶ Incipiẽdo ab aere opꝫ eum habitare loca ſicca: ⁊ cameraꝫ inter duo ſolaria: cuius feneſtre ſint aperte verſus oriens: aut verſus ſeptẽtrionem: ⁊ in tpe hyemis faciat fieri ignem in ea de lignis bene ſiccis: ⁊ caueat ſibi habitando in terreno vel in locis vehementer bumidis: ⁊ in diebus pluvialibus habiteꝫ in locis clauſis vbi ſtõcho ieiuno exerceatur: ⁊ ita in indumentis in hyeme habeat calida: precipue circa caput ⁊ collum.

¶ Et debet exerceri in mane ieiuno ſtomacho exercitys ſaris fortib⁹ ⁊ in loco ſicco: ⁊ preſertim exercitio ambularionis ⁊ vociferationis ⁊ loqui fortiter ⁊ multuꝫ ⁊ ſtudioſe dicere multa cõtinuo ſermone ⁊ fortiter: ⁊ hoc pro maiori honeſtate in locis ſolitarys: ⁊ quãdo nõ põt exerceri faciat ſe fricari totum corpus trabẽdo vſus inferiora: ⁊ in iſto cauſaꝫ de exercitio: ⁊ pſertim conari loqui ſepe nõ ſit negligens: ĩmo multo tpe perſeueret.

¶ Et bonum eſt ſibi ꝙ omni die ſtudeat habere beneficium ventris: et ſi poteſt hoc facere de mane eſt melius:

Digitized by Google

z ideo quando surgit a lecto semp deberet conari ad bibendum beneficiū: z si alia nō haberet adiutoria sumat ante prādium in tempore hyemis z tēporibus frigidis. s. i. thimi sicci: aut. s. i. hyssopi in introitu prandy: z in tēpore estatis sumat feruclū de mercuriali cocta cum carnibus vel oleo: aut de volubili magna: z si hoc nō vult vel non habet ꝓparatum supponat vnū granum salis: aut aliqd tale: vt ventris habeat beneficium.

¶ In dormiendo non excedat quātitatem. vy. horarum in die nāli: z non incipiat dormire nisi post cenam transacta vna hora cuz dimidia ad minus: z nullo modo dormiat in meridie z dormiat in loco sicco non frigido: capite bene eleuato: z corpore bene cooperto. z ꝑmo super latere dextro: z quādo excitatur post primum somnum voluat se super latus sinistrum.

¶ In cibis autez vtatur pane bene facto ex bona farina optimi frumēti z bene fermentato z bene cocto: z sit inter primā z quartaz diem: z ab alijs panibus caueat: precipue ab açimo vel male cocto vel babēte mixturam loly. ¶ Carnes aūt bone sunt carnes auicularuz: sicut laude turdi z minutarū auium: z carnes pdicum z fasianorum: ꝓueniunt etiam carnes pullorꝫ pipionuz volare incipientium: z turturum: sed carnes auium aquaticaruz: sicut anatum z anserum dimittātur: de quadrupedibus vo capreti z vituli z bouine carnes z capriolorꝫ z lepozū z cuniculorꝫ z ceruorꝫ iuuenum z macilente syluestriuz porcorum z camuciārum sunt vtiles. Carnes vo porcorum domesticorꝫ z agnorꝫ z ouiuz z omnes carnes multum humide sunt vitande. Et ideo capita z colla z interiora: z glandosas partes: sicut sunt lagbiti debet dimittere: z melior est sibi caro rubea partis anteriozis in dextro latere: neqꝫ tamē deneganda ꝓ parte carnes salite: z melioz ꝑparatio sua est assatura: aut frictura in patellis cum pinguedine. ¶ Pisces omnes sunt mali: sed minus mali sunt viuentes in clara aqua siue de fluuio siue libero mari non de stagnis vel de lacubus vel piscinis: z meliozes sunt parui babentes squamas et pulpam boni odozis z boni sapozis z assati: z comedātur calidi cuz sale z aromatibus: sed pisces valde magni: sicut sturiones z tūni: aut nō babētes squamas: sicut anguille lampzede palamite murene: z similiter granari z cācri polipi z coclee omnino dimittātur. ¶ De ouis cōueniunt ei vitelli ouorꝫ gallinarꝫ recētium ꝑparati cum aliquāto pipere siue in ferculo siue in frictilio: z aliquādo cum herbis odoziferis: sed albumina z oua alioꝝ animalium dimittantur. ¶ Lac siue recens siue coagulatum z caseus diuersis respectibus nō sunt vtiles: sed pōt capere aliquid de caseo mediocris duritiei z boni sapozis post cibū: sed paucuz. ¶ Victualia de pasta: sicut turte lagane fermēcini pultes de frumento: z similia omnia debet dimittere. ¶ De leguminibus brodium cicerum tam albozū qꝫ rubeozū est vtile z tolerātur pisa z robilia z fabe: sed relique dimittanē: ex granis aūt sumere potest in ferculis riçum z panicum z milium z speltā z ozdeum z far si cōdiant cum aromatibus. ¶ De radicibus radices petrosilini z pastinache domestice z cāpestres z radices feniculi z apy z raffani fortes z napones citrini z rub. tolerātur: sed dimittat cepas pozros allijs siue coctos siue crudos: rape etiā nō comedanē sine aromatibus. ¶ De herbis maiorana mellissa marubium: abzotanū absinthijz serpillus saluie z rutbe: precipue cōueniunt valde in vsu suo in estate: est ei melioz endiuia qꝫ lactuca: aut endiuia syluestris z cicerbita z pimpinella z auricula lepozis z pitosella z buglossa z borago: z vniuersaliter herbe calide z sicce: aut tēperate boni odozis z sapozis tolerari pñt: sed multus vsus herbarum crudarum in salatitio: sicut lactuce z portulace z herbaruz frigidarꝫ in ferculis: sicut acetosa et spinachia sunt dimittende. Eruca vo z sinapi dimittātur ꝓpter alias causas: sicut etiam nasturcium.

¶ Ex fructibus melius est omnes dimittere: sicut cerasa: poma: pira: pfica: cbzy somilla: amarena: vue: exceptis ficubus valde maturis: pesset tamē piris coctis in bono vino z condītis cum aromatibus: z similiter citonys vtē post cibum. ¶ De fructibus aūt siccis grana pini z auellane: precipue assate z fistici z amigdale z passule z ficus sicce sunt cōueniētes: sed dimittat nuces z citrangulos z lymones z citrum z granata nisi aliquid permiscēdo de eis cuz aromatibus gratia sapozis: z lz in se pruna z meliones nō babeant nutrimētum sibi cōueniens: tamē gratia subducēdi vētrem potest aliqd de eis comedere ante cibum in estate toleratur z pruna comedātur cuz cozice superbibēdo aliquid vini dulcis. ¶ Oliue cōdite et cappares z similia salite satis cōueniūt: sed fungi z tubera dimittantur anisum feniculum piper ciminum carui ameos cubebe cardamomū z alia aromata: sicut garyofili z cinamomum ꝓueniūt ꝓ suis sapozibus. ¶ Sem per autē in cibo sit ita modestus qꝫ recedat a mēsa cum aliquibus reliquijs famis: z in potu etiam modestior et nō sumat in eadez mēsa cibos multe varietatis: qꝫ si varij fuerint ꝓponat subtiles.

¶ Potus eius sit vinum rubeum medie vinositatis: z in tpibus calidis bibat tēperatū: z a vinis valde potētibus abstineat: nisi sumēdo aliqd parum gra medicine.

¶ A venereis actibus abstinere debet inquātum pōt: scilicet a superfluitate: z caueat ab ocio z acidia z tristitia: z boc de regimine.

Sed veniendo ad medicinalia debet in principio veris omni anno facē purgationem generalem sumēdo ꝓius būc syrupum sex vicibus. ℞. oxymellis compositi: syrupi de sticados: mellis rosati colati. añ. ʒ. iij. aque feniculi. ʒ. ij. aque saluie: aque maiorane: aq̄ hyssopi. añ. ʒ. iij. z est syrupus ꝓ sex vicibus: aromatiçet cuz nuce muscata. ¶ Sumpto hoc syrupo capiat bas pillulas duabus horis ante diem. ℞. pillularꝫ fetidarum z pillularuz cochiarꝫ. añ. ʒ. ß. z ea die caueat a frigore z obseruet regulaz medicinarꝫ. ¶ Oz si pillulas nō bene pōt cape sumat bāc medicinaz. ℞. turbith electi. ʒ. i. reubarbari. ʒ. ß. çinçiberis. ℈. i. spice. gra. v. pulpe cassie. ʒ. i. distempera omnia cum decoctiōe anisozum: feniculi: passularum: sticados: et nucis muscate.

¶ Sumpta hac medicina: qz nō bene vtiꝫ pillulis vtatur semel in mēse ista cōfectione. ℞. turbith electi. ʒ. ß. diagridy. ℈. i. z çinçiberis. ʒ. i. ß. nucis muscate: gariofilorum: amomi z cardamomi. añ. ʒ. ß. cucbari quātuz sufficit fiat ꝑfectio in tabula: z sufficit ꝓ decez vicibus: quarum quelibet est valde leuis medicina.

¶ Et debet sibi sumere ꝓsuetudinez masticādi in mane: aut quātitatez fabe de radice piretri: aut mediū coclear buius mixtionis. ℞. masticis minute. ʒ. i. piretri minuta tim incisi pipis integri staphisagrie. añ. ʒ. i. z misce z masticetur per boraz spuēdo illud qō venit ad os de saliua.

¶ Iterum ꝓuenit ei in mane trayere per nares aquaz maiorane calidam: aut aquam vitis in qua fuerit infusa nux muscata: sed istā in parua quātitate: ita qꝫ sternutet: z quādo vtiꝫ isto ꝓ illo mane nō facit masticatorium.

¶ Item post purgationes vtaē sepe gargarismate boc modo facto ī mane ieiuno stomacbo. ℞. origani. tbimi. añ. M. i. sinapi piretri: radicum capparis. añ. ʒ. ij. aceti squilitici. ʒ. iij. aque mellis. lib. ij. salis. ʒ. ß. bulliant omnia simul lento igne quousqꝫ ꝓsumaē tertia pars: postea colē

z fiat

Digitized by Google

ꝛ fiat gargarisma. ¶ Item cōfert tenere sub lingua hui⁹modi pillulas. ℞. piretri sinapis. aā. ʒ.i. dragaganti ꝛ gūmi arabici. aā. qō sufficit: dissoluatur gummi in aceto squillitico: ꝛ fiāt pillule ad modū lupinoꝝ: ꝛ teneaē sub lingua. ¶ Itez sumat de hoc electuario circa. ʒ.ij. in sero quādo vadit dormitū. ℞. cimini salis indi. aā. ʒ.i. pipe/ris grana ducēta: ginçiberis. ʒ.i. ꝛ ʒ. mellis dissumati qō sufficit. ¶ Oꝛ si ista nō sufficiāt addatur in decoctionib⁹ p̄dictis. ſ. in gargarismatibus ꝛ in masticatoꝝ ꝛ pulue/ribus rosaꝝ cypi squinānti. aā. decimā partē aliaꝝ reruꝫ: ꝛ ofert ei vsus acozi cōditi: ꝛ aliqñ ieiuno stomacho fri/care lingnā cum sale armoniaco ꝛ ginçibere.

¶ De sephyros nō puro in parte sylueſtri gingiue sinistre mandibule. Consilium. XXXII.

Uidam adolescēs decēnis fere habitu/dinis macilēte cōplexiōis cho/lerice bumidi capitis multum iam sunt duo mēses cum dimidio vel quasi incepit pati in parte sylueſtri gingiue sinistre mādibule infe/rioris apostema durum tēsum valde fixum vebemēter in membro qō per spatiuz mēsis ad quātitatem medio/cris castanee deuenit: ipsa tamen aliqualiter lōgius: ab/inde vo citra nō perceptibiliter sm quātitatem mutatū est: fuit tamē semper ꝛ est absq; permutatiōe aliqua co/lozis loci nullius ex se vnq; dolozis: nec etiam si digito cōp̄imebatur vel nūc comp̄imatur a p̄incipio: tamen cum vngue fozriter pūgebatur dolebat: cuius remisse: et iam mēsis fere est q̄ gena partis illius existēte inflāma/ta ꝛ tumefacta: cuz tūc pūgebatur vngue magis dolebat q̄z in p̄incipio: illius vo partis remota inflāmatione ꝛ tu/mefactione ad pristinam rei pūgentis tristem sensatio/nem quasi redactum est.

¶ Iste casus hac propria forma nobis delatus fuit: ꝛ illi singulares doctozes in tribus rebus fecerūt determina/tionem qui nobis casum miserūt. primo de essentia moz bi q̄ hoc apostema est sephyros: ꝛ q̄ est non puruz: ꝛ de impuritate probāt: quia quādo pūgitur dolet: lz parum, q̄ sit sephyros probauerūt multis argumētis. ¶ In se/cūdo dixerūt de causis primo primitiuis q̄ fuerunt: aut regimē inordinatum in cibis: aut aeris intēlissime frigi/ditas que viguit isto anno in patria illa: deinde q̄ causa corporea antecedēs fuit mā flegmatica viscosa ꝛ grossa genita in partibus capitis ad quam generādaz inuit de/bilitas stomachi dicti pueri in quo multa generātur fle/gmata per viam indigestionis: sed causa corporea p̄iun/cta est materia flegmatica que flura est ad locuz: ꝛ in lo/co frigiditate aeris cōgelata ꝛ occultata. Oꝛ tertio ipsi p/bāt: quia nō est facta in loco apostematis aliqua permu/tatio colozis a nāli: ꝛ apostema istud est sephyros incipi/endo non cōsecutioni ad apostema calidum vel aliud.

¶ Tertium q̄ ipsi determinauerūt fuit de cura quam cōp̄ehēdūt quatuoz intērionibus: quarum p̄ma est eua/cuatio minoratiua flegmatis potissime a capite quod fle/gma est causa antecedēs. ¶ Secūda intērio est digere, re mām dictā. ¶ Tertia est ipsum eradicare. ¶ Quar/ta vo intērio que vertit ad causam p̄iūctam debet com/pleri cum localibus. ſ. cū reuolutione modo approxima/tionis mollificātis modo resoluētium leuium: facta ali/quali mollificatione. vt patet ex Auicē. ʒª quarti. capło p̄rio. ¶ Sz approximatis mollificātibus per mēsem nō percipitur iuuamētuz propter nō posse bene applica/ri fozria mollificātia hoc ab illis.

¶ Uidemus ergo scripta per illos venerabiles doctozes que declarant ꝛ eos sufficiētissimos: ꝛ in hac p̄pria causa diligētissimum posuisse studiuz: ꝛ ideo putamus eoꝝ di/cta vera esse: nihil minus si soluz scripta p̄sideremus re/manet nobis ambiguitas de essentia mozbi. naz vt puta mus esse veruz ꝛ alter nostrū magister p̄hilippus testa/tur de visu ossa possunt apostemari. ꝛ ideo dubitam⁹ ne tumoꝝ ille p̄ncipaliter sit in osse mādibule. ¶ Secūdo: suppositō q̄ esset in carne possibile eēt q̄ pellicula exte/rioꝝ gingiue nō esset apostemata: sed interioꝝ pars. vnde nō obstāte q̄ cum vngue aligs appareat doloꝝ: possibile est q̄ locus p̄prie apostematus nō doleat: ꝛ ideo dubita/mus ne sit puruz. ¶ In causis aūt tam p̄imitiuis q̄z cō/iunctis dixerūt id qō debet iudicari verū: ꝛ nos pro nūc dimittimus disputare: vtrū flegma per ꝓgelationē deue niēs ad duritiem qua facit sephyros in fine sit ꝓpter sum in meliam: qz nō est vtile ppōsito nostro.

¶ Sed descēdēdo ad curam fatemur de plano q̄ diffici/lis est administratio mollificātiū in loco: verūtamē sup posito q̄ esset facilis: tamē aliquādo apostema durum: cuius coloꝝ est simili⁹ colozi corporis est insanabile: vt ex/presse dicit Rasis. iz°. ꝛtinēris. qñ accidit in aliquo mea/tu: ꝛ intelligē q̄ sit insanabile cum vsu medicinarū mol/lificātiuz ꝛ resoluētium: sed vt tētemus oīa: supposito q̄ obseruet regimē in sex rebus nō nālibus: ꝛ cuz hoc etiā in eūatione cause antecedētis cuz purgationib⁹ cōmuni/bus ꝛ particularib⁹ vt sumus certi fieri per sollēnes do/ctozes qui nobis scripserūt: dicimus q̄ tēpus mollificā/di sit valde maius tpe resolnēdi: ꝛ etiā resoluētria nō de/bēt poni fozris deficatiōis: ꝛ debēt esse mixta aligd cuz mollificātibus: ita q̄ bonuz est iuxta doctrinā Serapio nis: q̄ resoluēs sit tēperatū in bumiditate ꝛ siccitate vel siccum in p̄mo ꝛ calidū in gradu ʒ° vel ʒ°. sed melius in ſcōo. Et Hal. hec declarat in. i4.° terapē. ꝛ debent esse cō/iūcta cum aliquo babēte aliquā viscositatē: sed nō mul/tam minozē. ſ. quā deberēt bze medicine saniem generā/tes. ¶ Opz etiam vt p̄ites medici sm q̄ exp̄iunt varia tionem apostematis vel ꝓgressiaz medicinarū obseruēt ꝛ pmutēt gradus medicinaꝝ: ꝛ oportet vt in tpe mollifi cationis cibeē puer aliquātulus largius ꝛ cibis bumidio ribus: ꝛ in tpe resolutionis cibeē minus: ꝛ vtaē diuersio/nibus ad ꝛtium: ꝛ vtriqz tēpus debet esse lōguz. ſ. tēpus mollificationis ꝛ tēpus resolutiōis. vt dicit Rasis in. iz. ꝛtinēris ex vbo Hal. nec etiam est negligēduz q̄ tam cū mollificatiuis q̄z etiā cum resolutiuis p̄sertim in hoc lo/co fiet aliqñ cōmixtio aceti ex iteruallis: aut pmiscendo acetuz cum medicamine: aut pmittēdo mitigationē loci cum aceto: ꝛ postea supponēdo medicamē mollificatiuū vel resolutiuū vt oportet. p̄mo tñ vtēdo puris mollifica tiuis aliquādo tēpoze anteq̄ ponatur acetum.

¶ Sed descēdēdo ad particularia dicimus q̄ omni ma/ne ieiuno stomacho depositis sup fluitatibus p̄ime ꝛ se/cūde digestionis fomēteē locus cuz hoc oleo tepido vel parūper calido. ℞. olei fisamini: aut olei oliuarum dul/cissimi ꝛ maturi. lib. i. radicum altee folioꝝ malue. aā. ʒ. ij. aque. lib. ij. incidanē folia ꝛ radices minute ꝛ bulliant lento igne vsq; ad aque ꝓsumptionē: postea coleē ꝛ in di cto oleo infundaē pānus lineus quadruplicatus: ꝛ ponaē sup loco per vnā bozā innouādo sm q̄ opz. ¶ Oꝛ si puer tolerat fiat ex pāno lineo ad modū pulnilli parui: ꝛ ifun/datur in dicto oleo ꝛ exp̄imaē postea: ita q̄ non effluat oleum: ꝛ ponaē dictus pulnillus in oze sup gingiua ꝛ te/neaē per bozā ꝛ siue ab extra: siue per itus fiat ista fome/tatio iterētur in boza sm discretionem. d. medicoꝝ p̄sen/tium. ¶ Post dictam fomētationē apponatur aliqō de mollificatiuis hoc modo. ℞. mucilaginis: radicum altee ꝛ mucilaginis: seminis malue. aā. partes equales: infun/daē pulnillus ex coto carminato circūdatus subtilissime

Digitized by Google

pāno lineo decentis quātitatis in predictis mucilaginibus: ꝛ ponatur in oze super gingiua ꝛ ibi ꝓtinue teneatur excepto tempore comedēdi vel bibēdi. ℞ si puero videtur horribile: distemperet̄ pulvis albissimi cucchari cuꝫ dictis mucilaginibus in parua quantitate: ita vt sit sapidum. ¶ Secūdum de mollificatiuis est hoc. ℞. adipis anatis recētissimi: aut adipis galline iuuenis ꝛ eliquātur in igne sine fumo: ꝛ sint sine sale: ꝛ in istis adipib⁹ inuoluatur sacculus modo predicto ꝛ teneatur postea in oze ꝛ fiat sapidus cum cucchari si oporteꝛ: ꝛ minus abominabilis modus eēt coquere gallinam vel anatem integraꝫ vel ambas simul absq; sale: ꝛ cuꝫ sunt cocte recipiat̄ brodium pingue in quo infundat̄ dictus sacculus: ita ꝙ habeat partē pinguedinis ꝛ partem brodi: ꝛ si opꝫ dulcoretur cum aliquo sapido: iuxta discretionem ꝑtium medicoꝝ. ¶ Et sili modo ꝑt coqui ossa vitulorum plena medullis vel ceruoꝝ cum aliqua quātitate carnis ꝛ frangit̄ ita ꝙ medulla eliquet̄: et cum sacculo ꝑt approximari sup loco in nouādo pluries in die. ¶ In nocte aūt nō est malum supponere ex parte exteriori emplastra mollificātia cuꝫ mucilaginibus ꝛ medullis ꝛ adipibus ℈m modum satis notū: ꝛ illi sacculi vel pulvilli nō sunt dimittē di quin teneant̄ in oze: ꝛ permutent̄ qñ putat̄ efflauisse pinguedo vel mucilago vel medulla ab eis. ¶ Et in sero vna hora cum dimidia ante cenā fiat iteꝝ fomētatio cuꝫ oleo modo supradicto: ꝛ apponant̄ postea sacculi vel pulvilli intra os vt ꝓdictū est cuꝫ mucilaginib⁹ vel adipe vel medulla. ¶ Cum aūt duobus diebꝫ est vsus mollificātibus vtile est tertia die post fomētationē cuꝫ oleo recipe fumuꝫ aceti cum emboto hoc modo. ℞. fruſtum marchasite: aut lapidis molaris ꝛ calefiat bene ꝛ supponat̄ acetū ꝛ infundat̄: deinde coopiat̄ cum cooptorio de ligno ꝓuenienter aptato habēte cānaꝫ per quā fumus trā seat intra os sup locuꝫ apostematis: ꝛ hoc modo fumigetur per quartā partē horeꝝ: ꝛ recepto fumigio approximēt̄ pulvilli mollificatiui: ꝛ hoc aligbus dieb⁹ ℈m discretiones ꝑtium medicoꝝ. ¶ Cum aūt approximata sunt mollificātia opꝫ modo incipe cum resoluētibus: resoluētiuꝫ aūt approximatio opꝫ ꝙ sit adhuc cum modis non displicētibus: ꝛ in tpe resoluēdi videt̄ nobis ꝙ ꝓmo fiat fomētatio. de zº enim die modo supradicto: ꝛ postq̄ fomētatio durauit per horā apponat̄ exterius emplastrum siue cerotum ex duabus partibus armoniaci dissoluti in aceto ꝛ vna parte pinguedinis anatis: ꝛ vna ꝑte medulle cruris cerui vel asini: ꝛ istud cerotuꝫ teneatur cōtinue in tēpore in quo intenditur resolutio. ¶ Sed illa que tenētur in oze opꝫ ꝙ sint talis saporis ꝙ tolerantur a puero: ꝛ talis vtutis ꝙ si accidat aliquid deglutiri nō obsit. ꝛ ideo ꝓmuꝫ qō nobis videt̄ faciēduꝫ est hoc. ℞. olei de kerua. ℥. ℈. medulle ficuum siccaꝝ pinguiū. ℥. ij. olei de lilio. ℥. ij. ꝛ sint ista olea noua: ꝛ oleuꝫ de lilio habeat bonā radicē ꝛ semina kerue quādo ex eis exprimit̄ oleum nō sint rācida vel quoquo modo putrida: aut aliquo modo permutata ab aliqua qualitate mala: ꝛ ista cōficiātur simul in mortario: ita vt sint ad modum paste. ℞ si quātitas ficuum esset pauca augeat̄ quātuꝫ sufficit ex hac pasta impleātur sacculi facti ex velo subtilissimo ℈m figuram ꝛ quātitatē ꝓuenientes apti ꝛ loco iuxta prudētiam ꝑtis medici ꝛ teneātur sup loco ꝛ ꝑmutentur de tribus vel de duabus horis ℈m ꝙ videt̄ medicis presentibus.

¶ Scōm de dissoluentiuis ꝓuenientibus in hac dispositione est hoc. ℞. olei sambucini: qō fit hoc modo. ℞. flores gessimini illius. ℈. plāte que facit multos ramos lōgos et subtiles: ꝛ flores albos valde odoriferos: ꝛ de eis ℞. quātitatem sufficientem: ꝛ cum oleo ſi samino recēti: aut oleo de oliuis optimo ꝛ dulcissimo ꝑius lotis fiat oleuꝫ recte eo modo quo docet Mesue fieri oleum rosatum: ꝛ cum isto oleo puro ifundatur sacculi: ꝛ postea exprimatur vt teneatur sine fastidio: ꝛ ponant̄ super loco. ℞ si pur melius tolerat misceatur hoc oleum cum medulla ficuum siccarum vt ꝓdicitur ꝛ administraret quēad modus est dictum de oleo de kerua. ¶ Siles modi approximationis dissoluētiū que sint boni saporis vel saltem nō abominabilis debent imaginari ab illis excellētibus doctoribus: qui sunt ꝑsentes: ꝛ possunt fieri lotiones cum vino acuto subtili calido retento in oze: aut cum permixtione aque vitis: ꝛ possunt coqui in vino ꝛ infundi in aqua vitis radices mollificātes ꝛ aromata resoluētia ꝛ gūmi: et etiaꝫ in vino cocto dulci eligēdo illa que nō sunt multuꝫ pharmacosa: nec multū displicētis saporis. ¶ Fiūt etiaꝫ ex oleo de kerua ꝛ mucilaginib⁹ supradictis et fece aceti sufficiēter bulliris adinuicē res in ꝙbus ꝑt infundi sacculi vel rēte de bōbice que ꝑt teneri in oze. ¶ Et attendat̄ ꝙ in hoc tpe dissolutionis vaporatio cum fumo aceti fortissimi effusi sup marchasita ignita vel sup lapide molari ignito pōt sepius iterari: ꝛ postea cum duob⁹ vel tribus diebus fuerint medici vsi resoluētibus redeāt ad lenificationem cum modis supradictis.

¶ Si vō videtur ꝙ ista medicamina nō sufficiant: putamus: ℔ in hoc sit discordia inter sapientes: tamē ꝙ vtile eēt curare cum cauterio ex auro ignito ꝓuenienter approximato: ita ꝙ tota mā apostematis ꝛ tota substātia eius extirpareꝫ: neq; in loco illo videt̄ nobis ponēduꝫ cauterium potēriale: sed solū actuale: ꝛ in huius rei executiōe oportet habere sollēnem ꝛ exptuꝫ chirugicū. ꝛ magister ꝓbilippus de Mediolano doctoꝝ excellēs ꝛ singularis: qui oīum dictoꝝ in isto ꝓfilio fuit vna ꝓsideratoꝝ ꝛ inuētoꝝ mecuꝫ testat̄ se in simili casu in Murina interfuisse cure cuiusdā pueri qui per cauteriuꝫ liberatus est: integre etiā remanētibus dēbitis. ¶ Et ℔ plura potuissent partim disputatiue partim in regulis ginalibus ꝛ earum verificatione scribi: tamē ga ista sunt supflua in cōsilys et impediētia: ꝛ ga ꝓpter casum. J. D. nostri. D. M. E. occupati rem hāc obliuioni tradideram vsqꝫ ad ꝑsentes noctem: ꝛ nūtius instabat ꝓ expeditiōe nō potui nisi paruam lucubratiōnē huiusmodi noctis ad hoc ꝓfiliuꝫ cōficiēdū impēdere. ¶ Altissimus igitur sit dator auxilij vt cū istis remedijs puer optatā ꝓsequat̄ sanitatē. hec Ugo benčius medicus Senēsis scripsit: de cōi tū scrutinio cū excellētissimo doctore magro ꝓbilippo de Milano de mādato. J. D. M. M. E. cuⁱ⁹ sumus physici ꝛ serui. Anno dñi. M. cccc. xxxv. in nocte die, xxviij. May. Amen.

¶ De mala cōplexione cordis frigida ꝛ humida cum mala complexione renum calida ꝛ sicca cum debilitate motus vniuersali. Consilium. XXXIII.

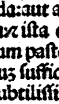

Ispositio bonozabilis viri Leonardi de Trudento est multiplex: ꝛ multis egritudinibus ꝛ accidentibus complicata. ꝓma est mala complexio cordis frigida et humida: ℥ amplioꝫ in ea appareat humiditas q̄ frigiditas. ¶ Ad hāc enim sequitur vniuersalis corporis debilitas paruitas tarditas et raritas pulsus cum lenitie notabili: ita vt quādoq; pluribus diebus in neutro brachioꝝ pulsus inueniri possit. ¶ In maiori vō euentus valde paruus reperitur et perseuerat: ℔ nunc tāte paruitatis nō existat sicut soluit. ¶ Est etiam ad hanc consecuta corporis consumptio vel extenuatio: mala enim complexio cordis tam calida q̄ frigida est causa consumptionis ethice ꝛ corporis ꝛ ꝓprie cum est fortis vel lōga. xi. tertij. quarto caplo. ¶ Ad hāc

etiam

etiam secuta est magna in stomacho debilitas in appetē do propter humiditatē multam in ore stomachi factam que appetitui multuꝫ aduersat. ¶ Et qꝫ humiditas hec mālis est ꝓpter ipsam sepe stomachus diariam flegmaticaꝫ ⁊ lienteriā incurrit. ¶ Secūda principalis dispositio est mala cōplexio renuꝫ calida ⁊ sicca que siue naturalis siue accidētalis ex multo coitu stipticitate ventris ambitu lōgo super spina: vel propter vnguēta calida quibus sup spina vsus est acciderit etiaꝫ epati cōmunicata est siue ab epate ad renes multiplicata nō multum adoperari repugnat in ꝓposito. ¶ Tertia principalis dispositio vniuersalis oīum membroꝝ motus debilitas: ⁊ maxime anchārum genuuꝫ ⁊ pedum ꝓpter quā motus progressiuus ⁊ sustētatio mollis corpis impedit: lꝫ alia quedam aliqñ appareāt accidētia. hec tamē sunt principalia ⁊ aliorꝝ cause qbus remotis alia facile curabūtur: ponet igit succincte modus regiminis sex rerum nō nāliuꝫ. 2° medicinalium ordo vtilioꝝ percurrētur.

¶ Camera in qua habitet dz esse aeris calida notabilr: in qua tñ ficcitas sit notabilr habeat aspectū oriētalem ab ags vento limosis supfluitatibus humiditate edificioꝝ vel pinata muroꝝ. In qua sepe fiat ignis ex lignis lauri ⁊ imperi abietis ficaris anchas genua ⁊ pedes cum pānis leuiter calidis per tertiā partem hore: ⁊ postea fricētur cum subtilissimo puluere ligni cupressi cum modico vino cōmixti calido: deinde ligentur ⁊ suis calcys vulpinis calcientur.

¶ Dormiat nō subito: sed per duas horas post cibum vel circa: capite bene coopto: ⁊ eleuato p̄ius sup dextro: deinde sup sinistro latere reuolutus: decubitū vo super spina velut ab igne fugiat: pōt aūt dormire horis septē vel octo: alio tpe toto vigilet: diurnam vo dormitionez oīno fugiat saltē per totū mēsem Martij: nisi ꝓpter aliqō accidēs somnum nocturnum interrupisset.

¶ Nō stet angustiosus ⁊ desperatus de impossibilitate curationis eius: neq; in alijs accidētibus aīam multis tristātibus inuolutus ꝑmaneat: sed bene ⁊ audacter in potētiam saluatoris Jesu christi ꝓfidat ⁊ speret qui suā remedia vigorabit in posterum vt videt se quasi in desperationem positum: ⁊ nūc bone qualescentie restituendum: a coitu etiam quātum est possibile dicere vel scribere caueat vsquequo perfecte vtutuꝫ integritati vel fortitudini restitutus erit: per ipm enim in ethicam ⁊ periculū irremediabile perducetur valde cito.

¶ Cibo ꝝ assumptionē multam oīno fugiat: cuꝫ enim sepe ꝓpter stomachi debilitatē acgsitā a cordis lapsu quātūcūqꝫ se bene regat in cibis adhuc sepe vomituꝫ incurrat vt scit quāto magis. s. stomachū supfluis oneraret cibis. Accipiat igit potuꝫ ⁊ ciboꝝ tātam quātitatē vt ad stomachi grauitatem excludue ducāt: melioꝫ enim cibatione est que nō efficit stomachi grauitatē ⁊ extēsionez: sicut melioꝫ potuū qui in stomacho nō fluctuat ⁊ natat. tertia primi. ¶ Euacuationes autez multas ⁊ frequētes effugiat: qꝫ cōpaginem sui corporis debilem cito finiret. ¶ Inanitionez etiam ex multa abstinētia a cibis ⁊ potibus fugiat: corpus enim eius aridū in siccitatē ꝓfirmaret incurabilē. Bis igit in die nāli comedat sm qꝫ sibi dat' est ordo: si aūt ꝓpter debilitatē subuētione indigeret accipiat mane in aurora: ⁊ per horā ante cenā cyatum vnuꝫ brodij pulli vel caponis cum quiccha. calidū. ¶ Utat pane recēti duoꝝ dieruꝫ bū pinsato fermētato cocto nō assato ex purioꝝ pte farine optimi frumēti facto. ¶ Utatur carnibꝫ vitulinis agninis capretinis castrati porci domestici ⁊ syluestris teneribus nō valde pinguibus elixis ⁊ assatis nō valde tostis: vtat carnibus pulloꝝ caponum pdicum turdoꝝ fasianoꝝ colūboꝝ paruoꝝ sternoꝝ frāquellinarū lepozū cuniculoꝝ geçelozū. i. capriolozū: alias dimittat. ¶ Utat piscibus fontalibus paruis lucys temellis ⁊ filibus carnes salitas ⁊ pisces similiter fugiat. ¶ Utat ouis recētibus omni modo ꝓparationis nisi frixionis. ¶ Uti pōt nō multuꝫ sepe caseo recēti nō valde viscoso ⁊ lactis vsus precocti placet. ¶ Utat oleo bono citius butyro: lꝫ qñq; butyrū accipe possit: sed nō frixuꝫ. ¶ Abstineat a lactucis spinachys endiuia portulaca: cucurbita bleta: vtat caulibus carotis mentha petrosilino borragine quātum potest: feniculo: ⁊ alijs herbis calidis. ¶ Utat multuꝫ iusculo ordei panico ciceribus rubeis: ⁊ aliquādo albis. ¶ Caueat ab vsu pomoꝝ piroꝝ ⁊ vniuersaliter oīum fructuū frigidoꝝ ⁊ humidoꝝ ⁊ crudoꝝ: piris autez coctis qñq; datur licētia. De fructibus siccis placēt amigdale in cibis ⁊ filstici ⁊ pinee: lꝫ in freqnti vsu nō placent: qꝫ nocent stomacho: auellanas assatas qñq; accipe pōt: castanee fugiant: passule placēt omni modo: imo ⁊ vue nroꝝ mōtiū ficce: mel nullo modo placet: sed çucchāro vtatur libito: aceti vsus qñq; vtilis est: succus granatoꝝ arancioꝝ ⁊ agresta placēt: ⁊ inter cetera lymonibus vtat sepe vt mūdificēt renes eius: pipe ⁊ alijs speciebus calidis vtatur cum tēperamēto ne multum inflāment ⁊ exiccēt ipsum. Siliter ab anisso ⁊ cimino caueat. Rape cōdite ꝓuenienter summe placent: oliue etiam si nō sunt multū salite sunt bone sibi. ¶ De ꝓfectionibus vti pōt ꝓfectione de amigdalis de pineis de fisticis ⁊ de auellanis. similiter citro ꝓfecto; cuꝫ çucchāro ⁊ aranciorum corticibus: de alijs nō valde curet. A cibis pastillibus caueat omnino: ⁊ valde salsis.

¶ Potus eius sit vinū album clarū subtile odoriferū boni sapozis ad dulce leuiter inclinatū nullo modo hūscū vel pōticum vel acre: nec dz esse nigrū obscurū grossum: aut turbidū: ⁊ si biet vinū valde fumosum limpbet cuꝫ aqua decoctionis floꝝ borraginis: ⁊ aliqñ rosmarini: ⁊ qñ sentiret in spina grauedinē limpbet cuꝫ aqua decoctiōis granoꝝ milij solis: tpe vo calido cum aqua sola ꝓcocta.

In regimine vo medicinaliuꝫ intēdat semp cō fortationi cordis cum cibis ⁊ potibus: quare semp vtatur aliqua quātitate aque bugloss: hec fiat aqua que quasi mortuuꝫ ipm suscitauit: ex qua in vino cibis ⁊ oibus ipm vti faciebā. Loquat ex ea vel ex eius radice semp aligd in cibis: ⁊ aqua sublimatiōis eius ponat in potu: vel loco eius accipiat borago vel de vno ad aliud ꝑmutatio fiat. ¶ Scōm est gꝫ in ferculo ponat de puluere ligni aloes quātū granū ciceris rubei. ¶ Tertiū est puluis smaragdi silr acceptus. ¶ Quartū est vsus enule in cibis. ¶ Quintū est puluis margaritarum in eis. ¶ Sextū est vsus ꝓfectionis istius quā mitto: de qua pōt vti semp ante cibū ⁊ post vt placet. ¶ Septimū est portare anulū cum rubino electo. ¶ Octauuꝫ est portare corallū ad collū ⁊ vti eo in cibis. ¶ Nonum est comestio cordiū aīaluꝫ. ¶ Decimū est odorare muscum frequēter ⁊ crocū ⁊ basilicone. ¶ Cōfortat etiam cor portādo sacculū de syndone de grana in quo cōsuantur iste spēs quas portatis. Itē accipiēdo aliqñ vnam de istis pillis quas portatis: qñ vēter est stipticus.

Digitized by Google

¶ Secūdo vo puidēdum renibus eius qui ex multa caliditate adurēdo humores ꝓgregāt in seipsis multitudinem arenulaꝝ grossarum ⁊ materieꝝ multaruꝫ: ex quaruꝫ lōga statione in eis: ⁊ cōicatione ab eis facta per neruos oriētes a ſpōdilibus renuꝫ ⁊ alchatim tāta facta est debilitas in anchis genibus ⁊ pedibus quātuꝫ partes ille in suo motu ⁊ ſenſu vigeāt per ſpūs ſenſibiles sibi delatos per neruos a pdictis locis: aut nucha orientes. legatur ꝑma ꝑmi. doctrina gnta. ⁊ ꝑmo Almāſoris. ¶ Dis ergo puidēdū deduri. ꝑmo cum hac mūctione quaꝫ portatis ex qua a media ſpina iferius renes: ⁊ tota ſpina vngaſ vſq; ad fiteri ſemel in die leuiter calida. ¶ Scōm ad eādem intētionē ꝓ renibus est vt vtamini ilo electuario qō ſolleniter mūdificat renes ⁊ veſicaꝫ ⁊ educit trūbos lutum ⁊ ſaniē: de quo accipiatis omni die quātū est nux muſcata per quatuor horas ante prādium: ⁊ ſi te det vos accipe ex eo omni die: accipiatis omni ſeptimana quater ex eo coclear vnū ꝓ vice. ¶ Tertiū ad eādē intēionē est vt omni ſero per horas duas ante cenā accipiatis coclear mediū horꝫ ſeminū ꝓfectoꝝ masticādo: ſicut coziādruꝫ ⁊ degluriēdo ea. ¶ Quartū est ꝙ recordemini comedē ſepe de lacte ouis cū alijs cibarijs cocto.

¶ Attēdēduꝫ insup est ſtōcho magna diligētia appetitū: ita ꝙ ⁊ digōnem eius cōſeruet ⁊ auget ꝓfectio cordialis ſupius noiata in cōfortatione cordis. ¶ Scōm est vſus mēthe cocte ⁊ crude etiā in cibis. ¶ Tertiū est deglutire frequēter vnū granū maſticis ante cibū: ⁊ vigorat digeſtiuā. ſi vo accipiaſ poſt cibū ꝓfortat appetituꝫ magis. ¶ Quartū est accipe aliqñ cyatū medū aque decoctionis ligni aloes bñ ꝯcchararē. ¶ Quintū est vti ſup cibarys more aromatū puluere ſubtiliſſimo ameos. ¶ Sextū est ponere ſup ſtōcho plumaceolū factū ex pilis lepo ris cuꝫ ſua lana tota vel de pluma vulturis factū. ¶ Septimū est inūctio iſta ex qua ſtōchus mane ⁊ ſero ante cibū vngaſ: ſupponaſ ei pānus: ſuffumigeſ tbure. ℞. olei de mēthe de pulegio. añ. ʒ. i. olei de maſtice et myrto. añ. ʒ. ſ. gallie muſcate: ſtoracis: calamite: ligni aloes: laudani: mēthe. añ. ʒ. i. ambre. gra. iiij. cere albe: quātū ſufficit: fiat leue. ¶ Octauū est cerotū iſtud. ℞. raſine clare. ʒ. i. laudani: ſtoracis ligde. añ. ʒ. iiij. ligni aloes: ameos: abſinthij. añ. ʒ. ſ. folioꝝ ⁊ ſemis baſiliconis: cardamomi maioris. añ. ℈. q. cere quātum ſufficit: fiat ſup pāno de grana bene glutinoſum in forma ſcuti ⁊ ſupaſſiſtat ſtōcho.

¶ Balnea ⁊ lotiones totius corporis ⁊ capitis ꝓ nunc nō placent. ¶ Dec ſunt que vtiliora mihi viſa ſunt pro diſpoſitionibus veſtris. ſi autē receptis ſupraſcriptaruꝫ medicinarū indigebitis ſcribetis ⁊ mittam: nō enim curaui eas ſcribere: quia medicinas habebatis: Deus autē omnipotēs ⁊ ſaluator Jeſus Chriſtus hec omnia in ſalutem veſtram cito deducat. Amen.

¶ De tremore cordis paroxiſmali cuꝫ quo ꝙiungīt agitatio oīum membroꝝ cum ſudore totius corporis ⁊ cum incolumitate rōnis. Conſilium. XXXIIII.

Jſte iuuenis annoꝝ. xxviij. iaꝫ duobus mēſibus lapſis patiē paroxiſmalē tremorē cordis cum quo cōiungīt agitatio oīuꝫ mēbroꝝ: ⁊ ſudor vniuerſalis totius corpis cum incolumitate rōnis. Et durat paroxiſmus circa horā vnā: ⁊ plurimū inuaſionis eius est in nocte circa mediū noctis: ꝫ qñq; alijs horis ⁊ reditus paroxiſmi: ꝫ sit vario ordine: tū multis vicibus in ſeptem diebus redut abſq; febre. Et eo exiſtēte in paroxiſmo plurimū ſupuenit ad aſſellāduꝫ volūtas: ⁊ poſt egeſtionē alleuiaſ: ⁊ in eūationibus sibi factis cum cliſteryꝫ: ⁊ alijs plurimuꝫ emiſit flegmata mucilaginoſa: qñq; etiā parum cholere. ¶ Et incipit hec paſſio poſt vertiginē cum mala diſpōne ſtomachi: qñq; etiā ſentit amarū ſapoꝝ in ore. ¶ Et poſt paroxiſmū remanet: vt qñq; nihil appareat sibi ꝙ habeat mali: ⁊ vine ſue non ſtant in diſpōne vna: qñq; citrine: quādoq; rubee: qñq; albe clare diu ita ſtātes: plurimū tamē pturbātur paruꝫ poſt micturaꝫ. ¶ Et ꝫ intus ⁊ extra sit vſus adminiſtratione calidoꝝ ⁊ viſus sit iuuari: tamē ſemp caret pulſus velocitate. ¶ Putādum est igit nō vnicam eſſe cauſaꝫ. Sed ꝓncipaliter cordis debilitas ꝑter malaꝫ cōplexiones humidā cum mā reddētem ipm paſſibile a leui cā: poſt vo cōitas ſtomachi qō arguiſ ex hora inuaſionis: et qz egritudo alleuiaſ: ⁊ qz cito redit ad diſpōnem ſuam quaſi nālem veriſimile est iſtaꝫ cōmunitarē nō esſe abſolutam: ſed per trāſmiſſum qō ꝓ maiori ſua parte debet eſſe ventoſitas malis vaporibus ex corruptione cibi vel humoꝝ cōmixta plurimū flegmatis ⁊ parum cholere. Ponam ergo ꝓſilium: ⁊ deus ſit dator auxilij.

¶ Oportet ꝙ habitet in camera aeris clari ad ſiccitatem tendētis cum pauca caliditate. Et ſit camera aromatica: ita ꝙ in ea ſuſpēdaſ ſacculi in pāno raro de corticibꝰ citri ⁊ maiorana ⁊ gariofilis de oibus ſigillatim: quia hoc eſſet abſq; dāno: ⁊ ita vnus ſacculus de croco ⁊ de muſco ⁊ ambra ponaſ aliqd redoleſ: ſicut pomuꝫ vnū cōis deſcriptiōis ꝓtra peſtē ex laudano cū ambra ⁊ muſco: ⁊ fumiget camerā cum lignis lauri ⁊ folijs ⁊ cum iunipero ⁊ cū tbure ⁊ gallia muſcata poſitis ſup carbonibꝰ ignitis.

¶ In cibis caueat oēm cibum difficilis digeſtionis ⁊ ventoſum: ⁊ ne cum diſpēdio verboruꝫ percurrā omnia: vtatur pane ex optima farina frumēti bene fermētato ⁊ cocto cōuenienter ⁊ mūdo a cortice exteriori. ¶ Et carnibus pullorū ⁊ pipionum ⁊ auicularum. Et ꝓ nūc dimittat carnes quadrupedum niſi bedoꝝ quādoq;. Et meliꝰ est ꝙ ſint eliꝛe ſemp coquēdo cum eis de bugloſſa ſi haberi pōt. ſ. folia: aut radices: ⁊ ſi non de borragine vel de melliſſa: ⁊ vſus bugloſſe ⁊ ſucci eius debet eſſe in oibus cibis ſuis quātum poſſibile est. ¶ Et ſilr in ferculis ⁊ in ꝓuſo ſuo debet ponere de ſpeciebus factis cuꝫ cinnamomo çinçibere ⁊ pipe ⁊ croco. añ. partē vnam. gariofilorū partē mediam: ꝙ ſi aſſum bene digerit tolerat aliquādo de eiſdem carnibus tenellis cum ſalſamēto facto cū aromatibꝰ dictis ⁊ amigdalis ⁊ ꝯcchararo ⁊ pauco ſucco granatoꝝ: aut aracēoꝝ: ⁊ carnes aquaticaꝝ auiuꝫ dimittat: ⁊ duras ⁊ veteres: pōt tū vti vitellis ouoꝝ cuꝫ cinnamomo ⁊ pipe: nō tū multis coctis: ⁊ boc etiaꝫ in frictilio vel bacelaro cum ſucco melliſſe vel bugloſſe vel borraginis ponēdo aliqd paruꝫ aceti. ¶ Et pōt vti brodio cicerū ſiue coctoꝝ cum dictis carnibus ſiue cum oleo: ⁊ ſilr oleribus ex herbis dictis: ⁊ alias dimittat. ¶ Et dimittat oia viſcoſa dure digōnis vt paſtalia ⁊ tortas ⁊ fungos ⁊ herbas crudas ⁊ radices: ſic rapas ⁊ raffanos ⁊ paſtinachas ⁊ cepas ⁊ pozros ⁊ ſiliā: tū pōt in ꝓncipio meſe vti cappa rībus cum cinnamomo: ⁊ pōt ſumere olinas ſalitas non multas: ⁊ vtaſ ſemine feniculi ⁊ aniſo in cibis ſuis ⁊ piperata ⁊ alijs aromatibus etiā cuꝫ cimino. ¶ Nullo modo comedat ita ꝙ ſentiat ſe grauari. Et non comedat ſe cūda vice: niſi ſentiat pōt cibū deſcēdiſſe de ſtōcho. Et nō comedat varia cibaria in vno prādio ⁊ ſit cena leuior.

¶ Bibat vinuꝫ odoriferum facilis digeſtionis: ita ꝙ ipſe non ſentiat diu illius ſapozem in ore. Et ſi haberet aliqd dulcedinis nō multum est meliuſ: neq; tātuꝫ bibat ꝙ ei bus natet in ſtomacho: imo parū ſumat quātitatem ſufficiētem eliquare cibum ⁊ remouere triſtitiam ſitis: ⁊ tēperet ipſum cum aqua diſtillationis bugloſſe: ꝙ ſi nō habet de bugloſſa ſumat de borragine.

¶ Et

¶ Et prouideat q̄ oī die saltē semel vel bis habeat sufficienter būficiū ventris. Et si aliq̄n non dz faciat clistere cū decoctōe centauree minozis: ꝛ anisoꝝ ꝛ seminis anheti ꝛ bletē: ꝛ addat decoctiōi olei anbetini. ʒ.iij. ierepigre. ʒ.i. salis ℈trum sufficit. ¶ Dormiat capite bene eleuato. primo super dextro latere: postea voluat se sup sinistro: ꝛ in mane redeat super dextro. Et sit bene coopertus: et incipiat dormire saltem duabus horis post cenaʒ. Et sit somnus de nocte ꝛ non de die: ꝛ si non dormit sufficiēter in nocte tūc restauret de mane ante tertias: ꝛ duret circa septem horas in die naturali.

¶ In mane cū est ieiunus exerceat se exercitio ambulandi: in quo tñ nō multū fatigeť. Et si nō est aptus vt exerceat: tunc habito ventris būficio faciat se fricari trahendo ad inferiora totū corpus ꝛ crura ꝛ bracchia p medias horā cum pānis calidis. Et post cibū quiescat sedendo: ꝛ in ludo vel collocatione delectabili.

¶ Caueat ab omni forti passione animi p̄cipue timoris ꝛ ire ꝛ tristitie. Et non narreť sibi nisi delectabilia: ꝛ sťet cū bona spe: ꝛ caueat a supfluo coitu: imo rarissime vtať nisi esset expertus q̄ qñq̄ cōferret: ꝛ tūc vtať ex iterualis tantis q̄ post vsum se sentiat fortiorē ꝛ leuiorem. Et hoc de regimine.

Licet ipse sit purgatus vt existimo conuenienter ab illo doctore singulari qui est ibi. tñ q̄ materialis est egritudo ꝛ nō est curata oz iterare purgationes. Et ideo videť mihi q̄ p̄o nunc itez capiat sy ꝛrupos: ꝛ precipue hunc sex vicibus caliduʒ in diluculo ꝛ supdormiat. ℞. oxymellis sgillitici. ʒ.i.ʒ. mellis rosati colati. ʒ.ʒ. diamusci dulcis. ʒ.i. distempera cū aque bugloſſe ꝛ melliſſe. aā. ʒ.i. ꝛ est p̄o vna vice ꝛ non clarificeť ꝛ sumať hoc mō sex vicib⁹. ¶ Hoc facto sumat hāc medicinam. ℞. pillulaꝝ fetidaꝝ. ℈.ij. pillulaꝝ aggregatiuaꝝ ʒ.ʒ. musci: ambre. aā. granū vnū. fiant septem ꝛ sunt p̄o vna medicina. addat tñ ꝛ minuat ℈m q̄ pñs medic⁹ iudicat de virtute ꝛ modo operandi solutiuoꝝ. Sumetur duabus horis ante diem ꝛ supdormiat per horaʒ: postea non dormiat: ꝛ caueat sibi a frigore die illa. ꝛ sex horis post assumptas pillulas bibat. ʒ.iij. aque mellis tepide: ꝛ inde ad horā prandeat. ¶ Facta hac purgatione sumat sequenti mane. ʒ.i. tyriace magne si dz de bona: si nautez sumat. ʒ.ij. mytridati. v. horis ante cibū cum. ʒ.i. vini odoriferi: ꝛ faciat clistere lauatiuū.

¶ In sequētibus vō diebus seruet hunc ordinez. Primo q̄ omni septimana semel purgeť capiendo. ʒ.i. haꝝ pillulaꝝ. ℞. pillulaꝝ de iera quā describit Nicolaus ꝛ vocat ieram Galeni: ita q̄ fiant de puluere illius iere sine melle. ℈.ij. squille assate. ℈.i. fac pillulas cū succo absinthij vel aque eius: ꝛ sunt p̄o vna vice: ꝛ sunt cum pauca custodia: semper tamen ad vnam dosim pillularum ponatur granū medium de bona ambra. ¶ Die autez immediate sequenti harum pillulaꝝ assumptionem sumat. ij. horis ante cibum de optimo mytridato. ʒ.ij. cum. ʒ.i. boni vini odoriferi. ¶ In reliquis diebus vsq̄ ad aliam vicem qua dz sumere pillulas sumat in auroza. ʒ.ij. huius electuary. ℞. oxymellis squillitici. ʒ.i. diacalamēti diamusci dulcis. aā. ʒ.ij. misce: fac in forma electuary. Et remouetur quādo deficit. Et si res plongaretur dz medicus permutare medicinas ad has intentiones: videlicet ad incidendū flegmata abstergendū stomachū carminādum ꝛ confortandum coz.

¶ In hora autē tremoris si apponanť suppositoria acuta cum sale gēma nō erit malum ad irritandum virtutem ad expellendum: ꝛ permittat egerere in lecto in pannis p̄eparando ad hoc. ¶ Non dz autē pretermitti: q̄ prima dz esse intentio ꝓfortandi coz: quin habeat semper epithima ad coz aut in forma sicca sicut est sacculus: aut in forma epithimatis humidi. ¶ Sacculus autem placet hoc modo factꝰ. ℞. gariofiloꝝ. folij macis been albi ꝛ rubei: cinamomi cardamomi maiozis ꝛ minozis: ossis de corde cerui: seminis oçimi gariofilati. aā. ʒ.i. corticis citri. ʒ.ij. rosarus horaginis ꝛ bugloſſe melliſſe. aā. ʒ.i. corallozꝝ rubeozꝝ. ℈.ij. gallie muſca. ʒ.i.ʒ. croci. ʒ.ʒ. musci ambre. aā. gra. iij. pistenť ꝛ fiat sacculus p̄o corde in syndone rubea. Et omni die suffumigetur cū ligno aloe positum sup carbones. ¶ Epithima aūt humidus fit ex isto puluere supscripto qui distemperet cū aqua melliſſe ꝛ bugloſſe. aā. ʒ.vi. vini maluatici. ʒ.ij. aceti. ʒ.i. ¶ Et cuꝫ pāno de scarlato infuso tepido epithimet coz.

¶ Et q̄ in hac passione etiam indigemus intentione confortandi digestiuam stomachi: ideo antequaʒ prandeat debet stomachus fomentari hoc modo. ℞. menthe origani absinthy calamenti cozticum citri gariofiloꝝ carui ameos. aā. ʒ.ij. rosaruʒ. M.i. fac omnia bulliri in vino bono rubeo: ꝛ post cuꝫ spongia infusa in eo ꝛ expressa fomentetur stomachus quatuoz vicibus ante cibum.

¶ Quo facto inungatur cuꝫ sequenti vnguento calido. ℞. gariofiloꝝ: macis: mentbe sicce: origani: calamēti: costi: piperis. aā. ʒ.i. masticis. ʒ.ij. vini rubei lib.i. olei de spica: olei masticini. aā. ʒ.ij. contundantur contundenda et bulliant omnia simul vsq̄ ad vini consumptionem: postea cola ꝛ adde in oleo laudani gallie muscate. aā. ʒ.ij. cere quantum sufficit: fac vnguentuʒ ꝛ inungatur stomachus cum eo calido.

¶ De dolore in regione pectoris cum eminentia in inguine. Consilium. XXXV.

Este nobilis Latbelanus quasi ānorum. xxy. a sex mēsib⁹ citra patiť ex iteruallis doloze sub mamilla sinistra pungitiuū q̄ iuadit ipm: ꝛ postea cito remoueť: ꝛ postea a duob⁹ mēsibus citra incepit dolor ex pte posteriori in directo dolozis anteriozis: ꝛ maxime qū manet curu⁹ ad studeduʒ vel scribedum: ꝛ dicit q̄ fuit ia multi sputi. Ex istis tñ dolozib⁹ nō moueť ad tussiēduʒ. ꝛ B declarat cām dolozis esse extra spatiū pectoris. ¶ Preter B patiť eminentiā in inguine circa radicē virge tendenť vsus burſaʒ que cū iacuerit resupinus cessat: nō tñ pcipiť descēdere aliqd vsq̄ ad conaiū burſe: ſ tñ glandose carnes gb⁹ alligať vas spmaticū intra burſaʒ vsq̄ ad testiculuʒ q̄ est dexter videnť aliquāl ingrossare: ſ tñ molles: ꝛ aliq̄ sentit multiplicationē vētositatū in intestinis: ꝛ dicit pn⁹ huius eminētie fuisse ex pcussione currēte equo a sella. ¶ Ex gb⁹ ego intelligo nō obstāte hoc vltimo dicto q̄ est relaxatio oydymi pp humiditates imbibitas: ꝛ q̄ humiditas capitis per catarrū cōicata: ꝛ neruis musculoꝝ pectoris vētosatur: ꝛ facit illos dolozes pectoris dictos: ꝛ cōicata oydymo relaxauit ipsuʒ: ita q̄ ex figura eminētie inguinis ꝛ loco vbi est: puto q̄ nō sit ruptura sypbac: ꝛ ꝓsiderata etate ꝛ cōplexione que in habitudine totiꝰ declinat aliquātuluʒ ad humiduʒ nō vz desperanduʒ de cura absq̄ incisione vel cauterio: ſ sit valde difficilis: ꝛ indigens magna diligentia: ꝛ medici ꝛ patiētis: sed q̄ testiculus est dexter p̄ cuius absciſionē vel mortificationē cū cauterio exiccāte vas spermaticū verisiſ⁹ prohibereť ab oī gñatione: ꝛ egritudo in se nō est magna: puto q̄ nō dz se illis modis curationū exponere: ꝛ boc de casu vt pnostico. Sed ponam bic ꝓsiliuʒ in regimine ꝛ vsu medicinaꝝ p̄o ambabus causis: ꝛ deus sit datoꝛ auxiliȝ.

¶ Opz q̄ habitet aerem siccū ꝛ claꝝ ꝛ caueat humidum

Digitized by Google

ꝛ turbidaꝫ:ꝛ habeat cameꝝ in loco alto defenſaꝫ a ventis:ꝛ caueat etiã frigus extremitatũ:ꝛ fugiat vẽtũ auſtrale:ꝛ nõ multũ vtaꝫ ſtuffa vel balneo aque dulcis.

¶ Nullo mõ dꝫ exerceri fortiꝫ exercitijs: ꝑſertim in gꝫ fiat magnꝫ impetus ſicut ſaltandi ꝛ leuãdi pondera magna ꝓ cieñdi onera luctãdi clamãdi tubãdi: vl longo tpe alte ſermocinãdi:ꝛ ꝓueniũt ei ante cibũ exercitia fcã cũ manibꝫ dũmõ nõ opoꝛteat anhelitum fortiter ꝓtinere:ꝛ exercitia ambulandi mediocribꝫ ambulationibꝫ cũ delectatiõe in locis ſicci aeris:ꝛ ſi equitat ſit ſup gradario nõ ſuccuſſante equo. Et vectio in nauiẽſt ei vtile exercitiũ:ꝛ loco exercitij: ſũt ei bone fricatiões ſpatulaꝝ ꝛ brachioꝝ dorſi natiũ ꝛ pectoris: poſtea coxaꝝ ꝛ cruriũ:ꝛ durent notabili tpe:ꝛ cũ mantilibus lenibus.

¶ In cibis vo debet caueꝛe cibos humidos ꝛ ventoſos:ꝛ qui ſunt difficilis digõnis:ꝛ qui ſunt nimie quãtitatis:ꝛ qꝛ cuꝫ hac diſpoſitione venter facile exiccaꝫ debent eſſe abſterſiui:ꝛ ideo panis ſuus dꝫ eſſe ex optimo frumento cum aliquanta mixtione furfuris:ꝛ ſeminis feniculi vel aniſi:ꝛ valde fermentatus: ꝛ bene coctus intus ꝛ extra.

¶ Sed carnes ſue ſunt ſicut auiũ nõ aquaticaꝝ nec vitulenter ipinguataꝝ:ꝛ maxime alaude pdices turdoꝝ auiculaꝝ puaꝝ. Et de quatuoꝛ pedibus ſicut carnes capreoli vituloꝝ:ꝛ caſtratoꝝ: de monte caprioli: leporis: porci ſylueſtris:ꝛ cuniculi:ꝛ dame:ꝛ ſimiliuꝫ: ꝛ ſint potius aſſate q̃ elixe. ¶ De ouis ſumat vitellos ex recẽtibus gallinarum:ꝛ nõ ſint multũ cocti quouſq; ꝑparent. Sanguines lac caſeum colloſtra: ꝛ ſimilia dimittat omnino. ¶ Piſces nõ ſunt huic ꝓuenientes:ꝛ ſi comedit eos ſint parui: ſolide carnis: boni odoꝛis: aſſati:ꝛ cum animaliũ interioꝛa ꝛ capita dimittañ. ¶ Fruta ſicut frumentũ: ordeuꝫ: ꝛ far:ꝛ legumina nõ comedat niſi q̃ poſſint tolerari panicum ꝛ milium ꝛ riçum in ferculis:ꝛ piſa matura. nam fabe imature:ꝛ piſa imatura:ꝛ ſimilia ſunt oĩa fugienda omnino: ita etiã fugiat victualia de paſta vt lagana:ꝛ paſtillos: ꝛ ſimilia. ¶ De herbis ſi bene digerit meliores ſunt enduia ſylueſtris ꝛ domeſtica:ꝛ pimpinella: piloſella: maioꝛana: ſerpillũ: oꝛiganũ: mẽthaſtrũ: calamẽtũ: feniculus: cerfoliũ: anhetũ: ꝛ ẽt caules:ꝛ toleranꝫ herbe amare: ſicut millefoliũ: daneta: abꝛotanũ: abſinthiũ:ꝛ rutha:ꝛ ſimiles. Et ꝓueniꝫ acetoſa alleluia: ꝓcipue in eſtate dimittantur herbe valde humide: ſicut lactuca blete ꝛ ſpinachia. ¶ De fructibus humidi omnes ſunt mali: ſicut pira: poma:ꝛ perſica:ꝛ ceraſa:ꝛ ſimiles:ꝛ de ſiccis nõ cõueniunt ventoſi: ſicut ſiliqueꝫ:ꝛ caſtanee:ꝛ nucelle nõ toꝛ refacte: ſꝫ tolerañ ficus ſiccę:ꝛ paſſule:ꝛ piſtici:ꝛ etiã nuces ꝛ auellãe toꝛrefacte ꝛ grana pini ꝛ amigdale. ¶ Radices oẽs ſunt dimittẽde niſi aromatice vt çinçi. ꝛ ſimiles. Fungi ꝛ tubera omnino ſunt fugiẽda. ¶ Et in ſaporibus põt vti pipere ꝛ cĩnamomo galanga çinçi. garioſi. cum amigdalis:ꝛ paſſulis:ꝛ myrtillis:ꝛ ſumat addendo aliquid aceti vel agreſte ꝛ ſucchari vl ſabbe ſm proporꝛtionẽ guſtui delectabilem.

¶ Poꝛus eſt ſit vinũ puꝝ ꝛ odoꝛiferꝫ rubeũ vel nigrũ habens ſtipticitatẽ:ꝛ neq; ſupabũdet in cibo neq; in potu.

¶ In dozmiendo ſeruet mediocritatẽ ſibi neceſſariaꝫ ad cõplendaꝫ digeſtionẽ: ſed nõ ſupabundat niſi aliq̃ dozmiret ieiuno ſtomacho:ꝛ dozmiat vꝛplurimũ refupinus bñdo aliq̃ puluĩnar paruũ ſup ſtomachoꝛ:ꝛ caueat oĩno ſomnũ diurnũ:ꝛ ſomnũ imediate poſt cibum ꝛ non dozmiet in loco frido vel humido nec in radio ſolis vl lune.

¶ Quia ipſe vtiꝫ cibis ſiccis opꝫ q̃ bẽat diligentiã de babendo leuiter bñficiũ ventris:ꝛ ad hoc eſt vtile ſumere ante alios cibos: aut ficus ſiccas: aut aliq̃d de thimo. ſ. ʒ. i. pulueris cũ aliquo bꝛodio: aut ʒ. y. byſſopi ſicce eodem modo: aut. iiij. vel. v. ficus ſiccas excoꝛticatas ꝛ pingues: aut q̃ritatẽ nucis de iſta ꝓfectione. ℞. medulle ficuꝫ ſiccaꝝ pinguiuꝫ ʒ. ꝛ. medulle cartbami ʒ. y. aniſoꝝ piſta toꝝ ʒ. y. ꝓficiañ oĩa ſimul in moꝛtario piſtãdo:ꝛ fiat ad modum paſte de qua ſumaꝫ vt eſt dictuꝫ circa quãtitatem ʒ. i. aut fiat cliſtere cũ decoctiõe cõmuni: additis feniculo anheto vel aliq̃ alio carminatiuo: ꝛ cũ ʒ. iiij. olei: aut cum cliſteri ex oleo puro.

¶ In accidentibus anime caueat ab ira vehemẽti ꝛ odio ꝛ multa cogitatione: ꝛ caueat a venereis ꝑſertim a ſuperfluo vſu. Et hoc de regimine.

Quo ad medicinalia: qꝛ ꝛ bñ comedit: ꝛ humidus eſt complexione:ꝛ pauco dꝫ vti exercitio ꝛ abũdat catarro:ꝛ egritudo ſua pẽdet ab humoꝛibꝫ valde humidis:ꝛ eſt in etate adoleſcẽtie: de neçitate dꝫ q̃ euacueť:ꝛ ꝓ nũc idigeret flobotbomia:ꝛ ſolone vẽtris:ꝛ ita eſt veriſile q̃ hinc ad plures annos idigebit in vere.

¶ Incipiat ergo paꝝ poſt mediũ Marty:ꝛ faciat ꝓmo õ mane flobotbomiã de baſilica dextri bracchij q̃ſi circa q̃ritatẽ lib. ſ. fꝫ tñ q̃ virꝫ tolerat:ꝛ ſanguis peccare vł.

¶ Facta flobotbomia ſequẽti die faciat cliſtere cõe: aut ſi nõ põt ſumat. ʒ. ꝛ. bone pulpe caſſie diſtemparas cum decoctõe aniſoꝝ:ꝛ feniculi paſſulaꝝ violaꝝ: ꝛ liquiritie vna boza ante diẽ ꝛ paꝝ ſupdozmiat:ꝛ altera die de mane vna boza anteq̃ ſurgat ieiuno ſtõcho ſumat bũc ſyrupũ. ℞. geneliabin. ʒ. i. ſy. õ ſticados: ſy. acetoſi ſimplicis. añ. ʒ. ſ. aque feniculi. ʒ. iij. clarificeť:ꝛ aromatiçeť cũ pauco nucis muſcate:ꝛ eſt ꝓ vna vice: ꝛ ſupdozmiat ſi põt vſq; ad vnã bozã:ꝛ hoc faciat ſex vicibꝫ vno poſt alium.

¶ Poſtq̃ ſumpſerit ſyrupũ ſex vicibꝫ ſumat duabꝫ boris añ die has pillulas. ℞. pillaꝝ fetidaꝝ maioꝝ: pillaꝝ cochiaꝝ Almaſoris: pillaꝝ aggregatiuaꝝ deſcriptõe ꝓpria Meſue. añ. ℈. i. reficiant cũ aqua maiozane: fiant noueꝫ:ꝛ ſumant oẽs.ꝛ hac die dozmiat ſup eis ſi põt vſq; ad oꝛtũ ſolis: ſꝫ poſtea nõ dozmiat niſi cõpleta opatione pillulaꝝ:ꝛ bibat. ʒ. vi. vel. viij. aque ſucchari calide. v. boris poſt aſſumptõẽs pillaꝝ:ꝛ ſeptẽ boris poſt aſſumptõẽs pillulaꝝ prãdeat. ¶ Et in ꝑncipio Octobꝛis vel in fine Septẽbꝛis faciat ſileꝫ purgationẽ: excepto q̃ non faciat flobotbomiã. ¶ Et eſt bonũ q̃ ſemel in meſe purgeť ca piendo. ʒ. i. baꝝ pillulaꝝ vna boza añ dies:ꝛ nõ indigent multa cuſtodia. ℞. pillulaꝝ alefanginaꝝ ʒ. y. agarici albi ꝛ leuis: reubarbari electi. añ. ʒ. i. ſalis gẽme. ℈. i. ſpice. ℈. ſ. ꝓficiañ pillule cum ſucco abſinthy.

¶ Itẽ conuenit ei ꝓcipue poſt purgationẽ vacare exiccatione capitis cũ maſticatoꝛijs: ſicut vbi gra. maſticando ʒ. i. maſticis cũ quatuoꝛ granis pipis vel cũ ſex granis ſtaphiſagrie q̃ boza ieiuno ſtõcho de mane ꝛ ſpuẽdo humiditatẽ deſcẽdẽtes: ad os aut trayciẽdo ꝓ nares aquã maiozane vel ſuccũ blete duabꝫ vel tribꝫ vicibꝫ in vna boꝛa pur õ mane. Et qñq; calefaciẽdo caput ꝛ exiccãdo cũ rebus bulliris cũ liſciuio ſuo ſicut. ʒ. y. ſticados arabici.ꝛ ʒ. i. folliculoꝝ ſene. ꝛ. ʒ. i. nucilmuſcate. Et nõ ꝑtermittat gn aliq̃ faciat imponi ſibi cliſteria ex decoctione ficuũ ſiccaꝝ aniſoꝝ ꝛ feniculi cuꝫ bleris ꝛ addendo. ʒ. iij. olei anbetini. ꝛ. ʒ. i. ierepigre. ꝛ. ʒ. y. ſalis. Et facta purgatõe de mane anteq̃ ſurgat de lecto faciat fomentari locũ doloris in pectoꝛe:ꝛ iuxta doꝛſum ℔ mõ. ℞. floꝝ camomille anheti radicũ altee. añ. lib. ſ. danci carui. añ. ʒ. i. fac bulliri in lib. ꝛv. aq̃ ꝑ mediã bozã leuiter: ponanť ſpõgie noue in iſta aqua calida bñ ꝛ exꝓimanť inter duo ligna: ꝛ vt põt tolerari. ponanť calide ſup loco doloꝛis:ꝛ q̃n ĩcipiũt tepeſcere: ite ꝛ calefient:ꝛ hoc fiat vſq; ad quatuoꝛ vices de mane. Et q̃n remouet vltimaꝫ ſpongiam ſuperponat loco huiuſmodi cerotũ:ꝛ ante ꝛ retro:ꝛ ſit ita latũ q̃ oc-

Digitized by Google

cupet circũquaq; locũ doloris: & sit extensum super corio subtili: & teneat de die & de nocte: & moueat in .xv. diebus semel vel .x. ℞. oxycrocei .ʒ.iiij. emplastri ceronei descriptione Nicolai .ʒ.y. misce: & ex istis fiat cerotũ mõ predicto. ¶ Et aliq̃n de mane teneat in ore de diaris quãtitatem fabe pro vice: presertim q̃n sentit pectus grauatum. ¶ Oz si cerotum in estate esset sibi tedio inungat locus cũ oleo anbetino: & camomellino: & de lilio ꝑunctim aut sigillatim: & hoc regimẽ fomentatiõis emplastroꝝ & vnguentoꝝ inouetur si redeat dolor: pcipue ꝓcedente purgatione. ¶ Potest tñ si abhorret vnguenta tenere in directo loci doloris sacculus ex byssopo sicca: & anisõ pistato: & absinthio: & calamẽto gariofilis & cozticib⁹ cirri: & illum apponere post fomentationem.

Sed quantum ad dispositionẽ eminẽtie inguinis ante omnia oꝝ q̃ deliberet ire cũ lombari: & cũ pulmillo decenter formato qui bene stringat̃ super loco vt nibil possit descendere: & hoc indigebit presenti medico assuefacto manualiter operari. Et facta purgatione de qua dictũ est supraponet hoc emplastrum: primo super locum extensus super syndone noua & forti: & ꝺ ponat̃ q̃n iam steterit ad tacendus resupinus tantũ vt totus rediuerit intra. ℞. picis naualis .ʒ.i. lytargiry cere albe & rubee collofonie armoniaci galbani. aã. ʒ.v. ʒ. euisci quercini nucũ cypressi myrtilloꝝ thuris. aã. ʒ.y. boli armeni .ʒ.i. aloes nigri masticis ꝑolide maioris & minoris. aã. ʒ.iꝯ. aristologie longe & rotũde gallaꝝ. aã. ʒ.y. ʒ.y. & ℈. y. terbẽtine lote cũ aceto .ʒ.y. ℈. iiij. sanguinis humani q̃ habeat a barbitõ sozib⁹ .ʒ.iiij. achacie sanguinis draconis mumie. aã. ʒ. ʒ. glutinis carpẽtarioꝝ q̃ fit de caseo: gummi arabici: glutinis piscius. aã. ʒ.i. Illa pellis vnius arietine recentis: & sine pilis: & bulliant bene illa minutatim incisa lento igne in aqua sufficienti quousq; dissoluant̃. postea bene colet̃: & exp̃mat̃: & in hac colatura tepida liquefiant gũme suprascripte: & postea pistanda subtilissime pistent̃: & ꝓficiant inuicez: ita q̃ fiat emplastrum: & obseruet̃ hic ordo q̃ semper in quarta vl quinta die inouet̃ emplastrum. super quo emplastro postea fiat ligatura cũ pulmillo: & hoc perseuerãter fiat saltem duobus mensibus: & omni quinto die abradant̃ pili q̃n inouat̃ emplastrũ. ¶ Oz si vellet emplastra alterius cõpositionis: hoc esset vtile. ℞. picis naualis liquefacte collofonie cere noue aristologie lõge & rotũde lũbricoꝝ terre aloes. aã. ʒ.iij. lytargiry armõiaci oppoponacis galbani masticis bdellij sumach terbẽtine serapini radicuꝝ consolide ma. & mi. aã. ʒ.i. euisci quercini: lapidis ematitis vnguentũ apostolicon: gipsi myrre thuris. aã. ʒ. ʒ. galbaꝝ cypssi boli armeni bypoglstidos mumie. aã. ʒ.vi. sanguinis dra. ʒ.vy. sanguis humani lib.y. postea ℞. pelleꝝ arietis recentẽ absq; pilis que minutim icidat̃: & coquat̃ quousq; dissoluat̃: postea permitte eam residere spatium horaꝝ: & pistent̃ omnes gumme supradicte: & reliqua pistent̃ donec totus puluerizet̃: postea cum predicto sanguine humano & aceto sufficientis ℈titatis cõmisceat̃ bene in mortario: ita q̃ sit ad modũ paste mollis: deinde cõmisceant̃ cuꝫ dicta colatura pellis quousq; sit ad modum ptisane: postea bulliat in caçola lento igne quousq; denigret̃: & habeat spissitudinem diaquilonis bñ cocti: & hoc itez extẽdat̃ super syndone: & applicet̃ mõ quo predictus emplastrũ applicabat̃. ¶ Cum aũt vtiꝫ istis emplastris de mane ieiuno stomacho bibat. x. diebus bunc puluerẽ. ℞. sanguinis draconis: piloꝝ lepozis. ſ. albozum de vẽtre minutissime inciso: ita vt sint sicut puluis. aã. ʒ. ʒ. distẽperent̃ cũ bono vino: & bibat̃ de mane. ¶ Decẽ aũt alijs diebꝫ. ℞. succi ꝑolide maio. & mi. succi epatice terrestris: succi semguine minoris: succi plantaginis. aã. lib. ʒ. succi rutbe. ʒ.iij. Et sint omnes depurati: & addat̃ thuris masticis mumie myrtilloꝝ sumach cypi berberi aã. ʒ.y. gariofiloꝝ .ʒ.i. pistent̃ grosso mõ & bulliant cũ dictis succis vsq; ad ꝓsumptionẽ tertie ptis: postea colet̃: & exprimat̃: & ex colatura cũ çuccharo sufficiẽti fiat syrupus: de quo sumat oi mane .ʒ.y. pro vice cũ .ʒ.y. aque plãtaginis decẽ vel duodecim alijs diebus.

¶ Multa solent dici in hoc casu: sed ego puto q̃ ista sibi sufficient portando emplastra tempore veris: & in estate si sint sibi tediosa vtendo sola ligatura cuꝫ lõbari in qua re ꝑncipalr̃ bẽat diligẽtiaꝫ: & postea facta purgatione autumni redeat ad emplastra & ad puluerẽ: & ad syrupũ supradictũ sumendo. xx. diebus & ꝓtinuãdo emplastra per totam byemẽ. ¶ Et qz dum sumit syrupũ & pulueres supradictas ꝑm rationẽ dꝫ fieri stipticus. dꝫ ergo vti clisteryꝫ omni tertia die vel quarta ex oleo olinaꝝ puro: & sit quãtitas olei pro vice lib.i. ¶ Et potest in tpe byemis de mane ieiuno stomacho vti isto electuario. ℞. gariofiloꝝ cinamomi çinçi. macropiperis. aã. ʒ. ʒ. thuris minuti masticis sanguinis draconis cimaꝝ squinãti balaustiaꝝ. aã. ʒ.y. cyperi .ʒ. ʒ. radicũ cõsolide ma. & mi. seminis feniculi millefoly ficci lacce. aã. ʒ. ʒ. seminis plãtaginis: lentis excorticate myrtilloꝝ. aã. ʒ.y. cucchari quãtũ sufficit. & fiat electuariũ. ¶ Et qz puto q̃ plura ponere esset superfluum in istis remedijs finẽ facio memorãdo itez q̃ saltez regimẽ vite suprascriptũ & ligaturã nullo modo dimittat: & altissimus sit dator auxilij.

¶ De asmate. Consilium. XXXVI.

Dispositio huius nobilis doctoris anoꝝ circa .xxxviij. ẽ asma qõ ab octo mensibus citra molestauit eũ cũ interpolatione: & non babuit tñ vehemẽtes paroxismos. ¶ Et cã asmatis est hũiditas grossa viscosa cõmunicata pulmoni maxime a capite cũ debilitate cõplexionis pulmonis: & ad finez cure scribaz regimen: deinde vsum medicinalium.

¶ Prouideat ꝑmo habitare in aere claro & sicco: sed parumper calido & luminoso: & caueat ab aere humido aut excessiuo in calido vel frigido maxime tñ a grosso paludoso & frigido & humido. ¶ Et in byeme faciat aerẽ sue habitatis calidũ & siccũ cũ igne ex lignis siccis: & fugiat oẽm ventum: & stare cum capite in radijs solis aut lune: & precipue cum per fenestram intrant.

¶ In cibis vtatur pane bene fermentato & bene cocto ex bono frumento: & nõ sit ex toto mundus a furfure: & ponantur in eo semina: aut anisum: aut feniculum: & non sumatur calidus cum a furno extrabitur. durum autem & açimum & non bene coctuꝫ vitet omnino. ¶ Carnes conuenientes sunt pullorꝝ perdicum fasianoꝝ paruaꝝ auiũ degentium: aut in arboribus: aut in prats: similiter bedoꝝ lactantium: vitulorꝝ lactantium paruoꝝ: sed paruꝫ vtatur eis & lepoꝝ: & capriolorꝝ: & ceruoꝝ iuuenum: & vulpes: & ericij: ꝫ etiam alioꝝ animaliuꝫ pulmones cõferãt: alias fugiat: vt porcoꝝ agnoꝝ & grossoꝝ & viscosoꝝ aĩalium. ¶ Pisces melius esset vitare omnes: sed pot vtiq̃ paruis squamosis ex flumine petroso vel puro mari: & vitet omnino anguillas: & pisces paluduꝫ & stagnoꝝ. ¶ Laseũ lac & recoctũ vitet & sãguinẽ & capita: & alia interiora: pulmone excepto. Uitelli ouoꝝ nõ duri: sed mediocriter cocti & recẽtes sunt bonis: ꝫ albumẽ est maluꝫ & vitãduꝫ. ¶ Hercula ꝓuenientia sunt ex maluis & bletis: brodio cauliũ & mercuriali: ꝑcipue si venter nõ sit bñ lubricus: & conuenienter ex brodio cicerum & ptisana ordeacea cum amigdalis: & brodio carniuꝫ cõuenientium

Digitized by Google

¶ Ex herbis fugienda sunt lactuca: ⁊ herbe frigide non mouētes ventrē: ⁊ crude: ꝫ ꝓuenit hyssopus ⁊ thim⁹ in oi mō administrationis: ⁊ saluia: ⁊ calamentū: ⁊ origanū. ¶ Ex olerib⁹ fugiat cucurbitas: ⁊ raffanos: ⁊ melongenas: ⁊ rapas: ⁊ baucias: ⁊ ꝫ allium: cepe: ⁊ porrū quātum est ex pte asmatis nō essent vitāda: tñ pp̄ sua alia nocumenta sunt ab eo vitāda: pōt tñ vti naponibus paucis: ⁊ dulcibus: ⁊ raffano pro medicina: ⁊ pro vomitu faciēdo.

¶ Ex fructibus cōueniunt ficus bene mature ⁊ recentes ⁊ vue passule: ⁊ dulces: ⁊ bñ mature: ⁊ iuiube: ⁊ amigdale dulces ⁊ amare: ⁊ auellane assate ⁊ comeste cū pauco pipere ⁊ cucchuaro: ⁊ fugiat pira ⁊ poma nisi dulcia: ⁊ cocta cū feniculo ⁊ anisso. ¶ Uiter legumina omnia: ⁊ victualia de pasta sicut pastillas: ⁊ laganas: ⁊ riçum: ⁊ toztas: et similes cibos grossos. ¶ Assate carnes ꝓueniunt ei magis q̄ elixe dūmodo sentit se eas bene digerere. ¶ Nō comedat multa varia cibaria in vna vice: ⁊ caueat vti stipticis in p̄ncipio mēse: ⁊ semp̄ recedat a mensa cū fame.

¶ Potus ei optimus est aqua mellis: ⁊ vinū subtile antiquū: ⁊ vinū album clax dulce cui sit p̄mixtū aligd de vino antiquo: ⁊ sit potus oīno paucus: ⁊ p̄cipue supra cibū: sed q̄ cib⁹ est digestus pōt pax bibere sozbillando.

¶ Exercitium est ei vtile: sed q̄ non est multū consuetus op̄s p̄ gradeī in illo: ⁊ incipiat a parvo ⁊ debili: ⁊ vadat ad magnū forte paulatiz: ⁊ fiat in locis siccis: ⁊ fiat expīte stōcho vacuo ieiuno: ⁊ cū p̄sonis dilectis: ⁊ cum gaudio.

¶ Somnus sit septē horis in nocte: ita q̄ incipiat saltem tribus horis post cenam: ⁊ sit quasi sedendo: ⁊ super altero latere: ⁊ nō sit resupine iacēdo: ⁊ sit bñ cooptus pānis ⁊ loco temperati aeris: ⁊ fugiat oīno somnū diurnū nisi forte in mane q̄n in nocte nō tantum dormiuisset.

¶ Prouideat q̄ omni die saltez semel habeat beneficiū ventris: ⁊ hoc omnino: ⁊ si aliter nō pōt faciat cum adiutorio: ⁊ hoc sit aut sumendo in p̄ncipio p̄andy fercula supradicta. aut comedendo quatuor ficus siccas calefactas ad ignez: aut bibendo in p̄ncipio p̄andy decoctionem hyssopi cū melle: aut eius puluerem in aqua mellis sumendo. ʒ.i. aut decoctionez cunelle: aut eius puluerem cum aqua mellis: aut faciendo clistere cōe: aut comedēdo porrum cum melle.

¶ Caueat ab ira tristitia: ⁊ vtatur gaudio: sed a coitu abstineat. Et hoc de regimine.

Nunc descendendo ad medicinalia: ⁊ breuiter consideret vt in p̄ncipio Nouēbris: aut pax ante se purget sumendo in potu p̄mo bunc syrupuz. ℞. syrupi de ligritia. syru. de prassio. syrupi de hyssopo. aañ. ʒ.iy. deī in sex vicibus cum decoctione pectorali. ¶ Sumpto syrupo purgeī cum istis pillulis. ℞. pillulax de agarico. ʒ. i. pillulax cochiax. ʒ.ʒ. fiant pillule: ⁊ sunt pro vna vice: ⁊ sumantur cum custodia vna hora ante diem: ⁊ dormiat pax super eis: ⁊ tarde comedat: ⁊ sequēti die faciat clistere lauatiū: similem purgationez puto sibi conuenire in fine Februarij. ¶ In intermedijs temporibus est ptim purgādus leuibus purgationibus: ⁊ sine custodia ⁊ ptim confortādus est pulmo: ⁊ partim inuādus ad materiam expurgādaz cum sputo. ¶ Pillule cum quibus fit purgatio his in mēse sumēdo eas in sero quatuor horis post cenam: aut melius quādo nō cenatur. ℞. puluerīs ierepigre. ʒ.ʒ. tbimi hyssopi agarici. aañ. ʒ.y. salis gēme. ℈.y. piperis. ℈.i. cōfice pillulas cū succo hyssopi. sumant ex eis ʒ.i. vsq; ad ʒ.i.ʒ. ¶ Quādoq; etiā cōfert in estate purgari cū ʒ.i. pulpe cassie cū ʒ.y. decoctionis pectoralis: sumēdo in aurorā. ¶ Confert etiam facere clisteria in quibus coquaī cartamus ⁊ agaricus ⁊ centaurea ⁊ ficus: ⁊ post in decoctione addaī ierepigre. ʒ.i. ierelogodion. ʒ.y. salis ⁊ olei. aā. quantum vis.

¶ Et nō solum ille purgationes: sed diuersiones sunt faciende fricādo in mane ieiuno stomacho crura ⁊ coxas ⁊ spatulas nates ⁊ bracchia: ⁊ tandē caput. ¶ Multuz cōfert purgatio capitis purgationibus p̄p̄ys. ſ. cū mastication̄e çinçiberis: aut masticis cū quarta parte sui de pipere: aut cū gargarismatibus de aceto in quo coctum sit de sinapi. ¶ Item ⁊ etiā trabere p̄ nares aquā maiorane aut succū blete ieiuno stomacho. ¶ Item lauare caput ieiuno stomacho cū lisciuio in quo bulliuerint sene sticados. aā. ʒ.y. ⁊ in fine bene fricare partem anteriorem capitis cum aqua vitis. ¶ Item bonū est in vere post purgationes ire ad balneum naturale ⁊ mozari. ℣x. diebus.

¶ Electuaria conuenientia sunt tyriaca magna de qua sumatur in tēpore hyemis ⁊ veris omnibus. ℣. diebus semel. ʒ.i. cū ʒ.i. vini. ⁊ ʒ.i. aque mellis: ⁊ ieiunet post. viy. horis. ¶ Electuariū de pulmone vulpis de quo in die sumatur. ʒ.ʒ. ieiuno stomacho duabus horis ante prādium. Item diairis salomonis. ¶ Electuariū factū ex hyssopo ficca: ⁊ thimo ficca. ⁊ piperis parte ⁊ melle. ¶ Pulueres autē cōuenientes sunt ex pulmone vulpis sicco sumere ʒ.y. pro vice in mane cum aqua mellis: ⁊ ista puto cū laude altissimi sibi sufficere.

¶ De difficultate anbelitus cū dolore capitis ⁊ iunctura-rum ⁊ ardore vrine. Consilium. XXXVII.

Nobilis vir dominus Paulus lisma nini patitur difficultatē anbelitus que ex iterualli⁹ quādoq; grauat ip̄m vehemēter qua puto p̄cedere a catarro: nam alias passus fuit torturā oris ex qua adhuc remanet sibi quedam sensatio quasi rei trahentis in vno angulo oris: ⁊ quādoq; patitur ardorē vrine in mingendo: icidit etiā sepe dolores capitis q̄ putādi sunt primū prouenire a materia frigida ventositatibus mixta: ⁊ dolet sepe iuncturas: ꝫ nō vehemēter neq; cū manifesto apostemate in eis neq; manifesta caliditate. oia ergo excepto ardore vrine p̄hibebunt fere simili remedio. ſ. euacuando cerebrum pectus ⁊ neruos: ⁊ confortādo cerebrum ⁊ pulmonez ⁊ p̄hibendo catarrum: ⁊ ideo circa ista p̄incipaliter intēdam: ⁊ aliquid ponam pro ardore: sed dimittā regimen sex rez nō nāliu⁹: sed si vis recurre ad consilium precedens de asmate.

¶ Ueniendo ad medicinalia omni anno veniente vere dꝫ purgari: capiēdo primo bunc syrupū sex vicibus caliduz in aurora: ⁊ dormiat supra p̄ vnam horā. ℞. syrupi de liquiritia: ſy. de prassio: oxymellis squillitici. aā. ʒ.iy. ⁊ est syrupus pro sex vicib⁹: distemperet cū. ʒ.iy. decoctionis ligritie ficuū siccax iuiubax ⁊ hyssopi. ¶ Sumpto syrupo sequēti mane duabus horis ante diē capiat has pillulas. ℞. pillulax fetidax ⁊ cochiax. aā. ʒ.ʒ. pillax de agarico. ℈.i. fiant septez: ⁊ eas capiat: ⁊ post supdormiat per vnam horā aut circa: postea nō dormiat quousq; operauerint: ⁊ quando transfacte fuerint gnque hore post eius assumptionez bibat. ʒ.v. aque mellis: ⁊ inde ad duas horas p̄andeat: ⁊ illa die sea frigoze respiciat. ¶ Sequēti die duabus horis ante diem sumat. ʒ.i.ſ. tyriace optime cum modica aqua mellis: ⁊ nō comedat vsq; ad septem horas. ¶ Similiter in medio Octobris: aut circa similem purgationē faciat capiendo syrupum ⁊ pillulas mō supradicto. ¶ Et q̄ isti humores sepe regnant bonū est q̄ in. ℣y. aut in. ℣x. die⁹ semel sumat. ʒ.i. ista pillax q̄n vadit dormitū: ⁊ illo sero nō dꝫ cenare: ⁊ sunt fine custodia. ℞. puluerīs ierepigre. ʒ.ʒ. tbimi agarici. aā. ʒ.y. salis gēme. ℈.y. aloes optimi. ʒ.ʒ. fac pillulas cū succo hyssopi ⁊ pōt eas capere cenādo: ⁊ duabus horis post cenam q̄

Digitized by Google

vadit dormitū:⁊ in estate loco ista℔ pillula℔ pōt sume re in mane in aurora.ʒ.i.ʒ.pulpe cassie distemperate cū decoctione liquiritie viola℔ hyssopi ⁊ passula℔. ¶ Itez vtile est ei ꝙ sepe in mane ieiuno stōcho vteret masti catorio masticando ꝑ vnā bozā boc masticatorii. ℞.pi peris stapbisagrie.añ.ʒ.ʒ.masticis.ʒ.y.misce. ⁊ suffic̄ co clear medii pro vice. ¶ Similiter bonuʒ est trabere ꝑ nares in mane ieiuno stomacho aquā maiorane: aut suc cum blete. ¶ Item si babiliter pōt omni mēse: excepto byeme duobus diebus vno post aliuʒ faciat vomitū isto mō.primo comedat in prandio res pingues ꝙ citius pōt trī carnes bone:⁊ epule incisiue sicut porri cocti: ⁊ bibat vinū satis puz:⁊ dulce:⁊ postea statim cū pēna: aut alio mō ꝓuocet vomitū:postea nō comedat nisi prⁱ sibi ve nerit fames:⁊ illo sero comedat pullos assos: ⁊ comedat leuiter:⁊ sic faciat sequēti die.

¶ Ultra bas res vtile est ei facta purgatione ꝙ omni ma ne faciat se fricari crura coxas ⁊ bracchia ⁊ spatulas ⁊ pectⁱ mō quo nō se infrigidat semp trabēdo ad inferio ra. ¶ Itē nō dʒ deficere gn oibus decē diebus excepto de mense May vsq; ad mensem Augusti sumere septē bozis añ cibū.ʒ.i. tyriace distempate cum aqua mellis. ¶ Itē in sero qū vadit dormitū bonum est ꝙ teneat in oze quātitatē vnius castanee istius electuary dimittēdo eū deliquari:⁊ paulatim deglutire. ℞. semē feniculi:suc ci ligritie:capilli veneris recētis:pulmonis vulpis recen tis.añ.ʒ.y.çucchari q̄tus sufficat:⁊ fiat electuariū. ¶ Et qñ de isto nō bīet capiat de isto alio. ℞.loch sanⁱ:⁊ expⁱ.ʒ.iy.loch de squilla.ʒ.i.ʒ.misce bñ insimul:⁊ capiat vt dixi. ¶ Item qñ dʒ lauari caput bulliri faciat istas res. ℞.lauri foliꝝ sene.añ.q̄rtā.i. yncie:nucismuscate:octa uaʒ.i. yncie:⁊ faciat se bñ fugare subito postq̄ est lotus.

¶ Itē vtatur odorare poma de laudano in q̄bus sit lau danum.ʒ.i.rose ramich.añ.ʒ.y. ambre musci. añ. gra.x. ¶ Itē quādo nō sumit tyriacā pillulas omni die in ma ne quatuor bozis ante prādiū dʒ bibere.ʒ.y. boli armeni tempore nō multū calido distemperato cū vino malua tico:aut cū vino albo subtili:⁊ in tēporibⁱ calidis distem perato cū aq̄ bozaginis ⁊ buglosse. ¶ Itē in byeme esset ei vtile portare in capite vnū faccule gariofiloꝝ pistato rū suitoꝝ i syndone rubea:⁊ factⁱ ad modū vnⁱ birreti.

¶ Itē vtile esset ei in tēpore veris facta purgatiōe supra dicta ire ad balnea naturaliter calida ⁊ sulfurea: ⁊ ibi stare circa.xx.dies:⁊ in mane ante prandiū intrare bal neuʒ.⁊ ibi stare q̄tū eū delectat vsq; ad vnā bozam ⁊ in isto tpe faciat cadere aquā balnei calidā in pte anteriori capitis circa medā bozaʒ:⁊ postea a balneo egredi: ⁊ ire in lecto ad sudandū:⁊ postea se bene tergere: ⁊ respicere se a frigore:⁊ istud esset vtile illis doloribⁱ iunctarū:⁊ torture oris. ¶ Casu quo ibi balnea naturalia nō essent pōt vti isto balneo artificiali. ℞.tbimi:hyssopi: calame nti:origani:lauri.añ.lib.iiy.fac bulliri in aqua sufficienti: postea adde sulfuris.ʒ.iy. aluminis.ʒ.i. ⁊ in ist is se bal neet:⁊ de ista aqua faciat ꝓcere supra caput.

¶ Et ꝓ isto illo ardore vrine debet dimittere salis quātum est ei possibile:⁊ vina potentia: ⁊ allia:⁊ pozros: ⁊ cepe:⁊ ꝑsicalⁱ omnia ista cruda:⁊ omnia acuta: ⁊ valet ei pur gatio cum cassia:⁊ in casu quo esset multum molestatus vtetur capere in mane.ʒ.i.ꝓ vice trocisco℔ alkakengi siue opio cum.ʒ.iy.aque endiuie:⁊ comedat multā liqui ritiam:⁊ bibat loco vini iulep violatū temperatum cum aqua ordei: ⁊ intret sepe tinam aque tepide in qua non recipiat frigus nullo modo:nec calidum sibi displicens.

¶ Ꝓ alys rebus credo cum adiutorio dei illud quod dixi sibi sufficere.

¶ De asmate cū aliq̄ sputo sanguis. Cōsi. XXXVIII.

AD audo cōsiliū pro isto nobili ado lescēte bispano. Pro scri bam casum: vt mibi ab bispania scribitur. deinde ꝓsula℔ sm ꝓpositā:vt ministrabitur ab altissimo qui solus sanat lāguores: ⁊ eius misericordiā implozo super hunc egrum.

¶ Cbirographus igit̄ mibi trāsmissuʒ in hac forma acce pi cātus siue asma cuʒ difficultate anbelandi maxime:⁊ sepe prⁱ accidit q̄ mā fluat ad nares ꝑ modū stillicidy: ⁊ boc cozica aliq̄n cito venit:⁊ cito recedit:⁊ cum mā est in cursu tepora calefiunt:⁊ maxille rubescūt: ⁊ sepe intⁿ nares sequit̄ ardor:⁊ cozⁿ in tactu sentit̄ calidus:⁊ alba oculoꝝ rubescūt:⁊ aliquādo q̄n reuma est fortis conse quit̄ febris que q̄dez febris multū sibi cōfert:ita ꝙ cum ea cita illa afflictio remouet̄:⁊ mā reumatis est subtilis: ⁊ aquosa ⁊ pungitiua taliter ꝙ aliquādo causat titillatio nem intus in naribⁿ:⁊ aduenit ei sitis: ⁊ aliquādo facies eius citrine scit:⁊ aliquādo sapoꝝ ructus est salsus.multū acuit̄ ista mā cū aquilone capite existēte discoopto:⁊ in principio est nimia in mā eius aquositas:ʒ in postremū materia ingrossat̄:⁊ accidit ei aliquādo ꝙ multuʒ cogat̄ expellere ꝙ expuit paucum sanguinis subzubei:⁊ in tpe paroxismi corpus aliquādo denigrat̄:⁊ eius effigies paꝝ imutat̄:⁊ ad bec oia sequit̄ motus anbelitus cōstrictio: ita ꝙ cū maxima difficultate iacere nō pōt in lectica nisi sedendo. Sed ista talis ⁊ tanta afflictio nō in omni pa roxismo accidit:positio siue situs corporis ei⁹ est media inter pingueding̃ ⁊ gracilitates: ⁊ est etatis annoꝝ.xvy. subtilis:ingeniosus:⁊ de facili irascibilis:⁊ aliquando in tpe paroxismi euomit id q̄ comedit in eadez qualitate ⁊ quātitate sicut comedit:tunc temporis vrina est tenuis sima:sed elapso accidente statiʒ vrina redit vt prⁱ erat: que quidem est citrina cum sua laudabili hypostasi: bec oia causant constrictionem in vys anbelitus ⁊ pectoris: ita ꝙ pulmonis canna sonat: ⁊ cum difficultate inspirat ⁊ respirat similiter. Circa bec tota medici versat̄ intētio sine consideratio: sciat etiam ꝙ ꝓ maiori parte pulsus eius excedit temperamentū:⁊ semper est in motu:ita ad litteram recepi in scriptis.

¶ Ex bis ergo cōprebendo hunc adolescentez esse asma ticum:⁊ materiā asmatis esse a capite pulmoni ⁊ pectori cōmunicatam:⁊ materiā eē mixtam ex flegmatibus di uersis ⁊ cholera. Naz flegma aquosum subtile ⁊ grossuʒ viscosum mucilagino suʒ ⁊ salsum sunt ibi manifeste.

¶ Rubedo aūt tam oculoꝝ q̄ faciei:etsi videant signifi care abūdantiā sanguinis:tñ in isto pñt esse vt in multis alys asmaticis ꝓp anbelandi difficultatem. ¶ Quod vo inter cetera est valde timēduʒ est illud sputū sanguinis: nam vbi esset ex pulmone est magnū periculuʒ de ptisi. ¶ Sciuissem aūt libenter tempus porisimoꝝ vtrum sit diuturnuʒ:aut paucoꝝ diez.⁊ in quo tēpore anni magis: scilʒ estate vel byeme:⁊ audiuissez libēter de cōpositōe iuuenis vtrū pectus habeat strictum:⁊ gracile: ⁊ collum longum:⁊ eleuatos humeros:⁊ vtrū sit albaꝝ carniū in rubeū tendentiuʒ:⁊ quādo primo inceperit an a ꝑncipio natiuitatis an a quoto anno: ⁊ quomodo appetit tēpore paroxismi: ⁊ qūo respōdet vēter: ⁊ qūo dormit:ʒ nō est bic aliquis qui me possit informare.

¶ Incipiā cū dei adiutorio. Et primo ponā regimē non naturaliū taʒ in paroxismo q̄ extra. Secōo vsuʒ medicinaꝝ predicēdo bāc egritudinez esse difficillime curē:⁊ in isto manifestari spāl̄r periculuʒ ptisis. ¶ Et ꝓ maiori facilitate ponā primo totū regimen seruādum actu existente paroxismo ⁊ vsum medicinaꝝ. secōo idem faciā de regi-

Digitized by Google

mine preseruatiuo puro qñ nō est in paroxismo: ⁊ vsu medicinaꝝ: ⁊ chirugie ad ꝓhibendū redditum.

In tempore paroxismi oꝫ ꝙ aer siue habitationis sit calidus ⁊ siccus: ⁊ si nō est febris sit calidus manifeste: ꝫ nō multum. Si vō febres essent sufficit minor caliditas: ⁊ sit sine vēto: ⁊ subtilis liber clarus: ⁊ nō teneat in loco ita clauso vt videaꝫ inde difficultari in anhelitu: ⁊ caueat ab aere frigido nebuloso grosso ⁊ humido ꝓpe paludes: aut fluuia vel sub terra: aut territorio: imo sit lectica sua in camera inter duo solaria ad orientē bñs apturas: ⁊ viret fumū ⁊ puluerē: ⁊ feruorem: ⁊ radios solis: aut lune super caput: ꝑsertim ꝙ fenestram intrantē: ⁊ nō vadat discalciatus: imo nō ꝑmittat pedes suos frigefieri. ¶ Caueat a fumo: ⁊ vaporatione mechanica: ita ꝙ ꝓpe apothecas taliū artiū nō habitet: fugiat ꝑsertim fumū plumbi argenti viui.

¶ In tpe paroxismi: ⁊ duꝫ spurum est difficile: aut nō bñ nō est coꝛpⁿ exercēdum sed quietāduꝫ. Nā digestio indiget quiete: ⁊ vtendum est maturātibꝫ: vt loco suo dicēt.

¶ In declinatione aūt paroxismi manifesta: ⁊ cū iam spuit faciliter exerceat ieiuno stomacho in loco vbi sit aer talis: vt est dictū incipiendo a leuissima ambulatione: aut equitatione in mula vel equo suauiter ambulante: ⁊ gradatim ascendat ad velocius in eadē exercitatione: ⁊ trī nō ducaꝫ ad lassitudinē vl anxietatē quoquo mō: ⁊ loco exercitij faciat sibi fricari totū corpus incipiendo a cruribus: ⁊ postea a coxis post spatulas post nates: brachia deinde: postea caput: postea pectus: ⁊ cū bō pānis lenibus calidis. ſ. supra pectus: ⁊ absq; dolore: ſz in cruribus pōt fieri boc tpe fortius: ⁊ cū pānis aspis: ⁊ qz dixi materiā a capite cōicare: ideo in ꝓncipio cōueniūt fricationes facte cū pāno leni ad crura ⁊ coxas ⁊ nates vsq; ad mediū renū: ⁊ ꝓtinueī diu. ¶ In fine aūt minorata multuꝫ mā etiā ad pectus applicari ꝑñt fricationes fortes: ⁊ cū pāno aspero ꝑ totū. In augmēto aūt ⁊ statu cōueniunt ēt fricationes ꝓtim cū leui pāno: deinde cū aspero.

¶ In ꝓncipio paroxismi minoret somnū: qñ ꝑ ipsum materie ad pectus ⁊ caput trahunt. ¶ Sit aūt somnus inter diē ⁊ noctē triū aut quatuoꝛ horaꝝ: ⁊ sit coꝛpore bñ coopto capite bene eleuato: ⁊ ipse sit sedens qñ dormit: sustentatus trī ab omni latere: ita ꝙ nō ad modum resupinationis sit declinario: sed lateralis: ⁊ cuꝫ iam materia cucurrit pōt ꝑrūper ad somnū addere: ⁊ sit somnⁿ in nocte nō in die. si tantū dormierit in nocte ꝙ sit sufficiens: vbi aūt ꝑp difficultatē anbelādi ꝓhibitus eēt a nocturno somno dormiat in die quātum sufficit. ¶ Et in declinatione pōt addere ad somnū ꝑrūper: trī ita ꝙ somnus sit breuior q̄ in sanitate. ¶ Et in omni tpe nō sit somnⁿ statim post cibū: sed cū cibus a superioribus ptibus stomachi descēderit: ⁊ sit ad minus trib⁹ horis post assumptiones cibi somnus eius: ⁊ sit in camera sicci aeris parū calida: ⁊ nō sub radys solis aut lune.

¶ In boc tpe studeat si pōt ꝙ euacuetur venter: vt in tpe sanitatis. ſ. bis aut ter in die: aut saltē semel ꝙ ꝓsuetudinem: ⁊ ad boc ꝓsequēduꝫ pōt vti agitationibꝫ. ſ. aut suppositorio: aut leui clisteri. ſ. in principio paroxismi. ¶ Cuꝫ aūt materia est digesta vel quasi pōt vti fortibus: vt clisteribus acutis: aut rebus sumptis ꝑ os: vt dicā inferius: ⁊ boc tpe nō comedat res multe quātitatis repletes vētrem: sed pauce: ⁊ si indiget sit multi nutrimēti vt vitellos ouoꝝ paucos: trī ⁊ ptisanaꝫ ordei vel alia abstersiua pauca: de qbꝫ dicaꝫ post cū loquar de cibo. Neq; q̄ꝫ cibo aut potu se repleat: ⁊ in ꝺclinatōe studeat ad seductōes.

¶ Cibus aūt eius in ꝓncipio paroxismi sit in hora debita qua in die minus molestaī: ⁊ ex rebꝫ abstergentibus leuiter: ⁊ si virtus cōstat nō multū dandus est nutrimentum: ⁊ si videatur rubere facies cuꝫ albis oculoꝝ: aut paꝛ in oꝛe sentiaī salsus sit ptisana ordeacea: aut farordei: aut blete cū lacte amigdalaꝝ dulciuꝫ: aut cū vitellis ouoꝝ si deficit virtus: aut cū ꝓtuso ex pullo nōdum calcante: sed plurimū virtus nō oꝫ esse ita debilis: ita ꝙ nō possit cū ptisana: aut farre ptransire: aut bleta cū mellilo to: sed panis de quo dicā infra pōt sumi infusus in aqua ꝯcharī: aut aqua mellis: ⁊ breuiter subtiliter ſm ꝙ virtus tolerat: ⁊ videī ꝑsenti medico: ⁊ ſm ꝙ moꝛbus indicat diuturnus: aut intensus. ¶ In processu aūt si accidentia difficilia maneant non ingrossent nisi putet paroxismū transire diem. xx. aut virtus nimiū debilitet: ⁊ si ingrossatio fienda esset nō quātitatē oꝫ cibi sumere: sed sumat cibum multū dantē nutrimentū in parua sua q̄ti tate: ⁊ hic ordo videī inde retinendus: qz plerūq; in augmento ⁊ statu ipsi⁹ moꝛbi quo ad materie digōnem de qbꝫ loquar accītia sunt min⁹ seua q̄ꝫ in ꝓncipio. ⁊ iō magis in isto q̄ꝫ in ꝓncipio subtilieī. ¶ Et cū icipit spuere: ⁊ augeī libertas spuēdi pōt vti carnibꝫ pdicum fasianoꝝ iuuenū paruaꝝ aniū lepoꝝ capriolꝝ bedoꝝ lactantiū: ⁊ sumant ptes macre ex aialibꝫ istis iuuenibꝫ: ⁊ mediocribus in sua habitudine. Et pōt boc tpe vti piscibus petrosis squamas habētibꝫ: ⁊ parvis: ⁊ meliores sunt assate q̄ꝫ elixate iste carnes. ¶ Oꝛ si venter non respondet: gaminiuꝫ fieret ꝛtipticus ꝑponat ista fercula carnibꝫ: ⁊ ptisana ordei: aut bleta: aut volubili: aut aliquādo bibat decoctionē ficuū siccoꝝ nūero. x. Et carnes trī sumat assatas nō multe quātitatis. Pōt vti ouis recētibꝫ diei sue: ⁊ ꝛozbilibus: aut ferculo ex ouis nō supflue coctis: aut bzodio caulium: aut bzodio cicerū: ꝙ si ista nō sufficiunt ad tenēdum ventrē lubricū fiat clistere: aut sumaī ius galli: aut gra. i. eupbozbij in. vi. ʒ. ptisane non colate decocti ſm ꝙ describam inferius cum loquar de medicinalib⁹.

¶ Carnes trī comedant assē: ⁊ ꝓuideatur de lubricitate vētris bis aliꝫs modis. vitent aut carnes grosse veteres nimiū pingues nimiū humide sicut boū vaccaꝝ ceruoꝝ ⁊ capraꝝ: ⁊ sicut animaliū saginatoꝝ: ⁊ piscū stagnaliū: ⁊ magnoꝝ: vel sine squamis. ¶ Uitet caseū: ⁊ pastillia: ⁊ pultes nō nominatas ⁊ artocreas: ⁊ oīa de qbus dicam in ꝑseruatiuo regimine vitādis. ¶ Numerus aūt ⁊ vices comedendi sit semel aut bis: vt cōsueuit in sanitate: nisi vehemēria ꝓximi ꝓhiberet ab illo: nam cum illa summa angustia abstinendum est a cibo: iuxta virtutis tolerantiā: ⁊ potius q̄ꝫ paꝛ est dandum quater q̄ꝫ multū semel. ¶ Potus ei⁹ in principio sit aqua ꝯcharata: aut iulep violatus: aut aqua ordei si adsint signa caliditatis materie: ⁊ in ꝓcessu qñ iam incipit maturari aqua decoctionis passulaꝝ: ⁊ liquiritie: ⁊ ordei: ⁊ cuꝫ iulep violato: ⁊ quādo magis manifestat digestio aqua mellis cuꝫ decoctione caricarū ⁊ passulaꝝ ⁊ liquiritie: ⁊ qñ declinat: ⁊ materia pacificata: sit vinū album subtile bñs aliquid dulcedinis temperate: ⁊ detur in bona quātitate sicut in tpe sanitatis. dum aūt comedit tpe paroxismi abstineat quatuꝫ pōt: ꝛoino si pōt: deinde. v. boris post cibū bibat paꝛ: ⁊ paꝛ post aliud paꝛ ꝛozbillando: ita ꝙ sit totus potus paucus nisi in declinatione in qua cōceditur mediocris potus. ¶ Sumat in ꝛna mensa q̄ꝫ minoꝛē pōt cibi ⁊ potus varietatē: ⁊ ꝓpeonat lubricitatē vētris inducendum: ⁊ subtiliāduꝫ grossuꝫ: ⁊ sumant cibi ⁊ potus calidi actu: aut ad minus nō intensi frigoris. ¶ Si aūt fructus vult edere ꝙeniūt ei aliq̄ ⁊ post cibū illi de qbꝫ dicā infra: sed trī paꝛ sumaī ex eis: ⁊ ita itelligaī in saporibꝫ aduenientis carnium: ⁊ aromatibꝫ in declinatiōe. Sꝫ ego ibi annotabo qbus pōt vti in paroxismo cū dicā de preseruatōe.

Digitized by Google

¶ Ueatur gaudio: ⁊ cum dilectis: ⁊ fiat ꝙ nō videat aut audiat aliquid contristans quātum est possibile. Et hoc de regimine in rebus nō nāl̄ibus.

Hunc venio ad medicinalia: ⁊ primo vī mihi ꝙ in paroxismis in gb⁹ accidit rubor faciei ⁊ oculor: si isti rubores apparet anteq̄ magis processerit anbelitus angustia ꝙ debeam⁹ credere a tali angustia id accidisse. ¶ Incipiat primo medicus post fecū emissionē: pro qua emissione non opꝫ facere clistere: sed sufficit suppositorium a flobotomia de basilica vena: ⁊ extrabat sanguis nō multus: imo debent sufficere ʒ.iij. vel.iiij. ¶ Secūdo ꝓcedat ad digerēdum materiā: ⁊ ideo si sapor sentit salsus sumat aquā ordei in omni potu suo colatas cū syrupo facto ex decoctione iuiubaꝝ: ⁊ viola. ⁊ cuccharo hoc modo. ℞. iuiubaꝝ numero. xxx. violarum ʒ.i. bulliāt iuiube in lib.i. aque clare vsq̄ ad medietatis ꝛsumptōem. ⁊ in fine addant viole: ⁊ remoueāt ab igne: ⁊ dimittant ira quousq̄ refrigerent: ⁊ colent: ⁊ addatur cucchari albissimi ʒ.iij. fac syrupus de quo bibat oī hora qua dꝫ bibere in tali pn⁹ quousq̄ apper humor subtilis ⁊ salsus. ¶ Si aūt non apparet in principio rubedo; sed humor sentitur salsus: ⁊ ipse febrit: ⁊ citrinat color: tunc dimissa flobotomia det syrupus dictus quousq̄ materia ingrosset. ¶ Dic ēt syrupus est in eodē casu cōueniēt ioz: qui sic fit. ℞. violar. ʒ.i. ordei ʒ.i.ʒ. iuiubaꝝ numero. xxx. seminis malue: semis altee: semis citonioꝝ. aā. ʒ.ʒ. hec bulliant in lib.i.ʒ. aque clare vsq̄ ad remanētias tertie partis: ⁊ cū ʒ.iij. cucchari albissimi fac syrupū: ⁊ da cū aqua ordei: ⁊ sit quasi totus potus eius hoc mō. ¶ Si vō incipit asma: ⁊ non sentitur sapor salsus: tūc syrupus cōueniens est iste pro digerēda materia: ⁊ facilitāda ad spuēdum in principio. ℞. passulaꝝ enucleataꝝ. ʒ.i. ligri. ʒ.ij. seminis malue: seminis altee. aā. ʒ.iij. ficuum siccaꝝ numero. x. sebesten numero. xxx. capillorum veneris. ʒ.ʒ. bulliant in quab⁹ libris aque vsquequo remaneat vna. colet ⁊ cū cucchario fiat syrupus de quo sumat omni mane. ʒ.ij. cū. ʒ.ij. decoctionis syrupi: ⁊ in sero tantūdē duabus horis ante cenam. ¶ Et nota in principio nō debemus dare maturātia fortia sicut syrupus de byssop ꝙ nec alia multū calida: qz agitāt materiā: ⁊ nocent subtile resoluēdo. Sed opꝫ ꝙ in principio sint incisiua mollificātia ⁊ subtiliantia simul non fortia: sed debilia vt scripsi: ⁊ similis intentionis sunt multi syrupi: sed isti videntur mihi aptiores homini delicato. Sed si dꝫ cupiditatē meliꝰ faciēdi addat in ꝓdictis syrupis. ʒ.ʒ. fenugreci: ⁊ tantūdē seminis lini. ¶ Nec in eodē tpe principij tenenda sunt in oze loch quasi ꝓtinue. ℞. carniū dactyloꝝ: carniū passulaꝝ mundataꝝ ab arillis. aā. ʒ.i. liquiritie munde ⁊ rase ⁊ subtiliter pulueriçate. ʒ.ij. mucilaginis seminis altee: mucilaginis seminis citonioꝝ. aā. ʒ.ʒ. penidiaꝝ. ʒ.ij. confice loch cuꝫ syrupo violato. vnguento isto vtat hoc tpe. pectus bis vel ter inter diem ⁊ noctem vngendo. ℞. olei de lilio: pinguedis anatis: byssopi humide. aā. ʒ.i. cere paꝫ. fiat vnguentuꝫ ꝙ pectori: quo calido vngat mane ⁊ sero: ⁊ vtor vnguento satis calido vt virtus ad locū ducat.

¶ In hoc eodem tpe vt venter sit lubricus studenduꝫ est: sed nō cum forti medicamine: ideo plures dabo modos.

¶ Optimus igitur ⁊ primus ⁊ qui est ꝓuenies in principio vsq̄ ad finē est ꝙ in mane sumat: aut alia horum diei vt noctis. Si in mane eēt cū angustia sumat brodiū siue ius galli decrepiti quātitatis lib.i. ⁊ fiat dictum ius hoc mō. ℞. gallum veterē: imo decrepitū: ⁊ quāto antiquior tāto meliꝰ: sit gallus rubeus luxuriosus ⁊ audax ⁊ impinguet dando sibi ad comedendū pastillos factos cum melle: ⁊ cū est pinguis fatiget in camera vna die verberando ips cū parua scutica: ita ꝙ in fine nō possit ambulare: ⁊ tūc decoleꝫ: ⁊ sanguis dimittat egredi: ⁊ euiscerentur: ⁊ laueꝫ: ⁊ in eo ponant medulle carthami ʒ.iij. polipody. ʒ.i. salis gēme. ʒ.i.ʒ. thimi byssopi. aā. ʒ.ʒ. ⁊ ponat ad coquēdū in lib.xx. aque: ⁊ bulliāt vsquequo non sint nisi lib.v. vel circa: ⁊ de hoc brodio sumat ꝓ vice lib.i.

¶ Bonū aūt est ꝙ hic vir ꝓuideat hīe semp gallos veteres in domo: ⁊ impinguatos: vt cuꝫ indiget possit ad libitum vti. Nam hoc brodiū est digestiuū: ⁊ lubricatiuuꝫ ventris: ⁊ facilitat anbelitū: ⁊ ꝓuenit fere omni tpe paroxismi nisi de se venter sit nimiū lubricus. ¶ Si aut non haberet: ⁊ ꝓmutare velit ad aliud pot capere in ꝓncipio prandy ferculum factum ex medietate vtricarū: ⁊ quarta parte mercurialis: ⁊ alia quarta parte bletaꝝ cum bu tyro vel gallina pingui vel pingui capone: aut cum oleo.

¶ Item tertio potest sumere ante prandium ꝙ quartaꝫ partem boze. ℨ. i. terbētine clare: aut per se: aut cōmixte cum. ʒ.ʒ. mellis dispumati ⁊ cocti. ¶ Item quarto potest vti ptisana ordei nō colata in qua sit coctū gra. i. cuphorby. ¶ Item quinto sumat ex thimo sicco. ʒ.ij. cum aqua mellis: aut tantūdē de byssopo. ¶ Item potest facere clistere lenitiuū ex maluaꝝ ⁊ bletaruꝫ decoctione cum. ʒ.i. pulpe cassie ⁊ olei. ʒ.iij. salis. ʒ.iij. Sed hoc nō sufficit bora vehemētis angustie. Aliꝫ modi ponunt a quibusdam.

¶ Sed ego pono meliozes nisi aligs faceret suppositoria admodū oura: vt imponeret vnguētuꝫ ex succo mercurialis. ʃ.ʒ.i. butyri. ʒ.ʒ. salis gēme. ʒ.ij. cōfectis simul ad modū vnguenti: de quo cum instrumēto apto. ʒ.i. imponatur. ¶ Et ꝓsidera ꝙ hic canon de ventre lubrico tenēdo est per totam egritudinē seruandus nisi naturaliter per seipsum responderet satis.

¶ Euacuatio autez ꝓpria humoris peccātis per ventrem in principio. ⁊ dum est angustia nō est fienda nec similiꝫ vomitus nisi materia in tantum peccaret multa ꝙ esset timor de suffocatione: ⁊ eo casu ctiā leuiter agendum est cū pulpa cassie. ʒ.i. ⁊ cum decoctione pectorali. Aut si dubitatur de catarri acuitate pp cholerā ꝓceptā in salsedine flegmatis: ⁊ pruritu ptium per quas transit tunc euacuet cum: ʒ.i.ʒ. māne electe. ⁊ ʒ.i. trocisco⁹ de violis: qui sic fiūt. ℞. violaꝝ. ʒ.i. turbith. ʒ. vi. succi ligri. māne. aā. ʒ.ij. ꝛfice simul si viole sunt recētes pistādo: si aūt sicce cōfice cum aqua dissolutionis dragagāti. ¶ In alys aūt casibus in principio nō fiat euacuatio ꝙ ventrem de materia ꝓpria. ¶ In principio etiā confert administrare omni mane. ʒ.ij. pulmonis vulpis sicci cū. ʒ.iij. aque melis est conueniens.

¶ Accedente morbo ad augmentū: qz mā incipiat esse digesta manifeste tunc possum secure dare digerentia fortia: ⁊ ideo sumat in mane omni die bunc syrupuꝫ. ℞. syde ligri. ʒ.i.ʒ. ſy. de byssopo. ʒ.ʒ. distēperent cū decoctiōe capillorum veneris iuiubaꝝ sebesten ficuū siccaꝝ passularum ⁊ ligr. ⁊ sumat bis in die semper ad minus duabus horis ante comestionē: ⁊ similis intentionis est syrupus de byssopo. sed est fortior: ⁊ similr syrupus ō ꝓfitet: ⁊ est in declinatione morbi magis placens. ¶ In oze aūt boc tempore teneat loch de pino: fere continue autē loch qō dicit loch bonum: cuius ista est descriptio. ℞. dragagāti ʒ.ʒ. pineaꝝ mundataꝝ. ʒ.i.ʒ. piperis. ʒ.i. rob vue mature aut mellis: passulaꝝ. ʒ.i. cōfice loch. ¶ Similiter potest sumere mane ⁊ sero. ʒ.ʒ. diatris salomonis: ⁊ semper cuꝫ suo loch pōt addi quarta pars eius de pulmone vulpis.

¶ Pectus aūt iungēdus est mane ⁊ sero cū ō vnguēto. ℞. olei ireos olei de lilio. aā. ʒ.i. pinguedis anseris pingue dinis vulpis byssopi humide. aā. ʒ.ʒ. radicis ireos. ʒ.i. aristologie rotunde. ʒ.ij.ʒ. cere ℈ sufficit: fac vnguentum.

Digitized by Google

¶ Clisteris que isto tpe cōuenit sunt acutiora prioribus hoc mō. ℞. centauree minoris ʒ.ʃ. agarici ʒ.ij. polipody carthami. añ. ʒ.iij. ficuū siccatus ʒ.ij. succi blete lib.i. bulliant cū aqua colature furfuris vsq; ad ꝓsumptionē medietatis: et hoc sumat lib.i. olei rutbacei ʒ.iij. ieralogodion. ʒ.ij. ierepigre Nicolai. ʒ.i. salis qō sufficiē. ¶ Oz si cū digōne spuri sit ēt minor angustia spūs pōt sumere solutiūū: qz ꝓpter flegmatis diffortmitatē imaginandum est aliquā ptē esse digestā: esset ergo tale. ℞. pulpe cassie. ʒ.i. agarici albi leuis: et nō lignosi. ʒ.i. salis gēme. ℥.i. infundatur agaricus in oxymelle: et in decoctione pectorali totum distemperet: et sumat ante diem duabus horis: et sic perdormiat: q; si in potu nō vult pharmacū sumat pilulas ō agarico. ʒ.i. et ℥.i. si tñ nō vt multa mā: melius est expectare digōnis cōplementum. ¶ In hoc augmēti tpe si qñ paz molestat bonū est vomere post comestionē. ʒ.i. aque decoctōis radicū raffani: aut post potū aque decoctionis raffani cū aceto vel oxymellis cōpositi. ʒ.ij.

¶ Sed cū sunt materia sputaminis deē in mane syrupus iste. ℞. oxymellis sgl. ʒ.i. syru. ō byssopo. ʒ.ʃ. cū decoctōe asse calamēti prassy. añ. M.i. sebesten iuiubaz. añ. xv. nūero bulliant in lib.i.ʃ. aque vsq; ad medietatis ꝓsumptionē. et. ʒ.iij. istius decoctionis distemperet syrupus.

¶ Loch aūt tunc ꝓportionatū ad tenēdus in oze est loch sanum et expertum: et si pōt fieri cōmisceant cum eo ad quālibet. ʒ.ʃ. pulmonis vulpis sicci et pulueriçati: aut detur sibi loch de pupone. ¶ Doc tpe purgādus non tñ semel: sed vsq; ad materie eradicationes in plurib⁹ vicibus: sumat igitur ꝯprimus paulat a fortibus accītibus spuris maturis exhib⁹ bas pillulas: si tñ virtus ꝓsentit. ℞. pillaz de agarico. ʒ.i. pillulaz cochiaz Almasoris. ʒ.ʃ. ꝓfice pillas: et sumat vice vna: et supdormiat hora vna: post nō dormiat: ʃ stet in camera obscura: et caueat a frigore pro tota die: et sex horis post assumptas pillulas bibat aquā ordei. ʃ. ʒ.v. cuʒ. ʒ.i. cucchari. Septima aūt hora accipiat prādiū: et in die post assumptōes pharmaci pser tim postq̄ semel purgat⁹ est sumat. ʒ.i. tyriace: et post illā stet ieiun⁹ horis. viij. ¶ De qnque in qnque diebus purgēt vsquequo manifeste declinet morbus: itez tñ nō dimittat gn sumat loch mō dicto in mane syrupū qui difficilis est stuporis ꝓsumptio sumat cū B loch sano: et exp̄to loch de sgilla simul: et qz loch de squilla est vehemēter amarū: sumat in compositione hoc modo. ℞. loch sani et experti: loch de pulmone vulpis. añ. ʒ.ij. loch de sgilla. ʒ.i.

¶ Descriptio aūt loch ō pulmone vulpis est ista. ℞. pulmonis vulpis sicci: succi ligritie capillorz veneris semis feniculi. añ. ʒ.i. ꝓfice cū çucchar o cocto in aq̄: aut cuʒ robue et cōuenit inunctio pectoris cuʒ vnguento descripto in tpe augmenti. ¶ Doc status tpe cōuenit vomitus cū raffano: vt supra dicit: aut hoc modo. ℞. radicis raffani ʒ.i. imp̄mat in ea fustis ellebori albi p totū: et dimittatur hoc mō die et nocte: et postea extrahat et comedat raffan⁹ ille: et post hora vomat: aut raffanus bulliat in aq̄ vnciaz decem quousq; remaneat vncie gnque: et colent et addatur oxymellis cōpositi. ʒ.iij. bibat tepide: et post med iam horas vomat. Intelligat tñ q; vomat nisi pectoris babitudo sit longa cū humeris eleuatis. naʒ hoc exīte nō vomat pp timoreʒ fracture vene pulmonis: et vomitus iste fiat semel in septimana: postq̄ aūt vomerit gelcat duabus horis: et post comedat nō multum.

¶ Et cuʒ egritudo declinat si sufficit regimē qō fit in statu bñ est: sin aūt trāseūdū est ad ea que exiccant pulmonem: et ad emplastra super pectus: que ego statim scribā.

¶ Et ꝓuenit eriā sumptio huius ꝓfectiōis in declinatione maxime: ʃ in statu ꝓueniat. ℞. ficuum citrinaz. ʒ.x. dactylorz pinguiuʒ: seminis apij: semis feniculi: capillorz veneris ligritie byssopi prassy. añ. ʒ.v. coquāt ista in lib. iij. aque lento igne quousq; veniant ad vnā: et colet: et cū ista distēperet ꝓfectio quā nunc describā. ℞. succi liquiritie byssopi capillorz veneris. añ. ʒ.v. cordumeni pipis amigd. amarazaristologie rotūde semis vrtice. añ. ʒ.v. pulmonis vulpis sicci. ʒ.i. mellis dispumati. ʒ.ix. fiat electuariū: de quo sumat in mane et in sero. ʒ.iij. cuʒ lib.ʃ. dicte decoctōis. naʒ mirabiliter pulmonē purgat: et spuere facit. ¶ Oz si ad sputa ꝓsumenda hoc nō sufficeret purgēt itez in declinatione cū pillulis cochys: et de agarico. añ. ℥.ij. aut. vj. ℈m virtutis tolerantiā. ¶ Et si ista non sufficiant vtat istis exiccatiuis. primo exterius ponēdo post fortes fricationes hoc emplastrū rubificantis super pectus cū pāno aspero. ℞. salis lib.i. vini albi qō sufficit: et inuicē in mortario ꝓficiant ad modū vngueti vel emplastri: et supponatur. ¶ Et fortib⁹ tñ exiccatiuis extra applicādis est cauteriū super medio pectoris qō diu teneat apertū: sed hoc mihi nullo modo videt in hoc delicato faciendum. ¶ Interius aūt pōt sumere fumigiuʒ B mō. ℞. aristologie rotūde: myrre: et storacis: thuris. añ. ʒ.i. arsenici rubei. ʒ.v. tere et ꝓfice cū butyro vaccino: et fac formas similes anellantis: et ponat vna pro vice sup carbones accensos: et fumus p embotū sumat ieiuno stōcho p os absq; timore: est. n. expū vex et exiccādo pulmonē.

¶ Neq; tñ hic dimittat ventris lenificatio vt supra dī. ¶ Oz si hec non sufficiūt: qz caput catarriçat sumat studiū in exiccādo caput fricādo in mane et in lauatoriis capitis ponēdo sticados arabici sene. añ. ʒ.ʃ. assari. ʒ.vi. lauri. M.i. et portādo in manu nigellā torefactā: et pulueriçatā: et in syndone positā: et B quasi ꝓtinue: ʃ de hoc magis infra: nō dimittat ēt hoc tpe vētris lenificatio: et hec de parte prīnēte ad faciēta in paroxismo.

In hora aūt in qua quiescit a paroxismo singule est adhibendum ꝓmo in regimine: deinde in vsu medicinaz. ¶ Nam si in ꝓmutatione vite: aut in ꝓmutatione etatis nō accidat inuamentū raro sperādum est de salute huius passionis. regimen ergo primo ponat et breue propter ista.

¶ Aer dz eē siccus in caliditate et frigiditate tēperatus: et dz cauere ab oibus que dixi in capīo de aere supra.

¶ Omni die est exercitādus maxime in mane post emissionē supfluitatum prime digōnis et fecūde in loco ficci aeris: et si pluuia: auster: aut alius vētus ōnaretur: aut nebula faciat exercitiū in domo vbi aer sit siccus artificialiter: et incipiat exercitiū primo a leui: et paulatiz diu durando ōueniat ad forte: et clamādo: et voces fortes in fine faciendo: et post paz: versus exercitiū leue: et veniat paulatim nō subito ex forti motu ad quietē: id tñ qō dicit ō voce exaltanda intelligit nisi dubitet de cōpositione ex vene fractura. ¶ Eo. n. casu exercitāda sunt inferiora: et pectus nō ita fortib⁹ exercitijs: imo cauēdus esset ab eis et a leuatiōe ponderū et nimia extorsione pectoris: et loco exercitij vtēdū eēt fricationib⁹ in toto corpe: et tandē in pectore et capite: que fricatōes fieri debēt qñ pp aliquaz dispōnez ab exercitio impediret. ¶ Sumpto aūt cibo: aut quiescat: aut motus sint leues.

¶ Somnus eius hoc tpe sit in nocte: et nō in die: et sit in camera aeris ficci tempati in calore: et sit capite bene eleuato: et ipso bene cooperto. primo sup dextro latere: deinde post duas horas vel circa sup sinistro: et nō resupino: aut supine: et sit sex horaz in die naturali: et si pur in die dormire dz min⁹ malū eēt in mane aūt tertias: sed post prandium nullo mō dormiat: q; si ꝓsuet⁹ fuerit paulatiz hāc ꝓsuetudinē dimittat: et illud tēp⁹ in ali quo ludo honesto

et delectabili

Digitized by Google

⁊ delectabili ponat. ⁊ incipiat somnus eius trib⁹ horis ad minus post assumptum cibum.

¶ Cibi sui sint isti: panis ex optimo frumento collecto ex sana segete: ⁊ cui nō aduenit nocumentū putredinis aut supcalefactiōis. ⁊ sit pistus bñ fermētatus: sufficiēter cot⁹: ⁊ ad oēm libā paste dū panis ꝓficit addant ℈. y. pulueris qui sic fit. ℞. anisoruꝫ feniculi. aā. ℥. ß. masticis. ʒ. i. fac puluerē: ⁊ sit panis iter ꝑmam ⁊ quartā diem: ⁊ nō comedat calidus: ⁊ sit mūdus ab exteriori cortice. Caueat açimus ⁊ nō coctus ⁊ durus ⁊ fumās ex furno ⁊ de alys granis a frumēto: maxime cui lolium eēt cōmixtum.

¶ Carnes ꝙueniētes ꝓ pte scriptas. ſ. paucaꝝ supfluitatū subtilis nutrimēti cōplonis ꝑpe tēperamētū. ita ꝙ cōuentūt pdices carnes fasianoꝝ iuuenū pulloꝝ ⁊ pullarū mediocriter pinguiū nōdum calcātiū aut ouā facientiū alaudaꝝ frāgnelloꝝ: paruaꝝ auiuꝫ mōtanaꝝ. ¶ Et ꝙuenūt carnes bedoꝝ capoloꝝ lepoꝝ ⁊ caro vulpis ⁊ ericy cāpestris: ⁊ ꝓcipue ilstoꝝ pulmones ⁊ carnes colūboruꝫ ⁊ turturuꝫ volare incipiētiū nō duroꝝ. ⁊ fugiat carnes bouinas ⁊ pecudinas: sed tolerari posset caro castrati annalis: sed agnoꝝ carnes vitet ⁊ porcoꝝ ⁊ auium degētiū in ags: sicut anserū anatū ⁊ silia. ¶ Et vitent iterioza capita ⁊ colla aialiū exceptis pulmonib⁹ vulpis ⁊ ericy. Et vitent ea que sunt multum vnctuosa ⁊ pinguia ⁊ viscosa: ⁊ sanguis ⁊ caseus ⁊ lac. ¶ Et ꝓdiant cibi sui in gb⁹ ponit aliq̄ pinguedo ex pinguedine leporis ⁊ caprioli ⁊ vulpis ꝓcipue. ⁊ sumat ex aialib⁹ ꝓdictis ptes macras. Et vitet ouā dura ⁊ albumina eoꝝ: ⁊ pōt vti vitellis ꝙbilibus.

¶ Pisces vitet oēs ⁊ precipue magnos ⁊ stagnales ⁊ sine squamis vt sunt anguille murene lāprede: ita ꝙ min⁹no ceā a paruis de libero mari iuxta scopulos habitātib⁹: sicut sunt talie: ⁊ a paruis ex fluuijs petrosis ⁊ bñtib⁹ squamas ⁊ ꝑparati ⁊ cocti cū vino ⁊ aromatib⁹: aut cuꝫ aqua ⁊ agresta ⁊ aromatib⁹. ¶ Legumina oīa: ⁊ oīa grana inflatiua sicut sunt fabe faseoli cozpa ciceruꝫ ⁊ silia vitet ⁊ sil⁹ frumētum coctū ⁊ pastillia oīa: ⁊ artocleas ⁊ pōt vti farre ⁊ ordeo in ferculis tam in farina ℈ in ꝓfractis: ⁊ vitet ricum: sed pōt vti brodio cicer ⁊ coquere carnes cuꝫ eis. Ex olerib⁹ pōt vti byssopo thimo origano nasturcio calamēto maiorana saluia serpillo petrosilio raffano vtica borragine sparagis sinapi blitis anheto. ſ ꝓcipue thimus ⁊ byssopus sunt ꝙueniētes omni modo calefaciēdo pulmonē: ⁊ ipm a grossis humoribus expurgando: ita ꝙ istaꝝ herbaꝝ puluis cum pipe pōt poni in ferculo ⁊ pōt illo vti cū aq̄ mellis in mane ad q̄titatē. ʒ. i. vel vsq; ad duas q̄ñs: ⁊ laxat vētreꝫ purgādo pect⁹ ab illis humoribus. ¶ Aeria aūt vitet: vt cepe porros alliū. sed aliq̄ ꝓcedūt porrū cuꝫ mella ⁊ alliū coctū: ⁊ vitet in cibo caules: ℈ brodiū eaꝝ sit satis ꝙueniēs. vitet etiā lactucā cucurbitas citrullos cucumeres ⁊ melones ⁊ melōgenas. ſ cappares sumere est vtilimū ante p̄ādiū ⁊ ante cenā cū rob vue dulcis. ¶ Ex fructib⁹ fugiat oēs humidos: exceptis ficubus bñ maturis: ita ꝙ vue cerasa puma pira poma persica ⁊ silia. vuas tñ passas ⁊ recētes valde maturas: ⁊ que tam diu steterint collecte ꝙ aquoluꝫ indigestū sepa ratū est ab eis pōt sumere. Vitet ēt fructꝰ stipticos ⁊ ponticos ⁊ nespilla ⁊ sorbas ⁊ acetosa pōt vti. limo ꝙueniunt amigdale dulces: grana pini: ⁊ iuiube ⁊ sebesten: ⁊ pōt sumere filticos. Ex aromatib⁹ ꝙueniūt piper çinçiber macis crocus nō sumēdo nimiū. ⁊ nisi patiat capitis dolorē ⁊ cinnamomū ⁊ fere oibus bñ redolētib⁹ pōt vti: nisi videat caput graue. ⁊ in vsu moderato iuuabit. Et pōt vti granis feniculi ⁊ anisi: ⁊ post cenā coriādro bñ masticato ⁊ ꝑparato. falsa pōt facere ex amigdalis ⁊ cinamomo et passulis ⁊ gariofilis ⁊ pipe ⁊ croço cōmixtis oīb⁹ vel quibusdā: addēdo parū succi lymonū aut citrāgulox pp sapozem: sed nō multuꝫ de talibus acetosis ponēdo.

¶ Nō sumat in eadē mēsa cibariox multitudinē: sed sit ꝓtēus vna cibox manerie aut q̄ꝑauciſſimis pōt. ⁊ si varia cibaria sumat ꝑponat lubricantia ⁊ subtilia grossis ⁊ duris. Et sumat in byeme calida cibaria ⁊ in estate nō nimiū frigida quoquo modo. ¶ Carnes sumat assatas nō eliras nec suffocatas sub tegulis in patellis.

¶ Potus eius in tpe quietis vt puto melioꝝ eēt aqua mel lis q̄ vinuꝫ: q; caput eius videt quasi ꝓtinue catarriçare debere. ⁊ si vinū bibit sit clarū aureū dulcedini attinēs: ⁊ ꝙueniēter tēperatuꝫ cum aqua: melioꝝ est sibi aqua cisterne aut fluuij liberū exitū bñtis ⁊ currētis absq; odore ⁊ clara ⁊ sapore grosse aut limose. ⁊ putealis ⁊ stagnalis ⁊ turbulēte. ⁊ de minera dimittantur.

¶ Nunq̄ vna vice dz ad satietatē comedē: imo semp relinquat aliqua famis vestigia sine religas ⁊ q̄ñ verā patit famem non tardet in cibādo nec comedat nisi plane sentiat vētrem esse vacuū: saltem quo ad supioza.

¶ Et studeat omni die saltē semel bꝛe vētris bñficium.

¶ Caueat a tristitia ⁊ cogitatione ira ⁊ timore ⁊ a venereis: ⁊ vtaꝫ tēperato gaudio: ⁊ hoc de regimine.

Sed veniendo

ad medicinalia ꝓstat ꝙ intētio dz eē phibitio ꝓgregariōis materie in pulmone que a capite currit illuc. et ideo intētio dz eē in capitis ꝓfortatione ⁊ phibitione in gñatione catarroꝝ materie in ꝓfortatione pulmonis vt nō recipiat aut saltē receptā exterminet antecē ad asma faciēdū sit sufficiēs ⁊ ꝑter materie generate iam ⁊ que sepe gñabit euacuationem ante aduētum paroxismi.

¶ Propter p̄m videt ꝙ omni mane post eūonē supfluitatū ⁊ post exercitiū faciat cuꝫ pānis calidis calefieri ⁊ ꝓfortari caput: aut cuꝫ sacco milu calefacto fomētari.

¶ Scōo ꝙ si est ibi aliq̄ balneuꝫ sulfureū mittat illuc ad recipiēdū aquā sup cōmissurā cozonalē calidā ab alto cadētem ad modu embroce: ⁊ mozeat pluribus horis.

¶ Tertio ꝙ portet tpib⁹ frigidis ⁊ tēpatis būc sacculū. ℞. gariofil. ʒ. iij. foly macis: nucis muscate. aā. ʒ. i. sticados arabici calamēti cozticū citri. aā. ʒ. y. mētbe. ʒ. i. pistētur ⁊ fiat puluis ⁊ fac sacculū in syndone rubea sup ptes anteriozē capitis. ¶ Quarto videt mihi ꝙ vtaꝫ q̄si ꝓtinue odozamēris nigelle tozrefacte ⁊ pulueriçate. ʒ. y. ligētur in pāno subtili ad modu descripti a Mesᵉ. in cap de catarro ad catarruꝫ frigidū. ¶ Quinto nō sufficiētibus alys inungat caput totū pus abzasuꝫ factis ꝑmo purgationib⁹ mane ⁊ sero leniter fricādo: ita vt oleū imbibat. ℞. spice gariofil. aā. ʒ. i. staphisagrie rutbe. aā. ʒ. y. masticis. ʒ. y. piretri. ʒ. iij. euphorbij. ʒ. y. storacis liquide. ʒ. i. gipsi. ʒ. i. baccarū lauri. ʒ. i. olei laurini lib. ß. sambuci. ʒ. i. cepita allij numero. x. vini cocti lib. x. terātur oīa: excepto euphorbio mastice ⁊ gipso: ⁊ bulliāt cū dicto vino in vase scōo vsq; ad medietatis ꝓsumptionē colet: ⁊ colature addat euphorbiū mastix ⁊ gipsum: ⁊ ita ponatur in vase secūdo ad bulliēduꝫ vsq; ad ꝓsumptionē vini: ⁊ pone in vase vitreato. ꝙ scōo videt mihi ꝙ debet vti pulmone vulpis: cuius descriptio ꝑcessit. ¶ Cōfert etiā vt sum expertus vsus huius electuary. ℞. succi morubij: aristologie lōge ⁊ rotūde: radicis ireos. aā. ʒ. ß. succi eupatorij: succi myrtilloꝝ camedreos camepitheos. aā. ʒ. i. spatule fetide. ʒ. y. carpobalsami: ligni aloes. aā. ʒ. i. ⁊ ß. puluerizçentur ⁊ fac electuariū cum syrupo qui sic fit. ℞. myrre gar. cinamomi cardamomi. aā. ʒ. i. liga in pāno ⁊ pone in lib. i. aque die ⁊ nocte. postea cola ⁊ adde lib. i. mellis et bulliāt ad ignē diſpumādo quousq; habeat formā syrupi: ⁊ cuꝫ eo fac eliuꝫ. Debet aūt vti isto electuario fere omni

Digitized by Google

mane sumendo.ʒ.iij.vel.ij.cum aqua mellis. ¶ Confert etiã vsus çinçiberis cõditi ⁊ alipte muscate descriptione Nicolai. ¶ Et in tpibus autũni veris ⁊ byemis vsus tyriace magne in septimana semel: ⁊ sumaꝫ stomacho ieiuno.ʒ.i.cum.ʒ.ij.aque mellis.⁊ post ipsam ieiunet septẽ horis ad minus.⁊ ista nõ dimittanꝫ oĩno. ¶ Cõfert acetũ squilliticũ sumẽdo omni mẽse gnque dieb⁹ vno post alium.p⁹ dic.ʒ.i.in auroza.2⁹ duos.ʒ⁹ tres.4⁹ quatuor.in 5⁹ adhuc.ʒ.iij. ¶ Cõfert diapassiuꝫ ⁊ diatriopipereon mytridatum ⁊ vsus enule in mane comedẽdo ex ea sola aut in ouis aut in ferculo. ¶ In estate aũt sumat.ʒ.i.ℨ. boli armeni cuꝫ.ʒ.ij.vini albi subtilis:⁊ hoc sepe qñ in isto casu est forte valde:necnon esset si omni die faceret. ¶ Carnes etiã bubonis comeste a ꝑpetate ꝑeruẽt ⁊ brodiuꝫ eaꝫ. ¶ Jus galli antiq modo supradicto macis ma rubium in vino cocta. ¶ Et sandaraca cum sumiẽ de ea ℨ.ℨ.in mane deglutiẽdo grana ei⁹ ⁊ rosata nouella Nicolai hyssopus paucedanũ ⁊ pastinache.ſ.vinũ ḋcoctiõis eius ⁊ ruthe est cõueniens.⁊ debet quandoq; vti vna re istarũ:quãdoq; alia permutãdo:⁊ nõ stãdo vltra decem dies pro vice super vna earum.

¶ Quãtuꝫ ad 3cdam intẽtionẽ que est eũatio videt mihi hic ordo seruãdus.ꝑmo q⁹ medicus qui est ꝑsens cõsideret ꝑsueta tẽpora interpolationũ suaꝝ:⁊ ſi fuerit iter duos menses cõiter:aut quatuor semel: aut magis in byeme: aut magis in estate ⁊ semp ante tẽpus quo dubitaꝫ de paroxismo per octo vel.x.vel.xv.dies faciat suũ syrupũ de hyssopo ⁊ syrupũ de prasio ⁊ syrupũ de sticados.aã.ʒ.ℨ. pro vice cum decoctione tbimi hyssopi ficuꝫ sicaꝝ sticados arabici nucis muscate:⁊ sumat hũc syrupum qua tuor vicibus. ¶ Et illo sumpto purget sumẽdo bas pilulas. ℞. pilꝫ cochiaruꝫ Almãsoris.ʒ.ℨ.serapini.ℨ.ℨ. pilꝫ de agarico.ℨ.ij.misce ⁊ fac ipsas. ¶ Aut purget cum his pillis. ℞. agarici.ʒ.ij.ireos prasij.aã.ℨ.i.serapini sarcocolle. aã.ℨ.iij.cõfice cum rob vini ⁊ sit dosis eaꝫ.ℨ.i.ℨ.aut parũ minus ℈m vtutẽ eius. ¶ Videt mihi z⁹ quo ad hãc intẽtionem q⁹ in ꝓncipio Marty si nõ fuerit aliud ipediẽs q⁹ soluẽdus sit sumẽdo pus syrupuꝫ de hyssopo:aut de prasio:aut de ligri.℈m q⁹ videt ꝑsenti medico cuꝫ equali q̃titate.syrupi de sticados cũ decoctione statim supradicta:⁊ post purgeꝫ sumẽdo.ʒ.ij.agarici.⁊ ℨ.ij.salis gẽme.⁊ ℨ.vi.mane.⁊ totũ sit diſtẽperatũ cum decoctione pectorali ⁊ bibaꝫ duabus horis ante diem ⁊ supdormiat hora vna:post non dormiat vſq; ad cõplemẽtũ opõnis medicine ⁊ tardet cibũ:⁊ caueat a frigore. ¶ Cõsilem purgationẽ faciat in mẽse Octobris si nõ fuerit ipediẽs ⁊ oĩno ante verũ frigus byemis purgetur. ¶ Cõfert oi mẽse bis saltẽ vno die post alterꝫ vomere post cibũ de reb⁹ salitis ⁊ vnctuosis:aut post potũ decoctiõis raffani cũ oxymelle:ſz melius est post prãdiũ.⁊ in B semp bñ notet q⁹ ipe nõ sit prisicus aut ex cõpone ad ptisim paratꝫ.nã hoc casu oĩno dimittẽdus est vomitus. ¶ Cõfert pterea post gñales purgatões vt in manea sticare passulas cuꝫ pipere:aut mastice cũ piretro:aut pipere mittẽdo spuũ per mediã horã. ¶ Et eodẽ tpe gargarizmata ex decoctiõe sinapis cũ aceto ⁊ melle.⁊ fiãt caput purgia trahẽdo per nares succũ blite aut aquaꝫ maiorane. ¶ Silr sternutatiões puocare modis suis sunt cõuenientes. Oium tñ horꝫ modoꝝ mihi plus placet mastigatio ⁊ gargarismus. ¶ Ubi aũt per ꝓcessuꝫ tpis ista nõ prulerint:q; puto ꝑncipalem dispõnes ex capite puto q⁹ sup ptẽ anteriorẽ capitis sit apponẽdũ rubificatiuus facta purgatione:sicut emplm de ficubus ⁊ sinapi inuicez pistatis ⁊ sterçore colũbino ꝑsertim syluestriũ colũborꝫ: ⁊ cuꝫ vesice nate fuerint aperianꝫ ⁊ diu teneanꝫ apte qñ oportet cum vnguento egyptiaco eas manutenendo.

¶ Ultimo ꝓsideret:q; egritudo est diuturna nec in medicinis ꝓfortunatis:nec digestiuis mãeinec euacuatis stãdũ est ꝓtinue sup vna:ſz variãde de.x.aut de.xv.dieb⁹: nec est seruãdus vnicus modus euationũ:nec filis tpis interpositio.imo qñq; iter vnã euonem ⁊ aliã dz interponi tps amplꝰ qñq; minus ne vtuti ⁊ nature fiat ꝓsuetudo.⁊ ne ifirmo fiat fastidiũ.si mul aũt nõ opz ipm ꝛculcare cum multitudine nimia remediorꝫ:ſz fiat iuxta sufficiẽtiaꝫ ⁊ tolerãtiã infirmi. ¶ Aduertẽdo q⁹ in dicta exiccatiua in ꝓfortatiõe capitis ⁊ pectoris ⁊ eũonibus opportunis taꝫ pticularib⁹ per sputũ q̃ per vomitũ ⁊ fecessuꝫ multũ est ꝓsiderãdum:in bis fere tota medici dz vsari intẽtio.⁊ sic sit finis cũ laude dei per me Ugonẽ Senẽsem Florẽ.

¶ De sputo sanguinis ex fractura vene in pulmone.

Consilium. XXXIX.

EGregius vir dñs Jacob⁹ Bamo bo die sunt nouẽ dies q⁹ cum luderet ad bracchia pjectus esset in terrã.cum surrexit passus est sputum sanguinis cum leui tussi:⁊ sanguis fuit spumosus clarus calidus in quãtitate circa tres vncias:⁊ flobotbomat⁹ fuit de vena manus dextre inter anularem ⁊ auricularẽ quam vocãt saluatellã.⁊ duobus diebus interpositis leuando onera vt iuuaret onerare mulos incidit sputum sanguinis illa die quãtitatẽ duoꝝ bocalũ ⁊ flobotbomat⁹ de vena basilica inuentã quiete per duos dies vel circa nihil passus est. Sed postea cum descẽderet duas scalas ⁊ reascenderet incidit iterum sputũ sanguinis forte triũ.ʒ.⁊ abinde citra nõ sum ifozmatus:⁊ ex istis manifestum est q⁹ boc est sputũ sanguinis ex fractura vene in pulmone. ¶ Et ꝑcedam in dãdo ꝓsilium ℈m cõmunẽ ꝓsuetudinẽ.ꝓmo ponẽdo regimen nõ nãlium.Secũdo medicinarum dimittendo ꝓnostica.

¶ Caueat habitare in loco siue aere vehemẽtis caliditatis:aut vehemẽtis frigiditatis: ⁊ similiter pmanere sub radys solis ⁊ lune:⁊ caueat ab oĩbus vẽtis ⁊ ab aere bumido:imo sit locus siue habitarionis quietus siccus ⁊ inter calorem ⁊ frigus temperatus.

¶ Non oportet hinc ad.xv.dies exercere corpus eius nec ambulare nisi leuissime.imo boc tẽpore adhereat quieti:⁊ post illud tẽpus vtaꝫ in mane exercitio satis lõgo leuis ambulationis vel eqtationis sine agiratione ⁊ interpositis quietib⁹:sed nullo modo vtaꝫ forti motu:nec clamet nec leuet põdus:at nec fortiter extẽdat mẽbra:ꝑsertim partes pectoris ⁊ bracchia.Et inter cetera fugiat labores post comestionem.

¶ In cibis pro nũc abstineat a carnibus ⁊ ab ouis ⁊ lacte ⁊ victualib⁹ de pasta ⁊ a plurima comestione:⁊ sit ptẽtus sumere fercula ex ordeo vel riço vel panico vſ milio mũdo vel ex lentibus excorticatis electa ꝑma aqua: aut ex endiuia vel spinachys vel lactuca ⁊ boragine. ¶ Optimũ tñ esset si comederet ferculuꝫ ex portulaca.⁊ põt vti boc tpe piscibus de aqua clara ⁊ cãcribus de fluuijs vel gãbaris decoctis in lacte sine butyro aut in aqua ordei: ⁊ põt vti fructib⁹ stipticis:sicut sunt granata pira ⁊ citonia ⁊ myrtilli.⁊ loco sapozis sumat de agresta non salita vel vino citonioꝝ vel vino granatoꝝ cuꝫ pulpa sumach vel myrtilloꝝ cũ succo capriolo ꝝ vitis. ¶ Et caueat ab oĩbus acutis vt sunt aromata alliuꝫ porri cepe ⁊ raffani ⁊ acetum. ¶ Et a confectionibus vehementer dulcibus ⁊ amaris:⁊ similem vitam oportet q⁹ observet per integrum annum nisi post q̃ perceperit venam cõsolidatã ⁊ firmataꝫ sicut potest esse bincad.xv.dies potest vti carnibus sicut sunt carnes perdicum ⁊ minutaruꝫ auium ⁊

lepozis

leporis ⁊ caprioli ⁊ capreti ⁊ vituli: ſꝫ oino nō ſint multū pingues. ⁊ ſumat ex eis ptez macrā aut ptē neruoſam: ⁊ pōt vti pedib⁹ ⁊ roſtris porcelloꝝ: ⁊ ſint iſte carnes elixate cuꝫ fructib⁹ elixatis ſtipticis: vel cū agreſta receti: vel cuꝫ capriolis vitis. ⁊ poterit illo tpe vti piſcibus ſupradictis ⁊ caſeo recēti abſqꝫ ſale ⁊ lacte de quo ſit extractum butyrū: ⁊ maxime lacte capre. ℂ Et in p̄mis. ℞. v. diebus opꝫ cibū eſſe quaſi medietas cōſueti cibi: imo in cena dꝫ etiā leuius comedere ⁊ pultez ordei ⁊ lentes ſine cortice vel amigd̄. nullo modo ſe replēdo. Poſtea aūt paulatim reducatur ad quātitatem cibi conſueti.

ℂ Potus eius pro nunc dꝫ eſſe ſine vino puta aqua ordei: aut aqua ferrata cuꝫ ſyrupo myrtino: aut aq̄ roſ. aut aq̄ decoctiōis roſaꝝ cum eodē ſyrupo vel cum vino granatoꝝ vel cuꝫ vino citonioꝝ: vel ſi eſt ei nimis graue abſtinere a vino bibat vinū rubeum ſtipticū p̄mixtū cuꝫ pluri ma aqua ferrata: ita q̄ ſint aque due tertie: ⁊ vini tertia pars: ⁊ non abūdet in multo potu. ℂ Et trāſactis. ℞. v. diebus ſi viderit p̄ſolidationē eſſe factā vtaꝫ tam vino ſtiptico: ⁊ rubeo ⁊ ſaltē p̄mixto equaliter cum aqua vſq; ad annū: ⁊ p̄cedunt poſt. ℞. v. dies pulli ⁊ caſtrati: ⁊ p̄cedūtur fructus ſtiptici ⁊ citrulli: ⁊ cucurbite ⁊ cucumeres: ſꝫ non ſalita ⁊ acuta ⁊ multum aquoſa.

ℂ Sōno aūt dꝫ vti moderato: ita q̄ debēt ſibi ſufficē in die nāli ſex boze aut ſex cuꝫ dimidia. ⁊ nō dormiat poſt prādiū: ⁊ ſi in nocte nō dormiuit ſufficiēter: in mane dormiat ante cibus: ⁊ dormiat in camera tēperati aeris: corpe mediocriter coopto: ita q̄ nō frigeat: ⁊ per ꝑ non veniat ad tuſſim neq; pp calorez ſanguis bulliat. ⁊ dormiat ſup altero laterū medietate ſupiozi brī eleuata. ⁊ caueat ſibi a ſomno in loco frigido vel humido ⁊ iacēdo reſupine.

ℂ Si vo nō habeat brīficiuꝫ vētris faciat ſibi fieri cliſteria cōia cum multo oleo ⁊ pauco ſale ⁊ cum pulpa caſſie ſine additione rerum acutarum.

ℂ Et omnino caueat ſibi a rixa ira perturbatione agitatione mentis ⁊ coitu.

Deſcēdendo ad medicinalia opꝫ vſq; ad tres meſes oī menſe ſemel ipm flobothomare q̄ñq; de vena epatis dextri brācchy: quandoq; de vena ſiniſtra: ⁊ flōmia debet eſſe ſubtilis vel q̄ſi mediocris apitione ⁊ extrahaī quātitas vſq; ad duas. ℥. vel tres pro vice ad plus. ℂ Et pro nūc opꝫ purgeī recipiendo p̄mo būc ſyrupū. ℞. ſyrupi de endiuia lib. ß. ſyrupi roſati. ℥. iij. aque endiuie: aque plātaginis. aā. ℥. vi. ⁊ eſt pro quatuoꝝ vicibus: ſumaī in auroza tepidus. ℂ Sūpto ſyrupo purgeī cum hac medicina. ℞. reubarbari electi. ℥. ij. ſpice. ℈. i. aque plātaginis. ℥. iiij. diſtēpereī ⁊ deī totus in potu vice vna boza vna ante diem: ⁊ ſupdormiat per bozā ⁊ nō comedat vſq; ad ſex bozas poſt aſſumptionez medicine ⁊ caueat ne vomat: imo ſi inclinareī ad vomitum ſumat vel de citrāgulo vel diacitoniten: ⁊ odozet pa nē aſſuz iſuſuz in aceto. ⁊ ſilez purgatione faciat in autūno et in vere ſequēti. ℂ Opꝫ aūt q̄ nūc in ſero q̄ñ vadit dormitū ſumat vnum coclear iſtius electuary. ℞. diacodion puri lib. i. acbacie rubee. hypogſtidos croci myrre balauſtiaꝝ. aā. ℥. i. ramich. ℥. iiij. pulueriçenī ſubtilr pulueriçāda ⁊ miſceātur cum diacodion: ⁊ de hoc electuario ſumat in mane tātūdez q̄ñ ſurgit a lecto ⁊ in ſero duab⁹ bozis ante cenā ⁊ dꝫ teneri in oze ⁊ dimitti paulatim glutiri p̄m q̄ diſſoluī. ℂ Et opꝫ toto iſto anno: precipue tñ per ſex meſes omni die vtaꝫ bona quātitate ẓucchari roſati recētis q̄ dꝫ facere fieri ipſemet nūc cum bono ẓucchаro ⁊ cuꝫ roſis rubeis exungulatis. q̄ ſi nō habeat rubeas ſumat albas. ⁊ pōt ſumere de eo in mane ⁊ veſpere: ita q̄ in die ſumat ad minus. ℥. vj. ⁊ ſi ſumereī vſq; ad. vi. ℥. nō noceret nō ſupabūdādo in alys cibis. ℂ Et opꝫ q̄ omni meſe quatuoꝝ diebus vnuꝫ poſt alium ſumat hāc medicinā in auroza. ℞. lapidis emathitis diligēter triti ⁊ loti. ℔. vicibus. ℥. i. diſtēpereтur cum. ℥. iij. aque plātaginis ⁊ bibatur boza dicta frigida. et eo mane quo ſumit iſtud nō oportet ſumere diacodion nec aliam medicinā.

ℂ Itez ſepe vtaī iſto electuario. ℞. ſanguinis draconis boli armeni terre ſigillate cozalloꝝ rubeoꝝ aduſtoꝝ balauſtiaꝝ roſaꝝ lapidis emathitis gūmi arabici maſticis thuris minuti ſeminis plātaginis coriandri ſicci. aā. ℥. ij. ſyrupi myrtini ⁊ miue ſine ſpēbus. aā. lib. ß. miſce ⁊ fiat in forma electuary. ℂ Tūc aūt inungaī pect⁹ in ſero q̄ñ vadit dormitū iſto vnguēto. ℞. olei roſati: olei myrtini: olei citony. aā. ℥. i. thuris minuti ſubtiliſſime pulueriçati. ℥. iij. maſticis. ℥. ij. cere parū ⁊ fac vnguēū. ⁊ de hoc inungaī pectus q̄ñ vadit dormitū ⁊ mane q̄ñ ſurgit. ⁊ ꝑpe ſi aliqs eſt in pectore locus in quo ſentiat dolorez in illo magis ꝓtineī inuncto. ℂ Uel ſi fortius vis facere. ℞. pulueriſ thuris ſubtiliſſimi ſufficiētem quātitatez ⁊ p̄miſce cum albumine ouī: ita q̄ habeat formā emplaſtri ⁊ ſuperponaī pectori vel loco doloris.

ℂ Si aūt ſentiret catarrū a capite deſcēdere ⁊ nō ꝓcipet ſalſedinē dꝫ poſt purgationez q̄ſi omni mane maſticare per mediā bozā mediū coclear maſticis ſpuēdo id q̄ venit ad os: ⁊ ſi caput eſt frigidū dꝫ portare ſacculū ſup me dictaī anteriozē capitis capite brī abraſo qui ſaccus ſit de ſyndone tincto in grana ⁊ ipleaī puluere garioſilozū. ſed ſi ſentit in oze ſalſedinē purgeī ſemel in. xl. dieb⁹ ſummēdo pro vice vna boza ante diem tertiā ptē deſcripti onis totalis decoctionis capilloꝝ veneris poſitis a Meſ. in diſpoſitōe. 7. antidotary. in ꝑ capto. ⁊ ita eſt deſcriptio tertie ptis. ℞. capilli vene. recentis. ℥. ſ. fumiterre lupuli violaꝝ ſiccarū. aā. ℥. ij. ⁊ ℈. ij. pune vo numero. xij. coquanī in. xiij. ℥. aque cum facilitate quouſq; redeat ad. ℥. v. ⁊ in colatura diſtēpera pulpe caſſie recentis. ℥. i. tamarindoꝝ. ℥. v. ß. mane. ℥. ij. ß. reubarbari. ℥. i. ſpice. ℈. ß. fricētur bene ⁊ teneanī vſq; ad mane: ita vt colenī tūc ⁊ exprimaī ⁊ poteī tota calida. ⁊ in iſto caſu ſalſedinis diligēter fozet abſtinēdus a vino ⁊ potāda aqua ordei decocta cum pauco ẓucchаro vel pauco melle loco vini: ⁊ dꝫ teneri in oze etiā ſi nō haberet ſputū ſanguinis tam in nocte q̄ñ in die ſepe aligd de dragaganto aut loch de papauere aut diacodion purum: ⁊ iſta videnī mihi ſufficere.

ℂ De tuſſi catarrali ꝑparatio ad ptiſim. Cōſiliū. XL.

Iſpoſitio buius viri egregij ꝑ Joannis de Spoleto: annoꝝ fere. xxxvi. eſt tuſſis catarralis ex qua ꝑarat⁹ eſt ad ptiſim. nam q; pectus habet ſtrictuꝫ ⁊ lōgum colluꝫ ⁊ cum flegmate a capite deſcēdēte multa p̄miſcetur pars ſubtilis ⁊ ſalſa cuꝫ parte alia groſſa viſcoſa. ideo penetrat faciliter in vias pulmonis ⁊ coartaī ⁊ oīa mozatur ꝓpter exitus difficultatem ⁊ quādā recipit maneriem putredinis. vnde ad fundū deſcendit multotiēs eius notabilis pars: ſed q; ſine febre eſt penitus: nec putredo odoze ꝓcipīt in ſputo cum ſup carbones pycit nec eſt multū ꝓternāliter macrefactus: ideo putamus nō eſſe factū vlcus in pulmone. ℂ Cōſiderata gñali cōplone diffozmi in ſuis mēbris cum calido epate frigido capite ⁊ ſtomacho ⁊ macilēria nāli ⁊ tuſſi ⁊ catarro ⁊ modo cōpoſitiōis pectoris ⁊ colli ⁊ capitis debilitate in recipiēdo fumos videtur nobis cuꝫ hoc debere vti regimine ꝑſeruatiuo a futuro malo ⁊ curatiuo preſentis diſpoſitionis: quod ſtatim ſcribam.

ℂ Sit aer ſue habitationis clarus ſiccus cucytatus temperāto in caliditate ⁊ frigiditate vicinus: ⁊ caueat ab

Digitized by Google

acre humido nebuloso.z locoꝝ infusoꝝ a vapore lacu narum z cloacaꝝ z a vēto meridionali z septētrionali z nimio frigore capitis oīno:ꝫ caliditas nō debeat eē mul tus excessiua. ¶ Modus aūt est ꝙ habeat camerā in lo co alto z remoto.z a rebus humidis z putridis z sit inter duo solaria ad oziētez apta z in mane ꝑmittaī per duas horas euētari z recipere radios solis.deinde claudaī vt opꝫ ꝓ alys disponibus:nec aperiatur cum est pluuia aut vētus vel nebula:nec in tempore frigido valde stet sine igne facto de lignis siccis sine fumo.

¶ Cibus eius sit panis ex optimo frumēto sui anni mun do a furfure:z collectus de sana messe:z sit farina mun da a furfure:z sit tempate fermētat̄z coctus nō nimis:z habeat ad oēs.ꝛ.lib.paste ꝑmixtū paruꝫ de mastice pul uerizata.ſ.ʒ.iiij.z fugiat panē açimū aut nō bñ coctū aut nimium fermētatū. ¶ Carnes oueniētes sunt pullorꝫ z gallinaꝝ z caponū mediocriter pinguiū z iuuenū pdicū fasianoꝝ paruaꝝ auiū.sicut turdorꝫ alaudaꝝ z mozaro loꝝ z silisꝫ.z bedoꝝ lactētiū paruoꝝ z vitulorꝫ lactētiū paruoꝝ z castratorꝫ annualiū lepozū capoloꝝ iuuenū pi pionū volare incipientiū z turturū nō nimis pinguium.

¶ Et ex carnib⁹ eligat nō multum macilētas nec aialia impinguata:sed carnes aialiū sanoꝝ exercitatoꝝ:z preci pue que sunt in anteriozi pte z in dextro latere:z sint car nes nō pinguedo vel caro lassa:z fugiat carnes veteres z nouiter natas pozcoꝝ ꝑsertim nutritoꝝ in domo:auium aquaticaꝝ sicut anserū mergoꝝ z anatū z silium.Et oīa iteriora aialiuꝫ z capita z colla nisi forte epar galline vel pulli:aut galloꝝ testiculos q̄bus vti pōt secure. ¶ Qua gallinaꝝ recētia ꝓueniūt capiēdo vitellos nō albumē et sumanī tremētia nō indurata.Sed anserū z anatū oua sunt mala.caseus vitet z sanguis aialiū:lacte vti pōt.sed cum modis q̄s dicā in spāli suo capło. ¶ Pisces oēs vi tet.si tñ aliq̄bus vti velit sint parui z ex flumine petroso: aut libero mari:aut sc̄opuloso z sint squamosi:ſ oīno melius est nullū ex eis sumere. ¶ Herbarū ꝓuenit vsus hoc modo:q̄ pōt vti ferculo de blita de spinachys cum mentha feniculo petrosilino:origano:calamēto:pulegio: hyssopo:enula:roze marino:saluia:z talib⁹ odoriferis:ſ salaticia cruda nō sumat modo tuscoꝝ nisi forte in esta te vteretur tpe magni estus lactuca z endiuia z cicorea.

¶ Ex olerib⁹ z radicibus pōt vti caroto siue pastinacha rubea z rapis ꝓueniūt elixata z enula.z in estate medul la citrulli parua quātitate melonū.Sed postū allia raf fanū cepas z silia acrumina z cucurbitā z melogenā oī no dimittat.cappares aūt pōt sumere. ¶ Ex fructib⁹ an te prādiū vtat vuis ficubus recētib⁹ z siccis q̄busdā ꝑsi cis z paucis cerasis iuuibis z mozis vti pōt post prādiuꝫ amigdalis dulcib⁹ cuꝫ succharo citonys coctis z piris co ctis cum anisso aut feniculo nespillis sorbis granatis:me lius tñ est vt fructꝫ olera dimittanī.aut parū de eis su matur vta cibi.fungos z tubera oīno dimittat. ¶ De gra nis pōt fercula facere ex granoꝝ farina sicut amido far re ordeo z est optimū q̄n decoqtur cuꝫ carne:miliū etiā farina ciceri z lētib⁹ vti pōt z brodio ciceri albi oꝝ z ru beoꝝ:riço etiā cuꝫ carne pingui cocto q̄nq; vti pōt:ſ vi cualia de pasta farine frumenti dimittat sicut laganas pastillos z silia. ¶ Carniū ꝑparatio oīb⁹ pēsatis est me lioꝛ elixatura q̄s assatura aut frixio.sed si assum comedi tis sit illud q̄ remotū est pte adusta z q̄ nō cum lardo ne salito fuit pditū nec vllo modo suffocata comedat si cut tartocleas:z crustatas z silia cum suffocatorio z cum sint diuersa ꝑponat subtilia grossis. ¶ Non comedat in eadē vice multa cibaria varia:ſ de vna manerie ꝓ vi ce.z oīno cauete a nimia repletione z ꝙ in scōa vice non comedatis nisi primū cibum bene digesseritis z nō plu rimum bibatis.imo etiam sit parcitas in cibo z potu oī no quātuꝫ potest cum constātia virtutis tolerare. ¶ In sapozibus viter habentia sapozes acutos.sed sumat ace tosum vt aceti z arancy z similiuꝫ:z gaudeat mediocri ter dulcibus:z illis vtatur.

¶ Potus oium ꝓ eo nūc melioꝛ est aqua mellis que fic fit.℞.mellis optimi pallearis colozis z nō multum liq di nec multum duri granosi:sed pinguis.z sit boni odo ris.lib.i.aq̄ clare ex fonte aut pluuialis.lib.viij.bulliant simul lento igne:semper deponēdo spumaz vsq; ad me dietatem cōsumptionis. Sed si aquā mellis solam non vult sumere:imo cum vino.tūc potest medietatem quā titatis mellis dicte sumere cum equali aque mensura et accipere ex hac aqua tres quartas z quartā vnam vini. Sed melius est ꝓ certo tēpore vnū dimittere oīno.si aūt vinū sumit sit bene tēperatuꝫ sit paucum sit album z sit dulce z subtile.z in nullius potus quātitate abūdet. z precipue post prandium vel cenam.

¶ Laudo vt bis in die comedat: sed minus in sero q̄ in mane quasi de tertia parte:z bibat minus z dimittat fer culū in sero:z semp comedat actu calidus in hyeme z in estate pauce caliditatis: sed nunq̄ ꝙgelata z frigida nisi in estate calida.nec potet aquā vehemēter frigidam aut vinum.sed caloz aliquaī eas ab extrema frigiditate re mouerit:nec nī vsq; ad tepiditatem duxerit.

¶ Exercitiū in quo caput laboꝛat nō laudamus:sed bene vbi residuū cozporis quiescēte capite:sed melius est fa cere omni die fricationes postq̄ habuerit vētris benefi ciū:z fiant ad totum cozpus sub capite trabēdo inferius per mediā hozā omni mane:ita vt rubeāt crura z spatu le z nates z brachia z coze:sed exercitiū scribēdi depsso capite.aut statim post comestionez est malū:z ois fortis motus cozporis pleno stomacho est vitādus.

¶ Somnus sit in nocte z non in die:et si de die sit in ma ne ante tertias et sit sex hozarum z sit incipiens duabus aut tribus hozis post cibum:z sit in principio super dex tro latere.deinde voluatur super sinistrum:z ibi somnū cōpleat:z postea si iacet redeat super dextrum:sit etiam in camera bene clausa boni aeris vt supra dicitur.z non frigida:z sit capite bene leuato:et cum dormiet sit bene coopertus pānis.somnum autem meridianum z resupi no cozpore z statim post cibum et post nimiam repletio nem z sub radys solis aut lune z in loco frigido vel ven toso vel humido omnino vitet.

¶ Nunq̄ dum bonus est appetitus in vice vna ad saturi tatē comedat:sed recedat a mēsa adhuc reliquys famis remanētibus.z vt est predictum minus satis repleaī in cena q̄ in prādio:ꝙ si erroꝛ ꝓtingat de multis comeden do semel sequēti die abstineat:z post illū cibum illo tpe incedat suauiter z ꝓtinue sine requie vel quiete:z cū sen serit cibum descēdisse de stomacho.ſ.ꝛ.bozis post sumat medium cyphum vini puri odoriferi.

¶ Adhibeat diligētiam ꝙ omni die semel habeat benefi cium vētris ad minus si non cum alio faciat:aut clistere: aut suppositozium:aut in mane ante prādium parum su mat.ʒ.ʃ.pulpe cassie.z statim prandeat.

¶ A venereis autem si potest ex toto abstineat:sui autez regula est vt q̄ minus pōt z nō sit statim post comestio nem:sed post completam digestionem in stomacho per duas hozas.z sit post somnū:scilicet in auroza vel circa: deinde parum dormiat.

¶ Caueat ab ira doloze tristitia clamoze rixa saltu exten sione cozporis z vomitu.

¶ Post suos cibos semper sumat de diacitoniten cum

Digitized by Google

ꝙccharo ſine ſpẽbus.aut de coꝛiãdris ꝓparatis.⁊ cum pauco ꝙccharo cooptis ⁊ bñ maſticet:aut de granatis.

¶ Cõfert etiã introitus ſtuffe bis in meſe : ⁊ precipue cuꝫ vellet ſe lauare:ita ꝙ anteq̃ lauet ſtõcho ieiuno ingrediaꝫ ſtuffam ⁊ faciat pyci aquã calidã ſup ſuis pedibus ⁊ manibus ⁊ teſticulis.deide abſtergaꝫ ⁊ egrediatur nõ madefacto capite. ¶ Et poſtea bñ cauẽdo a frigoze egrediaꝫ ſtuffam ⁊ ſe induat poſtq̃ ſudauerit ⁊ ſudoꝛẽ in lecto traxerit ⁊ faciat ſe lauari caput cuꝫ liſciuio in quo oĩ vice bulliat aſſari.lauri.ſticados arabici ⁊ roſarũ rubearuꝫ.añ. M.i.⁊ faciat ſe poſtea bñ tergi ⁊ ſiccari cũ pãnis calidis ⁊ bene ſe a frigoze ꝓ ea die cuſtodiat.

¶ Sup caput poꝛtet ꝓtinue ſacculũ de ſyndone de grana aut ex pãno multum ſubtili in quo puluis iſte ſit diſperſus. ℞. mẽthe:maiozane:ſticados arabici.añ.ʒ.i.foly nucis muſcate:macis.añ.ʒ.ſ.gariofil.ʒ.ſ.cimature ſcarleti. M.i.hec oĩa diſponanꝫ conueniẽter in ſaculo facto ad modũ birreti ⁊ tpe ſaltẽ frigido nocte dieꝫ teneaꝫ ⁊ ꝑmutet pulueres cum viderit odoꝛẽ debitum remoueri: ⁊ caput habeat abꝛaſum omni ſeptimana.

¶ Bonuꝫ eſt:imo neceſſariũ ꝓ nũc vt ſemꝑ in mane in auꝛoza bibat vnum cyphũ.ʒ.vi.de iſtadecoctione. ℞. fi cuum ſiccarũ numero.vi.iuiubaꝫ numero.xy.dactyloꝫ numero.iy.ligritie mũde ⁊ raſe.ʒ.ſ.ſeminis citonioꝫ.ʒ. y.radicum altee.ʒ.y.ſeminis melonis citrulli ⁊ cucumeris ⁊ cucurbite mundati.añ.ʒ.i.hec oĩa bulliãt cum.ʒ.y. paſſulaꝫ cũ lib.iiy.aque quouſq̃ remaneãt due:⁊ coleꝫ ⁊ addaꝫ mellis diſpumati lib.ſ. Et bulliat paruꝫ ⁊ coleꝫ ⁊ ſumaꝫ bñ calida:⁊ ſupdoꝛmiat ⁊ quieſcat in lecto poſt per hoꝛã. ¶ Jn ſero qñ vadit doꝛmitum nõ ꝓtermittat gn in oze ſuo ſumat.ʒ.ſ.loch quod ſtatim deſcribeꝫ:⁊ teneat illud inter dentes ⁊ genã:ita vt tarde eliqueꝫ ⁊ ipſe aſſuefiat doꝛmire cum iſto electuario ſiue loch in oze vt paulatim labaꝫ ad pulmonẽ. ℞. loch ſani ⁊ exꝑti.ʒ.iiy. loch boni pꝛificis.⁊ ꝓſumptis:qõ hoc mõ deſcribit Meſue in ſuo antidotario.ʒ.iiy. pulmonis vulpis ſicci.ʒ.ſ. ſucci ligritie feniculi capilloꝝ veneris.añ.ʒ.ſ.mellis diſpumati.ʒ.viy.oĩa ſimul miſce ⁊ ſumaꝫ: vt ſupra dĩ. Jteꝫ ſi de iſto loch in mane ⁊ in die ſeptẽ ſumat in oze eſt multum ꝓueniẽs. ¶ Nitaꝫ bẽe multos pulmones vulpis et: facere ſiccari.aut in furno nõ multum calido in byeme, aut ſine furno in eſtate:⁊ poſtea puluerizẽt.ita tñ ſiccẽtur ꝙ nõ cõburanꝫ:⁊ de hoc puluere cum aqua quaꝫ dixi ſupra ſumẽdã omni mane que eſt decoctio reruꝫ quaꝝdaꝫ pectoraliũ ſumãt.ʒ.y.ꝓ vice:⁊ hoc ſemꝑ qñ bẽe põt. ¶ Recipiat niſi alius fluxus ſibi ſupueniat bis in menſe.ʒ.i.iſtaꝝ pillulaꝝ. ℞. pillulaꝝ de iera de octo rebus.ʒ.i.mirabolanoꝝ maſticis.añ.ʒ.i.aloes.ʒ.y.agarici. ʒ.ſ.ſalis gẽme.ʒ.i.ſucci ligritie.ʒ.i.ſ.fac pillulas : ⁊ ſi opꝫ refoꝛmentur cum aqua pectoꝛali vel aqua mellis:⁊ ſunt quaſi ſine cuſtodia:ſumanꝫ tñ tribus hoꝛis ante diem et tarde comedaꝫ. ¶ Qñ aũt pillulas cape non valet:qꝛ in eadeꝫ medicatione lõga medicine ſunt ꝑmutãde bonũ eſt bẽe gallum vetereꝫ rubeum audacẽ mediocrem inter macritudinẽ ⁊ pinguedinem : ⁊ quãto eſt antiquioꝛ tãto melioꝛ ⁊ ipm fatigare vſq; ꝙ nõ amplius ſe tenere poſſit.deinde decapitari ⁊ euiſceꝛari.⁊ anteq̃ fatigeꝫ bonũ eſt vt nutriaꝫ cũ granis in mane.lib.i.cum.ʒ.i.ꝙccbari rubei calida:⁊ eſt ſolutiuũ leue pectus bene mundificãs.

¶ Jn ꝓncipio aũt veris.ſ.circa Marty ꝑn^m debet purgari ꝑmo ſumẽdo hũc ſyrupum ſex diebus calidũ in auroꝛa ⁊ doꝛmiẽdo aliquãtulum poſt. ℞. ſyrupi de ligritia: ſyrupi de byſſopo.añ.ʒ.ſ.ſyrupi acetoſi cõpoſiti.ʒ.i.cuꝫ decoctione ficuum ſiccaꝝ ligritie paſſulaꝝ ſeminum citonioꝝ radicũ altee.añ.ʒ.ſ.nucis muſcate.ʒ.i.ſticados maioꝛane.añ. M.i.⁊ ſyrupus eſt ꝓ vice vna.res aũt decoctionis ſufficiũt ꝓ tribus vicibus bulliẽdo in aqua lib. iy.quouſq̃ remanet lib.i. ¶ Sumpto ſyrupo ſex dieb^9 ſumat die ſeptima bas pillulas duabus hoꝛis ante dieꝫ ⁊ ſupdoꝛmiat:⁊ cum doꝛmiuerit hoꝛa vna non amplius doꝛmiat:⁊ cuꝫ incepit vẽter bullire ſurgat:⁊ ſit in camera bene clauſa cum pauco lumine ꝓtinue duꝫ medicina opaꝝ:⁊ qñ videt nõ amplius opari.tũc bibat lib.ſ.aque oꝛdei cum.ʒ.i.ꝙccbari: ⁊ bibat eã calidã ⁊ per vnã hoꝛã poſt prãdeat ⁊ tota die ſibi vebemẽter caueat a frigoze. Jſte ſunt pille. ℞. pillaꝝ cochiaꝝ. ℈.y.pillaꝝ de agarico. ℈.i.ꝓfice ſimul. Et ſumãtur omnes in vice.

¶ Si cum ꝑdictis remedijs pur nimium catarriçaret caput.tunc faciat fieri emplaſtrum ſinapiſſimũ ſuper partẽ anteꝛiozi capitis in loco vbi medius digit^9 manus attingit poſita radice manus ſuper cuſpide naſi:⁊ ibi facta raſura quatuoꝛ digitoꝝm circũcirca ſuperponatur emplaſtrum:quouſq̃ veſice in loco appareant que aperiãtur ⁊ diu aperte teneantur.

¶ Aduenieẽte vere bonũ eẽt dimiſſis illis potibus de mane ꝙ ſumeret ex lacte capꝛe in mane in auroza.ʒ.iiy.ſtatim ſicut ab vbere mulget cũ.ʒ.i.mellis diſpumati:⁊ hoc ꝓtinuaret duobus meſibus.cum aũt in mane ipm biberit ⁊ non doꝛmiat poſt ipm:ſed quieſcat aut ſi habet alia facere leuiter ambulet : ⁊ nõ comedat niſi ꝑus bene ſenſerit lac deſcẽdiſſe de ſtomacho ⁊c.

¶ De tuſſi catarrali. Conſilium. XLI.

Iſte nobilis iuuenis Felix de Pergamo albe et delicate cõpleꝛionis ⁊ nãlit̃ macre ⁊ humidi capitis patiẽ tuſſim catarralem a quatuoꝛ meſibus citra:⁊ aliqñ paſſus eſt quaſdã febriculas ⁊ eſt extenuatus aliquãtulum reſpectu ſoliti.⁊ ſputa ſua que facit in aqua deſcẽdunt ad fundum fere rotũda. ſed nõ fetent dum ꝓcium ſup pumas.⁊ ideo intelligit ꝙ eſt ꝓpinquius vlceri pulmonis.⁊ ideo cum omni diligẽtia ⁊ ſũmo ſtudio deꝫ vacari vt ſanitati reſtituaꝫ.⁊ ego dabo ſibi ꝓſilium ⁊ deus ſit datoꝛ auxilij.

¶ Dimitto ibi regimẽ ſex rerum nõ nãliuꝫ ⁊ recurre ad ꝓſiliuꝫ xx vi. Et eſt ꝓſiliũ dñi Joãnis de Spoleto in eodem gnterno:⁊ etiã alie due res que etiã repies in eodeꝫ precedẽti ꝓſilio. ¶ Jtẽ vſq; ad vnũ meſem bibat oĩ mane.ʒ.y.boli armeni:⁊ ſit de electo diſtẽperatus cuꝫ vino malnatico ⁊ aque bugloſſe.añ.ʒ.y.quatuoꝛ hoꝛis ante cibum. Jtẽ in pꝛãdio ⁊ in cena ſumat poſt cibũ.ʒ.i.ꝙccbari roſ.nouiiſtius anni. ¶ Jteꝫ in fine meſis ſi adhuc apparẽt ſputa deſcẽdẽtia in aqua recipiat omni mane per octo dies hũc fumum : ita ꝙ anbelãdo fumus veniat ad pulmoneꝫ. ℞. boli armeni.ʒ.i.ponatur in vaſe terreo ad ignez:ita vt vebemẽter calefiat ⁊ pyciaꝫ ſup ipm aqua roſ.paulatim ita ꝙ fumet.⁊ ille fumus recipiaꝫ ⁊ obſeruet dieb^9 illis regimẽ ꝑdictũ:⁊ nõ dimittanꝫ pot^9 boli armeni neq̃ loch tenẽdo de nocte. ¶ Oꝛ ſi hec oĩa nõ ſufficiẽt recipiat hũc fumũ octo dieb^9. ℞. arſenici citrini.ʒ. iy.ariſtol.rotũde:myrre:ſtoꝛacis ſicce thuris.añ.ʒ.i.pulueriçentur hec oĩa ſubtiliſſime ⁊ fiãt foꝛme ſiles auellanis cum butyro vaccino recẽti : ⁊ ponaꝫ ſup pumas ⁊ ſup illis ponaꝫ cooptoꝛiũ qõ habeat cãnulam ꝓfoꝛatã ⁊ illam cãnulã ponat in oze ⁊ trayciat fumum omni mane vnaꝫ foꝛmaꝫ ex dicta cõpoſitione quouſq̃ venerit fumus ab ea:⁊ hoc tribus hoꝛis ante cibum.⁊ in hoc tpe non bibat

Digitized by Google

bolus armenū. sed statim postq̄ recepit fumus bibat. ʒ. iij. aque ordei: ℞ comedat. ʒ. ß. butyri vaccini recētis. ℞ B fiat octo diebus nisi fortassis medicus ps̄ens pciper ipm nimis calefieri. ℞ si pcipiat faciat ipsus abstinere ab hoc fumo quibusdā diebus ℞ abstineat a cibis calidis ℞ accipiat syrupum violatū de mane cum. ʒ. q. aq̄ ordei. Et comedat pro tūc prisanā ordeaccā quousq; cessat caliditas ℞ redeat tūc ad fumum quousq; ipm octo vel nouē vicibus recepit. ¶ Cōfert etiā ei ante vsus fumor q̄ de mane faciat sibi fricari partem anteriorē capitis cum aqua vite tepida. Et q̄ aliquādo masticaret grana. x. masticis spuendo illud qđ venit ad os de flegmate. ℞ ista puto cū adiutorio altissimi sibi sufficere.

¶ De tussi cū sputo sanguis clari ℞ rubei. Cōsiliū. XLII.

Esta nobilis domina ias sunt quasi duo anni incepit spuere sanguinē clarum in ruboze cum tussi non valde forti. ℞ ex iteruallis spuebat: nō tamē multum pro vice: sed modo quasi sunt sex mēses p̄sentiēdo ad modus titillationis circa superiora pectoris leui supueniēte tussi expuit quasi circa librā vnam sanguis in vna die. Et postea plurib⁹ diebus screauit sanguinē. ℞ tādes cum ad eam fui vocatus febriebat cōtinue leui febricula ℞ ex interuallis sine ordine magis affligebatur ℞ sentiebat salsedinem in ore ℞ macrefacta erat. ℞ cum spueret in aqua multa sputa descēdebant ad fundum: nō tamē ferebāt quādo super carbonibus ponebātur ℞ macrefacta erat maxime ꝓpter lōgitudinē duarum tertianarū a qbus de ꝑpe liberata fuerat ℞ patiebatur tussim satis frequētes: ℞ adhibitis remedys p̄mo ad cōstringēdus sanguinē. secūdo ad nūdificādus pectus. tertio ad tēperādus acuitatē catarri ℞ causē eius euacuationem ℞ phibitionē desçēsus. quarto ad exiccādus pulmonem cessauit febris: sputa nō descendebāt: tussis valde erat diminuta. ipsa tamē erat macra ℞ timens ꝓpter istam iterationē flobotbomie. ¶ Itaq; incipiētibus vere cus duobus mēsibus nō est flobotbomata ℞ mēstruis tardātibus aduēnus suum ꝓter cōsuetudinē inceperunt eadem die mēstrua venire ℞ expuit sanguinē cum tussi: nō tamē in multa quātitate: deinde nō obstāte flobotbomia sibi semel administrata: in vere tamen bis passa est sputus sanguinis cum tussi. sed grossiozis ℞ nigriozis consueto. Ita tamē vt plane intelligeretur vnde veniret: et postea vbi cōsueuerat abūdare menstruis ℞ egrediēt⁹ calidis ℞ anticipātibus mēsem paucificata ℞ postponūneq; ita calida egrediūtur: q̄ putāduz est euenire ꝓpter vium regiminis ℞ medicinarū ad phibēdū sputum sanguinis: parus tamē tussit ℞ est sine febre: ℞ sputa raro descēdūt ad fundus: ℞ nō sunt multa. ¶ Itaq; mihi videt nūc ponēda in caplo de ꝑparatione ad sputus sanguinis ex catarro acuto ex sanguinis subtilitate ex pectoris ꝓparatione nāli: cum illud habeat strictus ℞ alligatū ℞ ꝓpter debilitatē cōsolidationis ex ꝓterita fractura. ℞ cum B cus suspicione facilis casus in ptisim: nisi fortassis iam incidisset eam: sed occultaret. ℞ ideo scribā sibi regimen distinctū ℞ clarus in sex rebus nō nālibus. ℞ post hoc modum ꝑseruādi cum medicinis ℞ rebus sibi ꝓportionabilibus: inuocato diuino auxilio.

¶ Dico igit̄ q̄ in p̄mis dz habitare aerem tēperatū in caloze sed siccū. ℞ cauere sibi a vēris septētrionali ℞ australi. ℞ a stando sub radys lune ℞ solis. Et in tēpore hyemis calefiat aer suus cum igne facto de lignis siccis non de carbonibus suffocaris: tēperate tñ: ita q̄ oīno habeat superfluitatez frigoris: neq; caloris: neq; humiditatis. ℞ loca mōtana sunt sibi meliora q̄ vallius. ℞ camera sua debet hīe fenestras versus oriēs per quas dimittat solē ingredi de mane saltem per vnā horā. ℞ postea claudatur in tpe estatis ℞ vitet aerem fetidus qualitercūq; ℞ valde fumosum ex fumis stercor vel vrine: imo sit clarus. ℞ si fiat odoriferus cum rosis ℞ pomis ℞ in estate cus ramis salicum ℞ vitiū ℞ pomor erit valde vtilius. In stuffa vo vel in balneo calide aque nullo modo stare debet.

¶ Nō debet oīno quiescere: ꝑtim in tēpore in quo constricta est vena: imo ambulare de mane ante prādiū: aut per domū: aut per alia loca tēperata leui deambulatiōe. ita tñ vt non fatigēt. ℞ nō dimittat quin de mane semper antecq̄ surgat a lecto faciat sibi bene fricari pedes. ℞ crura. ℞ coxas. ℞ nates. ℞ vētrez satis notabili tēpore. Postea vo faciat fricari brazcbia leuiter. ℞ tādes quādo surrexit faciat pectinari caput: motus aūt fortē siue ambulādi siue ascendēdi: siue descēdēdi: siue equitādi ℞ portare: aut leuare onera ℞ multum se extēdere ℞ clamoz fortem ℞ multū insufflare dimittat omnino. sed quādo actu fluit sanguis quiescat omnino.

¶ Sōnus eius dz esse mediocris ℞ in die nāli nō trāseat septem horas. ℞ dormiat in camera tēperati aeris: capite bñ eleuato. ℞ sup aliquo latere: ℞ mediocriter coopta. ℞ in lecto non valde calido. ℞ de nocte potius q̄ de die. ℞ si nō pōt vitare diurnū. fit de mane ante tertias. ℞ somnus meridianū vitet oīno. ℞ videt mihi q̄ melius est ei dormire sup latere dextro q̄ super sinistro.

¶ Et opz vt puideat de bñficio vētris q̄ habeat ipm oī die saltē semel sicut est ꝓsueta. ℞ in casu quo B deficeret sequēti die iuuet se cus clistere cōi vel suppositorio. ℞ nō aliter: sed melius est clistere qō est multū mollificatiuū cus multo oleo. ℞ cum modica pulpa cassie. ℞ nō faciat clisteria ꝓpter que habeat multā necessitatē premendi.

¶ In cibis opz q̄ sumat fructus ꝓsolidatiuos glutinatiuos ℞ phibentes sanguinis feruoz. ℞ pro certo hac estate bonū est q̄ ponat oēm diligētiā in obſuatione totius regiminis maxime cibi. q; in eo est maior inclinatio ad errorez. dicā ergo illud qđ dz fieri ℞ ipsa accedat quātū ꝑpe poterit. ¶ Panis eius sit ex optima farina frumenti mūda a furfure ℞ frumētū sit bñ mūdus ab alys granis ℞ collectū de sana messe ꝑpe p̄m annus. ℞ q̄ sibi nullū aduenerit nocumētū putrefactionis vel calefactionis. ℞ dz esse panis bñ cōmassatus sine pistus ℞ queniēter coctus: sed nō dz esse nimius fermētatus ℞ sine sale. ℞ comedat postq̄ recedit calor furni. ℞ nō comedatur post quartas diem ℞ faciat remoueri p̄ā corticē. ¶ Carnes opz q̄ sumat in modica quātitate potius gra delectationis. ℞ sint carnes nō calide sed viscose. ℞ tñ facilis digōnis ℞ descēdēdo ad particularia sicut carnes iuxta genna ℞ alias ūcturas vitulor. ℞ silr bedor: aut castrator. ℞ alalium. ℞ pedes istor. ℞ alaliū. ℞ rostra porcor. iuuenū ℞ pedes eorūdē. ℞ pcipue sylnestriuz. ℞ tolerant carnes capriolor. ℞ leporuz. ℞ ceruor. iuuenū. ℞ torruce. Dz in auibus carnes pdicus. ℞ alaudar. sunt meliores ℞ pedes pullor. ℞ etiā sunt boni ipsi pulli ℞ fasiani iuuenes. ℞ turdi ℞ merli qñ nō sunt nimia quātitas. ℞ silr turtures mediocriter pingues ℞ qualie iuuēcule mediocriter pingues. sed passeres. ℞ columbi. ℞ anates. ℞ anseres. ℞ boues. ℞ bzeuiter carnes natantes sunt sibi incōueniētes: tñ ꝓpter diuersas cās de istis carnibus tolerat q̄ comedat de capite. ℞ collo. ℞ ventre. ℞ intestinis. Iterum repeto q̄ de oībus nō sumat nimia quātitatez: nec sumat multā pinguedinē. ¶ De ouis sumātur parūper decocta: ita q̄ teneāt se. ℞ nō sumātur in multa quātitate. ℞ comedant cus albumine suo. ¶ Lac qđ est ei cōueniēs melius est lac caprar qđ pmittat stare q̄sq; extrahat butyrū. ℞ postea coquat aut bulliēdo

ad ignē

ad ignē vsqꝫ coagulet: aut ponēdo in eo lapides ignitos de flumine vna vice post alias tm̄ ꝙ coagulet: qm̄ B̄ modo ꝓparatū est sibi cibus ⁊ medicina: ⁊ ad hāc intētionem pōt vti lacte vaccino ⁊ pecudino. ⁊ silr caseus recēs absqꝫ sale est ei ꝓueniēs maxime ex capris: ⁊ pōt sumere hoc modo çūcharā siue lac coagulatum: sed sanguinē non comedat. caseum vō salitū ⁊ antiquū vitare debet. ⁊ pōt vti ad impinguādus cibos suos butyro recēti absqꝫ sale. ⁊ silr pōt vti oleo facto de oliuis non bene maturis. ¶ De piscibus aliqñ pōt comedē ⁊ sint recentes ⁊ iuuenes boni odozis ⁊ boni sapozis: ſ3 nō comedat nimis frequēter nec nimiam quātitatē ⁊ dimittat vehemēter magnos ⁊ salitos. Brauaros aūt ⁊ cancros de aqua dulci elixos pōt comedē. ¶ De granis ꝓueniūt ei far ⁊ similiter ricum ⁊ ordeum fractū ⁊ farina ordei ⁊ lentes: sed ꝓpter varias cās dimittat reliqua legumina ⁊ grana: niſi panicum ⁊ miliū: que duo sibi valde ꝓueniūt ꝓ ferculis: et si vtaf ferculis factis de pasta frumēti sicut lagane ⁊ pastilli ⁊ silia: sit parū. ¶ De herbis maxime cōueniēs est portulaca ⁊ cruda ⁊ cocta: ⁊ tenere eas in oze ⁊ deglutire succus eius: ⁊ silr ꝓuenit acetosa ⁊ lactuca ⁊ endiuia ⁊ cicorea: sed dimittant acute sicut eruca ⁊ sinapi ⁊ basilicō ⁊ hyssopus: ⁊ amara sicut absotanū ⁊ silia: ⁊ toleranf borago ⁊ bugloſa ⁊ blita. ¶ De fructibus cōueniūt ei pira ⁊ citonia ⁊ nespilla ⁊ sorba ⁊ cozna. ⁊ pōt comedē aliqua cerasa de vehemēter duris ⁊ aliqs vuas duras ſtipticas valde ⁊ castaneas: ⁊ tolerantur aliqñ amigdale ⁊ poma ſtiptica vl odozifera. fic⁹ aūt ⁊ dactyli dulces: ⁊ vue mature dimittanf ⁊ fistici: ⁊ nuces: sed rñ grana pini pus infusa in aqua etiā tolerāf. ⁊ silr cucurbite ⁊ citrulli ⁊ granata ſtiptica ſi pōt abſtineat a melonib⁹: sed parua quātitas nō faciet notabile nocumētū: ⁊ dimittat fructus salitos sicut cappares ⁊ oliuas. Et de radicibus tolerātur rape: sed dimittat oēs acutas sicut raffanū ⁊ cepe ⁊ allium ⁊ porros ⁊ bis silia. ¶ Fungi ⁊ tubera ex hoc capite nō vituperenf: sed qz ops ꝙ comedanf cū pipe ⁊ sale melius est ꝙ dimittanf. ¶ Carnes sue ⁊ alij cibi ꝺdianf cū agresta sine sale vel vino citonioꝝ vel vino granatoꝝ maçorū: ⁊ meliores essent ſi comedanf frigidi: ⁊ ſi fiat gelatine. aut sapores cuꝫ myrtillis: ⁊ agresta: ⁊ succū capsitoloꝝ vitis ⁊ agresta recēti ⁊ dimittat piper ⁊ silia aromata: et nunqꝫ nimio repleatur cibo vel potu.

¶ Potus eius sit vinum rubeum ſtipticum temperatuꝫ cum aqua extinctionis ferri: aut cum aqua rosata: et caueat vina multum potentia.

¶ Caueat sibi ab ira: ⁊ tristitia: ⁊ nimia cogitatione: ⁊ pcipue a gemitu ⁊ rixa. ⁊ ſ3 sciam ꝙ nō oportet: tñ ꝓ complēdo totum caueat a venereis: ego tñ scio ipsam ꝓtimentissimam. Et hoc de regimine.

Quantum ad chirurgiam ⁊ vsus medicinaꝝ ops ꝑncipaſr attēdē ad quatuor. Primus est ꝓhibere augmētuꝫ sanguinis. Scōs est ꝓhibere eius acuitatē ⁊ feruorē. Tertiū est ꝓhibere sanguinis subtilitatē. Et quartū est fortificare ꝓ solidationē. nas ꝓhibitio descensus catarri ⁊ mitigatio tussis ducusqꝫ quasi videnf esse cōpleta per gratiā dei ⁊ ꝓsertis catarri salsi: tamē nō euacuabiſ. in ea consideratio etiā ab istis attendendo etiam ad diuersionem.

¶ Prima ergo oīum rez ⁊ ꝑncipus in hꝺ ꝓcuisione post regimē est flobothomia: ⁊ B̄ ꝺs fieri de mense in mensez ꝓueniēdo tempꝰ mēstruatiōis ei⁹: ⁊ melioꝝ flobothomia in ea est flobothomia sapbene ꝓsertiz in sinistro pede: ⁊ scōo loco est flobothomia basilice de bracchio dextro ⁊ ops ꝙ nō multa sit quātitas sanguis qui euacuaf. in vice vna: imo sufficit ꝙ sit vsqꝫ ad ʒ.y. vel.ij. ⁊ in tpe estatis fiat fozamē subtile ⁊ consideret si putaf multa cholera esse in sanguine: ⁊ tūc ꝙ duos dies ante flobothomiā purget cū infusiōc. ʒ.i. mirabolanoꝝ citrinoꝝ. ⁊. ʒ.ſ. optimi reubarbari cū gra. v. spice: q̄ duo mediocriter pistata ponanf in. ʒ.ij. aq̄ plātaginis parūper calide a fero vsqꝫ ad mane. ⁊ in mane colet ⁊ bibatur in aurora. hoc. n. sufficit cōplexioni sue: ⁊ soluet eā sufficiēter. ⁊ silis consideratio habeaf in autūno ⁊ in fine veris: sed in residuo tpe pōt fieri in flobothomia fozamē mediocre: ⁊ nō ꝺs ꝙ pcedat purgatio. ¶ Itē in tpe sue mēstruatōis ꝺs bīe diligēriaꝫ ꝙ nō trāseat terminū suū: qm̄ cū tardanf in ea videmus ilico spurū sanguis supuenire: ⁊ ideo si tardanf liget coxas ligaturis fortib⁹ in plerisqꝫ locis sepe soluēdo ⁊ sepe ligādo stricte: ita vt doleat: ⁊ faciat apponi ventosas circa inguina ⁊ in pulpis crurū cuꝫ igne: ita vt multū attrahant: ⁊ si hoc non sufficit supponat sibi in collo matricis hꝺ suppositoriū ꝓuocatiuū menstruoꝝ: aut aliud ſm peritiā pītis medici. Rz. elleboꝛ albi. ʒ.i. myrre. ʒ.ſ. cōfice cū felle tauri: suppositoriū ad modus glandis: ⁊ si nō sufficit ad attrahēdus sufficiēter addaf cupbozbu: aut radicis panis porcini. Ɔ.i. cum ꝑdictis reb⁹: ⁊ totiēs itereť ꝙ cognoscaf sufficiēte fluxisse q̄titatē. ¶ Itē ſs menstrua sufficiēter fluāt in tpe suo: m̄ qz vidim⁹ ꝙ qñqꝫ sentit cō motionē circa pectē ac si esset vētositas discurrēs: ⁊ ꝓbauit ꝙ postea ista talis cōmotio paulatim ascēdit vsqꝫ ad pectus: ⁊ qñ est ibi accidit gdaꝫ tremoꝝ cordis ⁊ dispō quasi timeret: ⁊ postea incipit cōmotio in pulmone: ⁊ sequit statim spurū sanguis. Et ꝓpterea qñ incipit sentire in dicto loco pectinis illā cōmotionē si nō fuit sufficiēter menstruata ⁊ nō fuit flobothomata faciat statim flobothomiā de sapbena: ⁊ postea suppoāt sibi in collo mīricis ꝓuocātia mēstrua: ꝙ si fuerit mēstruata sufficiēter ⁊ flobothomata: tūc ponat sibi ventosas satis multas ⁊ cum multo igne in inguinibus ⁊ coxis: ⁊ ēt sup pulpis crurum reiterādo plurib⁹ dieb⁹: aut faciat oi die ligaturas dolorosas pluribus vicibus in predictis locis.

¶ Ops scōo: qz cum sanguine suo permiscetur cholera ⁊ flegma aquosum ꝙ saltem oībus duob⁹ mēsibus semel purgeť cū ꝑdicta medicina infusionis reubarbari ⁊ mirabolanoꝝ in aqua plantaginis. Et si abbo: ret infusionē recipiat bas pillas. Rz. reubarbari electi. Ɔ.i. mirabolanoꝝ citrinoꝝ. Ɔ.ſ. spice gra. y: ſfice pillas cū succo portulace vl succo plātagis vel syrupo rosato: ⁊ sufficiūt sibi ꝓ dosi vna. Et os ēt ꝙ vtanf in tpib⁹ frigidis ⁊ mediocribus çuccharo rosato cōcedendo de eo satis in prādio ⁊ in cena ⁊ de eo faciat fieri multā q̄titatē in isto mense May qñ erit ferrarie. ¶ Itē in tpib⁹ calidis vtaf ante cibū ⁊ post cibū B̄ elario. Rz. semis coriandi succi portulace. añ. ʒ.y. mucilaginis psilly. ʒ.ſ. aq̄ expssionis seminis portulace. ʒ.ſ. dragagāti ⁊ gummi arabici assi. añ. ʒ.i. cucchari rosati lib. ſ. misce oīa simul perfecte in mortario. ¶ Itē qñ nō sumit medicinā solutiuā vsqꝫ ad totuꝫ furū autūnū sumat in aurora. Ɔ.y. hꝺ pillaꝝ: ⁊ si fuerint dure faciat eas ſfozmari cū succo plātaginis aut aq̄ eius. Rz. corticū cancroꝝ fluuialiū assatoꝝ. ʒ.x. yi. coriādri assi ʒ.vj. seis papaueris: boli armeni: terre sigillate. añ. ʒ.vi. semis portulace rosaꝝ cū suis capitib⁹: gumi arabici: dragagāti. añ. ʒ.v. lapidis ematbitis lori. ʒ.iij. bypogſtidos: acbacie: cornu cerui vsti: karabe: balaustiaꝝ: seis myrtilloꝝ. añ. ʒ.ij. blacce bisantie. ʒ.y. margaritaꝝ. nō ꝓfozatarum. ʒ.i. fac pillulas cū succo plantaginis de qꝫ sumatur vt ꝑdicit. ¶ Itē loco istaꝝ pillaꝝ pōt sumere trocisços de terra sigillata ꝺscriptos a Mesue in antidotario: aut trocisços de papaueris descriptos a Mesue in caplo ꝓprio de sputo sanguinis: ⁊ placeret mihi ꝙ multotiēs tpe

Digitized by Google

eſtaris loco eius biberet de mane in auroza boli armeni ʒ.i.ſ.cum.ʒ.iij.aque plantaginis.ʒ.ʒ.i. vini odoriferi.

¶ Itē ſi acciderēt ſibi ſputū ſanguinis tūc ſtatim ieiuno ſtomacho ſumat.ℨ.q.aut.ʒ.ſ.troſciſcoꝝ de karabe de q/bus fiunt pillule cum aqua plāraginis: ⁊ poſt eos ieiunet quinque horis.⁊ hoc faciat oī die quouſq; viderit fluxus ſanguinis eſſe perfecte cōſtrictū:⁊ poſtea redeat ad alias pillulas ſuperius ſcriptas.

¶ Itē vtat tenere iuxta coꝛ hō ſaculuʒ. ℞. floꝝ boꝛagi/nis ⁊ bugloſſe.aā.ʒ.q. ſandaloꝝ albоꝝ ⁊ rubeoꝝ:cozallo/rus rubeoꝝ:roſaꝝ rubeaꝝ.aā.ʒ.ſ. karabe: ſpodq.aā.ʒ.i. lapidis ematbitis optimi.ʒ.i. cāphoꝛe.ʒ.i. fiat puluis in ſaculo laro: ⁊ teneat ſuꝑ pectoꝛe. ¶ Et in tpiō calidis ponaī de ꝓdicto puluere in aqua plantaginis ⁊ aqua poꝛ tulace.aii.lib.ſ.⁊ infundaī petia lini dupla ⁊ ponaī frigi da ſuper cozde.ſ.ſub mamilla ſiniſtra:⁊ quotiēs ſentiret inflāmatiōem in pectoꝛe frequentet dicta epithimata:⁊ odoꝛet ſpongiam infuſam in dicto epithimate.

¶ Itē teneat ad colluʒ iuxta pectō ſuſpenſuʒ lapidē ema/thitē ⁊ ꝑſertim illū qui eſt coloꝛis ſanguis abſq; aliqua lineatōe.⁊ ꝓcipue ſi de aliquo ſciuerit in ciuitate qō fue/rit ꝓbatus:ſicuti ego ſum exꝑtus in q̄buſdā talib⁹ in foꝛ mā cruciſ ⁊ in formā patet noſter:⁊ hoc nō negliget. naʒ in eo inueni notabile inuamētum in tpe in quo dʒ men/ſtruari aut qñ facit flobothomiā deponat ipſuʒ.⁊ cōple/ta menſtruatione iterum reapponat.

¶ Itē bis in ſeptimana dimittat illas pillulas conſtricti/uas.⁊ loco eaꝝ ſumat de mane būc puluerē. ℞. ſeminis ꝓſilly aſſari integri.ʒ.ꝑ.granoꝝ poꝛtulace aſſatoꝝ: gūmi arabici aſſati:boli armeni.aā.ʒ.v. ſemis papaueris albi: ſemis lactuce.aā.ʒ.x.karabe aſſate:roſaꝝ cū pedib⁹ ſuis. aā.ʒ.iij.coꝛalli aſſi.ʒ.iij.teraī oīa ſubtiliſſime ⁊ fiat pul uis de quo ſumat.ʒ.q.cū aqua frigida de mane. hoc eniʒ medicamen nō permittit cadere in ptiſim.

¶ Itē ſepe teneat loch iſtud in oze. ℞. papuera.ʒ.cū ſuis coꝛticib⁹ alba media inter ſicca ⁊ humida ⁊ ꝓciant ſuꝑ ipſuʒ aque lib.iij.⁊ ſi papuera fuerint humida dimittā/tur ꝑ die ⁊ nocte:⁊ ſi ſint ſicca dimittaī per duos dies: poſtea coquaī lento igne quouſq; cōſumaī due tertie ꝑdicte aque:poſtea coleī ⁊ in colatura addaī ꝯcchari.ʒ. penidiaꝝ.aā.ʒ.vi.bulliāt vſq; ad ſpiſſitudinē electuary:⁊ rūc deponāt ab igne ⁊ addaī acbacie:bypogliſtidos:cro/ci:miue:balauſtiaꝝ.aā.ʒ.i.ramich.ʒ.iij.⁊ incoꝛpoꝛentur bene:ſumaī de eo ſepe in oze.

¶ Item loco ipſius eſt ꝓueniēs hoc aliud electuariuʒ. ℞. dragaganti:gūmi arabici:ſanguinis draconis:boli arme/ni:roſaꝝ:amidi:ſpodq.aā.ʒ.iij.ſedenigi loti: ſemis plan tagis papaueris albi: mumie:achacie: bypogliſtidos.aā.ʒ.q.penidiaꝝ.ʒ.iij.ꝓfice cū ſyrupo myrtino ⁊ ſyrupo roſa/to facto cū decoctiōe roſaꝝ ficcaꝝ.aā.quātuʒ ſufficit. Et iſta puto cum dei auxilio ſibi ſufficere.

¶ De doloꝛe ſtomachi cum vomitu ⁊ ventoſitate multa Conſilium. XLIII.

IN cura antiqui doloris ſtomachi iſti⁹ venerabilis monialis cuiʒ quo cōmiſceī vomitus rei nigre fere oī die:⁊ qui qñq; accidit poſt cibū:qñq; ꝓuo interueniē te tpe:qñq; ſatis multo:⁊ cū quo ſunt multe ventoſitates ⁊ vomit⁹ cibi fere oī die pluries: ⁊ duranit plus q̄ duob⁹ ānis:lʒ ipſa domina nō ſit macrefacta nec mali coloꝛis multū:opʒ primo dietā ordinare.

¶ Habitet in aere calido ad ſiccitatē tēdēte: ita q̄ ſtet in camera in byeme in ſolari poſita ⁊ cū igne:⁊ caneat frig⁹ ſtomachi ⁊ accubitū reſupinū ⁊ frigus extremitatū.

¶ Et ieiuno ſtōcho exerceat:ita vt calefiat ſi pōt.ſi autem nō pōt faciat ſibi fricari totū coꝛpus maxime ipa ſtante erecta ⁊ ad ignē ne ifrigideī.⁊ ꝓmo fricent crura trahē/do deoꝛſum:poſtea coꝛpe: poſtea nates ⁊ ſpatulas: poſtea bꝛacchia:poſtea pectus:poſtea ſtomachus bene fricetur foꝛtiter vt calefiat. poſt cibum vō pauſet ſemiſedendo aut ſedendo.

¶ Et dormiat bene coopta:⁊ ſuperioꝛib⁹ bene eleuatis.

¶ Et omni die habeat beneficiuʒ ventris ſaltem ſemel:⁊ ſi natura nō reſponder faciat cliſtere cum decoctione ca momille:ſcis anheti: ⁊ cimini:⁊ carui:⁊ ameos: ⁊ poſtea addat ieꝛepigre.ʒ.i.electuary de baccis lauri.ʒ.ſ.olei ru/thacei:vel anbetini.ʒ.iij.ſalis.ʒ.iij.

¶ Et vitet melancholiaʒ ⁊ triſtitiam quātuʒ pōt ⁊ acidiā ⁊ ſolitudinem:⁊ ſtet cum dilectis.

¶ In cibis ſumat panē ex optima farina: bñ tñ ⁊ multuʒ fermētatuʒ ⁊ multū coctū:ſed dimittat coꝛtices: ⁊ ſit bñ ſalitū minuti furfuris paꝝ bñs nō nimis duꝝ nec calidū a furno. ¶ Et carnes ſumat leues ſicut pulloꝝ iuueniliū ⁊ hedoꝝ ⁊ caſtratoꝝ vnius anni ⁊ vituloꝝ paruoꝝ lacte tiū ⁊ auiculaꝝ:⁊ meliores ſunt friꝛe:⁊ comedaī cū aro matib⁹ vt pipato vel alio ſapoꝛe bñte piper ⁊ aromata:⁊ dimittat oēs alias carnes:⁊ ſi vult eliꝛas ſint eliꝛe cū pi/pere:⁊ ſimiſtr aſſas ſi vult comedat cuʒ ſapoꝛibus dictis.

¶ Uitelli ouoꝝ gallinaꝝ recētiuʒ paruʒ cocti ⁊ ſumpti cū pipere ſunt boni ſiue friꝛi ſiue aſſi: ⁊ galloꝝ teſticuli.

¶ Sanguinem caſeum ⁊ lac debet omnino dimittere.

¶ Piſces vitādi ſunt niſi parui ō libero mari: nō de ſta gno:aut de fluuio petroſo:⁊ oīo ſint pui bñtes ſquamas boni odoꝛis ⁊ ſapoꝛis:⁊ comedaī friꝛi ⁊ parati cuʒ aro matib⁹ ⁊ calidi nō frigidi.⁊ aly vitēī. ¶ Legumina ⁊ grana ꝓo ferculis ſunt vitāda:ſi tñ vtaī ferculis ſint de mica panis:aut vitellis ouoꝝ remoto albumine: aut de carnib⁹ piſtatis:aut inciſis:aut de q̄buſdaʒ iſtoꝝ ſimul:⁊ pōt cū illis ponere paꝝ de berbis odoꝛiferis ⁊ ꝓo ſapo/re paꝝ aceti:aut agreſte:⁊ nō ꝓetermittaī aromata in ferculis. Et vitet paſtillos:⁊ laganas:⁊ oīa victualia ō pa ſta tali mō facta. ¶ Herbas crudas oīno vitet:ſi tñ vult eis vti ſint odoꝛifere ſicut oꝛiganū:byſſopus:mētha:ma/ioꝛana:rutha:calamēthaʒ:ſerpillaʒ:ſaluia:⁊ ſiles que ſunt cocte:ſed caules ⁊ blite ⁊ ſiles dimittaī. pōt ēt vti boꝛa gie:bugloſſa:melliſſa: ⁊ betonica:cū predictis in ferculis vt dī. ¶ Radices ſicut raffan⁹:⁊ rape:⁊ napones: ⁊ ſiles dimittaī. pōt tū vti allio crudo: ⁊ decoctioē ipſi⁹ nō di/co ipſo cocto:ſed decoctione in ferculis ſuis qñ ea come/deret ſicut pōt:⁊ vti decoctōe cepaꝝ ⁊ poꝛoꝝ: ſ; ſubam eoꝝ dimittat. ¶ Fructus humidos dimittat:min⁹ tamē ſunt male ficus tam recētes q̄ ficce bñ mature ⁊ paſſule ⁊ fiſtici.grana pini ⁊ grana iuniperi.ſed caſtaneas ⁊ ami gdalas dimittat:niſi amigdale eſſent cū multo ꝯcchаro ⁊ aromatib⁹ bū maſticate. ¶ Fungos ⁊ tubera dimittat oīno. ¶ Ꝓo ſalatucia pōt cappares ſumere.v.vel.vi.cō diros cū pipe:⁊ aceto:⁊ ſabba:⁊ pōt vti caroto cocto ⁊ cō dito cū aceto ⁊ pipere:ſed paꝝ ſumat ꝓo vice.

¶ Comedat paruʒ ꝓo vice qō ſit magis de carnibus aut vitellis opoꝝ ⁊ paꝝ panis:⁊ illud ſit calidum:⁊ ſi poteſt ꝓo tunc non bibat niſi ſugendo parum ad ſiccitatē ⁊ ni miaʒ ſtrim cōpeſcendam:⁊ poſt expectet quouſq; ſentit cibum de ſtomacho deſcendiſſe:⁊ tūc bibat cyphū vnuʒ vini antiqui potētis nō mixti cū aqua ſicut eſt raceſſium ⁊ marua de cypro:⁊ coꝛſicū antiquū ⁊ maluaticū ⁊ vinū de tyro: ⁊ tribiatium:⁊ alia vina:⁊ rubeū antiquū potēs eſt etiam bonuʒ. ⁊ loco vini claretum factū cū aromati/bus ⁊ melle ⁊ cōditus de citro deſcriptione ¶ Meſue ſunt valde laudabilia ⁊ non bibat aquam frigidā nec multū. ¶ Et qz parum ꝓo vice comedit opʒ ſepius comedere

ſm

ſm quātitatem eius qō recipit pro vice :⁊ ſit tamen tota quātitas minor qz in ſanitate:⁊ nō comedat ſcōm cibus dum ſentit primū in ſtomacho. Et ſemper ante cibus comedat de melle cocto ⁊ diſpumato quātitatem caſtanee ſtatim ante cibos alios.

Et quia ſibi nō ſufficit bonus regimē niſi vtaſ medicinis:ſequit id qō eſt ꝑs ꝙ vtaſ medicis digerētib⁹ ⁊ poſt euacuātib⁹ ⁊ poſt ꝓfortātib⁹ ſm modū qui dicet infra. ¶ Primo igit in tpe veris ſiue martio circa pncipiū incipiat ⁊ ſumat būc ſyrupū quatuor vicibus calidū in auroza. ℞. ſyrupi de calamēto : oxymellis ſquillitici.aā.ʒ.ſ. mellis roſati colati.ʒ.i. aque melliſſe.ʒ.iij.⁊ eſt pro vna vice:ſumat tñ tātū ꝙ vice quatuor vicibus ꝙuenietis. ¶ Sumpto ſyrupo quatuor vicib⁹ ſumat bāc medicinā. ℞. ꝓfectōis amecb deſcriptione Meſ. ſecunda nō ꝑma.ʒ.iiij.aut.iij.ſi virtus appet nō bñ fortis diſtemperet cū hac decoctōe. ℞. paſſulaꝝ.ʒ.ſ. corticū mirabolanoꝝ indoꝝ.ʒ.ij. emblicoꝝ.ʒ.ij. epithimi.ʒ.i.⁊ epithimū ponat:in fine coquant in aqua ſufficiēti:⁊ poſt fricet ⁊ colet ⁊ bibat calida duab⁹ horis ante diem:⁊ dormiat poſtea vſq; ad diem q̄tū pōt:ſed facto die nō dormiat niſi poſt opationē medicie.ſ. ſeptē horis poſt aſſumptionē:⁊ tūc cibet potādo ꝑius lauatiū per horaz:⁊ ſit cyphus vn⁹ aque mellis. ¶ Siles purgationē ops facere cum ſyrupo ⁊ medicina in pncipio Octobris. ¶ Et poſt iſtas purgatōes que ſunt cuſtodia ops bis aut ter in menſe purgari cū infuſione epithimi: ⁊ in tēporib⁹ in q⁹ bus inuenit ſerus capzinū ſumat ſeri capzini.ʒ.viij. epithimi boni.ʒ.vi. vel ſi nō ſuffecerint.ʒ.i.⁊ calefiat ſerum valde in fero circa horā.xxiij.⁊ ifundat in eo epithimū: ⁊ ſtet ita vſq; mane:⁊ in mane iteꝝ calefiat ⁊ fricet epithimū in eo ⁊ colet ⁊ det in potu cum.ʒ.i. ꝯcchari.ℨ.ſ. ſpice nardi. ¶ Et qñ ſerū inueniri nō pōt:tūc ſumat paſſulaꝝ.ʒ.ſ. mirabola.indoꝝ emblicoꝝ.aā.ʒ.iij. fac bulliri lento igne in lib.i. aque quouſq; remaneat media:⁊ tunc fricet bñ ⁊ colet ⁊ in dicta colatura ponat vſq; ad mane epithimi.ʒ.vi. poſtea calefiat:⁊ iteꝝ colet ⁊ fricet:poſtea colatura bibat. ¶ Loco iſtoꝝ potuū potest ſumere bis in meſe.ʒ.i. baꝝ pilleꝝ. ℞. pillulaꝝ de iera Hal.ʒ.ſ. pillulaꝝ in dieꝝ.ʒ.i. miſce:⁊ cōfice pillulas cum aqua buglosse:ſumant vna hora ante diē:⁊ ſūt qſi ſine cuſtodia. ¶ Utile eſſet vinus ſene factus ſm deſcriptionē Meſ. in caplo de ſene : de quo ſume bis in hebdomada.ʒ.iiij. vel circa ſm ꝙ ducet de ventre.

¶ Preter purgatiōes ops vti calefaciētib⁹ ⁊ ꝓfortātibus ventre:bonū eſt ergo ꝑmo ꝙ ſemp ante cibus ſumat de B electuario,ſ. in mane in auroza:qñ nō ſumit aliā medicinā vl ſyrupū. ℞. ameos cinamomi xylobalſami xyloaloes crudi.aā.ʒ.ij. garlofi.croci.aā.ʒ.i. mellis diſpumati:⁊ carniū citoniꝝ aſſaꝝ.aā.quātum ſufficit: fiat electuariū:ſumat.ʒ.ij. pro vice qñ nō ſumit aliā medicinaz. ¶ Et excepto tpe calido ſumat oī ſeptimana ſemel.ʒ.ij. optime tyriace ſi habere pōt:ſinaūt ſumat.ʒ.ij. mytridati loco tyriace:⁊ hoc ieiuno ſtomacho. vij. horis aā cibū. ¶ Et ꝙuenit loco electuary ſupaſcripti diacalamentum ⁊ diaciminū:maxime tñ diacaſtoreum in quo ſufficit.ʒ.i. vel.ʒ.i.ℨ.ſ. pro vice:cus vino potēti. ¶ Stomach⁹ aūt ab extra ds calefieri cū emplaſtris ⁊ vapozationib⁹ ⁊ fiant qñ eſt purgata. ¶ Vapozario bona. ℞. aceti fortis lib.iij. mēthe ſiccē radicis gentiane.aā.ʒ.i. aluminis plume vitrioli romani.aā.ʒ.i. bulliant ſimul ⁊ deponaūt ab igne:cū eſt ſufficiēter calidū infundaūt in eo ſpōgia vl filtrū ⁊ exprimaūt:⁊ calidū ſupponaūt quatuor vel qnque vicib⁹ ieiuno ſtōcho mane ⁊ ſero. ¶ Et facta calefactōe ſupponaūt ſtomacho hoc emplm. ℞. baccarū lauri pitri naſturtij rute ſicce dauci lentiſtici ſileris montani.aā.ʒ.i. fac bulliri in oleo anbetino:iſta piſtata: ⁊ cōmiſce caſtorei.ʒ.ſ.⁊ ſit oleū.ʒ.vi. ⁊ vini lib.ij. bulliaūt vſq; ad vini ꝙſumptionē:poſt incoꝝpora bene ꝙ habeat formaz emplaſtri:⁊ ſupponaūt ſtōcho:aut loco iſti⁹ ponaūt emplz de baccis lauri ſup toto ventre : ⁊ inouet emplm quādo remouet ſua tenacitas.

¶ Et qñ dolor infeſtat ſi nō irritaſ ad vomitū ⁊ fuit purgata nō vomat:ſed retineat:⁊ faciat ligari extrema ⁊ calefaciat ſtomachū:⁊ ſupponat vētoſaz magnā:aut cyatū tarū ſup ſtōcho. ¶ Si vo nō eſt purgata: ⁊ diu eſt ꝙ non vomuit.qz per plures dies pōt vomere: ⁊ inuet cuz potu decoctiōis anbeti.ſ. herbe: aut ſemis ei⁹: ⁊ vomat:poſtea faciat fomentatōes ad ſtomachū cū aceto ſupaſcripto. ¶ Et ſi dolor accidit ſtomacho vacuo:tunc maſticet.ʒ.i. ꝯdoarie ⁊ ipſaz deglutiat:⁊ ponat ventoſam magnā ſup locū doloris ⁊ ſtomachū : aut bibat. ℈.ſ. de caſtoreo diſſoluto in.ʒ.i. aceti:aut bibat galange.ʒ.i. croci. ℈.i. fac pulueres:⁊ bibaſ cū vino potēti antiquo actu calido. ¶ In tpe vo quietis qñ eſt purgata ſumat quatuor diebus vno poſt alium in auroza quatuor horis ante cibū.ʒ.i. trociſcoꝝ ſtelle diſtēperatū cum.ʒ.iij. vini odoriferi pro vice: faciat cliſteria carminatiua bis in ſeptimana. ¶ Multa in hoc caſu alia dici poſſunt:ſed iſta videnſ mihi vtiliora in q⁹ nihil dixi de ſtupefactiuis:qñ ſi ſunt neceſſaria dimittiſ diſcretio ꝑſenti medico:nō ꝑſonis vulgaribus:ideo iſta ſufficiant.

¶ De debilitate digeſtiue ſtomachi cuz vomitu frequēti ⁊ macrefactione coꝛporis. Cōſiliuz. XLIIII.

Diſpoſitio huius nobilis viri eſt debilitas digeſtiue ſtōchi quaz ſequit frequēs vomitus ꝑpter multitudinē materierū coꝛruptaꝝ ⁊ totiꝰ coꝛpis extenuatio. b3 aūt caput catarrizans ⁊ frigidum qō addit in hac diſpōne ꝑpter flegma ab ipſo ad ſtōchum deſcēdens:⁊ qz vomitus ſui ſunt cibales cū aliquali permixtione flegmatis:⁊ qz etiam longo tpe paſſus eſt:puta annis pluribus:ideo iudicādum eſt cām. debilitatis eſſe primo ſtomachi frigiditatez. deinde eius texture raritatem. tertio flegma qō in ipſo per indigeſtiones remanet. quarto flegma a capite deſcēdens : non obſtante: ꝙ ego inter has cās putem raritatē texture eſſe fortiozes accedit his oibus oīum fere membroꝝ ſuoꝝ debilitas digeſtiue:⁊ ideo vigozato calido per exercitiū minozanſ ille diſpoſitiones ⁊ accidentia. bis ergo penſatis oibus:⁊ eius etate ⁊ cō ſuetudine ⁊ complexione:que ſm epar eſt calida tale videt mihi ſeruādum regimen:⁊ primo in ſex rebus non naturalibus.

¶ Studeat ꝙ aer ſue habitatōis ſit ſiccus ad caliditatez declinis:⁊ ſalte cū igne in hyeme:⁊ ſit camera alta inter duo ſolaria ad orientē vel ſeptētrionē aperta.

¶ In cibis vo vtatur pane ex optimo frumēto ⁊ bene fermentato:mediocriter cocto:⁊ ſit interꝝ primā ⁊ quartam diem. ¶ Et carnes ſint carnes caponuz pullorꝝ perdicuz faſianoꝝ ⁊ paruaꝝ aquim:capzetoꝝ lactentiuz paruoꝝ: agnoꝝ caſtratoꝝ annualium:lepoziuz: iuuenis cuniculi:⁊ iuuenis capzioli:⁊ ſimilr iuuenis apri vel porci in montibus nutriti:⁊ fugiat aues aquaticas:⁊ aialia nouiter nata ⁊ carnes veteres vel ſalitas ⁊ columbaꝝ. ¶ Oua vo gallinaꝝ recentia nō multū cocta cōueniunt: ſed ea que ſunt ex lacte:ſicut caſeus ⁊ recoctum vitentur ⁊ ſanguis aialium ⁊ interioza ⁊ capita vitenſ:⁊ ſit preparatio carnium elixatio nō aſſatura. ¶ Ex granis vtaſ ferculo ex farre ordeo milio panico ſpelta auena:⁊ ꝓcipue coctis cū aliqua carnium ſupradictaꝝ:⁊ fugiat omnia legumina.

Digitized by Google

¶ Ex oleribꝫ vtaꝫ ferculo ex borragine feniculo maiorana origano spinachijs: z pcipue mentha salutia z petrosilino apio porris z cepis bñ coctis: ꝫ paucis: z vitet caulium z blitaꝝ subaz: z si lactucas in estate comedere voluerit sumat eas elixatas cū aliquāto pipe. ¶ Fugiat ēt cucurbitas z cucumeres z angurias z raffanū nisi in modica quātitate: z post prādiū silr vitet melongenas. ¶ Ex fructibꝫ aūr vtaꝫ ficubus z vuis bñ maturis siue recētibus siue passis: z aliquibꝫ cerasis z morisis: ꝫ modice: ꝙ si persica comedere voluerit comedat ante prādiū z infusa in optimo vino. Pira vo post prandiū cocta in vino z superaspersa anisso vel feniculo: z post prādiū: ēt vti pót amigdalis mundatis cū bñsdā auellanis filticis pomis odoriferis dulcibꝫ coctis z anisso aspersis. ¶ Et castaneis nespilla sorba poma acida vel insipida z cozna fragra z reliquos fructꝰ a prdictis fugiat: silr alliū cepas z pozros siue coctos siue crudos. ¶ Fugiat ēt victualia facta ex pasta sicut pastillos z artocleas z frixa z suffocata in patellis: z quecunqꝫ comedit comedat actu calida: ꝫ in estate modice caliditatis. ¶ Et caueat comestionē pluriꝫ diuersoꝝ in vno prādio: ꝙ si talia comedat ꝓponat mollia.

¶ Potus vo sit vinū rubeuꝫ boni odoris z saporis medij inter brusçum z dulce: z sit clarum anni sui: z fugiat mustum z vina aquosa insipida.

¶ Nunq̄ ad saturitatē comedat: sed studeat ꝙ in mane comedat min⁹ q̄ de sero: imo sit in mane: sicut vna colatio leuis ex rebus boni nutrimenti.

¶ Et omni die ꝓcuret sibi beneficiū ventris saltē semel si nō cū alio cū clisteri cōi de mane ante comestionē.

¶ Utaꝫ exercitio longo nō nimis fozti: ꝫ post comestionem aut quiescat: aut ambulet suauiter.

¶ Somn⁹ eius sit in nocte ad min⁹. vꝫ. bozaꝝ: z non dormiat de die nisi in mane vsq̄ ad tertias: z dormiat super sinistro latere: capite bñ eleuato: z pānis bñ cooptus. Fugiat vsuꝫ venereoꝝ z tristitiā z vtaꝫ gaudio.

¶ Omni anno in vere vtaꝫ hoc medicamine: pri⁹ sumat sex vicibꝫ būc syrupū. ℞. mellis rosati colati. ʒ. iiij. syrupi acetosi cōpositi. ʒ. iij. syrupi de absinthio. ʒ. y. aque feniculi lib. i. aq̄ absinthy aq̄ endiuie. aā. ʒ. iij. ¶ Sūpto syrupo sumat hāc medicinā. ℞. diafiniconis. ʒ. i. ʒ. turbith electi. ℈. y. çinçiberis. ℈. ʒ. miue. ʒ. ʒ. distēpera cuꝫ aq̄ feniculi. ¶ Sūpta medicina vtaꝫ ista ꝓfectiōe: de qua ēt alys tpib⁹ bis in hebdomada sumat. ℞. spēz trocisc⁹ de rosis: speciez pliris arcoticon. aā ʒ. i. çucchari lib. i. fiat eius: de quo sumat. ʒ. y. in mane. ¶ Qñ vēter nō est bñ lubricus sumat de mane in auroza tres ō istis pillulis: vl plures si videt necessitas: de qbus ētbis in mēse saltem sumat. v. pro vice ad magnitudinē ciceruꝫ. ℞. spēz iere simplicis. ʒ. ʒ. turbith agarici. aā. ℈. y. çinçiberis: salis gēme. aā. gr. ɔ. vꝫ. ēt formentꝫ pille cū aqua mēthe. ¶ In cibis vtaꝫ istis aromatibus. ℞. piperis albi: piperis longi. aā. ʒ. i. ʒ. feniculi. ʒ. iij. gariofilo. ʒ. ʒ. cinamomi. ʒ. i. croci ʒ. y. fiant aromata super ferculis ponēda: z ista puto cuꝫ dei laude sibi sufficere.

¶ De illatōe stōchi rugitu z dolore. Cōsiliū. XLV.

CAsus bui⁹ nobilis viri Gualteri ō Lau/ de est dispositio cōpositā ex inflatione stomachi z rugitu z dolore qui excitat quatuoz aut quinque: z q̄q̄ p luribus bozis post cibum: z nō remouetur nisi q̄ nouus cibus assumitur: z tunc quiescit rugitum: tamen passus est fere. xij. annis inflationē ab anno citra dolorem a quatuoz vel q̄nque mensibus: z nō multū lapsis diebus cum primo egessisset sanguinem imixtuꝫ fecibus egessit frustum carnis spōgiosum tendens ad nigredineꝫ: in cuius spongiositatib⁹ cōtinebat sanguis: sed tñ substantia sua erat solida z post paucū cessauit fluxus sanguis: ꝫ dolor suꝰ est vehemētioz soliro coloz bois ad citrinitatē tēdit. Alīq̄n vomit aquosuꝫ cū amaritudine z sentit sapozem amaꝝ in eructuatiōib⁹: z iuuaꝫ suppositiōe pānoꝝ calidoꝝ z egerit feces circūdatas flegma trib⁹ grossis: z nālis complexio sua taꝫ in stōcho q̄ in alys mēbris fuit fortis caliditatis: nō dico valde intēse. ¶ Ex qbus itelligit q̄ patit in stōcho malā cōplexionē fridā cum pūria multe materiei flatice vētositatis: z cū pmixtōe cholere fluentis quotidie ab epate ad stōchū: q̄s res segt debilitas digestionis dolor z vētositas: z ō ponā ꝓsiliū in regimine suo z vsu medicinaꝝ. Et Deus ipse sit dator auxilij.

¶ Incipiendo ab aere: ɔ babitare in aere claro tendente ad siccitatē cū leui caliditate: z ideo ɔ bāe cameꝛā si potest apertā ad oriētē vt aer rectificet in mane a sole: z sit minus aperta ad septētrionē z calefiat cuꝫ igne si fuerit oppoztunum: z caueat babitare in locis humidis: sicut in terreno: z in locis nō bñ⁹ debitā euētatōes: z caueat a frigoze fozti extremitatum.

¶ Jeiuno stōcho exercitetur si exercitari ops: nō fozti tñ exercitio z multū laborioso: ꝫ paulatiꝫ vsq̄ ad mediocre: z post cibuꝫ qescat: aut ambulet suauiter sine camerā.

¶ In suis cibis regula nēcia est ꝙ non sumat multū ꝓ vice: ꝫ illud qō sumit sit multi nutrimēti z facilis digōnis: z ad min⁹ comedat bis in die: z cibi eiꝰ debēt ee sicut dicā ifra. ¶ Panis suus sit bñ fermētat⁹: bñ coctus: bñs aligd de sale: z mūdus a cortice duro exteriozi: z iter primā z quartā die: z nō se multū ipleat ex pane z sit ex optimo frumēto qō nō babuit putrefactiōes aliquā: z bēat aligd furfuris minuti cōmixtum. ¶ Carnes vo sue sint carnes pullozꝫ: aut perdicū: aut fasianozꝫ iuuenuꝫ aut pipionū volare icipiētiū vel turturū vel paruaꝝ auiuꝫ vel capreti vel vituli parui lactētiū vel castrati annualis de monte vel caprioli pui: aut lepusculi: aut syluestris porci iuuenilis: carnē rubeā z reliquas carnes dimittat: nec comedat pinguedinē: ꝫ de pinguib⁹ aialib⁹ ptē macrā z extra latere dextro in ꝑte anteriozi. z dimittat collum caput z interiora: z sint in byeme tpib⁹ fridis mozue duob⁹ diebus ante: z ꝓpter debilitatē sue digestiue potius elixe q̄s asse. De piscib⁹ melius esset nō comedere: ꝫ si comedāt sint pul boni odoris ꝑiti cū sale z pipe bñtes. squamas de libero mari vel de fluuio bñt fundum sine ceno pu trido. ¶ De ouis cōueniunt vitelli ouoꝝ gallinaꝝ recētiū z nō multuꝫ coctis: siue coquant cū aqua siue in sartagine cū oleo z pauciss̄imo aceto: sine ꝓ ferculis cū aliqbus herbis odoriferis. ¶ Caseꝰ z lac meliꝰ est q̄ dimittant oio: ꝙ si comedunt sumaꝝ valde paꝝ ex eis. ¶ Legumia fungi fructꝰ crudi humidi herbe z radices dimittende sunt: z silr victualia de pasta: z si vult faciat ferculа cū vitellis ouoꝝ vel cū mica panis: z aliq̄n cum spinachijs borragine buglossa: z apponēdo feniculuꝫ z mētbaꝫ z anbetū vl hysopū z thimū. ¶ Sed fercula cum caseo nullo mō sibi ꝓueniūt: tolerant de ordeo cū pipere: z riço vel de milio vel de farre si coquant cū carnib⁹ pinguib⁹ bonis: z ꝑdiant cū aromatib⁹: z aliq̄n rape nouelle z bñ cocte cū bonis carnib⁹ pūt tolerari in pua q̄ntitate. caules vo z blites dimittant. ¶ Et ex fructib⁹ siccis pót capi ficꝰ ficcas pigues ante cibū: z pasulas sine arillis: z grana pini magna infusa pus in aq̄ cala p bozā: z postea exiccata: z post cibū amigdale z auellane: sed ꝓfecte cuꝫ çucchar o: z pót tolerari pirū coctū: aut citoniū coctuꝫ in bono vino si ꝑdiant cuꝫ anisso: aut se. feniculi. ¶ Spagi nō sunt vtiles: sed loco eoꝝ sumant lupulli extremitates eoꝝ. s. elixe z comeste cum sua decoctione: aut sumant

tur cappares cū vino cocto ⁊ pauciſſima aceti quātitate. ¶ Jn ſūma ḡ ꝓueniret ei ꝑ plib⁹ mēſib⁹ ꝙ eēt ꝓtēr⁹ in ſero: ⁊ in mane a quinque. ʒ. carniū vſq3 ad. vij. ℔ ꝙ vē ꝙ virt⁹ idiget ꝓ0 ſuſtētatōe: ⁊ eēt ꝑs macra aialis inuenis mediocriter piguis: bñ coct⁹: poſtea optīe ꝓtūderet ⁊ diſtēparet cū ſuo brodio: ⁊ addat vitellus vnius oui: ⁊ fiat ferculū cū croco vl' aroatib⁹ dicēdis: ⁊ cū iſto comederet ij. vl' iij. ʒ. panis ꝙ vice ad plus: ⁊ ſi cū hac q̄titate accidūt ſibi dolores diminuat de q̄titate ſaltē in cena: vt leuius dormiat: ⁊ qñ poſt aliās mēſes bui⁹ regimis ſentit ſe le/uiozē aut paulatiꝫ redeat ad regimē ſanoꝝ: ⁊ nō ſubito. ¶ Por⁹ ei⁹ ſit vinū rubeū clar⁹ ſubtile medie vinoſitatis puꝝ: ⁊ bibat paꝝ in prādio ⁊ in cena: ⁊ illō paꝝ ſozbēdo ⁊ paulatiꝫ: ꝙ ſi vehemētia ſitis eū moleſtauerit expectet q̄uſq; cib⁹ ſit digeſt⁹: ⁊ tūc pōt bibere vſq3 ad. iij. ʒ. vina aūt acetoſa viret oīo. vino aūt veteri poteri pōt aliq̄n vti paꝝ añ cibū cū aliq̄ ꝓfectōe de illis quas noīabimus. ¶ Diligēter attēdat ad' bñdū bñficiū vētris: ⁊ ſi a nā nō ſuat' bonū eſt iteruallis facē cliſteria: in ḡb⁹ oīb⁹ ponēda ſūt olea carmiatiua ⁊ decoctiōes aniſi: ſeis anbe. ⁊ carui: aut cimi. vl' leuſtici: ⁊ ſiliū: ⁊ poſtea addat pulpa caſſie: ⁊ ſal ⁊ oleū: aut anbeti: aut rutbe. ¶ Cōueniēt⁹ n̄ iuꝫme eēt cliſtere bō mō. ℞. rutbe anb eti. añ. M. i. ſe. anbeti ⁊ aniſoꝝ ⁊ carui. añ. ʒ. ij. ꝓtūdant' groſſo mō ⁊ bulliant cū trib⁹ lib. aque. ⁊ ʒ. xiij. olei vſq; ad tori⁹ aq̄ ꝓſūptōe3 ⁊ colet': ⁊ cū oleo fiat cliſtere. Conuenit ſi cū decoctōe ſu pradicta ponat' ʒ. i. ierepigre. cū ʒ. ſ. electuary de baccis lauri. ⁊ ʒ. ij. ſalis. ⁊ ʒ. iij. olei anbetini. ¶ Somnus ei⁹ dꝫ eē in nocte ⁊ incipe ꝑmo ſup dextro latere. deīde vertere ſup ſiniſtrū: ⁊ capite bñ eleuato: ⁊ cozpoze bñ coopto: ⁊ bñdo ꝓuluinar ex plumis bonis iuxta ſtomachū: ⁊ dꝫ durare ſeptez bozis ad min⁹ in die nāli: ⁊ ſi hoc pōt facere in nocte: meli⁹ eſt q̄ de die. ⁊ ſi de die oꝫ dormire meli⁹ eſt de mane ante cibū q̄ poſt prādiū: ⁊ ſi poſt prādiū: nō ſit ſtatim poſt cibum. ¶ Caueat ſibi a triſtitia ⁊ nimia cogitatiōe ⁊ ab vſu mulieruꝫ q̄tū eſt ei poſſe: ⁊ iſta ſufficiant de regimine.

Quantū ad vſuꝫ medicinaꝝ ops p̄ ꝙ purgeꝫ a cholera ⁊ flegmate: nō negligēdo ex toto melancholicū humozē: nec video ꝓ nūc neēitatē ſlobotbomie. deide opoztebit conari cū ꝓuocātib⁹ vzinam ꝙ mā cholerica deriuet' ꝓ pte ad vias vzinales: poſtea oꝫ alterare ſtōchū ad caliditatē ⁊ carminare vētoſitatē ⁊ cozroborare texturā ſtomachi: vt ſtōchus non recipiat a mēbzis mādantib⁹: ⁊ ſedare dolozē qñ euenit. ¶ ꝓ0 purgatōe igit' nūc ⁊ ſequētib⁹ annis icipiēte vere ꝑmo recipiat hunc ſyrupū. ℞. ſyrupi acetoſi diarodon ⁊ ſecaniabin de kyſin. añ. ʒ. ij. mellis roſati colati: ⁊ ſyrupi acetoſi de radicib⁹. añ. ʒ. ij. ſ. aq̄ feniculi. ʒ. iꝫ. aq̄ endiuie: aq̄ mēthe. añ. ʒ. iij. ſ. ⁊ eſt ſyrup⁹ ꝑ ſex vicib⁹: ſumat' calidus in crepuſculo diei. ¶ Sūpto ſyru. purgeꝫ cuꝫ iſtis pillis. ℞. pillaꝫ aggregatinaꝫ but⁹ deſcriptois. ℞. bdel ij myrabolanoꝝ nigroꝝ: bellitoꝝ: emblicoꝝ. añ. ʒ. i. turbith. ʒ. iij. ſeis apy: aniſi: feniculi: carui: ameos: ozigāi: roſaꝝ: çinçiberis: bermodactyloꝝ: maſticis: armoniaci. añ. gra. xv. aloes optimi duplum pōderis oūz: penidiaꝝ ʒ. i. diagridy. ʒ. i. ℞ice pillas cū ſucco caulium: ſumat. ʒ. i. dnab⁹ bozis ante diē: aut purgeꝫ ſi iſtas pillas nō bꝫ iſto mō. ℞. pillulaꝝ aggregatinaꝝ deſcriptōe ꝓpria: ⁊ ꝑma Meſ. ʒ. i. ſumant' vna boza ante diem cū bona cuſtodia: ⁊ nō comedat niſi tranſactis ſex bozis. ¶ Et qz māe multiplicant' quotidie bonū eſt ꝙ in autūno pur faciat filez purgatiōe circa mēſem Octobzis: in tpib⁹ aūt itermedijs ꝓueniēs eſt ꝙ ſel in mēſe ſumeret ʒ. i. bꝫ pillaꝝ. ℞. carui: mirabolanoꝝ citrinoꝝ: ſçis altee: roſaꝝ ſiccaꝝ. añ. ʒ. i. lingue auis: granoꝝ pini: ſeis eruce: çinçiberis: macropiperis: myrabolanoꝝ nigroꝝ bellirico: rui3: ſeis ſparagi: ſeis vrtice: piretri: ſquille aſtate. añ. ℈. i. ⁊ grana. iiij. turbith. ʒ. i. ʒ. croci. ℈. i. aloes. ʒ. v. ℞ice pillulas cū aq̄ eruce: ⁊ fiāt pillule magne: ⁊ ſumaꝫ. ʒ. i. pro vice: q̄ſi ſine cuſtodia de mane bona boza. ¶ Sꝫ pro alteratiōe cōplexionis ſimul fiat tale eli3. ℞. cucubari roſati. ʒ. iij. cozalloꝝ rubeoꝝ: ſandaloꝝ rubeoꝝ: ſpodij: margaritaꝝ non ꝓforataꝝ. añ. ʒ. ſ. aromatici gariofi. lib. ſ. in cozpenſ optīe ⁊ ſumaꝫ ō eo in mane q̄titatē. ʒ. iij. in tpe frīdo: ⁊ duas in tpe calido. ¶ Aliō eli3 valde nobile qō valet magis q̄ ꝓdictuꝫ. ℞. cozalloꝝ rubeoꝝ. ʒ. iij. ſpodij. ʒ. i. gariofiloꝝ: galāge. añ. ʒ. iij. maſticis leuiſtici. añ. ʒ. ij. çinçiberis: macropiperis: cinamomi: piperis albi. añ. ʒ. i. ſ. calamēti: mēthe ſicce: beil: ſpice: ſeis apy: ſeminis feniculi: aniſi: carui: calami aroatici. añ. ʒ. i. ſ. cucubari: karabe. añ. ʒ. i. mellis diſpumati ⁊ cocti in decoctione emblicoꝝ: quadruplum ponderis pulueris ſumaꝫ pro vice de eo. ʒ. i. ſ. vſq; ad. ij. ¶ Conueniūt etiaꝫ ei tyriaca aut mytridatum ſi aſſumant' omnibus decem diebus ſemel excepto tempoze eſtatis ſex bozis ante cibuꝫ. ʒ. i. ſ. pro vice cum ʒ. i. v ini odoziferi. ¶ Sed pro ſedando dolozē ſi vehemēter doleret. ℞. galange çedoarie. añ. ℈. ij. croci. ℈. ſ. diſtemperent' cū bono vino calido: ⁊ bibat' totuꝫ ſimul: ⁊ ſi eſſet in rure maſticare in mane ieiuno ſtomacho. ij. vel. iij. bolos ceparū albaꝝ crudaꝝ: ⁊ ſpuere eſt vehemēter cōueniens. ¶ Sed pro epate ne materiā cholericā multiplicet bonū eſt in tpe eſtatis inungere regionē epatis cuꝫ ceroto ſandalino: ⁊ vti ante cibos endiuia vel cicozea cocta cū pauco aceto albo. ¶ Conuenit aūt vt exterius pozret ſaccuꝫ latum ⁊ longū ab oze ſtomachi vſq; ad pecten: ⁊ ab vno ilio vſq; ad aliud: excepta pte in directo epatis: ⁊ ſit hoc mō. ℞. plumaꝝ anſeris: cimature ſcarleti. añ. ʒ. ij. mentbe ſicce: cozticis citri: folioꝝ rutbe ſiccoꝝ. añ. ʒ. i. calami aromatici: cyperi. añ. ʒ. ſ. gariofiloꝝ: gallie muſcate: maſticis. añ. ʒ. ij. fiat puluis de pulueriçādis: ⁊ cōmiſceā tur cū plumis ⁊ cimatura: ⁊ fiāt ſacculi. ¶ Conuenit etiā cerotū deſcriptōe Gal. ſi teneaꝫ ſup ſtomacho: ⁊ addat' ei emplaſtrū de baccis lauri tertia pars ceroti: ⁊ eſt emplaſtrū de baccis lauri deſcriptū a Meſ. in antidotario: ⁊ debet extēdi ſuper cozio: ⁊ debet ligari cuꝫ faſcia iuxta ſtomachoꝫ. ¶ Et ſilr loco electuarioꝝ deſcriptoꝝ ſi ſumat ante cibum diaciminū cum rutba: aut diatrionpipereon: aut diaſpoliticon erit valde cōueniens in ſēpozib⁹ frigidis. ¶ Super ferculis aūt vtaꝫ iſtis ſpeciebus. ℞. cinamomi galange. añ. ʒ. ſ. piperis albi: piperis longi. añ. ʒ. i. croci. ʒ. i. ſ. fiat puluis. ¶ De illa aūt carne quā egeſſit nihil habet curare: neq; timere: quia nō fuit de ſubſtātia ſtomachi: neq; intestini vel epatis: ſed quedam additio pternālis ozta ſuper vno inteſtino de groſſis: ⁊ neq; curaui ponere narcotica: qz nō volo ꝙ laici ex cō filio meo ſine actuali pītia medici illis vtant': ⁊ boc puto ſibi cum altiſſimi laude ſufficere.

¶ De dolore ſtomachi ⁊ rugitu inteſtinozum: ⁊ maxime in colon. Conſilium. XLVI.

Magnificus ac nobilis dñs Baltha/ſar de ſpinoclis patiē dolozē ſtōchi q excitat' iij. aut. v. bozis ⁊ vir remouet' dūrāte vacuitate ſtōchi: ſꝫ remouet' p aſſūptōe3 cibi: ⁊ cū bō patiē rugitū in ītestis maxie in colō ex pte ſiniſtra: ⁊ ē res ſatī diuturna: ⁊ inuenis eſt. xxiij. ānoꝝ vl' circa: ⁊ nō ſentit eructuatiōes acetoſas nec vehemēter ſitit: ſꝫ ex pte epatis ſentit iflāmatiōē ⁊ in ītestis mozdicatiōē ⁊ in facie ⁊ pectoze qnq;

Digitized by Google

puncturas: vt dicit ac si sintilla ignis percuteret ⁊ rubificaꝫ locꝰ: ⁊ pauco iterueniẽti tpe cessat: ⁊ est bõ macer: delicate carnis: bũidi cerebri: ⁊ calidi epatis. ¶ Ex qb⁹ isero q⁹ in suba stõchi est imbibita mã flatica: ⁊ ad eꝰ concauũ fluit ꝓinue cholera ab epate ⁊ flegma descẽdẽs a capite. vñ ẽt feces sue plerũq; egrediunt dure ⁊ flatib⁹ iuolute. Et ex istis patẽt itẽtiões bũtes erudito medico. Sed ego ponã ꝓ filiũ in regimie ⁊ vsu medicinaꝝ descẽdendo ad spãlia. Implorato ꝑius diuino auxilio.

¶ Incipiamus ab aere: dꝫ habitare in aere claro tendẽte ad siccitatẽ cũ leui caliditate: ⁊ iõ dꝫ hic cameraꝫ si põt aperta ad orientẽ vt aer rectificẽ in mane a sole: ⁊ si minus aperta ad septẽtrionẽ ⁊ calefiat cũ igne si fuerit opportunũ: ⁊ caueat habitare in locis humidis: sicut in terreno: ⁊ in locis nõ bñ tibus debitã euentationẽ; ⁊ caueat a frigore forti extremitatum.

¶ Jeiuno stõcho exerciteꝫ si exercitari oꝫ: nõ forti tamẽ exercitio ⁊ multũ laborioso: sꝫ paulatiꝫ vsq; ad mediocre: ⁊ post cibũ gescat: aut ambuler suauiter sine labore.

¶ In suis cibis regula nẽcia est q⁹ nõ sumat multuꝫ pro vice: sꝫ illõ qõ sumit sit mlti nutrimẽti ⁊ facilis digonis; ⁊ ad min⁹ comedat bis in die: ⁊ cibi eiꝰ debẽt eẽ: sic dicaꝫ infra. ¶ Panis suꝰ bñ fermẽtat⁹: bñ cocꝰ: bñs aligd õ sale: ⁊ mũdus a cortice duro exterioꝛi: ⁊ iter ꝑmã ⁊ q̃rtam diẽ ⁊ nõ se multũ ipleat ex pane ⁊ sit de optio frumento qõ nõ habuit putrefactiõẽ; aliquã ⁊ bẽat aligd furfuris minuti cõmixtuꝫ. ¶ Carnes vo sue sint carnes pullorꝫ: aut pdicũ: aut fassianoꝝ iuuenũ: aut pipionũ volare incipientiũ vel turturũ vel puaꝝ aniuꝫ vel capꝛti vel vituli qui lactentis vel castrati annualis de monte vel capꝛioli put: aut lepusculi: aut syluestris pozci iuuenilis: carnẽ rubeã ⁊ reliq̃s carnes dimittat: nec comedat pigue dinẽ: sꝫ de piguib⁹ aialib⁹ prẽ macrã ⁊ ex latere ɒtro in pte anteriozi. ⁊ dimittat collũ caput ⁊ interioza: ⁊ sint in hyeme tpib⁹ fridis mortue duob⁹ diebꝰ anꝰ: ⁊ pp õbiliratẽ sue digestiue poti⁹ elixe q̃ asse. ¶ De piscib⁹ meli⁹ esset nõ comedere: sꝫ si comedant sint qui boni odozis ꝓditi cũ sale ⁊ pipe bũtes squamas de libero mari vel de fluuio bñte fundũ sine ceno putrido. ¶ De ouis ꝓueniũt vitelli ouorũ gallinaꝝ recẽtiũ ⁊ nõ multũ cocti: siue coquant cũ aq̃ sine in sartagine cũ oleo ⁊ pauci ssimo aceto: siue ꝓ ferculis cũ aligb⁹ herbis odoriferis. ¶ Caseꝰ ⁊ lac meli⁹ est q⁹ dimittant oio: q⁹ si comedunt sumaꝫ valde parũꝫ ex eis. ¶ Legumia fungi fructꝰ crudi humidi ⁊ radices dimittẽde sunt: ⁊ silr victualia de pasta: ⁊ si vult faciat fercula cũ vitellis ouoꝝ vel cũ mica panis: ⁊ aliq̃ cũ spinachꝫ bozagine bugloss̃a: ⁊ apponẽdo ferculũ ⁊ mentbã ⁊ anbetũ ⁊ byssopũ ⁊ thimũ. ¶ Sꝫ fercula cũ caseo nullo mõ sibi ꝓueniũt: tolerant de ordeo cũ pipe: ⁊ riso vel de milio vel de farre si coquant cũ carnib⁹ pinguib⁹ bonis: ⁊ cõdiant cũ aromatib⁹: ⁊ aliq̃ rape nouelle ⁊ bñ cocte cũ bonis carnib⁹ pñt tolerari in pua q̃ritate. caules vo ⁊ blite dimittant. ¶ Et ex fructib⁹ ficcis põt capere ficus ficcas pigues añ cibũ: ⁊ passulas sine arillis ⁊ grana pini magna ifusa puꝛ in aq̃ calida p horã: ⁊ postea exiccata: ⁊ post cibũ amigdale ⁊ auellane: sꝫ ꝑfecte cum quccharo: ⁊ põt tolerari pirũ coctũ: aut citoniũ coctũ in bono vino si cõdiant cũ anisoꝫ: aut se. feniculi. ¶ Spagi nõ sũ rvtiles: sꝫ loco eoꝝ sumãt lupulli extremitates eoꝝ. s. elixe ⁊ comeste cũ sua decoctõe: aut sumant cappares cuꝫ vino cocto ⁊ pauci ssima aceti quãtitate.

¶ In summa q̃ ꝓueniret ei ꝓ o plib⁹ mẽsib⁹ q⁹ esset ꝓtentus in sero ⁊ in mane a. v. ℈. carniũ vsq; ad septẽ ꝙ q⁹ vr̃ idiget ꝓ sustẽtatõe: ⁊ eẽt ps macra aialis inuenis mediocriter piguis bñ cocta: postea optie ꝓtũderet ⁊ distemperet cũ suo brodio ⁊ addaꝫ vitellus vniꝰ ouiꝰ: ⁊ fiat ferculũ cũ croco vl aromatib⁹ dicẽdis: ⁊ cũ isto comedat ij. vl. iij. ℈. panis ꝓ vice ad plus: ⁊ si cũ hac q̃titate accidũt sibi dolores diminuat de q̃titate saltẽ in cena vt leui⁹ dormiat: ⁊ q̃ post aliãs mẽses buiꝰ regimis sentit se leuiozẽ: aut paulatiꝫ redeat ad regimẽ sanoꝝ: ⁊ ñ subito.

¶ Potꝰ eiꝰ sit vinũ rubeũ claꝝ subtile mediꝫ vinositatis puꝝ: ⁊ bibaꝫ paꝝ in prãdio: ⁊ in cena: ⁊ illõ paꝝ sozbẽdo ⁊ paulatiꝫ: q⁹ si vehemẽtia sitis cũ molestauerit expectet q̃usq; cib⁹ sit digest⁹: ⁊ tũc pt bibẽ vsq; ad. iij. ℈. vina aũt acetosa vitet oio. vio aũt veteri potẽti põt aliq̃n vti paꝝ añ cibũ cũ aliq̃ ꝓfectione: de illis quas noiabimus.

¶ Diligẽter attẽdat ad bñdũ bñficiũ vẽtris. ⁊ si a nã nõ iuuat bonũ est ex iteruallis facẽ clisteria: in qb⁹ oib⁹ ponẽda sũt olea carminatiua ⁊ decoctões anisi: feis anbeti ⁊ carui aut cimini: vel leuistici: ⁊ silr: ⁊ postea addaꝫ pulpa cassie: ⁊ sal: ⁊ oleũ: aut anbet: aut rutbe. ¶ Conueniẽti⁹ tñ iuxta me esset clistere hoc mõ. ℞. ruthe anbeti. añ. Zij. s. e. anbeti: ⁊ anisoꝝ: ⁊ carui. añ. ℥. ij. ꝓtũdant grosso mõ: ⁊ bulliant cũ. iij. lib. aq̃. ⁊. ℥. xiij. olei vsq; ad totꝰ aq̃ ꝓsumptõe; ⁊ colet: ⁊ cũ oleo fiat clistere. Cõuenit si cuꝫ decoctiõe supradicta ponaꝫ. ℥. i. ierepigre. cũ. ℥. ʃ. electuꝛij de baccis lauri. ⁊. ℥. ij. salis. ⁊. ℥. iij. olei anbetini.

¶ Somnꝰ eius dꝫ eẽ in nocte: ⁊ icipe ꝑmo sup dextro latere: deide vertaꝫ sup sinistrũ: ⁊ capite bñ eleuato: ⁊ cozpoze bñ coopto: ⁊ bñdo puluinar ex plumis bonis iuxta stomachũ: ⁊ oꝫ durare. vij. horis ad minꝰ in die nãli: ⁊ si ɒ põt facere in nocte melius est: q̃ de die: ⁊ si de die opꝫ dormire meli⁹ est de mane añ cibum q̃ post prãdiũ: ⁊ si post prãdiuꝫ: nõ sit statiꝫ post cibum.

¶ Caueat sibi a tristitia ⁊ nimia cogitatiõe ⁊ ab vsu mulierũ q̃tũ est ei poss̃e: ⁊ ista sufficiunt de regimine.

Ueniendo ad medicinalia oꝫ purgari capiẽdo syrupos ⁊ medicias optias ꝑ toto cozpe in vere ⁊ in autũno ꝑfertis in Martio ⁊ Octobꝛe. ⁊ ꝑmo dꝫ accipe hũc syrũ. ℞. syrupi ace. cõpositi: ⁊ syrũ. acetosi diarodon ⁊ mellis rosati colati. añ. ℥. ij. decoctois ligritie passulaꝝ masticis ⁊ foliozꝝ endiuie cum aqua dulci ⁊ anisoꝝ. ¶ Sũpto syr. purgeẽ cũ hac medicia. ℞. reubarbari optimi. ʒ. ij. spice. Ꝫ. i. infundaꝫ ꝑ die in. iij. ℥. cũ. ʃ. aque endiuie tepide. Et postea coleẽ ⁊ expmaꝫ: ⁊ in ista colatura addaꝫ turbith electi. Ꝫ. ij. ℊ. masticis. añ. Ꝫ. i. ℊucchari. ℥. ʃ. ⁊ fiat medicia: q̃ sumaꝫ vna boza añ dies ⁊ obꝛueꝫ debitũ regimẽ medicinaꝝ. ¶ Sũpta hac medicina bonũ est ꝙ sel in mẽse vel. xv. dieb⁹ purgeẽ sine custodia sumẽdo. ʒ. i. istaꝝ pillaꝝ in auroza. ℞. pillularꝝ de iera simplici de. viij. reb⁹ mirabolanoꝝ ɛbulozꝝ iuuolutoꝝ in oleo amigdalaꝝ dulciũ. ʒ. ij. diagridy. Ꝫ. ʃ. cõfice pillas cũ succo endiuie. ¶ Itẽ añ cibuꝫ q̃si sumat semꝫ ʒ. ij. vl. iij. isti⁹ elry. ℞. ℊuc. ro. arõatici ro. añ. ℥. ij. croci cuꝫ de spodio. ʒ. ij. mine arõatice. ℥. i. ʃ. misce in foꝛa elỹ.

¶ Itẽ vtaꝫ ista ꝑfectõe in mane trib⁹ bozis añ cibũ. ℞. eriuꝫ sandaloꝝ. ℥. i. ʃ. arõatici gariofilati. ℥. ij. cõmisce in mortario cũ syr⁹ de mẽtha ⁊ mine arõatice. añ. q̃tũ sufficit. ad faciẽdũ in formã elỹ ⁊ sumat. ij. ꝑtem ꝓ vice.

¶ Cõfert ẽt magis ꝑdcõ oib⁹ suis diſpõnib⁹ Ꝫ elũ. ℞. cozalloꝝ ru. ʒ. ij. spody. ʒ. i. gariofi. galãge. añ. ʒ. iij. mastichis leuistici. añ. ʒ. ij. ℊ. macropipis cinamomi pipis albi. añ. ʒ. i. ʃ. calameti mẽthe sicce beil spice seis apij: seis feniculi anisi carui calami arõatici. añ. ʒ. i. ʃ. ℊucchari karabe. añ. ℥. i. mellis diſpumati ⁊ decocti in decoctiõe emblicoꝝ q̃druplus põderis oiuꝫ: ⁊ fiat elỹ ɔ q̃ sumat. ʒ. i. ʃ. ꝓ vice: ⁊ est meli⁹ in tpib⁹ nõ calidis. ¶ Et in tpe hyemis ꝓfert ei sumẽ de cyriaca vl de mytridato bis in mẽse. ʒ. i. ʃ. ꝓ vice cũ ℥. i. vini odoriferi sex bozis añ cibuꝫ

Digitized by Google

¶ Ex pte aũt exteriozi ꝟuenit ei in eſtate poztare ſup ſto/machũ ⁊ inteſtina pānũ de ſcarlata: ⁊ in rpibus nõ calidis bũc ſacculũ ſup toto vẽtre: excepta regiõe epatis. ℞. plu maz anſeris minutaz: cimature ſcarleti. añ. ʒ. iij. mẽthe ſicce: cozticũ citri: foł. rutbe ſiccoz. añ. ʒ. i. calami aro matici cypi. añ. ʒ. ß. garioſiloz: gallie muſcate: maſticis. añ. ʒ. iij. piſtent piſtāda ⁊ cõmiſceant cũ plumis ⁊ cima/tura: ⁊ fiat ſacculus. ¶ Oz ſi ꝟtingat ipm dolere cũ infla tiõe in ſiniſtro latere bibat bũc puluerẽ cũ bono vino ca lido. ℞. galãge ẽedoarie. añ. ℈. ij. croci. ℈. ß. fiat puluis. ⁊ eſt pꝛovna vice. ¶ Et ſup ferculis vtaꝫ iſtis ſpẽb⁹. ℞. cinamomi galãge. añ. ʒ. ß. pipis albi: pipis lõgi. añ. ʒ. i. liq/ritie pulueriçate ⁊ ꝯcebari. añ. ʒ. i. ß. croci. ʒ. ß. fiat puluis. ¶ Loco aũt eliozꝫ deſcriptozꝫ ſupius ꝑſertiʒ in byeme põt ſumere añ cibũ diaciminũ cũ rutba: aut diatrionpi/pereon: aut diaſpoliticõ ſumẽdo vnꝰ iſtozꝫ. ʒ. i. ß. añ cibũ. ¶ Cerotũ cõueniens diſpõni veſtre eſt iſtud. ℞. empl̃ de baccis lauri deſcriptõe Meſ. in antidotario. ʒ. i. cero/ti ſtõrichi deſcriptõe Bal. ʒ. ij. colofonie terbẽtie. añ. ʒ. ij. cozalloꝫ rubeoꝫ garioſiloꝫ. añ. ʒ. i. ꝓfice cerotuʒ ſup co/rio. ¶ Itẽ puluis quo põt vti oi tpe anni. ℞. pellicularũ intrinſecaꝫ ſtõchoꝫ gallinaꝫ q̃ ſint bñ lote in vino aro/matico ⁊ deſiccate nõ cõbuſte in furno vel olla. ʒ. i. cina/momi. ʒ. ij. macis. ʒ. ß. ꝯcebari. ʒ. i. ⁊ fiat puluis: de q̃ ꝑt ſu mere in ferculis ſiue cũ vino ieiuno ſtõcho. ʒ. iij. ꝑ vice. ¶ Ultimo notet ꝙ tẽpare vinũ cũ aq̃ cocta: in cuiꝰ q̃ls bocali bulliuerint. ʒ. ij. macis groſſe eſt ſibi vehemẽter vtile. ¶ Silr ẽt in mane purgare caput ſuũ: aut maſticã do maſticẽ cũ pipe per mediã bozã ante cibũ: aut garga/riçãdo aquã vitis duabꝰ vel tribꝰ vicibus ieiuno ſtõcho: aut trayciẽdo per nares aquã maiozane vel trabẽdo per nares de puluere pipis vł de elleboꝛo albo: ita vt ſternu tet tribꝰ vel quatuoz vicibꝰ ante cibũ. Et hoc puto cũ lau de altiſſimi ſibi ſufficere.

¶ De extenuatione vẽtoſitate ſonitu ⁊ doloze ſtõchi my/rach catarro ſalſo inſipido ⁊ aquoſo. Cõſi. XLVII.

VIr nobilis dñs Heozgiꝰ ficcꝰ de La/rauagio etatis ānoꝝ q̃ſi xxxv. eſt extenuatus reſpectu ꝓſueti: ⁊ ꝓp debilioꝛ ſolito in motibꝰ: ⁊ ls cibũ ſumat cũ auiditate: tñ nõ bñ ipm digerit: imo granaꝫ ⁊ icurrit notabilẽ multiplicatoẽz vẽtoſitatũ: ſumẽdo ẽt cibũ mediocriter: multiplicaꝫ vẽtoſitas plus ſolito: ⁊ q̃ſi ſemp q̃ñ ℈bit fortiter myrach ſentiꝫ ſonitꝰ in latere ſini/ſtro in directo ſplenis: ⁊ mltoties eructuat: ⁊ ſentit dolo/rem q̃ñq̃s in oze ſtõchi: q̃ñq̃s in myrach q̃ ſibi ptim: vł in pectoze ⁊ ptiʒ iter ſpatulas: neq; frequẽter egerit: ⁊ in ca/pite ex iteruallis ſentit doloꝛẽ in diuerſis ꝓtibus capitis: ꝑcipue q̃ñ pluri vł groſſiozi ipleł cibo: ⁊ ſentit catarrum deſcẽdentẽ ex capite q̃ñq̃s ſalſuʒ: ⁊ q̃ñq̃s inſipidus: ⁊ ſpuiꝫ aquoſuʒ: ⁊ aliq̃n ſentit in palato iflãmationẽ. Eſt aũt cõ/pleꝛionis nãlr calide ℞m totiꝰ habitudinẽ: ⁊ parũper pp etatẽ declinãtis ad ſiccã: lʒ cereb⁹ habeat humiduʒ.

¶ Oʒ vt eligat ſibi habitationẽ in aere claro vicino tem/peramẽto tendente ad aliquales ſiccitatẽ: ⁊ turbulentuʒ ⁊ paludoſum vitet ⁊ precipue flatuʒ venti auſtrini ⁊ fu/mos malos ⁊ odozes fetidos.

¶ In mane añ cibũ emiſſis ſupfluitatibꝰ vẽtr̃ oʒ ſe exer cere exercitio ambulãdi icipiẽdo a leuiozi gradatiʒ aſcẽ/dẽdo ad fortiꝰ: ⁊ iterponat q̃ñq̃s getes leues ⁊ redeat ad motũ quouſq; icipiat ſentire fatigationeʒ: ⁊ tũc remittat motũ ſuũ paulatiʒ ⁊ tãdẽ geſcat ⁊ cõuenit ei egtatio boc tpe: ⁊ ſilr añ cenã duabꝰ bozis: caput aũt faciat pectinari poſt exercitiũ: leuiter ẽt fricari cũ mãtili lenĩ: ⁊ in byeme ſit mãtile caliduʒ: ⁊ poſt cibũ geſcat: aut leuiter moueaꝫ ⁊ caueat a fortibꝰ motibꝰ pꝛo tũc taʒ aĩe q̃ cozpis.

¶ Cibi ſui debẽt eẽ ꝑmo panis ex optimo frumẽto abſq; alys granis mũdo a furfure: ⁊ ꝙ ñ habuit aliq̃ nocumẽ tũ: ⁊ ſit bñ piſtꝰ: plus q̃ mediocrit fermẽtatꝰ ⁊ ſufficiẽter cocꝰ: mũdus a cozticẽ duro: ⁊ nõ cõedaꝫ calidus vt vẽit a furno: ſ; poſtq̃ euapozauit fumꝰ eiꝰ ⁊ nõ ſit durus vltra quartã diẽ. açimũ ⁊ nõ bñ coctũ ⁊ panẽ õ alys granis di/mittat. ¶ Carnes debẽt eſſe animum laudabiliũ ⁊ iudicio meo meliozes ei ſũt ꝓdices iuuenes. deĩde pulli medio/crit iuuenes: ſic̃ gallie circa p̃n̄ ouificãdi paꝫ añ portꝰ q̃ poſt: ⁊ capones ab octauo menſe vſq; ad annũ: ⁊ gallicelli añq̃ icipiãt coire ⁊ anicule: vt q̃ſgle ſiue q̃llie ⁊ turtures iuuenes ⁊ gñalr aues boni odozis ⁊ bõi ſapozis nõ aq̃ti/ce circa p̃n̄ ſue adoleſcẽtie. De q̃drupedibꝰ: ꝑmi vo ſunt capꝛi lactẽtes g nihil ſũpſerit niſi lac. ſcõo ſint vituli pui ⁊ lactẽtes. tertio ſũt caſtrati ãnuales nutriti ł locis ſiccis ⁊ mõtuoſis. q̃rto ſũt porci ſylueſtres nõ trãſeũtes p̃m an/nuʒ. Deĩde ſũt capoli ⁊ dame pue. lepozes aũt ⁊ pui cerui lactẽtes ⁊ cuniculi ⁊ camucie lʒ tolerenꝰ: tñ ſunt dimittẽ di: ⁊ porci domeſtici ⁊ gñalr oẽs carnes nimis veteres vł valde nouiter nate: ⁊ iteriozа aialiũ: exceptis epatibꝰ gal linaꝫ ⁊ capita ⁊ colla dimittanꝰ: ⁊ ex aialibus pingui melioꝛ eſt ps q̃ vocaꝫ caro rubea: ⁊ nimia piguedo nõ eſt vtilis.

¶ De piſcibꝰ ꝓueniũt pui ſquamoſi de libo mari vel de fluuio currẽte claro bonũ odozẽ bñte: ſic̃ tũnuli: agones: ſardones: barbatuli: lucy: cauedini: ſtrigie: ⁊ ex mari: tri/lie: ⁊ ſardule: ⁊ menule: ⁊ aurate: ⁊ ſolee: ⁊ paſſeres: ⁊ coz/ni: ⁊ varõi: ⁊ cepbali: ⁊ ſpinule. tolerãt aũt rõbi ⁊ palami/te: ⁊ ſgõbri: ⁊ pſici q̃s bic bẽmꝰ: itez tolerant trigy: ſ; an/guille: ſturiões: adule: tẽche: ⁊ carpane: ⁊ cũ iſtis granari: ⁊ ꝑche: ⁊ oſtracha: ⁊ ſepie: ⁊ gui: ⁊ vmbelici: ⁊ canes: ⁊ gña/liter cenoſi paludoſi lacunales ⁊ ſtagnales ſũt minꝰ bõi. tẽche aũt ⁊ q̃ dicũt carpiones mediocris magnitudis ſũt boni ſi fuerit recẽtes: ⁊ oẽs ſaliti: ſic̃ tbunini ⁊ ſalamões: ⁊ anchione: ⁊ gñalr oẽs aly ſaliti: ſiue ſicci: ſic̃ ſchanalia ⁊ allecha ⁊ lucy ſine ſint in ſalmuria dimittanꝰ oio. melio/res aũt ſũt pui aſſati calidi aut elixi cũ aceto vino ⁊ aro/matibꝰ: ⁊ q̃ñ ifridanꝰ nullo mõ coopiantꝰ: imo ꝑmittaꝫ fumꝰ libẽ exire: q̃ñ alr ꝓuertunꝰ ſepe in venenũ ꝓnicio/ſuʒ. ¶ Uitelli ouoꝝ gallinaꝝ recẽtiũ cocti in aq̃ vł aſſati cũ coztice: ita vt ſint tenelli ſũt optimi: ſ; friꝛi ⁊ nimis co cti ⁊ mixti: cũ caſeo ſũt dimittẽdi: ⁊ albumẽ eſt ei malus: ſ; ſanguis ⁊ ſepũ ⁊ medulla ⁊ pinguedo pura ⁊ oua alioꝝ aialiũ dimittanꝰ. lac vo in tpe eſtatis: ꝑcipue capze ſi bi/baꝫ in mane ſtatiʒ ſic̃ mulgeꝫ ab vbere eẽ ei vtile in q̃ti/tate. iij. ʒ. vſq; ad. vi. ß; nõ comedaꝫ aliõ cũ illo: niſi fo/rte paꝫ ꝯcebari: nec aliqd aliõ q̃ſq; digeraꝫ integre. ca/ſeus vo tã recẽs q̃ ſalitꝰ eſt ei malus. ¶ De granis ſicut ſũt legumĩa ⁊ far ⁊ ordeũ ⁊ riçũ: ⁊ ſiliꝫ ſic̃ miliũ meliꝰ eẽt nõ cõedere: ſi tñ comedaꝫ ſint pue q̃ttatis: ⁊ ordeũ fra/ctũ ⁊ far ⁊ riçũ ⁊ miliũ mũdũ tolerãt magis alys: ꝑcipue ſi coquãt cũ bono brodio pigui bonaꝝ carniũ: ⁊ ẽ bonũ brodiũ cicerꝝ taʒ albozꝝ q̃ rubeozꝝ. ¶ De herbis põt vti in ferculis: bozagie: bugloſſa: mellilla: ſpiachia: ⁊ blite cõ dite cũ mẽtha: petroſilio: anbeto: cerfolio: ozigão: thimo: byſſopo: ſerpillo: maiozana: calamẽto: ⁊ ſiliꝫ odoziferis bñtibꝰ aliqd acuitat in ſapoze: ⁊ põt vti lactuca cocta cũ aſpſioe cinamomi: ⁊ pipe: ⁊ ꝯmittat caules ⁊ rapicias ⁊ acetoſa ⁊ portulacaʒ ⁊ erucã: niſi q̃ñq̃s in eſtate cũ lactu/cis. tũc. n. ad ℈ ꝓueit endiuia: ſed abzotanũ ⁊ matricariã dimittat. abſinthio aũt. ſ. foly⁹ eiꝰ põt vti loco medicie: ſ; nõ pro cibo: ⁊ ſilr rutba ficca: q̃ñ viridis nõ conuenit.

¶ De radicibus melius eſſet nõ comedere eaꝝ ſubſtan tias: decoctio tñ radicis petroſilini ⁊ ſparagi ⁊ bruſci ⁊ feniculi ⁊ apij nõ eſſet ꝓueniẽs in ferculis: rape etiã ⁊ na-

Digitized by Google

pones: ꝑcipue citrini: napones cocti cū bonis carnibus ⁊ conditi cū cinamomo ⁊ pipere tolerant: ⁊ pastinacha rubea que vocatur gnifer in lombardo est melior pastinacha alba: ⁊ alba domestica melior: sylvestri: alie radices loco cibi nō comedant: sicut cepe allia ⁊ porri ⁊ scalogie ⁊ raffanelli: nisi q̄nq; cepas coctas cū carnibus: ⁊ cōditas cū sale ⁊ aromatib⁹ ⁊ pauco aceto. ¶ Pullulatiōes sicut sparagi nō sunt viles stōcho nisi capiant in pua quātitate ⁊ cū pipere. ¶ Fungox oē gen⁹ dimittat: ⁊ silr tartufule: si tñ comedant cozrigant cum multo pipere ⁊ sale. ¶ De fructib⁹ recētib⁹ oēs nocēt diſponi sue: ſz ſic⁹ ſicce: ꝑcipue tēporib⁹ frigidis: ⁊ vue passule sine arillis conueniunt in prin⁹ cibi: ⁊ grana pini magna ⁊ fistici ⁊ auellane assare ⁊ amigdale cū cuccharo tolerant in scōa mēsa: sed castanee ⁊ nuces dimittant. pira vo ⁊ poma ⁊ citonia si comedant sumant cocta bñ in vino poteri: ⁊ inuoluta in anſo tozrefacto: aut feniculo: aut pdicta cū pipere vl cinamomo. Pruna vo recēcia si comedant in estate sumant bene matura ante cibū cum cozrice suo: ⁊ post ipsa bibat vinū dulce. Sic⁹ vo recētes si sumant capiant vehemēter mature nō imbibite aqua: ⁊ ante cibus: ⁊ vue si stēterint pmo appēse plurib⁹ diebꝰ. persica etiam si qd de eis sumat sit ante cibū: ⁊ silr melones ⁊ cerasa: de gb⁹ oibus oino nihil aurpax est sumēdus. nespilla: cozna: sozba: fragra oio dimittant: ſz granata dulcia ꝓueniūt. ¶ Anisus ⁊ feniculū tozrefacta ⁊ ciminū acceto infusus ⁊ piper ⁊ galange ⁊ cubebe ⁊ cardamomū taz maius q̄ min⁹ ⁊ çinçiber ⁊ cinamomū ⁊ crocus sunt aromata gbus tpe frigido cōuenienter vti pōt miscēdo cū cibis.

¶ Potus ei⁹ sit vinū rubeū vel aureū medie vinositatis boni odoris puꝛ in tpe frigido: in estate albū pauciferū: ⁊ semp habeat aligd dulcedinis.

¶ Nunq̄ oz se replere ad quātitatē de qua expert⁹ est qō facit sibi grauitatē in stōcho ⁊ ingerudinē ⁊ reuolutionē in lecto: ſz vsq; ad illud qō expert⁹ est se bene digerere: ⁊ lz adhuc famesceret recedat a mensa reliquys famis remanēribꝰ: qz cito recedēt. ¶ Et nō sumat zm cibum nisi pmo bñ digesto: ⁊ in tpe quo bz laborare sit prādiū leue: ⁊ cena amplior: sed q̄n quiescit meli⁹ est sibi eꝫ facere: ⁊ nō bibat tātū cū cibo q̄ sentiat potū supranatare: ⁊ puto q̄ bis in die comedere est sibi melius.

¶ Studeat bze oi die bñficium ventris saltē semel: ⁊ q̄n nā nō rñdet semel in duob⁹ diebꝰ adiuuet se: aut cuꝫ clisteri ex lib. i. olei anbetini puri: aut cū decoctōe carnium pīguiū cū se. anbeti ⁊ carui ⁊ ameos ⁊ dauco ⁊ camomil. ⁊ filib⁹: aut sumat ante prādiū ficus siccas. iiij. vel. v. aut comedat ferculuꝫ de mercuriali vel de vrtica vel de volubili: ⁊ fiant sapozita cū berbis supradictis.

¶ Incipiat somnū suū saltē duab⁹ hozis post cenaꝫ ⁊ dormiat in die nāli. vij. vel octo hozis in nocte si pōt: vel cōpleat in mane ante tertias: ⁊ sit in bono lecto: cozpoze bñ coopto: capite ⁊ spatulis bñ eleuatis super latere dextro pmo. ⁊ post pmū somnū sup sinistro: ⁊ cōpleta digōne reuoluat ad dextrū. ⁊ somnū meridianū vitet q̄tū pōt.

¶ Uitet coitum quātuꝫ pōt ⁊ tristitiā ⁊ irā ⁊ sollicitudinem: ⁊ vtat gaudio temperato.

Leniendo ad medicinalia annuatim oz purgari duab⁹ vicib⁹ semel in vere ⁊ semel in autūno: ⁊ pmittat būc syrupū. Rx. mell rosati colati: oxymellis cōpositi. añ. ʒ. iij. syrupi de absinthio; syrupi de sticados. añ. ʒ. i. ſ. aq̄ feniculi: aq̄ fumiterre: aque bugloſe. añ. ʒ. vi. ⁊ est pro sex vicibus: sumatur calidus in auroza.

¶ Post syrupū sumat hāc medicinā. Rx. pillax aggregatiuax: pillax cochiax: pillax de ieralogodion. añ. ℈. i. ⁊ sunt pro vna vice: sumant duab⁹ hozis añ diē cuꝫ custodia. ¶ Ex iteruallis aūt vni⁹ mēsis vel circa purgēt cū istis pillis. Rx. pillax ierepigre de octo reb⁹. ʒ. i. agarici. ʒ. ſ. salis gēme. ʒ. i. mirabolano x citrino x. ʒ. y. aloes epatici ʒ. vi. fac pillulas: de gb⁹ sumat. ʒ. i. pro vice vna hoza añ diē. ¶ Opz q̄ añ prandiū ⁊ añ cenā: excepto tpe estatis: semp vtat isto electario sumēdo pro vice q̄si quartā prē. Rx. pipis albi: pipis longi: semis rutbe: cimini ifusi in aceto ⁊ exiccati. añ. ʒ. i. salis nitri. ʒ. y. mellis dispumati lib. y. misce: ⁊ fac electuariuꝫ. ¶ Et oz q̄nq; loco illi⁹ electuarij sumē de diacimino pbarmacoso descriptiōe Auic. in gnro. aut de diatrionpipereon: ⁊ in tpe estatis ꝓuenit sibi aromati cum ro. descriptione Habzielis loco istox.

¶ Item in mane ieiuno stōcho ꝓuenit masticare p mediaꝫ hozā mediū coclear bui⁹ cōpositiōis quēdo id q̄ ad os venit de bumiditatib⁹. Rx. masticis integre. ʒ. i. pipis integri: piretri minute incisi. añ. ʒ. y. misce: ⁊ masticet vt dcm est: cōuenit etiā q̄nq; solum piretrū masticare: precipue q̄ non sentit os calefactum.

¶ Item cōueniūt caputpurgia: sed q̄n vtiē caputpurgio dimittat masticatoziū: ⁊ sunt ꝓueniētia: aut aqua maioza / ne attracta per nares: aut succus blite: aut inungere interioza nariū cuꝫ oleo de cucumere asinino.

¶ Item semel in septimana faciat bꝫ clistere. Rx. carui ameos semis anbeti cimini leuistici. añ. ʒ. y. agarici polipody. añ. ʒ. i. fac bulliri cū decoctōe carniū pinguiuꝫ: postea colet ⁊ adda⁹ el'y ō baccis lauri. ʒ. ſ. pulpe cassie. ʒ. i. salis. ʒ. y. olei anbetini. ʒ. iij. ⁊ fiat clistere.

¶ Item vtat in ferculis suis in tpib⁹ fridis istis aromatib⁹. Rx. feniculi anisi torefacti: cimini ifusi in aceto ⁊ exiccati. añ. ʒ. ſ. pipis albi: pipis longi. añ. ʒ. i. croci. ʒ. y.

¶ Item ꝓuenit sibi semel in mēse excepto tpe byemis facē vomitū bñ mō: cōedat pri⁹ ō carnib⁹ pdcis ⁊ ferculis pinguiozib⁹ solito ⁊ magis salitis: ⁊ bibat vinū dulce abūdāti⁹: ⁊ post cibū ambulet ascēdēdo ⁊ descēdēdo velociter: ita tñ vt nō multū fatigēt: ⁊ postea ipposita pēna in guttura tinicta in oleo vomat exgsite. ¶ Item in tpe calido teneat tñ ō nocte mātile plicatū octo plicis ꝑz totā vētris latitudinē ⁊ lōgitudinē. in tpe byemis teneat facculuꝫ ō plumis loco mātili ⁊ fasciet. ¶ Item q̄n multā vētositatē sentiret. Rx. galāge. ʒ. i. ſ. pistet ⁊ fiāt pille cū syrupo acetoso ⁊ sumant trib⁹ hozis añ cibū. ¶ Item vtat bꝫ vino p tres hebdas. Rx. seis apy: feni. anisi: cimi. ameos: amidi: oxigani: keisis: carui: se. coziādri: melanopipis: macropiperis: cinamomi: thuris: spice: gariofi. nucis mus. cypri: çinçi. oiuꝫ. añ. q̄dus vni⁹ auri siue. ʒ. i. ſ. scorie ferri aureos. x. bis oib⁹ septuplus adda⁹ vini ⁊ coquat dōec ad mediatē redeat: ⁊ colet: ⁊ det deide de bꝫ syrupo: post colabit q̄dus. ʒ. xxx. quotidie: ⁊ caueat se in hoc tpe ab acetosis ⁊ a fructib⁹ recētib⁹ ⁊ ab aqua frigida: vinuꝫ bibat tēperate. Et ista puto cū dei laude sufficere.

¶ De vomitu flegmatis acetosi. Cōsiliū. XLVIII.

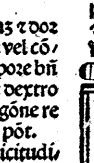

Ec generosa puella anno x q̄si. x v. ꝑm cōplexionē suam est bumida parūper declinās ad fridā: ⁊ maxime ꝑz stōchū: ⁊ iō multiplicat flatu: ꝑpter quo x grauitatē oi māe ieiuno stōcho vomit flegma aquosuꝫ ⁊ flegma crudū: lz aliq̄n sentiat aliquid acetositatis: ⁊ pp banc cām multiplicato flegmate in venis nō mēstruat copiose: ⁊ pro vtraq; re dabo consiliuꝫ breue ad vtilitatē nō ad pompā aspiciēdo.

¶ Oz igit hec puella habitare in aere calo tēdēte ad ficcitatē ⁊ cauere ab aere frido: ⁊ oino caueat frig⁹ extremitatū ⁊ manuū ⁊ stomachi: ⁊ debet vti vestimētis tendentibus ad caliditatē: ita q̄ super camisiaꝫ habeat pellem leuē bñ calidā: ⁊ sint pāni sui suffumigati cū aromatib⁹:

Digitized by Google

ſicat cū fuſtis gariofilo⁹ ⁊ alijs ſuffumigijs bñtibus calliditatē ⁊ aromaticitatē: nec pro modico habeat tenere manus ⁊ pedes calidos: qz vt dī qnto cōtinētis. ſtōchus calefit calefactōe manuū ⁊ pedū: ⁊ ipſo⁹ infrigidatiōe infrigidat. vt Auic. dicit. calefactio extremitatū producit ad calefactionē ſtomachi ex primo: ⁊ ſiſ caueant venti frigidi ⁊ humidi ⁊ ſtare ſub radijs lune vl dormire in loco frigido: ⁊ etiam ſuper ſtomachū ſuum plumaceolū lanum plenum plumis nouis.

¶ Debet aūt in mane ieiuno ſtomacho exerceri exercitio ambulatōis vſquequo incipiat fatigari: ꝙ ſi nō exerceā fricetur corpus eius ante cibum cū pāno lini calido leui per mediā bozā crura ⁊ coxas ⁊ nates ⁊ vēter ⁊ brachia ⁊ ſpatule ⁊ pectus: ⁊ poſtea caput dicto ordīe. ¶ Poſtq̄ aūt pranſa fuerit melius eſt: aut quieſcere: aut ambulare leui deambulatione: ⁊ cauere fortes motus.

¶ Oportet aūt ꝙ ſomnus fiat in camera calida ea bñ cooperta pānis: ⁊ capite eleuato incipiēdo ſomnū duabus horis poſt cenaz: ⁊ primo dormiat ſuper latere dextro: ⁊ cōplero primo ſomno voluat ſe ſuper ſiniſtrū: ⁊ in mane redeat ſuper dextrū: ⁊ ſit ſomnus cōtinuus: ⁊ duret vſq; ad ſeptē horas: ſomnū aūt meridianum: aut ſtatim poſt ſumptū cibum oīno vitare debet.

¶ Si natura ſua eſt cōſueta bīe beneficiū ventris oī die nitatur ſeruare cōſuetudinē ⁊ habere beneficiū ventris in hora cōſueta: ⁊ ſi natura nō reſpōdet adūuetur comedendo in ꝓncipio prandij vel cene ſalita: ſicut cappares: aut olīuas cōditas: aut alia ſalita nō ſtiptica comedendo aliqd mellis crudi: vſq; ad ʒ.i. pro vice: ⁊ comedēdo ferculā de ſpinachijs ⁊ blitis cū pipe ⁊ pinguedine vel brodium cauliū. magis tñ ei cōfert brodium cicerū nigroꝝ integre decoctiōis cuz pipere: ⁊ in ſumma ſtudeat oī die habere beneficiū vētris iuxta ſuā cōſuetudinē. ¶ Sed ille vomitus quo vtiē oī mane nō dz obſeruari. naz frequētia vomitꝰ facit ſtōchū debiles relaxādo ſubſtātiam ſuā: ⁊ facit ipſum lacunā ſupfluitatū ex quo fit cōtinuus ꝓceſſus ad deteriora: ſed tñ qz longa fuit iſta cōſuetudo ops ꝙ dimittaē paulatiz ꝓmo dimittēdo de q̄libet ſeptimana diem vnā in quo nō vomat: ⁊ in die ꝓcedente alle uiet cenā: ⁊ poſtq̄ vno mēſe hoc modo fecerit: in ſequēti dimittat duos dies in ſeptimana: in q̄b⁹ nō vomat ſemp alleuiando cenaz: ⁊ obſeruatis duobus menſibus hoc ſecundo modo dimittat tres: ⁊ ita paulatim donec redeat ad vomēdū ſemel i ſeptimana: ⁊ tūc nō vomat niſi poſt cibū comedēdo ꝓmo aliqđ ferculū pingue ⁊ ſalitū ⁊ iciſiuū: ſicut verbi gr̄a. de pozris cū anbeto ⁊ ſale: aut cepis ſimili modo: aut caulibus: aut ſimilib⁹ abſterſiuis: ⁊ comedat carnes pingues ⁊ feſtināter: ⁊ bibat vinum dulce purū ⁊ ſatis multū: ⁊ poſt cibū aſcendat ⁊ moueat ſe mediocri motu: ⁊ poſtea ſi pōt vomat ponendo in guttur ſi ops pēnaz intinctā in oleo: ⁊ ſi hoc nō ſufficit quādo intēdit vomere bibat tres. ʒ. oxymellis ſimplicis: vel ſyrupi de raffano cū aqua tepida: ⁊ ſtatiz vomat: ⁊ ſi pōt p vſuz debiti regiminis ſine leſione paulatiz ſe reducat ad hoc vt vomat tñ ſemel in menſe nō ſeruato ordine horaz: ſed debet eſſe duob⁹ dieb⁹ vnū poſt aliud: obſeruato mō dicto: ⁊ poſtq̄ vomuit lauet ſibi faciē ⁊ os cuz aqua calida in qua ſit poſitū parū aceti: ⁊ anteq̄ vomat bonū eſt ſuperligare oculis duas petias de bombice ne māe multe fluant ad oculos. ¶ Cōpleto aūt vomitu nō comedat neq; bibat niſi fames fuerit fortis: ⁊ tūc poteſt comedere pullum: aut perdicez vel alias carnes leues boni ſapozis cuz aliquo brodio aromatico: aut aſſatas infuſas: poſtea impiperato ſi tēpus nō fuerit valde calidū: vel ſine pipe rato in tēpore calido: ⁊ oz geſcere: ⁊ odorare odores bonos: ⁊ facere ſibi fricari pedes ⁊ manus leui fricatōe: ⁊ ſi ſtatim comederet de citonijs ꝓditis vel ʒ.ſ. diacitoniten ad ꝓfortāduz ſtōchū vel aliquā aliā ſilez ꝓfectionē aromaticā pōt illud facere: ⁊ iſte vomitꝰ B mō obſeruat⁹ nō ops ꝙ poſtea dimittatur: niſi fortaſis in tpe byemis: qñ erit valde adiuuans in ꝓſeruāda ſanitate ſua.

¶ Cibi eius debēt eſſe cibi leues facilis digōnis: ſicut eſt pmo panis ex optimo frumēto: bñ puſtus: bñ fermētatus ⁊ bñ coct⁹: ⁊ bñs aliqd ſalis ⁊ aliqd furfuris minuti: ⁊ caueat ſe a pane açimo: ⁊ nō cōplete cocto: vel pane aliozuz granoꝝ: neq; oz ipm comedere ſtatiz vt ferī a furno: ſz poſt quietatōez a fumis ⁊ añ ꝑm⁹ diei quarte. ¶ Carnes aūt ei ꝓueniētes ſunt carnes pulloꝝ perdicum faſianoꝝ puaꝝ auiū colūbaꝝ turturū ⁊ capretoꝝ ⁊ vituloꝝ puoꝝ lactētiū ⁊ caſtratoꝝ annaliū ō monte ⁊ capriolo⁹ iuuenum ⁊ lepoꝝ ⁊ porcoꝝ ſylueſtriū iuueniliū. oz aūt vitare oēs carnes nimis antiquas ⁊ duras: ⁊ ex auib⁹ illas q̄ nōduz ſufficiūt egredi nidum pp iuuenturē: ⁊ carnes nimis pingues p̄ſertiz impinguatas artificialr: ⁊ itez vitet interioza ⁊ capita ⁊ colla nimis pingues ptes: imo capiat carnē rubeā res ex aialib⁹ ſupradictis: maxime ex latere dextro in pte añriozi. ¶ Sāguis caſe⁹ ⁊ lac ⁊ butyꝝ nō ꝓueniūt ei: ſz ſi de caſeo comedat ſit pauc⁹ ⁊ boni odoris in fine cibi. ¶ Ouа gallinа recētia ⁊ paꝝ coctа ꝓueniūt ei. ſ. vitelli eoꝝ nō albumē ⁊ nō comedanē duri neq; cocti cū caſeo: ſz alr vel in frictilio cū oleo ⁊ pauco aceto vl cū aliq̄ ſucco berbaꝝ ꝓueniētiū vl in ferculo vl depdite in aq̄ dūmō nō ſint nimis cocte. ¶ Piſces nō ſunt multuz ꝓueniētes: ſi tñ cōedanē ſint pui de libero mari vl de fluuio abſq; ceno: ⁊ ſint pui bñtes ſquamas boni odoris ⁊ ſapozis: ſiē ſūt trilie aurate menule ſolee paſſeres ⁊ ſardones ⁊ ſardine: ⁊ pui varoni ⁊ pui rōbi: ⁊ in aq̄ dulci lucy ſtrigie barbatuli auellane pui trute ⁊ agōes ⁊ timali. Sz dimittāē oēs valde magni: ſiē ſturiones ⁊ tōni vl ſine ſquamis: ſiē iſti idē ⁊ anguille ⁊ palamite ⁊ murene ⁊ polipi ⁊ ſepie: ⁊ ſiles ⁊ oēs q̄ valde ꝓuerſanē in ceno: ſiē tēche cephali gut. ſgombri āt ⁊ cozui ſi capiāē i libero mari tolerari pñt: ⁊ cōedāē cocti in ſale ⁊ pozris ⁊ anbeto vl cū aceto ⁊ pipe ⁊ ꝓditis ꝓdictis aroāticis calidis. ¶ Fercula ꝓueniēria fiūt ex pane ⁊ brodio cicerum ex vitellis ouoꝝ ex bozagie buglоſſa mellиſſa ſpinachijs cōditis tñ ⁊ pmixtis cū herbis odoriferis: ſiē eſt maiozana mentha ſaluia oziganū petroſilū apiū ſerpillū macedonicū calamētū roſmarinū mēthа romana: ⁊ ſiles herbe odorifer: aut fiūt fercula ō riço multū cocto cū brodio piguiū carniū ⁊ tolerāē ordeū: ⁊ far ſiē coctuz ſup aſpſis aroātib⁹: ſz rape ⁊ caules ⁊ cucurbite ⁊ rapice ⁊ napōes ⁊ melōge ne ⁊ victualia ō paſta ⁊ oīa legumia dimittanē. ¶ De ſalatucys ⁊ cōpoſitoryſ q̄ ꝑparanē cū aceto oīa cruda dimittanē: ſz toleranē cappes ſaliti ꝓditi cū aceto pauco ⁊ vino cocto cū cinamomo ⁊ pice ⁊ paſticiacha rubea bñ cocta ⁊ ꝓdita: vt ſupra dī: ⁊ melꝰ eſt ꝙ cū aceto ſemp adiū gāē aut mel aut vinū coctū. Allia ⁊ pozri ⁊ cepe ⁊ raffani meliꝰ eſt ꝙ dimittāē. ¶ Et ex fructib⁹ ꝓueniūt ei paſſule ⁊ ficꝰ ſicce dactyli nuces ſiltici grana pini ⁊ amigdale cū cucchаro: tolerāē. ēt poſt cibū poma dulcia cocta ⁊ citōia ⁊ pira cocta nō in milta q̄ntate ⁊ ꝓdita cū aniſo ⁊ pipe ⁊ alijs aroātib⁹ ⁊ fugiat poma cruda ⁊ pira ⁊ pruna ⁊ cheriſa milla ⁊ amigdalas imaturas ⁊ fabas ⁊ robilia recentia ⁊ papauera ⁊ cucumeres ⁊ melones ⁊ citrullos ⁊ angurias ⁊ ceteras ⁊ lymones ⁊ citrū ⁊ oēs fructꝰ fridos vl aq̄ ſos vel multū vento ſos: ſiē ceraſa granata pſica cozna neſpilla ⁊ ſorbas: ⁊ ſiles fructꝰ. Fūgos ⁊ tubera omnia ꝓhibeat penitꝰ.

¶ Pro ꝓdimētis pt vti aniſo: fenicl'o: cimīo: carui: ameos: ſiler montano: gariofilo: pipe: ſz melꝰ pip pro ea eſt piper

albū:ꝫ omnia ſint bona ⁊ cinamomo ⁊ mace ⁊ çinçibē. maxie aūt ꝓuenit lignū aloes niſi ꝓp ſumptū dimittere/tur:⁊ ex iſtis oībus vel ꝙbuſdā pōt fieri diuerſi ſapores ad iungēdo paruā partē rez acetoſaꝝ ſi op̄s gratia dele/ctionis:⁊ corrigēdo cū melle ⁊ faba.

¶ Obſeruare d̄s ꝙ nō comedat vſq; ad ſaturitatez: ⁊ qz digeſtiua eſt debilis comedat potius eliꝛa ⁊ p̄ſertim ius pulloꝝ columbaꝝ conditū cuꝫ aromatibus.

¶ Modus cōfectionis aromatū ſibi ꝓuenientiū ꝓo vſu in ferculis. ℞. gariofiloꝝ ℥.ſ. piperis.℥.i. piperis albi.℥.ſ. piperis longi galange beil.nucis muſ. aā.℥.i.çinçiberis: cinamomi.aā.℥.iij. cardamomi vtriuſq;. aā.℥.i.ſ. macis croci.aā.℥.ſ.

¶ Potus eius d̄s eē vinū vetus claꝝ acutū:⁊ ſi eēt in tpe hyemis nectar nō eſſet incōueniēs de quo bibat mediocriter ⁊ paulatim:⁊ ſi timeret offenſionē vini puri p̄miſceat cū aqua mellis integre decoctionis.

¶ Laueat ſibi a triſtitia ⁊ acidia:letitia tñ ⁊ leuis ira ſibi cōueniunt:⁊ poſt cibuꝫ nullo modo fortē motū aīali moueatur:neq; ad iram:neq; ad timorē:neq; ad ſimile: ⁊ ſi dareſ viro vtaſ parce venereis. Et hoc ꝺ regimine vite. Sequitur de ordine medicinaꝝ.

Ueniendo aūt ad medicinalia op̄s ꝓſiderare iſtā malaz cōplexionē ſtomachi eſſe cum mā indigente euacuatiōe:que mā vt plurimū eſt in ipſo generata:⁊ ideo euacuatio eius fit plurimū per vſuz vomitus mō poſito in regimine: ſed ſi illud nō ſufficit op̄s incipere in p̄ncipio veris ⁊ purgari:ſumēdo p̄mo būc ſyrupū ſex vicib⁹. ℞. oxymellis ſimplicis:geleniabin.aā.℥.i.decoctōis aniſoꝝ ⁊ paſſulaꝝ.℥.iij.miſce:⁊ clarificetur ⁊ aromatiçet cū pauco cinamomo:⁊ eſt ꝓo vna vice: deꝫ calidus in auroza. ¶ Poſtq̄ aūt ſex vicib⁹ ſumpſerit ſyrupū purgeꝫ cū hac medicina. ℞. ſucci citonioꝝ lib.i.mellis lib.ij.çiçi.℥.iij.pipis lōgi pipis albi.aā.℥.i.cina.cardamomi. aā.ʒ.ij. turbith electi.℥.iij. maſticis.ʒ.i. diagridy correcti.ʒ.ij. fiat ꝓfectio addēdo ſpēs in vltimū:⁊ eſt ꝓo xliij. medicinis pōt fieri q̄rta ps:⁊ erit ꝓo.xi. ſumaꝫ do ſis vna boza ante diē ⁊ ſupdormiat vſq; diem.

¶ Oꝛ ſi cōfectio iſta nō habeaꝫ pōt purgari ſumēdo bas pillulas. ℞. pillulaꝝ de iera Nicolai:pillularum de iera diacolloquintidos.aā.ʒ.ſ. fiant ſeptē.⁊ ſūt ꝓo vna vice.

¶ Aut ſi hoc nō placet ſumat pillulas ſtomatichas cuꝫ turbith vſq; ad.ʒ.i. vel pauco plus:aut cū ꝓfectiōe ℔ mō facta. ℞. turbith albi ⁊ gūmoſi.ʒ.i.çinçibe.ʒ.ij. cinamomi cardamomi nucis muſcate.aā.ʒ.ſ. diagridy.ℨ.ſ. cubarī.ʒ.viij.⁊ fiat ꝓfectio:⁊ ſumaꝫ.ʒ.vij. vl circa. ¶ Sacra purgatōe ſequēti mane recipiat.ʒ.i.ſ. tyriace bone cū ʒ.ij. aque mellis ⁊ clyſtere lauatiuū. ¶ Poſterius vo vtatur in mane aromatico gariofilato ſumēdo vſq; ad medium May circa.ʒ.i. vel.ſ. ꝓo vice in auroza: ⁊ in boza prādy.ʒ.i.in p̄ncipio prādy. ℞. pipis albi: pipis longi cimini infuſi in aceto ⁊ exiccati:ſeminis rutbe. aā.ʒ.ſ. bauracb.ʒ.i. mellis diſpumati q̄tū ſufficit:⁊ fiat electuariuꝫ: aut in tempozib⁹ frigidis vtaſ ꝓfectōe diatrionpipereon ſumēdo.ʒ.i. ante prandiuꝫ vſq; ad menſez May. ¶ In tpe aūt eſtatis ſumat aromaticū roſatū deſcriptiōe Bazielis loco aromatici gariofilati:aut diarodon abbatis.

¶ Ité per tres ſeptimanas poſt primā purgationez recipiat.ʒ.ſ. pillulaꝝ cochiaꝝ.℥.ſ. pillulaꝝ ſtomaticharum deſcriptione Meſue ꝓpria:⁊ poſtea ſemel in menſe ſumat in auroza.ʒ.i. pillulaꝝ de iera ſimplici. ¶ Oꝛ ſi iſta nō ſufficient ad rectificādum ſtomachū cōſulo ꝙ bibat tribus ſeptimanis oī mane per quatuoꝛ hozas añ cibum ʒ.iiij. vini de ſcozia ferri qō deſcribit Rafis 9° Almāſoris.capꝰo de debilitate digōnis ſtomachi. ⁊ dimittantur ſimplicia que in deſcriptione illa poſita cōiter nō reperiuntur. ¶ Scio ꝙ poſſem multiplicare cōfectiones varias ⁊ crareas ⁊ pulueres ⁊ trociſcos ⁊ cerotaria ⁊ fomētationes ⁊ vnctiones ⁊ ſimilia.

¶ Et ad purgationē capitis caputpurgia maſticationes ⁊ gargariſmata:que oīno accepta ſcientia dimittere volo: vnū addens: ꝙ ſi poteſtis hāe de tyriaca optima que fit in maraſtan in ciuitate karas in egypto incipiendo a p̄ncipio Octobꝛis vſq; ad finē Aprilis oībus decē dieb⁹ ſemel ſumat de ea circa.ʒ.i.ſ. ꝙ ſi de illa non poteſtis hāe accipiatis de melion:que Venetys habeē.

¶ De debilitate digeſtiue cū fetoꝛe oꝛis diſcolozatione ⁊ tumefactione pedum. Conſilium. XLIX.

Hic reuerēdiſſimus d̄ns ex illuſtri ꝓpoſapia oziūdus: ꝫ ſit etate iuuenis annoꝝ circa.xxvi.tñ fortaſſis ꝓp quierē incō ſuetā qua vſus eſt in ſtudio circa duos annos. Prio nō eſt ita bene colozatus vt cōſueuit. Scōo de ſero inuenit crura iuxta clauiculas pedum tumida nō pmutato colore:⁊ ſi imprimaſ digitus remanet fouea notabili tpe. Et tertio:nō ita bñ digerit in ſtōcho cibuꝫ vt conſueuit. Et quarto q̄nq; patiē oꝛis fetoꝛē que oīa videnē p̄cedere ex multiplicatōe indigeſtionū vnde in venis in epate ⁊ ſtomacho ⁊ in carne totius abūdat flegma plus debito:⁊ qz ⁊ vina ⁊ aromata bñt calefacere:q̄nq; accidit in eo in ſtomacho qdaz modus putrefactōis ꝓpter quā ſentit fetorem anbelitus. Et ideo ſup hoc fundamēto fabꝛicabo cōſilium. Et Deus ſit datoꝛ auxilij.

¶ In p̄mis habitet terrā clari aeris ⁊ ſubtilis in qua babeat domū in eſtate apertā ad ſeptētrionē aut ad oꝛientem. In hyeme vo habeat eā ita clauſam vt defendaſ a ventis ⁊ aerem ſuū faciet caliduz cū igne:de lignis ſiccis nō ad moduz ſtuffe:ſed modo quo in Italia vidit ignes fieri in domibus nobiliū:⁊ camerā habeat altam a terra inter duo ſolaria:⁊ fugiat habitationez in terreno vel in locis groſſi aeris:aut vbi ſit fetoꝛ maxime reꝛ humidarum ⁊ loca paludoſa ⁊ teneat ſe bñ indutū:ita vt nō ſentiat frigus neq; in capite neq; in pedibus.

¶ Et de mane poſtq̄ ex conatus habere beneficiuꝫ ventris exerceatur illo modo quē patitur honeſtas dignitatis ſue ſaltē inter ſuos familiares cū delectatione ⁊ exercitiū duret diu ambulando ⁊ colludēdo: vel in venatiōe quouſq; incipiat fatigari:poſtea paulatim remittat motum ⁊ quieſcat:⁊ ſi ſudauerit faciat ſe fricari cum manti libus:ita vt nō infrigideſ. Poſt cibū vo nō vtaſ exercitio fortiſimo aut ſedeat:aut ſtet:aut leuiter ambulet niſi ſenſerit cibū deſcendiſſe de ſtomacho.

¶ Et dz conari ꝙ oī die habeat bñficiuꝫ ventris.⁊ ſi a nā nō iuuaſ pōt comedere fercula quedaz que q̄q; nō ſint multū ſapida:tñ ſunt vtilia: ſicut eſt ferculum de vrtica cocta cum bonis carnib⁹:aut extremitatib⁹ lupuloꝝ: aut volubilis magne:aut ferculuz de mercuriali: ⁊ pōt cum iſtis herbis cōmiſcere ꝓo delectatiōe aligd de odoriferis:ſicut menthā ⁊ feniculuz:⁊ ſiſ comedere quatuoꝛ vl quinque ficus ſiccas cū vna nuce in p̄ncipio prādy eſt vtile ad hoc:ꝙ ſi aliter nō poteſt ſumat vnā pillulā de iera ſimplici in p̄ncipio cibi:aut bibat ferculuz de brodio pinguis galline vel galli veteꝛi.

¶ Dozmiat de nocte ſi poteſt ſeptez hozis vel octo:⁊ dozmiat in lecto bono:ſparulis ⁊ capite bñ eleuatis: cozpoꝛe bene cooperto:ſuper latere primo dexꝛo. deinde ſup ſiniſtro poſt primū ſomnum:⁊ vltimo ſe vertat ſup dexꝛo:⁊ ſi nō ſufficiēter dozmit de nocte dozmiat in mane ante tertias:ſed ſomnuz meridianum vitet quātum eſt

ei poſſibile

Digitized by Google

ei possibile: ꝛ debēt interesse inter cenam ꝛ somnū bore
bue: ꝛ caueat dormire in radys solis vel lune: ſ3 dormiat
in camera superius descripta ꝛ in obscuro.

¶ In cibis ꝛ potib⁹ o3 attēdē ꝙ nunq̄ sumat tātā q̄titatē ꝙ inde grauet stōchus: imo recedat a mensa semp cū
aliq̄li fame ꝛ nō capiat illos cibos q̄s est expt⁹ fibi nocere: neq; sumat multos varios in eadē mēsa: imo melⁱ⁹ est
ꝙ sit ꝓtēt⁹ vna manerie cibi pro vno ꝓdicto vel pro vna
cena. ¶ Et veniēdo ad pticlaria sumat panē sufficiēter
fermētatū ꝛ sufficiēter coctuꝫ ꝛ brītē aligd salis ex optio
frumēto mūdo ab alys granis: ꝛ cui nullū aduenit nocumētū. ¶ Carnes vo et⁹ sint vitulo⁹ lactētiū paruo⁹: vel
captoꝝ lactētiū vel agnoꝝ castratoꝝ annaliū vl pulloꝝ
vl pdicū fasianoꝝ puaꝝ auiū ſtātiū in arboribꝫ ꝛ prariis
q̄ sint boni odoris: ꝛ cute ranē turtures ꝛ colūbi volare incipientes. Et de syluestrib⁹: capoli: lepores iuuenes: porci
syluestres iuuenes: ſ3 carnes veteres: ꝛ agnoꝝ paruoꝝ: ꝛ
porcoꝝ domesticoꝝ: ꝛ alias a pdictis: ſic aq̄ricaꝝ auiū melⁱ⁹ eēt dimittē. Salitis aūt pōt vti in pua q̄titate loco sapozis: ꝛ meliores sunt ptes anteriores dextri lateris: ſ3 capita ꝛ colla ꝛ interiora alialiū o3 dimittē. ¶ Uitelli ouorū gallinaꝝ ſūt sibi ꝓueniētes si sint recētes ꝛ nō multuꝫ
cocti: fiue sint ouа cocta cū cortice siue depdita in aq̄ fue in frictilio vl ferculis: dūmō nō sint multū cocta: aut
mixtū cū caseo: ſ3 albū dimittat. ¶ Ppe estatis pōt vti
lacte: ꝛ pōt ipm bibē de mane calidū: ſic mulgeat ab vbere: ſ3 postea nō o3 dormire: neq; aliud comedē q̄ſq3 ſit
digestū: ſ3 comedē lac cū alys cibis nō est vtile. Lac aūt
ꝛ pisces in eadē mēsa comedē ē fugiēdū: qm̄ est cā lepre.

¶ Caseū aūr bonū nō multū salitū: nec multū veterē pōt
sumē: ſ3 in parua q̄titate. ¶ Uictualia de pasta: ſic laganas ꝛ tartocleas ꝛ pastillos dimittat oino. ¶ De granis
toleranē pisa ꝛ robilia ꝛ far ꝛ ordeū fractuꝫ: ꝛ pōt ēt tolerari riçū q̄s sunt cocta cū bonis carnib⁹ suprascriptis: sed
alia grana ſūt omittēda ꝛ oia legumina: excepto brodio
cicer quo vti pōt. ¶ De herbis nō vilo mō sumat multā q̄titatē: ſ3 tn̄ in estate pōt vti spinachus blitis borragine bugloſſa feniculo endiuia: cicorea in ferculis vel alio
mō ꝓditis ꝛ coctis: ſ3 crudas o3 dimittē. de alys vo herbis nō multū laboꝛet in comedēdo nisi fortassis gra medicine. ¶ De radicib⁹ toleranē rape i hyeme ꝛ napones
ꝓdite cū aromatib⁹ ꝛ pipe: sed raffani nō sunt vtiles nisi
paꝫ de eis pōt cibū: radix petrosilini pōt coq cū suis carnibus. ¶ De fructib⁹ o3 paꝫ comedē: ſ3 tn̄ in p̄ mēse in
estate toleranē aliq̄ cerasa ꝛ vue bn̄ mature ꝛ ficus maturas ꝛ pruna valde matura: ſ3 pruna cōedanē cū cortice
suo: ꝛ bibaē sup eis aligd de vino dulci q̄si per mediū boꝛā añ cibū: ꝛ i hyeme sumat ficus siccas cū nucib⁹ ꝛ passulas ꝛ grana pinī: ſ3 post cibū pōt sumere pira cocta ꝛ cotonia cocta cū bono vino: ꝛ ꝓdita cuꝫ anisso ꝛ cinamomo
ꝛ pipe: ꝛ pōt etiā sumere aliqs amigdalas cū cuccharo ꝛ
auellanas ꝛ granata dulcia: ſ3 poma p̄cipue cruda ꝛ pſica ꝛ castanee debēt dimitti. ¶ Lucurbite vo si bn̄ur comedanē in estate: ſic olera cū bonis carnib⁹ ꝛ aromatib⁹
ꝛ ouis: ſ3 melongene ꝛ citrulli dimittanē: granata dulcia
toleranē post cibū: ſ3 granata acetosa ꝛ citrāguli ꝛ lymones non capianē nisi in parua quātitate ꝛ gratia sapozis.

¶ Fūgi ꝛ tubera nō ꝓueniūt: si tn̄ comedanē tubera comedanē cū multo sale ꝛ pipe ꝛ in parua q̄titate. ¶ Lappares loco salatici cum vino cocto ꝛ pauco aceto ꝛ aromatibus ꝓueniunt ei: sed sparagi nō sunt ꝓueniētes.

¶ Potus eius sit vinū purū rubeuꝫ claꝫ subtile vet⁹ aromaticuꝫ: ꝛ si bꝛet aligd dulcedinis nō exceſſiue esset melius: ꝛ nō poꝛet tātuꝫ ꝙ faciat natare cibuꝫ in stomacho.

¶ Caueat sibi a triſtitia ꝛ nimia cogitatiōe acidia ocio et
roꝛpoꝛe: ꝛ vtatur tēperato gaudio et letitia ꝛ cōuersatione cum dilectis: sed numiuꝫ venereoꝝ vſus oīno est euitādus. Et hec de regimine.

In vsu aūt medicinaꝝ bonū est ꝙ oi mane purgeē bis in vere circa p̄n^m Marty: ꝛ in autūno post medium Septēbris ꝛ fuet būc ordiné. ꝑ sumat būc syr^m sex vicib⁹. Rx. mellis ros. colati. ʒ.i. syrupi de eupatorio oxymel lis cōpositi. añ. ʒ.ſ. aq̄ feniculi. ʒ.iy. clarifica ꝛ aromatiça
cū pauco cinamomo: ꝛ o3 sumi calus in auroza: ꝛ iste est
ꝙ vno mane tm̄. ¶ Postq̄ fūpserit būc syr^m sex vicib⁹
hora vna añ diez sumat ista medicinā. Rx. turbith electi.
ℨ.y. ereary indi. ʒ.i. boni pōderi. çinçib. ℨ.i. distēpent cū
aq̄ cucchari ꝛ bibaē cala: ꝛ hac die nō comedat post assūptionē medicine nisi trāsactis septem horis: ꝛ si pōt dormiat in p⁹ hora post assūptionē medicine: q̄ trāsacta siue
dormierit pus siue non: postea nō dormiet: ꝛ caueat illa
die a frigore. ¶ Et ſiēs purgatiōes o3 facere in autūno
post mediuꝫ septēbris. ¶ In tpib⁹ aūr intermedys q̄s nō
sunt magna frigora: nec magni calores vt aī istis pillis.
Rx. pillaꝝ de iera de octo reb⁹. ʒ.i. agarici ifusi i oxymele p diez nālē. ʒ.ſ. salis gē. ℨ.iiy. cōmisce oīa ſil bri ꝛ formenē pille cū succo cauliū: sumat pro vice circa. ʒ.i. in aurora. ¶ In tpib⁹ vo vehemēter frigidis: aut multū calidis
nō sumat medicinas solutiuas vētris: ſ3 si nō o3 bn̄ficiū
vētris vt vult ꝛ reliq̄ supadcā nō ꝓsunt in regimie pōt
sumē añ cibū statiz vnā pillaꝫ de pdict. ¶ Itē vtile est
ei in tpib⁹ frigidis de mane masticare. ꝛ. grana mastichis ite
gra cū. iiy. granis pipis: ꝛ ita ꝓducē p os ꝓstringēdo cuꝫ
dētib⁹ ꝛ postēdo ꝙ fiat sic vn⁹ bolus: ꝛ postea masticē p
horā spuēdo illud qđ venit ad os. ¶ Et vtile est in tpib⁹
frigidis in ieiunio p̄cedy ꝛ cene sumē istā ꝓfectiōe tātūdē vel de çinçibere viridi vnā radicē. f. de ꝓdito. ¶ In tpib⁹ aūt calidioꝝib⁹ sumat de solo aromatico rosato: descriptiōe Babylonis ante cibū. ʒ.i. ¶ Item in tpibus nō calidis oībus
decē diebus semel ante. diez per duas horas sumat. ʒ.ij.
myrtridati: ꝛ supbibat. ʒ.y. boni vini: ꝛ non comedat nisi
postea trāseāt q̄nque hore: dormiat tamē si pōt.

¶ Crura aūt ei⁹ debēt lauari cū ista decoctōe in mane q̄n
surgit: ꝛ fit cala. Rx. salis. lib.y. galla ꝛ. ʒ.iij. absinthij pugilegy ozigani. añ. M.i. rosmarini lauri. añ. M.y. fac bullire oīa i aq̄: ꝛ postea lauēt ꝛ bn̄ exiccēt. Et si ista nō sufficiant faciat fieri duas caligettas de corio canis strictas
ꝑm strictura cruris incipiētis a calcaneo vſq3 ad mediū
cruris: ꝛ oi mane ponat eas sibi sub alys caligis. ¶ Et ſ3
multa dici possint: puto cum laude dei hec pauca sufficere pro sanitate huius inclyti ꝛ reuerēdissimi dñi.

¶ De mala cōplone ſicca in stōcho ꝛ i toto corpe sine febre ꝛ flegmate multiplicato ex indigōne in stōcho ꝛ capite eatarriçāte ꝛ frigore pcepto in stomacho ꝛ vētositate in stomacho ꝛ intestinis ꝛ magna difficultate emittēdi
ꝛ frigore sensato in ambitu totius ꝛ cuçe ꝛ in cruribus et
multo spuro sine tussi. Consilium. L.

IOannes Antoni⁹. R. L. Egregi⁹ adolescēs ꝑmēsis patit malā cōplexionē ſiccā in stōcho: ꝛ ꝓter in toto corpe
sine febre: ꝛ puto ꝙ sit ſiccitas ꝓfirmata. naꝫ
duo iā anni ꝓterierūt ex q̄ ꝓter nāꝫ valde macer exiſtit ꝓter b̄ pp idigōnē multiplicatū est flegma in
stōcho: ꝛ eo magis q̄ caput catarriçat. vñ sentit frigus in
stōcho: p̄cipue q̄n trabit anhelitū parū ꝛ multiplicat vē
tositas in intestinis ꝛ i stōcho sepe cū magna difficultate

ſ

emittendi: sentit ꝓterea frigus in ambitu totiꝰ: ꝓcipue in extremitatibus ex leui aeris infrigidatione ⁊ incidit sepe cuꝯ seu grãfitus in cruribꝰ ⁊ multũ ipuit sine tussi: ⁊ glibet mediocris medicus ꝺꝫ scire ꝓnosticari in dicto casu: sed ꝺabo ꝑsiliũ vt releuet ⁊ adiuuet ꝑm ꝙ possibile est.

¶ Ꝓmo igit ꝺꝫ habitare i loco bũido tẽparo in caloze nullo mõ excedẽtis: ita ꝙ in camera sint vasa plena aq̃: aut effundat aq̃: ita tñ ꝙ nõ multũ infrideꝫ: ⁊ ops ꝙ oĩ mane postq̃ emisit supfluitates igrediat balneuꝫ siue tina aq̃ tepide tpe lactꝫ in qua mozet q̃tũ põt delectabiliter: ita tñ ꝙ nõ suderꝫ: neq; frigeat ⁊ nõ bẽat aerẽ multũ calidũ circũquaq; ⁊ qñ videt extremitates digitoꝝ tumefactas. tũc egrediat balneuꝫ ⁊ igrediat lectũ q̃usq; exicceꝫ: ⁊ postea faciat sibi inũgi spinã totã cũ oleo dulci: deide se induat ⁊ sumat lac ꝑm modũ ꝙ ꝺicet cũ loq̃mur de cibis.

¶ Exercitio nõ ops vti: ꝫ quiescat quãtũ põt: ⁊ loco exercitij faciat fricationes leues ⁊ leues cuꝫ pãnis mãtilibus lenibus: ita vt nõ infrigideꝫ ꝓpter euẽtationeꝫ ⁊ mẽbra videãtur parũper ingrossata: ⁊ hoc cum exit a balneo: et oĩno vitet laborẽ resolutiuum inter oĩa.

¶ Et qz iste difficult ꝺꝫ vẽtꝫ bñficiũ ⁊ grauat ex retẽtõe fecũ: ⁊ solutiua sunt ei valde nociua ops in hac re subtilr indagare maxie ꝓp repletõeꝫ stõchi: ⁊ iõ ops cũ sepe vti clisteryꝫ: aut ex oleo dulci ꝙ vice cũ lib. i. aut cũ scutella vna ỻcoctõis capitꝫ castrati qõ sit positũ cũ plima aq̃ in furno: aut ad ignẽ: ⁊ ibi decoctũ vsq; ad ossiũ sepatiõeꝫ: aut cũ decoctiõe violarie ⁊ malue ⁊ oleo: aut vitello ouĩ ⁊ cũ pauciss̃imo sale: ⁊ qñq; ſ. in septiana bibat decoctionẽ. ꝫ. radicis maluauisci q̃ sit facta in duab lib. aq̃ lẽto igne q̃usq; redeat ad lib. ſ. ⁊ tũc coleꝫ ⁊ ponaꝫ i ea syrupi viol. facti cũ trina ifusione violaꝝ. ꝫ. y. aut bibat silr decoctiõe. ꝫ. i. fenugr. in duab lib. aq̃ q̃usq; sit ad modũ mucilaginis: cui addaꝫ. ꝫ. ſ. mellis boni: ⁊ hoc põt fieri bis in septiana vel rari ꝑm ꝙ vi pñti medico. ¶ Cõfert et cũ brodio pulli. ſ. caponis vel galli vel galline bullire tertiã ptẽ. ꝫ. bone mãe ligate in pãno: ⁊ postea exꝑsle postea illud ferculuꝫ comedẽ in prãdio: ⁊ si ops addẽ aliqd agreste pro sapore: ⁊ multa alia igenia ꝺꝫ medicꝰ fabricari ad eũandã illã mãꝫ in stõcho detẽtã sine solutiuo offẽdẽtꝫ. Si supueneriꝫ fluxꝰ vẽteris cũ studio subito ops refrigi.

¶ Et ops vt dormiat saltem si põt. vij. bozis in die nãli: ⁊ icipiat somnũ ꝓp illã bũiditatẽ supflua capitis ꝺuabꝰ bozis post cenam: ⁊ sit corpe debite coopto capite bñ eleuato: ⁊ in loco aeris bũidi tẽperati in caloze ⁊ sit de nocte: aut in mane añ tertias. ¶ Nimiã aũt vigiliã oĩno vitet: ⁊ si ops vtaꝫ lauãdis ⁊ odoramẽtꝫ ad puocãdũ sõnũ vt lactuca cocta cũ cinnamomo: ⁊ ad vltꝰ semĩs papaueris albi.

¶ Ops ꝙ oĩno vitet irã ⁊ tristitiã ⁊ odiuꝫ ⁊ acidiã ⁊ sollicitudinẽ ⁊ cogitationẽ: ⁊ sumat gaudiũ tẽperatũ in ouersatione cum dilectis in audiẽdo vel legẽdo delectabilia ⁊ aspiciẽdo loca amena: ⁊ caueat oĩno a venereis.

¶ In cibis aũt eiꝰ ops multũ diligẽter attẽdẽ: qz i eis ꝑsistit ꝓncipalis vtilitas: ⁊ ꝑ de q̃titate ops ꝙ cõedat ꝑ vice tãtũ ꝙ bñ digerẽ possit: ita ꝙ qñ cõedit nõ multũ grauẽt a cibo: nec sentiat multã extẽsionẽ stõchi: neq; sit oportunũ de nocte se reuoluẽ de latẽ in latꝰ: ⁊ est neciũ ꝙ minꝰ sumat q̃ si sanitate. ¶ Et si sumit de mane lac tẽperatiue. ỻbi. g. boza vna post ortũ solis fugẽdo: vel statiꝫ vt exctũ est ab vbere sufficit sibi ꝙ lac sit. ꝫ. iij. vel circa: et postea nec comedat neq; bibat: nec dormiat nisi digesto lacte qõ tps ꝺꝫ eẽ a q̃tuoꝫ bozis vsq; ad. v. ⁊ coꝯscit ꝙ sit digestũ ꝑ lenitatẽ stõchi ⁊ ꝑ carẽtiã eructuatõis bũtis sapoꝛeꝫ lactis: ⁊ tũc ꝺꝫ puidẽ ⁊ cape cibos alios a lacte de qb ꝺicã statiꝫ i q̃titate vt nõ grauẽt: vt dcũ est. lac aũt si sit mulieris est melꝰ. in. ꝛ°. loco est lac asine. ⁊ in ꝫ°. lac capre ⁊ oĩ mõ si fugat a mamilla ẽ melꝰ. sinaũt ops bẽ aquã calidã ⁊ sit in ea vas de ligno vacuũ qõ ꝺꝫ leuẽ caliditatẽ: sic̃ scutella ponat in ipa scutella mellis bone q̃titas auellane: ⁊ postea cooperiat pãno lineo subtili: et ita emulgeat lac sup illo pãno vt sil mulgeat ⁊ coleꝫ ⁊ nõ ꝺabit ꝓpiã calitatẽ: ⁊ postea statiꝫ bibat sil cũ ꝺcõ melle ⁊ ducat aial mulgẽdũ ad camerã ꝑpaꝫ patiẽtꝫ. ¶ Supto aũt prãdio expectet q̃ sit plene digestũ ⁊ stõchus sit exonerat a cibo: ⁊ tũc põt cenare: sumẽdo ẽt q̃titates q̃ nõ grauet. ¶ Cibi aũt eiꝰ sint molles ⁊ bũidi facilis digõniꝫ ⁊ multi nutrimẽti nõ multũ cali. v. g. panis ex optio frumẽto bñ pistꝰ: ꝙuenienter fermẽtatꝰ ⁊ coctꝰ: ⁊ bñs aliqd salis iter ꝑmꝰ diẽ ⁊ 4.ꝰ remota duriozi cortice: ⁊ comedat ifusus in aliq; re mollificãte ipm: sic̃ brodia carnis eiꝰ q̃usq; nõ vi mortificat. ¶ Sint carnes auiũ: sic̃ pulloꝝ pullarũ ⁊ caponũ iuueniliũ ⁊ pdicꝝ ⁊ fasianoꝝ iuuenũ: ⁊ silr auiculaꝝ degẽtiũ i arbozibꝰ ⁊ prat. ⁊ si sint iste aues ipinguate cũ lacte est meliꝰ: ⁊ testiculi galloꝝ. ℔ mõ ipinguatoꝝ sunt oĩus optimi: ꝓcipue cũ tenent: ita vt nõ coeant. Vitet carnes auiũ aq̃ticaꝝ ⁊ seniliũ ⁊ macraꝝ bñriũ duras carnes. Et ex q̃drupedib ꝺꝫ põt sumere qñ erit fortificat ꝺe lactãtib capris ⁊ castrato lactãte ⁊ vitulo lactãte paruo: ꝫ nisi p fortificet: ⁊ accedẽdo paulatim ad ea: ⁊ si sint pistate est meliꝰ. Et oĩno caueat carnes gssas ⁊ viscosas ⁊ brodia ex carnib ꝓdicꝫ: qñ ita liq̃nt vt q̃si dissoluãtur sunt ei ꝙueniẽtia. ¶ Et fercula fcã cũ mica panis cocta ⁊ dissolutꝫ in ocis brodys: aut cũ farina ordei pauca cocta in ocis brodys: ita vt nõ fiat viscosa sut sibi ꝙueniẽtia. ⁊ silr cũ vitellis ouoꝝ i ocis brodys dissolutꝫ: ⁊ q̃usq; fortificet poslet vno die vl ꝺuob iterponẽ farinã farris coctã q̃ ocis brodys: aut farinã minuti frumẽti albã bñ coctã: nõ tñ ita vt res viscosa. vitellis aũt gallinarũ ꝺiei sue põt vti tenellis q̃ sint: aut sozbiles: aut depditi in aq̃: aut facti in ferculis mõ ꝺicto. ¶ Et põt vti piscib quis bñt molles carnes ⁊ bẽant squamas: ⁊ sint elixi ⁊ boni saporis. ¶ Reliq̃s cibos q̃usq; nõ fortificet ꝺꝫ ꝺimittere: sicut radices fructꝰ olera ⁊ fungos. Et vitet ea que sunt stiptica ⁊ multi calorꝭ: ⁊ etiam multi frigorꝭ.

¶ Potus aũt eiꝰ ꝺꝫ eẽ vinũ albũ subtile bñs leuissimã stipticitatẽ ⁊ valde pauciferã: ita ꝙ videat q̃si aq̃ sum: ꝙ si nõ inueniat ita paruũ sumat quãto ꝓpingus ei bñ põt ⁊ tẽperet cuꝫ aqua bona: ita vt nõ sit nimis magnũ ⁊ nõ bibat tepidũ: nec tam frigidũ ita vt stõchus abhozreat: ⁊ quãtitas eius sit tãta ꝙ nõ natet in stomacho ⁊ non faciat supuenire rugitum. Et hoc de regimine.

Ueniẽdo

ad medicinalia cõstat ꝙ in illo nõ debemus vti solutiuis: ꝫ lenificatiua sint necessaria mõ qui est ꝺicꝰ supra in cap de regimĩe cõnis.

¶ Et qz caput vt ꝓdicit est catarriçãs: ops ꝙ illud cũcẽ cõnib ꝓpꝫ: sic̃ sunt masticatoria gargarismata ⁊ capurpurgia: ⁊ alteret aut ꝑ epithima: aut ꝑ vnctões vel luãdas vl empla odoramẽta ⁊ filia: vtat de mane ꝓpe boꝛã prãdy vel anteq̃ balneũ igrediat masticatorio ex mastice tãtũ masticãdo per mediã bozã ⁊ spuẽdo: ꝙ si parũ opat: addat masticis pro vice vnũ granũ vel duo grana pipis. ¶ Capurpurgiũ aũt facit trabẽdo ꝑ nares aquam maiorane tepidã: aut vinũ albũ odorifex: aut succũ blite: ⁊ qñ vtit masticatorio ꝺimittat capurpurgiũ: ⁊ ecõtra.

¶ Et si itẽdit gargariçare bona est aq̃ mellis cũ octaua ꝑte aceti ⁊ pauco pipe pulueriçato: ⁊ ops ꝙ abzadat ante rioꝛ pars capitl ⁊ fricet in mane anteq̃ balneũ igrediat: aut postq̃ lac ꝺigessit ⁊ ante prãdiũ cũ ista aq̃. ℞. aq̃ v i. tis. lib. y. nucis musc. ꝫ. ſ. assari: pipis. añ. ꝫ. i. pistent pistãda: ⁊ ifũdant in dicta aq̃ ⁊ refuent in vase vitreo bñ obturato: ⁊ cuꝫ pauca q̃titate eiꝰ pro vice posita sup palma-

man

Digitized by Google

man⁹ fricer doicta ps affrios capitis: ita vt calefiat ⁊ rubefiat. ℂ Et si post .xv. dies pp vsus hanc rerū nō vī caput meliozare ⁊ catarrus diminui. tūc sup eadē pte anteriori abzasa ponat empl̄z de sinapi circa cōmissurā cozonalē ⁊ silr cōmissurā: ⁊ fit factū ſm diſpōnē Med. ⁊ stringat sup loco bñ: ⁊ toties iterer abzasio ⁊ positio empli q̄ loc⁹ vesicet ⁊ vesice teneant apte p mēsem: nō dimittēdo tñ masticatoria ⁊ alia scripta. ℂ Oz si hec nō sufficiūt cauteriçādus est locus cuz ferro ignito ī loco sup cōmissurā: ⁊ teneat cauteriū aptū diu: ⁊ B̄ oz fieri ab erudito medico. Nec̄ pars ista de exiccando capite pro puo reputet. nā vidi plures qui in talē siccitatē deuenerūt: ⁊ p capitis siccatōez libari sunt. ℂ P. Postq̄ est vsus capurpurgy5 et masticatozys in dieb⁹ oz portare in manu. ʒ. y. nigelle pus ifuse in aceto: postea exiccate: postea torrefacte ⁊ pozrentur ligate in syndone de grana ⁊ sepe odorent. ℂ Et aduenīēte frigoze in autūno in hozis frīdis teneat ī capite birretū de syndone de grana īsuta sit p totū puluis gariofilo⁹ sine alio adiūcto: ⁊ inouent gariofili de mēse in mēsez: sup stōcho suo portet ꝓtinuo pellē agninā vel pellē vulturis: aut sacculū de pluma: ⁊ B̄ puto pro nūc sufficere pro his que in illo iuuene fieri debēt. U. Beñ. Señ.

℄ De mala complexione frigida in stomacho cuz multa mā grossa ⁊ viscosa cum syncopi ⁊ vertigine ⁊ alijs accidentibus multis. Consilium. LI.

Ausus cuiusdā venerabilis dñe Parmēsis ſm q̄ possuz elicē ex dictis exīmy doctozis. M. B. L. Parmēlis est: iste patīf a q̄tuoz ānis citra malā cōplonē frīdā in stōcho cū mā multa gñsa ⁊ viscosa: ſz tñ erat sine doloze anxietate pūctura póderositate soniꝰ vomitu vel nausea: ſz cū diminutiōe appetit⁹ ⁊ ꝯsūgit cuz hac q̄ qñ stōchus est vacu⁹ a cibo vl diminuīt multū cib⁹ in eo accidit diminutio opōnū sensibiliū ⁊ motiuaz: itaq̄z qñq̄z auferr mot⁹ totius cozpis ⁊ auferr visus: tñ vtutes opōnū cognitiuaz ⁊ terioz nō auferunt. nā dū est in accidere ꝓtinue vehemēter timet ne pp accñs illud moziat: ⁊ p aſſūptiōez cibi accñs illō aut tollit: aut mitigat: ⁊ pp istā cām ista dīa comedit freq̄nter ⁊ sumit z⁹ cibū ante digōnē p̄mi: ⁊ B̄ nō pp famē. ſz q̄nq̄ ꝺ stōchi iclinatiōez ad B̄ vt accñs illō remoueat. ⁊ segt ad bāc nimiā ⁊ frequētē cibationē corruptio cibo⁹ ⁊ digōnis: ⁊ in pre dimi nutio: ⁊ pp B̄ accñs timoz de morte est ꝓtinuus tā dū est accñs q̄ abñte eo. Et icepunt supuenire vrigines. ℂ Et cāz accñtis putāt eleuationē fumoz a ptib⁹ epatis ⁊ splenis grossoz ad caput. ℂ Et solutiua ipsam multū ledūt: ita vt deficē videat in operatione ipsoz. Clisteria p̄sunt. ℂ Potus balnei banete nō fecit nōbile inuamētuz: nisi q̄ ꝑter illā purgationez ipinguata est. ℂ Est dña cōplonis flatice pinguis: annoz q̄nq̄ginta vrina subcitrina cū hypostasi diuulsa grossa: subtilis tñ aq̄sitatis. Pulsus tñ variat ſm variatōez accñtiū: plurimū tñ est submersus mollis magis frequēs ꝓportionabilr q̄ veloz. ℂ Datis digestiuis flegmatis et post solutiuis in diuersis modis ⁊ diuersis dosib⁹ eūando quater vel q̄nq̄es pro vno solutiuo nō solū nō recepit iuuamēta: ſz visa est nocere multum. ℂ Ex vsu mytridati maximuz cepit nocumētum. ℂ Alie etiam ꝓfectiones parū magnā fecerūt vtilitatē. ℂ Dispositio p̄ncipalis apud venerabilez doctorē. M. B. A. est fames syncopalis de qua reliquū dubitat cū hic nō sit caliditas ozis stōchi vel humoz ad ipm currētiū.

ℂ Petit casus declaratio ⁊ silr in cura ⁊ pnosticatione. ℂ In B̄ casu nō est dubiū de passione cerebri pp vrīgine: sed trī nō sum cert⁹ q̄ ille timoz sit tāt⁹ ⁊ tā ꝓtinuus ⁊ p̄murans cogitatiōes q̄ merito faciat suspicari de melia. ℂ Scōo nō est dubiū de passione cozdis. nā accñs illud vt manifeste ps ītnēri: nec est epilepsia cuz nō sit aliqua ɔctio ⁊ sit in manēris: opone discretiue: nec est ꝑfocatio mīicis: cuz ibi nō sint signa ei⁹: syncopis aūt est: aut lipothomia. ⁊ ideo est cū defectu cozdis: ⁊ q2 accidit diminuto cibo in stōcho ⁊ cessat p cibi aſſūptionez ꝺz dici q̄ est syncopis: aut lipothomia ⁊ maxime per cōitatez stōchi. ℂ Stōchus ēt ꝺz malā cōplonē frīdā ⁊ humidā cū mā grossa nō solūz natāte: ſz ēt ibibita. Sz q̄ fumi ab epate ⁊ splene eleuati sint cā illius lipothomie non sum bñ clarus: nec in casu scripto legi q̄ me mouear ad hoc credēdū: ⁊ in toto cozpe pp cibo⁹ ingurgitatōez nō dubito eē cōplonē ex mā humida flatica: ⁊ silr in cerebro. ℂ Utruz aūt ꝺz dici stōchi dispositio fames syncopalis vel nō est ambiguū. nā in diffōne famis syncopalis Auic. nihil plus dixit: nisi q̄ sit dispositio in q̄ patiēs famē nō tolerat seipm cū famelic⁹ est: ⁊ cū tardat ei cib⁹ supuenit ei syncopis ⁊ casus vtutis: ⁊ B̄ vī posse ꝓtingē ita a calida cā sic a frida. ⁊ iō vī q̄ ⁊ si non sit calitas in stōcho siue friditas possit ꝓtingē fames syncopalis: ⁊ huic vī ꝓcedare Auic. iz⁹ tertij. cap̄ de syncopi de causis syncopis cū dic. stomachus facit venire aliq̄ syncopim: q2 if rigidat coz valde sic in botismo. ℂ P. Doza famis stōchus fit parat⁹ recipere: q2 attrahit. vñ tolerare famē stōchū putridis replet būozib⁹: ſz būozes attracti siue calidi siue acetosi pūt eē cā mozdicatiōis ozis stōchi q̄ erit cā syncopis: ꝑcipue cū os stōchi sit valde sensibile ⁊ coz debile cōparēs stōcho: ⁊ sic poterit eē fames syncopalis a cā frida: ⁊ B̄ ego puto vez: ſz puto q̄ est raro: ⁊ cū Auic ponit curā famis syncopalis nō ponit nisi illi⁹ que fit a calido: q2 vtpl̄imū ⁊ q̄si semp ita occurrit. nā calidi būozes sunt magis mozdicatiui ⁊ stōchus calefact⁹ est rarioz ⁊ paratioz ad attrahēdū ⁊ recipiēduz ⁊ fortioz fit accidēdo spūum resolo. ℂ Distrī nō obstātib⁹: q2 in casu nro vī q̄ nō famet boza illius accñtis: ſz capit cibū timoze illi⁹ accñtis: puto q̄ illa non sit fames syncopalis: nec syncopis famelica ſm q̄ vocat eā Rasis in ꝓtinēris: sed est syncopis: aut lipothomia ex stōcho cui coz cōpatit: ⁊ mā in stōcho est flegma ⁊ caput ex abūdātia flatis patit: ⁊ sup B̄ fabricabo ꝓlliū: ⁊ altissimus sit dator auxiliū qui viuit trinus ⁊ vnus. ℂ Quātuz ad pnosticationē dubitandū est ex lōgitudine ne in cozde sit ꝓfirmata mala cōplexio humida accñtalis que faciat ipm passibilē ab omni leui cā: ⁊ scitur q̄ mala cōplexio cōfirmata in eodez: aut nō recipit: aut vix recipit curā: nō tamē possum in hac dispositione certe pnosticari que nō est mihi psens: ⁊ est diuturna.

Descendēdo igit ad opa p̄ncipalr debeo scribē qd faciēdū dū nō est in illo accñte ad phibēdū eius aduētū: ſz ad ꝑseruāduz qō maxime fiet per regimē ⁊ curā medicinaz cōplonuz in dictis mē bzis cum mā flegmatica ⁊ oppilatione circa ptes cozdis: ⁊ ad hoc sumatur exordiuz. Primo loquāt de aere.

ℂ Aer siue habitationis ꝺz eē subtilis clarus lucidus boni odozis tēdēs ad caliditatē ⁊ siccitatē ⁊ in hyeme clausis fenestris cū pāno vel vitro: de die ꝺz facē ignē nō fumosuz cū lignis siccis odoziferis: ficut iunipo lauro ⁊ silib⁹: aut cum lignis siccis nō putridis: nec mali odozis. ℂ Et camerā vel locū habitatōis sue bēat iter duo solaria lōge a malis odozib⁹ vapozib⁹ ⁊ que: sit bñ clausa a vētis: ⁊ fenestras habeat aptas ad oziētem: ita q̄ existēte sereno tēpore dimittat in mane sol ingredi fenestras per bozā. ℂ Si aūt flabellet camera: ⁊ posita in ea ignis ex lignis scriptis accēdatur: ⁊ stet indutꝰ pānos calidos: ⁊ ꝑcipue vulpinas ⁊ marturinas pelles ⁊ similes.

ℂ Et op⁹ q̄ exerciteꝰ ꝑcipue cuz ptib⁹ ſ. cruribꝰ ⁊ corpis ⁊

Digitized by Google

pedib⁹ ⁊ qñ nō pōt bñ exercitari faciat sibi fieri fricatio nes fortes ad crura ⁊ coxas ⁊ nates ⁊ spatulas ⁊ brachia ⁊ pect⁹ ⁊ vētrē hoc ordine quo nūc dico. Et tādē faciat fricari caput ⁊ pectinari: maxime cum est purgata ⁊ ieiuno stōcho. Et viter oīmodā getē: ⁊ post cibuꝫ gescat magis. ℂ Et qñqꝫ sudet in stuffa: imo sepe precipue post purgationes ⁊ bñ tergat̄ a sudore: ⁊ balnea sulfurea ⁊ alumino sa post debitas purgatiōes sunt vtilia. ℈ balneatio cuꝫ aqua dulci est vitāda: silr stuffe cuꝫ vapore aque dulcis. ℂ Et ꝺ dormire de nocte nō de die: ⁊ incipe somnū trāsactis saltē duabus horis post cenā: ⁊ dormiat in sicco ⁊ calido: ⁊ in alys duabus dispōnibus vt ꝑdixi. ℂ Et sufficit quātitas sex horaꝝ in die nāli aut septē: ⁊ dormiat bene coopta: capite bene eleuato cum pribus supiozibus: ⁊ fugiat dormire in loco frigido ⁊ humido vel discoopta: et vigilia sit lōga nisi ex hac ꝑhiberetur digestio.

ℂ Prouidē ꝺ ꝙ habeat oī die bñficiū ventris ⁊ vrinare ⁊ fricari vt superfluitates tertie digōnis dissoluant̄: ⁊ si nō ꝺ iuuet cuꝫ cibis ꝓuocātibus secessum: sicut est ferculū ex verica mercuriali: aut in quo ponatur de thimo sicco: aut de hyssopo sicco: aut brodiū cauliū coctū cum allys: aut comedē ficus siccas q̄tuor ante cibū: aut iuuari cum clisteris cōis iuuamēti: ⁊ aliqñ iracatur ⁊ turbet̄ ⁊ gaudeat: ⁊ vitet acidā ⁊ tristitiā ⁊ ꝙerstur cum dilectis.

ℂ In cibis ꝺ vti pane bñ fermentato ⁊ bñte aliqd furfuris ⁊ salis: ⁊ mihi nō displicet ꝙ aliqd masticis ponat̄ in pane ⁊ sit valde bñ coct⁹: aut biscoct⁹: aut assat⁹: ⁊ comedat ter p̄ᵃᵐ dies ⁊ 4.ᵃᵐ nō in tpe quo est calidus: viter pane male coctū ⁊ açimū ⁊ humidū. ℂ Carnes aūt ei⁹ meliozes sunt ꝓdicuꝫ fasianoꝫ turdoꝫ auiculaꝫ paruaꝫ ꝑcipue mōtanaꝝ ⁊ turturū ⁊ pipionū volare incipiētiuꝫ ⁊ capriolozꝫ ⁊ damarū iuuenū ⁊ lepusculozꝫ ⁊ vitulozꝫ: maxime mariū: ⁊ capretozꝫ lactētiū: ⁊ si bñ digerit tolerant̄ carnes ēt grossiozes: sed carnes humidas ⁊ porcinas ⁊ pecudinas vitare ꝺ ⁊ aues aquaticas. ℂ Pulli aūt ⁊ pulle ⁊ capones ꝑcipue assati ⁊ parati cuꝫ saporib⁹ calidis ⁊ ficis etiā ꝓuenīūt: ⁊ si bñ digerit melioꝛ paratio est ei assatura: aut in patella: aut sup pānis vel pastilli non coopti facti cū aromatib⁹ ⁊ herbis odoriferis: sicut rutha: origano: serpillo: saluia: feniculo: thimo: hyssopo ⁊ silib⁹: ⁊ cuꝫ aromatib⁹: sicut pipe gariofil. mace çinçib. cinnamomo: amomo: cimino: croco ⁊ talib⁹: crocū tñ si dolet caput vitare ꝺ: ⁊ illa si aliqñ elixent̄ parent̄ cuꝫ talibus rebus: ⁊ pōt etiā ponere mellissam buglossam borraginē: ⁊ meliores ptes sunt anteriozes dextri lateris nō multe pinguedinis ⁊ sint aīaliū iuuenū nutritoꝫ libere nō ꝑpinguatorū: sed mediocriter pinguiū. ℂ Capita vo colla ⁊ oīa ītrioza: excepto epate pullozꝫ vitare ꝺ. Sanguinē lac ⁊ ceseuꝫ recētē vitare ꝺ: pōt tñ vti caseo veteri salito. ℂ Uitelli ouoꝝ gallinaꝝ ꝓueniūt si sumant̄ ꝓditi cum pipe ⁊ aromatib⁹ dictis: ⁊ sint recētes ⁊ nō nimis cocti: ⁊ albus est vitādū. Ouа aūt anserū ⁊ anatum sunt vitāda. ℂ Granis pōt vti paniço riço milio ordeo paratis cuꝫ bonis carnib⁹ ⁊ aromatib⁹ dictis: ⁊ pōt vti brodio cicerꝝ: sed frumētū ⁊ far dimittant̄: ⁊ silr dimittant̄ legumina nisi brodiū ciceruꝫ coctū cum herbis odoriferis: maxime qñ est multū repleta. ℂ De herbis iam in ꝑparatiōe carniū diuersi ꝓueniētiozes que sunt cibales. s. lactuca: endiuia: spinachia: blite: caules: capucy: ac siles diuitti debēt. Urtica vo ⁊ mercurialis ⁊ betonica et thimus ⁊ hyssopus ⁊ berba iua ad subducēdū vērres capi pīt: aut in ferculis: aut pulueriçate sumpte statim ante cibū siue prādiū. ℂ De radicib⁹ si bñ tolerat ⁊ digerit pōt vti allio maxime crudo ⁊ decoctōe eius: nō tñ multū valet suba decocti: ⁊ pōt cape ex porris ⁊ cepis si ꝓsidere ꝙ ex istis nō sentit ca/

put grauari. Tūc. n. dimittē ops saltē multā quātitatez: ⁊ pōt vti decoctiōe pastinache domestice ⁊ capestris ⁊ caroto ⁊ radicib⁹ petrosily ⁊ feniculi: sed rapas ⁊ napones ⁊ raffanos taꝫ ante cibū q̄ post cibū debet dimittere: cucurbitas angurias citrullos cucumeres melones: citrangulos oīno dimittat. ℂ Ex bis tñ si aliqd de dulci melone capet ante cibū minus nocebit: maxime si cū sale modo Dispanoꝝ comedat. Ficus vo tā recētes q̄ sicce ꝓueniūt ⁊ passule ⁊ auellane assate ⁊ nuces: precipue assate: ⁊ amigdale ⁊ grana pini ⁊ fistici: ⁊ tolerant̄ aliq̄ castanee. Pira vo ⁊ cerasa ⁊ poma ⁊ granata ⁊ chrysomilla et sorba ⁊ nespilla ⁊ cornalia ⁊ mora tam celsi q̄ alia non ꝓueniūt: ⁊ silr persica: ⁊ tñ sint cocta pira si comedant̄ in bono vino ⁊ cōdita cum aromatibus: ⁊ silr dimittat citra ⁊ citrāgulos ⁊ lymones tā magnos q̄ paruos: nisi forte corticibus eoꝝ ꝑfectis: aut corticib⁹ eoꝝ. s. corticū decoctione ⁊ infusione vteret̄. ℂ Fungos ⁊ tubera debet oīno dimittere: victualia de pasta vt lagana artoclee ⁊ manu facta dimittatur penitus: sinapi: feniculo: anisso: cimino: semine eruce ⁊ aromatibus: ꝑcipue pipe albo: ⁊ çinçibere vti pōt pro saporib⁹ ⁊ cōdimētis suoꝝ ciboꝝ ēt in parua quātitate aceti ⁊ agreste qñ cuꝫ aromatibus cozriguntur. ℂ Libos aūt tam in estate q̄ in hyeme sumat actu calidos ⁊ nō frigidos: sed in estate minoꝛis caliditatis: ⁊ non sumat cibos multos varios in eadem mēsa. Et vitandū est sumere zᵐ cibum nisi primo digesto.

ℂ Oꝛ si sentit accīs illud supuenire: tūc melioꝛ cibus est panis: aut biscoct⁹: aut assat⁹ ifusus in optimo vino veteri aliq̄tulū calido: sicut est maluasia: aut racesiuꝫ ianuēse: aut vernacinuꝫ de mōte vet⁹: ⁊ sumat in q̄titate qua accidens illud sedet: ⁊ si magis placeret ei ꝙ panis esset ifusus in ꝓdito de citro ſm descriptionē Mesue: aut stelladia vel in illo potu qui vocat̄ Dippocras vel vulgariter nectar qō fit cū vino çuccharo ⁊ spēbus: aut si magis appetit ifusuꝫ in brodio bonaꝝ carniū cum aromatib⁹. Aut si sup bucellā panis vellet de spēb⁹ que vocant̄ pultis ducis eēt valde ꝓueniēs. Et iste idē panis si accidit li potbomia ꝓuenit ei⁹ pītia sua. si deglutire nō pōt: ⁊ post lipothomiā ꝓuenit ad spūꝫ regnationē: sed ante syncopim ⁊ post ꝺ maioꝛ q̄titas ꝺari q̄ ꝺū est in lipothomia. nā tūc det̄ paruꝫ ꝺ medicus eē caut⁹. nā si ex vino videt capitī nocumentū tēperet ipm cum brodio carniuꝫ: aut cum aqua mellisse pmixta cum pauca aqua ros.

ℂ Potus eius sit vinū ver⁹ purū potēs ſm ꝙ tolerat capitis dispositio: aut cōditis aliqd sicut cōditis de citro: aut nectar factū cuꝫ vino ⁊ aqua ⁊ çuccharo ⁊ aromatib⁹. nā hoc minus pcurit caput: ⁊ nō sit potus nimie quātitatis. ℂ Et aqua mellis cum cinnamomo ⁊ pipe ⁊ çinçib. si ea delectat cū pauco veteri vino cōmixta est vtilis: ⁊ nō ita pcurit caput: nō tñ tāꝫ bibat ꝙ cibus natet in stōcho: sed bene pmisceat hoc de regimine nō nālium.

Uenio ad medicinalia: supponēdū est ꝙ mala cōplexio in stomacho corde ⁊ cerebro que sunt tam mēbra ꝓncipalia ꝓncipal⁹ patiētia in ea est per pītiā materie in eis vīsite. tñ est ꝙ hoza qua vnuꝫ istoꝝ est debile reliqua ⁊ totū ⁊ vene ⁊ ꝓpinque cuꝫ sint repleta ⁊ granata mittūt ad ipm: ⁊ ꝑterea nō solum stōchus est eūandus: sed totum ⁊ oīa mēbra ista. Jn solutiuis tñ debet poni aliqd ꝺ fortatiuum stomachi.

ℂ Sumat igit anteq̄ sint fortioza frigoza syrupū būc sex vicibus. Ry. oxymellis squillitici. ʒ. ſ. mellis rosati colati ʒ. i. ſ. aquaꝝ feniculi: apij. aā. ʒ. i. ſ. clarificet̄ ⁊ aromatiçetur cum pipe ⁊ cinamomo. ℂ Sumpto syrupo sex vicibus sumat hāc medicinā. Ry. diacitonitē solutiuū qō stātim describā. ʒ. i. hec est ei⁹ descriptio. Ry. carniū citonio-

rum.

Digitized by Google

rus.lib.i.mellis.lib.i.§.aceti fortis.lib.§.bulliāt sīl' q̄ulq3 habeāt spissitudinē mellis grossi:z possit fieri ad modu3 diacitoniten:z istud est ei ꝓueniēs solutiuum quo ɔ3 vti saltē bis in mēse:aut ad min⁹ semel. ¶ Et oīno studeant pītes medici assuefacē eā vomitui:ita ꝙ pro illa byeme semel in septimana ꝓuocēt vomitū:z B cum decoctione raffani in aq̄ z in aceto B mō. ℞. raffani.ʒ.iiij.aque.lib.ij.aceti.ʒ.iij.fac bullire sīl'ter igne vsq3 ad medietatē cō sumptionē:postea cola z in colatura pone si op3.ʒ.§.agarici:z detī in potu addēdo. ℈.§.salis gēme:z inde ad horā ꝓuocet vomitū cuj⁹ pēna intincta in oleo. Et si pōt vomere sine agarico:ſz solū sint ꝓtēti cū decoctōe z.ʒ.i.mellis erudi plus placet mihi. ¶ Et pīt medici vti alijs vomitiuis leuibus:aut post cibos vncuosos z incisiuos z salitos z paꝛ vini dulcis ꝓuocēt vomitū:iuxta artē Auī.4.° pmi.cap̄ de vomitu:z B pro illo tpe q̄ſq3 sit magis exonerata semel in septimana:z vtaꝛ clisterib⁹ foztib⁹ bis in septimana ad min⁹ cuj⁹ electiōe rerū carminañ. vt cētauree minozis z ficuū ficcaꝛ:z post addaꝛ ierepigre ieralogodion.añ.ʒ.§.olei anbeñ.ʒ.iij.salis:qō sufficit. ¶ Et cū vī ꝙ indiget solutiuo leui deꝛ de illo ꝑdicto diacitonitē quātitas in qua sit.ʒ.§.turbith:ſz plus mihi placeat ꝙ faciat clisteria: z vtaꝛ vomitu supradicto mō. ¶ Et oīno habeaꝛ diligētia ꝙ nō retineantur feces quoquo modo. ¶ Factis vō iam ꝙbusdā eūonib⁹:tūc op3 vti etiā ꝓtcula rib⁹ purgātib⁹ capur:sicut caputpurgys cū mastice z piretro:aut cū mastice z staphisagria:aut cuj⁹ piretro:z faciat gargarismata deponētia flegma ex aceto distillato z aq̄ vitis.añ. ʒad lib.i. addaꝛ pipis subtilissime pulueriçati ʒ.ij. vel min⁹:z sepe vtaꝛ caputpurgys trabēdo aquā maiorane vel succuj⁹ blite p nares:z hec oīno stōcho ieiuno. ¶ Et placet etiā mihi frequēs vsus ierepigre de octo rebus:ſz in forma pillaꝛ fiē in electuario. ¶ Et postq̄ me dici pītes exīstimauerunt ꝙ sit multū diminuta mā ɔ3 ante cibuj⁹ z post cape aliqd de istis electuarys.ſ.aur.ʒ.i. pro vice diaspoliticon:cui⁹ de scriptio. ℞. pipis albi nigri z lōgi:cimini coꝛ:refacti pus ifusi in aceto z folioꝝ rutbe mediocriter ficcoꝝ.añ.ʒ.i.salis nitri.ʒ.ij.ꝓfice cuj⁹ melle crudo bene z nō vltimate pistent spēs:imo sint parū per grosse:z loco isti⁹ pōt cape eadē boza diatriōpipeon:aut diaciminū cuj⁹ folys rutbe. ¶ Ante aūt q̄s videaꝛ purgata:ita ꝙ sit multū diminuta mā nō vī trāseūduj⁹ ad fortioza aromatico gariofilato pōt vti z in auroza z statim ante cibū:z post cibū vtaꝛ diacitonitē cuj⁹ melle z spēb⁹ ſm descriptionē Hal'.positā ab Auī.in cap̄ de debilitate stōchi:nec debetis vti mytridato:aut tyriaca dum est repleta:q̄n agitāt z nō educūt vel resoluūt vt op3. ¶ Et B tpe quo putaꝛ satis diminuta mā vtatur in ferculis istis aromaticis. ℞.pipis albi.ʒ.i.pipis longi.çinçib.añ.ʒ.ij. pistent z sumātur sine aromaticis alijs. ¶ Et pōt cape çinçiber ꝓditū z pip lōguj⁹ ꝓditū ante cibū statim:aut in auroza ieiuno stōcho. ¶ Et caput suū ꝓfortādo portādo in byeme sacculū sup capite toto de gariofilis pistaris:facta inde ifula z ꝛmoueant gariofili oīb⁹ duob⁹ mēsib⁹. ¶ Post ēt materiei nōbilez diminutionē pōt lauare caput cuj⁹ lisciuio:in cui⁹ q̄ntitate sufficiēti ad vnā lauaturā bullierūt stercoꝛis colūbini.lib.i.assari.ʒ.i.z caueat ne cū B lisciuio fricet facies:z si vī pīti medico pōt facere caput abzadē:z postea faciat fricari cuj⁹ capitello.ſ.cum aq̄ p⁹ saponarioꝝ itātum ꝙ ibi fiāt aliq̄ fixure:z postea sup loco iponāt folia caulin vnū sup aliud vsq3 ad quatuoꝛ:z imutent omni die bis:z cuj⁹ videnť parue vlceratiōes ꝓsolidari:tūc reiterer fricatio cum capitello vel p⁹ aqua saponarioꝝ. ¶ Et attēdēdū est ad coꝛdis ꝓfortationē cū epithimatib⁹ z odoꝛamētis bonis z ꝓfectiōib⁹ eoꝝ dialib⁹ calis z siccis.vñ ad coꝛ ꝓtinue ēt ɔ3 deferre būc sacculū. ℞. roſaꝝ coꝛallo rubeoꝝ:spodij.añ.ʒ.§.macis granoꝝ been albi z rubei cinamomi:cardamomi.ʒ.iij.xylobalsami:carpobalsami.añ.ʒ.i.ligni aloes crudi.ʒ.i.et.§.gallie muſc.ʒ.ij.muſci:ambre.añ.gra.vi.grane tinctoꝝ.ʒ.ij.pistent z fiat sacculus in pāno de grana tincto. ¶ Et si ante purgatiōes vtaꝛ sacculis:aut vnctionibus:aut cerotis sup stōcho:q̄n puto mā3 nō solū eē fluidā debēt sacculi z vnguēta z aromataria eē de rebus calidis nō stipticis: sicut in sacculo cuj⁹ pipe z cinamomo ozigano z silīb⁹. Et inunctiōes cuj⁹ oleo costino:z silr fiat cerotū: sed q̄n mā per medicinas z debito regimine est multuj⁹ diminuta: tūc fiat cerotum cuj⁹ calidis stipticis:sicut vbi gra. ℞. cerori Hal'.stōrichi.ʒ.i.laudani:gallie muſcate.añ.ʒ.i.piperis.ʒ.§.costi.℈.i.muſci.ambre. añ.grana.iiij.colophonie quātū sufficit ad faciēdū tenaꝛ:fiat cerotū sup cozio:z teneaꝛ sup stōcho: z hoc tpe diminuta mā.pseueret in fricatiōib⁹ totius coꝛpis z capitis. ¶ Et ɔ3 vti nō solū ꝓtātib⁹ stōchū:sed bis que stōchuj⁹ z coꝛ z caput ꝓfortant: q̄ſq3 magis attēdēdo vni:q̄ſq3 magis alteri ſm ꝙ pīti medico videť expedire:sicut verbi gra.diamuſcu dulce. Cōfectio de granis:electuj⁹ de kermes:z diamargarito z. z ſm būc modū ꝓcedēdo videť mihi ꝙ si est aliqua vis poterit per hāc ad sanitatē reduci:z ideo ponā finez cōsilio. Infinita.n.sunt ꝑticularia que huic pīt adaptari:dico tū vnuj⁹ ꝙ si dña vellet potius cape pillas q̄s diacitoniten pōt eūatio fieri ꝓueniēter cum puluerib⁹ fetidis:z cum pillis de puluere ieralogodioni vel iere de diacollo quintidos:z fit finis buius ꝓfilj. V. B. M. S.

¶ De discrasia frigida stōchi z capitis z abūdātia cursus māeruj⁹ flegmatica ex matrice cum extēsione hypocōdrioꝝ:z maxime post cibuj⁹. Consilium. LII.

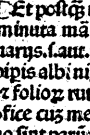

Apponit ꝙ disposicio huj⁹ nobilissime mulieris babitudinis mediocris:etatis annoꝝ.xxxiij.vel circa:cōplexionis melice est discrasia frida stōchi et capitis z abūdātia cursus māeꝝ flaticaꝝ ex matrice cum extēsione hypocōdrioꝝ z maxime post sumptū cibū z vrina alba cū sedimine grosso zc. z q̄ stōchus z cerebrū sunt cause se inuicez adiuuātes:q̄ frigiditas stomachi est cā indigōnis:q̄re multiplicant vapozes ad cerebruj⁹:z pp frigiditatē cerebri ꝓuertunť in catarros qui ptim fluūt ad stōchū:z sic ipediūt digestiuā stōchi z partim ad ptes posterioꝝ capitis sine anterioꝝ:z sic causat dolozē capit' iterdū sincipitis z iterdū occipitis z iterdū ad alias ptes nr̄i coꝛpis: vtputa ad oculos sine aures sive ad gingiuas: aut mēbza spūalia zc. q̄re vt dicit Mesue in suo de appꝛopatis.cap̄ de catarro.ꝙ catarrus ſz in se nō dicaꝛ egritudo:est tī cā egritudis:ex quo patet quod isti sunt antiquissimi ac doctoꝛes clarissimi physici per mēses de hac disp̄one recte iudicauerint z ꝓsultū fuerit qd agēdum: attamen inmēsa amicitia z singularis amoꝛ. R. dñi Abbatis ad aliqd scribeñ. me cogūt:si

iterdū maluatico medicinalr cū aligb⁹ ꝓfectiōib⁹ aroma
ticis. ¶ Carnes ei⁹ sint ex castratis vni⁹ anni: aut ex viti
lis lactātib⁹. ex sylwestrib⁹: sīc caro capoli lepozis dāpni
cerui vni⁹ anni: vitet carnes grossas antiq̄s qlēq̄les fue
rint: pulli gallinaz colūbozz volare incipiētiuz aues par
ue: sīc mozaroli turdi alaudula turtures pdices fasiani:
ſz nō aues in aqs degētes: capones vni⁹ anni sunt sapidi.
¶ Cerculū suū sint tura pinguia aromatiçata cū çinçib.
cinnamomo: iterdū brodetū z olera boni odozis ex atri
plice blite bozagine feniculo sanfuco saluia byssopo ros
marino mellissa berba blāchia rutba mentba apio vtri
usq̄ mricarie z bui⁹ siles iterduz riço bñ decocto aut far
ro. ¶ Uitet oīa lacticinia z laganas et artocleas z oē ge
nus ex pasta açima caseuz z pisces maxie sine squamis:
ſz in dieb⁹ in qb⁹ nō comedunt carnes vtaſ ouis sozbili
bus ēt alijs dieb⁹ z piscib⁹ petrosis: z si sint grossi decoq̄n
tur cū vino z aromatiçent cuz spēbus elephāginis: vitet
oīa legumina: excepto iure ciceroz: rubeoz: vitet cibaria
mali chimi z vapozātia z difficilis digōnis. ¶ Ex fructi
bus pōt vti amigdalis pinets fisticis auellanis et pomis
paradisanis z citonijs bñ maturis decoctis z vuis bene
maturis refuatis in sole aligb⁹ dieb⁹ z granatis dulcib⁹ z
damascenis bñ maturis: oēs alios fructꝰ omittat: qñ ma
li z nocēt stōcho. ¶ Ex ꝓdimētis vo pōt vti capparibus
bñ ꝓparatis cuz aceto passulato cinamomo z pauco oleo
oliue z cicorea decocta. silr cū aceto passulato z sapozib⁹
factis ex mētba saluia petrosilio serpillio cuz amigdalis
siue nucib⁹: aut auellanis cuz odore modico olei aceto et
sapa cum spēbus elephāginis z interdū galatina siue ge
latina z turibus carniū aliqualr acetosatis cum agresta:
aut aceto: aut vino granatoz cum aromatibus.

¶ De sōno vo dormiat in loco ficco nō būido siue reums
tico capite eleuato cū puluinari: z sit sōn⁹ plus q̄ mediocris: z vitet somnū diurnū: nisi pp necessitatē: dormiat p
sup lat⁹ dextrū: deide sup sinistrū z non resupine: vigilet
maxime imediate post cenā: qm vigilia supflua resoluit
z exiccat: iuxta illud Dippo. Sōnus z vigilia magis mō
nā facti malū: quare sit ei⁹ vigilia mediocris z tēperata.

¶ De motu z quiete exerciteſ exercitio magno bozis cō
gruis: z apud Auic. dicim⁹ q̄ est boza aduēr alteri⁹ cibi z
est boza 3ª digōnis que ꝓficit in mēbzis: puis tñ pcuret
bze bñficiū vētris nā: aut arte vt diceſ: z fricet totuz cor
pus boza de mane: z caput. ēt fricet pāno aspo lineo cuz
pectinatiōe: z b̄ faciat mane z sero ante assumptionē ci
bi: sicut est visitare ecclias ad aliquā distantiā z visitare
pomeria aut viridaria z buis loca amena. Quie scat post
cibuz suū nisi forte in sero post cibū: qz pōt molliter de
ambulare ad fontes: aut ad loca grata: bꝺ tñ deambula
tio breuis eē ꝺz vt cibus ad fundū stōchi descēdat: quies
est sibi nociua: z maxime tēperamētum excedens.

¶ De inanitiōe z repletiōe. dico q̄ inanitio valde supflua
nocet: ſz ieiuniū iuuat: qz fames corpa exiccat: iuxta illō
Dippo. bumidas carnes bñtib⁹ famem adhibēbonū est:
valde supflua nocet: iuxta illud Auī. tolerare famem sto
machū putridis replet bumozib⁹: purgeť in vere z in au
tūno purgatione gñali. ¶ De repletiōe. oīs repletio ma
la: quare vitet crapulam nauseatiuā satietatē. potum su
pra cibum post bozam. cibaria diuersa in vna mēsa.

¶ De accñtib⁹ aīe: vitet sollicitudinē angustiā iram tristi
tiā timozē anxietatē inducētia ꝓmones tristes z ꝓfabula
tiones mozt uozuz fugiat funerales ac nefandissimos ca
sus: qz oēs opationes debilitāt: ꝓsequaſ oīa bylarē faciē
tia: sicut gaudiū cārilenas vt tripudia iocosa facetias so
nos puersationes gratas: qz spūs viuificāt z aīaz dilatāt
in coꝛpoze: si vult sanitate carere abstineat a mētis ꝓfoz
tatione z in totum z sup totum abstineat a ꝓstantibus.

De regimine aūt ꝑticulari qō ꝑtiz erit ꝑseruatiuuz. p̄ purgeť sel ad min⁹ in vere: aut bis vt in autūno di
geraſ p̄. B̄ digesto mā flatica q̄ a pdūio vz peccare: et in
stōcho capitis z mrice. R. syru. acetosi cōpositi. ʒ. i. mellis
ro. colati. ʒ. 5. aq̄rū fenic. betonice. añ. ʒ. i. 5. misce z sumat
plib⁹ vicib⁹ donec mā sit digesta: z recipiat i auroza cal⁹.
¶ Postea sumat B̄ solutiuuz. R. pulpe casſ. nouiter exē
cte. ʒ. vi. aut loco ei⁹ si abboꝛret cassiaz māne electe. ʒ. i. 5.
elų indi. maio. ʒ. ų. 5. ꝓfectſ. amech. ʒ. i. z cū decoctiōe pu
noꝛ tamarin. polipo. cartba. z in fine addaſ tbimi z epi
tbi. z fiat potio quā sumat actu calidā p duas bozas ante
diē: z dormiat sup ipaz aliquātisp: postea moueaſ dū ict⁹
opart: ita q̄ visilr ꝓficiet opōnez suā in sex bozis vel
circa: z B̄ est maxie cū nibil ꝓcipiť de odoze ipi⁹ medicine
deide sumat lauatiuū suū ex aq̄ ozd. aut iure cicez rube.
cū. ʒ. 5. çucchari rub. si aūt abboꝛret medicinā pōt accipe
diarob cum turbitb. ʒ. 5. diacitonitē solutiuū positum ab
Auī. ʒ⁹ cañ. ʒ. iij. aut pillas aggregatiuas cotias. añ. ʒ. 5. mi
sce: z fiat pill. y. q̄s sumat vt ocñ ē: deide post lauatiuuz
p boza sumat prādiū suū ex cibis añdictis. ¶ Itē die vo
seq̄nti sumat. ʒ. i. myrtidatī auroza aromatici ro. ʒ. 5. mi
sce z sumat in auroza. ¶ Itē aligb⁹ diebus seq̄ntib⁹ post
bui⁹ purgatiōez vtaſ aromatico ro. descriptōe Babzie. p
bos dies. ¶ Itē si nā nō seruiret pp stipticitatē ventris
vtaſ clisteri lenitiuo. vz. R. decoctiōis maluaz viol. fur
furis siue ozdei. lib. i. aut aque ozdei. lib. i. vitelli ouoz re
cētiū numero. ų. puluis çucch. ʒ. i. olei cōis. ʒ. iij. salis cōis
ʒ. iij. z iterduz si placet ponaſ cassiefistule. ʒ. i. fiat cliste
re: aut vtaſ suppositorio ex melle z sale cōmuni.

¶ Dicto de regimie ꝑticulari mō dōm est de regimīe ma
gis ꝓpio qō ꝓcernit ꝓpriaz māz cū suis accñtib⁹ in q̄ tres
erūt itētiōes. vz. p⁹ ad stōchū. z⁹ ad cerebꝝ. 3⁹ ad mricez.
¶ Digerať p mā mediāte tali syr⁹ R. radicū apy: fenic.
sparagi: petrosi. añ. M. 5. cypi: acozi: diptami: calami aro
matici. añ. ʒ. 5. pule. calam. mētbaſt. mricarie vtriusq̄ ar
tbemisie semen rubee tinctozis. añ. ʒ. i. bac. lauri: se. anisi
feni. danci carui sisel. añ. ʒ. v. capil. ve. ʒ. ij. dimittanť in i
fusione in lib. vi. aq̄ fontiū clare p diem: deide bulliāt ad
ꝓsūptiōez medietatiſ z bñ fricenť cū manib⁹: deide coleť
z ex b⁹ colatura accipit. lib. ij. çuc. albi de vna cocta mel
lis dispumati. añ. lib. i. z aroaticeť cū spēb⁹ ligatis in petia.
R. cinamomi ʒ. ij. nucis musc. gariofil. macis. añ. ʒ. i. ç. ç.
galāge indegl. añ. ʒ. ų. fol. croci: ligni alo. añ. ʒ. 5. z decoq̄
tur ad sufficiētē q̄ntitatē. si vis potes addere in fine aceti
sgl. ʒ. ij. ʒ⁹ in pñti nō est vis: qz accipiā de oxymelle sgll.
R. syru. supta scripti: syru. de sticados mellis ro. cola. oxy
mellis sgl. añ. ʒ. iij. ꝺcoctſ. casſ. lig. nucis musc. calamē. in
nipi. ʒ. ij. misce z sumat aligb⁹ dieb⁹ i auroza cal⁹. ¶ Itē
facta digone sumat ista medicinaz. R. agarici trocisciati
reubar. mū. z electi. añ. ʒ. ų. spi. ℈. 5. icidanť subtilr: z ifun
danť in decoctōe prunoꝛ tamarindoꝛ polipo. passul. car
thami: z i fine addať tbimi z epitbimi: z dimittanť in ifu
sione p bozas. viij. deide fiat fortis expssio in q̄ dissoluat
māne ele. ʒ. i. aut casſ. nouiter exicte. ʒ. vi. diafinicōis ꝓfec
tiōis amech. añ. ʒ. i. z fiat potio: quā sumat p. ų. bozas añ
diē. ¶ Si aūt abboꝛreret in foza potabili pōt accipe bꝺ
pillas. R. pillaz fetiꝺ. pillaz cochi. añ. ℈. i. pillaz aggre
gatiuaz. ℈. ų. misce: z fiant pille. vij. q̄s sumat vt supra.
¶ Itē loco supta scriptarū pōt vti isto puluē. R. turbitb
elec. ʒ. i. reubar. ℈. i. ç. ç. ʒ. 5. mast. ℈. i. z pōt sumē loco me
dicine cū vino al. ʒ. ų. ¶ Itē. R. diarob cū turbitb. ʒ. ij.
aut diacitonitē solutiui descrip. Auī. ʒ⁹ cañ. ʒ. iij. z vtaſ: qz
est medicīa delectabilis bone opōnis: z pt vti loco supta
scriptaz

Digitized by Google

scriptaꝝ per duas horas ante diez. ℭ Itē facta opōne ꝓ visili crit spatio sex horaruꝫ: aut qñ nō ꝓcipit odorē: aut eructuatōes ipi⁹ medicine sumat lauatiuū suū ex iure cicerꝝ rubeoꝝ cū ʒ.ʃ. çucchari rubei: aut ex aq̄ ordei: aut in re carniū ex vnda. ℭ Itē die seq̄nti sumet ʒ.i. myrridati cū tātūdē pliri sarcoticon. ℭ Itē post duos dies aut tres fiat fomētatio stōcho in hūc modū. ℞. ros. rubeaꝝ mēthe ficce extremitatū absinthy sgnāti. aā. M.ʃ. cinamomi ʒ.ʃ. çinçib. galāge nucis muſc. gariofi. corticū citri macis cardamo. aā. ʒ.y. seis anisi fenic. cimini carui siseleos amomi ameos. aā. ʒ.iy. ligni aloes. ʒ.i. ꝓtundant̄ gſso mō: ꝛ bulliāt in vino albo odorifero coopto vase bullitione vna: deide accipe spōgiā ad q̄ntitatē vole man⁹ ꝛ ifusa in supraſcripta decoctione: deide facta expſſione supponat̄ stōcho: ꝛ cū icipit ifridari remoueat̄ aq̄: ꝛ ℔ fiat. iiy. aut. v. vicib⁹: deide excitet cū pāno calo. ℭ Poſtea vngat̄ cuꝫ vng⁰ infraſcripto. ℞. olei spice masticis absinthy. aā. ʒ. iy. cere quātuꝫ sufficit: ꝛ in fine addat̄ pul. masticis. ʒ.ʃ. pul. gariofil. macis cinamomi cozalloꝝ rub. ligni aloes. aā. ℈. i. gallie muſc. ℈.ʃ. miſce: ꝛ fiat vng⁰ ꝓ vnctione stōchi facta supraſcripta fomētatiōe. ℭ Cerotū ꝓ stōcho facta vnctiōe ꝑ aliās dies. ℞. masti. stoxacis calamēti. aā. ʒ.i. gariofil. cinnamomi ligni aloes cypi sandaloꝝ rubeoꝝ. aā. ʒ.ʃ. mēthe ficce ros. rubeaꝝ absinthy sgnāti. aā. ℈.i. spice macis cozalloꝝ rube. aā. ℈.y. laudani. ʒ.y. puluerizent̄ ꝑdicta: ꝛ cum oleo masticis. ʒ.ʃ. picis rasine. aā. ʒ.i.ʃ. cere. ʒ.ʃ. ꝛ fiat cerotuꝫ ℔m formā bonā. Si aūt ꝑ iterualla tpis post vſuꝫ ceroti velit vti facculo potes hȝ vti. ℞. mēthe ficce sgnāti absinthy. aā. ʒ.y. cinnamōi gariofil. çinçi. galāge spice macis ꝛylobalſami carpobalſami. aā. ʒ.i. macis. ʒ.y. cozalloꝝ rub. coriādroꝝ ꝓparatoꝝ. aā. ʒ.ʃ. ligni aloes. ℈.y. cozticū citri gallie muſc. aā. ℈.i. ros. rub. ʒ.i. ꝓtundant̄ gſso mō ꝛ fiat facculus cuꝫ pāno de grana in foꝛa scutaçoli ꝓ stōcho. ℭ Itē vtat aromatice ros. diagalāga. çinçi. cōdito: ℔m tñ diuersitatē tpis aūt traçea gſſa: aut pul. ducalis: aut sufficit aromatico a Me sue descripto. ℭ Itē pōt vti ista ꝓfectione q̄ est stōticha cordialis. ℞. sandaloꝝ rub. vtriuſq; been. cozalloꝝ rub. aā. ʒ.ʃ. ros. rub. ʒ.i. semis cōiuꝫ fridoꝝ amili. dragāti gūmi arabici berberoꝝ pap. albi lactuce citonioꝝ. aā. ℈.ʃ. spice cinnamomi assari anisi feniculi masticis sgnāti galāge nucis muſc. çinçi. macis cardamomi. folij. aā. ʒ.ʃ. rasure eborꝫ margaritaꝝ fragmētoꝝ gallie muſ. trociſcorū diarodon. aā. ℈.i. folioꝝ auri ꝛ argēti. aā. nūero. iiy. muſci ambre. aā. gra. iy. amigdalaꝝ dul. pineaꝝ. ʒ.y. ambaꝝ mūdataꝝ cū aq̄ feruentiſſima incidant̄ subtilr: ꝛ cū çucchar albo. lib. y. fiat cōfectio in mozſellis: de qua sumat mozſellū vnū ꝑ hora añ prādiū cū modico vini odo riferi. ℭ Cōfectio alia stomachalis. ℞. cinnamomi. ʒ.y. çinçib. nucis muſ. cardamomi galāge gariofi. aā. ʒ.i. macis folij: ligni aloes. aā. ℈.ʃ. anisi. ʒ.i. pellicularꝝ itrinseca rū stōchi gallinaꝝ ablutaꝝ cū vino malua tico ꝛ exiccata rū. ʒ.iy. çucchari tabar. ꝛ lib. y. ꝛ fiat ꝓfectio in mozſellis. ℭ Dicta itētione p⁹ mō venio ad intētionē ʒ⁹: circa quā aliq̄ brevia ꝑticularia dicā. ꝑ oinertat̄ mā que fluit iterdū ad stōchū cū gargariſmatib⁹ caputpurgys fumigationib⁹ ꝛ cū ꝓfortātib⁹ terminū. ℭ Fiat gargarisma in hūc modū. ℞. oxymellis simplicis. ʒ.y. decoctiōe ordei cozti cū thuris. ʒ.iiy. ꝛ fiat gargariſma ante cibū ꝑ tres horas mane ꝛ sero. Si vo indigem⁹ fortiori icisuo fiat cū oxymelle sgllitico postea cū melle ros. cū decoctiōe sumach balaustiaꝝ gallaꝝ cypſſi cinamomi gariofil. aā. q̄tū sufficit. Itē fiat caputpurgiū cū aq̄ mellis: aut cū aqua ros. melle ros. colato ꝛ aq̄ fenuculi ꝛ hyſſopi: aut cuꝫ succo bletis depurati. ℭ Itē iterdū puocent̄ sternutatiōes: aut cū succo cucumeris asinini: aut pipere: aut elleboro: aut cyperbotio. ℭ Itē ꝓfortē cuꝫ pomo ambre dicto a Mes. in suo de appropriatis. cap̄ de soda frida. ꝛ multe repiunt̄ descriptiōes q̄s brevitat̄ gra omitto. ℭ Liſciuiū pro cō fortatiōe ꝛ exiccatiōe capit; post eūone factā. ℞. folioꝝ lauri maiorane camomille sticados assari calamēti foliculoꝝ sene salutis rosmarini. aā. M.ʃ. nucis muſ. laudani. aā. ʒ.y. ꝓtundant̄ grosso mō: ꝛ inuoluant̄ in petia: deconquant̄ in liſciuio mūdo claro facto ex cinere stipitis canliū ꝛ fermēti virtiū ꝛ lignis ficuū ꝛ quercoꝛis ꝛ abluat̄ caput cuꝫ dicto liſciuio in bebōa: ꝛ ſi fieret embrocatio ex hȝ liſciuio iterdū fortⁱ ipzimeret. ℭ Itē suffumigeꝛ cū hȝ trocisc is mane ꝛ sero. ℞. stoxacis laudani cere. aā. ʒ.ʃ. nucis muſ. ligni aloes thuris masculi radicis peonie blacte biſantie calami aromatici myrre masticiſ. aā. ʒ.i. muſci. ℈.i. aut. ʃ. pulueriçent̄ ꝑdicta: ꝛ cū stoxace laudano et cera fiāt trocisci: q̄ruꝫ q̄libet ſit. ʒ.ʃ. de q̄ fit suffumigatio sup carbones. ℭ Itē fiat sacculus. ℞. camomille maiorane sticados. aā. pugillum. ʃ. corticū citri. ʒ.ʃ. cinamomi gariofi. aā. ʒ.i. spice. ʒ.ʃ. macis: nucis muſ. aā. ʒ.i. ſe. nigelle. staphisagrie sandarace iunipi. aā. ℈.y. gallie muſ. ℈. i. ꝓtundant̄ grosso mō ꝛ in sacculo de pāno de grana ad q̄ntitatē vole man⁹ supponat̄ cōmiſſure capitl. ℭ Quātū vo ad ʒ⁹ itētionē q̄ est circa regimē ipi⁹ mīricis post mū dificationē mēſtruoꝝ purgeꝛ matrix a supfluitatib⁹ albis flaticis defluētib⁹ in hūc modū. ℞. bñdicte. ſ.ʃ. elleboꝛi albi. ℈.i. ꝛ fiat suppoſitoriū cū pāno lineo inuoluto cū filo pēdēte in nocte: aut de die ipa gesceēte. ℭ Itē pōt fieri suppoſitoriū ex ieralogodion. ʒ.ʃ. ꝛ supponaꝛ cū petia vt dcm̄ est: aut diſſoluaꝛ cū oleo iunipi. fiat suppoſitoriū cū lana viridi: aut cotto ifusis in dicto liq̄re ꝛ supponaꝛ vt dcm̄ est. ℭ Itē pōt fieri suppoſitoriū ex gūmi arabico bdellio serapino ꝛ oppoponaco. aā. ptes eq̄les: ꝛ cuꝫ felle tauri: ꝛ pice liq̄da fiant suppoſitoria ad lōgitudinē q̄tuoꝛ digitoꝝ cū filo pēdētia. ℭ Itē si aliq̄ inducereꝛ ardoꝛ siue pzurit⁹ ex vſu supraſcriptaꝝ reꝛ removeaꝛ cuꝫ petia lini siue coto carmiato ifusis in oleo viol. aut oleo nenufarino: aut ex albumie oui ꝓquaſſato cū aq̄ ros. aut aq̄ solatri: ꝛ renoueꝛ q̄ſq; doloꝛ siue pzurit⁹ removeaꝛ. ℭ Itē fiat enēcaſma in q̄ sedeat mulier ifra vmbilicuꝫ. ℞. calamēti pulegij origani rute ficce mēthaſtri salutis ſol. lauri. aā. M. i. artbemiſie betonice. aā. M. i.ʃ. seminū aniſi fenic. carui cimini baccarū lauri nigelle iunipi. aā. ʒ.i. decoq̄nt̄ in aq̄ sufficiēti in qua sedeat mulier: vt dcm̄ est. ℭ Itē suffumigeꝛ cū traiectorio: aut sede pforata cuꝫ hȝ trocis. ℞. thuris masticis myrre stoxacis calamite seminū iunipis. aā. ʒ.i. galbani aromatici. aā. ʒ.ʃ. gallie muſca. ligni aloes. aā. ℈.i. muſci gra. iiy. ꝛ cū cera q̄tū sufficiāt fiāt troc. ex qb⁹ suffumigeꝛ sero ꝛ mane post balneuꝫ supraſcriptū. ℭ Itē inūgat̄ stōchus cū vng⁰ marciaton: aut vng⁰ aragō. aā. ptes equales: aut oleo muſcelino: aut oleo spice. ℭ Itē vtaꝛ ꝓfectio pliri sarcotico. ℭ Itē vtatur hui⁹ ꝓfect⁹. ℞. margaritaꝝ nō ꝓforataꝝ piretri amboꝝ. aā. ʒ.i. çinçi. ꝛ masticis amboꝝ. aā. ʒ.iiy. dozonici çedoarie se. apy capſie cardamomi nucis muſ. cimini. oiuꝫ aā. ʒ.y. been albi ꝛ rubei pipis ꝛ macropipis oium. aā. ʒ. iy. cinamomi. ʒ.ʃ. çucch. tabarçet ad pōdus oiuꝫ pulueriçent̄ subtilr: de q̄ sumat coclear. i. in mane cū vino odorifero. potes aūt facē ꝓfec. in foꝛa solida: aut in foꝛa ely de q̄ pōt sumē. ʒ.y. ꝓ vice. ℭ Puluis ad idez q̄ pōt vti in cibaryo. ℞. spice sgnāti nucis muſ. cardamomi galange çedoarie. aā. ʒ.ʃ. macis gariofil. folij ligni aloes masticis çinçi. cubebe croci aniſi anheti oçimi feniculi petrosilij carui ameos dauci caſſie lignee calami aromatici. aā. ʒ. y. ros. rubeaꝝ. ʒ.i. çucchari. ʒ.iy. salis cōis. ʒ.y. ℭ Si aūt

Digitized by Google

foꝛare volueris eliꝰ ꝓficiaꝫ cū syrupo de citonys saluie absinthy maiozane melliſſe archemiſie ſemie iunipi pulegy calameti.añ.ʒ.y.ꝛ cuꝫ puluē ſupꝛalcriptaꝫ reꝫ fiat eliuꝫ: de q̄ ſumat.ʒ.y.ꝓ vice. ¶ Interdū vtaꝫ hac ꝓfectiõe. ℞. diacoꝛi:ꝓfect'.piiri ſarcoticõ aromatici roſ. deſcriptiõe Habi.cū.s.roſ.viol.diabugloſſati diabozagina ti.añ.ptes eq̄les: miſce in moztario:ꝛ cū syr⁹ de cozticib⁹ citri in foꝛa ely. ¶ Itē vtaꝫ mirabolanis ꝯditis iterdū poſt purgatiões fcās. ¶ Itē vtaꝫ bꝫ pillis in regimie ꝓſeruatiuo:ꝛ ꝓfuatiuo ſiue itermiſſiõe tpis ſiue diete. ℞. icrepigre.ʒ.xy. mirabolanoꝝ nigroꝝ ꝛ citrinoꝝ.añ.ʒ.iy. malticis aniſi: ſucci eupatoꝝy: ſucci abſinthy.añ.ʒ.i. roſ. rub.ʒ.y. teranť ꝛ cribellent:ꝛ cū melle roſ. q̄tꝰ ſufficit fozmen̄ pille: de qb⁹ ſumant. ℈.y. ꝛ fiāt pille gnque ꝛc. ¶ De ſupflua extenuatõe pp debilitaꝛ digeſtiue ſtõchi: ꝛ inteſtinoꝝ cuꝫ rugitu ꝛ ſonitu. Conſilium. LIII.

¶ Iſpoſitio bui⁹ nobilis viri dñi ꝓuincialis de Janua pp quā itē do ꝓncipaliꝫ ꝓſulere ſibi eſt ſupflua extenuatio:ꝛ patiť ipe fere ꝓtinue rugitū ſaltē: ita q̄ oi boza cõprimēdo vētꝛē ꝓpe ſtõchuꝫ in ſiniſtro laꝛe ſentiť manifeſte ſonit⁹ ſatis grauis. ¶ Et cuꝫ bꝫ ex iteruallis pancoꝝ diey accidit ſibi q̄ egerit ī die vna ſatis multū egõnē ptim groſſaꝫ ptim ſubtilē ꝛ colozis cinericy: ex cui⁹ emiſſiõe alleuiaťur:ꝛ ſi comedat parūp abūdãtius grauať. ¶ Appetitū aūt bꝫ ſatis bonuꝫ nec ſitit ꝛ vrinas bꝫ colozis pallaris cū ſp̄uma ꝛ bypoſtaſi diuulſa viſcoſa dozmit ꝓuenięter ꝛ ſpuit ſatis:ꝛ iudicio meo eſt cõplonis nãlis fride ꝛ ſicce recte: iuxta exẽplū Aui.ꝑ ꝑ cū dixit. q̄ bꝫ cõplonē bñs gñar bũiditaťe exneā pp debilitaťe digeſtiue:ꝛ eſt bõ macer: cui⁹ ũcture ſunt laxe ꝛ vene anguſte timozoſis leuis ſuauis:ꝛ fridus tactu:ꝛ eſt etaꝫ annoꝝ circa.xtiy. ¶ Et qb⁹ ps in cãis extenuatõis eē ꝑ debilitaťe digeſtiue ſtõchi:ꝛ iteſtinoꝝ a cõplone fri gida radicaliꝫ ſicca:ꝛ accñtaliꝫ bũida. ¶ z⁰ debilitaťe digeſtiue epatis pp cõplonē fridā ꝛ bũidā accñtaliꝫ cū pñtia flatice mãei. ¶ ʒ⁰ oppilones que ſunt ptim in epate ꝛ ptim in ſtrictis vys poſt epar. ¶ Et 4.° debilitaťe duaꝝ vtutū in alys mẽbris. ſ. attractiue ꝛ digeſtiue. ¶ Et qb⁹ diligẽti medico ps que ſint gñales intẽtiones bñde.

¶ Sz ego omiſſis diſputatiõib⁹ pp bꝛeuitaťe dabo ꝓſiliū in regimie vite:ꝛ poſtea in vſu medicinaꝝ inuocato diuo auxilio:ꝛ poterit pudẽs medicus ꝓſiderare quo ex pictura artificiali indicatõe ſumpta a tenuitate:ꝛ per ꝓns mõ q̄dā inanitiõis:ꝛ a pñtia mãe:ꝛ p ꝓns repletiõe mala:ꝛ a vtutū dictaruꝫ debilitate ꝛ mala cõplone humida accñtali ꝛ ficca nãli videať mibi ptim vni ptiꝫ alteri tri buẽduꝫ. ¶ Intelligẽdo q̄ malā cõplonē ficcā nãlem nõ intellig̃o ſctā a ꝓncipys gñationis:qꝛ in boc dubito: ſed illā que ſegtur elemẽtarem mẽbroꝝ cõpoſitionem.

¶ Incipiamus g̃ ab aere in quo ops cauere oẽz excellẽtiā q̄uſq; videať ſupflua accñtalis humiditas pp exeũtia:ꝛ poſtea ꝓuenit ei aer adaliq̄les rẽdẽs bũiditaťe q̄uſq; reſumať parūper ſine excellẽtia in actiuis niſi in leuiſſima caliditate ꝛ bꝫ eẽ clarus mũdus a ſozdib⁹a malo vapoze fumo nõ vẽtoſus:ꝛ in eſtate tẽpeť eꝰ calitas cū ramis ſalicis aut yitis:ꝛ bꝫ cauere a tolerãria nimie friditatis extremoꝝ ꝛ nimie calitatis: declinãdo tñ ad aliq̄le caliditaťe:ꝛ facta aliq̄li leui purgatiõe vt dicã ifra: ꝓueniret ei in mane cõpleta digõne p⁹:ꝛ ĩmediate z⁰ balneari in aq̄ calida dulci decoctionis pauce camomille caliditate nõ multuꝫ excedẽte:ꝛ ibi tãdiu mozari q̄ extremitates digitoꝝ rumeſcãt aliquãtulu:ꝛ nõ expectet quouſq; detumeſcãt:ꝛ poſtea ſtatim egredi anteq̄ ſudet:et ſe tergere ꝛ pauco tempoze interueniẽte comedere.

¶ Exercitio ops eũ yti nõ multo ſz ſuaui q̄uſq; ĩcipiãt extrema calefieri:ꝛ ſit exercitiũ ãbulatiõis in locis ſepari aeriſ:ꝛ maxime libi in rure:ꝛ caueat nimietaťe exercity. ¶ Põt tñ facẽ in mane poſt emiſſionẽ egõnũ fieri ſibi fricatiões ad crura ꝛ coxas ꝛ nates ꝛ ſpatulas ꝛ vẽtreꝫ ꝛ pect⁹:ꝛ caput ꝛ bꝛacchia cū mãtili leni quouſq; calefiãt iſta loca:ꝛ parũper fiãt tumida:ꝛ viret oĩmodā quietez. ¶ In cibis et⁹ ops q̄ ſint bũidi actu facilis digõnis:ꝛ boni nutrimẽti:ꝛ ad leuẽ caliditaťe tẽdẽtis:ꝛ bũiditaťe ꝛ data in tãra q̄titate q̄ medicus pcipiat ipos bñ digeri:ꝛ vices aut itegre cibationis: aut partialiuꝫ numerenť ſm q̄ põt digerẽ: ita q̄ nullo mõ z⁰ cibũ ſumat añ cõplemẽtũ digõnis ꝑmi cibi:ꝛ nõ ſint viſcoſi neq; groſſi. ¶ Deſcendẽdo ad ꝑticularia dz panẽ aſſumẽ ex optima farina frumẽti mũdi ab alys granis:ꝛ ſit bñ piſtus ꝛ bñ fermẽtaꝰ ꝛ bñ cocꝰ ꝛ bẽat ꝓiũctũ aliq̄d minuti furfuris ꝛ ſalis. Et caueat panes oppoſiti modi: neq; comedať calꝰ: vt venit a furno: neq; tꝛãſacta die ʒ⁰. ¶ Et nõ ſit ex frumẽto duro groſſo ſicut Sicilie. ¶ Carnes autẽ ſint ſiẽ carnes puaꝝ auiũ pulloꝝ ꝓdicũ faſianoꝝ ꝛ colũboꝝ volare incipiẽtiũ ꝛ turturuꝫ iuueniliũ ꝛ bedoꝝ ꝛ caſtrati annualis de mõte:ꝛ q̄nq; vituloꝝ lactentiũ puoꝝ ꝛ reliq̄s carnes meli⁹ eẽt dimittẽ:ꝛ ſint de pte dextra ptis anteriozis aialis derelictis iteriozib⁹ ꝛ capite ꝛ collo ꝛ ſit ꝑpe pars illa q̄ vocať macra ſiue caro rubea:ꝛ nõ pars valde pinguis vel mixta cū pinguedine ex aialib⁹ ſanis nutritis in aere libo mediocriter pinguib⁹ ꝛ nõ ſit caro aialiũ ſaginatoꝝ: aut ſtãtiũ in carcerib⁹:ꝛ meli⁹ eſt q̄uſq; ſit foztioꝛ q̄ ſint elixe niſi eẽnt auicule pue: baruꝫ tñ auiculaꝝ oſſa nõ comedanť: neq; ẽt pulloꝝ. ¶ Vitelli ouoꝝ recẽtiũ ex gallinis ſunt ꝓuientes nõ multũ cocti: iimo tenelli q̄ſi cruq; coquanť:ꝛ ſi fieret frictiliũ ex eis cũ bono oleo oliuaꝝ ꝛ pauca aceti q̄titate q̄ eẽt valde tenellũ ꝓ aliq⁹ vicibus nõ incõueniret: ſz ouа dura ꝛ nõ recẽtia ꝛ ouа alioꝝ aialiũ dimittanť. ¶ Piſces iudicio meo meli⁹ eẽt nõ comedere: ſed ſi comedanť ſint pui ſquamoſi de libo mari vel de fluuio currẽte ſup arena vel lapidib⁹:ꝛ ꝓdiant cũ modico pipe ꝛ pauciſſima aceti q̄titate: vel coq̄nť in vino. Et piſces magnos: aut ſine ſquamis: aut ð ſtagnis: aut nõ boni odozis dimittat penit⁹. ¶ Pꝛo nũc oib⁹ pẽſatis puto q̄ ſit meli⁹ dimittẽ lac ꝛ caſeuꝫ ſm oẽm modũ: ſi tñ rugit⁹ ille ceſſaſſet nõ negauiſſem lac aſine poſt leuẽ purgatiõe debito mõ ꝛ tpe. ¶ Victualia de paſta ſiẽ lagane artoclee ꝛ paſtilli ꝛ filia:ꝛ frumentũ coctũ dimittatur oĩno:ꝛ ſil⁹ oia legumina ꝛ miliũ ꝛ panicũ ꝛ riçũ ꝛ oia grana niſi ozdeũ ꝛ bꝛodiũ ciceruꝫ: qb⁹ põt aliq̄n yti. Sz pꝛo ferculis eius põt yti pane bullito vel vitellis ouoꝝ vel amigdalato cū çucchaꝛo vel bꝛbis gbuſdā ſiẽ bozagine bugloſſa feniculo endiuia ꝓucta cū aliq⁹bus calidis: cicorea cicerbita cū mentha vel petroſilino vel macedonico vel aliq⁹ talib⁹ filib⁹. Alias aūt bꝛbas ſiẽ lactucā ꝛ bletas ꝛ erucam:ꝛ poꝛtulacā ꝛ ſinapi ꝛ naſturciuꝫ ꝛ amaras bꝛbas dimittat ex diuerſis cauſis niſi tpe eſtatis in vembemtib⁹ caloꝛib⁹ vteꝛeť pauca lactuca cocta. ¶ De radicibus dimittat allia poꝛros cepas raffanoꝝ rapas ꝛ napones ꝛ paſtinachas. Sed põt yti radice apy: aut petroſilini: aut feniculi ſparagi: aut iringi: ſumendo earuꝫ decoctiones cuꝫ carnibus vel ptiſana ozdei vel alys cibis. ¶ De fructibus cõueniũt ei ficus recẽtes bene mature: nõ tñ in multa q̄tãtate:ꝛ ficus ſicce ſi comedãtur cum nucibus: aut cuꝫ amigdalis ante cibũ ꝛ grana pini ꝛ piſti ci: ſed poſt cibũ põt yti amigdalis cum çucchaꝛo:ꝛ gbuſ daꝫ auellanis aſſatis cū çucchaꝛo:ꝛ tolerať aliqd de piro cocto vel de citonio cum aniſo ſupius vel feniculo:ꝛ alys fructib⁹ tã ſicci q̄ bumidi ex diuerſis cauſis dimittatur intelligendo melones ꝛ cucuꝛbitas:ꝛ melõgenas:ꝛ filia in numero fructuum. Fungi ꝛ tubera oĩa dimittatur.

¶ Et in

Digitized by Google

¶ Et i vna mēsa nō cōedat diuersa cibaria q̄tū plus ē ei ponere: q̄ si sint diuersa p̄mittat mollia: aut vētrē leniētia.

¶ Potꝰ eiꝰ ɔz eē vinū albū pticipās leuissima dulcedine q̄sq; videat aptas eē oppilatōes. Sɔz postea sit vinū rubeū claꝝ aliq̄ter dulce: ꝛ nisi sit multū potēs nō ops aquā cōmiscere: ꝛ cū cibo suo nō bibat multū: imo p̄cise tantū q̄tū ad cibū putat sufficere cōmiscēdum: q̄ si remāserit fortis cōpleta p̄ma digone pōr aliq̄d bibere.

¶ Somnꝰ eiꝰ sit in camera bñ clausa tēpati aeris in bono lecto: capite bñ eleuato: ꝛ corpe bñ coopto: ꝛ sup latere sinistro vtplurimū: ꝛ incipiat saltē duobꝰ horis post cenā ꝛ sit in nocte vel in mane aī tertiā: ꝛ caueat somnū diurnum ꝛ sup vacuitatē ꝛ sup nimiā repletionē.

¶ Euacuatōes egōnuꝫ ꝓueniunt ei si sint ꝑ suū cursum nālē sel in die ad minꝰ: ꝛ q̄n nā nō rndet fiat clisteria cū ɔcoctōe anisoꝫ: ꝛ se. anbe. ꝛ filiū rez carminātiū cū. ʒ.5. ierepi. pulpe cassie mell ro. colati. aī. ʒ.i.5. olei anbe. ʒ.iy.

¶ Caueat sibi ab ira tristitia acidia sollicitudine cogitatione plurima doloze ꝛ vsu venereoꝫ.

Descēdēdo ad medicialia nō obstāte sua macilētia: q̄ mala cōplo stōchi ꝛ epatis eiꝰ saltē foueā a mā flatica: vī mihi q̄ dēat leuiter purgari nūc cū erit ianue sumēdo p̄ syrupū B mō. ℞. mellis ro. colati. ʒ.iij. diſtēpet cū hac decoctōe. ℞. anisoꝫ ꝓtusoꝫ ʒ.y. passulaꝝ. ʒ.5. ligritie. ʒ.iy. masticis. ʒ.i.5. fac bulliri in lib. i.5. aq̄ lēto igne q̄sq; redeat ad tertiā p̄ē: ꝛ erit decoctio p duabꝰ vicibꝰ: quēadmodū syrupꝰ: ꝛ si oꝫ clarificet.

¶ Sūpto syrupet cū hac medicia. ℞. reubar. electi. ʒ. y. spice. ℈. i. infundaī in decoctōe silī decoctōi syrupi re mora masticē p mediū diem. Postea colet ꝛ in colatura addaī turbith electi. ʒ.5. ℈. ℈. ꝛ fiat medicia q̄ iudicio meo est valde leuis. Oꝛ si pnti medico turbith eēt suspectū pp vtutē extenuatiuā deī ifusio. ʒ.y.5. reubar. in dcā decoctōe cū suo cozrectiuo: ꝛ itez si pp extenuatiōes videaī poti vtēdū blāditiuo regimīe: ꝑtiz pp supueniētes estatē capiat syrᵐ p̄dcm. ℞. y. dieb ꝛ oiꝰ duob dieb sel faciat clistere: in q̄ bulliuerit seia carmiatiua: sic dauci ꝛ anisuꝫ ꝛ ciminum ꝛ semē anheti ꝛ silis: dimittēdo vehemēter acria cū ozdeo ꝛ radice maluauisci: ꝛ in colatura ponaī pulpe cassie ꝛ ierapigra. aī. ʒ.vi. cū. ʒ.5. eiꝰ de baccis lauri ꝛ oleo anbetino. ʒ.iij. ꝛ ita transeat loco purgatōis sumēdo ꝓtusum eodē tpe: ꝛ dimittēdo cibos duros: ꝛ postea paulatiz redeūdo ad cibos q̄ sumunt in foꝛ solida: leuis tñ digōnis: deīde ad cibos sanoꝫ paulatim.

¶ Uī aūt mihi q̄ oī die tribꝰ horis aī cenaꝫ q̄n sumit in mane syrᵐ vl aliā medicinā sumaī de cbifodea posita a Hal. circa. ʒ.y. ℈ vice cū pauco vino arōatico: cuiꝰ est hec cōpositio. ℞. pīpe passulaꝝ fine cozticibꝰ ꝛ arillis. ʒ. xv. croci. ʒ.i. calami aroma. ʒ.y. bdellij iudaici. ʒ.y.5. cinamomi. ʒ.y. sgnāti. ʒ.y.5. cassie lignee. ʒ.5. spicę. ʒ.iij. myrre. ʒ.iij. terbētine. ʒ.iiij. aspalti limati vl pulueriçati. ʒ.i. mellis diſpumati optimi. ʒ.xvi. vini q̄tū sufficit ad icoꝛporāduꝫ oia adiuicē in foꝛ eiꝰ: ꝛ sit vinuꝫ claꝝ odoriferꝫ subtile aurei colozis. ¶ Itē q̄n igredit prādiū vī mihi q̄ meliꝰ est ei p̄ctis post. xv. dies: in gbꝰ erit: aut purgarꝰ: aut clistericat mō supradcō. In itroitu prādij sumat. ʒ.i. buī eiꝰ. ℞. dia spolitico: cuiꝰ dscriptio bī a Hal. in regimēto sanitatis. ʒ.iiij. diacalamēti. ʒ.y. misce. bec. n. adiuuāt digonē adiuuāt expulsiuā ꝛ faciūt trāsire cibū ad mēbra: ꝛ cū B carmināt vētositatē. ¶ Cuꝫ aūt trāsiuerit tps vni mēsis opōtebit vti reb restauratis: i gbꝰ i estate n sit nisi tēpamētū: ꝛ iō B dscribā aliā ptis potabilia: ꝛ pti cōestibilia.

¶ Incipiēdo a potabilibꝰ fiat ista aqua. ℞. limachiarum q̄tatis q̄tum vis: ꝛ ponaī in aq̄ quouisq; egrediant a cozrice suo ꝛ abscidaī itestina eaꝝ: ꝛ postea lauenī cuꝫ aqua ꝛ cinera ꝛ sale renouādo lanaturā seꝝ vicibꝰ. deīde ponaī in elēbico ꝛ distillenī in vase duplici: ꝛ de illa aq̄ det in mane tribꝰ horis aī cibū: ꝛ silr in sero. ʒ.iy. ꝓ vice cū. ʒ.5. cinamo. Sileꝫ aquā possumꝰ facē ex carnibꝰ tozꝛ caꝝ nemoralīū: ꝓpādo eas mō p̄dcō: ꝛ silr ex sāguīe porci cū dimittit pꝰ ps currē. ꝛ silr vltia: ꝛ accipiat media: ꝛ postea distillaī: ꝛ sileꝫ aquā possumꝰ facē ex carne bedi: ꝛ pcipue ꝑ pte añriozi: ꝛ ex carne pullozꝫ. ¶ Notādū tñ q̄ aq̄ ex carne bedi ꝛ pullozꝫ melioꝛ ad nutriēdū est q̄ fit p decoctiōeꝫ in vase duplici siue elēbico. Sɔz ex limachys ꝛ tozucys ꝛ sāguīe porci ē melioꝛ fcā ꝑ elēbicū: ꝛ pñt dari iste aq̄ simplices cū cinamomo: vt dcm ē ꝛ pñt p̄misceri vtilr cū B syrꝰ. ℞. cozticum citri macis. aī. ʒ.i.5. aq̄ bugloſſe lib. i. ifūdāt spēs i aq̄: ꝛ dimittāt p die: ꝛ postea parūp bulliāt: ꝛ coleāt aq̄ ꝛ addaī çucchari al. q̄tū sufficit: ꝛ fiat syrupꝰ: ꝛ cū. ʒ.iy. vni ℥ ags p̄dcis misceāt dci syru. ʒ.i.5. ¶ Potꝰ regal ꝓfortatiuꝫ epis ꝛ stōchi: ꝛ apitiuꝫ oppilationū ꝛ mlti nutrimēti fit B mō. ℞. alicui aq̄ ℥ p̄dcā: ʒ in estate ē melioꝛ aq̄ limachiaꝝ: ꝛ in tpib nō calis ꝑ eo aq̄ carniū bedi vl caponis: ꝛ sit aq̄ lib. i. ꝛ vini racesy aut vnecy: nō mltū grossi: ʒ clari: ꝛ çucchari. aī. lib.5. ꝛ in byeme melī diſpumati. ʒ. viy. agitēt bñ sil ꝛ icoꝛpozent: ꝛ postea colēt in sacco in q̄ ponaī iste spēs. ℞. cinamōi macis. aīi. ʒ.i. cardamōi ligni alo. aī. ʒ.5. lignum aloes q̄ sint sine erugie. ʒ.y. pōaī bic pl'uis in fūdo sacculi: aut mi sceaī ꝑ cū p̄dcō vio ꝛ aq̄: ꝛ postea colet q̄sq; sit bñ claꝝ ꝛ ō isto potu sumaī. ʒ.iy. i māe. ꝛ. iy. i sero. iy. bor aī cibū

¶ Elia aūt restauratiua: ꝛ si fiat aliq̄n cū carnibꝰ limachiarū: ꝛ cū carnibꝰ tozucaꝝ: mihi tñ magꝭ placēt in nro casu plibꝰ respectibꝰ: si sint de carne bedi vl de carne caponis: ꝛ maxie capōis iuuenis. Et q̄ cōpones sūt vsuales: ꝛ in estate oꝛ bīe paꝝ ō arōatibꝰ: ꝛ in tpib fridis mltū ñ laboro i scribēdo: q̄ facile repiet a singlaribꝰ medicis Januę exñtibꝰ: de gbꝰ loco diaspoliticō sumāt aī cibū statis. ʒ. i. ꝓvice. ¶ Potꝰ q̄si pure medicialis ꝛ bonꝰ ē iste. ℞. pasulaꝝ dulciū lib. y. aq̄ lib. viy. ꝛ dimittaī stare ita ꝑ mediū diē: ꝛ bulliat lēto igne vsq; ad medietatis ꝓsūptionē. Deīde. ℞. scoꝛie ferri pluerizate lib. i. cucchari. ʒ. iy. organi. ʒ. y. ꝛ ponaī ista cū ꝑcedētibꝰ ō feruēt. deīde remoueaī ab igne: ꝛ dimittaī duabꝰ vl tribꝰ diebꝰ: postea coletur ꝛ refueī ꝛ bibaī q̄tuoꝛ horis aī cibū de ea q̄titas. ʒ. iy. ꝓ vice solū in mane q̄n aliō nō sumit. ¶ Et vtaī post cibū ꝓfectōibꝰ q̄ fiūt B mō. ℞. fistice ꝛ amigdalaꝝ. dulciū mūdataꝝ fisami ꝛ granoꝝ pini mūdatoꝝ. aī. ʒ.iy. pistenī bñ ꝛ cū çuccharo sufficienti fiat ꝓfectio in mozsellis in tpe estatis: vl ꝓficiāt cū melle diſpumato in tpe hyemis: ꝛ sumaī q̄tas. ʒ.i. ꝓ vice: ꝛ supbibat paꝝ vini.

¶ Oꝛ si bec nō suffecerit in mane ꝑ fricē fricatōib rubificatōibꝰ cuꝫ pāno lini nouo velociter ꝛ fortiter: ꝛ cito dimittaī fricatio q̄ñ. l. mēbra rubēt. ōide postea exerciteī exercitio suaui ambulādo: ꝛ cū redierit domū ingrediaī aquā ca. parūp mozdicātē: ꝛ velociter egrediaī ꝛ iungaī cozpi eiꝰ oleo fisamio. deīde postea iduat se ꝛ comedat.

¶ Oꝛ si B n suffecerit fiat foꝛ ō pāno lieo nouo ℈ fricatudi nē sui cozpis a collo ifra: ita q̄ possit extēdi tota: ꝛ postea claudi circa cozpꝰ ꝛ bracchia ꝛ coxas ꝛ crura: ac si eēt bō totaliduꝰ illa veste tāgēte carnē ꝑ totū: ꝛ tūc in mane post fricatōes pauloaī dicta bēaī iste pān ꝰ sup q̄ toto sit extēsa pix ad modū cerori subtilis: ꝛ calefiat ad ignē: ita vt icipiat pix eliq̄ri. deīde circūpōaī cozpi toti statī post fricatōes ꝛ circūuolueaī sibi clauꝰ aliq̄ ꝛ gestet q̄sq; pix fit coagulata: ꝛ tūc ēt pān ꝰ piceat ꝰ remoueaī velociter: ꝛ nō teneaī nisi tāto tpe q̄tū pcipit medicꝰ regri ad rubificādū mēbrū: ꝛ eo remoto iduat se: ꝛ comedat: ꝛ ita fiat oī die. Et bic est modus faciliꝰ piceandi extenuatos.

Digitized by Google

¶ Et est bonū ꝙ portet ante stōchū ⁊ ventrē bȳ sacculuz. Rx. cimanure scarleti ⁊ plumaz minutaz. añ. ʒ. y. garioflozz: calami aromatici: cyperi rosaz: mētbe sicce: corticī citri: foliozz rutbe. añ. ʒ. iy. gallie muscate. ʒ. y. ozigani. ʒ. i. fac puluerē: ⁊ ō isto fiat sacculus laꝝ ab ilio ad ilium ⁊ lōgus a furcula stōchi vsq; ad ossa pectinis: ⁊ teneat in die. sub vestibus iuxta carnē: ⁊ in nocte fasciē.

¶ Scripsi plurima: sed puto ꝙ debitū regimē vite sumēdo pro nūc saltē ꝑ vnū mēsez cibos facilis digōnis: sicut pullos ꝛnulos vl̄ vitellos ouoz: ⁊ nō sumēdo multā cibi quātitatē vt facile digerāt: ⁊ sumēdo syrupū supradcm ⁊ faciēdo clisteria reducē sine pluri: maxie qz ꝓfido in dimissione sollicitudinis studiū ⁊ in alacritate cum qua ministrabit tota familia: ⁊ nō minus in ꝙmutatōe aeris: cū Auicē. dicat in septima q̄rti. in caplo de cura extenuationis. ꝙ ꝙmutatio aeris ⁊ aque est ō numero eoz q̄ ops obseruare: qm̄ extenuatio fortasse est ꝑp eoz cās. Et hec deo auxiliante ista pro nūc sufficiant.

¶ De debilitate digestiue stomachi ⁊ tarditate descēsus cibi ꝑp mās flegmaticā. Consiliuz. LIIII.

Este nobilis iuuenis annoz. 24. vl̄ circa: patit debilitatē di gestiue stōchi ⁊ tarditatē descēsus cibi ꝓpter mās flaticā ꝓtiz imbibitā ꝓtiz natātez in stomacho q̄ pro ꝑte ēt a capite cōicat: ⁊ ꝑ b̄ sepe sentit gurgulatōes ⁊ dolores extēsiuos circa ꝑte stōchi ⁊ vētris: ⁊ nō bz fortē appetitū cibi. In religs nō vi esse lesus notabilr satis ꝓsper ⁊ boni coloris ⁊ mediocris habitudinis. ¶ Ponā igit ꝓsiliū vite ⁊ medicinaz iuxta petita ab eo ꝛplozato diuino auxilio: dimitto ibi regimē sex rerum nō nāliū: sed si vis recurre ad consilium domini Joānis Alexy de Placentia.

¶ In ista ꝑte hyemis vsq; ad p̄n̄m Marty p̄mo cum erit domi eligēdo diē nō multi frigoris capiat in mane istas pillas. Rx. pillaz fetidaz. ʒ. ʒ. reubarbari. ℈. i. spice. ℈. ʒ. reficiant pille cū aq̄ buglosse ⁊ sumant oēs in vice vna boza. xy⁹. ⁊ supdormiat vsq; ad. xiiy. si pōt: aut saltē vsq; ad illā bozā gesciat in lecto: ſ post decimāquartā bozam nō dormiat siue añ dormierit siue nō: ⁊ boza. xvy. bibat ʒ. vi. aque calide. cū. ʒ. i. ꝯcchari rubei: ⁊ prandeat. xviy. boza cū dimidia: ⁊ tota die ⁊ nocte caueat vehementer a frigoze. ¶ Sequēti die faciat vnū clistere lauatiuū cum aqua ozdei: ⁊ ʒ. y. mellis ros. colati: ⁊ vno vitello oui ⁊ ali quātulo salis. ¶ Itē bis in septimana aut saltē semel recipiat vnū clistere cū decoctiōe dauci: carui: cimini: ⁊ ozdei: ⁊ blitaz ⁊ quatuoz ficuū ficcaz pinguiū incisaz: ⁊ fit decoctio lib. y. ⁊ addaꝝ ierepigre. ʒ. i. olei anbetini. ʒ. iy. salis q̄tū sufficit. ¶ Itē in introitu prādy sumat. ʒ. i. aromatici gariofilati descripti a Mesꝛ. in antidotario: ⁊ silr in principio cene. ¶ Item post diem pillulaz in sequēti mane quinque bozis ante cibum sumat. ʒ. y. boni mytridati cum. ʒ. i. boni vini odoziferi.

¶ Itē adueniente vere circa p̄n̄m Marty vel paz post si frigoza essent fortia capiat buc syrupū sex dieb⁹ oī mane calidū: ita rēpestiue ꝙ sentiat stōchū vacuū ab hesterno cibo: ⁊ possit dormire postea ꝙ bozā vnā vel gescere in lecto. bic est syrup⁹. Rx. secaniabin ō keiliz oxymellis sglliticī. añ. ʒ. ʒ. mellis rosati colati. ʒ. i. decoctōis anisoz ⁊ pasſulaz cū pauco masticis q̄tū sufficē ad bñ distēperādū: ⁊ sumaꝝ pro vna vice istud: ⁊ oī mane tātūdē vsq; ad dies sex. ¶ Sumpto syrupo sequēti mane sumat bas pillas vna boza ante diem: ⁊ superdormiat per bozas. Rx. pillularum cochiaz fetidarum ⁊ aggregatiuaz. añ. ℈. i. reficiant cū aq̄ feniculi: ⁊ obseruet hac die bonā custodiam sicut fit in vsu medicinaz: ⁊ expectet prādium. yy. bozis post assumptionē pillaz: ⁊ lauatiuū sumat in capite. v. bozarum: ⁊ sequēti die faciat clistere lauatiuū: ⁊ sumat. ʒ. y. mytridati. v. bozis añ prādiū. ¶ In religs tpib⁹ ꝑsertis vsq; ad totū Maiū bonū est semel in. xv. dieb⁹ sumat in mane. ʒ. i. baz pillaz. Rx. pulueris de octo reb⁹. ʒ. y. agarici. ʒ. i. ʒ. salis gēme. ʒ. ʒ. reubarbari electi ad pōdus oīuz: aloes subrubei ⁊ lucidi ⁊ puri. ʒ. ʒ. pistent: ⁊ fiāt pille ⁊ cōficiant cū vino odozifero: ⁊ sunt sine custodia. ¶ Et bonum est ꝙ b̄ ēt tpe faciat clisteria bis in septimana: aut saltē semel vsq; ad mediū May cū decoctōe supradcā. Sz loco ierepig. e ponaꝝ ierepigre ⁊ pulpe cassie. añ. ʒ. ʒ. ⁊ loco olei anberini ponaꝝ oleuz cōe ⁊ sal vt ibi. Et vtaꝝ b̄ tpe aromatico rosato descriptōe Habzielis: sicut prius vtebaꝝ arōatico gariofilato. ¶ Itē rā in byme q̄s in vere ꝙenit ꝙ vtaꝝ in ferculis suis istis spēb⁹. Rx. pipis nigri ⁊ pipis albi: ⁊ eligant bñ pōderosa ⁊ plena pipis longi nō putrefacti. añ. ʒ. ʒ. çinçiberis optimi nō ifecti in aq̄ marina: ſ albi nō tardati ꝑpy sapozis. ʒ. i. ʒ. galāge cina momi. añ. ʒ. ʒ. croci. ʒ. y. pistent ⁊ misceant insimul: ⁊ nō oz ꝙ sint multū trita. ¶ Itē bonuz est ꝙ in bis tēpozib⁹ frigidis teneat de die ⁊ de nocte sacculuz ex bis pulueribus. Rx. mētbe: absſinthy: calami arōatici: cypri: rosaz: gariofiloz: cozallozuz rubeozum. añ. ʒ. y. cimanure scarleti M. i. insuanꝝ in pāno lini lato ⁊ longo per vnū palmuz. ¶ Aduenīte medio May nō vtatur amplⁱ⁹ pillis nisi necitas vrgeat vsq; ad totū Augustū: sed ds frequentare clisteria bis in septimana: ⁊ sint cū decoctiōe ozdei ⁊ blitaz ⁊ anisoz. ⁊ cū. ʒ. i. pulpe cassie. ⁊ ʒ. iy. olei ⁊ sale: ⁊ habeat mēti ꝙ clisteria dcā supi⁹ in regimie si nā nō rīdet cū bñficio vētris sunt multū vtilia nō min⁹ istis q̄ nunc sunt scripta. ¶ Et in b̄ tpe estatis vtaꝝ minozi quātitate aromatū q̄s ꝓi⁹: aut dimittat ea si sentiat se calefieri: ⁊ loco aromatici rosati vtaꝝ diarodon abatis añ cibuz: ⁊ sit studium plus in comedendo parū pro vice: ⁊ de rebus facilis digestionis q̄s in sumēdo medicinas vel ofectiōes.

¶ Aduenīte aūt Septembzi cuz remittit calor in aliq̄ die pluuiosa sumat in auroza. ʒ. i. ʒ. pillaz suprascriptaz: in gbus ponit reubarbarū: ⁊ postea circa. xx. dies capiat sex vicib⁹ syrupū quē dixi capi in mense Marty: ⁊ purgetur capiendo pillulas aggregatiuas cochias ⁊ fetidas: vt ibi dixi: ⁊ incipiat vti aromatico rosato vsq; ad tēp⁹ hyemis: in quo tpe si sentit se plenū vtaꝝ illis pillulis: in gbus ponit reubarbaz bis in mense: ⁊ oibus. x. dieb⁹ sumat semel. ʒ. y. mytridati. v. bozis ante prādium.

¶ Et oibus temporibus excepta estate est sibi conueniēs post cibum diacitoniten sumere. ʒ. ʒ. q̄b sit factū boc mō. Rx. succi citonioz: mellis dispumati. añ. lib. iy. aceti boni lib. y. coquant simul cum facilitate deponēdo spumam semper: ⁊ cum habuerit spissitudinē debitam permittatur aliquātulus refrigerari: ⁊ tunc addatur piperis longi çinçiberis cinamomi. añ. ʒ. i. gariofi. ligni aloes. añ. ʒ. ʒ. galange croci. añ. ʒ. y. ¶ In oibus etiam temporibus frigidis conuenit quādoq; ieiuno stomacho radix vna çinçiberis conditi cū pauco vino potenti: ꝑcipue si ꝑcesserit purgatio: ⁊ similiter diagalanga.

¶ Necz debet negligere saltem bis in septimana masticare de mane. x. grana masticis cū granis. iy. piperis per modicā bozaz ꝛpuendo flegma qō venit ad os: ⁊ abluere sibi os de mane quando surgit a lecto cum aqua vitis non deglutiendo.

¶ Et puto cū vsu istaz rex ꝙ ad b̄ deduceꝝ vt nō sit sibi necessariū in reliquis annis nisi purgare se semel vl̄ bis in vere. ſ. ⁊ autūno: ⁊ ex magnis interuallis capere ō illis pillulis de reubarbaro: ⁊ ꝑcipue si ꝑp errozes quos iuuenes sepe faciūt ꝓtingeret ꝙ sentiret se grauatū in stoma-

Digitized by Google

cho. ¶ Et ipse poterit cū senserit se melius hīe paulatī dimittere medicinalia ⁊ reducere se ad regimē de q̄uor reb⁹ quas sibi memorabo ēt nūc. Pria est q̄ hñ se exercēat ieiuno stōcho: ⁊ paulatī se ad hoc assueſaciat. Scōa est comedere cibos facilis digōnis: ⁊ nō tātū pro vice gn remaneāt relige famis. Tertia est tenere hñ largū ventrem cū clisteri. Quarta est habitare bonū aerē q̄to sibi magis est pole: ⁊ q̄ Rauēne est: ⁊ aer est grossus q̄ cozrūpit digōnē venaz vtaz vinis ad subtilitatē tendētib⁹ boni odozis ⁊ nō dulcib⁹. Et hec pro nūc sufficiant.

¶ De vomitu acetoso cū emigranea stupore manuū ⁊ pedū ⁊ calculo renali ⁊ hemoz̄roidib⁹ vulcalib⁹. Cō. LV.

ISte nobilis vir Siculus patrī gnque dispōnes iter alias: pro gb⁹ petit ꝓsiliū. Pria est q̄ leui erroze facto in cibo sentit acetositatē in stōcho: ⁊ supuenit sibi vomitus p̄mo flegmatis acetosi in coloze albo: ⁊ sapoze ita acetoso q̄ stupefacit dentes: ⁊ postea aliq̄n cholere amare: ⁊ postea vomitum rei obscure tendētis ad colorē mozi celsi nō hñ maturi: cuius sapozē dicit eē sicut rei cōbuste: ⁊ puto q̄ nescit hñ exp̄mere: ſz q̄ sit sapoz mix⁹ ex pauco acuto ⁊ pontico. ¶ Secunda dispositio est emigranea eueniens ei dū stōchus grauat; que p̄ vomitus sedat. ¶ Tertia dispositio est stupoz pedū vsq; ad genua: ⁊ manuū vsq; ad aliquā ptē brachy: ita vt fere nō sentiat nisi fortissima obiecta: sed in motu ſz fit lesus nō tñ est tantū. ¶ Quarta dispositio est q̄ in eo sepe gīaī lapis in renib⁹. ¶ Quinta dispositio est q̄ hz hemoz̄roidas grossas verrucales: ⁊ cum doloze: ⁊ iste dispōnes sunt antique. ¶ Et ego puto ex dictis q̄ multiplicatio humoris melancholici in epate suo est radicalis cā: ⁊ stuporis ꝓpter oppilationē in neruis manuū ⁊ pedum longinquoz a fonte calozis ⁊ emigranee ⁊ hemoz̄roidaz: ⁊ nō est dubiū q̄ etiā lapidis: ⁊ ideo cū petit cōsilium scribam: inuocato diuino auxilio.

¶ Aer sue habitatōis sit clar⁹ subtilis vicinus tēperamēto in caliditate: ſz humidus ita q̄ in tpibus siccis irrozet camera cū aqua: ⁊ habitet port⁹ inferioza q̄ supioza. Dz caueat a grosso ⁊ obscuro ⁊ fetido: ⁊ caueat vehementiaz frigoris ⁊ nimiū caloris excessum: ⁊ si ponant odozes pomoz: ⁊ cozticū citri: ⁊ floz delectabiliū erit vtilius.

¶ Exerciteť in mane ieiuno stomacho exercitio ambulādi per loca delectabilia nō tamē ita exerceaī q̄ multuz laboret: sed oīnoda; quietez dimittat.

¶ In cibis vō dz cauere a reb⁹ acutis: sicut sinapi ⁊ çinçibere ⁊ pipe ⁊ allia ⁊ cepe ⁊ pozri: ⁊ vina valde potētia antiqua ⁊ a sale ⁊ a reb⁹ vehemēter salitis: ⁊ a reb⁹ acribus vehemētis acetositatis: ⁊ a reb⁹ ponticis: sed sit ꝓtentus dulcib⁹ nō vehemētis dulcedinis ⁊ insipido ⁊ vnctuoso: ⁊ silr dz cauere a reb⁹ grossi nutrimēti. ⁊ a rebus vētosis ⁊ difficilis digōnis quare ptic̄ulariter sumendi sunt cibi quos dicā statiz. ¶ Sit eius panis ex optima farina minuti ⁊ albi frumēti mūdi a rebus extraneis ⁊ maxime a lolio anni sui: ⁊ hñ mūdati a furfure ꝓfect⁹ cū aqua pluuiali vel curr̄ēte hñ pistus: bene fermētatus: ⁊ sufficieter decoct⁹ inter p̄mā ⁊ tertiā diē: ⁊ nō comedaī calidus: sīc a furno portaī: ⁊ sit sine sale. Reliquos aūt panes: sicut opirū ⁊ açimū vel ex maculato frumēto vl ex milio: aut ex alijs granis penit⁹ dimittat. ¶ Carnes eius debēt esse humide: ⁊ facilis digōnis: subtilis nutrimenti: sicut pulloz ⁊ aniculaz degētiū in arboz̄ib⁹: ⁊ agnoz ⁊ castratoz annualiū ⁊ vitulor lactētiū paruoz: ⁊ dimittant carnes oēs veteres cuiuscūq; generis: ⁊ oēs carnes multū grossi nutrimenti: sicut iuuencoz ⁊ bircoz ⁊ porcoz ⁊ oēs carnes syluestres: maxīe lepozis ⁊ capreoli ⁊ cerui: ſz fasiana femina ⁊ iuuenis ⁊ pdices iuuenes ⁊ quisquilie iuuēcule: p̄sertiz si bēant satis de pinguedie p̄ñ tolerari: ⁊ silr dimittaī oēs carnes multum calide sicut est p̄cipue caro anatis: ⁊ postea caro anseris: ⁊ caro colūbi: ⁊ dimittantur merlus: ⁊ silles pp grossitiē sui nutrimēti: turtures autez iuuencule: ⁊ mediocriter pingues ꝓcedunt: ⁊ silr dimittatur epata ⁊ oīa interioza: excepto epate pulli: ⁊ melius est vt comedaī eliprate: ⁊ assate fūt meliozes

dendo res humidas. Scdo q̄ sunt facilis digōnis. Tertio q̄ sunt in quātitate qua bñ digerant. nam q̄n sentiret cibus corrūpi in stomacho ꝺz subito vomere: t nullo mō retinere: q̄ si ℞ nō est ei possibile dormiat t quiescat bñ cooptus donec sentiat stomachū vacuū: t tūc p̄misso clisteri lenitiuo sumat cibū. Quarta ꝓditio est q̄ nō sumat scōm cibū nisi digesto p̄mo. Quinto q̄ nō sumat in tāta quātitate q̄ nō sentiat in stōcho granitatē neq; eructuationes. Ultimo q̄ sunt tante quātitatis t talis qualitatis q̄ sufficiant ad ipsum nutriendum.

¶ Potus aūt eius ꝺz esse vinū albū clarꝫ medie vinositatis p̄mixtū aliqualiter cū aqua cocta: t poter sufficiēter: caueat tñ a superfluitate: vina vo grossa t nigra t turbida t mustum: non tamen purificatum: t vina multum potētia dimittat penitus.

¶ Debet dormire in camera tēperati aeris: t sufficit sibi somnus ser horarꝫ cū dimidia in die nāti: t melius est q̄ dormiat in nocte incipiēdo ad minus duabus horis post cenā: t dormiat sup altero laterū bñ coopertus.

¶ Opꝫ q̄ studeat in faciendo vomitū: t bonū esset bis in mēse pro nūc comedendo p̄ius bonas carnes pingues t recētes t bene salitas: t ferculuꝫ pinguez bibendo vinū dulce: t postq̄ comederit festinanter t gulose t multum biberit bibat. ʒ.iij. oxymellis simplicis cū ʒ.iij. aque tepide: t postea imponat pēnam in guttur: t faciat q̄ vomat oīno t exgsite: quo facto lauet sibi facie: t os cū aqua frigida: t pauco aceto: t bonū esset q̄ interim dū vomit haberet fasciatos oculos suppositis duob⁹ pilis mollib⁹ de bombice: t post vomitū nō comedat neq; bibat nisi habeat fortē famē. Et de isto vomitu singulaꝫ faciat ꝓsideratōes: q̄ est de meliozib⁹ reb⁹: t si nō posset vomere faciat bullire semen raffani aut radicē cū sufficiēti aqua: t postea colet t ipositio pauco çuccharo vl melle bibat post cibū: t postea vomat: t istū modū vomēdi obseruet vsq; p totū mēsez Septēbris p̄rimi futuri: t q̄n comedit post vomitū comedat pullū nō magnū assatū: t pparatum cū aliquo sapore sibi delectabili: t nō multū comedat neq; multū bibat: t nō opꝫ illo sero aliter cenare.

¶ Et q̄ nō ꝺz bñficiū vēteris faciliter in diebus in q̄b⁹ nō vomit ꝺz comedere ferculꝫ de spinachys in p̄ncipio vl de brodys caulib⁹ vel de vnicis vl comedere extremitates lupullorꝫ: t bibere brodiū eorꝫ vl. M. i. volubilis magne coctū cū bono brodio: aut si hec nō sufficiant capiat ante cibū. ʒ. ʒ. pulpe cassie vel. ʒ. i. diapruns non solutiuꝫ: vel deglutiat q̄tritatē auellane cū cortice de terbentina: aut faciat clistere si pōt. Sꝫ pillulas in q̄bus ponit aloes debet euitare nisi sit ibi bdellium.

¶ Caueat a tristitia ira nimia cogitatione t dolore: t a veneris quātum pōt. Et hoc de regimine.

Quantum ad medicialia ꝺz in vere purgari hoc modo. ſ. in p̄ncipio Maij: p̄mo capiat hūc ſy. octo vicib⁹. ℞. oxymellis ſq̄llitici: ſy. ō bissantys mellis rosati colati. añ. ʒ. v. aq̄ bugloſſe. ʒ. iij. clarificent t aromatiçent cū pauco cinamomo: t est pro vna vice: sumat calidus in diluculo: t supdormiat. ¶ Sumpto ſy. octo vicib⁹: capiat hāc medicinā. ℞. polipodij epithimi. añ. ʒ. i. lapidis armeni loti ℈m ante Mdeſue in caplo. p̄po ʒ. ſ. mirabolanoꝝ kebuloꝝ t idoꝝ. añ. gra. xxix. sticados ʒ. ij. t ℈. i. ofiçiant pillule cuꝫ oxymelle: t denᵗ et de eis ʒ. i. ſ. vna hora ante diē: t statim post ipsas potet lib. ſ. aq̄ lactis caprini. ¶ Et omni mense vel saltē oibus. xl. diebus purget semel cū dictis pillulis addendo in quātitate vel minuēdo ℈m q̄ ex prima vice p̄ceperit esse oppotunū: t sumant cū custodia debita: t p̄mittēdo lauatiuꝫ cum aqua ordei t çuccbari ante prandiuꝫ per horam aut cum alia medicina descriptis.

¶ In tpib⁹ aūt intermediꝫ sumat oī mane in p̄n⁹ auroze ieiuno stōcho. ʒ. iij. bui⁹ trifere: t si pōt supdormiat. ℞. mirabolanoꝝ kebuloꝝ indoꝝ t belliricoꝝ. añ. ʒ. i. ℈bimi optimi. ʒ. ij. pulueris ierepigre. ʒ. ſ. ꝓfice cū melle emblicoꝝ. i. cū melle cocto t despumato t decoctiōe emblicoꝝ: t si vō p cū vsu istius trifere nimis fluaret vēter: sumat minorē q̄titatē pro vice: t si tederet euꝫ ista capere cōtinue dimittat pro aliq⁹ die⁹: t faciat clisteria si nō ꝺz bñficiū vēteris. ¶ Et ad hāc intentōez euacuādi ꝓueniunt masticatoria ex mastice t stapbisagria.

¶ Et si cōtingeret q̄ dicta trifera abbozreret: pōt bibere loco eius in mane aquā lactis caprini circa. ʒ. viij. in qua bullierit paꝝ. ʒ. ſ. epithimi vl paꝝ minus: t postea colet t dulcozet cū çuccharo t bibat tepida in mane. ¶ Et ad eandē intentiōez ꝓfert bibere circa lib. i. de brodio galli vetusti decrepiti cocti cū sale indo t polipodio t byssopo t blitis t cardamomi. ¶ Item. ℞. foliculoꝝ sene lib. v. musti albi dulcis lib. cc. infundat sene in p̄dicto musto: t ibi remaneat p tres mēses: t post tres mēses bibat in mane in auroza circa lib. ſ. p̄dicti vini cū. ʒ. ij. aque bugloſſe.

¶ Et q̄ illā lapido saꝝ dispōnez q̄uenit sibi oi septimana semel bibere. ʒ. v. aq̄ distillatōis paritarie: aut aq̄ distillationis floꝝ geneſtre: aut cōedere seniel in. xx. dieb⁹. xxx. nucleos p̄sicoꝝ mūdatos a cortice suo: aut bibere. ʒ. i. floruꝫ sambuci siccoꝝ cū. ʒ. ij. vini albi subtilis: attēdēdo q̄ ad hāc rez plurimū ꝓfert vsus vomit⁹ t rez tenificatiuꝫ ventrē t solutiuaꝝ t regiminis suprascripti.

¶ Sꝫ pro illo stupoze nō ꝺz nimis violēta localia tētare: q̄n vt est dcm in p̄n⁹ putāduꝫ est cām ee melioraꝫ: t facile aduriri: ſꝫ debēt apponi mollificātia t subtiliātia aperiētia. sic est inunctio cū oleo de keiri: aut cū oleo ō. liliꝝ al. aut cū pingnedie anatis: aut ad plus cū oleo vulpio t pingnedie vulpis: t sit balnea vel lotiōes ad man⁹ t pedes debēt fieri p̄seuerāter: t longo tpe cū decoctione anbeti: aut melliloti: aut altee: aut fenugre. aut se. lini: aut catuli pinguis inuenis: aut cum decoctione vulpis caliditate actuali nō excedēte modū: t ista fiāt. ſ. vnctōes: t alia localia ō mane ieiuno stōcho: t pro stupoze hic q̄tū ad vīa regimē vite: t euacuatōes supradicte cū istis p̄ticularib⁹ debent sufficere saltem ad illud adintroiū q̄ pōt facere medicina nō ponēdo ipsum in periculo.

¶ Pro hemoꝛroidib⁹: factis purgatōib⁹ videaᵗ postea si vene exuberāt: t tūc oportēt p̄mo flobothomare saluatellā ō manu dextra ꝑ vtutis ꝓstātia: t iterpositis ꝺieb⁹ flobothomare sapbenā: deide vngere locū cū oleo de se. lini p. viij. ꝺies ꝓnter cū oleo ō chrysomillis p alios. viij. ꝺies. Oō si nō sufficit t nō vī meliozatio iungaᵗ cū oleo cōi in cui⁹ vna libra cocti fuerit. xxx. scarabei vsq; ad cōsumptōez tertie ptis: t ꝑ p. viij. vel. x. ꝺies. Oz si ista non sufficiāt recipiaᵗ aq̄ qua diuidiᵗ auꝝ ab argēto t ponaᵗ in vase vitreo grosso: t fiāt petie de syndone de grana ꝑ q̄titatē t figurā hemoꝛroide illi⁹ quā intēdūt destruere: t itingaᵗ in dicta aq̄: t bñ postea exeutiaᵗ capiēdo cum molliculis: t supponaᵗ hemoꝛroidi q̄ intēdūt ꝓsumere: t ibi stricte liget vt nō moueat: t sequēti die supponaᵗ butyꝝ ad remouēdā crustā: t ita fiat ex iterualiis q̄usq; ꝓsumaᵗ totū: ſꝫ caueanᵗ caustica in illis hemoꝛroidib⁹ q̄ sūt vsus iterioza: t postq̄ ꝓsupta ē caro sufficiēter ponaᵗ ꝓsolidātia: ita tñ vt vna dimittaᵗ apta vel caustica.

¶ Illa emigranea nō vī trahere multū ad se curā: q̄ nō durat nisi durāte passiōe stōchi: t iō nō curo multū in ea laborare: ſꝫ tñ cū supuenerit cū granitate stōchi p̄mo vomat p̄misso clisteri: deinde si hec nō sufficiant purget in crastinū cū pillis indis vel cū pillis supraſcriptis: que su-

Digitized by Google

munē loco medicine ꝓncipalis. Et q̄ vī mihi ꝙ in isto viro oībus cōpēsatis nō debem⁹ fortiora facere dimitto illa q̄ sūt efficaciora ꝓp suo⁊ nocumēto⁊ timore sperās in altissimo ꝙ medicinalr ista sufficiunt.

¶ De illis vo suis vlcerib⁹ pedum ⁊ manuū nihil scribo: qm̄ puto ꝙ ꝑ mūdificātia ⁊ exiccātia sufficiēter curabū tur: ⁊ ipse bz ea ꝑ ꝑsilio sui chirurgici. Et hec sufficiūt cē.

¶ De oppilatione totius epatis. Consiliuꝫ. LVI.

ISte nobilis virpariē oppilatōes in epate nō solum quo ad cōcanū: ſz ēt in gibbo: ⁊ nō obstāte ꝙ pluria ps humo⁊ hoc faciētiū sit frigida qō appet q⁊ durauerūt plurib⁹ ⁊ plurib⁹ mēsib⁹: tn̄ in epate est mala cōplexio calida qō cognoscīt: q⁊ sepe sentit inflāmationez in regione epatis: ⁊ vrine sunt citrine: ⁊ in ore ex reb⁹ a ſtōcho ascēdentib⁹ ꝓcipit sepe amaritudinem: ⁊ qn̄ vtebat medicinis calidis ꝓp ſtōchū sentiebat inflāmatōes in ſtōcho: ⁊ q⁊ nō obstāte ꝙ diu nō fuit bū dispositus: tn̄ bz rubedinē in facie: ⁊ vltra hoc pruritum in toto corpe valde mordicatiuū. ¶ Et iō ponā hic regimen obseruādum in cura istius dispōnis: ⁊ postea vsum rez medicinaliū: ⁊ deus sit dator auxilij.

¶ ꝓo dispositōe aeris bz habitare camerā inter duo solaria: cuius aer nō sit nimis calidus: imo tempamēto vicin⁹: ⁊ ita nō nimis humidus: ⁊ caueat sibi ꝙ in camera sue habitationis nō sint vapores latrinaꝫ vel puluis rerus valde calefaciētiū sicut calix ⁊ vitriolus viride eris ⁊ cineres: ⁊ similia: ⁊ vniuersaliter rez putridaꝫ: imo potius habeat ibi redolēria: ⁊ nō multuꝫ calida sicut poma ⁊ cortices citri ⁊ keiri.

¶ Adhibeat diligentiā ꝙ omni die habeat beneficiū vētris: ⁊ si natura nō rūdet ꝓo isto tpe veris res melior eēt comedere ferculuꝫ de extremitatib⁹ lupulli bibēdo bꝛodiū siue sint cocte cū carnib⁹ siue cū oleo: ⁊ aliq̄ in esta te fercula de extremitatib⁹ volubilis magne: ⁊ si nō bibet ista faciat clisteria cōia: aut ante cibū sumat quātitatem cicerum de aloe: aut in tpe estatis sumat in mane ʒ. iij. syrupi violati facti cuꝫ trina infusione violaꝫ: iuxta dictum Mesue: aut cum infusione rosaruꝫ: sumendo ʒ. iij. de ea de qua dicam infra.

¶ In cibis suis opꝫ bīe maiorē diligentiā: qm̄ ꝑp māꝫ calidā q̄ quotidie mīplic⁊: ⁊ ꝓp oppilatōes q̄ ꝓo magna ꝑte pendent ab humorib⁹ frigidis hic sunt ꝙuncte intentiones ōꝛ: ⁊ sunt eligēdi tempati in cōplexione vel temperamēto vicini generatiui subtilis ⁊ boni sanguinis ad quādaꝫ friditatē leuē declinātis: ⁊ iō cū suis carnib⁹ vel ouis vel alijs cibis bītib⁹ aliq̄d calidiatis opꝫ cōmiscē aliqua frigida: que tn̄ sint aperitiua: ⁊ cauēduꝫ est ab oībus acut⁊ ⁊ salitis ⁊ grossis ⁊ viscosis. ¶ Descēdēdo igit ad spāliaꝫ oꝫ comedere panē sufficiēter fermētatū: ⁊ multum bn̄ coctū factū ex farina frumenti minuti: ⁊ habeat aliq̄d cōmixtū de suo minuto furfure: ⁊ si ad oēs decem libras paste ponerē ʒ. y. masticis eēt melⁱ⁹: ⁊ comedaē remoto ꝑmo coctice post refrigeratōes vsq̄ ad quartam diē. Et oīno caueatur a pane açimo vel non bene cocto.

¶ Carnes q̄bus bꝫ vti debēt ee subtiles nō viscose ⁊ cocte cū aperitiuis in frigidātib⁹ sicut sunt semina melonuꝫ ⁊ cucurbite ⁊ citrulli que aliqualr pistēt ⁊ ligentur in petia alba: ⁊ ponant ad bulliēduꝫ cū dictis carnib⁹: aut coquere de lactucis: aut de endiuia in eisdē carnib⁹: aut de scariola: ⁊ debent esse carnes: aut paruaꝫ aliū nō aquaticaꝫ: aut pdicuꝫ: aut pullo⁊: aut capreto⁊: aut vitulo⁊ lactētiū ⁊ paruo⁊: ſz carnes porco⁊ ꝑp suā viscositatē: ⁊ carnes agno⁊ ⁊ castrato⁊ ꝑp multas superfluitates: ⁊ carnes magno⁊ boū ꝑp suā grossitiē: ⁊ pipionū ⁊ anse⁊ ⁊ anatū ꝑp grossitiē ⁊ caliditatē simul sunt dimittēda: ⁊ alie carnes aquatica⁊ aliū sunt mali nutrimēti: ⁊ dimittant interiora ⁊ capita ⁊ colla: ⁊ meliores sunt ptes anteriores dextri lateris ei si sint recētia: ⁊ gallina⁊ ⁊ paruꝫ cocta sine albumine: ⁊ maxime si cū eis ponat aliq̄d frigiduꝫ aperitiuū: sicut pa⁊ aceti in bꝛodetto vel in fricitto valde molli. ¶ De granis pauca sunt sibi ꝙuenientia ꝓpter grossitiē nutrimēti eo⁊: ſz tn̄ tolerat far ꝙditū cū lacte seminū cōiuꝫ: ⁊ ptisana ordei: ſz victualia de pasta frumēti sicut lagane ⁊ pastilli ⁊ silia: ⁊ legumia ⁊ riçum melius est ꝙ dimittant: ꝓsset tn̄ bꝛodiū cicer albo⁊ si coquat cū seminib⁹ fridis assumi: ⁊ silr robilie. ¶ De herbis cōueniunt ei lactuca: scariola: endiuia: cicorea: cicerbita: plantago: bozago: buglossa: scabiosa: spinachia: ⁊ melius esset ꝙ comederentur cocte: sed caules ⁊ eruca ⁊ berbe amare: ⁊ valde acute dimittātur. ¶ De radicib⁹ cōuenit radix endiuie ⁊ radix cicoree ⁊ raffani dimittant: pasti nacha vo syluestris ⁊ domestica ⁊ carotū tolerant si non comedant in nimia quātitate: radices vo petroselini et cōueniunt si coquant cuꝫ herbis fridis: sicut spinachia ⁊ endiuia ⁊ lactuca. ¶ De fructib⁹ melius est humidos dimittere: ſz tn̄ pauca quātitas ceraso⁊ ante cibū tolerāt: sed medulla cucumeris ⁊ medulla citruli ⁊ aliq̄d de melonib⁹ est ꝙueniēs nō supabūdando in quātitate ⁊ citrāguli ⁊ lymones ⁊ granata muça in tāta quātitate ꝙ dent sapore sunt ꝙuenientes: persica vo ⁊ pira ⁊ poma ⁊ chrysomilla ⁊ dactyli ⁊ citonia dimittant penit⁹: passule tn̄ non dulces sed acetose vel stiptice dimittant. ¶ Acrumina sicut allia ⁊ porri ⁊ spes cepa⊼ dimittant. ¶ De fructibus siccis ꝙueniūt amigdale ⁊ quellane ⁊ fistici: ſz dimittant castanee ⁊ ficus ⁊ passule dulces: ⁊ oia vehementer dulcia. ¶ De teneritatib⁹ plantaꝫ ꝙueniūt sparagi ⁊ lupulli: vt est dictū supra. ¶ De floꝛib⁹ cappares bñ mundificati a sale cū aceto ⁊ pauco oleo tolerant.

¶ Summa tn̄ regimis cibi est in pane ꝓdicto ⁊ carnib⁹ capreto⁊ ⁊ pullo⁊ ⁊ pdicū ⁊ fasiano⁊ iuueniuꝫ ⁊ paruaꝫ aliū nō aquaticaꝫ: ⁊ vitulo⁊ lactentiū puo⁊: ⁊ pōt tolerari castrato⁊ annaliuꝫ: ⁊ vitellis ouo⁊ ⁊ piscibus puis recentib⁹ ⁊ squamosis ⁊ boni odoris: ⁊ ferculis ex rebus supradictis dimittantur alia.

¶ Potus bꝫ esse vinū albū clar⁊ subtile ⁊ nō multum stipticū: sed aquosuꝫ pauce vinositatis: ⁊ si esset potēti⁹ temperet cū aqua pluuiali vel de flumine: ⁊ nō multū bibat in tempore prādy: sed pōt bibere qn̄ sentit se cōplete digessisse si molestatur a siti: ⁊ dimittat oīno vina dulcia ⁊ grossa ⁊ multum nigra.

¶ Dum est in bac dispositione nullo modo moueaē motu fortiꝫ post comestionē: neq; fricaē: neq; ingrediaē loca vehementer calida: sed ieiuno stomacho exerceaē exercitio leui nō inflāmante sed longo.

¶ Somnus eius sit incipiēdo duabus horis post cibum de nocte cena precedēte leui sup latere sinistro nō super dextro: capite bñ eleuato: corpore bene coopto: ⁊ sufficit ꝙ dormiat in die naturali inter sex ⁊ septem horis.

¶ Caueat ab acidia ⁊ ira nimia cogitatiōe: ⁊ vtaē temperato gaudio. Et hec de regimine.

Veniendo ad medicinalia oꝫ primo digerere māꝫ mixtum ex cholera ⁊ flegmate: cholc

Digitized by Google

ra.f.grossa. Capiat ꝯ hic syrupꝰ q est sollēnis. Rx. endiuie cicoree epatice lupulloꝝ fumi terre.añ.ʒ.i.ordei.ʒ.y.liguritie alkekengi capilloꝝ veneris recentiū cuscute eupatorij diantdos.añ.ʒ.vi.decoquant in aqua sufficienti lento igne:postea colent:ꝛ addat aque quarta pars eiꝰ de aceto albo:ꝛ coquat lento igne vsq; ad pfectōēs syrupi cum lib.i.cuccari albi.ꝛ interis dū coquit teneat in eo in pecia renbarbari optimi.ʒ.ʒ.spice.ℨ.iiy. contritoꝝ grosso mō vsq; ad bozā pfecte decoctōis:ꝛ de ℔ syrupo sumat in auroza.ʒ.y.pro vice cū.ʒ.y.aque emulsionis seminum cōiuʒ frido calidas:ꝛ sumat.viij.vicibus. ¶ Sumpto syrupo sumat hanc medicinā. Rx. aque endiuie.ʒ.iiy.aq̄ alkekengi.ʒ.i. reubarbari electi.ʒ.ʒ.spice.ʒ.i. calefiat aq̄ ꝛ infundat reubarbaꝝ in ea cū spica p octo bozas:postea colet ꝛ poteꝛ in mane:ꝛ supdormiat per mediā bozam. ¶ Facta hac purgatōe vtat postea ex iteruallis.ſ.semel in septimana istis pillis. Rx. pillaꝝ de renbarbaro descripti℘is Mesue.ʒ.i. succi violaꝝ aut succi rosaꝝ si violaruʒ nō inuenit ꝯtū sufficit ad incorpozādum spēs:fiant pillule:ꝛ sumat.ʒ.i.pro vice in diluculo:ꝛ sint sine custodia aliqua. ¶ Itē mane oi qñ nō sumit aliā medicinā sumat vnū bonū coclear de isto elario. Rx. radicuʒ cicoree lib.i.berbe iue lib.i.ʒ.ofice cū cuccharo rubeo dispumato incisis radicibus coctis ꝛ pistata herba iua ficca fiat eliuʒ:sumat circa.ʒ.i. pro vice ieiuno stōcho tribꝰ bozis ante cibū:pōt ēt minus pro vice sumere. ¶ In tpe autez valde calido fic in estate si in mane magis cupit bibere ꝯ comedere bibat aque endiuie aq̄ celidonie aque cicoree.añ.ʒ.i.ʒ.pro vice:ꝙ si magis toleꝛat comedere sumat de hac mixtura. Rx. spēꝝ triuʒ sandaloꝝ.ʒ.ʒ.spēꝝ diarodon abaris:ꝛ spēꝝ rosate nouelle descriptione Nicolai. añ.ʒ.y.ofice cū cuccharo despumato:ꝛ sumat.ʒ.ʒ.pro vice supbibendo aligd de aqua endiuie.

¶ Dic est vnus potus quo opoꝛteret vti in estate loco pilulaꝝ. Rx. aque lib.xv.rosaꝝ rubeaꝝ exungulataꝝ lib.v. infundant rose in dicta aq̄ p tres dies:postea extrahant ꝛ exprimant ꝛ infrigidant. Itē alie gnque lib.rosaꝝ rubeaꝝ:ꝛ dimittant p tres dies in eadez aqua: ꝛ filt ēt fiat tertia vice:postea exprimat:ꝛ ponat aqua in vase terreo vitreato cum oze stricto capiente tantū ꝛ mediū:ꝛ addatur cuccari lib.vy.ʒ. ꝛ ponatur in coto ad solem p.xxx. dies ꝛ cooperiatur:ꝛ postea reseruetur ꝛ sumantur.ʒ.iij. pro vice bis in septimana.

¶ Pro nūc facta pma purgatōe vadat ad stuffam ieiuno stōcho:ibi balneet se puo tpe:ꝛ postea faciat poni ventosas vsq; ad.xy. vel plures faciēdo fieri scarificationes paꝝ pfundas:ꝛ postea lauet se in aqua:ꝛ recedat statiʒ a stuffa. ¶ Itē post hāc vētositatē oi mane qñ surgit durā te scabie lauent crura ꝛ coxe ꝛ bꝛacchia cū decoctōe blete:ꝛ gruminis seu lapacie acute:ꝛ inungat in sero qñ vadit dormitū cū isto vnguēto. Rx. olei rosaꝝ succi apij succi ruebe vitelloꝝ oui terbentine.añ.ʒ.i. vitrioli romani ꝛ aluminis.añ.ʒ.ʒ.ʒ.storacis ligde.ʒ.i.ʒ.cere paꝝ: ꝛ fac vnguēto molle:inungat in sero iuxta ignē qñ vadit dormitum in locis vbi est scabies.

¶ Et si pdcā dimitteret ꝛ vellet vti alia:pscrtis post pnᵐ May bonū esset ꝙ sumēt oi mane de sero capno.ʒ.viij. ꝙ vice in qbꝰ ifunderet ō sero seis cuscute absinthy.añ. ʒ.y. ꝛ bibat calidū: aut pōt ēt sumere ōcoctōez capilloꝝ veneris ꝛ cuscute ꝛ adiāthos.añ.ʒ.y.lib.i.aq̄ vsq; ad medietatis ꝙmptōez:ꝛ dulcoꝛet cū cuccharo ꝙ vna vice.

¶ Deinde si ꝙsideret durities illa q̄ appet circa epar per supradictaꝝ reꝝ remouet vel remanet:ꝛ si aligd remanet hīc ad vnū mēsez in mane ieiuno stōcho ꝑ faciat hāc fomētatiōē cum spongia lata:ꝛ longa ꝯtitate panis in dextro latere imediate iuxta costas:ꝛ fit ℔ mō. Rx. aque endiuie aq̄ cicoree aq̄ scolopendrie aq̄ lupulloꝝ.añ.lib.i. absinthy signāti cuscute melliloti.añ.ʒ.i. bulliāt sil lento igne ꝙ octauā bozeꝛ postea infundat spōgia supradicta in hac decoctōe ꝛ exprimat ꝛ ponat sup loco dicto epatis:ꝛ ℔ fiat ter vl quater:postea abstergat statiʒ:ꝛ inungat cum isto vnguēto. Rx. olei violati.ʒ.i.ʒ.olei de amigdalis amaris:ꝛ olei de keuri.añ.ʒ.ʒ.aceti.ʒ.y.cere albe: signāti: spody.añ.ʒ.i.ꝛ fiat vnguētuʒ quo inungat. Oꝛ si vsq; ad pnᵐ May videret pseuerari illa durities sumat hūc syrupuʒ. Rx. cicoree endiuie sylueſtris mentbe.añ.M.i.roſaꝝ rubeaꝝ:calami aromatici signanti:cuscute:lacce.añ. ʒ.ʒ.decoquant in lib.y.aq̄ vsq; ad lib.i.ꝛ tunc addat acetꝰ.ʒ.iy.cuccbari lib.ʒ.fiat syrupꝰ ꝛ aromatiçet cū cortice molli fisticoꝝ ꝛ spica nardi. ¶ Et sup loco ponat bꝰ cerorū. Rx. empli ō melliloto.ʒ.i.pinguedinis galline: succi endiuie:aceti.añ.ʒ.y.bulliant simul ad ignē quousq; babeat formā ceroti:ꝛ illud teneat sup epar.

¶ Itē hoc tpe sumat in mane dialacce.ʒ.i.ʒ.cū.ʒ.iiy.aque endiuie:ꝛ ista puto sufficere cū auxilio dei.

¶ De debilitate digestiue stomachi epatis ꝛ intestinoꝝ ꝛ mala cōplexione frigida ꝛ bumida facta pp fluxum sanguinis ab hemoꝛroidibus. Consilium. LVII.

NObilis ꝛ egregius vir Joānes aluuisi de Placētia ex longo ꝛ supfluo fluxu sanguis hemoꝛroidalis icidit malā cōplexionē frigidā ꝛ humidaʒ in toto:ꝛ pcipue in stōcho ꝛ epate ꝛ in intestinis:ꝛ iō factus est fine coloze ꝛ in termio caçesie vix ambulare poterat qn citissime ueniret ad difficultatē anbelitꝰ: ꝛ male digerebat cibos:ꝛ granabat post assumptū cibū valde: ꝛ stetꝛat in hac dispōne plus ꝯ vno anno. Nūc aūt cū auxilio dei ꝛ debito regimine est reductꝰ ad dispōnē sibi pfuetā vel ꝯ si in sanitate:ꝛ ideo petit ꝓsiliū in pseruatiōe:ꝛ hoc faciā adiuuante deo:incipiēdo a regimine.

¶ Incipiēdo ab aere dꝫ habitare in aere claro tēdēte ad siccitatē cū leui caliditate:ꝛ iō dꝫ hīe camerā si pōt aptā ad orientē vt aer rectificet in mane a sole:ꝛ si minꝰ aptā ad septētrionē:ꝛ calefiat cū igne si fuerit opportunū:ꝛ ta ueat habitare in locis būidis sic in terreno ꝛ in locis nō bñtibꝰ euētatōez:ꝛ caueat a frigoze foeti extremitatū.

¶ In suis cibis regula necia est ꝙ sumat nō multum pro vice:ſ illud qō sumit sit multi nutrimēti ꝛ facilis digonis:ꝛ ad minꝰ comedat bis in die:ꝛ cibi eiꝰ debēt eē sicut dicā infra. ¶ Panis suus bñ fermētatus:bñ coctus:bñs aligd de sale:ꝛ mūdus a cortice duro exteriozi:ꝛ iter primaʒ ꝛ quartā diē:ꝛ nō se multū impleat ex pane: ꝛ sit ex optimo frumēto qō nō habuit putrefactōez aliquā: ꝛ babeat aligd furfuris minuti cōmixtum. ¶ Carnes vo sue sint carnes pullozꝝ: aut pdicuʒ: aut fasianoꝝ iuuenū: aut pipionū volare incipiētiū: vel turturū: vel puaꝝ auiū: vl capreti: vel vituli pui lactentiuʒ: vel castrati annualis de monte: vel caprioli pui: vel lepusculi: aut sylueſtris porci iuuenilis caro rubea:ꝛ reliqs carnes dimittat nec comedat piguedinē:ſ de piguibꝰ aialibꝰ ptē macrā:ꝛ ex latere dextro in pte anteriozi:ꝛ dimittat collū ꝛ caput ꝛ interiora:ꝛ sint in hyeme tpibꝰ fridis mozue duabꝰ diebꝰ aī: ꝛ pp debilitatē sue digestiue potiꝰ elixe ꝯ assc. ¶ De piscibꝰ meliꝰ eēt nō cōedere: ſ si cōedant sint pui boni odoris ꝓditi cū sale ꝛ pipe bñtes squamas ō libo mari: vl de fluuio bñte fūdū sine ceno putrido. ¶ De ouis ꝓueniūt vitelli ouoꝝ gallinaꝝ recētiū ꝛ nō multū cocti: sine coquant cū aq̄ sine i sartagie cū oleo ꝛ pauciſſimo aceto sive ꝑ fer culis cū aligbꝰ herbis odoriferis. Case ꝛ lac meliꝰ est ꝙ dimittant oio: ꝙ si comedunt sumat valde paꝝ ex eis.

Digitized by Google

¶ Legumia fungi fructus crudi humidi herbe ⁊ radices dimittende sunt: ⁊ silr victualia de pasta: ⁊ si vult faciat fercula cū vitellis ouoꝝ vel cū mica panis: ⁊ aliqñ cū bo ragine ⁊ spinachys ⁊ bugloſſa: ⁊ apponēdo feniculuꝫ mē thaꝫ ⁊ anhetū vel hyſſopū ⁊ thimū. Sꝫ fercula cū caſeo nullo mō ſibi ꝓuenīūt: tolerant̄ ō ordeo cū pipe: ⁊ ō riço ⁊ de milio vl̄ de farre ſi coquant̄ in carnib⁹ pinguib⁹ bo nis: ⁊ ꝓdiant̄ cū aromatib⁹: ⁊ aliqñ rape nouelle ⁊ brā co cte cū carnibus bonis pñt tolerari in pua q̄ntitate: caules vo ⁊ blete dimittant̄. ¶ Et ex fructib⁹ ſiccis pōt capere ficus ſiccas pingues añ cibū: ⁊ paſſulas ſine arillis: ⁊ gra na pini magna infuſa pri⁹ in aqua calida ꝑ horā: ⁊ poſtea exiccata: ⁊ poſt cibū amigdale ⁊ auellane: ſꝫ ꝓfecte cum çucchar o: ⁊ pōt tolerari pirū coctū: aut citoniū cocnum in bono vino ſi ꝓdiant̄ cū aniſo aut ſe. feniculi.

¶ Sparagi nō ſunt vtiles: ſꝫ loco eoꝝ ſumant̄ lupulli ex tremitatis eoꝝ. ſ. elixe ⁊ comeſte cū ſua decoctiōe: aut ſu mant̄ cappares cū vino cocto ⁊ pauciſſimo acero.

¶ Potus eius ſit vinū rubeū claꝝ ſubtile medie vinoſita tis puꝝ: ⁊ bibat̄ paꝝ in prādio ⁊ in cena ⁊ illud parū ſoꝛ bendo: ⁊ paulatim q̄ ſi vehemētia ſitis eū moleſtauerit expectet quouſq; cib⁹ ſit digeſtus: ⁊ tūc pōt bibere vſq; ad. ʒ. iiij. vina aūt aceroſa vitet oīo: vino aūt veteri poſſe ti pōt aliqñ vti paꝝ ante cibū cū aliqua ꝓfectiōe de illis quas nominabimus.

¶ Diligēter attēdat ad bñdus bñficiū vētris: ⁊ ſi a nā nō iuuat̄ bonū eſt ex iteruallis facere cliſteria: in qb⁹ oībus ponēda ſunt olea carminatiua: ⁊ decoctiones aniſi ⁊ ſeīs anheti ⁊ carui: aut cimini vel teuiſtici ⁊ ſiliū: ⁊ poſtea addat̄ pulpa caſſie ⁊ ſal ⁊ oleū: aut anheti: aut rutbe. con uenientius tñ iuxta me eēt cliſtere b mō. ℞. rutbe anhe ti. añ. M. i. ſeīs anheti ⁊ aniſoꝝ ⁊ carui. añ. ʒ. ij. ꝓtūdant groſſo mō: ⁊ bulliāt cū lib. iij. aq̄. ⁊. ʒ. ix. olei vſq; ad tot⁹ aque ꝓſumptōes: ⁊ colet̄ ⁊ cū oleo fiat cliſtere. Conuenit ſi cū decoctōe ſupradicta ponat̄. ʒ. i. ierepigre cū. ʒ. ſ. ele ctuary de baccis lauri. ⁊. ʒ. ij. ſalis. ⁊. ʒ. iij. olei anhetini.

¶ Somn⁹ ei⁹ ds eē in nocte: ⁊ icipere ꝑmo ſup dextro la tere: deide vertere ſup ſiniſtrū: ⁊ capite bñ eleuato: ⁊ coꝛ poze bñ coopto: ⁊ bñdo puluinar ex bonis plumis iuxta ſtōchū: ⁊ ds durare ad min⁹ ſeptē horis in die nāli: ⁊ ſi b pōt facere in nocte meli⁹ eſt de mane ante cibuꝫ q̄ poſt prādiuꝫ: ⁊ ſi poſt prādiuꝫ nō ſit ſtatim poſt cibū.

¶ Laueat ſibi a triſtitia ⁊ nimia cogitatiōe: ⁊ ab vſu mu lierum quātum eſt ei poſſibile.

¶ Debet vti exercitio ante cibū incipiēdo a leuiori ⁊ pau latim tranſeūdo ad fortius quouſq; ſentiat ſe calefieri: ⁊ anhelitū manifeſte mutari: ita paulatiꝫ aſſuefaciēdo vt poſſit cō ſuefieri ad exercitia: ⁊ ꝑcipue faciat hoc in aere libero vt in rure nec negligat: qm̄ eſt radix ſue ſanitatis. Et hec ſufficiant de regimine.

Quantū ad vſum medicinaꝝ: qz ꝓ iſto anno eſt multis vicib⁹ ⁊ ſufficiēter purgat⁹ non vī mihi q̄ opoꝛteat eū cape purgatiōes fortē vſq; ad antū nuꝫ: ⁊ fortaſſis vt eſt viſile poſt illud tps erit ita reduct⁹ q̄ nō indigebit niſi regimīe coꝛpoꝝ ſanoꝝ abūdantiū in humiditate cū leuiſſima declinatōe ad frigus: ⁊ ideo ꝓ tunc circa mediū Octobris ꝑmo capiat hūc ſyrupū. ℞. oxymellis cōpoſiti: ⁊ ſyrupi de eupatorio: ⁊ mellis roſati colati. añ. ʒ. ſ. deē in vice vna cū. ʒ. iij. decoctōis aniſoꝝ: ⁊ feniculi liquiritie: ⁊ dauci: ⁊ ſumat hūc ſyrupū ſex vicib⁹ calidū in aurora. ¶ Sumpto ſyrupo purgeē cū diacitro niten ſolutiuo: cui⁹ deſcriptionē ponā infra: ⁊ ſumat ō eo doſim integrā quā ibi ponā: ⁊ obſeruet regimē obſeruan dum in aſſumptōe medicinaꝝ ſolutiuaꝝ: ⁊ ſequenti die ieiuno ſtōcho ſumat aureū. i. de tyriaca optima cum. ʒ. i. vini odoꝛiferi: ⁊ recipiat vnum leue cliſtere abſterſiuū.

¶ In b tpe intermedio paulatiꝫ dimittat ꝓſuetudinē me dicinaꝝ niſi ſentiret ſe grauari: ⁊ nō ſufficere abſtinētia: tunc. n. ſumat vna boza ante diē. ʒ. i. pillaꝝ ſtomatichaꝝ deſcriptōe Meſue: ſed nō ſentiēdo grauitatē: adhuc lau do q̄ binc ad vnū menſez ſumat ſemel. ʒ. i pillaꝝ ō iera de octo reb⁹: aut alefanginaꝝ: ⁊ ſumat in mane trib⁹ bo ris ante cibū ⁊ ſine mutatōe diete. ⁊ in tpe eſtatis non ſu mat ſoluriua. ¶ Aduenīēte medio Septēbris ſi hemoꝛ roide nullo mō ſibi aperirent̄ opꝫ q̄ prēmēdo ſe poſtq̄ egeſſit: ⁊ anus eſt inuerſat⁹ fricet illa oꝛificia venaꝝ he moꝛroidaliū cū ſolys ficus: aut inungat cū lacte ficus ro tiens q̄ aperiant̄ ⁊ in plurib⁹ vicib⁹ ſi egreditur ſanguis niger ꝑmittat euacuari quouſq; videat eē rubeū illuꝫ q egredit̄: ⁊ tūc ſi ꝓſtringit̄ ꝑ ſe bñ eſt: ſi aūt nō: faciat epi thimari locū bombice infuſa in vino rubeo decoctionis myrtillo ⁊ gallaꝝ: q̄ ſi illō nō ſufficit diſtēpet in dicto vino de puluere trociſcoꝝ de karabe ita q̄ ſit ad modū vnguēti currentis ⁊ in illo madefaciat bombicē: ⁊ ponat in ano quouſq; ꝓſtringat̄: ⁊ ſiſez regulaꝫ ſeruet in vere. naꝫ oīmoda retētio iſtius ſanguinis eſſet ſibi periculoſa.

¶ In tpib⁹ aūt frigidis bis in menſe ds capere de tyria ca mō ſupius dicto ſeptē horis añ cibū: ⁊ cū vino ſubtili.

¶ Et non ſolum iſto anno: ſed oī anno in vere de menſe Marty vtile eſt ſibi facere purgatiōē ſumēdo ſyrupuꝫ ſupraſcripti ſex vicib⁹: ⁊ poſtea ſolutiuū ſupraſcriptuꝫ.

¶ Et ex interuallis q̄ſi ſentiret ſe grauatū ſine ſanguis multitudine cape de pillulis de iera modo ſupraſcripto.

¶ Optimū tñ eēt ei in tali caſu abſtinere ⁊ dormire: aut leuiſſime ambulare longo tpe ieiuno ſtomacho ſi dozmi re nō poſſet. ¶ Et qz eſt bonus comeſtoꝛ ds ſemel in ſe ptimana dimittere cenam aut bis: excepto tpe eſtatis in quo ſufficit ſibi dimittere mediatē cene.

¶ Et ſi caſus accideret q̄ alia vice fluxus hemoꝛroidarū ſupflueret: ita q̄ emitteret ſanguinē rubeū ⁊ ſentiret ge nua debilitari: ⁊ nō ſufficeret ſibi remedia ſupradicta eo caſu nō expectet q̄ fiat diſcoloꝛat⁹: imo ſumat in māe oī die. ʒ. y. trifere minoꝛis ex arte feuonis deſcripta a Me ſue in antidotario: aut tantūdez de elario de Rozia ferri poſito a Raſi q̄ almaſoꝛis i ca⁹ de fluxu hemoꝛroidaꝝ.

¶ Confectōes aūt ſibi ꝓpites qñ ſentiret ſtōchū debilitari ſunt añ cibuꝫ in tpe eſtatis diarodon abatis. ¶ In tē poꝛib⁹ mediocrib⁹ aromaticū roſatum deſcriptione Ha bzielis: aut diacinamomū: aut elariuꝫ letificās Almaſo ris: de qb⁹ ſufficiūt. ʒ. i. ſ. ꝓ o vice in introitu cibi: ⁊ in tpe hyemis aromaticū gariofilatū diacalamētū diaolibanū diatrionpipereon ſimplex q̄cūq; boꝛ fuerit ſumat̄ de eo añ cibū q̄titas ſupradicta. ¶ Et poſt cibuꝫ diacito nitē cū melle ⁊ aromatib⁹: quo pōt vti omni tpe excepta eſtate. ¶ Aromata aūt qb⁹ ds vti in tpib⁹ fridis ſunt hꝫ. ℞. pipis lōgi: pipis albi. añ. ʒ. i. galange. ʒ. ſ. cardamomi: cinamomi: croci. añ. ʒ. y. fiat puluis ꝓ vtēdo i fercuſis.

¶ In tpib⁹ vo nō fridis ꝓueniūt iſte. ℞. cinamomi ele cti. ʒ. y. macis cardamomi. añ. ʒ. y. croci. ʒ. i. fiant ſpecies.

¶ Deſcriptio diacitonitē ſoluitiui. ℞. ſucci citonioꝝ lib. iij. mellis albi optimi bñ diſpumati lib. y. turbith electi. ʒ. iij. diagridy. ʒ. iij. gallie muſcate: gariofiloꝝ: çinçiberis: maſticis: pipis longi: cinamomi: nucis muſcate. añ. ʒ. iij. confice oīa ſimul: ⁊ eſt ꝓ o. liij. medicinis integris: ita q̄ vna illaꝝ eſt doſis integra: ⁊ erit circa. ʒ. i.

¶ Puto aūt ipſuꝫ debere quātum pōt vacare regimini ⁊ paulatiꝫ ſe remouere ab vſu medicinaꝝ: niſi cogat neceſ ſitas: ⁊ bñ bēat mēti illud qō eſt dictū ſibi q̄ ds facere ſi hemoꝛroide nō apiūt̄. Et qd ds facere ſi nimis fluerēt: qz illa ꝓſideratio nō eſt ab eo quoquo modo dimittēda.

Digitized by Google

¶ Et ꝫ plurimis alijs rebus ſim vſus in eius ſanatiõe: qz deo duce nõ eſt in diſpoſitione illa: nec puto ꝙ ſuperueniat ſi ſeruauerit regimen dictuꝫ: ideo reliqua dimitto: z hec ſufficiant cum laude creatoris.

¶ De aſclyre z tympanite cũ febre. Conſiliũ. LVIII.

EGregius hic iuuenis Regin⁹ poſt duas vices q̃bus paſſus eſt febres puenit ad vẽtris tumo: ẽ pter nãm: g cũ agitaꝫ reddit aliq̃ ſonũ aque cõmote. Crura tĩ z pedes bꝫ ſicciores cõſueto q̃ tumidos: z carnoſitatẽ vẽtris ſatis ſpiſſaꝫ: z in virtute motiua nõ eſt multum debilitatus: mediocriter appetit nec grauaꝫ ſumpto mediocri cibo: z mediocriter egerit: pzz vrinaꝫ vrine ſunt rubee cũ citrinitate: ſitis maior q̃ in fanitate: color min⁹ rubicũdus q̃ ꝓfecuit in ſanitate: nõ tĩ citrinus: nõ tĩ ſentit in oze amaritudinẽ nec vomitum bꝫ cholericũ nec notabiĺ febrit: nec ꝑ tactũ põt pci pi duricies in ſplene vel epate: nec patiĺ pſeueranter doꝛores in renib⁹ vel circa vmbilicũ. ¶ Jn iſto tĩ anno dũ erat ſanus: z in medio duaꝝ febriũ ſtãdo in ſole: z exercitio calido ſepe bibebat multã aquã frigidã: q̃ꝫ puraz: q̃ꝫ malo vino mixtã: z multũ ꝓ vice: z multis vicib⁹ in die: z vſus fuit regimĩe groſſo z oppilatiuo. ¶ Ex gb⁹ itelligiĺ ꝙ eſt in ꝓncipio bydropiſis aſclytis ꝓueniẽtis a ꝓpria leſione epatis ex mala cõplexione cum mã mixta ex calida z frigida: vincẽre tĩ frida: z oppilãte z ꝓbibẽte debite trãſire choleꝛã ad chiſtim fellis.

¶ Oz ſi in cõcauo epatis nõ ſit apoſtema duꝛ ad qõ tact⁹ ptingere nõ põt: ſigna videnť bõe ſpei. ¶ Ego tĩ nõ ſuꝛ ſecarus de duritie epatis in cõcauo: maxime qz cũ iacet ſup latere ſiniſtro magno tpe: grauať in dextro: z opꝫ eũ cõuerti ad iacẽdu ſup dextro ſuſtentãdo epar cũ manu ſiniſtra: ex quo ſitu alleuiatur. hec tĩ quãtitas grauitatis poſſet cẽ ꝑ oppilatiões abſq; apoſtemate. hec tĩ ambiguitas nõ variabit multũ curam.

¶ Sit aer ſue habitationis paꝛ calidus z ſiccus z odoꝛiferus: z tõ habitet in ſolari in camera verſus oꝛiẽs apta. Et qñ tẽpus eſt ſerenũ abſq; vẽto apiant feneſtre: ita vt ingrediať ſol. Cũ aũt tps eſt nebuloſuꝫ pluvioſuꝫ z vẽto ſũ n ſint feneſtre clauſe: tpe frigido fiat in ea ignis ex lignis ſiccis z odoꝛiferis q̃tuꝫ eſt poſſibile: ſicut ex lignis iuniperi. z ponaňť in camera citonia: z alia poma odoꝛifera: z cortices citri vt inde bonus ſequať odoꝛ.

¶ Panis ſit ex optima farina frumẽti bene mundi anni ſui. Et ſi eſſet ex farina ordei eſſet melioꝛ. Et ſit bene fermẽtat⁹: z ſi eẽt biſcoct⁹ eẽt melioꝛ. Et ad oẽs tres libꝛas panis ponaňť z.ij. ſalis: ſemis fen.ʒ.ij. z bẽat aliqd ỏ furfure: z nõ comedať calidus neq; durus: z comedať parũ de pane. ¶ Ex carnib⁹ ꝓueniũt aues: vt alaude turdi turtures mediocriter pigues ficedule z cetere aues in arboꝛib⁹ z pratis degẽtes. Ex quadrupedib⁹ conuenit capꝛiolus: lepus aũt nõ ꝓuenit. Ex domeſticis ꝓueniũt hedi vituli lactentes: capones: pulli: pui: alaude aũt maxime ſup alia laudanť: z magis ſi extrahanť interioza eaꝝ z ventres ipleať petroſelino z aſſenť. cetere aũt carnes dimittantur: z he carnes ſint potius aſſe q̃ elixe: aut in patella friꝛe: ant ſup pumis cocte. Piſces nõ ꝓueniũt: ſed min⁹ nociui ſant pui petroſi ſquamoſi: z ſint aſſi: ceteri aũt piſces oino dimittanť. Caſeũ aialiuꝫ interioza z ſanguinez dimittat. epatis tĩ gallinaꝝ aſſis vti põt: lacte ỏ vti põt ſm ꝙ infra diceť: nõ ꝓ cibis. ¶ Derbe ꝓueniẽtes ſunt endiuia boꝛzulana cicoꝛea blitis mẽtha maioꝛana oꝛiganum calamentũ pulegiuꝫ byſſopus thimus abꝛotanum praſſiũ ſaluia apiũ petroſelinũ. maxime tĩ laudať mentha ſtrũ. Ex quo põt fieri ſalatuciũ cũ ſale z parũper aceti z olei amigdalaꝝ dulciũ: feniculus ẽt ꝓuenit. Et ex oĩbus iſtis põt ẽt faccre ſalatuciũ ſicut oꝛ de mentha ſtro: z pñt cũ eis ꝑdiri carnes vel ouа faciẽdo berbatã: z põt ex eis fieri ſalſa qua põt vti: maxie ſi in ea ponať de pipere: reliquas vo berbas fugiat. ¶ Ex fructib⁹ ꝓueniẽtes ſũt pbiſtici pinee mũdate infuſe in aqua calida: poſtea excicate: amigõ. auellane: z maxie ſi aſſenť: z granata dulcia gb⁹ põt vti poſt cibũ: z q̃uis cã appetit⁹ qñq; concedať paꝛ vue z paſſulaꝝ z piroꝝ z pomoꝝ coctoꝝ: melius eſt tñ hec dimittere: niſi ꝙ citonia cocta poſt cibũ nõ ita deteſtanť. Reliqui dimittanť: z paꝛ de dictis comedatur.

¶ Ex radicib⁹ ꝓueniũt ei rape z pozri faciẽdo ex eis ferculuꝫ cũ bꝛodio caponis: cõuenit ẽt alliũ radix apy feniculi z petroſelini: z radix cicoꝛee: z dauci ſiue caroti. alie vo radices nõ ꝓueniũt. vitenť lẽgumĩa oĩa: z oĩa victualia de paſta: bꝛodiuꝫ tĩ cicerũ põt comedi.

¶ Potus eius ſit vinũ albũ ant; quũ claꝛ porẽs odoꝛiferum: z bibať puꝛ: aut parũper mixtũ cũ aqua extinctõis chalibis: cetera aũt vina fugiat: z aquã ẽt fugiat nedũ bibendo: ſ ẽt in abluciõe coꝛpis. lauet g̃ man⁹ ſuas cũ vino albo: aut aqua marina: z nõ poteť iter cibũ z cibũ: imo ẽt paꝛ in cibo: z ſurgat a menſa cũ reliquijs famis.

¶ Prouideat q̃ oĩ die habeat bñficiũ vẽtris: z ſi nõ nãlr fiat bꝫ cliſtere. ℞. decoctionis anliſoꝝ feniculi camomille bletis: ſeminis apy lib. i. ierepigre bñdicte. añ. ʒ.vj. olei anetini. ʒ.iij. ſalis qõ ſufficit fiat cliſtere.

¶ Somn⁹ eius ſit ſex boꝛaꝝ vel ſeptẽ ad plus: z dormiat in lecto de plumis: coꝛpe bñ coopto: capite eleuato: z ſit ſomnus nocturnus z nõ diurnus: z incipiat poſt duas boras poſt cenã: z primo dormiat ſup latere dextro: deinde ſup ſiniſtro: ſomnũ aũt meridianũ fugiat.

¶ Exerceať oi mane ſtõcho ieiuno: ꝙ ſi tps eſt caliduꝫ z ſerenũ: ſit eius exercitiũ ambulatio ſup arena in ſole pedibus nudis: ꝙ ſi arena nõ eſt: ſit ꝑ viaꝫ in ſole donec bñ ſuder: poſtea ſe faciat bñ fricari cuꝫ pãnis calidis donec ſit optime terſus a ſudoꝛe. Oz ſi tps ſit frigidũ vel nebuloſuꝫ: deambulet ꝑ cameraꝫ quouſq; ſudet: poſtea fiat vt dictũ eſt: z q̃uis aliqua balnea q̃ infra dicenť ſint ei ꝓuenientia: tĩ caueat a ſtuffa z balneo aque dulcis.

¶ Fugiat iram triſtitiã z oẽm melancholiaꝫ z delectetur cũ amicis: z oĩno abſtineat a venereis.

Veniendo ad medicinalia oꝫ ꝙ nũc merito anni vtať primo digeſtiuo: ſumẽdo bũc ſyrupũ ſex vicib⁹. ℞. radicũ apy feniculi petroſelini ireos acori ſerpẽtarie minoꝛis: z ſint oẽs recẽtes. añ. ʒ.i. calamẽti betonice origani mẽthaſtri ſiſimbꝛij praſſij byſſopi camedreos camepitheos. añ. ʒ.ij. eupatoꝛij thimi aſſari frigentauree minoꝛis: abſinthij. añ. ʒ.ij. gentiane cypi ligritie radicis capparis ſemis feniculi petroſelini apy leuiſtici carui. añ. ʒ.iij. ꝓtũdanť groſſo mõ: z bulliať lẽto igne in aque lib. vi. acceti boni albi. ʒ. vi. vſq; ad medietatis cõſumptoes: poſtea colenť: z cũ melle q̃tũ ſufficit fiat ſyrũ quo ſumat. ʒ.ꝓo vice cum aqua apy z abſinthij. añ. ʒ.i. ſ. ſumať vt dõ ſex vicib⁹ in mane calidus in auroꝛa: z ſupdormiat ꝑ mediã boꝛã. ¶ Sumpto ſyrupiat hãc medicinam. ℞. reubarbari electi. ʒ.ij. ſpice. ℈.i. oxymellis cõpoſiti. ʒ.ij. diſtempera cũ decoctiõe lactuce: endiuie: z radicis feniculi. añ. ꝙtes equales: ſumať in mane vna boꝛa ante diẽ: z ſupdormiat ꝑ boꝛã z nõ comedat niſi trãſeãt ſeptem boꝛe. ¶ Et ſumpta hac medicina reuertať ad ſumẽdum ſyrupũ ꝓdictũ: z ſumat ꝑ tres dies ſolũ: z poſt ſyrupũ ſumat medicinã eodẽ mõ: z hoc fiat quatuoꝛ vicibus cum ſyrupo z medicina: ita ꝙ in. xvi. diebus ſumat quatuoꝛ vicib⁹ hãc medicinã. ¶ Oz ſi in fine boꝛ dierũ non videť venter ſufficienter euacuatus: euacuet poſtea

cũ ſucco

Digitized by Google

cum succo radicū ireos hoc mō. ℞. radicū ireos recētiū mūdatoꝝ quātitatē sufficiētē pistent ⁊ extrahat succus ⁊ ponat in ampulla vitri ⁊ pmittat facere resideātia: ⁊ de pte clara capiātur. ʒ. vi. pro ꝙ vice in diluculo absq; alia decoctione: pōt nī pmiscere aliqd de cucchuro. Et sm ꝙ videt pūi medico reiterēt ista medicina addēdo in quātitate vel diminuēdo de qnto in qntū diem: vel de sexto in sextū. Et in diebus ītermedys sumat syrupū supascripti um: ⁊ succus bibat die qua est exhibitus. ¶ Oꝛ si succus ireos nimis displicet pōt sumere de succo palme christi equalē quātitatē: ⁊ sit palma christi nascēs in mōtibus: ⁊ nō est ita displicēs sicut ireos. ¶ Oꝛ si pūi medico videtur nimis frequēs vius solutiuoꝝ pōt attēdē post vnaʒ purgatiōnē factā cum ireos: aut duas ad eūonē cū purgatione vrine ⁊ eūone cum puocatiōe sudoris: ⁊ postea redeat ad eūonē cū succo ireos: qz in eo est efficacia. ¶ Et in intermedys diebus pōt loco dicti syrupi capere qñq; ʒ. y. dialaccē in auroza cū. ʒ. i. vini subtilis albi vel. ʒ. y. dia curcume silī modo. ¶ Et oīno sup vētrem post istos vehementissimos teneat aliqd emplastroꝝ infrascriptoꝝ: ꝓcipue emplastrum de baccis lauri.

¶ Pro puocādo ergo vrinā pōt recipe istum potū. ℞. radicis cucumeris asinini. ʒ. i. bulliat in lib. i. vini albi odoriferi subtilis vsq; ad medietatis ꝓsumptionē: postea colet ⁊ det in duabus vicibus in auroza. ¶ Ad idē ʒ valet: sed est debilius vinū decoctiōis radicū calameri vel mēthastri: aut vinū infusionis marubij: aut vinū decoctiōis rozismarini. Et qz pro hac ītētione bibūt solū vinū malvaticū ⁊ comedūt carnes coctas in eodē vino. ¶ Et in ꝺ tpe quo vtiꝫ puocātibus vrinā ꝺ semp de sero duabus horis ante cenā sumere. ʒ. i. ʒ. diacurcume cuʒ vino albo subtili aut dialacce. ¶ Oꝛ si hoc tpe nō habet bñficium ventris sufficiēter faciat hȳ clistere. ℞. agarici. ʒ. y. radicuʒ cucumeris asinini. ʒ. i. cuscute mercurialis. aā. M. i. anisoꝝ feniculi. aā. ʒ. i. fac bulliri in sufficiēti aqua: postea cola ⁊ adde ierepigre bñdicte. aā. ʒ. ʃ. olei anbetini. ʒ. iy. salis. ʒ. y. fiat clistere.

¶ Sudoꝛ vō ꝺ puocari calefaciēdo furnuʒ ⁊ ponēdo in eo ebulū ⁊ matricariā: mēthastrū ⁊ calamētuʒ. Et qñ est ita calidū ꝙ possit tolerari ingrediaꝫ furnū capite remanēte exꝰ: ⁊ teneaꝫ: ita ꝙ anbelet aerem frigidū: ⁊ cuʒ sudauerit extrahaꝫ ⁊ ponaꝫ in lecto calido: ⁊ pānis bñ tegaꝫ.

¶ Et ad hāc intētionē ꝓfert stuffa cum decoctione dictarū herbaꝝ: ⁊ origani: ⁊ serpilli: ⁊ ponaꝫ in tina bñte duos fundos: ⁊ patiēs sedeat sup fundo pforato extra aquam: ita tamē ꝙ caput eius discooptuʒ: ⁊ anbelet aerem frigiduʒ. ⁊ ad hāc intētionē ꝓuenit balneari in balneis sulfureis aluminosis ⁊ aqua maris calida.

¶ Preter ista ꝓferūt empla deficatiua: sicut vbi gratia: qñ pistanꝫ ꝛchule marine cum carne ⁊ ostracho suo: aut limachie terrestres eodē mō: ⁊ applicanꝫ vētri donec cadāt de pse. ¶ Ad idē valet emplm de baccis lauri descriptū a Mes. ⁊ silr stercus vaccē siccū ⁊ tritū cū quarta parte eius de sulfure viuo: ⁊ pmixtū cuʒ oxymelle: ita vt habeat formā empli: ⁊ emplet totū corpus. ¶ Linitio valde vtilis. ℞. stercoꝛis vaccini exiccati. ʒ. y. cyperi boli armeni. aā. ʒ. y. pmisce cū aqua ⁊ aceto ⁊ extremitatū salicis ⁊ tamarisci. aā. ptes eq̄les: ⁊ liniaꝫ cuʒ ea vētrē totū: ⁊ sit calida. Et hec empla ⁊ liniciones administranꝫ ꝓueniēter qñ minorata est aqua per solutionē vētris plures factam: ⁊ ꝓcipue post balneum ⁊ stuffam.

¶ Posset dici de fricatione vētris cum cinere calido: aut cum arena maris vel fluuy: aut de appōne sacculoꝝ sup ventrē in qb⁹ ista ponanꝫ calida. ¶ Et silr posset dici de fomētatiōe vētris cuʒ spōgys infusis in aceto decoctiōis cucumeris asinini. ſ. radicis vel ebuli vel vtice ⁊ baccaruʒ lauri ⁊ hedere: ⁊ granoꝝ iunipi: verūm qñ ista apponunt calida custodienda est regio epatis. ⁊ posset inungi epar cuʒ oleo de spica ⁊ de absinthio ⁊ de mastice. ¶ Et qz de multis dixi illa que mihi videtur magis vtilia: ⁊ q̄ puto cuʒ gra dei altissimi sufficē in ista cura: ⁊ ipsa est erit venerabilis doctoris magī Haspari de Regio omitto reliq̄. ¶ Et itelligat ꝺ mō ꝙ qñ est purgatꝰ cuʒ reubarbaro ⁊ semel cū succo ireos in dieb⁹ que iterponunt iter vnā purgationeʒ ⁊ aliā omni mane ieiuno stōcho: ⁊ post emissionē supfluitatū vētris faciat apponi sacculos ex cinere calido sup ventrē fricādo per vnā horā. Et si sacculos nō vult ponere faciat fieri fomētatiōnē cum spōgys latis sm latitudinē vētris: ⁊ infusis in decoctiōe cucumeris asinini: aut radicis ebuli vel vtice vel baccaꝝ lauri vel granoꝝ iunipi: aut pluriū istoꝝ simul: ⁊ apponat spōgia ꝙnque vel sex vicibus: ita ꝙ qñ incipit ifrigidari removeat ⁊ applicet calida: ⁊ postea remota spōgia suppoꝛat vētri emplm de baccis lauri: ⁊ teneat ꝓtinue vsque quo de nouo debeāt apponi spōgie. Sꝫ in die qua sumit medicinā solutiuā nō fiāt ista. ¶ Couent ꝓ epate confoꝛtādo imediate ante prādiuʒ vti aromatico rosato descriptione ꝓxabilis: aut ꝓfectione facta ex fistitis: ⁊ cucharo: ⁊ cin. iamomo: ⁊ totius cure pluratione.

¶ De fluxu recidiuo partim ex catarro partim ex debilitate vtutis ꝓtiue stomachi. Consilium. LIX.

IJe egregius vir Bartholomeus ō Senis fuit passus plurib⁹ mēsibus fluxuʒ epaticū: ⁊ supueniēte febre puenit ad colliquationē pinguedinis tāmaʒ ꝓincta ipsi fluxui. ⁊ post illud ex motu puenit ad exoꝛiationē itestini ⁊ ꝓsequebat tussis catarralis cum sputo multi sanguinis pmixtis flegmatib⁹ cum coꝛpis extenuatione ⁊ tādez dei adiutoꝛio libatus est ab oībus per modū recidiue nō vere rediuit ad fluxū quez puto esse ptem ex catarro descēdēte parte ex debilitate ꝓtiue vtutis stomachi. ⁊ in isto fluxu qñq; apparet aliquid de coloꝛe cibi: ⁊ videtur multa flegmata cōmixta: ꝛ sine spuma. ⁊ nō egerit de nocte: sed de die incipiendo de mane ⁊ sentit leues intestinoꝝ doloꝛes ⁊ vrina nō est citrina vt solebat in ipso tēpoꝛe ꝓcedētis egritudinis in quo apparebat quasi vrina icterici. ⁊ ideo ponā ꝓsilium ꝓ cura istius fluxus cauēdo mihi ne supueniret epatis oppilatio. ne vtēdo foztibus purgationib⁹ excitaꝛē sputū sanguinis incipiēdo ab vsu rerum nō nālium.

¶ Habitet ergo in aere sicco vicino temperameto in caliditate ⁊ frigiditate. ⁊ caueat ab vtraq; extremitate in caloꝛe ⁊ frigoꝛe. ⁊ caueat ab omni vento: nec stet sub radys lune: ꝓsertim de nocte.

¶ Exerceat se parū. ⁊ melius esset ei si loco exercitij faceret fieri fricationes ad bꝛacchia: ⁊ spatulas: ⁊ nates: ⁊ coxas: ⁊ crura dimittēdo pectus caput: ⁊ vētreʒ: ⁊ hoc ieiuno stomacho. nam post cibū ꝺ quiescere in delectatiōe: ⁊ nec coꝛpoꝛe: nec aīo multum agitari.

¶ Dozmiat incipiēdo ad minus duabus hoꝛis post cibuʒ capite bñ eleuato. coꝛpoꝛe bñ coopto sup latere sinistro. Et sit somnus eius circa septē vel octo hoꝛas in nocte vl in mane ante tertias. Post prādium vō nō dozmiat nisi forte multum male dozmierit in nocte: ꝛ quies post prandium omnino sit nociua sibi.

¶ In cibis vtaꝫ pane bñ pisto bñ fermentato facto ex farina frumēti bene mūdi a furfure. ⁊ sit iter ꝓmaʒ diem ⁊ quartā nō furfuraceus: sed bñ coctus. ⁊ nō comedaꝫ calidus sicut a furno poztaꝫ. ¶ Carnes ꝓdicum pullozꝝ capretozꝝ ⁊ vitulozꝝ lactētiū paruozꝝ ⁊ turturū ⁊ auiculaꝝ

BIBLIOTECA UNIVERSIDAD CENTRAL

Digitized by Google

ꝛ caſtratoꝝ mõtanoꝝ annualiũ ſunt ſibi ꝓueniẽtes. reliquas dimittat ꝛ nõ comedat interioza: neqꝫ capita: neqꝫ multã pinguedinẽ vel ſepuꝫ: ſed macrã carnẽ aialis mediocriter pinguis in ꝓteanteriozi ꝛ dextra. Et ſi bñ digerit meliozes eẽnt aſſate. nũc aũt qz non bñ digerit ꝓcedo ſibi elixas: ꝛ reliquas carnes dimittat. ¶ Caſeus lac ꝛ pisces dimittanꝫ oino: ꝛ ouа nõ ſunt in totũ ꝓueniẽtia ꝛ ꝓſertim dura tolerari nõ ꝑñt. ¶ In ferculis vtatur milio panico ꝛ riço acetoſella rumice ſiue lappacio et acuto: ꝛ pane trito: ꝛ pót vti decoctiõe radicis petroſilini ꝛ petroſilino macedonico ꝛ feniculo. Dimittantur caules blete ſpinachie: ꝛ ſinapis: ꝛ eruca: ꝛ maſtice: poteſt vti endiuia: boꝛagine: cicoꝛea: ꝛ lactuca atqꝫ pimpinella coctis ꝛ non crudis: reliquas herbas dimittat. ¶ Et de fructibus ſumat pira citonia ante cibũ: ꝛ paſſulas cum granis ſuis: et dimittat reliqꝫ oẽs. ¶ Jteꝫ dimittat radices: ficut raffanũ: ꝛ rapas paſtinachas ꝛ ſiſia: ꝛ fungos oĩno ſparagos: ꝛ cappares: ꝛ dimittat acuta: ſicut ſemen feniculi: ꝛ piper: ꝛ ſinapis ꝛ ſiſia. ſed pót vti ſapoꝛibus citrangulis acetoſis citro lymonibus nõ ſalitis. ¶ Piſcibus pur pót vti paruis ſquamoſis de libero mari vel de fonte claro vel fluuio currẽte: ꝛ claro cuꝫ agreſta vel ſuptoꝛibus fructibus cõditis ꝛ dimittat piſces magnos ſicut timos ſturiones: ꝛ ſine ſquamis ſicut anguillas murenas ꝛ ſimiles.

¶ Bibat vinũ rubeum nõ nigrũ vel albuꝫ cum aliquali ſtipticitate: ꝛ caueat a vinis dulcib⁹ ꝛ valde acutis ꝛ potentibus. ꝛ non bibat multam quantitatem ꝛ temperẽ cum aqua fluuiali ferrata.

¶ Nunq̃ comedat nec vnq̃ ſumat quãtitatem cibi vel potus que grauet ſtomachum.

¶ Caueat a doloꝛe ira ꝛ triſtitia timoꝛe ꝛ rixa in clamoꝛibus magnis. ꝛ hoc de regimine.

Deſcẽdendo ad medicinalia videt mihi ꝙ cuꝫ pauſauit Januę gnque diebus nõ appareẽte alio ſynthomate purgeẽ capiẽdo iſtã medicinã abſq; ſyrupo. ℞. coꝛticis mirabolanoꝝ citrinoꝝ: kebulorũ: ꝛ indoꝝ: ꝛ reubarbari. aã. ʒ. i. ſpice. ℈. ſ. ꝓtundant mirabolani groſſo modo: ꝛ ponat in aqua endiuie. ℔. i. ʒ. vi. ꝛ dimittat a mane vſq; ad ſero: ꝛ in ſero bulliat ſimul leuiter poſita in petia ꝛ vtatur in ſapoꝛibus ſuis pulpa ſumach vſq; ad ꝓſumptionẽ tertie partis ꝛ in colatura ponat reubarbaꝝ ꝛ ſpica. ꝛ ſtent ibi vſq; ad vnã boꝛã ante diez: ꝛ tũc caleffiat ꝛ coleẽ ꝛ poteẽ colatura ſtatim ꝛ doꝛmiat quaſi per boꝛaꝫ: ꝛ non comedat inde ad ſex boꝛas.

¶ Facta iſta purgatiõe de vtero vtaẽ in mane in auꝛora. ʒ. i. iſtius electuary. ℞. electuary de vino deſcripti ab Aui. ℨ. 4. terty. ca. de debilitate epatis. ʒ. ij. triaſandali. ʒ. ij. miſce. ꝛ ſi eẽt nimis durũ addat ſyrupi myrtini q̃tuꝫ ſufficit ad ꝺãduꝫ formã electuary. ¶ Ante prãdium vo per boꝛã vel duas boꝛas ad purgãduꝫ caput vtaẽ maſticatione ex maſtice: ꝛ pipe: ꝛ piretro: ꝛ ſint maſticis ꝑtes due pipis ꝛ piretri. aã. ꝑtes media. aut maſticatoꝝ vtaẽ loco gargariſmate de aqua mellis cum panco pipis itus poſiti: aut caput purgio cuꝫ aqua maioꝛane tepida trahẽdo eaꝫ per nares: ita tñ vt nõ ſternuter. Interim in nocte teneat iter genam ꝛ dẽtem vnam ſpicã nardi integrã nõ multuꝫ magnã ℈m tõgitudinẽ noctis. ¶ Item inungat ſtomachus eius cum iſto vnguẽto. ℞. olei maſticini: olei de citonijs: olei myrtini. aã. ʒ. i. ſ. laudani. ʒ. ij. cere quãtũ ſufficit: fiat vnguẽtũ ꝓo ſtomacho. ¶ Jteꝫ ante prãdiuꝫ ꝛ ante cenã cum incipit comedẽ ſumat circa. ʒ. ſ. iſti⁹ electuary. ℞. de ſozbis diacitoniten cum ſuccharo ſine ſpeciebus. aã. ꝑtes equales: ꝛ miſceant in moꝛtario optime.

¶ Si hec nõ ſufficiãt coquat cum carnib⁹ ſuis ſumach poſita in petia. ꝛ vtat in ſapoꝛibus ſuis pulpa ſic ſumach diſtẽperata cuꝫ ſuccho citrãgulorꝝ ſiue aranciorꝝ. ¶ Jteꝫ ſemel ſalte in duobus diebus faciat cliſtere lauatiuũ cũ aqua oꝛdei ꝛ ſuccharo rubeo cum melle roſato colato.

¶ Ultimo recoꝛdet quãdo ceſſauerit fluxus vti ſuccharo roſato preſentis anni modo ſibi oꝛetenus dicto: cuius vſus ꝓo nũc nõ eſt multum neceſſarius. ¶ Et videt ſatis ꝓo nũc cum dei auxilio ſufficere.

¶ De vlcere in veſica. Conſilium. LX.

Este nobilis patiẽ vlcus in veſica a tribus annis citra cum mictu multe ſaniei: ꝛ videt mihi ꝙ debeat vti regimĩe ifraſcripto: ꝛ deꝰſit datoꝛ auxiliꝫ.

¶ Regimen ſex rerum nõ nãlium regre in conſilio magno facto ꝓo Magnifico domino Lozrado de Marchionibus de Carreto.

¶ Uolendo expiri ſi poſſumus bñe integrã curã ſumpta medicina ſupius ſcripta faciat oĩ mane per octo dies cliſtere cum lib. i. olei puriſſimi: ꝛ ſit de optimo qõ inueniꝛ ꝛ in capite. vꝫ. dieꝝ. ℞. olei dulciſſimi lib. v. ſ. pulueris rubei quẽ ego ſibi dabo. ʒ. viij. ſ. miſceat bñ inuicez. ꝛ diuidat in. xꝫ. ꝑtes eq̃les: ꝛ oĩ die ſumat vnã ꝑtez calidã in potu. viij. boza: ꝛ poſtea iaceat in lecto ꝛ nõ comedat nec bibat vſq; ad bozã. ʒ. vi. trã factã: ꝛ tũc ſurgat ꝛ comedat moderate de pullo vel de capto vel vitulo valde paruo elixo: ꝛ bibat aquã oꝛdei in cuiꝰ vno bocali bulliuerint. ʒ. ij. mellis bñ diſpumãdo. Et in ſero: aut nõ cener: aut ſufficiat ſibi ſumere duo ona ſozbilia cũ albumine: ꝛ cuꝫ toto: ita ꝙ boza octaua qñ ꝺ⁹ bibẽ oleũ cuꝫ puluẽ. ſtõchus ſit oino vacuus a cibo. ¶ Et ſi videt ꝙ in capite. xꝫ. dieꝝ vrina ſit facta clarioꝝ ꝛ doloꝝ minoꝝ in mingẽdo recipiat iteꝫ alys. xꝫ. dieb⁹ ſili mõ. ꝛ hoc tpe nõ laboꝛet. ꝛ qz iſte puluis cuꝫ oleo aliqñ ſtringit vẽtrẽ: ꝛ aliqñ facit fluxũ: ſi faciet fluxũ nõ curet aliud facere. ¶ Si vo ſtringeret vẽtrẽ faciat cliſtere cuꝫ lib. i. olei dulciſſimi ſine aliq̃ alia additiõe. nã ego per dei gr̃am cum hac medicina fui libaꝝ ab hac egritudine. ¶ Jtẽ ſi nõ liberaꝝ ſequaꝝ regimen tñ ſupraſcriptuꝫ ꝛ in autũno ſemel ꝛ in vere ſemel capiat medicinã ꝛ ſyrupuꝫ ſupraſcriptũ. ¶ Et ſepe ante cibũ vtaẽ iſto electuario lenitiuo circa. ʒ. ſ. vel paꝝ plus. ℞. ꝓmoꝝ numero qn̄ginta: ſebeſten iuiubarũ. aã. numero. xꝫ. tamarindoꝝ. ʒ. iij. ſene. polipody. carthami. aã. ʒ. ſ. mirabolanoꝝ citrinoꝝ. ʒ. i. ſeminis malue. ſemis altee. paſſularuꝫ. aã. ʒ. i. ſ. pſilij. ʒ. i. ſ. fac bulliri oĩa in lib. vi. aque vſq; ad medietatis ꝓſumptionem lento igne. poſtea oĩa fricenẽ manib⁹: ꝛ coleẽ: ꝛ bñ exꝑmaẽ: ꝛ in colatura ponaẽ violaꝝ q̃tũ cape pót: ꝛ fiat ꝙ ſtet calida abſq; ablutione ſex boꝛis. poſtea iteꝫ coleẽ ꝛ exꝑmaẽ: ꝛ addaẽ pulpe caſſie recentis ꝛ bone lib. i. ſyrupi violati facti ſm deſcriptionẽ Meſ. cum trina infuſione violaꝝ. ʒ. vi. lactis. ſeminis papaueris albi. medulle ſeminũ cõium frigidoꝝ bñ piſtate. aã. ʒ. iij. miſceaẽ bene ꝛ reducaẽ oĩa ad ignem: ꝛ bulliat quouſq; habeat formaꝫ electuary: et reſeruet in vaſe vitreato bene obturato.

¶ Et qz aliqñ ſupueniũt doloꝛes foꝛtes in his tpib⁹ vtaẽ cliſteryꝫ oĩ die bis factis cũ lib. i. olei ꝓo vice. aut factis cum decoctiõe radicũ malnauiſci ꝛ pauco oleo ꝛ vno vitello oui abſq; ſale. ¶ De mane vo in tpe boꝛ doloꝛum ꝓo duob⁹ vel trib⁹ dieb⁹ ꝓo mitigatiõe boꝛ doloꝝ pót ſumere. ʒ. iij. bui⁹ ſyrupi ꝓo vice. ℞. folioꝝ lactuce cicoꝛee. endiuie. mercurialis. aã. M. i. capitũ papaueris mediocris q̃ntitatis numero. xꝫ. opꝫ pondus granoꝝ qua tuoꝝ oꝛdei. violarũ. granoꝝ alkekengi. aã. ʒ. i. infundatur oĩa iſta ꝓuſa groſſo modo in aque calide lib. iij. ꝛ ita maneant tribus diebus. poſtea bulliãt lẽto igne vſq; ad medietatis cõ ſumptionem: coleẽ ꝛ exꝑimaẽ ꝛ colature ad

datur

Digitized by Google

daſ̄ çucchari.lib.i.⁊ fiat ſyrupus ſufficiēter coct⁹. Et qñ daſ̄ in potu diſtēpeſ̄ cuꝫ equali q̄titate ifuſionis ⁊ emulſionis ſemis papaueris albi. ℭ Et ſi dolor tā fortis eſſet q̄ hic ſyrupus nō ſufficeret ſumanſ̄ de manu. ℨ.iiij.troſciſcoꝝ alkekengi deſcriptiōe Meſ.in gb⁹ponit opium. aut recipiat.ʒ.ſ.buius electuary. ℞.ſeminū cōium frigidozum mūdatoꝝ.ʒ.iij.granoꝝ alkekengi.ʒ.iij.troſciſcoꝝ alkekengi.ʒ.iij.ſyrupi de papauere lib.i.ſ.⁊ pōt ſumere ſecure vſq; ad.ʒ.i.⁊ qñ ſumit aliq̄ dē iſtis medicaminibus ſicut ſyru.vel troſciſcos:aut electuariū in quo ponit opiū ſumat ieiuno ſtomacho.⁊ poſt illud ieiunet̄ gnque horis:⁊ nō ſumaſ̄ niſi ꝓpter neceſſitatem neq; ſumaſ̄ nimis frequēter.⁊ vtaſ̄ clyſterys ſupradictis. ℭ Itē in tpe in quo dolores non ſunt ita fortes vtaſ̄ ſepiſſime multa ligritia:ita q̄ habeat ſemp de ea in ore.⁊ bibat de mane aut.ʒ.iij.aque diſtillatōis granoꝝ alkekengi.aut tātūdē aque diſtillatiōis caude equine:aut ſumat de mane ieiuno ſtomacho.ʒ.iij.aut.iiij.lactis caprini recenter extracti ab vbere cum.ʒ.ij.mellis:aut çucchari.

ℭ De vlcere in vys vrine. Conſilium. LXI.

Spectabilis dña Thadea poſt partū cōpleti fer⁹ 6ª die abortiuit:⁊ cū parū mūdificaret̄ mēſtruis ſecutū eſt apoſtema magnū in muſculis ventris ei⁹:⁊ fracta ⁊ apta magna exitura ceſſauit febris:ſ; ſpa incidit vrine multū ex renū calefactōe cū ardore:⁊ factū eſt vlcus in vys vrine:⁊ pp dolores cō mota mā facta eſt febris incipiēs hora.xxj.cū leui frigore ſequēte:⁊ nō forti caloze.⁊ poſt in nocte hora 6ª ſupuenit frigus fortius:⁊ ſecut⁹ eſt calor itēſio⁊ vrina eſt reſtricta:dolor in mictu eſt remiſſior cō ſuero:ſanies que mingit̄ in vice vna eſt cōiter ad q̄titatez fabe alba ⁊ eq̄lis ⁊ iam q̄tuor mēſib⁹ ꝓteritis nō eſt mēſtruata:⁊ male ſe hz ad oblatōes ⁊ peius ad medicinas. ℭ Laſus in hac ſuba ſcriptū habeo a ſolleni doctore. Mihi tñ dubium remanet q̄les febres fuerūt ante apoſtema vēris.z⁹ cuiuſmodi febres ſunt ille que ſunt excitate pp anguſtiā mingendi.ʒ⁹ ſi putat pñs doctor alicui⁹ ſpālis mēbri vt capitl vel eparis vel ſtōchi diſpōnē eē in cā aggregādi mās horuꝫ morboꝝ:vel ſolū q̄ in venis tori⁹ aggregate fuerūt māe tpe p̄gnatiōis:vel poſt partū. ℭ Audio tñ ab vno famulo q̄ hec Dña de 4ª in 4ª affligitur magis in medys tū tpib⁹ nō mūdificaſ̄.⁊ ideo ſcribā diſtinct⁹ pro cura vlceris dimittēdo in diſcretiōe venerabilis medici aſſiſtētis ſiqua eēnt pp febrē vel dubiū nimie puocatōis vrine nō ex toto ꝓuenientia q̄ illa abyciat:aut tēperet:aut expectet in alio tpe eoꝝ vſuꝫ. ℭ Ego tñ quātū ꝓiecturare potero cauebo ab illis.nec pro nūc ꝓſiderata febre que p̄ceſſit ⁊ exitura ⁊ partu.muroꝝ q̄ ſteterit q̄tuor mēſibus ſine mēſtruis:ſi tñ videbit̄ p̄ti doctori medicine q̄ ſint puocādа ſcribam q̄o videt̄ mihi in iſtis ꝓditionibus.

ℭ De aere ⁊ de exercitio pro nūc non laborabo:ga ſcio q̄ habebit cameram bonā non multum calidaz:⁊ q̄ quieſcet quantum erit poſſibile.

ℭ Siſ̄ ēt de eſuone ⁊ repletiōe:q̄m ſcio q̄ paꝝ comedit:⁊ q̄ q̄ ops iuuare nāz pro eūatione faciat cluſteria leuia nō acuta:ſicut ex oleo puro vel decoctiōe malue ⁊ violare:⁊ ordei cuꝫ oleo viol⁹.⁊ pulpa caſſie:⁊ çuccharo rubeo vitādo pillas ⁊ alias medicinas in gb⁹ponunt̄ res acute.

ℭ Cōfido ēt in ſcięria ⁊ ꝑbitate p̄ti medici q̄ facit eas cauere ab oi acuto:ſicut eſt pip:⁊ ſic vina potētia:⁊ ſilia:⁊ ab oi ſalſo:ſicut carnes ⁊ piſces ſaliti:⁊ ab oi amaro vl multū acetoſo:⁊ a rebus extreme dulcib⁹:ſicut ſunt ꝓfectiones de melle:imo eſt ꝓtētus iſipidis parū p̄ti⁹ dulcedinis: vel ynctuoſitatis: vel ſtipticitatis: vel pōticitat]: ſicut ova recētia gallinaꝝ non multū cocta quoꝝ ſoli vitelli ſumanſ̄ exn̄te hac febre.ſ; qñ nō eēt febris optima eēnt cum albumine:⁊ ſicut ſunt carnes laudabilis nutrimēti:⁊ nō nimis calide.vbi.g.pulloꝝ pdicū faſianoꝝ:et parnaꝝ auiū:⁊ bedoꝝ ēt febre exn̄te: ſ; ſine febre:⁊ cuꝫ iſtis ꝓcedat ſuꝫ cert⁹ carnes porcoꝝ:⁊ agnoꝝ caſtratoꝝ:⁊ vituloꝝ lactētiū paruoꝝ:⁊ capoloꝝ iuuenum:⁊ p̄ſertim elixatas:⁊ q̄ non p̄mittit vti colūbis:vel paſſeribus:vel anatib⁹:vel anſeribus:⁊ ſilib⁹:⁊ melius eſt ēt ſi oino ſine ſale coquanſ̄.q̄ ſi nō poteſt ſit pauciſſimū ſal:⁊ credo q̄ dat panē ex bono frumēto abſq; ſale ſolum mediocriter fermētatū ⁊ ꝓueniēter coctū:⁊ ſine febre comederet lac recēter mulſū ab vbere:aut paꝝ ante coagulatū ſiue capraꝝ:ſiue pecudū:ſiue vaccaꝝ cuꝫ aliquāto çucchario:⁊ maxime ſine alys cibis in q̄ntitate qua digeraſ̄ ⁊ abſtineat ab alys vſq; exitus lactis de ſtōcho.⁊ ſilr ꝓcederet caſeuꝫ recēte abſq; ſale:⁊ aliq̄ aliquid recēris butyri:⁊ hec oia febre nō exn̄te.ſanguinē vo ⁊ pinguedinē multa vitaret omni mō. ℭ Et pro ferculis exiſtēte febre credo q̄ dat ptiſanā ordeaceā coctā cū aqua multa:⁊ pauca farina:⁊ pditā cū aqua amigdalarū.aut bullitā cuꝫ brodio carniū:aut ordei fractū:aut far:aut ferculū ex herbis iſtipidis paruꝫ frigiditatis bñtib⁹ apitiuis:tñ ſicut lactuca: endiuia:ſpinachia:boragine: bugloſſa: cicorea: acetoſa: aut cū brodio carniū:aut cū ouis.⁊ ſi op⁹ carnib⁹ vel ferculis aliq̄ ſapoꝝis addē facit cū agreſta pauco vel vino granatoꝝ muçoꝝ:aut citrāguloꝝ bene maturoꝝ. ℭ Et fructibus ꝓcedat cucurbitā coctā:⁊ citrullos:⁊ pira:⁊ poma cocta ſupple in modica q̄titate:⁊ ſi nō timeretur de vrina ⁊ eēt abſq; febre ꝓcederenſ̄ melones ſañ cibū:⁊ anguriе:⁊ ceraſa. Citonia vo ⁊ granata muça vel dulcia cōcedunſ̄ vtroq; mō:⁊ ſiliter amigdale dulces:⁊ paſſule:⁊ grana pini:⁊ ſine febre:ſorbe:neſpille:corna:cōcederenſ̄ in pauca q̄titate:⁊ ſilr ꝓfica.ſed p̄biberenſ̄ ficus recentes ſicce:⁊ nuces. ℭ Et de radicib⁹ p̄bibet cepas:⁊ allia:⁊ porros:⁊ raffanos:⁊ radices petroſilini:⁊ apij:⁊ feniculi:⁊ raffanellū:⁊ paſtinachas. In tpe tñ ſanitatis aliquid de rapis ⁊ naponib⁹ guſtare poſſet. In quo tpe ēt lagane ⁊ paſtilli:⁊ milium:⁊ pultes de tritico ꝓcederenſ̄. ℭ Ba na vo pini infuſa in aqua calida ⁊ poſtea exiccata ⁊ cōfecta cuꝫ çucchаro vtroq; tpe ſunt ꝓcedēda:feniculū aniſum:⁊ çinçiber:⁊ alia aromata credo q̄ nō ſumaſ̄:ſ; forte ꝓcedit ſibi coriādrū ꝓfectū:cucurbitā ꝓfectā cum çucchаro manuchriſti çucchaꝝ roſ.diacitonitē cum çucchаro ſine ſpēbus:⁊ credo q̄ pro nūc bibat vinū rubeū pauciferū tēperatū cuꝫ aqua ordei:aut aqua decoctiōis pruno ꝝ.⁊ ligritie:vel oium triū ſimul:⁊ cum ſitit exn̄ prādiū bibat ſyrupum violatū iulep roſatū. ℭ Et credo q̄ dormiat ſomnū lōguꝫ in tpe declinationis vel tpis:⁊ ſi in ℞ deficit q̄ iuuaſ̄ cū lacte ſeminis papaueris albi:aut poſito in cibis: aut in potibus:aut cum ſyrupo de papauere: aut cum loch de papauere:aut cum diacodione puro facto cum çucchаro.⁊ puto q̄ ſtudet omni diligentia q̄ caneat ab ira:⁊ triſtitia:⁊ nimia cogitatione ⁊ caueat venerea. Doc de regimine.

Sed veniendo ad medicinalia cōſtat q̄ pro ſe bre cuꝫ ſit mālis ꝓuenit eūatio māei faciētis febrē ⁊ digeſtio. Sed q; inciſiua in mā viſcoſa ꝑbemur dare in vys vrine pp vlcera ⁊ ſubtilitia puocātia pp timorē diabetis.⁊ calida ne mordicent: puto q̄ melioꝝ ſuus ſy.eſt aq̄ mellis facta cū aqua decoctionis ordei capilloꝝ veneris:⁊ liquiritie:⁊ floꝝ borazinis:⁊ bugloſſe:q̄m ꝓuenit pro mā febris:⁊ eſt vtilis vlceri. ℭ Eūones aūt niſi cogat magna neceſſitas pp cām febris nō debēt eē cum pharmaco forti vel acuto:ſ; reſpi-

Digitized by Google

ciēdo febrē ꝛ vlcus dz eñari paulatim ꝛ cuz leuibus mā
mixta ex flegmate ꝛ melle:ꝛ cum bec mā salsa ꝛ acuta:
ꝛ ideo cū ꝑdictū sy.sumpserit,vi. vel. vij. vicib⁹ dz sume-
re bāc medicinā. ℞. pruno⁹ numero. x. sebesten iuuiba-
rū.añ.numero.ix.tamarindo⁹.ʒ.i.semis fumiterre fol.
liculo⁹.sene.añ.ʒ.i.contūdant grosso modo ꝛ bulliāt in
lib.ij.aque vsquequo remaneāt.ʒ.vi.ꝛ tūc addaſ viola-
ruz epithimi.añ.ʒ.i.ꝛ parū post deponaſ ab igne ꝛ fricef
cū manibus bñ;postea colef ꝛ addaſ pulpe cassie.ʒ.i.mā
ne.ʒ.ſ.ꝛ si māna nō habeſ sit pulpa cassie.ʒ.ꝛ.sumaſ de-
bita hora in die maioris quietis ꝛ supdormiat paruz. Et
hoc modo iteretur syrupo ꝛ medicina.

¶ Et q: isti cōiter non bñt bñ vētris bñficiū puto ꝙ eēt
bonū ꝙ qñ videſ pñti doctori detur sibi ante prādium
circa.ʒ.i.pro vice bui⁹ natif. ℞. pruno⁹ numero qnq;gin
ta tamarindo⁹.ʒ.ij.sene polipody.añ.ʒ.ſ.bulliāt oia in
lib.ij.aque vsqꝫ ꝓuna sint bñ coeta.ꝛ tūc addaſ vio-
larū ꝛ epithimi.añ.ʒ.ij.ꝛ ꝑmittaſ parus stare:postea bñ
fricef ꝛ exprimaſ per tricocinium colādo:ita ꝙ egrediaſ
tota pulpa pruno⁹ ꝛ tamarindo⁹:ꝛ in colatura addatur
māne electe pulpe cassie recentis ꝛ bone succhari rubei.
añ.ʒ.vi.ꝛ iterum reducatur ad ignē ꝛ bulliāt plane quo-
usqꝫ habeat spissitudinē quasi diacitonitē:ꝛ boc electua-
riuz euacuat cum leuitate omnes materias peccantes in
ea:ꝛ non est bozribilis saporis.

¶ Itē videſ mihi ꝙ nullo modo sit ꝑtereūdum ꝙ omni
die:vel ante prādiuz vel ante cenā fricef cum mātilibus
lenibus calefactis frīcationibus leubus etiaz lōgo tēpo-
re:ita tamē faciendo vt non infrigidetur.

¶ Preter bec siue cū febre siue sine febre dūmō tolerare
possit dz cape ante cibū:ꝛ post cibū vnū coclear bui⁹ tra-
ꝯce. ℞. amigdala⁹ mūdata⁹ grano⁹ pini infuso⁹ in aq̄
calida.ꝛ postea exiccato⁹.añ.ʒ.ij.ligritie mūde ꝛ rase:et
minutim incise.ʒ.ij.passula⁹ paruz⁹ sine arillis.ʒ.ij.se
minis lactuce:seminis portulace:cozīādri ꝑparati.añ.ʒ.i.
succhari albi.lib.i.ꝛ fiat traꝯea. ¶ Et iste ordo cū cliste-
rib⁹ cū syrupis:cū medicina ex iteruallis:ꝛ cuz illo natif
ante cibuz ꝛ traꝯea ꝛ regimine sibi seruef vsqꝫ ad remo-
tionē febris. ¶ Et cum boc etiā inungātur renes.quādo
vadit dormitū ꝛ de mane cum isto vnguēto. ℞. olei ne-
nufarini rosati ꝛ de cucurbita.añ.ʒ.i.ſ.aceti.ʒ.ſ.succi ly-
monum: aut citrāgulo⁹ recētium.ʒ.i.succi sempervine
succi lactuce. añ.ʒ.ſ.succi solatri.ʒ.i.ſ. fac bullire oia si-
mul in caçola agitando quousqꝫ incozpozētur et habeat
spissitudinē:ꝛ in fine adde cere albe.ʒ.i.campboze.ʒ.ij.
ꝛ cola:ita ꝙ fit subtilissimū ꝛ seruetur postea in vase sta
gnato: ꝛ cum isto vngātur inguina ꝛ pecten ꝛ femoralia:
ꝛ circa anum mane ꝛ sero.

¶ Et ℔ eodē nisi sit multū debilis vbi vomit⁹ sit sibi faci
lis:erit de meliozib⁹ rebus ℔ mō oi septimana semel in
bora tertia⁹ comedat ferculū pingue de brodio caponū
vel gallinarū:ꝛ si poneret blites:ꝛ spinachia nō noceret:
ꝛ bibat vinū dulce:ꝛ postꝫ comederit bibat vnū cyphū
decoctiōis raffani:ꝛ postea voluat se ꝑ lectū plib⁹ vicib⁹:
ꝛ inde ad quartā ptē bore vomat ipositā pēna in gutture
ifusa in oleo.ꝛ post vomitū abluat faciē suā cuz aqua fri
gida ꝛ pauco aceto:ꝛ os:ꝛ post vomitū quiescat sine cibo
saltez trib⁹ bozis. Qz si pur sitit illo tpe bibat.ʒ.i.miue si-
ne spēbus. Et vsus istius vomit⁹ ēt nō exīte febre in bac
passione est vtilissimus. ¶ Sed si gra dei cessauerit fe-
bris ꝛ remāserit vlcus in vij⁹ vrine:tūc est vrēdus troci-
scis:ꝛ lacte:ꝛ iniectiōib⁹ que fiūt cum syringa facilius in
muliere qꝫ in viro ꝛ quodā alio puluere:q: est abomina-
bilis:ꝛ si dz porari cuz oleo puro ꝓ nūc nō curo scribē.

¶ Sed si a febre ℔babiſ mittat ꝓ eo ꝛ mittā sibi pul-
uere3 ꝛ regulā vsus:qñ cū illo puluere adiutorio altissi-
mi ego curaſ fui ex vlcere in colo vesice:ꝛ ꝓ nūc ista
sufficiāt.nā ꝛ qz vt dixi ꝓpius nō sum ex toto ifozmaſ inte
gre ꝛ ꝓfidēdū est in singulari vtute pñtis medici nō me
amplius extēdo:ꝛ altissimus sit datoz auxilij.

¶ De apostemate duro in rene. Consilium. LXI.

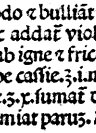

Vidam vir pinguis multū annoz3
ix. vl circa a.xiij.annis
citra multū ociosus:qui nū prius erat solitus
multū exercitari circa artem ꝑparatoziā co-
rio⁹ a tribus annis citra passus est vt sibi vi
deſ tumefactiōez multā in hypocūdrio dextro:cuius ad
sensuz in mēbris interiozib⁹ medicis nō appareret:ex
qua causa⁹ est stupoz in parte illa dextra vsqꝫ ad pedē ꝛ
aliqñ patiſ grācuz in musculis cruris dextri:remouenſ
tñ ista in ꝓte vt ingt per extramissionē vēositatū ꝑ eru
ctuationē ꝛ per anū vrine vt plimū sunt multū subtiles
cū tenui seꝯstratiōe:ꝛ meli⁹ se dz in tpe calido qꝫ frigido
per eūoneꝫ ꝛ etiaz per vomitū:ꝛ educte semꝑ fuerūt māe
flegmatice. ¶ Casus boc mō in forma mibi scriptus est
per venerabilē doctoreꝫ magr̄m Aug⁹ de Cantucys de
Urbino:ꝛ ego libēter sciuissem:vtrū aliqñ febriat: vtrū
anche sunt minozate: vtrum vrina sit pauca: vel multa:
vtrū crura sint debilia in ambulādo:ꝛ vtruz crura ꝛ mē
bra iferioza sint extenuata:ꝛ vtrū incipiat tumefieri vē
ter vel facies sicut in cacetico vel incipiēte pati hydropi
sim.verūtn ex illis paucis dictis ego ꝓiecturatiue credo
ꝙ iste patiſ apostema durū in rene dextro.nā cum dixit
se sentire magnū tumozem in dextro latere credo ꝙ sen
tiat ibi grauitatē maxime cuz nō appareat exteri⁹ medi
cis per tactū dz eē in rene nō in epate:ꝛ qz apostema tāte
grauitatis frigidū nō durauisset in epate trib⁹ annis sine
fortiozib⁹ accītib⁹:ꝛ certū est ꝙ grauitas in rene stupoz
in ancha:ꝛ alchatim:ꝛ qui cōicaſ cruri⁹ vsqꝫ ad pedes ꝛ
cuçeç accidēs cruribus sunt accītia apostematis duri in
renib⁹. Dixit enim Rasis aucte Pauli decimo ꝓtinētis
eis accidit stupoz in anchis ꝛ tēpestas in ribus. ꝛ siliter
Aui.is.tertij.ꝛ Serapio in caplo ꝓpo.ꝙ sequunt buius
disponē debilitas in crurib⁹:ꝛ stupoz duaꝝ anchaꝝ:ꝛ ad-
dit Auic.ꝙ oibus mēbris iferioribus accidit extenuatio
ꝛ rarefactio.ꝛ dico ꝙ bec egritudo est difficilis curatio-
nis:aut impossibilis.vnde Serapio dixit.apostemata re
num sunt vehemētia:ꝛ sunt velocis indurationis:ꝛ sunt
ex eis supple aliqua ꝙbus oīno nō est curatio:sed firmā-
tur ꝛ plōganſ ꝛ liquefaciūt corpus:ꝛ Hozdonius dixit ꝙ
qñ plongaſ egritudo ꝛ vrina est alba tenuis ꝛ coze doz-
mitātur est signū incurabilitatis:ꝛ tñ magis piculosum
est in coꝛe macro pauce humiditatis. ¶ Igit bis ꝓba-
bitis credo ꝙ itelligaſ cā quare emissis vētositatib⁹ alle
uiaſ ꝛ stupoz cum tūc res nō cōprimaſ:ita ꝛ cā quare eua
cuatur flegmata:cum digestio valde debiliteſ. Ponā er
go ꝓsiliuz:aut pro salute:aut saltē ad maioza mala ꝓbi
bēda:ꝛ altissimus sit datoz auxilij.

¶ Primo dz habitare aerem tēperatū in actiuis declinā
tē ad habitudinē:ita ꝙ in estate tēpereſ cum irroratiōe
aque vel cum herbis ꝛ ramis humidis:ꝛ dz esse aer cla-
rus ꝛ subtilis ꝛ camera in solario.

¶ Exercitiū dz eē suaue ꝛ delectabilis ieiuno stomacho:
in quo exercitio renes nō multū laboreſ:ꝛ est vtile loco
exercitij ꝙ de mane postꝫ habuerit bñficiuz vētris fric
cādo ꝑ bracchia postea a cingulo vsqꝫ ad spatulas,ꝛ silr
pectus trabēdo ad supioza.postea vō fricenſ crura coꝛe
ꝛ nates trabendo ad inferioza:ꝛ sint frīcationes cuz mā
tili leni fozti:ꝛ non aspere.

¶ In cibis vō dz cauere oīa gñantia sanguinē grossū;aut
mel iam

Digitized by Google

meliam multiplicatia flegma multū vel vētositatē ⁊ debēt esse facilis digonis tēpati subtilis subē paucaꝝ superfluitatū: ꝫ declinates vsus calm ⁊ būidū. ¶ Et iō panis suꝰ fit ex optio frumēto sine alys granis: bñ pistꝰ: bñ fermētatꝰ: ⁊ bñs aligd salis ⁊ furfuris minuti cōmixtū: ⁊ sit sufficiēter coctꝰ itus ⁊ exꝫ: ⁊ nō comedaꝫ postq̄ est induratꝰ. ¶ Carnes vo debēt eē ex auiculis puis stātib⁹ in arboribꝫ ⁊ pratis aut pulloꝝ: ⁊ toleranꝫ pdicū: ⁊ fasianoꝝ: ⁊ capton: ⁊ vitulo: lactētiū puoꝝ: ⁊ agnoꝝ castrati: ⁊ infra annū. ¶ Sed porci ⁊ agni parui: ⁊ carnes antiq̄: ⁊ carnes syluestres: ⁊ auiū aq̄ticaꝝ: ⁊ carnes salite dimittanꝫ. ¶ Sāguis caseus lac capita: ⁊ colla: ⁊ interiora aialiū melius est q̄ dimittanꝫ. Sꝫ pōt vti vitellis ouoꝝ gallinaꝝ rectiū: ꝫ nō debēt eē multū cocti neq̄ mixti cū caseo vel farina. ¶ De piscib⁹ melius est nō comedē: ꝫ si cōedanꝫ sint qui squamosi de libo marivel de petroso: ⁊ sabuloso flumio: boni odoris: ⁊ saporis frāgibiliū carniū: ⁊ comedātur cū cinamomo ⁊ sapozib⁹ tēpatis cū amigdo. ⁊ vino dulci ⁊ pauciſſima aceti quātitate. ¶ Victualia de pasta: ſic lagane: ⁊ pastilli: ⁊ silia sint dimittēda: ⁊ legumina: ⁊ panicū: ⁊ miliū: nisi q̄ndo post purgatōes: ⁊ ex iteualli⁹ q̄ paucū vrina vtereꝫ brodio ciceruꝫ: pōt tñ vti ptisana ordei: ⁊ ordeo fracto cocto cuꝫ brodio carniū supradictaꝝ.

¶ De berbis conueniūt sibi borago: buglossa: melissa: endiuia in estate: ⁊ cicorea: ꝫ berbe debēt eē cocte: ⁊ tpe valde calido toleraꝫ lactuca. dimittatur berbe amare ⁊ acute sic⁹ absinthiuꝫ: ⁊ eruca: ⁊ sinapi: ⁊ silles.

¶ De fructib⁹ pōt cōedē passulas: ⁊ fic⁹ siccas: ⁊ amigdalas: ⁊ puna valde matura: ⁊ parū de melonib⁹ casu q̄ parū vrinaret: ꝫ reliq̄ fructꝰ potius dimittanꝫ. ¶ De radicibus melius est q̄ dimittatur: ⁊ silr fungi ⁊ tubera.

¶ In potu vo melꝰ eēt q̄ sumeret aquā mellis vel vinū medie vinositatis medy coloris in rubedine participās aliq̄ leui dulcedine: ⁊ nō bibat in multa q̄titate. ¶ Quātitas ciboꝝ ops q̄ non sit multa: sed sit boni nutrimenti cuꝫ modis dictis in p̄ncipio: ⁊ caueat a rebus vehemēter dulcibus: ⁊ sint potius cibi elixi q̄ assi: ⁊ si p̄mittatur aliquid lenitiuum erit etiam melius.

¶ Sōnus eiꝰ ds eē circa septē horaꝝ in die nāli maxime de nocte in lecto nō duro: nō tamē excessiue calido: ⁊ dormiat aut resupinus aut iacēs sup latere dextro: ⁊ caueat somnum diurnū nisi paruꝫ dormierit in nocte: ⁊ vtatur plurima quiete precipue post cibum.

¶ Ops q̄ oi die beat bñficiū vētris: ⁊ si nā nō adiuuat recipiat clistere nō multe q̄titatꝫ hoc mō. ℞. mucilaginis fenugreci. mucilaginis seminis lini. aā. ʒ.ij. decoctōis camomille: cauliuꝫ: melliloti: maluauisci: ⁊ furfuris. ʒ. viij. olei amigdalaꝝ dulciū. ʒ.ij. salis paꝝ: ⁊ fiat clistere. Quo recepto p̄ iaceat supinus vētre iferius posito: postea voluat se sup latus sinistrū aliquādo tpe: deide voluat se sup dextruꝫ ⁊ sup illo quiescat q̄usq̄ habeat emittere clistere. Et q̄uenit aliq̄n in itroitu prādy cape circa. ʒ. ʃ. pulpe cassie bone recēter extracte a cānis: aut bibere in mane decoctionem malue: ⁊ semine malnauisci. Aut facere clistere ex oleo dulci puro.

¶ Caueat a tristitia q̄tū est sibi possibile ⁊ q̄ideat astātes ei q̄ vinat delectabiliꝫ: ⁊ phibeat ab ira ⁊ plima cogitatiōe ⁊ a venereis quo ds abstinē. Et hec de regimine.

Descēdēdo ad medicinalia p̄siderādū q̄ nō ds euare mās metica cū fozti solutiuo: ⁊ q̄ nō solū melia: sed et flegma est euandū ⁊ assiduatio faciēda est in reuolutiōib⁹ administrādi nō lenificatia mō resoluētia ⁊ euantia. Incipiat g̃ p̄ cape hāc medi^nam. ℞. feis malue: feis altee: feis citonioꝝ. aā. ʒ.i. ʃ. passulaꝝ. ʒ.i. radicū altee. ʒ.ij. fac bulliri oia in lib.i. ʃ. aq̄ q̄usq̄ remaneāt. ʒ. vi. ⁊ postea colēt: ⁊ colature addaꝫ pulpe cassie recētis. ʒ.i. ⁊ postea bibaꝫ calida i auroza: ⁊ nō supdormiat: sed gescat p bozā in lecto. ¶ In seq̄ntib⁹ vo diebꝰ sumat būc syrm. ℞. syrupi viol. inlep. aā. ʒ.i. aq̄ decoctiōis malue: semis cucurbite: semis altee: semis cucumeris. aā. ʒ.i. ⁊ deē octo diebꝰ vno post alium in auroza: ⁊ supdormiat.

¶ Post istā vo medicinā bonū est q̄ in mane plib⁹ diebus sumat circa. ʒ. ʃ. bui⁹ electuary. ℞. medulle seminuꝫ cōiuꝫ fridoꝝ. ʒ.iij. pulpe cassie recētis: syrupi viol. mucilaginis semis altee: mucillaginis semis lini. aā. ʒ.ij. incoz pozent in vase vitreato: ⁊ refueꝫ: ⁊ sumaꝫ tribꝰ bozis ante cibū. ¶ Et ofert q̄ndq̄ loco istiꝰ electuary potare bunc pulueꝝ siccum. ℞. seminis marubij: seminis lini: semis altee: fenugreci: ⁊ carthami. aā. ꝑtes equales: ⁊ sumatur ex eis quātitas vnius coclearis cum puluere.

¶ Et q̄ egritudo est illiꝰ maueriei cuius dixi ops medicū dare ifirmo iteruallo getis: ⁊ in tpib⁹ in qb⁹ nō sumit lenitiuū p os ds frequētare clisteria lenificatia q̄ sint parue q̄titatis. ſ. lib.i. vel. ʒ. xiij. mō supius scripto in ca. de eūone ⁊ repletōe in regimīe: ⁊ si vi pūti doctozi post lenificatiōes addanꝫ in clisteri olea carminativa sic⁹ anbetinū: camomillinū: rutbaceū: ⁊ laurinū: ⁊ pūt addi in decoctiōe camomilla: ⁊ mellilotū: ⁊ anisuꝫ: ⁊ ciminū ex interuallis: ⁊ ds fuari ordo in retētione clisteris. ¶ Et cōuenit et ſaltē semel in. xl. diebꝰ dare hāc medicinā cū rebus hic scriptis vel sibi ꝓportionalib⁹ ꝑcedē administrando mō lenificatia qō est frequētius faciēduꝫ: modo leuiter euacuantia. q̄ndq̄ vo resoluentia vel mixta ex istis.

¶ Sꝫ q̄tuꝫ ad ea que exteri⁹ administranꝫ ēt in tpe in quo vtiē pdictis reb⁹ p iteri⁹ ds p̄ tenere bꝰ emplm sup rene extēdēdo ēt vsus hypocūdriū dextrū ꝑm q̄titatē grauitatis sensate ab ifirmo. ℞. farine fabaꝝ: farine cicerꝫ: florū camomille melliloti passulaꝝ sine arillis. aā. ꝑtes eq̄les teranꝫ optime: ⁊ cū oleo camomillino: ⁊ sepo caprino ꝓficianꝫ in formā emplī. Et si videꝫ pūti medico addat mollificatia in p̄n⁹ sic⁹ medullā cruris vacce: aut medullā cruris ceruī: aut adipis vsi. ⁊ q̄ndq̄ addat resoluētia sicut bdellū ⁊ armoniacū: ⁊ serapinū in mensura que sibi videt necia: ⁊ ista resoluētia addanꝫ q̄n pcesserit mollificatio p. v. vel. vi. dies. ¶ Et maxie ꝓuenit q̄ p̄ p. v. vel vi. dies ponaꝫ emplꝫ mollificatiuū. ⁊ postea p duos dies apponaꝫ vng^m diaglon magnū. ⁊ postea iteꝝ redeat ad mollificatiuū: ⁊ ita circulariter ꝑcedat cum istis vel sibi ꝓportionalib⁹. ¶ Et in clisteri silr ad addēdū in mollificatione eius pūt poni medulle ⁊ pinguedines pdicte.

¶ Oz si acciderit dolor ꝓuenit vehemēter clistere: ⁊ si nō sufficit apponanꝫ vētose ira dorsum ⁊ alcbatim ⁊ aliq̄r scarificenꝫ: ⁊ post scarificatiōes vapozeꝫ locꝰ plib⁹ vicib⁹ cuꝫ lana succida ifusa in oleo calido in q̄ decocta fuerint abzotanū altea: ⁊ camomilla: ⁊ post vapozatiōes reapponaꝫ emplꝫ. Et q̄ndq̄ p sedādo dolorē magꝫ ꝓuenit embrocatio sup loco doloris facta ex decoctōe camomille melliloti altee ⁊ furfuris. ⁊ si necessitas vocat pūt administrari narcotica: sed cuꝫ timore ⁊ cautela. ¶ Et ds attēdē q̄ nō recipiat frigus in crurib⁹ suis: ⁊ non dormiat sine caligis. ⁊ sepe ieiuno stōcho lauenē crura ⁊ coze cū decoctione camomille folioꝝ lauri sticados arabici ⁊ radicū vtrice. ¶ Et inūgaꝫ crura cū oleo costino calido in sero cū vadit dormitū: ⁊ si nō sufficit ad phibēdū illos granfos fiue cuçeç siue morꝰ spasmosos a vētositate. addat i oleo costino euphorbiū ⁊ piretrū ꝑm q̄ videt pūti medico.

¶ Si tñ videreꝫ q̄ bīet caput bumidū valde catarriçās oporteret facē q̄ vtereꝫ masticatoryꝰ cū duab⁹ ptib⁹ mastices: ⁊ ʒª vni⁹ ptis staphisagrie: aut pretro: aut pipe: ⁊ ca putpurgys attrabēdo aquā maiorane p nares: aut succū

Digitized by Google

blite: aut inungēdo nares cū oleo cucumeris asinini: aut tenēdo in narib⁹ frustulā panis pozcini. s. de radice: ⁊ cuꝫ reliquo regimine supꝛascripto videt̄ mihi ꝙ ista sint ea que in isto casu opꝫ dicere. ⁊ altissimus adiuuet ipm.

¶ De gnatione lapidis in renib⁹. Cōsilium. LXIII.

ISte egregius iuuenis patit̄ lapidis gnationē in renibus, vñ sepe incurrit grauissimos dolores ⁊ periculosos cū vomitib⁹ ⁊ ipotēria asselādi. ⁊ postea ꝑ lapilloꝫ emissionē libat̄ ⁊ quasi semp mingit multā arenā rubeam grauē. ⁊ est melice cōplonis ſm totū⁹ habitudinē qō signat ipm eē strictꝫ venaꝫ. Et ideo colligi mās viscosas in renibus que postea coagulātur a caloze in lapidē. ¶ Uolēdo igitur ꝓuidere sibi ne in hāc passionē incurrat cum altissimi auxilio dabo sibi ꝓsiliuꝫ: ⁊ altissimus sit dator auxiliꝫ.

¶ Primo ꝺꝫ habitare aerē tempatū in caloze ⁊ frigoze: ⁊ vtriusq; istaꝫ q̄litatū vitare excessuꝫ: ⁊ silr̄ būiduꝫ aerē: sed sit clarus ⁊ subtilis. ⁊ vestimēta portet ꝑ que nec sentiat in renib⁹ calozē nec frigus. nā ꝑ calozē excedētē māe ibi exītes cito in lapidē ꝓuertunt̄. Et ꝑ frigus ibi figuntur. ⁊ in lapidē ēt a tepido caloze ꝓuertunt̄. magis tñ vitet̄ nimia caliditas. ¶ Et oīno caueat a strictura cinguli siue per cingulū siue per strictura⁹ diploidis in loco illo.

¶ Et ꝺꝫ exerceri ieiuno stomacho: ⁊ maxie cuꝫ bracchijs ⁊ vbi supioza laborēt. Et qñ cibat⁹ est aut plenus humoribus: q; sit diu ꝙ nō fuit purgatus caueat a fatigatione renum sicut fit egtādo equos trotatores: aut ludēdo ad bracchia: aut leuando magna pondera: ⁊ post cibum aut quiescat: aut leuiter ambulet.

¶ Et oī studio teneat vētrē lubricū: ita ꝙ si pōt bis in die habeat bñficiū vētris ⁊ nō sint feces dure. Et q; ℔ nō ꝺꝫ bonū est ꝙ sumat illa ꝑ que iuuet̄. ¶ Pri⁹ g̃ ⁊ optimuꝫ qō nō ꝑmittit in renib⁹ lapidē gnari ⁊ vētrē tenet lubricū est comedē salitē trib⁹ vicib⁹ in septimana ferculuꝫ de mane de vrtica: siue sit cocta cū carnib⁹ pinguib⁹: siue cū oleo. Et pōt cū vrtica ad sapozē meliozāduꝫ miscē aligd de herbis odoziferis: sic̄ serpillo: saluia: maiorana: oziga no: petrosilino: apio: feniculo: mēta: betbonica: ⁊ silib⁹. ⁊ ℔ nō capiat ꝓ modico. nā in renib⁹ assiduatio comestionis vrticaꝫ ꝓhibet oīno lapidis gnationē. ¶ Confert ēt ad vētrē lubricū bñdū ⁊ ꝓhibēdū lapidis gnatiōes capes ℥. ſ. betbonice ficce cōpositē cū melle parū ante prādiuꝫ.

¶ Itē ad lubricatiōem vētris ꝓfert comedē ferculū de mercuriali cuꝫ paucis herbis odoziferis. ¶ Itē oī mane bibere libr̄ā brodij bonaꝫ carniū pinguiū qñ surgit a lecto: in quo brodio ponaꝫ de sale: ita ꝙ sit sufficiēter salitum. Et de tartaro ex vino albo. ℥. i. ꝓ vice: aut due. Et sufficit in hebdā hoc facē vltimū. ¶ Et ꝓ lenificatiōe vētris est valde vtilis ista cōpositio. ℞. medulle ficuuꝫ ficcaꝫ pinguium lib. i. anisoꝫ. ℥. ſ. amigdalaꝫ dulciū. ℥. i. medulle cartbami. ℥. ij. pisteꝫ vnūq̄q; ꝑ se postea optime in moztario cōmisceātur ⁊ seruet̄ in pixide clausa vi treata: ⁊ sumaꝫ quātitas nucis statim ante prādium.

¶ Et somnus eius ꝺꝫ eē in bona camera in lecto nō frigido nec nimis calefaciēte: ⁊ capite bñ eleuato: cozpoze bñ coopto: ⁊ sup altero latere. ℥. ⁊ nō dozmiat sup dozso: qm̄ est de ꝓferētibus ad ꝓhibitionē lapidū: sed homini lapidoso nocet: ⁊ sit in nocte si pōt aut in mane ieiuno stomacho ante tertias. Et vitet somnū meridianū: ⁊ nō vadat dozmitū statim post cenam: sed stet per horam.

¶ Caueat sibi ab excessu ire: tristitie: acidie: ody: ⁊ vtatur tēperato gaudio. ⁊ vsum venereoꝫ paucificet multū.

¶ In cibis ꝙ opꝫ ꝙ nunq̄ sumat q̄titatē quā nō ꝓuenie ter digerit: imo exeat id qō sufficit cape: ad qō nō seqt̄ post cibū cozpis aggrauatio ⁊ gurgulatio in vētre ⁊ reditus cibi ad os. ⁊ necessitas se reuoluēdi de latere in lat⁹: aut multa inflatio vētris. ⁊ in tali mēsura sit ꝓtētus: nec pōt dici sibi ꝙ sit quantitas libre aut duaꝫ: sed ista dicta sunt signa sufficiēris quātitatis nō supflue. Et nō sumat ℥ cibuꝫ nisi ꝑ hoꝛ sit bñ digestus. ⁊ senserit stōchū leuem sine sapoze cibi ⁊ appetenter. ¶ Et panis suus ꝺꝫ esse ex frumēto: aut spelta: ⁊ sit bñ pistus: bñ fermētatus: bñ coctus potius abūdāter ꝙ deficiēter: ⁊ sit bñs aligd minuti furfuris cōmixtū ⁊ de sale: ⁊ panē nō bñ fermētatum: aut nō bñ coctū nullo mō comedat: ⁊ nō comedat ipsuꝫ statim sicut poztaꝫ a furno: neq; post ℥am diez. ¶ Carnes meliozes sunt auiū: ⁊ ꝑcipue auicularū bñtiū varias pēnas que stant in segetib⁹ ⁊ arboꝛib⁹: sic̄ sunt bispare cauꝺe tremule cardinelli: ⁊ siles. ⁊ post illas sunt alaude ⁊ fi/cedule: ⁊ philomena: ⁊ passeres: ⁊ frāguelli: ⁊ siles. ⁊ sunt bone ꝑdices iuuenes: ⁊ pulli: ⁊ fasiani: ſ3 iuuenes: ſ3 ex antiqs gallinis: ⁊ gallis: ⁊ caponib⁹ nō ꝓuenit nisi brodiuꝫ: ⁊ tolerāt̄ aliq̄ turtures: ⁊ colūbi volare incipiētes sine pēnis nec antiqui. ⁊ aues aq̄tice sunt dimittēde vt anseres.

¶ Ex q̄drupedib⁹ vo ꝓueniūt capti capreoli vituli parui lactētes castrati annuales de mōte: ⁊ lepozes iuueculi: ſ3 agni: ⁊ pozci: ⁊ carnes multū veteres sic̄ boum ⁊ bircoꝝ: ⁊ pecudū. ⁊ silr̄ carnes exiccate ⁊ salite vitent̄. Et vitent colla ⁊ capita ⁊ iteriora aialiū: ⁊ melioꝛ pars est anterioꝛ ⁊ dextri lateris: ⁊ meliozes sunt elixe: ⁊ ꝑs macra de aiali mediocriter pingui nō saginato artificialiter. ¶ Et sanguis ⁊ lac ⁊ caseus ⁊ colostrū siue recocta vitent̄ siue sit recēs siue siccus caseus: deterioꝛ tñ est recēs ⁊ viscosus.

¶ De ouis ꝓueniūt vitelli ouoꝝ gallinarū recētium nō multū cocti: siue sint sozbiles: siue in tenello brodeto: siue in frictilio tenello: siue cū succo berbaꝝ: ſ3 nō cōedātur duri: nec comedaꝫ albumē: nec cocti cuꝫ farina sic̄ in çāçarellis: nec cū caseo: nec oua anserū vel anatū. ¶ Ex granis est bonū cicer nigrū ⁊ rubeū maxie brodiū: ⁊ tolerat̄ albū ⁊ robilia: ⁊ brodiū faseoloꝝ: ſ3 alia legumia oīno dimittant̄: ⁊ tolerat̄ ferculū de panico vl̄ milio: ⁊ spelta cuꝫ bonis carnib⁹: ⁊ ptisana ordeacea cū amigō. ſ3 frumētum coctū oīno dimittat̄. ⁊ silr̄ victualia de pasta oīa sic̄ lagane ⁊ pastilli: ⁊ siles. Et tolerat̄ riçū aliq̄n factū nō spissuꝫ cū brodio caponis pinguis aut galline. ¶ De herbis iaꝫ ꝓ pte dcm̄ est q̄rū ꝓueniūt vtice maxime: ⁊ bethonica: ⁊ mercurialis: ⁊ brodiū caulū non suba: ⁊ blite: et spinachia: ⁊ arriplices: ⁊ malua: ⁊ bozago: ⁊ buglossa: et mellissa: ⁊ cicozea: ⁊ endiuia: ⁊ fenicl⁹. ⁊ cerefoliū: ⁊ apiū ⁊ petrofilinū: ⁊ herbe odozifere: sic̄ serpillū: maiozana: saluia: leuisticū macedonicū: oziganū: calamētū: mērba: pulegiū: byssopus: thimus: rosmarin⁹ ꝑcipue flozes ei⁹. ⁊ lactuca: ⁊ cicozea: ⁊ in estate: ⁊ endiuia. Et meli⁹ est ꝙ comedaꝫ cocte ꝑdite cū cinamomo: ⁊ portulaca: ⁊ lappaciuꝫ nō sunt ꝓuietes: nec suba cauliū: aut capucioꝝ: ⁊ cōueniūt senatiōes ⁊ cretani. ¶ Et de radicib⁹ ꝓueniūt pastinacha danc⁹ carotū iringi radiꝫ feniculi: ⁊ apij: ⁊ petrosilini: ⁊ ligritie: ⁊ pimittat̄ rape: ⁊ napones: pōt aligd capē de raffano fozti paꝫ tñ: ⁊ de pozris ⁊ cepis coctis: ⁊ de decoctiōe allioꝝ: cū ferculis suis: ſ3 meli⁹ est subaꝫ eius pimittere. ¶ De fructib⁹ ei⁹ ꝓueniūt ante cibū ficus taꝫ recētes q̄ ficce: ⁊ vue passule ⁊ recētes: ⁊ pruna valde matura. Et melones: ⁊ medulla citrulloꝝ cocta: ⁊ ꝑdita cuꝫ spēbus: ⁊ cucurbita pariter: ⁊ angurie oīa ita. Et ꝓueniūt cerasa ⁊ ꝑcipue nuclei: ⁊ tolerētur aliqua persica ante cibū: ⁊ nuclei eoꝝ: vt ifra dicet̄. ℥ pira: poma: castanee: citonia: cognalia: nespilla: sozba sunt diimittēda. ⁊ post cibū ꝓueniunt amigdale dulces: ⁊ grana pini: ⁊ auellane: ⁊ nuces: et fistici. Et pur si aliquid de piris: aut citonys co/ctis in

Digitized by Google

etis in vino ⁊ ꝓditū cū aromatibus deꝯ est tolerabile nō in multa q̄ritate. ¶ Et olive salite ⁊ cappares saliti bñ ꝓparati sunt ꝙuenientes. Hzanata dulcia sunt bona: muça ⁊ acetosa tolerant in pua q̄ritate. Et succꝰ aracee ⁊ lymonū gra sapozis: ſz caro citri nō est bona: acetositas eiꝰ est fic pomi citrāguli: melōgene vo dimittant ⁊ ꝙueniūt tribuli: fungos ⁊ tubera dimittat. ¶ Sparagos vo pōt cape ⁊ vti aromatibꝰ: ꝓcipue cinnamomo in cibis ⁊ anisi: ⁊ cimino: ⁊ etiā alijs ſpēbus: nō tamē ſupabūdet.

¶ Potꝰ eiꝰ melioꝛ oiuz est aq̄ mellis: ipa nō ꝑmittit ſi ꝓtinuet in renibꝰ lapidē gñari: ⁊ ſit illa vinū aq̄ ſū albū ⁊ cū cibo vinū paucifer nō multū colozatū: ſz vina potentia ſicriuola ⁊ maluaticū: ⁊ ſiſtia nō ſumat cū cibo: imo ꝙuēiūt aliq̄ ieiuno ſtocho: maxime cozpe pus euacuato: ⁊ cuz aliq̄ medicina fructiua lapidis. Et dec ſufficiat de regimine.

Quātuz ad vſuz medicinaꝝ opz mām lapidis ꝑ digeri. 2° euacuari. 3° diuerti ad alium cānale. 4° debemus vti frāgētibus lapidē. 5° educētibꝰ ipſuz. 6° debemus corrigere accidentia.

¶ Quātū ad ꝑm bis ſaltē in anno ōberet ſumē ſyrupos ꝓparādo ſe ad purgatōez. Et ſyrupꝰ ſibi ꝙueniēs ē iſte. Rx. oxymellis ſgllitici. ʒ. 5. ſy. acetoſi cōpoſiti. ʒ. i. aq̄rū apy: ⁊ feniculi: ⁊ ſparagi. aā. ʒ. i. miſce: ⁊ est ꝑ vna vice: ſumaꝝ cu lidus in auroza. ⁊ b̄ ſex vicibꝰ. Et ad ītētōez digerēdi iuuat totū regimē ſupraſcriptū. ⁊ tpa ſumēdi dcm ſyrm. ſūt nūc ꝑ iſto āno. ⁊ poſtea i ꝑnᵒ Marty. ¶ Et ſupto b̄ ſyrᵒ ſex vicibꝰ ſucceſſiue debem accedē ad zmꝑnlᶜ q̄ō est eūactio. Et meliꝰ ē q̄ ſumat ſeq̄nti die duabꝰ hozis añ diē hāc medicinā cū bona cuſtodia. Rx. pulpe caſſie recēter ō cānis exacte. ʒ. x. ely idi. ʒ. iij. 5. ꝓfectōis amech. ʒ. i. 5. fiat medicina diſtēpata cū decoctōe radicū apy: radicū raffani: caſſie lignee: paſſulaꝝ: ⁊ ligritie: ſumaꝝ calx: ⁊ ſupdozmiat id q̄ō pōt i ꝑmis duabꝰ hozis. ⁊ poſtea nō dozmiat vſq̄ ad cōpletā opōnē: ⁊ i fine ſex hozaꝝ bibat. ʒ. vi. aq̄ cocte cū. ʒ. i. ſucchari rub. ⁊ ide ad vnā hozā ꝓdeat tūc leuit.

¶ Ecā hac purgatōe q̄ purgādo diuertit bonū est ſeq̄nti mane dare. ʒ. i. 5. optie tyriace cū. ʒ. i. vini albi ſubtil. vj. hozis añ cibū. ¶ Et poſtea fiat eūo ꝑ vias vſiales dādo i mane. xxv. nucleos ꝓſicoꝝ ꝑ duos dies: poſt tyriacā ad comedēdū: ⁊ ſup ipis bibat. ʒ. iiij. vini maluatici aut riuole. Et non cōedat vſq̄ ad. iiij. hozas poſt. ⁊ b̄ facto geſcat viij. dieb. Et poſtea iterū ſumat aliqd lenitiuū. ſ. ʒ. i. ʒ. ij. pulpe caſſie cū. ʒ. ij. olei amigdalaꝝ dulciū diſtēpatā cuz aq̄ apy: aut raffani: ſumaꝝ in auroza ⁊ ſupdozmiat: aut ni bil: aut paꝝ. ¶ Et ſeq̄nti die ſumat grana. xv. lapidis iudaici diſſoluti in aqua raffani ʒ. iij. cū. ʒ. 5. ſucchari albi.

¶ Poſtea autē vſq̄ ad ꝑnm Marty in q̄ vs iterato ſumē ſyrm ⁊ ſupraſcriptā medicinā ozdine ſupraꝓſito in b̄ tpe ītermedio q̄ō est tps magnoꝝ frigoꝝ: oib̄ decē dieb. ſumat. ʒ. i. pulpe caſſie recēt diſtēpatā cū decoctōe milȝ ſolis paſſulaꝝ cinamomi radicū apy. ¶ Et cū ſūpſerit caſſiaz ſeq̄nti die ſumat. ʒ. i. 5. tyriace mō ſupradicto. ¶ Et ſumpta tyriaca vere ad duos dies bibat lapidē iudaicuz diſſolutū i aq̄ raffani mō ſupradicto. ¶ Et reliqs dieb geſcat cū ſuo regimie ſupraſcripto. niſi q̄ ſemꝑ cuz ſum ꝑſerit caſſiā tribꝰ vicibꝰ duobus diebus poſt tyriacam ſumat. xxv. nucleos ꝓſicoꝝ modo ſupraſcripto.

¶ Vz poſt purgatōez cū ſyrᵒ ⁊ medicina q̄ fiat in vere: qz poſt veniēt tpa calx. Alijs medicis est vtēdū: que q̄uis a me hic ponanꝝ i tpib̄ calis: tñ pūt ēt in frigidis vtilr appli cari. Ecā igiꝝ purgatiōe i ꝑnᵒ fuet ꝑ totū mēſez Marty ordo hic dictꝰ de tyriaca de nucleis ꝓſicoꝝ de lapide iudaico ⁊ de pulpa caſſie exhibēda. ¶ Vz trāſacto mense Marty ītegro tūc vtaꝝ ꝑ totū mēſez Aꝑlis oi mane iſta ꝺcoctōe ī potu q̄ est placida. Rx. ſeis maluauiſci ꝓuſi. ʒ. i. radicū eiꝰ. ʒ. i. cinamomi. ʒ. i. fac bulliri in. ʒ. xvi. aq̄ q̄uſq̄z remaneat. ʒ. viij. ⁊ tūc coleꝝ ⁊ in colatura addaꝝ ſucchari rubei. ʒ. i. ⁊ bibaꝝ tepidū quatuoꝛ hozis ante prādium. ¶ Trāſacto ēt meſe Aꝑlis bāc decoctiōez pōt per totaz estatē ſumere: ſz cū iteruallis: ita ꝙ ſumaꝝ bis vel ter in bebdā. Et dz ēt pulpā caſſie ſumere: ſz ſemel in meſe nō amplius: ⁊ ſemel in meſe nucleos ꝓſicoꝝ: ⁊ ſemel in meſe lapidē iudaicum modo ſupraſcripto.

¶ Et cū viderit ſe nō ita moleſtari a doloze vt ꝓſueuit: imo diu ſtetiſſe ſine doloze. ⁊ viderit q̄ vzine nō bīt tātū de arenis pōt facē duas purgatiōes dictas annuatiz i vere ⁊ in Octobze. Et ſumere pulpā caſſie oib̄ duob̄ meſibus ſemel: ⁊ ſumere nucleos ꝓſicoꝝ poſt pulpaz caſſie: ⁊ in eſtate ꝑdictam decoctionē: ſed rarius.

¶ Et ſi in rpe vz ſibi neḉitas cliſterioꝝ: qz ſūt valde vtilia in hac paſſiōe vtaꝝ eis ſaltē ſel in ſeptiana b̄ mō. Rx. mercurialis blitaꝝ albaꝝ. aā. M. i. ficuū ſiccaꝝ iciſaꝝ. ʒ. iiij. fenugreci. ʒ. i. aniſoꝝ. feniculi. cimini. floꝝ oiuz. aā. ʒ. i. fac bulliri in aq̄ ſufficienti: ⁊ pro vno cliſteri adde pulpe caſſie. ʒ. i. bñdicte. ʒ. 5. olei anbetini. ʒ. iij. ſalis. q̄ō ſufficit.

¶ Sūt aūt multa empica de qb̄ꝺz q̄ frequēter vtēdo. ſ. ſel in bebda ꝑseruāt a lapide: ⁊ q̄dā de qb̄ꝺz q̄ ſemel in mēſe. ¶ Nā iſta aq̄ dz ad b̄ mirabilis ſi ſumaꝝ in ſeptimana ſel. Rx. floꝝ geneſtre polite: floꝝ ſandarici. aā. lib. i. radicū ſaxifragie milȝ ſolis ꝓuloꝝ. aā. ʒ. i. lapidis qui iueniꝝ in ſpōgia: lapidis lyncis. aā. ʒ. 5. cinamomi caſſie ligneę. aā. ʒ. 5. ꝓtūdanꝝ ponanꝝ in vaſe vitreato in tāto vino maluatico q̄ totū coopiaꝝ: ⁊ ꝑ. xv. dies ita dimittanꝝ. Poſtea ponaꝝ in alēbico ⁊ diſtillenꝝ: ⁊ aq̄ illa fuet in vaſe vitreo optime obturato: ſufficit q̄titas. ʒ. iij. pro vice.

¶ Idē dicūt de aq̄ floꝝ geneſtre. ¶ Idez ſi. ʒ. vj. nucleorū ceraſi cū oſſib̄ ⁊ pulpa piſtenꝝ: ⁊ diſtēpenꝝ cū vino albo ſ̄bili: ⁊ bibanꝝ ieiuno ſtōcho. ¶ Idē dz de cinē oſſiū puoꝝ q̄ repiunꝝ iuxta pedes lepozis. Sz Aui. dicit de toto lepoze cōbuſto ⁊ bibaꝝ coclear vnū pro vice. ¶ Idez dicūt de illis ſupfluis q̄ a nucib̄ cadūt q̄ſ floꝛēt arbozes q̄ ſiccati ⁊ in puluerē redacti: ⁊ potati ſemel in meſe cuz vino. ʒ. i. pro vice mirabilr ꝑseruāt. ¶ Ego aūt ſcripſi q̄ō multis ꝓbaui ⁊ in illo confido magis q̄ in iſtis: q̄m vidi magꝺos baꝝ empericaꝝ reruz: ⁊ qui illis vtunꝺ multuz moleſtari. ⁊ ideo hec pro nūc cum laude dei ſufficiūt.

¶ Accītiū cozrectio est maxime ſi ſeq̄ꝺz ardoz vzinādo q̄ optime valet bis in die potare decoctōez radicis malue uiſci. ʒ. 5. pro vice de radice: coquanꝝ cum. ʒ. 5. ligritie.

¶ Et idē multum valet decoctio ſiliſ radicuz graminis cum reliqs que dicuntur in cura ardozis vzine.

¶ De difficultate vzine. Conſilium. LXIIII.

Illud q̄ō manifeſtum est de diſpōne buiᵒ egregij viri Joānoli de Carpo eſt difficultas vzine: ⁊ q̄ mingit poſt multū conatū q̄ſq̄ dilatādo crura vel aliuz ſituz diuerſuz in mingēdo mingit aliqd paꝝ expellēdo lōge: ⁊ poſtea ſtatiz mingit ac ſi vzina a vga caderet: ⁊ mingit paꝝ ꝑ vice ꝓcedēte ītēſo appetitu ⁊ abſq̄ ardoꝛe: ſz q̄ſq̄ ⁊ raro bēat aliqd ardozis in capite vge: et vzina est citrina ītēſe citrinitatī tēdētis ad colozē ruffuz abſq̄ ſanie vel petalis ⁊ abſq̄ doloze circa inſtra mingē di niſi q̄ in oſſe vel circa os claudale ſepe ſentit doloꝛez ꝑſertiz in egrādo ⁊ eucnit ſibi. b̄ iā ſunt ſex meſes poſtq̄ itinerādo ⁊ dozmiēdo byeme ꝓterita multotiēs tolerauerat foꝛte frigus. ¶ Et qb̄ꝺz oib̄ elicit q̄ cā buiᵒ difficultatis vzine nō est ardoꝛ vzine. q̄m ceſſāte ardoꝛe remanet difficultas. nec eſt defectꝰ mēbroꝝ ſupra veſicā exiſtiuz: q̄m vzina q̄enit ad veſicā: nec̄ eſt vlcus vel apoſtema i mēbris vzinādi: nec̄ debilitas ſenſitiue vtutis vel aꝑa

Digitized by Google

vicinus faciēs oppilonē attenuatoriā pp carētiā signoꝝ taliū apatū:ꝛ qz satis sentit vrinā qñ est in vesica. Ꝫ3 solus vī debilitas expulsiue pp dispōnē paralyticā in vesica ꝛ debilitatē apiēdi lacertū ꝓstringētē collū vesice. Et qz in boza volūtatis mingēdi cōprimēdo vesicā ꝛ pectē nullū pcipit imamētū:vī qp nō solū sit hic casus reducēdus ad paralysim vesice:ſ3 ad mollificationē3 quā segl plicatio corpis vesice.ꝛ clausio colli:de qua logl Auic.in ca.de dislocatōe vesice.ſ3 nō absoluaꝫ a suspitiōe in origine neruoꝝ circa ossa alchatim deferētiū vtutē motiuā ad vesicā. ¶ Et qz purgaui ipm plurib⁹ vicib⁹ꝛ dedi electuaria in istis casib⁹ 3ueniētia.ꝛ cū hoc missi ipm ad balnea sulfurea:nec habuit nōbile adiutoriū. Judico cā3 cē fortē ꝛ fixā:aut qz plib⁹ mēsib⁹ sterit anteq̄ inciperet curā sicut dī de tortura ozis qp cuꝫ plogaſ sex mēsibus nō recipit curā:aut qz mā est multū ꝓfundata ꝛ adherēs nervis vesice in pozris strictis sicut tinctura est in pāno. Se quar igitur clarissime doctoꝝ mihi frater amātissime ꝛ dabo ꝓsiliuꝫ:tuo tñ grauissimo iudicio moderādum.ꝑcipue in ēgritate tā graduū q̄ pōderū q̄ ēt tēpoꝝ ꝛ numeroꝝ in omni specie regiminis ꝛ vtutis medicinaꝝ:de q̄bus infra loquar:inuocato ꝑus diuino auxilio.

¶ Ut g̃ in regimie sim breuis.dico qp aer sue habitatiōis dꝫ eē calidus ꝛ siccus:ſ3 nō multū excessiue calidus:locatū circa vesicā dꝫ tenē calida:ita qp in estate femoralia sint retro ꝛ ante vſq3 ad vmbilicum:aut saltē supra ossa ilioꝝ:ꝛ si eēnt suffulcita ex pāno de lana eēt melius:ꝛ in hyeme de pelle vulpina.Et caueaꝫ frigus in ſpina ꝛ capite:qz sunt radices neruoꝝ:ꝛ sīr caueatur aer humidus ꝛ habitatio in terreno:ꝛ statio sub radꝫs lune.

¶ Jeiuno stomacho exercitiū est ei cōueniens ꝛ ꝑsertim quo laboꝛēt supioza primo.ꝛ postea exerceat se exercitio ambulādi ꝛ faciat fricari quātitatē palmi pectinis ꝛ ſpine:ꝛ illud qō est inter anum ꝛ virgā fricatione calefaciēte.Sed post cibum nō est multū ei laborādū:imo conetur qp de mane nō solū stomachus:sed intestina ꝛ vesica euacuētur anteq̄ se exerceat ꝛ duret exercitiuꝫ nō multuꝫ forte:ꝛ velox vſq3 ad ꝓncipuū lassitudinis:ꝛ si ingrediaſ stuffam:aut furnum calefactū:aut tinā in fumo decoctionis calamēti:hyssopi:thimi:abzotani:lauri:herbe ine:rosmarini:radicuꝫ vtrice:ꝛ filium herbaꝝ cum quibus ponaſ sulfur:ꝛ alumen bis vel ter in septimana:ieiuno stomacho erit sibi res 3ueniens.

¶ Debet studē qp oī die habeat bñficiuꝫ vētris:ꝛ si aliter nō dꝫ ꝑ uideat sibi cū clisteri.Et 3uenit clistere decoctionis camomille:melliloti:sticados mōtani:ameos:cētauree minoris:thimi:et saltē semel i septimana faciēdū est clistē decoctiōis collogntide vſq3 ad.ʒ.i.ꝓ vice ligate in pāno:ꝛ posite cum p̄dictis rebus.Et in cōi vsu oportet in clisteri ponere olei costini:olei ruthacei:olei vulpini.añ.ʒ.i.terepigre bñdicte.añ.ʒ.ſ.salis quātuꝫ sufficit et saltē semel in septimana eēt ponēdum ieralogodion:aut ieradiacollogntidos.ʒ.ſ.loco ierepigre.

¶ Somnus vo eius sufficit qp sit sex bozaruꝫ in die nālī:ꝛ incipiat saltē duabus bozis post cibuꝫ in camera bona inter duo solaria bñ calida:bñ clausa:capite bñ eleuato:ꝛ corpore bene coopto super altero latere:ꝛ fit in nocte:ꝛ non in die.Et si dormiēdum est in die sit de mane ante tertias.ſ.ieiuno stomacho.

¶ In cibis vtēdū est cibis siccis:dantib⁹ tñ 3ueniēs nutrimētū sibi ꝛ bonū declinātibus ad calidū.ꝛ ideo panis dꝫ eē de bono frumēto bñ fermētat⁹:ꝛ bñ coct⁹.Et dꝫ caueare a pane p mixtionis alioꝝ granoꝝ:ꝑcipue loliꝝ ꝛ qp deficiat in fermētatiōe vel in decoctione.Et carnes meliores ci sunt carnes volatilium.deide carnes capōoꝝ:ꝛ leporū iuuenū damaꝝ ceruoꝝ ꝛ vulpiū si placeret.Tertio carnes bedoꝝ:ꝛ 4.° carnes vituloꝝ lactētium. Et 5.° carnes castratoꝝ annaliuꝫ.Et iter aues bone sunt pdices: fasiani:auicule arboze:turtures:colūbi:pulli. Non ita bone anseres ꝛ anates.Et melioꝛ ꝑparatio est qp sint assi aut frixe in patellis.Oꝛ si sint elixe elixētur cū subtiliatiuis ponēdo aligd de pipe:vel cinnamomo:vel de radice petrosilini:vel berbis calidis:sicut serpillū:ꝛ hyssopus:ꝛ thimus:ꝛ siles:ꝛ tolerātur cum brodio ciceruꝫ rubcoꝝ.

¶ Sāguine ꝛ iterioza:ꝛ capita:ꝛ colla:ꝛ lac:ꝛ caseum:et ostracha:ꝛ granaros:ꝛ anguillas melꝰ est cuitare:ſ3 ouꝫ gallinaꝝ recētia.ſ.vitelli assi vel frixi cuꝫ aliqua ēgritate aromatū.ſ.pipis vel cinnamomi sunt 3ueniētes. ¶ De granis tolerant riçuꝫ:ꝛ milliū:ꝛ panicū:ꝛ brodiū ciceꝝ:ꝛ alia grana dimittant. ¶ De berbis dimittant frigide ꝛ humide sicut lactuca:portulaca:endiuia:spinachia aceto sa:ꝛ siles:sed tolerant borago:buglossa:ꝛ mellissa:ꝛ cōueniūt hyssopus:thimus:calamētū:oziganū:serpillus:pulegiū:mētha sicca:rosmarinus:salutia:abzotanū:absinthiū:ꝛ siles herbe odozifere. ¶ De radicib⁹ vo pastinacha rubea.ſ.carotuꝫ ꝛ pastinacha alba:daucus:ꝛ radix petrosily:ꝛ enula:ſ3 naponces:ꝛ rape dimittant:ꝛ tolerant allia:ꝛ pozri:ꝛ cepe:ꝛ genera eoꝝ ꝑsertim qñ nō timeꝫ vapozatio ad caput:ꝛ sīr raffani.lacozus vo ꝛ cypi 3ueniunt rōne quasi pure medicine. ¶ Lappares ꝛ sparagi 3uenīūt ei rōne salutucu. ¶ De fructibus dimittat humidos:ꝑcipue vuas ꝛ qñ sentiret ardozē dimittet etiā ficus:ſ3 auellane ꝛ nuces tolerātur:ꝛ grana pini sunt cōueniētia ꝛ cōueniunt etiā granata dulcia:ꝛ tolerātur post cibū pira citonia cocta cuꝫ bono vino:ꝛ ꝑdita cū anisō ꝛ aromatib⁹. Sed reliquos humidos fructus dimittat sicut cucurbitam:ꝛ angurias:ꝛ melongenas:ꝛ cucumeres:ꝛ de hoc genere toleratur paucum de melone.Oliue salite etiā sunt vtiles. ¶ De aromatibus pōt recipe secure sicut piper:ꝛ çinçiber:ꝛ cinnamomū:ꝛ gariofilos:ꝛ silia:sed acetum ꝛ acetosa:ꝛ omnia sunt dimittenda.

¶ Potus eius melioꝛ est aqua mellis:aut vinuꝫ rubeum cum aqua mellis temperatum.

¶ Caucat ab vsu venereoꝝ quantum est ei possibile. Et hec de regimine.

Quo ad medicinalia:qz nō purgat⁹ est ex ordine: vidē mihi dꝫ vſq3 ad finē Septēbꝛis oibus gnque diēb⁹ semel capiat.ʒ.i.baꝝ pillaꝝ.℞.pillaꝝ de iera simplici.ʒ.ſ.pipis.ʒ.y.ꝓfice pillas cuꝫ aq̄ salute:sumātur in auroza:ꝛ sunt sine custodia. ¶ Semel aūt in mēse sumat istas pillas.℞.pillaꝝ fetidaꝝ.ℨ.y.pillaꝝ aladal ℨ.i.fiāt pille.vy.cuꝫ aqua maiozane:sumanꝫ duab⁹ boris ante diem cū bona custodia. ¶ In religs aūt diebus qñq3 vtaꝫ masticatorio vel cū sola radice piretri vel cuꝫ mastice:ꝛ q̄rta ꝑte sui de pipe:vel cū mastice:ꝛ cera ꝛ ista pbisagria.añ.ptes eq̄les.vel cū mastice ꝛ cera.añ.ptes.i. nucis muscate:ligni aloes:gallie muscate.añ.ꝑē decimā vnī⁹ stapbisagrie.piretri.añ.ʒ^am ptes vnī⁹:misceat simul ꝛ masticet quātitas castanee per boza ieiuno stōcho.

¶ Qñq3 vo vtaꝫ gargarismate gargariçādo aquā mellis cū semie synapi:aut cū pipe:aut acetū distillatū:aut ierapigra cū aq̄ mellis. ¶ Jtez qñq3 vtaꝫ caputpurgio trayciēdo aquā maiozane:aut succuꝫ blete:aut ponēdo in nare radicē cucumeris asinini recētez. ¶ Et dꝫ in mane in auroza qñ nō sumit pillas sumere ℔ eliuꝫ.℞.diacozi.ʒ.iiy.plirisarcoticon.ʒ.y.misce ꝛ sumat.ʒ.y. vel.iy.ꝓ vice trib⁹ bozis ante cibuꝫ. ¶ Jtē inungaſ ꝛ pecten ꝛ illud qō est iter anuꝫ ꝛ vgā cū dꝫ vngueto.℞.olei de eup bozbio:olei costini:olei vulpini.añ.ʒ.i.pinguedis pulpis:pinguedinis anatis:hyssopi bumide.añ.ʒ.ſ.galbani oppo-

ponacis

Digitized by Google

ponacis armoniaci.añ.ʒ.i.ʒ.cere parum ⁊ fiat vnguentū.
¶ Sʒ post mediū Septēbris purgeť capiēdo būc ſyrupus. ℞. oxymellis ſqllitrici: ſyrupi ō ſticados.añ.ʒ.iiy.aq̄ maiorane: aque ſalnie: aque hyſſopi.añ.ʒ.iy.miſce: ⁊ eſt ſyrup⁹ pro q̄tuor vicib⁹: ſumať calidus in auroza ⁊ ſupdormiat per horā. ¶ Sumpto ſyrupo purgeť cum iſtis pillis. ℞. pillularꝝ de euphorbio. ℈.i.pillaꝝ fetidaꝝ.ʒ.ʃ. fiant pillule gnque cū aq̄ maiorane recipiāt̄ duab⁹ horis ante diē cum diligenti cuſtodia.

¶ Item ēt ante autūnū ⁊ in autūno ſi poſſet vtile eēt vomere ſemel in ſeptimana: aut ſaltē bis in menſe poſt prādium hoc ordine q⁹ in prādio ſumat carnes pingues recētes cū multo ſale: ⁊ ferculum de cepis: aut de porris: ⁊ bibat vinū dulce: ⁊ comedat multuʒ ⁊ feſtināter: ⁊ ſumpto cibo: aut ambulet: aut voluat ſe ſup lectū: ⁊ poſtea bibat ʒ.vi. decoctiōis raffani in aceto ⁊ aq̄ cū.ʒ.i. mellis diſpumati: ⁊ poſtea vomat ergſite ſi nō cū alio ſaltē cū adiutorio pēne ⁊ alioꝝ puocātium.

¶ Itē loco electuarij cū diacoro ſuperius poſiti eſt iſtud valde vtilius. ℞. baccaꝝ lauri ⁊ foliorꝝ eius ſiccorꝝ.añ. ʒ.iiy. caſtorei.ʒ.y. baurach armeni.ʒ.i.ʃ. aggregenť oīa cū oleo de granis pini: ⁊ poſtea diſtēperenť cuʒ melle ⁊ fiat electuarium. doſis eſt.ʒ.i.p⁹o vice. ¶ Item diaciminum cum folys ruthe eſt valde vtile.

¶ De rebus vo ſimplicib⁹ ꝓferēdib⁹ ſunt ſicut oppona cuʒ ſi ſumať de eo.ʒ.ʃ. q̄tuor bozis añ cibū: ⁊ ciminū ſi bibanť.ʒ.y. cū aq̄ mellis ⁊ ſemē agni caſti in ſili q̄ntitate.

¶ Reſaūt ꝓferētes ꝓprietate ſua ſunt teſticuli lepozis cū ſiccanť ⁊ bibunť cū vino odozifero. ⁊ boc plib⁹ vicibus: ⁊ ſilr guttur galli cū adurit̄ ⁊ bibit̄ cuʒ aqua tepida.

¶ Oz ſi illa non ſufficiāt ops q⁹ inyciant in veſicā oleum ruthe.ʒ.y. p⁹o vice cū.ʒ.ʃ. butyri cocti: ⁊.ʒ.ʃ. caſtorei aliq̄d oleū cucumeris aſinini cū butyro ⁊ caſtoreo mō dicto: ⁊ eſt fortius. ¶ Itē in victimis inungēduʒ eſt pecten ⁊ loca circa veſicā ⁊ p vnuʒ palmū ſup caudale vſq; ad finem dorſi cū vnguētis rubificatiuis ſicut oleuʒ de euphorbio ⁊ ſynapi quouſq; bñ rubificeť locus.

¶ De doloze renali ex calculo ⁊ arenulis. Cōſi. LXV.

Este magnificus ⁊ venerabilis pater annoꝝ vltra.lxx. cōplexionis nāl⁹ cholerice: qui pro certo nō trāſiuit in cōplexionē melicā reſpectu tēperatoꝝ ſue etatis: ſʒ remāſit choleric⁹ cū eſſet ꝓſuet⁹ plurimū habitare in aere calido: bis duobus annis laborauit equitādo maxīe in regionib⁹ fridis ⁊ icidit iaʒ ſunt duo meſes dolorem renatez ex calculo ⁊ arenulis: ⁊ poſtea incidit febres: que lʒ innauderent omnē die: q⁹ tñ multū ſudauit ⁊ habuit quietē ſatis longā puto: q⁹ fuerūt ex mā mixta ex cholera ⁊ flegmate. habuit ēt iam diu ſtomachū debilez ⁊ ſm iudiciū ſuoꝝ medicorū frigidū in oze ⁊ calidū in fundo: ſed ego puto q⁹ ſtōchus fuit tenuis cū paruo adiutorio pinguedinis ſirbi: ⁊ ideo nō fuit taʒ fortis in digerēdo dura: ſed facile murabilia bñ digeſſit. ¶ Eſt ēt in tractatus mare p⁹o longa nauigatione: cui rei tñ eſt multū ꝓfectus nec ſentit nauſeaʒ: vel ſiſia accidēria que alios nauigātes moleſtāt. Et petit ſup preſeruatōe a lapide ⁊ ꝓſeruatōe ſue ſanitatis ⁊ regimie itinerationis in mari ſibi dari ꝓſilium: cōſideratis oibus ſupradictis. ſ. etate cōplexione diſpōne ſtomachi preteritis egritudinibus ⁊ futura nauigatione. Et ego faciā invocato prius diuino auxilio.

¶ De aere qz ops ipm nauigare paʒ dicā: ſed tñ in patria debet bne aerem claz tēperamēto vicinū paz ad humiditatē tendentē: ⁊ in hac etate mediocriter tēperet: vel cū flabellis: ⁊ qñ pōt cū ramis arboꝝ frigidaꝝ ⁊ herbis frigidis: nō tñ habeāt negligentiā in tenēdo ſtomachuʒ calidū ⁊ inteſtina: ita vt bene digerat: ⁊ ſi de nocte ſuper ſtomacho ⁊ iteſtinis teneret faſciatā vnā petiā ſcarleti eſſet ſibi vtilius: qm bona digeſtio ſtōchi eſt magna radix in rectificādo oīa q̄bus indiget.

¶ De mane ieiuno ſtōcho emiſſis ſupfluitatib⁹ ab iteſtinis ⁊ a veſica dz exerceri: ⁊ meli⁹ eſt ei q⁹ exerceať ꝑ labozādo manib⁹ ⁊ bracchys vl cōmouēdo cū eis: ⁊ poſtea labozādo pedib⁹: laboze tñ in quo renes nō multū fatigētur: ⁊ iō egtatio ꝓcipue ſup aiali ſuccuſſante eſt ei icōueniēs: ⁊ poſt cibū nō dz labozare multū: imo leuiter ⁊ ſuauiter ſe bze: aut in ieſſu: aut ſtādo gete: ⁊ nūq̄ exercitiū dz in eo eē exceſſiuū: imo qñ icipit fatigari ips dimittat ⁊ nō ſit velox ⁊ acutū: ſʒ ſuauc ⁊ cū getib⁹ intermedys.

¶ Quo ad cibos debēt eſſe humidi facilis digōnis multi nutrimēti ⁊ boni: ſʒ nō excedētes tēpamētuʒ in caliditate: ⁊ in eſtate ꝑdiātur cū ſapozib⁹ fridis ſm q⁹ experientia notat ipm poſſe tolerare: ⁊ ꝑdiātur in hyeme cuʒ aromatib⁹ calidis obſeruādo ne nimiū calefaciēt. ¶ Et vnēdo ad ꝓticularia ꝓuenit ſibi panis de optimo frumēto: ⁊ ops q⁹ ſit bñ coctus ⁊ bene fermētatus ⁊ habens aliq̄d de ſale: ⁊ panē deficiētem in aliquo iſtoꝝ dz vitare: ⁊ dz eē mūdus a cortice exteriori: ⁊ nō comedať poſt q̄rtā diē. ¶ Carnes ſibi meliozes ſūt pullorꝝ ꝑdicʒ faſianoꝝ iuuenū: ⁊ oprie ſunt auiculaꝝ puaꝝ būtiū pēnas varias: ⁊ ꝓcipue cauda tremuli. ¶ Et ꝺ q̄drupedib⁹ lepoꝝ ⁊ capriolorꝝ iuuenū ⁊ bedoꝝ lactētiū ⁊ vitulorꝝ lactētiū valde puoꝝ ⁊ agnoꝝ annaliū caſtratoꝝ. Sʒ carnes groſſe vt boū ⁊ aialiuʒ antiquoꝝ ⁊ carnes viſcoſe: ſicut porcoꝝ ⁊ agnoꝝ lactētiū penit⁹ debēt dimitti: ⁊ ſilr capita ⁊ interiora aialiū. colūbi vo ⁊ turtures ſi ſumāť q̄ icipiūt votare in tēporib⁹ fridis toleranť: ⁊ pōt capi eiſdē tpib⁹ aliq̄d ō anſere vl de anate ⁊ multa pīguedo vitāda eſt: ⁊ ſilr carnes ipīguate artificialr. ¶ Lac ꝓſertiʒ capraꝝ recenter eſctū ab vbere ꝓeūt ei in eſtate: ſʒ os q⁹ cōedať ſolū ieiuno ſtōcho: ⁊ q⁹ poſt ips ñ dormiat neq; cōedat q̄uſq; ſit bñ digeſtū. ſic vbi.g. ſi in eſtate qñ prāderet tēpeſtiue ⁊ hora.xix. biberet.ʒ.iiy. lactis ſtatiʒ egrediētis ab vbere cū.ʒ.ʃ. çucchari: ⁊ poſtea cenaret hora.xxiy. ſʒ alio modo nō cōedat. Sʒ lac coagulatū ⁊ caſeꝰ maxie recēs ⁊ viſcoſus dz vitari: ⁊ ſilr ſanguis. ¶ Sʒ vitelli ouoꝝ gallinaꝝ cū ſunt recētes ſūt aſſi ſiue fricti ſiue eliti vel in ferculo ſunt ꝓueniētes: albumē vo dimittēdū eſt. ¶ De piſcib⁹ tolerātur qui qui naſcūtur in libero mari: aut in fluuys petroſis ⁊ arenoſis qui habeāt das ꝑditiões. ꝓtio q⁹ habeāt ſquamas ⁊ ꝓpter iſtā ꝑditionē excludunt anguille. murene: gui: paſſeres: ſolee: palamite: ſgombri: ⁊ ſimiles. Scōa cōditio q⁹ habeāt bonū odozē: ⁊ pp iſtā ꝑditionez excludunť oēs piſces cenoſi. Tertia q⁹ habeāt bonuʒ ſapozē. Quarta q⁹ nō ſint nimis viſcoſi: ſed būtes fragiles carnes ⁊ nō lymoſas. Et iſte ꝑditões inueniunť in gbuſdam piſcib⁹ marinis: ſicut ſūt tribie barbones albozi aurate menule ⁊ ſimiles: ⁊ in gbuſdā fluuialibus: ſicut ſunt timali: ⁊ ſtrigie ⁊ laſebe ⁊ anellane ⁊ cauedani: ⁊ in gbuſdam lacunalib⁹: ſicut ſunt carpiones ⁊ agones. Sturiones vo ⁊ tūni: qz ſunt de magnis ⁊ cephali ſiue mugiles ⁊ varioli ⁊ cozui trūbi: qz ſūt viſcoſi: ⁊ ſcarduc ⁊ regine padi: ſiue carpane: qz nō ſunt boni ſapozis os q⁹ dimittāť tur: meli⁹ tñ eſt de piſcib⁹ oīo paʒ comedere: aut nihil: ⁊ ſaliti ⁊ ſiccati dimittāť oēs. Ābzi cancri oſtraca ſepie vmbelici locuſte: ⁊ omnia talia genera ſunt dimittenda.

¶ De granis dimittēda ſūt legumia excepto bzodio cicerum qō eſt ei valde ꝓueniēs: ⁊ ſilr dimittēdum eſt frumentū niſi in forma panis: ⁊ illa que de frumento ſiunt: ſicut lagane paſtilli inſcula ⁊ ſiſia: ⁊ ſimilr farinʒ ordeū ⁊

Digitized by Google

spelta si fiant insula ex eis tolerantꝫ. ⁊ panicum vo ⁊ milium ⁊ ricum nō sunt cōuenientia: si tamē comedantꝫ o3 ꝙ sint cocta cū bonis carnib⁹ pinguibus. ¶ De herbis cōueniunt ei in estate: borago: bugłosa: lactuca cocta: feniculus: petrosiliū: melissa: apiuz ⁊ pcipue macedonicū: ⁊ ameos ⁊ senationes: ⁊ pcipue capita cardi: ⁊ endiuia: cicorea: scariola: lactuca: spinachia: ⁊ pcipue qñ sunt cocte. Et in hyeme brodiū caulū nō suba: sed rbim⁹ ⁊ hyssop⁹ ⁊ rosmarin⁹: ⁊ portulaca ⁊ berbe que comedunt crude ⁊ eruca ⁊ sinapi ⁊ nasturcium melius est ꝙ dimittantur.

¶ De radicibus dimittat rapas ⁊ napones magnos: sed napones citri parui tolerant: ⁊ raffanus si sumat non in multa q̄titate: ⁊ post alios cibos: ⁊ radix apy ⁊ feniculi ⁊ pastinacbe albe ⁊ rubee tā domestice q̄ agrestis sunt ei cōueniētes. Alliū vo ⁊ cepe ⁊ porri si sumantꝫ nō excedāt in quātitate. ¶ De fructib⁹ cōueniūt ei ficus ta3 recētes q̄ sicce ⁊ vue bñ mature añ alios cibos: ⁊ tolerātur cerase ⁊ melones ⁊ pruna bñ matura: ⁊ paꝛ de pscis i estate oia ista añ alios cibos: ꝫ pira cruda ⁊ poma ⁊ cbryſomila nisi in pua q̄titate: ⁊ cozna ⁊ nespilla ⁊ sorba ⁊ çarur ⁊ castanee ⁊ silique op3 ꝙ dimittant: ⁊ post cibū pōt sumē granata dulcia ⁊ grana pini ⁊ amigdalas ⁊ auellanas: et paꝛ de nucibus: ⁊ aligd de piris bullitis cum optimo vino: ⁊ pditis cū anisso ⁊ feniculo vel aromatib⁹. ¶ Lucurbite vo nō sunt ei cōueniētes neq; melongene. De angurys tñ dulcib⁹ pōt apud vehemētes calozes: ⁊ silr de medulla citrulli nō maturi aligd sumere: ⁊ ita de citrāgulis ⁊ lymonibus: ⁊ de acetositate citri pōt sumi dūmodo nō sentiat ledi stomachū: ⁊ pōt vti aceto in suis sapozib⁹ moderate. Cappares ⁊ sparagi ⁊ olive salite tolerantꝫ in eo: ⁊ extremitates lupulli.

¶ Et cauere o3 a nimia comestione: ⁊ pcipue diuersaꝛ rerum in vna mēsa: ⁊ maxime radicū herbaꝛ vel fructuū: imo o3 aliquas famis reliquias dimittere: ⁊ qñ scda vice insurgit verus appetit⁹ statim aliquid comedere nec diu expectare sup fame3: ⁊ meliozes sunt ei elixe q̄ asse nisi essent carnes valde tenelle.

¶ Potus eius melioꝛ est vinū vetus odoziferu3: ⁊ si esset valde potēs tēperet cū aq̄: ⁊ pcipue cū aqua mellis: ⁊ o3 esse vinū odoziferū ⁊ subtile: ⁊ si esset rubeu3 pp etatem esset melius. vina vo grossa ⁊ musta ⁊ pontica ⁊ acetosa sunt ab eo vitāda. Sed aq̄ mellis est ei optimus potus: pſertim vino admixta ⁊ fit sumēdo lib.i. optimi mellis: ⁊ lib.viij. aque fontis bñ clare: ⁊ bulliēdo quousq; tertia pars ꝙsumet: cōtinue remouēdo spumā.

¶ Prouidere o3 ꝙ oi die habeat bñficium vētris: ⁊ si nā respōdet saltem semel in die satis est ei. Si vo nō rndet tūc adiuuet: ⁊ q3 senes ⁊ macilenti ledunt a purgationibus optimū est ei bibere brodiū galli vetusti bñ pingue duab⁹ bozis ante cibū: qñ nō b3 bñficiū vētris: vel in pncipio prādy bibere ferculu3 vnum de bono brodio caponis vel galline piguis. Et si boc nō sufficit bibat brodiu3 prime decoctionis caulū aut ferculū de blitis: aut faciat ꝙ in ferculo ponat aligd de vrtica ad bulliēdu3: notādo ꝙ frequēs vsus vrtice valde pſeruat ab illa passione renali: ⁊ loco vrtice pōt poni mercurialis ad lenificandum ventrē: ⁊ in hyeme qñ iste berbe nō inueniuntur bibat in introitu mēse ʒ.i. tbimi sicci: aut hyssopi: aut berbonice: qñ bumectabit ventre. ¶ Oꝛ si ista nō sufficiūt vel nō sint pntia sumat aliqn: nō tñ valde sepe q̄titatē terbēne vsq; ad auellanā: ⁊ inmolnat eā in nebulis siue in bostys nō ꝙfecratis vt possit fine abominatione deglutire: melius tñ in isto casu esset facere clistere ex oleo puro: ⁊ sit quātitas ʒ.xij. pro vice.

¶ Somnus eius melioꝛ esset de nocte: incipiēdo quabozis post cenā: ⁊ o3 dormire in bona camera nō frigida: capite bene eleuato: ⁊ corpoze bñ coopto nō resupin⁹: ꝫ sup altero latere: ⁊ sit somn⁹ septē vel octo bozaꝛ in dienali. Oꝛ si de nocte ℔ nō sufficit facere meli⁹ est supplere de mane ante tertias q̄ post prādium.

¶ Deb3 cauere q̄tū pōt ab oi molestia animi dimittēdo odium ⁊ irā ⁊ tristitiā ⁊ angustiā ⁊ multas cogitatiões ⁊ gaudere ⁊ letari ⁊ quersari cū dilectis. Et bec ō regimie.

Omnibus aūt ꝓsideratis videt mibi ꝙ melⁱ est ei vti q̄pauccissimis pōt medicinis: et ꝓpter pſeruare se ab icursu buius renalis doloꝛis bonuꝫ est ei ꝙ oibus duob⁹ mēsib⁹ semel sumat ʒ.i. pulpe cassie distēperate cuꝫ decoctione radicū feniculi ⁊ petrosilini ⁊ saxifragie in mane qñ surgit a lecto: ⁊ non op3 ꝙ ea die permutet ozdinem sui cibi.

¶ In pncipio aūt veris si caperet primo būc syrupū quatuoꝛ vicibus de mane esset vtile. ℞. mellis rosati colati: syrupi acetosi ō radicib⁹ añ. ʒ.i. aque feniculi ⁊ apy añ. ʒ.i. ʒ. clarificetur ⁊ aromatiçetur cum pauco cinamomo.

¶ Sūpto syrupo q̄tuoꝛ vicib⁹ capiet bāc medicinā. ℞. pulpe cassie. ʒ.i. reubarbari. ℈. i. spice grana. v. distēperētur cū decoctiõe anisoꝛ: feniculi: seminis apy: passulaꝛ: ⁊ ligritie: sumaꝫ in auroza: ⁊ nō comedat vsq; ad sex boras. Et nisi accidat sibi alia egritudo nullo modo capiat fortiozē medicinā. ¶ Oꝛ si de duob⁹ mēsib⁹ in duos mēses videt sibi loco pulpe cassie capere. ʒ.ij. bone terbentine in auroza nō erit min⁹ ꝙueniēs. ¶ Ite semel in mēse de mane sumat q̄tuoꝛ bozis an cibū. xxx. nucleos psicoꝛ distēperatos cū sufficiēti q̄titate vini maluatici: ⁊ illud vinū maluaticū in estate sit tēperatū cuꝫ equali q̄titate aque melōis: aut feniculi: aut senationū: ⁊ in tpe byemis sit puꝛ. ¶ Ite nō obliuiscaꝫ tenere intestina mūda faciendo saltē in septimana semel clistere ℔m doctrinā posītā in caplo supius de eūone in regimine.

¶ Oꝛ si aliqñ supueniret sibi iste doloꝛ: qđ deus auertat. ꝓuio faciat clistere cū decoctiõe anisoꝛ carui ameos paritarie senationū ⁊ raffani: apy: ⁊ radicū petrosilini ⁊ feniculi: aut aliquoꝛ de istis: ⁊ cuꝫ ʒ. vi. olei anbetini. ⁊ ʒ.i. pulpe cassie: ⁊ non trāseat clistere q̄titatē. ʒ. xviij. ¶ Sacro autem clisteri inungat pecten ⁊ virgam cum oleo de scorpionibus: ⁊ bibat vina subtilia: permixta tamē cum aqua: aut feniculi: aut apy: aut senationum: aut seminuꝫ cōium. Et si videtur sibi necessariuꝫ faciat bulliri camomilla: melilotū: radicis altee: raffanos: paritariā: apiuꝫ: petrosiliuꝫ: ⁊ caules cum semine dauci: ⁊ cimino: ⁊ postea cum spongys infusis in dicta aqua faciat fomentationes ad locum doloꝛis pluribus vicibus. Oꝛ si cum fomentatione nō sedatur doloꝛ sufficiēter faciat balneum de bis rebus: qđ balneū ingrediatur sedendo in eo vsq; ad locū doloꝛis: sed pectus prohibeat a calefactione dicte aque: ⁊ pronideat ꝙ possit attrahere anbelitum frigidum: ⁊ non faciat longaꝫ moꝛam in balneo: sed sedato doloꝛe egrediatur ab eo tc̄. ¶ Et in boc casu vtatur in cibo pullo cō tuso: aut vitellis ouoꝛum: ita ꝙ parum babeat comedere ⁊ in potu vino albo subtili si timoꝛ est de febre temperato cum aquis supradictis si nō potest esse purum si nō sit valde potens. ¶ Et in mane ieiuno stomacho dū timet doloꝛes capiat aliquid de istis. ꝓmum est. ℞. lapidis iudaici. ℈. ʒ. dissolnatur fricando super cote cum. ʒ. iiij. aque: ⁊ bibat tepidum trib⁹ bozis añ cibū. Et loco istius pōt sumere litontripon: aut philātropos. ʒ. ij. de quocūq; sit cū aqua cicer: vt cū aq̄ raffani: ⁊ tertiū in casu in quo esset nimia vehemētia doloꝛis: ⁊ p alia nō sedaret. ℞. filony romani. ʒ. i. litōtripon philātropos. añ. ʒ. ʒ. distēperētur cum aqua apy: ⁊ bibātur in balneo ieiuno stomacho:

Digitized by Google

⁊ postea nō comedat nisi trāseant gnque boze: pōt tñ in hoc tpe aligd bibere: ſ3 dozmiat q̄tum desiderat. Et in tpe in quo nō dolet post assumptoēs bui⁹ medicie pōt facere clistere ⁊ fomētatōes ⁊ vnctiōes: ⁊ cū istis remedys pseueret interpolando quousq; sit liber.

¶ Sed qz ipse dz igredi mare pro ista itineratōe nō bz p; uidere nisi ō stōcho q; pmaneat fortis ⁊ q; in cibis vtaf in minori q̄titate aliquātulum q̄ si esset ex mare. ⁊ vtaf vino stiptico aromatico nō bibēdo nimiū. ¶ Confortatiua vo stōchū sunt in cibis sumē aligd de agresta: ⁊ post cibū sumere pira ꝓdita: aut citonia ꝓdita: aut diacitonites cū succh. ⁊ ista sūt meliora. Posset ēt vti in potu mumia sine spēb⁹ que bibaf cum aqua ferrata in boza sitis.

¶ Ex pte vo exteriozi pōt iungere stōchū cū isto vnguento. ℞. myrtillo℥ sumach ros. gariof. mēthe sicce corticū citri abſinthy cypi. añ. ʒ. i. vini rubei stiptici lib. i. olei mastichini: olei de spica. añ. ʒ. iij. bulliāt oia fiāt vsq; ad vini cō sumptiōes ꝓtinue agitādo cū spatula. Postea colet ⁊ in colatura addaf gallie muscate laudani cere. añ. ʒ. iij. mastichis. ʒ. ij. corallo℥ rubeo℥. ʒ. i. ⁊ fiat vnguētū pro stōcho iungaf mane ⁊ sero ieiuno stōcho cuz eo calido. ¶ Et si magis placet pōt vti isto ceroto: ⁊ ꝓferret fūdo ⁊ ozi. ℞. mastichis ⁊ ceroti stōtichi Bal. añ. ʒ. ß. gallie muscate. ʒ. ij. rasine q̄tū ſufficit ad faciēdū tenaz ⁊ fac cerotū. ¶ Oz si multa debilitas stōchi accideret mane ⁊ sero añ cibū fomēteť stōchus cum hac fomētatōe. ℞. mēthe absinthy myrtillo℥ calami aromatici cypi corticū citri rosa℥ gariofilo℥. añ. ʒ. ij. ꝑtūdant groſſo mō: ⁊ bulliāt in vino rubeo: ⁊ in illo postea ponaf spōgia ⁊ exꝑmaf: ⁊ fiat fomētatio ad stōchū quatuor vel gnque vicibus: ⁊ postea aut inungaf vnguēto supradicto: aut supponaf cerotū.

¶ De preseruatione a generatione lapidis in renibus.

Consilium. LXVI.

A Pꝛeseruādo a gīatione lapidis renū ops ꝓmo caure a fozti frigoze vētris ⁊ extremitatū ⁊ a fozti calefactione renū ⁊ a strictura cinguli.

¶ Scdo a somno diurno ⁊ ab accubitu sup renibus.

¶ Tertio ab exercitio: ⁊ p̄cipue fozti post cōestiones ⁊ ab oīmoda gete ꝓtiua: imo dz corꝑ exerceri ieiuno stōcho.

¶ Quarto ⁊ p̄ncipalr ab oīb⁹ cibis viscosis: sic̄ sunt lagane: ⁊ oia victualia de pasta. Calc⁹ ⁊ p̄cipue recens: carnes porco℥ albumē ouo℥ artoclee: pisces p̄cipue magni anguille granari interiora aialiū capita ⁊ ptes glādose: fritilia de ouis ⁊ caseo: ⁊ ab oīb⁹ generātib⁹ grosſuz nutrimentū: sicut carnes boū ⁊ carnes salite ⁊ legumia ⁊ talli arbo℥ ⁊ caules ⁊ cepe ⁊ allia ⁊ ab oīb⁹ bñtib⁹ multas superfluitates: sic̄ carnes agno℥ ⁊ pecudū ⁊ fungi ⁊ herbe crude ⁊ fruct⁹ crudi: sicut poma ⁊ pira. ¶ Restat g̃ q; cō sistat vita in pane bñ fermētato ⁊ bñ cocto bñte aliquid salis: ⁊ in carnib⁹ auiculaz puaz: que sunt optime: ⁊ p̄cipue caude tremule ⁊ pullo℥ pdicū fasiano℥ iuuenum ⁊ turturū ⁊ pipionū volare icipiētiū ⁊ capreto℥ ⁊ vitulo℥ lactētiū puo℥ ⁊ castrato℥ annaliū: ⁊ in piscib⁹ paruis bñtib⁹ squamas ⁊ vitellis ouo℥ nō multū coctis: tolerāt tñ spinachia ⁊ blite ⁊ fercula ex ordeo ⁊ brodio cicerum ⁊ pane trito cū ouis ⁊ ex herbis odoziferis ⁊ cuz decoctione radicū petrosilini: ⁊ silr tolerant pastinacha ⁊ carotū ⁊ sparagi ⁊ capita cardi. ¶ Optimū tñ est vti sepe ferculo ex vrtica cocta cū carnib⁹ vel cū aqua ⁊ sale ⁊ oleo: ⁊ sumaf ferculum satis magnū pro vice: ⁊ gra saporis ⁊ delectatois ꝓcedunt aliq; cerasa añ cibū ⁊ aligd de melonibus ⁊ de pumis valde maturis ⁊ de ficub⁹ valde maturis tam recentib⁹ q̄ siccis: ⁊ de vuis bene maturis: ⁊ ꝓcedunt amigdale dulces ⁊ amare ⁊ anellane ⁊ fistici ⁊ grana pini ⁊ granata ⁊ citr; anguli ⁊ lymones: ⁊ alique oliue salite ⁊ aromata ⁊ feniculum ⁊ anisum. ¶ Et in potu dz vti vino subtili albo: aut pauci colozis: ⁊ aq̄ sua dz esse aqua ex cisterna vel aqua clara ex optimo fluuio: ⁊ melioz potus est aqua mellis.

¶ Quinto loco dz p̄uidere q; vēter su⁹ sit valde lubricus ⁊ sepe vti clisteriz: ⁊ si in mēse sel vel bis sumeret quāti tatem anellane de terbentina in mane esset valde vtile.

¶ Optimū tñ est ⁊ credo q; ip̄m oio liberaret si vteret oī septimana bis p̄ media boza añ prādiū. ʒ. ß. vel tribus ptib⁹. ʒ. si media nō sufficeret ex pulpa cassie recēter extracte a cānis suis: que sit pinguis ⁊ dulcis.

¶ Et sexto loco q; nō multum sepe vtatur venereis neq; ſter acidiosus: sed cum letitia.

Omni anno purgeť bis. p̄ circa mediuz Aprilis vel añ: sumēdo būgl syrupū. ℞. syrupi ace. cōposīti. ʒ. i. ß. syru. de bisantys. ʒ. ß. aq̄ seiuz cōium fridoz. ʒ. iij. misce: ⁊ est syr. pro vna vice: sumaf sex vicib⁹ in auroza: ⁊ supdozmiat circa q̄titatē boze. ¶ Sumpto syr⁹ capiat bas pillas. ℞. pillaz fetidaz: pillaz ō bñdicta: pillulaz de ieralogodion. añ. ℈. i. refice cū aq̄ raffani: sumāf vna boza añ diē ⁊ supdozmiat q; boza ⁊ nō cōedat nisi trāseatis. vij. bozis. ¶ Et silez purgationez faciat in fine Septembzis. ¶ Et ex iteratis vni⁹ mēsis sumat. ℈. pillaz de bñdicta in auroza: ⁊ nō indigēt alia custodia: nisi vt tarde cōedat: ⁊ caueat a frigoze. ¶ Et est valde cōueniēs sel in. xx. vieb⁹ cōedere in mane. iiij. bozis añ prādiū xxv. vl. xxx. nucleos pſico℥ statim exctos ab ossib⁹: ⁊ bñ masticent: ⁊ sup illis bibaf. ʒ. iij. vini odoziferi subtilis.

¶ Itē valde ꝓfert sel in septimana potare. ʒ. iij. aq̄ flo℥ genestre facte per distillationez: ⁊ sunt genestre polite nō aspere. Silr loco ista℥ aqua℥ est vtilis aqua raffani.

¶ Quādo aūt supuenit dolo℥. ꝓmo fiat clistere molliriuū ex decoctōe malue camomille violarie: seis lini: ⁊ cū. ʒ. i. pulpe cassie: ⁊ cū. ʒ. ij. olei anbetini: ⁊ ʒ. i. olei de scozpionibus ⁊ pauco sale: ⁊ iteret quousq; bēat ventris bñficiuz.

¶ Et si dolo℥ molestat tūc cū pānis calidis ponēdis sup locū pudeaf: aut fiat fomētatio cū spōgia ifusa in decoctiōe camomille melliloti carui ameos raffano℥ cauliuz capillo℥ veneris oiuz taliū vel silīuz: ⁊ si fomētatio non sufficit fiat balneū in mastello facto studiose ad hoc: ita vt nō ascēdat aqua supra vmbilicū pectus nō nimiū calefiat: ⁊ cū exit dormiat: ⁊ inunganť loca dolozis cū oleo de scozpionib⁹. ¶ Itē omni mane sumat. ℈. i. lapidis iudaici dissoluti in aq̄ seiuz cōium que sit. ʒ. iij. ¶ Et si nō sufficit balneū ad sedandu℥ dolozē tūc intra balneū reciat boc electuariū ⁊ bibat. ℞. filcini philātropos litōtri pon. añ. ʒ. i. distēpera cum vino albo odozifero ⁊ bibaf: ⁊ attendat q; hoc nō capiaf nisi stōcho vacuo: ⁊ postea stet gnque bozis anteq̄ comedat: si tñ sitit pōt capere vinuz albū subtile. ¶ Et si necessitas vi sumēdi medicinā sumat bāc. ℞. pulpe cassie recēter extracte a cānis. ʒ. ß. olei amigdalaz dulciū. ʒ. ij. electuarij indi. ʒ. i. distempera cū decoctione anisoz milyfolys: seminis apij ⁊ centauree.

¶ Et nullo modo sumat boc tempore fozres medicias: ⁊ ista puto cum laude dei sufficere.

¶ De ardoze vrine sine vlcere ⁊ sanie. Cōsi. LXVII.

Dispositio bui⁹ magnifici viri domini Contardi ō Marchionib⁹ de Carreto est ardoz vrie sine sanie ⁊ vlcere: ſ3 tñ qz durauit satis nō est gn sit magna suspicio casus i vlc⁹ via℥ vrie: p̄cipue vesice: aut colli ei⁹: ⁊ est vir macer multaz cogitationi ānoz circa xl. viij. moderati regis: exceptis labozib⁹. ¶ Et puto cāz ee mixtōes salse māe cū vria: aut cholere aligd adustio,

nis bñtis. Naz a ꝓncipio vi ſm aliqua mẽbza eſſe cholericus. ¶ Et ego ponã in iſto ꝓſilio regimẽ ſex rez. nõ naturaliũ: z ꝑnter medicinaz. vſuz: ꝓmonẽdo ꝙ diligenter obſeruet: z nõ ſit ꝋtẽ. pauco tpe in obſeruatiõe: imo diu pſeueret ẽt ꝙ buſcã mẽſib⁹ poſtq̃ ardoz ceſſauiſſet.

¶ Primo igit habitet aerẽ tẽperatũ: tñ declinãtẽ ad aliquales friditatẽ z hũiditatẽ: ita ꝙ in eſtate ſterni faciat pauimẽtum habitatiõis cũ herbis z ramis frigidis: ſicut ſalicũ z viris z lactuce z pomoz. z rubi z endiuie z porru lacc: z faciat irrozari camerã cum aqua frigida: z caueat aerẽ fumoſuz multi calozis z multi ignis: z ꝓcipue calorez veſtiũ in directo renũ z epatis: imo diploidẽ habeat retro ſcũſuz que nõ multũ ſtringat ſup renib⁹ vel ſuper epar: z caueat nimiã ſtrictura cinguli.

¶ Et exercitiũ corporale ſi eſſet pole deberet eẽ nullus: z deberet adherere quieti: ꝙ ſi ſit ei laborãdũ meli⁹ eſt vt plane z ſuper ſella leni nõ calida equitet portationẽ: aut paſſualr: aut paſſim incedat: z caueat longũ iter pedibus z ſup equo ſuccuſſante: z eligat boza tẽpati aeris ad frig⁹ declinãtez: z q̃tũ põt plus duz eſt in itinere dormiat z ieat: z multo magis abſtineat ab oi calido z acuto: z plus vtaſ frigidis: z cuz eſt domi z põt abſtinere vtaſ gete: z loco exercitij vtaſ frication ib⁹ corporis z balneo dulcis aque tepide decoctõis malue z violarie in quo moretur ieiuno ſtomacho ꝙ bozã in mane: z breuiter q̃tũ eũ delectat: ſed nõ ſit multi calozis: imo temperati.

¶ Prouideat ſibi ꝙ oi die habeat bñficiũ vẽtris ſaltẽ ſemel: ꝙ ſi nõ rñdet nãlr tũc ſumat ferculuz de mercuriali cũ mẽtha z herbis odoziferis factis boni ſapozis: z cũ brodio recẽtiũ carniũ pinguiũ: aut cuz oleo: aut ſumat in auroza. ȝ. iȳ. ſyrupi violati facti cũ trina ifuſione violarũ iuxta artẽ. Meſue in antidotario: ꝙ ſi clyſtere vult facere faciat: aut cũ oleo puro: aut cũ decoctiõe malue z violarie: z oleo violato: z breuiter aliquo iſtoz modoz. poſſit dear: ita tñ ꝙ nõ capiat pillas vel medicinas: niſi ſm ꝙ dicẽt infra cũ dicã de vſu medicinaz.

¶ In cibis ꝑmo ops ꝙ caueat ab oi acuto: ſicut pip allia vina valde potẽtia ab oi ſalſo: ſicut carnes ſalite z piſces ſalite: z filia: z ab oi amaro z a reb⁹ multũ acetoſis z a cõfectionib⁹ de melle z a reb⁹ extrene dulcib⁹: z ſit ꝋtẽtus ſtipticis põticis iſipidis vnctuoſis z dulcib⁹ moderate: z iõ panẽ ſumat nõ ſalitũ z fermentatũ mediocriter: z ſiſ coctum mediocriter: z ſit ex bono frumẽto anni ſui ſine mixtiõe: z mũdus a furfure: z ſit iter ꝑmã z q̃rtã diẽ: z nõ cõedaſ calidus vt õferẽ a furno. ¶ Carnes aũt ſibi ꝓuenientes ſũt carnes pullorꝫ pdicũ faſianorꝫ puarꝫ auiũ bedorꝫ porcorꝫ caſtratorꝫ vitulorꝫ ꝓnorꝫ lactentiũ puorꝫ z capriolorꝫ iuuenũ: z anes aq̃ticas: ꝑcipue anates z colũbos z paſſeres dimittat: z ſint poti⁹ elixe q̃ aſſate: z ſi comedanſ cũ agreſta: aut ſucco citronioꝝ: aut ſucco granatorꝫ: aut pomis citrãgulis: ſi põt fieri abſq; ſale: ſi aũt oio diſplicerẽt ſine ſale ponat qd pauciſſimũ põt. ¶ Ouа galliпaz recẽtia: ſicut ſunt cũ albumine z toto nõ multuz cocta ſunt valde ꝓuenientia in iſto caſu: z oz ſumere ea cocta in aq̃: aut efracto corrice: aut cũ corrice: z ſint ſuba cibor ſuoz. ¶ Lac recẽter mulctũ ab vbere tam capraz q̃ pecudũ q̃ vaccaz z coagulatũ ex eo eſt ꝓueniẽs cum ſuccharo pauco: z ꝑcipue ſi ſumanſ ſine alys cibis z ab illis abſtineaſ vſq; ad lactis exitũ de ſtõcho: z ſumaſ in q̃ſtitate ꝙ digeraſ: z põt vti caſeo recẽti abſq; ſale: ſi ſalitũ caſeũ dimittat: z paz. recẽtẽ butyri nõ nocet: ſanguines z multã pinguedinẽ vitet: ſi paz. piguedis nõ obſit.

¶ Victualia de paſta ſicut laganas z minutella põt capere z pultes taz de tritico q̃ de ordeo panicũ z miliuz z far z ordeũ fractuz z fabas z lentes z piſa põt ſumere in pauca q̃ſtitate: z dimittat cicera. ¶ De herbis ꝓueniunt fride z iſipide: ſicẽ lactuca cũ agreſta: aut vinũ granatorꝫ: aut aceto pauce acetoſitatis endiuia portulaca ſpinachia acetoſa borago blita buglоſſa cicorea pipinella: aut p ſe: aut cũ ouis: z caueat ab herbis amaris valde acutꝫ cucurbita citrulli cucumeres angurie ꝓueniũt: z ẽt aligd ỏ melonib⁹ añ cibũ: ſ; dimittãſ cepe allia pozri raffanelli: ita ꝙ cappares z ſparagos dimittat. ¶ Ceraſa pira poma citonia granata valde dulcia ſorba neſpilla corna in pua q̃ſtitate nõ nocẽt: ſ; ficꝫ dimittanſ: z ficce z recẽter amigdale dulces z grana pini z caſtanee z auellane ꝓueniũt: ſ; nuces nõ ꝓueniũt. ¶ Fenicul⁹ aniſuz ſiciber pip cinamomũ z ſiſilia nõ ſumat: cõuenit tñ ei vti coziãdris cõfectis z cucurbita z ſuccharo roſ. z diacitoniten ſine ſpẽb⁹ z manuſchriſti z egtãdo ſyrup⁹ lymonũ z ribes z berberi z violat⁹ maxie ad ſitiz ſedandã ꝓueniũt. ¶ Nũq̃ toleret mltũ famẽ: nec tñ ita ſe repleat ꝙ regurgiteat in ſtomacho vl̃ naret z anxiet: z ſit pot⁹ cibo ꝓportionalis.

¶ Potus ſuus ſit vinum rubeuz medu colozis ſtipticum pauciferũ in ſumma: ſitne vinũ fuerit albuz: ſiue rubeũ z temperet cũ aqua: z ſi eẽt aq̃ ordei eẽt melioz: aut aqua decoctionis pruноz vel liquiritie.

¶ Dormiat incipiẽdo dnab⁹ bozis poſt cibũ: z ſit ſomn⁹ z quies multa: ita ꝙ in die nãli ſi põt dormiat ſeptẽ z octo bozis in lecto nõ mltũ calido: z in loco tẽpati aeris: z nõ dormiat reſupin⁹: z ſit capite bñ elenato: z p ſup dextro: deide ſup ſiniſtro latere: z vitet ſomnũ in lectis valde calidis cũ multa pluma z ſomnũ meridianũ z dormiat nudus z nõ dormiat ſup vacuitatẽ z famẽ.

¶ Caueat ab ira triſtitia z multa cogitatõe: z vtaſ tẽpato gaudio: z vitet venerea q̃tũ põt.

Hunc ſequar cũ medicinalib⁹ in gb⁹ vltra intentõez q̃ bz in regie in pmutãdo bũores a bauracitate acuitate z ſalſedine ad tẽpamẽtũ eſt intẽtio euacuãdi mãs acutã z ſalſas: ſ; nõ cũ pharmaco fortiꝫ imo port⁹ in multis vicib⁹ z blãdiendo: z leuiter ſunt dati tres modi cões eũandi tales bumorẽ: vn⁹ eſt ꝙ vomitũ: alter ꝙ vrinaz z ꝙocatõez: tertio cũ ſubtili ſolone: z ꝑter hos tres ſunt ingenia alterãdi bumorẽ acutũ. Sequar q̃ docendo ordinate qd fieri debeat.

¶ Euacuet q̃ bis in ãno ſel in ve ſel in autũno ꝓponendo hũc ſyrupũ q̃tuoz vicib⁹ in auroza cal. ℞. ſyrupi vio. fci cũ trina ifuſiõe violaz. ȝ. ȳ. aq̃ nenufaris aq̃ ſolatri. añ. ȝ. i. ſ. z eſt ꝙ vna vice: ſ; ſumat q̃tuoz dieb⁹. ¶ Sũpto ſyr. capiat ſeq̃nti die hãc medicinã. ℞. ꝓtioz nuõ. ȝ. ſebeſtẽ iuiubaz. añ. nuõ. viȳ. tamarindoz. ȝ. i. violaz. capilloz. ve. feiſ: fumiterre folliculoz ſene. añ. ȝ. i. fac bulliri in. ȳ. lib. aq̃: ſ; viole ponãt i fine vſq; ꝙ remaneãt. ȝ. vi. z exꝑmaz z fricẽt z colet: poſtea diſtẽpet in ea pulpe caſſie. ȝ. i. mane. ȝ. ſ. z fiat medicia: ſumaſ i auroza: z paz. nõ mltũ ſup dormiat: ſeq̃nti die faciat ſi põt ſibi fieri cliſtẽ lauatiuũ.

¶ Poſt aũt octo dieb⁹ potet in auroza hãc decoctõez. ℞. aq̃ oz. colate. ȝ. vi. ligr. ſeminũ cõium fridoz. añ. ȝ. i. ſ. fac bulliri paz: poſtea colet z addãt ſuccbari al. ȝ. ſ. z bibat tepidũ in auroza z ℔ ad leuiter ꝓuocãdũ vrinã. ¶ Sed poſt iſtos octo dies ſumat in auroza hos trocil. z qz diſtẽperatos ſumẽ eſt ſibi diſplicẽs faciat ex eis pillas fcõ ꝑ puluẽ: z poſt ꝓfecto cũ ſyr⁹ vio. vt poſſit pillas facẽ: ſ; vt faciliꝰ z poti⁹ diſſolnãt in ſtõcho ſumãt qñ fũt recẽter cõfecte vl̃ de vno die: aut duob⁹ ad plus. ¶ Iſti g̃ fũt trocilci ex gb⁹ qñ ops pulueriçaris ipſe dz facẽ pillas. ℞. ſeiſ melo. excorticati. ȝ. x. ſeiſ citrulli. ȝ. v. ſciſ cucur. ſeiſ porculace: ſeiſ iuſgami al. ſeiſ altee: amig. dulciũ mũdataz: dragaganti: amidi: ſucci ligri. papaueris albi: boli ar. ſciſ apy. añ. ȝ. ȳ. piſtenſ bñ z formenſ trocilci põderis. ȝ. ȳ. z

Digitized by Google

exiccenť ⁊ cū aq̄ solatri ꝺ3 vt: pistenť: ⁊ fiāt pille ex vno eoꝝ: ⁊ sumanť oēs in vice vna in auroza: ⁊ post eas bibatur syrupi de papauere. ʒ. i. cū aq̄ clara. ʒ. y. vel cū syrupo violato silis quātitatis: vel cū aqua ordei.

¶ Ꝺ3 aūt semp in prādio qñ incipit prādere: ⁊ in cena qñ incipit cenare bibere. ʒ. iy. bui⁹ aq̄. ℞. adiāti lib. ʒ. pollitrici capilloꝝ ve. scolopēdrie folioꝝ lactuce folioꝝ endiuie ⁊ folioꝝ lingue bouine borag̃is. añ. ʒ. iiy. myrtilloꝝ ligr. añ. ʒ. i. pistenť oia grosso mō ⁊ ponanť in aq̄ dulci lib. iy. vini albi mediocris vinositatis lib. y. ⁊ bulliāt taꝫ diu q̄ remaneāt lib. iy. ⁊ tūc coleť ⁊ addat in colatura succhari albi. ʒ. vi. ⁊ iteꝝ bulliāt aliq̄tulū ⁊ coleť ⁊ reseruet: ⁊ de hac decoctōe sumat qñ vadit comestū mane ⁊ sero ʒ. iy. sine alio. ¶ Et qz in alio ꝓfilio puo sibi ꝺscripsi ꝺza ꝛeā vtilē ad capiēdū de ea vnū: aut duo coclearia: iō pōt vti illa: q̄ si aliā vult facē silis vigoris hec est ꝓueniens. ℞. seis cucurbite: seis cucumeris magni q̄ vocať angu/ria. añ. ʒ. iiy. seis melōis. ʒ. y. seis ēdiuie: seis lactuce: seis portulace. añ. ʒ. i. seis papaueris albi. ʒ. iy. amigꝺ. dulciū mūdataꝝ: granoꝝ pini passulaꝝ sine arillis: ligri. mūde ⁊ rase ⁊ minute icise. añ. ʒ. iy. çucchari al. li. i. fiat ꝺraçea.

¶ Et qz cōiter isti nō bñ ꝓueniēter vētris bñficiū: iō bonū est qñ sentit se ꝛstipatū q̄ vtať cocleari vel bolo vno isti⁹ elīy añ prādiū: ita q̄ sit. ʒ. i. p vice. ℞. ꝓunoꝝ. l. tamarindoꝝ. ʒ. iy. violaꝝ sene polipody. añ. ʒ. ß. fac bulliri in lib. iy. aq̄ vsq̄eđ ꝓuna ꝺiscoquāť: ⁊ postea cola ⁊ perico nium exꝑme bñ pulpā ꝓunoꝝ ⁊ tamarindoꝝ: ita q̄ non remaneāt nisi ossa ⁊ coꝛtices: postea adde. mane electe. ʒ. iiy. pulpe cassie. ʒ. iiy. çucchari. ʒ. vi. ⁊ iteꝝ reduc ad ignē ⁊ fac bulliri donec bēat spissitudinē. ꝺiacitoniten: ⁊ pōt seruari in scatula: sicut ꝺiacitoniten: q̄ si paꝝ ꝛcoꝛpoꝛať addať in decoctōe medulle cartami recētis turbith. añ. ʒ. ß. ¶ Nō est aūt ꝑtermittēdū qñ est domi: q̄ ꝑcipue in tēpoꝛib⁹ calidis in mane añ cibū ⁊ post expulsionē ʒ sup/fluitatis igrediať balneū aq̄ dulcis tepide ⁊ delectabilis caloꝛis in qua aq̄ bullierit malua: lactuca: violaria sepatim: aut ꝓiunctis: ⁊ in illo moꝛeť circa boraꝫ si pōt cū delectatōe: ⁊ egrediēdo de balneo intret lectuꝫ: ⁊ ibi gescat: aut ꝺoꝛmiat: paꝝ post surgat ⁊ vadat ꝓansum.

¶ Renes aūt ei⁹ ꝺ3 iungere in sero cū vadit ꝺoꝛmituꝫ: ⁊ in mane qñ surgit cum isto vnguēto. ℞. olei nenufarini: olei ro. olei de cucurbita. añ. ʒ. i. ß. aceti. ʒ. ß. succi lymonuꝫ recētiū: aut loco ei⁹ succi citrāgulo. ʒ. i. succi sempuiue: succi lactuce. añ. ʒ. ß. succi solatri. ʒ. i. ß. fac bulliri oia sil in caçola: ita q̄ acgrāt spissitudinē: ⁊ in fine addať cere albe. ʒ. y. cāphoze. ʒ. y. ⁊ cola: ita q̄ sit subtilissimū ⁊ cū illo tepido fiat iunctio: seruet in vase stagnato bñ obturato. Si ēt iguina ⁊ virgā iungeret nō nocēt. ¶ Aliud vnguē tum ℑ ardozē vzine ℔m. M. ℙ. de. M. exptū. ℞. oleoꝝ rosaꝝ myrtini. añ. ʒ. vi. olei de nenufare. ʒ. i. mucilaginis psillū seis citonioꝝ extractoꝝ cū aq̄ rosata. añ. ʒ. ß. sanda li al. ⁊ ru. cupulaꝝ gladiū terre sigillate acbacie myrtilloꝝ ruꝫ: lapidis ematbitis. añ. ʒ. ß. cāphoze. ʒ. y. cere albe q̄ntū sufficit ⁊ fiat vnguētuꝫ: ⁊ ex eo vngant renes.

¶ Qñ aūt vellet vti simpliciꝺ⁹ qbusꝺā multis ꝓuenit loco trociscoꝝ quos ꝺixi sumendos de mane bibere. ʒ. iiy. pro vice aq̄ ꝺistillatōis seiuꝫ alkekēgi: ⁊ qñq̄ seia illa comedere q̄ debēt ⁊ apud euꝫ reseruata ex autūno: in quo tpe faciat eoꝝ multā colligere q̄ntitatē. ¶ Ire ꝓueit bullire malua recentē tenerā ⁊ de decoctōe ei⁹ cū pauco succharo bibere in mane ⁊ bibere decoctionem seis malue.

¶ Ite decoctio seis maluauisci ⁊ sufficit. ʒ. y. seis in lib. i. aque ⁊ redeat ad medietatē aque: ⁊ coleť.

¶ Oino mēti bēat nō sumere foꝛtes medicinas: sicut cuꝫ scamoneą ⁊ turbith: vel foꝛtioꝛes: ⁊ si idiget foꝛti purgatione faciat in plib⁹ vicib⁹ cū supꝛascripta medicina: quā ꝺ3 sumere in vere: aut cū māna: aut cum pulpa cassie: aut cū tamarīdis: aut cū reubarbaro qō est foꝛti⁹ ad qō ꝺ3 ꝓmitti trāsiri. ¶ Ꝺ3 sibi est facilis vomit⁹: est de meliozibus reb⁹ faciēdo B mō sel in mēse: comedat in boza tertiaꝝ de carne caponū vel gallinaꝝ vl capꝛetoꝝ vel vitulo. vl poꝛcoꝝ recētium: ⁊ faciat eas cōuenīēter salitas ⁊ sint pigues: ⁊ cōedat ferculū de spinachys ⁊ blitis: ⁊ bibat vinū dulce: ⁊ postq̄ cōedit ꝓ boza vl min⁹ bibat vinū tenuis duꝫ cū oleo: ⁊ post cū pēna vomat itez: tū nō gescat: ꝛ moueat motu iozdinato nō foꝛtissimo. ¶ Et qñ vomituꝫ suū cōpleuit abluat faciē suā cū aqua frida ⁊ aceto: ⁊ silr abluat os suū: ⁊ sequēti ꝺie similr cōedat ⁊ vomat: ⁊ post vomitū gescat: ⁊ nō cōedat ꝺonec fameſcat satis: ⁊ si sitit bibat ꝺe miua citonioꝝ. ¶ In B aūt vomitu non obseruet semꝝ eāꝺē ꝺiē ꝛ aliq̄ꝺ ꝺecima ꝺie mēsis: aliq̄ꝺ q̄ntadecima: aliq̄ñ. xx. vel in alia ꝺiez intermediaꝝ.

¶ Mibi ēt vī q̄ ꝓfectōes gb⁹ pōt vti sunt coꝛiādrū ꝓfecū ⁊ amigdale ꝓfecte ⁊ cucurbita ⁊ citonia ⁊ poma ꝓfecta cū çucchaꝛo post cibū: ⁊ añ cibū grana pini: ⁊ ꝓuna ⁊ cerasa ꝓfecta ⁊ amarene: ⁊ pōt vti vtil⁹ çucchaꝛo roſato: çucchaꝛo vio. ⁊ boꝛagiato: ꝛ ꝓfectōes cū spēb⁹ ꝺimittat.

¶ Et qz nō puto vlceratas aꝺbuc eē aliq̄s ptes: iō nō puto aliq̄ mittēdū eē ꝑ fyrigā. ¶ Judico cū auxilio fūmi ꝺei ista sibi sufficere: iō in alys nō multiplico sermonē.

¶ De debilitate renum ex ꝺilatatione colatoꝝ.

Consilium. LXVIII.

ISte iuuenis patiť renū ꝺebilitatez ex ꝺilatatiōe colatoꝝ ⁊ mollificatōe ei⁹. ¶ Et iō habitet in aere septētrionali: ⁊ caueat ab australi vento ⁊ loca caueat humida ⁊ fugiat ab aere balnei siue stufe nisi foꝛte balneū esset ferreum aut luminosum.

¶ In cibis suis vtať carnib⁹ coctis cū pomis citonys: aut cū piris: aut cū sumach: aut cuꝫ succo agreste: aut cū granis granatoꝝ: ⁊ sint carnes nō vnctuose ⁊ sint nō būide: sed sint bedoꝝ vituloꝝ capoloꝝ ꝓdicuꝫ fasianoꝝ lepoꝝ poꝛcoꝝ syluestriū. ¶ Et pōt vti panico riço milio oꝛdeo: ferculis ēt factis cum ouis ⁊ agresta: aut succo granatoꝝ acetosoꝝ: aut sumat in ferculo ex acetosa ⁊ pinguedo q̄ vtiť sit pinguedo renū capꝛaꝝ. ¶ Et pāis sit ex optio fromēto mūdus a furfure: fermētat⁹ nō nimiuꝫ: ⁊ sine sale.

¶ Et fruct⁹ sint pira soꝛba poma pōtica citonia granata nespilla berberi: ⁊ bꝛeuit fruct⁹ stiptici ⁊ passule cuꝫ suis ꝛteriozib⁹: ⁊ ꝺactyli ficci. ¶ Et vinū sit rubeū bꝛuſcū tēperatū cū aq̄ extictois ferri aut chalibis. ¶ Uitet cibos acutos salsos ⁊ puocātes vzinā: fic pip alliū salita bꝛodia cicer melones apiū: ⁊ silia: nisi foꝛte fuerit stiptica vt citonia. ¶ Uitet ēt poꝛ⁹ puocantes vzinā: vt vina subtilia alba ⁊ acuta sicut maluaticū ⁊ volteruascuꝫ: ⁊ silia.

¶ Nō laboꝛet in motu ⁊ ꝑsertiꝫ equitādo equos trotatoꝛes: aut alio mō fatigādo renes: sed quiesçat q̄ntū pōt.

¶ Doꝛmiat in loco satis molli nō multum calido: ⁊ sit somnus fere octo boraꝫ in nocte ⁊ nō in ꝺie.

¶ Ꝺeaꝛ oī ꝺie vētr bñficiū si ñ cū alio cū clisteri: ⁊ sit clistere ꝺecoctois capitl castrati: aut cap sin medicis foꝛtib⁹.

¶ Laueat a coitu tanq̄ ab inimico.

¶ Sumat omni mane per totā estatem ieiuno stomacho lactis ouini recenter mulcti. ʒ. iiy. cum. ʒ. i. boli armeni.

¶ Quādo non haberet lac sumat ꝺe isto electuario. ℞. electuary ꝺe soꝛbis lib. i. boli armeni. ʒ. v. misce: ⁊ sumat ꝺe eo in mane. ʒ. y. cū. ʒ. y. vini bꝛuſci siue stiptici. ¶ Inungat renes omni ꝺie cum isto vnguēto. ℞. olei myrtini olei ꝺe citonys. añ. ʒ. iiy. vini citonioꝝ lib. i. bypogstidos ʒ. iiy. acbacie. ʒ. y. balaustiaꝝ myrtilloꝝ berberi cypi gal/

Digitized by Google

laꝝ cypressi ſgnāti.añ.3.i.cōtundanť:ꝛ oīa ſimul bulliāt agitādo aūt lentū ignē quouſqꝫ vinum citonioꝝ ſit diſſoluꝫ:ꝛ coletur ꝛ addať cere qō ſufficit:ꝛ fac vngūtuꝫ quo inungať mane ꝛ ſero:vtatur coziandro cōfecto ante cibum ꝛ poſt cibum.

¶ Quādo aūt venit actu ad mingēdu3 ſanguinē ꝑmo faciat flobothomiā ō vena baſilica dextra faciēdo foramē paruū:ꝛ extrahat.3.iiij.ſanguinis: deide ſumat in media nocte trociſcoꝝ ō karabe.3.i.denť cū aqua plātaginis.3.iij.Et vtatur regimine ſupradicto.

¶ De mictu ſaniei pp vlcus in rene. Cōſiliū. LXIX.

CAſus huius nobilis viri eſt mictꝰ ſaniei pp quā mingit multis vicibus in nocte:multis etiā in die:ꝛ ꝓpter ꝓ vicē:tū quātitas aggregata ex oībꝰ eſt multa ꝛ mingit cū ardore ſolū in capite virge ita3 fūt plures mēſes:ꝛ qz ſanies eſt multe quātitatis ꝛ multe commixtiōis ꝛ doloꝝ nō eſt in pectine:nec iuxta anū nec itra teſticulos ꝛ anū:ſed aliqñ dolet in renibus:iō puto ꝙ ſanies ſit ex renū vlcere: ſegť aūt hec accidēcia ſūt ex oꝛtis deſtructio famis inſtantia vigiliaruꝫ ꝛ coꝛporis macies.

¶ Et ego pp diuturnitatē paſſionis dico re3 ſuſpectas ꝛ difficilis care ꝛ minātes futurū vlcus in veſica:qz ſanies eſt vitioſa ꝛ coꝛroſiua:ꝛ puto nōdu3 ad bꝰ vlcus gueniſſe:qz petala nō apparēt lata in vrina:leſa tñ eſt ꝓculdubio veſica:ꝛ ſſlr collū eiꝰ. ¶ Ponať ꝙ ꝑſiliū ſuū iuocato dei noīe ſueꝙ glorioſiſſime genitricis virginis Marie:ꝛ ipſi ſint datoꝛes auxiliy.

¶ Aer ſue habitatōis oꝫ cē tēperāmēto vicinꝰ: qñ caloꝛ mās acueret:ꝛ frigꝰ eſt inimicū veſice ꝛ pudēdis ꝛ vlceribꝰ:ꝛ iō cuꝫ tēperāmēto aeris teneat pedes ꝛ crura caliꝺos cū pānis:ꝛ ſſlr loca circa anum ꝛ pecten.

¶ Exercitiū nō eſt ſibi vtile pp ꝓiunctiōes humoꝝ vſus inferioꝛa:imo geſcat:aut paꝝ valde laboꝛet:ꝛ loco exercity faciat ſibi fricari in mane añ cibū cum pāno leui in byeme calido bꝛaccbia ꝛ ſpatulas vſqꝫ ad cinguluꝫ ꝛ pectꝰ:ꝛ poſſet fricari poſtea crura leui fricatōe:ꝛ oīo caueat a laboꝛe in q̄ renes fatiganť:ſic ambulatio ꝛ egtatio.

¶ Debet diligēter ꝓaidere de babēdo vētris beneficiuꝫ large:ꝛ natura nō reſpōdente per ſe adiuuet cum cliſteri ex oleo puro dulci:aut violato vſqꝫ ad quātitatem lib.i. aut cū cliſteri ex decoctione violarie ꝛ malue ꝛ oꝛdei cuꝫ ʒ.i.pulpe caſſie.ꝛ.ʒ.iij.olei abſqꝫ ſale:aut cū bꝛodio capo nis vel galline pinguis vel ventriuꝫ pinguium:ꝛ meliꝰ alys eſt cliſtere ex decoctione capitis caſtrati qō poſituꝫ fuerit in furno ad coquēdum in lebete cuꝫ.xx.v.lib.aque vſqꝫ ad capitis diſſolutionem: ꝛ aque conſumptionem vſqꝫ ꝙ remaneant lib.v.

¶ In cibis ſuis cauere oꝫ oīa acuta ꝛ ſalſa ꝛ amara ꝛ mulꝛ acetoſa:ꝛ ſſlr vehemēter dulcia:ꝛ cōueniunt ſibi cibi inſipidi:ſicut cucurbita:ꝛ ouа ſoꝛbilia ꝛ pultes ex farina frumēti vel oꝛdei ſine ſale:ꝛ carnes laudabiles ſunt perdicuꝫ pulloꝝ paruoꝝ anin3 ꝛ vitulοꝝ paruoꝝ bedoꝝ caſtratoꝝ poꝛcoꝝ:ꝑcipue pedum anterioꝝ ꝛ partes rubee ꝛ apꝛoꝝ ꝛ capꝛiolοꝝ: ꝛ panis nō ſuperflue fermētatꝰ nec ſalitus:ꝛ lac recēs ꝛ caſeus recēs nō ſalitus ꝛ fructꝰ inſipidi:ſicut amigdale ꝛ poma cocta ꝛ lactuca ꝛ poꝛtulaca ꝛ ſpinargia ꝛ blite ꝛ bozago ꝛ bugloſſa ꝛ endiuia. ¶ Oīuꝫ tamē ciboꝝ meliores ſunt ouа gallinaꝝ recētia parūper eliꝛa:ita tñ vt ſint tenella ꝛ ſoꝛbilia. ¶ Et ſecundo loco pōt ſumere cibos in qb⁹ eſt ſapoꝛ ſtipticus: aut pōticus: aut dulcis:aut vnctuoſus:nō tñ multuꝫ dominātis:ſicut in poꝛtulaca ꝛ piris ꝛ riço ꝛ oꝛdeo ꝛ panico ꝛ fabis ꝛ lētibus ꝛ milio:iuenit ꝑſertiꝫ qñ eliꝛanť:ꝛ ideo ēt ſiſami cū ꝙccbaro ꝛ cucurbita cōfecta cū ꝙccbaro ꝛ amigdale ꝛ anellane ſiſr ꝓfecte ꝛ pira ꝛ poma ſiſr cōfecta:ꝛ granata cuiuſlibet generis ꝛ myrtilli ꝛ ribes ꝛ berberi ꝛ ſumach ꝛ agreſta nō ſalita ꝛ citrāguli nō valde acetoſi cōcedunť ſibi ꝓ ſapoꝛib⁹. ¶ Sꝫ ſal ꝛ piper ꝛ çinçiber ꝛ cinamoꝛmuꝫ ꝛ feniculus ꝛ ciminū ꝛ galāga ꝛ garioſi.ꝛ cardamoꝛmuꝫ maius ꝛ grana paradiſi ꝛ alliū ꝛ cepe ꝛ poꝛri ꝛ raffani:ꝛ ſiſia acuta iterdicunť ſibi: pōt tñ vti ꝓ aromatib⁹ croco ꝛ mace nō in mꝛta ꝙtitate:ꝛ aceti vini ꝛ ꝓfectiōis de melle ꝛ berbe amare ſiċ abſtinťbiū ꝛ abꝛotanū: ꝛ ſiſles itęꝫ ꝓhibenť:ꝛ lꝫ ꝓcedanť ſibi vue ꝑſertiꝫ plib⁹ diebus appēſe ꝛ paſſule ꝛ pruna ēt matura ꝛ nō matura:tñ ficus oīo ꝓhibeanť taꝫ recētes ꝙ ficce pp lacticiniū occultū:ꝛ vſr elixa ſunt ſibi meliora ꝙ aſſara: ꝛ bibere lac: ꝑcipue capꝛe loco aque ꝛ vini ꝛ comedere ipſuꝫ cū pane eſt ſibi cibus ꝛ medicina ſollēnis:ꝛ piſces parui ſquamoſi ō fluuio vel libero mari cōcedunťur.

¶ Potꝰei⁹ melioꝛ eſt aq̄ oꝛdei ītegre decoctiōis cū pauca mellis ꝙtitate:ita ꝙ a ſex lib.aq̄ addanť.ʒ.iij.oꝛdei mūdi.ꝛ.ʒ.iij.mellis ēt bñ diſpumeť ꝛ bulliāt vſq ad ꝓſumptionē medietatis:ꝛ cū iſta tēperet vinū rubeū nō multū potēs:ſꝫ vina alba ꝛ potētia cuiuſlibet coloꝛis vitēť oīo. Et vſr tā in cibo ꝙ in poꝛu vitenť foꝛtiter ꝓuocātia vrinaꝫ niſi mō ꝛ bozis que infra dicenť ꝓ medicinis.

¶ Dozmiat ꝙtū ꝑt vſq ad octo boꝛas in die nāli:ꝛ meliꝰ ſomnꝰ eſt in nocte vſr in mane añ tertias:ꝛ qz ꝑ nēcitate ſurgēdi ad vzinādū ꝑ eſt ſibi difficile:iō ad vnūqōq; bo cale aq̄ ſupradicte.Oꝛdei cū melle addať in decoctione ʒ.i.ꝛ ponať ad bulliēdū cū ferculo ꝙ vice.ʒ.ſ.ſeis papaueris albi:ꝛ cōedat ꝙ ferculo lactucā coctā ſiue cū carnibꝰ: ſiue abſq; carnibꝰ:aut cōdianť fercula ſua cū lacte exꝛto de ſeie papaueris albi:ſiċ exbiť de amigdalis:ꝛ caſu quo hec nō ſufficiāt cōedat cū vadit dozmitū.ʒ.i.loch de papauere:aut bibat.ʒ.y.ſyrupi ō papauere:cū aq̄ oꝛdei.

¶ Fugiat iram ꝛ triſtitiā ꝛ ſollicitudinē ꝛ cogitatione nimiā:ꝛ abſtineat a venereis ꝙtū eſt ſibi poſſibile. Et hec ſufficiant ꝓ nūc de regimine.

Nunc aūt in ꝑn⁹ cure cū eſt domi ſumat ꝑ ſex dieb⁹ hūc ſyrupū. ℞.ſyrupi vio.ʒ.i.ſyrupi ō biſantijs.ʒ.ſ.aq̄ feniculi:aq̄ endiuie:aque ſeiuʒ cōiuʒ.añ.ʒ.i.ꝛ eſt ꝓ vna vice:ſumať ſex vicib⁹. ¶ Sūpto ſyru.ſex vicib⁹ ſumat hāc medicinā. ℞.viola.ʒ.y.pūoꝝ numero xiij.capilloꝝ ve.recentiū.ʒ.ſ.tamarindoꝝ.ʒ.i. fac bulliri oīa in lib.i.aq̄ lēto igne vſqꝫ ad ꝓſūptōēs medietatis:poſtea coleť ꝛ exꝓmať bñ ꝛ in colatura addať pulpe caſſie recētis.ʒ.i.ſ.ꝛ bibať vna boza añ diē. ¶ Ꝛcā iſta purgatione ꝛcipiat vti lacte in mane: ita ꝙ ſumat in auroza lactis aſinini.ʒ.iiij.vl.v.ꝛ ponať in eo mellis diſpumati.ʒ. ſ.oꝛagagāti ſubtiliſſime pulueriçati.ʒ.i.ſ.ꝛ bibať ſtatim: nō cōedat niſi ſenſerit lac deſcēdiſſe ō ſtōcho: ꝛ ꝑ faciat qñcūq; pōt.ſ.qñ nō ſumit aliā medicinā. ¶ Itē qñ non bñ ꝛ bñficiū vētris ſumat añ cibū de iſto elio ad ꝙtitatez vniꝰ caſtanee groſſe. ℞.medulle ſeis melōis.ʒ.y.me dulle ſeis cucurbite:ſeis angurie:ꝛ ſeis citrulli.añ.ʒ.i.ligꝛicie optime pulueriçate.ʒ.i.ſ.pulpe caſſie pinguis lib.i.ſ. cōfice ſimul in moꝛtario:ita ꝙ fiat ad moduꝫ electuary.

¶ Itē ſi ardoꝛ vehemēter ꝑſeueraret poſt dictā purgationem ſaltē ter in ſeptimana cenet paꝝ ꝛ cito. vbi gra.tria ouа recētia:ꝛ in media nocte cū ſeſerit ſe digeſiſſe bibat hāc potōez. ℞.trociſcoꝝ alkekēgi cōpleꝝ deſcriptōis Meſ.ℨ.iij.aq̄ mellis.ʒ.iij. diſtēperenť ſimul ꝛ poteť.

¶ In religs aūt dieb⁹ oīb⁹:ꝛ qñ nō vehemēter moleſtatur ab ardoꝛe ſaltē vſqꝫ ad duos mēſes ſumat completa digōne cibi in ſtōcho hāc potionē. ℞.medulle ſemis cucurbite:ſeis melōis ꝛ ſeis cucurbite.añ.ʒ.iij.ſ.granoꝝ alkekengi.ʒ.iij.ſeminis papaueris albi amigdalaꝝ amararū

Digitized by Google

fucci ligritie dragaganti am idi granoꝝ pini. añ. ʒ. vi. seis apij karabe. añ. ʒ. y. seminis maluauisci: seis malue. añ. ʒ. y. ʒ. pistenᵗ pistãda ⁊ ꝓficiatur. Postea cum mucillagine psilij: ⁊ fiãt trocisci ponderis. ℨ. iiij. ꝓ qbus siccenᵗ in ymbra: postea detᵉ vnus ꝓ vice dicta distemperatᵒ cũ aqua mellis. ¶ Si aũt abhorret trociscos: licet sibi bibẽ loco eoꝝ hora dicta. ʒ. iiij. aq̃ diſtillatõis seium alkekẽgi quã faciat nũc fieri: qz in hyeme nõ inueniret. ¶ Semp aũt anteq̃ vadat ad prãdium vel ad cenã sumat vnum vel duo coclearia de ista dragea. Rx. amigdalaꝝ dulciꝝ mundataꝝ. ʒ. iij. granoꝝ pini maioꝝ: seminũ cucurbite: ⁊ angurie mundatoꝝ. añ. ʒ. y. ligritie munde ⁊ rase ⁊ minutatiꝫ incise lib. ß. succhari albissimi icisi minute lib. i. passulaꝝ sine arillis mundataꝝ: seminis papaueris albi. añ. ʒ. iiij. granoꝝ alkekengi si haberi pñt. ʒ. viij. sinaũt dimittanᵗ misceanᵗ: ⁊ fiat dragea.

¶ Sibi tñ est vtilissimũ oi ꝑtimana saltẽ semel vomere sumpto prãdio ꝙ mediã horã hoc modo: comedat primo carnes bonas vt supradictas pingues cuꝫ ferculo bñ vnctuoso ⁊ pingui: ⁊ sumat satis de vino dulci: ⁊ si ponerᵉᵗ sal hac vice in cibis nõ est maluꝫ: ⁊ comedat festinãter de diuersis rebꝰ ⁊ bñ se repleat: post cibuꝫ aũt ambulet ⁊ cõmoueat se: ⁊ non quiescat: ⁊ in capite medie hore bibat vnũ cyphũ decoctõis raffani: ⁊ postea ponat pẽnas in oleo tepido: ⁊ mittat in gutture ⁊ vomat totuꝫ cibum exgſte. post vomitũ vo lauet sibi faciẽ cuꝫ aq̃ frigida: in qua sit decima pars aceti: ⁊ postea ꝙ tres horas nõ comedat nec bibat si põt abstinere: ⁊ in fine triũ horaꝝ comedat buccellaꝫ panis parũper assi ifusaꝫ in vino odorifero: ⁊ bibat. ʒ. y. mane sine spẽbus cuꝫ aq̃ frida diſtẽperata: ⁊ in sero cenet leuiter res boni nutrimẽti: ⁊ facilis digõnis sibi delectabiles: sicut quos pullos: aut bedos assos vel eliꝛos: bãc aũt reꝫ de vomitu nõ pupẽdat: qm̃ vomitus est melioꝛ res in cura vlcerũ viaꝝ vrine.

¶ Inungat aũt pecten ⁊ anus: ⁊ id qõ est inter anũ ⁊ testiculos cũ isto vnguẽto mane ⁊ sero. Rx. storacis ligde. ʒ. y. pinguedinis anatis. ʒ. iij. cere albe quãtum sufficit. ⁊ fac vnguẽtum. ¶ Renes aũt inunganᵗ cũ isto vnguẽto. Rx. achacie byp̃astidos thuris masti. añ. ʒ. y. olei masticini olei camomellini. añ. ʒ. i. ß. cere q̃tũ sufficit. ⁊ fac vnguẽtum. ¶ Utile etiã esset ei si posset cũ siringa imittere in vesicã ⁊ in meatuꝫ virge omni die saltem semel lac siue mulieris: siue asine: siue capre tepiduꝫ ⁊ tenere quãtum posset. ¶ Nunq̃ ptermittat sepe sumere de ligritia ⁊ tenere fere cõtinue in oze. ¶ Itẽ lac decoctũ cũ lapidibus ignitis vsq; ad cõsumptionẽ acuitatis ſ. sumat ꝓ cibo est cõueniẽs. ¶ Item bibere decoctionẽ malue vsq; ad quãtitatẽ. v. ʒ. inuaroza est vtile. ¶ Itẽ vitelli ouoꝝ crudi comesti: ſiliter pedes aialiuꝫ. ¶ Itẽ in sapozibꝰ põt vti sappa siue musto bullito.

¶ Et puto ego Ugo ꝙ hoc regimẽ reiterãdũ est incipiendo a purgatõe ⁊ syrupis supradictis quater in ãno: attendendo tñ tẽpoꝝ diuersitates: qz in hyeme: ⁊ tẽpozibꝰ frigidis res ⁊ cibi nõ sumanᵗ multũ frigidi: ⁊ in estate non calidi. ¶ Caueat aũt sibi oĩo a medicis solutiuis fortibꝰ nõ attẽdendo vbis idioteꝝ. Et ista ꝓ nũc sufficiãt.

¶ Curatio lapidis vesice ſm. M. Ugo. Cõſi. LXX.

Recipe sanguis birci: cineris scorpionuꝫ lapidis ꝙ inuentᵉ in spõgia scolopẽdrie: gũmi pruneꝝ: seis feniculi: fimi colũbini pparati dauci. añ. ʒ. ß. fiat puluis: ⁊ sumaᵗ de eo oĩ mane. ʒ. y. cũ. ʒ. iij. aque stapbisagrie vsq; ad dies. xxx. Modus cõburẽdi vitrũ. Rx. frustũ vitri ⁊ inungaᵗ exterius cũ alchitrã: idest cũ pice liquida ⁊ capiaᵗ cuꝫ tenacula: ⁊ teneaᵗ in igne fozti quousq; bene igneatur: postea extinguaᵗ subito in aqua frigida: ⁊ hoc fiat septem vicibus: postea pulueriçetur subtilissime.

¶ Modus preparãdi stercus colũbini. Rx. colũbam rubeam ⁊ cibetur pane in quo sit positũ semen feniculi: postea Rx. dictũ sterꝰ quãdo est induratuꝫ ⁊ infunde euꝫ in vino veteri: ita vt fiat sicut pasta: ⁊ postea siccẽᵗ ⁊ cõmisceatur cum eo quãtitas equalis optimi cinamomi ⁊ cõficiantur inuicem cuꝫ vino veteri: ita ꝙ sit sicut pasta ⁊ exiccetur. ¶ Item. Rx. folioꝝ caulium: mentbastri. añ. M. iij. anbeti: melliloti: camomille: capilloꝝ veneris: seminis altee: seminis lini: rosaruꝫ: maiorane. añ. M. y. fac bulliri in aqua sufficiẽti: ⁊ omni die ieiuno stomacho de mane quãdo debet sumere predictã medicinam sedeat in dicta decoctione: ita ꝙ aqua ascẽdat supra pectẽ tribus digitis: ⁊ ibi stet per mediã horã ⁊ sumat predictam medicinã cuꝫ sedet in dicto balneo. ¶ Item. Rx. olei de scorpionibus facti ſm artem lib. i. ⁊ inungatur pecten ⁊ anus: ⁊ illud qõ est inter anum ⁊ virgã cũ dicto oleo cali do duabus vicibus. ¶ Si aũt per mensem nõ videatur meliozari: ꝙ emittat per vrinã plus de arena q̃ cõ sueuerit tunc vtaᵗ isto electuario. Rx. lapidis indaici gũmi ceraſaꝝ lapidis spongie cotticuꝫ melonis ficcoꝝ succi liquiritie. añ. ʒ. iiij. auellanaꝝ ficcaruꝫ. ʒ. y. dauci viri albi combusti anisoꝝ. tbimi. añ. ʒ. i. ß. pineaꝝ mundataꝝ amigdalaꝝ excorticataꝝ. añ. ʒ. vi. pistenᵗ medicine ꝙ se optime: ⁊ postea cõmisceatur simul cuꝫ syrupo de liquiritia: ita ꝙ sit in forma electuary: sumat omni mane vel saltẽ sepe de dicto electuario. ¶ Itẽ põt experiri quadraginta diebus omni mane sumere. ʒ. i. istaꝝ pillulaꝝ cũ. ʒ. iij. decoctiõis seminis apij: ⁊ feniculi ⁊ anisoꝝ ⁊ dauci. Iste sunt pillule. Rx. carpobalsami: seminis raffani: dauci: seminis olixatri radicis oppoponacis vl̃ oppoponacis loco radicis si nõ inuenitur cotticum radicũ cappaꝝ amigdalarum amaraꝝ squinanti cyperi spice cassie lignee scolopendrie cetarach rutbe sylueſtris radicũ gentiane artisto logie rotũde assari cozdumeni armõiaci serapini bdelly piperis acozi oĩum. añ. ʒ. iij. gũme dissoluãtur in balsamo sufficiẽti: aut in oleo de terbẽtina qõ administratur loco balsami: ⁊ cum isto ꝓficiãtur reliqe res ⁊ infozmenᵗ pillule: de qbus vt dictum est sumaᵗ. ʒ. i. in die quatuoꝛ boris ante cibum: ⁊ bec sufficiant.

¶ De ardoze vrine cum aliquali excoziatione in collo vesice. Consilium. LXXI.

Nobilis vir dominus Joãnes de scarampis patriᵗ ardozẽ vrine iudicio meo cũ aliqua excoziatiõe in collo vesice: sed leui: ⁊ iste ardoz est fere a tribꝰ mẽsibus citra: ⁊ est annoꝝ quinquaginta: ⁊ ideo pronosticãdum est satis nobis studiosis medicis. Et ꝓponam consilium breue.

¶ In ꝓmis ergo caueat ab omni laboziosꝰ motu in quo fatigentur inferioza precipue: ⁊ loco exercitij fozti faciat sibi fieri fricationes in bzaccbijs spatulis ⁊ pectoze prius: postea in cruribus ⁊ coxis: ⁊ omnino vitet fozte equitationem.

¶ In cibis vtaᵗ rebus insipidis. ſ. nõ bñtibꝰ acuitates: vt piper çinçiber: ⁊ simules species ⁊ allijz ⁊ cepe nasturciũ eruchas sinapi absinthiũ abzotani: ⁊ similia: neq; salsedinẽ: ita ꝙ olio a sale absteneat: neq; fozte acetositatem: nec multã vẽtositatẽ: sed insipidũ ⁊ pticipãs multa fricitate: sicut agresta ⁊ citrãguli: ⁊ pticipãs ponticitate: sicut arnaglossa: ⁊ pticipãs leui dulcedie: ficut carnes laudabiles ista conueniunt: ita ꝙ in summa ova sozbilia.

¶ Carnes vituloꝝ bedoꝝ castratoꝝ annualiuꝫ pulloꝝ pdicuꝫ ⁊ fasianoꝝ qualliaꝝ ⁊ turturũ laudanᵗ ei: ⁊ rape

Digitized by Google

dulces ⁊ cucurbite. ¶ Ex granis far ordeuz ⁊ fercula ex eis ⁊ amigdala grana pini ⁊ auellane: sed nō aliꝫ fructus. ¶ In sapozib⁹ succus citonioꝝ: agresta: poma arācia: sed nō lymones. ¶ Pisces de cauere fluuio cancri ⁊ granary sunt ei viles. ¶ Reliqua dimittat in cibis suis ꝓter panē quo vtat: ⁊ nō multū fermentato.

¶ In potu sumat vinū pauciferum cū aqua decoctionis ordei ⁊ liquiritie: ⁊ oīno sit parcus in potu.

¶ Dormiat septem horis vel circa in die nāli in lecto nō multū calido: ⁊ ita coopertus vt nō multū calefiat.

¶ Prouideat ꝙ oī die habeat vētris bñficiū sumēdo fer culuz de mercuriali vel de extremitatis maiorane volubilis: vel bibendo ante cibū decoctionē violaꝝ prunoꝝ ⁊ tamarindoꝝ sigillatim vel cōiunctim.

¶ Et caueat ab habitatōe aeris calidi vehemēter ⁊ a vētis: ⁊ caueat a venereis tristitia ⁊ ira. Et ꝑ de regimine.

Purgetur semel in mense ꝓ vice sumēdo. ʒ. x. pulpe cassie cū iſusione violaꝝ: aut in estate purgeť cū sero capno in quo steterit infusus fumiterre: aut viole: aut capilli veneris cuz lupullis: ⁊ oīo caueat sibi forti nō vrgente cā a fortioꝛib⁹ medicis: ⁊ si pōt oī septimana semel puocet sibi vomitū cū pēna post comestionē cibozꝝ vnctuosoꝝ: aut comedēdo vel bibendo aliquaz de radice melonis sicca: vsq; ad. ʒ. i. ⁊ in vomitu bñdo si pōt adbibeat magnā diligētiam: qñ esset radix cāe. ¶ In sero aūt qñ vadit dormitus si esset multū molestaꝰ bibat a duabus. ʒ. vsq; ad tres syrupi de papauere distēperati cū equali quātitate aque ordei: aut aque infusionis papaueris: ⁊ in mane nō ꝓtermittat qn capiat: aut ʒ. i. trocisco ꝝ alkekengi sine apio: aut. ʒ. iiij. aque distillationis alkekengi: aut. ʒ. iiij. lactis caprini. ¶ Itē inungantur renes cū ℞ vnguēto. ℞. succi solatri succi sempuiue. añ. ʒ. vj. aceti. ʒ. ß. vnguēti de ceruſa camphorati. ʒ. i. ß. cere albe. ʒ. i. liquefiant ad ignem ⁊ cōmisceanť adinuicem: ⁊ fiat vnguētuz. ¶ Oꝛ si vehemēs doloꝛ accidit: tūc ꝺs accipere a. ʒ. i. vsq; ad. ʒ. i. ß. trocisco ꝝ alkekengi cū opio stomacho ieiuno cū aqua ordei infusionis seminis papaueris: vel cuz syrupo de papauere: ⁊ nō comedat postea nisi transactis quinque horis. ¶ In capite aūt virge imponat tpe magni ardoris lyciniū de bombace infusuz in aqua ordei: in qua sit distēperatuz ꝓ qualiber. ʒ. aque. ʒ. i. fiel albi cū opio facti ꝓ oculis: ⁊ sic ista sufficiant.

¶ De vlcere renū ⁊ ardoꝛe vrine. Consiliū. LXXII.

Vir nobilis Luchinus de Mediolano post multos laboꝛes ambulandi vel egrādi mingit vrinā sanguinolentā ad nigredinē ⁊ mozellū colozē tēdētez q̄ cū stat facit sedimē grossuz ad modus q̄si coagulati sāguis: ⁊ ꝓ to tūc: qñq; aliqd ardoris in mingendo sentit. Et qñ ipse paulsat ⁊ gelscit facit vrinā grossaz: ⁊ postea facit sedimē valde grossum: ⁊ paulatiz paulando fiunt minꝰ sanguinee: ⁊ mihi dꝛ a socio medico ꝙ in tali tpe vidit aliqñ sanguinē in eius vrina grossum nō fetidū: qō credo: sz ego nō vidi. ¶ Ex his ꝑs ꝙ cū ipse sit carnosus ⁊ viridi colozis in facie: ⁊ quo ad alia sanus ꝙ iste patiť debilitatē renū ꝓpter cōplexionē humidā eiz mā subtili aquosa imbibēte eoꝝ substātiaz. Et addiť illi debilitati cū exerceť: ꝑcipue forti exercitio: ⁊ equitando equos trotatores debilitas ex dilatatiōe colatoꝝ: ⁊ ideo iste raro sentit dolores circa renes: ⁊ post cibum quo tpe tendit in eo vrina ad aquosaz: ⁊ cū puenit ad venas post laboꝛē est sanguinea: ⁊ post quietē est grossa cum grossis bumoꝛib⁹ egrediēribꝫ cū vrina: ⁊ si sanies fuerit: quia nō sunt signa vlceris in alio loco q̄ in renib⁹ credēdū est ꝙ patitur vlcus in renib⁹. ¶ Et ex hoc mō debilitatis plurimū qō timeť est ardoꝛ vrine: ⁊ ex ꝓti ardoꝛe ꝓueniēte excoriatio in vesica. Ex gb⁹ ꝑs ꝙ in ꝓsulēdo debem⁹ attēdere ad curā debilitatis renū ⁊ vlceris ⁊ ad curā ardoris vrie ⁊ ꝑseuatōe ab vlcere in vesica. ¶ Dabo igit cōsiliuz: ⁊ deus altissimus sit datoꝛ auxilij.

¶ Omisso reliq regie ōscēdēdo ad medicialia: ⁊ qꝛ coꝛpꝰ ꝓ nūc est purgatū dum est domi si ꝓseuerat illa faciei discoloꝛatio ⁊ plenitudo venaꝝ bonū est ꝙ in die electa flobotomeť de vena basilica in bracchio dextro ⁊ gnque vel. vi. ʒ. aguis eꝛbanť: ⁊ ꝺs itez bis in mēse purgari sumēdo medicinas purgātes flā subtile ⁊ dimittē eas ꝓfortatōi: sicut sunt mirabol. ⁊ reubarbaꝝ. faciat ḡ fieri has pillas. ℞. mirabo. kebuloꝝ emblico. belliricoꝝ. añ. ʒ. i. bdellij subalbidi. ʒ. ij. karabe. ʒ. ß. margaritaꝝ. ʒ. ß. reubarbari electi ad pōdus oīum fiāt pille cū dicto bdellio dissoluto in vino albo odozifero: sumat ex istis. ʒ. i. ꝓ vice bis in mēse: ⁊ sunt sine custodia: sumanť vna hora añ die vel saltē. v. horis añ cibū: ⁊ pñt sumi hyeme ⁊ estate ⁊ tēpoꝛib⁹ medys. Et in tēpoꝛib⁹ calidis bibat in mane. ʒ. iij. lactis pecudini statim ab vbere mulcti. cū. ʒ. i. boli armeni. ß. in ista estate post istā purgatiōnē cōtinuādo ꝑ. ꝛ. dies: ⁊ si lac nō ꝺs: aut timet eꝛ eo lapidis gnationez sumat. ʒ. iij. buiꝰ elary in auroza. ℞. elary de fructibus descriptōe Mesue in antidotario lib. i. boli ar. ʒ. i. gūmi ara bici. ʒ. vi. pistenť pistāda: ⁊ bñ inuicē pmisceant. Et boc elariū pōt sumi tota estate oī mane si nō sumit solutiū.

¶ Et si accidēt nimia ventris cōstipatio faciat clisteria vnctuosa: in gbꝰ tñ pōať bñdicte. ʒ. ꝓ vice: aut ꝓ vno vl duobꝰ oieb⁹ dimittat: ⁊ sumat loco eiꝰ pulpe cassie. ʒ. i. cū decoctiōe radicis ligritie ⁊ graminis. ¶ Et sup renibus poꝛtet hoc cerotū sup cozio subtili. ℞. mastichis achacie hypoquistidos. añ. ꝙtes equales dissoluantur in succo agreste: aut in succo lappacy acuti: aut in succo cōsolide: aut in vino stiptico: ⁊ addať gūmi arabici: boli ar. sang. ꝺza. cupulaꝝ glandiū ramich: pistenť ⁊ cōficiant ꝙ habeāt formā cerotī: extendať sup cozio subtili ⁊ poꝛteť in renib⁹ ligatū cū filo: ita ꝙ nō multi pāni fasciātes sūt necessary. ¶ Hoc ēt emplū est valde vtile. ℞. succi cito / nioꝝ muçoꝝ lib. ij. rosaꝝ rub. ʒ. i. myrtilloꝝ sumach berberis. añ. ʒ. i. pistentur pistāda: ⁊ addať mellis lib. i. ⁊ fac bulliri fil vsq; ad spissitudinē empli: ⁊ teneať sup loco.

¶ Si aūt empla abboꝛret tūc iungať cū isto vnguento sup renes mane ⁊ sero. ℞. olei myrtini olei de citonys. añ. ʒ. ij. vini stiptici rubei lib. i. gallaꝝ cupulaꝝ glādiz myrtilloꝝ sumach gummi arabici. añ. ʒ. ij. fac bulliri oia simul vsq; ad vini ꝓsumptiōez: postea cola ⁊ exprime ⁊ colature adde ramich. ʒ. ij. acbacie. ʒ. i. cere albe q̄tū sufficit fac vnguētū. ¶ Oꝛ si ista nō sufficiūt ad sistēdū illū mictū sanguis q̄ fatigať tūc bibat plurib⁹ vicib⁹ oī mane. ʒ. i. trocisco ꝝ de balaustys: quoꝝ descriptio ponit ab Auic. in capto de cura diabetis. ⁊ sumat in forma pillaꝝ: ⁊ supbibat aque plātaginis. ʒ. ij. ¶ Attēdat aūt ꝙ superoīa vomitꝰ esset sibi vtilis: ⁊ iō si illuz facere pōt icipiat nūc: ꝑcipue in estate ꝑ būc vnū mēse faciat oī septimana bis vomitū post prādiū statim iponēdo pēnas in oꝛe: aut aligd qō faciat ipsuz vomere. Et cū bene vomerit lauet sibi os ⁊ faciem cū aqua frigida ⁊ pauco aceto mixto cum ea. Et nō comedat nec bibat nisi tribꝰ horis transactis: ⁊ tunc comedat. ʒ. ij. panis biscocti infusi in vino mediocriter stipticitatis aromatico: ⁊ in sero cenet pullus vel pdicem assam cum sapoꝛe odozifero. ¶ Et experiatur post mense quomodo poteſt laboꝛare nō sequēte mictu sanguinis. Et quādo videt ꝙ hoc poteſt facere consideret si mingit saniem vel nō: ⁊ si nō mingit saniem restat sola consideratio de ꝓhibitione generatiōe lapidis ⁊ ardoris

vrine

vrine:7 hoc sufficit sibi vt sepe de mane bibat in aurora
bac decoctione. Rx. radicu graminis radicis maluauisci.
añ.ʒ.i. ligri. munde.ʒ.y. semis maluauisci.ʒ.ʃ. fac bullire
leto igne in lib.v. aque q̃uſq; remaneat lib.i.ʒ.iiy. tuc co
lef 7 addaf syrupi violati.ʒ.iij.7 est pro duab9 vicib9: bi
baf calida in aurora. Et itez vti pulpa cassie distéperata
cum lacte capre recétis multo est vtile valde: ita q̃ inci
piat cape.ʒ.i. pulpe cum lacte sufficit in aurora:7 post ca
piat seq̃nti die minus paz:7 post minus paz q̃uſq; assue
fiat ad.ʒ.ʃ. si sufficit sibi ad faciedu q̃ feces exeat ligde:
7 si ista nõ sufficiũt stet tuc sup q̃titate ad hoc sufficiẽte
duob9 mẽsib9 omni die. postea vo incipiat cum iterpõe
diei vnius cape:7 ita faciat per duos mẽses:7 in die in q̃
nõ sumit cassiam sumat lac sine cassia recẽter mulctum
quãtitatẽ.ʒ.iiy.7 post illos si adhuc sanies pseuerat 7 nõ
multũ laborauit putãdus est q̃ vlcus est factũ ostracho
sus:7 tale vlcus in renib9 nõ curatur. Et ideo sufficit sola
pseruatio ab excoriatõe vesice que in isto casu est valde
suspecta. ¶ Et in hoc casu ꝓfert valde ante cibus semp
vel quasi cape.ʒ.i. dragagãti assi cus.ʒ.i. vini cocti: q̃ vo
caf sapa:7 hoc statim ante cibum. ¶ Et silr potus deco
ctionis seminis:7 radicis maluauisci 7 ligritie: supradi
cta aũt decoctio solus radicis maluauisci. ¶ Et si arena
apparẽt decoquaf radix 7 semen quãtitate supascripta:
7 bibaf aut per se: aut dulcorata cum cuccharo.

¶ De cura lapidis renum. Consilium. LXXIII.

Reuerẽdissime pater mi dus cupio vestre satisfacẽ pũ
nitati tẽtabo de cura lapidũ renus vt potero
clarius atq; leui9: iuxta dicta auctoꝝ medici
ne qd ptractare. Et vt facili9 intelligaf̃ que
dicẽda sunt pñs opusculũ diuidã in ser ptes. ¶ Nam p̃
pzo notitia terminoꝝ 7 declaratõe tituli de cura lapidis
renũ videf ops qualr hec passio ab auctoꝝib9 medicine di
uersimode 7 diuersis noibus nũcupaf. ¶ Scõo mõ vi
dẽdũ est qd sint renes 7 ad quẽ finẽ fuerint p̃ncipaliꝝ oꝝ/
dinati a nã in corpore humano. ¶ Tertio ingrenaũ est
quo lapis gñef in renib9:7 ex qua mã. ¶ Quarto decla
rãdus est qualr ex lapide in renib9 gñato sequãtur doloꝝ
magnus difficultas mingẽdi grauitas in pectine excoria
tio multa in renib9: mict9 sanguis:7 multa alia. ¶ Quin
to ponẽda erũt signa lapidis renum. ¶ Sexto 7 vltimo
ponã curã ad bonozẽ glioſi 7 excelsi dei qui sanitatẽ lar
gif 7 curãdi doctrinã cum timẽtib9 explicauit. nã ipse so
lus deus languozes sanat: sicut ponit Joanes Mesue in
suo de appropriatis ad p̃incipium 7c.

Quãtum ad p̃m pzo notitia terminoꝝ 7 declaratio

ne tituli de cura lapidis renũ 7 diuersita
te noĩus huius passionis. ¶ Sciẽdũ est q̃ alig ex aucto
rib9 medicine bãc disponẽ appellarũt calculus: sicut fuit
Daliabas in suo lib9 de dispõne regali. 7 gdã alij ex anti
quis: 7 dicũt calculus lapis terre admixt9 noiat9 sic eo q̃ sui
paruitate sine molestia calcef̃: 7 ita calculus idẽ est q̃ la
pis qui sui paruitate apt9 est calcari 7 vt calcef̃ pedib9: et
pp bãc silitudinẽ lapis renũ qui paruus est dr calculus:
ẽt calculus idẽ est q̃ lapis siue fit in renib9 siue in vesica:
vnde calculosus est ille qui est plen9 lapide: 7 a lapide pa
tiẽ. Et aliq̃ inuenif̃ scriptum calcubis: 7 dr petra que in
vesica fit. ¶ Dippoc. vo noiauit lythiades: sicut patet ʒ°
afo^{or}. afo. ʒ.ʒ. seniozib9 vo factis pithimia. i. sgnãtia asma
lythiades: noiauit etiã aliq̃ lythiasim: vnde 4° principia
afo^{or}. afo. s^{r} gb9 in vrinis arenosa sedimina subsistãt bis
nephzesis: aut renes lythiasim bñt. i. lapidẽ. lythos. n. gre
ce lapis latine dr vñ lythiades: aut lythiasis greece: latine
calculatio. oꝝ. ¶ Egritudo illa a lapide facta in mẽbris
vel vesica: appellaf̃ ẽt aliq̃ nephzetica passio. nephzi. n.
grece renes dr latine: 7 nephzos dr ren: 7 nenephzesis re
nis vel renũ passio dr: 7 ppe lapidis: vñ i antido^{to} Nico
lai philõtropos valet ppe nephzeticis calculũ in renib9:
7 vesica mirabilr frãgit. ¶ Aliq̃ vo dr petra: sicut ps ex
Hal. ʒ° afo^{or}. cõmẽ. z7. illius afoz. seniozib9 vo factis 7c.
vbi dicit Hal. mã illa mollis coagulaf 7 in petrã trãsdu
cit. Silr in antidotario Nicolai dicit oleus ad petram.
¶ Alij vo multi bãc dispõnẽ ꝑcernentẽ lapidẽ renũ ap
pellauerũt sicut fuit Aui. is. Fen terty. trac. z°. cap de la
pide renũ. cuius mictũ cõicãt renes: 7 vesica in cãna gña/
tionis lapidis. hoc idem etiã dicit Serapio 4° breuiary.
ca. 19° cuius p̃m mã ex qua gñaf lapis. Doc idẽ etiã vo
luit Rasis in diuisionib9. 7 in 9° Almã. idez etiã Alexã. 7
multi alij tã ex antigs q̃ ex modernis de gbus nimis lõ
guz foret ptractare. ¶ Ex gbus colligẽdũ est q̃ in ꝓposi
to idẽ importãt ista noĩa calculus renũ lythiades: aut ly
thiasis renus nephzesis petra lapis renũ pzo gb9 oibus ti
tulus describaf̃ de cura lapidis renũ. Et sic ps qualr hec
passio diuersimode 7 diuersis noibus nũcupatur.

¶ Sed forsitan circa titulũ de lapide renũ posset aliquis
dubitare vtrũ lapis in renibus sit morbus: 7 videf̃ q̃ sic
Auic. p̃ cañ. Fen 2°. ca. 3° de egritudinib9 cõpositis vt di
cit. numeri q̃q egritudinũ: aut sunt ex genere augmẽti: 7
hoc gdẽ augmẽtũ: aut est nãle sicut dens addit9: aut digi
tus: aut est nõ nãle: sicut est glãdula: aut lapis. ex quo ap
paret q̃ lapis est egritudo numeri: 7 per cõs lapis in re/
nibus est egritudo siue morbus in numero. ¶ Ad oppo
sitũ arguit sic. lapis in renibus nullo modo põt ee subie
ctũ morbi. g̃ multo magis nec põt esse morbus. cõtia est
euidẽs: 7 assumptũ est notãdus ex Aui. p̃mo cañ. Fen p°.
ca. 2° de subiectis medicine. vbi ponit Auic. q̃ subiectus
sanitatis: aut morbi est mẽbrũ: aut spũs: sed lapis nullus
istoruz est. igit. ¶ Scõo arguit sic. sola dispositio ꝓeter
nãm ꝓueniẽs a lapide in renibus est illud qõ subtilr p̃: 7
imediate ledit opationes renũ. g̃ talis dispositio in reni/
bus est morbus 7 nõ lapis. cõtia videf̃ bona per diffõnẽ
morbi: 7 assumptũ clarum est: vt de se patet.

¶ Pro rñsione ad dubiũ. p̃mo ponã aliquas suppõnes. 2°
ponã cones ex gbus apparebit veritas quesiti. ¶ Prima
suppositio. morbus est dispositio nõ nãlis in corpore hu
mano ex qua in opatione eẽntialr ꝓuenit nocumẽtus. p/
uẽtus p̃mo. ista suppositio ps ex Auic. 2° Fen p̃mi. cap p̃i
mo. ¶ Scõa suppositio. ois morbus est qualitas: qz de
ꝑma specie qualitatis ps de se. ¶ Prima ꝓclusio. nullus
lapis in renibus est morbus. ꝑbaf ꝓclusio sic. nulla suba
dura est morbus. ois lapis in renibus est suba dura. ergo
nullus lapis in renibus est morbus. argumẽtũ est bonũ:
qz est in 2° modo ꝑme figure: 7 minor est nota ex suppõ/
nibus: qz morbus est dispositio que est qualitas: 7 nõ est
suba. minor ps de se. ꝓmũ cozrelariũ. lapis in renibus
non est morbus in numero. istud cozrelariũ ps intuẽti: 7
est notus de se. 2^{m} cozrelariũ. ficut lapis in renibus nõ est
morbus in numero: sic cõter nec lapis in vesica: nec sex
tus digit9 in manu: nec caro nascẽs in ꝓcanitate mẽbri: et
ita de alijs debent dici morbus. cozrelariũ ps eadẽ rõne
sicut de lapide renũ. ¶ Scõa ꝓclusio. dispositio renum
nõ nãliter ꝓcedẽs a lapide exñte in renib9: ex qua dispo
sitione in opationib9 ꝓuenit eẽntialr nocumẽtus. ꝓuẽtus
p̃mo ds dici morbus nõ. ꝓclusio ps euidẽter ex suppõni
bus. ¶ Tertia ꝓclusio. talis dispositio renum etiã vt di
cit scõa ꝓclusio ds appellari morbus in numero ad itelle
ctũ auctoꝝ. ista ꝓclusio ps: qz auctores dicẽtes q̃ lapis in
renibus est morbus in numero: aut sextus digit9 in ma
nu: aut lapis in vesica: aut caro nascens in ꝓcanitate mẽ/

Digitized by Google

bꝰ:ꝛ ita de alijs intelligūt ꝙ pārtia lapidis renū factꝰ est numerus ex lapide:ꝛ renibꝰ qui p̄non erat ex quo numero mēbro accidit dispositio q̄litatiua nō nālis eēntialr ꝛ sensibilr ledēs opōes ꝛc. que dispositio dr mozbꝰ: ꝛ ita dr mozbꝰ numeri: qz depēdet pp talē numerus eē ex lapide ꝛ renibꝰ: qui si nō eēt nō fieret mozbꝰ: ꝛ hoc volūt auctores. idē ds intelligi de lapide vesice: ꝛ sic de alijs.

¶ Quarta ꝯclusio. talis dispositio renū non nālis ꝛc. que dr mozbus in numero sicut nūc dictus est pōt cōprehēdi sub multiplici gñe mozbi. ¶ Probaꝫ ꝯclusio. p̄mo. n. dici pōt mozbꝰ plasmatis. i. in figura vel forma: qz existēte lapide in renibꝰ tenēt renes alia figurā vel formā quam nō tenēt si ibi nō eēt lapis: ꝛ sic in eis tūc inest dispositio nō nālis ꝛc. que dr mozbus plasmatis. i. in figura vel forma. ¶ Scōo dici pōt mozbus in dispōne. i. in societate siue in situ: qz si renes tenēt aliū situm ꝛc. ꝛ cum ꝯditionibus dictis imediate ꝛc. tunc dr mozbꝰ in positione. i. in societate siue situ. ¶ Tertio pōt dici mozbus in numero ad intellectus datū ꝛ declaratū in antecedēti ꝯclusione. ¶ Et de hac dispōne tertia que appellaꝫ mozbus in numero fecerūt auctores p̄ncipalr mentionē tanḡ de re magis manifesta in numero ad quā scōario postmodus fegtur forma siue situs. ¶ Et istis positis ꝑs solutio ad rōnes in ꝓtum: ꝛ ita sit dictum ad dubium.

¶ Scōo p̄ncipalr poterit qs dubitare. vtruz lapis in renibus sit mozbꝰ hereditariꝰ de quo dubio sine alia declaratione ꝛ extēsione ꝑmonis ad pās dico ꝙ sicut ꝑs ex Aui. iz. Ḡen tertij. caꝑ de lapide in fine: vbi dicit. Et scias ꝙ lapis renum ꝛ vesice est ex his que hereditatū ꝛc.

Posita nominū declaratione restat videre ꝑnter quid sint renes. vnde Aui. is. ca. de anothomia renū. renes sunt mēbra ad sanguinis aq̄sitatē decolādā deputata. Un intelligēdum est ꝙ facta decoctione cibi in epate: ꝛ formato sanguine ex massa chilosa in epate statim mūdaꝫ sanguis ab aq̄sitate sibi admixta: ꝛ ei tūc superflua: ꝛ hec aq̄sitas extrahiꝫ a sanguine per venā que ab epate ad renes descēdit: vnde Aui. pº Ḡen p̄mi de anothomia vene ꝛ. ca. 5º de vena vētrem bñte descēdēte. sic ingt apte nō descēdēte p̄mū qō diuidiꝫ ilico cum oriꝫ ab epate sunt rami capillares qui ad fascias dextri lateris renum vadūt ꝛ sparguntᵘ in eas: ꝛ in eo qō circa eas existit de ictoriozibus ad nutriēdū: postea ꝓcedunt ab eadē vene magne que emulgētes vocātur ꝛ ad renes vadūt ad sanguinis aquositatē colādam. Quē enim nō attrahit nisi nutrimētus sui qō est sanguinis aquositas. vnde Auer. zº colliget de inuamēto renuz dicit. ꝛ renes sunt mēbra ſuiētia epati: qz attrahūt aquositatem que est in sanguine per venā magnā que venit a gibbositate epatis. Aueçoar in suo Theisir: ꝛ libº zº: trac. zº. caꝑo p̄mo sic dicit. de renibus. renes sunt mēbra officialia ꝛ necia corpori in recipiēdo mām. ¶ Et ita pōt dici ꝙ renes sunt mēbra cōposita seu istrumētalia ex substātia carnea dura solida ꝛ pāniculo cōtenta bñtia cōaquitatē colatoriū ꝛ duo colla. Primo enim sunt mēbra cōposita seu instralia: qz renes sunt sicut instrm vel instrumēta aie ad cōplēdum opationes: vel dicūtur mēbra cōposita vel instralia ex eo ꝙ partes renuz nō cōicāt in nomine nec diffinitiōe cuz renibus: nec sunt ren aut renes.

¶ Sed ꝙ ꝑa suba renum sit carnea dura solida. patet duplr: cā ꝑma est: vt renes sui substātia resistāt aquositati multe ꝛ mordicatiue: ꝛ aliqñ dumoribus acutis aquositati ꝑmixtis. si. n. fuissent leuis subē: tunc velociter recideret nocumētū. Fuit ergo vtile bāc subam renū esse dura ꝛ solidā ne a multa aq̄sitate acuta ledātur. ¶ Scōa cā est vt renes nō attrabāt sui vtute nisi qō subtile est ex tali aquositate. Si. n. eēnt renes rare subē: tūc attraberēt mām grossam que esse posset causa nocumenti.

¶ Et si querat vtrū bāc aquositatē sanguinis renes soluz trabūt ab epate: ita ꝙ nō ab alijs mēbris. Ridet ꝙ nō. imo etiā qñq; trabūt ab alijs mēbris. vnde Aui. pº ꝑmi. ca. 5º de anothomia ꝓis arterie ozthi descēdēti dicebat. Ally aūt duo. s. rami arterie ozthi descēdētes ad duos vadūt renes. ideo vt cū eis ren sanguis aq̄sitatē trabat: qñ multoties a stōeho ꝛ testinis sanguinē trabūt nō purū ꝛ supra. s. qz et trabūt aq̄sitatē de pāniculo: aut apparet necessitas in fozamine renū: qz pp pāniculū renes sentiūt ꝙ nullo modo sentirēt sine pāniculo coopiēte boz subaz. sunt. n. renes ex mēbris que sui suba sensuz nō būt: vt ꝑs ex Aui. pº ꝑmi. ca. de mēbris. ꝛ zº Ḡen tertij. caꝑ de anothomia renū. circa finē dicit Aui. Et renibus ꝙdez aduenit neruus paruus ex quo creātur pāniculi eoz.

¶ Et si querat ꝙd est pāniculus. Ridet vt ponit Auicē. pº Ḡen p̄mi. caꝑo de mēbris. ꝙ pāniculi sunt corpora de filis neruosis nō sensu ꝑceptis cōtexta ꝓcui: aut in renibus fuit posita: vt ad illā trabaꝫ sanguinis aquositas: ꝛ in illa cōaquitate depuretur: ꝛ subtiliter mediāte colatorio meliozi purificatione ꝛ subtiliatiōe: ꝛ magis possibili duci ad vesicā expelliꝫ per collū iferius qō emulctoriū seu pozus vrinales appelliaꝫ cum aqua vesica dictuz collum inferis iungitur cōiunctione mirabili.

¶ Et si querat vtruz hec ꝓcuitas in renibus sit locus in quo gñatur lapis. Dicēdū est ꝙ sic. aūcte Auer. 4º colliget. caꝑo de signis egritudinū renū. vbi dicit sic: ꝛ qō verius apparet est ꝙ in ꝓcuitate renuz gñetur. s. lapis: qm̄ poterat qs dicere ꝓtra: qz oppositū huius ponit Aueçoar loco nūc supius allegato in ꝓncipio capli. vbi dicit: nec gñatur lapis in cōcauitate renum sicut lapis vesice: imo gñaꝫ adherēdo corpori renū ꝛc. Ridet hic ꝙ Aueçoar voluit ꝙ lapis in renibꝰ nō ꝑcise ꝛ solūmō gñaꝫ in ꝓcuitate renū: sicut lapis vesice qui ꝑcise ꝛ solūmodo gñatur in cōcauitate vesice: imo gñatur lapis in renibus aliquā do adherēdo corpori renum ꝛ partibꝰ renuz. Lapis autē vesice nō gñatur in vesica adherēdo parietibus vesice: sed soluz gñatur in cōcauitate vesice: ꝛ per hoc tolliꝫ cōtradictio inter Auerroim ꝛ Aueçoar: qz potest lapis in renibus gñari in cōcauitate renum. pōt etiā gñari adherēdo corpori ꝛ parietibꝰ renū: sicut fit de petra que gñatur adherēdo parietibus factis aque iuxta supficiē aque. colatoriū aūt apparet: qz sicut dictū est in ꝓncipio huius capituli. vene emulgētes ꝑcedētes ab epate: quarū vna vadit ad ren dextrū: ꝛ altera ad ren sinistrū veniūt vsqz ad cōcauitatē renuz ꝓpter sanguinis aquositatē colādam: ꝛ ibi in cōcauitate vena illa emulgēs est sicut vnus pāniculus vel parvus ramus factus ad modū colatorij: ꝛ ita pānus iste in cōcauitate renuz existēs dr colatoriū eo ꝙ mediāte ista tela vel pāno sili̇tudinarie loquēdo colatur sanguinis aquositas que dum a ꝓcuitate renū venit est sicut lotura carnis aliqualr sanguine tincta. postea vo colata ꝛ depurata per pozos vrinales trāsiēs ad vesicam dr vrina. Sāguis aūt qui remanet trabiꝫ a renibus: qz a virtute renuz: ꝛ nutrit renes: dicēte Aueçoar li. zº Theisir. trac. zº caꝑ 6º de mala gñatione renū. Et scitū est ꝙ renes attrabūt vrinā sanguinolētaz: ꝛ ex illo sanguine cuz vrina mixta nutriunt qñ sunt in sua nāli sanitate digerēdo illam. ¶ Ex isto apparet cā quare in illis qui ꝙsueti sunt mingē lapillos apparet mixtᵃ sanguinis vel vrine sangui nolēte. ac si eēt lotura carnis vel vrine multum arenose ante egressionez lapilli: ꝛ est qz Ꝑ puenit pp fissurā pāniculi colatoriu in aliq̄ ꝑte in qua debilioz existit per quaz ꝑte sit exitᵘ arene aut lapilli: ꝛ ita ꝓpter sanguis pp lapidem:

dem:q̄uis ēt ex alijs causis possit exire sanguis ꝓuenire. ¶ Et si dicat fi sit fissura:tūc dz ꝓtinue exire vrina sanguinolēta:q; tūc vrina nō depurāt ꝑp fissurā. ¶ Rñdetur ꝙ B nō est nečius:q; nā oiūz opatrix iterdū receptat ⁊ vnit ptēita ꝙ nō apparet exit⁹ vrine sanguinolēte. Dz vbi sit tāta lesio ꝙ nā nō possit retinē ptē:tūc vez est ꝙ q̄si ꝓtinue apparet exit⁹ vrine sanguinolēte sicut iaz vidi in multis viris qui ex oi leui cā faciebāt vrinā ac si eēt lotura carnis. ¶ Et si aliqs bñ ꝑsiderat hic pñt q̄plurius pbleumatū cause assignari.q̄re aūt colla seu oxificia fuerūt in renib⁹ distincta:⁊ in diuersis renū ptib⁹ posita:q̄n corpus renū est aliq̄lr oblōge figure:⁊ ita vnuz collū seu oxificiū tēdit supi⁹ad epar:⁊ ꝓiūgit in vena magna ascēdēte ad gibbositatē epatis ad sanguis aq̄ftatē attraben dā:⁊ aliud descēdit iferi⁹ ad colādā vrinā donec mingaī in vesica:⁊ vocaī pozus vritides seu emulctoziuz sic dictū est supra. Unū Rasis in p̄ Almā.ca.19.de forma renū dicebat.vnuq̄q; aūt eoz renū duo bz colla.q̄rū vnū est a latē in quo ad magnā que est in gibbo epatis venaz tēdit.alterz vo iferius descēdit donec vesice mirabilr ꝓximeī. Ista aūt que ad vesicā descēdūt pozi vritides sunt: ⁊ vocanī emulctozia. ¶ Posūt.n.fuerūt renes ab vtra q̄ pte spōdiliū dozsi circa epar:⁊ est cōiter ren dexter altioz ⁊ magis eleuatus ad supioza q̄ sinister ex cā manifesta:q; ponit ꝙ sit calidioz ren dexter sinistro ⁊ ēt alia est de cā:vez tñ accidē posset eē:lz vtplm sic fit. ¶ Numerus renū fuit binari⁹ vt si nocumētuz vni accidat opatio pōt fieri p aliū:⁊ alia est cā vt per duos renes possit aq̄ sa suba que multa est meli⁹ attrahi ⁊ eūari q̄ p vnuz solū. ¶ De cōplone vo renū dōm est ꝙ inter mēbra calide ⁊ būide cōplonis reponunt. ¶ Et sic ex dictis apparē pōt qūo in renib⁹ pōt qōlibet gen⁹ egritudinū euenire que.s. in cōplone cōpōe ⁊ solone ꝓtinui. Primo.n.accidit in renib⁹ egritudines in cōplone vt ex supflua calitate accidit eis egritudo que dz diabetes.vñ diabetica passio est ꝛmoderata vrine effusio:q; sicut bibiī ita mingiī. Accidit eis ⁊ moz⁹ in cōpōne:maxime pp lapidē aut arenaz que dī moz⁹ in numero ad sensuz datū in ca.p̄.in dubio vtrū lapis in renib⁹ sit moz⁹. Et silr patiunt egritudinē cōpositā vt est apostema:accidit ēt renib⁹ solutio ꝓtinuitatis. Cui⁹ cause pñt eē vlcera cozrosio aptio venaz:maxime quātū ad venā ex qua accidit fluxus sanguinis cuz vrina:⁊ sic ex dictis recolligēdo apparet qd sunt renes:et ad quē fuerint finē a nā p̄cipaliter ozdinati.

Medici ponētes modū gñatōis lapidis renū dicūt lapidē fieri ⁊ gñari p calozē agētē in mām humidā viscosaz:cui⁹ māe humide viscose ptes subtiles resolunt vtute calozis agētis ⁊ ptis grosse indurātur et solidant ⁊ in mām lapidis ꝙuertunt.vñ Aui.is. Sen tertij.5°ca.de lapide renū dicit.lapidis gñatio nō cōpleī nisi ex mā patiēte ⁊ vtute agēte.mā vo est būiditas viscosa.vtus vo agēs est caliditas egrediēs ab eq̄litate:⁊ Serapio lib°4.°.ca.19.de gñatione lapidis dicit:⁊ cā efficiēs ipm.f.lapidē est caliditas.⁊ hec caliditas ꝑm plimuz est ignea:⁊ fortitan est tēpata:⁊ ponit exēplū ifra dicēs:⁊ accidit in ags tinaruz ⁊ in vasis in qb⁹ calefit aq̄ o die:silr huic lapideitati ⁊ coagulatōi q̄n residet in aqua graue ⁊ aegrit ex caliditate que est in ea coagulatioēz ⁊ adherētiā semp:⁊ teneī illud qō residet:⁊ coagulaī:⁊ hoc q̄n remanet tpe aliq̄ indurāt:⁊ magnificaī. Sed tñ Auēçoar li° 2° Theisir.trac.2°.ca.2° de lapidib⁹ renū:⁊ suis spēb⁹. ponit lapidē gñari a debilitate vtutis renuz ex mā visco sa.vñ dicit:⁊ gñaī q̄dez lapis in renib⁹ a supfluitatib⁹ p̄ creatis a cibis grossis ⁊ viscosis ⁊ a debilitate vtutis renū. Et si queraī a quo ꝓuenit talis debilitas.dōm est bāc posse ꝓuenire a cōplone recedēte a tēpamento vt calida vel frida.pōt ēt ꝓuenire ex mā vel extenuatiōe renuz ⁊ mollitie renū:aut ex causis alijs multis debilitātibus renes vt sunt vsus medicinaz stupefaciētiū:egrare multū ⁊ sepe:⁊ maxime apud illos qui nō sunt assueti itinerare pedit⁹:⁊ sic de alijs:que oia pñt esse cā debilitatis renū:⁊ p ꝓs cā gñatiōis lapidis.de hac ēt debilitate vtutis log tur ēt Aui.loco nūc supius allegato.vbi dicit.retētio aūt māei est debilitas expulsiue in renibus pp cōplonē:aut apa.calidū ⁊ berisipilā:aut vlcera in renib⁹:⁊ retinenī in eis superfluitates:⁊ facit eas lapides anteq̄z expellanī.

¶ Stricturа etiaz viaz pōt eē cā gñatiōis lapidis.nā si māe que ad renes vadūt sunt grosse:⁊ in renib⁹ retinentur:⁊ via est stricta p qua deberēt exire dicte māe a renibus:tūc nečio retinenī aliq̄ tpe in renib⁹:⁊ pars subtilis colaī:⁊ resoluiī.pars vo grossa remanet sicut fez:⁊ indurāt ⁊ fit lapis:⁊ B maxime vtplurimū ꝓtingit q̄n vie supa renes:aut stōchi epatis venaz emulgētiū sunt late p quas trāsēdūt materie grosse cuz aq̄ftate vrinali ad renes:⁊ ib idē retinētur rōne stricture viaz. Et de hac stricturа viaz dicebat Serapio loco allegato:ꝙ si vie sunt stricte ⁊ vtus debilis:illud qō remanet grossum:⁊ adurīt ⁊ desiccaī vehementia caliditatis que est in istis locis:⁊ fit ei substātia lapidea.hec est ergo ingfitio gñationis lapidis.⁊ modus per quē fit lapis in renibus:q;.s.a calefactione agēte in mās vitiosam ꝛc. ¶ Sit etiā ꝑpter debilitatē vtutis expulsiue:⁊ etiā digestiue renuz:⁊ silr fit ꝓpter strictura meatuum ⁊ viarum.

¶ Mā vo seu cā mālis ex qua fit lapis.dixit Auic.is.tertij.in ca.de lapide renū est humiditas viscosa flegmatis grossa:aut sanies:aut sanguis aggregati ex apate:⁊ B est raro. Et Serapio loco allegato superius dicit.mā ex qua gñaī lapis est humoz grossus qui descēdit ad renes:⁊ magis infra vltra mediū cā ꝓgtur maioz.g̃ cāruz ⁊ magis vincēs in gñatiōe lapidis est grossitudo vrine.caliditas aūt sufficit vt sit tēpata in gñatōe lapidis:qđ est q; aqua tinaruz q̄uis sit tepida:tñ apparet in ea gñatio lapidis:⁊ subdit iferi⁹.verūtñ nō ops vt opineī ꝙ grossitudo vrine sufficiēs sit in gñatiōe lapidis.imo q̄n aggregaī illud cū calitate ignea egressa a nā eq̄litatis. ¶ Auēçoar vo loco allegato supi⁹ sic dicit. Et gñaī lapis ab hūoribꝰ grossis qui indurant adinuicē donec ad lapidē ꝙuertant ꝛc. ¶ Silbt⁹ vo anglicus li° 6°.ca.9°de lapide renuz ⁊ vesice dicit.lapides ⁊ arene nascunt ex supfluitatib⁹ varijs ⁊ viscosis in vesica ꝛc. ¶ Et multi alij ex auctoribꝰ medicine B idē testant:q̄s omitto cā brevitatis.vñ manifestuz est ꝙ mā seu cā mālis lapidis est būiditas grossa viscosa flatis:aut alteri⁹ hūoris apta coagulari:⁊ in lapidē ꝙuertī:⁊ B bñ vidit Albt⁹ magnus in suo de mineralib⁹.ca.2° de nā lapidū sic dicēs.adhuc lapides oēs qui gñanī in renib⁹ ⁊ vesicis aīaliū gñanī viscosa grossa ⁊ terrestri humiditate.oēs g̃ ꝙ talis sit mā lapidū ꝛc. ¶ Ex isto ēt dicto appet ꝙ talis mā dz eē humida ⁊ viscosa.i.glutinosa ad B vt ptes adinuicē ꝑmaneāt ⁊ firmenī:sicut annuli catenaz:sic ponit ꝓbs 4° metbauroz.vbi dic.viscosuz aūt est ꝛbibile:aut humidū molle fuerit tale:aut fit cuz catenatione q̄dq; velut catene cōponunt coz ꝛc. Si.n.ptes viscose nō firmarenī ⁊ ꝑmanerēt adinuicē:tūc nō fieret lapis:⁊ isto mō gñaī arena ⁊ cozpa arenosa:q̄uis mā sit pauca. Est.n.arena paruissimus ⁊ plus q̄z puns lapillus.

¶ Ex ista ēt mā būida viscosa fit pilus in renib⁹ sic dicebaī supra in fine capli p̄cedēti.ꝙ renib⁹ accidit moz⁹ in cōpōne pp lapidē pilū vel arenā. Eadē.n.est mā pili lapidis vel arene.fit.n.pilus ex mā humida viscosa:cuius de būido nō multū est ꝓlumptū:⁊ que mā ꝓtinue per pozus

Digitized by Google

aliquē seu forame paniculi colatoꝛy expelliť:ꝛ fit lōgus ꝛ subtilis ficut capillus:ꝛ postmodū trāsit cū vrina:ita ꝙ sui viscositate retinet:ꝛ in vrina apparet ꝛ hec est mā seu cā mālis ex qua fit lapis. ¶ Ita ex dictis iteruꝫ apparet cā petrificatiōis:aut gnationis lapidis in renibus pueni re ex caloze agēte in mās viscosam ꝛ ex debilitate vtutū renum:ꝛ ex strictura meatuū seu viarum.

¶ Et si querať vtrū lapis ex tali mā possit in alys pribus coꝛpis gnari q̄ in renibꝰ ꝛ vesica. Dōm est ꝙ sic sili rōne sic fit in renibꝰ ꝛ vesica pro maioꝛi pte. vñ Dali 3ᵗᵉ regni. in cōmē. illiꝰ ptis. que vo lapides circa vesicā oriť. lapis gnať in locis multis coꝛpis. Et Auēçoar vbi est allegatū dicit. Et ego ia3 vidi lapidē gnatū sub lingua cuiusdā vi ri qui phibebat sibi locutionē:ꝛ remoto lapide redyt ad loquēdū. ¶ Et Hal. 4.° de iteriozibꝰ. ca. vltᵒ recitat se vi disse hoiem qui cū tussi excreauit lapidē a pulmone cuiꝰ q̄titas erat sicut q̄titas ozobi:ꝛ aliq̄n maioꝛ ꝛ aliq̄n mi noꝛ. Et sil'ꝛ est dōm ꝙ pōt fieri in stōcho ꝛ in ītestinis ꝛ i iūcturis ꝛ alys multis pribꝰ coꝛpis humani. Frequēti'ꝰ tñ repiť gnari in renibꝰ ꝛ vesica q̄ in alys locis. Ideo aucto res fecerūt capl'a:ꝛ curā de iltis duobꝰ tanq̄ de illis que frequētius eueniūt:ꝛ nō de alys. ¶ Et ꝙ lapis possit fie ri in ītestinis.ꝑs per Auic. 16. Sen. terty can. trac. de coli ca. vbi dicit. gnq̄ lapides fiūt illud qō retētū est in ītesti nis ꝛ egrediť lapis. ¶ Et ego vidi lapidē anno pñti quē eiecit quedā dña notabilis post multos dolozes qui erat ad q̄tritatem nucis vel dactyli magni:ꝛ illa dña dixit in expulsione ipsius videbať ei ꝙ bzet accītia part'ꝛ dolo res siles parturiēti. Et de certo affirmauit illū lapidem a matrice pueniſſe:ꝛ hoc est satis possibile.

¶ Iſti'ꝰ aūt māe vl cā mālis gnōnis lapidis nūc dicte ad huc est mā seu cā:de q̄ dicit Aui. loco alleg. mā sunt cibi grossi ex gūibꝰ lactis ꝛ ꝑpe pisces ꝛ caseus ꝛ ꝑpe būidus: ꝛ carnes gsse:ꝛ carnes auiū paludestriū:ꝛ magni coꝛpis ꝛ caro camellina vacce ꝛ birciuꝫ:ꝛ q̄ de sylueſtribꝰ igroſ sant:ꝛ pisces grossi ꝛ cibi de patellis oēs.ꝛ panis viscosus ꝛ crudus ꝛ açimus ꝛ tri.ꝛ forbitiões ꝛ silia:ꝛ adamāta vi scosa:ꝛ pfectio de melle viscosa:ꝛ fructꝰ acetosi ꝛ difficili dis digōnis:ꝛ q gnant būozē viscosus:sic mala īmatura: ꝛ sicut caro citri ꝛ caro piroꝛ ꝛ ex aqs turbidis:ꝛ ꝑpe cū ꝓueniētes diuerse ꝛ vna nigra grossa:ꝛ ꝑprie qñ digestio est debilis ꝑ debilitatē vtutis digestiue:aut ꝑp multitu dinē eiꝰ qō sumiť ꝛ destruit vtutē:aut ꝑp malitiā ozdis ꝛ exercity sup repletionē ꝛc. De iltis ꝛ de oibꝰ alys q̄plu ribꝰ rñdebiť inferius.ca. 6°. magis ozdinate:ꝛ ibi regrať.

¶ Ex isto dicto apparē pōt ꝙ duplex est cā mālis gnati onis lapidis. vna est īmediata ꝛ ꝑpinq̄ ex qua fit lapis.ꝛ hec est bumiditas viscosa ꝛ grossa existēs in renibus:de qua dcm est. alia est mediata ꝛ scōaria ꝛ remota vt sunt cibi grossi ex gūibꝰ lactis:de qbꝰ dictū est nūc supra:ꝛ bu miditates grosse collocate in stōcho ꝛ in epate ꝑ vias in digōnis que descēdūt ad renes cū aq̄sitate vrinali coadu nate ad b̄ latitudine viarū supra renes:maxime stōchi ꝛ epatis ꝛ venaꝝ emulgēciuꝫ. ¶ Ex qbꝰ colligēdū est resu mēdo cās gnationis lapidis renū ꝙ hec ꝓcurrūt ad gnaꝛ tionē ipius. vz caliditas excedēs equalitatē:aut ēt calidi tas tēpata:debilitas renū:strictura meatuū ꝛ viaꝝ in re nibus:ꝛ ifra mā viscosa grossa bō in renibꝰ que est tanq̄ causa īmediata:aut mā cruda indigesta existēs in stoma cho vel epate facta a cibis grossis tanq̄ cā mediata.

¶ Sed circa dicta buiꝰ capli ponunť aliqua pbleumata a nris auctoziꝫ declarata:q̄ꝝ pᵐ sit boc. pp qd est ꝙ lapis in renibꝰ plus gnať in senibꝰ q̄ in pueris vel in adolescē tibꝰ. ¶ Rñdeť ꝙ cā buiꝰ est:qz in senibꝰ vt̄ de se est de bilis ꝯabsolute:ꝛ ēt debilis respectu ad pueros.ꝛ cā est:qz grossities ꝛ viscositas māe ꝝ que in renibꝰ senuꝫ retineť est maioꝛ q̄ in pueris:qz g̃ in senibꝰ vtus in renibꝰ est de bilis:ꝛ māe in renibꝰ ipsoꝝ sunt grossiozes:binc est ꝙ la pis in renibꝰ senū plus indurať ꝛ gnať q̄ faciat in pueris vel in adolescētibꝰ. Ecōtra vo ꝓngit in pueris:qz vtus expulsiua renū in pueris est fortis valde:imo sicut dicit Serap. 4°. bzeuiary. ca. 19. oēs opationes nāles fortiozes sunt in pueris q̄ in senibꝰ:ꝛ bumozes ꝛ māe sunt subti les que de facili expelluntᵉ a renibꝰ.ꝛ ideo nō ita gnatur lapis in renibus pueroꝝ sicut in renibus senum.

¶ Et iuxta b̄ pōt aliud fozmari pbleuma ecōtra de lapi de vesice dz:qre lapis vesice vtplz fit in pueris vl in ado lescētibꝰ ꝛ nō in senibꝰ:ꝛ est rō:qz in pueris vel in adole scētibꝰ vt dcm est vt̄ expulsiua renū est fortis ad expellē dū mās ad vesicā. vesica aūt est mēbzū debile ꝛ frigidū nō pōt dictas mās ad ex̄ expellē ꝛ cōplete eūare:ꝛ sic in lapidē ꝓuertenť. de iſtis oibꝰ ꝑbleumatibꝰ dicebat Auic. is. terty. cap̄ de lapide renū ꝛ senibꝰ plurimū aduenit la pis renum q̄ vesice:ꝛ illoꝝ qui illos sequunť ee est eᵓ:ꝛ plurimū buiꝰ fit īter infantiā ꝛ pubtatis initiū. ¶ Scōo queriť ꝑp qd est ꝙ lapis in renibꝰ magis accidit pingui bus ꝛ grassis q̄ macris extenuatis:dicēte Aui. is. terty. ca. allegato. Et ille cui plimū accidit lapis renū est pinguis.

¶ Ad b̄ dōm est ꝙ in pinguibꝰ vel grassis vie renū sunt stricte ꝛ anguste rōne multe pinguedis:vnde māe in re nibꝰ diuti'ꝰ retinenť ꝛ ꝑmanēt que postea igrossanť ꝛ in la pidē ꝓuertunť:ſz in extenuatis ꝛ macris b̄ nō ꝓtingit:qa in illis vie renum sunt apte. ¶ Et ex isto ꝑz aliud ꝑbleu ma. itē est ꝙ iſte cui accidit lapis vesice vtplurimuꝫ est extenuatᵒ:dicēte Auic. is. terty. cap̄ loco allegato.ꝛ ratio bō est qz materie que expellunť a renibus ꝛ a partib'ꝰ su periozibꝰ trāseūt ad vesicā:ꝛ retinēt̄ur in vesica rōne su perius dicta:ꝛ ibi ꝓuertunť in lapidē. vnde ꝓtes superio res remanēt macrefacte:ꝛ ita bō extenuatur.

¶ Tertio queriť ꝑp qd est ꝙ lapis in renibꝰ est minoꝛ in iuuenibꝰ q̄ in senibꝰ. ¶ Ratio buiꝰ est apta:qz in iuueni bus materie que retinenť in renibꝰ ꝛ in lapidē ꝓuertunť sunt subtiliozes ꝛ minozis q̄titatis q̄ in senibus:rōne ēt fozitudinis vtutis iuuenes foztius mās expellūt de reni bus q̄ faciāt senes. ꝛ ideo lapides minozes fiunt: qz mā ex qua fit lapis est minoꝛ:ꝛ etiā est exiliozꝛ ideo fiūt lapi des renum minozes in iuuenibus q̄ in senibus.

¶ Quarto q̄riť ꝑp qd est ꝙ in b̄tib'ꝰ vētrē strictus gnať magꝫ lapis in renibꝰ q̄ in b̄tibꝰ vētrē fluxibilē. ¶ Rñ deť ꝙ ꝑp stipticitatē vētris aliq̄ māe retinenť in renibꝰ que debēt eūari:ex qbꝰ pōt fieri lapis qui non fieret si di cte māe eūarent. Ex isto apparet vtilitas clisteris in cu ra lapidis renū:apparet ēt vtilitas magna que habeť ex lenitiuo assumpto:vnde fit mūdificatio vētris.

¶ Quinto queriť quare in b̄tib'ꝰ ꝓtinue vzinā arenosam nō gnať lapis:ꝛ si gnať apparet duꝛioꝛ ꝛ solidioꝛ:dicēte Aui. is. terty. capto supius:ꝛ in illo in quo sedimē est are nosum non aggregať lapis:qñ mā nō est coartata. Rñ deť vt ex dictis colligi pōt:qz mā est pauca ex qua fit are na:ꝛ via est lata ꝛ caliditas non est multū vzens:inde est ꝙ fit arena que nō retinet:sed ꝓtinue emittit̄:ꝛ ex ea nō fit lapis. si aūt ꝓtingat mām arenosam esse magis visco sam:ꝛ ꝓtingat eā ꝛglutinari ꝛ ꝑsolidari ꝛ adinuicē colli gi ꝛ cuꝫ alys solidari:tūc fit lapis:qz lapis nō est nisi mul titudo arenosoꝝ coꝛpoꝝ adinuicem cōgelatoꝝ siue con glutinatoꝝ:vel lapis est coagulatio arenaꝝ:vt ḡdam di cunt. multa alia ꝙsimilia in ꝑdicta mā possent declarari que omittūtur causa bzeuitatis.

Restat aūt discurrē de bis que ad lapidē in renibus gnatuꝫ ꝙsequunť. ¶ Et pᵐ est de doloze ma

gno

gno q fit in renib⁹ ⁊ in vys vrine pp lapidē. Vñ ꝑ dōs q dolo: est sensibilitas rei ꝺie subito ⁊ mal'r ipsimētis: vt coll'r z⁹ Sen ꝑmi. doc. z⁹. ſuma z⁹. c. z9. de cauſis doloris abſolute. ¶ z° dōm eſt q ſolutio ꝓtinui. i. ſoluēs ꝓtinuū inq̄tū ſoluēs eſt cā p ſe: ⁊ imediata doloris nulla alia cā ītrinſeca faciēte dolorē. Iſtud dcm z⁹ p3 ex dictis Auic. z⁹ Sen ꝑmi. vbi eſt allegatū: ⁊ ēt Hal. z° tegni illa pte. dolores fm q̄e incūbit locū: ⁊ ſilr p3 ab eo; deide in multis alys locis ēt B. ꝓbat in caſu vbi vnū ſolueret tēpatū ſolueret in loco tēparo corpus tēpatū vbi nullū aliud ꝺoluꝰ iteruenīret niſi ſolutio ꝓtinui q̄ eēt cā doloris imediata. Itē ſi in natiuo ſoluēs ꝓtinue ſolueret: tūc talis ſolo eēt cā doloris. Itē vbi man⁹ p fortē cōplonē vel exctionē faceret dolorē; tūc ꝑcīſe ſolutio ꝓtinui eēt cā illius doloris: nec valet ꝺ hoc Auer. rō poſita 3° colliget. vbi voluit redarguē dicta Aui. in hac cōplone. ¶ 3° dōm eſt q mala cōplo pōt eē p ſe cā imediate doloris nō iterueniēte ſolutione ꝓtinui. Iſtud dcm p3 rōnibus Aui. ⁊ Hal. in locis vbi eſt allegatū: ⁊ ēt ab eiſdē in alys locis: p3 etiā rōnib⁹ Auerr. 3° colliget. ⁊ ita ꝑiter eꝺio ex dicto z° ꝺici pōt q doloꝛes magni in renib⁹ a lapide ꝑpe dicris cā eſt ſolutio ꝓtinui facta a lapide in renib⁹. Iſtud dcm tanq̄ Ariū p3: q⁹ fm Hal. z° Tegni. illa pte. fm quē incūbūt locū doloꝛ aut eſt a mala cōplone calida vel frida z°. aut eſt a ſolone ꝓtinui. Sꝫ in renib⁹ vbi doloꝛ eſt pp pñtiā lapidis nō fit doloꝛ a mala cōplone. reſtat g̃ q fiat a ſolone ꝓtinui. vñ Hal. ibidē ꝺicebat. ſolutio g̃ ꝓtinuitatis iciſione cōtinuatione fracriōe tēſione z°. ⁊ ita lapis iſte in ſua ſeparatiōe a remotiōe renib⁹ ſoluēs ⁊ diſrūpēs ſubaz renū cauſat doloꝛē: ⁊ marie iſtū doloꝛē facit ꝺū remouet dict⁹ lapis a parietib⁹ corpoꝛis renū: ant ꝺū trāſit per pāniculū colatoꝛium: aut p vias vrine q: expellit a nā cū fortiſſimis doloꝛib⁹ cū tranſeat p membra valde ſenſibilia: ⁊ p vias valde ſtrictas q̄ apiunt ⁊ ꝺilatant fortitudine vtutis q̄uis dictus lapis ingrediat veſicā: nec eſt lōginquū a vitate vt alique ex dictis vys aliq̄n ſcindant ⁊ frāgant: ⁊ tūc maximum cānt doloꝛē cui⁹ doloris cā eſt dicta ſolo: aut fractio in renib⁹ vel pāniculo colatoꝛy: aut vys vrine a lapide facta. B eſt ver. vbi lapis iſte fit puus ita q̄ egrediat vl egredi poſſit p vias vrine: aut ſit frāgibilis vtute medicinaꝝ. ſi aūt lapis foret ita magn⁹ q̄ nō poſſet egredi p pāniculuz colatoꝛiū: aut p poruz vritidē ſeu emulctoꝛiū: nec ēt vtute medicinaꝝ frāgi poſſet: tūc nō reciꝑet curā alia niſi cū inciſione renū: a qua penit⁹ ⁊ oino cauēdū eſt nec ꝺe tali cura eſt itromittēdū. vñ Dali 3° tegni in cōmē. illi⁹ ptis. Que vo ex lapide circa veſicā ꝺicit ⁊ nō eſt in oī membro nob poſſibile remouē lapidē ab oꝛificio meat⁹ neq; ſecare locū ⁊ exhē lapidē ex eo. exēplū iſti⁹ ſunt renes. nō eſt eiz ad remouēdū lapidē ab oꝛificio meat⁹ cū iſtō q̄ intermittamus in eis neq; ad ſecādū renes: ⁊ Aui. 18. terty de cura lapidū renū ꝺicit: ⁊ ſunt q̄ꝺā qui laboꝛāt exhere ipm per inciſionē. aly p doꝛſuz: ſed eſt timoꝛ magn⁹ in eo opatio ei⁹ rōnē nō bz. ¶ Qualr g̃ ſequat doloꝛ magn⁹ in renib⁹: aut vys vrine pp lapidē appet manifeſte ex nūc poſit: q: a ſolone ꝓtinui fcā a lapide in renib⁹ vl vys vrine dictis: ⁊ cōſilr doloꝛ in renib⁹ qui fit ab apate bāc bñt cāz: lz in apate vltra ſolonē ꝓtinuitatl fit ibi mala cōplo ⁊ mala cōpoſitio. ſilr eſt de doloꝛe q fit a vētoſitate g̃ſia in renib⁹. que extēdēs renes facit ſolonē ꝓtinui. Silr eſt doꝛ de doloꝛe renū q fit multitudine humoꝝ aut māeꝝ excreſcētiū ⁊ repletiū renes a q⁹ fit doloꝛ: cuius doloris cā eſt ſolutio ꝓtinui. ſilr: ꝺico de doloꝛe q fit ab vlcere renū. vnde Aui. 18. terty. cap de vlceꝛib⁹ renū ꝺicit. cā vlceris z°. ⁊ ſunt cauſe ſeparatiōis ꝓtinuitatis: ⁊ ita poſſet aſſignari cā de alys doloꝛibus: ſufficiat tamē ad ꝑſens ſolum loqui de doloꝛe prouenīēte a lapide renum.

¶ Difficultas vo mingēdi accidit a lapide oppilāte ⁊ obturāte viā vrine. vñ nā nō pōt bibere trāſmittē ⁊ cūare vrinā conaī illā expellē: ⁊ in tali expulſione difficultaī. hec eſt q̄ difficultas migēdi q̄ accidit cā oppilonis facte a lapide: ſic ꝺicit Aui. z⁹. Sen terty. illi⁹ rub^ca. difficultat vrine: ⁊ retētio ei⁹ z°. ⁊ multotiēs q̄ꝺez fit ſanies cā oppilatiōis aut lapidis. ſ. cā oppilonis: ⁊ ifra ſubdit cāe vere mingēdi mēbri facta. ſ. difficultas vrine: aut retētio cui⁹ eſt vt fit in renib⁹ apa calm durū: aut lapis. Serapio vo 4° breuiary. ca. z9. de diſtillatiōe vrine ⁊ lapide ſic ingt. ſic accidit vt oppileī collū veſice pp būiditates groſſas ſanguinē g̃ſſuz coagulatū aut lapidē q̄re accidit difficultas vrine. Sī aūt accidit difficultas vrine: ⁊ expreſſio vena abraſiōe veſice: ⁊ coartatiōe ei⁹ ⁊ tēſione ſignaī illō oppilonē in renib⁹ aut vys vrine: ⁊ ita apparet q̄ difficultas iſta mingēdi ꝓueniens ab oppilone fcā in lapide pōt ꝓuenire pp oppilonē in renib⁹ viaꝝ vrine ⁊ colli veſice: ⁊ vſq; ad vlm fozamē vñ exit vrina. Et ex iſta radice ſequit grauitas in pectine: maxie cū diu ⁊ lōgo tpe retinet vrina: ⁊ nō ſoluz ſeq̄t grauitas in pectine: imo q̄n ex toto retinet vrina ſeq̄t tumoꝛ in vētre tēſio: ⁊ doloꝛ: ⁊ B ēt fit in ptib⁹ genitalib⁹: ſicut expiētia docet ⁊ q̄tidie vidē oc/currit ptis in arte. retēta. n. vrina vltra debitū grauitatē gñat doloꝛem facit: ⁊ iterdum ad pditionē boiem ducit.

¶ De excoriatōe vo renū logt Aueēoar li° z°. trac. z°. c. z: de egritudinib⁹ renū z ſuis ſpēb⁹. vbi ꝺicit: ꝓstq̄ lapis ꝑfirmat⁹ eſt in renib⁹: ⁊ nā expellit ipm ex excoriant in p exitu renes: ⁊ iterdū excoriant vene. vñ ſanguis multe exit cū vrina ⁊ ſine vrina: ⁊ aliq̄n dict⁹ lapis itātū figit in renib⁹ q̄ in ſeq̄ſtratiōe ipi⁹ frāgit vel apit arteria: ⁊ ſanguis qui ab ea emanat eſt magis rubicūdus ⁊ lucidus et ſubtiliozis ſube q̄ ſanguis venaꝝ. ¶ Sꝫ de vlcerib⁹ renum pcedētib⁹ ex lapide gñato dōm eſt. vbi p notādū q⁹ vlcus eſt plaga putrida q̄ facit ſaniez ⁊ pus. Vñ Aui. 4° Sen ārti. trac. 3°. cap de vlcerib⁹ ſic ꝺicit. vlcera gñant a vulnerib⁹ ⁊ ab exituris ruptis ⁊ a puſtulis ſolone ꝓtinuitatis in carne q̄n facit ſaniē: ⁊ pus noīat vlcus: ⁊ ita ſi ex lapide in renib⁹ gñato ⁊ erupto: ⁊ a renib⁹ remoto facta ſit fiſſura ruptura vl excoriatio talr q⁹ poſt exitū ſanguinis locus ſanieī ſanies emanat aut ꝓcedat a renibus ꝺz vlcus in renib⁹: ⁊ ad iſtū ītellectū fit mētio ꝺe vlcē in renib⁹: ⁊ ita q̄uis vlcus multas habeat cās: tñ hic fmo de vlcē pcedēte a lapide renū. vñ Auic. z8. Sen terty. ca. de vlcē renū ꝺicit: ⁊ fiūt vlcera pp lapidē q egrediē: ⁊ Aueēoar li° z°. ca. de lapide renū: ⁊ ſuſpect⁹ ꝺicit: ⁊ poſt expulſionē ipi⁹ lapidis a loco remanet ibi vlceratio: ⁊ ſenſibilitas doloꝛis. ⁊ ſubdit modicū ifra: ⁊ accidit q̄nq; q⁹ vñ lapis remouet ibi vtet ſanies: ⁊ doloꝛ ibi figit cōtinue donec libet eger vel moꝛiat. Eſt g̃ cā vlceris in renib⁹ fiſſura ſeu ruptura que fit a lapide renū. ¶ Et ꝑile ꝺm eſt de vlcerib⁹ que fiunt in vys vrine: q: in poꝛis vritidibus ſeu emulctoꝛuz: ſicut ꝺi de vlcerib⁹ renū. ¶ Notādū tñ hic q⁹ vlcera renuz ſunt minoꝛis malitie q̄ vlcera meatuū: ꝺicēte Aui. loco allegato: ⁊ vlcera q̄ꝺā renuz minoꝝ malitie ſunt q̄ vlcera veſice: ⁊ q̄ vlcera meatuum inter vtrūq; ⁊ q̄ diſpoſitio vlceruz meatuū iter duo emulctoria ponit cām ꝺicēs. ⁊ cā in B eſt q⁹ vlcera mēbri nerui ſi difficiliozis ſunt ſanationis q̄ vlcera mēbri carnoſi.

¶ De mictu aūt ſanguis q fit a cā lapidis: p3 q: pōt eē lapis cā ſecriōis: aut ꝛupture: aut aptionis vene in renib⁹: aut vys vrine ex qua ſanguis emanabit. vñ Aui. 18. Sen terty. ca. de mictu ſanguis ꝺicit. aut eſt in ptib⁹ mēbroꝝ vrine mict⁹ ſanguis pp iciſionē vene: aut aptiōez ei⁹: aut abſciſione: aut coꝛroſione z°. ⁊ Auer. 4° coll. ca. de ſignis

Digitized by Google

exeũtiũ a corpe dicit. Sz sanguis qui ex vys vrine egredit: aliqñ a vesica ꝓuenit: aliqñ a renib⁹: ⁊ aliqñ ab epatis gibbositate: ⁊ qui a renib⁹ exit: egredit pp duas cãs: aut pp vene aptionẽ: aut pp ipoz renũ fissurã: sicut accidit pp lapides in eis gñatos: quia multotiẽs in eoz substãtia: sicut grana: ⁊ postea lacerãt lapides ipoz carnẽ: ⁊ egrediunt: ⁊ qñ hoc accidit incipit in ipso: ⁊ durat quousq; vtus expulsiua expellat ipos: ⁊ vtplurimũ gñant in pcauitate ipoz pp separatiue vtutis debilitatez que separare nõ pot aq̃litatẽ sanguinis: ⁊ ptis ex qua renes nutriũtur a pte terrestri. ⁊ aliqñ gñant pp defectũ vtutis assella tiue: que ptez ex qua mẽbroz multũ debeat assistare nõ pot etiã a lapide ꝓcurrit. hoc ẽt tactũ fuit supra vbi dicebat in cap z⁹ q⁹ mict⁹ sanguinis pot ꝓuenire pp scissurã pãniculi colatoꝛy aut viaꝛ vrine cc. cuius scissure cã est lapis: ⁊ multe alie pñt esse cause mict⁹ sanguinis: de qbus ad pñs nõ pꝛinet pꝛactare: ps ex hoc igit qũo ex lapide in renib⁹ gñato segtur dolor magnus: difficultas mingẽdi: grauitas in pectine: excoꝛiatio: vlcus in renibus: mictus sanguinis: sicut antea dicebatur.

Venio nũc gnto ad ponẽdũ signa lapidis in renibus declarãtia. ⁊ p dicã de coloꝛe subãq̃litate ⁊ figura lapidis renũ. ex quo apparebit dõia iter lapidẽ renũ ⁊ lapidẽ vesice. z⁹ tãgam signa que sumunt ex pte loci dolẽtis: ex mõ seu q̃litate doloꝛis. 3⁹ ponã signa que maxime ex vrina accipiunt. 4⁹ describaz figna cõia signãtia cõtã ⁊ lapidem renũ: ex qbus apparebit dõia doloꝛ colici a doloꝛe lapidis renum. ¶ Dico igit ꝓ q⁹ lapis in renib⁹ cogñscit ex coloꝛe: nã vtplurimũ dict⁹ lapis declinat ad rubedinez: imo vtplurimũ est coloꝛis rubei: cui⁹ dicti ratio signari pot q⁹ renes sunt rubei: ideo lapis qui fit in renib⁹ est rubeus: ⁊ ita dici pot de arena in renibus: Sbit. n. res caloꝛẽ aut formã: qz figurã a loco in quo est vt fit suis ꝓditiõib⁹ puatis. ⁊ ita si lapis gñet ex mã sanguinea vel cholica erit coloꝛis rubei agit⁹. si aut fiat de mã sklarica vel melica adhuc potest rubificari pp moꝛam ⁊ alteratiõez quam dicta mã recipit in renibus. ¶ Suba vo lapidis renuz est mollis ⁊ lenis ⁊ tenera respectiue ad lapidẽ in vesica. ió si lapis qui fit in renib⁹ tãgat manib⁹ facili⁹ frãgit q̃ frãgat lapis vesice: q̃uis aliqñ reperiat lapillus sepius renalis durius: imo duriss̃ime: subeꝛ vt ego vidi. ¶ Sz q̃titas dicti lapidis est pua relatione ad lapidẽ in vesica: qñ gñat in loco nõ multũ amplo. est. n. locus renuz strict⁹ respectu ad vesicã. de bis oibus. vz coloꝛe suba ⁊ q̃litate lapidis renũ dicebat Auic̃. z. Sen. terty can. ca. de lapide renũ qñ facit coparatiõez iter lapidẽ renũ ⁊ vesice. est. n. ille qui in renib⁹ est leuioꝛ parũp. i. minoꝛis duritiei ⁊ magis declinat ad rubedinẽ. ⁊ ille q est in vesica est durioꝛ ⁊ maioꝛ valde: ⁊ magis declinat ad nigredinẽ. i. fuscitatẽ ⁊ ad cineritatẽ ⁊ ad albedinẽ. Serapio vo 4⁹ breuiary. ca. 19. de gnõne lapidis sic dicebat. de suba ⁊ q̃titate lapidis ⁊ distinguim⁹ iter lapidẽ gñatũ in renibus ⁊ iter illũ qui gñat in vesica pp magnitudinẽ ⁊ subam que est: qz ille qui fit in renib⁹ est minoꝛ ⁊ leuioꝛ ⁊ molliоꝛ: ⁊ nõ fit minoꝛ nisi pp paruitatẽ raritatis que est in renibus: ⁊ qñ non est possibile vt rẽdat multa. s. res pp spissitudinez coꝛpis ipsoꝛ: ⁊ qz lapis ipse nõ foꝛtitan figit in eis tpe lõgo: ⁊ fact⁹ est mollioꝛ ꝓpter paruitatẽ moꝛe sue. lapis aũt gñat⁹ in vesica est maioꝛ et vehemẽtioꝛis duritiei. qõ est qz ꝓcauitas que est in vesica est maioꝛ: ⁊ extẽsio eius ẽt est plus pp subtilitatẽ eius que assistat pãniculo: ⁊ qñq; est neruosa: ⁊ figit in ea lapis tpe lõgo: ⁊ sic ex istis capit dõia iter lapidẽ renũ ⁊ lapidẽ vesice. ¶ Figura vo lapidis renũ seu forma eius diuersimode repit. nã lapis renuz aliqñ est figure seu foꝛe rotũde: aliqñ triangularis: aliqñ q̃drate: aliqñ vo est asperi: aliqñ leuis vt ꝓnter ad figuraz. de hac vo figura seu forma dicebat Dali. 3⁹ tbegni. cõicat illius ptis. que vo lapidẽ circa vesicã cc. verũtñ lapis gñat⁹ in renib⁹ est minoꝛ ⁊ subtilioꝛ q̃ lapis gñat⁹ in vesica: ⁊ forma etiã ei⁹ est rotũda cõiter: ⁊ currit cuz vrina. ꝓpter hoc qdẽ nã impellit qñ ad iuuamus eam cũ medicinis. Ego vo iam vidi lapidem oblõge figure ad silitudinẽ nuclei oliuaꝛ magne: ⁊ notabilis quãtitatis: de qua mirãdũ erat in quodã nobili notabilis ciuitatis nr̃e Senaruz qui post multos doloꝛes renuz illoꝛ. ⁊ grauedinẽ pectinis ⁊ retẽtionẽ vrine illũ expulit cuz satis magna sanguinis effusione facta primo in eius cura multis ⁊ multis remedys.

¶ Exꝑte vo doloꝛis aut loci dolẽtis hec accipiãtur signa lapidũ in renib⁹ oñdẽtia. ⁊ p⁹ dõz est q⁹ doloꝛ fixus in renib⁹ cum grauitate ꝓtinẽtia renũ: vbi nõ fit alia repulsio vel mã coartãs signãt lapidẽ renũ. hoc dictuz ꝓ pte ps auc̃te Auer. 4⁹ colliget. ca. de signis egritudinũ renũ. vbi dicit. Sz signũ gñatiõis lapidũ in renib⁹ est doloꝛ fixus ab ipsius gñatiõis pn⁹ q̃usq; nã illos abycit ad ex̃: ⁊ ꝓ alia pte de grauitate ps ex Auic̃. z⁹. s. terty. ca. de signis lapidis renũ. vbi dicit. in disꝑsione ꝓgelatiõe lapidis ⁊ quietis ei⁹ ⁊ quietis patiẽtis ipm q̃ nõ est repletio vehemẽs. coartãs cõmouẽs lapidẽ retẽtio granitatis tñ. i. sentitur pñcia grauitatis tñ. ¶ Scõm signũ doloꝛ vehemens in renib⁹: ⁊ ẽt in emulctoꝛys cũ difficultate mingẽdi: ⁊ grauitate in pectine signãt lapidẽ renum. de isto signo dicit Almãsoꝛ 9⁹ Almã. cap. de lapide renũ. Si aũt eger sentit cũ difficultate mingẽdi vehementẽ doloꝛẽ in renib⁹ ⁊ in emulctoꝛys ⁊ nauseã ⁊ vẽtris ꝓstrictiõez in renib⁹. lapis eẽ mõstrat. ¶ Tertiuz signũ. doloꝛ magnus ⁊ vehemẽs in renib⁹ ⁊ in alchatim ⁊ vsq; in inguinem lapidẽ significat: qõ mouet ⁊ descẽdit ad vesicaz. De isto signo logit Auic̃. is. Sen terty. capto de signis lapidis renuz in fine. vbi dicit. signa vo motus lapidis sunt granitas doloꝛis ⁊ eius vehemẽtia: ⁊ descensio eius ex alchatim vsq; ad inguinẽ ⁊ ad emulctoꝛia: ⁊ tũc iam puenit lapis ad vesicã: ⁊ cũ sedat ille doloꝛ: tũc iam puenit in vesica. De alchatim vo dicit Auicẽ. pº Sen. pmo cap. ideo de anothomia spodilium alchatim spodiles iste sunt que alchatim nõ cũ alnomue est sicut basis totius doꝛsi: ⁊ ipse. s. spodiles sunt: ⁊ differũt os femoris ⁊ sunt a qb⁹ nerui pedis oriũtur: ⁊ ex isto colligit qd est alchatim. colligit ẽt pp qd in doloꝛe lapidis renũ appet doꝛmitio pedis: ⁊ doloꝛ femoris ⁊ pectinis ⁊ alchatim si bñ ꝓsideret. ¶ Quartũ sigm colligit ex signis Paliabaris in sua disꝑsione regali de signis lapidis renu: vbi dicit. signa calculi ⁊ arena renum sunt qz vrina paulatim exit: ⁊ cũ ardoꝛe: ⁊ cum ipa arena apꝑ granitas ⁊ doloꝛ in illis ⁊ ꝓfluuiũ lubꝛis: ⁊ nonunqz cũ doloꝛe punctura ⁊ egritudo in testiculo a pte renis ifirmi ⁊ doloꝛ in crurib⁹ ⁊ pedibus cũ doꝛmitiõe pedũ pp pticipatiõez p venas pulsantes. ¶ Ex istis q̃uoz signis nũc positis: ⁊ ẽt ex his q̃ dicenẽ pot gs cõprehẽdẽ q⁹ doloꝛ in renib⁹ pueniẽs a lapide renũ differt a doloꝛe renũ pueniẽte a vẽtositate: aut a mã alia: imo dõia cõprehendit per multa signa que hic ponunt de lapide renum.

¶ De signis vo que ex vrina appꝑhẽdunt lapidẽ in renib⁹ signãtnib⁹ accipiaꝛ p⁹ p⁹ sicut Auic. nos docet si vrina in pmis est grossa. ⁊ ante gnõnẽ lapidis: deinde incipit attenuari ⁊ subtiliari: ⁊ attenuaꝛ ex eo q̃ retinet grossum ⁊ turbidũ: tũc extimãdũ est q⁹ lapis gñat in renib⁹. hoc ps qñ mingit grossum ⁊ turbidũ non existẽte lapide signifi cat sanitas ⁊ foꝛtitudo vtutis expulsiue ⁊ significatur q⁹ vie sunt late ⁊ meatus sunt apti ⁊ lati. Et si mingit subtile: ⁊ clarz post turbidũ signũ est q⁹ facta sit oppilatio ⁊ q⁹ materie

Digitized by Google

materie retinenť:ꝛ ꝙ vie sunt stricte ex ꝙb⁹ causis lapis gñaťꝛ. ¶ 2ᵐ signū.q̄to vrina est vehemēti⁹ clara:ꝛ ptinue clariorꝛ ꝛ pauciorꝛis sediminis signāt ꝙ lapis est ia factꝰ ꝛ durus.B signū intelligiť ꝓsupposito ꝓ signo.B ps pp magnā oppilonē que fit in renib⁹ a lapide pp quā vrina fit vehemēter clara:ꝛ in ea nō appet sedimē pp dictā oppilatiōez que fit a lapide:cui⁹ oppilonis cā māe retinenť:ꝛ sedimē nō apparet in vrina.de hac oppilone logť Auer. 4° colliget.cap̄ de suba vrine cū dicit.ꝛ ex renib⁹ multū subtilitatē vrine adimūtib⁹ est viaꝫ oppilatio.Et ꝓpea vrina calculosoꝝ subtilis est. Ista signa ptinēt vitatez:ꝛ maxie si qñ mingiť grossuꝫ ꝛ turbidū cuꝫ eo mingiť arena rubea que signāt lapidē in renib⁹:ꝛ post mingiť clarū ꝛ subtile.De istis ambobus dicit Aui.ad bozā fir.signoꝝ aūt lapidis qui est in renib⁹ ꝑᵐ est in vrina ꝛ est cū vrina. in ꝑmis est grossa:deīde incipit ꝙuerti ad tenuitatē:ꝛ attenuať ꝓ retētionez turbidi:tūc exītia ei⁹ gñatiōez:q̄uis qñq̄ mingať in ꝓncipio rei:ꝛ tenuis:ꝛ segtur lra ifra ꝓ 2° signo:ꝛ quāto plus est vrina vehemēti⁹ clara ꝛ assidue clara:ꝛ pauciorꝛis sediminis signāt ꝙ lapis est duriorꝛ:ꝛ segť lra ifra:ꝛ ꝓfirmať signatio in oībus illis si vides arenā refidētē ꝛ tendētez ad rubedinē ꝛ citrinitatē. ¶ 3ᵐ signū.ꝙ vrina est alba cruda sicut aq̄:qz aq̄ fa cuꝫ sedimine:ꝛ maxime qñ in tali vrina apparēt alie signationes dicte de hac vrina.Dicit Serap.4° breuiary.cap̄ 19.Et cogĩcimus B ex eūone vrine aq̄ se:ꝛ sediminis are nosi in ea qđ est vsqueq̄ faciāt videre signa que signant gñatiōez lapidis.De hac ēt logť Auer.4°colliget.maxime de sedimine arenoso:vbi dicit.ꝛ arenosum.ſ.sedimē aut signāt lapidē coagulatū:aut incipiētez coagulari.ꝛ si fuerit rubeū signāt lapidē in renib⁹:ꝛ si albū signāt lapidē in vesica. ¶ 4ᵐ signū.vrina nigra vel turbulēta:ꝛ sic fuligo vl' sanguinea vt lotura carnis qua fuerit arena rubea:ꝛ de ꝙsuetudine patientis est vt mingat lapillos vel arenā cū dolore signāt lapidē renū.in vitate istud signuꝫ satis appet:qz signāt ꝙ lapis moueť vel est motꝰ.de isto signo dicebat Raſ.in diuisionib⁹.cuꝫ.n.est in ea.ſ.vrina sic arena:ꝛ de ꝙsuetudine egri est vt mingat post dolorē ſ.in illis lapidē:aut nō minxit vrinā cum qua fuit dolor tūc est lapis. ¶ 5ᵐ signū.vrina tenuis ꝛ alba cuꝫ arenula rubea ꝛ arenosa sedimine precedēte lactea: aut turbida grossa cū dolore ꝛ granitate renū cōpositura ꝛ dolore ani ꝛ anchaꝝ ꝛ dormitiōe pedis ex pte renis ifirmi:ꝛ aliqñ testiculi ex eadē pte renis ifirmi ꝛ vrina exit paulatiꝫ cū ardore:aut pūctione vge lapidē in renib⁹ signiať.B signū ponit a Hilbto anglico pticula 6ª ca.de causis gñationis lapidis.hoc signū satis est efficaxꝛ ꝛ vitatem ostendēs:ita ꝙ qñ oīa p̄dicta vel maiorꝛ pars istoꝝ apparet tenenduꝫ est lapidez fore in renibus:causa aūt partiū in signo positarum satis apparet si bene cōsideramus.

¶ Sꝫ qz raro fit calculus aut lapis renū qn ēt cōicenť accidētia colice:ꝛ silr ez.ideo nūc dōm est in ꝙb⁹ ꝙueniunt he due passiōes ꝛ in ꝙb⁹ differūt. ¶ Primo tñ notādum est ꝙ colica est dolor fortis q fit in itestinis grossis.maxime tñ in itestino dicto colon:ꝛ inde dī colica.fit autē dolor ita fortꝛ in colica ꝓp solonē ꝓtinui:qz de nā colice est vt in ea fiat solutio ꝓtinui:vt collr.i6.tertij trac.c.3°.Colica ꝛc. ¶ Cōueniūt ꝙ ꝓmo.qz hec accītia cōiter eueniūt in colica.vꝫ dolor fortis:dolor mutabilis:dolor incurabilis:dolor in dorso aliqñ tremor minorať appetit⁹:imo remouetur fit subuersio stōchi fit nausea satis fortis sudor fridus syncopis:que oīa vel plura ex istis eueniūt in lapide renū.vñ Aui.i6.Cen tertij.trac.3°.cap̄ de dzia que est iter colicā ꝛ lapidē renū dicit.qñq̄ accidūt in lapide ac/cidētia colice p̄dicta:qñ colon ipm cōicat renib⁹ q̄re accidūt eis colon dolor qui est ei ꝓpus:ꝛ accidūt ei accītia sua que ptinēt illi dolori.ſ.renali. ¶ Sꝫ differūt ista:qñ dolor fortis qui est in lapide renū occupat minorē locū ꝛ est paruꝰ rōne loci in quo est:qz locus renū est strictꝰ ꝛ est dolor acutꝰ q̄si fit acus pūgēs.dolor aūt colicus occupat maiorē ꝛ est maior rōne loci in quo est:qz ꝛcanitas itestini colon est magna.Et ex isto pōt rideri si q̄raꝫ q̄tis dolor est in gñe dolorꝝ:ꝛ quo noiať dolor lapidis renū.dōm est ꝙ sic dicit Auer.4°colliget.ca.de renib⁹ signiantibus egritudines ꝛ cās eorꝝ.vbi dicit.sꝫ dolor martellin⁹ꝛ dolor sillis pūctioni acus grosse nō sunt nisi ex hūoribꝰ frigidis:sic dolor colice aut cā humoris lapideari sic accidit in renib⁹ cā arenulaꝝ. ¶ Scōo differūt:qz dolor colicus est ambulatiu⁹ꝛ mutabilis:ꝛ fit subito ꝛ vtplimū incipit a pte iferiori dextri lateris:ꝛ tēdit supi⁹ ad sinistrū:sꝫ dolor lapidis incipit retro in renib⁹:ꝛ stat fixus ꝛ cuꝫ mouetur dolor delscēdit paulatim vsq̄ ad locū vbi firmatur:ꝛ ōclinat ad posteriora vius renes. ¶ Tertio.dolor in crurib⁹ ꝛ dorso ꝛ aliqñ tremor fiūt plus in lapide renū q̄s in colica ex eo:qz renes plus cōicāt cū dorso ꝛ crurib⁹ q̄s faciāt intestina. ¶ Quarto.dolor colicus fit subitꝰ:ꝛ in tpe valde breui.dolor aūt lapidis fit paulatine ꝛ augmētať:ꝛ fit fortis in fine suo:sꝫ casus appetitꝰ:subuersio stōchi:vomitus nausea sitis fortis sudor frigidus syncopis fiūt plus:ꝛ sepius in colica:ꝛ si fiūt in lapide renū fiūt minꝰ ꝛ nō ita sepe. ¶ Et est alia dzia notandū.vꝫ dolor renalis:qz lapidis renuꝫ fit fortis boza vacuitatis stōchi:ꝛ dolor colicus alleuiať boza vacuitatis stōchi:ꝛ fit fortis qñ aliquid sumiť de cibo:vel cū cibꝰ est in stōcho ista dzie posite ab Aui.rō est plana:sꝫ bñ ꝙsidereť:ꝛ illā dimitto itelligēti.q̄uis sup 3° cañ. Cen.i6.trac.3°.ca.de dzia que inter colicā ꝛ lapidez renū. ¶ Ex oib⁹ dictis bn⁹ capli colligo B signū ꝑ aggregatiōez multorꝝ.vꝫ ꝙ si dolor est fixus:ꝛ fortis in renibus:ꝛ in emulctorꝝ ꝛ alys in alchatim:ꝛ pectine vsq̄ ad iguina:ꝛ aliqñ ē dolor in itestino eiusdē ptis renis ifirmi:ꝛ dolor incurabilis ꝛ in pedib⁹ cuꝫ dormitiōe pedis eiusdē lateris cū granitate ꝓtinua renuꝫ:et ꝛfixio lūboꝝ cuꝫ grauitate pectinis ꝛ est dolor ani:ꝛ anchaꝝ ꝛ vrina est grossa in ꝑmis:postea subtilis clara cuꝫ pauco vel nullo sedimine:ꝛ vrina aq̄sa alba cruda cū sedimine arenoso rubeo:vel vrina est nigra:vel turbulēta vt fuligo:ꝛ vrina cū ardoze:ꝛ pūctione vge que guttatim exit vel paulatim:ꝛ de ꝙsuetudine egri est vt mingat arenā vel lapillos.hec oīa vel plura ex istis simul vl' maior pars ipsoꝝ repta in pariēte signiant lapidez renū in vita/te:imo aliqñ vnū ex istis solū cum aliquo adminiculo signoꝝ p̄dictoꝝ lapidem renum certe significat ꝛc.

Pertractatis ꝛ declaratis p̄cedentibus que in caplis posita sunt:que oīa ꝑmissa fuerūt ad amplioꝛē doctrinā seu notitiā illoꝝ q̄ in cura lapidis renū dici debēt.nūc 6° ꝛ vltª ponēda est cura. ꝛ ꝓ dōm est de p̄seruatiōe a gñone lapidis renū.vbi ostendeť quo corpus būanū a tali passiōe calculosa renū bēat p̄seruari.2° dōm est de curatiōe:oñdēdo quo corpus bumanuꝫ bac egritudine lapidosa renū bēat curari.3° dōm est de remotiōe accītiū eueniēriū in bac passiōe:vt sunt dolor magn⁹:difficultas mingēdi:granitas in pectine:excoriatio:vlcus in renibus:mictus sanguinis ꝛc.

¶ De ꝑ.qz de p̄seruatiōe sciēdū est ꝙ cā p̄seruatiua in ꝓposito accipiť satis large put ꝙuenit corpi sano vt nō cadat in egritudine:vel put ꝙuenit corpi pauc lapso:vt ipꝰ ꝛseruet ne cadat in morbū vel vt ipm pauc lapsuꝫ transmitter:ſm quē modū fuit locutꝰ Raſ.de cā p̄seruatiua in 3° Thegni.illa pte.debinc vo dōs est de eis q̄cūq; ſm porē ordinē accipiebamus:vocať aūt p̄seruatiua:ꝛ Dali in

Digitized by Google

cōmento.cā ꝑseruatiua est q̄ facit euadē a casu in egritudinē.si.n.būores sunt grossi aut viscosi plusq̄ ꝙuenit:tūc sunt apti facē morbū:z ideo ne b̄ faciāt debet eis ꝑseruatio ne labant in morbū:z ita ne faciāt lapidē.hec aūt ꝑseruatio fit:z cōpleť ꝙ debitā admistratiōes ex rerū nō nāliū q̄ si humano corpi debite applicent custodiūt sanitatē.si aūt indebite applicent faciūt egritudinē. ¶ Et si q̄rat q̄ sunt iste res nō nāles.dōz est ꝙ apd auctores medicine reputant ista noia res nālis:res nō nālis:z res ꝓtra nāz.vnde illud appellat res nālis qō ꝙcurrit ad eentiale ꝓstōnē aut cōpōnē corpis humani:sic sunt elemēta ex q̄bus mediate vel imediate fit corpus būanū tanq̄ mixtū qō fit ex elemētis.silr sic est cōplo ꝙ quā corpus ꝓstituit z ꝓseruat.est.n.cōplo nāle instrm quo mediāte aia ꝓseruat in eē:z nāles ꝓducūt opōnes.silr sic sunt humores: aut mēbra:aut vtutes:aut opationes:aut spūs. ¶ Illud aūt appellat res nō nālis qō pōt ꝙuenīēter z incōuenienter humano corpi applicari:vt aliqñ ꝓseruet ipm:aliqñ vo ipm permutet a sana disponē.sicut vbi gra.aer dī res nō nālis:q̄ pōt humano corpi talr applicari vt ꝓseruet: aliqñ vo vt dictuz corpus ꝑmutet:silr cibus z potus pñt ꝙuenīēter z incōuenienter corpori humano applicari:silr somnus z vigilia:silr inanitio z repletio:silr mot⁹ z qui/es:filiter accidētia aie:z sic res non nāles apud auctores noiantur sex.s.aer cibus pot⁹ somnus vigilia inanitio repletio mot⁹ z quies:z accītia aie. ¶ Illud aūt appellat res ꝓtra nām qō nō facit ad corpozis ꝓstōnē nec ad eius ꝓseruatiōnē:imo potius facit ad destructionez seu lesionez:z iste res ꝓtra nāz apud auctores dicūtur esse tres.s. morbus cā morbi z accidēs morbi. ¶ Quibus ex dictis iferūt ꝙ de eodē verificat esse nāle nō nāle:z ꝓtra nām siue ꝑter nām.nam de isto termino aer dī ꝙ est res nālis:z de eodez dī ꝙ est res nō nālis sicut itelligēti ꝑz:silr de eodez dī ꝙ est res ꝓtra nām seu ꝑter nām: qz aliquis aer est causa egra:z sic dī res ꝓtra nām. ¶ Ex isto apparet qūo res nō nāles ꝑseruāt corpus humanū ne cadat in egritudinez quādo debite humano corpori applicātur in qua debita applicatione corpus ꝑseruatur a passione calculosa renū. De istis igitur rebus nō naturalibus nūc particulariter dicendum est.

¶ Et ꝑmo de aere.eligat aer nře habitationis quātuz bñ pōt tēperat⁹ clarus nō turbat⁹ subtilis oziētalis boni odoris lucidus quiet⁹ celo diſcooptus nō reclusus cui nō sit admixtū aligd aliud extraneus ex vapozib⁹ z fumis:aer vo babēs oppositas eōditiones nūc dictas nō est bonus: excepto rñ ꝙ tpe pestis cōis aer reclusus rectificatus vt dz est melior q̄ diſcoopt⁹ z est ratio:qz aer diſcoopt⁹ magis recipit impſſionē de aere vero bono z tēperato: logitur Auic.ª ẋen ꝑmi.doct.z⁹.cap̄ de affectione aeris qui circūdat corpora.vbi dicit.z aer gdez nō est tēperatus z clarus nāq̄ suba extranea cōpōni spūs ẋria ei admisceatur est sanitatez efficiēs: z ipsam cōseruās z cum mutat sue opationis ẋie opatur:z caplo 6° eiusdez doctrine de aere turbato dicit.aer turbatus tristificat aiam:z cōmiscet humores.de aere subtili logtur Aui.z⁹ Lāticoz.vbi dicit.z in ſpiciet etiā vsus parte oziētales qui est ei subtilior:z Cōmentator supius sup illo verbo ait sic:qñ pars oziētalis z cuius aer est subtilior. ¶ Si aūt contingat ꝙ aer nō possit ita eligi:tūc bonū est vt in hyeme rectificetur aer māsionis cum igne facto ex lignis quercus laurī iuniperi cypressi:z filibus:z nō sit terrena aut in loco mali odoris:vel pōt māsio vel habitatio suffumigari aspgendo sup carbones de lignis dictis storacez aut lignū alias f.iunipi:aut thus:aut cozticē thuris:aut mastice vel pulueres istos simul. ¶ In estate vo z maxime in diebꝰ canicularibus pōt aer mansionis rectificari cum sandalis aqua rosata aceto cāphora cum flozibus violaz rosaruz balaustiarū z flozibus lāburne z salicibus vitis:z filib⁹: z cum pomis odoriferis vt sunt citri citrāguli lymones: arancy:z folia ꝑdictoz:z citronia bñ matura:z silia redolētia:z sicut sunt odozes boni z aromatici qui confortāt virtutes sicut ponit Aui.in libro de viribus cordis.caplo scdo de medicinis lerificādi z confortādi.vbi dicit.spūs enim nālis inclinat ad aromaticitatē:z cōfortat z refocillat ex ea:z ꝓter inde virtutes ꝓcludubio cōfortant. ¶ Uīso de aere dicēduz est de cibo z potu.z ꝑmo ꝑmittendi sunt quidā canones de modo z ordine comedēdi. ¶ Primo.nullus bō dz comedere aut bibere nisi ꝑmo habuerit vere appetitū comedēdi aut bibēdi:nec dz tolerare famez aduenīēte appetitu ne stōchus repleat putridis humoribꝰ. ¶ Secūdus can̄.nunq̄ dz bō comedere aut bibere nisi ꝑus stomachus aut intestina fuerint a ꝑmo nutrīēte euacuata:qz nihil deterius est in corpore q̄s nutriēs sup nutriens qō nō est digestū mittē. ¶ Tertio. nihil est deterius in corpore q̄s fastidiuz:z ꝓpīe si fuerit ex malis nutrietibus.vnde si fuerit ex cibis grossis facit doloze iūcturaruz z renū.si aūt subtilib⁹ facit febres acutas z malignas. ¶ Quartus.nullo modo est comedēdū: aut bibēdū ad saturitatē z nimia repletionē:qz ois repletio in qualibet disponē est pnecabilis. ¶ Quintus.semper dz bō surgere a mēsa cum desiderio in aia remanēte aligd vlterius comedēdi:qñ illud tale desideriū statim post vnā bonam destruit.attēdēda tñ est cōsuetudo:qñ deterioz comestio nō est quam grauās stomachū:z deterioz potus est qui tēperatuz egreditur:z isto modo natat. ¶ Sext⁹.in ordine assumptiōis cibi debēt cibaria subtilia z leuis digōnis ꝓponi cibarys grossis z dure digestionis:ne si grossa ꝓponātur subtilibus corrūpātur subtillima anteq̄ digerātur grossa:z ita etiā ex artificio debēt elixata ceteris paribus ꝓponi assatis. ¶ Septimus. nihil est deterius q̄s diuersa z varia cibaria in vna mēsa comedē:z cum hoc tēpus in comedēdo plōgatur:qa sic faciēdo plus comeditur q̄s sit decēs:z digestio stomachi impedit. ¶ Octauus.cōsuetudo z vsus in cibis z bozis comedēdi cum ꝑticularibus ꝙditionib⁹ z artificijs z ꝓparatiōibus ciboz aliqñ seruari babēt.ps hoc ex Aui.ẋen 3ª ꝑmi.caplo de regimine eius qō comedit z bibit: vbi dicit.z vsus sunt res extra rationē.z hoc qdem cōseruādum vt omne exp̄imētuz rationē vincat: est nāq̄ cibus qui solet comedi in quo anima desistit nocumētuz:et est conueniētioz bone non vsitate.

¶ Jstis can̄.ꝑmissis dōm est de pane:ꝓcēder de alijs comestibilib⁹. ¶ Eligat q̄ panis de bono tritico:z meliozi sic bñ pōt q̄lis est frumētū qō nascit in terra mōtuosa z leui:z qō est ex messe sana collectū mūdatū z expurgatū a reb⁹ extraneis ꝓseruato in loco mūdo z nō humido boni aeris:z nō in fouea cui nullū accidat nocumētuz ex aliq̄ re:z ad b̄ adhibeat diligētia:z sit panis bñ coct⁹:bñ fermētat⁹:bñ z optime malaxat⁹:z purgat⁹ parūper salit⁹ si placet:sit recēs vnius vel duoz dierū ad plus:z a cortice exteriori mūdat⁹:nō sit actu calidus:qz ſtōcho valde nocet:non sit durus:qz sicut dicit Auēçoar theſir:qz quāto plus indurat ei⁹ grauioz repit digestio:z ex eo grossi bumores gnantur. Et Aui.3ª ꝑmi in fine capli de regimine eius qō comedit z bibit dicit.amplius scire debes ꝙ panis ꝑdimētū eius nō digerit est multū. Panis vo cuiuscūq̄ alterius ꝙditionis existat a nūc dictis vitādus est:z ita panis açimus z açimella.panis nō bñ leuat⁹ z fogacie z biscoct⁹ z crustule vitāda sunt. Et vlr ois cibus de pasta.z silr ois cibus fact⁹ de frumēto:excepto pane bono.

¶ De car-

Digitized by Google

¶ De carnib⁹ bone ⁊ magis vsuales ex aialib⁹ dōesticis assūpte sunt carnes bedi lactētis:⁊ vituli lactētis:arietis iuuenis castrati ānualis.carnes vo porcīe dōestice iuuenes ꝑpate cū sale añ ꝑ aliqō ꝑus pui:aliqñ ꝓcedi pñt:⁊ assate:ḡuis citi⁹ frequēs vsus sit vitupabilis. De sylue strib⁹ vo aialib⁹ nō laudaꝫ vsus:lz iterdū possint cōcedi capoli ⁊ lepores iuuenes:silr cuniculi: aut apri iuuenes ⁊ ꝑparate cū ꝓdimētis ⁊ sapozib⁹ cū gbus modica ḡtitas comedaꝫ ⁊ raro. ¶ De volatilib⁹ accipiunt pulli gallie capones ꝓdices fasiani turtures iuuenes pipiōes cōpleti in pēnis:aues minute degentes in cāpis ⁊ arbozib⁹ ⁊ non in ags:aut lacunib⁹:aut paludib⁹ ⁊ auis dicta cauda tremula multū valz sui ꝑpate:sicut testanꝫ auctores:⁊ de ipsa dicet iferi⁹.Segia piguis ⁊ iuuenis auis aq̄tica bona est ⁊ laudaꝫ:vt ps experiētia eā assumētis:⁊ hoc affirmaꝫ:qz raro de ea comediꝫ. Carnes salite antiq̄te ⁊ desiccate ad fumuz.Carnes bouine capne vaccine porcine birci veteres ⁊ antiq̄ silr carnes vsti cerui ⁊ carnes auiū de lacunis:aut paludib⁹ vl stagnis vl fluuialib⁹ vt anseris anatis ⁊ gruis:⁊ silib⁹. ¶ Et de syluestrib⁹ oēs male sūt: vez carnes anseris iuuenis ⁊ piguis:aut anat dome stice:aliqñ pñt cōcedi: ⁊ de eis modica ḡtitas assumaꝫ. ¶ Uiscera ⁊ interiora aialiū vitāda sunt:⁊ silr adepta de sanguīe ⁊ extrema aialiuz:vt caput pedes:⁊ q̄ ex mēbris neruosa sunt: silr gelatina:q̄ fit cōiter ex dictis mēbris. Silr fercula q̄ fiunt ex carnib⁹ vt torzelli: ⁊ filia vitāda sunt: ⁊ q̄ ꝑparanꝫ cū caseo ⁊ aromatib⁹ cū brodio q̄ danꝫ pro ferculo in p̄n⁹ prādy. Itē carnes assate ⁊ calide reclu se ⁊ suffocate oino vitari debēt cuiuscūq; gnis carnium: rō qz assatura suffocata ponit iter venena: vt vult Auic. 6⁹ Fen q̄rti.ca⁹de assaturis. ¶ De piscib⁹ dōm est ꝙ oēs pisces sūt mali:⁊ maxie ō lacub⁹ ⁊ stagnis ⁊ ags paludosis. Si tñ placet de eis comedere accipianꝫ pisces parui de ags currētib⁹ ⁊ flumib⁹ petrosis vel arenosis:⁊ pisces dcī temali lucy de ags bōis:⁊ pisces marini cū squamis. Et si eliz anꝫ decoquanꝫ in aq̄ ⁊ vino ⁊ cōedanꝫ cū multis spēb⁹ bōis ⁊ sale:⁊ bonū est vt teneaꝫ in sale ꝑ aliqō tps añ q̄ decoquanꝫ:⁊ pñt ēt ꝑpari frixi vl assi sup craticula spargēdo sup eis salmugiā:q̄ fit ex sale ⁊ aceto ⁊ vio modico cū pauco olei:⁊ semp ꝓdianꝫ cū spēb⁹:⁊ semp ca uendū est ne cōedanꝫ dicti pisces frixi ⁊ refuant post decoctōes:⁊ silr cauēdū est ne statiz coopianꝫ postq̄ decocti sunt. venenū.n.efficiunꝫ:sic ponit Auic. 6⁹ q̄rti. ⁊ inducūt accidētia mala. ¶ Oua q̄ laudanꝫ sūt ex gallinis recētia:q̄ decoquūtur sub cinerib⁹ vl in aq̄ tenera sozbilia qz magl nutritiua.de eis assumaꝫ vitellus tñ: oua dura vel quocūq; alio mō mala sunt. ¶ Caseꝰ ois vitādus est tā recēs q̄ antiquꝰ. Unā Auic.2⁹cañ.ca.de caseo. dic.gñat lapidē in renib⁹ ⁊ vesica.lac silr vitari oz:qz fac possidere oppilatōes:vt pōit ibidē ca⁹ de lapide.vez lac multū comedaꝫ in vlcerib⁹ renū:⁊ si gs vellet comedere caseū sit medy tpis ō bono ⁊ optio decbin sure vl lucardo q est min⁹ nociu⁹. Silr legumia sunt dimittēda ex gb⁹ nō fit panis vt sunt fabe cicera cicercule lētes ⁊c. sic pōit Hal. ꝑ alimētoz.ca⁹.5⁹.de leguminib⁹.illi.n.fruct⁹ dicunt de metri quoz plura ps ē semē:⁊ q̄z semē vtplz comediꝫ. vitari q̄ debēt oia legumia:⁊ maxie ḡtū ad eoz substātia:⁊ maxie vitāda sunt tpe q̄dragesime: qz frequentioz fit eoz vsus: vez brodiū cicez alboz ⁊ rubeoz ⁊ nigroz pōt ꝓcedi:⁊ ē ꝙeniēs:qz apit oppilatōes abstergit ⁊ mū dificat renes removēdo mās aptas cōuerti in lapidē. Et notādū ꝙ aq̄ cicez nigroz pōiꝫ cū medelis ad frāgēdū lapidē. ¶ Olera fcā ex herbis minutis:sic q̄ fiūt ex atriplicib⁹ ⁊ spinachys blita borzulana boragie feniculo petrosilino apio spagis mentha hysopo saluia maiorana ⁊ herbis seu folijs rapaz:⁊ silia sūt bōa: sz herbe crude nō sunt bone:tñ ꝑ gustū pñt ꝓcedi aliqñ ⁊ raro lactuca cū feniculo boragie petrosilio solsego saxifragia: ⁊ bis silia: de gb⁹ fiat enfalata:q̄ ꝓdianꝫ cū aceto sale ⁊ oleo.de ipsa tñ modicū accipiaꝫ ⁊ rarissime: ⁊ iterdū cū dcā enfalata modicū de porro pōt ꝓcedi:qz ꝓuocat vzinā:nō tñ cōcedit bñtib⁹ renes vlceratos:qz nocet renib⁹ vlceratꝫ ⁊ vesice. ¶ De allio porro ⁊ cepe: sic dic Serap. de simplicibus.caplis ꝑprijs ꝙ ꝓuocat vzinā.⁊ ō cepe dic ꝙ ei⁹ vt⁹ est apitiua:⁊ decocta est magis ꝓuocās vzinā: sz de meo ꝓsilio dimittanꝫ ista acrumia pro rusticis. ¶ De caulib⁹ vo est dōz ꝙ ipsoz suba est mala ⁊ mali nutrimēti ⁊ nocet stōcho:⁊ qñ caules multū decoquāꝫ ⁊ cū carnib⁹ ⁊ sine stringūt vētrē:⁊ qñ paz decoquāꝫ decoctio illa laxat vētrē:⁊ ob ꝺ brodiū ō caulib⁹ paz decoctis laudaꝫ ꝑs Auic. 2⁹cañ. ꝓuocat vzinā ⁊ cinis radicis caulū frāgit lapidē. ¶ De radicib⁹.radiz.i.raffan⁹ domesticus ꝓcedi pōt:qz ꝓuocat vzinā ⁊ calefacit:⁊ succ⁹ folioz ei⁹ frāgit lapidē. vez qñ comediꝫ añ cibū facit vomitū ⁊ eructuatiōes:⁊ si post cibū comedaꝫ iuuat ad digerendū. Et radix sylue stris est fortioris vtut ⁊ opatōis q̄ dōestici. Ubi notañ. ꝙ aq̄ raffani distillata multū cōmedaꝫ:qz ꝑseruat a lapi de ⁊ sola ⁊ cū alijs medicis exhibita. Rape absolute vitāde sūt:qz gñant grossū būozē ⁊ crudū in cozpe būano: sic pōit Hal.2⁹ alimētoz:⁊ silr rapa in cōposta: ⁊ silr reseruata cū saluia ⁊ aceto vitari oz. de pastiacha dic Aluē çoar in ca⁹ de lapide renuz. ⁊ pastinache q̄uis sint grosse sube ꝓferūt tñ sua ꝑpetate huic egritudini. Hal. vo scōs alimētoz pōit ꝙ pastinacha ē vzinativa: ⁊ apō vulgare nr̄m dz pastrictiua. Et silr ō caroto dicit sic pastinacha: vñ in eodē ca⁹ de bis tribus. ſ. pastinacha dauco ⁊ carota mētiōz faciāt cōpādo carotā pastinachis dic. meliozes vo carote q̄ pastinache:gdā vo sylueſtrē pastinachā vocant daucū magl gdē cutē. de spagis vo dōz ē. sic pōit Hal.2⁹. alimtoz ꝙ sī diuretici ꝓferūt stōcho:⁊ sūt modici nutrimēti. ⁊ 6⁹ de simplici medicīa.ca⁹ de spagis.ait.spag⁹ vt⁹ bñs plāte est vt⁹ purificatiua:⁊ nō bz in se calozē seu frigiditatē apparētē:⁊ ꝑ ꝺ aperit oppilatōez epat renū ⁊ ꝑpe radix ei⁹ ⁊ semē. ¶ De fructib⁹ in gnāli. vñ vitāda sūt pira ⁊ mala cuiuscūq; gnis: ⁊ maxie imatura:citrū ⁊ citonia seu coctana sorbe escula castanee ⁊ fructꝰ oēs dif ficilis digōnis q̄ gñant būozē crudū viscosuz. fructꝰ autē boni ⁊ ad vētris lenitōez añ cibū sūt fic⁹ ficce ⁊ recentis bñ ⁊ poptie mature vue albe ⁊ raro: ⁊ aliqñ pfica cerasa dulcia ⁊ bōa pruna bñ matura amigdale mūdate grana pini lota ⁊ auellane passule granata dulcia concedi pñt:⁊ nuces iterdū:⁊ tpe q̄dragesime. ¶ De peponib⁹ vo dōz est ꝙ iter alios fructꝰ maxie ꝙeniūt:qz nā sūt fridi cuz multa būiditate:⁊ sūt icisiui ⁊ multū absterſiui:⁊ iō calidi tari renū ꝙeniūt sua fridītate būiditate ⁊ absterſione ꝑp quā mouēt vzinā ⁊ vzinare faciūt ⁊ lubzicāt vētrez ⁊ semē abstergit magl:iō mltū ꝙeniūt carnosis.exēplū ō absterſiōe pōit Hal. in li⁹ alimē.ca⁹ de pepone. vbi dic ꝙ pepones fructꝰ remouēt lētigines faciei: ⁊ itelligo hic de peponib⁹ bñ maturi bōi sapozis ac odozis q̄ sic eligaꝫ ⁊ pfecti. ¶ De cucumerib⁹ ⁊ citrull⁹ valent bñ maturi ⁊ ci trulli ⁊ melōes ⁊ semē ipoz. vñ Sera.4.⁹ breuia.c.ō cau tela gñatōis lapidis renū dic. medulla citrulli: ⁊ qō est in cōcauitate liate.i. pepōes ē ex ꝓuocātib⁹ vzinā ⁊ apiētibus:⁊ ō alys aūt fructib⁹ nimis plixū eēt dicere de oib⁹. ¶ De potu vini. vbi notādū ē ꝙ ḡuis ꝑ potū absolute intelligaꝫ aliqñ vinuz: sic ps ex Hal.2⁹ ꝑticula afozismoz cōmēto illius afozismi.pot⁹ indigētiaz solnit.2⁹ cañ.ca⁹. de regimīe.pot⁹ aq̄ cuius lra aliud pot⁹ vini vel aquc: hic tñ accipio potū satis large pro potu vini ⁊ aque:⁊ ēt aque

Digitized by Google

mellis. Primo pmittēdi sunt qdaꝫ cañ. ¶ Primus cañ. sapiēs sibi cauere dꝫ ne vinū ieiun⁹ bibat: aut post fortes motū: qz nocet cerebro neruis ⁊ facit apoplexiā: ⁊ inducit mozbū subitaneū. ¶ Scōs cañ. bñs debilē cerebꝝ nō bibat nisi paꝝ de vino: ⁊ cū aq̄ mixtū: qz mai⁹ nocumētuꝫ qō facit vinū est in cerebro. ¶ Tertⁱ cañ. bibere vinuꝫ postāq̄ bō comedit: ⁊ añq̄ cib⁹ fit digest⁹: ⁊ a stōcho descēderit est maluꝫ: qz facit cibū idigestū ad extrema corpis penetrare: ⁊ causat oppilatiōes: ꝫ iter vina multa repiaī dōia. meli⁹ vinū ⁊ magis eligibile est mediū inter nouū ⁊ antiquū albū clarꝫ ⁊ subtile: seu qō ad rubedinē trahit. i. coloris auri: ⁊ sit boni odoris: ⁊ saporis nō nimis potens nec nimis exilis: ꝫ mediū: ⁊ bibat mixtū cū aq̄ calida vl cocta ⁊ refrigerata: cetera vina vitanda sunt: sicut grossa rubea vel alba vel multū antiq̄. ¶ Silr cū comedit vinum qō dī maluaticū vel aliud sile vitāduꝫ est. Sꝫ tale vinū ⁊ ꝓfitia potari pñt añ prādiū cuꝫ ꝓfectōib⁹ de cucharo: aut cū bucella optimi panis in cōpetēti mēsura saltim vni⁹ cōis cyati pui: ⁊ sit pmixtū cum aq̄: sumptū tale vinum albuꝫ subtile cum aqua mixtuꝫ mō p̄dicto phibet generationem lapidis in pueris.

¶ De potu aque. aq̄ subtiliat cibū vt cito currat p venas ad corp⁹ nutriēdū bñtib⁹ cōplonē calaꝫ magis ꝓueit aq̄ q̄s vinū. Et iuxta vsuꝫ ei⁹ adhuc ponāt cañ. ¶ Primus cañ. bibē aquā fridā post exercitiū aut balneatōes in aq̄ cala vl vētre vacuo: aut cū nā studet in digerēdo ē valde nociuū: ⁊ B maxie si mltū de ea bibat: qz modica q̄titas accepta sup cibū stōchū lauat ⁊ appetitū auget: aq̄ frida nocet senib⁹ ⁊ bñtib⁹ corpa debilia. ¶ Scōs cañ. aq̄ calida si frequēter bibat corrūpit stōchū ⁊ ifrigidat. Sꝫ bibere iterduꝫ stōchū lauat: ⁊ aliqñ vētre soluit. ¶ Tertⁱ cañ. aq̄ tepida si bibat facit nauseā: aq̄ bona est q̄ nō dꝫ disponē ẽ tneaꝫ currēs vsus oziētes discoopta soli ⁊ ventis ō terra mūda ⁊ libera q̄ icedit sup lutū: aut super petras q̄ cito calefit: ⁊ ita ifridat: ⁊ ē in pōdere leuioꝛ: ⁊ nō dꝫ saporē. aq̄ cuiuscq̄ alterⁱ ꝓditois est prauaꝫ: pterꝫ turbida de q̄ dicit Aui. 2° cañ. ca. de aq̄. Aque turbide faciūt lapidē in renib⁹ ⁊ vesica: aq̄ aliqñ decogī ⁊ tolliī ei⁹ malitia: qz cocta est min⁹ inflāmatiua: ⁊ citi⁹ descēdit. Aqua pluuialis est mala illis q icurrūt cito febres: in aluꝫ suis disponib⁹ est bōa. ¶ Aqua mellis mltas dꝫ laudes ⁊ excellētias: ⁊ bsdiī loco vini. cōfert. n. vꝫ vzine ⁊ nō pmittit in eis lapidē gnāri: qz mūdificat p vzinā ⁊ lauat: mundificat viscera: ⁊ soluit vētrē: ꝓfert ad tussiꝫ humidā: mūdificat pect⁹ a sanie ⁊ humoze grosso: sedat sitim: ⁊ valet ad egritudies q̄ sūt in cerebro ⁊ neruis. Modus autē faciēdi eā sit talis. R. mellis boni in sapore coloze ⁊ odoze lib. i. aq̄ fontis bone clare ptes octo. i. lib. viij. misceāt bñ ⁊ ponant in olla vitreata noua sup p̄unas ⁊ decoquatur cū facilitate ꝓtinue auferēdo spumā coleī colatozio denso de pāno lineo ⁊ refrigereī: ⁊ cū opus est bibat.

¶ Sit igit somn⁹ tēpar⁹ nocturn⁹ nō diurn⁹: sit ꝓtinuus ⁊ mēsurat⁹ ꝫ ꝓsuetudinē dormiēdi vl ꝫ etatē vl aliā circūstātiā: ⁊ nō est dormiēdū añq̄ cib⁹ dīscēderit ō stōcho ad min⁹ post aliqlē bozā vl post deambulatōes lentā: dormire añ est malū: ⁊ silr dormire supra vacuitatē ⁊ inanitionē: qz vtrūq̄ dic: silr dormire in die gñat enīs egritudines būectātes ⁊ reumatismos: corrūpit calozē: laxat neruos: eycit pigritiā: gñat apata: ⁊ fortes frequēter: dormitis sup dextrū lat⁹ pri⁹. deinde sup lat⁹ finistrū si excitari ꝓtigat est meli⁹ declinare sup ventrē ad digonē: ⁊ renes nō ledunt a calo. ¶ Et est dormiēdū cū capite elevato ⁊ alto ⁊ mēbris supiozib⁹ eleuatis vt patulis ⁊ corpore bñ coopto. ¶ Nullo mō dormieñ. est supra dorsuꝫ: qz gñat lapidē renū. vt dic Aui. 3ª Ḡen pmi. doc. 2ª. ca°. ō somno. ¶ Vigilia aūt sit tēpata nō supflua: ō q̄ Aui. p̄cātico 2ª. vigilia tēperata excitat valde sensus ⁊ disposit vires ad exercēdū opatiōes suas: ⁊ mūdificat corp⁹ a supfluitatibus. Ex lōga aūt vigilia ꝓtigit ismnietas gnāns anxietatē ⁊ āgustiā aie: dissoluit spūs ⁊ corpa sedat ⁊ cozrūpit splēdoze ⁊ claritatē cozdis ⁊ calozē ei⁹: p̄fundat oculos: ⁊ nocet digōni: mentē tollit ⁊ corpus infrigidat.

¶ Dis ianitio excessiua ⁊ ois eūo supflua: ⁊ sitis intēsa vitari debēt nisi bō eēt valde plen⁹ ⁊ replet⁹. inanitio igit dꝫ eē tēpata: ⁊ silr eūo oī die: q̄ncūq̄ assumaī cib⁹ q̄rēduꝫ est vt supfluitates p̄ digōnis expellāt: ⁊ ita q̄rēduꝫ ē bze bñficiū vētris p se vl p artē añq̄ assumaī cibus: ⁊ B fiat ꝓ posse: stipticitas vētris ⁊ retētio vzie sunt cā gñatiōis lapidis: ois repletio in q̄libꝫ disponē est pernecabilis: vt colligī tertia Ḡen. caplo de regimie eius qō comedī ⁊ bibī: ⁊ sic vitāda est ois repletio cibi ⁊ potus.

¶ Mot⁹ ⁊ ges tēpate sumant añ cibū semp cōpetit exercitiū aliqualr excedēs tēpamētuꝫ: ⁊ ita exercitiū dꝫ fieri quousq̄ videat augeri calitas māifeste: ⁊ mēbza aliq̄lr appareāt tumefieri: oūtq̄ nō obuiat corpi laxitudo. post cibū vo vitari opꝫ exercitiū ⁊ motuꝫ supfluū ⁊ strictura cinguli que inter hec numerari pōt.

¶ Dico ꝙ oia tristitiā iducētia: angustiā: irā: aut sollicitudinē: aut timoꝛē: aut anxietatē vitāda sunt: eo qz digōnē corrūpūt: aut ipsaꝫ malā faciūt: ⁊ oia gaudiū iducētia ꝓsequēda sūt: ⁊ ita letari gaudere audire cantilenas sonos cant⁹ ⁊ placibilia iducētia alacritatē. hec oia bonā digestionē opant: ⁊ sic pꝫ: q̄lr fiat p̄seruatio p res nō nāles.

De p̄seruatiōe

q̄ dꝫ fieri p medicinas ꝓpositō quo fiat p̄fuatio p obitā administratōes sex rex nō nāliū q̄ p̄n⁹ ꝓsistē vi. In bōa odiatiōe regis: ⁊ maxie cibi ⁊ pot⁹. nūc dōs ē de p̄fuatōe q̄ bꝫ fieri p medicias. ¶ Dec aūt p̄fuatio fit p medicias per eūonē māe: ⁊ ēt absciſionē ex q̄ possꝫ lapis gnāri. nā i absciſiōe cāe ⁊ eūone māe existit puisio tal⁹ ꝙ lapis nō gñatur: ⁊ si gñaī ⁊ sit in fieri ipedit: ⁊ si ē fact⁹ nō augeī: imo aliqñ educīt: ⁊ maxie si ē pu⁹. vñ Aui. 18. Ḡen terty. ca. ō cura lapidis: itēdētes medici in curatōe lapidis ē ꝙ intēdunt absciderе cāꝫ ⁊ p̄hibere gñationē cū absciſiōe cāe.

¶ Pzio fiat rectificatio regis ⁊ dimittāt cibaria grossa ⁊ viscosa q̄ faciūt ad gnōnē lapidis. ¶ Scōo eūetur mā q̄ apta ē ouerti in lapidē: ⁊ B fiat cū lenitiuo ō casī. R. pulpe cassiefi. piguis bōe ⁊ recēt⁊ excte de cānib⁹. ℥. i. ⁊ sit bo nū pōdus: distēpeī cū ista ōcoctōe. R. capilli ve. scolop. ligr. rase ⁊ mūde. añ. ℥. iij. ʒ. melōis: citrulli: cucumer⁊: cucurbite: endiuie: lactu. añ. ℥. ij. passulaꝛ. ℥. ʒ. anisi: feñ. añ. ʒ. i. cicerꝝ nigrꝝ. añ. ℥. iij. ifūdāt oia i aq̄ apu ⁊ endiuie: ⁊ post decoquāt in sufficiēti q̄titate aq̄ leto igne ⁊ coleī ⁊ cū ista ōcoctōe distēpeī medicia ⁊ poteī tepida. ōcoctio capilli ve. puocat vzinā ⁊ frāgit lapidē renū. ¶ Alia decoctio cū q̄ medicia p̄t distēpari ⁊ ē magis diuretica. R. radicū feni. petrosi. apu bzusci spagi radi. saxifra. añ. ℥. i. cicerꝝ nigrꝝ. ℥. i. ʒ. se. melonis citrulli thur⁊ cucurbite lactucaꝛ endiuie. añ. ℥. ij. ligr. rase mūde. ℥. iij. passulaꝛ. ℥. i. capilli ve. recēt⁊. ʒ. i. ʒ. scolopē. se. anisi feni. añ. ℥. i. fil pistētur oia grosso mō ⁊ decoquant oia lento igne in aq̄ sufficiēti dōec ei⁹ 3ª ps fit ꝙsupra ⁊ coleī cassia: ⁊ B in sequētib⁹ notet ōcoctio diuretica ō radicib⁹. ¶ Et vbi ñ placꝫ sic cassia distēpata: ⁊ i foza ligda p̄t ex dcā cassia fieri dactylus cū cuc. ⁊ p⁹ assūptōes dactyli p̄t dcā ōcoc⁹ capil. ve. cala ad mēsurā cyati cōis dari vl poteī ōcoc⁹ diuretica ō radicib⁹. B. n. medi⁹ assumēda ē sepe ⁊ securꝫ: qz ō zb⁹ mēsibus vl zb⁹ sel⁹ ⁊ i ea ē fiducia iuuamīti magni ⁊ i p̄fuādo a lapide renū: ⁊ ō hac scribit Joā. Mes. ca. de cassia. ⁊ ipsa gdē mūdificat stōchū: ⁊ educit cholaꝫ ⁊ flā: ⁊ opaī sine

Digitized by Google

nocumẽto:⁊ ꝓfert calefactõi renũ sumpta cuꝫ diureticis ⁊ in ifusiõe ligritie:⁊ ꝓhibꝫ gnõnẽ lapidis in eis. ¶ Adhuc ẽt valeret si ꝺ ocã cassia accipeꝝ modicũ in canonib⁹ semel in hebꝺa vl'in.xv.ꝺieb⁹:sel ẽt ad cũone ꝺicte mãe põt sic fieri.ꝙ vt ꝑ ꝺigeraꝝ ꝑ mã cũ syrupis cõpetẽtib⁹: ⁊ cõpetit hic syrup⁹ ꝺe se.diureticis ⁊ radicib⁹.syrup⁹ acetosus cõpositꝰ ꝺe radicib⁹ ꝺecoctio diuretica ꝺe radicib⁹ ꝺicta supra:cui addaꝝ çucchari boni ⁊ aceti modicũ ⁊ syrupiçet ℈ artẽ secaniabin ꝺe radicib⁹ secaniabin keilis acetũ sglliticũ oxymel ⁊c. ¶ Pro bis ⁊ silib⁹ recurrẽꝺus est ad antiꝺotariuꝫ Mesꝰ.fiat sic.℞.syrupi ace.cõpositi ꝺ radicib⁹.ʒ.i.ſ.aq̃ endiuie apy feniculi.añ.ʒ.i.misce: accipiaꝝ ꝺe mane calm añ ꝺiẽ ꝑ bozã: ⁊ supꝺozmiẽꝺus est post assumptõez si poꝛe est:ſaltẽ tardeꝝ cõestio post talẽ assumptõez tribus vel q̃tuoz bozis. ¶ Assumpto syrupo trib⁹ vel q̃tuoz vel sex vicib⁹ accipiaꝝ hec medicina. ℞. pulpe cassie recẽtis eꝛcte ꝺe cãnib⁹.ʒ.i.agarici boni.ʒ.i.ſalis gẽme.ℨ.i.misce:ꝺistẽpereꝝ cuꝫ ꝺecoctiõe capilli veꝺicta supra.ꝺec.n.medicina appꝛopꝛiata est ꝑ cassiam ⁊ ꝑ agaricũ:qz agaricus ꝓuocat vrinã ⁊ mũꝺificat renes: ⁊ põt hec purgatio fieri bis in ãno: qz in vere ⁊ i autũno. ¶ Et vbi nõ placeret medicia ꝺistẽperata accipiaꝝ eliũ inꝺũ maius ℈m Mesꝰ.qz euacuat flegma: ⁊ valet ad ꝺolozes colice ⁊ renuꝫ:⁊ ẽt põt accipi ꝺiafinicon ℈m Mesꝰ ga euacuat humozẽ crudus: ⁊ valet ad colicã ⁊ ꝺolozem vẽtris ⁊ est solutiuũ facile. pro istis videre op⁹ Mesꝰ.in antiꝺo.ꝺisti.3ª.i illus modũ vi tãgere Auic⁹.18. ℨen.ca⁹. ꝺe cura lapidis renũ.cuꝫ ꝺicit.materiei aũt abscisio ꝑpaꝝ in ꝑmis cuꝫ euacuatõe eius ꝑ solonẽ vẽtris: ⁊ subꝺit infra.⁊ leniẽꝺo nãm:⁊ ꝺeclinare humozes grossi.⁊ Raſ. in ꝺiuisionib⁹.capꝺo ꝺe egritudinib⁹ renũ.ꝺicebat.custoꝺia vo a lapiꝺe ante gnationẽ eius in renib⁹ est pp ꝺimissionẽ cibozꝝ viscosozꝝ ⁊ assiꝺuationẽ seiuꝫ munꝺificatiũ renes:⁊ syrupo acetoso ꝑm seiuꝫ ⁊ meꝺicinazꝝ que frãgunt lapiꝺes ⁊ lenificationẽ eius que ꝺixim⁹. Iꝺem tangit Serapio 4° breuiary.ca⁹.ꝺe cautela a gnatione lapiꝺum renuꝫ. vbi ꝺicit.illuꝺ aũt qꝺ aggregatũ est cum humoze grosso:⁊ icipit coagulari op⁹ vt euacuem⁹ ⁊ solonẽ educam⁹ ipm:⁊ sequit magis ifra: ⁊ ꝺabim⁹ meꝺicinas que solnunt cũ vrute post subtiliatiõez ꝺigõnis ablas timoze ⁊ absas pauoze:boc est g̃ regimẽ ꝓueniẽs in ꝓhibitione humozis grossi ex quo gnaꝝ lapis:⁊ aꝺ mũꝺificaꝺum illuꝺ qꝺ cõgregatũ est ex oi cozpe. ¶ Item põt euacuari mã cũ flobothomia vbi cozp⁹ sit plectoꝛicũ ⁊ pricularia ꝺe flõmia ꝓsentiãt:fiat g̃ flõmia ꝺe basilica ꝺextri lateris:⁊ eꝛꝺat q̃ntas sanguis q̃tuoz vel gnque.ʒ.⁊ si vꝰ fiat postea ꝺe saphena exteꝛioꝛi ℈m q ponit Hilbertus anglicus vbi ꝺcm est:⁊ põt fieri semel in anno.ſ. in vere vel autũno:vel etiã bis si casus regrit. ¶ Tertio ꝓceꝺatur cuꝫ faciẽꝺ⁹ mãm aꝺ ptẽ ℨriã renuꝫ ꝺeriuare: ficut sunt vomit⁹ fricatões clisteria. ¶ De vomitu. fiat g̃ vomitus quoꝫ mẽse saltẽ semel ⁊ in eo nõ seruẽt tẽpus ꝺeterminatũ:⁊ fiat maxime post cibũ ꝑmissa saturitate ꝺiuersoꝝ ciboꝝ grossoꝝ ⁊ inciꝺẽtiuꝫ:vt sunt pozꝛi cepe pisces saliti ⁊c. Aut fiat vomit⁹ sine cõestione istoꝝ ciboꝝ: ⁊ fiat ponẽꝺo ꝺiginuꝫ in oze:aut cũ pẽna in oleo maꝺefacta ⁊ missa in oze. Aut potanꝺo aquã tepiꝺã cum aceto ⁊ oleo:⁊ intelligo si igit fieri põt sine nocumẽto aliter non fiat: quia ꝫ vomit⁹ multũ ab auctoꝛib⁹ cõmẽꝺet in ꝑseruando ab hac passione: tñ vbi multum fieret ꝺifficultas mala faceret nocumẽta:ideo potius est ꝺimittẽꝺus ⁊ cuꝫ alijs ꝓcẽꝺenꝺus. ꝺe boc mõ ꝑseruatiuo cũ vomitu logt Auic. 18. ℨen terty.ca⁹.ꝺe lapiꝺe renuꝫ.vbi ꝺicit.⁊ ex ꝑ ꝺibitionis gnatiõis.ſ.lapiꝺis est vomit⁹ post cibũ ⁊ multum vsus eius.is.n.expellit supfluitates grossas ꝑ viam cõtrariã vie cuius motus est aꝺ renes ⁊ facit latus renũ vacuũ ⁊ munꝺuꝫ:ideo ponit Serapio:vbi nũc est allegatum: vbi ꝺicit. ⁊ aꝺministram⁹ in ꝑmis vomitũ post comestionẽ multoties ꝺictuꝫ. post illuꝺ ꝺamus in potu ꝺecoctionẽ absinthy potatõe cõtinua ꝺieb⁹ multis. Et Raſis in ꝺiuisionib⁹.capitulo ꝺe egrituꝺinib⁹ renum.illo.ℨ. Custoꝺia vo a lapiꝺe aꝺ gnationẽ eius ꝺicit:⁊ vtatur vomitu ꝺuꝫ est repletio. ¶ Fricatio etiã valet in ꝺiuertenꝺo mãꝫ: fiãt g̃ aꝺ brachia aꝺ spatulas:⁊ aꝺ totũ cozpus nõ tangenꝺo renes:⁊ hoc fiat aliqñ in mense. fricatio.n. cozpus alleuiat ⁊ humiꝺitates aꝺ iuncturas fluere ꝓhibet:ficut ponit Auic.tertia ℨen ꝑmi ꝺoctrina z⁹.ca⁹.4°. ꝺe fricatione:⁊ ita simiℓr ꝓhibet fricatio materiã aꝺ renes fluere. ¶ Clisteria fiant interꝺum: ⁊ maxime lenia. Describaꝝ ergo ꝑmo clistere lenitiuũ cõis iuuamẽti:qꝺ ponit aꝺ Aui.ꝑma quarti.caꝑlo ꝺe cura purritaꝝ in generali.vbi ꝺicit.⁊ ꝺe clisterib⁹ cõis iuuamẽti lenibus est clistere factuꝫ ex oleo violato. Describaꝝ ergo sic. ℞. decoctionis ozꝺei blitis lib.ij.pulueris çucchari rubei.ʒ.ij. ouoꝝ ouoꝝ sine albumine:olei violati.ʒ.iij.ſalis cõis.ʒ. ſ.misce:coleꝝ ⁊ fiat clistere tepiꝺum. ⁊ huic ꝺescriptioni põt fieri additio ℈m q viꝺet intelligenti:⁊ casus regrit. ¶ Aliuꝺ clistere cõpetẽs. ℞. malue blitis.aã.M.i.flozꝝ camomille.M.ſ.ꝺecoquãtur in aqua sufficiẽti:⁊ coletur. ⁊ colature que est mẽsura vni⁹ metrete aꝺꝺaꝝ pulpe casie recẽtis.ʒ.i.pulueris çucchari.ʒ.i.ſ.olei cõis.ʒ.vi.salis ʒ.ſ.misce:⁊ coleꝝ ⁊ fiat clistẽ. ¶ Aliuꝺ clistẽ vl'põt fieri ex bzoꝺio pulli vl' caponis aut galline vl' ex bzoꝺio pinguiũ carniũ lanꝺabiliũ:siẽ vituli vl' castrati ⁊c. ⁊ tali bzoꝺio pingui aꝺꝺaꝝ cassie salis ⁊ pulueris çucchari:sicut in supioꝛi ꝺescriptõe ꝺcm est: ⁊ vbi ꝓtingat q̃ ista ꝺicta bzi nõ pñt fiat clistere ex ꝺecoctõe furfuris: cuꝫ aqua oꝛꝺei: cassie cũ puluere çucchari sale ⁊ oleo ꝺictis:vel fiat cum aqua oꝛꝺei pura ⁊ cassia ⁊ alys ꝺictis aꝺ mensuram ꝺatam. ¶ Et aliqñ posset fieri clistere ꝺe oleo puro tepiꝺo sine alio aꝺ q̃titatem lib.i.ſ.vel.ij.⁊ plus vel minus ℈m ꝺisponem recipiẽtis pñt fieri clisteria cũ herbis ꝺiureticis ⁊ aperitiuis:⁊ ꝺe istis ꝺicã in regimie curatiuo iferi⁹. ¶ De iuuamẽto vo clisteris loquit Aui.18. ℨen terty. caꝑlo ꝺe cura lapiꝺis renum. vbi ꝺicit: ⁊ iuuanꝰ a clisteribus lenibus temperatis per illuꝺ qꝺ ꝺeꝺucit ꝺe fece ⁊ leniunt naturã:⁊ qñq ponunꝰ in eis ꝺe meꝺicinis clisteris ⁊ perꝺucunt virtutem ꝓprie.

¶ Quarto ꝓceꝺaꝝ aꝺ ꝓfortationẽ stomachi aꝺ hoc vt ꝺigestio fiat bõa ⁊ nõ multiplicenꝰ humozes crudi viscosi ꝓp inꝺigestionẽ:⁊ maxime boc fit cũ temperamẽto eius qꝺ comeꝺit ⁊ bibit in quãtitate qualitate oꝛꝺine: ⁊ alys que ex ꝺictis facilꝰ cõpeꝝbẽꝺunt:⁊ maxime ex ꝺictis ex tũc.6.ꝺe reb⁹ nõ nãlib⁹: põt ẽt ꝓfortari stomach⁹ cũ ꝓfectionib⁹ tẽperatis:⁊ cũ ꝑcieb⁹ aromaticis ꝺulcibus ꝓ condimẽto interꝺuꝫ cibi:⁊ põt ꝺigestio iuuare cũ cozi. ꝺris preparatis ⁊ cõfectis ⁊ cuꝫ auxiliis cõfectis post cibũ. ante vo cibum aliqñ possunt cõceꝺi cõfectiones ⁊ interpolate:ficut aromaticũ rosatuꝫ ꝺiacinamomũ ꝺiarodon abatis:ꝺetur cum moꝺico boni vini albi: ⁊ sit ꝺosis quãritatis.ʒ.iij.⁊ ꝺetur ante pẽꝺium per vnam bozã vel per bozaꝫ cum ꝺimiꝺia:⁊ ꝺimittaꝰ vsus istaruꝫ cõfectionuꝫ in tẽpoze ꝺierũ canicularuꝫ:⁊ in tpe multũ calido. ¶ Et etiam põt stomachus cõfoꝛtari cum vnctionibus:⁊ cum sacculis:⁊ alys ab extra approximatis. ¶ Fiant interꝺũ vnctiões cum oleo ꝺe spica aut ꝺe citonys myrtino aut mastꝛicino:⁊ cũ pulueꝛe gaꝛioflozꝝ mastꝛicis mẽthe sicce absinthy calamo aro.⁊ alys sicut ꝺecet:⁊ put apparebit intelligẽti foꝛe cõueniẽs:⁊ fiat ℈ aliqñ in mẽse vt regrit necessitas. Sacculi aũt fieri ex rosis ⁊ pulueriꝰ ꝺictis ⁊

Digitized by Google

alijs in isto casu ꝙueniẽtib⁹: sicut docet: ꝛ alia multa pñt. ad hãc intẽtionẽ que dimittañ ad pñs: istũ modus ꝙfortando stõchus tãgit Aui. 1 s. ẽn tertij. 2°. ca°. de cura lapidis renũ. vbi dicit: ꝛ qñ comedit ꝛ ꝙfortãdo stomachũ: ꝛ faciendo vt digestio sit bona.

¶ Quinto ꝓcedañ resistendo excessiue caliditati renum illã alterãdo ne ꝓp excessiuã caliditatẽ: mã exũs in renibus ꝙuertañ in lapidẽ: ꝛ ꝫ fiat qñ regimẽ in cibo ꝛ potu: ꝛ remouẽ cibaria cala acuta iflãmatiua: ꝛ cũ ꝫ ẽt remouendo illa q̃ exterius calefaciũt renes: sicut strictura cinguli: equitare multũ: ꝛ pedib⁹ multũ ambulare.

¶ Sexto ꝓcedañ cũ illis q̃ vias renũ tenẽt apertas ꝛ ab arenulis mũdatas: ꝛ bec fieri põt cũ lenitiuo ꝛ cassia: sic supius dictũ est: põt ẽt boc fieri cũ diureticis: in gb⁹ ponunt: scia cõias: sicut cucumeres cucurbite pepõis ꝛ citrul. põt ẽt ꝫ fieri cũ decoctõib⁹ capilli ve. aut diuretica de radicib⁹ dictis supra. ¶ De vinis artificialibus diureticis ꝛ artificialꝫ: adbuc possum⁹ vti vinis artificialib⁹ diureticis ꝛ spirituis habentib⁹ renes mundare ab arenulis.

¶ Et ꝑmo fiat vinũ de radicib⁹ graminis vinialis bñ lotis: ꝛ aliq̃ꝫ cõquassatis: ꝛ ponant in musto albo ꝛ dimittañ in vase cũ vino: ꝛ cũ dcm vinũ fuerit bñ claꝛ bibatur: ꝛ ita de eo põt potari cyaꝛ vn⁹ cõis de mane añ prãdiũ ꝫ horã cũ dimidia cũ aliq̃ ꝙfectõe ꝙcedari: ꝛ vinus illud in se est placabile: ga radix gramis est tẽpata bñs dulcedinẽ delectabilẽ. ℞ vinũ valet: q: purgat ꝛ mũdificat renes ab arenulis: occidit vermes ꝛ mitigat dolores iunctura⁹: vinũ ꝛ granis alkekẽgi. ¶ Aliud vinũ fit cũ granis siti mõ. ℞. tria vel. q̃tuoꝛ grana alkekengi q̃ bẽri pñt: ꝛ ꝓseruari ꝫ totũ annũ: ꝛ ꝙteranť cũ vino bono albo vt greco subtili vel alio: ꝛ dimittañ sic ꝫ mediã dies: postea expmañ ꝛ colẽ ꝛ potẽ calm. ℞ vinũ valz mirabiliꝫ ad ꝓuocãdũ vrinã: ꝛ adducit arenulas: ꝛ de isto accipiañ bis in mẽse cũ est op⁹: aut sel vinũ de saxifragia. ¶ Vinus de saxifragia fit isto mõ. ℞. saxifragie radicis spagi gramis milysolis floꝛ antos anisi maratri çinçibe. leuistici nardi cinamomi cassie lignee calami aroatici pipis albi lib. ʒ. ꝛ cõquassenť ꝛ pulueriçẽť: ꝛ ponañ in vio albo musto ad bulien. in vegete: ꝛ fit q̃titas vini duaꝛ salmaꝛus: ꝛ de eo qñ est claꝛ potẽ cyaꝛ vn⁹ añ prãdiũ ꝫ duas horas cũ aliq̃ ꝙfectõe ꝺ ꝙcharo: ꝛ ℞ fiat magis tpe hyemis: vinũ de gũma ceraso. ¶ Itẽ valz vinũ albũ subtile: in q̃ fuerit infusa gũma ceraso. ꝫ vnã vl duas dies: ꝛ calefaciat ꝛ colẽ ꝛ potẽ: ꝛ põt lipbari cũ aq̃ seius cõius: aut endiuie: aut solatri: ꝛ de eo iterpolate accipiañ. ℞ vinum frãgit lapidẽ: ꝛ mundificat renes ab arenulis.

¶ Scõo ꝛ vltio in hac pte ꝓcedẽdũ ẽ cũ cbys famosis q̃ valẽt in ꝓseruãdo a gñatõe lapidis renũ: ꝛ cũ alijs expimẽtis: sic sunt trocisci pulueres decoctiões ꝛ sil'ia. ¶ De cbys q̃ sit ꝑmũ tyriaca magna sui nobilitate ꝛ dignitate. ipsa. n. valz in mltis passiõib⁹: ʒ in ꝓposito valet nephriticis ꝛ calculosis. ꝛ Aui. 5°. can. dic. ꝺfert ad ples dolores renũ ꝛ vesice: ꝛ frãgit lapidẽ. verũtñ notãdũ ẽ ꝙ in assũptõe tyriace ʒ bõ stare añ q̃ cõedat octo horis ad min⁹ post assũptões ei⁹ ʒ ꝙ põt Aueçoar. dos ei⁹ est. 3. y. det cũ aq̃ mellis: aut cũ vino albo subtili: ꝛ accipiañ semel in bebõa stõcho ieiuno tpib⁹ frid is: ꝛ tpib⁹ calidis dimittañ vsus ei⁹. ¶ Aliõ ẽ el'ius notatũ dialacca magna ꝺscriptõe Mes. in antidotario disti. ꝑ°. ꝛ valz: qñ apit oppilatões lapidis renũ ꝛ vesice: ꝛ vrinã ꝓuocat. dos ei⁹ ẽ. 3. iiy. det cũ aq̃ mell: aut cũ vio albo subtili: aut cũ alio diuretico.

¶ El'ius litõtripõ est valde efficax ad ꝑsuãdũ a lapide: ꝛ ꝺz litotripo. i. ꝑtudes lapide ꝺscriptõe Nicolai: valet q: lapidẽ frãgit ſi in renib⁹ vl in vesica fuerit vt vretes hãc medicia nõ icurrũt lapidis vitius neq; dolorẽ: illius dosis est. 3. y. det cũ aq̃ mellis vel cus vino al. subtili stomacho vacuo ꝺ sero qñ vadit dormitũ: vl cũ decoctione ligr. capilli ve. scolopẽ. ꝛ seius cõius añ. 3. i. ꝛ valet plus: ꝛ vsus isti⁹ elꝫ sel in bebõa ꝑnat fine dubio aggñatõe lapidis: sic mltoties expr⁹ tum: semp ꝓpposito bono regime sicut supi⁹ dcm ẽ. ¶ Itẽ valz el'ius multũ ꝺscriptõe Nicolai: ꝛ ide opañ el'ius philatropos ꝺscriptõe eiusdẽ. de istis fiat dos: sic fit de litõtripõ. ¶ Et eodẽ mõ. ℞. capillive. recẽtis ꝛ triti. 3. y. det cũ aq̃ apy: aut aq̃ raffani. hic pulueis mltũ laudañ a Serapione. 4°. breuiary. ca. 21. ꝛ eadẽ forma põit ab Aui. 3°. can. ẽn. 1 s. ca. ꝺ cura lapidis. vbi cõnumerat medicias cõminuẽtes lapidẽ. ¶ Alter pluis in unam⁹ta: ꝛ põit i antidotario maiori sub ℞ titulo. medicamẽtũ ad expellẽdos lapides. mittat. n. lapides ꝛ nõ ꝑmittit alios nasci. ℞. spice nardi valeriane saxifragie berbonice assari: se. lini petrosily capil. ve. añ. 3. viy. colti soly. añ. 3. iiy. fiat pluis. dos ei⁹ est. 3. i. ʃ. assumat añ prãdiuꝫ p tres horas vl de sero stõcho ieiuno seu vacuo: qñ vis ire dormitũ cũ vio al. subtili: aut aq̃ mell vl cũ aliq̃ diuretico: ꝛ valz multũ ad ꝑsuatões. ¶ Puluis alius bonus frãgẽs lapidẽ ꝛ educẽs de renib⁹ ꝛ ꝑhibẽs ei gñari. ℞. se. genestre. 3. iiy. capilli ve. recẽtis ꝛtriti miliũ solis. añ. 3. i. spice. 3. ʃ. misce ꝛ fiat pluis. dos est. 3. y. det cũ aq̃ cicerũ nigroꝝ: aut cũ aq̃ raffani. ¶ Ad idẽ. ℞. granoꝝ solis bñ pulueriçatoꝝ. 3. i. seium cõius mũdatoꝝ. 3. i. ꝙcharo al. 3. y. misce. dos. 3. y. ʃ. det cũ aq̃ mellis vl cũ vio al. subtili vl cũ aliq̃ diuretico. ¶ Multi alij sũt pluꝛes ꝛ mlta alia el'ia q̃ valẽt ad ℞: ſ3 mõ dimittañ cã brevitatis trocisci: aut decocti ex dcis: aut pulueriꝫ ꝛ ex simplicib⁹ ex gb⁹ el'ia cõponũť pñt fieri trocisci: aut decoctões: aut pille ꝛ placitũ accipiẽtis ex gb⁹ oib⁹ cum illis q̃ dcã sũt a ꝑncapli vsq; nũc apperet quo cozp⁹ bũanũ a tali passione calculosa bẽat ꝓseruari. Et ꝛclonalr ꝙ ꝓseruatio a tali morbo fit ꝑ debitã admistratões ser. rez nõ nãlius: maxie a ꝑncipalr cibi ꝛ por⁹: fit ẽt ꝑ admistratões medicinaꝝ. Oꝛ ꝙ bze sollicitudinẽ ꝛ diligẽtiã ne cõtigat erroꝛ in regimine ser. rez nõ nãlius ꝛc.

Also de regie ꝓseruatiuo tpe iterpolatiõis poxismi ꝛ tpe sanitatis: ꝛ ostẽso quo cozp⁹ bũanũ a tali passione calculosa renũ bẽat ꝑsuari: nũc ꝓniter in hac pte ꝑn cipali b⁹ capli dõs ẽ ꝺ regie curatiuo ꝛ tpe afflictõis: ꝛ in tpe poxismi: ꝛ ita in curatõe b⁹ egritudis tali ozdie ꝓcedañ. ꝓzio ozdinet regimẽ ꝛ dieta actualr lapidẽ patientis. 2°. mũdificet vẽter ꝛ euẽet mã lapidis. 3°. fiat lapidis gñati cõmutio fractio expulsio ꝛ eradicatio. 4°. fiat dolozis remotio ꝛ sedatio q̃titi est nobis possibile.

¶ De ꝑdõm est ꝙ regimẽ ꝛ dieta actualr lapidẽ patiẽtis ꝺz eẽ vt abstineat patiẽs a cibarys grossis viscosis ꝛ alys q̃ sũt cã gñatõis lapidis: de gb⁹ plixe mẽtio fcã ẽ: ꝛ subtl lieť regimẽ: ꝛ vtẽdũ est cibarys leuis digõnis ꝛ q̃ sint boni ꝛ laudabilis nutrimẽti. ¶ Et vtẽdũ est carnib⁹ pdicũ pullox gallinaꝝ caponũ iuuenũ ꝛ auiũ puaꝝ laudabiliꝰ supius notataꝝ: ꝛ oua sozbilia ꝛ succ⁹ pulli ꝛ carnes pulli pistate: ꝛ cibaria q̃ sũt mlti nutrimti ꝛ pauce q̃titatis: qz nõ grauãt stõchũ ꝛ vtutẽ ꝓzotãt: nec mi repleañ stõch⁹: ꝛ sil'r cõpetit bzodiũ cicer rubeox ꝑditũ cũ lacte amigdlaꝝ ꝛ seius cõius: ꝛ in potu cõpetit vinũ albus claꝛ limphatũ cũ aq̃ cocta: cõpetit ẽt aq̃ cucchari vl aq̃ mellis si nõ eẽt febris: sic aliq̃ ꝑtigit rõne dolozis magni: tũc cõpetit regimẽ ꝛ dieta febricitatis q̃ iudicio ꝛ sollertie pñt physici ꝑmittañ. ¶ Aueçoar vo ca° de lapide renũ docet subtiliañ regimẽ. vñ dic. in curatõe ꝺ bõ egritudis: sic ꝓcedẽdũ est ꝺ qñ icipiũt bõ accidẽtia apparere: tũc subtilia regimẽ patiẽtis ꝺdo ei panẽ bñ fermẽtatum.

¶ ꝑo scõo dõm est ꝙ lenitio ꝛ mũdificatio vẽtris ꝑ fit

nota de gramine. ꝑ q̃ Scotilo occidit vermes

non de tuna

Digitized by Google

lenib⁹ clisterib⁹ pinguib⁹ q̄ sui ꝓprietate sedāt dolores: amplificāt pozos: mollificāt 7 dilatāt vias: 7 q̄uis talia clisteria nō pueniāt ad locū in q̄ est lapis vl ad loca p q̄ trāsit lapis eūando tñ intestina a supfluitatib⁹ a gb⁹ renes 7 eoꝝ vie cōprimūt meli⁹ dilatant: 7 agilius descendere pōt lapis. Alia vō clisteria fortia 7 acuta nō cōpetūt pp cōmotionē 7 attractōes māe ad locū. Et silr medicia laxatiua aut solutiua a forma nō cōpetit: q7 trahit māi ad locū: 7 facit ipsam māz descēdere ad renes: 7 B est qđ dicebat Aui. vbi est allegatū. Et nō est semita admistrādi cataricuz. ipm. n. ledit 7 nocet p illud qđ descendere facit desup. Et Serapio dicebat. Si aūt restrigit nā ops vt solliciti sum⁹ in lenificatiōe ei⁹: vt nō pueniat ifirm⁹ ex difficultate doloris lapidis: qm̄ tenet in vys vrie 7 vesice aduenientia syncopis 7 penā laboriosaz 7 duritie lapidis: 7 ponam⁹ sollicitudinē ei⁹ p clisteria: 7 illi ifirmi nō tolerāt administratōes medicinaꝝ solutiuaꝝ. ¶ Clisteria igit leuia 7 pinguia cōpetūt in B casu ad leniēdū ventrē: 7 sic fiat. Rx. malue violarie blitis. añ. M. i. fiat decoctio: 7 de ista decoctōe accipiat lib. i. 5. aut lib. y. olei violarum mille. añ. 5. iy. adipis galline anatis vel anseris. añ. 3. y. dissoluant in dicta decoctōe 7 addat dicte decoctiōi pulpe cassie: 7 puluis cucchari. añ. 3. i. salis cōis. 3. 5. 7 fiat clistere. ¶ Aliud clistere sicut ait Aui. Rx. paritarie apy malue blitis petrosily. creson. añ. M. i. radicuz feniculi petrosily. añ. 3. i. seis anisi fenic. anheti apy oium. añ. 3. 5. se. fenugre. se. lini. añ. 3. y. fiat decoctio in aq̄: exprimat 7 colet 7 accipiat de dicta decoctōe lib. i. 5. olei anheti: olei camomellini: olei cōis. añ. 3. y. piguedinis anatis anseris 7 pulli. añ. 3. i. 5. dissoluant piguedines in aqua dcā pulpe cassie pulueris cucchari. añ. 3. i. salis cōis. 3. 5. 7 fiat clistē. ¶ Aliud clistere pōt fieri ex decoctōe fenugre. se. lini in oleo: 7 cū adipib⁹: 7 cū decoctōe maluaꝝ ꝑm modū dcm̄ supra. ¶ Jtē aliud ꝑm q̄ ponit Serapio ex decoctōe fenugreci: seis lini in oleo puro: 7 adipib⁹ colet: 7 in q̄titate fiat clistere: 7 si ꝓtigat q̄ ꝓcipiat caliditas facto clistē ex aliquo ex descriptōib⁹ dictis: tūc fiat B clistere. Rx. aq̄ ordei lib. y. olei vio. rosati. añ. 3. y. fiat clistere sine sale: 7 in aqua ordei potest fieri decoctio violarie blitis malue. ¶ Uel pōt fieri clistere ex aq̄ ordei lib. i. 5. pulpe cassie pulueris cucchari. añ. 3. i. olei vio. 3. vi. salis 3. 5. 7 boc etiā cōpetit q̄n eēt febris. ¶ Etiā clisteria dicta supra in regimine ꝓseruatiuo cōpetere pñt ad lenitionē ventris: 7 ad sedāduz dolorē: q̄n sunt multū pinguia 7 vnctuosa: 7 de talib⁹ loq̄t Aui. 18. de cura lapidis cū dicit. clistere aūt in q̄ ponunt adipes: 7 vnctuosa 7 vtutes mollificantes: 7 vntes diuretice facit cū oleo vētris lenitatē 7 frāgit dolorē: 7 adiuuat abstractionem lapidis: nota tñ q̄ in dictis pōt addere q̄ q̄titas clisteris nō sit multū magna ad boc vt nō coartet 7 faciat dolorez: imo faciat clistere q̄titatis 7 mēsure ꝓueniēris: 7 boc diuersificat ꝑm ꝑsonā recipientis. ¶ De suppositorijs fit ēt lenitio 7 mūdificatio vētris cū suppositorio: de quo dicebat Aui. 7 si fuerit cōstrictio aliq̄ nāe: tūc de rectorib⁹ reb⁹ erit exercere facere cū suppositorio: aut cū clistere nō magno q̄ō coartet: 7 dolorem faciat: imo suppositorio amabili⁹ est mihi: 7 in lenificatione nāe: 7 alleuiatio plima 7 sedatio doloris ex suppositorijs ꝓueniet ib⁹ est suppositoriū q̄ō fit de melle decocto 7 sale gēma. ¶ Aliud suppositorium fiat ex melle sale 7 stercore muris: 7 silr pōt fieri cū lardone vel alia re stimulāte 7 excitāte vtutē expulsiuā. ¶ Suppositoriū aliō vel fiat suppositoriū cū melle decocto 7 sale 7 puluerib⁹ agarici rubie cimini 7 silib⁹: 7 alijs multis modis: ſz isti sufficiūt. Et si contingat q̄ ex aliquo suppositorio fieret excoriatio vel pūctura vel mordicatio: sicut accidit: q̄q̄ tunc redeūduz est ad clisteria mollia leuia vnctuosa dicta. ¶ Facta lenitōe vētris cū clisterio aut suppositorio pōt mā lapidea euacuari cū cassia fistula: sicut supius dictū est in regimie ꝑseruatiuo. Medicia de cassia fit isto mō: 7 est meli⁹ ad euacuāduz māz que est sub forma cāe cōiuncte. Rx. pulpe cass. recētis eīcte de cānib⁹. ʒ. i. vel. ʒ. y. distēperent cū decoctiōe capill. ve. dicta supra: cui addat olei amigdalini. ʒ. vi. misce: 7 det ad potāduz añ die per horā cū dimidia: 7 de hac medicina loq̄t Raſ. in diuisionib⁹. ca⁹ de cura lapidis renuz. vbi dicit. Et da ei in potu de medulla cassie fistule cuz oleo amigdalino. illud vere lubricare facit lapidē: ordinet medicina p hūc modum. Rx. pulpe cassie recētis. ʒ. i. vel. ʒ. y. mucilaginis fenugreci: mucilaginis altee. añ. ʒ. y. olei amigdale. ʒ. 5. misceant adinuicē: 7 incorporent: 7 postea distēperent cuz decoctōe capill. ve. 7 ligri. 7 seium cōium. ¶ Medicine solutiue a forma 7 que exsoluēdo euacuāt nō cōpetit in hac hora. s. tpe afflictionis: 7 tpe 7 hora doloris magni cōmotionis lapidis ꝑm q̄ ponit Aui. 7 Serap. 7 sicut immediate dictū est ō vomitu: 7 qualr cōpetit vomit⁹: etiā cōpetit in cura lapidis renū si agiliter fieri pōt minorando 7 euacuādo mās cōprimētis lapides. modus aūt hoc faciēdi dictū est supra in regimine ꝑseruatiuo.

¶ Tertio dōs est de expulsiōe lapidis lenitōe 7 fractiōe. Prio ꝑmittēda est lenitio vētris. Scdo ꝓcedēdū est cuz dilatātib⁹ viā p quā dz trāsire lapis: 7 cū illis que leniunt superficiē lapidis 7 lubricare faciūt: 7 B fit cū vnctuosis 7 pinguedinib⁹ ab itra approximatis: sicut dictū de cass. fistula data cū oleo amigdalino 7 cum mucilaginib⁹: fit etiā cuz illis que exteri⁹ approximant: sicut sunt balnea vaporationes fomētationes cū spōgys vnctiōes 7 hō. de qbus dicet inferius. ¶ Tertio ponant medicie simplices 7 cōpōsite: q̄ sunt vsitate apud auctores que sunt appropriate: 7 experte ad eradicāduz lapidē renū de cauda tremula de qua dicit Auic. primo est auis nominata: 7 de illis que sunt vehemētis fortitudinis: 7 melioꝝ oium est auis que grece nominat traglutidos. hec enim auicula valet quocūq; modo. s. cruda assata elixata salita pulneriçata. vsus tñ cōis est vt ex ea fiat puluis in olla vitrea ta in furno: 7 de tali puluere accipiat cum vino albo subtili claro: aut cū aq̄ mellis: dosis est. ʒ. y. 7 ꝓficit mirabiliter. ¶ Jtez valet pulvis lapidis qui reperit in spongia marina ꝑm q̄ testat Aui. 18. tertij. cap⁹. de cura lapidis. dosis eius. ʒ. i. det cū aqua mellis vel cū vino albo subtili vel cū alio diuretico. ¶ Jtē pulvis lepozis decolati sactus ꝑ q̄ ponūt auctores. dosis ei⁹. ʒ. i. 5. det cū vīo albo vel cū aqua mellis vl cū aliquo diuretico. ¶ Jtē pulvis seis abzachuch. i. seis genestre valet multuz: 7 vocatur a Mesue caplo capistrū arboꝝ. dosis ei⁹ fit. ʒ. i. det cuz semine anisi feniculi. añ. ʒ. i. cū aqua mellis vel melle rosato: cū aliquo diuretico hic pulvis mūdificat renes ab oibus supfluitatibus: quocat vrinā: frāgit lapidē in renib⁹ 7 vesica: 7 nō ꝑmittit māz figi neq; densari in lapidem. ¶ Jtē balsamus purus bonus datus de. xv. diebus semel multuz ꝑseruat a lapide: 7 detur de sero q̄n homo vadit dormitū cuz vino albo vel aqua mellis: aut cum aliquo diuretico. dosis eius est. ʒ. i. ¶ Item aqua graminis: aut raffani. s. folioꝝ 7 radicū distillata alembico valet mltū. ¶ Jtē pulvis sanguinis birci desiccati 7 ꝑparati ꝑ q̄ docent Aucto. mirabiliter opat in frāgendo lapidē 7 puocando vrinā. dosis eius est. ʒ. i. dat cuz vino albo subtili: aut cuz aqua apy montani. ¶ Modus aūt ꝑparādi sanguinē birci sit iste. accipiat bircus qui sit etatis quatuor annoꝝ vel circa 7 decolletur: 7 primus sanguis q̄ exit abyciatur: 7 etiam vltimus. medius vō recolligatur 7 in olla

Digitized by Google

noua vitrea mittaſ donec coagulet. deide icidaſ in fruſta punla:z ponaſ dcā fruſta ſup pānū lineū ſubtilē rarū mūdiſſimū:aut ſup rete: z coopiant ne ledāt a puluere: aut ab aliq re imūda z ponāt in aere ſiccū vētoſū q̄ſq; ſicceāt:ita q nō madefiat a roze vl ab aere būido z ꝓſeruent:cūq; op⁹ fuerit admiſtret: vt dcm ē. Nota m̄ q ſi dcā fruſta inungāt balſamo meli⁹ ꝓſeruāt a corruptiōe.

¶ Itē ꝓſeruat optie admiſcendo ei aloes myrrā z ſal B mō:z in hac ꝑparatōe. R. ſāguis dci lib.i.aloes.ʒ.i.myrre:ſalis cōis.añ.ʒ.ſ.miſce ſil:z fiāt ide trociſci: z ꝓfuent: cūq; op⁹ fuerit admiſtrādi accipiat.ʒ.i. dcōz trociſcoz z pulueriçēt:z deī cū aliq diuretico. ¶ Itē poſſum⁹ miſcere cū dcō ſāguie ad remouēdū ei⁹ ſapoze bozribilē foliū indū amomū ſpicā cinamomū z filia: ſic pōit Serapio. ¶ Puluis ſcozpionū valet m̄ltū in iſto caſu:z ꝺʒ dari cū vino dulci:aut cū aq̄ mellis apu vl raffani vl cicez rubeoz. doſ ei⁹ eſt ſiliq̄:aut cbirat:z eſt pondus. viij. granoz ordei.nā ſiliq̄ z cbirat: ideī ipoztant:z eſt pōdus.iij. granoz ordei.m̄lta alia ſūt ſimplicia q̄ bñt vtutē frāgēdi cōminuēdi z expellēdi lapidē. ſʒ ad pñs dcā ſufficiāt.

¶ Medicie cōpoſite ad frāgēdū z cōminuēdū lapidē.z expellēdū eliū dcm metridatū. metridatū eſt medicina ſublimis ſic cyriaca:ſic ab Aui.5° can.z m̄tū valʒ ō ipo. dic Aui.18. Ẏen terry ca°.de cura lapidis renū.ipm nāq; eſt fort⁹ opōnis in lapide renū.doſ ei⁹.ʒ.i.deī cū aq̄ raffani vl aq̄ mellis vl alio diuretico. ¶ Eliū ō cinerib⁹ ē z^m eliū exptū z efficax:de q̄ dicit Aui.medicamē fozte de q̄ exptū ſum⁹. R. cineris vitri:ciner⁹ ſcozpionū:radicū cauliū:ciner⁹ lepozis:lapidis ſpōgie:ſāguis birci ōſiccati ꝓtriti:cineris cozricis oui: de q̄ pullus egreſſus ē. ptes eq̄les: petroſilu dauci pulegu gūmi arab.ſe.altee oiuʒ.añ.ptē.i. ſ.ꝓficiāt cū melle z reſuēt. doſ.ʒ.i.ſ.aut.ʒ.ij. deī cū aq̄ tribuloz decoctoz cū cicerib⁹ nigris:pōt ēt dari cum aq̄ raffani:aut cū alio diuretico. B.n.eliū cōpetit ēt lapidi ve ſice:z exbit ipʒ ad ſiſtitudinē luti albi. ¶ Et bic notādus eſt modus cōburēdi vitrū ſʒ q̄ pōit Aueçoar ca° ō lapide veſice. R. vitrū albū z vnge ex alkitrā ſubtili.i.cū reſina cedri z pone in igne dōec fiat rubeū: poſtea tu cū tenaculis accipe eū z extīgue in aq̄:ablue eum: z ita fac ſepties z erit cōbuſtū. ¶ Cinis aūt ſcozpionū fit ſic. accipe ſcozpiones.x.nuō viuos:z ponāt in olla vitrea noua mūda z liniat olla ex maſſa tritici. deide deferaſ ad furnū z calefiat cū lignis vitis donec rubeat: z ponaſ olla in illo furno:z dimittaſ in eo ō nocte:z ſumaſ qō inueniſ in olla de cinere ſcozpionū poſtq̄ frigefacta fuerit. ¶ Cinis lepozis fit B mō. accipiat lep⁹ z decoleſ z eleuenſ ab eo vi ſcera:z pōaſ in olla capaci:z ponaſ in furno z cōbureſ:z fiat ō eo cinis. ¶ Radices caulis intātū ōſiccēt i furno q̄ poſſint piſtari:z ex eis fiat pluis de ſāguie birci dictū. ¶ Eliuz aliud.z dī medicamētū vltimū ſedās dolozē z erbēs lapidē.deſcriptōe Aui.pro maiozi pte. R. ſuminirion:z ē apiū cāpeſtre:z dī apiū p ſeturā.ʒ.i.cypi egypti ſpice arōatice:ſeris papane.al.cinamo. caſſielig. pipis al. ſe.baucie:ſe acozi:ſe.vtrice:caulis z cardonis.añ.ʒ.ſ.ꝓficiāt trita cū melle: de q̄ ſumaſ ad magnitudinē auellāe cū vīo ōcoctōis capill.ve.recēt. ¶ Eliū. R. ſāguis birci ꝑparati filony romani eliy litōtripon eliy iuſtini. añ.ʒ.y. miſceāt ſil z fiat eliuz:deī de eo q̄titas.ʒ.i.p vice cū decoctiōe capilli ve. vl cū aq̄ raffani z ſeiuz cōiuz.B eliū puocat vrinā frāgit lapidē z remouet dolozē. ¶ Medicamētū exptū z ſublime aucte Serapiōis 4° breuiary. ca.21. R. lapidē q inueniſ i ſpōgia ſcolopēdrie:capilli ve. recētis:ſe.altee petroſilu oiuʒ.añ.ptes eq̄les. terāſ z cribelleſ:z ſi vis potes dulcozaſ cū ſuccharo al.z cū ſuccharo ꝓfici eliuz deī de eo cū aq̄ raffani.ʒ.iij.aut apu iciuno ſtōcho. ¶ Eliuz efficax Serapionis. R. ſe.bathece.i.pepōis cucume. citrulli z cucurbite:z fint illa ſeia mūdata milu ſolis vitri aduſti dauci:ſe.raffani.añ.ʒ.i.terāſ z cribelleſ:z ex eis fiat eliū cū melle diſpūato: aut cū ſuccb. doſ ei⁹ ē.ʒ.iij. cū aq̄ ōcoctōis ciceris nigri:multa ſūt alia eliа z plures ꝓficiētes ad pñs:nī iſta q̄ dcā ſūt ſufficiāt.

¶ Ꝓ 4.ª pte aduertendū eſt q ſi dolor eſt fortis nimis vexās dēm⁹ oī alia re ptermiſſa mitigare dolozē ad ſedā duz dolozē. ꝑ ordieſ regimē z dieta ſic ſupi⁹ dcm eſt. cōperit ḡ ſucc⁹ pulli oua fozbilia:z ea ḡ ſt leuia digōnis pance ḡtitatis z bōi nutrimēti. 2° ꝓmittiſ lenitio vētris cū cliſteri pigui z leui vl cū ſuppoſitorio vl cum leniriuo de caſſ. vt dcm eſt ſi fieri ꝑt:z B fiat ḡtū pōr:qz lenitio nāe eſt alleuiatio dolor⁹. Itē ꝓmittiſ vomit⁹ſi fieri ꝑt lenit. 3° ꝑcedaſ cū medicis ad ptē exteriozē:ſic balnea fomētatōes:aut vapozatōes cū ſpōgijs ēbroce emplatōes vnctōes fricatōes vētoſe z bꝺ. Et ēt ꝑcedaſ ꝓiter cū medicinis q̄ iteri⁹ aſſumū:ſic ſūt cōmiuētes frāgētes z expellētes lapidē:z ſil⁹ faciētes. ¶ De balneis nālib⁹:z q̄ ſūt ad hec ꝓferētib⁹:in gb⁹ exiſtit vtilitas z inuamtū:qz aperiūt pozos:dilatāt vias:diſſoluūt vētoſitatē:dolozes reprimūt:ēt būozes ſubtiliāt:z ſulfurea q̄da balnea ꝓferūt ad frāgēdū lapidē: ſicut pōit Aui. 18. tertij. aucte Ruffi. vbi dic.z Ruffus q̄dē dic q plima balneatio tinis ſulfureis frāgit lapidē:z B q̄dē docet exꝑiētia z rōne māiestū eſt ō balneo petrioli ciuitat⁹ Senēſis q̄ frāgit lapidez q̄ ſe balneāt in illo calculū in renib⁹ patiētes: q̄uis tale balneū nī m̄t⁹ ꝓferat paſſiōib⁹:q̄dā vo ſūt balnea artificialia ab auctozib⁹ medicie iueta:z valēt ad ſedādum dolozē:z mollificañ.lapidē:z ad puocañ.vrinā:de gb⁹ ꝓpnaſ balneū Raſ.9. Almā.ca.ō lapide renū z veſice. vbi dic:z igrediaſ tinā.ſ.eger in q̄ ſit aq̄ in q̄ cocta fiat folia cauliū z trifoliū z belregē ſief. aly vñt q ē artbemiſia.i. ſpēs abzotani z mētha ſtrū z fim⁹ colūbin⁹ z medulla.ſ. croci boztulani.i.cartami:exꝑiēt:z dic exꝑoſitoz B balneū cōpetē rōne būiditatis a q̄ remollit lapis z dilatāt vie:z rōne vtut⁹ berbaz ſubtiliaſ z icidit lapis. ¶ Balneū aliō ē apitiuū z remotiuū dolozis mūdificat renes z puocat vrinā z frāgit lapidē. R. malue biſmalue paritarie abzotani matricarie cartbami marini.i.bacicbie: ſe. altee:ſe.fenugreci.ſe.lini tribuli marini ſaxifragie miliū ſolis radicū bruſci radicū ſparagi graminis apu feniculi aniſi. M. iij. vl plus q̄tū ſuffic. pro aq̄ balnei bulliāt bec oīa vl ꝑtima ex iſtis:z fiat balneū. ¶ Aliō balneū molliciuū z mitigatiuū dolozis. R. ſe.fenugreci:ſe.lini:altee: malue:biſmalue:viola:z:flozis paritarie.añ. q̄tuz ſufficit pro aq̄ balnei decoquāſ bec oīa:z fiat balneuz. ¶ Aliud balneū qō eſt apitiuū mollificatiuū mitigatiuū dolozis z reſolutiuū vētoſitatū. R. ſe. aniſi feniculi carui anbeti flozis camomille melilori fenugre. ſe.lini altee paritarie apu creſonū petroſilu capill. ve. malue altee viola: ſcolopē.oiuz iſtoz accipiaſ q̄titas q̄ ſit ſufficiēs p balneo z ſeia aliq̄ fr frāgāſ z ſubpiſtenſ:demū bulliāt in aq̄:z fiat balneū i vaſe ō ligno aliq̄ flor oblōgo in q̄ ſedeat calculoſus ītātū q aq̄ coopiat vmbilicū:z fit aq̄ actu tepida:aut tātū cala q poſſit ſine āgustia ſuſtineri: nec ſtādū ē in dcō balneo ad ſudañ.m̄t⁹ ne ex ide accidat ōbilitatio: z ſi ē op⁹ iteref:z tūc tpis cū fit balneū cauēdū eſt ne recipiaſ frig⁹. ¶ De fomētatōib⁹ aut vapozatōib⁹ q̄ fiūt cū ſpongijs fomētatōes ſeu vapozatōes cū ſpōgijs fiāt ex decoctione rez poſitaz in balneo:z fiat boc mō recipiaſ ſpōgia magna z ponaſ in aqua calida decocrionis. rerum di ctaz z expreſſa:z calida ponaſ ſuper loco dolenti:z pluries iteref nec dimittaſ infrigidari ſup loco dem⁹: poſtea remota ſpongia coopiatur locus cuz pānolineo ſcu

Digitized by Google

calido:⁊ ẽt inungaſ locus dolens. ℌmẽratio ſicut docet Auic. bullianſ aq̃ ⁊ oleũ ſimul ⁊ madefiat ſpõgia in dcã aqua:⁊ exprimaſ ⁊ apponaſ loco doléti:⁊ itereſ pluries. ¶ De ſaccellis vel ſacculis factis loco ſpõgie eodẽ mõ fiunt ſacculi aut ſaccelli loco ſpongie de pãno lineo raro ſubtili: qui ipleanſ ex pulre rez dictarũ in balneo decoctoz ⁊ calidi ⁊ expreſſi ab aq̃ apponanſ ſup loco doléti.

¶ De embrocis. embroce fiãt cũ aq̃ decoctiõis camomille melliloti altee ⁊ furfuris: aut cũ aq̃ decoctõis rerũ dictaz in balneo. Modus faciẽdi accipiaſ ſpõgia ⁊ intingaſ in aq̃ calida:⁊ ab alto exprimaſ: vt cadat ſuper loco doléti. ¶ De emplis: empla fiãt ex rebus poſitis in balneo: addanſ olea ⁊ pinguedies q̃ dicenſ inferi⁹: ⁊ calida apponanſ ſup loco dolente:⁊ quotieſcq; ſtant ſup loco ſint actu calida ⁊ ſepe iterenſ vl ab extra cũ pãnis calidis cõ ſeruenſ ipſoz caliditas. ¶ De vnctõib⁹: in exitu vo a balneo fiãt inunctões circa renes ⁊ ilia ⁊ circa pectinẽ ⁊ ſup locũ dolozis: ſicut põit Serapio 4° breuiary. cap. 21. vbi dicit. Et eſt neceſſe vt adminiſtrẽt iſti empla ⁊ euapoz ationes ⁊ effuſiones oleoz ⁊ vnctões ꝑpe ſup ſtricturaz dozſi ⁊ loca vacua ventris ⁊ ilia ⁊ pecten: qõ eſt q; qñ iſta loca mollificanſ ⁊ dilatanſ meaz⁹ q̃ ſunt in eis eſt leuioz egeſtio lapidũ qñ expellunſ vtute medicinaz ꝓuocatiuaz vrinã:⁊ ẽt ſi fiãt vnctões alys tempozib⁹ q̃ in exitu balnei. Adhuc valet oleũ de ſcorpionib⁹ poſitum a ⁊ Raſi 9° Almã. ⁊ a Meſue deſcriptõe ſcõa. de oleis: ipm. n. expellit ⁊ frãgit lapides in renib⁹ ⁊ veſica ſi de eo ꝓtinuet vnctio:⁊ B eſt q; ſcorpiones ſua nã lapidib⁹ ℨtianſ gñantis in renib⁹ ⁊ veſica ſicut carnes vipere ℨtiaſ venenis ſerpentũ ⁊ reliquoz repriliũ venenoſoz:⁊ ita oleũ de ſcorpionib⁹ opaſ ℨ lapidẽ renũ ⁊ veſice: oleũ de cereſis ſicut ponit Joãnes Meſue iuuat ad expellẽdum lapides qui ſunt in renib⁹ ⁊ veſica: põt fieri de eo vnguẽtũ cũ cera:⁊ ſine cera fiat vnctio: oleũ õ granis citri ⁊ citrãgulo⁹ idẽ operãt. fiat vnctio: ſicut dz de alys. Oleũ de piperib⁹ confert dolozi renũ ⁊ veſice:⁊ frãgit lapidẽ. Modus faciẽdi dicta olea regraſ in antidotario Meſ. diſtiñ. 2ª. de oleis. ⁊ in 5° cañ. Auic. Ad idẽ valet oleũ de camomilla õ anbe to de amigdalis amaris: oleuz de lilio multũ valet: ſicut dicit Auic. ⁊ oleũ de alkeiri. oleũ vo balſami eſt mirabile in B. naz ſicut ponit Auic. eſt ſicut man⁹ dei pp ſuã nobilitatẽ. ¶ Dec igit olea valẽt de p ſe ⁊ ſola: ⁊ ẽt cũ alys pinguedinib⁹ mixta: de gb⁹ fiãt vnguẽta ⁊ cerota. fiat g̃ ſic. ℞. olei de ſcorpionib⁹. ℨ. vj. pinguedis anatis anſeris galline. añ. ℨ. 5. miſce:⁊ cũ cera fiat vnguẽtũ ſiue cerotuz.

¶ Aliud cerotũ eſt optimũ ⁊ exptuz. ℞. olei de anbeto: olei de camomilla de ſcoꝛpionib⁹. añ. ℨ. i. mucilaginis fenugreci: ſe. lini: altee. añ. ℨ. i. pinguedis pulli anatis anſeris ⁊ gallie. añ. ℨ. 5. miſce:⁊ fiat cũ cera vnguẽtũ ſiue cerotũ ⁊ inungãſ renes cbatin ⁊ pecten. ¶ Aliud vnguẽtuz qõ fit cũ oleo balſami. ℞. olei balſami de ſcorpionibus camomille. añ. ℨ. 5. pinguedinis pulli anatis. añ. ℨ. i. ß. fiat vnguentum cũ cera: de quo fiat vnctio circa locũ doloris: ⁊ poſt vnctionẽ apponaſ pãn⁹ line⁹ calidus. ¶ De fricatiõib⁹ fricatões facte cũ mãib⁹ ſtrigẽdo circa ilia pecten alcbatin ad B vt dilatenſ meaz⁹ ⁊ vie lapidis ſic põit: aut multũ valẽt: maxie poſt vnctões. ¶ De vẽtoſis: vẽtoſe multuz iuuãt ad ſedãduz doloꝛẽ. nã ſic dicit Serapio qñ ponit vẽtoſa ſup locũ ꝓmutat lapides ſtatim ꝓmutatione mirabili ⁊ ſedat acuitatẽ doloris. Modus ſit iſte. ponatur vẽtoſa vacua ꝑpe renes: poſtea faciam⁹ eam deſcẽdere paulatim ⁊ dirigam⁹ eã vſus ptẽ anteriozẽ declinãdo ad ptẽ iferiozẽ vſus pedẽ. Et vſus locũ in q̃ eger ſentit grauitatẽ ⁊ doloꝛẽ dz fieri appoſitio vẽtoſe poſt adminiſtraciõez balnei ⁊ aliozꝫ: ſi ãt ex appõne vẽtoſe iſurgẽt doloꝛ magn⁹ põaſ patiẽs ſtatiz in balneo ſcõ ex aq̃ decoctõis anbeti camomille fenugre. ſe. lini ⁊ altee: ⁊ addaſ oleũ. B balneũ mitigat doloꝛẽ ⁊ iuuat deſcẽſum lapidis. ¶ De motu iozdiato ẽt ad ſedañ. doloꝛẽ ⁊ facieñ. deſcendere lapidẽ boza ꝓria valet motꝰ ſubit⁹ ⁊ iozdiat⁹ ⁊ exercitiũ ⁊ figurare ſe ĩ motu figur⁊ diuerſis ⁊ egtare ſup eã male ãbulãte ⁊ male trotãte: ⁊ deſcẽdẽ fortiꝰ p ſcalas:⁊ ſaltare ſup altero pedu⁊ fortiꝰ: ⁊ fiãt B poſt balneũ ⁊ vnctões:⁊ poſt alia ſi fieri ꝓgrue ꝓt medicine iteri⁹ frãgentis ⁊ cõminuẽtis ⁊ educẽtis lapidẽ: de gb⁹ dcñ eſt in 3ª pticula z° ptis ꝓncipalis b⁹ capli:⁊ debẽt dari poſt exitũ balnei eodẽ mõ ſic dcñ eſt ibiõ ãz nuõ eſt iſta: vt dic Auic. decoq̃ malua cãpeſtris: ⁊ in decoctõe ei⁹ põaſ butyz ⁊ mel:⁊ ſumãt õ dcã decoctõe ĩ potu res plima boza paro riſmi. nã hec õcoctio vt teſtaſ Auic. frãgit lapidẽ ⁊ puocat vrinã ⁊ lenit iter ei⁹. ¶ De medicis ſtupefaciẽtib⁹ q̃ valẽt ad ſedañ. doloꝛẽ ꝓ ſilonũ romanũ deſ boza necita tis ⁊ doloꝛis magni ⁊ itelligo ſi vt⁹ eſt fortꝫ: alr nõ deſ. ei⁹ doſ fit. ℨ. 5. vl. ℨ. y. cũ vio albo claro ſubtili: idẽ õ tyriaca noua. ei⁹ doſ fit. ℨ. i. aut ei⁹. ⁊ deſ eodẽ mõ ſic ſilonũ: ⁊ dz tyriaca noua ab vno ãno poſtq̃ ẽ fcã vſq; ad ſex ⁊ iſtum modũ ſedãdi doloꝛẽ cũ balneis:⁊ alys terigit Aui. ℨ. cañ. ℨen. ca°. de cura lapidis renuz. ⁊ hec ſufficiãt ad iſtã ptẽ.

Sequit 3ª ps ꝓncipalis b⁹ capli de remotõe illoz q̃ in bac paſſiõe occurrũt: poſito regimie ꝑſeruatiuo de cura lapidis renũ: ſtat nũc vltio de bis q̃ in hac paſſiõe eueniũt determinare: hec ſũt ſic doloꝛ difficultas migẽdi ⁊c. ſic dcñ eſt in ꝓn°. ¶ De cura doloris. doloꝛ g̃ remouet cũ balneis emplis vnctõib⁹ embrocis fomẽtatiõib⁹ ⁊ medicis alys. ¶ De cura grauitat⁊ difficultat⁊ migẽdi eodẽ mõ dõz ẽ gp cura grauitatis in pectie ⁊ difficultas migẽdi:⁊ maxie ſumẽdo in potu medicis frãgẽtibus lapidẽ:⁊ ip̃z adducẽtib⁹ ⁊ vrinã ꝓuocatib⁹. ¶ De cura vlcer⁊ ⁊ viaz vrie eodẽ mõ cõpleſ:⁊ B fit cũ gete vomitu cũ aſſũptõe ſyrupi vio. ⁊ trocifcoz alkekẽgi ⁊ aqua melõ. ⁊ medicamie ꝓſolidatiuo vlcez ⁊ alys m⁹tis ĩ ſuo loco dõis. ¶ De cura excoriatõis: ⁊ de excoriatiõe ẽt ſil⁹ q̃ſi p oia eſt dõz õ cura mict⁹ languis. cura vo flõmia ex baſilica:⁊ fiat infridatio ⁊ ꝓſtrictio cũ medicis ad fluxũ ſãguis ⁊ cũ epithimatib⁹ ⁊ linimẽt⁊ ĩ dorſo ⁊ pectie exptl ⁊ notis ad ꝓſtrigẽdũ ſãguinẽ:⁊ fiat cũ gete m⁹ta ⁊ trãgulltate ⁊ ligatur⁊ mẽbroz extrẽoz ⁊ cũ vẽtoſis ⁊ cũ alys: ſic expedit: õ gb⁹ cũ bzeuitate dimittaſ ad pñs: ⁊ ſil⁹ dimittaſ determiatio vlterioz cũ ſufficiãt q̃ vtilioz dcã ſũt ad pñs cã bzeuitatis ⁊c. Iſta ſunt illa pauca q̃ ex dictis auctoz medicine collegi in cura lapidis renum ⁊c.

¶ Expliñtũ approbatiſſimũ ſiuglare qõ bũi a fidedigno reuerẽdo ſacreq; theologie magro Georgio fratre miozi in põtis tremulo ℨ cãcrũ q̃ ꝑles fuerũt exꝑti ⁊ ſanati ſũt p hũc modũ, vz vti ⁊c. ℞. ſmirili are ſegalis ceruſe argẽti ſublimati aluis roche cõbuſte auripigmẽti nitri. añ. ꝑtes eq̃les pulueriſẽt. Itẽ accipiaſ herba q̃ vocaſ noca ⁊ herba q̃ vocaſ materſylua ⁊ eaz folia ⁊ radices õficẽt ĩ furno:⁊ fiat ex q̃ls de p ſe puluis: accipiaſ tñ plus õ folys q̃z de radicib⁹ eaz. ĩ duplo ⁊ õ dcõ puluẽ accipiaſ tãta q̃titas gp capiat meſura q̃titas duaz ex pdcis reb⁹ oia pdicta redacta ĩ pluerẽ ſil⁹ miſceaſ ⁊ ſuaſ: qz ſuãdo ñ amittãt vtutẽ ſuã. Mod⁹ opãdi ſit ĩ hũc modũ: tãgaſ loc⁹ ifirmitat⁊: ⁊ ſi repiſ durities circa vuln⁹: puta gp vuln⁹ ẽ reda ctũ ĩ modũ circl⁊: ⁊ vltra illõ ẽ ĩ circuitu q̃dã durities: qz in illa duritie latet ifirmitas añ oia ĩ circuitu vlner⁊ q̃m ſe ptẽdit illa durities dũmõ vuln⁹ nõ tãgaſ: qz nõ ẽ neceſſariũ. põaſ ruptoꝛiũ qõ ruꝑat pellẽ ⁊ occultũ ſ̃udamẽtuz vulner⁊ patefiet. deide accipianſ molete: ⁊ tã in ꝓ vulnere q̃z in nouo facto ruptoꝛio apparebit q̃da⁊ nigredo car-

Digitized by Google

nis in modū carbonū quo nisi illa nigredo remoueat cū moleris: intantū ꝙ vndiq; fluat sanguis. Accipiat deide saluia sylueſtris: z terat in mortario. deide expmat succ⁹ ei⁹ z pmittat gescere vsqueqo clare scat. nam in fundo vasis in quo ponet succ⁹ ille descedet grossities: z aq̄ clara veniet ad sūmū. Si aūt nō possz hēi saluia viridis accipiat sicca z terat: z sup ea sic trita mittat vinū album bn̄ scū: z loc⁹ vlceris p die vl dimidiū diei sepe madefiat cū dicta aq̄ vl cū dco vino z tergat sanguis ꝙ exit de vlcere. Et si nullo mō possz hēi saluia accipiat solū de dco vino. deide accipiat ō supradicto puluere z femineū sup vuln⁹ vitañ. ꝙ coopiat vlcus subtili cooptura. deide accipiant fili pāni lini albi: z madefiāt cū saluia z coopiat dict⁹ puluis: z añq̄ trāseat dimidiū hore adeo tenaciter herebūt ꝙ ipse esset eos remouere: z fiet tumefactio in loco cuz maxio dolore: q dolor semp crescet p. xxiiij. horas: z postea icipiet remitti: z nūq̄ poterūt fili remoueri nisi sua spōte remoueātur: z si eis remotis in vlcere apparebit caro alba q̄si marcida plenū liberat⁹ est: si aūt rubea nō est secuta liberatio: ió iter. reuertēdū est ad dcm puluerē ꝑz modū p̄dictū: z totiēs ꝙ caro vlceris appeat alba: z q̄si marcida: z scias ꝙ añq̄ fili remoueātur a loco vlceris interdū ptereūt. xv. dies: aliq̄ mēſis: remotis filis nullo mō apponat aliq̄ō vnguētuz. Sz ponāt alij fili madefacti cū aqua dicte saluie: z aptent cū saluia: z intantū sic fiat ꝙ caro solidet nulla remanebit cicatrix: si sepe mutabunt fili madefacti cū dicta aqua.

¶ De pollutione nocturna cum dolore capitis.

Consilium. LXXIIII.

Iste nobilis patit pollutōes nocturnas frequēter cuz gbus emittit spma globosuz z grossuz multe q̄titatis cū multa titillatiōe z sensibilitate: z est macer pallidus pauci sanguis: z b venit sibi postq̄ p̄mo erat vsus multis venereis cū ardore z pp partū gbusdaz dieb⁹ abstinuerat: z ppter hoc q̄q̄z patit dolorē capitis: maxie in posteriori capite: q tñ non diu durat: z in sua sanitate est et macer: z est inuenis: z vult breue ꝓsiliū pro cura: z pseruatiōe a pollutionib⁹ z pro pseruatiōe ab illo capitis dolore: qui maxie accidit in estate. ¶ Preter hec cōsiderādum est ꝙ post cibū in dieb⁹ preteritis calefiebāt multū renes icipiēdo quatuor bozis post cibū: ita vt ipse manifeste perciperet z tedioſe z vnā vnā ō suis vidi ego cū pinguedine supnatāte satis grossa: z pulsus ei⁹ est minutus tendens ad duritiē cū leni velocitate z frequētia: ita vt multoriēs in istis modū appareat excedere nāles. Et pensatis oib⁹ que ex istis diligēs medicus pōt elicere ponā breue ꝓsiliū: z deus sit dator auxilij.

¶ Habitet in aere frigido z humido: dormiat in lecto: in quo sub linteamine sternantur folia salicis z diploidem ponet ex parte spine subtilem z apertam: z caueat a contrario hāz rerum omnino.

¶ Nō laboret imo gescat z si ambulat vtat leni ambulatione: z maxie in loco calido z in hora caliditatis.

¶ Studeat in bn̄ dormiēdo: ita ꝙ in die nāli dormiat sepe vel octo bozis ad min⁹: z in lecto supi⁹ descripto multuz coopt⁹: nec dormiat resupin⁹: z sup altero laterum: z post pmū somnū surgat z ambulet p cameā quousq; refrigeret: z ita faciet in scō: ita ꝙ nō ingrediat lectum ad dormiēduz nisi senserit se bene refrigeratū.

¶ In cibis suis ꝓsideratis oib⁹ disponibus: z q̄ adhuc satis est fortis in digerēdo bz vti cibis bn̄ nutrimētum bonū z viscosuz z satis multū: aut saltē grosſuz nutrimētū z bone sube: z nō sint nimis dure digōnis. Et vī mihi ꝙ debeat comedere panē mediocriter fermentatū z mediocriter coctū z bn̄ pistū: z ex optimo z mūdissimo frumēto cui nullū aduenerit nocumētū nō calidū vt a furno ferī: neqz nimis durum. ¶ Carnes vo sibi ꝓuenientes sunt carnes gallinaz icipiētiū ouificare: aut caponū mediocriter iuuenū: z silr pdicum z fasianoz z capretoz lactentiū z vitulōz z castratoz annaliuz z porcoz sylueſtriū iuueniliū: z sumant ille ptes que bn̄ viscositatē tenacē: sicut pedes z ptes ppe genua z ppe iuncturas: z dimittat carnes multū subtiles: sicut auicularz guazz: z carnes calidas: sicut anatū pipionū z anſez z passeruz: z dimittatur multū grosse: sicut carnes ficce z carnes boū: z sint cocte cū herbis z reb⁹ fridis. ¶ De piscib⁹ sunt ei cōuenientes aurate menule barbones albozi varioli: z siles bn̄es squamas z bonū odorē z bonuz saporē: z anguille et tolerāt: sz pisces saliti dimittat. ¶ Lancri vo fluuiales nō dico gābari si iuenirent essent boni z vehemēter vtiles eligi cū lacte vl aq̄ ordei: z silr possz cōedere lima cbias ſm oēs modū ꝑparatōis. ¶ Lac capraz est ei cōueniēs z lac asinaz: silr z lac mulieris vnūq̄q; eoz statiz sic ab vbere mulgeī: z ds sumi ieiuno stōcho in q̄titate. ʒ. iiij. vel circa: z post ips nō ds dormire: neqz multū labozare vl aliqd comedere vl bibere nisi postq̄ senserit ips decēdisse de stōcho: z silr pōt cōedere caseū recentez post alios cibos. Sed caseū veterē z salitū ds dimittere.

¶ Qua gallinaz recētia pōt comedere sumendo albumen: z totū: sed dū est in suspicione nocturnaz pollutionū nō debēt ee nimis tenella neqz nimis dura: sz sicut tenētia se. ¶ De granis pōt sumere in ferculo illa q̄ fiunt de frumēto macinato: sicut paltē: z silia: z laganas z minutetos z puos pastillos: q̄titate tñ qua digerātur z coquātur in brodio: in quo sint cocte bone carnes supradicte z berbe frigide: sicut portulace vl papaueris albi: z silr cōuenit ferculuz de amido de ordeo de farre panico milio z riço. Sed alia grana diuersis causis sunt dimittenda.

¶ De fructibus pōt vti piris z pomis coctis z anguria z cucurbita z cucumere: sz melioza fūt cocta: z pcedunt ei aliq̄ psica ante cibū z granata muza: sed reliq̄s fruct⁹ pp differētias cāz meli⁹ est dimittere. ¶ De radicib⁹ melius est ꝙ nō vtat eis nisi forte sumeret radiccm cicoree coctā. ¶ De berbis vo ꝓuenient ei lactuca portulaca endinia cicorea spīachia z atriplices lingua bouis malua: z ds dimittē oēs berbas amaras: aut acuti saporis: z tolerāt bozago buglossa acetosa lappaciū acutū: sz cōedāt cocte. ¶ De saporib⁹ caueat ab acceto: z ꝓfectoib⁹ ō melle z a spēb⁹ aromaticis: z ab anisō cimio: z silib⁹: z pt vti agresta non in multa q̄titate z succū granatoz. ¶ Melioza sunt ei elixa q̄ assa: z meli⁹ est sibi diuidere cibū in multas vices q̄ augmētare q̄titatē in vice vna.

¶ Potus ei⁹ pro nūc sit vinū nigrū stipticū tēperatū cuz aqua cisterne vel aqua ordei.

¶ Caueat oīo ne supueniat sibi flux⁹ vētris: imo si icipet statiz puideat cū ꝓstrictiuis in cibo: z in potu cū clistere cū vnguētis circa stōchū z vētrē. Si tñ vēter esset nimis stiptic⁹ faciat sibi clistere cū decoctōe capitis castrati: ita ꝙ coquat caput castrati vsq; ad dissolutiōez: z cum illo brodio fiat clistere. Aut faciat clistere cū oleo violato puro q̄ō sit saltē ʒ. x. vel. xij. Et oīo si ꝓsulerē sibi ꝙ capet pillas nisi veniat ad aliā diſpōnē nō capiet: vbi tñ dolor capitis ipm molestaret vel magna iflāmatio circa renes pōt cape. ʒ. i. pulpe casse: z ʒ. i. syrupi vio. dist̄patos cuz decoctione pruno⁹ violaz z tamarindoz.

¶ Caueat ab ira tristitia cogitatōe doloze inuidia odio: z vtat gaudio tēperato ꝓuersando cū ꝓsonis sibi dilectis.

Quantum ad vsuz medicinaz. primo ds attēdere ad coz infrigidādo ipsuz cū epithimatibus

matibus q̄ sepe remouent sup ipso. & sit epithima hȝ. Rx. violaꝝ ro. floꝝ borragis & bugloſſe floꝝ nenufaris vtriuſq; ſandali. cozalloꝝ albooꝝ & rubeooꝝ: ſemis lactuce & endiuie. aā. ȝ. i. oſſis ō corde cerui: folioꝝ melliſſe. aā. ȝ. 5. coſti. been albi & rubei gario. foly cinamo. aā. ℈. 5. cāphore. ȝ. i. cozticū pomoꝝ odoriferoꝝ & acetoſoꝝ. ȝ. 5. aque bugloſ. ȝ. iiȝ. aq̄ nenufaris & lactuce. aā. ȝ. vi. aceti. ȝ. i. & fiat epithima ſup corde. ℭ Itē epithimet ſpina tota de mane & de ſero cuȝ iſto epithimate. Rx. aque plantaginis & endiuie. aā. lib. i. aceti. ȝ. iiȝ. & fiat epithima. ℭ Poſtq̄ aūt epithi mauerit duab⁹ vel trib⁹ vicibus inungat ſpina cum iſto vnguento. Rx. vnguenti Sal. ȝ. quatuor: ſucci ſolatri. ſucci ſempuiue aceti. aā. ȝ. i. bulliant ſil' ad igne vſq; q̄ babeat formaȝ vnguenti: & addat cāphore. ȝ. i. maſticis. ȝ. 5. & fiat vnguentū. Et epar epithimet de mane ieiuno ſtōcbo cuȝ hoc epithimate. Rx. aque endiuie lib. i. ſandaloꝝ rubeoꝝ. ȝ. i. aceti. ȝ. iȝ. & fiat epithima. ℭ Et q̄ aliquo mō fortaſſis iederet pectus ꝓpter epithimata inungat totum pectus bis in die cum oleo violato: cauendo ne inungat ſtōcbus. ℭ Itē dȝ de mane quādo nō ſumit aliud electuariuȝ vel aliā medicinā ſumere bas pillulas. Rx. trociſcoꝝ de camphora ℈ ȝ deſcriptionē Meſue. ȝ. i. reficiant pillule de nouo cuȝ ſyrupo de nenufare. & dentur oēs in vice vna in auroza. Et ſuper illis bibat ſyrupi roſati & aque roſate. aā. ȝ. i. ℭ Itē q̄n iſtos trociſcos capere nō vellet pōt ſumere de boc electuario. Rx. ſeminis lactuce & endiuie. aā. ȝ. 5. ſeminis papaueris albi. ȝ. i. ſpody. ȝ. y. ſyrupi ro. ℈ tum ſuffi cit: & fiat electuariū: de quo ſumat coclear vnuȝ ꝓ vice.

ℭ Poteſt etiā vti iſto reſtauratiuo. Rx. brody caponis pinguis ȝ bñ ſufficienter cocti lib. i. çucchari lib. i. bulliant ſil' ita q̄ fiat ſyrupus: & ſit çuccharuȝ triū coctaꝝ: deinde Rx. carniū ex ala caponis bene piſtataꝝ lib. 5. medulle ſeminū cōmuniū frigidooꝝ: amigdalaꝝ mundataꝝ. aā. ȝ. i. carniū limacbiaꝝ bñ coctaꝝ & piſtataꝝ. ȝ. iiȝ. ſeminis poꝛtulace ſandaloꝝ albooꝝ & citrinooꝝ. aā. ȝ. i. 5. cinnamo. macis cardamomi. aā. ȝ. 5. galange. ȝ. i. miſce oia & fiat confectio in forma electuarij. & ſi non placet ſibi q̄ ponant ibi carnes limacbiaꝝ faciat exiccari limacbias in furno leuis caliditatis: ita q̄ ſint puluerizabiles: & ponat puluis in dicto electuario loco carnium. de boc electuario pōt ſumere in p̄n⁹ vel i fine prādy vel cene vnū vel duo coclearia: & ſil' ſi q̄ boza diei vl' noctis videret ſibi q̄ idigeret refectioē.

ℭ Inter cetera tū bēat mēti q̄ oīno camera ſua irrozetur ſepe cū aq̄ frida & q̄ in ea ſternant folia & rami ſalicuȝ & vitis & lactuce & ſimiliū. ſed nō ponat ibi ramos calidos ſicut cozices rami piſcoꝝ & lauri & mentbe & maiozane & ſil'ia. & q̄ oīno caueat ab exceſſu caloris: & q̄ de nocte q̄n vadit dozmitū p̄mo infrigider pedes & crura in aq̄ frida & ſtatiȝ ſicut excitat poſt p̄mū ſomnū ſurgat a lecto: ita q̄ bñ refrigeret. & remoueat ſua epithimata: ꝑcipue ad ſpinā & ad coz. ℭ Itē ſumere omni mane. ȝ. iiȝ. aque diſtillationis limacbiaꝝ cū çuccharo eſt valde cōueniens: & iſta puto cum dei laude ſibi ſufficere.

ℭ De gomoꝛrea cum debilitate digeſtiue ſtomachi: & caliditate renum. Conſilium. LXXV.

Stenobilis patitur fluxū ſpermatis inuoluntariū & fluit multoties in ſomnis & multoties in vigilia: & maxime q̄n egerit aut q̄n mingit. & tunc exit abſq; ſenſu aliquo voluptatis: & abſq; erectione.

ℭ Ex quibus arguit q̄ cauſe in hac paſſione ſunt debilitas ꝓtentiue valoꝝ ſpermatis & tenuitas ſubſtantie ſue: accidit ēr ſibi debilitas digeſtiue ſtōchi & in renibus ſentit caliditatem: & ideo dȝ vti regimine infraſcripto.

ℭ De mane anteq̄ comedat vrat exercitio: nō tñ multum fortiter. & melius eſt exercitiū cū manibus & partibus ſuperioribus in quo nō expectet ita fatigari q̄ ſudet: & poſt cibū aut leuiter ambulet aut quieſcat.

ℭ Habitet i aere claro tēdēte ad frigiditatē aut ſiccitatē: & ꝑcipue caueat a calefactiōe renū: ita q̄ veſtē ſtrictā poꝛtet ſciſſaȝ i ꝑte poſteriori i directo renuȝ: ꝑcipue in eſtate.

ℭ Dozmiat in camera inter duo ſolaria recenti in lecto ſine plumis: aut ſup cuius plumis ſit poſitū materaciuȝ vel cultra & ſub linteaminib⁹ ponat de ſero multuȝ de folyȝ ſalicis in loco vbi dȝ iacere: & dozmiat nō nimiū cooperto⁹ nec ſuper ſpina ſed ſuper altero laterum: & ſufficit ſibi ſomnus ſex vel ſeptem bozarum & ſomnū meridianum vitare debet: nec ſtatim poſt cibū dȝ ire dozmitum.

ℭ Si nō dȝ bene beneficiū ventris pōt in eſtate comedere puma matura ante alios cibos aut facē fercula de blitis & maluis. aut de mercuriali. aut facere cliſteria in q̄b⁹ ponaꝝ ierapigra. ȝ. i. & olei camomellini. ȝ. iȝ. & ſalicū decocrione aniſoꝝ feniculi & centauree minoꝛis & blitarum.

ℭ In ſuis aūt cibis vtaꝝ pane ex optimo frumēto nō multum fermentato nec ſalito. ℭ Et in ferculis vtatur milio toꝛrefacto aut riço aut panico aut farre aut ordeo aut paſtillis vel laganis aut frumento cocto: & oīa iſta ſint cocta cū brodio carniū vel cōdita cum amigdalis. ℭ Et de berbis poteſt vti conſolida: accetoſa: boꝛagine: cicoꝛea: endiuia lactuca bugloſſa: ſȝ dȝ cauere ab berbis ſine ſtipticitate & pōt capere de roꝛe marino & de menthaſtro cū aceto.

ℭ De radicibus dimittat paſtinacham & raffanū & enulā & radices perroſilini & ſimiles: ſȝ radiꝛ cicoꝛee & roſtri poꝛcini & rape ſunt ei ꝓuenientes. ℭ De fructib⁹ dimittat ceraſa & moꝛa & poma niſi ſtiptica & cocta & pira exceptis illis que cōiter coquunt & melones & citrullos & angurias & cucurbitas oēs ꝓpter nimiā aquoſitatē: dimittat etiā perſica niſi ſicca & vuas dulces multum aquoſas: ſed pōt vti vuis groſſis nō dulcibus & agreſta & coznis & ſoꝛbis & neſpillis & citonys coctis & granatis muçis poſt cibuȝ: & pōt vti auellanis aſſatis: ſed caſtanee ꝓpter ventoſitatem nō cōueniunt: paſſule aūt cum arillis ſunt vtiles: & dimittantur ficus recentes & ſicce & dimittant cappares & ſparagi.

ℭ De carnib⁹ pōt vti vitulo lactente capzeto ānuali poꝛco ſyluestri roſtro & pedib⁹ poꝛci domeſtici capriolo & leꝛe: ſȝ agnos & poꝛcos domeſticos dȝ dimittere & omnes carnes ſalitas. De auibus pōt vti capone & gallina & turture & turdis: ſed dimittat aues aquaticas & paſſares. & in oꝛibus eligat ſibi viſcoſiores ſic iuxta crura & pedes. ℭ De caſeo cōuenit ſibi recens: cum pauco ſale: ſed ſalitum dimittat: & ſimil' lac niſi fuerit coctuȝ vſq; ad quae cōſumptionem. & oua gallinaruȝ ſunt ei conuenientia magis cocta q̄ ſoꝛbilia: nō tamen ex toto dura. ℭ De piſcibus pōt vti granaris cancris anguilla & alijs piſcibus boni odoris & ſapoꝛis: dūmodo nō excedant in q̄titate & non ſint ſaliti: & ſil' poteſt comedere limacbias & toꝛtucas: & dimittat ſpecies niſi piper.

ℭ Caueat ſibi a cogitatione in venereis & ab aſpectu & cogitatione & locutione agitantibus ad venerea: & bec de regimine ſi addatur de potu.

ℭ Potus eius ſit vinum nigrum ſtipticum & temperet cū aqua ferrata: & caueat a vinis acutis.

Purgetur nunc recipiendo banc medicinā cum ſyrupo infraſcripto. Rx. ſyrupi de ſtichados oxymellis ſquilitici. aā. ȝ. y. ſyrupi roſa. ȝ. iiȝ. aque bugloſſe aque endiuie aque ſaluie. aā. ȝ. iiȝ. & eſt ſyrupus ꝓ quatuoꝛ vicibus ſumaꝝ calidus in auroza. ℭ Sumpto ſyrupo ſumat hāc medicinam. Rx. ſeminis lactuce. ſeminis endiuie. ſeminis poꝛtulace. aā. ȝ. i. aque endiuie. ȝ. viȝ. contundant & ſemia & bulliāt omnia ſimul vſq; ad medietatis

Digitized by Google

cõsumptionẽ lento igne:postea coletur:& in colatura addaſ reubarbari electi.ʒ.i.ſ.ſpice.ℨ.i.oxymellis ſimplicis ʒ.i.& hec medicina bibaſ calida vna boza ante diem. Et ſimilem faciet purgationeʒ in menſe ſeptemb:is pxime futuro poſt mediũ mẽſis. ¶ Omni ſero qñ vadit dormitum inungat renes cũ iſto vnguento. ℞. vnguenti Galeni ʒ.iiȝ.ſucci ſempuiue.ʒ.i.aceti.ʒ.ſ.cere paꝛ.& fac vnguentum quo inungant renes ſolũmo. ¶ Item ſi poteſt puocet ſibi vomitũ ſemel in menſe poſt cibos vnctuoſos & ſalitos & multos & potũ multi vini dulcis.& poſt vomitũ nõ comedat neqȝ bibat niſi fortiſ exiſtente fame & ſitiꝛ & pro illa vice comedat de pullo paruo aſſato. ¶ Item oi ſepti mana ſemel ſumat.ʒ.i.optime tyriace cum.ʒ.i.aque melliſ ſex bozis ante cibũ:aut ſi non bȝ tyriacam quam ſciat valde bonam:tunc ſumat de bono metridato. ¶ Itẽ ℞. cimini ſeminis rutbe ſeminis agnicaſti mentbaſtri ſicci. añ.ʒ.i.ſyrupi roſati.ʒ.viȝ.ſeminis pozulace.añ.ʒ.y.piſtẽtur piſtanda optime:& fiat electuariuȝ cum predicto ſyrupo:& ſumat de boc electuario omni mane.ʒ.y.

¶ Oꝛ ſi vehementer moleſtareſ ab bac paſſione ſumat de ſero quando vadit dormituꝛ.ʒ.i.puluꝛis immediate ſcripti cum.ʒ.i.ſyrupi de papauere. ℞. veſicarũ piſciuȝ pozci ſylueſtris & domeſtici capꝛe birci.ana.exiccentur & fiat pulꝛis.& ſumaſ vt dixi & ponatur parum puluꝛis galange.

¶ Item renes lepoꝛis decocti cum anbeto ſemine apij & piretri & comeſti:mirabiliꝛ valet. ¶ Item. ℞. olei coſtini olei de ſquinanto olei de piperibus.añ.ʒ.y.aque plantaginis lib.i.balauſtiaꝛ gallaꝛ.añ.ʒ.i.myrtilloꝛ gariofilozũ. añ.ʒ.ſ.acoꝛi.ʒ.y.bulliant omnia ſimul vſqȝ ad aque conſumptionem:poſtea coletur & addaſ cere quantuȝ ſufficit & fiat vnguentum quo inungaſ pecten abzaſis pilis:& illõ qõ eſt inter anum & virgam & ẽt intra anum. ¶ Item ℞. aque in qua fabꝛi extinguunt ferramenta ſua lib.ỉx.gallarum cypꝛeſſi lib.y.herbe iue lauri camomille ſaluie ſticados arabici maiozane.añ.lib.ſ.fac bulliri omnia ſiſ vſqȝ ad ſexte ptis conſumptionẽ.poſtea in fine addaſ ſulfuris viui aluminis ſcariole añ.ʒ.i.& deponaſ ab igne ſtatim:& poſt factam purgationem ſedeat in iſta aqua nõ multum calida:ſed tamen ita vt non percipiat frigus:imo potius calozeȝ:& attingat aqua ſupra pecten quatuoꝛ digitis:& qñ ſurgit exiccetur bene cũ pannis calidis:& poſtea inungaſ cum predicto vnguento:& iteretur iſtud regimen de menſe in menſem. Et cõfert ei in ꝓncipio prandij capere.ʒ.y. diacimini cuȝ foliȝ rutbe iuxta deſcriptionem Meſue & in fine prandij vti coziadro pparato:ſumẽdo vnũ coclear de eis ꝓ vice:& puto iſta ſibi cum auxilio dei ſufficere.

¶ De oppilatione venarum matricis cum doloꝛibus in tẽpoꝛe menſtruationis. Conſilium. LXXVI.

ISta domina egregia patitur oppilationem venarum matricis ex preſentia humoꝛ groſſoꝛ & viſcoſoꝛũ:maxime flegmaticoꝛ:& matriꝛ tota videſ talibus humoꝛib⁹ ibibita:& illa eſt cã multiplicationis vẽoſitatũ in matrice & retẽtionis mẽſtruoꝛ. nõ cõplete.ſȝ ꝙ pauciſſimũ mẽſtruat:& nõ cũ debito oꝛdine neqȝ cũ debito coloꝛe. ¶ Et ẽt eſt cã ꝙ in tẽpoꝛe mẽſtruationis patiẽ doloꝛes foꝛtes in ventꝛe & in capite:qꝛ cõmota mã & agitata nõ bñs libeꝛ exitũ vẽoſaꝛ in venis mẽſicis & locoꝛ vicinoꝛuȝ & euapoꝛat ad caput:vñ cauſat hos doloꝛes. ¶ Et qꝛ non ſufficienter purgaſ accidit ſibi in tẽpoꝛibus intermedys frequenter emigranea humoꝛibus qui retinenſ aut coꝛ vapoꝛibus capiti communicatis. Et ego ponã cõſilium. Et ſit deus daꝛ auxiliu.

¶ Primũ igiſ fiat ꝙ aer ſue habitationis ſit ad ſiccitatez decliuis mundus a malis vapoꝛibus lacuum aut locoꝛuȝ clauſoꝛ:& ſterquilinoꝛũ & nõ ſit ventoſus:imo minimus ab auſtro & boꝛea. ¶ Jtaqȝ cameram babeat inter duo ſolaria cũ feneſtris ad oriẽtẽ apertis:& in mane permittatur radios ſolis ingredi:& ſit aer tẽperamẽto vicinus in caliditate & frigiditate:ad leuem tñ caliditatẽ declinans: & bec diſpoſitio in camera requiraſ in byeme cuȝ igne facto de lignis ſiccis cũ berbis odoꝛiferis:& lignis odoꝛiferis vl ſaltẽ ſiccis:& nõ cũ igne carbonũ ſuffocatoꝛ. ¶ Lõ ſideret aũt ꝙ ſi aer quẽ babitat ſit bumidus nimis trãſferaſ ad ciuitatẽ vel caſtrũ ſicci aeris vel clari & in tẽpoꝛibus ꝙbus aut venti dominanſ aut nebule aut pluuie aut vehemens frigus nõ egrediaſ ad apertum aeꝛ:& in loco babitationis ſemper ſit multum de rutba.

¶ Cibus autẽ ſit panis ex farina optimi frumenti mundi pꝛecipue a lolio:& cõuenienter coctus:& bene fermentat⁹ & mundus a coꝛtice exteꝛioꝛi:& inter ꝑnã & quartã diem: ita ꝙ nõ comedaſ calidus ſtatim vt a furno feꝛtur:nec nimis durus. ¶ Carnes aũt ſint perdicum faſianoꝛ pullorum turturũ pipionuȝ volare incipientium de colũbario alaudarum paſſerũ & paruaꝛ auium. Aluiũ aũt aquaticaꝛuȝ carnes omnino fugiat. ¶ Ex quadrupedibus carnes conueniunt bedoꝛ caſtrati annualis vituli lactẽtis pozci ſylueſtris nõ multum iuuenis nec multum antiqui:ſimiliter capꝛioloꝛ lepoꝛuȝ. Et fugiat carnes veteres:& nouter natozum capita & colla & ſanguinem & omnia interioza vt epar & inteſtina. ¶ Piſces viteꝛ ſine ſquamis & paludoſos:& ſimiliꝛ oẽ genus granari & cancꝛos & oſtracba vitare deꝛ. ¶ Ouis ſozbilibus vti põt ꝓcipue vitello dimiſſo albumine. Caſeuȝ & lac fugiat. ¶ Legumina viteꝛ:niſi bꝛodium cicerũ ꝓcipue rubeoꝛ quo vti põt. ¶ Ex granis poteſt vti milio panico:ſed paꝛ cum carnibus coctis. ¶ Ex berbis vtaſ rutba pꝛecipue ꝑm omnem modum admiſtratiõis: ſaluia:ſerpillo:oꝛigano:calamento:byſſopo:tbimo:& ſaturegia:& pulegio. Et caueat atriplices:blitas:lactucam:caules:cucurbitas:poꝛrũ:cepe:alliũ & raffanellus & ſimilia:& apium pꝛecipue vitetur. ¶ De fructibus non capiat nimiã quãtitatẽ ſed tolereniſ ante prandium ficus bene mature recentes & ſicce & paſſule & vue bene mature & aliqua ceraſa & aliquid de melone & pruna valde matura pꝛecipue nigra:pira vo & poma & perſica & granata niſi dulcia:& citonia & neſpilla & ſozba & cozna & caſtanee dimittantur:põt tñ poſt cibum vti amigdalis dulcibus & granis pini & auellanis aſſatis & paucis nucibus:ſȝ poma citrangula & lymones:& citra:& cucurbite:& angurie & cucumeres dimittantur. ¶ De radicibus põt capere de radicibus petroſilini & paſtinacbam & carotũ & napones citrinos paruos & enulaz:ſed rapas & napones magnos debet dimittere. ¶ Jn cibis ſuis poteſt vti aniſo toꝛrefacto feniculo cimino pipere ginꝛibere:maxime tñ eſt cõueniẽs cinnamomum ſed caroto non vtatur.

¶ Jn potu autem ſumat vina alba ſubtilia in byeme potẽtioza.in eſtate minoza.

¶ Opꝛ vt oĩo eniter repletionẽ & nauſeatiuam ſatietatẽ: viteꝛ etiam nimiũ ieiunũ:& optimũ eſſet vt cibi vni⁹ quẽ ſumere cõſueuit in ſanitate ad ſaturitatẽ duas partes comedat in prandio & in cena tertiam partem.

¶ Prouideat etiam ꝙ omni die babeat beneficium ventris aut ſumendo ante prandium decoctionem blitis vel mercurialis aliquid aloe:aut ſumendo cliſtere qõ eſt melius & nullo modo permittatur quin omni die babeat beneficium ventris.

¶ Quãdo purgata eſt in mane poſt emiſſionẽ ſupfluitatũ vtatur exercitio longo & ſatis foꝛtiſ:in quo tñ nõ ſit foꝛtis capitis agitatio:& faciat poſtea omni mane ſiccari coꝛpus cum pannis trabendo deoꝛſum incipiendo a ſpatulis &

deſcẽdẽdo

descendēdo ad renes ⁊ nates ⁊ coxas ⁊ crura ⁊ brachia ⁊ pectus ⁊ ꝫ ante prandiuꝫ qñ medicinam solutiuam non sumpſiſſet:⁊ qñ caput eſt plenū non faciat fricari caput. ¶ Sed poſt debitas fricationes fricato corpe reſiduo faciat fricari ⁊ pectinari caput:⁊ qñ maiorē grauitatē ſentit in capite:tunc nō faciat tātū fricari corpus:ſꝫ applicet ad ſpatulas ⁊ nates ⁊ coxas ventoſas cū igne multo:⁊ faciat ligari extrema ligatione doloroſa que cito diſſoluat ⁊ itē ret̄. ¶ Poſtq̄ aūt comedit anteq̄ a ventre cibus deſcendit nō exerciteturſed aut quieſcat aut leuiter ambulet ⁊ ſuauiter:⁊ oīno tūc caput no agiter:nec inclinatuꝫ teneat. ¶ Exercitꝫ q̄ritas ſit vſq; ad laſſitudinē leue:⁊ vitet aſpe cum motuū circulariū:⁊ ab alto:⁊ vitet longam morā in balneo:⁊ effuſionē multe aque calide in caput.

¶ Somnus eius ſit nocturnus:⁊ nō diurnus:niſi fortaſſis in mane ante tertias:⁊ ſit ſex horaꝝ vel circa:⁊ ſit capite bene eleuato:⁊ corpore cooperto pannis bñ:⁊ ſuper altero laterū ⁊ incipiat duabus horis poſt cenaꝫ. ¶ Somnū ẽo diurnum ⁊ ſomnum poſt multam replecionem:⁊ ſtatiꝫ poſt comeſtionem vitet omnino.

¶ Laueat ſibi a timore ⁊ triſtitia ⁊ ira ⁊ ab oīb⁹ q̄ iſtas paſſiones cōmouere pñt:⁊ p̄cipue a timore:imo gaudeat conuerſando cū dilectis ſuis:⁊ audiēdo q̄ placida ſunt:ſꝫ abvſu venereoꝝ abſtineat q̄tū ē poſſe. ¶ Et hec de regimine illa domina fuit iſto anno ſufficienter purgata nō opꝫ q⁹ in hac eſtate vſq; ad mediuꝫ ſeptembris vtaꝫ foꝛtibus purgationibus:ſed ſufficit ſibi tribus vicibus in meſe ſumere in auroꝛa.ȝ.i.barū pillulaꝝ:⁊ ſi purgarent vltra quatuoꝛ vices bonas pro vna aſſumptione:tunc ſufficit q̄ capiant ſemel in menſe. Rx. pillularuꝫ de iera.de octo rebus.ȝ.i.agarici ſerapini oppoponacis.añ.ȝ.i.cinnamomi.ſalis gēme.añ.ȝ.ſ.conficiantur pillule cum aqua calamenti. ¶ Item cōuenit ei vti maſtica toꝛio vel caputpurgio ⁊ qñ facit vnū nō faciat aliud.⁊ bonum maſticatoꝛiū. Rx. maſticis.ȝ.i.ſtapbiſagrie.piperis. piretri nuciſmuſcate.añ.ℨ.ij.nuxmuſcatū ⁊ piretꝝ fiant in parua fruſta:reliqua ſūt integra:⁊ ſumaꝫ de toto mediū coclear pro vice:⁊ maſticeꝫ per horā. ¶ Caputpurgiū bonū. Rx. ſucci bliris crude q̄tum ſufficit ⁊ trayciaꝫ per nares bis vel ter omni mane ⁊ oī ſeptimana fiat q⁹ aut vno aut ambobus iſtis vtaꝫ ſaltem tribus diebus. ¶ Item in lauacris ſui capitis.ſ.cum liſciuio cū quo dꝫ lauari faciat p̄mo bulliri p quartā ptē horeſtercoris colūbini de colūbario ſicci qō non tetigit aquaꝫ.ȝ.ij.folioꝝ ſene ſticados arabici.añ.ȝ.i.nucum cypreſſi.ȝ.i.

¶ Oꝛ ſi contingat q⁹ doloꝛ ille capitis foꝛtiter inuadat eaꝫ. p̄mo recipiat de pillulis nūc ſcriptis.ℨ.iij.duabus horis ante diem:⁊ facta iſta purgatione faciat ſibi cliſtere de ſero cū decoctione oꝛdei ⁊ furfuris:⁊ cū.ȝ.i.guccbari rubei:⁊ ſi doloꝛ nō ceſſat tunc faciat ſibi poni ventoſas cuꝫ igne ſine ſcarificatiōe p̄mo in natibus ⁊ coxis:⁊ vltimo in ſpatulis. ¶ Et apponat ſuper locuꝫ doloꝛis ℔ epithima. Rx. fecis encauſtri ſcriptoꝝ q̄tū opꝫ:⁊ addaꝫ tantū aceti foꝛtis ⁊ aq̄ vitis q⁹ fiat ad modū vnguenti ſpiſſi:⁊ ponaꝫ ſuper fronte ⁊ timpore ⁊ ſuperſtringaꝫ cum puluillo.

¶ Item qñ eſt prope tēpoꝛa meſtruationis per octo dies ſedeat in huiꝫ balneo de mane ieiuno ſtomacho p quartā ptē horе. Rx. radicū ebuli radicuꝫ altee.añ.lib.i.calamenti lib.ſ.ſeminis lini ⁊ fenugreci ⁊ folioꝝ lauri añ.ȝ.ij.bulliant in aqua ſufficienti p balneo ⁊ innouent̄ res qñ incipit balneū nō habere bonū odoꝛē. ¶ Quando aūt ſentit p̄n̄ meſtruationis ſupponat p̄mo ſibi radicē taſſi barbaſſi.aut malue aut maluauiſci ad modū digiti inunctā cum lilio oleo ⁊ oleo de ſpica.Et ſi nō ſufficit ſupponat ſibi de mercuriali recenti quantitas ad modū digiti.⁊ teneat ꝫ q⁹ pōt tolerare. ¶ Oꝛ ſi poſt menſurationē appareret ſibi q⁹ parū eſſet purgata:tunc pōt tenere inferius tribus nocibus boc ſuppoſitoꝛiū. Rx. coti carminati q̄titatem ſufficientem:⁊ fiat ad modū digiti paruiꝫ poſtea infundatur in terbentina:⁊ ligeꝫ cum filo:ita q⁹ poſſit faciliter eꝛbi:⁊ teneatur per longitudinem noctis. ¶ Item vtatur ſepe de mane iſto electuario. Rx. ſpēꝫ diambꝛe:ſpecieꝫ diacinamomi:ſpēruꝫ diacimini.añ.ȝ.i.mellis deſpumati boni lib.i.ꝑficiant̄ ſimul ⁊ addaꝫ diacalamenti lib.i.⁊ miſceāꝫtur. Et ſumat de mane.ȝ.i.in eſtate ⁊.ȝ.ij.in hyeme:⁊ pōt de boc electuario ſumere ante prandium quando videt̄ ſibi q⁹ non bene digerat.

¶ Aduenіente aūt fine ſeptembris opꝫ purgari ordinarie ſumendo būc ſy. Rx. ſyr. de calamēto oxymellis ſgllitici. añ.ȝ.i.aque arthemiſie.ȝ.ij.⁊ eſt p vna vice:ſumaꝫ ſex vicibus calidus vna hora ante diem:⁊ ſupdoꝛmiat ad min⁹ p horā. ¶ Sumpto ſy.ſex die⁹ ſumat has pillulas duabus horis añ diē ⁊ ſupdoꝛmiat p horā ſi pōt añ diem:ſed poſt oꝛtū ſolis nō doꝛmiat niſi cōpleta opatione. Rx. pillularuꝫ de ſerapino.ȝ.ſ.pillulaꝝ fetidaꝝ:pillulaꝝ cochiaruꝫ. añ.ℨ.i.fiant pillule ſeptē cū aq̄ matricarie. ¶ Et ſimiles purgationē dꝫ facere in p̄ncipio marty ⁊ in tēpoꝛe intermedio vti regimie ⁊ medicinalibus ſupꝛaſcriptis:magis etiam q̄ in eſtate. ¶ Itē debet tenere menti q⁹ vtile eſſet ei oī ſeptimana ſemel recipere cliſtere boc mō. Rx. calamenti arthemiſie blite maluc.añ.M.i.cimini carui aniſoꝝ carui dauci.añ.ȝ.ſ.cōundant̄ ſemina centauree minoris.ȝ.ij.bulliant ſimul omnia in aqua ſufficiēti vſq; ad cōſumptionē medietatis:poſtea coletur ⁊ in colatura addaꝫ olei de lilio olei rutbacei olei laurini.añ.ȝ.i.bñdicte ierepigre.añ.ȝ.ij.ieralogodion.ȝ.i.ſalis parū ⁊ fiat cliſtere. ¶ Notet q⁹ loco electuary ſupꝛaſcripti conuenit ſibi bibere de mane decoctionis.ȝ.i.calamenti montani q̄ ſit cocta in lib.i.aque quouſq; redeat ad medietatē:⁊ bibaꝫ cum ꝯcbaro:⁊ hec cum dei laude ſufficiant.

¶ De mala cōplexione frigida matricis cum fluxu menſtruali indebito:⁊ ſterilitate ⁊ curſu matricis humiditatis. Conſilium. LXXVII.

QUedam nobilis domina circa annos q̄ſi 24. iam ſunt octo anni cū eſſet valde puella peperit filiū partu nāli ⁊ bono:⁊ ſequenti anno impregnata aboꝛtiuit ſequente aboꝛſum fluxu ſanguinis plurimo pro quo reſtringēdo gdā medicus fecit eam ſedere in balneo ex aceto puro:⁊ poſtea ſiue per hec ſiue p alia reſtrictus eſt fluxus ſanguinis:⁊ nō obſtāte q⁹ paſſa ſit poſt illud tempus fluxum menſtruoꝝ de menſe in menſem in quātitate debita ⁊ ſine malis accidentibus:tamen patitur curſum matricis per quē fluunt humiditates frigide albe fere cōtinue:ſꝫ qñꝫ magis:⁊ qñꝫ minus ⁊ nunq̄ poſtea impregnata eſt nō obſtante:q⁹ vt dicit multotiens retinet ſemē viri per vnuꝫ diem:⁊ per duos:imo dicunt q⁹ aliq̄ vſq; ad.viij.dies:⁊ eſt pallida frigidi corporis poti⁹ tenuis q̄ carnoſa:ſꝫ non multū.hic eſt caſus. ¶ Ex que verisimiliꝫ cōcludere debemus q⁹ ꝑpter cōplexionē frigidam ⁊ humidam matricis cum mā flegmatica ſemen viri q̄uis attrabaꝫ tñ extinguitur ⁊ apparet q⁹ cura huius diſpoſitionis eſt cura male cōplōnis frigide ⁊ humide in matrice cū mā in qua diſpōne ēt totum corpus cōmunicat.

¶ Aer ſue habitationis poſ eē clarus ſiccus declinis ad caliditatem nō tñ multū exceſſiuaꝫ:⁊ in hyeme dꝫ tēperari cū igne de lignis ſiccis:⁊ ipſa dꝫ eſſe bene induta ⁊ bñe caligas bonas ⁊ ordinationem pannoꝝ:ita q⁹ pedes ⁊ crura nullo modo ſint frigidi:⁊ ſiſ nates ⁊ genitalia:⁊ vitet aerem humidum ⁊ fetidum ⁊ ventos auſtrales.

Digitized by Google

¶ Quo ad exercitiū vtile est ei ieiuno stomacho labozare tā cū manib⁹ q̄s cuz pedibus ambulādo ⁊ exercendo brac chia in opib⁹ dom⁹:⁊ dz eē labor satis longus nō multuz fortis:ita tñ vt faciat anbelitū frequētari ⁊ corp⁹ manifeste calefieri:⁊ si bz getes itermedias nō est maluz:sed qñ incipit fatigari dimittat laborē:⁊ hoc exercitiū sit in loco sicco ⁊ parūper calido:⁊ si post exercitiū fricarent crura coxe ⁊ bracchia ⁊ corp⁹ cū mantilibus lenib⁹ esset vtile.

¶ Et bonū est ei q̄ intestina sua mūdent a fecib⁹ ⁊ flegmatib⁹ q̄ in eis multiplicant maxie cuz bȝ clistere. ℞. cimicaruī corzdumeni.siseleos folioz rutbe siccoz.aā.ʒ.i.ꝑ mūdant grosso mō ⁊ bulliāt in aq̄ sufficiēti vsq; ad medietatis ꝓsūptionē:⁊ de hac decoctiōe sumat lib.i.ȝ.benedicte ʒ.i.olei de spica.ʒ.iij.salis q̄ sufficit. ¶ Et si nō vellet clistere frequētare comedat fercula ex vrtica cocta cuz brodio carniū arietinaz vel gallinaz pinguiz vel cū oleo dulci:aut bibat.ȝ.ij.berbonice cū brodio sui fercli stati⁹ añ cibū:aut faciat elriū ex folijs berbonice siccis ⁊ melle:ita q̄ sit triplū ō melle i pōdē folioz de q̄ sumat stati añ cibū.ʒ.i.vel.ʒ.ȝ.ꝑ vice:⁊ nūq̄ se supflue repleat.

¶ Somnus eius sit de nocte nō de die nisi forte in mane añ tertias qñ tps noctis nō sufficeret:⁊ incipiat duabus horis post cenā vel circa in loco bñ sicco parūper calido cozpore bene cooperto:⁊ super altero laterum:⁊ vitet somnū meridianum:⁊ somnum in loco humido vel frigido:⁊ sufficiunt el septem horе in die naturali.

¶ Caueat a tristitia ⁊ solliciturdie:⁊ metu ⁊ odio ⁊ acidia ⁊ gaudeat:⁊ si irascat aliq̄n:ȝ nō multū nō est malum.

¶ Cibus eius sit panis ex optimo frumēto bñ fermētatus ⁊ bene pistus ⁊ bene coct⁹ inter ꝑmā ⁊ tertiā diez:⁊ vitet panē ex alijs granis:⁊ ꝑcipue male coctū ⁊ male fermentatū. ¶ Carnes eius ꝓuenientes sunt auiū sicut auicularū stantiū in arboribus ⁊ sepibus:⁊ ꝑcipue passeꝛ iuuenilū ⁊ pipionū volare incipientiū ⁊ anatū iuuenilium ⁊ pullorū ꝑditoꝛ cū pipere albo ⁊ çinçibere ⁊ perdicū ⁊ fasianorū. Et ex quadrupedibus castratoz annualiū ꝑcipue coctarū cū cicerib⁹ ⁊ vituloz lactentiū paruoz ⁊ bedoz.tolerant ēt ex capolo iuuenili ⁊ lepusculo:⁊ porco sylueſtri iuuene cū sapozib⁹ factis ex pincis ⁊ amigdalis ⁊ fisticis cū sabba ⁊ semine eruce:⁊ semine pozri ⁊ çinçibere:⁊ pipere albo. Et fugiat oēs carnes veteres:⁊ alioꝛ aialium a ꝑdictis. ¶ Sanguis ⁊ caseus melius est q̄ dimittant:⁊ si de caseo comedat nō sit recens sed maturus ⁊ ex ouibus montanis:⁊ sit in parua q̄titate:⁊ lac ⁊ butyrū nō sunt ei cōuenientia. ¶ Uitelli ouoz gallinaz:⁊ etiā perdicum ⁊ columboz qñ sunt recentia sunt ꝓuenientes:dimisso albumine:⁊ sint cōditi cum pipere albo ⁊ çinçibere ⁊ parū cocti siue sozbiles siue in frictilio siue cum succo berbarum capiant siue in ferculo. ¶ Pisces ꝓueniūt ei parui ex fluuio petroso vel sabuloso:assati ⁊ comesti cū sapore suprascripto cū carnibus:sed frigidi non comedant ⁊ magni ⁊ lacunales ⁊ illi qui nō babent squamas:⁊ qui nō sunt boni odozis dimittant oino:⁊ silr nō comedant post q̄s sunt infrigidati. ¶ De granis tolerant cicer ⁊ faba ⁊ riçus qñ coquunt cum bonis carnibus:⁊ ꝑcipue arietinis annualibus:ȝ alia grana dimittant:⁊ ista condiant cū pipere ⁊ çinçibere ⁊ pauco croco. ¶ De berbis fugiat caules ⁊ lactucā ⁊ endiuiā ⁊ blitā ⁊ spinachia:nisi cū ꝺiocetate multa berbaꝛ odoziferaꝛ quas dicā statim.⁊ ꝓueniunt ei apiū petrosilium macedonicuz oziganū maiozana sisimbriuz saluia saturegia serpillum:⁊ similes boni odozis dimissa mentha:⁊ rosmarinū est cōueniens ⁊ brotbanuz ⁊ matricaria maioꝛ ⁊ minoꝛ. ¶ Et qñ nō bz bene beneficium vētris conueniunt vrtica ⁊ mercurialis in ferculis ⁊ berboni ca est valde cōueniens siue comedat viridis in ferculis siue sicca mō suprascripto i capitulo de beneficio vētris. ¶ De radicibus tolerant allia ⁊ coꝛ decoctio ⁊ pozri de cocti ⁊ cepe ⁊ radices petrosilini ⁊ apij ⁊ enule.pastinaca alba ⁊ rubea domestica ⁊ sylueſtris:sed raffani dimittant ⁊ rape ⁊ napones. ¶ De fructibus cōueniunt ficus siccus ⁊ recentes ⁊ vue passule ⁊ recentes bñ mature qñ fuerunt collecte saltē de.15.diebus ⁊ tolerat aliqd de melonibus añ cibū:sed cerasa ⁊ pira ⁊ poma ⁊ pruna ⁊ cbrysomilla ⁊ persica ⁊ coznalia ⁊ citronia ⁊ nespilla ⁊ granata acetosa ⁊ muça dimittant:sed granata dulcia tolerantur. ¶ Citranguli ⁊ lymones ⁊ cucurbite ⁊ citrulli ⁊ angurie ⁊ siles fructꝰ fridi dimittant:ſz amigdale ⁊ auellane ⁊ nuces ⁊ grana pini ⁊ fisticī sūt valde ꝓueniētes:castanee vo sūt male. ¶ Fūgi ⁊ tubera dimittant oino. Lappes sunt ꝓueniētes loco salaricy:⁊ ꝑt ēt cape olīuas salitas. ¶ Anisū assatū ⁊ semē feniculi ⁊ pip albū ⁊ çiçiber ⁊ cinamomū ⁊ gariofili ⁊ crocꝰ macis ⁊ folij sunt ei ꝓueniētes sigillatiz ⁊ cōiūctis in ea ꝓportione q̄ sibi sit delectabilis.

¶ Nunq̄ comedat ita q̄ grauet stōchus eiꝰ:⁊ potius multiplicet vices comedēdi q̄s q̄titatem in vice vna:nō tñ comedat cōm cibū nisi digesto ꝑmo:neq; multiplicet ciborum varietatem in eadem mensa.

¶ Potus eiꝰ sit vinū claz ver⁹ saltē sex vel octo mēsiū vinosū rubeū claz vl aureū ⁊ nō mltū olce nec acetosū nec pōticū:ſz nō bibat multā q̄titatē:⁊ vitet aquā fridaz ⁊ si vellet potari aq̄ melliꝛ ⁊ qñq; claretū fcū cū melle ⁊ vino ⁊ aromatib⁹ suprascriptis nō est malū:⁊ hec de regimine.

In vsu medicinaz ops q̄ ista dña purget nō solū sed mel:nec solū ꝑ medicinas mouētes vētre:ſz ēt ꝑ medicinas locales mūdificātes mīcē:⁊ factis purgationib⁹ ops q̄ matrix ꝓsoꝛeē cū calefaciētib⁹ aliq̄le stiptricitatē bñtib⁹:tā approximatis ꝑ os q̄s ad locū:siue cum pessarijs:siue cū fumigijs:siue cū balneatiōib⁹ ⁊ vnctionib⁹.

¶ Purgatio ḡ sua dz fieri ꝑmo in vere.⁊ si pōt in ꝑn⁹ veris b mō. ℞. ꝑmo buc syrupū sex vicib⁹ sex diebus succes siue calidū parū de mane añ diē. ℞. syrupi de calamento oxymellis sgllitici mellis ro.cola.añ.ʒ.ȝ.aque pulegy si fimbzi.matricarie.añ.ʒ.i.fiat syrupus:⁊ est ꝑ vna vice.ſz sumat sex vicib⁹. ¶ Supto syrupo sex vicib⁹ sequēti die capiat istas pillas. ℞. pillaz de ieralogodion.ʒ.i.ꝙ si nō adsunt. ℞. pillulaz fetidaz.ʒ.i.sumant vna boza añ diē ⁊ nō comedat nisi transactis.vij.bozis post assumptionez eaz obseruato regimine in medicinis debito. Et vtile eēt ei facere simile purgationem in ꝑncipio octobzis.

¶ Preter istā purgationē ēt est bonū q̄ saltē bis in mēse recipiat bas pillas vna boza añ diē. ℞. agarici electi.ʒ.ȝ. myrre gra.ij. salis gēme gra.x. ꝓfice cuz succo artbemisie que vocat amarella:⁊ fiat pille.⁊ sunt ꝓ vna vice.⁊ pōt eas facere recētes qñcūq; vult. Et ꝑter bec ꝓsideret in capite suo vtz sentiat descēsuz būidita tū.nā tūc ē opportunū q̄ vtatur masticatoꝛijs ex mastice ⁊ pipere sepe de mane spuendo multū. ¶ Ops ꝑterea q̄ in tpib⁹ fridis saltez semel in septimana capiat.ȝ.ij.metridati cuz.ʒ.i.vini albi odoziferi parū añ diē:⁊ supdormiat si pōt per bozam. In vere aūt ⁊ autūno sufficit sumere bis in mense:⁊ in estate dimittat. Et sufficiat ei illa que dicemus. ¶ Item qñ non sumit metridatū nec aliā medicinā bonū est q̄ sumat de mane.ȝ.ij.diambze aut.ȝ.ij.isti⁹ electuarq. ℞. radicis bistorte.ʒ.ij.siseleos.ʒ.i.cimini anisoꝛ:seis rutbe:semis apij spice pipis al.⁊ lon.añ.ȝ.i.musci ambze.añ.ℨ.i.mellis despumati ⁊ cocti i decoctione.ɣɣɣ.emblicoꝛ triplū ponderis oiuz:⁊ fiat elium. ¶ Item post q̄s est purgata a mēstruis trib⁹ diebus vno post aliū oi mēse.ſ.post q̄s recepit medicinas supradcās bibat i mane.ȝ.i.limatur eboris.⁊ fit eburneū ex dentib⁹ elephantis nō positis in alio ope:⁊ q̄ sunt

q̄tum

Digitized by Google

q̄tum pōt esse nouiores: vel saltē minus antiqui.
¶ Et postq̄ fecerit p̄dictas purgatiōes ds postq̄ mēstrua defecerint q̄tuor dieb⁹ vno post aliū tenere b̄ suppositoriū in nā. R̄. ex coto carminato formā ad modum digiti circūligatā cū filo: r illa ifundat in terbentina calefacta: r postea teneat oi die i nā de mane p tres horas vl q̄tuor: r exhaŕ postea: r sit b̄ suppositoriū ligatū cū filo vt possit exhi ad suā volūtatē facilr: r postq̄ exhit lauet nā cū vino albo bono calo: r exiccet cū coto r statiz inungat cum oleo de lilio calido. ¶ Trāsactis aūt his 4.or dieb⁹ oi mane p octo dies lauet p nām cuz vino albo calido: r postea teneat b̄ pessariū i nā qō inouet oi mane. R̄. croci armoniaci spice melliloti.añ.ʒ.iij.ʒ.foly cozdumeni.añ.ʒ.i.adipis anseris vitellor oui.añ.ʒ.ij.olei nardini.ʒ.ʒ.ꝙficiant inuicē: r fiant suppositoria ad q̄titatem medietatis digiti medy r inoluāt i lana celesti r teneat vnū p vice. ¶ Trāsactis āt istis dieb⁹ oi māe vsqz ad aliā mēstruationē recipiat de mane būc fumuz. R̄. myrre baccar lauri.añ.ʒ.ij. pistenr subtilr: r cū storace liqda cōficiant: ita q̄ sint ad modū paste: r fiāt trocisci pōderis.ʒ.ij. r supra testula ponant carbones igniti r sup carbones ponat trociscus vn⁹ p vice r coopiat testula cū coopculo brīe cānā: r mulier sedeat sup scāno fozato: ita q̄ cāna ingrediat nām r fum⁹ recipiat: sit tñ cāna ita longa q̄ fum⁹ nō sit nimis calidus qñ ingredit corpus. ſ. ad q̄titatē medy bracchy. ¶ Trāsacto aūt vno mense cōpleta mūdificatiōe mēstruor vta tur trib⁹ dieb⁹ de mane de limatura eboris mō supi⁹ ocō. r postea vtat elarys. ſ. metridato: r alys scriptis.

¶ Et si videt q̄ pseuerat descēsus būiditatuz ex mrice sedeat in bꝰ balneis de mane p mediā horaz balneo exīte calo vt tolerari possit. R̄. folior lily celestis. ſ. herbe lib. i. gallar nucū cypressi cyperi sgnāti.añ. lib.ʒ. alumis plume.ʒ.iij. acbacie. lib.ʒ. bulliant sil in aq̄ in q̄ fabri extinguāt ferrameta sua q̄ sit lib.xxv. r bulliāt q̄usqz gnta ps ꝙsumanr: r in ea sedeat pseuerādo p octo dies. ¶ Et si viderit q̄ hec nō sufficiāt: imo remaneat būiditas r frigiditas post vsuz istor balneor recipiat p quatuor dies post dies balneationū oi mane būc fumū. R̄. nucū cypressi.ʒ.ʒ. arsenici rubei.ʒ.ij. pistenr: r fiant trocisci cū storace liqda q̄tuor: quor vn⁹ p vice ponat sup carbones in testula r recipiat fum⁹ p cānā mō dicto de alys trocisc̄is. ¶ Et si ista nō sufficiant dimittat nām ꝙformari stando p vnū mēsez sine fumigys r suppositorys: ʒ solū vtēdo electuarys: r alys reb⁹ supi⁹ scriptis: r tenendo bñ cala loca circa mricē. r postea iter redeat ad suppositoria r balnea r fumigia ꝑz ordinē scriptū supra. r ad potū limatura eboris.

¶ Qñ āt ista nō ex toto ꝙferrēt ꝙsulo q̄ ducat ad balneū pozrete i comitatu bonōie ad potādū illā aquā ꝑz ordinē illor balneor: aut faciat sibi portari vsqz ad patriā duas vel tres salmas illi⁹ aque. Aut saltē purget cum syrupo r medicina scripta in p̄n⁹ r postea vadat ad balnea petrioli vel sci Philippi in comitatu senaruz vbi mozer. xv. vel xx. dieb⁹. r bec puto cū laude r auxilio dei sibi sufficere.

¶ De humiditate matricis reddēs eam lubricam.

Consilium. LXXVIII.

Ispositio cuiusdaz dñe ex Padua ꝺ sit nupta Uerone est humiditas mricis reddēs eā lubricā. r friditas cū mā flatica oppositē ob quā cāz exīs circa annos. xxvi. ē sterilis: r tō p ponā ea q̄ principet ad curā cōplonis: r oppiloné mricis dādo regimē ꝓpriū ad ꝓcipiēduz.

¶ Primo g̃ sit ei⁹ habitatio in aere libero sicco euētabili r mediocriter calido. r fugiat loca paludosa: r vallosa: r valde frigida: r precipue australem ventum.

¶ Utar oi mane exercitio longo: non tñ valde fortī. r bec post supfluitatis emissionē: r sit cū delectatione: r in locis siccis: r sit exercitium ambulandi.

¶ Utar cibis boni nutrimēti: r non viscosis nec frigidis: nec nimie q̄titatis: ʒ ita vt digerant nō grauādo stōchū.

¶ Por⁹ sit vinū rubeū clar⁹ boni odoris: r sapozis nō multū dulce: ʒ port⁹ acutū: nō acetosū: r sit potēs: r sit nō multū ꝑmixtū aq̄: r nō sit multū: ita vt cibū natare faciat.

¶ Somnus sit nocturn⁹ nō diurnus. r sit capite bñ elenato r corpe bñ coopto i loco tēpate calido: r nō humido: r incipiat duab⁹ horis post cibū. r fit septē vel octo horaz: Cōsiderata eius ꝓsuetudine multū dormiendi: r vitet somnū diurnū nisi forte in mane vsqz ad medias tertias.

¶ Prouideat q̄ oi die habeat ventris būficiū: r si alr non ꝺz faciat aut cū clisteri: aut imponat suppositoriū.

¶ Utar in cibis suis cinamomo: r pipe moderate r croco

¶ Laueat a tristitia: r nimio coitu r lereť. (pauco.

Bonum est i p̄n⁹ veris q̄ oi anno se purget sumēdo pus sex vicib⁹ būc syrupū in fine februarij: aut circa p̄n⁹ Martij. R̄. syrupi acetosi cōpositi.ʒ.i.ʒ.oxymellis sgllitici.ʒ.ʒ.aq̄ feniculi r apij.añ.ʒ.i.ʒ. diabre.ʒ.ʒ.r est p vna vice: r sumat i aurora calidū. ¶ Sumpto syrupo sumat bas pillulas. R̄. pillular de benedicta.ʒ.i. pillular cochiar. ℈.i. sumat duab⁹ horis añ diem r superdormiat: r ea die tarde comedat: r caueat valde a frigore: r multo lumine dum opar. ¶ Utar interpolate semel in mēse nisi ꝓpingeret eā esse prægnantē. ʒ.i. pillular de iera simplici de octo reb⁹: r sumat eas qñ nō intēdit cenare in sero añ dā vadat dormitū. ¶ Tēpore hyemis oi septimana semel sumat. ʒ.i. tyriace magne in mane: r boc trib⁹ horis añ die: r cū illa bibat. ʒ.y. vini puri. r postea stet septē horis sine comestione: q̄ si tyriacā: nō ꝺz sumat. ʒ.i.ʒ. metridati q̄nque horis añ p̄dictū cū pauco vino. ¶ Item semel in septimana recipiat būc puluerē cū vino. R̄. fisele. os. ʒ.i. pistar sic pluis g ē radio sol r bibat cū. ʒ.iij. vini.

¶ Postq̄ aūt purgata est lauet genitalia cū decoctiōe gallar cyprissi oi sero. sedēdo in illa decoctiōe cala: r postq̄ se lauit añ r vult ire dormitū supponat sibi anteri⁹ b̄ pessariū. R̄. spice croci masticis myrre gallie muscate castorei añ. ʒ.i. olei nardini qō sufficit ad ifozmādū: r fiāt fozme sic miles glādib⁹ de gb⁹ teneat vnā in nocte p totā nocte: r b̄ faciat trib⁹ dieb⁹ in mēse incipiēdo postq̄ babuit mēstrua r est plene mūdificata: r cū b̄ fecerit bibat i mane rasure eboris. ʒ.i.cū vino: r q̄rta die stet cū viro mō q̄ statim dicet. ¶ Et si ꝓcipiat matrix nō ee sufficienter casa itereť plib⁹ vicib⁹: r recipiat oi die ieiuno stōcho būc fumū per traiectoriū: q: p cānā exeūte are coopiente fumū r intrāte ītra nāz q̄tuor digitis: r sit bñ coopta sedens sup scāno ꝓfozato. R̄. myrre storacis liqde baccar lauri.añ.ʒ.ij. pistenr myrra r bacce lauri: r fiāt trocisci.ʒ.ʒ. siue myrra: r ponat vn⁹ sup pumis: r coopiat cū pānis: r recipiat fum⁹ vt p̄dicit. ¶ Oz si videat adhuc nimis humida vel ampla lauet in die multoties cū ista decoctiōe. R̄. gallarum aluminis sgnāti folior lily cyperi: aluminis cimini gallarū. añ. ʒ.i. bulliant in libris duab⁹ vini r pannus lineus in isto vino infundat: r in vuluā mittat: r teneat p diez r in nocte: qñ tñ intendit viro apprōpinquare remoueatur.

¶ Si vo in venereor desideriū potentia diminuta videatur: vel saltē ipsa nō multū auida videat ad actū accedere: vtat isto electuario in mane r in sero qñ vadit dormitū. R̄. semis rapar: semis baucie: semis cepar: semis bulsci: semis sparagi: semis eruce: semis radicū q̄ comedunt staphisagrie. añ. ʒ.i.ʒ. medulle pini. ʒ.i. ligue auis. ʒ.y. been albi r rubei: satyrion. añ. ʒ.iij. croci. ʒ.i.ʒ. cinciberis piperis: seminis nasturcy. añ. ʒ.y. terant r cuz melle coctu fiat electuarium: de quo sumantur. ʒ.iij. omni mane: aut. ʒ.y.

Digitized by Google

cum.ʒ.i.lactis statim mulsi:ꝛ.ʒ.i.penidiaꝝ. ¶Et in cibis vtaꝛ carne arietis cocta cū cepis:aut cū cicere fracto ꝛ bibat vinū rubeū potēs sine aq̄:ꝛ nō sit nimie ẽpatis.

¶Et vt medicie plures sint note sibi scribā hic aliq̄ vsua lia in sterilitate ob hāc cām. ¶Et pmo ꝓfert artheminsia bibita cū vino:aut cū electuario facto cuꝫ ea:ꝛ bistorta ꝛ melle. ¶Itē ꝓfert bibere añ eruptionē mēstruoꝝ tribus vicib⁹ in mane trib⁹ bozis saltē añ prandiū.ʒ.i.dauci siue semis pastinache syluestris qō est idē. ¶Itē supponere in nā coagulū lepozis post purgationē mēstruoꝝ p duas bozas in nocte bonū est si cū butyro misceaꝛ:ꝛ fiat nascale. ¶Item supponere adipē anatis cū fenugreco. ¶Itē fumigiū cum gallia muscata descriptionis Nicolai recepti in mrice sepe. ¶Item fumigiū xylobalsami. ¶Itē supponere costum in bombyce.

¶Boza aūt coitus est:vt sit vterq3 optime dispositꝰ post itegrā mūdificationē mulieris a mēstruis:ꝛ sit boza q̄ cōpleta est digestio i stōcho ꝛ epare:ꝛ est plurimū in mane.ꝛ añq̄ ad actus veniāt ds vir subrigitare ꝛ mamillas tāgere ꝛ eā ad cupiditatē accēdere.ꝛ cū videt eā valde auidā: tūc habeat actū.ꝛ ipsa pro tūc elcuet crura ꝛ adhereat viro in boza emīssionis semis:ꝛ recepto illo vir nō statiꝫ de scendat:ʒ expectet q̄ cesset anhelitus mulieris.ꝛ tūc mulier stringat crura.ꝛ habeat nates altas ꝛ eleuatas:ꝛ dormiat si possibile est:finaūt quiescat boza vna ꝛ caueat ne aer ingrediaꝛ nām post coitū:ꝛ ne infrigideꝛ. ¶Et ista puto cum auxilio dei sibi sufficere.

¶De mola matricis. Consilium. LXXIX.

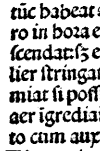

Sta nobilis dña patiꝛ molaz:ꝛ puto q̄ quo ad aliqd sit vera mola ꝛ carnosa:ʒ tñ ꝛ ventositatis:ꝛ humiditatis multe nō tāre soliditatis sicut caro ī matrice cōtineꝛ:ꝛ hoc totū ꝓ per cōpressionem cum manu apud intelligentes.

¶Utaꝛ qete:ꝛ cū dormit sit resupina:ꝛ ptē natuꝫ nō bēat multū depressaz.ꝛ nō multū laboꝛet cū partibus inferioribus. Si tñ omni mane faceret se fricari corpus totū incipiendo a spatulis nō esset malū:imo vtile.

¶In cibis vtaꝛ pane bñ fermentato:ꝛ carne pullozuz aut bedoꝝ aut castratoꝝ annualiū. Et fugiat oīa grossa sicut carnes bouz ꝛ salitas.ꝛ oīa viscosa sicut laganas ꝛ ꝓchas ꝛ pisces marinos:ꝛ sine squamis:ꝛ caseū:ꝛ fungos:ꝛ filia:ꝛ oīa ventosa sicut legumia ꝛ herbas crudas:ꝛ ꝑcipue fabas. Et pōt vti vitellis ouoꝝ nō multū coctis in ferculo:ꝛ in sorbēdo:ꝛ in frictilio. Et pōt vti herbis subtiliatiuis sicut fenículo:ꝛ apio:ꝛ petroselino:ꝛ calamēto:ꝛ hyssopo: ꝛ pulegio ꝛ silib⁹:sed B mane cū nō febrit. Et in fructib⁹ vtaꝛ amigdalis:ꝛ nucib⁹:ꝛ ficub⁹ ficcis:cū nucib⁹ ꝛ passulis:ꝛ pōt vti gbusdā ficub⁹ bñ maturis:ꝛ paucis vuis recentib⁹. Et pōt vti capparib⁹:ꝛ sparagis.ꝛ in estate seminibus cōib⁹ frigidis:ꝛ sp brodio cicerū. Et dimittat herbas crudas:ꝛ caules.ꝛ in estate pōt vti endiuia ꝛ cicorea.

¶Bibat vinū albū subtile mediocriter temperatum.

¶Prouideat q̄ oī die habeat beneficium ventris:si non aliter saltem cum clisteri carminatiuo.

¶Dormiat in nocte:ꝛ sufficit sibi in die nāli somnus septē bozaz.ꝛ si satis dormit in nocte nō dormiat in die.

¶Habiteꝛ in camera inter duo solaria:ꝛ sit parumper calida:ꝛ ficca:ꝑsertim in byeme.

¶Caueat a tristitia ꝛ ira.

Hec domina debet purgari ex interuallis sumēdo primo ꝓ digestiuo oxymellis sgllitici.ʒ.i.syrupi de eupatorio.ʒ.5.aque artheminsie:aque eupatoꝝ.aañ.ʒ.i.5.ꝛ est ꝓ vna vice. ¶Sumpto syrupo sumaꝛ bas pillulas. Ry.pulueris ierelogodion.abs3 mel.le.ʒ.i.fac pillas cū succo artheminsie:ꝛ sufficiūt ad dosim vnā:ꝛ B faciat hinc ad.xv.dies. ¶Et semel ī mēse purgetur sumēdo aut.ʒ.i.pillaz de puluere ieralogodion:aut sumēdo circa.5.iij.elꝛy alkekengi vsq3 ad 4ᵒʳ ℈ ꝓ ipsa teraꝛ:aut sumēdo.ʒ.i.pillaz de descriptiōe Mesue. ¶Et in dieb⁹ in gb⁹ nō recipit solutiū.sumaꝛ aut.ʒ.i.5.aroma rici gariofilati:aut si no est mulꝰ calor.ʒ.i.dialacce cū vino albo:ꝛ aq̄ feniculi in auroza. ¶Ingrediaꝛ ieiuno stomacho ad sedendum vsq3 quo sit coopertus totus tumor in tinam huiusmodi. Ry.matricarie radicuz ebuli sauine cozdumenti.añ.M.i.fenugreci.ʒ.iij.

¶De paucitate menstruozum cum doloribus ꝛ multis accidentibus in eozum tempoze a repletione venarū matricis ꝛ totius ꝛc. Consilium. LXXX.

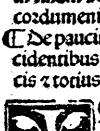

Sta nobilis dña patiꝛ dolores circa pecten ꝛ inguia vsq3 ad fundū cozpis ꝛ cōicaꝛ ér siꝛ ptib⁹ posteriozi b⁹ q̄naz ambabus anchis:ꝛ q̄naz ossib⁹ supza anchas q̄ dicunt alchatim ad bonū sensus:ꝛ hoc tpe q̄ icidit hos dolores sentit in diuersis ptib⁹ cozpis sic ī carne coxaꝝ aliq̄n spatulaꝝ aliq̄n cruꝝ aliq̄n bracchioꝝ dolores vt ipsa dicit:ac si igne tangereť:ꝛ nō durāt fixi in loco vno.ꝛ q̄naz patiꝛ dozmitationē i crure vl bracchio:ꝛ sentit ac si formice intus ambularēt:q̄ oīa nō sunt continua. Et ꝑter hec icurrit sepe vehemētes dolores capitis:ꝛ cibi abominationē ꝛ debilitatez digestiue stōchique oīa q̄n appꝛopinquat tps mēstruādi:ꝛ in ipso tpe ét fiunt fortioza:ꝛ fuit hec diſpō ex interuallis multis vicib⁹ a pluribus ānis citra:ꝛ maxie post q̄sdā abozsus:ꝛ in B tpe nūq̄ fuit bñ mēstruata:ʒ pauciſſimū in ẽptate:ꝛ nō seruādo ordinē in tpe saltē multis vicibus.ꝛ nō sunt bñ colozata vt plurimū:ꝛ q̄n facit clisteria multotiens emittit humores sic albumina ouoꝝ:ꝛ q̄naz cū grossitie:ꝛ viscositate:ꝛ tales humozes sunt citrini:ꝛ tpib⁹ gb⁹ molestať a doloribus nō bñ dozmit. ¶Ego aūt existimo ꝓpterea q̄ nō bñ mēstruat multas supfluitates retineri in venis in totius ambitu ꝛ cōicari stōcho:ꝛ capiti ꝛ matrici maxie imbibitas circa mās tales viscosas faciētes humidas oppilationes.ꝛ q̄naz tales mās vētosari:ꝛ diuersis mēbris cōicari. vñ fiunt accidētia supzascripta. ¶Et ex his ꝓ pcaū. gnāles obseruandos:qz debemus curare oppilationē via rū matricis ꝛ malas completiones diuersas in capite stomacho:ꝛ alys mēbris ꝓcedentes a materieb⁹ diuersis.ſ. maxie sanguie flegmate ꝛ cholera ꝓpter retētionē menstruoꝝ ꝓncipaliꝛ cōgregatis. ¶Dimissis g̃ vlibus in hoc cōsilio ponā pticularia iudicia. Primo de regimine rerū nō naturaliū. postea descendam ad medicinalia.

¶Incipiendo ab aere ds eligere habitationē in loco alto:ꝛ ẽptū pōt longius ab humiditate.ꝛ ds esse aliqualiꝛ calidus:ʒ nō multū. Et in byeme caleſiat cum igne de lignis ſiccis:ꝛ nō de carbonib⁹:ꝛ fugiat flatū ventoꝝ:ꝑcipue meridionaliū ꝛ occidentaliū.ꝛ habitationē in loco ꝓpinquo paludibus vel sterquilinys.ꝛ stare sub radys lune.

¶Quātū ad cibos ds vti bis qui sunt facilis digōnis subtilis ꝛ boni nutrimēti parūper tendentis ad caliditatez:ꝛ tō panis ds eē ex farina optimi frumēti ꝛ multū fermentatus.ꝛ bñ coctꝰ:ꝛ meliꝰ eēt q̄ haberet aliqd minuti furfuris permixtū.ꝛ de anilo pistato:ꝛ comedatur inter pzimam ꝛ quartam diem.ꝛ vitet valde comedere panez azimum aut incomplete decoctum. ¶De carnibus meliores sunt sibi carnes volatilium:sicut sunt auicule minute que stant in arboꝛibus ꝛ pzatis:ꝛ sicut sunt turtures iuuenes:ꝛ pdices:ꝛ fasiani iuuenes ꝛ pulli:ʒ anes aq̄tice ꝛ pipiones valde iuuenes:ꝛ valde veteres dimittant. ¶Et de quadrupedibus meliozes sunt capreti lactētes:deinde

vituli

Digitized by Google

vituli parui lactentes. ⁊ vltimo castrati annales: ⁊ postea iuuenes caprioli: sed porci ⁊ agni valde iuuenes ⁊ carnes bouine veteres: vel grosse oino dimittant̃. ⁊ silr alie carnes syluestres: ⁊ melior pars est pars anterior ex dextro latere: sed interiora: ⁊ capita ⁊ colla tam auium q̃ aliorum animalium sunt vitanda. Et melius est sibi comedere elixas conditas cum cinamomo: ⁊ cassia lignea: aut cuꝫ sapozib⁹ in quibus ponat̃ cinamomuꝫ. ¶ Sanguis: ⁊ lac: ⁊ caseus: ⁊ recoctū melius esset ꝙ dimitterent̃. sed ova gallinaꝝ recentia ⁊ cocta leuiter: ita ꝙ sint tremētia sine cū aqua sine sint in patella: ⁊ alijs modis vt in ferculis sumēdo solum vitellū sunt cōuenientia. ¶ Pisces melius est oēs dimittere. si tñ comedant̃ min⁹ mali sunt parui squamosi de libero mari ⁊ claro fluuio recētes boni odoris: ⁊ boni sapozis non valde viscosi sicut sunt aurate: menule: sardones: barbones: cozui: varioli: sgombri: ⁊ silles. Et ex fluuialib⁹ tinali trute: lucy: carpiones: agones: strigie: albule: ⁊ alij minuti parui sicut palamite sturiones: ⁊ silles ⁊ stantes libēter in luto sicut: gui: ⁊ cephali: ⁊ tenche: ⁊ oēs pisces qui nō habēt bonū odozē ⁊ sapozē: melioꝫ ꝓparatio est assatura: aut elixatura cū vino ⁊ sale ⁊ pipere ⁊ interiora pisciū ⁊ ova eoꝝ ⁊ capita dimittant̃. ¶ De granis vitanda sunt victualia de pasta sicut lagane: ⁊ filia: ⁊ legumina sicut fabe: ⁊ cozpora cicerū: ⁊ lentiū ⁊ silia: pōt tñ sumere de brodio cicerum: ⁊ de brodio faseoloꝝ maxime rubeoꝝ: imo frequens vsus istoꝝ est sibi vtilis sine cum carnibus sine cū oleo. ozdeū vo ⁊ far ēt esset melius dimittere: sed tñ si coquant̃ cū bonis carnibus ⁊ condiant̃ cum aromatibus tolerant̃. riçum vo minus valet: ⁊ simil⁹ panicū ⁊ miliuꝫ: sed pur si comedant̃ debent esse cocta cū bonis carnibus.

¶ De herbis bone sunt ⁊ cōueniētes in ferculis vel pista: te: ⁊ cocte cū vitellis ouoꝝ: ⁊ alijs modis ꝓparationū fenicilū petrosilinū apiū macedonicū camedreos nepitella siue calamētū silimbriū maiorana serpillū hyssopus ⁊ thimus. ⁊ iste ēt posite ꝑ cōdimētis aliaꝝ quas dicā conferūt: sicut ybi gra. spinachia borago buglossa melissa ocimuꝫ gariofilatū in estate acetosella endinia vel lactuca si ue cicoreа: ⁊ multū conferret ei sepe comedere fercula de extremitate vtrice pungentis ⁊ habentis lata folia cocta cum carnibus: vel cum oleo ⁊ facta sapozifera cuꝫ predictis herbis: ⁊ silr fercula de mercuriali ⁊ vsus thimi exicati ⁊ postea infusi in aceto: ⁊ aqua per borā ⁊ postea iteꝝ exiccati est valde ꝙueniens. Caules aūt ⁊ blitas: ⁊ eruchā: ⁊ synapi ⁊ portulacā ⁊ herbas crudas dimittat. ¶ De radicibus cōueniunt ei pastinacha rubea que vocat̃ carotum ⁊ pastinacha alba ⁊ pastinacha agrestis que est dauci⁹: ⁊ radices petrosilini. Et in estate vsqꝫ ad medium autūni radices cicoree ⁊ napones ꝑcipue citrini: ſz dimittere ex varijs caulis rapas ⁊ cepas: ⁊ porros: ⁊ allia ⁊ raphanū: nisi quiꝫ biberet decoctionē raffani gra vomendi: ⁊ silr porros. ¶ De fructib⁹ humidis pōt sumere ficus recentes bñ maturas: ⁊ vuas bñ maturas que fuerint colligte saltē ꝑ tres dies añ. ⁊ tolerant̃ ei melones: ⁊ cerasa añ cibū: nō tñ in plurima q̃titate. ⁊ pōt post cibū aligd de piris coctis in vino albo ⁊ cōditis cum cinamomo assumere: ⁊ parū de pomis dulcibus silr coctis: granata aūt dulcia sunt ei cōuenientia nō alia: sed dimittat cherysomilla ⁊ persica: ⁊ sorba: ⁊ nespilla: ⁊ cozna ⁊ bruelter alios fructus sicut cucurbitas: ⁊ citrangulos: ⁊ angurias: ⁊ melongenas: ⁊ puma nisi sument̃ ea in tpe estatis valde matura cū coztice suo ante cibū gra solutionis ventris. sed posset tolerari in magnis caloꝝ⁹ medulla citrāguloꝝ: cū suis seminibus tenellis cocta: ⁊ cōdita cum cinamomo. De fructibus vo duriozibus cōueniūt ficus sicce si comedant̃ simul cū nucib⁹ ⁊ passule absqꝫ arillis ⁊ grana pini: ⁊ amigdale cū çucchario nō alr: ⁊ fistici ⁊ pauce anellane assate: sed castanee dimittant̃: ⁊ silr xylocaracte citrāguli siue poma arācia: ⁊ lymones recentes: ⁊ caro ⁊ acetositas citri: ⁊ olive sine condite siue nō admittant̃: nisi gratia excitandi appetitū: ⁊ medulle seminū cōium sunt cōuenientes in suis ferculis. Ꝯungi ⁊ tubera: ⁊ silꝫ penitus dimittant̃. ¶ De teneritatib⁹ plantaꝝ ꝙueniunt ei sparagi ⁊ talli vitis albe si comederent̃ cum cautela ad modū medicine. lupulli aūt scilꝫ extremitates tenelle ꝙueniunt ei: ⁊ ꝑsertim si in vere biberet sepe de mane quasi libras de eoꝝ decoctione: sed talli virium ⁊ rubi dimittantur.

¶ Potus eius ds esse vinū albū mediocriter vinosum nō dulce nec stipticū: sed habēs aliquid acuitatis: nō tñ acetositatis: ꝙ si esset multū potēs temperet̃ cū aq̃: ꝑcipue fluuiali clara aut cisterne: si esset aqua mellis facta ſm artē. Melius esset melior. mustū aūt ⁊ vina grossa: ⁊ nigra ⁊ pontica: ⁊ multū dulcia debet dimittere.

¶ Quātitas cibi sit illa ex q̃ nō sentit se grauari in stomacho: ⁊ q̃tas por⁹ sit ꝓportionata cibo ne faciat cibū natare i stōcho: ꝙ si pur potādi necessitas affuerit potet q̃ stōchus vacuat̃ a cibo: ⁊ nō vtat̃ cibis multū diuersis in eadē mēsa: ⁊ bēat menti semp cū suis carnib⁹ aut cuꝫ suis ferculis ponere aligd appetitiuꝫ: sicut semina cōmunia aut radices petrosilini. aut aliquas herbas de supi⁹ dictis ⁊ vtat̃ in ferculis suis tēpore hyemis multo cinamomo: ⁊ in tpe estatis eodē: sed in minoꝛi quātitate.

¶ Somnus ei⁹ sit in nocte nō de die: ꝙ si in nocte nō pōt fit i mane añ tertias: ⁊ sit i camera bona iter duo solaria: ⁊ melior eēt si sue fenestre eēnt versus orientē: ⁊ sic capite bñ eleuato corpe bñ coꝓto. ꝑ sup latere dextro: deide super latere sinistro. ⁊ postea i mane voluat se sup dextro.

¶ Utilissimū eēt ei si posset in mane stōcho ieiuno exercere corpus suū ambulādo vel alio mō se mouēdo q̃sq̃ in ciper lassari: ⁊ tūc dimittere exercitiū ⁊ parūper sit comedere: ⁊ i dieb⁹ in qb⁹ nō pōt exerceri facere se fricari cū mantilib⁹ lenib⁹ totū corpus: ⁊ vitet oīmodam quietem.

¶ Debet attēdere ad bñdū bñficiū vētris: ꝙ si alr nō bꝫ pōrti ferculis ō vtrica vl mercuriali vt supi⁹ dixim⁹ tñ sibi valde assumē añ cibū de isto elrio. Rx. thimi ficci ꝑs ifusi i aceto ꝑmixto aq̃ ꝑ borā ⁊ postea exiccati ʒ. iiij. pulpe passularuꝫ. ʒ. vj. salis gēme. ʒ. vj. mellis dispumati li. i. ⁊ sumatur circa. ʒ. i. ꝑo vice: aut faciat clisteria: si alia nō

¶ Laueat sibi a tristitia ⁊ acidia ⁊ ab ocio ⁊ (sufficiāt. odio ⁊ ira: ⁊ vtat̃ gaudio tēpato. ¶ Et b̄ sufficiāt ō regie.

Descēdēdo

aūt ad medicias ⁊ manualē opōnē ni si oio idigeat flōmia. ⁊ si ꝑmissis quibusdā diebꝰ i mane apitiuis. ⁊ i dieb⁹ i qb⁹ aspectat mens strua sua flōmaret de saphena eēt meli⁹. si aūt alio tpe facē vellet ꝑponēda eēt flōmia ō vena basilica ex̄bēdo. ʒ. iiij. vel. v. sanguis. ⁊ postea i 2ᵒ vl i seqnti die fieret flōmia ō vena saphēa maxie ō illo latē vbi sepi⁹ ꝙsueuit dolere cica iguina. ¶ Ꝙcā flōmia meli⁹ ē ꝙ purgeť iteꝝ ⁊ ō nouo in b̄ mēse Marty fz ꝙsiliū ꝑsentis medici. mibi tñ videret ꝙ deberet sumere sex vicib⁹ bunc syrupū. Rx. syrupi de calamento. ʒ. i. oxymellis sqllitici. ʒ. ſ. det̃ cū. ʒ. iij. decoctionis cinamomi rubee tinctoꝝ ⁊ cassie lignee. ⁊ si videť parua dosis addať 4.ᵃ ps de syrupo: ⁊ de ꝺcoctiōe. ¶ Sūpto syrupo purgeť sumēdo bāc medicinā. Rx. pulpe cassie electe. ʒ. i. ſ. turbith. reubarbari. añ. ℈. ij. çinçibis. ℈. ſ. spice gra. v. distemperent̃ cū decoctione anisoꝝ feniculi passulaꝝ ⁊ ligritie ⁊ thimi sumať in auroza ⁊ supdormiat ꝑ borā: ⁊ nō comedat vsqꝫ ad septē boras. Et si potabilem medicinā abhorreret. sumat has pillas. Rx. pillaꝝ de serapino. ʒ. ſ. pillulaꝝ aggregatiuaꝝ. ʒ. i. fiant nouē ⁊ sumant in vice vna: qꝫ indiget forti medicina.

3 4

Digitized by Google

¶ Post ista aũt purgationes ops q sumat quotidie aliqd qũ sit ꝓfortatiuũ ĩtõchi ⁊ aperitiuũ. maxime aũt iudicio meo ꝓueniret sibi ℔ citrii. ℞. spẽp diapraſſi: spẽp diambre. aã. ʒ.i.ſ. mellis despumati cũ decoctione acozi sauine cassie lignee: ⁊ sufficiẽter cocti lib.i. misce ⁊ fiat clistũ: de q̃ sumat. ʒ.y. p vice in tẽpozib⁹ no calidis. ¶ In tẽpore aũt estatis posset bibere in mane decoctionẽ semis keiri citrini: ⁊ cuscute ⁊ cassie lignee ℔ mõ. ℞. keiri. ʒ.ſ. cuscute. ʒ.i. cassie lignee. ʒ.y. aque fontis clare lib.y. fac bulliri lento igne vsq; ad medietatis cõsumptionẽ. postea coleꝫ ⁊ dulcorez cũ zuccharo. ⁊ est pro duabus vicibus: sumat in mane tepida. ¶ Lõueniũt et ĩ aliis tẽpozib⁹ ab estate ℔ aq̃. ℞. aq̃ vitis facte ex optimo vino lib.y. ⁊ sit distillata ad min⁹ ter ⁊ infundat in ea cinamomi. ʒ.ſ. sauine semis cuscute dauci. aã. ʒ.y. ginciberis piperis ⁊ semis oçimi gario filari ligni aloes. aã. ʒ.ſ. infundant sil pistata in dicta aq̃ ⁊ pmittant residere: ⁊ postea coleꝫ clarũ de ea: ⁊ bibatur a. ʒ.y. vsq; ad. iiij. pro vice tribus horis ante cibum.

¶ Et q̃ sepe cõgregat superfluitates ꝑdictas vt indigere ex interuallis purgationib⁹ euacuantib⁹ aliqd de hũore grosso mixto ex cholera ⁊ flate. iõ vt mihi saltẽ q̃ semel in septimana sumeret. ℈. y. pillulaꝫ que fiunt de spẽb⁹ ierolo godion ꝓfectis cũ syrupo de epithimo: ⁊ si nõ sufficiũt: q̃ dure euacuanẽ sumat. ʒ.i. p vice. ¶ Si tñ sufficerẽt sibi pillule de iera Galeni quas describit Nicolaus mihi magis placerent. ¶ Si vo leues pillule nõ sufficiũt nec fortes nisi in plurima quãtitate experiaꝫ cũ isto elario sumẽdo semel in septimana. ℞. pulpe cassie recentis bene pinguis. ʒ.i. elarij de succo rosarũ ⁊ electuarij indi. aã. ʒ.i. vel ʒ.i.ſ. misce simul bñ ⁊ incorpora: ⁊ est pro vna vice.

¶ Et q̃ signa ℎ̃ hũiditatis capitis ꝑdesset ei sepe vti masticatorio ex mastice: ⁊ piretro ⁊ staphisagria: ⁊ aliq̃n carpurgio cũ aq̃ maiorane: aut cũ oleo de cucumere asini no quo inungantur nares interius.

¶ In tẽpozib⁹ ãt dolor si ẽ sufficiẽter purgata nihil ẽ melius q̃ sedere in ℎ̃ balneo. ℞. folior lauri. M. y. calami aromatici. ʒ.y. flor camomille fenugreci se. lini anheti radicũ achozi. aã. lib.i. bulliãt in vino ⁊ aq̃. aã. ꝓtib⁹ eq̃lib⁹. ⁊ postea sedeat ĩ ℎ̃ decoctione: ⁊ dũ sederit in eo: bibat ℎ̃ pulueriz cũ vino. ℞. cina. amomi costi. aã. ʒ.ſ. pistent ⁊ bibant cũ. ʒ.i.y. vini albi. ¶ Exeũte aũt a balneo inungant loca dolor ⁊ collũ mricis interi⁹ cũ adipe galline: ⁊ anatis: ⁊ anseris: aut oleo amigdalar amararz: ⁊ põt iponere ℎ̃ nascale. ℞. costi. ʒ.y. croci. ʒ.i. laudani. ʒ.y. olei amigdalar amararũ. ʒ.i. terbentine quãtũ sufficit ad ꝑficiendũ. ⁊ fiant suppositoria ad modũ glandis: ⁊ teneaꝫ vnus pro vice in collo matricis.

¶ Et si cũ ℔ ordie tãdẽ redeat mẽstrua ad quãtitatẽ rõnabilẽ poterit dimittere. ⁊ flõmia ⁊ vsus medicinar. si aũt nõ sufficiũt tũc in tẽpore in quo mẽstruaꝫ supponat sibi ℎ̃ suppositoriũ. ℞. semis keiri lupinor amaror ellebori nigri diptami fellis thauri. aã. ʒ.i. ꝑficiant oia cũ succo arthemisie. ⁊ postea cuꝫ lana subducianꝫ collo mricis pinuncta cũ oleo myrtino: aut subduciaꝫ mercurialis cõuisa: ⁊ mixta cũ oleo myrtino: ita q̃ saltẽ abũdãtius habeat ꝓsueto. ¶ Ista videnꝫ mihi sufficere: ſz tñ si nõ sufficiũt puto q̃ in mense aprilis vtile esset sibi ire ad balneus aq̃ sulfuree ⁊ balneari stõcho ieiuno vsq; ad. ꝛ. dies ci die ℈ mane quantum tolerat sine angustia. ⁊ postea de sero. facere clisteria cum decoctione carminatiua: ⁊ in vno adda tur pulpe cassie iere pigre. ana. ʒ.i. ierelogodion. ʒ.y. olei anherini. ʒ.iy. salis quantum sufficit. Et ista cum dei laude nunc sufficiunt.

¶ De retentione menstruorum post vnum abortum ⁊ retentionem secundine cum tortuositate colli matricis.

Consilium. LXXXI.

Sta dña de vicentia parit retentionẽ mẽstruoz post vnũ abortuꝫ quam passa fuit a. xiij. mẽsib⁹ vl circa ĩ q̃ cũ sc̃ina nõ exiret fuit opportunũ q̃ ꝑmisso balneo olei traheret manib⁹: vbi passa fuit vehemẽtẽ dolorẽ ⁊ post nũc̃ appuerũt mẽstrua: ex q̃ ego dubito q̃ non fuerit fcã q̃dã vlcera pua in orificijs venaz mricis ⁊ postea icarnata. ⁊ ꝓter hec ĩ illo ꝑtu apparuit caro q̃dã egrediẽs corꝑ quã fuit opportunũ icidi. ⁊ postea multas alias carnes emisit. ⁊ nũc bẽbat os mricis durũ tortuosuꝫ vsus siniſtrũ: ⁊ q̃ ꝑponebat cãnula subtilis nõ poterat penetrare intus nisi ꝑ latitudinẽ pollicis vel paz plus: ⁊ cũ egrediebat exibat cũ flatib⁹ viscosis. ⁊ aliq̃n cũ aliq̃li rubedine ⁊ ex pte illa siniſtra ꝓcepta est ꝓtinue q̃dã durities maioz q̃ ex alio latere. Juuenis est q̃ nõ peperit nisi bis: ⁊ casus apud intelligentes cognoscit difficilius: sed tñ ad ꝓbibendum deteriora dz regi: vt dicet infra.

¶ Primo dz habitare in aere claro nõ mltũ calo: ſz ad caliditatẽ declinãs: ⁊ ꝑ hac re sit sollicita ꝓcipue in hyeme.

¶ Itẽ exerceat se ⁊ laboret: ⁊ vtaꝫ balneo in stuffa ieiuno stomacho ad minorandas superfluitates.

¶ Itẽ comedat cibos subtiles nõ multũ calidos. ⁊ caueat a grossis ⁊ viscosis. Et bibat vinũ tẽperatũ albũ ℈ exigẽtiã

¶ Itẽ puideat q̃ bẽat bñficiũ vẽtris: (sue vinositatis. aut semel in die: aut saltẽ ad minus duob⁹ diebus semel. ⁊ si non iuuetur cum clisteri cõmuni.

¶ Itẽ dormiat in solari in camera nõ multũ frida vel bũi da: imo in hyeme bñ cala capite bñ eleuato corꝑe bñ cooperto ⁊ sufficiãt sibi sex vl. vy. horꝫ i die nãli. ĩ meridie

¶ Itẽ caueat ab ira ⁊ tristitia: ⁊ ꝑci (si põt nõ dormiat. pue ab ocio. Et ista sufficiant de regimine.

Bonum est q̃ si nõ ꝓfit ꝓuocari mẽstrua flõmetur in trib⁹ mẽsib⁹ semel vna vice de basilica. ⁊ in alijs trib⁹ mẽsib⁹ de saphena ex bẽdo. ʒ.iij. vel. v. pro vice. Jn fine February. in medio Aprilis. in fine May: ⁊ in medio septẽbris: vel circa. ¶ Itẽ cõueniẽs est ei: vt sepe in hac estate purget capiendo. ʒ. viij. aq̃ lactis caparuz in q̃ infundat epithimi. ʒ.iy. passulaz. ʒ.i.ꝑ sex horas: ⁊ postea coleꝫ. ⁊ bñ exprimat: ⁊ addat pulpe cassie. ʒ.i. ⁊ bibatur de mane in aurora: ⁊ ℔ saltẽ bis i mẽse. ¶ Et in eodẽ tẽpore vsq; ad mẽses septẽbris futurũ. ꝓpio vtaꝫ suppositorijs i nã ex coto carminato infuso i pinguedie galline. q̃ suppositoria teneat de die: ⁊ põt ea dimittere de nocte.

¶ Itẽ postq̃ erit purgata ista purgatiõe quã nũc facit dz sedere de mane añ cibũ in hac decoctione vsq; ad vmbilicẽ per q̃rtã partẽ boze. ℞. radicũ altee lib.y. semis linifenugreci flor camomille. aã. ʒ.iy. faciat bulliri in aq̃ sufficienti: ⁊ in illa sedeat: ⁊ omni mense faciat hoc octo diebus innouando balneũ semel in quatuor diebus.

¶ Postq̃ aũt hec fecerit faciat clisteria vel suppositoria mollificãtia ⁊ purgantia matricẽ. ¶ Suppositoriũ vsuale ⁊ leue. ℞. terbentine quãtũ sufficit liquefiat ⁊ infunda tur in ea cotum ad quantitatem digiti: ⁊ teneatur de nocte vel de die: ⁊ inouetur omni die semel. ¶ Suppositorium fortẽ si hoc nõ satisfecerit. ℞. oppoponacis. bdellij ana. ʒ.i. confice simul: ⁊ fiat suppositorium: ⁊ teneatur per integram noctem. ¶ Item post hec suppositoria si non prouocantur menstrua potest facere hoc clistere ad mundificandã matricem. ℞. aque arthemisie aque apij aque sauine. aã. ʒ. viij. olei ve lilio lib.i. pulpe colloquintide ligate in panno. ʒ.y. bulliant omnia insimul agitando cum spatula vsq; ad aquarũ cõsumptionem: postea coletur ⁊ exprimat: ⁊ de illo oleo sumant. ʒ.iij. pro vice ad faciendũ clistere cuꝫ syringa subtili: ita q̃ ingrediat os mricis.

¶ Item

Digitized by Google

¶ Jtē hoc eodē tpe de mane recipiat hāc decoctionē qñ vtitur iſtis cliſteryz vel ſuppoſitoryz vna die ſic alia die nō. ℞. calameti. ʒ. i. aque lib. i. bulliāt ſil lēto igne vſq; ad medietatis ꝓſūptionē poſtea coleāt ⁊ bibaāt cū pauco ſucchari ovna die ſic: ⁊ alia die nō: ⁊ loco iſti⁹ pt ſumē. ʒ. y. anti doti emagogi deſcriptōe Nicolai cū vino: vtrūq; ⁊ auroza.

¶ Et qz vt ꝑz legēti caſum iſta patit duritiē in latere ſiniſtro mꝛicis. ⁊ cū ꝑ ſuſpicādus eſt ꝙ oppilatio venaꝝ mēſtrui nō ſit carnoſa. ⁊ ſcdo dubitādus ne os mꝛicis bēat i trinſecā clauſurā: cū ſyringa nō poſſit bñ ingredi: iō opꝛ ꝙ violēter tracteſ: ⁊imo ſi cū iſtis mediocrib⁹ multotiens iteratis nō ꝓuocant mēſtrua: tūc opꝛ ꝙ nō trāſcēdat ad magis fortia: ⁊ ſit ꝓtēta flobothomyꝰ ſuprāſcriptis: ⁊ purgationib⁹ cū pulpa caſſie ⁊ epithimo ⁊ ſero capꝛino: ⁊ ſuppoſitoryz ex reb⁹ mollificātib⁹ ⁊ leuiter purgantib⁹: ſicut fuit dictuz de adipe galline. Si tñ pleuerat durities pōt vti cū bombyce iſtis vnguētis. ℞. bdellu: adipis anſeris: medulle cruris cerui vel aſini vel vacce: butyri recētis: ⁊ olei de lilio. añ. ꝓtes equales. miſce oia ſimul: ⁊ inuoluto coto teneaꝝ in natura. ¶ Oꝛ ſi cuz ꝑ mō mēſtrua ꝓuocētur ⁊ durities remoueaꝝ bñ erit: ſinautē non video ꝙ ſit trāſeundū ad alia. ⁊ altiſſimus ꝓcedat ſibi ſanitatem.

¶ De ꝓfocatione mꝛicis vel epilepſia. Cōſil. LXXXII.

ISta nobilis dña vicētina iā trib⁹ vicib⁹ paſſa eſt hūc caſuz ꝙ aliqñ cū mēſtrua tardaāt venire icipit ſibi dolor in pectoꝛe ſub ſiniſtra mamilla i directo coſtaꝝ: dolet vehemēter: ⁊ poſtꝫ dolor duraūt ⁊ creuit notabili tpe coicaāt nocumētum cerebro: ⁊ nō pōt ſtare: imo opꝛ ꝙ iaceat: ⁊ in illo pn⁹ extēdit bꝛacchia: ⁊ ℨbit eadē ⁊ ℨbit manus: ⁊ facies diſcoloraāt: ⁊ poſtea remanet ſine ſenſu ⁊ motu: cuz pauco anhelitu: ita tñ vꝛpcipiaāt ⁊ ſine difficultate. ⁊ illa boza q̄uis ſtringaāt bꝛacchia cū ligaturis valde fortib⁹: ⁊ que deberent vehemētem dolorē facere: tñ nō ſentit. dicit tñ ꝙ appet ſentire ſibi qōdam murmur: ⁊ cū iterrogaꝛē vtrū ꝑ murmur ſentiret qñ magis clamant boies dꝛit ſe boc ignozare: qz videbaꝝ ſibi ꝙ ꝓtinue vno mō ſenſiſſet: ſed tñ qñ excitatur nō recoꝛdaāt alicui⁹ qō ſibi in illo tpe eueneꝛit: vz cogitatiōis alicui⁹ tūc habite. Poſtea vō excitaāt: ⁊ remanet dolor in pte pectoꝛis iā variata ꝑ duos dies vl tres: neq; emittit ſpumā aliquā: ⁊ in toto trib⁹ vicib⁹ caſum ita grauē paſſa eſt. ¶ Et ideo remanet ambiguitas vtrū hec paſſio dz dici ꝑfocatio matricis vel epilepſia. nā ad aliud capitulū non videt poſſe reduci niſi fortaſſis diceremus ꝙ eēt ſyncopis: tñ qz poſt caſuz remāſit ſibi grauitas in capite: ⁊ in oculis tenebꝛoſitas viſus videt potius ꝓtinere ad epilepſiā q̄ ad ſyncopim: vel oportere ambos ꝓiungi. ſed tñ qz Aui. zi⁰ terty. caꝑ de ꝑfocatione mꝛicis. dicit ꝙ in ꝑfocatiōe ſentit aliqd eleuari ex matrice ⁊ pectine qō iſta nō ſentit: ⁊ ꝙ rō nō minoꝛat valde in ꝑfocatione niſi in diſpōnibus valde vehemētib⁹. Et dicit tertio ꝙ qñ ꝑfocata euadit narrat plurimū eius qō fit in ea niſi ꝑfocatio ſit maxima ⁊ moderata qñ nō apparent in iſta: ⁊ iſta et nō videt de fortibus ꝑfocationib⁹: ⁊ de maximis cum ab ea relenata ſit omni vice in non multo tpe. nam in deteriozi gradu ꝑfocationis non appet anhelitus niſi in eo qō eſt ſicut lana carminata añ nares: ⁊ ſil in ea que eſt ſecūdi gradus ꝓpterea in iſta appꝛopinquante paroxiſmo nō appet diſnia vel difficultas anhelit⁹ videt fortē ꝙ potius ſit epilepſia: ⁊ qz euadit ſine ſpuma: ⁊ nō accidit niſi poſt retentionē mēſtruoꝝ fortaſſis: qō iudicareē ab alys ꝓfocatio. ¶ Quiegd tñ ſit hoc accidēs eſt ex nocumento cōicato cerebꝛo ⁊ cozdi ꝓp retētionē mēſtruoꝝ in gb⁹ eſt flegma mali mod⁹: ⁊ meſia: ⁊ fortē aliqd de mala cholera. nā qñ pāni a mēſtruis ſuis lauant remanet ibi color viridis aliquātulū obſcurus: ⁊ dña eſt fere ānoꝝ. xxx viij. ꝓſueta gīnare: ſed a qbuſdam annis citra ſoluz abozauit: ⁊ qñq; paſſa eſt imoderatū fluxū mēſtruoꝝ: nec nūc ſem per bz equalꝛimo plurimū deficit a ꝓſueta quātitate.

¶ Primū fiat igit ꝙ aer ſue habitationis ſit ad ſiccitatez declinis mūdus a malis vapoꝛib⁹ lacuū aut locoꝝ clauſorū ⁊ ſterglinioꝝ: ⁊ nō ſit vētoſus imo imunis ab auſtro ⁊ bozea. Jtaq; camerā bēat iter duo ſolaria cū feneſtris ad oriēte apris: ⁊ in mane pmittat radios ſolis ingredi: ⁊ ſit aer tēpameto vicinus in caliditate ⁊ friditate: ad leue tñ caliditatē declinās: ⁊ bec diſpō in camera acgraī in hyeme cū igne facto de lignis ſiccis cū berbis odoꝛiferis ⁊ lignis odoꝛiferis vel ſaltē ſiccis: ⁊ nō cū igne carbonū ſuffocatoꝝ. ¶ Cōſidereē aūt ꝙ ſi aer quem habitat ſit humidus nimis trāſferaī ad ciuitatē vel caſtruz ſicci aeris vel clari: ⁊ in tpibus gbus aut vēti dñant aut nebule aut pluuie aut vehemēs frigus: nō egrediaī ad apuz aerem: ⁊ in loco habitationis ſemp ſit multum de rutba.

¶ Cib⁹ aūt ſit panis ex farina optimi fruměti ⁊ mūdi: ꝑci pue a lolio: ⁊ ſit ꝓueniēter coct⁹ ⁊ bñ fermētat⁹: ⁊ mūdus a coꝛtice exteriozi iter ꝑmā ⁊ quartā diem: ita ꝙ non comedaī calidus ſtatiz vt a furno ferī: nec durus nimis.

¶ Carnes aūt ſint pdicā faſianoꝝ pulloꝝ turtuꝝ ⁊ pipionū volare icipiētiū de colūbario: ⁊ ꝑcipue alaudaꝝ paſſerū ⁊ puaꝝ auiū: ſ3 fugiaī gſglla ſiue qualia. nā hāc vocat Aui. coturnicē: ⁊ eſt illa quā Aui. dic in carne ſua bꝛe ꝓpetaē puocādi ſpaſmū: auiū aūt aq̄tica ꝙ carnes oīno fugiat. Ex q̄drupedib⁹ carnes ꝓueniūt bedoꝝ caſtrati annualis vituli lactētis: pozci ſylueſtris nō multū iuuenis nec multuz antig: ſil capꝛiolꝝ lepoꝝ: ⁊ fugiaī carnes veteres ⁊ nouiter natoꝝ: ⁊ capita ⁊ colla ⁊ ſanguiné: ⁊ oia interioza vt epar ⁊ iteſtina. ¶ Piſces viteꝛ ꝑcipue ſine ſquamis ⁊ paludoſos: ⁊ ſil omne genus granari: ⁊ cancros ⁊ oſtrea vitare dz. Ouis ſozbilibus vti pōt: ꝑcipue vitello: dimiſſo albumine. Caſeuz ⁊ lac fugiar. ¶ Legumina vitet niſi bꝛodium cicerū ꝑcipue rubeoꝝ quo vti pōt. Ex granis pōt vti milio panico: ſed parū cuz carnibus decoctis.

¶ Ex berbis vtaī rutba ꝑcipue ꝑz oēm modū admiſtratiōis ſaluia ꝑillo byſſopo ozigano tbimo calameto ⁊ ſaturegia. Et caueat a triplices blitas lactucā caules cucurbitas baucias pozrū pulegiuz cepe allūꝰ raffanellū: ⁊ ſiliā: ⁊ apiū ꝑcipue viteē. ¶ Ex fructib⁹ pōt vti qbuſdā amigdalis: ⁊ granis pini lotis ꝑus in aqua cala ⁊ nucib⁹ ⁊ pauciſſimis auellanis: ⁊ qbuſdam piris coctis poſt ꝓandiuz in modica quātitate: ⁊ citonꝝ coctis paucis: ⁊ fugiaī omnes reliquos fruct⁹ humidos. ſ. melones pira ꝑſica chryſomila: ⁊ vtaī fructib⁹ tā humidis q̄ ſiccis: fungoꝝ ⁊ tuberuz oē genus eſt ſibi malū. ¶ Sapoꝛib⁹ nō vtaī in gb⁹ ſit alium ſynapi cepe vel ſile aliqd vapoꝛatiū ad caput: ⁊ cū coꝛ repletū eſt viteaī aromata calida in cibis: ⁊ oīno capiris repletionē ⁊ vapoꝛationē: ⁊ oia valde dulcia vel pinguia. Et ſil oia victualia ex paſta vt laganas ⁊ turtas: ⁊ ſuffocata in patellis fugiat: ſalſamētoꝝ vſus vt capparoꝝ ante cibuz eſt ꝓueniēs: ⁊ ét ſparagi quidam non nocent.

¶ Potus magis laudabilis eſt aqua mellis in hyeme cuz modico cinamomi maſticis ⁊ ꝓpis: ita ꝙ ad lib. ꝯ. aque mellis ponatur in decoctione maſticis. ʒ. y. piperis: cinamomi. añ. ʒ. ſ. ſi autem vino cauere male poteſt ꝓpter cō ſuetudinem ⁊ digeſtiue debilitatem ſumat ex eo parum: ⁊ ſit temperatuz cum aqua cocta: ⁊ ſit ſtipticum clarum ⁊ ſubtile vt ciſiola quedam: ſed oīno parum vini ſumat.

Digitized by Google

¶ Oportet vt omnino vitet repletionem ⁊ nauseatiuā sa-
rietatem: vitet etiam nimiuz ieiuniū: ⁊ optimū esset vt ci-
bi vniusquēq; sumere cōsueuit in sanitate ad saturitatem
duas partes comedat in prandio: ⁊ in cena tertiam ptem.
¶ Prouideat ēt q; omni die bēat bñficiuz ventris: aut su-
mendo ante prādium deoctionē bliris vel mercurialis:
aut aliqd ex aloe: aut sumēdo clistere qđ est melius. ⁊ nul-
lo mō ꝓmittat̄ qn omni die babeat bñficium ventris.
¶ Qñ purgata est in mane post emissionē supfluitatū vta-
tur exercitio longo ⁊ satis fortiter in quo tñ nō sit fortis ca-
pitis agitatio. Et faciat postea omni mane fricari corpus
cum pānis trabendo deorsuz: incipiendo a spatulis ⁊ de-
scendendo ad renes ⁊ nates ⁊ coxas ⁊ crura ⁊ bracchia ⁊
pectus: ⁊ hoc añ prādiuz. ⁊ qñ medicinā soluriuā nō sum-
pserit. Et qñ caput est plenuz: non faciat fricari caput: sed
post debitas purgationes fricato residuo corpe faciat fri
cari ⁊ pectinari caput: ⁊ qñ maiorem grauitatem sentit in
capite: tūc nō tñ faciat fricari corpus: sed applicet ad spa-
tulas ⁊ nates ⁊ coxas vētosas: cuz igne multo: ⁊ faciat liga
ri extrema ligatione dolorosa que cito dissoluat̄ ⁊ iteret̄.
¶ Postq̄ autem comedit anteq̄ a ventre cibus descen-
dat nō exercitetur: sed aut quiescat aut leuiter ambulet ⁊
suauiter: ⁊ oīno tunc caput nō agitet: nec inclinatū teneat.
¶ Exercitij quātitas sit vsq; ad lassitudinē leuem: vitet
aspectum motuuz circularium: ⁊ ab alto: ⁊ vitet longam
morā in balneo: ⁊ effusionem aque calide in caput.
¶ Somnus eius sit nocturnus ⁊ nō diurnus: nisi fortassis
in mane ante tertias: ⁊ sit sex horarū vel circa: ⁊ sit capite
bñ eleuato: ⁊ corpe bñ coopto pānis: ⁊ sup altero lateruz:
⁊ incipiat duab⁹ vel tribus horis post cenā vel saltē dua-
bus. Somnū vō diurnū: ⁊ somnuz post multam repletio-
nem: ⁊ statim post comestionem vitet omnino.
¶ Laueat sibi a timore ⁊ tristitia ⁊ ira: ⁊ ab oīb⁹ que istas
passiones cōmouere possunt: ⁊ pcipue a timore: ita q; au-
ditus subitum fortis soni: ⁊ visum insultuz: ⁊ noua mala
fugiat: imo gaudeat ꝓuersando cuz dilectis suis: ⁊ audien
do que placita sunt sibi: sed ab vsu venereoruz abstineat
quātum potest. Et hoc de regimine.

Descendendo ad medicinalia ⁊ manualē opa-
tionez ops q; fiant euacuationes
a toto ꝓpter mās que retinentur in venis: ⁊ pp illas que
sunt in capite ⁊ in matrice. Et pcipue nūc cū sumus in ve
re: ⁊ instet tps quo timet aduētus paroxismi. ⁊ videt mi-
bi q; incipiat a leui solutione vētris: pmittēdo q̄ruoz vici
bus būc syrupū. ℞. syrupū de bisantijs: oxymellis simpli
cis. añ. ʒ. i. aque matricarie: aque feniculi. añ. ʒ. i. ʒ. clarifi
ca ⁊ aromatiza cū. ʒ. i. spēruz diambre: ⁊ est ꝓ vna vice.
sumat̄ calidus in auroza q̄ruoz vicibus. ¶ Sumpto syru
po sumat ꝓ leui minoratiuo bas pillulas. ℞. agarici. ʒ.
ʒ. pillularū fetidarū. ʒ. ʒ. salis gēme. ℈. ʒ. ꝓfice pillas cum
aqua artbemisie vel cū aceto sgllitico. sumat eas vna bo-
ra añ diem: ⁊ supdormiat ꝑ mediaz bozā: ⁊ in fine gnque
bozarū sumat. ʒ. v. aque mellis tepide: ⁊ in fine septem bo
rarum ab assumptis pillis comedat. ⁊ sequēti die gescat.
¶ Tertia vō die in mane faciat flobotbomiā de vena ba-
silica dextri lateris: ⁊ in sero de saphena in eo pede in quo
videt grossioz: ⁊ pro qualibet vice trahat circa. ʒ. iiij. san-
guinis iuxta vtutis tenorē parus addendo vel minuēdo.
¶ Ops q; eo mane quo facit flōmiam sumat syrupū in-
frascriptū vna boza añ diem: ⁊ supdormiat: ⁊ cū boc prā-
deat leuiter de carnib⁹ bone pulle: ⁊ silr in sero nō abun-
det in cena: ⁊ de die nō dormiat. ¶ Syrupus quem ds su
mē dicto mane: ⁊ gnque sequētib⁹ dieb⁹ silr de mane cali
dū est iste. ℞. oxymellis sgllitici. ʒ. i. ℈. de calamēto. ʒ. vi.
aque rutbe: maiorane: aque feniculi: aque matricarie. añ
ʒ. vi. clarificet̄ ⁊ aromatizet̄ cū cinamomo: ligno aloes: ⁊
nuce muscata. ¶ Supto syrupo sumat bas pillas. ℞. sti-
cados: agarici: camedreos. añ. ʒ. i. pulpe colloquntide albe
⁊ abs q; semine. ʒ. ij. serapini: oppoponacis. añ. ℈. ij. ⁊ gra.
viij. semis petrosilini: aristologie rotūde: pipis. añ. ʒ. ʒ. caſ
sie lignee. ℈. ij. cinamomi: croci: spice: myrre: folij. añ. ℈.
i. ⁊ gra. iiij. dissolue gūmas in vino: ⁊ cōfice residua optie
pistata: ⁊ fac pillulas: de gb⁹ sumat. ʒ. i. pōderis boni vna
boza ante diē: ⁊ obseruet ꝑ totā diē regimē ꝓsuetuz in vsu
medicinarū soluriuaz. ¶ Die sequenti ieiuno stomacho
sumat in nocte septē bozis añ cibū. ʒ. i. tyriace bone saltez
gnque annoz: aut qō mibi magis placet. ʒ. ij. boni metri-
dati cū. ʒ. ij. aque bugloſſe. ¶ Et ita acceleret bec omnia
q; flobotbomie sint facte anteq; deberet menstruari.
¶ In tpe aūt in quo mēstruari deberet si mēstrua veniūt
ꝓuenierēt bñ est: si min⁹ acceleret ponat bȝ suppositoziū
in mrice. ℞. ellebori albi ficci nō nimis antiq. ʒ. i. corde
meni. ℈. ʒ. serapini. ℈. i. ꝓficiant̄ cuz felle tbauri: iuolnat̄
in tela subtilissima rara: ⁊ ligēt cum filo: ⁊ teneat̄ in collo
mīcis. ¶ Et est oppoztunū q; ex iteruallis. x. vel. xv. die-
rū purget sumēdo pillas de ierapigra ꝺscriptiōe iere. Ni
colai ⁊ sufficit. ʒ. i. ꝓ vice sumant vna boza añ diē: ⁊ sunt
q̄si nō idigētes custodia vl̄ mutatiōe diete: aut loco istaz
bibat. ℈. ij. agarici cū. ℈. ʒ. salis gēme distēpatos cū vino
albo odozifero: ⁊ iteruz est res leuis nō indigēs custodia:
sumant vna boza añ diē: ⁊ tardeē prādiū vsq; ad septem
horas. ¶ In religs aūt diebꝰ vtaē in auroza ista electua-
rio. ℞. diacimini facti cū folijs rutbe. ʒ. iij. diatriōpipe-
on. ʒ. ij. misce: ⁊ sumat in mane. ʒ. i. ʒ. in estate cū decoctiōe
seminū cōium fridoz. ʒ. supbibēdo circa. ʒ. iij. decoctionis ani
soz: ⁊ silr in alijs tpib⁹ nō calidis. Itē eēt vtilius si cū ꝑdi
cto electuario addaē diamusci dulcis ⁊ diambre. añ. ʒ. i.
¶ Et qz coz videt ledi vtile eēt q; semꝑ potaret iuxta coz
bȝ facculū. ℞. rosarū rubeaz: corticū citri. añ. ʒ. ij. gariof.
folij macis: ligni aloes crudi. cina. carda. añ. ʒ. ʒ. ossis de
corde cerui: corallo z rubeoz. añ. ʒ. ʒ. ℈. gedoarie: doronici:
seminis oçimi garioffilati: gallie muscate. añ. ʒ. i. grane tin
ctoz. ʒ. i. ʒ. musci: diambri. añ. grana. iiij. pistent̄ bñ ⁊ fiat
facculus in syndone rubea: ⁊ caueat buius odorē in tpe in
q̄ dubitaret de poxismo. ¶ Itē vtile est ei q; supponat si-
bi sepe in colo matricis. ℈. i. gallie muscate descriptiōis
Mesue ⁊ ꝑsertim illius que vocatur gallia alefangina.
¶ Et qz i bō casu st valde vtilia clisteria iō ꝓueniēs ē q; se
pe faciat bȝ clisteria saltē bis in septimana. ℞. dauci key
syn. añ. ʒ. ij. anisoz. ʒ. ʒ. cētauree mioris. ʒ. ʒ. malue ⁊ mercu
rialis. añ. M. i. fac bulliri lento igne in lib. iiij. aque vsq;
ad ꝓsūptionē duaz tertiaz: postea colet̄: ⁊ addaē ieralo-
godiō ⁊ bñdicte. añ. ʒ. ʒ. olei rutbacei. ʒ. ij. salis qō sufficit:
⁊ in tpe estatis pōt ponere loco ieralogodion ierāpigraz.
¶ Itē est vtile ꝑ vnā septimanā añq; sit tps menstruādi
sedē in tina aque in q̄ decocta eēt camomilla cū semie li
ni ⁊ fenugreco ⁊ gbrotano ⁊ maiorana ⁊ leuistico in q̄tita
te ꝓuenienti: ⁊ ibi stare ieiuno stōcbo circa q̄rtā ptē boze
ad sedēduz vsq; ad vmbilicū: qñq; sumēdo vnū qñq; re
liquū: ⁊ bō qz cū egritudo sit chronica sūt medicine ꝑmu
tāde. ¶ Plura igr scribā in gb⁹ trētio est ꝓfortatio cozdis
cerebri ⁊ stōchi ⁊ dissolo materiez fridaz. ¶ Primū igr
est tyriaca magna: de q̄ sumat q̄titas. ʒ. i. ꝓ vice vacuo
stōcbo: ⁊ post ipas ieiunādū est horis. vij. ad min⁹. ¶ Se
cūdū est metridatū de q̄ sumāt. ʒ. ij. ꝑ vice: ⁊ post ip̄s silr
ieiunet̄. ¶ Tertiū est q̄ frequēti⁹ vti dz q̄si toto āno. ℞.
cōfectionis de musco dulcis: aromatici muscati. añ. ʒ. iiij.
misce. ⁊ sumat. ʒ. ij. ꝑ vice: sed in estate ⁊ tpe calo sumat
ip̄m cū decoctiōe violaz ⁊ floz cicoree ⁊ folioz violarie.

Digitized by Google

¶Quartum est forte ꝛ est efficax. ℞. baccarum lauri: piperis albi: siseleos: piretri. aā. ʒ. iij. radicū peonie: aristologie ro. aā. ʒ. ij. castorei: trocisco ꝛ de sylla. aā. ʒ. i. confice cū oxymelle syllitico: ꝛ det omni die. ʒ. ij. cū dicto oxymelle.
¶Quintus est ustud. ℞. piretri: siseleos: sticados. aā. ʒ. x. agarici. ʒ. v. cordument balsce: aristologie ro. aā. ʒ. i. ʒ. cōficiant cum succo squille ꝛ melle cocto. aā. quātus sufficit.
¶Localius vo caput ꝓfortatiuū hoc emplastrus est optimū ad calefaciēdus cerebrus: ꝛ dissoluendū residuū materierus: ꝛ apponat post purgationes ꝑticulares ꝛ vles: ꝛ teneat tm ieiuno stomacho. ℞. asse fetide: castorei: sulfuris. aā. ʒ. i. euphorby. ʒ. ʃ. petrolei. ʒ. ij. vini rubei potentis lib. i. cere. ʒ. vi. bulliant simul vsq; ad vini ꝓsumptionē: ꝛ ꝙ totū habeat formā cerotu: ꝛ ponat sup capite prius bñ abraso cus nouacula: ꝛ hoc prius extēdendo sup corio in formā birreti habēte: ꝛ pcipue teneat in parte anteriori.
¶Similiter inunctio capitis cū oleo philosopho ꝛ: ꝛ cū oleo de piperibus aut de gagate. ¶Nunc vo sunt illa ponēda que odorādo ꝓferūt: ꝛ sunt plura: sed rutba habeat per totū vbi habitat in lecto: ꝛ sub capite ponat sacculos ad modū plumaꝛ dus dormit: ita tñ cus sentit nimius calefieri caput: tūc abstineat ab istis calefactiuis ꝙbusdam dieb⁹. ¶Porter aūt in manu buiꝰ pomū. ℞. storacis calamite. ʒ. v. olibani: mastichis. aā. ʒ. ij. sandaracę. ʒ. iij. cōsti: spice. aā. ʒ. ij. ambre. ʒ. i. panis cinꝛ ficci: ligni aloes. aā. ʒ. iij. musci. ʒ. ʃ. misce ꝛ fiant poma: ꝛ teneant odorādo.
¶Modo in hac penultima ꝑte restat narratio coꝛ que appꝛietate ꝓferūt in morbo: ꝙbus poterit exiteruallis vti vidēdo si ꝓferūt ꝛ ꝑmutādo. nā si aliqō coꝛ inueniat fortis efficacie sequat in vsu. ¶Primū igit⁹ oius est peonia ꝛ valēt semen ꝛ radix. modi vo administrationis sunt diuersi. nā qnq; suspendit ad collū: qnq; pulueriçatur: ꝛ insufflat puluis in naso. aliq recipiunt quātitatē lib. x. ꝛ infundūt in vino brentarū. iij. ꝛ illud vinū sumunt ꝓ suo potu: ꝛ modus iste est alius fortior: bona tñ est cuius flos est albus. ¶Scōm est ossa humana sicca trita ꝛ data in potu frequenter cum aqua mellis. ¶Tertium est semen bethonice bibitus cum aqua mellis vel aceto squillitico.
¶Quartū est epar asini per mēsem comestū assum siue elixum in ieiuno. ¶Quintū est portare lapidem celidonium rubeū: ꝛ lapidē smaragdū: ꝛ corallos ad collū: ꝛ silr lapis aquile ꝛ lapis lune ſm Auicen. ꝛ lapis birundinis.
¶Similr pulmo lepꝛis siccus ꝛ salitus ꝛ coagulat⁹ cus thure ꝛ vino: ꝛ sumat omni mane. ʒ. iij. vsq; ad dies. xxx. Ista videnꝛ mihi iter multa que magis sunt notabilia.
¶Ultimo restat boza paroxismi ipsam excitare: excitat aūt fricādo residuū a capite ponēdo vētosas cum igne in spatul: ꝛ faciēdo ligaturas ad extrema: ꝛ dissoluēdo cito.
¶Excitat et cus fumo allioꝛ ꝛ fumo vngularum asini ꝛ capilloꝛ bois ꝛ fumo asse fetide. ꝛ cū scitis corpus eē mū dus: vel quasi cū sternutatorys. ſ. cus puluere piperis aut ellebori aut cōdifi cū in naso insufflant. ¶Nō mandet obliuioni qō a ꝓncipio in vsu rex calefaciētiū incipiēdus est gradatim nō administrādo quotidie. deinde frequentius administrādo: ꝙ si nocumētum accidet ꝙbusdā diebus est gescedum. ¶Nota et ꝙ potus iere bermetis est vtilis si sumat omni die pstim cus calor nō est multus sumendo. ʒ. ʃ. in mane ꝛ. ʒ. ʃ. in sero. ¶Et qr oia facere est ipossibile: ideo placet ꝙ eligat tam in euacuatione in qua est ꝓma spes q̄ in alterātibus ea: que maxime laudo.
¶Or si ꝛingat ptes faciei torqueri vl aliud mēbrus: tunc inungat ꝛ reducat cū cōpressione fortis: ꝛ oleo ꝛ aq̄ tepida.
¶Spina aūt est tota inungēda sepe: ne paralysim incurrat ex oleo costino. ¶Uidetur et mihi: ꝙ qr iste est bonus precꝰ: vbi reliqua nō ꝓtulerint ꝙ fierent cauteria in capite. ꝓmum sup cuendeg in loco ad quē puenit digitus medius manus radice posita sup nasi extremitatē: ꝛ aliō in occipitio. ſ. in ꝓiunctione laude cōmissure cus sagittali magis sup osse occipitꝭ: ꝛ duo alia sup cornib⁹ capitis: attendēdo ꝙ cauteriū ꝓsequat vsq; ad os nō cōburēdo ex osse: ꝛ hoc vbi reliqua nō ꝓtulerint: vt ꝑdictum: ꝛ faciēdo ꝓmo vnū: postea aliud si vnū nō sufficit: ꝛ post purgationes tas vniuersales q̄s ꝑticulares. Cauteria aūt ꝑ mēsem teneant aptatę ampliori tpe stātibus caput debiliter.
¶Postq̄ hoc scripsi ſm ꝓtenta in descriptione casus dixit mihi Antonius maçini ꝑdictū egregiū cū paroxismꝰ aduenit sentire ex manu ascēdere frigus ad spatulas: deinde deorsum descēdere: deinde ascēdere ad caput: ꝛ tūc maxime cadere in paroxismū forte. Et vltra ista si ita est videt mihi hoc nō agēdum. ¶Primo ꝙ in ꝓncipio cū sentit frigus in manu ligat manus fortiter in medio brachy: ꝛ isto mō forte paroxismus ꝓhibet ipsam fricando fortiter ꝛ calefaciēdo. ¶Deinde ꝙ in tēpore quietis manus ꝛ bracchius emplastrent cum emplastro rubificatiuo ex synapi vel eupborbio vel anacardis vl allio: ꝛ multis talibus: ita vt vesicet: ꝛ iste vesice longo tpe teneātur aperte cum vnguento egyptiaco: deinde consolidentur. Et ista puto cum dei laude sibi sufficere.

¶De cancro vlcerato in matrice. Cōsiliꝰ. LXXXIII.

Ista dña patitur cancrum vlceratum in matrice ita ſ sunt multi anni q̄si. xx. ꝛ nūc creuit vehemēter apostema: ꝛ durities q̄si ab vmbilico infra ꝛ est cōmunicata collo matricis: ꝛ abundat in ea melꝛa adusta. vñ q̄q; euomit rē acetosissimā: postq̄ est sibi visum ꝙ patiat forte inflāmationem: ꝛ q̄q; sentit frigus. Itaq; puto melꝛam adustam in ea esse modi vnius.
¶Primo ergo caueat a nimio calore ꝛ a labore ꝛ a cogitatione ꝛ tristitia ꝛ ira. Et dimittatur ꝙ in die nāli dormiat saltem septem horis. Et faciat ꝙ habeat bñficium ventris: ꝛ si nō bēat faciat clisteria aut cū oleo puro in quātitate lib. i. aut cus decoctione fenugreci ꝛ seminis lini: ꝛ. cū ʒ. i. pulpe cassie. ꝛ. ʒ. iij. olei violati ꝛ pauco sale.
¶Et in cibis comedat panē ꝓuenienter coctum: ꝛ ex optima farina frumēti ꝛ bñ fermētatus. Et carnes bedoꝛ vl vitulo ꝛ paruo ꝛ vel castrato ꝛ vel porco ꝛ iuuenum aut pullo ꝛ: sed dimittat carnes salitas ꝛ sylnestres ꝛ passerus ꝛ pipiones ꝛ anus aquaticarū: ꝛ silr dimittat caseum: sed poterit vti lacte nō coagulato: ꝛ ouis recētibus: ꝛ piscibus de libero mari qui sint pui boni odoris albarus carnius: ꝛ babētes squanias. Et dimittat legumina: ꝛ pro ferculo pōt vti farre ordeo ꝛ spinachys ꝛ borragine ꝛ buglossa ꝛ melliſa: ꝛ in estate cucurbita ꝛ lactuca ꝛ endiuia ꝛ portulaca. Et de fructibus sumat parum: sicut cerasa ꝛ poma ꝛ pira ꝓpue cocta ꝛ granata dulcia. sed dimittat ficus siccas ꝛ nuces ꝛ caules: ꝛ dimittat omne vehemēter caliduꝰ ꝛ acutus sicut allia cepe piper çinçiber eruca synapi ꝛ talia: ꝛ oia multū salita: ꝛ simlr oia multum dulcia ꝛ mel: ꝛ similiter vina potentia. Et in potu sumat vinum parius album aut sit multum temperatus cum aqua.

Et oportet thomet omni anno saltem ter de vena basilica semel in ꝓncipio veris: semel circa finem veris: semel in medio autumni extrahendo circa. ʒ. iij. vel. v. ꝓ vice de sanguie: ꝛ in fine veris: facta flobotbomia de bracchio inde ad duos dies faciat flobothomiam de sapbena lateris qō magis grauatur extrahendo circa. ʒ. ij.
¶Et oportet ꝙ purgetur valde sepe in vere: ꝛ in autūno sumēdo syr. sex vicibus boc modo. ℞. syr. de bisantys: ꝛ syr. acetosi simplicis: ꝛ syr. de endiuia. aā. ʒ. i. ʃ. aque bugloſſe.

Digitized by Google

ꝛ melliſſe.añ.ʒ.i.ſ.ꝛ eſt pro vna vice:ſumat ꝑ ſex vicib⁹.
¶Sumpto ſyrupo ſumat hāc medicinā. ℞. cōfectionis amech ſcōa deſcriptione poſita a Meſue.ʒ.iij.pulpe caſſie.ʒ.i.diſtēpa cū decoctione violaꝝ ꝛ paſſulaꝝ ꝛ epithimi:ꝛ liquiritie:ſumaſ vna hora ante diem cuꝫ debita cuſtodia.Et hoc fiat in ꝓncipio aprilis ꝛ in fine ſeptembris.
¶Et in toto tpe quo inueniſ ſerum caprinū trib⁹ vicib⁹ in meſe ſumat hāc medicinā. ℞. ſeri caprini.ʒ.viij.epithimi.ʒ.ij.macis.Ƒ.i.ſalis indi.ʒ.ſ.ꝛ ſumaſ in vice vna.ꝛ ſi per totū meſem May omni mane ſumeret.ʒ.viij.de ſero caprino eēt ei vtile. ¶Et qñ nō inueniſ aqua lactis ſumat ter in menſe hāc medicinā. ℞. pulpe caſſ.ʒ.i.epithimi.ʒ.ij.diſtēpereſ cum decoctione violarū ꝛ paſſularum ꝛ liquiritie. ¶Sedeat ſepe vſqꝫ ad vmbilicū ieiuno ſtomacho in hac decoctione. ℞. fenugreci.lib.ſ.ſeminis lini lib.i.radicum altee.lib.ij.bulliant in aqua ſufficienti:ꝛ ſedeat in ea tepida non multum calida. ¶Teneat intra vuluam iſtud vnguētum. ℞. capitiꝫ papaueris numero ſex.coriandri.ʒ.ſ.ſolatri.lib.i.bulliant in lib.iiij.aque lento igne:vſqꝫ ad medietatis ꝓſumptionē:ꝛ poſtea coletur bñ ꝛ exprimaſ:ꝛ in colatura ponaſ olei roſati pinguedis galline medulle cruris vacce.añ.lib.ſ.bulliant ſimul cuꝫ dicta colatura vſqꝫ ad aque ꝓſumptionē:ꝛ in iſto vngūto infundatur cotꝫ carminatum:ꝛ teneat illud in vulua:ꝛ iſta puto cum dei laude ſibi ſufficere.

¶De inordinato menſtruo. Conſiliuꝫ. LXXXIIII.

Sta nobilis dña annoꝝ circa.xl.patiſ fluxū meſtruoꝝ non iterponēdo meſem vt ꝓſueuit:ſ qñqꝫ in trib⁹ ſeptimanis redyt qñqꝫ in minori tpe:ꝛ qñqꝫ ſolū per tres dies diminuiſ tps a menſe.Et vt plimū meſtruaſ plus ſibi debito:ꝛ amplius ꝓſueto ꝛ plures tpe durat.nam durat decem vel duodecim diebus:ꝛ in ꝑmis quatuor.ƀ tantū quātum erat cōſueta qñ bene habebat.Et eſt ſana ſatis boni coloris niſi circa finem menſtruationis:ꝛ tunc exalbeſcit.Et eſt dña que multū quieſcit:ſatis pinguis:pallida:ꝛ ex hoc nō bñ appetit nec bñ digerit:ꝛ abundāt in ea flegmata. ¶Et putādum eſt cauſam vt ꝑ ex dictis eſſe aquoſitatem flegmaticam ſanguini ꝑmixtam:ꝛ relaxationē oꝛificioꝝ venarum matricis. ¶Debet ergo obſeruare regimen infraſcriptum dicendum:vt in actu menſtruationis ꝛ extra.Sed omiſſo reliquo regimine venio ad medicinalia.

¶Opoꝛtet ꝙ nūc meſturatim purgeſ:ꝛ qz iam purgata eſt cū meſura ſatis fortī fiāt decetero purgationes leuiores.
¶Sumat ergo bis in meſe anteq̄ meſtrua debeant ſibi ſupuenire vnā de iſtis medicinis infraſcriptis illam que eēt ſibi placidior. ℞. turbith electi.Ƒ.ij.ſuccbari.ʒ.ſ.diſtēperent cuꝫ aque tepide.ʒ.ſ.ꝛ bibaſ vna hora añ diem.
¶Scōa magis ſtiptica. ℞. turbith.ʒ.ſ.mirabolanoꝝ kebulo.ꝝ.ʒ.i.ſuccbari.ʒ.ſ.diſtēpa cum decoctione paſſulaꝝ.
¶Tertia ſunt pillule iſte. ℞. pillulaꝝ de bdellio deſcriptione Meſue quā dicit deſcriptione nr̄a.ʒ.i.ſ.reubarbari.ʒ.i.ſpice.Ƒ.v.fac pillas cū ſucco cauliuꝫ.ſumat a.Ƒ.ij.vſqꝫ ad.ʒ.i.ꝑo vice. ¶Et opꝫ ḡ bis in anno purgeſ ſumēdo ſyrupū ꝛ medicinā ſemel in fine febr̄uary:ꝛ ſemel circa mediuꝫ octobris:ꝛ ſumat ꝑmo hūc ſyrupū ſex vicibus. ℞. roſati colati:ſyrupi acetoſi cōpoſiti.añ.ʒ.i.aque feniculi.ʒ.iij.miſce:ꝛ eſt ꝑo vna vice:ſumatur ſex diebus ſucceſſiue in auroza calidus:ꝛ ſupdormiat ſi pōt.
¶Sumpto ſyrupo ſumat ſequēti die ante diē per hoꝝ hanc medicinā. ℞. turbith electi.ʒ.i.çinçi.Ƒ.i.maſticis.Ƒ.i.ſuccbari.ʒ.ſ.diſtēpera cū aqua apij ꝛ obſeruet debita cuſtodia.Et ſequēti die fiat cliſtere lauatiū:ꝛ ſimiles medicine ſumi debent cum ſyrupo ytroq̄ iſtorum tempoꝝ duoꝝm. ¶Et non debet obliuiſci poſt harū medicinarum aſſumptionem ꝙ faciat ſe fricari omni mane per.xv.dies anteq̄ ſurgat a lecto.
¶Et poſt has purgationes ad ꝑſeruādum ab iſto ſupfluo curſu opꝫ ꝙ vtaſ rebus exiccātibus ꝛ ꝓfortātibus venas matricis.Et ideo vtile eſt in diebus in qbus nō ſumit ali quā medicinā ſoluriuam vētris nec cuꝫ cuſtodia nec ſine ꝙ capiaſ in auroza aliqd de infra dicēdis. ¶Primum ꝛ vtile eſt in iſto caſu:qđ ēt adiuuat digeſtionem:ꝛ ſumit humiditatē crudā in ſtomacho. ℞. trifere minoris ex arte Ȝenonis ℔m ḡ deſcribit eam Meſue cum ſcoꝛia ferri vſqꝫ ad.ʒ.ij.ꝑo vice:ꝛ melioꝛ eſt valde poſtq̄ ſterit facta per ſex meſes ad minus:ꝛ poteſt capi inuolura in nebula:ꝛ ſupbibatur parū vini rubei. ¶Scōm vtile eſt. ℞. margaritarū albarum:coꝛallozum rubeoꝝ:byacintoꝝ:ſeminis roſarum rubeaꝝ:been albi ꝛ rubei.añ.ʒ.i.ſpodij:ɔzagāti:gūmi arabici:radicum ꝓfolide ſiccoꝝ:karabe:nardi:olibani:maſticis.añ.ʒ.ſ.omniuꝫ ſine ſpeciebus aut ſyrupi myrtini quātum ſufficit fiat electuariuꝫ.ſumat.ʒ.iij.ꝑo vice tribus boꝛis ante cibuꝫ.Et hoc maxime cōuenit dum actu ſupfluit omni die bis:ꝛ quando eſt in tempoꝛe quietis ſufficit ei ter in ſeptimana aut bis in auroza. Eſt etiam hoc electuariuꝫ bonuꝫ. ℞. tburis:ſpice:maſticis:ſumach:myrtilloꝝ:boli armeni:cimini toꝛrefacti:granoꝛuꝫ vue acerbe.añ.ʒ.ſ.radicis cōſolide ſiccę.ʒ.i.piſtenſ ꝛ fiat electuariuꝫ cum ſuccbaro albo ſolido.doſis eſt.ʒ.i.vl̄ circa ter in ſeptimana in auroza. ¶Et bonuꝫ eſt ꝙ ſuſſumigeſt matrix ſemel in ſeptimana hoc modo in mane. ℞. balauſtiaꝝ:gallarū:ꝑſidie:cupulaꝝ glādium:ſquinānī:nucū cupſſi folioꝝ cius:macis.añ.ʒ.ſ.fac bulliri in vino ſtipti co ꝛ aqua fabꝛoꝝ.añ.partes equales:ꝛ fumum recipiat.
¶Oꝛ ſi cōtinuat de facto fluxum ſupfluere:qz iam plus emiſit de ſanguine ęꝫ oporteret:tūc ɔz ꝑmo ponere ventoſas magnas iuxta radices mamillarū cum igne:ꝛ ibi per horam dimittere:ꝛ hoc omni mane ante cibuꝫ:ꝛ omni ſero quouſqꝫ reſtringiſ:ꝛ ꝑo eodem tēpoꝛe ɔz comedere farꝛiçum panicū miliuꝫ amilū laganas cū carnib⁹ viſcoſis:ꝛ bibere vinuꝫ nigrū ſtipticuꝫ ꝛ quieſcere:ꝛ qñ comedit ſumere actu frigida:ꝛ fiat ſic. ℞. trociſcoꝝ de karabe completoꝝ.ʒ.i.aque plātaginis lib.i.aceti.ʒ.ij.piſtenſ trociſci:ꝛ ꝑmiſceant omnia ſimul:ꝛ madefiant petie de lino duplate in iſta:ꝛ exprimanſ aliquantulum:ꝛ poſt frigide ponantur ſup ventrem ab vmbilico vſqꝫ ad pecten ꝛ retro in fontinella ſup nates:ꝛ quādo calefiunt innouentur. Et fiat forma de bombace ad modū digiti nō multū ſtricte ligata:ꝛ infundaſ in dicta mixtura:ꝛ parum exprimatur:ꝛ poſtea ponaſ ad intra nām:ꝛ ita teneaſ:ꝛ iſta fiant donec apparet ꝙ ſit bene reſtricta. Et hoc in tempoꝛe ſumat de ſcōo electuario ſupꝛaſcripto:ꝛ faciat ligaturas dolozoſas ad coxas ad bꝛaccbia ꝛ manus:ꝛ puto ꝙ cum dei auxilio non opoꝛtebit ire ad foꝛtioꝛa. ¶Si tñ eſſet fluxus qui per hoc nō reſtringereſ:tunc capiat in mane vel alia hoꝛa ieiuno ſtomacho.ʒ.i.trociſcoꝝ de karabe cum ʒ.aque plantaginis:ꝛ hoc tribus diebꝫ vel quatuoꝛ ſi opoꝛtet vno poſt:ſed non multuꝫ ꝑſeueretur cum illis in quibus eſt opium. ¶Et reliqua vt de ventoſis ligaturis epithimatibus fiat vt ſtatim dictum eſt.

¶De indebito fluxu meſtruoꝝ cum humiditatibus matricis cuꝫ doloꝛibus in alchatim ꝛ vētre ꝛc. LXXXV.

Pectabilis dña iſta annoꝝ q̄ſi.ʒ.ƀ nālē cōplonē mēbꝛoruꝫ ſatis diuerſam. Nā epar ƀ caliduꝫ ꝛ ſtōchū friduꝫ:ꝛ caput humidū catarriçās.Et iō cū mīcē ƀ humidā ꝛ debilē recipit facilr ſu perfluitates totius coꝛpis quare nō meſtruaſ ſm moduꝫ

Digitized by Google

nãlem:imo incipit ꝑmo bẽre vnus leue signũ in die:z ita per quque vel sex vel plures dies bꝫ ante cursus ꝓuenientem:postea currũt mẽstrua quque dieb⁹ vel circa sufficiẽter in q̃titate:z satis rubicũda nisi circa finẽ in quo sunt discolorata:z pãi linei qui mẽstruis inficiunt nõ lauant bñ:sed remanẽt virides.z veniũt mẽstrua ista cũ dolore renũ z ventris.z illo tpe accidũt dolores capitis z ꝑstratio apperit⁹:z q̃q3 febris. ¶ Et post hec a.15.annis citra ex iteruallis q̃q3 maiorib⁹ q̃q3 minoribus supuenit ei cursus matricis nõ ꝓp matricis:sed aliarus bumiditatus nõ sanguinea ꝛ:que q̃q3 sunt abſq3 colore sicut albumina ouorus z frigide z q̃q3 subtiliores z q̃q3 grossiores. aliq̃ vo sunt albe vt lac: z iste sunt calidiores.z q̃q3 sũt citrine: z iste sunt calide z mordaces.vnde in tpe cursus earus accidit sibi mordicatio in collo matricis z ꝓuritus quasi itolerabilis. ¶ Et accidũt dolores in alchatim z vẽtre post quos egreditur talis bumiditas:z remanet macra ſm oĩa tpa:z nunq̃ bꝫ bonus appetitũ vel fortẽ stõchum in digerẽdo qõ est putãdum eẽ ꝓpter diuersas mãs que stomacho cõmunicant:z in eo imbibitas aut natãtes.aut q̃q3 ꝓpter vapores a matrice cõmunicatos. ¶ Et q3 ve risimile est in his tpibus:in venis similes mãs ꝓtineri putãdum est:q nõ solus ꝑma z secũda digestio:sed ẽt tertia z quarta debilitant in pte z corrumpit a dictis causis ex qbus accidit ẽt motine vtutis debilitas:discoloratio:multitudo spuri z rumor sub oculis sicut in caceticis: z defectus impregnationis q3 nuper impregnata est. ¶ Dabo ergo consilium.z deus sit dator auxilij.

¶ Aer sue habitationis:ꝑcipue camere:z loco ꝓ in gb⁹ plimũ ꝑmanet bꝫ eẽ siccus clarus subtilis tẽpatus in caloze z frigore:meli⁹ nõ est vt ad leue caliditatẽ declinet q̃ ad friditatẽ:z bꝫ tempari in byeme cũ igne de lignis siccis:z eẽ camera iter duo solaria:cui⁹ feneſtre si fieri põt apiant ad orientẽ.Et in mane q̃n est pulchrus tps ꝑmittatur sol ingredi z aer euẽtari per duas horas ẽt in estate. ¶ Et caueat aer bumidus:z habitatio in terreno ꝑcipue in byeme:z paludosus z ꝑpe cursus aquarum:vel loca vbi sunt sterqlinia:z ꝑcipue vitet fetidus.Et cũ sunt pluuie vel vẽti ster in loco munito ab eis. ¶ Et caueat stare sub radijs lune vel solis ꝑcipue:z maxime q̃n feneſtrã ingreditur.

¶ Quãdo est sana z bene dispõnis debet in mane ante cibum postq̃ habuit bñficius vẽtris exerceri exercitio ambulãdi:in quo laborẽt superiora z inferiora: maxime tñ ꝓuenit ei fatigatio bracchioꝝ z supioꝝ ptius quousq3 veniat ad ꝑncipius lassitudinis:z tunc bonũ est q3 faciat se fricari bracchia z spatulas z pectus:z etiam si iacẽdo fricentur postmodũ coxe z crura nõ est malum:z sint fricationes durãtes quasi per mediam horam vel plus cũ panno aliquasr aspero:z sint mediocriter fortes.

¶ Et boc eodẽ tpe q̃n est sana:z sir q̃ nõ est sana sed tñ est satis sufficienter purgata per medicinas solutiuas bꝫ semel vel bis in septimana ieiuno stomacho ingredi furnus calidũ ita vt tolerare possit:in quo maluificatus fuerit rosmarinus laurus z maiorana z sticados montana: z siles herbe odorifere:sicut calamẽtus vel origanũ oẽs vl alique eaꝝ.Et ibi sudet ſm q3 põt bñ:z sine multa angustia tolerare.Et loco furni põt fieri in domo stuffa in semicubo bñte duos fundos:ita q3 sup ꝑmo stet aq̃ calida decoctionis dictaꝝ herbaꝝ:z scõs fundus sit pforat⁹ multis foraminib⁹ q3 que trãseat fum⁹:z sit deposit⁹ sup aquã aliquãtulũ distãs ab ea:sup quo fundo ipsa sedere possit in fundo eleuato ab illa aqua calida:z ibi morer sicut dictũ est de furno. ¶ Et q̃n sit sup foculari vel panimento terreno ignis calefaciẽs multus lapides pauimẽti vel focularis:z supponat quãritas multa dictarũ herbarus ſm longitudinem mulieris:z valde calefiant z fumẽt:z tunc ipsa nuda ponat sup dictis herbis calidis z coopiatur bñ pãnis:z calefiat vt sudet.Aut ingeniet stuffam siccã ꝑ canones gb⁹ mittit fumus ad locus a cacabo bullientes:vel alijs modis ingenioꝝ coiuꝫ:dũmõ bis vel semel in septimana q̃n bñ est purgata vel corpus bñ se bꝫ suder in sil bus locis ſm q3 bñ tolerare põt:z postea ponat in lecto:z ibi qescat vel dormiat z suder:z postea bñ abstergat. Et postea anteq̃ prãdeat bene quiescat.quidam tamen sunt qui ponunt istas res in sequenti capitulo.

¶ Et puidere bꝫ q3 bẽat oĩ die bñficius vẽtris:z si bꝫ nãlr bñ est:sinautez bꝫ iuuari aliquo istoꝝ modoꝝ. ¶ ꝑim⁹ modus est recipiẽdo añ cibũ clistere cõe:aut si videt mã ventosa eẽ multa addat in decoctione anisum feniculus: z alia carminãtia:ſm q3 videt neciuꝫ ꝑsenti medico. Si vo feces sunt multũ indurate addat multus in quãtitate olei.Et si putat mãs multas viscosas ꝓtineri in vẽtre addat in decoctione cõi centaurea minor:z ficus siccer:z adiungat ẽ.i.ierepigre vel bñdicte. ¶ Scõs modus est comedere ferculus de vrtica coctum cũ aqua z oleo: vel cũ brodio bonarũ carnium:aut de mercuriali eodem mõ cocta in estate ponendo. ℳ.i. volubilis magne babẽtis flores albos ad modum capanelarũ albarus in ferculo suo. ¶ Tertius modus est valde vtilis capere.ʒ.ij.betbonice exiccate in vmbra distempate cum aqua mellis:vel cum brodio ferculi sui.Et ſmiliter confert sumere.ʒ.iij.foliorum byssopi sicce ſmili modo statim ante cibum:aut comedere ficus siccas quatuor vel quque mũdatas a cortice:z per noctẽ infusas in aqua cucchari statim ante cibũ: z quãdoq3 excusar ad boc sumere aliquas pillulã de iera ſmplici aut elefanginam statim ante cibum.

¶ Et opꝫ q3 dormiat in loco supascripti aeris:z nullo modo in loco valde frido vel bumido vel fetido.z in tpibus frigidis bene coopta a pãnis:z in calidis non ex toto discoopta:ptibus superioribus corpis bñ eleuatis.ſ.pectore z capite:z sup altero latera:z incipiat somnus eius duabus horis post cenã vel plus:z sit in die nãli.7.horarum si potest de nocte:sin minus de die in mane.ſ.ante tertias: z quãtum potest vitet somnum meridianus:z sub radijs lune:z in locis nõ debitis:z statim post satietatem.

¶ Uitet etiam odium z tristitiam z cogitationẽ multam z accidẽtia mala:imo prouocet sibi gaudium tẽperatum in ꝓuersatione cum dilectis:z loquendo vel videndo res delectabiles:z videndo loca amena z ſmilia.

¶ Quãtus ad cibos opꝫ bẽ diligẽtes ꝓsiderationẽ q3 sint boni nutrimẽti:facilis digestionis:pancarũ supfluitatus: nõ multũ vaporosi:tẽpati in caloze z frigore: vel quasi z si põt cũ dictis reb⁹ sint potius ꝑparati declinãdo versus siccũ q̃ versus bumidũ:z nunq̃ supflue ipleat:sed q̃n est sana surgat a mẽsa cũ reliquus famis:z nõ comedat z^m cibus nisi ꝑmo bñ digesto:z stõcho vacuo a ꝑmo:z non sumat in eadẽ mẽsa multa ciboꝝ varietatẽ: imo sit ꝓtenta vna manerie in eadẽ mẽsa:vel ad plus duab⁹. ¶ Panis ergo suus bꝫ eẽ ex optimo frumẽto ꝑcipue nato in cãpaneis z nõ in boscis:z in locis stercoratis:z cui nullum aduenerit nocumẽtum:z mũdus a furfure:si bñ bꝫ bñficius vẽtrie:z sit pistus bñ fact⁹:leuis:nõ dure comestionis:bñ fermẽtatus bene coctus:z mũdet a cortice exteriori:z nõ comedat nisi sit ꝑmo bñ infrigidat⁹ z euẽtatus postq̃ venerit a furno neq3 post diẽ tertius. ¶ Carnes oĩb⁹ meliores sunt carnes ꝑdicũ ꝑcipue iuuenilius anni sui:z post illã sunt carnes frãquelinoꝝ q3 vocant attagines:z post illas auicularũ degẽtium in arboribus z pratis z segetibus ꝑcipue alaudaꝝ:z turturũ iuuenilium.z notet q3 sit boni saporis z odoris:z non ꝑternaturaliter macre:z post illas

sunt carnes fasianozum iuuenum anni sui: & post eas sunt carnes pullozum: & pullarū & caponū iuueniliuz vsq; ad annum: & tolerant carnes pipionū nō veteruz: nec valde no uiter natoz sed volare incipientium: & aḡtice dimittant. ¶ Ex q̄drupedib⁹ bone sunt carnes capriolozum & damazum iuuenilū & lepusculozum quozum: & post illas sūt carnes vitulozum quozum valde lactentiū: & tolerant carnes castratozum annualiuz nō valde veteruz nutritoz in loco libero mōtano: & carnes porcozum syluestriū iuuenū macre: tū ex porco mediocriter pinguis: & reliqe carnes dimittant penir⁹: & dimittat capita colla & interiora: nisi epata gallinazum & caponū & testiculi gallozum. Et meliozes sunt carnes ex pte anteriozi dextri lateris: & si bñ digerit meliozes sunt assate aut frixe q̄s elixe: & in hyeme ꝓdite cū cinamomo mace pipe gariofilis: nisi bēret fluxuz illū calidū: & in estate cū agresta vel succo aranciozum non valde acetoso nisi bēret fluxum illū friduz: & tūc comedant actu aut frigide aut que sint pauce calitatis: & multitudo sepi & pinguedinis: & oēs carnes ipinguate & violētiam & incarcerate: & sūr pter nāliter macre sunt vitāde. ¶ Uitelli ouozum dici sue gallinarū vel pdicū sunt ꝓuenientes assati ad ignē: ita tñ vt rema neant tenelli: & sūr in frictilio & herbato & ferculo dūmō nō sint multū cocti vel mixti cū caseo vel farina: & in hyeme comedant cū pipe vel spēbus silib⁹ supradictis & in estate cū agresta & m ꝓditiones positas supra carbonib⁹: sed albume oui dimittat & oua nō recētia & oua anserum & anatū. ¶ Sanguis lac & caseus diuersis rōnib⁹ melius est q̄ dimittant: si tñ capit caseū sit pauce ḡtitatis: & non antiquus boni odozis: & post cibū. & si oīno capit sapozem caseī in ferculis faciat bulliri caseuz odoziferū & boni sapozis: postea exbaḡ caseus: & comedat ferculū in quo est decoctus: & sūr melius est butyrum dimittere. ¶ Pisces nō sunt ei ꝓuenientes: minus tñ incōuenientes sunt si bēant ūstas ꝓditiones. ꝓma q̄ sint de mari libero aut de fluuio petroso vel glaceoso: & nō de lacub⁹ vel stagnis vel de valib⁹ vel de piscinis. 2ª q̄ bēant squamas: & pp hoc dimittant palamite sturiones anguille & siles. 3ª q̄ sint pui. 4ª q̄ sint boni odozis & sapozis: & buiꝰ sunt de mari talie & aurate & barbones sardones arbozi & siles: & de fluuys lasce caudani pisci thimali trūbi sardones: & pisciculi pui qui iueniant in puis aquis: & comedant actu calidi nō in multa ḡtitate. ¶ De granis in ferculo tolerat ordeū frauctū: & far & panicuz & miliuz & riçum: & debēt eē cocta cuz bonis carnib⁹: & tolerat brodiuz cicerū: & melius est alys granis nō vti aut paucissimū. victualia de pasta frumēti: sicut lagane & pastilli debēt dimitti. ¶ De herbis in tpe sanitatis nō est multus vsus necessarius. Sed tñ in estate tolerat cicorea endinia ꝓsolida pilosella pimpinella & lappacū acutū: & si adest cursus calidarū rerum: tūc sunt ꝓuenientes iste plātago portulaca bozago lactuca & acetosella p̄cipue: & in tpe hyemis: iste nō sunt multū discōuenientes: sed tñ meliozes sunt odozifere: sicut rosmarinus & thim⁹ byssopus serpillū maiozana oziganū & feniculus & petrosilinū: & siles odozifere: nō tñ op3 q̄ herbarū comedat multa ḡtitas vel q̄ crude comedant. Blite tñ & borago & spinachia & buglossa q̄ comedunt cū ꝓdictis herbis odoziferis tolerant in vere: caules aūt nō sunt bone. ¶ De radicib⁹ factis debitis purgationib⁹ ꝓcedunt radix petrosilini & apij & feniculi & pastinacha hortulana & syluestris: & carotuz sine pastinacha rubea. Sz napi & rape & cepe & allia & porri & scalognie & raffani dimitti debent. ¶ De fructib⁹ oīno pua ḡtitas op3 sumi: sed de humidis añ cibū tolerant ficus recentes bñ mature p̄cipue albe: & abiecto cortice: & vue bñ mature que steterint collecte: & pendētes in aliq̄ loco ficco ꝓtib⁹ dieb⁹ carnose & dulces: & sūr ficus sicce & passule: & de melonibus tolerant parua quātitas: & minoz valde de pficis. pruna aūt p̄cipue nigra bene matura pōt in estate comedere: p̄cipue si bēret fluxuz citrinū: & rerum calidarū: aut si indigeret lenificatione ventris: & comedant cuz cortice suo: post ipsa bibat parum vini dulcis tempati cum aqua: & melioza sunt nigra albis damascena: & post cibuz ꝓueniunt granata dulcia & muça. muça in fluxu cholerico: dulcia q̄n cēt fluxus frigidus: & tolerant pira cocta si est fluxus calidus sine cō dimēto: si frigidus cuz cōdimēto ex pul. anisoz & piperis & amigdale cōdite cum çuccharo & auellane assate & fisti ci & grana pini: & in tpe suo si cozpus est purgatū ꝓueniūt cornalia & sorbe & nespilla & citonia: & maxime fructꝰ berberis quoz baberis bonā quātitatē in Uerona: & vocant crispini & myrtilli. Citrangulozum vo quādo sunt dulces: & fluxus nō est frigidus tolerat vsus cum çuccharo in tpe calido. Cucurbita vo & citrulli & cucumeres & anguria tolerant: si fluxus sit acutus mozdicatiuus: alr non: melongene citra magna castanee & lymones diuersis causis sūt vitāde: & chz syloma in pua ḡtitate pñt sumi post cibuz. Cerasa vo nō sunt cōuenientia: & reliqui fructus ab bis q̄ scripti sunt dimittēdi sunt sicut dactyli & mozacelli & rubi & çauarabel & fraga &c. Fungi & tubera debent dimitti sparagi: & tbali. i. turiones arboz dimitti debēt: & cappares nisi tēpoze fluxus rerū frigidarum. ¶ Acetuz p̄cipue acutū & acetosa valde oīno dimitti debent. ¶ Macis gariofili cyperi tolerant fere omni tpe: & cinamomuz quādo nō baber menstrua abundāter: piper & çinçiber quando adest fluxus rerum frigidarum non aliter.

¶ Potus eius sit vinū rubeum clarum: & post q̄s est purgata stipticū. sed anteq̄s sit purgata cuz multis abūdet superfluitatibus melius est albū pauciferū. & si sunt calide: aut rubeum vinosuz si sunt frigide quousq; purgetur: & non superabunder in potu. Et bec de regimine.

Deueniendo ad medicinalia op3 cōsiderare q̄ oīuz dispositionū malarum. s. accidentiuz supradictoꝝ cause sunt mediate vl imediate humozes mali multiplicati in cozpe maxime cholera & flegma per caput & stomachū: cholera pp epar. Nec est putādum q̄ isti humozes solū sint in dictis mēbris aut in matrice: sed in toto cozpe maxime in venis. ¶ Et ideo anteoīa op3 cozpus diligēter purgari ꝓmissa digestione humorum. Et postea debēt diuerti humozes a matrice ad quā currūt: q2 nō obstāte q̄ matrix sit locus ꝓueniens expulsionis absolute loquēdo: tñ in boc casu q2 iste cursus eam subtilē reddit: & cū boc generant egritudines in matrice valde molestе: & est periculū de fortiozibus: sicut apostematis & vlceribꝰ: & tertio reddit feda. Nec est incōueniēs q̄ diuersio fiat ad alia loca in q̄bus fortia nocumēta non expectant: & op3 simili cā ꝓfortare matricem: ne recipiat post purgationē totiꝰ: & etiam matricis appropriatis que duo fieri nō debēt nisi fierēt euacuationes: & iam pcesserunt & in futuruz ꝓtinuent. Membra iteruz gīantia bos humozes: & a quibus pfluunt ad matricem sunt euacuanda: & ꝓfortāda sicut cerebrum stomachus & epar.

¶ Debet omni anno in tpe autumni & in tpe veris purgari cū medicinis eūantib⁹ a toto que purgēt choleram & flegma: & si aliqd de melancholico euacuent nō est malum. Et dimissis regulis gīalibus venio ad spālia. ¶ Primo ergo isto anno circa mediuz septēbris capiat ꝓmo būc syrupū sex dieb⁹ successiue. Rℨ. syrupi de calamēto oxymellis sqllitici: syrupi de endinia. aā. ʒ. vi. aque feniculi: aque endiuie. aā. ʒ. i. ʒ. clarifica & aromatiça cuz mace: & est pro vna vice: sed detur sex vicibus calidus in auroza. Nec puto q̄ syrupi dandi in isto casu debeant esse stiptici

Digitized by Google

vt pleriq3 auctores faciũt. Nã ⁊ si aliq3 humores sint ibi subtiles plurimi tñ sunt grossi: ⁊ vie indigent aperitione.

¶ Sũpto syrupo ɔ3 sumi medicina sequẽti die: ⁊ q2 intẽdo ꝙ euacuet ꝑ vomitũ ⁊ sit medicina nõ relinquẽs maligna q̃litatẽ respiciẽs tã mẽbra q̃ humores supradictos ɔ3 purgari cũ agarico ℔ mõ. ℞. semis raffani: anisoꝝ: feniculi: passularũ: seminis apy: ligritie. añ. ʒ. i. fac bulliri in aqua sufficiẽti. ⁊ in ista aqua clara ponaꝫ agarici albissimi leuis ⁊ nõ lignosi. ʒ. ij. salis gẽme. ℈. ij. aut agarici. ʒ. ij. lapidis laculi. gra. xv. salis gẽme. ℈. i. ⁊ supinfundaꝫ agaricus ꝑ per tres horas in oxymelle postea distẽperentꝫ oia cũ dicta decoctione ⁊ poteꝫ calida duab⁹ horis añ diem: in qbus duab⁹ horis dormiat quãtus põt ⁊ nitaꝫ hãc medicinã retinere: ⁊ postea nõ dormiat vsq3 ad cõplemẽtus opationis medicine: qõ est ꝯs octo horaꝝ vel circa. Et postq̃ trãsfuerint sex hore sumpta medicina sumat. ʒ. v. aque ordei cũ. ʒ. i. gucchari rubei. ¶ Et qñ ista medicina in potu est valde abominabilis ⁊ fortis nimis ⁊ cito irritareꝫ ad vomitũ: puto melius eẽ ꝙ ex agarico ⁊ sale gemma cũ oxymelle fiat ad modũ paste: ⁊ diuidaꝫ in tres vel q̃tuor bolos: ⁊ vnusq3q3 bolus ponaꝫ ꝑ se in cocleari ⁊ cũ iulep suprapositio deglutiaꝫ: ⁊ ita stet per duas horas primas dormiẽdo si põt: ⁊ in capite duarũ horaꝝ bibat ꝑdicta decoctione ⁊ ex agarico. Doc enim mõ facilius cõsequemur oẽs itẽtiones nr̃as: ⁊ post bibitã decoctionẽ euomat si põt. ¶ Et si videt ꝓsenti medico ꝙ sit nimia q̃titas põt incipe cuꝫ. ʒ. i. ℈. agarici. ⁊. ℈. i. ℈. salis gẽme faciendo mõ supradicto. ¶ Et sequẽti die faciat clistere lauatiuuꝫ. s. ex lib. i. ℈. aque ordei. ⁊. ʒ. i. gucchari rubei. ¶ Aut loco istius sumat has pillulas. ℞. pillularũ aggregatiarũ: pillulaꝝ de lapide laculi: pillularũ de serapino. añ. ℈. i. re formentꝫ cuꝫ succo matricarie. ¶ Similẽ purgationẽ facere ɔ3 cũ syrupo ⁊ medicina in mẽse Marty. s. in medio vel circa. ¶ Et puto ꝙ si oĩb⁹ duobus mensib⁹ semel ꝓ ꝑmis sex mẽsib⁹ sumeret. ʒ. i. agarici: ⁊. ℈. i. salis gẽme ꝑparata mõ supius dicto cũ oxymelle ⁊ cũ decoctione supradicta eẽt sibi vehemẽter vtile. ¶ Et si nõ capit agaricũ post medicinas duas supius descriptas ɔ3 purgari semel vel bis in mẽse cũ pillulis istis que sunt absq3 custodia. ℞. pillarũ ierepigre de octo reb⁹. ʒ. ij. mirabolanoꝝ kebuloꝝ ind oꝝ citrinoꝝ. añ. ʒ. i. masticis. ʒ. ʒ. aloes rubei boni. ad pondus oũz fac pillas cuꝫ succo matricarie vel calamẽti mõtani. sumant. ℈. ij. ꝑ vice: aut. ʒ. i. in sero qñ vadit dormitũ: maxime qñ ꝓtingit ꝙ in sero nõ cenet.

¶ Et post hec ꝑ illo suo capite vtaꝫ sepe masticatoꝝz ad ipm purgãdũ vt supra ex mastice ponẽdo cũ mastice aliqd de piretro icisso: aut de pipe: aut de stapbisagria mastiçãdo ꝑ horã õ mane añ cibũ: ⁊ spuẽdo illõ qõ venit ad os. ¶ Et ɔ3 in manu portare ⁊ sepe odorare pomũ qõ sic fit. ℞. storacis calamite. ʒ. v. macis: pipis lõgi: olibãi: sãdarace. añ. ʒ. ij. costi spice. añ. ʒ. ij. panis porcini sicci: ligni aloes crudi. ʒ. i. ℈. musci. ʒ. ʒ. fiãt poma ⁊ icorporentꝫ cũ aq̃ maiorane in q̃ sit dissoluta ʒ gũmi arabici sufficiẽter. ¶ Et ad capitis ꝓfortationẽ bonũ est in tpibus frigidis tenere in ore de nocte nucẽ muscatã vnã integrã sine macula iter genas ⁊ dẽtes ⁊ de mane extrahaꝫ: ⁊ põt ꝑ mẽsem teneri ⁊ postea inouari. ¶ Et in capite portet sacculũ de serico de grana in quo sint insuta. ʒ. gariofilorꝝ pulueriçata: ⁊ inouetur gariofili oĩb⁹ duobus mẽsib⁹. ¶ Et ꝓ memoria sumat de diaçinçi. ʒ. ij. ꝓ vice in sero. ¶ Et similr in tpibus frigidis ɔ3 portare de die ⁊ de nocte sup stomachuꝫ huiꝰ sacculuꝫ ita fasciatum vt bene appliceꝫ. ℞. menthe sicce: gariofilorꝝ: cyperi: calami aromatici: masticis: cozalloꝝ rubeoꝝ. ro. rubearuꝫ. añ. ʒ. ij. fiat puluis: ⁊ insuatur in pãno lineo de grana ita vt sit sacculus satis latus.

¶ Et ops̃ spãlr descẽdendo ad matricẽ ꝙ postq̃ purgata est cũ medicina suprascripta si nõ mẽstruat ꝙ tũc oĩ mane ꝑ octo dies teneat in matrice bꝰ suppositoriũ. ℞. bombacis bñ carminati q̃tũ sufficiẽt: ⁊ ifundaꝫ in optia terbẽtina clara clarificata ⁊ dissoluta: ita vt bñ ibidaꝫ: ⁊ postea ex illa fiãt octo lycinia ad q̃titatẽ vni⁹digiti: ⁊ circũligata filo: ⁊ teneat vnũ ꝑ vice: ⁊ post tres horas extrahaꝫ. ¶ Trãsactis aũt octo diebꝰ bonũ est ꝙ sedeat in balneo vsq3 ad pectinẽ de mane ꝑ q̃rtã ptẽ horę: qõ balneũ sit ℔ mõ factũ. ℞. corticũ iteroꝝ thuris ⁊ folioꝝ suoꝝ gallaꝝ sumach: cupulaꝝ glãdiũ: radicis ⁊ folioꝝ histozie: flozuꝫ tamarisci: folioꝝ oliue cyperi: thuris minuti: ʒnanti: cortic̃ granatoꝝ: balaustiaꝝ: folioꝝ myrti: alumĩs iameni: nitri. añ. ʒ. ij. decoquanꝫ in aq̃ pluuiali vel in vino ꝛtipticco. ⁊ si aq̃ pluuialis eẽt illa in qua ferrary sua ferramẽta extiguũr eẽt meli⁹: ⁊ sedeat in ea mulier lauãdo ĩtus ⁊ eꝛ: ⁊ postea ifundaꝫ lana in dicta aq̃: ⁊ exprimaꝫ ⁊ teneaꝫ in nã ꝑm longitudinem digiti octo diebus vno post alium.

¶ Et qñ est purgata aut in autumno cũ syrupo ⁊ agarico: aut in vere ⁊ vsa est masticatorio post illõ. aut suppositorio vel terbẽtina iã octo diebꝰ ⁊ vsa balneo supradicto in sedẽdo: tũc ɔ3 in mane vti aliquo istoꝝ electuarioꝝ sumẽdo. ʒ. ij. ꝑ vice oĩ mane vel circa. ¶ Sed si est fluxus rerũ calaꝝ: tũc recipiat istud. ℞. rosaꝝ rubeaꝝ: sandaloꝝ oĩuz: gũmi arabici: dragagãti: acbacie: granoꝝ granatoꝝ exiccatoꝝ: coriãdri ꝑparati. añ. ʒ. i. radicum ɔsolide: radicum bruscі: radicuꝫ sigilli sancte marie: ⁊ est illud qõ bẽt sup folio fructũ. añ. ʒ. ij. floꝝ artemisie. ʒ. ʒ. semis nenufaris bñis flores citrinos. ʒ. i. ⁊ ɔ3 boc semẽ colligi in mense septẽbris in capitibus que sunt q̃si papauera: limature auri. ʒ. ʒ. syrupi rosati facti cuꝫ aqua solatri: ⁊ guccharo albo quãtuꝫ sufficit: fiat electuariuꝫ pistãdo pistãda: ⁊ postea oia cõmiscẽdo inuicẽ: ⁊ sumaꝫ de isto oĩ mane. ʒ. ij. ꝑ vice in aurora. ¶ Si vo fluxus eẽt flegmaticus adminiꝛtreꝫ istud qõ ẽt adiuuat ad ꝓcipiendus sili horaꝝ ⁊ in sili q̃titate: sicut dictũ est de ꝓcedẽti. ℞. cimini: gariofiloꝝ galãge: ligni aloes: çinç. añ. ʒ. i. blacce bisantie: croci: spice: nucis muscate: rosaꝝ rubeaꝝ: cardamomi: macis: piperis lõgi: trocisсoꝝ de rosis: sãdaloꝝ citrinoꝝ: serici crudi minutim icisi: ambre optime. añ. ʒ. ʒ. musci. gra. iiij. ɔfice cũ syrupo rosato solo: ⁊ detꝫ post ipm. ʒ. i. vini subtilis antiq. ¶ Si vo ꝯs est sanitatis ab istis cursibus vtatur isto silĩ mõ sumẽdo. ℞. gariofiloꝝ: macis: nucis muscate: margaritaꝝ nõ pforatoꝝ: galãge. añ. ʒ. i. radicũ ɔsolide maiozis exiccate. ʒ. ij. squinanti: calami aromatici: myrre: seminis apy: anisi: sumach: granoꝝ myrti siccoꝝ: berberoꝝ: seminis nenufaris. añ. ʒ. i. ℈. semis agni casti: acbacie: thuris minuti: masticis: fructus tamarisci. añ. ʒ. ij. mellis despumati quãtuꝫ sufficit fiat electuariũ. ¶ Et post istos dies vtatur tenere in natura si adhuc remanet fluxus flegmaticarũ supfluitatũ omni die vnũ tale suppositoriũ. ℞. squinanti: seminis agni casti: cyperi: carpobalsami: gallarũ: pfidie balaustiarũ: aluminis: plume: mediani cozticis quercus: masticis: thuris minuti: folioꝝ myrti. añ. ʒ. ij. coquantur in vino rubeo babẽte ꝛtipticitateꝫ ⁊ colentur vinuꝫ ⁊ in isto infundaꝫ aut cotuꝫ carminatũ aut lana lota aut petiolini: ⁊ teneaꝫ in natura. ¶ Si vo eẽt cursus bumiditatuꝫ acutarũ aut facientiuꝫ pturitũ. ꝓmo laueꝫ locus bene fricando cũ aqua mellis vel cũ vino albo nõ dulci: aut cum aceto si põt tolerare: ⁊ postea exiccẽt: ⁊ teneat hoc suppositorium. ℞. cortic̃ granatoꝝ: balaustiaruꝫ: cande equine: radicum consolide recentis: gallarum: myrtillorum: acbacie: hypogistidos: seminis nenufaris: vl eius radicis solatri: sempuiue. añ. ʒ. i. decoquanꝫ in aqua plantaginis ⁊ colentur ⁊ postea cuꝫ bombace vel pãnis lineis infusis

Digitized by Google

in ea fiat ſuppoſitoriū. ¶ Et in rpe quo nil fluit bonū eſt vt vtaſ buiꝰ ſuppoſitorio. ℞. aluminis iameni: ſeminis agni caſti: cyperi: gallaꝝ: balauſtiarū. aā. ʒ. i. fac bullire in vino ⁊ fiat cū bombace vel pānis lineis ſuppoſitoriū mō ſupradicto. ¶ Aut fiant ſacculi de pāno lineo ſubtili ad modum digiti: ⁊ impleanſ boc puluere. ℞. gallaruꝫ: ſquinānti: myrre: balauſtiarū: radicum aſſari. aā. partes equales: piſtentur ſubtiliter ⁊ fiat puluis.

¶ Et a quacūq; cauſa fuerit inunganſ eius renes cuꝫ iſto vnguēto iferius deſcripto. ℞. mediani cozticis caſtaneaꝝ: mediani cozticis glādiū: myrtilloꝝ: caude egne: gallaruꝫ: cozticis fabaꝝ: arilloꝝ vue exiccatoꝝ: ſozbarū ſiccaꝝ: neſpilloꝝ imaturoꝝ ſiccoꝝ: radicū celidonie: foliozuꝫ prunoꝝ ſylueſtriū: ſeminis cinoſcati ſiccoꝝ. aā. ʒ. i. terantſ groſſo mō ⁊ coquantſ in ſucco vel decoctiōe plātaginis q ſit lib. iiij. vſq; ad medietatis ꝓſumptionē. ⁊ tunc ℔ facto ℞. olei myrtini. ʒ. i. miſceaſ reſoluēdo ad ignem ⁊ poſtea lauet in dicta decoctione capiēdo. ʒ. iij. decoctionis ꝑ vice octo dieb⁹ ſemꝑ inouādo decoctionem. Quo facto. ℞. mediani cozticis caſtaneaꝝ: mediani cozticis glandium: mediani cozticis quercus: cineris oſſium crurium bouis: myrtilloꝝ ſiccoꝝ: arilloꝝ vuaꝝ ſiccaꝝ. aā. ℈. i. trociſcoꝝ de karabe. ʒ. ſ. incozporent cū p̄dictis cera ⁊ oleo myrtino addēdo olei maſticini. ʒ. ſ. Et ſi maiozeꝫ quātitatē vnguēti facere voluerit faciat ſm̄ banc ꝓportionem.

¶ Ozdo ergo iſte quātuꝫ ad vſum barū medicinaꝝ eſt: qz ꝓmo in medio ſeptēbris vel circa capiat ſyrupos ⁊ medicinā de agarico. Et poſt illud octo diebus omni mane teneat in natura ſuppoſitoriū de terbentina per tres bozas. Et eſt hic notādus ꝙ ℔ rpe extracto ſuppoſitorio de mane añ cibuꝫ ꝓuenit itroitus in furno vel in ſtuffa ſicca mō ſupradicto in caplo de exercitio: ⁊ poſt ſtuffam quieſcat.

¶ Et ſi poteſt habere beneficium vētris per ſe in mane ante iſta bonum eſt. ſinautem facicndum eſt ſibi cliſtere: aut faciat poſt de ſero: qz tot res non pñt fieri de mane.

¶ Et trāſactis octo diebus qbus vtitur ſuppoſitorio iſto oz alys octo diebus in auroza ſumere de electuarys dictis ſm̄ cōditiones ſupraſcriptas: ⁊ poſtea ingredi in illo balneo ſupraſcripto ad ſedendū. ¶ Et poſtq̄ exit a balneo ponere aliq̄ ſuppoſitoriū ſm̄ modos ſupraſcriptos ⁊ inungere ſpinā cum vnguēto ſupraſcripto. ¶ In ſequētibus vo diebus quouſq; veniat tps ſumendi. ʒ. i. agarici vt eſt dictū ſupra: aut pillulas ſine cuſtodia de qbus eſt ſupra ſcriptū. bonum eſt ꝙ in mane ſumat de iſtis electuarys cū ꝓditionibus dictis: ⁊ in natura teneat ſuppoſitoriū aptū materici fluētis ſm̄ modū dictuꝫ: ⁊ ſi ſemel vel bis in ſeptimana ingrediaſ ſtuffam vel furnuꝫ mō dicto nō noceret: ⁊ boc ſeruet quouſq; tranſeant duo menſes poſt medicinam ſumptā cum ſyrupis. ¶ Et tūc ſi videtur facta purgatione cum. ʒ. i. agarici redeat ad ſuppoſitorium de terbentina octo diebus: ⁊ ad ozdinē ſequētem vſq; ad ver ſm̄ ꝓditiones dictas in capitulis de regimine: ⁊ tunc ſumat medicina cum ſyrupo. Et ꝑnter reiteret ozdo dictus poſt ſumptionem medicine in autumno.

¶ Oz ſi aliquādo vellet quieſcere ab vſu medicinarū vna ſeptimana vel duabus bonum eſt dimittere naturā pauſare: ⁊ poſſet qñq; loco dictoꝝ electuarioꝝ capere aliqua ſimplicia: ſiē. v. g. comedē de mane. ʒ. i. fructꝰ berberis humidi. aut. ʒ. ſ. exiccati: aut bibere. ʒ. ij. vini berberozum.

¶ Et ſilr vtaſ ſumach in ſuis ſapozibꝰ ⁊ agreſta exiccata: aut capiat. ʒ. ij. ſeminis nenufaris babēris flozes citrinos ꝓfectos cum ſucchar. ¶ Et nota ꝙ ſi diſplicet ſibi multotiens tenere illa ſuppoſitoria aut ſedere in balneo pōt ingeniare modū ꝙ recipiat fumū ꝑ cānulā ītra naturam: ⁊ erit q̄ſi equalr ſufficiēs. ſ. decoctionis illarū rerum.

¶ Et bic nota ꝙ in comitatu Padue ſunt balnea que dicunſ Ebani: iuxta que iueniunſ fozamīa emittētia fumū: ſup qb⁹ multe mulieres iā iuerūt ad ſedēdū in ſcamno ꝓfozato ⁊ mūdificate ſunt caꝝ matrices mirabilr: ⁊ ſtabāt ibi cū vna trabaccba coopte. ⁊ ita credo ꝙ ei ꝓueniret.

¶ Et qz multotiēs incidit ꝓuritū foztē matricis opꝫ ſi vir tus ꝓſtet ꝓo tūc ipſa vt flobotbomeť de vena cōi extrabendo ſanguinē ſm̄ vtutis tenozē vſq; ad lib. ſ. ⁊ purgeť cū. ʒ. viij. ſeri capzini in quo parū bulliuerint folioꝝ ſene ʒ. ij. epithimi. ʒ. ij. paſſulaꝝ. ʒ. i. ſalis. ʒ. ij. ⁊ poſtea coletur ⁊ capiatur in auroza. ¶ Et poteſt inungi cū iſto vnguento fricādo. ℞. acbacie bypogſtidos: roſarus: ſandaloꝝ: fecis aceti. aā. ʒ. ſ. olei roſati quātuꝫ ſufficit ad incozporādum. Et eſt vtile ſi ſumanſ folia mētbe ⁊ cozices granatoꝝ ⁊ leuiter excozticate decoq̄nſ in vino ⁊ ſupponanſ. ¶ Aut ℞. croci: camphoze. aā. ℈. ſ. plumbi aduſti. ℈. i. baccaruꝫ lauri. ʒ. ſ. fiat puluis ſubtilis: ⁊ conficiatur cum albumine oui ⁊ oleo roſato ⁊ aliquantulo vino ⁊ imponatur.

¶ Et qz purgatio que fit cum balneo aque pozette purgat cholerā ⁊ flegma ⁊ melīam ⁊ vlr ab oibus mēbris cozporis. ⁊ qñ vtimur illis debite multū facit. Cōſilio meo bonum eſt ꝙ qñ erit foztificata incipiat vti iſta aqua ℔ mō ꝙ qñ oz eam capere ꝓmo de mane in auroza ingrediatur tinā in qua ſit aq̄ dicti balnei calida caliditate bñ tolerabili: ita tñ ꝙ nō ibi multuꝫ ſudet: ⁊ maneat ibi per mediā bozā ita ꝙ añ ozuꝫ ſolis egrediaſ ⁊ geſcat in lecto quouſq; ſit ſicca. ⁊ poſt bozā bibat ꝓmo lib. ij. illius aque balnei calefacte: ⁊ poſtea ambulet leuiter per domuꝫ: ⁊ inde ad quartam ꝓtem boze bibat alias duas lib. calidas: ⁊ ſilr ambuler: ⁊ inde ad aliam quartaꝫ ꝑtem boze tertio duas alias libras calidas. Et poſtea aut ſedeat aut leuiter ambuler. ⁊ expecter per tres bozas eius opationē: aut per ſeceſſum aut per vomitū aut per ſudozē: ꝙ ſi nō operaſ faciet ſibi cliſtere imponſ ex eadē aqua ſine alio adiuncto: ⁊ nō ſumat tñ plus illo die. Expectet quouſq; videaſ ſibi ſtomacbus vacuus: ⁊ deinde prādeat de pullis aut de carne capzeti coctis in eadē aqua: ⁊ ꝑ illa die geſcat ⁊ nō amplius comedat. ¶ Sequēti die balneeť de mane quēadmodū in precedēti: ⁊ ſi nō fuerit purgata poſt balneū iterum faciet ſibi cliſtere ex eadē aqua: ⁊ poſtea quieſcat vlblande ambulet vſq; ad bozā prandy ⁊ poſtea prādeat ⁊ ſollatieť ⁊ geſcat ⁊ cenet: ⁊ bac die nō capiat aquā balnei.

¶ Die tertio in mane in auroza tempeſtiue ingrediatur balneū ⁊ ibi mozeť per mediam bozā: ⁊ poſtea egrediaſ ⁊ in lecto exicceť bñ: ⁊ poſt vnā bozā exitus a balneo inciꝑat bibere aquā: ⁊ bibat lib. viij. in vna boza in quatuoꝛ vicibꝰ: lib. ij. ꝓo vice: ⁊ ſi opanſ bñ eſt. ſin minus: in capite quatuoꝛ bozaruꝫ fiat cliſtere: ⁊ ſeruet ozdo ſcriptus in ꝓma die: nō tñ plus bibēdo. ſ. ꝙ prādeat ⁊ ꝙ nō comedat niſi ſemel in iſta die. ¶ Die quarta balneeť bis de mane ⁊ de ſero ⁊ comedat bis in die. ſ. prandeat ⁊ cenet. ¶ Die qnta balneeť in mane in qnque vicibꝰ in vna boza ſumat lib. ɣ. aque dicte: lib. ij. ꝑ vice: ⁊ nunq̄ in ſequētibꝰ diebus iſtā quātitatē trāſcēdat: ⁊ toties bibat iſtā aquā ꝙ ſaltem ſex diebꝰ vel octo in ea fuerit opata. ¶ Et ſi inuenit opationē facilē in bac aqua bonuꝫ eſt ꝙ in vltima die in qua ſumit eā toties bibat lib. ij. ꝑ vice: iterponēdo iter vnam vicē ⁊ aliā q̄rtā ꝑtem boze ꝙ egerat aquā claram. Si vo debilitat aut difficile opať ſufficit ꝙ octo dieb⁹ recipiat ɣ. lib. iſtius aque: iterponēdo ſemꝑ iter duos dies vnum die in quo nō capiat ⁊ in quo balneeť: ⁊ poſtea geſcat per bozā anteq̄ bibat aquā: ⁊ poſt dos dies qb⁹ cepit aquam ſeruet ozdinē balnei per vnū meſem. ſ. ꝙ nō bibat aliam aquā in miſcēdo. ſ. cū vino aut ꝑ ſe: ſed bibat vinū pauciſerū purū: aut ſi potēs fuerit tēperet cū aqua balnei: ⁊ nō

lauet

Digitized by Google

lauet manus cū alia aqua neq; alio mō tangat: & per būc mēsem comedat carnes aut pullos aut capretos paruos & fasianos pdictū aut vitulos lactētiū & castratos dimi tendo oēs fructus & herbas p totum mensem hunc.

¶ De fluxu hemorroidali supfluo cū mala cōplone frida mēbroꝝ nāliū & pparatióe ad ptisiz. Cōsi. LXXXVI.

¶ Sta nobilis dña ex Venetijs passa est fluxus hemorroida lē supfluū & ex iteruallis patit ita vt sit fluxꝰ multe quantitatis viridis coloris non nigri: & ips sequit debilitas genuū fortis: & discolora tio & impotentia digestiue: & pp hoc multiplicant ventositates & flegmata in suis intestinis: & q̄q patiat dolores in eis: & q; cū hoc etiā passa est tussim cuꝰ sputo salso facit me dubitare de ppinquitate ad ptisiz: & iō pensaris oibus descriptis regimen: & alia q̄bus videtur mihi ipsa debere gubernari. hic dimittam regimen: & si vis recurre ad consilium de debilitate digestiue stomachi quod incipit. Nobilis & egregius vir Joannes Aluisius de placētia ex longo & superfluo tē.

¶ Descendendo ad medicinalia ds medicus ꝓsiderare q̄ in hac nobili domina sunt tres dispositiones p̄ter naturā p̄ncipalē attendende. ¶ Prima oium est mala cōplexio frigida mēbroꝝ nāliū. s. stomachi intestinoꝝ & epatis cuꝰ p̄ntia multe male materie flegmatice ventosabilis: & q̄q putrescentis & facientis febrē: & hec est cā illoꝝ doloꝝ & debilitatis digestionis. ¶ Secūda est preparatio ad prisim pp tussim ex catarro salso. ¶ Tertia est pparatio ad apertionē superfluaꝝ hemorroidaꝝ: & intelligens medicꝰ scit q̄ ops icipere a p̄ma nō negligēdo alias.

¶ Puto igit q̄ pro nunc ds sumere p̄mo sex syrupos hoc mō. Rx. oxymellis squillitici ʒ.i. mellis rosati colati syrupi de iuiubis. aā ʒ.ʒ. decoctionis anisoꝝ feniculi passularuꝫ liquiritie & masticis ʒ.iij. in decoctionis cuius lib.i. bulliuerint. aā ʒ.i. dictaꝝ rej. ¶ Sumpto syrupo purget capiendo bas pillulas. Rx. pillulaꝝ fetidaꝝ ʒ.ʒ. pillulaꝝ de agarico. ℈.i. pillulaꝝ de bdellio. ℈.ʒ. fiant pillule. vij. vel ix. cū aqua absinthy: sumat duabus horis ante diem cuꝰ debita custodia. ¶ Et q; nō pōt in vna vice ꝓuenienter purgari videt mihi q̄ semel in septimana ds sumere q̄libet de istis pillulis. Rx. pillulaꝝ stomaticaꝝ descriptione Mesue ppria ʒ.ij. pillulaꝝ turbitataꝝ ʒ.i. bdellij ʒ.ʒ. reficiant cū succo absinthy: & sunt sine custodia: & possunt capi in aurora: vel etiā paꝝ ante cibū si capiat de eis sola ʒ.ʒ. ¶ In diebus aūt in quibus nō sumit solutiuum cōuenit sibi q̄ de mane in aurora saltē q̄tuor vicibus in septimana sumat ʒ.ʒ. trifere mioris ex arte Jenonis facte cū scoria ferri: vt describit Mesue: & q; ista trifera videt valere post sex menses: si inueniat de antiqua est melius q̄ naūt recipiat de noua: & q; est mali saporis pōt capere i vno vel duobus bolis inuolutis cū nebulis: & nō negligat hoc remedium: q̄m est singulare: & pro stomacho & p epate suis & pro retētione hemorroidaꝝ. ¶ Itē ante prādium sumat per totū tēpus hyemis & veris a ʒ.i. vsq; ad. ij. aromatici rosati descriptione Sabrielis: & postea statim prandeat. ¶ Jnungat aūt dum adhuc remanet debilis in stomacho regionem stomachi & epatis cum isto vnguento omni die mane & sero ante cibum: & postea supponat petiam calidam: & sit vnguentum actu calidū quando inungitur. Rx. cinamomi gariofilo: cyperi: calami aromatici. aā ʒ.ij. vini rubei boni lib.i. olei de spica ʒ.iij. olei mastichini ʒ.ij. fac bulliri oia simul vsq; ad vini ꝓsumptionē: postea colet: & in colatura addat gallie muscate ʒ.ʒ. lauda ni ʒ.vi. cere parum: & fac vnguentum.

¶ Ds pp illū casuꝫ catarri salsi de nocte q̄ vadit dormitu: & sic de mane aī cibū teneat in ore duabus vel tribus vicibus q̄tritatem auellane de diadraganto deglutiendo p̄m q̄ per se eliquat. ¶ Et si ꝓtingeret casus q̄ non bene dormiret: tunc de sero post cenam recipiat ʒ.i. diacodion puri facti cum ꝯcharo p̄m descriptionē Mesue in antidotario. in capitulo de loch. in illa parte vbi dicit. Lōfectio iecur: & sit illud parū. Et si hoc nō pōt habere sumat ʒ.i. loch de papauere. ¶ Itē hoc tpe cuꝰ molestaret ab ꝫ catarro salso vtatur in cibis farre & victualibus de pasta & bibat aquā mellis vel ꝯcha. loco vini: aut p̄miscendo cum vino: & purget sumendo bis vel semel interpositis octo diebus per medicinam tertiam partes totius descriptionis aque fructuum. descripte a Mesue in antidotario in capitulo de decoctionibus.

¶ Et si nō obstāte hoc regimine supueniat fluxus hemorroidalis ꝓsideret si sanguis q̄ egredit sit niger: & si est niger nō retineat nisi esset vehemēter debilis. Si vo nō est niger tūc ēt ꝓsideret vtꝝ videat debilitari & discolorari: & genua sua in ambulādo magis fatigari ꝓsueto. Et si ista cōtingant ds restringi: & modus est iste. p̄ recipiat succus tassi barbassi. s. folioꝝ & intingat cotum in illo succo & ita nō multū frigidū apponat sup loco: & si hemorroide sunt intus aperte iponat leuiter in ano. Itē si hoc non sufficit. Rx. crocisco ℈ karabe ʒ.ij. trifere mioris cum socotris ferri ʒ.i. misceant: & fiant q̄tuor pres equales: & sumant i quatuor diebus oī mane ps vna ieiuno stōcho. v. horis aī cibū. ¶ Et si ista nō sufficerint fiat ꝫ vnguētū. Rx. succi tassi barbassi olei rosati. aā ʒ.i. ʒ. crocisco ℈ karabe ʒ.ʒ. pistent & fiāt spēs & puto ista cū altissimo sibi sufficere.

¶ Pro quadam muliere patiente hemorroidas. Consilium. LXXXVII.

¶ Mulier ista ds abstinere a cibis valde calidis: sicut spēbus oibus: a rebus valde vnctuosis: a pane açimo: & valde duro: a leguminibus oibus: & ꝓprie elixis: a cepis allio: & similibus: a carnibus salitis & multo vsu salis in cibis: a caseo salito: & ab oibus rebꝰ açimis & pastilibꝰ a citonys castaneis piris & pomis: & nespilis & vitet sedere sup re multū dura: & maxie sup lapidibꝰ. euitet & vētris stipticitatē cuiꝰ regimen infra ponet.

¶ Assuescat igit sepe p̄ lenitione vētris accipe aī cibum aquā decoctionis folioꝝ violaꝝ malvaꝝ mercurialis & si milliū cū ꝯcharo rubeo calida: aut accipiat sepe vnā de istis pillulis paꝝ aī cenā. Rx. aloes epati ʒ.i. bdellij ʒubal bidi. ℈.ij. croci masticis. aā. gra. iij. salis indi gra. viij. fiāt pillule ex oi ʒ.vj. de q̄bus accipiat vnā paꝝ aī cenā.

¶ Pōt ēt vti comestiōe cassie fistule de sua cāna accipiēdo de ea semisse mediū lābēdo & deglutiēdo. ¶ Pro sedatione vo doloris hemorroidaꝝ: & ꝓsumptionis earū sedeat sepe in aqua calida decoctionis radicū altee pastinache: & lilioꝝ alboꝝ & fenugreco: aut saltē ex spōngia ex eis faciat fomētatione ad ficteri. post fomentatione vo vngatur vnguento tali. Rx. olei violaꝝ de sisamo de nenufare. aā ʒ.i. pinguedinis anatis galline: & pinguedinis recentis. aā ʒ.ʒ. croci ʒ.ʒ. opij ʒ.i. cere q̄tū sufficit: & fiat vnguentū molle: & igenier iponere ipm interius: & cū doloꝝ cōueniēter sedatus fuerit vtatur vnguento isto exterius & interius

K

Digitized by Google

conuenienter ipositio bis in die. ℞. granoꝝ myrri nigelle sandarace acacie thuris sarcocolle. aā. ʒ.i. olei de cbz/millis olei de lauro. aā. ʒ.i.ʒ. pulueris anacardi. ℈.ij. cere q̄tum sufficit: ꝛ fiat vnguentum molle.

¶ Ad ꝓsumēdū vō bemozroidas iteriozes vrāſ sepe ℔ sup positozio. ℞. radicū serpētarie recentiū: lupposituzia plu ra q̄titate digiti minozis figurata q̄ infundant in vino p die ꝛ nocte: ꝛ sepe iponant iterius in iteſtinum diligēter ꝛ longo tēpoze teneant: et ad resolutionē ꝛ cōsumptionem predictaꝝ: multū cōfert suffumigatio facta cū folijs myr ti carbonibus ignitis super expositis.

¶ Cōsulo aūt ꝙ sequēti mēſe circa decimā diē eius purge tur bec dña cū bac purgatiōe. ℞. rbimi epithimi polipo dij. aij. ℈. i. çinçibe. anisi ciminī. aij. gra. iij. salis gēme. ℈. ij. çucchari albi. ʒ.ʒ. bibaſ in mane totū cū. ʒ. iij. aque cali de decoctionis passulaꝝ: ꝛ erit minozatiuū bonuʒ. ¶ De/ scriptio ſy. est talis. ℞. ſy. de rbimo ſyrupi de epithimo ꝛ de bisantijs. aā. ʒ.ʒ. aq̄ lupulloꝝ cuscute ꝛ bugloſſe. aā. ʒ.i. miſce ꝛ sumatur calidus in auroza. Sequēti vō mane in auroza accipiat būc ſy. quē ꝓtinuet ꝙ totā vnā septimanā ꝛ ꝙcuret ꝙ totā iſtā septimanā vt vēter eius ſit laxus cū aliq̄ de remedijs supꝛascriptis. ¶ Octauo vō die sequen ti purgeſ cū supꝛascripto puluere addendo ei. ʒ. vi. caſſie nuper extracte de ſua cāna. ꝛ post illud teneat ozdinē qui ſcriptus est teneri debere post illum puluereʒ: ꝛ ilta puto cum dei laude sibi sufficere.

¶ De bemozroidib⁹ intrinſecis. Cōſiliū. LXXXVIII.

IN Ste iuuenis Judeus patiē bemozroi des intrinsecas iam plu ribus annis: ſʒ a menſib⁹ ſex citra oī die emiſe runt ſanguinē qñq̄ plus qñq̄ minus vſq̄ ad ʒ.i. qñq̄ tñ vſq̄ ad lib.ʒ.ſ. pro die: ꝛ sunt intrin ſece groſſe: q̄ tñ exeūt saltem maioꝛ eaꝝ ſemꝙ qñ dʒ ege rere: ꝛ postea reponiť: ſʒ cuʒ dolore ꝛ multotiens intenſo.

¶ Et ad bāc emiſſionē ſequiť ſanguinis exitus ꝙ plurib⁹ menſibus citra non fuit niger: ſed rubens nec valde groſ ſus ſed clarus. banc ergo diſpositionē ſicut est conſueuʒ ꝛ rōnale fecuta sunt multa accīdia ꝛ multe egritudines.

¶ Nā primo totū cozpus est vehemēter debilitatū in mo tiua vtute ꝛ est diſcolozatū valde: ꝛ vtus digeſtiua ſtoma chi est multū debilitata: ita ꝙ ex cibis multū grauať ꝛ de bilitata est epatis digeſtiua generās ſanguinē flegmaticū ꝛ inteſtina ꝓꝓ dolozē q̄ fit in trāſitu fecū fugit receptionē eaꝝ q̄ ad ꝓ inferiozē. vñ raro egerit: ꝛ tūc egerit reʒ du rā: ꝛ sentit circa colon vbi fit retētio quaſi ꝛstringerenť ꝛ sentit ibi frigus ꝓꝓ flegmata que ibi ꝛgregant: imo ꝓpter ſanguinis flegmaticitatē sentit frigus in toto. Et in vrinā do qñq̄ ēt parť difficultatē ꝓꝓ colligātiā colli veſice cū extremitate inteſtini vbi ſunt bemozroides.

¶ Opʒ ḡ in ꝓsuēdo ꝓsiderare epatis capitis ſtōchi ꝛ cozdis debilitatē: inteſtinoꝝ frigiditatē: ꝛ totius babitudinē plenam flegmatico ſanguine ꝓeter nām: ꝛ bemozroidas ipſas tumētes: ꝛ eaꝝ dolozē ſtricturā vētris ꝛ fluxuʒ ſan guinis quo nō reſtricto ipoſſibile eēt alia plura acciden tia ꝛ egritudies remouere. Dabo ḡ oībus penſatis diligē ter inuocato dei auxilio ꝓſiliū. ¶ Jste dʒ babitare i aere tēpato in caloze decliui tñ ad caliditatē magis q̄ ad frigi ditatē. Et dʒ eē aer ſiccus nō bumidus: ſʒ clarus ſubtilis mundus a malis vaporib⁹ nō turbulētus ꝛ groſſus. ¶ Et eſtate ꝛ byeme cozreſpōdēter ad boc tēperamētū deduci cū igne in byeme ꝛ cū folijs in eſtate ſi opʒ: precipue cum rebus bonum ꝏdozem babentibus ſicut poma infrigidan do aut maiozan ::ꝛ cozticesciti in calefaciendo.

¶ Exercitiū ſuū pro nūc dʒ eē paucū ꝛ ieiuno ſtōcho. Sʒ cū fortificabiť addat in exercitio ambulādi paulatiʒ: dū tñ exerceri nō pōt faciat fricari cozp⁹ in mane ieiuno ſto macho fricationibus cū pānis lenibus calidis medie foꝛ ritudinis: ꝛ durent circa mediā bozā. Et bonū est ꝙ fiant potius trabendo deoꝛſuʒ: poſt cibuʒ autem leuiſſime am bulet aut quieſcat: ꝛ ſtet cum dilectis.

¶ Dozmiat in nocte icipiendo ſomnū ſaltē duabus bozis poſt cibū capite bñ eleuato: cozpe bñ coopto. Et ſit ſomn⁹ ſaltē septē bozaꝝ i die nāli. Et ſi pōt fugiat ſomnū de die poſt prandiū: ꝛ dozmiat in camera bona odoꝛifera.

¶ Teneat ventē largū ita ꝙ feces nō ſint dure: ꝛ tñ non opʒ eū pati fluxū vētris: ꝛ iō ꝓcipiū in ℔ dʒ adbibere ſtu diuʒ. ¶ Primo ḡ incipiat ꝛ comedat fercula ex malua ꝛ bleta alba: ꝛ ſi iſta nō ſufficiant addat. M. i. mercurialis in ferculo vel. M. i. volubilis q̄ adberet arboꝛib⁹: ꝛ bʒ fo lia magna ꝛ floꝛe albū ſimilē campane albe non dico de parua. ¶ Aut bibat in ꝓcipio prandij ferculū de bzodio caulīū nō multū coctoꝝ. Aut faciat ferculū de vrica cuʒ qua ponant alique berbe odoꝛifere: ꝛ lenes ad remouen dū aſperitatē. Aut faciat ferculū de acetoſella vel de ſpi nachijs cū apio feniculo vel anbeto. Et ſi apparet ꝙ ifri gidēt cōdiant cū cinamomo: ꝛ iſte berbe aut coquuntur cū bonis carnibus pinguibus: aut cū oleo ꝛ ſale: aut cum multo butyro receti. ¶ Et ſiť ſi bulliat. ʒ. iij. radicis mal uauiſci in q̄titate triū libꝛaꝝ aque q̄ſq̄ remaneat lib. ʒ. ꝛ illa decoctio cū. ʒ.i. vel. ij. ſy. violari aut cuʒ. ʒ.i. çucchari ſumať añ cibū ſtatim: aut in mane in auroza: ꝛ mollit vē tre. ¶ Et ſiť bꝛe cocleas marinas ſicut cappas ꝛ ꝓ bñ la uent: ꝛ poſtea eliꝛent cum pauca aqua: ꝛ illa aqua bibať circa. ʒ. iij. ante cibū lenit ventre. ¶ Et bꝛe gallū veteꝛ cuiſceratū: in cuius ventre ponant. ʒ. vi. ſalis ꝛ ponať in tanta aqua ꝙ coqueť ſine aque additione: ꝛ remaneat aq̄ lib. ij. ꝛ bibať de bzodio circa lib. i. cū çuccharo vel ſine: ꝛ bibere in mane q̄ ſurgit a lecto. ʒ. vi. ſalis cum pauco ſa le ꝛ. ʒ.ʒ. melliſ crudi cum eo ita ꝙ poſt nō dozmiat nec co medat niſi plus fuerit eꝝ ſtōchū. ¶ Et cōuenit coquere i aqua. ʒ. ij. folioꝝ abſinthij quouſq̄ aq̄ ſit reducta ad ter tiam parť ꝛ ſit lib.ʒ.ꝛ bibere in auroza. ¶ Et ſiť pōt fie ri de eupatoꝛio ꝛ de byſſopo berba viridi ſi bulliat. ʒ.i. cū tribus ficubus ſiccis ꝛ ʒ.i.ʒ. paſſularū ſine arillis in aqua ſufficiēti ita ꝙ remaneat lib.ʒ.ꝛ bibať decoctio in mane aut ſtatim ante cibū: ꝛ idē de rbimo. ¶ Et ſi taʒ de rbimo q̄ de byſſopo. ʒ. ij. folioꝝ ſiccoꝝ ꝓficiať cuʒ melle ꝛ ſumā tur ſtatim añ cibū leniunt ventrē. ¶ Ualet etiam capere circa. ʒ.ʒ. paſſulaꝝ ſine arillis ſtatim añ cibū aut. ʒ. ij. doꝛ gaganti piſtati ꝛ cōfecti cum ſapa: aut coquere in aq̄ ſue bzodio bonaꝝ carniū pinguiū. ʒ. iij. vel. iij. radicis polipo dij bibere bzodiuʒ: aut capere añ cibum. ʒ.ʒ. pulpe caſſie.

¶ Modus nobilis pro nō auaris. ℞. bzodij q̄titate ſuf ficienť pro ferculo: ꝛ cū illo fac bullire q̄titatē. ʒ.ʒ. de bo na māna i petia ita ꝙ tota māna exꝑmať: ꝛ cū illo come dere panē. Et ſi opʒ gra ſaporis apponere de agreſta vel ſucco granatoꝝ: ꝛ de cinamomo fiat illud oī die ꝓseuerā ter. Et ſi paꝝ facit addať māna: ꝛ ſi multum dimittat de māna ꝛ ꝓuenit comedē ceraſa dulcia añ cibū: ꝛ melones ꝛ ficus recētes ꝛ ꝓuna matura cū cozice: ꝛ ſupbibat pa nis paꝝ vini dulcis. ¶ Et in eſtate iuoluať cucurbita in paſta: ꝛ ſit paſta ad groſſitiē digiti: ꝛ ponať in furno quo uſq̄ paſta ſit cocta. deinde colligať aqua que est in cucur bita ꝛ bibať de ea. ʒ. iij. cū pauco cinamomo ſtatim añ ci bū. ¶ Et idē faciūt citrulli ꝓpe maturitatē: ꝛ q̄ boc non dʒ ſumat de pillulis ſine cuſtodia quas infra deſcribā ici piēdo a. ℈. i. añ prādiū: ꝛ addat ſi opʒ paulatiʒ vſq̄ ad q̄ titatē cū q̄ ſufficienter mollificenť feces: ꝛ nō oēs pillule ſunt bone: ſed quas dicā infra cum loquar de medicinis.

¶ Et pōt q̄q̄ tribus bozis añ cibū capere q̄titatē fabe.

de terbētina

Digitized by Google

de terbētina:aut ℞.medulle ficuꝫ ficcaꝫ lib.i.medulle cartami.ʒ.ij.amigō.dulciꝫ.ʒ.i.ȝ.anisoꝫ.ʒ.ij.pistentꝫ ꝑ se ⁊ postea in mortario cōmisceant optime:⁊ sumat ℈tas nucis statim ante prandium:⁊ educit feces ꝓfortando sto machū. ℂ Item ℞.medulle cassiefistule.lib.ȝ.mane.ʒ.iij.pulpe prunoꝫ numero.i.medulle cartami.ʒ.ij.pistentꝫ ⁊ conficiant cū melle cocto ꝙ sufficit:⁊ sit coctū in decoctione mirabolanoꝝ bellitiqoꝝ.l.fac electuarium de quo sumat.ʒ.ȝ.statim ante prandium:aut sumat clistere ex oleo puro lib.i.aut ex oleo anbetino:aut rutbaceo:⁊ diu teneat illa olea:aut bibat epithimi.ʒ.ȝ.cuꝫ.ʒ.viij.seri caprini.vitet quantū pōt sollicitudinē tristitiam acidiam odium ⁊ venerea.vtatur gaudio ⁊ cōuersatione cum dilectis.

ℂ Cibi sui ꝑ nūc debēt esse molles facilis digōnis boni ⁊ multi nutrimēti lenificatiui vēteris:⁊ i ℈titate q̄ bñ digerantꝫ sumpti:⁊ illud qō in duabꝰ vicibꝰ digerit nō sufficit ad suū nutrimentū:sumat ter in die de octo bozis in octo bozas. ℂ Panis ġ suus sit leuis bñ fermētat⁹ ⁊ pistus mū datus a cortice duriozi ġ non comedat calidus neq; post tertiā diē:⁊ sit ex optimo frumēto anni sui cui multū aduenit nocumētū:⁊ puto ꝙ est melius ꝙ sit mundus a fur fure:ȝ cum furfure magis subducat ⁊ fugiat alios panes. ℂ Carnes aūt sint pullozꝫ cuiusq; generis pdicum fasianozꝫ pipionū volare incipientiū puaꝫ auiū degētiū in arboribus ⁊ pratis:que sint boni odoris ⁊ saporis exceptis turdis merulis qualleis ⁊ passeribus:⁊ de alaudis brodiū cū elixat est ei vtile:qz mouēt ventrem:anseres anates ⁊ alie aues aquatice dimittantꝫ. ℂ Et ex quadrupedibꝰ cōueniunt bedozꝫ carnes:⁊ vitulozꝫ paruozꝫ lactentiū ⁊ castratozꝫ annaliū:⁊ syluestres dimittantꝫ:pcipue lepozꝫ ⁊ ceruozꝫ:⁊ dimittant porci ⁊ agni parui ⁊ oēs carnes veteres sicce ⁊ salite:⁊ dimittant interiora nisi epata pullozū: ⁊ dimittat capita ⁊ colla.⁊ meliozes sunt elixe q̄ assē:⁊ si nō bene digerit pistentꝫ. ℂ Caseus ⁊ sanguis dimittantur ⁊ similiter lac ꝓ nūc ꝓp sui corruptibilitatē. ℂ Vitelli ouoꝝ gallinaꝝ sozbiliū sunt cōuenientes:⁊ meliozes sunt crudi cū bibunt statim:sicut sunt nata ouа aut cū ponuntur in aqua calida ouа ita vt tota intus calefiant:sed non coquuntꝫ:⁊ sumat vitellus nō albumen. Sed dura dimittantꝫ:comeniūt ēt in ferculo. ℂ Pisces parui sumpti de flumine petroso:aut flumine claro boni odozis aque babētes squamas ⁊ boni saporis ⁊ de libero mari:ſ; aly sic magni ⁊ sine squamis aut de vallibꝰ:aut loco cenoso:aut nō boni saporis dimittantꝫ. ℂ De granis pōt facere fercula de spelta ⁊ de auena:qz reddūt vētrē lenē:⁊ pōt farina ozdei vti:⁊ ozdeo fracto ⁊ brodio cicerū ꝑcipue alboꝝ ⁊ ēt rubeoꝝ:⁊ dimittat vsum leguminuꝫ ꝑcipue lentium ⁊ ēt dimittat panicū ⁊ miliū ⁊ victualia de pasta sicut laganas ⁊ pastillos. ℂ Et de herbis pōt vti bozagine buglosa ēdiuia ⁊ cicorea acetosa lappario bleta alba spinachyꝰ lactuca:⁊ gra subductionis vētris pōt uti mercuriali malua atriplice volubili magna de qua dixi supra:ortica decoctione caulium decoctione absinthy decoctione hyssopi ⁊ berba:⁊ similiter thimi:⁊ berba taꝫ ficcis q̄ viridibus.⁊. thimo ⁊ hyssopo:⁊ similiter betbonica:⁊ dimittat acutas sicut synapim nasturtiū:⁊ similes ⁊ stipticas ꝑter lingua canis ⁊ lingua arietis ꝙbus pōt uti tā ficcis q̄ viridibꝰ ⁊ faciendo ex eis crespellas cū ouis. ℂ De radicibus cōuenit ei radix maluanisci:⁊ decoctio eius ⁊ mucilago sua ⁊ tolerat radix pastinace rubee ⁊ cicoree ⁊ pozri elixi cocti cū butyro vel carne pingui:⁊ pōt tolerari aliqd de rapis ⁊ naponibꝰ:⁊ sit paꝫ:dimittat reliquas nisi cypeꝫ:qz ꝓuenit comestio sua. ℂ De fructibus ꝓueniūt añ cibū ficus humide maxime:⁊ ficce:⁊ vue passe sine arillis:⁊ vue recētes ⁊ cerasa ⁊ pruna recētia ⁊ sicca:⁊ post cibuꝫ optiq; est assiduatio comedēdi amigō.dulces cū melle ⁊ tolerat cucurbita ⁊ medulla citrulli in estate:⁊ maxime citrullus ꝓpe maturitatē integrā ei inuolutaꝫ pasta grossa grossitie digiti:⁊ ponat in furno quousq; pasta sit cocta:⁊ tunc extrabat aqua citrulli ⁊ bibat.ʒ.iij.de ea cū succbaro ante cibū ad lenificandū ventrē. Et ꝓueniunt melones dulces mature ⁊ eoꝝ medulla ⁊ granata dulcia. Et tolerant aliq̄ citonia cocta ⁊ poma ⁊ pira cocta post cibū cōdita cū cinamomo:⁊ capiat ynū granatū dulce ⁊ vnū muq̄ ⁊ exprimat cū pulpis ⁊ cortice ⁊ granis:⁊ de illo succo bibat.ʒ. iij.ꝓ vice cū pauco succbaro ad subducendū ventrē. Et castanee ⁊ nuces dimittantꝫ ⁊ cornalia ⁊ nespilla. Persica vo ⁊ chrysomilla tolerantꝫ:pcipue nuclei ipsoꝝ.⁊ pueniant grana pini ⁊ auellane:sed citranguli ⁊ lymones dimittantꝫ. Fungi ⁊ tubera penitꝰ debēt dimitti. De cappa ribus pōt sumere ꝓ salaticio ⁊ sparagis. ℂ De aromatibus cōueniūt ei cinnamomuꝫ:⁊ macis in bona q̄titate ⁊ de galāga ⁊ croco:ſ; multū acuta vt piper ⁊ ginciber dimittat. ℂ Attēdat specialiter comedere mollia ⁊ satis venenosa ⁊ nō nisi tātū ꝓ vice ꝙ bene digeratꝫ.⁊ sint de rebus bonis nutrimentum:⁊ nō comedat z^m cibū nisi digesto primo.

ℂ Potus eius sit vinum medie vinositatis boni odoris ⁊ saporis babēs aliquid dulcedinis nō bzuscū nec ponticuꝫ nec acetosum albuꝫ vel medy coloris qñ nō fluūt bemoroides multum:sed quando multum fluunt sit nigruꝫ babens stipticitatem aliquam.

Ueniendo ad medicialia.notandū ꝙ ls (vt dictū est) sit plenus flegmatib⁹ ⁊ aquositate: tū ꝓ nūc nō ds purgari nisi paulatim:⁊ cū rebus babentibus virtutem soluēdi cū b ꝓstringēdi fluxū sanguinis. Et ad boc ꝓueniūt multe maneries pillulaꝝ que sumuntꝫ sine custodia:⁊ iste sunt singulares in dispositiōe egri nostri ꝓsiderato ꝙ epar bs debilitatū:⁊ caput plenū flegmate:⁊ patitur emigraneaꝫ sepe ⁊ sentit frigus in capite. ℞. mirabolanoꝝ indoꝝ kebuloꝝ.añ.ʒ.i.serapini.ℑ.ȝ.seminis nasturty albi gra.xy.bdelly pinguis.ℑ.ij.nucis mus. ℑ.ȝ.reubarba.ʒ.i.spice.ℑ.ȝ.sticados arabici gra.v.galbani.ʒ.ȝ.fac pillulas pistando ⁊ dissoluendo gūmas in vino albo cum illis aggregando reliqua:⁊ sumatꝫ.ʒ.i.ꝓ vice. vel.ʒ.ȝ.in auroza:sunt enim vtiles. ℂ Alie pillule que paꝫ soluūt ⁊ sunt ꝓuenientes in isto casu sunt iste. ℞.mirabolanoꝝ indoꝝ emblicoꝝ bellitiqoꝝ.ſ.cotricū eoꝝ venarū adustaꝝ karabe.añ.ʒ.ij.ȝ.bdelly albi piguis.ʒ.xy.ameos ʒ.iij.fac pillas dissoluēdo bdellij in succo pozri cū eo ꝑ ciēdo reliq̄:⁊ iste pillule vocant pillule de bdellio maiores ⁊ minus soluūt q̄s precedentes. ℂ Alie ⁊ sunt bone in intētione nostra. ℞.bdelly mirabolanoꝝ nigroꝝ emblicoꝝ bellitiqoꝝ.añ.ʒ.i.turbith electi.ʒ.ij.seis pozri:anisi feniculi seminis apij:carui:ameos origani.añ.gra.xv.rosarū semis raffani.bermodactylorꝝ mastichis.armoniaci. añ.gra.xv.penidiarum.ʒ.i.aloes loti.ʒ.ij.ℑ.ij.gra.v.confice pillulas cum succo cauliū:⁊ sumat.ʒ.i.vsq; ad.ij.ꝓ vice.⁊ sunt quasi sine custodia. ℂ Iste ēt sunt nobiles pillule diminuentes bemoroidas ⁊ restringentes cursum.⁊ soluunt faciliter:⁊ ds sumi vna grossa ꝓ vice ieiuno stomacho tribꝰ bozis añ prandiū. pōt ēt sumi vna pillula grossa ꝓ vice añ cibū. ℞.mirabolanoꝝ kebuloꝝ emblicoꝝ bellitiqoꝝ.añ.ʒ.ij.piperis longi.cotricuꝫ citri.diagridy. añ.ʒ.i.turbith albi.ʒ.ix.penidiaꝝ gra.xy.species terant ⁊ cuꝫ penidys ꝓficiant:⁊ fiant pillule grosse sicut auellana muda. ℑ.i. ℂ Iste ēt sunt valde vtiles in isto casu ⁊ capere.ʒ.i.cū vadit dormitū:⁊ possunt capi paꝫ ante cibū. ℞. alocis loti:mastichis:ameos:seminis nasturty rubei:serapini:bdelly.añ.gres q̄les:gūme mollificent in succo pozri:

Digitized by Google

ꝛ postea species pistate cū aliis ꝓficiantur:ꝛ fiant pillule.
¶ Ista est cōfectio boni saporis qua pōt uti pro soluēdo ventrem sine molestia:ꝛ pdest rumori hemorroidaꝝ. ℞. mirabolanoꝝ citrinoꝝ kebulo ꝝ indoꝝ.ana.ʒ.i.tamarindoꝝ purgatoꝝ ab ossibus lib.ʒ.passulaꝝ enucleataꝝ unia baꝝ.aii.lib.ʒ.prunoꝝ damascenoꝝ pinguiū numero centum.medulle cassie fistule:māne sebesten.añ.lib.i.violaꝝ siccaꝝ liquiritie purgate ꝛ trite.añ.ʒ.xxv.semis maluaui sci:semis malue:seminis citonioꝝ.añ.ʒ.xvj.turbith albi triti.ʒ.iij.ginʒi.ʒ.i.fac bullire omnia lento igne quousqʒ remaneat quarta pars:postea fricet ꝛ colet subtiliter:ꝛ in colatura addaꝫ succhari rubei lib.ij.ꝛ iterꝫ reducatur ad ignem donec habeat spissitudinez diacitoniten:ꝛ tunc deponaꝫ ab igne:ꝛ addaꝫ cinamomi.ʒ.i.piperis albi ꝛ longi añ.ʒ.ij.gariofiloꝝ.ʒ.i.ꝛ bene misceantꝫ ꝛ pulciatur super marmore quousqʒ coaguletur:ꝛ diuidat in frusta pōderis.ʒ.ʒ.ꝛ inuoluat in folys pomi citranguli.dosis frustum unū:eligat ꝙ qñqʒ uiat uno qñqʒ alio de istis ne unum fiat nature ꝙsuetum ꝛ nō operet. ¶ Das ḡ medicinas capiat gratia subductionis uētris:ꝛ ua frequēter ꝙ ꝑ illud nō permittant fecces in intestinis indurari que et ꝓferūt restrictioni cursus hemorroidaꝝ ꝛ tumori eaꝝ.

¶ Mō ponā medicinas que debēt sumi ꝑ os ad diminuēdū ꝛ pstringēdū eas:sed nō solnūt nec leniūt ventrē:ꝛ ex. ꝓfortant stomachū cor ꝛ epar. ¶ Cōmune ḡ remedium ꝛ vsuale est trifera minor ex arte Ȝenonis quam describit Mesue in antidotario cum scoria ferri:de qua sumaꝫ oī mane in aurora.ʒ.ij.cū pauco uino rubeo. Tā ad oīa dc est mirabiliter efficax. ¶ Itē sumaꝫ galbanū siccū ꝛ fiāt ex eo pillule:ꝛ sumanꝫ.ʒ.ij.pro vice cū.ʒ.iij.aque ꝙ vice:ꝛ sumaꝫ victibus interpositis tribus diebus inter vnam vicem ꝛ alia:ꝛ hoc in aurora:ꝛ ieiunet quatuor horis post.

¶ Sed qr de medicinis que bibunt ad cōstringendū sanguinē:ꝛ diminuendū tumorem hemorroidaꝝ melior est scoria ferri vel squama ei⁹ ponā plures modos ꝟsus eius.
¶ Et hic ꝑmus est fortis in ꝓfortādo stōchū in ꝙsumēdo. humorē crudū ꝛ rectificādo colorē vltra restrictionē cursus ꝛ minorationē hemorroidaꝝ. ℞. squame ferri q̄ inuenit uxta incudē ferrarioꝝ lib.i.terat subtilissime:ꝛ post bulliat cū lib.iij.aceti:ꝛ sit acetū forte:ꝛ agitet sepe cū spatula usqʒ ad ꝙsumptionē aceti q̄si:postea colet ꝛ exiccet in umbra:ꝛ postea iterꝫ terat ꝛ bulliat cū aceto:ꝛ ita fiat ter:ꝛ qñ tertia vice est exiccata teraꝫ subtilissime:ꝛ bibaꝫ de ea.ʒ.ʒ.cū uini rubei.ʒ.ij.quatuor horis añ cibū. ¶ Secūdus modus scorie est. ℞. ꝑdicti pulueris scorie.ʒ.i.cinamomi.ℨ.ij.gariofiloꝝ.ℨ.i.detur.ʒ.i.ꝙ vice cum vino rubeo bono. ¶ Tertius modus est i electuario de scoria descripto a Rasi nono Almansoris. ℞. mirabolanoꝝ nigroꝝ emblicoꝝ belliricoꝝ.añ.ʒ.v.spice squinanti cyperi.ginʒi.piperis ameos olibani.añ.ʒ.ij.scorie ferri ifuse i aceto ꝙ hebdomadā unā:postea fricꝫ.ꝛ exiccate subtilissime pistate.ʒ.xv.ꝓfice cū melle despumato ꝛ decocto in decoctione.ʒ.o.emblicoꝝ qō sit tertia in forma electuary. ¶ Et ad idem plurimum valēt he pillule. ℞. mirabolanoꝝ nigroꝝ belliricoꝝ.añ.ʒ.v.cucurbite sicce aduste.ʒ.xij. karabe.ʒ.iij.aceti.ʒ.ij.bdellij.ʒ.xx.ꝓfice cum aqua pozri:ꝛ fac pillulas:sume in aurora.ʒ.i.ꝙ.pro vice. ¶ Et ad idem ℞. scorie ꝑparate mō dicto seminis pozri ameos.añ.ʒ.i. fructus capparis sicci.ʒ.ij.capsar.ʒ.i.ʒ.pro vice in aurora cū vino stiptico. ¶ Ad idē ēt valet.ꝛv.dieb⁹ successiue oī mane comedere torticllā factā de.ʒ.ʒ.radicis bardane silue lapaginis cū ouo. ¶ Et ops ꝙ qñ vult capere aliquam de istis medicinis exiccātibus ꝑ os in mane in aurora ꝙ ꝓ illo tēpore nō sumat solutiua:aut leniētia in aurora:ʒ ea q̄ sumunt in cibo:aut cū cibo vel statim ante cibum ꝛ leniunt naturā bene sumi possunt.

¶ Modo veniā ad localia q̄ apponunt istis hemorroidibus ꝛ intendo de illis que exiccāt ꝛ restringūt sanguinē:ꝛ tēperant dolorē.nā in fine ponā mozificātia q̄ cū dolore operant:ʒ ab illis abstinea:si ista alia posit sufficē:ꝛ ista sunt balnea pulueres empta vnguenta suppositoria ꝛ suffumigia. ¶ Balneū ḡ vtile est sedere sepe in aqua in qua est dissolutū alumen plume:ꝛ sufficit.ʒ.i.un qnque lib.aq̄ ʒ.ij.in.x.lib.in qbus calidis sedeat:ꝛ si est aqua ferraria ru est melior:ꝛ si nō habet aqua ferrarioꝝ tolaꝫ aqua ꝛ in ea extingue de spuma aut de cachatimia ferri quater: ꝛ equalebit ꝛ sedeat in eo ealido ieiuno stōcho ꝑ medias horā:ꝛ post vngaꝫ aut emplastret:aut pulueriçet vt ifra dicet:ꝛ b̄ post inuersationē ani. ¶ Balneū aliud. ℞. fructus sauine corticū thuris flores tamarisci cyperi.añ.ℨtū sufficit.fiat balneū cū aq̄ ferrarioꝝ. ¶ Balneū ad exiccādū. ℞. fructus sauine radicis capparis folioꝝ ꝛ florū tamarisci.añ.lib.ʒ.aluminis plume.ʒ.ij.aq̄ ferrarioꝝ lib.x. fac balneū. ¶ Pro sedando aūt dolore cōuenit decoctio seminis lini:ꝛ fenugreci:ꝛ radicis altee in aqua in qua sedeat ꝛ cū aquis dictoꝝ balneoꝝ temperatis calidis ꝺ̄s uare anū semp qñ habuit bñficiū uētris:ꝛ cū est inuersatus:ꝛ postea intromittere. ¶ Aut ℞. nucū cupressi corticum exterioꝝ glandiū.añ.ʒ.i.pistent grosso mō:ꝛ cū vino stiptico bulliant:ꝛ cum illo calido quotidie anus lauetur.

¶ Et dum est inuersus:ꝛ hemorroides sunt extra:vnguē tum bonū ad ꝑstringendū:ꝛ singulare:ꝛ detumescere faciens ꝛ nō faciens dolorē. ℞. succi tassi barbassi.ʒ.ʒ.antimony subtilr puluericati.ʒ.ij.olei de nucleis chrysomillorū.ʒ.ij.incorpora bñ in mortario:ꝛ fac vnguentū quo vngatur anus postq̄ est lotus vt supra dr̄:ꝛ tunc reuertatur intus cū dicto vnguēto inuncto. ¶ Aliud vnguentū nobile. ℞. radicis cardi quo vtunt ad pānos.ꝛ ipm coque i bono vino rubeo:ꝛ postea pistet ꝙ sit ad modū vnguenti:ꝛ liniant hemorroides cū sunt ex:ꝛ postea intromittantur:ꝛ sup anū cū pecia lini ponaꝫ die eodē exteri⁹ ad modū empli. ¶ Aliud vnguentū qō eodē modo administratur. ℞. bdellij ℨtus vis:dissolua in oleo de nucleis chrysomillorꝝ:aut in oleo de nucleis psicoꝝ ita ꝙ sit ad modū vnguēti:ꝛ cū illo vngaꝫ. ¶ Aliud. ℞. erugis ferri.ʒ.i.subtilissime pistet:ꝛ incorporet cū succo tassi barbassi ita ꝙ sit ad modū vnguēti:ꝛ admīstret mō ſtatis dicto. ¶ Liniméntū qō ponit ad modū vnguēti sup hemorroides dū sunt extra:ꝛ postea intromittunt aut imittit cum bombace ad modū suppositoꝝ. ℞. fructus cozni quem vocam⁹ cozna vel cornalia dū est maturus ꝛ exprimatur succus ꝛ iste per se apponaꝫ:aut supponaꝫ cum lana munda.tollit enim eas penitus frequens vsus. ¶ Itē ℞. stercoris canis ꝛ sit stercus album ꝛ siccū:ꝛ ex eo ꝛ terbentina ꝛ oleo de nucleis psicoꝝ fac vnguentū:ꝛ linias sepe. ¶ Liniméntum aliud forte in remouēdo ꝛ sedādo dolorem. ℞. bufonem ꝛ cōbure in testa vel in furno:ꝛ fac cinerez:ꝛ cū oleo de chrysomillis fac ad modū vnguēti:aut cū aqua pozri:ꝛ pozris assis:ꝛ appone loco. ¶ Pulus bonus ꝛ efficax ē puluis.ſ.cinis bufonis supaſpsus postq̄ lotus est locus cū aqua aluminosa. ¶ Itē puluis antimony supaſpsus sepe ꝙsumit eas. ¶ Itē puluis galliaꝝ. ¶ Itē puluis seminum tamarisci. ¶ Itē puluis limachiaꝝ cōbustaꝝ in fornace supaſpsus mirabilr tollit:ꝛ dolorē sedat. ¶ Emplm cōueniēs ꝛ forte in exiccādo ꝛ pstringēdo. ℞. radiculas pozrorum:ꝛ coquantur in aqua:postea brā pistent ꝛ incorporentur cū butyro vaccino. ¶ Ꝛumigiū bonū. ℞. bdellij ℨtitatē auellane:incorpora cū adipe anatis ꝛ ponaꝫ sup carbones:ꝛ recipiat fumū ꝑ embotū. ¶ Aliud. ℞. sandarace ʒ.ij.pro vice ꝓpriaꝫ super ꝓrunas:ꝛ recipiat fumum:qñ

applanat

Digitized by Google

applanat eas. ¶ Item ℞. pellem serpẽtis: ⁊ pone super ignem ⁊ recipiat fumũ. ¶ Item ℞. sandarace granoꝝ myrri. añ. ʒ.i. pistẽtur subtilr cum felle porci: ꝓficiant fore mes siles auellanis: ⁊ ponaꝫ vna ꝓ vice sup pruinis: ⁊ recipiat fumũ. ¶ Itẽ fac bulliri scabiosam in vino rubeo: ⁊ recipiat fumũ. ¶ Itẽ ℞. seminis porri: stercoris ouini spoly serpentis. añ. ʒ.i. fac formulas siles auellanis: ⁊ ponaꝫ vna ꝓ vice sup pruinas: ⁊ recipiat fumũ per cãnaꝫ. ¶ Et ꝓfert fumigiũ de radice capparis: silr de radice et fructu tamariscꝰ: silr de costo amaro cũ oleo de bdellio. ¶ Et nota ꝙ qñq; fumigia pulueres ⁊ vnguenta ꝑdicta faciũt dolorẽ. ⁊ hoc ꝑpter corporis disp̃ones ꝓtingẽtem. Si ergo illud accidat sedeat in balneo decoctionis seminis lini: ⁊ fenugreci: ⁊ radicis malnauisci: ⁊ flozum camomille: quoniam sedat dolorem.

¶ Et qz quẽadmodũ ꝑdicit iste habet caput ⁊ cerebrum valde debilitatum. ⁊ silr cor ⁊ stomachũ vltra gñalia suprascripta: scribã que eis ꝓferũt ꝓferẽdo hemorroidibꝰ. ¶ Si videtur ꝙ illa nõ sufficiũt ꝓ illoꝝ mẽbrozũ cõfortatione: tũc ꝓ hemorroidibus vtatur solũ remedijs localibus: ⁊ sumat cõfectiones confortãtes ista mẽbra: ⁊ vtatur localibus sup eis. ¶ Cõfectio diamusci dulcis in hoc casu valde ꝓfert sumẽdo omni mane in auroza. ʒ.i.ʃ. vel. ʒ.y. cum. ʒ.i. vini odoriferi. ¶ Et ad idez ꝓfert tyriaca: sed in tẽpore nõ valde calido sumaẽ. ʒ.i.ʃ. cum. ʒ.y. vini rubei ieiuno stõcho: ⁊ post septem horis ieiunet. ¶ Et similr valet myrtidatum siliter approximatũ. Et ista capiant donec cor ⁊ stomachus sint ꝓfortata ⁊ fortificata. ¶ In laudãdis vo quibus lanatur caput ponat ꝓ qualibet vice ad bulliẽdum assari. sene. sticados arabici. añ. ʒ. ʃ. nucum cypẽssi numero. y. cõtundãtur grosso mõ. ¶ Et vtile est portare sup caput tpe frigido vel medio saccutũ de gariofilis cum cimatura scarlati. Et odorent pomus descripti a Mesue in caplo de catarro ⁊ tra catarrum frigidũ: qõ pomum bonũ est die ⁊ nocte ꝑpe odoratũ habere. ¶ Sup corde vo portet hũc sacculum. ℞. rosarus floꝝ borraginis: floꝝ bugloſſe: floꝝ melliſſe: corticum citri: coꝝ allocꝝ rubeoꝝ: spody: karabe. añ. ʒ.i. grane tinctorus. ʒ.y. gariofiloꝝ macis cinnamomi: cardamomi: ligni aloes: folꝝ beẽ albi ⁊ rubei costi dulcis. añ. ʒ.i. musci: ambre. añ. gra. iiij. pistenr ⁊ fiat sacculus in syndone de grana. ¶ Et sepe de mane masticet hoc masticatorium. ℞. masticis passulaꝝ. añ. ʒ.i. piretri oziganꝰ: nucis muscate. añ. ℈.i. staphisagrie. ʒ.i. misce: ⁊ capiat medium coclear ꝓ vice: ⁊ ytaꝫ passulis dulcibꝰ in ꝓncipio prãdy ⁊ cene: ⁊ cum cinnamomo in ferculis suis in bona quãtitate.

¶ Et qz spãliter habet dolores in vno genu qui est ex flegmatibus imbibitis in neruis illoꝝ locoꝝ oꝫ postq̃ quatuor vicibꝰ sumpserit de medicinis lenibꝰ solutiuis supra scriptis inungẽ illud genu cuz isto vnguẽto mane ⁊ sero: ⁊ sit calidũ. ℞. pinguedinis anatis: pinguedinis vulpis. añ. ʒ.i. ʃ. olei vulpini: olei de pipibus. añ. ʒ.i. byssopi humi de medulle cruris vacce. añ. ʒ.y. armoniaci galbani: opoponacis. añ. ʒ. ʃ. eupborbij. ʒ.y. cere qõ sufficit. fac vnguẽtuz: ⁊ si tãtum cogtur ꝙ fit solidũ fiat cerotũ: ⁊ teneatur sup genu ⁊ ifra. ¶ Et cõferũt ei balnea ex aqs sulfureis quo ad hoc: ⁊ aluminosis: ita ꝙ si nõ vadit ꝓ dolore genu ad nãlia balnea põt facere artificialr hoc modo. ℞. radicuz altee. lib. iij. fac bullire in. xxx. lib. aque ⁊ in fine quãdo radices sunt cocte addatur sulfuris viui pulueriçati aluminis roche. añ. ʒ.i. ⁊ statim ab igne deponatur: ⁊ in illa aqua balneẽr totum crus ieiuno stomacho.

¶ Sortioza supradictis puta medicinas cõburẽtes hemorroidas: aut incisionẽ nõ puto rẽtãda in eo nec stupefactiua: ⁊ ideo illa tacui putãs ista sufficẽ cũ dei laude.

¶ De exitu ani diuturno sine apate. Cõsiliũ. LXXXIX.

PAssio istius nobilis adolescentis est exitꝰ ani diuturnus quippe a multis annis citra: sed nõ est sine apate: ⁊ exit parum solum quando egerit: ⁊ postea redit per se in parum spatio.

¶ Utatur dieta lenificãte vẽtrem ne oporteat eum multum premere. vt verbi gratia. comedẽdo fercula de beretis vel de malua vel brodium caulium vel aliquid de pulpa cassie sumendo ante cibum.

¶ Uiter nimiã repletionẽ ꝑcipue ex vino: ⁊ nimiã quietem: imo exerceaẽ ieiuno stomacho exercitio in quo laborẽt partes supiores magis: ⁊ caueat sibi a comestione rerum vẽtosaz: sicut sunt legumina ⁊ caseus ⁊ vitualia de pasta: ⁊ caueat etiam multũ a frigore pedu; ⁊ coraz: ⁊ partes ani continue teneat calidas tenendo in directo eius intra sarabulas stupam carminatam.

¶ Item semp quãdo egerit lauet sibi anum cuz vino de quo dicam infra: ⁊ postea ponat aut aliquem pulueres: aut aliquod suppositorium de illis que ponentur infra: ⁊ reducat anum ad iteriora cum pulvere: vel cum illo sup positorio: ⁊ debent esse suppositoria non dura: neq; multum magna: imo cuz bombyce molli vel cum lana bene infusa in rebus infra dicendis.

¶ Pro nũc tamẽ purgeẽ capiẽdo ꝑmo hũc syrupum. ℞. oxymellis cõpositi. ʒ. iij. syrupi de sticados. ʒ.y. aque feniculi ⁊ saluie. añ. ʒ.vi. ℈ est pro quatuor vicibꝰ sumatur calidus in mane. ¶ Sumpto syrupo purgeẽ hac medicina. ℞. turbith albi ⁊ arũdinel: ⁊ mũdi a cortice suo. ʒ.i. çinçiberis. ℈.i. masticis. ℈.ʃ. cucchari. ʒ.ʃ. aque feniculi. ʒ.iij. misce: ⁊ bibatur totus calidũ vna hora ante diem: et supdormiat per horã: ⁊ prandeat in capite sex horarum.

¶ Bis in mese purgeẽ sine custodia cuz istis pillis. ℞. pillularũ de bdellio. ʒ.i. sumãtur in aurora: ⁊ est pro vna vice. ¶ Uinuz cum quo oz lanari anus postq̃ asselauit. ℞. gallaruz balaustiaꝝ cupulaꝝ glãdium folioꝝ myrti. añ. ʒ.y. bulliãt in lib. y. vini rubei stiptici grosso modo cõtusa vsq; ad medietatis ꝓsumptionẽ. Et si foztius facere volueris: pus in vino extinguaẽ ferrum ignituz quatuor vicibus. ¶ Puluis qui oz aspergi sup anuz postq̃ est lotus cum ꝑdicto vino: ⁊ cum illa aspsione debet anus reduci. ℞. nucis cypẽssi myrtilloꝝ achacie hypogstidos gallaruz. añ. partes equales. fac pulueres subtilissimũ. ¶ Et foztioz est iste. ℞. fructus tamarisci gallarũ ceruse achacie hypoquistidos corticum thuris myrtilloꝝ. añ. partes eq̃les. fiat puluis subtilissimus. ¶ Et foztioz est iste. ℞. ceruse antimony gallarum aluminis staglole. añ. partes equales cuz oleo rosato calido. ⁊ iste puluis supaspgaẽ: ⁊ anus intra reducaẽ. ¶ Suppositoziũ optimum. ℞. pulueres supradictꝰ statim ⁊ dissoluaẽ achacia ⁊ hypogstidos in vino stiptico ⁊ in eo cõmisceatur dictꝰ puluis: ita ꝙ fiat ad modum vnguenti mollis: ⁊ postea in dicto vnguento lana vel cotun carminatum decẽtis quantitatis infundatur: ⁊ fiat suppositoziuz de lana dicta vel coto: ⁊ intromittatur in anoꝝ: ⁊ teneatur quousq; secũda vice asselet: ⁊ inouetur omni vice qua asselet. Et puto ista cum adiutorio dei sibi sufficere.

¶ De podagra a mã calida. Consilium. XC.

ISte nobilis vir et venerabilis: ꝓ quo ꝑsens ꝓsiliuz sum scripturus: est annoꝝ fere. lx. ⁊ nãliter cholerice cõplexionis ⁊ macer: ⁊ ab annis tribus citra incidit dolorem podagricũ ꝙdsdã vicibus a mã calida ꝓueniente: ⁊ ducusq; solũ in vno loco ſ. in iuctura pollicis pedis: ⁊ cum liberaẽ remanet ablq;

Digitized by Google

lesione potes ad exercitia. Sed desiderat liberari ita vt nō redeat: vel saltem ita iuuari vt nō magis se extendat: ad qō ꝓsequēdum: si altissimus sit auxiliator: dabo operam incipiēdo a regimine: z breuiter.

¶ Primo igitur cauēdus est aer multum calidus: z etiaz multū frigidus diuersis causis: sed dz aer medio tēperato vti: ita q in estate tēperet locū habitationis cuz folijs salicis z viris: z in byeme ꝓbibeat nimiū frigus cum igne.

¶ In cibis sit quo ad quātitatē tēperatus. Et in hoc oportet ipsum bene ꝓcipuum studiuz: z maxime q nō abūdet in comestione carniū z ouoz: imo comedat moderate citra saturitatez. ¶ Et caueat cibos acutos sicut illos qui sunt cōditi cum multo pipe: z cū rebus acutis sicut sunt allia: z porri: z cepe: z synapi: z eruca: z raffanus. imo dele ctet in cibis insipidis: sicut sunt panis ex optimo frumento: z bñ fermētatus z coctus: sed nō supflue fermētatus nec salit⁹: z carnes pullozū: z pdicū: z bedoz: z vituloz: et fasianoz: z castratoz de mōte: z capoloz: z lepoz: z porcoz syluestriū nō valde magnoz: z sint cōdite cuz agresta: z rebus frigidis: sicut succo citrāguli vel granatoruz vel silius: z nō cum aromatibus nisi in tpe byemis: z tūc sint pauca: z vitet passeres colūbos z aialia multa grossa z vnctuosa z pinguia: z pōt vti vitellis ouoz cuz agresta nō multū coctis: z lacte si capiat sine alio cibo: z si in estate extractū fuerit butyrū: sed caseo veteri salito caueat: z pōt vti piscibus nō magnis: z bñ tibus squamas: z natātes in fluuio currēte non in lacuna: z boni odoris z sapo/ris. ¶ Ex fructib⁹ vti pōt piris z coctanis z pomis z granatis post cibus: sed nuces z ficus siccas: z pineas dimittat: z tolerātur amigdale: z meliones: z cucurbite in estate: sed cerasa dimittant z pfica. ¶ Ex herbis pōt vti endiuia domestica z syluestri: z lactuca: z borragine: z ligua bouina: z in estate portulaca: z potest vti malua: z mercuriali: z volubili magna si non dz bñficiū vētris: sed alias vt caules z bletas: z capucios dimittat. ¶ Ex granis pōt fercula facere sicut ordeuz far panicū miliū. Sed de pasta frumēti nō faciat sicut pastillos z laganas: nec de fasiolis: aut fabis: sed pisa pñt tolerari: sed raro. ¶ De radicibus pōt in byeme vti decoctione radicuz petrosilini cuz suis carnib⁹: z pōt vti pastinaca z sparagis grā puo cādi vrinā: z rape z napones pro gbusdam vicibus tolerātur: z boleti z fungi dimittatur oēs: z turte z turtelli: z victualia ex ouis z caseo mixtis: silr dimittant. Dz fercula: aut ex berbis supradict⁹: aut ex radicib⁹: aut ex granis: aut pane trito: aut vitellis ouoz nō multū coctis: aut ex fructib⁹ sicut amigdalis: aut pane trito vel non trito: z boc sigillatim: aut ꝓiūctim. ¶ Sapores aūt faciat cum stipticis. s. agresta: vino granatoz: succo arāciorum myrtillis pomis acetosis cum amigdalis: z silibus: s; caueat acetū z multitudinē aromatū: z nō comedat in vna mēsa multa z varia cibaria: s; vnius vel ad plus duoz modoz: nec sumat zm cibum nisi bene digesto primo.

¶ In tpe quo nō dolet est exercēdus in mane ieiuno stomacho exercitio ambulādi z egtādi: ita tñ vt nō doleāt mēbra lesa q̄tū possibile est: z sit exercitiū nō multū fortē: imo moderate ambulatiōis vsq; ad ꝑm⁹ lassitudinis: z sunt fricāda in mane post emissionē supfluitatis supiora: sicut brachia: z spatule: z nates: z pect⁹ cuz mātili per quartā ptē horē: z sit mātile lene: z fricatiōes mediocres nō valde fortes: z cū dolet ꝓcipue in ꝑn⁹ doloris nō exerceat: imo vaccet geti z cure ꝑm q dicā. ¶ Dz in declinatione doloris dz incipe exercitari saltē exercitio egtādi: aut faciēdi se portare in curru: aut agitādi in balneo: aut in nauicula: z oīno caueat supfluitatē exercitij facientis doloꝛē mēbroz: z annihilatōez exercitij: q; ꝓbibet dissolutiōez supfluitatis mēbri: z post cibū vitet exercitiū oīno: z vitet itroitū in stuffam: z aquā calidā: qñ ponūt balneatores in cursu nisi eēt aqua thermarū: de qua dicā infra.

¶ Dormiat in die naturali circa sex horas vsq; ad septez in lecto bene molli: z strato: ita q nō habeat inequalitatem z plicaturas. Sed in estate sit cultra vna grossa media inter pēnas z iferius linteamen: z dormiat in nocte: z si nō. satis dormit in ea dormiat in mane ante tertias: z somnum alium diurnum: ꝓcipue super cibuz vitet quātum plus possibile est. Et dormiat capite bene elenato z corpore bene cooperto.

¶ Et ops q omni die habeat bñficiū vētris. nam euacuatio: z ꝓcipue supfluitatis est ex maxime cōferētibus: z quādo nā non respōdet faciat: aut clistere: aut suppositoriū: aut comedat fercula ex maluis vel ex mercuriali vel ex extremitatib⁹ volubilis: aut ex folijs lupuli: ita vt oī die semel habeat ventris beneficium.

¶ Caueat ab ira rixa z nimis cogitatiōibus z a coitu oīno quātuz possibile est. Et hec de regimine.

Descēdendo

ad medicinalia: ꝓncipale est ei q omni anno in vere circa medium Marty: aut si dolor soleat ipm inuadere ꝓus per mēsem ante tēpus ꝓsuetū inuasionis purgeꝫ. ¶ Et primo sumat hūc syruputz sex vicibus. ℞. syrupi de bisantijs. ʒ. i. syrupi de endiuia. ʒ. i. aque endiuie z feniculi. aā. ʒ. i. ſ. z est ꝑ vna vicc: sumaꝫ calidus in auroza. ¶ Supto syrupo sex diebus purgeꝫ sequēti die cum istis pillis. ℞. pillularuz de hermodactylis minoꝛ descriptiōe Mesue. ℈. iiij. sumaꝫ vna boza ante diem z nō comedat nisi trāsactis sex horis: z cū stetit per bozā dormiēdo post eaꝛ assumptionē nō dormiat post vsq; ad cōplemētū opationis earuz. Et cum est ptāsus per bozā pōt post parū dormire si molestaꝫ a somno. ¶ Et facta ista purgatiōe ex interuallis sex dieꝛ ꝓvice sumat quartuoz vicib⁹ in vno mēse incipiēdo octo diebus post bas pillas: sumpta de ista confectioe. ℞. anisoꝛ cinamomi. aā. ʒ. i. çinçiberis. ʒ. ij. garioflorum cubebe. aā. ʒ. ſ. z turbith albi granoſ z arūdinis: z mundi a cortice. ʒ. i. diagridij. ʒ. i. ℈. i. succha. ʒ. xv. sumat ʒ. iij. z. ſ. ꝓ vice vna boza ante diez. nā vna purgatio nō sufficeret ad ꝓbibēdū accessuz bui⁹ egritudis: sed iterate sufficiūt multotiēs: z in quo bis in anno molestareꝫ ante ꝓsuetū tps molestatiōis purgeꝫ vt nūc dz accipiēdo per mēsem ante: z si est bō habens venas latas: z est ꝓsuetus flōmie nō obstāte etate posset leniter se flōmare in vere in gnque dieb⁹: post p̄am vlem purgationē. ¶ In tpe aūt sanitatis saltē semel in mēse sumat. ʒ. i. barum pillaruū in auroza: z sūt sine custodia. ℞. pulueris ierepigre de octo rebus. ʒ. i. agarici albi z leuis. ʒ. iij. salis géme. ʒ. i. fac pillulas cum succo caulium: z sumātur vt dixi.

¶ Sed ꝑter purgationes dum est sanus sepe ꝓcipue post purgationē: z quādo nō sentit corpus multū repletū vtatur fricatione ad oēs iuncturas pedum z manuuz ieiuno stomacho per quartā partez boze cum vnguēto qō fit ex sale primo optime trito: z postea in moztario incorporato cum tāto oleo oliuarū quātum sufficit ad hoc vt habeat formā vnguēti: z post lauetur cum lixiuio. Et conueniat tribus vicibus in septimana lauari pedes: z crura: et genua: z manus: z brachia cum ista lauāda. ℞. aque ferrioz lib. xx. salis. lib. x. dissoluatur primo sal in aqua dicta que fiat tepida: z post addatur acbacie. ʒ. vi. pulueris balaustiaruz. lib. i. z cum ista lauetur fere omni mane cū surgit a lecto: z nō sit multum calida: z sufficit vna lauāda quouscq; nō habeat maluz odoꝛē. ¶ In byeme aūt et in tpibus frigidis si faceret sibi calciamēta de pāno lini duplicato z ī suto sale trito: que calciamēta in sero calefiant

leſiant: ⁊ teneant̃ in pedib⁹ de nocte. ℭ Et in tpe calido maxīe ꝓfert ei vſus triaſandalox comedēdo ī mane qñ ſurgit a lecto. ℨ. ſ. ꝓo vice: ⁊ ꝓo tūc vtaſ in cibis lactuca porꝛulaca endiuia: ⁊ ſi ī die ſitit bibat iulep viol. aut roſ. aut ſyr⁹ de pomis ſimpl. aut ſyr⁹ de granatis cū aq̃ frida diſtēpatū: ⁊ ſi vrina ſua apperꝛ multū citrina poſt eſionē ponat in mane ⁊ veſpis ſtōcho vacuo ſup epar epithima ex aq̃ endiuie. ℨ. r. aceti. ℨ. y. ſandalox albox ⁊ rubeoꝛuꝫ. añ. ℨ. y. ifundaſ pānus lineus intus: ⁊ ſupponaſ epati nō multū fridū ⁊ inouet̃ter in mane. ℭ Et ds ſcire ꝙ vomẽ oī mēſe ſemel duob⁹ dieb⁹ vno poſt aliū in mane poſt aſſumptiōꝛ prādy eſt de reb⁹ maxīe ꝙferētib⁹. ⁊ modus ē iſte: comedanꝫ cibi diuerſi vncuoſi ſaliti molles ſic ſūt fercula ex brodio pinguī ⁊ caulib⁹: aut maluis: aut bletis aut porꝛis: aut cepis. Et carnes caſtrati elixe pigues ⁊ bene ſalite: ⁊ bibaſ vinū dulce: ⁊ comedaſ feſtināter ⁊ poſt moueaſ celeriter per gradus aſcēdēdo ⁊ deſcēdēdo: ⁊ ſe incuruādo: ⁊ in fine medie boꝛe ſupponat ocḷis ſperulas de coto ⁊ liget: ⁊ poſt bēat faſcią ⁊ faſciet oculos cū illis: ⁊ tūc pēnaꝫ intinctā in oleo dulci totiēs gutturi imponat vt totū vomat: ⁊ in fine lauet ſibi faciē cum aqua in qua ſit paucuꝫ aceti: ⁊ poſt nō comedat niſi fames fuerit foꝛtis: ⁊ tūc comedat parū de pullo aſſo ꝑparato cum ſucco citrāguloꝛ vel cuꝫ agreſta. Et ſiſſem modū ſeruet ſequēti die: ⁊ hoc omni mēſe: ſed nō ſeruet eūdē numeꝛ dieꝛ mēſis: imo qñq⁹. ꝛ. die: qñq⁹. ꝛ v. qñq⁹. ꝛꝛ.

ℭ Si ſi moꝛb⁹ incipiat puocādus eſt ꝑ vomit⁹ potādo de cocriōēs raffani foꝛtiter cū melle: ⁊ puocato vomitu pūgādus eſt cuꝫ pillis de bermodactylis minoꝛib⁹: ⁊ ſi adſunt ſigna multitudinis ſanguis ꝑ flōmeꝫ de bracchio in directo loci doloꝛis ſm vigoꝛē vtutis: qb⁹ factis lauet pedes: ⁊ teneat in decoctōe foliox ſalicis in aq̃ ptib⁹ trib⁹ ⁊ aceti ptē vnā. Oꝛ ſi nō ds ſupponat loco doloꝛis empl'm: qō ſic fit. ℞. medulle panis ⁊ farina ordei. añ. ℨ. iij. lactis mulieris q̃tū ſufficit ad ifundēdū: ⁊ incoꝛpoꝛē bñ ⁊ ſup ponaſ. ℭ Et ſi loco pillax dictax multo exñte loci caloꝛe purgeꝫ ꝑ mō eſt meliꝰ. ℞. mirabolanox citrinox. ℨ. v. ꝓūdantur groſſo mō: ⁊ ponant̃ in iulep violati. ℨ. iij. ⁊ dimittaſ paꝛ bullire. poſt ſic dimittaſ per dię. poſtea coleꝫ ⁊ addaſ electuary de ſucco roſax. ℨ. y. ⁊ bibaſ: ⁊ bis dieb⁹ ſeruet̃ dieta ſine carnib⁹. ⁊ ouis: ⁊ vino vſq⁹ ad ſeptē. ⁊ ſit ptēꝫ in potu aque ordei in ꝑn⁹: aut cuꝫ vino granatoꝛ: aut cū ſuccharo: ⁊ nō bibat vinū nec aquā mellis niſi aduenīat declinatio: ⁊ qñ nō bñ aſſelat ꝑonat cliſtere cōe: ⁊ qñ declinat balneeꝫ locus doloꝛis in aqua tepida multū ſalita in qua ad lib. ꝛx. aque ſit poſita. ℨ. i. ſulfuris viui: ℨ. ℨ. alaminis rubei: ⁊ in declinatione moueaſ modis dictis in regimine: ⁊ pōt comedē pullos cuꝫ agreſta ⁊ ſucco granatoꝛ: ⁊ filia. Uerūtamē eſt ꝙ cum adeſt moꝛbus vtile eēt bīe ꝙſilium ꝑſentis modi.

ℭ De podagra ⁊ artetica a mā mixta. Cōſiliū. XCI.

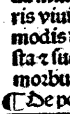

Pectabilis ⁊ nobilis vir: ⁊ dñs nullaneñ. Mariſcotus vir annoꝛ q̃ſi. lx. cōplonis tēdētis nāl'r ad calm ⁊ humidū in toto patiſ podagrā: ⁊ cuꝫ boc ēt aliq̃ artetica cui⁹ mā eſt mixta. nunc tñ vtplimuꝫ dñaſ flegma: ⁊ ex iteruallis: ita remanet liber vt ambulare: ⁊ egrare bñ poſſit: ſz in gbuſdā iuncturis aliq̃ duricies remāſerit: ⁊ ego dabo ſibi bic breue regimē cuꝫ adiutoꝛio medicinaꝛ ad boc vt ꝑſeruet q̃ melius pōt.

ℭ Primo ergo babitet in bona camera inter duo ſolaria que calefiat tēpoꝛibus frigidis cum igne de lignis ſiccis: ⁊ omnino caueat a frigoꝛe cum veſtibus ⁊ calciamētis: ⁊ alys oppoꝛtunis. Et doꝛmiat de nocte vſq⁹ ad ſeptez vel octo boꝛas: ⁊ quando non ſufficit doꝛmiat in mane ante tertias capite bene eleuato: ⁊ coꝛpoꝛe bene cooperto.

ℭ Et ꝓuideat ꝙ oī die habeat briſiciū vētris: ⁊ ſi nā non riſdet faciat ſibi mitti cliſtere. ℭ Et exerceat exercitio ambulādi vel egtādi omni die ante cibuꝫ. ita tñ vt ex illo nō recipiat multū doloꝛē: ⁊ poſt cibū dimittat laboꝛē: ⁊ caueat a coitu quātum eſt ſibi poſſibile.

ℭ In cibis aūt ſemp declinet ad paucitatē: ita ꝙ recedat a mēſa cū reliquys famis: ⁊ ſilr in potu: ⁊ ozdiet ſibi vas xvy. ℨ. ⁊ ꝑ medietate ipleaſ aq̃ mellis: ⁊ ꝑ medietate vino: ⁊ nō traſeat illud vas in prādio nec in cena: ⁊ vinū ſit rubeū clax mediocris vinoſitat̃. Et in cibis vtaſ carnib⁹ pulloꝛ pdicū faſianoꝛ alaudax ⁊ aliax paruax auiū pipionū turturū q̃lliax. ⁊ ſilr bedox vitulox lactētiū puoꝛū caſtratoꝛ annualiū lepoꝛū iuuenū capoloꝛ iuuenū: ⁊ dimittat aues aq̃ticas poꝛcos domeſticos agnos boues carnes ſiccas: ⁊ oēs alias a ꝓnoiat̃. ℭ Et vtaſ pane ō bono frumēto bñ cocto ⁊ bñ fermētato: ⁊ caſcuꝫ dimittat: ouа aūt recētia gallinaꝛ. ſ. vitelli ſunt boni paꝛ cocti ſiue cū coꝛtice: ſiue depdīti in aq̃: ſiue alr in ferculo poſiti: ſiue in frictilio tenello cū oleo dulci: ſiue alys modis ꝑparatū dūmō nō ſint multū coctī: neq⁹ ꝑmixti cū caſeo. Uitualia vo de paſta ſicut laganas ⁊ fermētinos: ⁊ filia dimittat. ℭ Legumia nulla ſunt boua: ſz pōt facē ferculū de farre de ordeo de panico de milio ſpinachys de bletis de boꝛagine bugloſſa melliſſa feniculo anheto petroſilino maioꝛana: ⁊ berbis odoꝛiferis: ſic ſaluia ⁊ ſerpillus: ⁊ de pane trito ⁊ de ouis ſigillatim ⁊ ꝓiunctim. Et de piſcibus paꝛ comedat: ſz minus mali ſunt parui brītes ſquamas vinētes in aq̃ clara: ⁊ boni odoꝛis. gābari vo nō ſunt boni. ℭ Et de fructibus ꝙueniūt paſſule ficus recētes ⁊ ſicce amigdale grana pini auellane: ⁊ tolerat poſt cibuꝫ pira cocta cuꝫ vino ⁊ aniſo ⁊ feniculo: ſz fructⁿ aly bumidi melius eſt ꝙ dimittāt̃ur: ſicut poma ⁊ ceraſa ⁊ pſica ⁊ bꝰ niſi ſumaſ eoꝝ parua q̃ſtitas: ſicut parū melonū vel ꝙnoꝛ ante cibū in eſtate: ⁊ in ſapoꝛib⁹ dimittat acetuꝫ: vtaſ agreſto: ⁊ cinnamomo: ⁊ pipe: ⁊ bonis aromatib⁹. et dimittat berbas crudas. Et hoc de regimine.

Uenīēdo ad medicinalia opꝫ in medio Sebruary vſ paꝛ añ icipe recipe ſyr⁹ iſtū. ℞. ſyrupi cōpoſiti ſine aceto. ℨ. iiij. oxymellis ſqll. ℨ. y. aq̃ ſaluie: aq̃ apy: aq̃ feniculi: aq̃ maioꝛane. añ. ℨ. ij. clarifica ⁊ aro/matiça cū çinçibē: ⁊ nuce muſcata: ⁊ eſt ſyrupꝰ pro q̃tuoꝛ vicib⁹: ſumaſ calꝰ in auroꝛa. ℭ Itē ℞. pillax fetidax de bermodactylis maioꝛis. añ. ℨ. i. ſ. fiāt ſeptē: ⁊ ſumātur duab⁹ boꝛis añ dię poſtq̃ ſumpſit ſyr⁹: ⁊ bac die caueat ſibi vehemēter a frigoꝛe ⁊ non comedat vſq⁹ ad boꝛam xvij. ⁊ poſt ſequēti die faciat cliſtē lauatiuuꝫ in mane: ⁊ ſumat. ℨ. y. cyriace cū. ℨ. y. aq̃ mellis ſeptē boꝛis ante prādiū. Et ſiſez purgationez ds facē in ꝑn⁹ mēſis Octobꝛis.

ℭ In tpib⁹ aūt itermedys ſaltē ſemel in mēſe ds purgari abſq⁹ cuſtodia ſumēdo. ℨ. i. baꝛ pillax medie nocti vl circa. ℞. pillax de iera de octo reb⁹. ℨ. ſ. agarici. ℨ. ſ. ſalis gēme. ℨ. ſ. fac pillas cū aqua ſaluie: ⁊ ſunt ꝑo vna vice tñ. faciat tñ ſibi ꝑparari ꝓ multis vicib⁹. ℭ Itē in tpe byemis ſemel in ſeptimana ſumat. ℨ. y. mytridati gnaque boꝛis ante cibū. ℭ Itē in tpib⁹ frigidis teneat in pedib⁹ de nocte ſacculos de ſale trito: ⁊ ſepe in mane añ cibū lauet ſibi crura ⁊ pedes ⁊ genua cū iſta aqua. ℞. ſaluie camomille lauri. añ. M. y. aq̃. lib. ꝛx. ſalis. lib. v. bulliāt ad ignē vſq⁹ ad ſalis reſolōnē: ⁊ cuꝫ iſta calida ſepe lauenť.

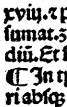

ℭ Caſus. J. d. M. Marchionis ad doloꝛes pedū iuxta clauiculā. Cōſiliū. XCII.

Lluſtriſſimus d. M. Marchio ꝑ dolуit pedē ſini ſtruꝫ iuxta clauiculā ex ꝑte ſyueſtri: ⁊ doloꝛ

Digitized by Google

fuit nō imutato colore loci a pn̄o p̄mi tremuit: t nō imu/tāt fuit color: ſz circa 4.m̄ diez apparuit aliq̄ rubedo: t ca/liditas in loco: t doluit iūcturas raſete pedis: t in pte do/meſtica ēt cōicat⁹ eſt dolor: t vſq; ad pectē pedis digiti māſerūt ſine dolore niſi q̄ aliqd doluit i iūctura eo; cū pectine: t fuit rubor: t aliq̄ leuis caliditas: t tumor ma/ior: t mitigato dolore ēt māſit tumor: ita q̄ cuꝫ p̄mebaī digito foueā remanebat: t p̄murat⁹ fuit dolor ad dextrū anteq̄ oino in ſiniſtro mitigaret: t fuit q̄ſi ſili modo: ſz tñ pes dexter p̄us remāſit abſq; dolore. Et ipſe tñ dñs ſi/niſtrū pedē ſedendo: t occupar⁹ in alijs ſiniſtrū tenuerat plicatuꝫ vſus domeſticā partē: t ſurgēs p̄cepit primo do/lorem: t tādem eſt liberatus ab hoc paroxiſmo.

¶ Nūc q̄rit vtrū ꝓueniat ire ad balnea petrioli in comita/tu Senaꝫ: que balnea ſunt ſulfurea t aluminoſa. ¶ Ne/gatiue: qz in paſſionib⁹ iūcturaꝫ balneū eſt fugiēduꝫ: pci/pue in flatica. vñ Raſis. iz. ꝓtinētis loquēs de patiētib⁹ podagraꝫ dixit. Noli ꝓſentire q̄ flaticus balneo vtat: t Auī. 3°. cañ. zz. Sen. ca. de cautela a doloꝛib⁹ iūcturaꝫ di/xit. Et minozēt in balneatiōib⁹. Et paꝫ ifra. t minozēt in balneatiōib⁹: qm̄ ipa liquefaciūt humores: t faciūt ipos carrē ad iūcturas: t ſiles aucte⁹ ſunt multe quas dimit/to. ¶ Oc ſic: qz ꝑm cauſaꝫ dz q̄ dolor ſit a mā dñanter fri/gida flegmatica. t ideo ꝓferūt phibētia flegma gñari: t deſcēdē ad mēbrū t eūantia flegma mō balneum ſulfu/reum ēt aluminoſuꝫ hec oīa facit. Euacuat diſſoluēdo p̄/bibēdo gñatōez flegmatis calefaciēdo ꝓfortat aluminis ſtipticitate. vnde cap de alumine Auī. dixit q̄ cōfortat: t phibet deſcēſum ſupfluitatis. ¶ Cōfirmaī qz aque ſul/furee ꝓferūt oīb⁹ doloꝛib⁹ iūcturaꝫ frigidis: vt. z. cañ. ca. aquas bonas. ¶ Itē Raſis. iz. ꝓtinētis. ſz ꝓfert cautele boꝛ mēbroꝛ cura facta eis cum ſale nitro: t alio toto q̄ deſiccat: ſicut aqua maris t aqua balnei nālis: qm̄ magni iuuamenti ſunt in hac paſſione.

¶ De ſciatica cum infectione cutis aſſaphati et puſtulis faciei. Conſilium. XCIII.

Iſte nobilis adoleſcens erat q̄ſi an/noꝛ. xx. macilētus: t ve/mihi ſcribit cōplonis flegmatice ſm nām: ſz in hoc ſim ambiguus. nā mozbi q̄s paſſus eſt fuerūt vtplurimū melici iaz ſunt fere vi/ginti mēſes q̄ incepit p̄ pati doloꝛē capitis grauatiuum per mēſem cum dimidio eo tpe ſudauit in nocte ſudoꝛe nō vſi deficiēte in ſferiozib⁹ fetido: t coloꝛāte camiſiam coloꝛe ſubrubeo: t octaua die penultimi mēſis Nouem/bris ꝑteriti incepit pati quartanā t quaſdaꝫ puſtulas du/ras circa ſpatulas t ſpōdiles doꝛſi quātitatis ciceris vel anellane: t tādē poſt mēſem ſupuenit apoſtema durū in crure in pte poſteriozi ꝑpe pedē durū in duas ptes diui/ſum q̄ medici iudicauerūt eſſe ſephyros: t ita Ɔcta ſunt mēbra pedis ꝑeipue calcaneus q̄ nullo mō pedez expla/nare poterat. t poſtea paſſus eſt febres diuerſas: q̄nq; cō/tinuas: q̄nq; interpolatas: t adhibita diligēti cura medi/coꝝ: tñ euacuabanī flegmata: t in menſe Marcy paſſus eſt doloꝛē vehemētē p̄mo in gena dextra t oculo t aure cuꝫ alienatione. poſtea in ſiniſtra gena facta fuit exitura aptā: t curata. remanēte tñ febre a qua fuit mūdatus. de mēſe Aprilis: t cuꝫ in eſtate ſequēti per iterualla diuerſa q̄nque vel octo vel ſiliuꝫ diez in mēſe Auguſti poſt vnū paroxiſmū valde acutū ſupuenerūt macule rubee parue aſpiratis occupātes totū a collo quaſi vſq; ad coxas ex/cluſiue. t poſtea doloꝛes q̄nq; in ſpatula ſiniſtra: q̄nq; in ſcia dextra: q̄nq; in ſiniſtra: t cuꝫ iuiſſet ad balnea ſancte Marie obſtuatis debitis oꝛdinib⁹ t poſitis vētoſis cum ſcarificatōe receſſerūt q̄ſi de: ſſe macule a ſua intēſa ru/bedine t doloꝛes: t poſt mēſez incepit pati doloꝛes in di/uerſis mēbris qui inuadebāt de ſero: mitigabanī mane: t in menſe Octobris paſſus fuit exiturā in dextro crure que dum fuit apta: neq; doloꝛes coſtaꝫ: neq; ſcie ifirmū moleſtarūt facta cura: t cōſolidato vlcere: doloꝛes t ma/cule redierūt t fuerūt in maculis ruboꝛ t aſpitas t fur/fura: t paucificatis poſtea maculis illis in ſupioꝛib⁹ par/tibus: alie ſupuenerūt in ſferioꝛib⁹. nūc vō macule quaſi euanuerūt: ſed moleſtaī a doloꝛe ſciatico ſiniſtro: t ſup/ueniūt furunculi in diuerſis ptibus coꝛpis t botboꝛ plu/rime in pribus faciei: p̄cipue inter labiuꝫ t naſum: t ifir/mus ſentit multū deſcēſum materierū a capite. ¶ Dec ſunt que mihi ſcribūtur per venerabilē doctoꝛē magīm Aug⁹ de Ɔantucys de Urbino: t petiī ꝓſilium vtruꝫ ſi/bi conueniūt balnea p̄cipue paduana.

¶ In ꝟ adoleſcēte pro nūc vī mihi attēdēdū ad ſciaticā ſiniſtri lateris quā puto pēdere ab humoꝛe mixto ex fle/gmate t melia: qz diu duranit: t qz iſti humoꝛes viſi ſunt dñari in multis ſuis moꝛbis t ad aſſaphati q̄ fuit ita ꝓti/nue: t ad puſtulas faciei. nā de illo ſephyros bñt ipſi ꝓſi/lium in regimine rerū nō nāliuꝫ pro vno qui paſſus fuit ſiles egritudinē: nec mihi cadit in dubiū in illis doloꝛib⁹ nō parū māei catarralis a capite fuiſſe cōicatū: t ſi bene examinenī moꝛbi qui fuerūt in eo: t qui de facto ſunt vi/debiī q̄ aut ex malo regimine: aut ex diuerſitate cōꝑlo/nū nāliū in ſuis mēbris multiplicanī humoꝛes mali nō vni⁹ modi: ſed de ſpecie flegmatis: t de ſpecie melie: t de ſpecie cholere rubee q̄bus etiā ſanguis ifirmaī: t fit mul/toties nō nālis: t ops ſtudium taꝫ in regimine eꝰ in cura adhibēt ad ꝓcurādū q̄ fiat digeſtio bona cum cibis tēpe/ratis: t q̄ gñet ſanguis tēperatus: t ex rebus que paucas generāt ſupfluitates ad bonū ſenſuꝫ: t boc nō ſolū de re/gimine ſtomachi: aut etiā epatis: ſed venaꝫ: t q̄ minozē/tur t eradicētur illi qui iam peccāt de iſtis gñationibus. hīdo igiī quaſi quoddā ꝓecturatiuū iudiciū in quo de/bēt p̄ualere p̄tes medici: qz certa q̄ātitas: nec calamo ſcribi: nec lingua ꝓferri pōt: ſed videdo: t alia ſigna pci/piendo pōt medicus ad illaꝫ ꝓpe accedere. faciā igitur illud inuocato diuino auxilio.

¶ Ops q̄ habitet in aere tēperato tā in actiuis eꝰ in paſſi/uis. ſi tñ peccet melⁱ⁰ eſt q̄ peccet in parua humiditate t parua frigiditate. t ex ꝟ ps qualis dz eē camera fue habi/tationis: t ſit aer clarus ſubtilis abſq; malo odoꝛe: t mū/dētur pāni ſui ſepe: t ſepe ingrediaī balneū leuiſſime ibi ſudādo: p̄cipue in aqua calida: t ſi eēt aqua decoctionis bletaꝰ: t violarie: t malue: t oꝛdei eēt melius: t lauēt ce/leriter t egrediaī. t boc de mane ieiuno ſtomacho.

¶ Exerceri dz ſuaui exercitio ambulatiōis vel exercitio mouēdi bꝛaccbia: t man⁹. ita tñ q̄ nō doleat multū: neq; pedē: neq; locū ſcie. t ideo ſi ops ad, phibēduꝫ doloꝛē eq/tēt gradatim. t boc in locis delectabilib⁹ tēperati aeris.

¶ In cibis vō ops q̄ in q̄titate tātū ſumat q̄ bñ digeraī t in q̄litate ſint tēpati. declinātes tñ ad humidū boni nu/trimēti paucaꝰ ſupfluitatū facilis digōnis. t ideo panez habeat ex puro t optimo frumēto anni ſui: t ſit mūdus a furfure bñ piſtus ꝓuenīēter fermēt⁹. t coctus bñs alī quid parū ſalis iter ꝑam t 4.am diem mūdus a coꝛtice du/ro exteriozi. ¶ Et carnes ſint pulloꝛ aut caponū medio criter iuuenū t bedoꝛ lactētiū t vituloꝛ lactētiū paruo/rū: t roleratur castrati annuales de mōte: t pdicū t faſia noꝛ iuuenilū: t auiculaꝛ que ſtant in ſepib⁹ t ꝓatis ex/ceptis paſſeribⁿ: t merulo t turdo t colūbis t qualleis: t vitet oēs alias carnes a ꝓdictis: t aues aquaticas: t car/nes ſalitas: t ꝑcipue lepoꝛē t cerui⁹: t dz ſumere de ꝑte que eſt a medio verſus caput: t dimittē iterioꝛa: t capita

t colla

ꝛ colla ꝛ debēt esse elixe potius q̄ asse. ¶ Caseus ꝛ lac ꝛ sanguis melius est q̄ virentes oibus cōpēsatis. ¶ Utelli ouoꝝ gallinaꝝ recētiuꝫ ꝛ paꝝ cocti sunt q̄uenientes sine aliqua mixtura. ¶ De granis pōt cape ferculꝫ ex ordeo fracto ꝛ farre ꝛ farina eoꝝ: ſz tn̄ reliq̄ grana dimittat tā tegumina q̄ cerealia. ¶ De herbis pōt vti borragine bugloſſa ꝛ ſpinachys ꝛ in eſtate lactuca ꝛ endiuia ꝛ cicorea. Sz caules ꝛ blitas ꝛ herbas acuti ſapoꝛis vel amari dimittat penit⁹. ¶ De radicib⁹ melꝰ eēt q̄ nō comederēt ſicut rape ꝛ napones ꝛ raffani ꝛ paſtinacha: ꝛ ſiles: ſilr ēt cepe ꝛ allia ꝛ porri ꝛ filia. ¶ De fructib⁹ pōt comedere amigdalas cuꝝ ſuccharo: ꝛ de humidis in pua quātitate puna valde matura añ cibū ꝛ paruā q̄titatē melonuꝫ ꝛ piroꝝ coctoꝝ poſt cibū: ꝛ aliqd de vuis bn̄ maturis: ꝛ ēt ſiccis ꝛ de pineis pus iſuſis in aq̄ calida p horā: ꝛ poſtea exiccatis: ficus ſunt vitāde ſicce ꝛ recētes ꝛ gñal⁹ aly fructus melꝰ eſt q̄ dimittant: aut ſumat eoꝝ pua quātitas niſi poma granata muſca ꝛ ēt dulcia. ¶ De piſcib⁹ comedant pui ſquamoſi ꝛ boni odoris ꝛ ſapoꝛis: ꝛ relīq dimittant. ¶ Aromata ꝛ grana acuta: ſicut aniſuꝫ ꝛ feniculuꝫ ſunt dimittēda niſi in tēpoꝛib⁹ frīdis vtereť pauco cinamomo ꝛ croco. ¶ Uniuerſal⁹ caueat a reb⁹ bn̄tib⁹ acutuꝫ ſapoꝛe ꝛ amaꝝ ſalſuꝫ acetoſuꝫ ꝛ nimis dulcem.

¶ In potu ſumat vinū claꝝ medie vinoſitatis rubeuꝫ tēperatū bn̄ cū aqua: ꝛ ſit q̄titas ꝓportionabilis cibo.

¶ Dormiat in nocte ꝛ nō de die capite bn̄ eleuato ꝛ corpe bn̄ coopto: ꝛ iciplat ſomnū duab⁹ horis poſt cenā ꝛ q̄titas ſit. viij. vel. viij. horaꝝ inter diē ꝛ noctē: ꝛ ſi dormit de die melius eſt q̄ ſit in mane ante tertias.

¶ In hac diſpōe p̄cipue ꝓfert bn̄ biē bn̄ficiū vētris ſeī vel bis in die: ꝛ ſi nā nō adiuuat iuuet cū clyſteri cōi: aut cū ſucco roſaꝝ exp̄ſſo de roſis rubeis. Aut dū iueniť bibēdo ō mane lib. i. ſeri capñi: vl cōcedēdo fercula ex mercuriali vl malua: ꝛ oio faciat q̄ oī die bēat bn̄ficiū vētris.

¶ Iſte adoleſcens cuſtodiendus eſt ab omni ſupfluitate accidentiū aīme. Et hoc de regimine.

Ueniendo ad medicinalia vī mihi q̄ mō in tpe veris dz ſi nō fecit facere purgatiōem B mō ſumēdo pus ſyr. ſex vicib⁹. Ry. ſyru. ō fumoterre: ſyr. ō epithimo. añ. ʒ. vi. ſyr. violati. ʒ. ſ. aq̄ bugloſſe. ʒ. iij. clarifica ꝛ eſt ſyrup⁹ p vna vice: ſumat ſex vicib⁹ in aurora. ¶ Sūpto ſyrupo purget cū hac medicia. Ry. pulpe collognride. ℥. i. coquat cū. ʒ. vi. aq̄ decoctiōis paſſularū ligata in petia bullitione vna: poſtea colet ꝛ in colatura addat iera de octo reb⁹. ʒ. ij. puluer⁹ agarici optimi. ʒ. i. ſalis gēme. ℥. i. ꝛ bibat cala ꝛ colet: q̄ bn̄ retineat: ita q̄ bonū eſt ſupdormire p duas horas: ita q̄ ſi poſtea ſupueniat vomit⁹ vomat ſecure: ꝛ regat hac die regimie capiē tiū medicias ſolutiuas. Si nō videť pūri medico opportunū minuat de doſi: ꝛ ſi nō vellet cape niſi pillas capiat iſtas. Ry. pillaꝝ de ieralogodion: pillaꝝ de fumoterre: pillulaꝝ indaꝝ. añ. ℥. i. reficiant cum aq̄ bugloſſe. ¶ Et ſi vi pūri medico poſt aſſumptōes medicine p q̄nq; dies ſlobotbomet de vena baſilica vel ſaltē de cōi ſi nocumē tuꝫ faciei ſit multū ſm tolerātiā infirmi: ꝛ poſt alios 4.or dies apponant ſanguiſuge de electis ꝛ ꝓparatis iuxta doctrinā Auī. due circa faciē vel. iiij. ppe loca magis leſa: ꝛ aliq̄ circa alia loca. vbi magis apparēt ille defedationes rubee ſm q̄ iudicat pīs medic⁹ infirmū poſſe tolerare.

¶ Poſtremo vo ops q̄ in tota eſtate ꝛ autūno ꝓſeueret ex iteruallis duoꝝ vel triū vel q̄nq; dieꝝ in purgatoib⁹ leuib⁹ q̄ fiat cū aq̄ caſei de capris ꝛ in aq̄ infundat q̄titas magna ō lupullis: ꝛ coquat iſta mediocrit: ꝛ ſit tanta q̄titas ſolutiui q̄ bis aut ter ducat: aut ſi iſta nō iueniret ponat in aqua lactis mirabolanoꝝ indoꝝ ꝛ citrinoꝝ ana ʒ. y. per vnum diem naturales: poſtea coletur ꝛ bibatur.

¶ Itē vī mihi vtile ꝓ illa ſua ſciatica q̄ poſt purgationes faciat clyſteria hoc modo ſaltē tria vel q̄tuor. Ry. materſylue nepitelle. añ. M. i. bulliāt in vino albo odozifero ꝛ potēti ſufficienti q̄titate: ꝛ ex eo fiat clyſtere ſine adjuncto. Oꝛ ſi iſta nō ſufficiāt fiāt clyſteria fortiora. ſ. cum decoctōe p̄dictaꝝ herbaꝝ addať collognride in pāno ligate. ʒ. i. ad bulliēdū ꝛ cētauree mino. M. i. coleť ꝛ addatur ieralogodion. ʒ. y. olei anbetini. ʒ. iij. ſalis gemme. ʒ. i.

¶ Et ſi pſeuerādo in clyſterys nō curaꝝ ops q̄ purgať anche ruptoriū hoc mō factū. Ry. empl⁹ de ſynapi deſcripti a Meſue in antidotario. ʒ. iij. cantaridaꝝ ablatis capitib⁹: ꝛ alis. ʒ. iij. apponať ſup tota ancha quouſq; faciat veſicas q̄ aperiant ꝛ teneať apte p. xv. dies. ¶ Si vo B nō ſufficēt ops q̄ fiat cauteriū ex pte ſyluestri ſub genu ſiniſtro B mō. Ry. de cortice radicis illi⁹ plāte que vocať vulgariter vitis alba: ꝛ naſcit in ſepib⁹: ꝛ facit flores q̄ſi lanuginē: ſz nō eſt bꝛionia: aut feſſera: imo gdā vocāt flamulā: ſz nō credā q̄ ſit illa: ꝛ nō ſit ille cortex ſicc⁹: ſz ille viridior q̄ eſt iuxta lignū ꝛ abradant cū cultello: ita q̄ recipiať de eo q̄titas ad modū magni ciceris: q̄ eſt bn̄ cōſtricta ꝛ cōglobata: ꝛ pōať ſup dicto loco ꝛ teneať ſtricta cū faſcia: ꝛ inouet oī die ſel⁹ q̄ſq; faciat veſicā: ꝛ tūc aperiať veſica: ꝛ recipiať ramus ſambuci: q̄ ſit ſiccat⁹ ſup arboꝛe ſua: ꝛ ō medulla ouis tāta ps q̄ ſtricta cū dēt̄ibus fiat ad modū denary: ꝛ alligeť ſup loco vbi fuit veſica: ꝛ inouet oī die ſel: ita q̄ teneať aptū cauteriū ad min⁹ mēſe vno. nā credo q̄ cū iſtis modis ſciatica remouebiť.

¶ Sed pro illa infectōe cutis balneeť frequēter poſt purgatōes ſedēdo cū pſona in aq̄ decoctōis malue ꝛ radicuꝫ maluauiſci ꝛ violarie ꝛ blite ꝛ maneat ibi nō multo tpe: ꝛ bn̄ laueť: ꝛ poſtq̄ octo dieb⁹ vſus fuerit bꝰ balneo: ꝛ ſi nō ſufficerit ei radať rotū coꝛp⁹ ꝛ laueť oī die ieiuno ſto macho in tina cū liſciuio cōi in quo poſtea decoquantur maluauiſcus fenugrecū blete melliloti fum⁹terre q̄trita te opportūa: ꝛ poſt ebullitōez cū egrediť a balneo geſcat parūper in lecto: ꝛ tūc iungať cū bꝰ vnguēto. Ry. cere albe adipis galline ꝛ adipis porcie recētis miſce ꝛ fiat vnguentū. ¶ Et ſi B nō ſufficit in octo dieb⁹ ſiccent⁹ mora matura: ꝛ fiat puluis ex eis: ꝛ cōmiſceať cū liſciuio ꝛ abluať loc⁹ cū illo. ¶ Oꝛ ſi B nō ſufficerit fricet locus cuꝝ mātili aſpero fortī fricatiōe ꝛ madefacto in liſciuio in q̄ ſit diſſolutū aliqd de alumie fecū: ita vt efflnat ſanguis: ꝛ poſtea iungať loc⁹ cū vnguēto ſupradicto q̄ſq; cutis appareat ſana: q̄ ſi pur vī rubere poſt fricatōez cū alumie dimittať iunctio cū pinguedib⁹: ꝛ fricet loc⁹ cū aq̄ ꝛ aceto ōcctōis roſaꝝ ſiccaꝝ plātagis ꝛ floꝝ camomille: aut ſupponať petia iſuſa in bꝰ decoctōe. ¶ Facies aūt eius dz lauari oī mane cū decoctōe ſcabioſe ꝛ fumiterre: aut cū decoctōe foliorꝝ fraxini in aq̄ ꝛ aceto: vl cū decoctiōe plātagis: ꝛ in nocte q̄ſ vadit dormitū fricet loca puſtularuꝫ cū melle ꝛ aceto: ꝛ ſi B nō ſufficit ſupponať loco illo empl⁹ B mō factū. Ry. gūmi granoꝝ viridiū: aut terbentine lote: ꝛ miſce cū illis aluminib⁹ plume q̄ntā ptē ei⁹: ꝛ fiat empl⁹: ꝛ ponať ſup eis. ¶ Et ſi viderent eſſe dure ꝛ antiq̄: tūc liniať loc⁹ cū iſto vnguēto. Ry. ſapōis albi. ʒ. ſ. armo. ʒ. y. tburis. ʒ. i. diſtēpera ſil⁹ in mortario ꝛ iungatur loc⁹ p vnā horā: ꝛ poſtea laueť cuꝝ aq̄ cala: ꝛ iteret multoties in die. ¶ Oꝛ ſi ille puſtule q̄ ſūt itra naſuꝫ oſ ſint cū re alba in medio: q̄ſi ſit punctū lactis: ꝛ ſit int⁹ virulētia. Ops p̄ q̄ laueť loc⁹ cū aceto ꝛ aq̄ decoctōis ficuū ſiccaꝝ pinguiū ꝛ ſalis nitri: aut cū aq̄ pluuiali decoctōis lupinoꝝ vſq; ad eoꝝ diſſolutōez: ꝛ hec eſt lotio bona q̄ frequēteť. poſt lotionem vo de nocte teneať ſuper loco bꝰ emplaſtrū. Ry. ſalis nitri nigelle. añ. ʒ. i. medulle ficuum

Digitized by Google

ſiccaꝛ pinguiuꝫ.ʒ.iiij.piſtenꝫ oprime ſimul in mozrario
ꝛ adaat aceti q̄tū ſufficit:piſtādo ſimul ad faciēdum in
formā vnguēti:ꝛ cū iſto inungaꝫ de nocte ꝛ abluaꝫ in die
niſi in die vellet ſtare in domo quouſq; puſtule eradicē-
tur. ¶ Et qz cura catarri:pēcipue frigidi eſt ſatis nota ꝛ
pēter purgatōes dictas ſupius iuuaꝫ cū maſticatozys gar
garizmis ꝛ caputpurgys deponētib⁹ flegma:ꝛ cū facculis
cōfortātib⁹ cerebꝝ nō multū calefaciētib⁹:ſed exiccātī-
bus in hac re nō multū me extēdo. ¶ Silr ēt de locali-
bus apponēdis ſup illo ſepbyros nō curo: qz res nota ē.
Et pēo nūc buic cōſilio finez facio. Āmē.

¶ De dolore ſciatico. Conſiliuꝫ. XCIIII.

Hic iuuenis Bzixienſis egrotat egri
tudie fozti ꝛ difficilis cu
ratōis:eo qz chronica eſt ꝛ multū fixa:ꝛ iterū
qz eſt egritudo ei diſpropoztōalis rōne etatꝭ
ꝛ cōplexionis q̄ eſt ſanguinea ꝛ cholica a ge-
neratiōe extitit. Que egritudo ſiue accidēs appellare li
bet eſt ſciatica ,pueniēs a mala cōplexione frida ꝛ būida
ptiū anche ꝛ ſcie cū multa repletōe a mā flatica groſſa ꝛ
viſcoſa ptib⁹ p̄dictis ímerſa: que q̄dē ſi ablq; debita cu-
ratiōe ptrāſibit p̄ducet ip̄s ad æçebema:ꝛ eſt p̄uatio mo
tus ,pgreſſiui.zz.terty.ca⁹ de cauſis doloꝝ iuncturarum.

¶ Jn cui⁹ q̄dē diſpōnis regimīe vti dz mēſura reruꝫ nō
nāliuꝫ oīno:ꝛ p̄pe ſicut inſcribit in nobili viro Thadeo
de Haido:q̄ō q̄dez regimē hic accōmodari dz.

Pro regimine vo medicinaliū intētionū q̄ſ
citi⁹ pōt ad curā p̄cedat hoc
mō. ¶ P̄rio q̄dē añ.xx.v.die iſtātis mēſis flobotbomeꝫ
de ſciatica ſani pedis q̄ poſita eſt in domeſtica pte pedis
vſus calcaneiꝫ:ꝛ exbanꝫ ſanguis.ʒ.v.vel.vi.ſm tenozem
vtutis a ſapiēte viro libzatū. ¶ Poſt flōmiā vo ſequēti
die euacueꝫ cū iſtis pillis ſup gbus nō comedat niſi poſt
ſex boras accipiēdo cyatū vnū aque çucchari p boza añ
cibū. ſunt autē pille bec. ℞.pillaꝛ de ſarcocolla maioꝛ
ʒ.ſ.pillaꝛ de hermodactylis.ʒ.ij. fiant pillule.vj.cum
elio de ſucco roſaꝛ. ¶ Facta purgatōe ſequēti die inci
piat aſſumere boc digeſtiuū calidū in aurora:ꝛ cōtinuet
ipſum per vnā totā ſeptimanā. ℞.ſy. de calamēto.ʒ.i.ſ.
aque iris.ʒ.iij.miſce. ¶ Sūpto ſyrupo purgeꝫ itez cuꝫ
iſta medicina. ℞.diaturbith cum reubarbaro.ʒ.v.boni
ponderis:aut cuꝫ iſtis pillis. ℞.pillaꝛ de ſarcocolla.ʒ.
iij.fiant pille.ix.ꝛ accipiātur vt ſupra ꝛ obſeruenꝫ poſt
eas oīa que de dictis pillis dicta ſunt. ¶ Facta euacua
tione eradicatiua ſuperponaꝫ eidē boc cerotū ſup ſcia:ꝛ
poteꝫ vſquequo ibidē eruptionē faciat p quā ,pueniēter
cōſumātur māe in pixide anche ꝛ ptib⁹ vicinis imerſe.
Eſt autē cerotū boc. ℞.euphozby.ʒ.i.calamēti cōbuſti.ʒ.
iij.auripigmēti calcis viue.añ.ʒ.iij. incozpozenꝫ oīa cuꝫ
ſapone nigro ꝛ oiaquilone ꝛ apponaꝫ vt ſupra. Luꝫ autē
eruptio facta fuerit per vnū menſez cureꝫ cuꝫ vnguento
egyptiaco. Si autē mozdicatione ex ipſo p̄ciperet cōmi
ſceatur vnguentuꝫ egyptiacū cum vnguento baſilicone
ante:ꝛ curetur vt ſupra. ¶ Conſulo etiā q̄ diebus inter-
medꝰ purgationū: ꝛ ſemp poſt illos vtaꝫ iſtis pillulis:
de gbus accipiat.i.vel.ij.paꝫ ante cenā ad p̄ſeruandam
ventris lubzicitatē ꝛ efficiēdaꝫ p̄ſumptionē reliquie ma
terieruꝫ.ſunt autē pillule iſte. ℞.aloes epatici.ʒ.ij.maſti
cis croci.añ.ʒ.ſ.diagridy.gra.vj.infundantur in ſucco
ireos ꝛ exponātur ſoli vſq; ad p̄ſumptionē ſucci. deinde
fozmenꝫ ex eo pillule:ꝛ accipiātur vt ſupra. ¶ Si autez
doloꝛ extenderēt per coꝝam ꝛ tibiam ꝛ per anchas ꝛ ſi
moleſtus eſſet vnguētur ptes predicte oī die bis ex iſtis
oleis. ℞.olei de piretro olei de croco.añ.ʒ.i. olei vulpini
ʒ.ij.croci.ʒ.ſ.miſce omnia:ꝛ fiat ex eis: ſicut dictuꝫ eſt.
Et iſta pato cum dei laude ſibi ſufficere.

¶ De doloꝛe ꝛ tumoꝛe genuū. Cōſiliuꝫ. XCV

Iſte magnificus Dūs paſſus eſt
a gnque annis
citra doloꝛes ꝛ tumoꝛes in genib⁹:ita tñ q̄ in
alijs iūcturis nō eſt paſſus:ꝛ ſūt tumoꝛes ptiꝫ
gipſei: ptiꝫ mixti ex flate ꝛ vētoſitate:q̄ſi ſpō
gioſi.Et nerui ꝛ chozde ſub genu exñtes ſūt groſſioꝛes ꝛ
duriozes debitoꝛ:ꝛ cū ꝑ nō ſunt tā obedientes flexioni:ſic
oꝫ:ꝛ q̄ñq; exacerbāt iſti doloꝛes:ꝛ fit tumoꝛ magn⁹: ſed
nūq̄ redeūt oīo ad ſanitatē:in ſiniſtro tñ melius bz:ꝛ eſt
iuuenis mediocris habitudis poti⁹ad flaticuꝫ q̄ ad alia
cōplexionē:paꝫ tñ decliuis: ꝛ lz p̄o nūc ſatis mediocri
ter ſm caſuꝫ trāleat: tñ dabo ꝓſiliū p̄o cura ei⁹ q̄ō eſt ſi
poſſibilis fuerit.ꝛ p̄o ꝑſeuratōe a dteriozi. ¶ Altiſſimū
aūt iuoco datoꝛē auxiliū.ꝛ ſanitatis:q̄ ipſe ſolus eſt:q ſa
nat langozes ꝛ incipiā a regimīe rez nō nāliuꝫ q̄ō ꝓſtat
opoztere declinare ad calidum ꝛ ſiccū parūper.

¶ P̄rimo ergo oꝫ habitare loca ꝛ regiones ſiccas nō val
loſas nō ſtagnales:nec tñ nimiū altas: ꝛ per hec vētoſas
ꝛ frigidas:ꝛ dꝫ cauere a vētis oībus ꝛ a nimio exceſſu in
caloꝛe ꝛ frigoꝛe:ꝛ maxime tamē a frigoꝛe: ꝛ cameraꝫ dꝫ
bīe inter duo ſolaria apertā verſus oziens:ꝛ dꝫ p̄mittere
in mane radios ſolis itrare per bozā:q̄ñ ſol eſt qui recti
ficat aerē. ¶ Et dꝫ cauere ne habeat malos vapoꝛes la
trinaꝝ vl̄ alioꝝ locoꝝ humidoꝝ ꝛ putridoꝝ:ꝛ in hyeme
temperet cum igne de lignis ſiccis nō putridis: in eſtate
aūt debet eam euentare:ꝛ cuꝫ valde exceſſiui calozes dꝫ
ponere berbas ꝛ ramos frigidos.

¶ Jn exercitio aūt oꝫ eū caute p̄cedere.nā nullo mō ꝓue
nit ei oīmoda ges:ſz exercitiū in quo fatigeꝫ ꝛ doleat eſt
oīo vitādū. ¶ Et qz res ꝓuete min⁹ moleſtāt oꝫ ip̄s pau
latiꝫ aſſuefieri ad am bulādū ſatis:ꝛ p̄cipue q̄ñ nō doleꝫ
ꝛ ſil̄r ad equitādū:ſz vt dixi paulatim p̄mo faciēdo mo
dicum exercitiū.deinde paꝫ plus ꝛ paulatiꝫ addat in eo
quouſq; veniat ad exercitia ſanoꝝ. nā ei⁹ facultatis eſt:
vt q̄ñq; ſit ei neceſſariuꝫ trāſcēdere exercitia moderata
ꝛ facere fortiſſima:ſz tñ niſi cogat nēcitas non faciat cuꝫ
doloꝛe:ſz illū viteꝫ q̄tū pōt:ꝛ q̄ñ doleꝫ nimis pōt facere
ſe deferri:aut in curriculo:aut i nauicula:aut alio mō nō
doloꝛoſo:ꝛ viteꝫ ociū ꝛ nimiā getē. ¶ Et ,pueniēcioꝛ bo
ra exercity ē in mane ieiuno ſtōcho: aut cū digeſſit cibū
de ſero añ cenā:ꝛ man⁹ ꝛ ſupioꝛes ptes:ſūt ēt fozti⁹ exer
cende malleādo vl̄ iaculādo vel icidēdo aligd:ꝛ nitaꝫ ſi
pōt q̄ ꝑ ſit poſt vētris bñficiuꝫ. ¶ Et fricare fozter loꝛ
ca doloꝛoſa nocet.fricario aūt leuis iuuat.

¶ Somnus eius dꝫ eſſe in nocte p̄inuus ſi pōt incipiēdo
ſaltē trib⁹ boꝛis poſt cenā:aut ad min⁹ duab⁹: ꝛ ſit in ca
mera boni aeris ſupraſcripti coꝛpe bñ coopto ſup altero
lateꝝ nō reſupine:ꝛ qz caput bz catarriçās dꝫ eſſe capite
bñ elenato: ꝛ ſufficit in die naturali quātitas.vi.vel.vij.
bozaꝝ:ꝛ nō dozmiat poſt p̄dictuꝫ:ſed ſi in nocte ſufficiē
ter nō dozmit reſtauret in mane ante tertias:ꝛ nullo mō
dozmiat in loco frido vel humido vel in lumine lune vel
in radio ſolis:aut poſt cibum.

¶ Et viteꝫ iram triſtitiā riſum ſollicitudinē tumoꝛē ſiue
furoꝛem ꝛ coitum quātum poteſt.

¶ Cibus ei⁹ ſit panis ex optio frumēto anno ſui cui nullū
aduenit nocumētū:ꝛ bene piſtus ꝛ bene coct⁹ ꝛ bene fer
mentatus:ꝛ bñs aligd ſalis cōmixtū:ꝛ viteꝫ panē ō alius
granis ꝛ nimis duꝝ ꝛ açimū ꝛ nō itegre coctū: ꝛ mūdeꝫ
a coꝛtice exteriozi:ꝛ nō comedaꝫ cū a furno egredīt̄ do
nec caloꝛ ſuus receſſerit:ꝛ bñ eſſumatuerit. ¶ Et carnes
ſibi cōuenientioꝛes ſunt carnes auiuꝫ ꝛ aialium pauca rū
ſup fluitatum:ſicut pulloꝝ nutritoꝝ libere ꝛ caponum ꝛ

Digitized by Google

perdicuꝫ ⁊ faſianoꝝ ⁊ anuculaꝝ paruaꝝ: ſicut fecidulaꝝ ⁊ ſiliuꝫ: ⁊ paſſerū ⁊ turdoꝝ ⁊ coturnicū ⁊ pipionū volare incipiētiū ⁊ turturū nō ipinguataꝝ cū violentia: ⁊ nō ſumat carnes qualeaꝝ ſiue oꝛtiginū: aut anuꝫ aquaticaꝝ.

¶ Et de q̄drupedib⁹ ſumat capꝛetos vitulos puos lactētes ⁊ agnos caſtratos: p̄cipue cū nōdaꝫ bñt annū vnuꝫ ⁊ capōlos ⁊ lepoꝛes iuuenes ⁊ ericios. Et dimittat poꝛcos boues bircos vaccas capꝛas: ⁊ breuiter oēs ātiq̄s ⁊ nimis duras: aut nimis humidas: ⁊ vitet capita ⁊ colla ⁊ viſcera ⁊ nimiā pinguedinē: ⁊ comedat carniū tantā q̄ntitatē vt ꝓſueuit in ſanitate: ⁊ potius comedat aſſas q̄ eliꝛas ſi bene digerit eas.

¶ Uitelli ouoꝝ gallinaꝝ recētium nō nimis cocti ſunt cōuenienter ſiue frixi ſiue aſſi ſiue eliꝛi in ferculo ⁊ in berbato dūmodo nō ſint nimis cocti ⁊ nō ſint mixti cū reb⁹ malis digōnes ipediētib⁹. Sz illumē eoꝝ dimittat: ⁊ dimittatur oua anſeꝝ: aut anatū: ⁊ nō ſumatur multa quātitas.

¶ Sanguis caſeus ⁊ laꝛ nō ꝓueniūt: butyro in pua quātitate vti pōt: ⁊ ſilr oleo oliuarū dulci vti pōt.

¶ De granis: fercula nō ꝓueniūt niſi ſint ptiſana ozdei ꝓdita cū pipere: ſed oīa legumina ſunt mala: p̄cipue multa quātitas ⁊ panicū ⁊ riſum ⁊ miliuꝫ ⁊ far nō ꝓueniūt. Sz fercula faciat de bꝛodio bonaꝝ carniuꝫ in byeme cum pipere ⁊ alijs aromatib⁹: de gbus dicā infra: ⁊ in eſtate cū pauco agreſte: ⁊ de mica panis: ⁊ de berbis quas infra laudabo cū amigō, ſi cū ſuccharo capiāt; laganas aūt ⁊ paſtillos oīo dimittat.

¶ Ex berbis cōueniunt in byeme: oziganū: maioꝛana: ſaluia: ſerpillū: apiū: petroſiliū: rutba: calamēthuꝫ: hyſſop⁹: thimus: betbonica: melliſſa: ⁊ caules. ſ. bꝛodiū. ⁊ in eſtate: endiuia: cicoꝛea: bogago: bugloſſa: ſpinachia: ⁊ blite tolerātur coctę cū carnibus: aut oleo de vꝛtica: ſi indigeat adintoꝛio: ⁊ bñficio vētris.

¶ Piſces nō ſunt ꝓueniētes: ſed minus mali ſunt q̄ ſunt paruj babētes ſq̄amas boni odoꝛis ⁊ ſapoꝛis ⁊ qui viuunt in libero mari: aut claro fluuio non cenoſo: ⁊ ſint aſſi: ⁊ comedātur calidi cuꝫ ſale ⁊ pipere.

¶ De radicib⁹ quādo eſt purgatus pōt capere radicez petroſilini paſtinacbā ⁊ caꝛotū: ſed rapas ⁊ napones dimittat: ⁊ ꝑpter caput dimittat acrumina: vt allia poꝛꝛos ⁊ cepaꝝ genera: ⁊ dimittat raffanos.

¶ De fructib⁹ humidis melinſ eēt dimittere eos: ſed min⁹ mali ſunt ficus bene mature: ⁊ toleranſ in magnis caloꝛib⁹: quedā ꝓuna matura ante cibuꝫ: ⁊ comedanſ cū ſuo coꝛtice: ⁊ pōt capere paꝝ de melone: ſed oīno paꝝ de fructibus humidis capiat. De piris vo coctis poſt cibū capere pōt cum aniſo ⁊ aꝛomatibus. Sed poma ⁊ pſica ⁊ pira cruda ⁊ citonia ⁊ coꝛnalia ⁊ neſpilla ⁊ ſoꝛba ⁊ ceraſa ⁊ amarena ⁊ vuas recentes: lz ſint vtplurimuꝫ male ⁊ chꝛy ſoloma dz dimittere ⁊ citrullos ⁊ angurias ⁊ cucurbitas ⁊ melongenas ⁊ poma aꝛāca et granata acetoſa: lz muçis ⁊ dulcib⁹ vti poſſit. Amigdale aūt cum ſuccharo ⁊ auellanas ⁊ fiſticos ⁊ grana pini pōt capere: lz caſtaneas dimittat: ⁊ oīno paꝝ de fructib⁹ capiat. Fungos ⁊ tubera dimittat oīno ⁊ acetum ⁊ acetoſa ſunt ab eo euitāda: p̄cipue nimius vſus eaꝝ.

¶ Et pōt capere cappares ſalitos cuꝫ ſapa vel pauco aceti ⁊ bullito cuꝫ paſſulis: ⁊ pōt ēt vti olinis ſalitis ⁊ ſapoꝛe camellino bono ⁊ ſapoꝛe ex amigō, çinçib. ⁊ pauco agreſte: ⁊ ſimilr vti pōt cinamomo ⁊ gariofilis pipere cimino mace galāga croco: ⁊ ſilib⁹ ꝓo ſpecieb⁹ ſup ſuis fercuſis gratia bñ digerendi ⁊ carminādi ventoſitates: minus tñ vtatur eis tempoꝛib⁹ calidis.

¶ Et nō vtatur multa cibꝝ varietate: ſed ſufficit ſibi de vna vel ad plus duab⁹ maneriebus cibꝝ in vna menſa ſumere: ⁊ ſi ſunt multuꝫ duriꝑmittat illa que facile ereunt a ventre ⁊ nō ſumat ſcōm cibū niſi ſentiat primū exiuiſſe ſtōchuꝫ: ⁊ bene maſticet ⁊ non trabat nimis longā nuoꝛā in prādio vel cena.

¶ De potu autez videntur noſtri Auctoꝛes in ſuperficie verboꝝ diſcoꝛdare. Nam Auic. xx. tertij. dixit q̄ patientes dolozem iuncturaꝝ debent vitare vinum groſſum ⁊ plurimū: ⁊ ſubdit: imo omne vinum. Raſis in libꝛo de iuncturis cōcedit flegmaticis vinum antiquum. veritas tamē eſt q̄ in tempoze egritudinis abſtinēdum eſt a vino ſi fieri pōt: in tpe vo quieris ſi ꝓpter vini dimiſſionez infirmus nō ſequit magnā debilitatez: aut macrefactionem ⁊ nō impeditur ſtomachus eius a digeſtione ⁊ non fiat magis multiplicatio ventoſitatis ꝓpter illud melꝰ eſt abſtinere a vino toto tēpoze vite ſue: ⁊ ſi bec nocumēta ſequūtur: ita tñ q̄ ſint tolerabilia opꝫ q̄ ſaltē per vnū annū abſtineat: poſtea paulatim redeat ad potum vini. Dixit enim Raſis. iz. cōtinentis. ego vidi plures patiētes. ſ. dolozes iuncturaꝝ relinquere potum vini ⁊ ſunt ſanati de podagra oīno: aut ad min⁹ debilitata eſt inde paſſio valde bene ⁊ reliqua que ſequuntur vt dixi ſtatim.

¶ Loco tamen vini bibenda eſt aqua mellis in byeme coquendo lib. i. mellis optimi cuꝫ lib. viij. aque diſpumādo cōtinue quouſq̄ tertia pars ſit conſumpta. Et ſi ponātur ſemina ⁊ aꝛomata carminātia ventoſitatē ſicut piper çinçiber cinamomū: ⁊ ſimilia: ⁊ adiuuantia digeſtionem erit in tpe illo cōuenientioꝛ: ⁊ in eſtate aqua çucchari in iſto domino videt mihi melioꝛ. In nullo tamē potu ſuperabunder: ⁊ ſi vino vti debet ſit clarum rubeū parum ſtipticū amari ſapoꝛis temperati cū aqua: ⁊ nō multum de eo bibatur.

¶ Nunq̄ ad ſaturitatē repleatur: ſed dimittat aliquas famis reliquias paruas ⁊ nō comedat dū eſt ſanus niſi habeat appetitum.

¶ Et quia omni die habet ventris beneficium nō videt in boc ꝓo nunc indigere adintoꝛio: ſed ſi natura nō iuuaret: tunc aut cum ſuppoſitoꝛio de melle cocto: aut cuꝫ cliſteri cōmuni ꝓuideat habere beneficiū ventris ſaltez ſemel in die. Aut ſumendo quādoq̄ aliquam de pillulis quas infra deſcribaz ⁊ dicā ſine cuſtodia. ſ. vnā aut duas aut tres ante cibum.

Et licet ego nō viderim in genibus ſignum ſanguinis abundātis: tamē opꝫ pꝛeſentez medicuꝫ conſiderare in pꝛincipio veris oī anno: ⁊ ſi viderit abundantem ſanguinē faciat ipſum flobotbomari ſm̄ neceſſitatem ⁊ multitudinē de vena baſilica dextri bꝛacchy.

¶ Facta vo flobotbomia ſi ſigna ſue opꝑtunitatis apꝑuerint: aut nō facta ſi apꝑuerint: debet purgari ena cuādo plurimū materiā flegmaticā: ⁊ pꝛimo capere hūc ſyrupum infra ſcriptū ſex vicibus conſequēter in auꝛoza ſex diebus continuis: ⁊ ſumatur calidus ⁊ ſuperdoꝛmiat ſi poteſt. Rx. ſyrupi de ſticados ſyrupi compoſiti ſine aceto. ʒ. i. aq̄ ſaluie. ʒ. iij. ⁊ eſt ꝓo vna vice.

¶ Sūpto ſyrupo ſex vicibus ſequēti die duabus boꝛis ante oꝛtuꝫ ſolis ſumat has pillulas. Rx. pillulaꝝ fetidaruꝫ: pillularum cochiarum: pillularuꝫ aggregatiuaꝝ. aā. ℈. i. reficiātur cuꝫ aqua maioꝛane: ⁊ fiant ſeptem vel octo: ⁊ poſtq̄ ſumpſerit in pꝛimis duabus boꝛis doꝛmiat id q̄ poteſt: ſed tractis illis ſiue doꝛmierit ſiue nō: debet poſtea vigilare vſq̄ ad cōpletā operationē pillulaꝝ: ⁊ cū ſterit quinque boꝛis cuꝫ dimidia poſt aſſumptionē pillulaꝝ bibat. ʒ. vi. aque mellis: aut aque çucchārate tepide: ⁊ quādo ſtetit ſeptem boꝛis poſt earū aſſumptionē comedat: ⁊ tota illa boꝛa caneat a vehementi frigoze.

¶ Et in medio autūni circa pꝛincipiuꝫ Octobꝛis ſumat ſimilez ſyrupuꝫ ⁊ ſimiles pillulas tot vicibus.

¶ In tpib⁹ vo itermedys niſi cū ſint vehemētia frigoza: aut vehemētiſſimi calozes dz ſumē pillas leues q̄ ſumūt ſine cuſtodia: ⁊ ſūt pille ō iera de octo reb⁹: aut pille de ſangine: aut pille aſſaiceret: de quibus capiat. ʒ. i. ꝓo vice:

Digitized by Google

in sero qñ vadit dormitū: ⁊ iste pille sunt sibi valde vtiles. ℞. pillaꝝ iere de octo rebus. ʒ. y. agarici optimi: rei barbari optimi. añ. ʒ. i. salis gẽme. ℈. i. spice. ℈. ʒ. aloes. ʒ. y. fac pillas cū aqua maiozane: de qbus sumat. ʒ. i. pro vice in auroza bis in mẽse p totū ver: ⁊ per totū autūnū: in fine vo estatis semel ⁊ in pncipio veris semel.

¶ Si nō supuenerit sibi dolor ⁊ tumor: qō deꝰ auertat: nō dz statiz in pncipio doloris capere pillulas vētris purgatiuas: ſʒ purgeť hoc mō. ℞. radicū raffani. ʒ. iiy. icidanť minutiz ⁊ fac bulliri cū lib. i. aque ⁊ aceti. ʒ. y. dōec raffanus sit coct⁹. Et tūc ℞. bui⁹ decoctiōis. ʒ. p. agarici boni ⁊ leuis. ʒ. i. salis gẽme. ℈. i. mīsce: ⁊ bibať totuz in ozu solis. Et cū tenuerit banc medicinā in stōcho p duas dozas puocet sibi vomitū ⁊ nō cōedat qn septē doze trāseāt: ⁊ puocari dz cū pēna in iſto mane bis vel ter. ¶ Et ſi cuz tumoze esset multa rubedo pmittat flōmiaz: ⁊ in pcessu ſi indiget eūone faciat cū dicta medicia de agarico puocando vomitū vt dixi nisi cum est manifesta declinatio. tūc. n. pōr purgarī cū. ʒ. i. pillaꝝ ō bermodactylis maioꝝ cū bona custodia. ¶ Et post iſtas purgatōes que fiūt cuz receſſu op3 p pro iſto anno vſq; ad totū mẽſez octobris sel in oi septimana puocet sibi vomitū post prādiū in q̄ comederit bonas carnes: aut ouaꝝ fercula bñ salita: ⁊ biberit abūdāter. Et statiz sumpto prādio ambulet ⁊ commoueat se: ⁊ postea p q̄rtā ptē doze vomat cū ipositione pēne in gutture: aut pbibēdo decoctiōem raffani in aq̄ ⁊ aceto. Et ſi cū vomit ligaret duas pilas bōbacis ad oculos ſtricte eēt bonū pro oculis. ¶ Et facto vomitu lauet ſibi faciē torā: ⁊ tpoza cuz aq̄ frida in qua sit paꝝ aceti. ¶ Et post autūnū in hyeme sel in mẽſe faciat vomitū: ſʒ p per vnā diē stet in loco calido. ¶ Et caneat ab occurſu frigidi aeris: ſi tū bis vl ter faceret nō nocebit ⁊ per totū ver sequēs in septimana sel puocet postea faciat per sequentē annū bis in mẽſe: ⁊ in reliquo tpe vite sel in mense ⁊ nō obſeruet pciſuz ozdinē diez. ſ. q̄ ſolū in octo dies: aut ſoluz in capite. xv. diez: aut ſoluz in capite. xxx. diez faciat vomitū: imo in illo q̄ fit semel in septimana qñq; stet per sex dies: qñq; p septē dies: qñq; per octo ⁊ in illo qui est bis in mẽſe: qñq; stet. xvy. dieb⁹: qñq. xiy. qñq. xv. ⁊ in illo q̄ fit in mẽſe: qñq; stet ſolū. xxv. dieb⁹. aliqñ vo in. xxx. ita q̄ nō obſeruet vnā diez mensuram. Et die q̄ vomit nisi pp neceſſitatē nō comedat nec bibat nisi in cena facto vomitu: ⁊ tūc cenet carnes leues pulloꝝ aut alias leues: ⁊ sint aſſe cū aliquo odoꝛifero ſapore ppparate ⁊ nō nimis ſe grauet: aut cibo: aut potu. ¶ Et qñ facit semel in mẽſe dz fieri duob⁹ dieb⁹: vno iuxta aliū: vt in ſcdo euacuet illud qō cōmotū est in primo.

¶ Ultra iſtas eūones pp caput ſuū catarrīçās humiditatez multā flegmaticā op3 facẽ pticulares capitis eūones cū masticatoꝛijs: aut caputpurgijs: aut gargarismatib⁹: ⁊ boc freqnēter q̄ſi omni mane cum aliquo iſtoꝝ modoꝝ. ¶ Deſcribā ḡ caputpurgia masticatoꝛia ⁊ gargarisma: q̄ꝝ vnūqōq; vſuale est. ¶ Masticatoꝛiū leue est masticare p horā de mane mediū coclear masticis cuz trib⁹ granis pipis. Et fortⁱ⁹ est ſi addāť buic tria grana ſtaphisagrie pro vice. Et fortⁱ⁹ ſi aliqd addať de elleboro ⁊ pipere. Sʒ pmi duo modi ſibi ſufficiūt. ſ. cū mastice ⁊ pipe: aut addēdo cū iſtis ſtaphiſagriā. ¶ Caputpurgium leue fit trauiciēdo p nares trib⁹ aut q̄tuoz dieb⁹ aquā maiorane: ⁊ fortⁱ⁹ est ſi trauciať facᵉ blitis. Et satis forte ē ⁊ nō multū tediosuz facẽ tentas de radice panis porcini recẽtis: ita q̄ decēter igrediāť nasuz ⁊ in vtraq; nare ponere vnā ⁊ tenere ita p q̄rtā ptē horæ: postea exufflare ⁊ emittere. ¶ Gargarisma leue ē aq̄ mellis cum pauco pipe pistato mixto: ⁊ fortⁱ⁹ cū oxymelle ſgl. ⁊ fortⁱ⁹ cū aceto ſgl.

¶ Et q̄ iste dñs nō est plurime pinguedinis: imo vt dixi est mediocris habitudinis videť mihi q̄ nō op3 euz vti multis medicinis foztib⁹ puocātib⁹ vrinā: sed nī ſi post purgationē cū syrupo caperet. ℞. diebus succeſſiue de mane in auroza aque apu: aque feniz cōiuz. ſ. melonis. añ. ʒ. y. cū pauco ẓuccharo laudarē. ¶ Usus autē balnei aque dulcis nō mihi placz in eo: ⁊ ſi vtať balneis ſulfureis nālib⁹ eligat illa in qb⁹ est multuz aluminis sicut ſcī ꝓbi / lippi ⁊ petreoli in comitatu ſenaꝝ: in qbus pro vice non multuz moꝛeť. ¶ Et postq̄ ab eis egrediť fricari faciat iuncturas genu ⁊ pedū cū sale trito ⁊ iungi cū vnguēto facto ex sale nitro ⁊ pauco oleo. ¶ Ad expurgandū. n. ſuperfluitates tertie digōnis ſufficit sibi satis exercitiū de quo dixi: ⁊ ideo balneo aque dulcis non indiget de quo ſuſpicať q̄ faciat eliquari humozes ⁊ ad locū debilez moueri ne mollificet ſupfluе mẽbza debilia.

Diligenter attēdat ne multiplicenť in eo humoꝛes: ⁊ ꝓsidereť an corpus ſentiat graue: ⁊ an vene sue ſint groſſiozes ⁊ pleniozes ſolito: ⁊ an vrina sit groſſioz: aut ſubtilioz: ⁊ min⁹ digeſta sit hypoſtaſis: ⁊ ſi dormiēdo multū ſudat ⁊ ſigna reliq̄ repletōis. ſi enim appareāt pmū qō faciēdum est eūo būoris multiplicati: aut cū flōmia: aut cū pharmaco: aut cū vomitu: aut cum abſtinētia: aut cū cliſteri: aut cū appꝛopriatis purgationibus capitis: qñ iſta nō ꝓmiſſa periculuz esset ꝓfozare iuncturas ne reciperent. ¶ Et ad inſenſibiľ reſoluēduz debet ſeruato regimīe ⁊ vſu medicinaꝝ ſupꝛaſcripto in tempoꝛib⁹ frigidis semel in ſeptimana ſumere ſex bozis ante prādiuz ieiuno ſtomacho. ʒ. i. ſ. tyriace: aut mytridati boni ſi bonā tyriacam nō habet. ¶ Et in alijs tēpoꝛibus bis in menſe excepta eſtate. in alijs vo diebus qbus nō ſumit tyriacā nec mytridatum ſumat omni mane in hyeme. ʒ. y. diacoꝛi: ⁊ in tēpoꝛib⁹ calidis ſumat. ʒ. iiy. acoꝛi conditi ſine ſpecieb⁹: ⁊ boc trib⁹ bozis ſaltē ante cibum. ¶ Fozticza vo electuaria ⁊ pulueres diſſolubiles non video niſi fieret magis pinguis ipſum debere capere.

¶ Et circa loca dolētia bonū est vſquequo videat q̄ nerui ⁊ chorde ſub genu ſint reducte ad naturalitatez ſuam omni die bis eas inungere fricādo cū ſepo leonis: aut cū oleo de lilio: aut cum vnguento facto ex oleo ſeminis lini: ⁊ parte quarta ſui ex armoniaco ⁊ bdellio diſſolutis in aceto. ¶ Juncture aūt genuuz partim cum lauandis partim cū vnguentis partim cuz pulueribus debent con foztari dum est in diſpoſitione que est modo vel meliozi vnde bis vel ter in ſeptimana lauetur totuz crus ⁊ coxa: precipue iuncture genu cum iſta lauāda. ℞. gallaꝝ myr tillozuz nucum cypꝛeſſi. añ. ʒ. y. cōtundaꝝ groſſo modo ⁊ bulliant in lib. iiy. vini rubei ſtiptici: ⁊ cuz eo fiat lotio: ⁊ quādoq; in ea ſpongie infundantur ⁊ ſuperligenť iuncture per noctem: aut fiat lotio cum aqua maris in qua quarta pars pōderis eius de ſale sit diſſolutū. ¶ Unguēt tum autē conſoꝛtatiuū fit hoc modo qō eodem tempoze debet adminiſtrari ſuper tota iuncturā. ℞. olei myrtini: olei maſticini. añ. ʒ. iiy. acbacie hypoquiſtidos. i. iiy. añ. ʒ. ſ. aloes. añ. ʒ. i. ſ. miſce oia ⁊ fac vnguentum qō ſuper petia extendatur: ⁊ ſuper genu fere cōtinue poꝛtetur. ¶ Et ſepiſſime in mane anteq̄ ſurgat habeat pulueres de ſale cōmuni: ⁊ quarta ſui parte de ſale nitro ⁊ calefaciat ſup pāno: ⁊ ſuper illo ponať genu ⁊ fricetur cum illo puluere ſuauiter fere omni die.

¶ Et ſi cōtingeret qō deus auertat: q̄ incurreret doloreꝝ aut tumoꝛē genuū p̄ incipiat a vomitu vel flōmia vt ſupꝛa ſcriptū est: ſupꝛa locuz ponať ſtiptica. ſ. tbus ⁊ aloes cū vino ſtiptico diſſoluta: aut cū oleo maſticino cōfecta: ⁊ iteretˇ vomitus duob⁹ vel tribus diebus: ⁊ quādo miti-

Digitized by Google

gatus est volor: tūc ad pbibēdus ne petrificet ponat sup genu emplm de farina lupinoꝝ ꝓfecta cū syrupo acetoso aut cū aqua ⁊ aceto p q̄tuor dies: ⁊ illis trāsactis ponat de nocte istud vnguētū. ℞. fecis olei de lilio: fecis olei de selini: fecis olei de croco. añ. ʒ. y. adipis galline: medulle cruris vituli. añ. ʒ. iij. cere parū: fac vnguētus in quo ponātur petie: ⁊ circuliget genu: ⁊ per totā nocte teneat: ⁊ in mane suffumigent iuncture cū fumo aceti fortis infuso sup lapide marchasito ignito per quartā ptes hore. ¶ In die vo teneat istud cerotū. ℞. spume maris aut salis nitri cōbusti ſi nō bētur spuma. ʒ. viij. terbētine lib. i. olei de auellanis. ʒ. xx. sorditiei aluearis apū. ʒ. iiij. cere noue. ʒ. viij. colophonie: ⁊ est pix greca lib. i. olei veteris. ʒ. xvi. capitelli qō fit ꝓ sapone: ⁊ sit de p qō coletur sup quo natat. oius ʒ. vi. ꝓfice simul oīa ad modū vnguenti: ⁊ pleueret cū vsu istoꝝ vsquequo petrificatio nō videat. ¶ Oꝛ si ꝓtigat ge nua inflari: ita q videat tumoꝛ quasi spongiosus: tūc ℞. liſciuꝫ facti cū cinere tinctoꝝ lib. vi. aceti. ʒ. vi. salis communis lib. i. salis gēme: salis armoniaci. añ. ʒ. i. ſ. misce ita q simul dissoluant: ⁊ in isto liſciuio infundat spongia noua ⁊ exprimat: ⁊ calida sup genu ponat: ⁊ stricte liget per totam noctē: ⁊ in die supponat illud vnguētum qō supra descriptū est cuꝫ oleo myrtino ⁊ masticino: ⁊ cum aloe ⁊ achacia: ⁊ alys ibi dictis. ¶ Lauterio aūt nō videt mihi opportunū vti: sed puto ista ex maltis delecta ꝑdicto magnifico dño cū auxilio dei semp colendi sufficere.

¶ De gibbositate spondiliuꝫ dorſi. Cōsiliuꝫ. XCVI.

ISte infans de vicentia mēliuꝫ circa xxx. postq̄ passus fuit duas tertianas nō puras cuꝫ plīma pmixtione flatis per. xl. y. dies: in qb⁹ apparuit multa vētositas in ventre ⁊ sudores copiosi apparuerūt in dieb⁹ creticis laudabilib⁹ iaꝫ exīte declinatiōe valde manifesta incidit gibbositatē in qua spōdiles decliuāt plurimi versus dextrū latus: ⁊ ista ꝓtorſio visa est in paucis dieb⁹ euenire sine signis supfluis ſiccitatis in neruis: ⁊ post illud iam sunt multi dies: adhuc tū multiplicant in vētre vētositates plus debito ⁊ pedes fuerūt debilitati in ambulādo: ſ⁊ paulatiꝫ mō restituent. ¶ Ex qb⁹ appet q cū nō sint nec fuerint signa apatis nec spasmi ſicci qō est verisile: ⁊ ꝓpterea q est infans: ⁊ ꝓpterea q est lateralis: huius ꝓtorſionis cām ee humiditates aquoſas: aut limoſas vētositatib⁹ pmixtas q̄s nā motu cretico pmutauit ad spinā ⁊ ligamēta spōdiliuꝫ: ⁊ ideo per bāc diſpōnē ex vētositatibus que multiplicant a debilitate mēbroꝝ nāliuꝫ pp cōp lonē malaꝫ ⁊ diuersam pendētem a mā imbibita plurimū flatica ponā ꝓſiliuꝫ: ⁊ deus sit dator auxiliy.

¶ Ops q aer sue habitationis sit clarus ⁊ siccus parūper calidus: ita q sufficit sibi q in isto tpe estatis habiuet in camera nō terrena nec multū humida: ⁊ sit sufficiēter euētata: in byeme vo cauendū est a vehemēti frigore: ꝑcipue capitis: ⁊ oꝫ calefacere camerā suā cū igne de lignis siccis nō de carbonib⁹ suffocatis. ¶ In cibis pp etatē non pōt abstinere ab humidis ⁊ actu ⁊ potētia: sed oꝫ esse paucarum supfluitatū: ⁊ ideo oꝫ bīe panē ex optimo frumento sine pmixtione alioꝝ granoꝝ: ⁊ bñ fermētatū ⁊ bñ pistū: ⁊ aliquaſr salitū iter ꝑmā ⁊ quartā diem: ⁊ vitare alios ꝑcipue aq̄mū ⁊ diminute coctuꝫ. ¶ Carnes vo debēt esse auiuꝫ sicut pulloꝝ perdicū faſianoꝝ ⁊ quaꝝ auiuꝫ minutarū stātiuꝫ in pratis ⁊ arboꝛib⁹: ⁊ pipionū volare incipiētiuꝫ ⁊ turturū iuuenilīuꝫ: ⁊ dimittat gſtulas ⁊ anes aquaticas. Et ex q̄drupedib⁹ ꝓueniunt carnes bedoꝝ ⁊ vitulorū lactētiuꝫ quoꝝ ⁊ capꝛioloꝝ ⁊ lepoꝛis: sed oīno agnos ⁊ pecudes ⁊ porcos oꝫ dimittere: ⁊ oīa interiora ⁊ capita ⁊ colla. ⁊ melius est q comedant elixe ab eo ꝓpter etatem ⁊ debilitatem digestionis: sed tñ condiant cuꝫ pauco cinamomi ⁊ macis ⁊ nucis muſcate. ¶ De piſcibus dimittat eos ⁊ cancros ⁊ granaros ⁊ anguillas ⁊ ostracha. Sanguine ⁊ caseuꝫ ⁊ lac dimittat. Vitelli ouoꝝ gallinarū recenter natoꝝ ⁊ paruꝫ cocti siue assati siue frixi siue in ferculo sibi ꝓueniunt: pōt vti butyro ⁊ oleo p ꝓdimēto suoꝝ ferculoꝝ. ¶ De granis p ferculis suis nō ops q multū se repleat: ſ⁊ tñ si qua sunt sumēda: sunt vel ordeū vl far vel panicū vl milius: ⁊ de cicerib⁹ solū brodiū: ſ⁊ reliq̄ grana ⁊ legumina oīa dimittat. ¶ De herbis dimittant frigide sicut lactuca ⁊ portulaca ⁊ ſiles: ⁊ ꝑcipue dimittant crude: tolerant tñ bozago bugloſſa: ⁊ in estate endiuia cocta: ⁊ cōueniūt ꝑcipue byſſopus thimus maiorana ⁊ serpillū ⁊ ozimū ⁊ saluia ⁊ ſiles. ¶ Et de radicib⁹ radix feniculi vel apy: ꝑcipue decoctio eaꝝ in suis ferculis ⁊ tolerant sparagi: ⁊ de florib⁹ boni sunt cappares: meliozes tñ cū vino cocto q̄s cū aceto. ¶ De fructib⁹ ꝓueniūt ei ficus ficce ⁊ grana pini ⁊ piſtici ⁊ paſſule ⁊ amigdale: ſ⁊ fruct⁹ humidi nō ꝓueniūt nisi gra voluptatis capet de ficub⁹ bñ recētibus: aut de vuis valde bñ maturis: cucurbitas aūt ⁊ citrullos ⁊ angurias ⁊ cucumeres dimittat: ⁊ ita lymones: ⁊ similes fruct⁹ dimittat: pōt tñ vti gbusdā granatis dulcib⁹ ⁊ paucis iuuibus. caſtaneas aūt ⁊ pſra ⁊ poma ⁊ ſilia dimittat penitus. ¶ Lōuenit sibi aniſu ⁊ feniculū ⁊ ciminū ⁊ piper ⁊ ginciber ⁊ gariofili: sed ops q̄ denī in pua q̄titate. ¶ Potus eius meliozꝛ esset aqua mellis vel in estate aqua ꝯcchari: ⁊ ſi ops ꝓpter consuetudinem pmiſceatur cū aliquanto vini rubei non multum potentis.

¶ Exerceat de mane ludēdo cū pueris: conādo tñ q non mlt̄ plozet: ſ⁊ qñ est cibat⁹ leuit ambulet ⁊ ocietꝫ: ⁊ ponātur sibi alie voluptates q̄s laboꝛādi q̄ſq⁹ cib⁹ sit digest⁹. ¶ Dozmiat ꝑcipue de nocte incipiēdo vna boza post cibū ad minus: ⁊ q̄tū magis pōt colloceī vt dozmiat sup ſiniſtro latē ⁊ capite ⁊ ſpatul bñ eleuatis: post prādiū vo nō dozmiat nisi male dōmiuiſ⁊ ō nocte: ⁊ dꝫ poni mediū tps dozmitiōis vl circa: ⁊ dozmiat i loco ſicco nō mlt̄ frido.

¶ Debet puideri q omni die habeat beneficiuꝫ ventris ꝓ qua re ꝓueniat ſibi in mane ante cibū comedere vnuꝫ ficū ſiccum cum media nuce vel cum vna amigdala: aut ponere puluerem byſſopi in ferculo suo ſicut ponunt aromata: aut faciant ſuppoſitoriuꝫ vel cliſtere.

¶ Nō teneat in ocio neq; in triſtitia ſed letetur moderate: ⁊ iraſci aliquando ſtomacho ieiuno est ei ꝓueniens.

Et quia iſta diſpoſitio est mālis ⁊ nō obſtante infantia mā non ſufficiente reſolnitur: ideo indiget purgatione ſaltem flegmatiꝫ que in ſtomacho ⁊ capite multiplicantur: qꝛ ſunt veluti cauſa antecedens.

¶ Prio igr bibat būc syrupū q̄tuor dieb⁹ qñ in mane exciteī. ℞. aque ſaluie: aque byſſopi. añ. ʒ. ij. aque eupatoꝝ: aque endiuie. añ. ʒ. y. ꝯcchari. ʒ. iiij. syrupiceī: ⁊ fiat p q̄tuor vicib⁹: ⁊ aromaticeī cuꝫ. ʒ. y. acozi. ⁊. ʒ. i. nucis muſ. ⁊ fiat lōgus nō plene coctus: ita q remaneat circa. ʒ. viij. ⁊ deī in q̄tuor vicib⁹ vt ꝑdicit. ¶ Sūpto syrupo purgeī: ⁊ pōt dari ſibi p p⁹ vice ad expiēduꝫ quo vtus tolerat. ʒ. y. diacatoliconis: aut ad comedēdū ſi tolerat ifans: aut diſtēpeī cū aq̄ ꝯcchari ⁊ deī in potu: ⁊ ſi nō opaī vſq; ad gnā boꝛas ꝑmiſſo leui cliſteri cibeī ⁊ expectent duo dies ⁊ tūc dent ſibi. ʒ. iij. diacatolicōis: ſīc ꝑus date fuerūt due.

¶ Oꝛ si diacatoliconē nō capet tūc ℞. māne electe. ʒ. ſ. turbith. ℈. ſ. ginci. gra. v. ifundant in. ʒ. y. decoctiōis violaꝝ ⁊ polipodij calis: ⁊ ibi ſtēt p tres boꝛas: poſtea diſſoluat māna bñ cū manib⁹ fricādo ⁊ coleī bñ expꝛimēdo: ⁊ deī in potu. ¶ Aut fiat ꝓfectio ex turbith ⁊ ginciber ⁊ ſuccharo: ita q in. ʒ. ſ. ꝯcchari sint gra. viij. turbith. ⁊. iij. gin ciberis. ⁊. i. nucis muſ. ⁊. i. masticis: ⁊ deī ad comedēdū in

auroꝝ circa.ʒ.ʒ.vel.ʒ.i.si minoꝝ quãtitas nõ opaꝛ.verbi gra. ℞.turbith electi.ʒ.i.çiçiberis.ʒ.ʒ.mastichis:nucis muscate.aã.ℨ.ʒ.çucchari.ʒ.iiij.fiat ꝓfectio in rotellis subtilib⁹:vel ingenieꝛ medicus quo aliꝙ taliuʒ modoꝙ soluaꝛ mẽsura que soluet ipm q̃si trib⁹ vicib⁹:ꝛ hoc bis in mẽse vel minus ꝑm q̃ iudicat pñs doctoꝛ. ¶ Sacta hac purgatione vtaꝛ puer de mane ista ꝓfectione. ℞.radicuʒ acori lib.i.ꝛ sint radices tenelle quãuʒ est possibile:ꝛ bulliant quousq; ẽt magis teneresc̃t:postea incidanꝛ minute sup icisorio:ꝛ addaꝛ nucis muscate:cinamomi:macis.aã.ʒ.ij. çinçiberis.ʒ.i.cardamomi.ʒ.i.ʒ.gariofiloꝙ.ʒ.i.ꝛ sic vtaꝛ: q̃ debeat comedere in forma cly:ꝛ fiꝛ eliuʒ cũ sufficiẽti quãtitate syrupi facti cũ çuccharo ꝛ decoctione corticum fistico ꝙ:ꝛ quãto cortices eẽnt humidiores tãto eẽnt meliores:ꝛ pcipue cortices molles q̃ sunt exterius. Si vo nõ videꝛ puerũ comesturũ eliuʒ exiccet acoruʒ:ꝛ fiat puluis ex eo cuʒ p̃dictis aromatib⁹:ꝛ postea cũ çuccharo fiat cõfectio dura:ita q̃ in.i.lib.çucchari ponaꝛ puleris.ʒ.ij.de qua cõfectione sumat oi mane circa.ʒ.ʒ.q̃ surgit a lecto vel añ ieiuno stõcho. ¶ Item bonũ est q̃ aliq̃ de mane exꝑmaꝛ succus ex blite ꝛ maiorana:ꝛ in illo succo tingaꝛ pẽna ꝛ imittaꝛ in narib⁹ vt humiditates cerebri ad illa loca deriuentur:ꝛ ℔ bis vel ter in septimana ieiuno stõcho. ¶ Itẽ in liscinio in quo lauaꝛ sibi caput ꝓ q̃libet vice bulliãt sticados arabici.ʒ.ij.foliculoruʒ sene.ʒ.i.ꝛ postea statim postq̃ est totus bñ exiccet. ¶ Juxta spinã vo fiat inunctio ex ℔ oleo. ℞.sauine sceba: aut loco ei⁹ sumatur abrotanũ:calami aromatici:piretri:maiorane: cordumeni.aã.ʒ.ij.sgnãti:cassie lignee:gallaꝙ cypressi.aã.ʒ.ʒ.aque lib.xij.ꝓtundanꝛ ꝓtundẽda ꝛ bulliãt oia fiꝛ lento igne vsq; ad medietatis aque ꝓsumptionẽ:postea coleꝛ ꝛ addaꝛ olei oliuaꝙ lib.i.ꝛ bulliãt fiꝛ aqua ꝛ oleũ agitãdo cuʒ spatula vsq; ad totius aque ꝓsumptionẽ:ꝛ tũc deponatur ab igne:ꝛ addaꝛ in oleo rutbe sicce:sauine sicce trite: gallaꝙ cypressi.aã.ʒ.ʒ.cere parũ:ꝛ fiat vngũentuʒ molle quo inungaꝛ spina mane ꝛ sero a collo vsq; ad caudale: vel semel tm̃ si videreꝛ nimis calefieri. ¶ Itẽ in loco predicti olei poteꝛ tenere cerotũ sup spina hoc mõ factuʒ. ℞.radicis acoruʒ:sauine:enule: gallarum cypressi.aã.ʒ.i.contundanꝛ grosso modo ꝛ bulliãt cum libʒis.vj.aque quousq; remaneat lib.ʒ.deinde de ista aqua sumaꝛ quãtitas sufficiens ꝛ dissoluaꝛ in ea bdelliuʒ ꝛ laudanũ:ita q̃ fiat ad moduʒ cerotiꝛ ꝛ teneaꝛ sup loco. ¶ Et ops vt fiant puluilli longi longitudine spine lati q̃uor digitis ꝛ alti duob⁹ digitis:ꝛ ponaꝛ vnus iuxta spondiles ex latere dextro: ꝛ ita ordinetur q̃ nõ transeat ad finistruʒ:ꝛ fasciet aliqualiter strictẽ:incipiendo ab ascella vsq; ad nates:ꝛ hoc fiat ꝓtinue die ac nocte. Et ista puto sibi sufficere.

¶ De descẽsu itestini in bursam. Cõsiliuʒ. XCVII.

Ste nobilis patiꝛ descẽsuʒ itestini in bursaʒ a die.ꝑ.may vsq; nũc.s.finẽ iuny:ꝛ nõ egerit fine adiutorio:sed cuʒ clisteri aut aliquo adiutorio sumpto ꝑ os bñ egerit:ꝛ sumus in isto ꝓposito q̃ ꝓsideravo q̃ ipse est annoꝝ.lv.ꝛ q̃ egritudo est antiqua cum qua multotiẽs puenit ad descẽsuʒ itestini in bursam nõ intendimus ad curã verã cõsolidationis:sed ad accẽs q̃ imꝑnet ei:ꝛ qz dz q̃ nõ obstante q̃ egesserit tm̃ itestina nũc reduci non p̃t:qz q̃ frabunꝛ supra ad locũ fozaminis non p̃t ingredi:hoc de necessitate est:aut qz aliqua ps fecum dura remãsit:aut qz itestina sunt ifiata ꝛ apostemata:aut qz reductoꝛ nõ seruat modũ debitum in reducẽdo:qz nimis multũ ꝓ vice vult imittere.nam dicere q̃ fozamẽ eẽt paruificatũ nõ est imaginandũ in isto casu.apa aũt si est in itestino nõ pot esse caliduʒ qz est sine doloꝛe:ꝛ ideo est yndimia:si est flaticus. ¶ Ponemus igiꝛ hic moduʒ tenẽdi in reductione ꝛ obseruãdi in hoc tpe:ꝛ breuiter.

¶ Primo ergo hoc tpe caueat a laboꝛe:ꝛ cibis multis aut ventosis ꝛ viscosis:ꝛ a multo potu:imo sit ꝓtentus contuso de pullo ꝛ vitellis ouoꝝ. Et in potu vino medie vinositatis albo ad quãdam dulcedinem tendenti non stiptico; ꝛ comedat tantuʒ q̃ virtus conueniẽter sustenteꝛ.

¶ Deinde cõsideret q̃ teneat ventrem lubricũ:aut faciendo clisteria cũ multo oleo:ꝛ aliꝝ modis multis ynctuosa; aut sumendo ante prãdiuʒ aliquid de pulpa cassie:vt ventrem teneat lubricũ:sicut.ʒ.ʒ.ꝓ vice:aut parũ vl minus ꝑm q̃ videt medicus ꝓsens eẽ necessariuʒ:aut si pulpã cassie abhoꝛreret potest sumere ante cibũ. ℨ.i.pillularuʒ de iera de octo rebus:aut comedere ferculũ de vrtica cocta cum brodio galline aut caponis pinguis: ita q̃ nullo modo ꝓmittatur stercus indurari in intestinis:sed omni die habeat beneficium ventris.

¶ Somno vtatur sicut in tẽpoꝛe sanitatis:ꝛ habitet camera non multũ calidam sed temperamẽto vicinam:ꝛ in istis tempoꝛibus magni caloꝛis temperet eam cum folys salicis ꝛ vitis:ꝛ cum irroꝛatione cum aqua.

¶ Caueat a tristitia ꝛ ira:ꝛ non audiat aliquid sibi triste.

Descendendo ad medicinalia ꝑ supra locuʒ teneat bũc ordinẽ oi mane ieiuno stõcho:ꝛ oi sero añ cenam q̃ putat cibũ digeristi ingrediaꝛ ad sedẽdũ in balneo ℔ mõ facto:ꝛ sufficit q̃ sit vsq; ad pectẽ in aq̃ balnei. ℞.maluauisci: mellilot:anbeti. aã.M.iij.semis lini lib.i.caput arietis pingue vnuʒ:medulle cruris vacce vel asini lib.i.fac oia bulliri in aqua sufficiẽti vsq; ad decoctionẽ radicis malauisci:ꝛ in isto balneo tepido sedeat ꝙ mediaʒ horã vel plus si pot tantũ tolerare:ꝛ q̃n a balneo egrediꝛ ponãt ipm resupinũ in loco q̃ nates sint eleuate ꝛ caput sit iferius:ꝛ tũc nitaꝛ medicus reducere itestina de bursa ad ventrẽ paulatiꝝ:ꝛ nõ totũ simul:ꝛ si apparet q̃ ibi ius sit fer:tũc ꝓmaꝛ fer ꝛ paulatim itromittaꝛ in ventrẽ. ¶ Et si sentiꝛ fer ita dura q̃ nõ possit ꝑmi ꝛ partiri:tũc ops q̃ expectet tantũ q̃ mollificet cũ emplastris aut clisteryis:que clisteria fuerũt subscripta ꝛ supponat empla que bic describã. ℞.farine fenugreci:farine se.lini:radicis altee.ana.ʒ.iij.fac bulliri oia fiꝛ quousq; radices sint decocte:ꝛ postea optie pistentur:ꝛ addaꝛ olei anbetini:pinguedinis gallineꝝ:pinguedis anatis:byssopi humidum: medulle cruris vacce.aã.ʒ.i.oia misceanꝛ quousq; bẽat formã emplastri:ꝛ calidũ ponaꝛ supra loco:ꝛ ita teneaꝛ quousq; alia vice balneatur:ꝛ tũc remoueaꝛ:ꝛ q̃n egrediꝛ a balneo iteruʒ reapponaꝛ postq̃ est exptus reducere. ¶ Oꝛ si ℔ non sufficit:tũc ligetur sup vno banco resupinus ita q̃ sub spina bẽat panos:ꝛ postea illud banchum erigatur:ita q̃ caput sit inferius ꝛ pedes superius:ꝛ reductoꝛ coneꝛ mõ oppoꝛtuno reducere:ꝛ hoc totiens reiteretꝛ q̃ reducatur. Attendat tñ reductoꝛ q̃ faciat paulatim:ꝛ q̃ q̃minimũ poteꝛ doloꝛem inducat:ne maioꝛ tumoꝛ fieret in intestinis:ꝛ si vna die eẽt nimis fatigatus:tũc pot duobus aut tribus diebꝫ quiescere sine experientia remittẽdi quousq; fit restaurata vtus ꝛ quousq; reducta sint intestina non videt nobis aliud faciendum. ¶ Si aut reducãtur tunc eo adhuc existente resupino supponaꝛ loco rupture emplm̃ huiꝫ factum. ℞.mumie:colle de piscibus vel de cartha.añ.ʒ.i.boli armeni:aloes.añ.ʒ.ʒ.mastichis:tburis:ɒzagagãti:gũmi arab. añ.ʒ.ij.picis nauallis dure.ʒ.v.colophonie.ʒ.i.colla ponaꝛ ꝑ in aceto ꝙ duas bozas:ꝛ postea liquefac.in çaçola cuʒ pice nauali ad ignem:qb⁹ liquefactis deponaꝛ ab igne:ꝛ reliqua puluericata ꝓficiantꝛ:ꝛ fiant magdaleones in aqua frigida:ꝛ postea extendatur sup panno ꝛ ponaꝛ sup loco

Digitized by Google

ꝛ ſupra talem emplꝝ collocetur lumbar ꝛ ſtricte ligetur.
¶ De paſſione teſticulorum cum duritie ꝛ elongatione.

Conſilium. XCVIII.

Iſte iuuenis patiꝫ in vno teſticulo ꝛ bꝫ extremitatē plongatam ꝛ indurataꝫ: ꝛ credo ꝙ habeat apa duruꝫ magis ꝙ dicere ꝙ bēat herniam aut ramicē aut crepaturā: ꝛ ideo ſequeꝫ ſicut infra dicam. ¶ Jn priꝫ caueat ſe a multo exercitio ꝛ a coitu ꝛ ſtringere teſticulos: aut cos dimittere pendētes in modū ꝙ ſibi doleāt: ꝛ iteruꝫ caueat a frigore. ¶ Scōo ꝙ in comedēdo bꝫ vti carnibus bonis: ſiē capretoꝝ ꝛ caſtratoꝝ ꝛ pullocꝝ: ꝛ alias aues q̄ cōiter vtunt: ꝛ caueat a carnib⁹ groſſis ꝛ ſalitis: ꝛ i breui ab oibus cibis groſſis ꝛ viſcoſis. ¶ Tertio bꝫ purgari ad minus duabus vicibus in anno capiēdo ꝑmo būc ſyrupuꝫ. ℞. ſyrupi de calamēto. ʒ. iiij. ſyrupi violati. ʒ. ij. aque bugloſſe: aque melliſſe. añ. ʒ. vi. ꝛ eſt ſyrupus pro q̄tuor vicibus: ſumaꝫ calidus in mane in auroza. ¶ Poſtq̄ ſumpſerit ſyrupuꝫ quatuor vicibus purgeꝫ cū hac medicina. ℞. diaſcene. ʒ. ſ. pulpe caſſie. ʒ. i. diſtēpera cū decoctione paſſularū epithimi violarū ꝛ ſebeſten: ſumat vna doza ante diem: ꝛ ſuperdormiat vſq; ad diem: ꝛ ſimilem purgationeꝫ debet facere in vere ꝛ in autumno. ¶ Poſt aſſumptionē medicine in mane q̄ ſurget lauet burſam ꝛ teneat ī vna parapſide plena iſti⁹ aque. ℞. radices mal uauiſci. lib. ſ. ſemis lini: fenugreci. añ. ʒ. ij. fac bullire ī aq̄ ſufficiēti ꝛ lauet cū ea calida: ꝛ intus teneat teſticulos modicum poſtea terget: ꝛ ſuprapoꝛet hoc emplaſtrum. ℞. pinguedinis anatis pinguedinis galline. ana. ʒ. ij. byſſopi humide medulle crurium vaccarum. añ. ʒ. i. bdellij armoniaci. ʒ. ſ. diſſolue gummas cum oleo amigdalarum dulciꝝ ꝛ cū rebus fiet emplaſtrū ꝛ extendaꝫ ſup cozio ſubtili ſicut opꝫ: ꝛ ſupponaꝫ teſticulo. ¶ Sed ſi iſtud emplaſtrum euꝫ tederet pōt vti vnguento hoc modo facto. ℞. medulle crurium vaccarū: byſſopi humide: olei lilioꝝ: cere. añ. ʒ. i. miſce ꝛ fac vngūtuꝫ ꝛ ſupponatur loco. Et iſta puto cum dei laude ſibi ſufficere. Amen.

¶ De eminentia myrach. Conſilium. XCIX.

Vidam adoleſcēs nobilis ex foxi motu ias fere eſt annus incidit quaſi ſubito ī eminētiā myrach q̄ſi ſup pecten: nec eſt iſta eminētia ppe vydymos. Et q̄ reſupinaꝫ iacendo q̄ſi ſubito redit ad iteriora ꝛ nō eſt nimis magna res: ſed q̄ſi ad caſtanee quātitatē. ¶ Ex ꝙbus itelligēs medicus cognoſcit ꝙ nō eſt niſi ex fractura ſyphac. i. pāniculi duri vētris qui ꝓtinet oia membra nālia ītrinſeca: ꝛ per exitū ab eo cirbi: aut iteſtini: aut amboruꝫ: ꝛ nō ex relaxatione vel vētoſitate vel aqua vel ſanie vel carne addita vl̄ ſanguine. ¶ Cognoſcit ſcōo conſidera ta etate ꝙ cura abſq; manuali opatione eſt q̄ſi ipoſſibilis. ¶ Sed q; iſta paſſio plerūq; addit niſi puideatur: ꝛ euꝫ ꝗ deducit ad infridationeꝫ iteſtinoꝝ ꝓp quā ſepe incurrit rugitus ꝛ dolores vētris foꝛtes. puidendū eſt ſaltē ꝙ bec duo nō ſequant. ¶ Cura aūt per manualē opationem eſt difficilis ꝛ ſuſpecta niſi ſit valde perit⁹ ꝛ exptus medicus: ꝛ ideo chirurgicis relinquā: ꝛ dicā curā per potiones ꝛ reliq̄ ſi per būc modū tētare voluerit. Sed iudicio meo melius eſt ꝙ ſit ꝛtentus purgari bis in anno.

¶ Purgeꝫ ergo veniēdo ad medicinalia. Reliqs omiſſis cū medicinis cūantibus flegma ꝑm modū quem dicam. ¶ Et poꝛtare pulullū planū ligatū ſup loco cū lumbari ꝛ ſub pulullo emplaſtrū ꝛ lumbar ex ferro deceter facto eſt melius alio: ſed ꝑm locū vbi eſt ruptura ꝛ coꝛporis ſui quātitatē opꝫ bꝫe meſurā ꝛ formā lumbaris: pulullus bꝫ eſſe latus: ita ꝙ totā ruptuꝝ occupet: ꝛ circūquaq; aligd plus: ꝛ bꝫ eē durus ꝛ pānis lineis totiēs duplicatis: ꝛ ſimꝝ ſutis ſtratus ꝙ ſit groſſitiei digiti. ¶ Emplaſtrū ſiue ceroteꝫ vſuale ſub pulullo ponēdum ſit hoc modo. ℞. gūmi arabici: dragagāti: maſticis: boli armeni: ſanguis draconis: glutinis piſciū: glutinis de coꝛys boum. añ. ʒ. ij. tburis. ʒ. ij. picis grece. ʒ. i. picis naualis. ʒ. ij. mumie. ʒ. ij. glutinis carpentarioꝝ. ʒ. ſ. pꝛ naualis ꝛ greca liquefiāt: ꝛ reliqua ſubtiliſſime piſtentur: ꝛ cum dictis picibus calidis incoꝛporentur ꝛ fiat magdaleon: ꝛ cū eſt neceſſe calefiat ꝛ extēdaꝫ ſup cozio ſubtili ad quātitatē circūcirca maioꝛem ruptura per latitudinem mediētatis digiti: ꝛ ſupponaꝫ ꝛ remoueaꝫ cum ſit inutile in menſe ſemel. ¶ Purgatio fiat in menſe Marty boc mō. ꝙ p̄ recipiat būc ſyrupuꝫ ſex vicibus. ℞. oxymellis cōpoſiti. ʒ. i. mellis roſati colati. ʒ. ſ. aque feniculi: aque apij. añ. ʒ. i. ſ. miſce. ꝛ eſt ſyrupus pro vna vice: ſumatur calidus in auroza. ¶ Sūpto ſyrupo ſumat bas pillas. ℞. pillaruꝫ turbith datarum deſcriptione Meſue. Ǝ. ij. pillarū cochiarū. ʒ. ſ. ꝓficiāt pille noue cū aqua rute: ſumanꝫ ſequēti die poſt ſyrupū vltimuꝫ cum debita cuſtodia. ¶ Et ſimilē purgationem faciat in fine ſeptembꝛis ꝛ in medio octobꝛis.

¶ Tentādo aūt integram curā per potiones opꝫ ꝙ p̄imū iacear reſupinus ꝛ tpe cure non ſe exerceat: ꝛ vtaꝫ pauco cibo: ꝛ ſumat omni mane aliquā de infraſcriptis medicinis ꝑma valde vſualis. ℞. radicū ꝛ ſolide quā vocāt anagallicum. ʒ. i. pro vice: comedaꝫ omni mane ieiuno ſtomacho tribus bꝛis ante cibuꝫ per tres mēſes ſtando cuꝫ ligatura ꝛ emplaſtro ꝓdicto. ¶ Secūda medicina. ℞. fructus roſe ſylueſtris. ʒ. i. ꝛ coquaꝫ ī. ʒ. vi. vini ſtiptici quoꝝ ſq; remaneāt. iiij. ꝛ bibaꝫ ſimil⁹ omni mane ieiuno ſtomacho. ¶ Et ad idem cōfert ſuccus camedreos poratus crudus omni mane. ʒ. i. volēdo aūt experiri foꝛtia tūc ſm Bentilem in ſuo cōſilio: ꝛ dicit eſſe ſuū ſumat. ʒ. ij. vel parum plus barū pillularum ſaltem bis vel ter in ſeptimana dimiſſa cena in ſero ꝛ vadat doꝛmituꝝ: aut ſaltem ſtet in lecto vſq; ad mediaſtertias. ℞. limature chalibis ſubtiliſſime limati. ʒ. ſ. piloꝝ lepoꝛis minutiſſime inciſoꝛum ʒ. ij. nucum cypꝛeſſi: mumie: ſanguinis dꝛaconis: bypoquiſtidos: olibani: achacie. añ. ʒ. ij. naſturtij: dragagāti: cyperi añ. ʒ. i. teraꝫ oia ſubtiliſſime: ꝛ fiant pillule cum ſucco cōſolide maioꝛis: aut cum ſucco alteę: aut cū aqua que fluit ab extremitatibus ligni cerini viridis quādo comburiē cuꝫ igne. ¶ Quādo aūt ſumpſerit bas pillulas per totam illam noctem ꝛ ſequētem diem nō teneat ſup rupturam emplaſtrū ſupꝛaſcriptum: ſed habeat magnetē magnam ꝛ polituꝫ: ꝛ ponat ſuper rupturā ꝛ alligetur ibi: ita ꝙ toto illo tēpoꝛe teneatur. ſequenti vo die redeat ad em plaſtrum cuꝫ ſua ligatura: ꝛ ita faciat quouſq; videat ſaniratem. Sunt ꝛ alie pillule que eodem modo ſumunt. ꝛ dicitur ꝙ ſunt foꝛtioꝛes ꝓmis. ℞. limature chalibis. ʒ. i. piloꝝ lepoꝛis pulueriꝛatoꝛuꝫ. ʒ. ſ. nucis cypꝛeſſi. ʒ. ij. mumie: ſanguinis dꝛaconis: olibani. añ. ʒ. i. confice cuꝫ ſucco millefolij: ꝛ fiat vt ſupra. ¶ Et alijs diebus quādo nō ſumit pillulas ſumat de boc electuario qō eſt ſatis boni ſapoꝛis: ꝛ multum valet ad conſolidandum. ℞. radicum conſolide maioꝛis: acozi. añ. lib. i. radicis bruſci maioꝛis: ꝛ vocatur ſigillum Salomonis: radicis caude equine. añ. lib. ſ. mellis lib. ij. coquātur radices bene in vino ſtiptico: ꝛ optime ꝛteratur ꝛ miſceatur cum melle ſpumato: ꝛ addātur iſte ſpecies. ℞. nucis cypꝛeſſi. ʒ. ij. piloꝝ lepoꝛis triti oꝝ. ʒ. ſ. maſticis: cozalloꝝ: numie: terre ſigillate: cinamomi. añ. ʒ. ij. gariofiloꝝ: nucis indice: calami aromatici caſſie lignee. añ. ʒ. ij. doſis eſt a. ʒ. ij. vſq; ad quatuoꝛ cū vino decoctionis nucū cupꝛeſſi mane ꝙnque bꝛis ante cibum: modum vo manualis operationis alibi quere.

Digitized by Google

¶ De lepra ſm. M. Ugo. de Senis. Conſiliuꝫ. C.

Iſpoſitio cuiuſdã viri cõplonis ſanguinee bñ robuſti in perau gmaſtica etate declinãs ad latus cholericatis pncipalr ꝓpter lapſum eparis nãlem ſatis intẽſuꝫ verſus calidũ cuꝫ defedatione in extremitatib⁹ ꝛ obdormitatione cũ obtuſitate ſenſus tactus: in cuius facie collo aurib⁹ ꝛ cruribꝫ ꝛ manibus apparent excreſcẽtie nodoſe cũ rubedine ꝛ duritie: ſenſibiles tñ cũ aliquali tẽſione neruoꝝ: quaruꝫ alique pncipalr in cruribus tendũt ad ſaniationẽ cũ virulẽtia: ꝛ plures cõſolidañ: lꝫ cuꝫ difficultate. Jn voce vo ꝛ in anbelitu in ſua nãli diſpõne nõ ꝓcipit adhuc imuratus: tñ vzina bñ digeſta in ſubſtãtia groſſa ꝛ ſpiſſa: tñ clare rubedinis ſanguinee ac alꝫs ſignis laudabilibus: ꝓterq̃ ꝙ abũdat multuꝫ in febre melãcholica verſus fundũ cũ equalitate ſubſtantie: ꝛ adhuc ſine cinericitate. Et ſenſibilis apparẽtia iſtius diſpõnis cũ ſuis annexis: ſicut ꝑſcriptuꝫ eſt incepit ſenſibilr appere añ decẽ meſes. ¶ Quo ad cãs pmitiuas imaginañ predictus cãm ꝓdictoꝝ foze aligd de ſupraſcriptis. nam bñ ſunt decẽ anni ꝙ viſitauit qõdam balneum nãle: ꝛ duꝫ in eo balnearet vſqꝫ ad extractionẽ ſupfluitatuꝫ ad cutem: ꝛ ad vlcerationẽ ſuguenit ſibi caſus cogẽs eum ad recedẽduꝫ a balneo ante ꝓſolidationẽ: ꝛ ſic ſuperfluitates ad cutem attracte repcuſſe fuerunt ad intra: ecõtrario rõne cuius repcuſſionis vt imaginañ ſupuenit ſibi febꝛis: ꝛ fuit infirmus anno integro: ꝛ imaginatur ꝙ iſte ſupfluitates ſic repercuſſe ad iterioꝛa miſcuerũt ſe bonis humoꝛibus ipſos inficiẽdo. ¶ Nunc aũt nã ꝓfoꝛtata expellit ad exterioꝛa faciẽs illas excreſcẽtias: de qb⁹ dictuꝫ eſt: hãc imaginañ eẽ vnã cauſarũ. ¶ Jtem timet ꝙ aliqñ ſumpſerit cibaria toxicatiua via amoris aut odu: ꝛ ꝙ nã iam expellat. ¶ Jtem ſup iſta petit idez ſibi dari ꝓſiliuꝫ quo ad res nõ nãles ꝛ ad regimẽ in vniuerſali ꝛ ꝑticulari in quãtitate ꝓtinua ꝛ diſcreta ꝑ ſingulas cãs curatiuas ſibi neceſſarias: ꝛ in mõ decernẽdi aut auferẽdi illas excreſcẽtias ꝛ obdormitationes ſeu obtuſitates ſenſus tactus. ¶ Preter iſta irelleꝛi ꝙ eſt multotiẽs purgat⁹ flobotho-matus ſcarificatus balneat⁹ ꝛ inunctus vnguẽtis varijs: ꝛ vario mõ ꝛ rectus regimine ozdinato a valẽtibus medicis: ꝛ ꝙ puſtule que appent habẽtes aliquales groſſitiem plurimũ ſunt a cubitis infra: ꝛ a medio coxaruꝫ infra: ꝛ a ſpatulis ſupra: lꝫ alique pue circa nates: ꝛ in ꝓncipio coxaruꝫ: ꝛ alique mediocres appareãt. ꝛ vlterius ꝙ ex h̃ regimine ꝛ vſu medicationis ꝙualuit reſpectu ꝑteritiꝛ ita ꝙ libenter ſciuiſſem de qbus ventis facta eſt flobotbomia: ꝛ in qbus locis ſcarificationes: ꝛ qbus medicinis eſt vſus ꝛ vnctionibus: ꝛ potuiſſem ſumere argumẽtum a iuuãtibus ꝛ nocẽtibus: ꝛ ex illo iudicare maneriez melãcholie facientẽ hũc morbuꝫ. ¶ Ego tñ ꝓpter cõplexionẽ ſuam nãlem que eſt calida ꝛ humida puto melãcholiã eſſe ſm plurimã ꝑtem ex aduſtione ſanguinis ꝛ melãcholie fecalis: lꝫ graue ſit credere ꝙ non ſint ibi alique ꝑtes ex aduſtione cholere ꝛ alique ex aduſtione flegmatis. ¶ Puto ſecũdo ꝓpter bonitatẽ anbelitus ꝛ ꝓpter aliquarum puſtularuꝫ ꝓſolidationẽ: lꝫ vt ſentio nõ itegra ꝓſolidatione: ꝛ ꝓpter qualitates vzinarũ iudico ꝙ nõ eſt oino deſperãdum de cura: ſed tamen erit multe difficultatis.

Jdeo inuocato diuino auxilio accedã ad dandum conſiliuꝫ: vt ſupra petit quãtuꝫ poteꝛ: nõ habẽdo multuꝫ reſpectuꝫ ad cãs ꝑmitiuas a gbus nõ ſumit indicatio niſi ꝓ quãto fecerint coꝛpeas. ¶ Jn regimine aũt itelligat ꝑſertim de cibo ꝛ potu ꝑ tpe ꝓ quo nõ eẽt aliter ozdinatũ ſpãliter in tpe de vſu medicinarum.

¶ Jncipiẽdo igit ab aere: aer ſuus oꝛ eſſe ſatis humidus declinãs ad aliqualẽ caliditatẽ: lꝫ non exceſſiuã: exceſſiua enim declinatio aeris ad quãcũqꝫ fuerit de q̃litatib⁹ actiuis eſt mala. calitas enꝫ adurit ꝛ frigus ingroſſat ꝛ phibet reſolonẽ: ꝛ ió in hyeme oꝛ calefieri cũ igne nõ multo: ꝛ ſi eẽt flatus ſeptẽtrionalis oꝛ bñe in mãſione plima vaſa lata apta plena aqua nõ multũ frida: aut pomoꝝ odoꝛiferoꝛum: ſicut ſunt mariana ꝛ apia ꝛ citonia: ꝛ alia huiꝫ. ¶ Caueat tñ ab aere pleno vapoꝛib⁹ reꝝ putridaꝝ ſicut ſunt vapoꝛes lacunarũ ſtabuloꝝ ꝛ aquarũ ſtagnalium: ꝛ vlr rerũ inficiẽtiuꝫ ſicut fici ꝛ moꝛi: ꝛ caueat occurſuꝫ vẽtoꝝ ſeptẽtrionaliuꝫ: lꝫ alꝫ vẽti nõ ſint ẽt valde laudabiles: ꝛ ꝑbibeat ſtando oiu ſub radꝫ ſolaribus vel lune: ꝛ in eſtate habeatur diligẽtia ad tẽperãdum locum ſue habitationis ꝓhibẽdo nimiam caliditatem ꝛ humectando aerem ſufficiẽter ſpargẽdo in loco habitationis endiuiam ꝛ lactucã ꝛ folia vitis vel ſalicis ꝛ alias berbas vel frondes fridas: ꝛ irroꝛãdo eadẽ loca ſepius cuꝫ aqua.

¶ Jn mane autem quãdo ſurgit a lecto poſt ꝙuenientem ſomnũ debet ſtatim ꝓcurare habere beneficium vẽtris: aut cum ſuppoſitoꝛio: aut cum alio modo.

¶ Et poſtq̃ emiſerit ſupfluitatem oꝛ exerceri ꝛ in exercitio ſuo oꝛ eleuare vocẽ multis vicibus: ꝛ poſtq̃ incepit ſudare quieſcat ꝛ fricẽ cum mãtilibus lenibus fricationibus totuꝫ coꝛpus notabili tẽpoꝛe quouſqꝫ bene exiccetur ꝛ euapoꝛet: ꝛ maxime conuenit ſibi exercitium quando eſt purgatus diebus ſequẽtibus: ꝛ facta fricatione ponatur in balneo buiꝫ. ℞. malue: violarie. añ. lib. ß. ꝛ quãdo non habẽtur. ℞. violarũ ſiccarũ ꝛ floꝝ nenufaris. añ. lib. i. oꝛdei. lib. iiij. bec vel illa in aqua ſufficienti bulliãt: ꝛ in illa aqua tepida ꝛ delectabilis calozis balneetur per quartam partem hoꝛe vel circa: poſtea exiccetur cum lineis calidis. Et puto ꝙ ſibi ꝓ nũc eẽt valde vtile ꝙ duꝫ eſt in balneo fricaretur farina fabaruꝫ ꝛ farina cicerum. añ. partem. i. bauracb. ɣɣi. ꝛ poſtq̃ fuerit hoc mõ fricatus infundatur ſuper eo aqua multa tepida: ꝛ bene lauetur: ꝛ poſtea tergatur bene cuꝫ linteis vt ꝓdicitur ꝛ inungañ cũ oleo de ſemine cucurbite: aut cum oleo violato: ꝛ poſtea induatur: ꝛ parum ſtando ſumat cibum ſuuꝫ a nimietate exercitiꝫ: ꝛ ab exercitio poſt repletionez ꝛ ab omni vehemẽter calefaciente tali modo opꝫ ꝙ abſtineat.

¶ Cibi ſui debẽt eẽ cibi ſubtiles: nõ multũ cali: bone ſubſtãtie: facilis digõnis: ſicut panis de optimo frumẽto mũdo ab alꝫs granis: bñ fermẽtatus ꝛ bñ ꝙuenienter coctus inter ꝑmã ꝛ quartã diem mundus a coꝛtice exterioꝛi: ſed panem de alꝫs granis ꝛ nõ bene coctũ aut non bene fermẽtatum vitet oino. ¶ De carnibus, meliozes ſunt carnes pulloꝝ ꝛ gallinaruꝫ iuuenũ: aut bedoꝝ lactẽtium: aut vituloꝝ paruoꝝ valde ꝛ lactẽtiuꝫ: aut agnoꝝ annualium nõ lactentiuꝫ ſed caſtratoꝝ. ¶ Et de alꝫs auibus lꝫ tolerentur perdices ꝛ faſiane iuuenes ꝛ auicule parue degentes in arboꝛib⁹ ꝛ ꝓatis excipiẽdo paſſeres. Tamen ſupra dicte ſunt meliozes. Pulli tñ columbarũ volare incipientium elixi aliqñ concedunt. ¶ Sed carnes ſalite ꝛ veteres ꝛ ſylueſtres ſiue auiuꝫ ſiue quadrupedũ non ſunt bone: ꝛ quãto ſicciozes tãto deteriozes. Et ſilr carnes auiuꝫ aquaticarũ: ꝛ melioꝛ ꝓparatio dictarũ carnium eſt elixatio: aut in aqua cũ pauco ſale: aut in aqua cũ herbis: aut in rebus de qbus dicã infra. ¶ Uitelli ouoꝝ nõ multũ cocti ſunt ei ꝙuenientes: ſed ſanguis ꝛ caſeus ꝛ lac dimittantur niſi foꝛtaſſis vtereꝛ lacte qñ ꝓſtringeretur anbelitus. ¶ De berbis ꝙueniũt ei ſpinachia bugloſſa boꝛago lactuca endiuia ſcariola cicerbita cicoꝛea: ꝛ ſiles fride nõ multum ſtiptice nec bñtes acetoſitatẽ. ¶ Melius tñ ferculũ eſt bonũ bꝛodiuꝫ bone galline iuuenis ꝓpe ꝓncipiuꝫ oui ficãdi cum aliqua dictarũ herbarũ in eſtate: aut cũ mica

panis

panis: vel ordeo fracto: vel farre: vel vitellis ouoꝝ in tpe hyemis: z pót tolerari in ferculo cucurbita z medulla citrulli vel cucumeris: z pót ẽt tolerari q cũ brodio ponaẽ aliqd de butyro ouino recẽti absq; sale. ¶ De radicibus aũt posset tolerari qñ ĩtẽderet comedere gra vomẽdi q poneret in ferculo pozros: aut raffanos: aut cepas: sed melius est z securius q aĩsi gratia vomẽdi nõ vtatur istis.

¶ De piscibus securius est nõ comedere ꝓpter eoꝝ corruptibilitatẽ: z plurimoꝝ viscositatem. ¶ Legumina: z maxime lẽtes: z alia grana ꝓter ordeuꝫ z far melius est dimittere oino. ¶ De fructibus: q: plurimũ eoꝝ facilime corrũpunt melius est q oino dimittatur: sed pũt tolerari amigdale dulces: z grana pini ꝓus infusa in aqua calida. z postea exiccata: z maxime ꝓfecta cuꝫ çucchar. Et possunt tolerari vue passule z granata dulcia: sed fiꝫ eus nõ capiãtur. ¶ Itẽ attẽde q rane virides que stant in aqua: z bñ vẽtrem albũ quãdo excoriãtur piectis capitibus: z coquũtur in aqua cum sale z cum oleo sunt cibus delectabilis: z ꝓueniẽs in hac dispõne.

¶ Et q: iste nobilis est ꝓsuet⁹ potui vini: videt mihi q in pota dꝫ sumere vinũ albũ clarꝫ bñ tẽperatũ cum aqua boni fontis: z aliqualr cocta: ĩ nõ multũ: sed mustũ z vina grossa: z acuta: z nigra: z valde dulcia dꝫ dimittere oino. imo vinũ dꝫ esse quasi aquosum in sapore leuissimã bñs dulcedinẽ: sed acetosa omni modo dꝫ dimittere.

¶ Sõnus eius dꝫ incipe duabus horis post cenã: z dꝫ esse capite bñ eleuato corpore bene coopto ꝓmo sup dextro latere: postea sup sinistro: z dꝫ esse ad minus octo horaꝝ in dienãli. Et si nõ dormit sufficiẽter de nocte suppleat si põt de mane ante tertias: z nimiã vigiliaꝫ vitet oino. z silr somnũ sup repletionem: z meridianum.

¶ Itẽ puideat oino q omni die habeat vẽtris bñficiũ: et si nõ sufficit aliter faciat q habeat clistere lenitiuũ cum pauca abstersione. s. cũ decoctiõe malue: z bletis: z violarie: z ordei: z addaẽ decoctioni olei amigdalaꝝ dulciũ. ʒ. iij. pulpe casslie: çucchari rubei. aã. ʒ. i. aut loco pulpe cassie ponaẽ duo vitelli ouoꝝ: oino caueat sibi ab ira: odio timore: tristitia cogitatione z venereis: sed vtaẽ tẽperato gaudio in ꝙersatione cum dilectis z auditu reruꝫ bone staꝝ que delectãt ipsum. Et hec de regimine.

Ueniendo ad medicinalia opꝫ cõsiderare in hac egritudine esse abũdãtiã plurime male materie ꝓmixte cũ sanguine: z q: mã ꝑncipalr peccãs est melica: z trãsmittit ad exteriora videt securius non eũare sanguiné de venis magnis. sed tñ neciuꝫ est eũare mãꝫ multis vicib⁹: z cum flomys: z cum pharmacis opportunis: z videnẽ dimittẽde scarificationes z sanguisuge: q: dimisso grosso eũant subtile. Et q: visile est ex quo pluries est flomatus z pharmacat⁹ q fecerit flomiaꝫ de vena nigra: z q: sit purgat⁹ medicinis fortib⁹ vti fuit opportunũ in ꝑncipio sequar in ꝓsilio meo ponẽdo ordinẽ observanã. z iterãdum oĩbus. xiij. diebus vsq; ad integrã salutem solus descẽdẽdo ad particularia.

¶ Primo igit in isto mẽse Augusti cum erit fortificatus aliqualr de ꝓcedẽtibus eũonibus: maxime in tertia quadra lune: z ĩma nõ existẽte in ariete faciat fieri flomiaꝫ de vena frõtis que ꝓcedit inter duo supcilia quasi recta a capillis vsq; ad supcilia. Et modus flobotbomãdi est q ligeẽ collũ cum panicello aliqualr stricte: ita vt tument vene faciẽ: z incurvato capite vꝰus anteriora cuꝫ vena apparet satis grossa flomeẽ: z fiat fozamen satis latũ vt sanguis grossus egredi possit: z dimittaẽ exire quantitas trium. ʒ. z postea claudatur.

¶ Facta hac flomia sequenti mane faciat clistere cõe. Et alia die faciat purgationẽ hãc. ℞. mirabolanoꝝ nigroꝝ ʒ. iij. polipody. ʒ. i. ʒ. sene. ʒ. i. turbith. ʒ. ʒ. sticados arabici. ʒ. ij. ꝓũdãtur z bulliãt in lib. i. aque decoctiõis passulaꝝ vsq; ad medietatis ꝓsumptõez: postea coleẽ: ĩ anteq; coleẽ ponaẽ in ea epithimi ʒ. i. ʒ. z ꝑmittaẽ sic stare donec fit tepida: z tunc bñ fricẽ z coleẽ z addaẽ çucchari. ʒ. i. z bibaẽ duab⁹ horis ante diem ꝰupdormiendo per horã. z postea nõ prãdeat vsq; ad horas sex. q. si bec medicina euacuet quatuoꝫ vicib⁹ sumaẽ omni septimana bis modo dicto. si aũt plus eũaret diminuatur de quãtitate ꝓm discretionẽ ꝑitis medici. ſ. 3ª vel 4ª pars reruꝫ positaꝝ in descriptione. ¶ Luꝫ aũt venerit gnta septimana purgeẽ fortius vna vice: tãtuꝫ cum hac medicina. ℞. ꝓfectionis amech descriptione zª posita a Mesue. ʒ. iij. ʒ. distẽ pereẽ cuꝫ decoctione passulaꝝ z bibatur calida duabus horis ante diẽ z obseruẽt debita custodia in vsu medicinaruꝫ: z in capite gnque horaꝝ sumat. ʒ. v. aque ordei prandeat. z postea redeat ad decoctionẽ supradictã sumendo bis in septimana vsq; ad cõplemẽtum sex septimanaꝝ.

¶ Dis cõpletis. q: opꝫ in eadẽ egritudine ꝑmutare medicinas in sequẽtib⁹ sex septimanis flõmentur due vene.

¶ In ꝑª die postq̃ duobus diebus quieuerit ab assumptione solutiuoꝝ. Et ꝓmo flõmetur vena que est in manu dextra inter digitũ anularem z auricularẽ: z deberet teneri manus in aqua calida: z fiat apertura satis lata: z extrabãtur ʒ. vj. sanguinis. Et secũda die flõmetur simul vena in manu sinistra: extrabẽdo etiaꝫ circa. ʒ. vj. sanguinis. ¶ Interposita aũt die vna post bãc flõmiã incipiat iteruꝫ purgari sumendo bis in bebdomada istas pillas. ℞. agarici. ℈. vj. aloes. ʒ. i. salis indi. ʒ. ʒ. ellebori nigri grana. xv. pistenẽ z ꝓficiãtur pillule cum melle: aut cum iulep: z sumatur medietas eaꝝ in vice vna. Et si sufficienter euacuãt. ſ. quatuoꝫ vicibus mediocribus sumaẽ hec quãtitas bis in septimana duabus horis ante diez seruãdo bũc ordinẽ: qui dicebaẽ supius quãdo sumebaẽ decoctio. Et si nõ sufficiẽter euacuãt vel plus opportuno: tũc oportet q addatur vel diminnaẽ de quãtitate ꝓm consilium ꝑitis medici. ¶ In ſª vo septimana istaꝝ secũdarum sex septimanarũ purgeẽ semel sumendo istã medicinã. ℞. pillaꝝ indaruꝫ. ℈. vj. pillaꝝ de lapide laçuli. ℈. i. reficiãtur cum aqua mellis: z sumãtur in vice vna duabus horis ante diem cũ bona custodia: z sumaẽ lauatiuũ in capite gnque horaꝝ: z post lauatiuum per duas horas prãdeat. ¶ Et in vltima septimana istarũ scdaꝝ redeat ad pillas: qbus vtebaẽ ante istas immediate.

¶ Cõpletis aũt istis sex septimanis incipiat z flõmeẽ primo de saphena pedis dextri eẽdẽdo ʒ. vj. sanguinis z faciẽdo largus fozamen tenẽdo pedes in aqua calida. Sequẽti die flõmeẽ de saphena pedis sinistri: silr modo. Et faciat q habeat vẽtres lubricũ cum clisteri. Et post hec per duos dies incipiat z purgeẽ omni septimana bis cuꝫ ista purgatiõe. ℞. mirabolanoꝝ nigroꝝ. ʒ. vj. agarici. ℈. i. sticados. ʒ. i. ʒ. salis gẽme. ℈. ʒ. turbith. ℈. ʒ. epithimi. ʒ. i. bulliãt oia in lib. ʒ. decoctionis passulaꝝ postq̃ sunt cõtusa non multũ forti ebullitione. ꝓstea coleẽ fricãdo z exꝑmẽdo cum manibus: z bibaẽ de mane vna boza ante diem bis in septimana obsrnãdo vt est dictuꝫ in ꝓcedẽtibus. Et si nimis eũaret ꝓsens medicina diminuat de quãtitate si parũ qõ addat. ¶ Et in ſª septimana purgeẽ cuꝫ bona custodia capiẽdo bas pillas duab⁹ horis ante diez. ℞. trociscoꝝ alãdal descriptione Mesᵉ. ʒ. ʒ. pillaꝝ indaruꝫ. ℈. vj. ꝓficiãtur pillas terẽdo trociscos alãdal ꝑtitiõe vltima. Et ꝓficiãtur cum aqua mellis: z capiaẽ lauatiuuꝫ vt est dictum in alijs medicinis fortibus.

¶ In oĩbus aũt istis. x. vij. septimanis capiaẽ semel in. x.

Digitized by Google

diebus.ʒ.i.ʒ.optime tyriace cū.ʒ.i.aque mellis.vɣ.bozis ante cibū. ¶ Itē in religs diebus de mane sumat tyriacam diatesseron que est. ℞.gētiane baccaꝫ lauri myrre aristologie rotū.añ.ʒ.iɣ.mellis dispumati.lib.ɣ.ofice sil' in forma elary:sumat.ʒ.i.pro vice q̄tuoz bozis ante cibū cū.ʒ.i. vini grossi dulcis.s.cocti. ¶ Et est vehemēter ꝓuenies frequēter sumere de mane trib⁹ bozis ante cibū de hac medicina. ℞.auri purissimi.ʒ.iɣ.balsami electi.ʒ.i. myrre rubee ꝛ clare:aloes epatici:turis minuti:laudani puri nō sophisticati.añ.ʒ.ɣ.cāphoze.ʒ.ʃ.pistēr pistāda: ꝛ linsent' liniēda subtilissime:ꝛ incoꝛpent' oia cum balsamo ꝛ oleo mādragozino:ita ꝙ habeat formā electuary: ꝛ reseruet' in vase argēti puri bñ obturato:ꝛ sufficit.ʒ.ʃ. pro vice cuꝫ vino dulci cocto vsq; ad.ʒ.i. ¶ Semel aūt in septimana dz vomere post cibuꝫ:ꝛ comedat p̄ carnes bonas ꝛ pingues:ꝛ fercul⁹ pingue factū cuꝫ brodio galline ꝛ sale:ꝛ cū pozris:aut cepis coctis in eo:ꝛ sit cibus bñ salit⁹:ꝛ comedat festināter nō multū masticādo:ꝛ bibat de vino dulci copiose.Et postq̄ est cibat⁹ bibat būc syr⁹. ℞.radicū raffani.lib.i.syrnapi.ʒ.i.fac bulliri in lib.vi.aq̄ q̄usq; redeāt ad lib.i.cum.ʒ.i.acet:postea colet' ꝛ addat' mellis dispumati lib.iɣ.bulliāt simul q̄usq; bēant spissitudinē debitā sy.ꝛ bibat cuꝫ medietate sui de aqua tepida.ʒ.iɣ.pro vice statim post cibū supradictū.Postea surgat ꝛ ambulet ꝑ domū:ꝛ voluat se supra lectū paruo spatio.Postea ipolita pēna faciat ꝙ vomat:ꝛ pro illa die nō comedat vsq; ad horam cene:ꝛ in cena comedat pullos. ¶ Itez in diebus in ꝙbus sumit medicinā solutiuā siue fortē siue debilē nō balneet' : sed q̄n nō sumit medicinā solutiuā neq; flōmiā:tūc balneet' ꝑm modum supascriptū in regimine.Sz ipe nō dz coopiri in balneo ad b⁹ vt recipiat aeꝛez frigidū per anhelitū.Et qz iam est sufficiēter purgat⁹ dz fricari in balneo omni vice cum farina fabaꝛ:ꝛ farina ciceꝝ ꝛ.ɣɣ.pre sui de sale nitro:ꝛ postea lauari cū aqua tepida.Et postq̄ a balneo egredit' q̄nq; inungat':pcipue in locis in ꝙb⁹ nō apparēt pustule cuꝫ oleo violato brite aligd de cāphoza:qō sit valde calidus.vbi gra. ℞.olei violati.ʒ.iɣ.cāphoze.ʒ.i.incoꝛpozent' optime in mozario frigide:ꝛ postea calefiat:ꝛ inungatur ꝑcipue in locis in ꝙbus nō apparēt pustule. Loca aūt in ꝙb⁹ apparēt pustule inungātur cum bꝰ vnguēto. ℞.serpētem vnū nigruꝫ:ꝛ abscindat' caput eius ꝛ cauda.postea excoriet':ꝛ ponat' in vase terreo vitreato:ꝛ fundat' sup ipsum aceti fortis vini.ʒ.viɣ.aque.lib.i.radicis dragōtee.ʒ.iiɣ. decoquātur lētissimo igne quousq; carnes serpētis sepaꝛātur ab ossibus.postea remoueātur ossa:ꝛ colet' totum cum pāno optime exꝑmēdo:ꝛ colatura reseruet' in vase vitreo.Et boc ꝙ inungat' locus qui si fuerit pilosus abradant' ꝑmo pili.ꝛ boc fiat tribus diebus:ꝛ postea in sequētibus dieb⁹ post balneū ista loca epithimētur cuꝫ epithimate qō infra scribā boc ordine seruato.Oꝛ ꝑmo in balneo fricent' loca cuꝫ farinis supradictis:postea lauent' loca infecta cū hac decoctiōe. ℞.fenugreci.ʒ.ɣ.aque.lib.iɣ. saponis albi.ʒ.ɣ.bulliāt simul lento igne vsq; ad ꝓsumptionē tertie partis.ꝛ postea cuꝫ hac lauent' loca cauēdo ne ira oculos ingrediat'.Postq̄ aūt a balneo egredit' lauet' iterū locus talis infectus cuꝫ decoctione balaustiaꝝ ꝛ extremitatū rubi.postea exiccent' ꝛ epithiment' cuꝫ isto epithimate. ℞.mirabolanoꝝ nigroꝝ ꝛ mblicoꝝ.añ.ʒ.j.cōburātur bene cum.ʒ.i.gallarum:ꝛ ꝓficiatur cuꝫ aceto:ꝛ linantur super locis infectis.

¶ Et qz puto bonū esse ꝙ anteq̄ trāsiret' estas vel saltē totus mēsis Septembris:si nō videt' cui religs medicinis bonū meliozamētū qō expiret' vsuꝫ serpentū.Ideo describam sibi modum quo dz vti eis:ꝛ vsq; ad qd. ¶ Unus ꝙ modus est iste. ℞.serpētes qui nascunt' in mōtibus:ꝑpue lōge ab aquis:ꝛ in bac nra ꝑtia debēt esse flaui coloris:ꝛ bñt caput planū:ꝛ sunt grossi in medio.Et si bñt ventrem albuꝫ sunt meliozes:ꝛ bñt curtā caudā ꝛ sint de loco sicco lōge a palude ꝛ agis:ꝛ si bñt pares dentes in ambabus mādibulis sunt meliozes:ꝛ tunc statim abscindātur capita eoꝝ:ꝛ infra per tres digitos:ꝛ ita cauda:ꝛ permittat' fluere sanguis:ꝛ ille de eis qui est fortioris agitationis:ꝛ a quo plus fluit sanguis est melioꝝ:euisceretur ꝙ postea ꝛ bñ lauet':ꝛ ponat' in olla noua vel in lebete:ꝛ ponat' cuꝫ eo.M.i.pozoꝝ tritoꝝ:ꝛ aligd de anheto:ꝛ parū de oleo:ꝛ aligd parū de aceto ꝛ de sale ℈titas sufficiēs:ꝛ qd parū de pipe ꝛ de galāga:ꝛ bulliāt simul quousq; carnes ab ossibus separent' : ꝛ si bulliret cuꝫ eo vnū pipionē esset delectabilioꝛ ꝛ nō minus vtilis:ꝛ bac decoctione facta comedat patiēs carnes illas serpētis cuꝫ pauca mica panis.Et bibat sufficiēter de brodio:ꝛ incipiat ꝓmo sumere nō multā quātitatē.verbi gra.ʒ.ɣ.vel.iɣ.dictaruꝫ carnium:ꝛ mediā scutellā de brodio:ꝛ bibat aligd de vino odozifero:vel si vult incipiat a minoꝛi quātitate. Et dz totiens boc reiterare in bozis debitis suaꝝ comestionum ꝙ incipiat inflari ꝛ incurrere ꝓturbationes sensuū: ꝛ tūc dimittat' vsus carnium ꝛ brody serpētuꝫ:ꝛ redeat ad regimen supascriptū nō comedēdo multū pro vice. Nā quātum inflabit' tātus de cuti illa inflata cadet. Et remanebit cutis noua ꝛ mollis.ꝛ postea redeat ad dietā supascriptā:ꝛ dimittat serpētes ꝛ medicinas solutiuas: sed vtaꝫ sepe.s.ter in mēse optima tyriaca vel myrrida / to sumēdo.ʒ.i.ʃ.ginque bozis ante cibuꝫ cum.ʒ.i. vini decoctionis passulaꝝ. ¶ Et qz forte in bac estate nō babebit facultatē comedēdi viperas.ideo post illas.ɣviɣ.septimanas posset venire ad bibēdum vinū de serpētibus loco comestionis viperaruꝫ qō fit boc modo.Accipiātur tres serpētes decolati ꝛ euiscerati ꝛ ꝑparati modo superius dicto pro decoctione:ꝛ bulliant in.ɣl.lib.vini,ponee sint bñ cocte vipere:ꝛ separet' caro ab ossibus:ꝛ vinū ita calidū cuꝫ equali quātitate alterius vini sibi filis.nō tñ bulliti cuꝫ viperis ponat' in vegete:ꝛ fit vinū odozifer⁹ album ꝛ ꝓfectū reseruet'.De quo vino dz sumere in prādio ꝛ in cena:ꝛ totiēs bibat ꝙ incipiat:aut turbare in sensu:aut inflari:ꝛ tūc dimittat vsuꝫ istius vini. ¶ Tertius modus vtendi serpētibus est magis abominabilis ꝛ minus ꝓfectus.sed tñ scriptus est a nris doctoribus.℞.serpentes vnū nigruꝫ:ꝛ excoriet' modo supradicto:ꝛ sepeliatur in terra donec in eo fiāt vermes:deinde recipiat cuꝫ vermibus suis:ꝛ exiccet' in sole vel cum lento igne ꝛ reseruet':ꝛ det' de isto tribus diebus vno post alium.ʒ.i.pro vice in aurora cuꝫ syrupo de melle vel cum aqua mellis cōplete decoctionis. ¶ Quart⁹ modus vtēdi serpētibus est cum syrupo:ꝛ ꝓcuniētioꝝ iudicio meo in bac dispone ꝛ est iste. ℞.seminū ꝛ floꝝ fumiterre folliculoꝝ senne mirabolanoꝝ indoꝝ ꝛ citrinoꝝ.añ.ʒ.ʃ.polipody epithimi. añ.ʒ.ɣ.violaruꝫ.ʒ.i.ʃ.cimini anisoꝝ:seminis feniculi:seminis anheti.añ.ʒ.ɣ.pipis galāge çinçib.añ.ʒ.i.serpētes ꝑparati mō supⁱ dicto.s.decolati ꝛ euiscerati ꝛ excoriati bñ loti cum vino ꝛ sale:vel aqua ꝛ sale:ita ꝙ fit quātitas serpētuꝫ lib.ɣ.bulliāt oia simul cum sufficiēti quātitate salis ac si carnes coquerentur quousq; remaneat de aq̄ lib.iɣ.ꝛ serpētes sint ita discoct⁹ ꝙ caro ab ossib⁹ separet'.postea colet' ꝛ exꝑmat' bñ totuꝫ:ꝛ in colatura addat' succhari albissimi lib.iɣ.ꝛ iterꝝ reducātur ad ignē:ꝛ bulliāt simul q̄usq; habeāt spissitudinez syrupi debētis per totū annū reseruari. Iste syrupus pōt seruari ꝓtinue per annuꝫ in vigore suo:ꝛ q̄n appareret ei vel medico ꝑsenti ꝙ deberet vti medicina serpētuꝫ:ytēdo cibis ꝛ potibus

vt est

vt est scriptus in regimine: ds de mane incipere ꝛ bibere ʒ.y. huius syrupi cū ʒ.y. aque bugloſſe: aut decoctiōis lupulorꝫ vel capillorꝫ veneris recentiū in auroza: ꝛ nō cō medere vſqꝫ ad quatuor horas. Et ſi videt ꝙ bñ toleret iſtā quātitatē pōt addere vſqꝫ ad ʒ.iij. ita ꝙ ʒ.iij. ſumāt in vice vna cū equali q̄ntitate aque bugloſſe: ꝛ iſtud pſeuerare totiens ꝙ appareat corpus inflari: ꝛ ipſe turbari in rōne: ꝛ tūc ds dimitti vſus iſtius syrupi: ꝛ redire ad regimen ſcriptū in pncipio: ſubtiliādo tū cibū quaſi ad medietatē ꝙſueti quouſqꝫ videaꝫ excoriari cutis: ꝛ tūc paulatiꝫ redeat ad regimē ſanorꝫ. ¶ Quint⁹ modus eſt. R. ſerpentū ſupradicto mō preparatorꝫ lib. y. porrorꝫ. ʒ. vi. anheti. ʒ.iij. ſalis ʒ.i. aque q̄tū ſufficit: bulliant ſimul ad ſerpentū decoctiōem integrā: ꝛ ꝙ remaneāt aque lib. iij. deinde tolle ſerpētes ꝛ tolle carnē dimiſſis oſſib⁹ ꝛ piſtetur ſubtiliter: ꝛ R. ſpecieꝫ roſate nouelle deſcriptōe Nicolai. ʒ.y. ſpecieꝫ triaſandalorꝫ. ʒ.i. cōmiſceant cū dictis carnibus piſtādo in mortario optima cōmixtione: ꝛ poſtea de brodio dictorꝫ ſerpentū cuꝫ lib. iij. ſuccheri ſimul bullitis fiat ſyrupus ſpiſſus ꝛ ſufficiēter coctus: qui ſyrupus ſimul cū dictis carnib⁹ ꝛ ſpeciebus ſufficiēter incorporet: ita ꝙ fiat ad modū electuary: de quo ſumat oī mane p̄mo. ʒ.i. ꝛ ſi nō videt ſe alterari ſufficiēter pōt addere ꝛ ſumere pro vice vſqꝫ ad. ʒ.y. vl. iij. quatuor bozis añ prādiū bibendo paꝫ vini odoziferi. Oꝛ ſi magis delectaret eū poſſet facere dictū ſy. tantū coqui: ꝛ cōmiſcēdo cū carnibus p̄dictis ꝛ ſpecieb⁹ ꝙ fieret ꝓfectio ſicca in mortellis. Sꝫ mihi videt ꝙ ꝓfectio mollis in forma electuary eſt multum vtilioꝛ. ¶ Plures aliꝫ poſſent imaginari modi vtendi ſerpentib⁹: ſed iſti vident mihi magis ſibi cōueniētes: p̄cipue primus ꝛ vltimus: potius in forma electuary vltimus q̄ in forma ſolida.

¶ Preter illa vſia opꝫ antēdere p̄mo ad purgādas ſuperfluitates capitis cū caputpurgijs ꝛ gargariſmis hoc mō. Primo duꝫ appent nares humide fiat hꝫ caputpurgiuꝫ. R. celidonie naſturtꝫ pipis lōgi ſtaphiſagrie nucis muſc. pulegij oīum. añ. ʒ.i. ſucci agni caſti. ʒ.ij. miſceātur ꝛ decoquant donec inſpiſſet ad modum ſyrupi. deinde colet ꝛ reſeruet in vaſe vitreato: ꝛ infundatur tenta de coto in iſto caputpurgio: ꝛ ponaꝫ vſqꝫ ad ſupremū nariū: ꝛ cuꝫ p horaꝫ teneriť abyciaťꝫ ꝛ trayciaťꝫ p nares: poſtea aligd de lacte ꝛ de decoctiōe lactuce. ¶ Gargariſmata aūt debent eſſe p̄mo cuꝫ abſterſiuis: ꝛ p̄cipue pp duas puſtulas quas hꝫ in oze ꝛ in lingua hꝫ mō. R. ozdei furfuris: ficuū ſiccarum. añ. ʒ.i. ariſtologie rotunde. ʒ.y. bulliant omnia in lib. i. aque quouſqꝫ remaneat lib. i. lento igne. Poſtea coleť ꝛ addať mellis roſati colati lib. ſ. ꝛ cuꝫ illo fiat gargariſma gargariçando primo tribus vicib⁹. Poſtꝫ aūt hoc mō gargariçaueriť: gargariçet vinū granatorꝫ: in cuius lib. i. bullierit. ʒ.i. ſumach: ꝛ gallarꝫ. ʒ.ſ.

¶ Sꝫ pro illis puſtulis quas hꝫ: p̄cipue pro puis ſatis dictum eſt ſupius: pro magnis aūt attēdať hoc ꝙ aliq̄ earū ſunt vlcerate: ꝛ aliq̄ nō: ꝛ nō vlceratarꝫ q̄daꝫ ſunt ſuppurate: ꝛ quedā nō. ille igiť q̄ nō ſunt vlcerate neq; ſuppurate poſt exitū a balneo: ꝛ in diebus in ḡbus nō vtiť balneo iunganť cū iſto vnḡto. R. radicū dragōtbee. ʒ.iij. raſure lardi porcini. ʒ.y. coquāť ſiť quouſqꝫ radices ſint bñ cocte: poſtea radices bñ piſtenť cū equali pondere de axungia porcina: ꝛ fiat vnguentū de quo inunganť dicte puſtule. ¶ Ille vo puſtule que ſunt ſuppurate: ꝛ p ſe non aperiunť: apianť cū ferro: ꝛ p̄mittať currere putredo ex eis. Et tunc reſtat vna ꝓſideratio: ꝛ puſtulis aptis: ꝛ in q̄buſdam eaꝫ appet caro bona: neq; appet pruritus: neq; corroſio: ꝛ iſte debēt cū vnguentis incarnatiuis: ſicut vbi gratia. vnguentū palmeon vel vnguētū triapharmacon vel cū vng⁰ magꝛali qō fit hꝫ mō. R. lythargiri albi. lib. i. plūbi adusti. lib. ſ. thucie alexādrine decies extincte i lacte aſine. ʒ.y. piſtenť ſubtiliſſime ꝛ cicotriconi q̄enť cum ſyndone: poſtea ponanť in mortario: ꝛ ifundanť olei roſ. ꝛ aceti vini albi. añ. q̄tes eq̄les: ꝛ icorp̄enť paulatim cū p̄dictis puluerib⁹ q̄uſqꝫ totū appeat fiť mel currēs: poſtea ponanť ad ignē: ꝛ bulliāt lētiſſime ꝓtinue agitādo cū ſpatula de ligno ſalicis q̄uſqꝫ ſit ſufficiēter coctū: ꝛ optīe incorpatū: ꝛ cū illo ſuppoſito curenť vſqꝫ ad ꝓſolidationeꝫ vel cū alio ꝓſolidatiuo ſm ꝓfiliū p̄tis medici. ¶ In illis aūt puſtulis aptis in qb⁹ apparet caro mala vel pruritus p̄t apponi vng⁰ ſupradictū de dragōtbea: ꝛ ſi nō ſufficit cōmiſceaťꝫ cū eq̄li meſura vnguēti egyptiaci deſcripti a Meſue. ¶ Oꝛ ſi nō ſufficiēter abſtergāt cauteriçet locus cū viridi eris tartaro ſale armoniaco: ꝛ ſale viuo. añ. ꝙb⁹ eq̄libus. que pulueriçenť ꝛ cōmiſceanť cū aceto: ita ꝙ fiāt ad modū paſte: ꝛ vlcerib⁹ illis p̄aidendo cū aſtutia p̄tis medicine vſus cauterij trāſeat ad locꝫ ſana. ꝛ poſtea mūdificeť locus a cruſta: ꝛ cureť cū vnguēto ſupradicto de lythargiro. vel ſi cauteriū potēriale timeaťꝫ: ponaťꝫ antilogie lōge radix ſm q̄titatē loci cauteriçādi in oleo feruēti. ꝛ poſtea ita feruens ſupponaťꝫ loco quouſqꝫ veniat ad carnē ſanaꝫ: ꝛ remota cruſta cureť cum vnguēto ſupradicto de lythargiro vel ſilibus.

¶ Oꝛ ſi iſta oia nō ꝓtulerint opꝫ vltimate venire ad cauteria q̄ fiūt cuꝫ ferro ignito: ꝛ melioꝛ modus: ꝛ efficacioꝛ eſt ꝙ in capite fiāt q̄nque cauteria: vnum ſup cōmiſſura coronali paꝫ ſupra vſus mediū capit⁹. z^m in extremitate frōtis vbi terminanť capilli: ſ. in loco capillorꝫ duo ſup duo cornua capitis: ſ^m in ꝓte poſteriori iuxta extremitatē oſſis capitis paꝫ ſupra. Et debēt illa cauteria: aut in vee vna: aut in p̄lib⁹ q̄uenire vſqꝫ ad os: ꝛ cbirurgicus poſt diſcoopturā oſſis leuiter dꝫ tāḡ eos cū ferro ignito: ita ꝙ ſquama vna poſtea remoueať: ꝛ p̄ter iſta q̄nque ponaťꝫ cauteriū in directo ſplenis qō ſolū p̄ranſeat cutes. ſ. qz in nō ſirmo iaꝫ ſunt ifectiōes manifeſte in locis ſupradictis ſi nēcitas cogit fiant cauteria minuta. vnū ſup extremitate naſi: duo ſup duas maxillas: duo ſup ſpōdilib⁹ colli: ſex ſup ſpōdilib⁹ dorſi: vnū p̄ſudū ſup nodū caude: duo ſup cubitis: duo ſup genib⁹: duo ſup calcaneis: ꝛ duo ſup anchis. Et q̄libet iūctura manus: ꝛ q̄libet iūctura pedis regrit vnū puū nō penetrās niſi cutem: ꝛ dimittāt apta per mēſes: ꝛ poſtea ꝓſolidenť cū vnguēto ſupaſcripto lythargiro. ¶ Debet autes diligēs medicus p̄is ſua ſollerti pndētia ſm ꝙ videt fortē vel debilē ꝓfeſſionē eſſe rex que approximanť: aut bonā ifirmi tolerātiā vel malā metiri: iudicio extimatiuo arbitrario numerus viciū: ꝛ frequētiā ꝛ quātitatē ꝓtinuā rerū approximādaꝫ: ꝛ q̄ndoq; diminuē ſm ꝙ ſibi vr: q̄ſi certa rei q̄titas in morbis nēcia: nec calamo ſcribi: nec lingua pferri pōt: q̄ vna res maxime facit bāc artē nīam arbitrariā ꝛ ꝓiecturatiuā. ¶ Et quātū ego aio cōprehēdē valeo ſi quo mō iſte debeat liberari vel qualeſcē illud erit ex obſeruatione p̄dictaꝫ rerū ſcriptaꝫ. Impetrato ſemp pus ſūmi cōditoris auxilio: ad qō auxiliū impetrādū in cuiuſlibet medicine vſu vel alterius auxiliū horaꝫ quātum poſſum.

¶ De aſſaphati botboꝛ. Conſilium. CL.

Ste nobilis Tācellarius magnifici Ardigioni patiť in facie diſpōnem cōpoſitā ex aſſaphati: ꝛ botboꝛ lacteis: ꝛ eſt aſſaphati vtplimū ſicca: ſ. q̄uaꝫ paꝫ qd habeat humiditatis: ꝛ venit hac intētione vt habeat ꝓfilium. ꝛ ideo ponam infra regimē cuꝫ vſu medicinarum incipiēdo ab aere.

¶ Debet vitare aerem vehementer frigidum: ꝛ etiam ve-

Digitized by Google

bemẽter calidus: sed debet declinare ad leuem caliditatem cum humiditate vt pozi cutis aperiantur.

¶ Exercitiũ vo dz eẽ ſtõcho ieiuno: ꝛ ꝓcipue in quo laborẽt ptes ſuperiores: ꝛ ſi tale exercitium nõ habuerit faciat ſibi fricari crura coxas: ꝛ nates: ꝛ ſpatulas: ꝛ bracchia oĩ die anteꝫ ſurgat a lecto in mane: ꝛ hoc quaſi per mediã horam: ꝛ ita fortiter vt calefiant membra iſta.

¶ In cibis vo dz cauere oẽs cibũ dulcẽ multũ: ſicut ficus ꝛ dactylos ꝛ ꝓfectiões de melle ꝛ oĩa amara: ꝛ oĩa acuta: ſicut allium: ꝛ cepe: ꝛ raffanos: ꝛ erucã: ꝛ ſynapi: ꝛ aromata: ꝛ vina potẽtia: ꝛ ſillia: ꝛ dimittat oẽ ſalſum: imo ſi poſſibile eſt dimittat ſal oĩno: ꝛ ſiſr acetoſum ꝛ vehemẽtis acetoſitatis: ꝛ ſit ꝓtẽr'rcb' iſipidis boni nutrimẽti: ſicut. v. g. carnes bone recẽtes pullozũ: ꝛ capto zũ: ꝛ vitulozũ paruozũ lactẽtiũ: ꝛ caſtratozũ annaliũ: ꝛ gdicuz: ſz dimittat carnes ſyluestres: ꝛ ſalitas: ꝛ groſſas: ꝛ anſerũ: ꝛ anatũ: ꝛ pipionũ: ꝛ põt ſumere ouа gallinaꝫ recẽtia: ꝛ lac pſertim capraꝫ vel aſſinaꝫ: ſz ſi lac dz ſumere: ſumat ipm ſtõcho ieiuno: ꝛ non comedat poſt ipm: nec dormiat: nec multũ laboret niſi ſit bñ digeſtum qõ erit in quatuoꝛ vel qnque hozis.

¶ Et pro ferculis ſuis ſumat far vel ozdeũ vl ſpinachiã lactucã: endiuiam: poꝛtulacã: bugloſſam: ꝛ acetoſam: ꝛ dimittat caules: ꝛ rapicias: ꝛ napones: ꝛ milliũ: ꝛ riſum. ꝛ tñ nõ multũ comedat de carnib'ꝛ ouis: imo minus qꝫ in ſanitate de tertia ꝑte. ¶ Et piſces põt comedẽ paruos boni odozis: bñtes ſquamas eliꝛas. ¶ Et de fructib' ſumat paucã quãtitatem: ſed tñ toleraẽ ꝙ capiat poma cocta: ꝛ ꝙ comedat pruna ante cibuz ſiue ſicca ſiue recẽtia bene matura: ꝛ granata muſca: ꝛ pira cocta poſt cibũ ꝛ citonia: ſed ficus: ꝛ nuces: ꝛ moza celſi: ꝛ uuas: ꝛ omnes alios fructus dimittat: ꝛ poteſt ſumere ſparagos.

¶ In potu ſit contentus vino albo: aut ciſiolo pauciferoꝛ ꝛ in eſtate temperatur cum aqua.

¶ Et dz dormire capite bene eleuato: ac ſi eẽt quaſi ſedẽdo: ꝛ corpore mediocriter coopto: ꝛ ſup latere magis ſano: ꝛ melioꝛ ſomnus eſt in nocte: aut in mane ante cibuz: ꝛ ſufficiũt ſibi ſeptem hoze vel parum plus in die nãli.

¶ Et oportet ꝙ omni die habeat beneficium ventris: ꝛ ſi aliter nõ poteſt iuuetur cum cliſteri vel cum rebus quas dicam infra cum loquar de medicinis.

¶ Et caueat ab ira: et triſtitia: ꝛ gemitu: et bene ſperet de ſe: ꝛ letetur.

Veniendo ad medicinalia opz ꝑincipe a flõmia ex vena capitis in bracchio dextro: et fiat prope curuaturã cubiti ꝛ nõ in manu: ꝛ ſufficit euacuare quatuoꝛ vel qnque. ʒ. ¶ Poſtea purgeẽ ſumendo prius bũc ſyrupũ. ℞. ſyrupi de epithimo. ʒ. iiy. ſyrupi de fumo terre. ʒ. y. aq̃ bugloſſe: aque lupulli. aã. ʒ. vi. ꝛ eſt ſyrupus pro quatuoꝛ vicib'. ¶ Sũpto ſyrupo recipiat hãc medicinã. ℞. mirabolanoꝝ citrinoꝝ ꝛ indozũ. aã. ʒ. vi. ꝓtũdanẽ groſſo mõ: ꝛ infundanẽ in. vi. ʒ. ſeri capñi cũ. ʒ. y. epithimi ꝑ diez integrã: deide coleẽ ꝛ addaẽ agarici rei barbari. aã. ʒ. ſ. diagridy. gra. i. ſpice ſalis gẽme. aã. ℈. ſ. fiat medicina: ꝛ ſumaẽ duab' hozis ante diem. ¶ Trib' autẽ diebus poſt medicinã faciat flõmiam de vena que eſt in fronte extrahat circa. ʒ. y. ſanguinis. ¶ Et ſequẽtibus diebus de. xv. diebus. ſ. xv. diebus lõge a floborbo/nia frontis ſemel: ꝛ poſt in fine alioꝝ. xv. ſecũda vice ſemel ſumat vſq; ad vnuz mẽſem bũc potũ in auroza. ℞. aque lactris. ʒ. viy. ſucci fumiterre recẽtis. ʒ. iiy. infundãtur in eis epithimi. ʒ. y. mirabolanoꝝ citrinoꝝ ꝛ indoꝝ. aã. ʒ. iiy. ſalis gẽme. ℈. i. ꝛ teneaẽ ita per diem: poſtea coleẽ ꝛ bibaẽ in mane in auroza. ¶ Aliys aũt dieb' qui ſunt intra iſtos. xv. omni mane ſumat bũc potuz. ℞. aque ca feli. ʒ. iiy. epithimi. ʒ. i. ſ. exprimaẽ in mane ꝛ bibatur: ꝛ ſi nimis euacuaret omni die iterponat vnuz diem quietis.

¶ Trãſactis aũt poſt flõmiam frõtis gbuſdaz diebus liniaẽ facies cum iſto linimẽto qõ ei cõuenit ſi diſpoſitio ſit ſicca non emittẽs virulentiã humidã. ℞. ſucci blete. ʒ. iiy. mellis. ʒ. iiy. dragagãti pulueriçati. ʒ. ſ. cõmiſceãtur optime adinuicẽ: ꝛ fiat linimentũ. ¶ Et ſi videaẽ ꝙ nõ dz ꝓferre: qz nõ habeat meliozationez in capite octo dieruz circa loca: ꝛ in loco patiente in diuerſis gtibus apponatur ſanguiſuge paruе: ꝛ capita parua habẽtes ex bona aqua. ꝛ ꝓmo bene lote ſex vel octo: ꝛ ꝓmittatur impleri: deinde pulueriçeẽ ſal: aut cinis circa eas ꝛ cadent: poſtea ſugatur locus aliquãtulũ: ꝛ abluaẽ bene locus cum aqua tepida. Oz ſi nõ ꝓfert fiat hoc emplaſtrũ. ℞. fuſtiuz celidonie vel ſucci eius gallaꝝ ariſtologie: cozticis granatorũ: ꝛ lythargiry. aã. ꝑtes equales: pulueriçenẽ oĩa: ꝛ cõficiãtur cum oleo amigdalaꝝ amaraꝝ ꝛ pauco aceti: ꝛ fiat ad moduz empſi. ꝛ hoc valet tam in humida qꝫ in ſicca.

¶ Oz ſi videẽ vehemẽter mala ꝛ ꝓfunda bonum eſt ꝙ inungaẽ ꝑ poſt lauationẽ cum aqua tepida cuz vngũto egyptiaco deſcripto a Meſue vno vel duob' diebus vel tribus quouſq; veniat ad partez ſanã: deinde apponatur emplaſtruz ſupradictũ. ¶ Et oportet ꝙ ſaltẽ omni ſero ante cenaz exceptis diebus in gbus flõmatur: aut ſumit medicinã fortẽ ꝙ ingrediaẽ balneus aque dulcis in tina in qua aqua fuerint decocte malua ꝛ violaria: ꝛ nõ ſit calidũ niſi quantũ delectat: ꝛ mozeẽ ibi circa quartã partẽ hore: ꝛ lauet in eo faciez. ¶ Et cõfert etiã bꝛie cãcros viuos: ꝛ piſtare eos cuz aliquãta quãtitate maiozane: ꝛ exprimere ſuccũ: ꝛ illum ſuccũ traycere per nares in mane multis vicibus: ꝛ hec duo vltima oportet obſeruare ſiue aſſaphati fuerit humida ſiue ſicca. ꝛ ſimiliꝛ oĩa dicta ſupra de flõmia ſyrupis purgationibus ꝛ ſanguiſugis.

¶ Si aũt aſſaphati eẽt humida: qz emitteret ex puſtulis ſuis virulẽtiã linimẽta ſint hoc mõ. Primo incipiat fricari in mane cuz ſale ꝛ aceto: ita ꝙ ifundaẽ ſalis. ʒ. i. aluminis iameni: ꝛ aluminis roche. aã. ʒ. i. in. ʒ. iiy. aceti: poſtea madefiat ſpõgia in dicto aceto: ꝛ fricetur ſup loco in mane ꝛ ſero ante cibũ. ¶ Et liniaẽ poſtea cuz B linimẽto. ℞. rbucie ablute: cartbe cõbuſte. aã. ʒ. ſ. diſtẽpenẽ cũ aceto fozti vel cum ſucco acetoſitatis cirri: ita ꝙ ſint ad moduz vngũẽti: ꝛ liniãtur poſt fricationẽ ſup loco q̃ſq; ꝓſolideẽ. ¶ Et fortius ad ꝓſolidãduz eſt hoc. ℞. lythargiry ſcozie argẽti amigdalarũ amararũ aduſtarũ rubee tinctoꝝ. aã. ʒ. i. cõficiãtur cum aceto ꝛ oleo roſato: ꝛ liniatur ſup faciem. ꝛ iſta puto cum dei laude ſibi ſufficere.

¶ De impetigine aſſaphati. Conſilium. CII.

Iſte nobilis armiger patitur impetigines ꝛ aſſaphati diſſeminatas quaſi per totuz ambitũ cozpis: que q̃dã ſunt ſicce cum cruſtis et furfure. q̃dã aũt emittũt virulẽtiã: ꝛ eſt antiqua egritudo ꝛ homo annoruz quaſi. xxxviij. cholericus: ꝛ vſimile eſt ꝙ ſi ſeruet regimen non incidet lepram: ſed ſi erraret in dieta: aduenieẽte ſenectute: non eẽt ſine illo piculo. ꝛ ideo dabimus conſilium ſibi: ſperando in altiſſimo.

¶ Debet vitare aerem vehementer frigidum: ꝛ vehemẽter calidum: ſed dz declinare ad leuem caliditatem cum humiditate vt pozi cutis aperiantur.

¶ In cibis vo dz cauere oẽs cibũ dulcẽ multũ. ſicut ficus ꝛ dactylos ꝛ ꝓfectiones de melle: ꝛ oĩa amara: ꝛ oĩa acuta: ſicut allium: ꝛ cepe: ꝛ raffanos: ꝛ erucã: ꝛ ſynapi: ꝛ aromata: ꝛ vina potẽtia: ꝛ ſillia: ꝛ dimittat omne ſalſum: imo ſi poſſibile eſt dimittat ſal oĩno: ꝛ ſimiliꝛ acetoſum vehemẽtis acetoſitatis: ꝛ ſit contẽtus rebus inſipidis boni nutrimẽti: ſicut verbi gratia. carnes bone recẽtes pullozuz: ꝛ capretoꝝ

Digitized by Google

ꝛ caprettoꝝ ꝛ vitulꝝ paruoꝝ lactẽtium:ꝛ caſtratoꝝ annualiũ ꝛ pdicꝝ:ſed dimittat carnes ſyluestres ꝛ ſalitas ꝛ groſſas:ꝛ anſerũ:ꝛ anatꝝ:ꝛ pipionũ:ꝛ pōt ſumere oua gallinaꝝ recẽtia:ꝛ lac p̄ſertim caprarũ vel aſinaꝝ:ſed ſi lac dꝫ ſumere ſumat ipſum ſtōcho ieiuno:ꝛ nō comedat poſt ip̄m:nec dormiat:nec multum laboꝛet niſi bñ dige ſtuꝫ:qō erit in q̄tuoꝛ vel .v. horis. ¶ Et p̄o ferculis ſuis ſumat far vel ordeũ vel ſpinachiã:lactucaꝫ:endiuiã:portulacã:aceto ſellã:bugloſſaꝫ:ꝛ dimittat caules:ꝛ rapicias:ꝛ rapas:ꝛ napones:ꝛ paſtinachã:ꝛ cappares:ꝛ milũ:ꝛ riꝫ:ꝛ pōt vti in ferculo cucurbita. ¶ Sed de carnib⁹ comedat recẽtes ꝛ iuuenes:ꝛ caueat a colũbis ꝛ anſerib⁹ ꝛ anatibus:ꝛ nō comedat ſanguinẽ:nec carnes ſalitas:nec nimiam pinguedinẽ:ꝛ potius ſumat eas elixas q̄ aſſas.

¶ Et ouа pōt ſumẽ:ſꝫ ea ſumat nō multũ cocta:neq; p̄parata cũ caſeo. ¶ Et pōt comedẽ piſces paruos recẽtes bñtes ſquamas boni odoꝛis elixos:ꝛ viter vſuꝫ olei:ꝛ buтyri ꝛ mīte pinguedis. ¶ Et de fructib⁹ pōt ſumẽ poma ꝛ pira ꝛ pſica:ſꝫ de iſtis ſumat paruã q̄titatẽ:ꝛ pōt ſumẽ pruna ante cibũ ſiue ſicca ſiue recẽtia ꝛ granata muça ſiue acetoſa ꝛ citonia:ſed ficus ꝛ nuces ꝛ moꝛa celſi dimittat.pōt aũt caſtaneas ſumere:ꝛ loco capparoꝝ poteſt ſumere ſparagos ꝛ lupullos:ꝛ nunq̄ nimis comedat:neq; multum bībat.

¶ Et in potu ſit contẽtus vino albo:aut cheryſollo paucifero:ꝛ in eſtate temperetur cum aqua.

¶ Et dꝫ dormire in nocte poſt⁹ q̄ de die:aut ī mane ante tertias:ꝛ ſit ſomn⁹ capite bñ eleuato:ꝛ corpe bñ coopto ſup altero lateꝝ:ꝛ ſit ad minus .vij. horaꝝ in die nāli.

¶ Et opꝫ q̄ omni die habeat bñficiũ vētris:ꝛ ſi nā nō reſpōdet comedat in mane ferculuꝫ factum de mercurialibus cum brodio carniuꝫ:aut de volubili maioꝛi:aut de extremitatibus lupulloꝝ:ꝛ ſit ferculum ſatis magnum:ꝛ iſta duo ſunt valde vtilia:aut faciat cliſtere.

¶ Caueat ab ira:ꝛ rixa:ꝛ coitu.

Veniẽdo na baſilica dextri brachy eũando a ſex vſq; ad octo.ʒ.ſanguis:ꝛ bonũ eēt q̄ fieret in duab⁹ vicibus īterponẽdo vnã horã iter vnã vicẽ ꝛ aliã: ꝛ in totuꝫ eũando circa octo.ʒ.ꝛ faciat q̄ in mane ante flōmiã habeat bñficiũ vētris. ¶ Et poſtea dꝫ purgari ſumẽdo prius būc ſyr^m. ℞. ſy. de epithimo.ſyrupi de fumo terre. ſy. viol.añ.ʒ.iij.aque buglоſſe:aq̄ endiuie : aque lupulli.añ. ʒ.vi.ꝛ eſt ſyrupus p̄o ſex vicib⁹:dꝫ ſumi calidus in diluculo. ¶ Sequẽti die capiat bāc medicinã. ℞. ꝓfectionis amech.ʒ.iij.ſ.pulpe caſſie recẽtis.ʒ.i.diſtēpent cuꝫ decoctione violaꝝ p̄unoꝝ folliculoꝝ ſene.paſſulaꝝ ꝛ ligritie: ꝛ obſuet hac die debitũ regimẽ medicinaꝝ. ¶ Sequẽti die poſt medicinã faciat cliſtere lauatiuũ cũ aq̄ ordei: ꝛ.ʒ.vj. mellis roſ.colati:ꝛ.ʒ.vj. olei viol.ꝛ poſtea expectando tribus diebꝫ faciat fieri balneuꝫ in tina ex aqua dulci decoctiōis malue ꝛ violarie:ꝛ ibi balneet per 4^am partẽ boꝛe.poſtea faciat poni vētoſas duas in ſpatulis:duas in natib⁹:duas in coxis:ꝛ duas in brachyꝫ cũ ſcarificatiōe: ſed ſint nō multũ p̄funde:ita q̄ ſuo iudicio iter oēs ventoſas exhauſt quaſi.ʒ.viij.ſanguinis.ꝛ poſt hoc quieſcat per duos dies:deide oī mane recipiat būc potũ. ℞. aque lactis ſi pōt eē capꝛi.ʒ.viij.epithimi.ʒ.i.ſ.ſene.ʒ.ſ. infundant iſte res in aq̄ lactis p. vi. horas vel vſq; mane:ꝛ tūc calefiat:ꝛ coleī:ꝛ bibat totũ:q̄ ſi nimiuꝫ opet dimittat pulueres:ꝛ ſumat ſolũ aquā lactis:ꝛ b̄ faciat per vnũ itegrũ mēſem. ¶ Quo facto faciat b̄ balneũ. ℞. malue folioꝝ violaꝝ.añ.lib.ʒ.fac bulliri in aq̄ ſufficienti:ꝛ ponat ita calida q̄ ſit delectabilis:ꝛ ibi moꝛet oī die ieiuno ſtomacho circa ſpatiũ vn⁹ boꝛe.ꝛ b̄ per ſex vel octo dies.ꝛ poſtea cũ p̄dict⁹ herbis miſceat ad bulliēdũ ordei lib.iij. lappacy acuti.lib.ʒ.ꝛ in eo balneet vt ſupra. ¶ Q̄ñ autē egredit balneuꝫ coopiat ſe cum linteamine calido:ꝛ ponat ſe ī lecto:ꝛ ibi geſcat ꝛ dormiat ꝛ faciat ſe tergi bñ:ꝛ q̄ñ geuit caloꝛ inūgat loca vbi ſūt macule:ꝛ aſſaphati cũ iſto vnguēto. ℞. fuſtiũ celidonie : aut iucci eius:q̄ mihi magis placet:gallaꝝ ariſtol.rotūde corticis granatoꝝ ly thargiri.añ.ʒtes equales.pulueriçentur oia ꝛ cōficiatur cũ oleo amigdalaꝝ amaraꝝ:ꝛ pauco aceto:ꝛ fiat vnguētũ quo inungat:ꝛ ita maneat vſq; ad aliud mane. ¶ Est etiã boc aliud ꝓueniēs poſt balneũ:fricet p̄mo locus:ita vt ſanguinet ſe p̄mo in gbuſdā ptibus exp̄iat q̄ in toto: vtputa in bracchio:ꝛ poſtea inungat locus cuꝫ vnguēto egyptiaco vno vel duobus diebus:deinde laueī:ꝛ inungatur relīq⁹ dieb⁹ cũ vnguēto ſupraſcripto. ¶ Oꝛ ſi videret ſe in vno mēbꝛo ſanari poterit boc mō ad alia mēbꝛa ꝓcedere.ſi aũt videt q̄ nō ſanetur ſit ꝓpt⁹ lauatura cuꝫ balneo.ꝛ poſtea fricari cũ ſpongia infuſa in aceto in quo ſteterit ad quaſlibet.ꝛ.lib.ſalis.ʒ.i.aluminis iameni aluminis roche.añ.ʒ.ſ.ꝛ poſtq̄ facta eſt fricatio inungat cũ iſto vnguēto. ℞. tbucie climi cartbe cōbuſte de papyro. añ.ʒ.vj. diſtemperetur cum aceto fozti:aut cum ſucco acetoſitatis citriita q̄ ſit ad modum vnguenti:ꝛ liniatur ſuper locis leſis:ꝛ boc fiat vſq; ad ſanitatem.

¶ Oꝛ ſi pur videt q̄ ēt boc mō in nullo mēbꝛo recipiat integram ſanitatẽ obſuet regimẽ ſupradictũ:ꝛ oī anno de mēſe Aprilis faciat flōmiã de vena epatis.ꝛ poſtea purgeī:ꝛ poſtea ponat vētoſas:ꝛ p totũ mēſez Mady vtaī ſero capno. ¶ Et in autūno dimiſſa flōmia faciat purgatiōnẽ ſilem illi que facta eſt in vere cũ ꝓfectiōe amech.ꝛ poſtea de.xv.dieb⁹ in.xv.dies ſumat aliquā medicinam: vtputa.ʒ.i.diaſene.aut.ʒ.vj.pulueris ſene cum brodio carniũ:ꝛ pauco ſale ꝛ pipe.aut.ℑ.vj.pillaꝝ de fumo terre:et faciat q̄ oī ſeptimana ſaltē ſemel balneeī:aut bis lauando ſe in balneo modi ſupradicti:aut ſaltez in aqua pura calida:ꝛ q̄ñ venit ad ſenectutẽ paulatim dimittat flobothomiã ꝛ vētoſationẽ.ſed p̄mo flōmiã:ꝛ boc ꝑm q̄ medicus p̄ns viderit ip̄m poſſe tolerari. ¶ Et ſi alia nō baberet mēti ſaltē bēat mēti purgare ſe ſemel in mēſe:aut in duob⁹ mēſib⁹ cū ꝓfectiōe amech.deſcriptiōe p̄a:ſumēdo a.ʒ.iij.vſq; ad.iij.p̄o vice cum aqua bugloſſe:ꝛ bec putamus cū auxilio dei ad fidē p̄miſſam ſibi ſufficere.

¶ De morbea nigra. Conſilium. CIII.

Iſte nobilis patiē morbeã nigraꝫ:ꝛ extendit ſpatio multo ꝛ dilatata eſt valde velociter : ꝛ ex iſto apparet difficultas cure ſue. ¶ Ad faciēdum debituꝫ nōſtrum in regimine vite faciet vt ſcripſi in alio cōſilio p̄o alia infirmitate.

¶ In vſu medicinaꝝ purgeī in iſto mēſe ſumẽdo omni die de mane.ʒ.viij.aque lactis capꝛi epithimi.ʒ.i.ꝛ iſtud nō ptermittat. ¶ Iteruꝫ ſemel in iſto mēſe ſumat.ʒ.iij. cōfectiōis amech cū lib.ſ.aque lactis.ſ.bincad.xv.dies. ¶ Factis aũt purgatiōib⁹. ℞. corticū radicū capparis ꝛ ſeminis raffani.añ.ʒ.iij.piſtētur:ꝛ optime diſtēperentur cum aceto:ꝛ liniaī locus morbee fricādo bñ:ꝛ ita teneatur per totā noctē:ꝛ de mane ingrediaī balneuꝫ ꝛ laueī: ꝛ boc itereī ſepe:ꝛ in die in quo bꝫ ingredi balneū nō ſumat medicinā ſoluriuā.ꝛ ideo dꝫ poſtq̄ ſerum caprinuꝫ xv. diebus ſumpſerit modo ſupradicto:ꝛ ſemel ſumpſerit confectionẽ amech incipe vti boc linimẽto ꝛ balneo: ꝛ vna die balneari:ꝛ non ſumere ſerum caprinū illa die: ꝛ altera die ſumere ſerum caprinum cum epithimo ꝛc.

¶ De lentiginibus rubeis et quibuſdam paruis puſtulis ſiccis. Conſilium. CIIII.

Digitized by Google

Hic nobilis dñs annoꝝ fere.xxxvi.ꝛ mālr cōplonis sanguince bꝫ duas lētigines rubeas a plib⁹ annis citra ꝛ magnas:quaꝝ pn̄m fuit ex ꝓstrictione ꝛ cō pressione carnis in iudis ꝛ solatys cū socys:ꝛ in facie q̄ sdā puas pustulas siccas ad rubedines tēdētes parūp duras:ꝛ abūdat nūc q̄dā humore melico ꝛ būidi tate ca.supflua.ꝛ itēdo cū auxilio dei prim ꝓ ꝓfuatiōe sanitatis:prim ad remouēdas lētigines:prim ꝓ remo uēdis illis paruis pustulis facē ꝓsiliꝫ:ꝛ q; foztis est:fo⁹ tes itēriones:ꝛ paruos defect⁹ nō curabo in regimine re ruꝫ nēciaꝝ multū me extēdē:sed in medicinis magis la bozabo:q; casus isti sunt difficilis cure ꝛ inconsuete.

¶ Incipiēdo g̃ ab aere:ꝺ aūt eē nō multū calus oīno:sꝫ ap̄zopinquet tēpamēto in calore ꝛ būiditate: ꝛ camerā bēat bonā iter duo solaria lōge a malis odozib⁹ ꝛ in aere stuffe nō diu mozeī:ꝛ caueat a vētis ꝛ solis incēsione.

¶ Exercitys vtaī tēperatis ambulādo vel egrādo:ꝛ alys in q̄bus plurimū laboꝛēt crura ꝛ pedes:caput vo paucuꝫ.

¶ In cibis caueat sibi ab oīb⁹ acatis:sicut allia pozri cepe pip nasturtiū synapis eruca vina potēcia ꝛ çinçib:ꝛ silia. ꝛ silr caueat a rebus melicis ꝛ grossis sicut caro antiqua ꝛ lepozina:ꝛ caules ꝛ lētes ꝛ caseus siccus ꝛ recoct⁹ de ca seo:ꝛ a rebus facile putrescētib⁹:sicut lac fungi ꝛ res suf focate in patellis:ꝛ pisces nō boni odozis. ¶ Et sit ꝓtē⁹ pane frumēti bene pisto:ꝓuenīēter cocto ꝛ fermētato:ex optima ꝛ mūda farina. ¶ Et carnib⁹ pdicū pullozꝫ ꝛ fa sianoꝝ paruarū auiū captoꝝ vitulozꝫ lactētiū castratoꝝ annaliū pozcoꝝ iuuenū:ꝑcipue syluestriuꝫ:reliquas vo carnes dimittat. ¶ Sāguīē vo ꝛ nimiā pinguedinez:ꝛ lac ꝛ lacticinia nō laudo:nec capita interiora animaliuꝫ.

¶ Ouis aūt gallinarū recētibus nō multū cocris siue in ferculis siue per se pōt ꝺuenīēter vti. ¶ De piscibus vo ꝺure carnis sumat puos:ꝛ de mollib⁹ sumat maiozes so lū de squamosis nascētib⁹ in aqs currētib⁹ vel in mari li bero:ꝛ reliꝗs dimittat. ¶ De herbis vtaī lactuca boza gine bugloſſa endiuia spinachys. Jn estate et in autūno portulaca ꝛ acetosa pōt vti feniculo ꝛ apio ꝛ senatiōib⁹ ꝛ sparagis:cappares aūt ꝛ rutbā ꝛ calamētū ꝛ berbas ama ras calefacientes dimittat. ¶ De fructib⁹ pōt vti piris ꝛ pomis coctis ꝛ gbusdā cerasis ante prādiuꝫ ꝛ amigdalis dulcib⁹ ꝛ granati dulcib⁹:ꝛ muçis citonys post cibū:sꝫ di mittat nuces castaneas ꝛ pfica. ¶ De radicib⁹:dimittat raffanellos ꝛ pastinachā rubeaꝫ ꝛ albā ꝛ alias supra posi tas:pōt vti rapis dulcib⁹ ꝛ naponib⁹. ¶ In estate pōt co medē cucurbitas ꝛ citrullos. ¶ De legumīb⁹ pōt vti di mittēdo oīno lētes fabas ꝛ cicera ꝛ cicerculas.miliū aūt excorticatū ꝛ riçum ꝛ far ꝛ ozdeū pōt comedē in ferculo coctis cum brodio bonaꝝ carniū pinguiū: vel cōditis cū lacte amigdalaruꝫ ꝛ çuccharo:aut oleo oliuarum dulci.

¶ Et dimittat oia salsa:sicut pisces ꝛ carnes salte ꝛ cō dimēta acuta cū aceto ꝛ aromatib⁹:ꝛ nō excedat in quā titate cibi:neq; comedat ante aduētum famis:nec come dat cibos se inuicē corrūpētes:sicut pisces ꝛ lac.

¶ Bibat vinuꝫ parū albū vel aureum vel medy colozis boni odozis:ꝛ in estate admisceatur ei aliquid aque.

¶ Dormiat septem bozis in die naturali capite bene ele uato in camera boni aeris vt supra dicitur:ꝛ si potest di mittat somnum meridianum:nec incipiat somnum nisi post assumptum cibum:ꝛ transiuerint saltem due boze. ꝛ primo dormiat super dextrum latus:ꝛ post primū dozmiat super sinistro.

¶ De bñficio vētris scio nām sibi sufficiēter respondere.

¶ Caueat nimium coitum iracūdiam ꝛ cogitationez ꝛ tri stitiam:ꝛ ista sufficiant de regimine.

Descēdēdo ad vsuꝫ medicinalē ꝺz in vere oī an no vsq; ad annuꝫ.4.4.m. etatis sue in pn̄o Aplis facere flōmiā de vena basilica exbēdo a.iiy.ʒ. vsq; ad.vi.sanguis:ꝛ vtēdo in die leui cōestiōe:ꝛ inde ad tres dies faciat flōmiā de vena cephalica capitis in latē sinistro:ꝛ sufficit exbē.iy.ʒ. ¶ Et post q̄ pausauerit ꝺua bus ꝺieb⁹ sumat būc syr⁹ q̄tuoz vicib⁹ in auroza. ℞. syr'. de fumoterre.ʒ.i.sy.de endiuia.sy.viol.afi.ʒ.ʃ.aq̄ bugloſ se:aq̄ mellisse.afi.ʒ.i.ʃ.ꝛ est syrup⁹ pro vna vice:sꝫ ops ta le sumi 4or vicib⁹. ¶ Sūpto syrupo sumat bāc medici nā. ℞. ꝓfectiōis amech descriptiōe p̄ posita a Mes. in antidotario.ʒ.iy.mane electe.ʒ.i.dist ēpa cuꝫ sero capno sumaī ꝺuab⁹ bozis afi ꝺiē:ꝛ nō comedat nisi trāsact⁹ sex bozis:ꝛ caueat bac die sibi a frigoze. ¶ Et silez purgatio nez faciat in pn̄o mēsis Octobzis sine flōmia. Jn itermedio tpe p totū mēsez Mady est ei vtile oī mane vl saltē in ꝺuob⁹ ꝺieb⁹ sel in auroza bibere.ʒ.x. vel circa aq̄ lactis capni in q̄ stetterit ifusus vn⁹ bon⁹ manipulus fumiterre per.xy.bozas:aut si ꝺ ꝺisplicet loco fumiterre bulliāt in aq̄ lactis.ʒ.y.folliculoꝝ sene:ꝛ postea colē. ¶ Itē si pu stule pseuerauerint in facie post purgatōez ꝓuenit ponē q̄tuoz sanguisugas quas ꝛ parui capitis collectas i bona aq̄ duas in vtroq; cozu frōtis:ꝛ duas sub mēto pmittē do eas debite ipleri:ꝛ post lauādo locū cū aq̄ tepida:ꝛ re gēdo regimine sanguisuge noto cuilibet medico ex 4o p̄. mi.ꝛ postea ꝓuenit ꝛ faciat fieri aquā ꝺe floꝛib⁹ fabaꝝ: ꝛ cum illa oī ꝺie laueī tota facies in mane.ꝛ 2o q̄n vadit ꝺozmitū vngaī cū vngūēto citrino ꝑm descriptionē Nicolai:qō vng⁹ ꝺz citrinū:q; cogī in pomo citri:ꝛ melius est recipe boc vnguētū a Venetys nō multū antiquum.

¶ Sꝫ pro rubedine illa que est in frōte. ℞. lytbargiry albificati.ʒ.y.amigō.dulciū.ʒ.i.aceti qō sufficit.fiat ad mo dū vng⁽ᵘ⁾:ꝛ liniaī sup locū. ¶ Oꝛ si ꝺ nō suffic. ℞. mellis ꝛ aceti.afi.ꝑtes eq̄les: farine lupinoꝝ ꝑté.io⁽ᵃᵐ⁾.baurach ꝑté ꝭ⁽ᵒˢ⁾:ꝛ fac bullire q̄sq; ingrosset ad modū vng⁽ᵘ⁾ ꝛ liniaī locⁿ. ¶ Et si itez ꝺ nō sufficit. ℞. radicis vitis albe.ʒ.y. olei.ʒ.vi.bulliāt sil lēto igne vsq; eq̄ oleū ingrosset ꝛ co leī:ꝛ cū illo oleo inūgaī locus rubedinis in nocte:ꝛ laueī in mane cū aqua decoctiōis furfuris ꝛ melliloti ꝛ ozdei.

¶ Pro illa vo rubedine que est in dorso facta flōmia ꝑm modū supradictū fiat supra locū lotura cū aq̄ in qua disolutū est salnitrū:ꝛ lauenī diligēter fricādo:ꝛ supponaī postea loco empl̄m de terbētina que sit gūmi granoꝝ vi ridioꝝ:nō de illa resina q̄ fluit ab abietib⁹ vel arboꝛib⁹: bēbitis a Venetys si diligēter puideatis:ꝛ tenēī ligata per septē ꝺies:ꝺeide iterū disoluaī ꝛ fricēt locus cū sale bñ ꝛ diligēter:ꝛ itez supponaī empl̄m nouū sille p vsq; ad tres septimanas:q; si boc nō sufficit in vltima deso lutione pūgaī locus cuꝫ acu:aut scarificēt cū rasoꝛio nō multū pfundādo:aut ponāt ibi vētose pūgēdo eas vt sanguis egrediaī:ꝺeide absterga sanguis:ꝛ fricēt locus cū sale:ꝛ ꝺimittaī ita per mediā bozā. ¶ Quo facto po naī sup loco boc medicamētuꝫ. ℞. tburis salnitri calcis viue.afi.ʒ.i.mellis.ʒ.iy.cere.ʒ.i.liquefiat cera:ꝛ pistanda pistētur:ꝛ postea ꝓficiant cum melle:ꝛ ponaī sup locū:ꝛ nō disoluaī vsq; ad tres ꝺies:ꝺeide disoluatur:ꝛ si ops itez pūgaī locus ꝛ laueī:ꝛ itez fricēt cū sale:ꝛ supponaī idē medicamētū alys gnque ꝺieb⁹. ¶ Et si vī illud me dicamētū ꝺebile ponaī ustud post punctuꝝ ꝛ lauaturā ꝛ fricaturā cuꝫ sale. ℞. pipis.ʒ.y.calcis viue.ʒ.iy.arsenici rubei:arsenici citrini.afi.ʒ.iiy.ꝓficiatur oīa cū melle cru ꝺo qō sit triplum pōdus eoꝝ:ꝛ fiat empl̄m sup loco:ꝛ te neaī gnque ꝺieb⁹:ꝺeide disoluaī ꝛ laueī locus cū decoctiōe melliloti:ꝛ furfuris:ꝛ itez fricēt cum sale:ꝛ tenea tur alys gnque ꝺiebus:ꝛ boc fiat vsq; ad.xx. ꝺies quater

innouādo

Digitized by Google

innouãdo:ꝛ ꝺ sufficẽ si est aliqua via ad ℔ remouẽduꝫ.
¶ Inueni tñ ab aliq℔ exprimẽtãtib⁹ illis pustulis faciei dici eẽ magis efficacie istã aquã liniẽdo oi sero locũ pustulaꝫ:ꝛ fit isto mõ. ℞. limature argenti optimi eris rubei ferri chalibis siue aççaru plũbi stãni cathimie argẽti cathimie auri thucie stozacis ꝛ calamite:de q̃lꝫ ʒ.i.ꝛ misceanꝫ sil⁹ ponanꝫ i vzina pueri q̃ sit duaꝫ lib.ꝛ sit puer ab 8° anno vsq; ad.ij.vel.i4.ꝛ ibi stet.4 ℈.bozas.postea exℏauꝫ puluis ab vzina:ꝛ reℏueꝫ vzina in vase vitreo magno:ꝛ ponaꝫ puluis statim in.y.lib.vini albi potentissimi clari modicũ calefacti:ꝛ ibi stet bozas.4 ℈.deide exℏauꝫ vino:ꝛ reℏueꝫ vinũ:ꝛ ponaꝫ puluis in vna lib.succi exℭti de berba ꝛ seie feniculi recẽtis sil:ꝛ vna lib.seis anheti:ꝛ stet ibi boꝫ.4 ℈.ꝛ tũc exℏauꝫ puluis ꝛ ponaꝫ in.y.lib.aq̃ di stillatiõis albuminũ ouoꝝ.q̃ albumia dissoluanꝫ postq̃ sint cocta idurãdo:ꝛ pistenꝫ ita q̃ fiãt sic̃ pasta:ꝛ ponanꝫ in alẽbico:ꝛ distillenꝫ:ꝛ in ista aq̃ stet vna die cuꝫ nocte sua:ꝛ postea exℏauꝫ ꝛ ponaꝫ in lacte mℓieris vn⁹ vℓ pliuꝫ q̃ pcẽ masculũ:ꝛ stet ibi vna die:ꝛ postea exℏauꝫ ꝛ ponatur lib.y. vini ℣milꝫ:ꝛ ibi stet bozis.ʒ.4.ꝛ postea oẽs iste ifusiões sil⁹ cũ pulueriḃ⁹ ꝑdictis cõmisceanꝫ ꝛ ponanꝫ in ilꝛo cuꝫ q̃ fit aq̃ vitis:ꝛ aq̃ que coℓℓr ponaꝫ in vase argẽteo bñ obturato:ꝛ si fuerit opportunuꝫ linℓatur loca ꝛ sta vt ops. Et ꝺ q̃ si ꝺ dicta aq̃ ꝺeꝫ 8ª pars.ʒ.in potu sel⁹ in septimana mirabiℓr ꝓfortat senes ꝛ melicos:ꝛ ego ꝓbaui q̃ ℔ mõ exℏibita nõ nocet:imo ꝓfert:ſ caueaꝫ nimia q̃titas ꝛ nimi⁹ vsus. ¶ In hyeme.n. vti oiḃ⁹.xv. diebꝫ sequẽtibꝫ ante cibuꝫ tyriaca est vtile valde:ſ ꝺimittat in tpiḃ⁹ calidis:ꝛ fumaꝫ quãtitas.ʒ.i.ſ.cũ vna.ʒ. boni vini.
¶ Item notetis q̃ vsus balneoꝝ sulfureoꝝ ꝛ aluminosoꝝ est ꝺoḃ vtilis in vere nõ ꝑmanẽdo i balneo diu ꝑ vices:ꝛ hec post purgatões ꝛ flõmiã supi⁹ dictas:ꝛ debetis luari in illis ieiuno ſtõcho:ꝛ post illõ redire ad lectũ ꝛ ibi sudare ꝛ tergi ſm opportunitatez ꝛ tẽpate comedẽdo regi ſm regimẽ supradictum in vita:ꝛ hoc regimẽ ꝺ̃ sufficere buic notabili viro robusto ꝛ bone habitudinis.

¶ De febre a cholera mixta. Consilium. CV.

NObilis ac strẽnuus armiger Nicolaus Urso de Perusio est ꝙualescẽs a febre chronica ꝓtinua q̃ pepẽdit a cholera mixta cũ flate vtroq; humoze exĩte vꝛpsm grosso.ꝛ a.ɼ.mẽsiḃ⁹ citra trib⁹ vicibꝫ fili febre laboꝛauit. ¶ Et iõ ne viteri⁹ in morbos ꝛcideret ꝺsiderat hẽ ꝓsiliũ attẽdẽdo q̃ est vir annoꝝ circa.xl. robust⁹ ſm nãs cõplonis parũ choℓice:ꝛ existimãdũ est q̃ ꝑp regimẽ ꝛordiatũ q̃ vtunt isti ꝺñi armigeri acciderit sibi isto ãno totiẽs febꝛis:ꝛ qz est a lõgis morbis vñr multiplicate mãe aduste:ꝛ nõ ḃs bonũ colozẽ:ꝛ ꝺubitat ne i splene ꝛ in epate remãserit aliq̃ ꝺebilitas vi q̃ ꝛdigeat vsu balneoꝝ:iter q̃ iudicio meo ꝙuenirẽt sibi balnea auinionis.
¶ Dabo igiṫ ꝓsiliũ sup vtraq; re incipiẽdo cum auxilio ꝺei ab aere semp bñdo mẽti q̃ ḃs cerebrũ bũiduꝫ nãlr.
¶ Sit aer sue habitatõis clarus euẽtat⁹ tẽpamẽto vicin⁹:ꝛ viteꝛ aerẽ nebulosuꝫ ꝛ multũ bũiduꝫ:ꝛ ꝑsertim bñtẽ vapozes ex aliq̃ cã fetidos:ꝛ caueat a vẽtis. ¶ Et iõ camerã bẽat iter duo solaria ad oziẽtẽ vel septẽtrionẽ aptã:et in tpe hyemis calefiat cũ igne lignoꝝ siccoꝝ:ꝛ ĩ tpe estatis tẽpeꝛ cũ stratura salicis ꝛ foliꝝ vitis:ꝛ arboꝝ ꝛ berbaꝝ frigidaꝝ:ꝛ oino q̃ulsq; sit bñ fortis ꝛ reꝺuct⁹ ad pristinã sanitatẽ:ꝛ caueat nimietatẽ frigoꝛis ꝛ caloꝛis.
¶ Cibus ei⁹ sit panis ex optimo frumẽto sui anni mũdo a superfluis:ꝛ electo ꝺe sana messe:ꝛ fiat farina mũda a furfure:ꝛ sit tẽpate fermẽtat⁹ ꝛ coct⁹ nõ nimis:ꝛ bẽat ad oẽs ꝺecẽ lib.paste ꝑmixtũ paruꝫ ꝺe mastice pulueriçata.ſ.ʒ. iiij.ꝛ fugiat panẽ açimũ:aut nõ bñ coctũ:aut nimiuꝫ fermentatũ. ¶ Carnes ꝺueniẽtes sunt pulloꝝ ꝛ gallinaꝝ ꝛ caponũ mediocriter pinguiũ:ꝛ iuuenũ pdictoꝝ ꝛ fasianoꝝ puaꝝ auiũ:sicut turꝺoꝝ ꝛ alaudaꝝ ꝛ mozaloꝝ:ꝛ silꝫ:ꝛ bedoꝝ lactẽtiuꝫ puoꝝ ꝛ vitulꝝ lactẽtiũ puoꝝ ꝛ caltratoꝝ annualiũ lepozũ capoloꝝ iuuenũ pipionũ volare ĩci piẽtiũ:ꝛ turturuꝫ nõ nimis pinguiũ. ¶ Et ex bis carnib⁹ eligat nõ multũ macilẽtas nec aiãlia ipinguata:ſ carneſ aliaꝫ sanoꝝ exercitatoꝝ:ꝛ ꝑcipue q̃ sunt in añrioꝛi pte ꝛ in ꝺextro lat̃:ꝛ sint carnes nõ pinguedo vel caro lassa:ꝛ fugiat carnes veteres nouiter natas:porcoꝝ ꝑsertiꝫ nutritoꝝ in ꝺomo:auiũ aq̃ticaꝝ sic̃ anseꝛũ mergoꝝ ꝛ anatũ:ꝛ silꝫ. ¶ Et oia interioꝛa aialiũ ꝛ capita ꝛ colla nisi forte epar galline vel pulli:aut gallo℞ testiculos gb⁹ vti põt secure. ¶ Oua gallinaꝝ recẽtia ꝙueniũt capiẽdo vitellos nõ albumẽ:ꝛ sumanꝫ cremẽtia nõ idurata:ſ anseꝛũ ꝛ anatũ oua sunt mala. ¶ Laseus viteꝛ ꝛ sanguis aialiũ. Lacte vti põt ſ cũ modis q̃s ꝺicã in spali suo caplo.
¶ Pisces oẽs viteꝛ. si tñ aliq℔ vti velit sint puiꝛ ex flumie petroso:aut libo mariꝛ:aut ꝺolpholoso:ꝛ sint squamosi. Bz meli⁹ oino est nullũ ex eis sumẽ. ¶ Herbaꝝ ꝙuenit vsus ℔ mõ:q; põt vti ferculo ꝺe bleta ꝺe spinachys cũ mẽrba feniculo petrosilino oꝛigano calamẽto pulegio hyssopo cunella roſmarino saluia:ꝛ talib⁹ oꝺoꝛiferis:sed salaticia cruda nõ sumaꝛ mõ tuscoꝝ:nisi in estate vteꝛeꝛ tpe magni estus lactuca ꝛ endiuia ꝛ cicoꝛea. ¶ Ex oleribus ꝛ radicib⁹ põt vti caroto siue paſtinacha rubea:ꝛ rapis ꝙuenieter elixatis ꝛ enula:ꝛ in estate medulla citrulli ꝛ pua q̃tate melonũ. Bz pozrũ allia raffanũ cepas:et sillia acrumina:ꝛ cucurbitã:ꝛ melongenã oino ꝺimittat: cappares aũt põt sumẽ. ¶ Ex fructib⁹ aũt recẽtib⁹ ꝛ siccis gbusda perſicis ꝛ pucis ceraſis:ꝛ iuiubis ꝛ mozis vti põt. post prãdiũ amigdalis ꝺulcib⁹ cuꝫ ꝙucharo citonys coctis:ꝛ piris coctis cum anisoſ:aut feniculo neſpillis soꝛbis granatis:meliꝝ tñ est vt fruct⁹ ꝛ olera ꝺimittatur:aut paꝝ ꝺe eis sumaꝛ via cibi. Fungos ꝛ tubera oino ꝺimittat. ¶ De granis põt fercula facẽ ex granoꝝ farina sicut amido farre oꝛdeo:ꝛ est optimũ q̃n ꝺecogꝛ cũ carne miliũ ꝛ farina ciceꝝ:ꝛ lẽtib⁹ vti põt ꝛ bꝛodiũ ciceꝝ albuꝝ ꝛ rubeoꝝ:riço ẽt cũ carne pingui cocto q̃nq; põt vti. Sed victualia ꝺe pasta farine fruméti ꝺimittat sicut laganas pastillos:ꝛ siliã. ¶ Carniuꝫ ꝓparatio oiḃ⁹ pẽlatis est melioꝛ elixatura q̃ assatura aut friꝛtio. Bz si assuꝫ comedit sit illud q̃ non tardone sit ꝛ pte aduste:ꝛ q̃ nõ cum lardone salito fuerit ꝺitus nec ꝙllo mõ suffocata comedat sicut artocleas ꝛ cruſtatas:ꝛ siliã cum suffocatoꝛio:ꝛ cũ sint ꝺiuersa ꝓponat subtilia grosſis. Nõ comedat in eadẽ vice multa cibaria varia:sed ꝺe vna manerie pro vice.
¶ Et oino caueat a nimia repletione:ꝛ q̃ in 2ª vice nõ comedat nisi ꝑm cibũ bñ ꝺigesserit:ꝛ nõ plimuꝫ bibat.imo sit parcitas in cibo ꝛ potu oino q̃tũ põt cũ ꝓstãtia vtutis tolerare. ¶ In sapozib⁹ viteꝛ bñtia sapozes acutos:ꝛ nõ sumat aceto sum:aut aceti ꝛ arãcy ꝛ silꝫ:ꝛ gaudeat mediocriter ꝺulcib⁹:ꝛ illis vtaꝛ. ¶ Lando vt bis in ꝺie comedat:sed minus in sero q̃ in mane q̃si ꝺe ʒ⁹ pte:ꝛ bibat minꝰ:ꝛ ꝺimittat ferculũ in sero:ꝛ semp comedat actu calidũ in hyeme ꝛ in estate pauce calitatis:ſ nunq̃ ꝛgelata ꝛ frigida nisi in estate calida:nec poteꝛ aquã vehemẽter frigidã:aut vinũ:ſ caloꝛ aliquaℓr eas ab extrema frigiꝺitate remoueriꝛ:nec tñ vsq; ad tepiꝺitatẽ ꝺuꝛꝛerit.
¶ Sitq; potus suus vinũ rubeum medie vinositatis:ꝛ tẽpoꝛe estatis tẽperatum cuꝫ aqua que si eẽt cocta esset melius:ꝛ in hyeme temperetur minus.
¶ Cõuenit sibi ꝑ nũc in mane exerceri exercitio nõ valde fozti.ſ tñ ita vt aliq̃ℓr calefiat:sed paꝝ ꝛ paulatim ol ꝺie aꝺꝺat in exercitio quousq; veniat ad foꝛtitudinem:ꝛ

Digitized by Google

robur nō trāſcēdēdo in boc tpe principiuz calefactionis: nec faciēdo fortē exercitiū: ſed nō dimittat quin aliqua liter ambulet quātum pōt abſqz labore.

¶ Sz pro eūone corpis ⁊ repletōe ops ꝓſiderare ꝙ nunq̄ dz repleri ad ſaturitatē: qz comedē nimis ꝑparat ad reci diuā. ¶ Et ops ꝙ ꝓuideat omni die bre bñficiū vētris: ⁊ iſtud ſit vel comedēdo in mane ferculum de volubili magna vel de extremitatib⁹ lupulloꝝ vel de mercuria li: aut faciēdo cliſtere cōe: aut ſumēdo ante cibum aliqd de māna vel pulpe caſſie: ⁊ in boc nō ſit negligēs.

¶ In ſomno ops ꝙ parūper ſit longioꝝ q̄ in ſanitate: et ſi poteſt de nocte aut in mane ante tertias. ⁊ ſit incipiendo duab⁹ horis poſt cenā getus abſqz iterruptiōe ꝑ ſup dex tro latē: ⁊ poſt p̄m ſomnū ſup ſiniſtro: ⁊ in mane ſup dex tro: ⁊ ſit corpe bñ eleuato verſus ſupiora: ⁊ bñ coopto ⁊ ſomnū diurnū aut trāſeūtez octo horas in die nāli viter: ꝙ ſi aliter fieri nō pōt: poſt prādiuz incipiat ſomnū trib⁹ horis poſt cibū q̄ſi ſemiſedēdo: ⁊ dormiatis q̄uſqz excite tis p vos ips: ⁊ ſm ꝙ vtus fortificaī paulatim redeatis: ⁊ reducamini ad veſtrā diſpōnem ⁊ ꝓſuetudinē nālem.

¶ Et in accūtib⁹ aīe ops vitare tediū ⁊ irā ⁊ triſtitiā ⁊ acidia ⁊ vſum venereoꝝ. Jſta. n. ꝑpe opponunt virtuti ſue exiccādo ⁊ exterminādo. Et hec ſufficiāt de regimine.

Geniēdo ad medicinalia: qz nō obſtāte ꝙ plurib⁹ dieb⁹ ſatis fuerit parcus in cibo ⁊ potu: tñ fere oi die ſudat puto ꝙ ops eū eūari paulatim ⁊ ex iter uallis. Eūones aūt debēt eē cū medicīs bñdictis ſīc mā na de qua pōt ſumere. ʒ. y. pro vice diſtēperādo cū decoctiōe violaꝝ ⁊ pruneꝝ ⁊ aniſoꝝ ⁊ ligritie: aut pulpe caſ ſie: de qua pōt ſumē. ʒ. x. pro vice cū ſiki decoctiōe: aut aq̄ lactis capni de qua ſumat. ʒ. x. vſqz ad lib. i. ⁊ ſi non ſuffi cieter ſoluit ifundat in ea folliculoꝝ ſene. ʒ. i. ꝑ noctē: ⁊ in mane coleī ⁊ bibaī aut ifuſiōe reubar. vſqz ad. ʒ. i. cū pau ca ſpice. ⁊ qdcūqz boꝝ fuerit puto ꝙ ſi de. x. dieb⁹ i. x. pur geī q̄uſqz videat ꝙ non ſupabūdādo in cibo vel potu. tñ adhuc ſudat: ſz qñ deficit ſudoꝝ tūc eſt bonū ꝙ dimittat purgatiōes. ¶ In dieb⁹ aūt qb⁹ nō purgaī videī mihi ꝙ bonū eſt ꝙ vtaī iſta ꝓfectiōe. ℞. ſpēz diarodon abatis. ʒ. i. ſpēz aromatici roſ. deſcriptōe Hal. ʒ. ſ. ſyrupi ro. q̄tū ſufficit: ⁊ fiat ꝓfectio in foꝛa elary de qua ſumat. ʒ. i. ſ. ꝑ vice trib⁹ horis ante prādiū. ¶ Jtē nō eēt ei inutile oi ſe ptimana ſemel igredi tinā aque calide decoctiōis malua uiſci ⁊ melliloti: ⁊ ibi mozari aliquātulū ieiuno ſtōcho: ⁊ poſtea ingredi lectū ad ſudādū: ⁊ poſtea facere ſe bñ ter gere: nō expectando tñ nimium tēpus in balneo. Et hec videtur mihi ſibi ſufficere pro nunc.

¶ Sz tñ omni anno in vere deberet purgari iuxta pitias pātis medici. qz enim vario regimine vtī nō bñ iudica re poſſum quales humores abundāt. mihi tñ eſt viſile ꝙ ſumat ſyrupuz acetoſum ſimplicē: ⁊ ſyrupū de biſantys ⁊ mel roſatū colatū. añ. ʒ. ſ. cū. ʒ. iy. aque feniculi ſex die bus in mane. ⁊ poſtea purgādo ſe cū hac medicina eēt ſi bi vtile. ℞. reubarbari. ʒ. y. turbith. ʒ. i. çinçib. ℈. i. ſpice. ℈. i. infundāt̄ in. ʒ. v. aque gūmi ⁊ apij per octo horas. ⁊ poſtea coleī ⁊ bñ exprimaī: ⁊ in colatura addaī māne electe. ʒ. i. pulpe caſſie. ʒ. i. ⁊ fiat medicina.

¶ Si vo vadat ad balneuz Ziuinionis anteq̄ illuc vadat purgeī ſemel cū ſero capno. ʒ. v. in quo infundaī reubar bari electi. ʒ. i. ⁊ ſpice. ℈. ſ. ⁊ poſtq̄ eſt in balneis nitaī in mane anteq̄ balneum ingrediaī bre bñficiū vētris: ⁊ vi deat ꝙ bñ digeſſerit: ⁊ bis obſuatis igrediaī q̄to magis tēpeſtiue pōt. ꝑmo in loco minus calido: deide paulatim accedat ad locū calidioze: ⁊ cū ibi ſteterit parūper nō ex pectādo tediū redeat ad locū minus caliduz: ⁊ inde bene coopt⁹ vadat ad lectuz: ⁊ ibi ſudet: neq̄ ſurgat niſi ceſſat ſudoꝝ ⁊ faciat ſe bñ fricari: ⁊ non comedat niſi poſtq̄ ca loꝝ geuerit. ¶ Ips aūt mozādi in balneo ꝑ vice eſt ſm ꝙ pōt tolerari ſine moleſtia et anxietate vſqz ad horam vnā: vel vnā ⁊ dimidiā ⁊ non plus. ⁊ ſit̄ in ſero nō ingre diaī balneū niſi poſtq̄ digeſſerit: ⁊ ſufficit in ſero mozari ante cenā ꝑ mediā horā vel parū plus: ⁊ ops comedē eli xa vt venter ſit magis lubricus: ⁊ bibere vina pancifera tēpata cum aqua: ⁊ in balneo nibil comedē vel bibere ⁊ ꝓuidē ꝙ omni die habeaī bñficiū vētris ſi nō cum alio cuz aliq̄ cliſteri lenitiuo: ⁊ ſi nō ſumat medicinas: nec vta tur venereis: ⁊ ſter in gaudio ⁊ ſolatys vſqz ad dies gn / decim: ⁊ hec cum auxilio dei puto ſibi ſufficere.

¶ De febre continua. Conſilium. CVI.

Ro quadā dña de Vigleueno q̄ paſſa eſt febrē per tres meſes: et inuadit eā q̄tidie cuz frigoze: ⁊ etiā cū catarro ſalſo deſcendēte a capite. ¶ Primo ꝓſideret horā acceſſionis: ⁊ ſi incipit frigus extremita tū hora. xi⁹. vel circa horā ſui prādy eſt iter. 15. ⁊. 16. ⁊ ho ra cene ſi poſſet expectare eēt melioꝝ poſtq̄ incipit decli natio: qō ego puto eē poſt horā 7^am noctis: ſz ſi hoc vī dif ficile tunc circa 2^am horā comedat aliqd leue: pura ptiſa nā ordeaceā factā cū brodio pulli: ⁊ circa horā 8^am bibat brodiū pulle diſcocte: ⁊ exꝑſſe cū pāno circa q̄titatē. ʒ. v.

¶ Sz prādiū ſuū dz eē de pullo ꝓtuſo oino in quātitate qua digeratur: ⁊ poſt pōt ſumere de pane in aqua carnis obediēda aliqua oſſicula pulli. ¶ Item ſemp cuz pullo cuius brodiū habet comedē vel bibere dz bullire multū de lactuca: ⁊ ſi in nocte qñ cena comederet paruz de illa lactuca cū agreſta nō cum aceto nō eſt malū: ⁊ ſi non bñ dormit dz addere loch papaueris taz in cōtuſo qō ſumit de mane q̄ in ptiſana quā ſumit de ſero.

¶ Pot⁹ eius ſit aq̄ ordei cuz ſuccharo aut cū iulep viola to: ⁊ in tpe prādy vel cene melius eſt vinū albū clarū nō multū potēs tēperatū cum aqua cocta ſuccharata.

¶ Purgeī aūt ſic. ℞. ſy. de biſantys. ſyrupi viol. añ. ʒ. iy. aq̄ bugloſſe: aq̄ endiuie. añ. ʒ. vi. fac ſy. pro 4.^or vicib⁹: bi baī hora 7ª tepidus. ¶ Jtē ℞. pulpe caſſie. ʒ. vi. agarici. ℈. iiy. ſalis gēme. ℈. i. infundaī agaricus in oxymelle p mediū dieꝝ: poſtea caſſia ⁊ agaricus diſtēperenī cū deco ctione pectoꝛali: deī in potu hora. io^a. ⁊ poſtq̄ biberit co medat aligd de pomo vī de piro vī de citonio ad phibē dū vomitū: ⁊ dozet panē açimū in ſuſuz in aceto. ¶ Jtē ℞. pillaruz bichichiaꝝ. ʒ. i. pro tenēdo in oze iter genā ⁊ dentē vnā pro vice multis vicib⁹ in die. ¶ Jtē ℞. diaco dion. ʒ. iiy. pro tenēdo in oze poſt cenā ad q̄titateī auella ne ꝑ vice. ¶ Jtē ℞. aloes turbith. añ. ʒ. y. agarici. ʒ. i. dia grid^y. gra. vi. çinçib. ℈. y. ſalis gēme. ℈. i. maſticis. ʒ. i. ſ. ꝓfice pillas cuz ſucco endiuie: ⁊ ſumat. ʒ. i. pro vice boza decima oi ſeptimana ſemel. ¶ Jtē ℞. butyri recēt: olei viol. olei amigd. dulciū pinguedis anatis. añ. ʒ. i. olei de li lio. ʒ. ſ. cere paꝛ: ⁊ fac vng^m q̄ inūgaī totū pect⁹ mane ⁊ ſe ro: ⁊ tor^loc⁹ doloꝛis. ¶ Jtē oib⁹ duob⁹ dieb⁹ ſemel faciat cliſtē cū lib. i. ſucci blete: ⁊. ʒ. iy. olei viol. ⁊ duob⁹ vitellis oui: ⁊. ʒ. y. ſalis vna boza ante prādiū. ¶ Jtē in tpe frigo ris ꝑperet calefacē ſe cū pānis ⁊ alys oppoꝛtunis: ⁊ nō bi bat ⁊ nō comedat: ⁊ nō dormiat vſqueq̄ eſt bñ calefacta. ¶ Jtē in mane añ cibū fricet leniter cū mātili leni calido totuz coꝛpus. ¶ Jtē poꝛtet res pro ꝓfortādo. vz man⁹ chii ⁊ iulep: ⁊ cozīādri ꝓfecti. ¶ Jtē ℞. olei de ſpica: olei maſticini. añ. ʒ. i. vini boni rubei. lib. ſ. gariofil. maſticis. añ. ʒ. i. calami aromatici: cypi roſarū. añ. ʒ. ſ. bulliāt vſqz ad vini ꝓſumptiōez: poſtea coleī ⁊ exꝑmaī bñ ⁊ in cola tura addaī gallie muſcate. ʒ. i. cere qō ſufficit: ⁊ fac vng^m molle pro ſtōcho, ⁊ iſta puto ſibi cū dei laude ſufficē.

¶ De con-

Digitized by Google

¶ De continua flegmatica cui parum cholere est cõmixtum. Consilium. CVII.

ASte iuuenis patit febrẽ flatica ꝓtinuas a flate cui parum cholе est cõmixtũ: ⁊ est in augmto cũ istãtia vigiliaꝝ ⁊ dolcẽsu büiditat⁹ viscose ꝑ cãnã pulmonis incitãte ad screatũ: ⁊ qñq; irritãte ad vomitũ cũ deiectõe appetit⁹: ⁊ debilitate stõchi retẽtiue: vñ facile dormit: ⁊ patit fluxũ mixtũ ex diarico ⁊ liẽteri co cũ ingetudie ⁊ p̃n⁹ exacerbatõis circa. xxiij. hozã: ⁊ icipit hora 4ª getari. deide itez ỏ mane dz igetari vsq; ad tertias. virt⁹ aũt vitalis ⁊ motiua ỏbiles sũt valde: ⁊ sit nõ est valde molesta vrine grosse paꝛ qd bñtis citrinitatis: ⁊ vt ferẽ cũ hypostasi mucilaginosa. ¶ Ex qb⁹ ꝑs p̃ vacãdus eẽ ꝓfortatõi vtutis vitalis. 2º ꝓfortatõi stõchi. 3º digõni materiei ⁊ eũoni. 4º absterſioni intestinoꝝ. 5º illi catarro. vomitus aũt si nõ sit plus ꝙ audiam ops potius augere: sed somnũ oporter ꝓuocare.

¶ Quãtũ ad p̃mũ dz ponẽ ad coz ⁊ inouare q̃tuoz vl̃ qnque vicib⁹ añ cibũ B epithimũ. ℞. rosaꝝ flozꝝ bozagis ⁊ buglosse mellisse mẽthe ficce. añ. 3. i. cozticũ citri. 5. iij. gariofiloꝝ macis cinamõi been albi ⁊ ru. se. basilicõis çedoarie dozonici gallie musc. añ. ℈. y. sãdaloꝝ al. ⁊ ru. cozallorus ru. añ. 3. 5. aq̃ buglosse: aq̃ mellisse. añ. 3. vi. aceti. 3. i. vini maluatici. 3. y. misce: ⁊ ifundaꝛ in eo petia q̃ teneaꝛ in manib⁹ quousq; tepefiat: ⁊ apponaꝛ cozdi: ⁊ hoc idẽ epithima ſm ptẽ teneaꝛ in ampulla ⁊ sepe odoreꝛ. ¶ Jtez ℞. margaritaꝝ. 3. y. hyacintoꝝ granatoꝝ çafiloꝝ rubinoꝝ. añ. 3. i. folioꝝ auri puriſſimi nuũ. xvi. fiat pluis subtiliſſim⁹: ⁊ de isto puluere semp qñ cibaꝛ ponaꝛ. ℈. 5. ꝓ vice in suo ꝓtuso vl̃ distillato. ¶ Jtẽ iaceat in camera in qua sit ignis cõtinu⁹ vt tẽperet ⁊ ponãtur in eo cortices citri in multa quãtitate vt been redoleat.

¶ Jtẽ cib⁹ suus dz eẽ ad min⁹ bis in die B ordie. p̃ cõedat circa. 3. y. diacitonitẽ cũ çuc⁹ vl̃ pulpe citonioꝝ assate: ⁊ si ops mollificeꝛ diacitonitẽ pistãdo in mortario cũ pauca mina: quo sũpto modicũ stãdo bibat ꝓtusũ distẽpatũ cũ brodio bói capõis ꝓsupti in decoctõe: ſz caro ꝓtusi sit caro pulle nõdũ ouificãt⁹: ⁊ si postea velit aliqd masticãdo cõedere põt cõdere duo vel tria paria testiculoꝝ galloꝝ q̃s poterit inueniri in bospitys: ⁊ silr sumat in cena: ⁊ si pt de eis sufficiẽter sumẽ nõ idigebit vitello oui ⁊ caro iuule tule pdicis ẽ melioꝛ carne pulloꝝ: ⁊ silr si velit cõedere minutas auiculas q̃ capiũt in sepib⁹: ⁊ si vꝛ pñti medico ꝙ sufficiat sumẽ bis in die sumat hora 5ª noct⁹: ⁊ ỏ mane post tertias. ¶ Si aũt videreꝛ ꝙ idigeat refectiõe: tunc põt digesto ꝑ cibo bibẽ sel. ℥. iij. b⁹ syrupi. ℞. aq̃ distillatiõis capõis lib. i. aq̃ plãtagis. ℥. iij. miue sine spẽb⁹. ℥. vi. misce ⁊ clarifica: ꝙ si vꝛ pñti medico ꝙ vt⁹ idigeat. ℥. iij. bui⁹ syrupi misceaꝛ. ℥. 5. vini odoriferi. ¶ Potꝰ aũt eꝛ sit vinũ rubeũ clarꝛ medie vinositatis ꝓmixtũ cũ aq̃ extinctiõis chalibis. Et noteꝛ ꝙ oẽs sui cibi coquanꝛ cũ dicta aqua extinctiõis chalibis ⁊ potet paꝛ q̃tũ est ei possibile quousq; fluxus restringaꝛ.

¶ Ꝓo scdo p̃cipali sp añ cibũ ꝑ mediã bozã fometeꝛ p̃ stõch⁹ B mõ. ℞. myrtillozꝝ sgnãti berberi gariof. mẽthe ficce absinthy rosarus. añ. 3. iij. vini rubei stiptici lib. vi. fac bullire lẽto igne ꝑ q̃rtã ptẽ hore: postea in B vino ifundaꝛ spõgia ⁊ exꝓmaꝛ iter duo ꝛcisoria ⁊ cala põaꝛ super stõcho: ⁊ cũ icipit frigescẽ inoueꝛ: ⁊ B fiat qnque vicib⁹ q̃ fcõ iungaꝛ stõch⁹ cũ isto vnguẽto actu calo. ℞. gariof. sumach acbacie masti. añ. 3. i. ꝓtũdanꝛ grosso mõ: ⁊ builiãt cũ lib. i. vini stiptici. ⁊ 3. iij. olei masti. lento igne vsq; ad vini ꝓsuptiões: postea coleꝛ ⁊ in colatura addaꝛ acbacie landani cere. añ. 3. i. 5. fiat vng⁴: ⁊ post vnctões pluerizeꝛ sup vng⁴ puluis gariofi. ⁊ thuris ⁊ masticis eq̃lib⁹ ꝓtib⁹.

¶ Ꝓpter 3ᵐ p̃cipale si vomit sine difficultate i sero circa bozã. xxiij. deꝛ sibi bic syrup⁹. ℞. radicus raffani. ℥. y. se. raffani. 3. y. aq̃ lib. i. 5. builiãt vsq; ad medietatis ꝓsumptiões: postea coleꝛ ⁊ addaꝛ mellis ro. colati. ℥. iij. ⁊ est ꝑ duab⁹ vicib⁹: bibaꝛ tepidus: ⁊ paꝛ post: aut cũ digito: aut cũ pẽna vomat: ⁊ B q̃tidie fiat si nõ moleste vomat non obstãte liẽteria in hyeme: qz nõ facio ad eũandũ mãs in itestinis exñte: ſz ad alias itentiões vl̃ fiat bis vomit⁹ ex iteruallis q̃rtãdã diez. Oꝛ si vꝛ ꝙ nõ integre vomat loco mellis ros. põaꝛ oxymel simpleꝛ. ¶ Scõo ad eãdẽ intẽtionẽ in mãe sumat bũc syr⁹ trib⁹ horis añ cibũ. ℞. mellis ro. colati ⁊ syrupi de bisantys. añ. 3. vi. aq̃ plantagis. ℥. iij. aromatiçeꝛ cuꝫ pauco cinamo. ⁊ est ꝑ vna vice. ¶ Et si vt⁹ tolerat ẽt durãte B fluxu eũandus est ꝑ iterualla cũ bꝰ medicina. ℞. passulaꝝ. 3. y. mirabolanoꝝ ẽbu. ⁊ emblicoꝝ. añ. 3. iij. ꝓtũdaꝛ grosso mõ ⁊ builiãt lẽto igne cuꝫ aq̃ lib. 5. ⁊ si eẽt aq̃ apy: vl̃ aq̃ endiuie eẽt melioꝛ: postea coleꝛ ⁊ in colatura. ℈. in medietate eiꝰ ꝓo vna vice: addaꝛ reubarbari optimi. ℈. iij. spice. ℈. 5. vini albi odoriferi ℥. 5. ⁊ sumaꝛ totũ i suba: neq; ꝑ nũc vꝛ mihi trãseũdũ ad fortiores medicias nisi fortassis pñs medic⁹ sparet ꝙ bñ retineret ⁊ nõ vomeret medicinã cõpositaꝝ ex agarico ⁊ reubar. añ. ℈. y. in dcã deco ctiõe cũ suis cozrectiuis. ℈. sal gẽma ⁊ spica. Oꝛ si dubitaꝛ ꝙ medicinã distẽpatã vomat: tũc dz sumi reubarbaꝝ supradcã: ⁊ ꝑfici cũ syr⁹ rosita ꝙ fiat ad modũ paste ⁊ dari ad deglutiẽdũ ip̃s iuolutus in nebulis vl̃ in scalet⁹ ne abominẽt: ⁊ nõ ꝑtermittatur si vt⁹ tolerat ꝙ euacueꝛ: qm̃ est radix curatiõis eius.

¶ Jtẽ ad eãdẽ itẽtiões dz añ cibũ fricari cũ mãtilib⁹ le nib⁹ calefact⁹: ita tñ vt nõ eueẽt ⁊ fricenꝛ crura ⁊ coxe ⁊ brachia ⁊ spatule ⁊ nates ⁊ pect⁹ ⁊ vẽter: ⁊ postea cap⁹ ⁊ ñ sint fricatões dure: ſz lenes durãtes p̃ mediã bozã i toto.

¶ Ꝓo 4ª aũt re vtile est oĩ die qñ nõ sumit medicinam añ q̃ de mane icipiat fomẽtare stõchũ facẽ clistere cum lib. i. 5. aq̃ ordei: ⁊ ℥. y. mellis ro. colati: aut çucchari rub. quousq; ꝑseuerat fluxus: nec ponaꝛ aliqd in clistere.

¶ Ꝓo 5º p̃cipali res illa sõni nõ vꝛ negligẽda: ⁊ icipiat p̃ semp añ prãdiũ ⁊ añ cenã: qñ dz lauare manꝰ ⁊ lauet sibi brachia a cubit⁹ ifra ⁊ manꝰ ⁊ faciẽ nõbili spatio cũ hac decoctõe. ℞. foliozꝝ lactuce lib. i. capitũ papaueris nũero xy. anbeti. ℳ. y. violaꝝ flozꝝ nenufaris: se. lactuce. añ. ℥. i. flozꝝ camomil. ℥. iij. ꝓtũdatur grosso mõ ⁊ builiãt in aq̃ sufficiẽti lentissime ꝑ bozã: ⁊ cũ ista fiat lotio supradicta mane ⁊ sero. Oꝛ si nõ vꝛ ipsim̃ addaꝛ in decoctõe cortices mãdragore. ℥. i. 5. ⁊ si bec nõ sufficiũt semp cũ suo ꝓtuso ponaꝛ lac qõ exbib de. 3. y. ſe. papaueris ꝙ alias aut detur statiꝫ post cibũ syrupi de papauere. ℥. i. 5. ⁊ builiat semen papaueris in petia alba pãni lini cum suo pullo qñ cogt.

¶ Oꝛ si B nõ suffecerint iungaꝛ post cenã loco pulsus in timpozib⁹ cũ isto vng⁰. ℞. olei mãdragozini: aut olei de lactuca. ℥. y. myrre croci opy. añ. ℥. i. cozpozenꝛ optime in mozt ario q̃tũ est pole. deide cũ pauca cera fiat vng⁴: ⁊ si B nõ sufficit post cenã in vtraq; aure distilleꝛ gutta vna eiusdẽ vnguẽti. ¶ Noteꝛ tñ diligenter ꝙ si põt fieri ab istis vnguẽtis est abstinẽdũ: ſz vbi penit⁹ nõ dozmiet nõ solũ esset iungẽdũ caput: sed si ops ante cenã loceꝛ: ita vt possit recipere embroca cadẽs ab alto: ⁊ fiat embrocatio lanãde superius descripte ꝓ brachijs ⁊ facie.

¶ Ꝓo illo vo catarro stimulante ip̃m in gutture: puto ꝙ bonũ est ei tenere sepe in oze de diadragãto frido ⁊ pmittere paulatiꝫ eliq̃ri: aut tenẽ sub lingua vnã pillaꝫ bichichiã cõis descriptõis: magis tñ apõ me: ⁊ ꝓo isto catarro ꝓo fluxu ⁊ ꝓo somno ꝙocãdo ꝓuenirẽt ei diacodion purũ factũ cum çuccharo albo ſm descriptionẽ Mesꝛ.

Digitized by Google

in tractatu de loch: aut loco eĩ loch de papauere retētuz in ore. ¶ Et si aliquã vult ꝓfectõez delectabilẽ post cibũ aut añ cibũ ꝓueniret ei cozãdra ꝑpata ꝛ ꝓfecta cũ ꝙc: cbaro añ cibũ ꝛ in medio ꝛ post. ¶ Oꝛ si nõ ꝑt bñ masticare fiãt morselli ex puluẽ cozãdri ꝛ ꝙc. ¶ Cõuenit ẽt ei cũ.3.5.puluerisꝛ cozdialis supi⁹ descripti:ꝛ lib.i.ꝙccbari albissimi: facẽ ꝓfectões in romulis:de q̃ põ:ꝛ añ prãdiũ ꝛ post:ꝛ qñ idigeret ꝓfortatõe audacter sumẽ. ¶ Itẽ babito respectu ad fluxũ vẽtris nõ ds oenegari sibi ꝙccbaruz rosꝰ. verꝰ añ cibũ:aut diacitonitẽ cũ ꝙc⁹. Et ista puto ꝓ nũc ſm informatões mibi traditã sibi sufficere.

¶ De morsu ꝑtis aspidis mltũ dotrẽdi. Cõsi. CVIII.

Cara cuiusdaz boꝛis morsi a serpẽte venenoso. Laꝑsit õ glioso ꝛ sublimi: q in oib⁹ mãifestat gliã suã: cõposuit boiez pfectã creaturã:ꝛ ordinauit oĩa ad illuz:ꝛ posuit in serpẽtib⁹ insidias ad eũ:ꝛ creauit res adiuuates a morsib⁹ pluz ex illis:vt in ꝺ ostẽderet potentiã sue maiestatis:ꝛ vt faciat nos cognoscere vtilitatẽ corpis nostri:ꝛ affectare aĩaz pfectiones nraz: quas ipse solus pficit:ꝛ sit benedictus.

¶ Peruenit.n.ad me iuuenis qdã de seruis dei qui babitat in mõte sterili ꝓuato ags ꝓpe Perusiũ in fine July in boza nona morsus fuit a serpente nõ magno in pede a latere sinistri ꝓpe talũ in loco expãsioꝛis vene sciatice: ꝛ ꝙ valde cito sensit õfectũ in corde ꝛ cerebꝛo suo: ꝛ ipe fecit sibi ligari supꝛa locũ morsure ne ascẽderet venenũ: sz cito dissoluit ligaturã. ¶ Uenerũt g̃ nũtij stati ad me ſ.post. vŋ.vł.viŋ.boꝛas ꝛ narrauerũt mibi euẽtũ ꝛ ꝙ infirmꝰ iacebat:q̃si sine sẽsu:ꝛ motu cũ ꝓmutatõe pulcbritudinis:ꝛ casu palpebꝛaz:ꝛ ꝙ ꝓdixerat patiẽs defectum sui cordis ꝛ cerebꝛi:ꝛ sui totiꝰ corpis. Cũ g̃ audiui bec dubitaui fozriter de sui salute ꝛ iudicaui serpẽtem fuisse de ꝓauis surdis:ꝛ iam pueniſſe venenuz ad coꝛ ꝛ ꝑncipalia eiꝰ. Subito tñ feci subueniri cũ tyriaca cõi ꝛ scarificatõe ptis:ꝛ motu butyri nõ recẽtis. ¶ Et ꝑcepi serpẽtẽ quem occideꝛat portari ad me ꝛ portauerũt illũ mozuũ: ꝛ cuz ego vidi terruit me.erat.n.lati capitꝭ ꝓcedẽs igrossando cũ cauda bzeui:ꝛ acuta q̃titas eiꝰ erat paꝛ vltra cubituz niger in oĩ sui pte:sz sua nigredo adbuc aspgebaꝛ nigerrimis maculis: fuit g̃ fic iudicaui de gñe aspidũ surdoꝛ.

¶ Rediẽs g̃ ad zm cañ. scie intẽdi ifirmo ad ꝓfortãdũ coꝛ eiꝰ ꝛ ad extirpãdũ venenũ ꝛ ad resistẽdũz ei cũ oĩ cozrũpente:ꝛ ad extirpãdũ illud cũ tyriacis appꝛopatis vipis: de quoꝛ fũma sunt ipsi serpẽtis surdi turcone. Et intẽdi ad attrabẽdũ venenũ ad exteꝛioza ſm ꝙ potui. Subito g̃ fecimꝰ ei dari tyriacã tãtũ vt dixim⁹ que coꝛ venenati boĩs ꝓfortat:ꝛ feci ꝺ ea poni ad ptes cordis: nec inuenes inexpti dubitẽt applicare tyriacã. dicẽdo ꝙ ipa pellit intus venenũ. Naz tyriaca magna ẽt si ponat ex iuuat coꝛ vt defendat se a venenis:ꝛ occidat tyriaca venenũ:ꝛ etiã ꝙ si ponat ex pellit eũ:ꝛ ẽt si ponat intra. Et laudabilis beꝙar in pustulis ẽt venenosis põit ad ex tyriacã:ꝛ multe ẽt res sunt q̃ itra posite valẽt in venenis: sic dicit Aui. de bedegar.ꝛ cũ dabat tyriaca fecimꝰ apponi vẽtosaz cũ igne q̃ colligẽt locũ morsus:ꝛ fecimꝰ scarificari locum ꝓfunde ꝛ mlta ꝑ frequẽter poni vẽtosaz cũ igne. Nõ.n. repertꝰ fuit aliqs q vellet fugere cũ oze:q tãta appuit terribilitas aĩalis ꝛ prauitas veneni ex terribilibꝰ accñtibꝰ que erãt in morsu. Et cũ ꝺ ẽt feci sibi fieri banc tyriacã. ℞. gentiane carpobal. rutbe. añ. ꝑtes eq̃les fiat pulnis ꝛ detur cũ vino q̃tũ digiti capiũt vł digitꝰ capit. ¶ Transiuit g̃ noc:ꝛ mane scõa die venimꝰ ad videndũ eũ:ꝛ inuentmꝰ eũ iacẽtẽ ꝑstratũ subclausis palpebꝛis nõ potẽtẽ loq: apparebat ꝙ audiret nos tamẽ nõ poterat videre:ꝛ elevatis palpebꝛis malignabaꝛ anbelitꝰ eius.ꝛ ex ꝺ pulsus babebat plus de appartitõe. aspectꝰ eiꝰ faciei erat turpis:ꝛ in coloze ꝛ forma:subito sicut oino certꝰ fui de ꝓauitate veneni feci parare puluerẽ ꝛ dari sibi frequẽter q̃tuz duobꝰ digitis capiebaꝭ ꝛ dedi cũ vino subtili aromatico puro:ꝛ cũ ꝺ ẽt seia citri feci teri ꝛ dari ẽt cũ vino.ꝛ feci ꝺ bis seminibꝰ dari multotiẽs:ꝛ multũ ẽt nũc de vno nunc de alio:ꝛ in bec remedia induxerũt nos bonozati viri:vt Auic.ꝛ Rabbi moyses ꝛ ꝙar. laudauit.n.ꝙar ꝛ Rabbi moyses laudibꝰ arduis ſmaragdum ꝛ semina citri. Oẽs etiã collaudãt vinũ:ꝛ modicũ qdẽ cõprehẽdebaꝭ trãsire per meri:q̃ q̃si trãsglutire nõ poterat. ¶ Luz igit appꝛo pinquaret boza nona eiusdẽ diei accidẽtia erãt in eadẽ ꝓauitate vel modica remissione.ꝛ vidimꝰ vŋã eius:in cuiꝰ collectionẽ obstupuerũt astãtes:ꝛ erat liuida. Missmus ad ipm aliquos de socys nris viros ꝓuectos ꝛ vsitatos in visitatiõe ifirmoꝝ nobisc ũ:ꝛ qui iaz erãt docti in scia de venenis. Luz g̃ reuersi sunt ad me narrauerũt eũ nõ bñ dispositũ in pulsu:imo peiozatũ:ꝛ in alys accñtibꝰ eodẽ mõ bñtez:ꝛ iudicauim⁹ꝑ bec signa pugnã vehemẽ tem veneni ꝺ virtutẽ:ꝛ subito fecimꝰ ꝓeparari tyriacã bãc quã traxim⁹ ex sermonibꝰ Daliabatis:ꝛ fecimꝰ de ea sibi poni in oze:ꝛ statiz locutꝰ ẽ:ꝛ ꝓtinuauimꝰ reliq̃ dicta supꝛa de smaragdo:ꝛ de semĩe citri. Dec est tyriaca ℞. castozei cassie lignee aristologie rotũde. añ.3.5. semis anisi pipis. añ.3.ŋ. terãtur ꝛ detꝰ q̃tuz cũ duobus digitis capiaꝭ cũ vino. Sero eiusdẽ diei visitauimꝰ ipm ꝛ vidit nos ꝛ cognouit ꝛ locutꝰ est ꝛ pia locutõe cũ laude dei recõmẽdauit se nobis ꝛ vidimꝰ eiꝰ vŋã tũc linidã:ꝛ pulsus eiꝰ tũc erat paruꝰ ꝛ frequẽs ꝓcepi sibi dari frequẽter in nocte de lapide ꝛ seminibꝰ citri:ꝛ bis dari de tyriaca Daliabatis ꝛ ꝙ furiarẽt cũ eo ꝛ cũ eo vigilaret. Et in mane venit nuntius eius narrãs ꝙ reuersus erat in disponẽ primeuã vt nõ videt:ꝛ ꝙ erat ꝓmutatus in facie ꝛ pulsu ad mala:ꝛ ꝙ in nocte nõ potuit dare tyriacã illaz nec aliqd fere ꝛ ꝙ dormiuerat. Extimauimus g̃ ꝙ somnus ꝛ negligẽtia in vsu tyriace ꝑduxerat in peiozamẽtum cũ ꝛ vŋa erat tenuis ꝛ liuida cũ resolutionibꝰ furfureis ꝛ dubitauimus ne venenũ dissolueret euz feci ꝓcurrere nuntiuz ꝛ ꝙ oĩ voluntia de tyriaca sibi daret:ꝛ post illã per bzeue spatiuz de smaragdo ꝛ de seminibus citri:ꝛ fecit ꝛ in tertijs ꝓueni ad eũ ꝛ inueni eum multuz meliozatũ in oĩbus accidentibꝰ ꝛ in pulsu:ꝓcipue de quo cõfidebaz: ꝛ ꝓcecpi sibi dari de succo pulle ꝛ aqua distillatiõis pulloꝝ vbi supponebaꝭ smaragdus ꝛ semen citri:ꝛ ille cibꝰ eius semꝑ cũ loco cibi volumꝰ sibi dari aliqd. Sero tertie diei ante cenam dedimus itez sibi de illa tyriaca:ꝛ in nocte semel ꝛ fecimus ꝙ in nocte nõ ꝑfundareꝭ somnꝰ: ꝛ sꝑ iteraui vẽtosaz in ꝓte q̃rta die ĩ mane narrauit ꝙ in nocte babuerat se cõueniẽter:sed ꝙ extrema erant frigida:ꝛ vŋã inuentimus meliozatã venientẽ ad meliozem tincturã ꝛ subam:nec apparuit aliqꝺ malũ sedimen: sed narrabat roztiones vẽtris ꝛ dolozes renũ ꝓcepimus fieri clistere ex lacte vel decoctiõe maluaz:ꝛ eo facto fecimꝰ lauari cũ aqua decoctiõis aristologie rotũde ꝛ sudauit:ꝛ cũ boc iterauimus vsum predictaz rez dando semel de tyriaca ꝓdicta. lz.n. ipsa a ꝓpzietate resistat veneno vipe raruz calidaz:tñ ipsa est calida. quinta die vidimus cuz liberatũ ab oĩbus prauis accidẽtib⁹ ꝛ ordinauimus ei regimen ꝓfortatiuũ cũ cibis landabilibꝰ ꝛ vino ꝛ ꝙ dimitteret vsum tyriacaz ꝛ ꝙ post duos dies vteret aligbus acetosis si vellet. Sed nõ fuimus audaces statiz ꝓcedere illa ne ꝓuenirent debilia mẽbra ꝛ maxie neruos. vi.n. ꝙ venenũ illud multũ ledat cerebꝛuz ꝛ neruos cum nocumento generali cozdis. Et sciimus iam a quodaz fideli

Digitized by Google

medico q̄ vn⁹ qui euasit a morsu surdi stetit multis mēsib⁹cū casu palpebraz̄ sīl̄i gesse q̄dāmō: ⁊ nō poterat videre:ſz digit̄ eleuauit palpebras.cōsiderēt ḡ medici mirabiles effect⁹ venenoz̄ ⁊ mirabiles p̄petates rez̄ ⁊ ea:⁊ in oīb⁹ videāt pulchritudinē ōi gliosi:g sit bñdict⁹. Āmē.

¶ De aqua pozrete. Consilium. CIX.

Aqua de la pozreta del ꝑta ō Bologna a mio credere ⁊ cosi chiamata p che la minera piu mānifesta in essa e bauracb o veramēte salnitrio: p che nel suo sapoze se cōprehēde manifestamēte salada ⁊ vn poco de stipticita:e auenga dio che anche babia alquāto sulfure ⁊ q̄sto e la casone p che la vtilita ō la ditta aqua: e piu ne le ifirmita flegmatiche e grosse e viscose. ¶ Ma per che la expiētia mostra qualūche sia la cason che q̄sta aq̄ quādo la si beue penetra tosto nele vene in molta quātita.fa bisogno seruare alcune regule quādo la se piglia:le q̄le nō sono necessarie nelle altre solutiue. e bisogna anchoza p che lo baurach p se medesimo nō e forte solutiuo pigliare molta quātita inanze che faça opatiōe. E poi che beuuto p cb̄ laq̄ e penetrata nele vene:bisogna molti di star in guardia: ſpecialmēte de cose cb̄ idebelisconola vtu digestiua:cosi cōe laq̄:e ō cose dure da padire:cōe carne di bo e carne salada o de cose viscose: cōe viuāde ō pasta e carne de pozco:⁊ simile guardia se de far in el tēpo che si piglia:e q̄sta casone me rēdo certo:che nō e rasoneuele:q̄llo che si dice in vno ꝓseglio:el q̄le e cōe a Bologna:che fu fato da vno doctoze bolognese:che baue nome misser Thura ō castello scō cb̄ io stimo:el q̄le dice cb̄ ciascbaduno cb̄ ne piglia di beuere tāte volte inanze che manci: che laq̄ venga foza:⁊ p lo sedio o veramēte p vomito chiara come si piglio perço cb̄ le virtu di cozpi nō sono eguale:e credo cb̄ q̄sto erroze e casone dela moze de molti homini: in quello logo nel vsare nel bagno. Ancho si:de ꝓsiderare de beuerne tāta che rasoneuelmēte debba fare opatiōe in homo de cōmuna ꝓsperita circa sei o sette volte: E in quigli che sono piu debili tanto che faça opatione alcuna volta o de doe o de piu scōo la soa ꝓsperita: e si pigliādola in questa quātita cb̄ si stima esser basteuole fara opatione ben e: si nō al cozpo molto robusto po pigliare do o tre libze piu: e si nō adopera facisi clisteri cū la ditta aq̄:e poi cb̄ el clistero e rēduto stia vn gran peço çoe circa tre boze inanze chel mangia: e da poi māgia legieramente. Ma si laq̄ ba adopato sença lo clistero dapo la opatione di laq̄ si lui non e troppo debile e bono intrare in el bagno de q̄lla aq̄ medesima acio che si dissolua q̄lla ꝑte de laq̄ che era passata ne le vene. E poi che stato circa meça boza nel letto caldo e fozbito efricato con li panisigli caldi circa meça boza si vesta e disne:e quādo ba padito lo disnare se li pare che li pexa le gābe p che sia remasta de la aq̄ de intrare nel bagno vna altra volta inanze cena:e dapoi cena aspetare doe bore inanze cb̄ vaga a dozmire:e poi dozmire piasteuolemēte bē coopto circa sette o otto boze:⁊ si sudasse facise ben fozbire e guardase dal fredo:e poi reposasi doi o tre di secūdo che gli pare essere in debilita p la purgatiōe:e da poi reincomiça vna altra matina a pigliare laq̄ come feci la p̄ma:e dapoi serua li ordini sopza ditti si non adoperasse:⁊ se adoperasse faça come e ditto ō sopza:e in gli di de meço tra vna volta ⁊ laltra che beue laq̄ e bono che si bagni ne laq̄ ditta vna volta el di a çeçuno bagnādose circa meça boza p volta: e poi itrādo el letto caldo e facēdose ben fozbire ⁊ ben sugare come ditto de sopza: si beue e mangi come bo ditto ō sopza:e si laqua nō adoperasse purgādo lo cozpo ⁊ nō vsciſſe pertina si vole tre di almeno ogni matina fare lo clistero ⁊ poi intrare nel bagno e starglie circa meça boza:e dapoi itrare nel letto caldo ⁊ li farse bene fozbire e frigare cum li panisegli caldi:e in cauo de tre di recomençare vna altra volta a beuere laqua:e nō passare per cio lo ozdine ditto nel primo di. E credo che basti q̄sto p che io scruo stare tanto a lo bagno cb̄ la beue sei volte o sette adoperādogli o cinque o sei comunalmolta p volta:e sara questo tēpo circa sette mesi. E in lo tēpo cb̄ sta a bere:e sette mesi dapoi nō doma de di:e nō mançi senō cose asteuole a padire:cōe carne de pullo e de castrone ⁊ simile:e nō toche aq̄:e questo p che le vene nō sono bene mundificate da quella aqua del bagno in fino a questo termine:e questo basta.

¶ Modus ozdo stādi i balneo scē Delene. Cōsi. CX.

Iste nobilis dū erit in balneo nitat bze bñficiū ventris de mane:⁊ postea īgrediat balneū. ꝑmo in pte vbi est min⁹ calm:⁊ postea paulatiz accedat ad locuz calidioze:⁊ ibi mozet quousq3 sentiat se icipere molestari:aut anxiari:⁊ tūc nullo mō expectet:imo statiz faciat se exbi a balneo:⁊ q̄n egredit a balneo ponat in lecto:⁊ ibi dozmiat si p̄t ⁊ fudet: ⁊ postea faciat se bene tergi quousq3 cessat sudoz: postea surgat ⁊ paz stando p̄ādeat. Post p̄ādiū vo nō dozmiat nisi trā seat tres boze:⁊ postea si est ꝓsuet⁹ dozmire dormiat capite bñ eleuato:⁊ nō nisi p boza3:⁊ in sero anteq̄ cenet si nō bz bñficiū vētris faciat sibi īmitti leue clistere cōe:⁊ postea cenet emisso clisteri:⁊ vadat dormitū duabus boris post cenā. ¶ Scōa die faciat vt in p⁹ nisi q̄ pōt āpli⁹ stare in balneo:⁊ ō sero añ cenā si sentiat se bñ digesti̊sse pōt īgredi balneū vna boza añ cenā: ⁊ ibi stare p quartā partem boze:⁊ boc nisi oporteret illa boza facere clistere.

¶ Itez̄ in hac z⁹ die dū est in balneo p̄t facē ꝓci aquā balnei sup caput ab alto sup partē anteriozē capitis: ⁊ faciat se bñ tergi ⁊ exiccari caput anteq̄ vadat ad vomendum. ¶ Itē caueat q̄ nō ingrediat balneū nisi senserit se bñ digesti̊sse cibuz p̄cedentē:⁊ in balneo nullo mō comedat aut bibat. ¶ Itē post scōam die ita situet in balneo si p̄t q̄ aqua calida cadat a balneo sup loco doloris p notabile spatiū tpis. ¶ Itē nō dimittat q̄n saltē ot tertia die faciat sibi īmitti clistere cōe: q2 nō p̄t pp etatem vti purgationibus. ¶ Itē. Rx. pinguedis anatis: pinguedinis anseris.añ.ʒ.y. serapini oppoponacis galbani. añ.ʒ.y.olei vulpini.ʒ.i.ʒ.dissoluant gūme in vino:postea cōficiat vnguētū quo inungant loca dolozis: q̄n post exitum a balneo est sufficiēter absterſus a sudoze. ¶ Item comedat carnes tenellas in balneo semp elixas:aut vitellos ouoz̄:⁊ comedat tēperate ⁊ bibat vinū rubeū tēpatū cū aqua. Tps aūt standi in balneis erit ꝑm q̄ sibi videbit suscipe iuuamentū vsq3 ad.xv.dies.

¶ De ꝑseruatione a peste. Consilium. CXI.

Dabo consiliuz ꝑseruatōis a peste bzeue: ⁊ vt potero vtile. ¶ Primū oinz est fugē ad loca vbi nō sit nec ō ꝓpinq̄ fuerit:⁊ vbi victualia nō pozteñ de pestifero loco:⁊ in quo nō ꝓseruātur veniētes a loco pestilētiato. ¶ Et meū ꝓsiliū ē: q2 fugiētes:vtplimū fugiūt postq̄ iam icepit pestis: q̄ nō obstāte fuga:tū vtanť saltez̄ p tps estatis ⁊ autūni ⁊ p mēsem p̄m post fugā regimie stātis in loco pestifero:⁊ de medicinis:de q̄b⁹ ifra dicet:et faciāt aerē suū bñ euētabilem a vēto septētrionali nisi ille veniret per loca pestilentiata: aut a vēto oziētali:nisi filr veniret:⁊ caueāt occursuz austri:⁊ si nō p̄nt ad longinqua fugere laudo fugā ad vnuz miliare vel duo:imo de vna domo vbi sit pestis ad aliaz

Digitized by Google

vbi nō fuit: sed qñ fuga fit: ita ꝓpinqua custodia ꝓtinua facienda est ac si staret in loco pestifero.

¶ Qui aūt ꝑmanet in ciuitate: aut in alio loco pestilẽtiato dz bñe camerā: aut domū vbi nullus fuerit infirm⁹ in loco alto: ⁊ bñ clausam inter duo solaria bñtes fenestras ad septẽtrionẽ vl orientẽ aptas: ⁊ sit camera clausa ⁊ muri sint sicci ⁊ solaria: ⁊ in mane post ortū solis dz aprire fenestras: ⁊ ꝑmittere solẽ ad vnā bozā in estate vel autūno ad plus in hyeme illumiare camerā: qm̄ ℞ rectificat aerez. Post aūt sit bñ clausa cū fenestris ð vitro: aut de pāno cerato bñ. ¶ Et dz in estate in mane ꝑm camere magnitudinẽ ponere vnā vel multas tegulas bñ ignitas in diuersis camere ptib⁹: ⁊ super illas ponere acetū vinum forte: ita vt fum⁹ per totā camerā diffundaī: aut ordinare vasa cū igne diuersa: in qb⁹ ponāī fumigia: aut ꝑ estate: aut ꝓ hyeme vt post dicā: ⁊ dimittat camera3 fumigari. Et si estas fuerit ordinentī plura flabella magis ad euẽtandu3 aerẽ que agitentī sepe in die cōmouẽdo aerez camere: ⁊ aspgat acetū in pauimẽto. ¶ Et fumigius ꝓ estate ponẽdū sup ignẽ in tegula est. ℞. se. acetosę lābucę seu vuaꝝ sylueſtriū imaturaꝝ triasādaloꝝ ro. rubea rū siccaꝝ floꝝ nenufa. añ. ʒ. i. bdellij ʒ ragagāti gūmi ara bici. añ. ʒ. ß. dissoluant gūme in aq̄ rosata ⁊ aceto vini albi ⁊ cū ipsis reliq̄ pulueriçata ꝑficiant: ⁊ addaī. ʒ. i. camphore dissolute in aq̄ ro. ⁊ factis trocisciis nō multe ꝑfun ditatis: ⁊ ꝑmittant siccari ⁊ ponant ꝑ exigẽtiā q̄titatis camere sup tegulas cuꝫ igne: ita vt camera fumigef tota plaries in die. ¶ Si vo tps frīdū ⁊ būidū fuerit tūc fiat fumigiū tale. ℞. fustū gar. been albi ⁊ rubei foly seis basiliconis folioꝝ melliſe siccoꝝ corticis citri siccoꝝ sgnāti cypi. añ. ʒ. i. terbẽtie laudani stozacis ligde. añ. ʒ. ij. pulueriçent pulueriçāda cū gūmis ⁊ addant̄ ad totā q̄titatem muſci ambre. añ. ℈. ß. fac trocisços ⁊ exiccent̄: ⁊ postea ponaī vn⁹ ꝓ vice: aut plures sup pznis ad fumigā duꝫ camerā. Et qñq̄ faces incẽdant̄ de iunipo vl alio ligno ficco: ⁊ portent̄ ꝑ locū habitatōis. ⁊ vndiq̄ virt⁹ flāme attrigat ad vapozes putridos ꝓ sūmẽdos. Et post attẽdaī ad aceti sparsionẽ: ⁊ i tẽpozib⁹ calidis fiāt: vt dictū ẽ de estate: ⁊ in fridis vt est dictū de hyeme: ⁊ in oīb⁹ tẽporib⁹ ꝓfert acetū ⁊ fum⁹ eius: ⁊ si ꝑsona est potẽs in estate infundant̄ linteamina in aceto ⁊ aq̄ ros. ⁊ būida teneaī ⁊ tendant̄ in loco habitatiōis: vt circa lectū vbi dormit.

¶ Et cortices citri suspensi in multa q̄titate in filis ⁊ in pricis in camera habitatōis valde ꝓueniūt: ⁊ phibeatur multoꝝ boiu3 frequẽtia in loco illo. ¶ Puto tñ si fugiatur ad terrā pestilẽtiatā pesti vicinā melī⁹ est ee in terra multoꝝ boiu3 q̄ paucoꝝ: qz veriſile est aere icipiẽte infici cō manifestabit infectio pus in gbuslā male viuentib⁹. Et hec de aere si addā ꝙ oēm locū putridū ⁊ subterraneū ⁊ multū humidū ops vitare.

¶ In cibis aūt oz seruare in q̄titate mediocritatez declinādo ad paucitatē nutrimẽti: ⁊ qz melī⁹ est ℞ tpe parum deficẽ in cibo q̄ abūdare: ⁊ silr in potu. Sz tñ neq; sitis neq; fames tolerāda sūt. ¶ Et i q̄litate ciboꝝ ꝑmi oiu3 sunt eligẽdi nō nati in aere cōicante in nocumẽto: ls bec cōio nō tantū noceat q̄tū attractio in anhelitu. Et si pur oz ab illo loco pestilẽtiato bie cibos: si pōt sint nati ante pestẽ: ⁊ si alr fieri nō pōt cozrigāt: ita vt nihil ex illis comedaī nō coctis: qm̄ decoctio rectificat ⁊ minuit de putredine: ⁊ si duab⁹ vicib⁹ res coqrent̄: ⁊ ꝑ leuis ebullitio expelleret eēt melius: ls delectẽdo spalr. ¶ Panis est sumendus ex frumẽto nato in sana messe: ⁊ cui nullū aduenit postea nocumẽtū ex loco sicco nato: ⁊ si ℞ male bz a nā vētris bñficio bēat cum farina mixta aliqd furfuris. Si aūt bz bñficiū vētris sufficiẽter sit panis ex optima farina: ⁊ bñ pistus ⁊ cocт⁹: ⁊ aliqd salis bñs cōmixtū: ⁊ sit ꝓueniẽter fermẽtat⁹ plus in hyeme ⁊ min⁹ in estate bñs salis ⁊ coquẽt̄ bñ in furno lato ⁊ alto calefacto ex lignis bñ siccis ⁊ nō putridis neq; natis in paludoso vl pestilẽtiato loco: ⁊ coopiaī furn⁹ cum folys salicis: aut vitis in estate: ⁊ in hyeme cum folys laur⁹: aut iuniperi: ⁊ sil'ium: ⁊ non comedaī in prima die: sed in scōa vsq; ad quartā.

¶ Carnes aūt ℞ tpe capiunt̄ ex aialib⁹ q̄ nō sint in loco pestifero: ⁊ ex domesticis q̄drupedib⁹ sumāt vitullinas ex lactẽtib⁹ vitulis: aut capretinas ex lactẽtib⁹ capretis: ⁊ vitēt porcinas ⁊ agninas ⁊ castratinas: qz sunt multarū supfluitatū: ʒ boꝝ castratoꝝ min⁹ male sunt ex mōtib⁹ ⁊ annuales: ⁊ sint aialiū libere viuẽtiū. ¶ Ex auib⁹ aūt ẽ carnes pulloꝝ ⁊ pullaꝝ puoꝝ castratoꝝ ⁊ nō castratoꝝ: ⁊ toleranī turtures ⁊ auicule siles degẽtes in rubis boni sapozis ⁊ odozis: ls ẽt pdices iuuenes faciani noui ⁊ gsc ule sūt bone valde: ꝑcipue pdices: ⁊ maxie de montanis locis: ʒ colūbi ⁊ anseres ⁊ anates: ⁊ siles carnes ⁊ aq̄tice vitent̄ oēs: ⁊ ita cōuenit carnes capōloꝝ iuuenū ⁊ lcpoꝝ ⁊ ceruoꝝ lactẽtiū ⁊ aproꝝ iuuenū mōtanoꝝ. ¶ Et vitētur ex q̄b⁹ aialiū capita ⁊ colla: interiora: ⁊ eligant̄ partes iteriores dextri lateris ⁊ nō sumaī pinguedo multa: ⁊ in q̄b⁹ calidis ⁊ siccis sunt meliozes elixe: ⁊ cū granatis citrāgulis ⁊ aceto ⁊ agresta cōdite. ¶ Sz in humidis q̄b⁹ robustū coꝝ⁹ vtaī assis ꝙditis ꝙdimẽtis additis cinamomo: maxie si comedẽs fuerit flatic⁹ ⁊ debilis stōchi: aut pipe: aut garioſilis vl ginꝛibē. ls vbi comedẽs robuste fuerit digestiue ⁊ calide cōplonis vitet calida cō dimẽta: ⁊ g ex aceto ⁊ agresta multū ledunt̄ ꝓp sensibilitatē faciāt sapozes cuꝫ aqua rosata ⁊ ẓuccharo ⁊ agresta pauca vl dimittāt sapozes ⁊ salsamẽta. ¶ Lac aūt caseꝰ ⁊ recent⁹ vitent̄ ℞ tpe varys respectib⁹. ¶ Oua aūt gallinaꝝ ꝑcipue vitelli nō multū cocti cū succo agreste: aut pauco aceto: aut vino granatoꝝ ꝓpata sunt ꝓueniẽtia: nō tñ supabūder in q̄titate eoꝝ: ⁊ sint recẽtia. ¶ Pisces aūt in rei veritate meli⁹ eēt dimittere: min⁹ tñ nociui sunt de fluuys petrosis ⁊ boni sapozis ⁊ odozis: aut ex libero mari ⁊ sint recẽtes nō saliti ꝓditi cū ꝑdis ꝓdimẽt: ⁊ maxie assi sup pznis. ¶ De herbis ꝓuenit acetosa ⁊ buglosa ⁊ borago ⁊ endiuia: ⁊ in estate lactuca: ls ꝓdita ⁊ ꝓpata cuꝫ aceto ⁊ cocte: ls multā olez q̄titatē vitet. vitet ẽt caules ⁊ blitas ⁊ spinachia ⁊ herbas calidas cū sint būide vt sūt rutha eruca: ⁊ siles. ¶ Ex fructib⁹ comedat acetosoe: siē citrāgulos ⁊ agresta: ls tñ melius est iuxta possibilitatez alios vitare: g putribiles ⁊ aq̄si ⁊ cali ⁊ vncruosi: vñ neq; ficꝰ: neq; vuas maturas: neq; cerasa: neq; pira: neq; poma: nec silia laudo: ls min⁹ mala sūt q̄ sūt min⁹ būida magis acetosa ⁊ cocta securi⁹ exhibeāt: vt q̄dā piroꝝ. ¶ Simil⁹ amigdale ⁊ nuces ⁊ auellane vitent̄. Nec laudo q̄ comedaī compositas ex ficub⁹ ficcis ⁊ nucib⁹ ⁊ rutba in hyeme. ¶ Euitāda est multa ciboꝝ varietas in vna mẽsa. ¶ Studẽdūq; est ne ꝑ cibo indigestio scōs capiaī.

¶ Potꝰ aūt melioꝛ est g sit ex aceto ⁊ aq̄ ⁊ ẓuccharo ꝓ diuitibus ⁊ iuuenib⁹ vl cū melle loco ẓuccharo in senib⁹ ⁊ paupib⁹: ls cū est de melle sit ꝑlime comestionis: ⁊ in robustis ⁊ fortẽ bñtib⁹ ſtōchū vinū granatoꝝ: aut acetū aq̄ mixta est ꝓueniẽs por⁹. ¶ Si vo vinū bibaī sit paucifer uꝫ ⁊ clarꝫ ⁊ nō dulce: ⁊ cōmisceaī cuꝫ aq̄ magis in iuuenib⁹. Senes aūt ⁊ si parci debeāt esse in potu vini: largi⁹ tamẽ sumere pñt. ⁊ bec de cibo ⁊ potu.

¶ Debẽt aūt exerceri nō multu: ⁊ ls in q̄daꝫ pestilẽtia vt dicit Raſ. in. 7. ꝓtinẽtis. m⁹ti euaſerit. nā in multitudie mor⁹ m⁹ta ẽ necitas attractōis aeris: ⁊ qz nō m⁹tū comedūt ⁊ nō m⁹tū nutritiua ⁊ sepe vtunt̄ eūone: iō nō est tāta necitas mor⁹ sīue exercitij: fiat g̃ gete deābulādo g lo-

Digitized by Google

caamena ꝛ aeris correcti: puta camere vel sale ꝑparate mō supadictō cū de aere suꝫ locutꝰ: ꝛ si exꝫ deide fiat dꝫ esse in loco euētabili: ꝛ pauce ꝓseruatōis boiuꝫ: ꝛ sicco: ꝛ ges oimoda est laudabilis ꝛ leuis ambulatio. ¶ Cū aūt cibꝰ est assumptꝰ dꝫ gescere ꝛ letari cum amicis paucis: ꝛ bonū est ꝙ mane post emissionē supfluitatuꝫ ꝑme digestionis ꝛ scē fricet cū mātili leni ꝛ per media bozā post crura post coxas post nates ꝛ renes post spatulas brac/chia ꝛ pectus. deinde collum ꝛ caput.

¶ Somnū vō ops eē qsi iter sex ꝛ septē bozas in die nāli in aere rectificato ꝛ capite bñ eleuato. Et incipe dꝫ in sero ꝑ duas bozas post cenā: ꝛ si de die dormiēdum sit minus malus est a mane vsq; ad tertias: sed si ꝑꝑ ꝓsuetudinez vel paucū somnū in nocte sit opportunū dormire in die incipiat somnum post prādiuꝫ tribꝰ bozis aut duabꝰ: ꝛ dormiat capite bñ eleuato: ꝛ nō excitet violēter.

¶ Et pulsdeat fꝫ sui ꝓsuetudinē: aut paulo plus bze bñficium vētris: ita ꝙ saltē semel in die: ꝛ vbi nā nō rīdeat vtatur: aut clisteri: aut suppositorio: ꝛ clistere dꝫ esse lenitiuū cum absterſione sine acuitate: sicut succus blete tepefactꝰ in quātitate ʒ.xij. ꝛ olei cōis ʒ.iij. mellis ʒ.i. salis ʒ.ij. ꝛ in estate qñ valde esset calefactꝰ fit decoctio ex violis ꝛ floribus nenufaris: ꝛ ordeo ꝛ ponat pulpe cassie ʒ.i. ʒ. olei violati ʒ.iij. ꝙ succhari rubei ʒ.i. salis qō sufficit.

¶ Et dꝫ cauere odium ꝛ timorē ꝛ iram ꝛ rixaꝫ ꝛ tristitiā: ꝛ gaudere temperate ꝛ cōuersari cū dilectis ꝛ paruꝫ vti coitu: minus. ſ. cōsueto: ꝛ si est senex oīno abstineat: ꝛ si deret cū qua muliere ꝙerseꝛ vt sit mūda ꝛ sana ꝛ bene iuuenis: hoc de regimine.

Nunc vō ad medicinalia ꝓseruātia a casu in pestilentiales morbū q̄tū pōt medicinalis rō nō suꝑstitiosa attingere: ꝛ qz morbi pestilentiales sunt omnes a mā putrida vt ps per mās febziū inde venientium: ideo cautela est per corpis mūdificationē ꝛ exiccationē cū aliqualī infridatōe. ¶ Studiū tñ dꝫ eē in exiccādo marie ptes cordis vicinas: ꝛ duo sunt inter alia medicamina: q̄ ego inueni summe laudari ab antigs ex medicis ꝛ pbis. primū est vētris solutiuū ꝛ est famosum: qō est ex aloe ꝛ croco ꝛ myrra. ꝛ modus compōnis est. ℞. aloes ʒ.i. myrre croci. aā ʒ.ſ. ꝓfice puluerem ꝛ de eo in aurora. ℈. vj. ſ. vel circa: ꝛ est pondus ℈.ō. granoꝝ ordei. Dꝫ aūt dari plus paxꝫ: aut minus paxꝫ ſm ꝙ multū: aut paxꝫ soluit. Et ops cōsiderare si ꝑsona sumēs facilꝫ incurrit capitis dolorez nō ponat nisi medietas q̄titatis ō croco ꝛ reliq̄ vt dcm̄ est. si vō ꝙsona illa veꝛareꝫ a fluxu sanguis hemoꝛroidalis ops ꝙ addat in q̄titate ista bdellij clari ʒ.iij. Et plm in administrādo istū puluerē fiunt pille ex eo cum aqua endiuie: ꝛ sumātur in aurora: ꝛ dꝫ supbibere statiꝫ circa ʒ.i. vini albi odoziferi in byeme puri: ꝛ in estate tēperati cū aq̄ bugloſſe ꝛ samunꝫ ab illis qui nō ledunt ex fluxu nec debilitātur oī mane incipiēdo a ꝑn° tpis suspecti ad pestez. Ab his vō qui nō pñt tā frequēter tolerare solonē vt macri ꝛ senes sufficit vt sumantur semel vel bis vsq; ad ter in septimana. ¶ Scōa medicina laudatissima: q̄ pñt vti pueri ꝛ ꝑgnātes ꝛ ĩfantes ꝛ nutrices ꝛ senes ꝛ debiles ꝛ in oī etate est bolus armen°: ꝛ dꝫ subtilissime pulueriçari ꝛ potari in tpe frīdo in aurora q̄titas ʒ.ij. cuiꝫ ʒ. iij. vini albi odoziferi tribꝰ bozis ad minꝰ añ cibum. In tpe aūt estatis sumat cū ʒ.iij. ʒ.aque. ꝛ ʒ.ſ. aceti albi. Et in tpibꝰ intermedijs cū vino tēperato cum aq̄ bugloſſe: ꝛ nō timeat in vsu istꝰ medicamis oī die: qz ego in ꝑpria ꝙsona: ꝛ in filijs meis cuiuscūq; etatis suꝫ expertus per annos ꝓtinuos ꝛ nō inueni in eo nocumētū nisi leues cōstipatōes vētris: que cū clisteri remouent. ¶ Tū in ꝑn° pestis si corpꝰ est debite etatis ops ꝙ flōmet vbi appet sanguis dñiuꝫ de basilica ex̄bendo sanguinē ſm tenoꝛez vtutis: ꝛ fcā flōmia purget sumēdo ꝑus syrupos: postea medicinā solutiuā: aut ō reubar. ʒ.ij. si est mediocris etatis ꝛ spice. ʒ.ſ. ꝛ distemperet cū aqua endiuie: ꝛ syrupꝰ sit syrupus aceto sus simplex cū aqua endiuie: ꝛ ꝓ vice sumat. ʒ.ij. syrupi cū. ʒ.iij. aque in aurora. ¶ In alijs autez ops ꝙ purgatio fiat: aut flegmatī: aut cholere: aut melie: aut quozūdaz de istis ſm dñiuꝫ humoꝝ in corꝑe abūdātis ſm peritiā pītis medici. ¶ In pueris aūt post septez annos si multo sanguie abundant scarificent gingiue vt sanguis fluat ꝛ purgēt cū reubarbaro: ꝛ minozes et vsq; ad tertiū annū cū eo secure purgari pñt: ꝛ post tales purgationē ꝛ flōmiā in illis: in ꝙbus ꝙuenit flōmia ego sum vsus oī mane bolo ar. mō istō: ꝛ ex iteruallis. ſ. bis in septimana pillulis istis ex aloe croco ꝛ myrra: nec placet mihi cōpositio illaꝝ pillaꝝ cū bolo: nec laudo vsuꝫ in rusticis: vt gdā: nec vsuꝫ ficuū cū rutba. ¶ Sed tpibꝰ frigidis ꝛ intermedijs optimū est saltē semel in. x. diebus sumere. ʒ.ij. mytridati: aut. ʒ.i. ſ. tyriace magne septez bozis añ cibuꝫ cū. ʒ.i. vini albi. Sz ego magis vtoꝛ mytridato: qz illaꝝ cōpōnē possuꝫ facere bonā: nō sic aūt certꝰ suꝫ de tyriaca. ¶ Nec b̄ tpe sunt vilipēdenda odoziatiua ꝓpoꝛtantia coꝛ ꝛ cerebꝝ: que tñ variari debēt ſm cōplonem etatis ꝛ tempoꝝ anni varietatē. Uñ in byeme ꝛ cōplone frida ꝛ senectute ꝙuenit istud pomū poztare in manibꝰ: ꝛ qñq; odozare. ſ. añ cibū in mane ꝛ sero: nō aūt repleto stomacho. ℞. gallie muscate descriptōe Mesꝫ. ʒ. ſ. rosaꝝ gariofiloꝝ been albi ꝛ ru. cedoarie dozonici nucis mus. añ. ʒ.i. pistenꝫ ꝛ ꝓficiātur cū laudani. ʒ.i. dragaganti dissoluti in aqua mellisse. ʒ.ſ. ꝛ fiat pomū ꝓ byeme. ¶ Sed in cōplone calida ꝛ in estate ꝛ etate iunētutis ꝙuenit pomuꝫ b̄ mō fcm̄. ℞. rosaꝝ violaꝝ florꝝ nenufaris. añ. ʒ.i. ʒ. sandalorꝝ albozꝝ ꝛ rubeoꝝ. añ. ʒ.i. corticum citoniozuꝫ siccoꝝ corticum pomoꝝ aceto soꝝ siccoꝝ. añ. ʒ.ſ. cāphore. ℈. ij. confice poma cū bolo armeno dissoluta in aceto vini albi. Et tempoꝛibꝰ medijs temperata vel mixta ex predictis sunt conuenientia.

¶ Mea aūt sñia bis tpibus vsus frigidoꝝ est minꝰ suspectus q̄ calidoꝝ. ¶ Et ops platos ꝛ nobiles ꝛ diuites poztare secum lapides ꝓeciosos: de quoꝝ ꝑprietate est cōfortare coꝛ ꝛ ꝑbibere impressionem pestilentialis aeris: sicut sūt byacinti smaragdi carbūculi siue rubini ꝛ alijs ꝛ cozalli iterum collo suspensi ꝛ in sinu poztati valent. ¶ Nec negligat coꝛporis munditia ꝛ lauari cū aqua buglosse ꝛ aceto repido: ꝑcipue quo ad loca post aures ꝛ inguina ꝛ sub ascellas. ¶ Sz cauēdū est a balneo ꝛ stuffa tempoꝛibꝰ illis: imo si corpus idiget lauari lauet cū decoctione cantabzi ꝛ violaꝝ ꝛ ordei ꝛ paxꝫ camomille cum aceto impositis in lauacro ꝛ aqua: ꝛ statiꝫ abstergat mātili leni. ¶ In omni tñ hac summa. primū est temperare aeres mō dicto. Scōm est cibis habere regulaꝫ. Tertiū in enacuatiōe ꝛ generali ꝛ speciali. Quartum in vsu boli armeni. Quintū in vsu tyriace. ¶ In bis enim est vis magis: relique etiam valent ꝛ possem hic multiplicare ꝛ syrupos ꝛ iulep ꝛ electuaria ꝛ omnia cordialia ꝛ alioꝝ ꝑncipalium cōfortantium. ¶ Sed ꝓ nūc satis est ꝓpria ad euitandum aerem pestilentialem siue pestilentiaꝫ posuisse: que ego puto dixisse ad sufficientiā cuiꝫ laude creatoꝛis vitando superflua ꝛ vana.

¶ Aurea atq; perutillima famosissimi Ugonis Senēsis Consilia cum ꝙbusdā alijs impressis eiusdem: allozūq; approbatissimoꝝ viroꝝ expliciunt ꝟeliciter.

Digitized by Google

Tabula

C Regiſtruz conſilioꝝ famoſiſſimi artiū ⁊ medicine doctoris Magiſtri Ugonis Benty Senenſis Incipit.

ꝓ̃ſi⁹ p̃⁹ Deregimine ſanitatis in coꝛpoze ad bumidum lapſo. carta.z.

2⁹ De caloꝛibus accidētib⁹ in vere ⁊ de ſtipticitate ventris. car.3.

3⁹ De alopicia vel caſu piloꝝ. 5

4⁹ De doloꝛe capitis cū multis accūtibus. 7

5⁹ De doloꝛe capitis periodico ⁊ clauo in ſupcilio. 7

6⁹ De doloꝛe capitis cū mẽſtruatiõe ſupflua ⁊ fluxu bumiditatū albaꝝ cū doloꝛib⁹ ſtomachi ⁊ grauitate cibi cum macie coꝛpoꝛis ⁊c̃. 8

7⁹ De vtigie a mã flatica p ꝓpetatẽ in cerebꝛo: ⁊ aliqñ p cõitatẽ ad ſtomachũ cũ debilitate ẽt renũ. 8

8⁹ De vtigie ab bũoꝛib⁹ fridis: oñante tñ flate p ꝓpetatẽz in capite: ⁊ qñq; p cõitatẽ ad ſtõchũ cum tenebꝛoſitate viſus ⁊ tinnitu in auribus ⁊c̃. 9

9⁹ De frigiditate ⁊ bumiditate cerebꝛi cuz difficultate anbelit⁹ ⁊ polipo ⁊ fiſtula in lacbꝛymali ⁊ õbilitate digeſtiue ſtõchi: ⁊ cũ alijs accñtib⁹ ⁊c̃. 10

10⁹ De doloꝛe capitis ſiue emigranea cũ fluxu bemoꝛroidaꝝ ⁊ laxitate ſiue tremoꝛe vni⁹ manus. 10

11⁹ De epilepſia cũ grauitate capitis ⁊ vertigine p̃ intervalla poſt febꝛes ⁊c̃. 11

12⁹ De epilepſia p̃ ꝓpriũ nocumẽtũ cerebꝛi a mã mixta que ꝓnuntiat paralyſiz ⁊ meliam. 12

13⁹ De melancbolia nõ confirmata in venis cerebꝛi q̃ſi vt moꝛtem timeret. 12

14⁹ De melia nõ ꝓfirmata p ꝓpꝛietatẽ capitis. 14

15⁹ De vtigie doloꝛe capitis ⁊ imaginatõe in oculis. 14

16⁹ De paralyſi ꝑticulari in bꝛaccbio cũ ſtupoze digitoꝝ ex vulnere ⁊c̃. 15

17⁹ De paralyſi. 16

18⁹ De diſpõne pꝛemia ad paralyſim. 18

19⁹ De debilitate motiue virtutis cum mala cõplexione ſicca totius ⁊ coꝛdis: ⁊ cũ debilitate ſtomachi ⁊ inteſtinoꝝ ⁊ capitis catarꝛiçantis ⁊c̃. 18

20⁹ De ſtupoze bꝛaccbioꝝ. 19

21⁹ De moꝛtificatione articuloꝝ pedũm. 20

22⁹ De catarro ⁊ multo ſomno ⁊ ꝓpatõe ad colicã. 20

23⁹ De obſcuritate viſus. 21

24⁹ De cicatrice in coꝛnea ꝓp vlcus. 22

25⁹ De fluxu materie catarralis ad oculos ⁊ ad nares ⁊ ad guttur. 22

26⁹ De imaginationib⁹ que minañ cataractã. 23

27⁹ De ſonitu in aure. 24

28⁹ De tinnitu aurium ⁊ ſibilo. 24

29⁹ De polipo pendente in nare. 25

30⁹ De polipo in naſo. 25

31⁹ De trauio. 26

32⁹ De ſepbyros nõ puro in parte ſylueſtri gingiue ſiniſtre mandibule. 27

33⁹ De mala cõplone coꝛdis frida ⁊ bũida cuz mala cõplone renũ cala ⁊ ſicca cũ õbilitate moꝛ⁹ vli. 27

34⁹ De tremoꝛe paroxiſmali cum quo coniungit agitatio oium mẽbꝛoꝝ cũ ſudoꝛe totius coꝛpoꝛis: ⁊ cuz incolumitate rationis. 28

35⁹ De doloꝛe i regiõe pectoꝛis cũ eminẽtia in iguie. 29

36⁹ De aſmate. 30

37⁹ De difficultate anbelitus cũ doloꝛe capitis ⁊ iunctu rarum ⁊ ardoꝛe vrine. 30

38⁹ De aſmate cũ aliquali ſputo ſangnis. 31

39⁹ De ſputo ſanguis ex fractura vene in pulmone. 33

40⁹ De tuſſi catarrali ꝓparatio ad ptiſim. 34

41⁹ De tuſſi catarrali. 35

42⁹ De tuſſi cũ ſputo ſangnis clari ⁊ rubei. 35

43⁹ De doloꝛe ſtõchi cũ vomitu ⁊ vẽoſitate multa. 36

44⁹ De debilitate digeſtiue ſtomachi cũ vomitu frequẽti ⁊ macrefactione coꝛpoꝛis. 37

45⁹ De inflatione ſtomachi rugim ⁊ doloꝛe. 37

46⁹ De doloꝛ ſtõchi ⁊ rugitu ĩteſtinoꝝ: ⁊ marie i colõ. 38

47⁹ De extenuatõe ventoſitate ſonitu ⁊ doloꝛe ſtomachi myrach catarro ſalſo inſipido ⁊ aquoſo. 39

48⁹ De vomitu flegmatis acetoſi. 39

49⁹ De debilitate digeſtiue cũ fetoꝛe oꝛis diſcolꝛatione ⁊ tumefactione pedum. 40

50⁹ De mala cõplone ſicca in ſtõcbo ⁊ in toto coꝛpe ſine febꝛe ⁊ flate multiplicato ex indigõne in ſtõcbo ⁊ capite catarrigãte ⁊ frigoꝛe pcepto in ſtõcbo ⁊ vẽtoſitate in ſtõcbo ⁊ iteſtinis ⁊ magna difficultate emittẽdi ⁊ frigoꝛe ſenſato in ambitu toti⁹ ⁊ cuçeç in crurib⁹: ⁊ multo ſputo ſiue tuſſi. 41

51⁹ De mala cõplone frida i ſtõ cũ mlta mã groſſa ⁊ viſcoſa cũ ſyncopi ⁊ vtigie ⁊ alijs accñtib⁹ mlt. 42

52⁹ De diſcraſia frigida ſtomachi ⁊ capitis ⁊ abundãtia curſus materieꝝ flaticaꝝ ex mꝛice cũ extenſione bypocũdrioꝝ: ⁊ maxime poſt cibũ. 43

53⁹ De ſupflua extenuatiõe pp debilitatẽ digeſtiue ſtomachi ⁊ iteſtinoꝝ cũ rugitu ⁊ ſonitu. 44

54⁹ De debilitate digeſtiue ſtomachi ⁊ tarditate deſcenſus cibi pp mãm flegmaticã. 45

55⁹ De vomitu acetoſo cũ emigranea ſtupoze manuũ ⁊ pedũ ⁊ calculo renali ⁊ bemoꝛroides vucalib⁹. 46

56⁹ De oppilatione totius epatis. 47

57⁹ De debilitate digeſtiue ſtõchi epatis ⁊ inteſtinoꝝ a mala cõplone frigida ⁊ bumida facta pp fluxum ſanguinis ab bemoꝛroidibus. 47

58⁹ De aſclite ⁊ tympanite cũ febꝛe. 48

59⁹ De fluxu recidiuo ptim ex catarro ptim ex debilitate virtutis cõtentiue ſtomachi. 49

60⁹ De vlcere in veſica. 49

61⁹ De vlcere in vijs vrine. 50

62⁹ De apoſtemate duro in rene. 50

63⁹ De generatione lapidis in renibus. 51

64⁹ De difficultate vrine. 52

65⁹ De doloꝛe renali ex calculo ⁊ arenulis. 53

66⁹ De p̃ſeruatione a gnõne lapidis in renibus. 54

67⁹ De ardoꝛe vrine ſine vlcere ⁊ ſanie. 54

68⁹ De debilitate renũ ex dilatatione colatoꝝ. 55

69⁹ De mictu ſanies pp vlcus in rene. 55

70⁹ Curatio lapidis veſice. 56

71⁹ De ardoꝛ vrie cũ aliq̃li exꝛoziatõe i collo veſice. 56

72⁹ De vlcere renum ⁊ ardoꝛe vrine. 56

73⁹ De cura lapidis renum. 57

74⁹ De pollutione nocturna cũ doloꝛe capitis. 64

75⁹ De gomoꝛrea cũ debilitate digeſtiue ſtomachi ⁊ caliditate renum. 65

76⁹ De oppilatione venaꝝ matricis cũ doloꝛibus in tpe menſtruationis. 65

77⁹ De mala ꝯne frida mꝛicis cũ fluxu mẽſtruali idebito ⁊ ſterilitate ⁊ curſu mꝛicis bũiditatis. 66

78⁹ De bumiditate mꝛicis reddẽs eã lubꝛicã. 67

79⁹ De mola matricis. 67

80⁹ De paucitate menſtruoꝝ cum doloꝛib⁹ multis accidentibus in eoꝝ tpe a repletione venarum matricis ⁊ totius ⁊c̃. 67

81⁹ De retentõe mẽſtruoꝝ poſt vnũ aboꝛſuz ⁊ retẽtiõez ſecũdine cũ toꝛtuoſitate colli mꝛicis. 68

82⁹ De ꝑuocatione matricis vel epilepſia. 69

Digitized by Google

83m De cancro vlcerato in matrice. 70
84m De inordinato menstruo. 70
85m De indebito fluxu mẽstruor cuꝫ humiditatibꝫ ma/tricis cũ doloribus in alkatim ⁊ ventre ⁊c. 70
86m De fluxu hemorroidali supfluo cum mala ꝓne frida membror nãliuꝫ ⁊ ꝓparatõe ad ptisim. 73
87m Pro quadã muliere patiẽte hemorroidas. 73
88m De hemorroidibus intrinsecis. 73
89m De exitu ani diuturno sine apostemate. 75
90m De podagra a mã calida. 75
91m De podagra ⁊ arterica a mã mixta. 76
92m Ad dolorẽ pedum iuxta clauiculam. 76
93m De sciatica cum infectione cutis assaphati: ⁊ pustulis faciei. 76
94m De dolore sciatico. 77
95m De dolore ⁊ tumore genuum. 77
96m De gibbositate spondilium dorsi. 79
97m De descensu intestini in bursam. 79
98m De passione testiculor cũ duritie ⁊ elongatõe. 80
99m De eminentia myrach. 80
100m De lepra. 80
101m De assaphati botbor. 82
102m De empetigine assaphati. 82
103m De morphea nigra. 83
104m De lentiginibus rubeis ⁊ quibusdam paruis pustulis siccis. 83
105m De febre a cholera mixta. 84
106m De febre continua. 84
107m De ꝓtinua flatica cui paꝫ cholere est cõmixtũ. 85
108m De morsu serpẽtis aspidi multũ borrẽdi. 85
109m De aqua porrete. 86
110m Modus standi in balneo sancte Helene. 86
111m De preseruatione a peste. 86

Finis Tabule.

Venetijs impensa heredum quondam Domini Octauiani Scoti Modoetiensis: ac sociorum.
10. Octobris.
1518.

UNIVERSIDAD DE SEVILLA BIBLIOTECA

Registrum

A B C D E F G H I K L

Omnes sunt Quaterni.

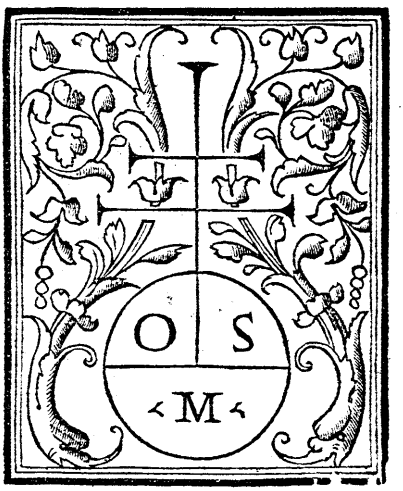

Digitized by Google